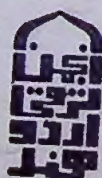

URDU-HINDI DICTIONARY

اُردو-ہندی
ڈکشنری

उर्दू-हिन्दी
डिक्शनरी

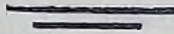
انجمن ترقی اردو (ہند) نئی دہلی

کتاب- ۹۳۷

URDU-HINDI DICTIONARY

اردو ہندی ڈکشنری

اردو-ہندی ڈکشنری

انجمن ترقی اردو (ہند) نئی دہلی

۵۲۰ سلسلہ مطبوعات انجمن ترقی اردو (ہند)

اشاعت سوم - ۱۹۸۶ء

طباعت - شمر آفسیٹ پریس دہلی

بہ اہتمام - ایم۔ حبیب خاں

قیمت - ساٹھ روپے

حرف آغاز

انجمن ترقی اردو ہند نے اسی سال قبل علمی اور ادبی کاموں کا جو سلسلہ شروع کیا تھا اس کی ایک اہم کڑی وہ انگریزی اردو لغت ہے جسے ملک کے کئی ماہرین لغت کی مدد سے ڈاکٹر عبدالحق نے مرتب کیا تھا۔ اس ڈکشنری کے پہلے ایڈیشن کو شائع ہوئے چالیس پچاس سال ہو چکے ہیں۔ اس دوران میں ہندوستان اور پاکستان سے اس ڈکشنری کے بے شمار مستند اور جعلی ایڈیشن شائع ہوئے۔ آج بھی تمام دنیا میں انگریزی اردو کی یہ واحد مستند لغت سمجھی جاتی ہے۔

اس سلسلے کی دوسری کڑی سات جلدوں میں فرہنگ پیشہ دراز ہے۔ اس لغت میں ایسی تمام اصطلاحات جمع کی گئی ہیں جو پیشہ در حضرات اپنے پیشے کے سلسلے میں استعمال کرتے ہیں۔ یہ لغت کافی عرصے سے نایاب ہے۔ تیسری اہم لغت جو انجمن نے مرتب کی تھی وہ اردو ہندی لغت ہے اس کی ترتیب کے لیے ہندی اردو کے ماہرین کی خدمات حاصل کی گئی تھیں۔ اس لغت کا اصل مقصد یہ تھا کہ ایسے اردو الفاظ کے ہندی مترادفات جمع کر دے جائیں جو سرکاری دفتروں اور ہندی اخباروں اور آل انڈیا ریڈیو پر استعمال ہوتے ہیں۔ انجمن کی پہلی دو لغتوں کی طرح اس لغت کو بھی غیر معمولی مقبولیت حاصل ہوئی۔ بہت عرصے سے اس کا پہلا ایڈیشن ختم ہو چکا تھا۔ پہلے لغت ٹائپ کے ذریعہ چھاپی گئی تھی اب ہم اسے آفسیٹ کے ذریعہ شائع کر رہے ہیں۔

خلیق انجم

حرکات (मावाय)

अ	अ	a	अब (ab)	अब	कम (kam)	कम
	अ	a	अम (am)	अम		
आ	आ	a	आब (ab)	आब	बास (bas)	बास
	आ	a	आम (am)	आम		
	आ	a	आज़म (azam)	आज़म	बाद (bad)	बाद
इ	इ	i	इस (is)	इस	जिस (jis)	जिस
	इ	i	इलम (ilm)	इलम		
ई	ई	i	ईख (ikh)	ईख	बिस (bis)	बिस
	ई	i	ईद (id)	ईद		
उ	उ	u	उस (us)	उस	बुन (bun)	बुन
	उ	u	उम्र (umr)	उम्र		
ऊ	ऊ	u	ऊन (un)	ऊन	दूब (dub)	दूब
	ऊ	u	ऊर (ur)	ऊर		
ऋ	ऋ	ri	ऋण (rin)	ऋण	कृष्ण (krishn)	कृष्ण
ए	ए	e	एक (ek)	एक	नेक (nek)	नेक
	ए	e			नेमत (nemat)	नेमत
ऐ	ऐ	ai	ऐसा (aisa)	ऐसा	बैल (bail)	बैल
	ऐ	ai	ऐब (aib)	ऐब		
ओ	ओ	o	ओस (os)	ओस	गोल (gol)	गोल
	ओ	o			मोताक़िद (motaqid)	मोताक़िद
औ	औ	au	और (aur)	और	रौनक (raunaq)	रौनक
	औ	au	औरत (aurat)	औरत		

हروف (अक्षर माला)

क	(क)	k
ख	(ख)	q
ग	(ग)	kh
घ	(घ)	<u>kh</u>
ङ	(ङ)	g
च	(च)	<u>gh</u>
छ	(छ)	gh
ज	(ज)	n
<hr/>		
झ	(झ)	ch
ञ	(ञ)	ohh
ट	(ट)	j
ठ	(ठ - ड - ङ - ञ)	z
ड	(ड)	jh
ढ	(ढ)	n
<hr/>		
ट	(ट)	t
ठ	(ठ)	th
ड	(ड)	d
ड	(ड)	r
ढ	(ढ)	dh
ढ	(ढ)	rh
न	(न)	n
<hr/>		
त	(त - ट)	t
थ	(थ)	th
द	(द)	d

ध	(ध)	dh
न	(न)	n
<hr/>		
प	(प)	p
फ	(फ)	ph
भ	(भ)	f
ब	(ब)	b
भ	(भ)	bh
म	(म)	m
<hr/>		
य	(य)	y
र	(र)	r
ल	(ल)	l
व	(व)	v
श	(श)	sh
ष	(ष)	sh
स	(स - ष - थ)	s
ह	(ह - ङ)	h
<hr/>		
च		chh
त्र		tra
श		gya
क्व		kwa
त्व		twa
द्व		dwa
ध्व		dhwa
श्च		shwa
स्व		swa
<hr/>		

اشارات (संकेत स्त्री)

उर्दू	(ا)	اردو
तुर्की	(ت)	ترکی
तुर्की फ़ारसी	(تف)	ترکی فارسی
सिफत (विशेषण)	(ص)	صفت
अरबी	(ع)	عربی
अरबी फ़ारसी	(عف)	عربی فارسی
फ़ारसी	(ف)	فارسی
मुक़द़्दर (पुस्तिका)	(مذ)	مذکر
पु० और स्त्री० दोनों में		مذکر اور مؤنث دونوں
अव्यय	(ذ)	میں استعمال ہونے والا (ذات)
मुक़म्मल (स्त्री लिपि)	(مٹ)	مؤنث

اردو ہندی ڈکشنری

ستمبر ۱۹۴۹ء میں انجمن کی مجلس عاملہ نے ایک اردو ہندی ڈکشنری کی ترتیب و تدوین کا کام شروع کیا تھا اور اس کے لئے ماہرین کی ایک سب کمیٹی مقرر کی گئی تھی۔ اس سب کمیٹی نے ڈکشنری کی تالیف کے متعلق یہ طے کیا کہ اردو کے دس ہزار ایسے الفاظ جمع کئے جائیں جنکے ہندی مترادفات اردو دان لوگوں کے لئے مفید ہوں اور جنکی عام طور پر تعلیمی، اخباری اور سرکاری کاموں کے لئے ضرورت ہوتی ہے۔

چنانچہ ۱۹۵۰ء میں یہ کام شروع ہوا اور اب ۶ سال بعد ۱۹۵۵ء میں اسکی تکمیل ہوئی ہے۔ حسوت الفاظ جمع کئے جانے لگے تو یہ محسوس ہوا کہ ۱۰ ہزار لفظوں سے کم کا انتخاب ہمارے مقصد کو پورا نہ کریگا۔ اس لئے کہ الفاظ کی تعداد کو زیادہ محدود کرنے سے بہت سے ضروری الفاظ چھوٹ جاتے تھے۔ جب انجمن نے یہ ذمہ داری قبول ہی کر لی تو کوشش کی گئی کہ ڈکشنری ایسی جامع ہو کہ ضرورت مندوں کی تمام عام ضرورتوں کو پورا کرے چنانچہ لفظوں کی تعداد تقریباً دس ہزار سے بھی کچھ زیادہ ہو گئی۔

اردو لفظوں کے ہندی مترادفات کے انتخاب میں بھی بہت دشواریاں پیش آئیں اور بار بار ماہرین سے مشورہ کرنا پڑا۔ یہ ممکن تھا کہ ہر اردو لفظ کے تمام ہندی مترادفات جمع کر دئے جائیں مگر اس طرح ڈکشنری کا حجم بہت بڑھ جاتا اور قیمت بھی اتنی زیادہ ہو جاتی کہ وہ اہل علم اور عوام کے دسترس سے باہر ہو جاتی۔ انجمن نے شروع سے یہ کوشش کی کہ ڈکشنری کی طباعت اور ترتیب اچھی ہو اور قیمت بھی اتنی زیادہ نہ ہو کہ عام شائقین کے لئے اس کا خریدنا مشکل ہو جائے۔ اس مقصد میں انجمن کہان تک کامیاب ہوئی اس کا صحیح اندازہ تو ڈکشنری کی اشاعت کے چند روز بعد ہی ہو سکتا ہے جب اہل ملک اس سے مستفید ہو کر اسکی افادیت کا اندازہ کو سکیں گے۔ بہر حال ہم نے بدلے ہوئے زمانہ کے تقاضوں کا لحاظ کر کے ایک صحیح اور مفید چیز کا اردو ادب میں اضافہ کیا ہے۔

ڈکشنری کی ترتیب اور تدوین میں ایک امر یہ بھی قابل ذکر ہے کہ ہم نے ہندی اور اردو لفظ کے تلفظ کو ادا کرنے کے لئے، رومن رسم الخط سے بھی مدد لی ہے لیکن اس رسم الخط کے جدید اور زیادہ سائنٹیفک قواعد کو اختیار نہیں کیا اس لئے کہ ان سے سوائے ماہرین لسانیات کے عام لوگ ابھی تک نامانوس ہیں اس نئے طریقہ سے تلفظ کے سمجھنے میں انکو

عام طور پر دشواری ہوتی - لہذا ہم نے رومن رسم الخط کا قدیم طریقہ اختیار کیا اور یقین ہے کہ اس صورت میں عام شائقین کو تلفظ کے سمجھنے میں آسانی ہوگی -

یون تو آزادی کے بعد اکثر اداروں اور اہل علم نے انگریزی ہندی اور اردو ہندی اور اردو ڈکشنریاں تیار کر کے شایع کی ہیں، لیکن انجمن نے خاص اردو والوں کے لئے، یہ ہندی ڈکشنری ممکنہ تفصیل کے ساتھ مرتب کر کے ایک ایسا کام کیا ہے جسے انجمن ترقی اردو کا ایک کارنامہ کہہ سکتے ہیں اردو کے الفاظ کا انتخاب زیادہ تر فور اللغات اور فروہنگ آصفیہ سے کیا گیا ہے ہندی مترادفات کا انتخاب کرنے میں ہندی کی حسب ذیل ڈکشنریوں سے زیادہ مدد لی گئی ہے -

(۱) ہندی شبد ساگر (ناگری پرچانی سبھا)

(۲) برہت ہندی شبد کوش (کیان منڈل بنارس)

(۳) آدرش ہندی شبد کوش (پنڈت رام چندر پانٹھک)

(۴) شبد ارتھ پارجات (پنڈت دوارکا پرشاد)

(۵) بہاشا شبد کوش (ڈاکٹر رام چندر شکل)

(۶) آنکل بھارتی مہاکوش (ڈاکٹر رکھو ویر)

(۷) امر کوش (سنسکرت)

(۸) ہندی اردو، اردو ہندی لغت (مولوی امام الدین)

اس کے علاوہ بھی ہندوستان کی زبانوں کی قدیم فرہنگوں اور ڈکشنریوں سے جس کا ایک اچھا ذخیرہ انجمن کے کتب خانے میں موجود ہے مدد لی گئی ہے۔ مترادفات کے انتخاب میں موجودہ رجحان کا لحاظ رکھتے ہوئے اس امر کی کوشش کی گئی ہے کہ ہندی کے وہی الفاظ چنے جائیں جو عموماً سرکاری دفتروں اور ہندی اخباروں میں استعمال ہوتے ہیں۔ ساتھ ہی یہ بھی خیال رکھا گیا ہے کہ سنسکرت کے موئے موئے اور غیر مانوس لفظوں کو اس فرہنگ میں نمایاں جگہ نہ دی جائے مگر ہندی اردو کے وہ سب لفظ لے لئے جائیں جو ہماری روز مرہ کی بولی کا جزو ہیں۔

آخر میں ہندی مصطلحات کی وہ مستند فہرست بطور ضمیمہ لگا دی گئی ہے جو حکومت ہند کی وزارت تعلیمات نے مرتب کرائی ہے۔

ہمیں امید ہے کہ اس ڈکشنری کی اشاعت سے انجمن کا بنیادی مقصد پوری طرح حاصل ہوگا اور اردو بولنے اور پڑھنے والے لوگوں کے لئے یہ کتاب ہر طرح مفید ثابت ہوگی۔ اگر اتنا ہو جائے تو انجمن اپنے اس کارنامے کو اپنے لئے قابل فخر سمجھے گی۔

(الف)

(Khush hál خوش حال) خوشحال
3. शोभन (Shobhan شوبھن) चारौनक
(Bá raunaq بارونق)
آباوا حداد (ع - مذ)

ÁBÁ-O-AJDÁD आवाओ अजदाद
पूर्वज (Púrvaj پوروچ) वापदादे
(Báp dáde باپ دادے)

ÁBAÍ आवाई (फ - म्) आवाई
पैत्रिक (Paittrik پیترک) पुश्तैनी
(Pushtainí پشتیلی)
آب پاشی (ف - م्)

ÁB-PÁSHI आब पाशी
सिंचन (Sinchán سلچن) सिचाई
(Sinchái سلچائی)

ÁB-E-HAYAT आबे हयात
अमृत (Amrit امرت) सुधा (Sudha سدها)

ÁB-RÚ आवरू (फ - म्) आबरू
1. प्रतिष्ठा (Pratishtha پروتھس تھا) सम्मान (Sam-mán سم مان)
सत्कार (Sat-kár ست کار) इज्जत (Izzat عزت)
2. सतीत्व (Satitv ساتیو) इस्मत (Ismat عصمت)

AB आब (फ - म्)

1. वारि (Vári واری) सलिल (Salil سلل)
पानी (Páni پانی) जल (Jal جل)

2. रस (Ras رس) निचोड़ (Nichor نیچور)

3. आसव (Ásav آسو) अरक (Araq عرق)

4. आभा (Ábhá آبھا) चमक Chamak چمک

5. तीक्ष्णता (Tikshnatá تیکھناتا) बाढ़ (Bárh باره) तेज़ी (Tezí تیزی)

6. शोभा (Shobha شوبھا) रौनक (Raunaq رونق)

ÁBA आबा (ع - مذ)
آب کی جمع

पूर्वज (Púrvaj پوروچ) वापदादा
(Báp dáda باپ دادا)

ÁBÁD आबाद (ف - ص)

1. वसित (Vasit وست) आबाद (Ábád آباد)

2. सम्पन्न (Sampann سم پن)

ÁBNÁI آبنای (ف۔ مذ)

جل-ڈمرو-مध्य (Jal-damarú-maddhya
(جل قمر و مدھیہ)

ÁBNUS آبنوس (ف۔ مذ)

एक प्रसिद्ध काली और भारी लकड़ी
(Ek prasiddh káli aur bhári lakri
(ایک پرسدھ کالی اور بھاری لکڑی)

آب و هوا (ف۔ مٹ)

ÁB-O-HAVA آبوہوا

जलवायु (Jal-vāyu (جل وایو
आवहवा (Ab-havá (آب هوا

ÁBYÁNA آبیانہ (ف۔ مذ)

जलकर (Jal-kar (جل کر
महसूल (Páni ka mahsúl (پانی کا
(محصول)

ÁTASH آتش (ف۔ مٹ)

1. अग्नि (Agni (اگنی
(Krishánu (کرشانو पावक (Pavak
(پاوک) अनल (Anal (آنل
आग (Ág (آگ)

2. ज्वाला (Jwála (جوالا
(Lapat (لپٹ)

3. तपन (Tapan (تپن) जलन (Jalan
(جلن)

4. प्रभा (Prabha (پربھا) कान्ति (Kánti
(نور) (Núr) (نور)

آبر و باخته (ف۔ ص)

ÁBRÚ-BÁKHTA آبرو باکھتا

1. अपमानित (Apmánit (آپمانیت)

बेइज्जत (Be-izzat (بے عزت)

2. नीच (Ních (نیچ) गुंडा (Gunda (گنڈا)

آبر و ریزی (ف۔ مٹ)

ÁBRÚ-REZI آبرو ریزی

1. भर्त्सना (Bhart, sana (بھرت سنا

तिरस्कार (Tiraskár (تیرس کار

बेइज्जती (Be-izzatí (بے عزتی

2. सतीत्य हरण (Satity-haran (ستیتو

इस्मत दरी (Isnat-dari (هون

(عصمت دری)

ÁBSHAR آبشار (ف۔ مذ)

जल प्रपात (Jal prapát (جل پریات

निर्भर (Nirjhar (نرجھر) भरना

(Jharna (جھرنا)

آب کاری (ف۔ مٹ)

ÁBKÁRI آبکاری

1. मद्य विभाग (Maddya-vibhág

(مدیہ و بھاگ) शराब का महकमा

(Sharáh ka mahikama (شراب کا

(محکمہ)

ÁBLA آبلہ (ف۔ مذ)

फफोला (Phaphola (پھپھولا

(Chhála (چھالا)

آتش بازی (ف - مٹ)

ÁTASH-BÁZI آتاش بازی
 آگنی کریڈا (Agni krída)
 بارود کے خیلوانے (Barúd ke khilaune)
 بارود کے کھلونے

آتش پرست (ف - مڈ)

ÁTASH-PARAST آتاش پرست
 آگنی پوجک (Agni-pújak)
 آگنی (پارسی) (Pársi)
 آگ پوجنے والا (Ág pújno vála)
 پوجنے والا

آتش دان (ف - مڈ)

ATASH-DÁN آتاشدان
 1. آگنی کُنڈ (Agni-kund)
 ہون کُنڈ (Havan-kund)
 2. آنگار-دھانی (Angár dhání)
 چولہا (Chúlha)
 دھانی

آتش زدگی (ف - مٹ)

ATASH-ZADAGI آتاش زدگی
 آگنی کاند (Agni-kánd)
 آگ لگنا (Ág lagna)

آتش فشان (ف - مڈ)

ÁTASH-FISHÁN آتاش-فشان
 جوالا मुखی (Jwála mukhí)
 آگ اگلنے والا (Ág ugalnovála)
 آگ اگلنے والا

آتشک (ف - مٹ)

ÁTASHAK آتاشک
 گرمی (Updānsh)
 گرمی (Garmi-rog)

آتش کدہ (ف - مڈ)

ÁTASH-KADA آتاش کدا
 آگنی شالہ (Agnishāla)
 پوجا کی آگ رکھنے کا स्थान (Púja)
 پوجا کی آگ (ki ág rakhne ka isthán)
 (دکھنے کا استھان)

آتش گیر (ف - مڈ)

ÁTASH-GÍR آتاشگیر
 جوالن شیل (Jwalan shil)
 (ویسٹوٹک) (vis, photak)
 تुरنت آگ پکڑنے والا (Turant ág)
 (پکڑنے والا) (pakarnevála)

آتش نوا (ف - مڈ)

ÁTÁSH-NAVA آتاش نوا
 آگنی بہاشی (Agni.bhāshi)
 دھواں دہار دینے والا (Dhuán)
 دھواں دہار دینے والا (dhár bhāshan dene vála)
 (بہاشن دینے والا)

آتشیں (ف - ص)

ÁTASHÍN آتاشیں
 آگنی مے (Agni-mai)
 آگ (Ág ka bana hua)
 (کا بنا ہوا)

ÁSÁR آسار
 آثار (ع - مڈ)
 اثر کی جمع

1. لکھن (Lakshhan)
 علامت (Alámat)
2. چہن (Chinh)
 نشان (Nishán)
3. نیاس (Nyás)
 نیو (Nív)
4. دیوار کی چوڑائی (Divár ki chaurái)
 دیوار کی چوڑائی

آخرت (ع - مٹ) ĀKHIRAT آخیرت

پارلوق (Parlok) یملوک (Yamluk)
دوسری دنیا (Dúsari dunya)

آخر کار (ع - ص)

ĀKHIR-KÁR آخیرکار

آخر میں (Antatah) آخرت
(Ākhir men) آخر میں

آخری (ع - ص) ĀKHIRÍ آخیری

آخر کا (Antim) آخرت
(Ākhir ka) آخر کا

آخور (ف - مٹ) ĀKHOR آخور

نیرتھک وستی (Nirarthak-vastu)
نیکم می چیز (Nikammí chiz)

آداب (ع - مڈ) ĀDÁB آداب

ادب کی جمع - واحد معنوں
میں بھی مستعمل ہے

1. پرنام (Pranám) نامسکار
(Namaaskár) تسلیم (Taslim)

2. نیام (Niyam) کاہدے
(Qáide) قاعدے

3. ڈھنگ (Dhang) شیلی (Shaili)
(تھنگ)

4. شیشٹاچار (Shishtáchar) اخلاق (Akhláq)

آثار قدیمہ (ع - مڈ)

ĀSÁR-E-QADÍMA آسارے قدیمہ

بھگناو (Bhagnáo shesh) بھگناو
پورانی ہمارتوں کے کھنڈر
(Puráni imáraton ke khandar) پورانی
عمارتوں کے کھنڈر

آسم (ع - مڈ) ĀSIM آسم

پاپی (Pápi) پاتکی (Pátaki)
گڈھگار (Gunnah-gár) گنہگار

آحاد (ع - مڈ) ĀHÁD آحاد

اکائیہاں (Ikáiyán) اکائیہاں

آختہ (ف - مڈ) ĀKHTA آختہ

کوش میں (Kosh hín) کوش
کھسی (Khaasi) کھسی

آخر (ع - ص) ĀKHIR آخیر

1. پار (Pár) انت (Ant)

2. سامپت (Samápt) ختم (Khatm)

3. کم وھونا (Kim-vahui.á) کی بھونا
القصہ (Alqissa) اقل کستا

آخر میں (ع - مڈ)

ĀKHIR-BÍN آخیر بین

دور دوشی (Dúr-darshi) دور دوشی

اگر شوچی (Aggr shochí) اگر شوچی

پارنام دوشی (Parinám-darshi) پارنام دوشی

کام کا نتیجہ (Kám ka natíja) کام کا نتیجہ

سوچنے والا (Kám ka natíja sochne vála) سوچنے والا

ÁDÍNA आदीना (फ-मड) आदीने

शुक्रवार (Shuk, kr-vár शक्रवार)

जुमा (Juma جمعہ)

ÁZAR आज़र (फ-मड) आज़र

1. अग्नि (Agni अग्नी) आग (Ág आग)

2. ईरानी नवाँ महीना (Íráni naván mahína ایرانی نواں مہینہ)

आरास्तगी (फ-मड)

ÁRÁSTAGI आरास्तगी

1. सुसज्जा (Susajja सुसज्जा) सजावट (Sajávat سجاوٹ)

2. श्रृंगार (Shringár श्रृंगार) बनाव (Banao-Singár بناؤ سنگار)

ÁRÁSTA आरास्ता (फ-स) आरास्ता

1. सुसज्जित (Susajjit सुसज्जित) सजा हुआ (Sajá hua سجا ہوا)

2. श्रृंगारित (Shringárit श्रृंगारित) बना (Bana thana बना تہنا)

ÁBÁM आराम (फ-मड) आराम

1. विश्राम (Vishráam विश्राम) ठहराव (Thahráav ठہراؤ)

2. सुख (Sukh सुख) चैन (Chain چین)

3. संतोष (Santosh संतोष) सुकून (Sukún سکون)

4. निरोगता (Nirogata निरोगता) सेहत (Sehat صحت)

ÁRAM-DEH आराम देह (फ-मड) आराम देह

सुखप्रद (Sukhap, prad सुखप्रद)

आराम देने वाला (Árám dene vála آرام دینے والا)

ÁDAM आदम (ع-मड) आदम

सब से पहला आदमी (Sab se pahla सब سے پہلا آدمی)

ádami (Manu मनु) हज़रत आदम (Hazrat حضرت آدم)

Ádam (Manu मनु) हज़रत आदम (Hazrat حضرت آدم)

आदम खोर (ع-मड)

ÁDAM-KHOR आदम खोर

नर भक्षी (Nar-bhakehhi نر بھکھی)

मनुष्य का मांस खाने वाला (Manush' मनुष्य کا مانس کھانے والا)

shya ka máns kháne vála (Manush' मनुष्य کا مانس کھانے والا)

आदम زاد (ع-मड)

ÁDAM-ZÁD आदम जाद

मानव (Mánav मानव) मनुज (Manuj मानव)

Ádami (Ádami आदमी) (मनुज)

ÁDAMI आदमी (ع-मड) आदमी

1. मनुष्य (Manush, shya मनुष्य)

नर (Nar नर) इन्सान (Insán انسان)

2. शिष्ट (Shisht शिष्ट) सभ्य (Sabh, bhya सभ्य)

तमीज़दार (Tamíz dár तमीज़दार)

आदमित (ع-मड)

ÁDAMÍYAT आदमीयत

1. मानवता (Manavata मानवता) इन्सा-नियत (Insaniyat انسانیت)

2. सभ्यता (Sabh, bhyata सभ्यता)

सुशीलता (Sushilata सुशीलता)

भलमंसी (Bhal mansi भलमंसी)

خواہش (Kháhish-mand) خواہش
مند)

ÁROGH آروغ (ف - مٹ) (مٹ)
उदगार (Udgár) डकार (Dakár)
(ڈکار)

ÁZ आज (ف - مٹ) (مٹ)
लिप्सा (Lipsa) लोभ (Lobh)
(لولی) लालच (Lálach)

ÁZÁD آزاد (ف - ص) (ص)

1. स्वतंत्र (Swatantr) स्वाधीन
(Swádhín)
2. स्वेच्छाचारी (Swech, Chhá-Chári)
(نیرنکوش) निरंकुश (Niran
kush)
3. निश्चित (Nish chint) (نیش چنت)
बेफिकरा (Befikra) (بے فکر)
4. निर्लज्ज (Nirlajj) (نرلیج)
(Be-haya) (بے حیا)
5. मुक्त (Mukt) (مکت) (Be-qaid)
(بے قید)
6. एक प्रकार के फकीर (Ek prakár
ke faqír) (ایک پرکار کے فقیر)

آزاد خیال (ف - ص) (ص)

ÁZÁD-KHAYÁL آزاد خیال

1. स्वतंत्र विचार (Swatantr vichar)
(खुले दिमाग का) (Sutntr wjar)
(Khu'e dimágh ka) (کھلے دماغ کا)
2. नास्तिक (Nástik) (نامتک) لامذہب
(Lámazhab) (لامذہب)

آرام طلب (ف - مڈ) (مڈ)

ÁRÁM-TALAB آرام تطلب

सुख प्रिय (Sukhap, priya) (سکھپ پریہ)
आलसी (Álusi) (آلسی) निकम्मा
(Nikamma) (نکما)

آرام گاہ (ف - مڈ) (مڈ)

ÁRÁM-GÁH آرام گاہ

1. विश्राम गृह (Vishráam grih) (وشرام گڑہ)
आराम घर (Áram ghar) (آرام گھر)
2. शयनागार (Shayanágár) (شینا گار)
सोने का कमरा (Sone ka kamra)
(سونے کا کمرہ)

آرائش (ف - مٹ) (مٹ) ÁRÁISH آرايش

अलंकार (Alankár) (الانکار) सजा
(Sajja) (سجا) सजावट (Sajavat)
(سجاوٹ)

آرزو (ف - مٹ) (مٹ) ÁRZÚ آرزو

1. इच्छा (Ich, ohha) (اچھا) अर्मान
(Armán) (ارمان)
2. लालसा (Lálsa) (لالسا) इश्टियाक
(Ishtiyáq) (اشتیاق)

अभिप्राय (Abhip, prai) (ابہپ پرایہ)
मकसद (Maqsad) (مقصد)

लोभ (Lobh) (لولی) लालच (Lálach)
(لالی)

آرزو مند (ف - مڈ) (مڈ)

ÁRZÚ-MAND آرزو مند

अभिलाषी (Abhiláshí) (ابہی لشی)

1. अप्रसन्नता (Ap, prasan, nātā) (ناپراسننتا) (Nārāzi)
2. मनो मालिन्यं (Manomālinnyā) (منو مالینیہ) (Man mutáo) (من متاو)

ÁZURDA आज़ुर्दा (آزردہ - ف - ص)

1. अप्रसन्न (Ap, prasann) (ناپراسن) (Ná khush) (ناخوش)
2. उदासीन (Udasín) (اداسین) (Udáa) (اداس)
3. खिन्न (Khinn) (کھن) (Afsurda) (افسردہ)

آزردہ خاطر (ع - ف - ص)

ÁZURDA-KHÁTIR आज़ुर्दा खातिर
دیکھو آزردہ دل

آزردہ دل (ف - ص)

ÁZURDA-DIL आज़ुर्दा दिल

1. अप्रसन्न चित्त (Ap, prasann-chitt) (ناپراسن چیت) (Bad 'dil) (بد دل)
2. दुःखित (Dukh, khit) (دکھیت) (Ranjída) (رنجیدہ)

آزمائش (ف - م)

ÁZMÁISH आजमाइश

1. परीक्षा (Paríkehha) (پریکھا)
2. इम्तिहान (Imtiḥán) (امتحان) (Jánoh) (جانچ)

آزمودہ (ف - ص) ÁZMÚDA आज़मूदा

1. परीक्षित (Parí-ehhit) (پریکھیت)
2. जांचा हुआ (Jánohá hua) (جانچا ہوا)

آزاد طبع (ع - ف - ص)

ÁZAD-TABA आज़ाद तब़ा

1. स्वेच्छाचारी (Swech, ehḥá-ḥarí)
2. मनमौजी (Man-mauji) (سویچھا چاری)
3. (من موجی)

آزاد منش (ف - ص)

ÁZÁD-MANISH आज़ाद मनिश

1. उदार हृदय (Udár hridai) (ادار) (Baland khayál) (بلند خیال)
2. भेद भाव रहित (Bhed bháo rahit) (بھد بھاو رھیت) (Sab ka dost) (سب کا دوست)

ÁZÁDI आज़ादी (آزادی - ف - م)

1. स्वतंत्रता (Swatantrtatá) (سوتنترتا) (Khud-mukhtári) (خود مختاری)
2. मुक्ति (Mukti) (مکتی) (Rahái) (رہائی)

ÁZÁR آزار (آزار - ف - م)

1. रोग (Rog) (روگ) (Bimári) (بیماری)
2. पीड़ा (Pírā) (پیڑا) (Dard) (درد)
3. दुःख (Dukh kh) (دکھ) (Taklíf) (تکلیف)
4. प्रेत बाधा (Pret-bádha) (پریت بادھا) (Áseb) (آسیب)

آزردگی (ف - م)

ÁZURDAGI आज़ुर्दगी

ĀSTĀNA آستانہ (ف - مذ)

1. دہلیز (Dehlīz) चौखट (چوکھٹ) (Chaukhat)
2. گھر (Ghar) घर (Grih)
3. مکتبہ (Samādhi) समाधि (Maqbara) مقبرہ

ĀSMĀN آسمان (ف - مذ)

- آکاś (Ākāśh) नभ (Nabh) (نہ)
 گگن (Gagan) गगन (Gagan)
 (Vyom) व्योम (Ambar) (امبر)
 فلک (Falak) फलक

آسمان بوس (ف - ص)

ĀSMĀN-BOS آسماں بوس

- گگن (Gagan chumbī) चुंबी
 (Nabhasparshi) नभस्पर्शी (چمبی)
 (Nabhasparshi) नभस्पर्शी
 (Āsmān tak pahunchne vāla) (آسمان تک پہنچنے والا)

آسودگی (ف - مٹ)

ĀSŪDAGI آسودگی

1. سمپننتا (Sampannata) (سمپننتا)
 (Samriddhi) समृद्धि (سمردھی)
 (Khush hālī) खुशहाली (خوش حالی)
2. سنتوشٹی (Santushti) (سن تشتی)
 (Itmīnān) इत्मीनान (اطمینان)

ĀSŪDA آسودہ (ف - ص)

1. سمپنن (Sampann) (سمپنن)
 (Khush hāl) خوش حال (خوش حالی)
2. سنتوشٹ (Santusht) (سن تشٹ)
 (Mut,ma,in) مطمئن

آزمودہ کار (ف - مذ)

ĀZMŪDA-KĀR آزمودہ کار

1. ابھست (Abh, bhyast) अभ्यस्त
 (Mash,shāq) मशशाक (مشاق)
2. انوبھوی (Anubhavi) अनुभवी
 (Tajriba kār) तजربہ کار

ĀZŪQA آزوقہ (ف - مذ)

آن (Ann) खाना (Khāna) (کھانا)

ĀSĀN آسان (ف - ص)

1. سارل (Saral) सुगम (Sugam)
 (Sahl) سهل (سوگم)
2. سادھارن (Sādhāran) साधारण
 (Māmūlī) मामूली (معمولی)
3. سمبھو (Sambhao) संभव
 (Mumkin) ممکن

ĀSĀNI آسانی (ف - مٹ)

1. سارلاتا (Saralata) सहलपन
 (Sahlpan) سهل پن
2. سمبھونا (Sambhāona) संभावना
 (Imkān) امکان

آسایش (ف - مٹ)

ĀSĀISH آساایش

1. سچ (Sukh) चैन (Chain)
 (Ārām) آرام (چین)
2. سمردھی (Samriddhi) खुश
 (Khush hālī) خوش حالی

ĀSTĀN آستان (ف - مذ)

دیکھو آستانہ

2. संधि (Sandhi सलद्दी) सलाह
(Saláh صلاح)

آشفته (ف - مت)

ĀSHUFTAGI आशुफ्तगी

1. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata अस्त व्यस्तता)
(अब्तरी (Abtari) (ویستتا)
2. खिन्नता (Khin,nata कهن नता)
(परेशानी (Poreshānī) (پریشانی)

ĀSHUFTA आशुफ्ता (व - स)

1. अस्त व्यस्त (Astvyast अस्त व्यस्त)
(तितर बितर (Titar bitar) (ویستتار)
2. आतुर (Ātur अतुर) बद हवास (Bad havās बदحواس)
3. उद्विग्न (Udvign उद वुग्न) परेशान (Preshān परیشान)
4. खिन्न (Khinn कهن) उदास (Udās उदास)

آشفته بیان (ع - ص)

ĀSHUFTA-BAYÁN आशुफ्ता बयान

मिथ्या व दी (Miththya vādī मिथ्यावादी)
फुजूल गो (Fuzúl-go फुजूल گو)
अंत शंट बातें करने वाला (Ant shant अंत शल्लत बातें)
bátan karne vála (کرنے والا)

آشفته حال (ع - ص)

ĀSHUFTA-HÁL आशुफ्ता हाल

दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast दुर्दशा)
परेशां हाल (Preshān hál परेशान हाल)

آسوده حال (ع - ص)

ĀSŪDA-HÁL आसूदा हाल

1. समृद्ध शाली (Samriddh-Shālī समृद्ध शाली)
(दौलत मन्द (Daulat-mand) (دولت مند)
2. संतुष्ट (Santusht संतुष्ट) मुत्मइन (Mut,ma,in مطمئن)

ĀSYA आस्या (ف - دُش)

पेपणी (Peshani پیپنی) चक्री (Chakki چکری)

ĀSEB आसेब (ف - مذ)

1. प्रेतबाधा (Pret-bádha प्रेतबाधा)
(छाया (Chháya) (چهایا) आसेबी
(खलल (Ásebi khalal) (آسیبی خلل)
2. भूत प्रेत (Bhút pret भूत प्रेत)
(बद रूह (Bad rúh) (بد روح)

آسیب زده (ف - ص)

ĀSEB-ZÁDA आसेब ज़दा

प्रेत ग्रस्त (Pret grast प्रेत ग्रस्त)
जिन या भूत का सताया हुआ
(Jin ya bhút ka satáya hua जिन या
(बहुत का सताया हुआ)

ĀSH आश (ف - مذ)

ऐसा भोजन जो पिया जा सके (Aisa bhojan jo piya ja sake ایسا بهوجن)
(पिया (Paiya) (جو پیا جاسکے)

ĀSHTI आशती (ف - مت)

1. मैत्री (Maittrī मैत्री) दोस्ती (Dosti دوستی)

4. उपद्रव (Ūpad,drav ایدرو)

बगवत (Baghāvat بجاوت)

آشوب چشم (ف - مذ)

ĀSHOB-E-CHASHM आशोबे चश्म-

नेत्राभिष्यंद (Nettrābhishyand نیترآ)

بهش یلد

आखाना (Ānkh-āna آنکه آنا)

آشوب زمانه (ف - مذ)

ĀSHOB,E,ZAMĀNA आशोबे जमाना

काल चक्र (Kāl chakkr काल चक्र)

गर्दिश (Gardīsh گردش)

ĀSHIYĀN आशिया (ف - مذ)

دیکھو 'آشیانہ'

آشیانہ (ف - مذ)

ĀSHIYĀNA आशियाना

1. नीड (Nīd نیڈ) घोंसला (Ghonsla

گھونسلا)

2. गृह (Grih گره) घर (Ghar گھر)

ĀGHA आगा (ت - مذ)

स्वामी (Swāmī سوامی)

मालिक (Mālik مالک)

ĀGĀHZ आगाज (ف - ص)

1. आरंभ (Ārambh آرہمب)

शुरूआत (Shurūāt شروعات)

2. आदि (Ādi آدی)

इब्तिदा (Ibtida ابتدا)

ĀGHOSH आगोश (ف - نث)

अंक (Ank انک) क्रोड (Krod کروڈ)

गोद (God گود)

آشفته سر (ف - ص)

ĀSHUFTA-SAR आशुफ्ता सर

हत बुद्धि (Hat buddhi هت بدهی)

सिर फिरा (Sir phira سر پھرا)

آشفته مزاج (ف - ص)

ĀSHUFTA-MIZĀJ आशुफ्ता मिजाज

1. क्रुद्धात्मा (Krud,dhātma کړودھانا)

चिड़ चिड़ा (Chir chira چڑ چڑا)

2. अनुरागी (Anurāgi انورآگی) प्रेमी

(Premi عاشق) आशिक (Āshiq پریمی)

ĀSH,KĀR आश कार (ف - ص)

دیکھو 'آشکارا'

آشکارا (ف - ص)

ĀSH,KĀRA आश कारा

प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt

ظاهر) ज़ाहिर (Zāhīr زہیر)

ĀSHNA आशना (ف - مذ)

1. मित्र (Mitr मित्र) دوست (Dost دوست)

2. परिचित (Parichit परिचित)

पहचान वाला (Pahichān vāla

پہچان والا)

3. जार (Jār جار) उपपति (Up pati

یار) یار (Yār آپ پتی)

ĀSHOB आशोब (ف - ص)

1. विप्लव (Viplav ویپلو) इनकिलाब

(Inqilāb انقلاب)

2. अशांति (Ashānti اشانتی) गड़बड़

(Garbar گڑبڑ)

3. कोलाहल (Kolāhal कोलहल) शोरगुल

(Shorghul شورغل)

1. सूर्यपूजक (Súrrya-pújak سوریه)
 सूरज का पुजारी (Súraj
 ka pujári) (پوچک
 سورج کا پجاری)
 2. कृकलास (Krikalás क्रकलस) सरटक
 (Saratak सरटक) गिरगट (Girgat
 गिरगट)

آفریدگار (ف - مذ)

ÁFRÍD-GÁR आफ्रीद्गार
 सृष्टि कर्ता (Srishti-karta
 पैदा करने वाला (Paida karne vála
 पैदा کرنے والا)

ÁFRÍN आफ्री (ف - ص)

1. धन्यवाद (Dhannya-vád
 शाबाश (Shábásh
 2. उत्पादक (Ut pádak
 करने वाला (Paida karne vála
 पैदा करने والا)
 (दुसरे मेलों में مرکب ہو کر آنا ه
 جیسے جہاں آفریں)

آفرینش (ف - مذ)

ÁFRÍNISH आफ्रीनिश
 उत्पत्ति (Utpatti
 (Srishti पैदाइश (Paidáish
 पैदाائش)

ÁQA आका (ف - مذ)
 स्वामी (Swámi प्रभु (Prabhu
 (مالک مالیک (Málik
 پرہو)

ÁGÁH आगाह (ف - ص)

1. अवगत (Augat
 (لوگت) सूचित

ÁFÁT आफत (ع - مذ)
 آفت کی جمع دیکھو 'آفت'

ÁFÁQ आफक (ع - مذ)
 افق کی جمع
 संसार (Sansár) दुनिया (Duniya
 دنیا)

ÁFAT आफत (ع - مذ)

1. आपत्ति (Ápatti आपदा
 (Ápada) मुसीबत (Musibat
 مصیبت)
 2. दुःख (Dukh क्लेश (Klesh
 (Taklíf) तकلیف (Taklíf
 کلیش)

آفت زده (ع - ص)

ÁFAT-ZADA आफतज़दा
 दुःखित (Dukkhkhit) व्याधित
 (Vyádhit) (ویادھت) मुसीबत का मारा
 (Musibat ka mára) (مصیبت کا مارا)

آفت ناگہانی (ع - مذ)

ÁFAT-E-NÁGAHÁNI आफते नागहानी
 दैवी दुर्घटना (Daiví-durghatana
 (Achának-musibat) (अचानक मुसीबत
 (چانک مصیبت)

ÁFTÁB आफताब (ف - مذ)
 सूर्य (Súrrya भास्कर (Bháskar
 (Ark) (मिहिर (Mihir
 (Marband) (मार्तण्ड) (Ravi) (सूरज (Súraj
 (روى)

آفتاب پرست (ف - مذ)

AFTÁB-PARAST आफताब परस्त

3. दूषित (Dúshit) (دوشیت) दोषयुक्त
(Dosh yukt) (دوش یکت) कुसूर वार
(Qusúr vár) (قصور وار)

آلوده دامن (ف - ص)

ÁLÚDA-DÁMAN आलूदा दामन

- कलंकित (Kalankit) (کلن کت)
आरोपित (Áropit) (آروپیت) गुनाहगार
(Gunáhgar) (گناهگار)

ÁLA आला (ع - مذ)

1. आयुध (Áyudh) (آیدھ) हथियार
(Hathiyár) (هتھیار)
2. यन्त्र (Yantr) (یانتھر) कल (Kal)
(کل) पेच (Pech) (پیچ)

ÁMÁJ आमज (ف - مذ)
लक्ष्य (Lakchhya) (لکچھیه) निशाना
(Nishāna) (نشانہ)

आमज गह (फ - म)

ÁMÁJ-GÁH आमज गह
लक्षितचिह्न (Lakohhit-chinnhya)
(लकचिह्न चिह्न)
निशाने की जगह (Nishāne ki Jagah)
(नशाने की जगह)

ÁMÁDAGI आमदगी (फ - म)
तत्परता (Tatparata) (तत्परता)
(Musta,iddi) (مستعدی)

ÁMÁDA आमदा (ف - ص)
तत्पर (Tatpar) (तत्पर) सन्नद्ध
(San,naddh) (سن نده) (Musta,id)
(مستعد)

(Súchit) (سوچیت) वाक्फ (Váqif)
(واقف)

- 2 परिचित (Parichit) (پریچیت) जान
कार (Ján kár) (جان کار)

ÁGÁHI आगाही (फ - म)

1. सूचना (Súchana) (سوچنا) इत्तिला
(Ittila) (اطلاع)
2. परिचय (Parichai) (پریچے) जानकारी
(Jánkári) (جان کاری)

ÁL आल (ع - म)
सन्तान (Santán) (سلتان) औलाद
(Aulád) (اولاد)

ÁLÁT आलात (ع - مذ)
आले की जमे दिकهو 'आले'

ÁLÁM आलाम (ع - مذ)
आले की जमे दिकهو 'आले'

ÁLÁISH आलाइश (फ - म)
1. मल (Mal) (مل) गिलासत (Ghilázat)
(غلاطت)

2. पूय (Púya) (پویه) पीप (Píp) (پیپ)

आलुदगी (फ - म)

ÁLUÐAGI आलूदगी

1. आद्रता (Ádrata) (آدرتتا) भीगापन
(Bhigápan) (بھیگاپن)
2. पाप (Páp) (پاپ) गुनाह (Gunáh) (گناه)

ÁLU A आलूदा (ف - ص)

1. आद्र (Ádr) (آدر) भीगा (Bhiga) (بھیگا)
2. ओत प्रोत (Otprot) (ओत प्रोत)
लथड़ा (Lathra) (لتهڑا)

آمخته (ف - مذ)

ÁMOKHTA आमोख्ता

पूर्वपठित (Purv-pathit पुरव पठित)

पिछला पाठ (Pichhlá páth पिछला पाठ)

آموزگار (ف - مذ)

ÁMOZ-GÁ R आमोज़गार

शिक्षक (Shikohhak शिक्षक)

अध्यापक (Ad,dhyápak अध्यापक)

آمیزش (ف - مثنی)

ÁMEZISH आमैज़िश

उपधि (Upadhi उपधि)

समिश्रण (Sammishran सम मिश्रण)

मिलावट (Milávat मिलावट)

ÁMÍN अमीन (ع - مثنی)

एवमस्तु (Evamastu एवमस्तु)

ऐसा ही हो (Yathástu ऐसा ही हो)

(Aisá hi ho ایساہی ہو)

ÁN آن (ع - مثنی)

1. समय (Samai से) वक्त (Vaqt وقت)

2. क्षण (Chhan च़न) पल (Pal पल)

آنا فنا (ع - ص)

ÁNAN-FA-ÁNAN अनन फ़अनन

तत्क्षण (Tatohhan तत क्षण)

उसी वक्त (Usi vaqt उसी वक्त)

(Fauran فوراً) कौरन (असी وقت)

آوارگی (ف - مثنی)

ÁVÁRAGI आवारगी

1. दुश्चरित्रता (Dush,charittrata दुश्)

ÁMÁS आमास (ف - مذ)

शोथ (Shoth शोथ)

सूजन (Sújan सूजन)

ÁMAD आमद (ف - मثنی)

1. आगमन (Ágaman आगमन)

(Ána आना)

2. आय (Ái आ) आमदनी (Ámadani आमदनी)

(آمدنی)

ÁMADANI आमदनी (ف - مذ)

1. आय (Ái आ) आमद (Ámad आमद)

2. उत्कोच (Utkoeh उत्कोच) रिशवत

(Rish,vat रिशवत)

آمدورفت (ف - مثنی)

ÁMAD-O-RAFT आमदो रफ़्त

1. यातायात (Yátá yát यातायात)

आना जाना (Ána jána आना जाना)

2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár प्रेम व्यवहार)

मेल जोल (Meljol मेल जोल)

آمرزش (ف - مثنی)

ÁMURZISH आमूर्ज़िश

मुक्ति (Mukti मुक्ति) निर्वाण (Nirván निर्वाण)

मोक्ष (Mokchh मोक्ष)

बख़शिश (Bakhshish बख़शिश)

آمرزگار (ف - مذ)

ÁMURZ-GÁ R आमूर्ज़गार

1. मुक्ति दाता (Mukti-dáta मुक्ति दाता)

बख़शने वाला (Bakhshne vála बख़शने वाला)

(بخشے والا)

2. ईश्वर (Ishwar ईश्वर) खुदा (Khuda खुदा)

(خدا)

ÁVÁZA آوازا (ف - مذ) آوازہ

1. यशध्वनि (Yash dhvani, یاش دھونی)

नाम वरी (Nám vari, نام وری)

2. ख्याति (Khyāti, کھیاتی) शुहरत (Shuhrat, شهرت)

ÁVEZÁN आवेज़ा (ف - ص) آویزان

लटका हुआ (Latka hua, لٹکا ہوا)

ÁVEZA आवेज़ा (ف - مذ) آویزہ

कान का लटकन (Kán ka latkan, کان کا لٹکن)

ÁH आह (ف - مٹ) آہ

आः (Áh, आँ) हाय (Hái, हाے)

ÁHISTA आहिस्ता (ف - ش) آہستہ

1. शनैः शनैः (Shanaih Shanaih, شنہ شہ)

धीरे से (Dhíre se, دھیرے سے)

2. दबे पांव (Dabe páon, دبے پاؤں)

ÁHAN आहन (ف - مذ) آھن

लोह (Loh, لوہ) अय (Ai, اے) लोहा

(Loha, لوہا)

आहन پوش (ف - ص) آھن پوش

ÁHAN-POSH आहन पोश

लोहाच्छादित (Lohách, ohhádit, لوہا چھادیت)

लोहे से मढ़ा (Lohe se marha, لوہے سے مڑھا)

आहन रूपा (ف - مذ) آھن روبا

ÁHAN-RUBA आहनरूपा

1. लोहाकर्षक (Lohákarsak, لوہا کرشک)

लोहे को खींचने वाला (Lohe, لوہے کو کھینچنے والا)

कुचाल (Kuchál, کوچال) (چرتوتا)

बद चालनी (Bad chalni, بد چلنی)

2. व्यर्थ भ्रमण (Vyarth bhraman, ویرتہ بھرم)

वेकार इधर उधर मारा मारा फिरना

(Bekár idhar udhar mára mára, بیکار ادھر اُدھر مارا مارا پھرنے)

phirna

आواره (ف - ص) آوارہ

ÁVÁRA आवारा (ف - ص) آوارہ

1. लंपट (Lampat, لمپٹ) कुमार्गी

(Kumárgi, कुमारگی) बद चलन

(Bad chalan, بد چلن)

2. व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bhrami, वیرتہ بھرمی)

वेकार में इधर उधर घूमने वाला

(Bekár men idhar udhar ghúmne, بیکار میں ادھر اُدھر گھومنے والا)

vála

والا

आواره گرد (ف - مذ) آوارہ گرد

ÁVÁRA-GARD आवारा गर्द

व्यर्थभ्रमी (Vyarth bhrami, वیرتہ بھرمی)

वेकार चक्कर काटने वाला (Bekár, بیکار چکر کاٹنے والا)

chákkar kátne vála

والا

ÁVÁZ आवाज़ (ف - مٹ) آواز

ध्वनि (Dhwani, دھونی) स्वर (Swar, سوار)

शब्द (Shabd, شبد) बोली (Boli, बोली)

आواز بازگشت (ف - مٹ) آواز بازگشت

ÁVÁZ-E-BÁZGASHT आवਾज़े बाज़गश्त

प्रतिध्वनि (Pratid, dhvani, پرتد دھونی)

अनुस्वान (Anus, swán, اُنس سوان)

प्रतिनाद (Pratinád, پرتکی ناد)

والا (Áno vála) والا (Áno vála)
(Aglā) (اگلا)

2. भविष्य (Bhavish,shya) (بهوشیه)
मुस्तक़ बिल (Mustaqbil) (مستقبل)

ÁÍN आइन (फ - मड)

1. नियम (Niyam) (نیم) काइदा (Qáida)
(قاعدة)

2. विधान (Vidhán) (ودهان) कानून
(Qánún) (قانون)

ÁÍN-DÁN आइनदां (फ - मड)

विधानक (Vidhának) (ودهانک)
(Vidhanaggya) (ودهانگیه) कानून दां
(Qánún dán) (قانون دال)

ÁÍN-SÁZ आइन साज़ (फ - मड)

विधायक (Vidháyak) (ودهایک) कानून
बनाने वाला (Qánún banáne vála)
(قانون بنانے والا)

ÁÍNA आइना (फ - मड)

दर्पण (Darpan) (درپن) मुकुर (Mukur)
(آدرش) (Ádarsh) आइना
(Áina) (آینه):

आइने साज़ (फ - मड)

ÁÍNA SÁZ आइना साज़

दर्पणकार (Darpan kár) (درپن کار)
आइना बनाने वाल (Áina banáne vála)
(آینه بنانے والا)

ÁÍNA-GAR आइनागर (फ - मड)

दिको 'आइने साज़'

ÁÍNI आइनी (फ - मड)

वैधानिक (Vaidhánik) (ویدهانیک) कानूनी
(Qánúni) (قانونی)

लोह को कहेल्ले वाला (ko khinchne vála)

2. चूबक पत्थर (Chumbak paththar)
(چمک پتھر)

ÁHANG आहंग (फ - मड)

1. संकल्प (Sankalp) (سن کلب) इरादा
(Iráda) (ارادہ)

2. आलाप (Áláp) (آلاپ) गाना (Gána)
(گانا)

ÁHAN-GAR आहनगर (फ - मड)

लोहकार (Lohkár) (لوہکار) लुहार
(Luhár) (لوہار)

ÁHŪ आहू (फ - मड)

1. हरिण (Harin) (हरन) मृग (Mrig)
(हरन) (Hiran) (हिरन)

2. दोष (Dosh) (दोश) ऐब (Aib)
(عیب)

आहू चश्म (फ - मड)

ÁHŪ-CHASHM आहू चश्म

मृग लोचना (Mrig-lochana) (مرگ لوچنا)

मृगनयना (Mrig-naina) (مرگ نیلا)

हिरन जैसी सुन्दर आखों वाली (Hiran)

jaisei sundar ánkhon váli) (हरन جیسی)

सुन्दर आंखों वाली)

ÁHU-GÍR आहूगीर (फ - मड)

1. व्याध (Vyádh) (ویادہ) वधिक (Vadhik)

(शिकारी) (Shikári) (شکاری)

2. छिद्रान्वेषी (Chhiddranveshi)

(आलोचक) (Álochak) (چھدران ویشی)

(बुराई दूढ़ने वाला) (Burái)

dhūdhne vála) (برائی دھوندھنے والا)

ÁYANDA आयन्दा (फ - मड)

1. आगामी (Ágámí) (آگامی) आने

الف مقصوره

اب ح

اب

1. अधमता (Adhamata) (अधमता)
नीचता (Nichata) (नीचता) कमीनगी
(Kamínagi) (कमिङ्गी)
2. अश्लीलता (Ashlilatá) (अश्लीलता)
पन (Phakkar pan) (फककर पन)

ABTAR अवतर (अ - व - त - र)
अस्त व्यस्त (Astvyast) (अस्त व्यस्त)
तितर वितर (Titar bitar) (तितर वितर)
गडवड (Garbar) (गडवड)

- IBTILA इवतिला (इ - व - त - ला)
1. विपत्ति (Vipatti) (विपत्ति) मुसीबत
(Musibat) (मुसिबत)
 2. परीक्षा (Parikchha) (परिकछा)
इम्तिहान (Imtihán) (इम्तिहान)

IBTIHÁJ इव तिहाज (इ - व - त - हा - ज)
हर्ष (Harsh) (हरश) प्रसन्नता (Prasan
natá) (खुशी) (Khushi) (खुशी)

ABJAD अबजद (अ - ब - ज - द)
अरबी वर्ण माला का एक विशेष क्रम
(Arabi varnamála ka ek vishesh kram)
(عربی ورن مالا کا ایک وشیخ کرم)

ABKHAL अबखल (अ - ब - ख - ल)
अति कृपण (Ati kripan) (अति कृपण)
मक्खी चूस (Makkhi chús) (मक्खी चूस)

AB अव (अ - व)
पितृ (Pitr) (पितर) पिता (Pita) (पिता) बाप
(Báp) (बाप)

ABÁBÍL अबबील (अ - ब - म - ल)
एक काली और छोटी चिड़िया (Ek káli
aur chheti chiriya) (एक काली और
छोटी चिड़िया)

IBÁHAT इबाहत (इ - ब - अ - ह - त)
अनिषेध (Anishedh) (अनिषेध)
(Auchittya) (अवचित्ति) जवाज़ (Javáz)
(जवाज़)

- IBTIDA इवतिदा (इ - व - त - दा)
1. प्रारंभ (Prárambh, प्रारम्भ) अनु-
ष्ठान (Anash, thán) (अनश ठान)
शुरुआत (Shurúát) (शुरुआत)
 2. आदि (Ádi) (आदी) शुरु (Shuru) (शुरु)
 3. पहल (Pahal) (पहल)

IBTIDÁAN इवतिदाअन (इ - व - त - दा - अ - न)
आरंभतः (Arámbhatáh) (आरम्भतः)
शुरु (Shurú men) (शुरु में)

IBTIDÁÍ इवतिदाई (इ - व - त - दा - ई)
प्रारंभिक (Prárambhik) (प्रारम्भिक)
शुरुका (Shurú ka) (शुरुका)

IBTIZÁL इवतिजाल (इ - व - त - ज - अ - ल)

IBRÍQ इब्रीक (ف - مذ) ابریقی

मल कुम्भिका (Jal kumbhika) (جل کبھکا)

सुराही (Suráhi) (لوتا) (لوتا)

IBTÁL इब्ताल (ع - مذ) ابطال

खंडन (Khandan) (کھندن) प्रतिवाद

(Prativád) (پرتی واد) तैरदीद

(Tardíd) (تردید)

IBLÁGH इब्लाग (ع - مذ) ابلاغ

प्रेषण (Preshan) (پریشن) भोजना

(Bhojna) (भोजना) पहुचाना

(Pahun-ehána) (پہلچانا)

ABLAQ अब्लाक (ع - ص) ابلاقی

1 चित्रांग (Chitráng) (چترانگ)

चितकचरा (Chit kabra) (चितकचरा)

2 काले और सफेद रंग का घोड़ा

(Kále aur safed rang ka ghorá)

(काले और سفید رنگ کا گھوڑا)

ABLAH अब्लाह (ع - مذ) ابلاہ

मूर्ख (Múrkh) (मूर्ख) अबोध

(Be-vaqúf) (बेवकूफ) (बेवकूफ)

IBLÍS इब्लीस (ع - مذ) ابلیس

दैत्य (Daitya) (दैत्य) शैतान

(Shai tán) (شيطان)

IBN इब्न (ع - مذ) ابن

पुत्र (Puttr) (पुत्र) आत्मज

(Átmaj) (आत्मज) (आत्मज)

(Betá) (बेटा) (बेटा)

ابن الوقت (ع - ص)

IBNUL-VAQT इब्नुल वक्त

अवसर वादी (Ausr-vádi) (اوسر وادی)

मौका परस्त (Mauqa-parast) (موقع پرست)

ABAD अबद (ع - مذ) ابد

अनंतकाल (Anant kál) (اننت کال)

वह समय जिसका अंत न हो (Voh samai)

(jis ka ant na ho) (وہ سے جس کا)

(अंत न हो)

ABR अब्र (ف - مذ) ابر

मेघ (Megh) (میگہ) जलद

(Jalad) (جلد) अब्र

(Abhr) (ابھر) बादल

(Bádal) (بادل) ابر آلود

ABR-ÁLŪD अब्र आलूद

मेघाच्छादित (Meghách, chhádit) (میگہا)

(Abhr-mai) (ابھر سے) (چھادت)

ABRÁR अब्रार (ع - مذ) ابرار

ये لفظ جمع है اس का واحد

مستعمل نہیں ہے

अश्विगण (Rishigan) (अश्विगण)

(Auliya) (اولیا)

ABRAS अब्रस (ع - مذ) ابرص

सिध्म (Sidhm) (سیدھم) श्वेत कुंठी

(Shet kushthi) (श्वेत कुंठी) मवरुस

(Mabrús) (مہروص)

ABRÚ अब्रू (ف - مٹ) ابرو

भ्रू (Bhrú) (भ्रू) भ्रुकुटी

(Bhrikutí) (भ्रुकुटी) भौ

(Bhaun) (भौ) (भौ)

ابریشم (ف - مذ)

ABRESHAM अब्र रेशम

कच्चा रेशम (Kachcha resham) (کچھا)

(Resham ka) (रेशम का) (रेशम का)

koya) (रेशम का कूपा)

اتصال (ع - مذ)

IT, TISÁL इत्तिसाल

1. संमिलन (Sam, milan सम ملن)
समन्वय (Samanvai समن وے)
मिलाप (Miláp ملاپ)
2. निरंतरता (Nirantarata निरंतरता)
तसल सुल (Tasalsul تسلسل)

IT, TIFÁQ इत्तिफाक (ع - مذ) اتفاق

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिहाद
(Ittibád اتحاد)
2. संयोग (Sanyog संयोग) अचा-
नक पन (Achának pan اچانک پن)

اتفاقاً (ع - ص)

IT, TIFÁQAN इत्तिफाकन

- सहसा (Sahasa सहसा) अकस्मात्
(Akaśmāt अकस्मात्) संयोग वश
(Sanyog-vash संयोग वश) अचा-
नक (Achának अचानक)

IT, TIQA इत्तिक्का (ع - مذ) त्पा

- संयम (Sanyam संयम) इन्द्रिय निग्रह
(Indriya-niggrah इन्द्रिय निग्रह) जुहद
(Zuhd जुहद)

ITLÁF इत्लाफ (ع - مذ) اتلاف

- नाश (Násh नाश) हानि (Háni हानी)
बरबादी (Barbádi बरबादी)

IT, MÁM इत्मा (ع - مذ) اتمام

1. समाप्ति (Samápti समाप्ति)
खातिमा (Khátima खातिमा)
2. पूर्ति (Púrti पूर्ति) तकमील
(Takmíl تکمیل)

ابوالبشر (ع - مذ)

ABUL-BASHAR अबुल बशर

मनु (Manu मनु) आदम (Ádam آدم)

اب و جد (ع - مذ)

AB-O-JAD अबोजद

पूर्वज (Púrvaj پوروچ) बाप दादे
(Báp-dáde باب دادے)

IBHÁM इब्हाम (ع - مذ) ابراهام

1. अंगुष्ठ (Angushth انگشت) अंगूठा
(Angútha انگوٹھا)
2. अस्पष्टता (Aspashtata اسپشتتا)
गुंजलक (Gunjlak گونجلك)

ABYAZ अबयज (ع - ص) ابيض

श्वेत (Shet श्वेत) सित (Sit सित)
सफेद (Safed سفید)

ATÁLÍQ अतालीक (ع - त) اتالیق

शिक्षक (Shikchhak शिक्षक) शिष्टा-
चार सिखाने वाला (Shishtáchár
sikháne vála शिष्टाचार सिखाने वाला)

IT, TIBÁA इत्तिवाअ (ع - مذ) اتباع

अनुकरण (Anu karon अनुकरण) अनु-
सरण (Anu saran अनुसरण) पैरवी
(Pairavi पैरवी)

IT, TIHÁD इत्तिहाद (ع - مذ) اتحاد

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिफाक
(Ittifáq اتفاق)
2. मैत्री (Maṭṭri मैत्री) दोस्ती
(Dosti دوستی) मेल जोल (Meljol
मेल जोल)

IJÁBAT इजाबत (ع - مٹ) اجابت

1. स्वीकृति (Swikriti) (سوئی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (ملظوری)
2. शौच (Shauch) (شوچ) पाखाना
(Pákhána) (پاخانه)

IJÁRÁ इजारा (ع - مڈ) اجاره

1. अधिकार (Adhikár) (ادھیکار) हक
(Haq) (حق)
2. एकाधिकार (Ekádhikár) (ایکا دھیکار)
ठेका (Theka) (ٹھیکہ)

IJAZÁT इजाज़त (ع - مٹ) اجازت

1. अनुमति (Anumati) (انومتی) रज़ा-
मन्दी (Razámandi) (رفامندی)
2. आज्ञा (Aggya) (آگیا) हुकम
(Hukm) (حکم)
3. स्वीकृति (Swikriti) (سوئی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (ملظوری)

اجازت نامه (ع - مڈ)

IJÁZAT-NÁMA इजाज़त नामा

अनुमति पत्र (Aaumati pattr) (انومتی)
आज्ञा पत्र (Ággya pattr) (آگیا پتر)

اجتماع (ع - مڈ)

IJTIMÁA इज्तिमाअ

1. सम्मेलन (Sammelan) (سم میلن)
गोष्ठी (Goshthí) (گوشتهی)
2. जमाव (Jamáu) (جماؤ) भीड़
(Bhír) (بھیڑ)
3. अधिवेशन (Adhiveshan) (ادھی ویشن)
इजलास (Ijlás) (اجلاس)

IT, TIHÁM इत्तिहाम (ع - مڈ) اتہام

दोष (Dosh) (دوش) अपराध (Aprádh)
(لاڻڇهن) (Lánchhan) (ایرادہ)
तुहमत (Tuhmat) (تہمت)

ASÁSA असासा (ع - مڈ) اثاثہ

1. संपत्ति (Sampatti) (سم پتی) धन
(Dhan-daulat) (دھن دولت)
2. सामग्री (Sámaggri) (سامگری)
सामान (Sámán) (سامان)

ISBÁT इस्बात (ع - مڈ) اثبات

प्रमाणित करना (Pramánit karna)
साबित करना (Sábit Karna)
(ثابت کرنا)

ASAR असर (ع - مڈ) اثر

1. प्रभाव (Prabháo) (پربھاؤ) (प्रभाव)
2. चिह्न (Chinh) (چہ) निशान
(Nishán) (نشان)
3. गुण (Gun) (گن) खासियत
(Khásiyat) (خاصیت)

اثر انداز (ع - ص)

ASAR-ANDÁZ असर अन्दाज़

प्रभावकारी (Prabháo kári) (پربھاو کاری)
असर डालने वाला (Asar dálné vála)
(اثر ڈالنے والا)

اثر پذیر (ع - ص)

ASAR-PIZÍR असर पिज़ीर

प्रभावित होने वाला (Prabhávit-hone-
vála) (پربھاوت ہونے والا)

ASNA अस्ना (ع - ص) اثنا

मध्य (Maddhya) (مدھیہ) बीच
(Bích) (بیچ)

احتشام (ع-مذ) EHTISHÁM एह तिशाम
 वैभव (Vai,bhav) ऐश्वर्य (Ai,shwar,rya) (ایشوریہ) शान
 शौकत (Shán Shaukat) (شان شوکت) EHTIQÁN एहतिकान (ع-مذ)
 वस्तिक्रिया (Vasti kriya) (وستی کریا)
 हुक्ना (Huqna) (حقنه)

AHMAṚ अहमर (احمر - ع - ص)
अरुण (Arun) रक्त (Rak,t) (ارون)
लाल (Lál) (لال)

AHMAQ अहमक (احق - ع - مذ)
अत्यंत मूर्ख (At,tyant mǔrkh)
(निबुद्धि) (Nir budh) (अतیلت موروکھ)
dhi (मूर्ख) (Mǔrh) (نر بد دھی)

AHVÁL अह वाल (अحوال - ع - مذ)
حال کی جمع
समाचार (Samáchár) (समाचार)
(वृत्तांत) (Vrittánt) (वृत्त तान्त)

AHVAL अहवल (अحول - ع - ص)
वह जिसे एक चीज़ की दो चीज़ें दिखाई
पड़ें (Voh jise ek chíz ki do chízen)
dikhái parén (وہ جسے ایک چیز کی
दो چیزیں دکھائی पड़ें)
भेंगा (Bhenga) (بھینگا)

EHYÁ एहया (احيا - ع - مذ)
जीवित करना (Jívit karia) (حيوت کرنا)
जिलाना (Jiláná) (جلانا)

EHYÁNAN एहयानन (احياناً - ع - مذ)
कदाचित् (Kadá chit) (کداچت)
कभी कभी (Kabhi kabhi) (کبھی کبھی)
भूले चूके (Bhúle chúke) (بھولے چوکے)

AKHBÁR अखबार (اخبار - ع - مذ)
खबर की جمع

1. समाचार (Samáchár) (समाचार)
Khabren (खबरें)

2. समाचार पत्र (Samáchár pattr)
अखबार (Akhbár) (समाचार पत्र)
(اخبار)

2. भस्मी करण (bhasmí karan)
फूंकना (Phúnkna) (بھسمی کرن)
(بھونکना)

EHSÁS एहसास (احساس - ع - مذ)
चेतना (Chetana) (चितना)
(अनुभव) (Anubhav) (अनुभव)

EHSÁN एहसान (احسان - ع - مذ)
उपकार (Upkár) (اُپ کار)
(بھलाई) (bhalái)

احسان مند (ع - مذ)

EHSÁN-MAND एहसानमन्द
कृतज्ञ (Kritaggya) (کرتگ گئے)
(आभारी) (Ábhárá) (ममनून)
(Mam nún) (مسلون)

AHSAN अहसन (احسن - ع - ص)
उत्तम (Uut,tam) (اُت تم)
(सुन्दर) (Sundar) (سلندر)

AHQAR अहकर (अحقर - ع - ص)
बहुत छोटा (bahut-ohhota) (بہت
تھوٹا) (Tuoh-ehh) (چھوٹا)
(اس لفظ کا استعمال بڑے آدمی
انکسار سے اپنے لئے کرتے ہیں)

AHMAD अहमद (احمد - ع - مذ)

1. बहु प्रशंसित (Bahu prashansit)
(बहु प्रशंन सेत)

2. हज़रत मुहम्मद साहब का नाम
(Hazrat Mohammad Sahib ka nám)
(حضرت محمد صاحب کا نام)

2. हृदयकंपन (Hridai Kampan
(हरोदے کمپن) दिल धड़कना
(Dil dhaṛakna) دل دھوکنا

IKHTILĀT इख्तिलात (ع - مذ) اختلاط

1. अनुराग (Anurāg) (انوراک) प्रेम
(Pre) (پريم) मेल जोल (Mel jol)
(मिल जोल)
2. समागम (Samāgm) (سماگم) सहबत
(Suhbat) (صحبت)

IKHTILĀF इख्तिलाफ (ع - مذ) اختلاف

1. भिन्नता (Bhinnata) (بهن ننا)
अनेकता (Anekata) (انیکتا) फर्क
(Farq) (فرق)
2. शत्रुता (Shattruta) (شتروتا) रिपुता
(Reputa) (ریوتا) दुश्मनी (Dushmani)
(دشمنی)
3. विरोध (Virodh) (وړود) प्रतिकूलता
(Prati kúlata) (پرتی کولتا) मुखाल-
फत (Mukhālafat) (مخالفت)

اختلال (ع - مذ)

IKHTILĀL इख्तिलाल

- विघ्न (Vigh,n) (وگهن) बाधा (Bādha)
(खराबी) (Kharābi) (خراپی)

اختلال دماغ (ع - مذ)

IKHTILĀL-E-DIMĀGH इख्तिलाले दिमाग

- उन्माद (Unmād) (ان ماد) पागलपन
(Pāgal pan) (پاگل پن)

IKHTIYĀR इख्तियार (ع - مذ) اختیار

1. सामर्थ्य (Samarthya) (سامرتهیه)
शक्ति (Shakti) (शक्ति) जोर (Zor)
(زور)

اخبار نویس (عف - مذ)

AKHBĀR-NAVĪS अख्बार नवीस
पत्रकार (Pattr-kār) (پترکار)

IKHTITĀM इख्तिताम (ع - مذ) اختتام

1. समाप्ति (Samāpti) (سماپتی) खातिमा
(Khātima) (خاتمه)
2. पूर्ति (Pūr,ti) (پورتی) तकमील
(Takmīl) (تکمیل)
3. अंत (An,t) (انت) अखीर (Akhīr)
(اخیر)

AKHTAR अख्तर (ع - مذ) اختر

- उड्ड (U,du) (اڈو) तारक (Tá,rak) (تارک)
नक्षत्र (Nakchhat,tr) (نک چھت) सितारा
(Sitāra) (ستاره)

اختراع (ع - مذ)

IKHTIRĀ,A इख्तिराअ

- नई बात निकालना (Na,i bāt nikālna)
आविष्कार (Āv sh,kār) (नई बात निकालना)
(आवश कार)

IKHTISĀR इख्तिसार (ع - مذ) اختصار

- संक्षेप (Sanchhep) (सन چھप)
इज्माल (Ijmāl) (اجمال)

اختصاص (ع - مذ)

IKHTISĀS इख्तिसास

- विशेषता (Visheshata) (विशेषता) असा-
धारणता (Asādhāranata) (असाधारणता)
खुसूसियत (Khusūsiyat) (خصوصیت)

IKHTILĀJ इख्तिलाज (ع - مذ) اختلاج

1. कंपन (Kampan) (कंपन) कांपना
(Kānpna) (کانپنا)

AKHÍR آخر (ع - ص) آخیر
آنت (Ant) آخر (Ákhir)

ADÁ آدا (ع - مٹ) آدا

1. चुकता (Chuktá) बेचाक (Be, báq) (چکنا) بے باقی
2. हाव भाव (Háo bháo) नखरा (Nakhra) (हाव भाव) (نخرو)
3. वर्णन (Varnan) बयान (Bayán) (वर्णन) (بایان)

IDÁRA इदारा (ع - مذ) اداره

1. परिषद (Parishad) संस्था (Sans,tha) मंडली (Mandali) सभा (Sabhá) (परिषद) (سندس تها) (منڊلی) (سभा) (انجمن) अनजुमन (Anjuman) (سمیها)
2. संपादक मंडली (Sampádak mandali) (سمپادک منڊلی)

ADA-KÁR आदाकार (फ - म) आकार
अभिनेता (Abhineta) ऐक्टर (Actor) (ایکٹر)

ADAB आदब (ع - مذ) ادب

1. सभ्यता (Sabh,bhyata) शिष्टाचार (Shishtáchár) तमीज़ (Tamíz) (سبھیتا) (ششٹا چار) (تمیز)
2. साहित्य (Sáhit,tya) लिटरेचर (Literature) (साहित्य) (تیه) (لٹریچر)
3. सम्मान (Sammán) इज़्ज़त (Izzat) (سممان) (عزت)

IDBÁR इद्बार (ع - مذ) ادبار

1. हतभाग्यता (Hatbhágyata) दुर्दशा (Dur,dasha) बद किस्मती (Bad,qismati) (हतभाग्यता) (دردشا) (بد قسمتی)

2. सत्ता (Satta) प्रभुत्व (Pra-bhut twa) हुकूमत (Hukúmat) (ست تا) (پرہمت تو) (حکومت)

3. अधिकार (Adhikár) स्वत्व (Swat,twa) हक (Haq) (ادھی کار) (سوت تو) (حق)

AKH,Z अखड़ (ع - مذ) اخذ

1. ग्रहण (Grahan) लेना (Lena) (ग्रहण) (لینا)
2. प्राप्ति (prápti) पाना (Pána) (پراپتی) (پانا)

IKHRÁJ इखराज (ع - مذ) اخراج
निष्कासन (Nish kásan) निकालना (Nikálná) बाहर करना (Báhar karna) (نہس کاسن) (نکالنا) (باہر کرنا)

IKHFÁ इख्फा (ع - مذ) اخفا
गोपन (Gopan) गुप्ति (Gupti) छिपाव (Chhipáo) दुराव (Duráo) (گوپن) (گुप्ति) (چھپاو) (دراو)

AKHGAR अख्गार (फ - म) अखर
स्फुलिंग (Ispuling) अग्नि कण (Agni kan) चिंगारी (Chingári) (اس پھلنگ) (اگنی کن) (چنگاری)

IKHLÁS इख्लास (ع - مذ) اخلاص
1. निःस्वार्थता (Nis,swarthata) (خلوص) (Xhulús) (نہ سوارتھا)

2. मैत्री (Mait,tri) دوستी (Dosti) (میت تری) (دوستی)

AKHLÁQ अख्लाक (ع - مذ) اخلاق
सद्व्यवहार (Sadvyavhár) सदाचार (Sadáchár) खुश खुलकी (Khush khulqi) (سد व्यवहार) (سداچار) (خوش خلقی)

اذیت (ع - مٹ) AZÍYAT अजीयत

1. यातना (Yátaná پیانا) पीड़ा (Pírā پیڑا) अज्ञाब (Azáb عذاب)
2. क्लेश (Klesh क्लेश) कष्ट (Kasht कष्ट) तकलीफ (Taklif तकلیف)

ارادت (ع - مٹ) IRÁDAT इरादत

1. श्रद्धा (Shrid,dhá श्रद्धा) आस्था (Ás,thá آس تها) एतिकाद (Etiqád اعتقاد)
2. विश्वास (Vish,shwás विश्वास) प्रतीति (Pratíti प्रतीति) यकीन (Yaqín یقین)

اراده (ع - مڈ) IRÁDA इरादा

1. संकल्प (Sankalp سن کल्प) निश्चय (Nish,chai निश्चय) अहद (Ahd عہد)
2. विचार (Vichár विचार) खयाल (Khayál خیال)

ارضی (ع - مٹ) ARÁZÍ अगज़ी

1. भूमि (Bhūmi بھومی) जमीन (Zamín زمین)
2. खेत (Khet کھیت) काश्त (Kásht کاشت)

اراکین (ع - مڈ) ARÁKÍN अराकीन

وکن کی جمع الجمع ہے دیکھو 'وکن'،

ارباب (ع - مڈ) ARBÁB अर्बाब

رب کی جمع

ادخال (ع - مڈ) IDKHÁL इदखाल

प्रवेश (Pravesh प्रवेश) दाखिला (Dákhila داخلہ)

ادراك (ع - مڈ) IDRÁK इद्राक

1. बोध (Bodh बोध) ज्ञान (Gyán ग्यान) तमीज़ (Tamíz तमीज़)
2. बुद्धि (Bud, dhi बुद्धि) अक्ल (Aql عقل)

ادق (ع - ص) ADAQ अदक

दुर्बोध (Dur bodh दुर्बोध) कठिन (Kathin कठिन) कथन (Kathin कथन)

ادنی (ع - ص) AD,NÁ अदना

तुच्छ (Tuch, chh तुच्छ) अधम (Adham अधम) नीच (Ních नीच)

ادیب (ع - مڈ) ADÍB अदीब

साहित्यकार (Sáhittya kár साहित्य کار) साहित्य सेवी (Sáhittya seví साहित्य سےوی) कलाकार (Kala kár کلاکار) فنکار (Fan kár فن کار)

اذن (ع - مڈ) IZ,N इज़न

1. आज्ञा (Ág, gyá آگ گھا) इजाज़त (Ijázat اجازت)
2. निर्देश (Nir, desh निर्देश) हुकम (Hukm حکم)

آذن (ع - مڈ) UZN उज़न

कर्ण (Karn कर्ण) कान (Kán کان)

उच्चता (Uch, chatu (اچ چتا)
(Unchái, (اونچائی)

IRTIQÁ इर्तिका (ع - مذ)
उन्नति (Un,nati (ان نتي)
(Ut,thán (ات تھان) प्रगति (Pragati)
(Tarqqi (ترقی) तरक्की (پرگتی)

IRTIKÁB इर्तिकाब (ع - مذ)
पाप या अपराध करना (Páp ya aprádh
karná (پاپ یا اپراڈھ کرنا)
ارجمند (ف - ص)

ARJ, MAND अर्जुमन्द
प्रतिष्ठित (Pratish,thit (پریش تھیت)
सम्मानित (Sam,mánit (سم مانت)

URDÚ उर्दू (उ - मं)
1. छावनी (Chháóní (چھاؤنی) सेना
वास (Sonávás (سینا واس)
2. उर्दू भाषा (Urdú bhásha (اردو بھاشا)

AR,ZAL अर्ज़ल (ع - ص)
अधम (Adham (ادھم) पामर (Pámar
दुष्प्रकृति (Dush pra kriti (دش
निक (Nik,krisht (نیک) (प्रकृति)
कमीना (Kamíná (کمیנה) (کرشت)

ARZÁN अर्ज़ान (ف - ص)
अल्प मूल्य (Alp mulya (الپ مولیہ)
सस्ता (Sastá (سستا)

IRSÁL ईर्साल (ع - مذ)
प्रेषण (Preshan (پرے شن) भेजना
(Bhejná (بھجنا)

स्वामी (Swámi (سوامی) मालिक
(Málik (مالک)

یہ لفظ ہمیشہ مرکب ہو کر ابتدائے میں
آتا ہے اور 'والے' کے معنی دیتا ہے
جیسے 'ارباب شوق' (شوق والے)
ارباب سخن (ع - مذ)

ARBÁB-E SUKHAN अर्बाबे सुखन
कविगण (Kavi gan (کوی گن) शाहर
लोग (Sháir log (شاعر لوگ)
ارباب نشاط (ع - مذ)

ARBÁB E NISHÁT अर्बाबे निशात
गाने नाचने वाले (Gáno náchne válo
गाने नाचने वाले)

IRTIBÁT इर्तिबात (ع - مذ)
प्रेम (Prem (پریم) मित्रता (Mittrata
(मेल जोल (Mel jol (میل جولا) (मित्रता)

IRTIHÁL इर्तिहाल (ع - مذ)
अंतिम यात्रा (Antim yat,tra (انتم یا ترا)
मृत्यु (Mrityu (مرتیو) निधन (Nidhan
(मौत (Maut (موت) (नदहन)

IRTIDÁD इर्तिदाद (ع - مذ)
धर्म से फिर जाना (Dharm se phirjáná
(धर्म परिवर्तन (Dharm parivartan
(دھرم پروردتن)

IRTI, ÁSH इर्तिआश (ع - مذ)
कंपन (Kampan (کمپن)

थरथराहट (Thartharáhat (تھرتھراہٹ)
ارتفاع (ع - مذ) इर्तिफاء
(ارتفاع) (Ut,tungata (اتنگاتا)

IRAM इरम (ع - مت) ا ر م

1. शहाद बादशाह का बनाया हुआ
कृत्रिम स्वर्ग (Shaddād bādshāh kā
banāya hua kritrim swarg شداد
بادشاه کا بنایا ہوا کرتیم سوہرگ)
2. स्वर्ग (Swarg سوہرگ) सुरलोक
(Surlok سُرلوک) बिहिशत (Bihisht
بہشت)

AR,MÁN अर्मान (ت - مذ) ا ر مان

- लालसा (Lālasā لالسا) अभिलाषा
(Abhilāsha ابھی لا شا) आकांक्षा
(Ākānk, chhā آکانک چھا) खाहिश
(Khāhish خواہش)

ارمغان (ف - مذ)

ARMA (U) GHÁN अर्म (सु) गां
उपहार (Uphār اُپ ہار) उपायन
(Upāyan اُپاين) भेंट (Bhent بہنت)
तोहफा (Tuhfa تحفہ)

AZ-KHUD अज्ञ खुद (ف - ص) از خود

स्वतः (Swatah سواتہ) अपने आप
(Apne āp اپنے آپ)

از خود رفتہ (ف - ص)

AZ-KHUD-RAFTA अज्ञ खुद रफूता
उन्मत्त (Unmatt اُن مت) अचेत
(Achet اچیت) बेसुध (Be sudh بے سدھ)

از سر نو (ف - ص)

AZ-SAR-E-NAU अज्ञ सरेनौ

पुनः (Punah پلہ) नए सिरे से
(Na, e sire se نئے سرے سے)

IRSHÁD इर्शाद (ع - مذ) ا ر شاد

1. आदेश (Ādesh آدیہش) आज्ञा
(Āg,gyā آگ گیا) हुकम (Hukm
حکم)
2. कथन (Kathan کتھن) कहना
(Kahna کہنا)

AR,SHAD अर्शद (ع - ص) ا ر شد

पहुँचा हुआ (Pahunchā huā پہنچا
ہوا) निपुण (Nipun نیپن) दीक्षित
(Dikohhit دیک چہت)

AR,Z अर्ज (ع - مت) ا ر ض

1. पृथ्वी (Pritth,vī پرتھوی) मेदिनी
(Medinī مےدنی) कुरएअर्ज (Kurai-
arz کرے ارض)
2. भूमि (Bhūmi بھومی) जमीन
(Zamīn زمین)
3. स्थान (Isthān استھان) जगह
(Jagah جگہ)

ارغوانی (ف - ص)

ARGHAVĀNĪ अर्गवानी

रक्त (Rak,t رکت) लाल (Lāl لال)

ARFA अर्फा (ع - ص) ا ر ف

उत्तंग (Ut,tung اُتنگ) बहुत ऊँचा
(Bahut ūncha بہت اونچا)

IRQĀM इर्काम (ع - مذ) ا ر قام

लेखन (Lekhan لیکھن) लिखना
(Likhna لکھنا)

ARKĀN अर्कान (ع - مذ) ا ر کان

رکن کی جمع دیکھو رکن

پنیاں (Patniyān پت نیان) ستریاں (Istriyān استریان)

AZ,DAR اژدر (ف - مذ) اژدر (Ajdār اچگر) اژدھا (Azdaha اژدھا)

AZDAHÁ اژدھا (ف - مذ) اژدھا (Bahut bara sánp بہت بڑا سانپ) اچگر (Ajdār اچگر)

ASÁTIZA اساتہ (ع - مذ) اساتہ کی جمع (Shikohhak-gan شیکوہک گن)

ASÁS اساس (ع - مٹ) اساس (Múl مول) نیو (Ni,u نیو) 1. مूल (Ádhār آدھار) 2. आधार (Buniyád بنیاد)

ASÁMÍ اسامی (ع - مٹ) اسامی (Praja پرجا) رایت (Raiyat رایت) 1. प्रजा (Krishak کرشک) 2. कृषक (Kisán کسان) 3. ब्योहारी (Bouhári بیوہاری) 4. नौकरी (Naukari نوکری) पद (Pad پد)

AS,BÁB اسباب (ع - مذ) اسباب کی جمع دیکھو 'سبب' 1. سبب کی جمع (Up,karan اپکارن) 2. उपकरण (Sámán سامان)

ASP اسپ (ف - مذ) اسپ (Ash,shwa اش شو) 1. अश्व (تورنگ)

ازکاررفته (ف - ص)

AZ-KÁR-RAFTA ازکار رفته (نپنسک (Napunsak کل ب) (Klib کلیمب) (Hijra حجاز) (Hijra حجاز)

IZÁLA ازالہ (ع - مذ) ازالہ (Nirákaran نیراکران) (Niváran نیوارن) دور کرنا (Dúr karna دور کرنا) (Hatána ہٹانا)

IZDIHÁM ازدحام (ع - مذ) ازدحام (Jan samúh جن سموہ) (Bhír بھیر)

ازدواج (ع - مذ)

IZ,DIVÁJ ازدواج (وواہ) (Parinai پارینائی) (Pánig,grahan پانیگ گراہن) (Byáh بیاہ) (Byáh بیاہ)

IZDIYÁD ازدیاد (ع - مذ) ازدیاد (Adhikata ادھیکاتا) (Bábul,lya باہولیا) (Ziyádati زیادتی)

AZAL ازل (ع - مذ) ازل (Anádi,kál انادی کال) (Srishti kál سرشتی کال) (Voh samai jab srishti ki rachna hui وہ سامے جب سرشتی کی رچنا ہوئی)

AZVÁJ ازواج (ع - مٹ) ازواج کی جمع ہے لیکن بیویوں کے معنی میں مستعمل ہے

2. प्राप्त کرنے کی इच्छा करना

(Prápt kárne kí ich ohha karna

پراپت کرنے کی اچھا کرنا

استحصال بالجبر (ع - مذ)

IS,TEHSÁL-BILJAB,R ইস্তেহسال

بیلج

अपहरण (Ap,haran अप हरण)

बलात् प्राप्ति (Balátprápti बलात् प्राप्ति)

ज़बरदस्ती छीनना (Zabar dasti ohhinna

ज़बरदस्ती چھیننا)

استحفاظ (ع - مذ)

IS,TEH QÁQ ইস্তেহকাক

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) स्वत्व

(Swat,twa स्वतः) हक (Haq

حق)

2. पात्रता (Pat,trata पात्रता) योग्यता

(Yog,gyata योग्यता) काबिलीयत

(Qábiliyat قابلیت)

استحکام (ع - مذ)

IS,TEHKÁM ইস্তেহکام

1. दृढ़ता (Driḥhata درڑھتا) पुष्टता

(Push tatá پشتتا) मज्जूती

(Mazbúti مضبوطی)

2. स्थायित्व (Isthá,it,twa استھایت)

(Nit,tyata نیتیتا) नित्यता (Nit,tyata

नित्यता) मुस्तकिली (Mustaqili مستقیلی)

استخراج (ع - مذ)

IS,TIKH,RÁJ. इस् तिख रज

निष्कासन (Nish kásan نیشکاسن)

निकालना (Nikálana نیکالنا)

(Tu,rang ترنگ) हय (Hai هه) वाजी

(Váji वाजी) घोड़ा (Ghora گھوڑا)

USTÁD उस्ताद (ف - مذ) استاد

शिक्षक (Shikohhak शिक्षک)

अध्यापक (Ad,dhyápak अध्यापक)

गुरु (Guru گورو)

USTÁZ उस्ताज़ (ع - مذ) استاذ

دیکھو 'استاد'

استبداد (ع - مذ)

IS,TIB,DÁD इस्तिवदाद

अन्याय (An,nyá,i अन्याय) अत्याचार

(At,tyá,cháर अन्याय) अन्याय

(A,níti अन्याय) ज़ुल्म (Zulm ظلم)

IS,TITÁR इस्तितार (ع - مذ) استار

गोपन (Gopan گوپن) छिपाना (Chhi-

pána چھپانا)

IS,TIS,NÁ इस्तिस्ना (ع - مذ) استسنا

अपवाद (Apvád अपवाद) अनिवंधन

(Ani bandhan انی بندھن)

استجابات (ع - مذ)

ISTIJÁBAT इस्तिजाबत

स्वीकृति (Swikriti سوئی کړتی) मंजूरी

(Menzúri منظور)

استحصال (ع - مذ)

IS,TEHSÁL इस् तेहसाल

1. प्राप्त करना (Prápt karna پراپت کرنا)

ka auzár (بال موندنے کا اوزار)

Chhur (چھر)

IS, TIS, QÁ (استسقا) (ع - مذ) IS, TIS, QÁ

1. پانی مانگنا (Páni mángna) (پانی مانگنا)

2. جلودر (Jalodar) (جلندر) (Jalándhar)

(استصواب) (ع - مذ)

IS, TIS, VÁB (استتسواہ)

सम्मति (Sam, mati) (سمممتی) परामर्श (Parámarsh)

(استصواب رائے) (ع - مذ)

ISTISVÁB-E-RÁI (استتسواہے رای)

मत याचना (Mat yáchana) (مت یاچنا)

वोट लेना (Vote lena) (وٹ لینا)

(استطاعت) (ع - مٹ)

IS, TI, TÁ, AT (استتیتا اتر)

1. सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتھیہ) शक्ति (Shakti) (شکتی) ताकत (Táqat)

2. क्षमता (Chhamata) (چھمتا) योग्यता (Yog, gyata) (یوگیہتا) अहलियत (Ahliyat) (اہلیت)

(استعارہ) (ع - مذ)

IS, TI, ÁRA (استتیت آرا)

1. रूपक (Rúpak) (رूपک)

2. लक्षणा (Lakchhana) (لکچھنا)

(استعانت) (ع - مٹ)

IS, TI, ÁNAT (استتیت آنات)

(استخفاف) (ع - مذ)

IS, TIKH FÁF (استتیکھ فاف)

अनादर (Anádar) (انادر) तिरस्कार

(Tiraskár) (تیرسکار) अपमान (Apmán)

(Náqadri) (ناقدری) (اپ مان)

(استخوان) (ف - مذ)

US, TU, KHÁN (استتو خان)

अस्थि (As, thi) (اس تھی) हड्डी (Haddi)

IS, TID, Á (استدعا) (ع - مٹ)

प्रार्थना (Prár, thaná) (پراרתھنا) निवेदन

(Nivedan) (نویدن) अनुरोध (Anu, rodh)

(Vínai) (وینے) गुजारिश

(Guzárish) (گزارش)

(استدلال) (ع - مذ)

ISTIDLÁL (استتیدلال)

1. प्रमाणित करना (Pramánit karna)

साबित करना (Sábit karna) (سایت کرنا)

2. तर्क (Tark) (تَرْک) दलील (Dalíl)

(Pramán) (پرامان) (دلایل)

सुबूत (Subút) (ثبوت)

(استراحت) (ع - مٹ)

ISTIRÁHAT (استتیراھت)

विश्राम (Vish, sbrám) (ویش شرام)

विश्रांति (Vish, Shránti) (ویش شرانتی)

आराम (Árám) (آرام)

US, TURA (سترہ) (ت - مذ) US, TURA

बाल मुंडने का औजार (Bál múnđne)

استغراق (ع - مذ)

IS, TI, GHRÁQ ইস্তিগারাক

تल्लीناتا (Tallinata تل لیں تا)
 तन्मयता (Tanmaita تن مے تا) लितता
 (Liptata लिप्तता) निमग्नता (Nimag-
 nata नमग्नता) महवियत (Mahviyat
 مکھویت)

ISTIGHNA ইস্তिगना (ع - مذ)

निसृष्टता (Nisprihta निसृष्टता)
 अनिहा (Aniha अनि हा) बेनियाज़ी
 (Be niyází بے نیازی)

ISTIFÁDA ইস্তیفاده (ع - مذ)

लाम उठाना (Lábh uthána लाभ
 उठाना) विद्या आदि का लाभ (Vidhya
 ádi ka lábh वीद्या आदी का लाभ)

استفراغ (ع - مذ)

IS, TIF, RÁQH ইস্তیفराغ

उद्गार (Udgár उद्गार) वमन (Vaman
 वमन) कै (Qai कै)

استفسار (ع - مذ)

IS, TIF, SÁR ইস্তیفसार

प्रश्न (Prish,n प्रश्न) पूछना (Pú-
 ohhna पूछना)

استفهام (ع - مذ)

IS, TIF, HÁM ইস্তیفهام

जिज्ञासा (Jiggyása जग जीसा) प्रश्न
 (Prish,n प्रश्न) पूछना (Púchhna
 पूछना)

सहायता (Saháyatá سہایتا) मदद
 (Madad मदद)

IS, TEJÁB इस्तेजाब (ع - مذ)

आश्चर्य (Áshcharya आश्चर्य) विस्मय
 (Vis, mai रस मے) अचंभा (Acham-
 bha अचंभा) तश्चज्जुब (Ta,ajjub
 تعجب)

ISTEDÁD इस्तेदाद (ع - مذ)

1. पात्रता (Pátrata पात्रता) योग्यता
 (Yog,gyata योग्यता) कबिलीयत (Qábi-
 liyat قابلیت)

2. पांडित्य (Pándittya पान दित्य) (Yan ditye)
 विद्वत्ता (Vid,dwat,ta वीद्वत्ता) (Vid, dwat, ta)
 इलमियत (Ilmiyat علمیت)

ISTEFÁ इस्तेफा (ع - مذ)

1. त्यागना (Tyágna त्यागना) छोड़ना
 (Chhorná छोड़ना)

2. त्यागपत्र (Tyágpattr त्याग पत्र)
 इस्तेफा (Istéfa استعفا)

ISTEMÁL इस्तेमाल (ع - مذ)

प्रयोग (Prayog प्रयोग) व्यवहार
 (Vyavhár व्यवहार) काम में लाना
 (Kám mon lána काम में लाना)

استفاده (ع - مذ)

IS, TI, GHÁSA इस्तीरासा

1. वाद (Vad वाद) नालिश (Náliah
 नालिश)

2. अभियोग पत्र (Abhiyog, pattr
 अभियोग पत्र) परिवाद पत्र
 (Parivád, pattr परिवाद पत्र)

استکراه (ع - مذ)

IS, TIK, RÁH इस्तिक्राह

घृणा (Ghrina گھڑنا) नफ़रत (Nafarat
نفرت)

استماع (ع - مذ)

IS, TI, MÁA इस्तिमाअ

श्रवन (Shravan شروان) सुनना (Sunna
سنا)

استمرار (ع - مذ)

IS, TIM, RÁR इस्तिम्रार

निरंतरता (Niran, tarata نون توتا)
नित्यता (Nit, tya, ta نت تیهتا)
हमेशगी (Hameshagi همیشگی)

IS, TI, VÁ इस्तिवा (ع - مذ) استوا

1. बराबर होना (Barábr hona برابر
हونا)
2. विषुवदरेखा (Vishuvad rekha
भूमध्य रेखा (Bhú
maddhya rekha وهو مدهیه ریکھا)
नाड़ी मंडल (Nari mandal
ناڑی مندل)

US, TU, VÁR उस्तुवार (ع - ص) استوار

1. दृढ़ (Drirh درڑھ) पुष्ट (Push, t
مضبوط) मज़बूत (Mazbút مضبوط)
2. चिरस्थायी (Chiras, thái چرس
پایدار) (Páidár پایدار) (تهائی
استیصال (ع - مذ)

IS, TÍ, SÁL इस्तीसाल

1. उन्मूल (Un, mú, lan ان مولن)

استقامت (ع - مث)

IS, TI, QÁMAT इस्तिकामत

दृढ़ता (Drirhata درڑھتا) अचलता
(Achalata اچلتا) अटल रहना
(Atal rahna اٹل رهنا)

استقبال (ع - مذ)

IS, TIQ, BÁL इस्तिकबाल

1. आगे बढ़ना (Áge barhna آگے
بڑھنا)
2. स्वागत (Swágat سوائت) अगवानो
(Agváni اگوانی)
3. भविष्य (Bha vish, shya بهوش شیهه)
मुस्तक़बिल (Mustaqbil مستقبل)
استقرار (ع - مذ)

IS, TIQRÁR इस्तिक्रार

1. स्थिरता (Isthirata استهیرتا) ठहरना
(Thaharna تھارنا)
2. प्रमाणित होना (Pramánit hona
साबित होना (Sábit
hona ثابت هونا)

استقلال (ع - مذ)

IS, TIQ, LÁL इस्तिक़लाल

1. ध्रुवता (Dhruvata دھرووتا) दृढ़ता
(Drirh, ta درڑھتا) मज़बूती (Maz-
búti مضبوطی)
2. धैर्य (Dhair, rya دھیرریهه) सुकून
(Sukún سکون)
3. उत्साह (Utsáh اتساهه) हौसला
(Hausala حوصله)

IS,QÁT इसकात (ع - مذ) اسقاط

1. गिराना (Girāna) निपातन (Nipātan) (نہاتن)
2. गर्भपात (Garbh pāt) (گربہ پات)

اسقاط حمل (ع - مذ)

IS,QÁT-E-HAM,L इसकाते हमल

- गर्भपात (Garbh pāt) (گربہ پات)
गर्भस्त्राव (Garbhās,śrāv) (गर्भस्रस्राव)
हमल गिरना (Hamal girna) (حمل گرنا)

AS,LÁF असलाफ (ع - مذ) اسلاف
سلف کی جمع

पुराने बुज़र्ग (Purāne buzurg) (پورانے بزرگ)

IS,LÁM इसलाम (ع - مذ) اسلام

1. गर्दन भुकाना (Gardan jhukāna) (گردن جھکانا)
सेवा करना (Sevá karna) (سیوا کرنا)
2. इस्लाम धर्म (Islām dharm) (اسلام دھर्म)

AS,LIHA असलिहा (ع - مذ) اسلحه
سلاح کی جمع

अस्त्र शस्त्र (Astr shastr) (استر شستر)
आलाते जंग (Alāt-e-jang) (آلات جنگ)

US,LÚB उसलूब (ع - مذ) اسلوب

प्रणाली (Pranālī) (پرنالی)
शैली (Shai,li) (شے 'الی)
पद्धति (Pad,dhati) (طریقہ)
तरिका (Tariqa) (تاریقہ)

IS,M इसम (ع - مذ) اسم
نام (Nám) (نام)

2. समूल विनाश (Samúl vināsh) (سمول وناش)

3. जड़से उखाड़ फेंकना (Jar se ukhār phenkna) (جڑ سے اکھاڑ پھینکنا)

IS,TILÁ इसतीला (ع - مذ) استیلا

1. प्रसुत्व (Prabhutwa) (پربہوت)
गलबा (Ghalaba) (غلبہ)
2. आधिपत्य (Ādhipattya) (آدھی پتئیہ)
तसल्लुत (Tasallut) (تسلط)

ASAD असद (ع - مذ) اسد

व्याघ्र (Vyā,gh,r) (ویا، گور)
पंचानन (Panchānan) (پنچانان)
केहरी (Ke,harī) (کیمہری)
मृगेंद्र (Mrigend,r) (مرگیندر)
शेर (Singh) (سلگھ)
शेर (Sher) (شیر)

AS,RÁR अस्रार (ع - مذ) اسرار
سر کی جمع

रहस्य (Rahassya) (رهسئیہ)
भेद (Bhed) (بہید)

IS,RÁF इस्राफ (ع - مذ) اسراف

अपव्यय (Apav,vyai) (اپو، وئے)
अतिव्यय (Ativ,vyai) (اتو، وئے)
फुजूलखर्ची (Fuzúl kharchí) (فضول خرجی)

AS,FAL असफल (ع - ص) اسفل

1. सबसे नीचा (Sab se nícha) (سب سے نیچا)
2. अधम (Adham) (ادھم)
नीच (Ních) (نیچ)

USH,TUR उश्तुर (अश्तर - फ - मड)
उष्ट्र (Ush,tr (अश्, त्र) क्रमेल
(Kra,mel (क्रमेल) महंग (Mahang
(ऊंट (Uut (ऊंट) (महंग)

ISH,TIRÁK इश्तिराक (अश्तराक - ए - मड)
1. साझा (Sájha (सा जहा) भागी दारो
(Bhági dári (बहागी दारी)
2. सहयोग (Sah yog (सा यो ग) मदद
(Madad (मदद)

अश्तराक عمل (अ - ए - मड)

ISHTIRÁK-E-AMAL इश्तिराके अमल
सहयोग (Sah yog (सा यो ग) काम में
मदद (Kám men madad (काम में मदद)
अश्तराकित (अ - ए - मड)

ISH,TIRÁ KÍ,YAT इश्तिराकीयत
साम्यवाद (Samya vād (साम्यवाद)
समाजवाद (Samáj vād (समाजवाद)
कम्युनिज्म (Communism (कम्युनिज्म)

ISH,TI,ÁL इश्तिआल (अश्तिआल - ए - मड)
1. भड़कना (Bharak,ná (भड़कना)
लौ उठना (Lau uthna (लौ उठना)
2. उत्तेजना (Ut,tejana (उत्तेजना)
भड़काना (Bharkána (भड़काना)

अश्तिआल अंगिज (अ - ए - मड)

ISH,TI,ÁL-ANGEZ इश्तिआल अंगेज
उत्तेजक (Ut,tejak (उत्तेजक)
प्रेरक (Prerak (प्रेरक) भड़काने वाला
(Bharkáne vála (भड़काने वाला)

AS,VAD अस्वद (अस्वद - ए - मड)
श्याम (Shyám (श्याम) कृष्ण (Krishna
(काला (Kála (काला) (कृष्ण)

IS,HÁL इस्हाल (अस्हाल - ए - मड)
1. रेचन (Re,chan (रे चन) दस्त
(Dast (दस्त)
2. दस्त आना (Dast ána (दस्त आना)

ASÍR असीर (असीर - ए - मड)
बंदी (Bandi (बंदी) कैदी (Qaidi (कैदी)

ISHÁ,RÁ इशारा (अशारा - ए - मड)
संकेत (San,ket (सन केत) इंगित
(In,git (इंगित) सैन (Sain (सैन)
ईमा (Íma (ईमा)

ISHÁAT इशाअत (अशाअत - ए - मड)
1. प्रचार (Prachár (प्रचार) तबलीग
(Tabligh (तबलीग)
2. प्रकाशन (Prakáshan (प्रकाशन)
इडीशन (Edition (इडीशन)

ISH,TI,BÁH इश्तिबाह (अश्तिबाह - ए - मड)
संदेह (Sandeh (संदेह) शंका (Shanka
(शक (Bhram (भ्रम) शक
(Shak (शक)

ISH,TI,DÁD इश्तिदाद (अश्तिदाद - ए - मड)
प्रचंडता (Prachan,data (प्रचंडता)
उग्रता (Ug,gra,ta (उग्रता) उक्तता
(Ut,kata,ta (उक्तता) तेज़ी (Tezi
(तेज़ी)

اشتغال (ع - مذ)

2. घोर (Ghor) प्रचंड (Prachand)
सह्यत (Sakht) (پرچند)

ISH, TI, GHÁL इशतिगाल

ASH, RAF अशरफ (ع - ص)

1. भद्र (Bhaddr) सजन
(Sejjan) शरीफ (Sharif) (سمج, جن)
(شریف)

1. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنا)
तल्लीनता (Tal, lnata) (تل لېنا)
मशगूल होना (Mashghul hona)
(مشغول هونا)

2. बहुत शरीफ (Bahut Sharif) (بہت)
(ات, تم) उत्तम (Ut, tam) (شریف)
(ات, کرش, ت) उत्कृष्ट (Ut, krish, t)

ISH, TI, HÁ इशतिहा (ع - مٹ)

ASH, K अशक (ف - مذ)

अशु (Ash, shru) नेत्रांबु
(Nettrám, bu) आंसू (نیت, ترام, ب)
(آنسو) (Án, sui)

1. वासना (Vasana) कामना
(Kámaná) खादिश (Khádish)
(خواهش)

2. लुधा (Chhudhá) भूख
(Bhúkh) (بھوک)

ISH, KÁL इशकाल (ع - مذ)

कठिनता (Kathinata) मुश्किल
(Mush, kil) (مشکل)

ISH, TI, HÁR इशतिहार (ع - مذ)

1. विज्ञप्ति (Vig, gyapti) (وگ گپتی)
विज्ञापन (Vig, gyápan) (وگ, گپنا)
2. सूचना (Súchana) इत्तिलाअ
(Ittiláa) (اطلاع)

ASÁLAT असालत (ع - مٹ)

1. कुलीनता (Kulínata) (کولینتا)
श्रेष्ठता (Shreshthata) (شریش, تھتا)
शराफत (Sharáfat) (شرافت)
2. खरापन (Kharápan) उत्तमता
(Ut, tamata) (ات, تمدا)

ISRÁR इस्रार (ع - مذ)

आग्रह (Ág, grah) अनुरोध
(Anurodh) ज़िद (Zid) (انورودھ)

ISH, TI, YÁQ इशतियाक (ع - مذ)

लालसा (Lálasá) उत्सुकता
(Ut, sukata) अभिलाषा (ات سکتا)
(Abhiláshá) आकांक्षा (ابهیلا شا)
(Ákánk, ohha) शौक (Shauq) (آگانک چھا)

AS, TAB, L अस्तबल (ع - مذ)

अश्व शाला (Ash, shwa, shála) (اش)
(طویلہ) तवेला (Tavela) (شوشلا)

ASHAD अशद (ع - ص)

1. अत्यंत (At, tyant) (ات, تیڈت)
अत्यधिक (At, tya, dhik) (ات تیڈهک)
बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda) (بہت)
(زیادہ)

USŪL اصول (ع - مذ)

اصل کی جمع ہے لیکن واحد معلوم
میں مستعمل ہے

1. नियम (Ni,yam نییم) सिद्धांत (Sid,dhánt سد،دھانت) कायदा (Qáida قاعده)
2. रीति (Riti रیتی) स्वाज (Raváj स्वाज) (दाल)

ASÍL असील (ع - ص)

1. कुलीन (Kulín कुलिन) खानदानी (Khán, dání खاندानी)
2. श्रेष्ठ (Shresh, th श्रिष्ठ) उत्तम (Ut,tam उत्तम) (मत्)
3. दासी (Dási दासी) परिचारिका (Parichárika परिचारिका) मामा (Máma मामा)

IZÁFAT इजाफत (ع - مत्)

1. संबंध (Sambandh सम्बन्ध) लगाव (Lagáo لگاؤ)
2. सम्बंध (Sambandh सम्बन्ध) छठा कारक (Chhata kárák چھٹا کارک) (کارک)

IZÁFA इजाफा (ع - مذ)

1. अधिकता (Adhikata अधिका) बहुतात (Bahutát بہتات)
2. वृद्धि (Vrid,dhi वृद्धि) बढोतरी (Barhotari بڑھوتری)

اضطراب (ع - مذ)

IZ,TIRÁB इज्तिराब

اصطلاح (ع - مत्)

IS,TILÁH इस् तिलाह

परिभाषा (Pari bháshá پری بھاشا)

اصطلاحی (ع - مذ)

ISTILÁHI इस् तिलाही

पारिभाषिक (Pāribhāshik پاری بھاشک)

اصغر (ع - ص)

AS,GHAR अस् गर

लघुतम (Laghutam लघुतम) बहुत छोटा (Bahut chhota بہت چھوٹا)

AS,L अस् ल (ع - مत्)

1. मूल (Mūl मूल) जड़ (Jar جڑ)
2. आधार (Ádhár आधार) बुनियाद (Bunyád بنیاد)
3. धातु (Dhá,tu धातु) मादा (Mád,da ماده)
4. सत्य (Sat.tya सत्य) सच (Sach سچ)

AS,LA अस् ला (ع - ص)

1. कदापि (Kadápi कदापि) कभी भी (Kabhi bhi कभी بھی)
2. तनिक भी (Tanik bhi तनिक भी) जरा भी (Zará bhi ذرا بھی)

IS,LAH इस् लाह (ع - مत्)

1. संशोधन (San, sho,dhan संशोधन) शुद्धि (Shud,dhi शुद्धی)

2. सुधार (Sudhár सुधार)

دروستی (Durustí دروستی)

کے لیے (Khabar ke liye خبر کے لیے)

اطلاع نامہ (ع - مذ)

IT, TI, LÁA-NÁMA इत्तिलाअ नामा

سُوحنا پتر (Súchana pat, tr سوچنا پتر)

ہُکوم ناما (Hukum náma حکم نامہ)

اطمینان (ع - مذ)

IT, MÍNÁN इत्मीनान

1. سَنتوش (Santosh سن توش)

(Sabr صبر)

2. وِشواص (Vish, shwás وش، شواس)

پَرتیتی (Pratíti پرتیتی)

(Yaqín یقین)

AZ, LAM अज़लम (ع - مذ)

غور اُتیا چاری (Ghor attyá chári گھور اُتیا چاری)

بہت بڑا ظالم (Bahut bara zálím بہت بڑا ظالم)

IZ, HÁR इज़हार (ع - ض)

1. پَراکاشن (Prakáshan پراکاشن)

(Prakatan پراکٹن)

2. نیا یا لے میں وادی، پرتی وادی یا

کا بیان (Nyáyálai men vádi,

prati vádi ya sákehí ká bayán

نیا یا لے میں وادی، پرتی وادی یا

سا کچھی کا بیان)

AZ, HAR अज़हर (ع - ص)

جَولیت (Ispash, t اس پشت)

(Jwalit جولت) وَاظہ (Vázeh واضع)

1. ویا کُلُتا (Vyákulata ویا کُلُتا)

گھبراہٹ (Ghabráhat گھبراہٹ)

2. اُتارِتا (Áturata اُتارِتا)

(Utáolápan اُتارِتا)

IZ, TI, RÁR इज़्तिار (ع - مذ)

ویا کُلُتا (Vyákulata ویا کُلُتا)

اُتارِتا (Áturata اُتارِتا)

مَجبُوری (Be ikh, tiyári مَجبُوری)

(Majbrái مَجبُوری)

اضمحلال (ع - مذ)

IZ, MEH, LÁL इज़्मेהלلال

شِثِلِتا (Shithilata شِثِلِتا)

مَلِینِتا (Khin, nata مَلِینِتا)

پَزمُردِگی (Pazmurdagi پَزمُردِگی)

(Pazmurdagi پَزمُردِگی)

ITÁ AT इताअत (ع - مٹ)

1. اُرا دھنا (Aráadhaná اُرا دھنا)

وِپاسنا (Upásana وِپاسنا)

(Bendagi بندگی)

2. اُگِیا (Aggyá pálan اُگِیا)

فَرمَاں بَرادَری (Formán baradári فَرمَاں بَرادَری)

(فَرمَاں بَرادَری)

IT, TI, LÁA इत्तिलाअ (ع - مٹ)

1. سُوحنا (Súchaná سُوحنا)

چِیتا وِنی (Cheta, vaní چِیتا وِنی)

2. وِیجا پان (Vig, gyápan وِیجا پان)

وِیجا پتی (Vigg, yapti وِیجا پتی)

اطلاعا (ع - ص)

IT, TI, LÁAN इत्तिलाअन

سُوحنا رِث (Súchaná rith سُوحنا رِث)

इत्मीनान (Itmínān) اطمینان

2. श्रद्धा (Shrid,dha) श्रद्धा
(Āstha) अक्कीदा (Aqída)
عقیدہ

E,TIMÁD एतिमाद (मं - मं) اعتماد

1. विश्वास (Vish,shwás) (وشواس)
एतिवार (E,tibár) اعتبار
2. साख (Sákh) भरोसा (Bharosa)
به‌روسا

E,TINA एतिना (मं - मं) اعتना
चिन्ता (Chinta) परना (Parva)

EJÁZ एजाज़ (मं - मं) اعجاز

1. विचित्रता (Vichitrata) (وچترتا)
विलक्षणता (Vilakhhanata) (والکچھناتا)
अजूबापन (Ajúbápan) (عجوبہ پن)
2. चमत्कार (Chamatkár) (چمٹکار)
करामत (Karámat) (کرامت)

E,RÁB एराब (मं - मं) اعراب

मात्राएं (Mátrāen) ज़र, ज़ेर,
पेश (Zabar, Zer, Pesh) (زیر پش)

E,RÁZ एराज़ (मं - मं) اعراض

विमुक्तता (Vimukhata) (ومکھता)
उपेक्षा (Upekohha) (ایپکھها)
Be parvá (बे پروائی)

E,ZÁZ एज़ाज़ (मं - मं) اعزاز

सम्मान (Sammán) (سان) प्रतिष्ठा
(Pratishtha) तौकीर (Tauqir)
(توقیر)

ÁZAM आजम (मं - मं) اعظم

महान (Mahán) (مہان) बहुत बड़ा
(Bahut bara) (بہت بڑا)

E,ÁDA एआदा (मं - मं) اعاده

पुनरावृत्ति (Punarāvritti) (پنراوردتی)
दुहराना (Duhrána) (دھراتا)

E,ÁNAT एआनत (मं - मं) اعانت

सहायता (Saháyata) (سہایتا) सहयोग
(Sah yog) मदद (Madad) (مدد)

E,TIBÁR एतिवार (मं - मं) اعتبار

1. विश्वास (Vish,shwás) (وشواس)
प्रत्यय (Pratyai) (پر تہیہ) यक्तीन
(Yaqín) (یقین)
2. साख (Sákh) भरोसा (Bharosa)
به‌روسا

E,TIDÁL एतिदाल (मं - मं) اعتدال

1. समता (Samata) (سمتا) बराबरी
(Barábari) (برابری)
2. संतुलन (Santulan) (سن تُلن) तवाज़ुन
(Tavázun) (توازن)

E,TIZÁR एतिज़ार (मं - मं) اعتذار

1. विवशता (Vivashata) (वोशता) मजबूरी
(Majbúri) (مجبوری)
2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) उज़्र (Uzr)
(عذر)

E,TIRÁZ एतिराज़ (मं - मं) اعتراض

आपत्ति (Ápatti) (آپتی) आक्षेप
(Ákshhep) (اکشہپ)

E,TIRÁF एतिराफ (मं - मं) اعتراف

स्वीकृति (Swíkriti) (سوئی کرتی) इकबाल
(Iqbál) (اقبال)

E,TIQÁD एतिक़ाद (मं - मं) اعتقاد

1. विश्वास (Vish,shwás) (وشواس)

AGHLAB آغلب (ع - ص)
 निश्चित (Nishohit) संभाव्य
 (Sambhāv, vya) यक़ोनन
 (Yaqīnan) (یقیناً)

IGHMÁZ इग्माज़ (ع - مذ)
 1. उपेक्षा (Upekehha) (اُپیکچھا)
 वेपरवाई (Be parvái) (بے پروائی)
 2. आंख चुराना (Ánkh churána) (آنکھ چورانا)
 बचना (Baohna) (بچنا)

IGHVA इग्वा (ع - مذ)
 1. अपहरण (Ap haran) (اپھرن)
 भगा ले जाना (Bhaga le jána) (بھا لے جانا)
 2. फुसलाना (Phuslána) (فوسلانا)
 बहकाना (Bahkána) (بھکانا)

IFÁDA इफादा (ع - مذ)
 लाभ (Lábh) (لاہ) फाईदा (Fáida)
 فائدہ
 یہ لفظ دوہے پیسے کے فائدے کے لئے
 نہیں بولا جاتا صرف علم وغیرہ کے لئے ہے

IFÁDÍYAT इफादीयत (ع - مث)
 उपादेयता (Upáde, yata) (اُپادے یاتا)
 सार्थकता (Sáarthakata) (سارثکता)
 लाभ कारिता (Lábh kárita) (لاہ کاریتا)
 फाईदामندی (Fáida mandi) (فائدہ مندی)

IFÁQA इफाका (ع - مذ)
 रोग की कमी के साथ स्वास्थ्य की वृद्धि
 (Rog ki kamike sáthSwásth ki vrid, dhi)
 (روگ کی کمی کے ساتھ سواستھ کی وردھی)

ELÁN एलान (ع - مذ)

1. प्रकाशन (Prakáshan) (پروکاشن)
 प्रकटन (Prakatan) (پروکتن) इशाअत
 (Ishá, at) (اشاعت)
2. घोषणा (Ghoshana) (گھوشنا)
 विज्ञप्ति (Viggyapti) (وگیڈپتی)
 मुनादी (Munádi) (مناذی)

ÁLA आला (ع - ص)
 सर्वश्रेष्ठ (Sarv-shreshth) (سروریشٹھ)
 सर्वोच्च (Sarvoch, ch) (सरवोच्च) बलन्द-
 तरीन (Baland-tarín) (بلند ترین)
 اعمال نامہ (عق - مذ)

ÁMÁL-NÁMA आमाल नामा
 कर्मपत्र (Karm pattr) (کرم پتر) चरित्र-
 वृत्त (Charittr vritt) (چرترورت) हिस्ट्री
 शीट (History sheet) (هستری شیت)

IGHRÁQ इग् राक (ع - مذ)
 1. गूढ़ता (Gurhata) (گورھتا) गहराई
 (Gahrái) (گہرائی)
 2. अत्योक्ति (Attyokti) (اتیڈوکتی) मुवा-
 लगा (Mubálagha) (مبالغہ)

IGHLÁQ इग् लाक (ع - مذ)
 गूढ़ता (Gurhata) (गूरहता) दुर्बोधता (Dur-
 bodhata) (दुर्बोधता) इश्काल (Ishkál)
 (اشکال)

IGHLÁM इग् लाम (ع - مذ)
 गुदमैथुन (Gudmaithun) (گودمیتھن)
 पुमैथुन (Pummaithun) (پم میتھن)
 बाल मैथुन (Bál maithun) (بال میتھن)
 बच्चा बाज़ी (Bachcha bázi) (بچہ بازی)

thyārop (تہیہاروپ) تہمت (Tuhmat
(تہمت)

IFTIRÁQ (افتراق (ع - مذ) इफ्तिराक

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ)

रंजिरी (Ranjish) (رنجش)

2. विरोध (Virodh) (فروت) फूट (Phút)

(تفریق) तफरीक (Tafríq) (تفریق)

3. वियोग (Viyog) (ویوک) जुदाई

(جدائی) Judái

IFRÁT (افراط (ع - مٹ) इफ्रात

प्रचुरता (Prachurata) (پرچرتا) बाहुल्य

(Báhullya) (بہاولیہ) अधिकता (Adhi-

kata) (کثرت) कसरत (Kasrat) (کثرت)

(افروخته (ف - ص)

AFROKHTA (अफ्रोहता

क्रुद्ध (Kruddh) (کرده) आगबगूला

(Ág bagúla) (آگ بگولہ)

(افزائش (ف - مٹ)

AFZÁISH (अफज़ाईश

वृद्धि (Vridhhi) (وردهی) बढोसरी (Barho-

tri) (بہورتی) ज़ियादती (Zayádati)

(زیادت)

AFZÚN (अफ़ज़ून (ف - ص)

1. अधिक (Adhik) (ادھک) बहुत

(Bahut) (بہت)

2. पूर्णयोग (Purn yog) (پورن یوک)

ग्रान्डटोटल (Grand total) (گرائنڈ

کل جوڑ) कुल जोड़ (Kul joṛ) (کول

AFSÁNA (अफ़साना (ف - مذ) افسانہ

UFTÁD (افتاد (ف - مٹ) उपताद

1. दुर्घटना (Durghatana) (دورگھٹنا)

घटना (Ghatana) (گھٹنا) हादसा

(Hádisa) (حادثة)

2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) विपद

(Vipad) (وید) मुसीबत (Musibat)

(مصیبت)

(افتاد کی (ف - مٹ)

UFTÁDAGI (उफतादगी

1. नम्रता (Namrata) (نمرتا) विनय

(Vinsai) (ونے) खाकसारी (Khák sári)

(خاک ساری)

2. गिराव (Giráo) (گراو) पतन (Patan)

(پتن)

UFTÁDA (उफतादा (ف - ص) افتاده

पतित (Patit) (پتیت) गिरा हुआ

(Gira hua) (گراہوا)

IFTITÁH (इफ्तिताह (ع - مذ) افتتاح

उद्घाटन (Udghátan) (ادگھاتن)

अनुष्ठान (Anushthán) (انہرٹھان)

शुरूआत (Shurúát) (شروعات)

IFTIKHÁR (इफ्तिखार (ع - مذ) افتخار

1. गर्व (Garv) (گرو) कखर (Fakhrr)

2. सत्कार (Satkár) (سٹکار) सम्मान

(Sammán) (سمان) एज़ाज़ (Ezáz)

(اعزاز)

IFTIRA (इफ्तिरा (ع - مذ) افترا

आरोप (Árop) (آروپ) लांछन (Lán-

chhan) (لانچھن) मिथ्यारोप (Mithya-

2. अनुताप (Anutáp) (انوتاپ)
पश्चात्ताप (Pashchattáp) (پشچات)
पछतावा (Pachhtáva) (پچھتاوا)
افسوس ناك (ف - ص)

AFSOS-NÁK अफूसोस नाक
खेदजनक (Khed janak) (كهيدچنك)
शोकपूर्ण (Shok-púrn) (شوك پورن)
काबिले अफूसोस (Qábil-e-afsos) (قابل افسوس)

AFSÚN अफूसू (फ - मं)
1. मंत्र तंत्र (Mantr-tantr) (ملتر تلتتر)
अभिचार (Abhichár) (ابهیچار)
टोना टोटका (Tona totka) (تونا توتكا)
2. माया कर्म (Maya karm) (माया कर्म)
इन्द्रजाल (Indr jál) (اندرجال)
जादू (Jádu) (جادو)

IFSHA इफ़शा (ع - मं)
प्रकाशन (Prakáshan) (پركاشن)
प्रकटन (Prakatan) (پركتن)
ज़ाहिर होना (Záhir hona) (ظاهر هونا)
افشاے راز (عف - مं)

IFSHÁ-E-RÁZ इफ़शाएराज़
रहस्योद्घाटन (Rahas,eyod,ghátan)
भेद खुलना (Bhed khulna) (بهید کھلنا)

AFSHURDA अफ़शुर्दा (फ - मं)
रस (Ras) (رس)
शीरा (Shíra) (شیره)
निचोड़ (Nichor) (نیچوڑ)

IFZÁL इफ़ज़ाल (غ - मं)
कृपा (Kripa) (کریا)
दया (Daya) (دیا)

1. आख्यायिका (Ákhi,khyáika) (آکھیائیکا)
फर्ज़ी किस्सा (Farzi qissa) (فرضی قصه)
2. उपन्यास (Upannyás) (اپنیاس)
नाविल (Novil) (ناول)
3. गल्प (Galp) (کالم)
कहानी (Kaháni) (کھانی)

AFSAR अफ़सर (फ - मं)
1. राजमुकुट (Ráj mukut) (راچمکت)
ताज (Táj) (تاج)
2. पदाधिकारी (Padádhikári) (پدها)
हाकिम (Hákim) (حاکم)
افسردگی (ف - مٹ)

AFSURDAGI अफ़सुर्दगी
मलिनता (Malinata) (ملینتا)
खिन्नता (Khin,nata) (کھینتا)
उदासीनता (Udásinata) (اداسینتا)
अप्रसन्नता (Ap,prasannata) (اپپرسننتا)
पञ्चमुर्दगी (Paz murdagi) (پنچمردگی)

AFSURDA अफ़सुर्दा (फ - मं)
खिन्न (Khin,n) (کھن)
मलिन (Malin) (ملین)
अप्रसन्न (Apprasann) (اپپرسن)
उदास (Udás) (اداس)

افسردہ دل (ف - ص)

AFSURDA-DIL अफ़सुर्दा दिल
मलिनचित्त (Malin chitt) (ملین چیت)
खिन्नमना (Khin,n-mana) (کھن منا)
उदासमन (Udás man) (اداس من)

AFSOS अफूसोस (फ - मं)
1. खेद (Khed) (كهيد)
शोक (Shok) (شوك)
रंज (Ranj) (رنج)

कि वदन्ती (Kim vadanti کم و دنتی)
 जनश्रुति (Janash,shruti جلس شرتی)
 लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) जनरव
 (Jan rav جن رو) गप (Gap گپ)
 AQÁRIB अकारिब (ع - مذ) اقارب
 قريب کی جمع

संबंधी (Sambandhi संबندھی) कुटुम्भी
 (Kutumbhí کتُمبھی) रिश्तेदार
 (Rishtedár رشتہ دار)
 IQÁMAT इकामत (ع - مَث) اقامت
 1. निवास (Nivás نیواس) कयाम
 (Qayám قیام)
 2. ठहराव (Thahráo تہراؤ) ठहरजा
 (Thaharna تہارنا)
 اقامت گاہ (عف - مَث)

IQÁMAT-GÁH इकामत गाह
 निवासस्थान (Nivásasthán نیواسی تھان)
 कयामगाह (Qayám gáh قیام گاہ)
 IQBÁL इक्बाल (ع - مذ) اقبال
 1. प्रताप (Pratáp پرتاپ) तेज (Tej
 तेज) इक्बाल मन्दी (Iqbálmandi
 اقبال مندی)
 2. स्वीकृति (Swikriti سوی کرتی)
 अंगीकृति (Angikriti انگی کرتی)
 इक्बाल (Iqrár اقرار)

IQBÁL-E-JURM (ع - مذ) اقبال جرم
 इक्बाले जुर्म
 स्वीकारोक्ति (Swikárokti سویکاروکتی)
 अपराध स्वीकृति (Aprádh Swikriti
 अपراध سوی کرتی)
 एतिराफे कसूर (Etiráf-e-qusúr
 एतिराफ قصور)

मेहरबानी (Mehr bání مہربانی)
 AFZAL अफज़ल (ع - ص) افضل
 सर्वोच्च (Sarvochch सर्वोच्च)
 (Sarv Shreshth सर्वश्रेष्ठ) बेहतरीन
 (Behtarín بہترین)

AF,Ī अफई (ع - مذ) افعی
 1. अहि (Ahi اہی) भुजंग (Bhujang
 भुजंग) सर्प (Sarp सर्प) सांप
 (Sánp سانپ)
 2. नाग (Nág नाग) कालासांप
 (Kála Sánp کالا سانپ)

AFGHÁN अफ़्गान (ع - مذ) افغان
 1. विलाप (Viláp وِلَاف) रोना धोना
 (Rona dhona رونا دھونا)
 2. कोलाहल (Koláhal कोलाहल) शोरगुल
 (Shor ghul شورغل)
 3. अफ़्गानिस्तान का निवासी (Afghá-
 nistán ka nivási افغانستان کا
 نیواسی)

UFUQ उफ़ुक (ع - مذ) افق
 चित्तिज (Chhitij चیتج)
 AFGÁR अफ़्गार (ع - ص) انگار
 चत (Chhat चہت) घायल (Gháyal
 گھایل)

IFLÁS इफ़्लास (ع - مذ) افلاس
 दरिद्रता (Darid,drata دردیروتا)
 (Nirdhanata نردمہنتا) मुफ़्लिस (Mufliṣi
 مفلسی)

AFVÁH अफ़्वाह (ع - مَث) افواه

اقتصادیات (ع - مٹ)

IQTISÁDIYÁT इकितसादीयात

अर्थशास्त्र (Arth Shástr अर्थ शास्त्र)

मालियात (Máliyát मालیات)

IQTIZA इकितज़ा (ع - مذ)

इच्छा (Ieh,ahha اچھا) तकज़ा (Taqa'za تاقاها)

IQDÁM इक़्दाम (ع - مذ)

1. प्रगति (Pra,gati प्रगती) अग्रगता

(Aggr sarata अग्रसरता)

(Áge barhna अगे बरहना)

2. पहिल (Pahil पहल) छेड़ (Chher छेड़)

AQ,DAS अक़्दस (ع - ص)

1. श्रेष्ठ (Shresh,th श्रेश्ठ)

महान (Mahán महान)

2. पुनीत (Punít पुनीत) पवित्र (Pavit,tr पवित्र)

IQ,RÁR इक़्रार (ع - مذ)

1. स्वीकृति (Swíkriti स्वीकृति)

मानना (Mánna मानना)

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya प्रतिज्ञा) वादा (Váda वादा)

اقرار نامه (ع - ص)

IQRÁR-NÁMA इक़्रार नामा

प्रतिज्ञा पत्र (Pratiggyá pat,tr प्रतिज्ञा पत्र)

किपायेत (کیپایعت)

AQ,RAB अक़्رب (ع - ص)

अत्यंत निकट (Attyant níkat. اتیانت نیکت)

اقبال مند (ع - ص)

IQBÁL-MAND इक्बाल मन्द

1. प्रतापी (Pratápi प्रतापी) तेजस्वी

(Tejas,swi तेजस सूँ)

इक्बाल (Sábib-e-iqbál صاحب اقبال)

2. भाग्य शाली (Bhággya-sháli भाग्यशाली)

नसीबे वर (Nasíbevar नसीबे वर)

(نسیبے و)

IQTIBÁS इकितबास (ع - مذ)

उद्धरण (Ud,dharan उद्धरण)

IQTIDA इकितदा (ع - مذ)

अनुसरण (Anusaran अनुसरण)

(Anukaran अनुकरन)

तक्लीद (Taqlíd तक्लीद)

IQTIDÁR इकितदार (ع - مذ)

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) सत्ता

(Satta सत्ता) हुकूमत (Hukúmat हुकूमत)

(حکومت)

2. शक्ति (Shakti शक्ति) प्रभुत्व

(Prabhuttwa प्रभुत्व) ज़ोर (Zor ज़ोर)

IQTIRÁN इकितरान (ع - مذ)

1. समीपता (Samípata समीपता)

निकटता (Nikatata निकटता) क़ुर्बत

(Qurbat क़ुर्बत)

2. योग (Yog योग) किरान (Qirán किरान)

(قدان)

IQTISÁD इकितसाद (ع - مذ)

अर्थ (Arth अर्थ) वित्त (Vitt वित्त)

धन (Dhan धन) ज़र (Zar ज़र) माल (Mál माल)

(مال)

2. बस करना (Bas karna) (بس کرنا)

3. संतुष्टि (Santushti) (سن تشتی)

AK,SAR अक्षर (अ - स)

बहुधा (Bahudha) (بہودھا) अधिकतर

(Adhiktar) (ادھک) प्रायः (Prayah)

(प्राये)

अकथित (अ - स)

AKSARĪYAT अक्षरीयत

बहुमत (Bahumat) (बहुमत) बहुसंख्यक

(Bahusankhyak) (बहुसंख्यक) कस्ते

राय (Kasrat-e-rái) (कस्रत)

IK,RÁM इक्राम (अ - स)

1. सम्मान (Sam,mán) (सममान) सत्कार
(Satkár) (सत्कार)

2. महानता (Mahánata) (महानता) बड़प्पन
(Barap,pan) (बड़प्पन)

IK,RÁH इक्राह (अ - स)

घृणा (Ghrina) (गहरना) उपेक्षा (Upekha)

(Nafrat) (नफरत) (अपेक्षा)

IK,SÍR इक्षीर (अ - स)

1. रसायन (Rasáyan) (रसायन) कीमिया
(Kimiya) (कीमिया)

2. राम बाण (Rám bán) (राम बाण) तीर व हृदय
(Tír-ba-hadaf) (तीर व हृदय) (हृदय)

AK,L अकल (अ - स)

खाना (Khána) (कहाना) खुराक (Khurák)

(Khád,dya) (कहादिये) (खुराक)

बहुत पास (Bahut pás) (बहुत)

(पास)

AQ,RIBA अक् रिबा (अ - स)

قریب کی جمع

संबंधी जन (Sambandhi jan) (سببندی جن)

(Rishtedár) (رشته دار) (جن)

भाई बन्द (Bhái band) (بھائی بند)

AQAL (LL) अकल (ल) (अ - स)

न्यूनतम (Nyún-tam) (نہوں تم)

बहुत थोड़ा (Bahut thora) (بहुत تھوڑا)

اقلیدس (अ - स)

UQ,L,ÍDI (A)S उकलीदि (द) स

रेखा गणित (Rekháganit) (ریکھا گنت)

ज्यामिति (Jiyámiti) (جیامیتی)

IQ,LÍM इक्लीम (अ - स)

1. महाद्वीप (Mahádwp) (مہادیپ)

2. देश (Desh) (देश) मुल्क (Mulk)

(माक)

AKBAR अक्बर (अ - स)

महान (Mahán) (مہان) बहुत बड़ा

(Bahut Bara) (बहुत बड़ा) सब से बड़ा

(Sab se bara) (सब से बड़ा)

اكتساب (अ - स)

IK,TI,SÁB इक्तिसाब

उपार्जन (Upárjan) (اوپارجن) कमाई

(Kamá'i) (कमाई)

IK,TI,FA इक्तिफा (अ - स)

1. पर्याप्ति (Paryápti) (پریاپتی)

काफी होना (Káfí hona) (کافی ہونا)

التفات (ع - مذ) ILTIFÁT इलतिफात

1. आकृष्टि (Ákrishti अकृष्टी) रुजहान (Ruj, hán رجحان)
2. कृपा (Kripa क्रिया) दया (Days) इनायत (Ináyát عناية)

التماس (ع - مث) ILMÁS इलतिमास
अनुरोध (Anurodh अनुरोध) प्रार्थना
(Prárhana प्रार्थना) गुज़ारिश
(Guzárish گزارش)

التوا (ع - مذ) ILTIVA इलतिवा
स्थगन (Isthagan استهغن) मुलतवी
होना (Multavi hona ملتیوی ہونا)

التهاب (ع - مذ) ILTIHÁB इलतिहाब
ज्वाला (Jwála جوالا) लपट (Lapat)
धधक (Dhadhak دھدھک)

التيام (ع - مذ) ILTIYÁM इलतियाम
क्षत पूर्ति (Chhat púrti چھت پُرتی)
घाव भरना (Gháo bharna घाव भरना)

الحاح (ع - مث) IL,HÁH इल् हाह

1. विनति (Vinati वीनती) खुशामद
(Khushámád خوشامد)
2. रोदन (Rodan روذن) रोना (Rona)
(رونا)

الحاد (ع - مذ) ILHÁD इल् हाद
नास्तिकता (Nástikata नास्तिकता) अधर्म
(Adharma अधर्म) बेदीनी (Be-díni)
(بے دینی)

اکل و شرب (ع - مذ)

AKL-O-SHURB अक्लोशुर्ब

खानपान (Khán pán کھان پان)
खाना पीना (Khána pína کھانا پینا)

اکلیل (ع - مذ) IKLÍL इक्लील
मुकुट (Mukut मुकुट) ताज (Táj تاج)

اکمل (ع - ص) AKMAL अक्मल

1. निपुणतम (Nipun tam निपुणतम) कामिलतरीन
(Kámil tarín کامل ترین)
2. पूर्णतम (Púran tam पूरणतम) बिल्कुल पूरा
(Bilkul púra بالکل پورا)

اگر (ف - حرف شرط) AGAR अगर
यदि (Yadi यदि) जो (Jo جو)

اگر چه (ف - حرف شرط)

AGAR-CHE अगरचे

यद्यपि (Yad,dyapi यद्यपि) गो.कि.
(Go ki گو.کی)

البتہ (ع - حرف تاکید)

ALBATTÁ अलबत्ता

1. निःसन्देह (Nis,sandeh निःसन्देह) अवश्य
(Avash,shya اوشیہ) यक्कीनन
(Yaqínan یقیناً)
2. परन्तु (Parantu परन्तु) लेकिन
(Lekin لیکن)

التجا (ع - مث) ILTIJA इलतिजा

प्रार्थना (Prár,thana प्रार्थना) निवेदन
(Nivedan निवेदन) विनय (Vinai وینے)
अर्ज (Arz عرض)

1. ऊपाधियां (Upādhiyān) اپا دھیان
2. खत का अलकाव (Khat ka alqāb) प्रशस्ति (Prashasti) (خط کا القاب) (پر شستی)

ALLĀH अल्लाह (ع - مذ) الله
ईश्वर (Īshwar) (ایشور) परमात्मा (Paramātma) खुदा (Khuda) (پارمانا) (خدا)

- ALAM अलम (ع - مذ) الم
1. वेदना (Vedana) व्यथा (Vyatha) दर्द (Dard) (ویدنا) (ویثا) (درد)
 2. कष्ट (Kasht) दुःख (Dukh, kh) तकलीफ (Taklīf) (کشت) (دکھ) (تکلیف)

ALMĀS अलमास (ف - مذ) الماس
हीराक (Hīrak) हीरा (Hīra) (هیراک) (هیرا)
المضاعف (ع - ص)

AL-MUZĀAF अल मुज़ाअफ
द्विगुण (Dwigun) दूना (Dūna) (دوگن) (دونا)

الوداع (ع - مث)

- AL-VIDĀA अल विदाअ
1. बिदा (Bida) रुखसत (Rukhsat) (بدا) (رخصت)
 2. रमज़ान का आखिरी जुमा (Ramzān ka ākhiri Juma) (رمضان کا آخری جمعہ)

ĪLĀH इलाह (ع - مذ) الله
ईश्वर (Īshwar) (ایشور) खुदा (Khuda) (خدا)

AL-HĀSIL अल् हासिल (ع - ص) الحاصل
कि बहुना (Kim, bahuna) (کم بھونا)
सारांश यह कि (Sārānsh yeh ki) (سارانش یہ کہ)
किस्सा कोताह (Qissa kotāh) (قصہ کوتاہ)

- IL, HĀQ इल् हाक (ع - مذ) الحق
1. मिलाना (Milāna) जोड़ना (Jorna) (ملانا) (جوڑنا)
 2. किसी मूल लेख में ऊपर से कुछ और जोड़ना (Kisi mūl lekh men upar se kuchh aur jorna) (کسی مول لیکھ میں اوپر سے کچھ اور جوڑنا) (چھپان)

AL-HAQ अल् हाक (ع - ص) الحق
निःसन्देह (Nis, sandeh) (نس سندیہ)
सत्यतः (Sattiyatah) वस्तुतः (Vastutah) (ستتیه ته) (وستوته)
सचमुच (Sach much) (سچ میچ)

- ILZĀM इल् ज़ाम (ع - مذ) الزام
1. अपराध (Aprādh) अभियोग (Abhiyog) (اڀرادھ) (ابھی یوگ)
 2. आरोप (Ārop) लाञ्छन (Lānchhan) (آروپ) (لانچھن)

ULFAT अल् फ़त (ع - मथ) الفت
प्रेम (Prem) अनुराग (Anurāg) (پرم) (انوراک)

ALQĀB अल् काब (ع - مذ) القاب
لقب की جمع

IMTIHAN इम्तिहान (मं - ए) امتحان

1. परीक्षा (Paríkehha) जांच (Janch) (پریکھا جانچ)
2. समीक्षा (Samíkehha) (समिक् च्या) परख (Parakh) (پرخ)

IMTIZAJ इम्तिजाज (मं - ए) امتزاج
सम्मिश्रण (Sammishran) (سم مشرن)
मिलाना (Milána) (میلانا)

IMTINÁ-A इम्तिनाअ (मं - ए) امتناع
प्रतिबंध (Prati bandh) (پرتی بندھ)
निषेध (Nishedh) (نیشیدھ) मनाही (Manáhi) (مناھی)

IMTINÁN इम्तिनान (मं - ए) امتنان
1. कृतज्ञता (Kritaggyata) (کرتگیتا)
एहसान मन्दी (Ehsán mandi) (احسان مندی)

2. उपकार (Upkár) (اوپکار) एहसान (Ehsán) (احسان)

IMTIYÁZ इम्तियाज (मं - ए) امتیاز

1. विभेद (Vibhed) (ویبھد) अन्तर (Antar) (انتر) फर्क (Farq) (فرق)
2. विशेषता (Visheshata) (ویشیشتا) ख़ुसूसियत (Khusúsiyat) (خصوصیت)
3. परिचय (Parichai) (پریچہ) पहिचान (Pahichán) (پہچان) शनाख्त (Shanákhht) (شناخت)

IMDÁD इम्दाद (मं - ए) امداد
सहायता (Saháyata) (سہایتا) सहयोग (Sah yog) (مدد) मदद (Madad) (مدد)

ILHAM इल्हाम (मं - ए) اِلْهَام

- आकाश वाणी (Akash vani) (آکاش وانی)
देव वाणी (Deo vani) (دیو وانی)
गैबी आवाज़ (Ghaibi avaz) (غیبی آواز)

ALIM अलीम (मं - ए) اَلِیم
दुःख दायी (Dukh dai) (دُکھ دائی)
कष्ट जनक (Kasht janak) (کشت جانک)
तकलीफ देह (Taklíf deh) (تکلیف دہ)

IMÁRAT इमारत (मं - ए) اِمَارَت

1. धनाढ्यता (Dhanádh, dhyata) (धनदह्यता) अमीरी (Amíri) (امیری)
2. ऐश्वर्य (Aishwarya) (ऐश्वर्य) समृद्धि (Samriddhi) (سم دہی)
इक़्बालमन्दी (Iqbál mandi) (اقبال مندی)

AMÁN अमान (मं - ए) اَمَان

1. सुरक्षा (Surákehha) (سورکھا) हिफाज़त (Hifázat) (حفاظت)
2. शांति (Shánti) (شانتي) चैन (Chain) (چین) सुकून (Sukún) (سکون)
3. शरण (Sharan) (شرن) पनाह (Panáh) (پناہ)

AMÁNAT अमानत (मं - ए) اَمَانَت

- निक्षेप (Nikhhep) (نیکھپ) न्यास (Nyás) (نہاس)
थाती (Tháti) (تہاتی) धरोहर (Dharohar) (دھروہر)

(अमानत नामा - एफ - मं)

AMÁNAT-NÁMÁ अमानत नामा

- न्यास पत्र (Nyás pattr) (نہاس پتر)
थाती पत्र (Tháti pattr) (تہاتی پتر)

AMN अमन (ع - مذ) امن

1. शांति (Shānti) सुकून (شانتي سکون) (Sukún)
2. सुरक्षा (Suraksha) (सुरکشا) (Suraksha) हिराजत (Hifāzat) (حفاظت)
3. सुख (Sukh) آرام (سکھ آرام) (Árām)

امن پسند (ع - ص)

AMN-PASAND अमन पसन्द

- शांति प्रिय (Shāntip, priya) शान्तिप (Shāntip, priya)
- सुलहजू (Sulh jū) (صلح جو سولھجو) (Sulh jū)

AMVÁT अमवात (ع - مٹ) اموات

मौत की جمع

मौतें (Mauten) (موتیں)

AMVÁJ अमवाज (ع - मٹ) امواج

मौज की جمع

मौजें (Maujen) (मौजیں) (Lahren) लहरे (Lahren)

امید (ف - مٹ)

UM (M) E (I) D उ (म्मी-म्मे-मे-मी) द

आशा (Ásha) आस (Ás)

AMÍR अमीर (ع - مذ) امیر

1. अध्याक्ष (Ad, dhyaksha) (अध्याक्ष) (Ad, dhyaksha) सरदार (Sardár)
2. धनी (Dhani) (धनी) (Dhani) धनाढ्य (Dhanádhyā) (धनाढ्य) (Dhanádhyā) मालदार (Maldár) (मालदार) (Maldár)

AMÍN अमीन (ع - مذ) آمین

1. विश्वस्त (Vish, shwast) (विश्वस्त) (Vish, shwast) मोतबर (Motabar) (معتبر)

AMR अमर (ع - مذ) امر

1. आदेश (Ádesh) आशा (आदेश) (Ádesh) हुकम (Hukm) (हुकम) (Ággya)
2. विषय (Vishai) (विषय) (Vishai) मामला (Mámala) (مامله)

IMSÁK इम् साक (ع - مذ) امساک

1. अवरोध (Aurodh) (अवरोध) (Aurodh) रुकाव (Rukáo) (رکاو)
2. कृपणता (Kripanata) (कृपणता) (Kripanata) कंजूसी (Kanjúsi) (کنجوسی)
3. वीर्यस्तंभन (Viryastambhan) (वीर्यस्तंभन) (Viryastambhan) रुकावट (Rukávat) (رکاوٹ)

امساک باران (ع - مذ)

IMSÁK-E-BÁRAN इम् साके बारं

- अनावृष्टि (Anávrishhti) (अनावृष्टि) (Anávrishhti)
- अवर्षा (Avárshá) (अवर्षा) (Avárshá) खुशक साली (Khushk-sáli) (خشک سالی)

IMKÁN इम्कान (ع - مذ) امکان

- संभावना (Sambhávana) (संभावना) (Sambhávana) सम्भवन (Ho sakna) (हो सकना) (Ho sakna) मुम्किन (Mumkin hona) (ممکن ہونا)

AMAL अमल (ع - مذ) امل

- आशा (Ásha) आसरा (Ásra) (आशा) (Ásha) उम्मेद (Ummed) (امید)

IMLA इम्ला (ع - मٹ) املا

- अनुलेख (Anulekh) (अनुलेख) (Anulekh) श्रुत लेख (Shurt-lekh) (श्रुत लेख) (Shurt-lekh) इबारत (Ibárat) (عبارت)

INTIBÁH इन्तिबाह (ع - مڈ) انتباه
चेतावनी (Chetāvani) تڙيڻ (چیتا وني)
(Tambih) تلبیه

انتخاب (ع - مذ) इन्तिखान

1. संकलन (Sankalan سنکالڻ) चयन (Chayan چين) चुनना (Chunna چنڻا)

2. निर्वाचन (Nirváchan निर्वाचन)
चुनाव (Chunāv چناؤ) इलैकशन
(Election الیکشن)

انتساب (ع - م) انتساب

1. संबंध (Sambandh سمبندھ) निस्वत (Nisbat نسبت)
2. समर्पण (Samarpan समर्पण) डेडी केशन (Dedication قدیدی کیشن)

انتشار (ع. - مد) इन्तिशार INTISHÁR

1. अस्तव्यस्तता (Astvyastata است
 (Titar) तितर बितर होना (Titar
 bitar hona تتر بتر هونا)

2. अव्यवस्था (Av, vyavastha او' وده) बदनामी (Bad nazmi بدنامی)

3. व्याकुलता (Vyākulata) (ویا کلتا)
 व्यग्रता (Vyaggrata) (ویگرتا)
 परेशानी (Pareshāni) (پدیشانی)

INTIZÁR इन्तुज़ार (ع - مذ) انتظار

1. प्रतीक्षा (Pratiksha) (پرتیکھا)

2. न्यास धारी (Nyás dhári نیاس دھاری)
अमानत दार (Amánat dár امانت دار)

UNÁS اناث (ع - مٹ) اُنشی کی جمع

1. स्त्रियां (Istriyān استریاں)
2. मादायें (Mādāyēn مادائیں)

ANÁR अनार (फ - मड) انار
 दाडिम (Dádīm दाडिम) रक्त वीज
 (Rakt-vīj रक्त) अनार (Anár انار)

انانیت (ع - مٹ)

ANÁNÍYAT अनानीयत

1. अहंकार (Abankár اہنکار) अहंता (Ahanta اہنتا) अहंपद (Ahampad اہم پد) गुरुर (Ghurúr غورور)
2. अहं वाद (Ahamvād اہم واد) घमंड (Ghamand گھمند) शेखी (Shekhi شہکی) डींग (Ding دینگ)

انبار (ف - مذ) AMBÁR अम्बार
 संचय (Sanchai संचय) राशि (Ráshi राशि)
 ढेर (Dher ढेर)

انيساط (ع - مذ) IMBISÁT इम्बिसात
हर्ष (Harsh) आनन्द (Ānand
(خوشی) खुशी (Khushi) (अनंद)

AMBOH अम्बोह (फ - मं)
 समूह (Samūh समूह) समुदाय (Samudāi समुदाय)
 निचय (Nichai निचय) भीड़
 (Bhīr भीड़)

INTIHA انتہا (ع - مٹ) ہنٹہا

1. آنت (Ant انت) آخری (Akhir اخیر)

2. چرمسیما (Charam síma) پرکاٹھا (Parákáshtha) آخری حد (Ákhirí had)

INTIHÁI ہنٹہاई (ع - ص) انتہائی

1. اتیلنت (Attyant) بہت زیادہ (Bahut ziyáda)

2. پرم (Param) بہت (Bahut)

ANJÁM انجام (ف - مڈ) آنجام

1. پرینام (Parinám) فیل (Phal) نتیجہ (Natíja)

2. آنت (Ant انت) آخری (Akhir اخیر)

ANJUM آنجم (ع - مڈ) آنجم

نجم کی جمع

تارے (Táre) (Udugan) (تارے)

آنجمن (ف - مٹ)

ANJUMAN آنجمن

1. سلسٹھا (Sanstha) پریشد (Parishad) سمیتی (Samiti) ادارہ (Idára)

2. گوشٹھی (Goshthi) مڈلی (Mandali) مہفیل (Mahfil)

2. پرتیاشا (Pratyásha) آسرا (Ásra)

INTIZÁM ہنٹیزام (ع - مڈ) انتظام

ویووستھا (Vya vastha) پربندھ (Prabandh) بندوبست (Bandobast)

INTIFÁA ہنٹیفاء (ع - مڈ) انتفاع

لاہم پراپتی (Lábh prápti) نفع اٹھانا (Nafa uthána)

INTIQÁL ہنٹیکال (ع - مڈ) انتقال

1. استھانانتارن (Isthánántaran) ایک جگہ سے دوسری جگہ جانا (Ek Jagah se dúsari jagah jána)

2. مریٹو (Mrityu) موت (Maut)

انتقال جائداد (ف - مڈ)

INTIQAL-E JAÍDÁD ہنٹیکالے جایداد

سہمتی ہستان ترن (Sampatti hastán taran)

INTIQÁL-E- (ع - مڈ) انتقال حکومت

HUKÚMAT ہنٹیکالے حکومت

سٹا ہستان ترن (Satta hastántaran)

INTIQÁM ہنٹیکام (ع - مڈ) انتقام

پرتیپکار (Pratyap kár) بुरائی کا بدلہ (Burái ka Badla)

ANDÁZA اندازہ (ف - مذ)

1. अनुमान (Anumán) انومان
अनुमिति (Anumiti) انومیتی
कयास (Qayás) قیاس
2. प्राक्कलन (Prak,kalan) پرواک کالن
आंक (Ánk) آنک
तख्मीना (Takhmína) تخمینه

ANDÁM اندام (ف - مذ)

- देह (Deh) ديه
शरीर (Sharír) شریر
जिस्म (Jism) جسم

ANDAR اندر (ف - ص)

- अन्तर्गत (Antar gat) انتر گت
बीचमें (Bích men) بیچ میں

INDIRÁJ इन्दिराज (ع - مذ)

- अंकन (Ankan) انکن
लेखन (Lekhan) لیکھن
दर्ज करना (Darj karna) درج کرنا

ANDARÚN अन्दरून (ف - مذ)

1. मध्य (Maddhya) مدھیہ
बीच (Bích) بیچ
2. चित्त (Chitt) چت
मन (Man) من
दिल (Dil) دل
3. उदर (Udar) ادر
पेट (Pet) پیت

اندرونی (ف - م)

ANDARÚNI अन्दरूनी

1. आंतरिक (Ántarik) آن ترک
भीतरी (Bhítari) بیتری
2. हार्दिक (Hárdik) هاردک
दिली (Dili) دلی

انحراف (ع - مذ) IN, HIRÁF इन्हिराफ

1. अवहेलना (Avahelana) اوھیلنا
अवज्ञा (Avaggya) اوگھا
हुकम उदूली (Hukm udúli) حکم عدولی
(ومکھتا) (Vimukhata) 2. विमुखता
मुह फेरना (Munh pherna) مله
(پھیرنا)

انحصار (ع - مذ) IN, HISÁR इन्हिसार

1. निर्भरता (Nirbharata) نربھرتا
अवलंबन (Avlamban) اولمبن
दारोमदार (Dáro-madár) دارومدار
2. आश्रय (Áshrai) آشرے
सहारा (Sahára) سہارا

انحطاط (ع - مذ)

IN, HITÁT इन्हितात

1. पतन (Patan) پتن
अवनति (Avnati) اونتی
जवाल (Zavál) زوال
2. अधोगति (Adhogati) ادھوگتی
गिराव (Giráo) گراؤ

ANDÁZ انداز (ف - مذ)

1. शैली (Shaili) شیلی
प्रणाली (Pranáli) پرنالی
पद्धति (Pad-dhati) پدھتی
طرز (Turz) ترز

2. हाव भाव (Háo bháo) هاء بھاء
अदायें (Adáen) ادائیں

3. अनुमान (Anumán) انومان
अनुमिति (Anumiti) انومیتی
अन्दाज़ा (Andáza) اندازہ

INZÁL इनज़ाल (ع - مذ) اترال

1. नीचे उतरना (Niche utarna نیچے اترنا)
2. वीर्यपात (Virryapát वीर्य पात)
रेतखलन (Retaskhalan रेतखलन)
मनी निकलजाना (Mani nikal jāna
मनी निकल जाना)

INS इनस (ع - مذ) انس

یہ لفظ مفرد ہے مگر جمع کے معلوم
میں آتا ہے

1. मानव जाति (Mānav jāti मानव जाती)
नौए इन्सान (Nau-e-insān नौए इन्सान)
(انسان)
2. मनुष्य गण (Manushya gan मनुष्ये)
(Log लोग) (لوگ)

UNS उनस (ع - مذ) انس

1. प्रेम (Prem प्रेम) अनुराग (Anurag
(अनुराग) महबत (Mahabbat
महबत)
2. लगाव (Lagāo لگاؤ) तश्तलुक
(Ta, alluq تعلق)

INSÁN इनसान (ع - مذ) انسان

मनुज (Manuj मनुज)
(Manushya मनुष्य) आदमी (Ādami
आदमी)

افسانیت (ع - مذ)

INSĀNIYAT इनसानियत

1. मानवता (Mānavata मानवता)
मनुष्यत्व (Manushyattwa मनुष्यत्व)
आदमीयत (Ādamiyat آدمیت)

INDIFĀA इन्दिकाअ (ع - مذ) اندفاع

निवारण (Nivāran निवारण)
(Nirākaran निराकरण) दफा होना (Dafa
hona دفع ہونا)

INDIMĀL इन्दिमाल (ع - مذ) اسمال

क्षतपूर्ति (Chhut pūrti क्षत पूर्ति)
घाव भरना (Ghāo bharna घाव भरना)
وخته (ف - ص)

ANDOKH, TA अन्दोखता

1. उपार्जित (Upārjit उपार्जित) संचित
(Sanchit संचित) जमा किया हुआ
(Jama kiya hua جمع کیا ہوا)
2. संचित धन (Sanchit dhan संचित धन)
(Jama pūnji जमा पूंजी) (دهن)
(پونجی)

ANDOH अन्दोह (ع - مذ) اندوه

1. शोक (Shok शोक) क्षोभ (Chhobh
(Ghum غم) गम (Ghum
गम) व्यथा (Vyatha व्यथा) पीड़ा (Pīra
(Taklīf تکلیف) तकलीف (Pīra
اندوه گیں (ف - ص)

ANDOH-GĪN अन्दोहगी

शोक ग्रस्त (Shok-Grast शोक ग्रस्त)
पीड़ित (Pīrit पीड़ित) गमगीन (Gham
gīn غم گین)

ANDESHA अन्देश (ع - مذ) اندیشه

1. शंका (Shanka शंका) संदेह (Sandeh
(Shubha शुभ) श्रुद्धा (Shubha
श्रुद्धा) भय (Bhai भय) त्रास (Trās
تراس) डर (Dar डर)

3. प्रकुल्लता (Praphullata) پرپهل لتا
खुशी (Khushi) خوشی

INSÁF इन् साफ (ع - س) انصاف
न्याय (Nyái) نیاے (Adl) عدل

INSIRÁM इन् सिराम (ع - مذ) انصرام
प्रबंध (Prabandh) پر بندھ व्यवस्था
(Vyavastha) ویو ستھا बंदो वस्त
(Bandobast) بندوبست

IN,ÁM इन् आम (ع - مذ) انعام
पुरस्कार (Puraskár) پورسکار पारि-
तोषिक (Páritoshik) पार तोशक
बख्शिश (Bakhshish) بخشش

IN,IQÁD इन् इकाद (ع - مذ) انعقاد
आयोजन (Áyójan) آیوچن व्यवस्था
(Vyavastha) ویو ستھا समा या बैठक
का होना (Sabha ya baithak ka hona)
सभा या बैठक का होना

INFIRÁD इन् फिराद (ع - مذ) افراد
अकेला होना (Akola-hona) اکیلا هونا

INFIRÁDÍ इन् फिरादी (ع - ص) انفرادی
व्यक्तिगत (Vyakti gat) ویکتی گت
जाती (Záti) ذاتی

انفرادیت (ع - م)

INFIRÁDÍYAT इन् फिरादीयत
अनुपमता (Anupamata) انوپماتا
अद्वितीयत्व (Ad, dwitíyattwa) اد
द्वितीय (Be misli) बे मिसली

2. सम्यता (Sabh,bhyata) सम्यता
शिष्टाचार (Shishtáchár) شستآچار
तहजीब (Tahzib) تهذيب

ANSAB अन्सब (ع - ص) انسب
अत्युचित (Attyochit) اتیوچت बहुत
मुनासिब (Bahut munásib) بهت
(مناسب)

INSIDÁD इन्सिदाद (ع - مذ) انسداد
1. निरोध (Nirodh) نروده प्रतिबंध
(Pratibandh) پرتی بندھ अवरोध
(Avrodh) اوروده रोक (Rok) روك
2. निवारण (Niváran) نوارن निराकरण
(Nirákaran) نواکرن दफाआ
(Dafiya) دفعیه

INSHA इनशा (ع - م) انشا
1. लेख (Lekh) ليکھ लिखावट (Likhá-
vat) لکھاوت
2. साहित्य (Sáhitya) ساهتیه अदब
(Adab) ادب

انشا پر داز (ع - م)

INSHA-PARDÁZ इन्शा पर्दाज़

लेखक (Lekhuk) ليکھک साहित्य कार
(Sáhitya kár) ساهتیه کار فنकार
(Fan kár) فن کار

انشراح (ع - مذ)

INSHIRÁH इन् शिराह

1. प्रकटन (Prakatan) پروکتن जुहूर
(Zuhúr) ظہور
2. उद्घाटन (Udghátan) ادگھاتن
खुलना (Khulna) کھانا

INQITÁ.A ہونا (Sarnápt hona) समाप्त होना
 गुजर जाना (Guzar jána) (سمایط ہونا)
 (گزر جانا)

INQITÁ.A ہونا (Sarnápt hona) समाप्त होना
 (Guzar jána) (سمایط ہونا)
 (گزر جانا)

1. विच्छेद (Vich,ched) कंट-
 जाना (Kat jána) (کٹ جانا)
2. समाप्त होना (Sarnápt hona)
 खत्म होना (Khatm hona)
 ختم ہونا

INQILÁB ہونا (Khatm hona) ختم ہونا

1. रूपांतर (Rúpántar) परिवर्तन
 (Parivartan) (روپانترو) (تبدیلی)
2. विप्लव (Viplav) क्रांति (Kránti)
 (Ulat pher) (الٹ) (کرائنتی)

انقلاب حکومت (ع - مذ)

INIQLÁB-E-HUKÚMAT ہونا (Ulat pher) (الٹ) (کرائنتی)

राज्य परिवर्तन (Rájya-parivartan)
 राज्य क्रांति (Rájya kránti)
 हुकूमत की तबदीली (Hukúmat ki tabdílí)
 (کئی تبدیلی)

INKÁR ہونا (Namánna) (نہ ماننا)
 (Aswi kriti) (اسوئی کرتی)

INKISÁR ہونا (Vinífti) (وینیتی) (نمنا)
 (Nam-)

INFISÁL ہونا (Faisala) (فیسال)
 निर्णय (Nirnai) (نرنے)

INFI, ÁL ہونا (Afsos) (افسوس)

1. लज्जा (Lajja) शर्म (Sharma)
 (शर्म)
2. पश्चात्ताप (Pashchát, táp)
 (Afsos) (افسوس)

INFIKÁK ہونا (Chhútna) (چھوٹنا)

1. पृथक्ता (Prithakata) (Aláhadagi)
 (Aláhadagi) (علحدگی)
2. मोचन (Mochan) छूटना
 (Chhútna) (چھوٹنا)

انفکاک رهن (ع - مذ)

INFIKÁK-E-RAHN ہونا (Bandhak mochan)
 (Rahn ka chhút jána) (رهن کا چھوٹ جانا)

INQIBÁZ ہونا (Sankuchit-hona) (سنگوچیت ہونا)

1. संकुचित होना (Sankuchit-hona)
 (Sukarna) (سکونا)
2. अप्रसन्नता (Apprasan,nata) (Apprasan,nata)
 (Malinata) (ملینتا)

INQISÁM ہونا (Taqsim) (تقسیم)
 विभाजन (Vibháján) (ویہاجن)

INQIZA ہونا (Vyatít hona) (ویتیت ہونا)

انہماک (ع - مذ)

IN, HIMÁK ہن ہماک

تتمہیتا (Tanmaita تن میتا)

نیمگناتا (Nimagnata ننگلتا)

تالہیناتا (Tallinata تل لیتا)

لیپتاتا (Iiptata لپتتا) مہویات

(Mahviyat مہوویت) لگن

(Lagan لگن)

ANÍS انیس (ع - مذ)

1. سخا (Sakha سکھا) ہمدم

(Hamdam ہمد)

2. میترا (Mitr میترا) دوست

(Dost دوست)

AUBÁSH اوباش (ع - مذ)

بوش کی جمع ہے لیکن واحد

معنوں میں مستعمل ہے

1. دُراچاری (Duráchári دراجاری)

بد چلن (Bad chalan بدچلن)

7. ادم (Adham ادم) پامر

(Pámar پامر) کمینا (Kamína

کمیلہ)

3. لَمپٹ (Lampat لمپٹ) شہدا

(Shuhda شہدا)

AUJ اوج (ع - مذ)

1. اُچتا (Uch, chata اچتا)

اُچائی (Uchái اُچائی)

2. اُنتی (Unnati اُنتی) اُتھان

(Ut, thán اُتھان) اُرج (Aruj

اُرج)

راتا (Vinai) (وے) آجیجی

(Ajizi عاجزی)

انکشاف (ع - مذ)

INKISHÁF ہن کیشاف

پراکٹن (Prakatan پراکٹن) جاحیر ہونا

(Záhir hona ظاہر ہونا)

ANG, BÍN آنگ بین (ع - مذ)

مڈھو (Madhu مڈھو) شاہد (Shahd شاہد)

ANGUSHT آنگشت (ع - مذ)

آنگلی (Anguli آنگلی) کر شاخا

(Kar Shákha کرشاخا) اُنگلی (Ungli

اُنگلی)

ANGÚR آنگور (ع - مذ)

دراکھا (Drákehha دراکھا)

گوستانی (Gostani گوستانی) آنگور

(Angúr آنگور)

ANVAR آنور (ع - ص)

آتیپربھ (Atip, prabh آتیپربھ)

آتی پراکاشمان (Ati prakásh mán

آتی پراکاش مان)

(Bahut raushan بہت روشن)

INHIDÁM ہن ہیدام (ع - مذ)

ویدھوانس (Vid dhwans ویدھوانس)

ویناش (Vinásh ویناش) ورنبادی

(Barbádi ورنبادی) خنڈر ہونا

(Khandar hona کھنڈر ہونا)

IN, HIZÁM ہن ہیزام (ع - مذ)

پراجای (Parájai پراجای) ہار (Hár

ہار)

سंतان (Santán سنٲان) سانتاتی (Santati سنٲاتتی) بال بچے (Bál bachehe سنٲا بچی)

اولو العزم (ع - ص)

ULUL-AZM اولول ازم

اتساہشیل (Utsáh shíl اٲساہشیل)

ہاوسلا مند (Hausala mand حوصلہ مند)

AULA اولی (ع - ص) اولی

سرووچیت (Sarvochit سرووچیت)

مناہسب ترین (Munásib tarín مناسب ترین)

EHÁNAT اہانت (ع - مٹ) اہانت

اٲمان (Apmán اٲمان) تیرسکار

نندا (Ninda نندا) تیرسکار (Tiraskár)

بے عزتی (Be izzati بے عزتی)

EH, TIMÁM اہم (ع - مڈ) اہم

1. ویاواستھا (Vyavastha ویاواستھا)

پربندھ (Prabandھ پربندھ) انتظام (Intizám انتظام)

2. تاتوا (Tat, twáo dhán تاتوا)

آیوچن (Áyojan آیوچن) دھان

دیکھ ریکھ (Dekh rekh دیکھ ریکھ)

AHL اھل (ع - مڈ) اھل

1. ادھیکاری (Adhi káری ادھیکاری)

سوامی (Swáمی سوامی) ساہیب

(Sáhib صاحب)

2. سامارث (Pátr سامارث) پاتر

یوگیہ (Yoggya یوگیہ) سورتھ

مستحق (Mustahaq مستحق)

AURANG اورنگ (ف - مڈ) اورنگ

سنگھاسن (Singhásan سنگھاسن)

تخت (Takht تخت)

AUZÁR اوزار (ع - مڈ) اوزار

وز کی جمع ھے لیکن اس کا واحد

مستعمل نہیں ھے

یانترا (Yanttra یانترا) उपकरण

(Upkaran آپ کراں) औज़ार

(Auzár اوزار)

AUSAT اوسط (ع - ص) اوسط

1. مادھامیک (Mád,dhyamik مادھامیک)

دارمیانی (Darmiyáni دارمیانی)

(Darmiyáni دارمیانی)

2. مادھیا (Mád,dhya مادھیا) मध्यक

مڈھیک (Mad,dhyak مڈھیک) एवरेज

(Average ایوریج)

AUQÁT اوقات (ع - مڈ) اوقات

1. وقت کی جمع

2. پرتیشٹھا (Pratishtha پرتیشٹھا)

عزت (Izzat عزت)

(ان معلوں میں بطور واحد مستعمل ھے)

AV, VAL اول (ع - ص) اول

1. پرتھم (Pratham پرتھم) पूर्व (Púrv

پہلا) पहिला (Pahila پہلا)

2. سرو شریشتھ (Sarv shressth سرو

سرووتم (Sarvottam سرووتم) श्रेष्ठ

(Behtarín بہترین) बेहतर

AULÁD اولاد (ع - مٹ) اولاد

ولد کی جمع ھے لیکن بطور واحد

مستعمل ھے

(Qadr dán قدرداں)

AHLIYAT اہلیت (ع - مٹ)

योशता (Yoggyata योग्यता) पात्रता
(Pátrata पात्रता) काबिलीयत (Qábiliyat
قابلیت)

AHAM अहम (ع - ص)

महत्त्व पूर्ण (Mahattwa púrṇ महत्त्वपूर्ण)
गंभीर (Gambhír गंभीर) अहम्मीयत
वाला (Ahammíyat vála अहमیت والا)
(अहमیت (ع - मٹ)

AHAM, MÍYAT अहम्मीयत

महत्त्व (Mahattwa महत्त्व) माहात्म्य
(Máhátmya माहात्म्य) बर्राई (Baráí
बर्राई)

AI ऐ (ع - مذ)

अयि (Ai ऐ) हे (He हे)

AYÁGh अयाग (त - مذ)

चषक (Chashak चषक) कंस (Kans
कंस) पान (Pán पान) पियाला
(Piyála पियाला)

ÍSÁR ईसार (ع - مذ)

स्वार्थ त्याग (Swáarth tyág स्वार्थ त्याग)
(त्याग (Tyág त्याग)

ÍJÁB ईजाब (ع - مذ)

स्वीकृति (Swíkṛiti स्वीकृति) मन्-
जूरी (Manzúri मन्जूरी)

ÍJÁD ईजाद (ع - मٹ)

आविष्कार (Ávishkár आविष्कार) इस्तिराअ
(Ikhṭiráa اختراع)

3. वाले (Vále)

اهل الله (ع - مذ)

AH, LUL, LÁH अहलुल लाह

ईश्वर भक्त (Īshwar bhakt ईश्वर भक्त)
अल्लाह वाले (Alláh vále अल्लाह वाले)

اهل باطن (ع - مذ)

AHL-E-BÁTIN अहले बातिन

महात्मा (Mahátma महात्मा) पुनीतात्मा
(Punitátma पुनीतात्मा) ब्रह्म ज्ञानी
(Brahm gyáni ब्रह्म ज्ञानी) खुदा वाले
(Khudá vále खुदा वाले)

AHL-E-FAN अहले फन (ع - مذ)

1. कला कर (Kala kár कला कर)
(Fan kár फन कर)

2. साहित्यकार (Sáhittyá kár साहित्यकार)
(Adíb अदीब)

اهل قلم (ع - مذ)

AHL-E-QALAM अहले कलम

मसि जीवी (Masi jívī मसी जीवी)
साहित्य कार (Sáhittyá kár साहित्यकार)
लेखक (Lekhák लेखक) अदीब (Adíb
अदीब)

اهل کار (ع - مذ)

AHL-KÁR अहल कार

कर्मचारी (Karm ohári कर्मचारी) कार्य
कर्ता (Kárya karta कार्यकर्ता) अमले
वाला (Amle vála अमले वाला)

اهل نظر (ع - مذ)

AHL-E-NAZAR अहले नज़र

पारखी (Párahí पारखी) कद्र दान

(Anumati انوہمتی) इजाजत
(Ijāzat اجازت)

ایمان (ع - مذ) ईमान

1. निष्ठा (Nishtha नشتہا) धर्म
(Dharm دھرم)

2. श्रद्धा (Shriddha श्रद्धा) एतिकाद
(Etiquād اعتقاد)

3. विश्वास (Vish,shwās विश्वास) यकीन
(Yaqīn یقین)

ایمن (ع - ص) ऐमन

1. शुभ (Shubh شبه) मंगल कारी
(Mangal kāri منگل کاری) मुबारक
(Mubārak مبارک)

2. निर्भय (Nirbhai निर्भय) वे खौफ
(Be khauf بے خوف)

3. सुरक्षित (Surakehhit सुरक्षित) महफूज़
(Mahfūz محفوظ)

4. दक्षिण (Dakchhin दक्षिण) दायां
(Dáyān دایاں)

ایوان (ف - مذ) ऐ (ई) वान

1. प्रासाद (Prásád प्रासाद) भवन
(Bhavan भवन) महल
(Mahal محل)

2. राजभवन (Rāj bhavan राज भवन) दरबार
(Darbār دربار)

3. विधान सभा (Vidhán sabha विधान सभा) कौंसिल
(Sadān سदन) (Sadan سदन) (Council کونسل)

ईजा (ع - مٹ) ईजा

यातना (Yātana यातना) पीड़ा (Pīra
(Taklīf تکلیف) तक्लीफ (Pīra)

ایذارسان (ع - ص)

ईजा रसं

कष्ट दायक (Kasht dāyak کشت
کلهش जनक (Klesh janak
(Dukh दुःख देने वाला) (Dukh
dene vāla دکھ دینے والا)

ایزد (ف - مذ) एज़د

ईश्वर (Īshwar ایشور) परमात्मा
(Paramātmā پرماत्मा) खुदा
(Khuda خدا)

ईसाल (ع - مذ) ईसाल

पहुंचाना (Pahunchāna پہنچانا)

ईफा (ع - مذ) ईफा

पालन (Pālan पालन) पूर्ति
(Pūrṭi पूर्ति) वफा करना
(Vafa karna وفا کرنا)

ایفای عہد (ع - مذ)

ईफाए अहद

प्रण पालन (Pran pālan प्रण पालन)
प्रतिष्ठा पालन (Pratiggya pālan प्रतिष्ठा पालन)
वादा वफाई (Vāda vafāi वादा वफाई)
(وعدہ وفائی)

ईमा (ع - مذ) ईमा

1. इंगित (Ingīt انگیت) संकेत
(Sanket संकेत) इशारा
(Ishāra اشاره) (Sanket)

2. आशा (Āggya आशा) अनुमति

ب

- BÁBÁ** बाबा (ف - مذ) **BÁ** बा (ف -)
1. श्रेष्ठ (Shresh,th شریض تھ) प्रति-
ष्ठित (Pratish,thit پرتیش تھت)
2. साधू (Sádhú سادھو) फकीर (Faqír فقیر)
- BÁBAT** बाबत (ف - مذ) **BÁ-ÁBRU** बा आबू (ص -)
- विषय में (Vishai men ویشے میں) सम्मानित (Sammánit سممانیت)
- संबंध में (Sambandh men سمبندھ میں) प्रतिष्ठित (Pratish,thit پرتیش تھت)
- BÁ-HAYA** बाहया (ع - مذ) इज्जत दार (Izzat dár عزت دار)
- लज्जा वान् (Lajjáván لہج جا وان) **BÁ-ÍKH, TI, YÁR** बा इखू तियार
- शरमीला (Sharmíla شرمیلا) कार्याधिकारी (Kárryádbikári کاریا)
- BÁ-KHUDA** बाखुदा (ع - مذ) कार्याधिकार (Práptádhikár कार्याधिकاری)
- धर्मात्मा (Dharmátma دھرماتما) मुख्तार (Mukhtár مختار)
- पुण्यात्मा (Punnyátma पुण्यात्मा) **BÁ-ADAB** बाअदब (ص -)
- सदात्मा (Sadátma सदात्मा) शिष्ट (Sabh, bhya سبھ، بھہ)
- वाला (Alláh vála اللہ والا) तमीज़दार (Tamízdár تميزدار)
- BÁD** बाद (ف - مذ) सम्म (Sabh, bhya سمم)
- अनिल (Anil انیل) समीर (Samír سمیر)
- मारुत (Márut مارت) पवन (Pavan پون)
- वायु (Váyu وایو) **BÁ-ÍN-HAMA** बाई हमा
- हवा (Hava هوا) तथापि (Tathápi तथाپی)
- BÁD-BÁN** बादबान (ف - مذ) फिरभी (Phir bhi) इस पर भी (Is par bhi اس پر بھی)
- मरुपट (Marutpat مروت پٹ) **BÁB** बाब (ع - مذ)
- पोत पट (Potpat पोत پٹ) 1. द्वार (Dwár درواز) दरवाजा (Darwáza درواز)
- पाल (Pál پال) 2. अध्याय (Ad, dhyái ادھیای) परिच्छेद (Parich,ched परिچھید)
2. विषय (Vishai ویشے) मामला (Muám-ala معاملہ)
- BÁD-E SAMÚM** बादे समूम
- तप्त वायु (Tapt váyu تپت وایو)
- लू (Lú لو) लपट (Lapat لپٹ)

BÁDIYA बादیا (ف - مذ) بادیه

1. तांबे का बड़ा कटोरा (Tanbe ka bara

katroa) تانبے کا بڑا کٹورہ

2. वन (Van) (ع - مذ)

अरण्य (Aran, nya) (ان نہہ) विपिन

(Vipin) (وین) कानन (Kānan)

जंगल (Jangal) جنگل

بادیه پیمہ (ع - مذ)

BÁDIYÁ-PAIMA बादिया पैमा

कानन चारी (Kānan chāri) (کانن چادی)

वनभ्रमी (Van bhrami) (ون بھرمی)

जंगल में फिरने वाला (Jangal men

phirne wala) (جنگل میں پھرنے والا)

بادیه گرد (ع - مذ)

BÁDIYA-GARD बादिया गर्द

دیکھو 'بادیه پیمہ'

BÁR بار (ف - مذ) بار

1. भार (Bhār) (بھار) बोझ (Bojh)

2. दफा (Dafa) (دفعہ) बेर (Ber)

BÁRAN बारान (ف - مذ) باران

1, वर्षा (Varshā) (ورشا) वृष्टि (Vrishti)

(बारिश) (Bārish) (ورشتی)

1. पावट (Pávat) (پاوت) वर्षा ऋतु

(Varshā ritu) (ورشا رتو) बरसात

(Barsāt) (برسات)

BÁRID बारिद (ع - ص) بارک

शीतल (Shītal) (شیتل) ठंडा (Thānda)

(तेहड़ा)

BÁRISH बारिश (ع - مث) بارش

वर्षा (Varshā) (ورشا) वृष्टि (Vrishti)

(बरसत) (Menh) (میلہ) मेंह (Menh)

BÁDShÁH बादशाह (ف - مذ) بادشاہ

BÁDShÁH बादशाह

राजा (Rāja) (راجہ) भूपति (Bhū pati)

महिपाल (Mahipāl) (مہی پال) (بہویتی)

بادصمصر (ع - مذ)

BÁD-E-SARSAR बादे सरसर

भक्तवात (Jhanjha vāt) (جھنجھاوات)

भक्कड़ (Jhak, kar) (جھک، کر)

بادنجان (ف - مذ)

BÁDAN JÁN बादनجان

वैगन (Baingan) (بیلگن) वातिग (Vātig)

(واتگ)

BÁDA बादہ (ف - مذ) बादہ

मदिरा (Madira) (مدی را) वारुणी

(Vārūni) (وارونی) सुरा (Sura)

कादंबरी (Kādambari) (کادمبری) मद्य

(Mad, dya) (مدیہ) शराब (Sharáb)

(شراب)

بادہ کش (ف - مذ)

BÁDA-KASH बादہ کش

मद्यप (Mad, dyap) (مد، دیپ) शराबी

(Sharābi) (شرابی)

بادہ گسار (ف - مذ)

BÁDA-GUSÁR बादہ گوسار

دیکھو 'بادہ کش'

BÁDIYÁN बादیان (ف - مذ) بادیان

शतपुष्पा (Shatpushpā) (شت پشپا)

सौंफ (Saunf) (سونف)

BÁZÁR بازار (ف - مذ)
 हट्ट (Hatt) हाट (Hát) पैंठ
 (Painth) پینٹھ
 باز پرس (ف - مذ)

BÁZ,PUR,S बाज़ पुर्स
 1. पूछ गछ (Púchh gachh) پوچھ گچھ
 तहकीक़ात (Tahqíqát) (تحقیقات)
 2. जवाबदेही (Javáb dehi) جوابدہی
 باز دعوی (ع - مذ)

BÁZ-DÁVA बाज़ दावा
 दावा उठा लेना (Dává utha lena)
 दعو اٹھا لینا (Nálísh khárij kara dena)
 نالشی خارج کرا دینا
 باز گشت (ف - مذ)

BÁZ-GASHT बाज़ गश्त
 लौटना (Lautna) वापस आना
 (Vápas ána) واپس آنا
 باز یافت (ف - مذ)

BÁZ-YÁFT बाज़ याफ़्त
 फिर पाना (Phir pána) खोई
 हुई चीज़ का फिरसे मिलजाना (Khoi)
 हुई चीज़ का फिरसे मिलजाना (Khoi)
 हुई चीज़ का फिरसे मिलजाना (Khoi)
 हुई चीज़ का फिरसे मिलजाना (Khoi)

BÁZÚ बाज़ू (ف - مذ)
 बाहु (Báhu) मुजा (Bhuja)
 बांह (Bágh) بانہ
 بازوی (ف - مذ)

BÁRGHÁH बारगाह (ث - ف)
 राज सभा (Ráj sabha) राज
 भवन (Ráj bhavan) दरबार
 (Darbár) دربار

BÁRÚD बारुद (ف - مذ)
 अग्नि चूर्ण (Agni chúrñ) اگنی چورن
 دار (Dárú) دارو

BÁRA باره (ف - مذ)
 1. संबंध (Sambandh) मामला
 (Muámala) معاملہ
 2. बार (Bár) दफा (Dafá)
 (مركب ميں جيسے دوبارہ)

BÁRÍ बारी (ع - مذ)
 ईश्वर (Íshwar) परमात्मा
 (Parmatma) پرمتما

BÁRE बारे (ف -)
 अस्तु (As,tu) खैर (Khair)
 (خير)

BÁRÍK बारीक (ف - ص)
 महीन (Mahín) सूक्ष्म (Súkohhm)
 पतला (Patla) (سوکچھم)

BÁZ बाज़ (ف - مذ)
 1. श्येन (Shen) शिकरा (Shikra)
 (شکرا)

2. पुनः (Punah) फिर (Phir)
 3. खुला हुआ (Khula hua) (کھلا ہوا)
 4. कर्ता (Karta) देने वाला
 (Dene vála) (دینے والا)

یہ لفظ مرکبات میں استعمال ہوتا
 ہے جیسے دشا باز

BĀZĀBITA बाज़ाबिता (عف-ص) باضابطه
 नियमित (Niamit) नियमानुसार
 (Niamānusār) काइदे के साथ
 (Qāede ke sāth) قاعدے کے ساتھ

BĀLA बाला (फ - व) **بالا**
 उच्च (Uchch) ऊँचा (Ūncha) (اونچا)
 बलद (Baland) (بلد)
 بالا خانه (ف - مذ)

BĀLA-KHĀNA बाला खाना
 अट्टालिका (Attālika) तल्प (Talp)
 अटारी (Atāri) (اتاری)
 بالا دست (ف - व)

BĀLA-DAST बाला दस्त
 1. उच्चाधिकारी (Uchchādhi kārī)
 बड़ा हाकिम (Bārā hākīm) (بڑا حاکم)
 2. श्रेष्ठ (Shreshth) आला (Āla)
 (اعلیٰ)

BĀLISH बालिश (फ - व) **بالش**
 उपधान (Updhān) शिरोहन (Shirohan)
 तकिया (Takiya) (شروهن)
 (تکیہ)

BĀLISHT बालिश्त (फ - म्) **بالشت**
 वितस्ति (Vitasti) बित्ती (Bitti)
 (بتی)

BĀLIGH बालिग (व - व) **بالغ**
 1. वयस्क (Vayask) प्रौढ़ (Paurh)
 सियाना (Siyāna) (سپانا)
 2. युवा (Yuva) तरुण (Tarun)
 जवान (Javān) (تړن)

BĀLĪDAGI बालीदगी (फ - म्) **بالیدگی**
 1. विकास (Vikās) वृद्धि (وکس)

2. स्वर्ग (Swarg) जन्मत (Jan-nat) (چلت)

BĀGHI बागी (व - म्) **باغی**
 1. राज द्रोही (Rāj drohi) (راج دروهی)
 विद्रोही (Viddrohi) इन्-किलाबी (Inqilābī)
 2. अनाशा कारी (Anāgyakārī) आ-सरकश (Sar kash)
 (کیرکشی)

BĀQI बाकी (व - व) **باقی**
 शेष (Shesh) बचाहुआ Bacha hua (بچا هوا)
 باقی مانده (ف - व)

BĀQI-MĀNDA बाकी मांदा
 परि शेष (Parishesh) (پری شیش)
 अवशिष्ट (Avshisht) (اوششت)
 बकाया (Ba-qāya) (شیشانش)
 (بقایہ)

BĀK बाक (फ - म्) **بالک**
 1. भय (Bhai) त्रास (Trās) (تراس)
 डर (Dar) (ڈر)
 2. लज्जा (Lajja) शर्म (Sharm) (لجّا)
 (شرم)

BĀKIRA बाकिरा (व - म्) **باکرہ**
 अक्षता (Akehata) (اکھتا)
 योनि (Akehhat yoni) (اکھت یونی)
 कुमारी (Kumārī) कुआरी (کوارِی)
 (کنواری)

BĀL बाल (फ - म्) **بال**
 पल्ल (Pakohh) पंख (Pankh) (پکھ)
 पर (Par) (پر)

(Shrimati شری متی) वेगम
(Begam بیگم)

2. महिला (Mahila مهلا) खातून
(Khátún خاتون)

BÁNI बानी (بانی - ع - مذ)

1. प्रवर्तक (Pravartak پرورتک)
संस्थापक (Sansthápak سلس
فانڈر (Founder) (تہاپک)

2. कारण (Káran کارن) सबब
(Sabab سبب)

BÁVAR बावर (باور - ف - مذ)

विश्वास (Vish,shwás وشواس)
प्रत्यय (Pratyai پرتیہے) एतिवार
(Etibár اعتبار)

باورچی (ت - مذ)

BAVARCHI बावर्ची

सूप कार (Súp kár سوپ کار) पाचक
(Páchak پاچک) रसोइया (Rasoiya
(رسوئیا)

باورچی خانه (تف - مذ)

BÁVARCHI-KHÁNA बावर्ची खाना

पाक शाला (Pák shála پاک شالا)
पाकस्थान (Pákasthán پاکستان)
महानस (Mahánas مہانس) रसोई घर
(Rasoi ghar رسوئی گھر)

BÁH बाह (बाह - ع - م)

काम शक्ति (Kám shakti کام شکتی)
मैथुन शक्ति (Maithun shakti میٹھن
पुंसत्व (Punsattv پونسٹو) (شکتی)

(Vridhhi वरिद्धी) तरक्की (Taraqqi
ترقی)

2. उत्पत्ति (Utpatti उत्पत्ती) उपज
(Upaj ایج) नशवो नमा (Nashv-
o-nama نشوونما)

BÁLÍN बाली (बाली - फ - مذ)

1. शिरोधाम (Shirodhám शिरोधाम)
सिरहाना (Sirhāna سِرہانا)

2. उपधान (Updhán ایدھان)
तकिया (Takiya تکیہ)

BÁM बाम (बाम - फ - مذ)

1. अट्टालिका (Attálīka اٹالک) अटारी
(Atári اٹاری)

2. छत (Chhat छत)

3. सर्पमीन (Sarpmín सर्पमिन)
बाम मछली (Bám machbli بام
مچھلی)

BÁMDÁD बाम दाद (बाम दाद - फ - مذ)

प्रातः काल (Prátah kál پراتہ کال)

प्रभात (Prabhát प्रभात) सवेरा
(Savera سویرا)

BÁNG बांग (बांग - फ - म)

1. शब्द (Shabd शब्द) ध्वनि (Dhwani
ध्वनी) आवाज़ (Áváz آواز)

2. अज्ञान (Azán اذان)

3. मुरों की पुकार (Murghe kí pukár
مورے کی پکار)

BÁNO बानो (बानो - फ - म)

1. देवी (Devi دیوی) श्रीमती

1. मूर्ति पूजक (Mūrti pūjak मूर्ति (मोर्टी)
(پوجک)

2. प्रेमी (Premi प्रेमی)

بت تراش (ف - مذ)

BUT-TARÁSH बुत तराश

मूर्ति कार (Mūrti kār मूर्ति کار)

मूर्ति बनाने वाला (Mūrti banāne vāla मूर्ति بنانے والا)

بتدریج (ع - ص)

BA,TAD, RĪJ बतदरीज

शनैः शनैः (Shanaiḥ shanaiḥ شنیہ شنیہ)

क्रमशः (Kramashah क्रमशہ)

धीरे धीरे (Dhīre dhīre دھیرے دھیرے)

BAJĀ बजा (ब - फ - ص)

उचित (Uohit اچیت) यथार्थ (Yathārth)

समीचीन (Samīchīn समीचीन)

ठीक (Thīk ٹھیک) (सी - चीन)

BAJĀE बजाय (ब - फ - ص)

स्थाने (Isthāne استھانے) स्थान पर

(Isthān par बदले में)

(Badle men बदले में) एवज (Evaz

عوض)

BA, JUZ बजुज (ब - फ - ص)

अतिरिक्त (Atirikt अतिरिक्त) सिवाय

(Sivāe سواے)

BACH, CHA बच्चा (ब - फ - مذ)

बालक (Bālak بالک) लड़का (Larkā

لڑکا)

कृवते मर्दुमी (Quvvate mardumi
قوت مردمی)

BĀHAM बाहम (ब - फ - ص)

परस्पर (Paraspar परस्पर) आपस में
(Āpas men آپس میں)

BĀHAMI बाहमी (ब - फ - म)

पारस्परिक (Pārasparik पारस्परिक)

आपस का (Āpas ka आपस का)

BĀE बाए (ब - ए - مذ)

विक्रेता (Vik,kreta विक्रेता) बेचने

वाला (Bechne vāla बेचने वाला)

बि (ब - ए - مذ)

BAB, R (BABAR) बबर (बबर)

व्याघ्र (Vyāghr व्याघ्र) सिंह (Singh

शेर (Sher شہر) (सिंह)

BAPĀ बपा (ब - फ - ص)

उपस्थित (Upasthit उपस्थित) काहम

(Qāim قائم)

BUT बुत (ब - फ - مذ)

1. मूर्ति (Mūr,ti मूर्ति) प्रतिमा

(Pratima प्रतिमा) प्रतिरूप (Prati rūp

(Anu kriti अनुकृति) अनुकृति

(Prati mūr,ti प्रति मूर्ति)

(Mūrat मूर्त) मूर्त (मूर्त)

2. प्रिया (Priya प्रिया) माशूक

(Māshūq معشوق)

بت پرست (ب - ف - مذ)

BUT-PARAST बुत परस्त

3. अशुभ (Ashubh) मनहूस
(Manhús) (منهوس)
4. विकृत (Vikrit) दोष युक्त
(Dosh-yukt) (دوش يکت) खराब
(Kharáb) (خراب)

- भाग्यवान् (Bhaggya vān) (بهاگيه وان)
सुभागिन (Subhagin) (سوهاگين)
खुश नसीब (Khush nasīb) (خوش نصيب)
بخشش (ف - مٹ)

بد اخلاق (ع - ص)

BAD-AKHLÁQ बद अख्लाक

1. असभ्य (Asabh,bhya) (اسبهيه)
अशिष्ट (Ashisht) (الششت)
बद तमीज़ (Bad-tamíz) (بدتميز)
2. दुःशील (Dush-shíl) (دش شيل)
बेमुरव्वत (Be-murvvat) (بے مروت)

بد اطوار (ع - ص)

BAD-ATVÁR बद अत्वार

- दुराचारी (Duraachari) (درا چاری)
बद चलन (Bad-ehalan) (بدچلن)

بد اعمال (ع - ص)

BAD-ÁMÁL बद आमाल

- दुश्चरित्र (Dushoharitr) (दश चरित्र)
दुरात्मा (Durátma) (دراत्मा)
बद करदार (Bad-kardár) (بدکردار)

بد अमनी (ع - مٹ)

BAD-AMNI बद अमनी

1. अशांति (Ashanti) (اشانتی)
गड़ बड़ (Garbar) (گڑ بڑ)
2. विप्लव (Viplav) (विलो) क्रांति
(Kránti) (क्रान्ति) शोरिश (Shorish)
(शोरिश)

بد انتظامی (ع - مٹ)

BAD-INTIZÁMI बद इन्तिज़ामी

BAKUSHISH बखुशिश

1. पुरस्कार (Puras, kár) (پورس کار)
पारितोषिक (Páritoshik) (پارتوشک)
2. दान (Dan) (दान) खैरात (Khairát)
(خیرات)
3. मोक्ष (Mok, chh) (موکچھ)
मुक्ति (Mukti) (مکتی)
4. क्षमा (Chhama) (چھا) माफी
(Mafi) (معافی)

BUKHL बुखल (ع - مذ)

- कृपणता (Kripanata) (کریپلتا)
कदर्यता (Kadaryata) (کدریتا)
कंजूसी (Kanjusi) (کنجوسی)

BAKHÍL बखील (ع - مذ)

- कृपण (Kripan) (کریپن) तद्धन
(Tad, dhan) (تد دنهن) व्यय कुंठ
(Vyai-kunth) (व्यै कन्थ) बद्ध मुष्टि
(Bad, dh-mushti) (बद्ध म्श्टी) कंजूस
(Kanjus) (کنجوس)

BAD बद (ف - ص)

1. अभद्र (Abhad, dr) (ابهدر) नीच
(Ních) (نیچ) रज़ील (Razíl)
(ذیل) 2. दुष्ट (Dusht) (دشت) खल (Khal)
(खल) पाजी (Páji) (پاجی)

कुपथ भोजी (Kupath, thya bhoji
کوپتہیہ بہوجی)
खानेपीने में परहेज़ न करने वाला बीमार
(Khāne pīne men parhez na karne
کھانے پینے میں پرہیز نہ کرنے والا بیمار)

BAD-TAR बदतर (ف - ص) بدتر
निकृष्ट (Nik, krisht نکبرشت)
बहुत बुरा (Bahut bura بہت برا)
بدآہنہ ذیب (ع - ص)

BAD-TAHZÍB बद तहज़ीब
1. अविनीत (Avinít अनित) आशिष्ट
(Ashisht اششت) असभ्य (Asabh,
bhya اسبہیہ) बद तमीज़ (Badtámíz
بدتمیز)
2. उद्दंड (Ud, dand اددند) अखड़
(Akh, khar اکھڑ)

BAD-HÁL बद हाल (ع - ص) بد حال
दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha-grast دردشا
दुर्गत (Durgat درگت) तबाह
हाल (Tabáh-hál تباہ حال)
بدحواس (ع - ص)

BAD-HAVÁS बद हवास
उद्विग्न (Udvign اُدوگن) व्यस्थ (Vyasth
व्यस्त) आतुर (Átur آتور) परेशान
(Preshán پریشان)

بدخصال (ع - ص)

BAD-KHISÁL बदख़िसال
कदात्मा (Kadátma کداتما) दुरात्मा

दुर्व्यवस्था (Durvyavastha درویوستانها)
कुप्रबंध (Kuprabandh کوپربندھ)
इन्तिज़ामी खराबी (Intizámi Kharábi
انتظامی خرابی)

بد اندیش (ف - ص)

BAD-ANDESH बद अन्देश
अशुभ चिंतक (Ashubh-chintak اشوب
अशुभेच्छु (Ashubhech, ohú
अशुभेच्छु) बुरा चाहने वाला
(Bura cháhne vála برا چاہنے والا)
بد باطن (ع - ص)

BAD-BÁTIN बद बातिन
दुरात्मा (Durátma دراتما) दुष्टात्मा
(Dushtátma दशताना) नीचाशय
(Nicháshai نیچاشے) कुटिल (Kutil
खदीत (Khubís خبیث)
بد بخت (ف - ص)

BAD-BAKHT बदबख्त
1. हत दैव (Hat daiv هت دیو) दुर्भागि
(Durbhági دربهاگی) अभागा
(Abhága ابهاگا) बद किस्मत (Bad-
qismat بدقسمت)
2. विपद्ग्रस्त (Vipad-grast विपदग्रस्त)
मुसीबत ज़दा (Musibat-zada
مصیبت زدہ)

BAD-BU बदबू (फ - म) कुवास
(Durgandh درگندھ) सड़ांध (Sarāndh
(Kuvás کواس) स्रान्ध

बदप्रहیز (ف - ص)

BAD-PARHEZ बदपरहेज़

دشمن (Dushman) دُشمن (بدری)

بد دعا (عف - مٹ)

BAD-DUÁ بد دُشمن

شاپ (Sháp) شاپ (Shráp)

ابھی (Abhi sháp) (شراب) अभिशाप

کوسنا (Kosna) (کوسنا) कोसना

BAD-DIL بد دل (ف - ص)

۱. اُنمن (Unman) (اُنمن) उदसीन

شیشیل (Udásín) (اُداسین) शिथिल

دُشمن (Shithil) (دُشمن) उकताया हुआ

بِزَار (Uktáya hua) (اُکتایا ہوا) बेज़ार

(Bezár)

۲. اُنٹسَاہ (Anutsáh) (اُنٹسَاہ) अतुलसाह

بے ہمت (Be-himmat) (بے ہمت) बे हिम्मत

بد دماغ (ب - ص)

BAD-DIMÁGH بد دیمار

اُھنکاری (Ahankári) (اُھنکاری) घमंडी

گھمندی (Ghamandi)

بد دیانت (عف - ص)

BAD-DIYÁNAT بد دیانَت

وِشواَس (Vish, shwás ghátak) (وِشواَس) घातक

وِشواَس (Vish, shwás-gaháti) (وِشواَس) विश्वास

وِشواَس (Vish, shwás-bhanjak) (وِشواَس) विश्वास

بے ایمان (Be-íman) (وِشواَس) विश्वास

خائن (Kháin) (بے ایمان) खान

(Bairi) (بے ایمان) खान

BAD-ZÁT بد ذات (عف - ص)

۱. کولین (Kulín) (کولین) कुलीन

غیر شریف (Ghair sharif) (غیر شریف) غير شريف

نیچا شای (Nícháshai) (درا تما) (Durátmá)

بد اخلاص (Bad-hkrasat) (نیچا شای)

بد خصلت

بد خلق (عف - ص)

BAD-KHULQ بد خُلُق

دیکھو 'بد اخلاق'

BAD-KHÚ بد خُ (ف - ص)

۱. دُش پُرتی (Dush prakriti) (دُش پُرتی) दुःप्रकृति

دُش پُرتی (Dus, swabháo) (دُش پُرتی) दुःस्वभाव

بد میزاج (Bad-mizáj) (دُش پُرتی) दुःस्वभाव

۲. دُش شیل (Dush, shíl) (دُش شیل) दुःशील

بے مروت (Be-muravvat) (دُش شیل) दुःशील

بد خوایی (ف - مٹ)

BAD-KHÁBI بد خا بَی

۱. اُن نِدرا (Un-niddra) (اُن نِدرا) उन्निद्रा

اُن نِدرا (Anid, dra) (اُن نِدرا) अनिद्रा

ٹیک نید نہ آنا (Thík nígd na

ána) (ٹیک نید نہ آنا) तेहिक निंद न आना

۲. سَوِپن دُوش (Swapn-dosh) (سَوِپن دُوش) स्वप्नदोष

اُھتِلَام (Ehtilám) (اُھتِلَام) एहतिलाम

بد خواہ (ف - ص)

BAD-KHÁH بد خا ه

۱. اُن رتھ کاری (Anarth kári) (اُن رتھ کاری) अनर्थ कारी

اُھت چیتک (Ahit chintak) (اُھت چیتک) अहित चिंतक

اُھت چیتک (Ashubh chintak) (اُھت چیتک) अशुभ चिंतक

دُش چیتا (Dusht cheta) (دُش چیتا) दुष्ट चेता

چیتا

۲. شاترو (Shattru) (شاترو) शत्रु

بیری (Bairi) (بیری) बैरी

درا لاپی (Durálápi درالایی) دُرِوا دی
(Durvádi دروادیی) کدھ ما پی (Katu
bháshi کتوبھاشی) مُنْہ فٹ (Mugh
phat ملہ پھٹ)

بدستور (عف - ص)

BADASTÚR بدستور

یثہا پورِو (Yathápúrvak یثہا پورِو)
یثانوپورِو (Yathánupúrvak یثانوپورِو)
کراما گت (Kramágat کراما گت)
جیوں کا تِیوں (Jyon ká tyon جیوں کا تِیوں)

بد سرشت (ف - ص)

BAD-SARISHT بد سریشٹ

دُرِا تِما (Durátma دراتما) نِیچا شِی
(Nícháshai نیچاشی) دُشپُرکِرتِی
(Dushprakriti دُشپُرکِرتِی) بد تِی نِت
(Bad tínat بد تِی نِت)

بد سِگال (ف - ص)

BAD-SIGÁL بد سِگال

اَشُبھ چِیتک (Ashubh-chintak اَشُبھ
چِیتک) اَشُبھ بھُک (Ashubheeh,
ohhuk اَشُبھ بھُک) بد کْہا ہ
(Bad-kháh بد کْہا ہ)

بد سلو کی (عف - مٹ)

BAD-SULÚKI بد سلو کی

دُرِو یو ہار (Durvyavhár دُرِو یو ہار)
دُرِو پچار (Durupchár دُرِو پچار) بُرا
بَرِتاو (Bura bartáo بُرا بَرِتاو)

بد سیرت (عف - مذ)

BAD-SIRAT بد سیرت

دُش تِا تِما (Dushtátma دُش تِا تِما)
دُرا تِما (Durátma دُرا تِما) دُش پُرکِرتِی
(Dushprakriti دُش پُرکِرتِی) کَمِی نِا
(Kamína کَمِی نِا)

بد ذائقہ (عف - ص)

BAD-ZÁIQA بد زائقا

نِی رَس (Dus,swád دُس سوا د)
بِما زِا (Níras بیما زِا) بے مِزِا

BADR بدر (ع - مذ)

پُورِن چَندر (Púrñ chandr پُورِن چَندر)
پُورِن چَندرِما (Púrñ chandrama پُورِن
چَندرِما) مَہِکامِیل (Máh-e-kámil مَہِکامِیل)

BAD-RÁH بدر راہ (ف - ص)

کَما پِثِک (Kápathik کَما پِثِک) کُما رِگی
کَدا چاری (Kumárgi کَدا چاری)
بَد چَلان (Kadáchári بَد چَلان)
(Bad chalan بَد چَلان)

BADRAQA بدرقا (ع - مذ)

۱. پَٹ پَرادَرشاک (Path pradarshak پَٹ پَرادَرشاک)
رَہ نوما (Ráh-numa رَہ نوما)

۲. اَنوپان (Anupán اَنوپان) کِسی
دِوا کَے ساٹھ جَانے والی دِوا
(Kisi dāwa ke sáth khái jāne vāli
dāwa کسی دِوا کَے ساٹھ کھائی
جَانے والی دِوا)

بد زبان (ف - ص)

BAD-ZABÁN بد زبان

بد قماش (ف - ص)

BAD-QUMASH بد کوماش

دش چرتو (Dush.charittr)

کوکرمی (Kukarmi) بد چلن

(Bad-chalan)

BAD-KAR بد کار (ف - ص)

1. دش کړتې (Dush,kriti)

دراچاري (Durachari)

دروړت (Durvrit) بد چلن

(Bad-chalan)

2. پاپي (Papi) گناه گار

(Gunahgar)

بد کردار (ف - ص)

BAD-KA(1)RDAR بد ک(کي)ردار

ديکھو 'بدکار'

بد گمانی (ف - مټ)

BAD-GUMANI بد گومانی

ديکھو 'بدظنی'

بد کوی (ف - مټ)

BAD-GOI به گوئی

1. نندا (Ninda) هجو (Hajo)

(هجو)

2. پيشونتا (Pishunata) چغلی

(Chughli)

بد لگام (ف - ص)

BAD-LAGAM بد لگام

1. مکت کټو (Mukt kanth)

منه پټ (Munh phat)

دوراټما (Duratma) د:سواभाव

(Dus,swabhao) دش سبهاو

(Dush,prakriti) دش پرکرتی

تینات (Bad tinat) بد طبیعت

بد شکل (ف - ص)

BAD-SHAKL بد شکل

1. کوروپ (Kurap) بد سورت

(Bad-surat)

2. کدا کار (Kada kar) کدرشیه

(Kudrish,shya) بد نوما

(Bad numa)

بد شگونی (ف - مټ)

BAD-SHAGUNI بد شگونی

اښکون (Apsyakun)

کوشاکون (Kushakun) بد فالی

(Bad fali)

بد ظنی (ف - مټ)

BAD-ZANI بد زانی

مټهيا سنده (Mith,thya Sandeh)

بورې څارڼا (Buri dharana)

بد گومانی (Bad-gumani)

(بدگمانی)

بد عهدی (ف - مټ)

BAD-AHDI بد اهدی

پرټگيا ښځه (Pratiggya bhang)

وچن ښځه (Vachan bhang)

وښواس ځوات (Vish,shwas)

وعدا ځلاکي (Vada khilaki)

(وعدا ځلاکي)

(Nis, swád نس سوان) बद ज्ञाहका
(Bad-záiqua بدذائقه)

2. अस्वस्थ (As, swasth اس سوسته)
बेकैफ (Be-kaif बेकैफ)

بدمست (ف - ص)

BAD-MAST बद मस्त

मदोन्मत्त (Madonmatt मदोनमत)

उन्मत्त (Unmatt अनमत) दुर्मद
(Durmad (दुर्मद) नशे में चूर (Nashe

men ohúr नशे में चूर)

बदमाश (عف - ص)

BAD-MA, ÁSH बद मआश

1. दुर्वृत्त (Durvritt (दुर्व्रुत्त) बुरी
कमाई खाने वाला (Buri kamái
kháne vála (बुरी कमाई खाने वाला)

2. दुश्चरित्र (Dush charittr (दुश्चरित्र)
बदचलन (Bad chalan बदचलन)

3. लंपट (Lampat (लम्पट) शुहदा
(Shuhda (शुहदा)

बदमाश (عف - ص)

BAD-MUÁMALA बद मुआमला

1. दुर्व्यवहारक (Dur vyavháarak (दुर्व्यवहारक)
मामले का खराब (Muámale
ka hkaráb (मामले का खराब)

2. विश्वासघातक (Vish,shwás ghátak
(विश्वासघातक) बददियानत (Bad-
diyánat (बददियानत)

BADAN बदन (ع - مذ)

1. देह (Deh (देह) शरीर (Sherír

2. दुर्वादी (Durvádi (दुर्वादी) गलिहर
(Galihar (गलिहर) बद ज्ञान (Bad-
zabán (बदज्ञान)

BADLA बदला (ع - مذ)

1. प्रतिशोध (Prati shodh (प्रतिशोध)
प्रति कार (Prati kár (प्रति कार)
(इवज (Evaz (इवज) इवज (इवज) इवज (इवज)

2. प्रत्युपकार (Pratyupkár (प्रत्युपकार)
नेकी का बदला (Neki ka badla
(नेकी का बदला)

3. प्रत्यपकार (Pratyap kár (प्रत्यपकार)
बुराई का बदला (Burái ka
badla (बुराई का बदला)

बदमजाज (ع - ص)

BAD-MIZÁJ बद मिजाज

दुःस्वभाव (Dus, swabháo (दुःस्वभाव)
क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma (क्रुद्धात्मा)
गुस्सैल (Ghussail (गुस्सैल) चिड़ चिड़ा
(Chir chir (चिड़चिड़ा)

बदमजगी (ف - م)

BAD-MAZAGI बद मजगी

1. रोग (Rog (रोग) बीमारी (Bímári
(बीमारी)

2. वैमनस्य (Vaimanas,sya (वैमनस्य)
रंजिश (Ranjish (रंजिश)

3. नीरसता (Nírasata (नीरसता) फीकापन
(Phiká pan (फीकापन)

BAD-MAZA बद मजा (ف - ص)

1. नीरस (Níras (नीरस) निःस्वाद

2. लोभी (Lobhi) (لوہی) नदीदा
(Nadīda) (ندیده)

بدھضمی (عف - مٹ)

BAD-HAZMI बद हजमी

अजीर्ण (Ajirn) (अजिर्न) अपच (Apach)
(Házime ki) (हाजिमे की) खराबी (kharábi)
(هاضیہ کی خرابی)

بدھئیات (عف - ص)

BAD-HAI,AT बद हैअत

कुरूप (Kurúp) (कुरूप) बद शक्ल
(Bad-shakl) (بدشکل)

BADI बदी (फ - मٹ) بدی

1. अनिष्ट (Anisht) (अनिष्ट) खराबी
(Kharábi) (खराबी)

2. अमंगल (Amangal) (अमंगल) नुहूसत
(Nubúsat) (نحوست)

3. पिशुनता (Pishunata) (पिशुनता)
(Chughli) (چغلی) चुगली

4. निंदा (Ninda) (निंदा) हजो (Hajo) (هجو)

BADIA, बदीअ (ع - ص) بدیع

1. अद्भुत (Ad,bhut) (ادبھت) विचित्र
(Vichitr) (विचित्र) अजीबो गरीब
(Ajīb o gharīb) (عجیب و غریب)

2. नूतन (Nútan) (نئون) नवीन (Navín)
(Naya) (نیا) नया

3. अनुपम (Anupam) (अनुपम) वे मिल्ल
(Bemial) (بے مثل)

BADÍH बदीह (ع - ص) بدیه

1. स्पष्ट (Ispash,t) (اسپشٹ) प्रत्यक्ष
(Pratyakohh) (پرتیکھ) साफ
(Sáf) (صاف)

काय (Kái) (وایو) वपु (Vapu) (वपु)
(Jiam) (जिस्म) (کای)

2. भग (Bhag) (भग) योनि (Yoni)
(Farj) (फर्ज) (یونی)

BAD-NÁM बद नाम (ف - ص) بدنام

निंदित (Nindit) (نندت) दुष्कीर्त
(Dushkirt) (دش کیرت) कुख्यात
(Kukh,khyát) (ککھ، کھیات) रुस्वा
(Rus,va) (روسوا)

بدنظمی (عف - مٹ)

BAD-NAZMI बद नज़मी

दुर्व्यवस्था (Dur,vyavastha) (دوریو وستھا)
(Dush,prabandh) (دش پر بندھ) दुष्प्रबंध
(Kup-prabandh) (کپ، پر بندھ) कुप्रबंध
(Bad-intizámi) (بد इन्तिज़ामी) बद इन्तिज़ामी
(انتظامی)

BAD-NAFS बद नफ़स (ع - ص) بدنفس

1. दुष्टात्मा (Dushtátmá) (دشتاتما)
(Khabís) (خبیث) खबीस

2. व्यभिचारी (Vyabhi chári) (ویبھی)
(Záni) (زانی) ज्ञानी (چاری)

BAD-NUMA बद नुमा (व - ص) बदना

1. कुदृश्य (Kudrish,shya) (کودرشیہ)
(Bhadda) (بھدا) भदा

2. कुरूप (Kurúp) (कुरूप) बद सूरत
(Bad-súrat) (بد صورت)

बदनित (ع - ص)

BAD-NÍYAT बद नीयत

1. नीचाशय (Nícháshai) (نیچاشے)
(Bad-tínat) (بد طینت) बद तीनत

(Alind) गुलाम गर्दिश (Ghulám-gardish) (علام گردش) ओसारा (Osára) (اوسارا)

BIRAZ बिराज (ع - مذ) बिराज (Vishta) (وشتها) मल (Mal) (गु) गू (Gu) (مل)

BAR, RAQ बराक (ع - ص) 1. शुभ्र (Shubb, bhr) (شبه) उज्ज्वल (Ujjwal) (اج، جول) सफेद (Safed) (سفید) 2. दीप्तिमान (Diptimán) (دیپتی مان) चमकदार (Chamak dár) (چمک دار) برانگیخته (ف - ص)

BARANGEKHTA बरंगेखता 1. उचोजित (Ut, tejit) (اتے جت) प्रेरित (Prerit) (پریریت) 2. क्रुद्ध (Krud, dh) (کرون، د) कुपित (Kupit) (کپیت)

BARAHIN बराहीन (ع - مذ) बरहान की جمع دیکھو 'बरहान'

BARA, AT बराअत (ع - مث) बचाव (Bachao) (بچاو) सफाई (Safai) (صفائی)

BARÁE बराए (ف - حرف) निमित्त (Nimit, t) (نیت، ت) लिए (Lie) (لیے)

BAR, BAD बर बाद (ف - ص) उजाड़ (Ujar) (اجار) ध्वस्त (Dhwast) (دهوस्त) वीरान (Vīran) (ویران)

RARBAT बर बत (ف - مذ) एक बाजा (Ek baja) (ایک باجه)

2. आशु (Ashu) (أشو) तुरंत (Turant) (فوراً) फौरन (Fauran) (فوریاً) بلدیہ گو (عف - ص)

BADIH-GO बदीह गो

1. उपस्थित वक्ता (Upasthit vakta) (Barjas-tago) (برجسته گو) 2. आशु कवि (Ashu-kavi) (أشوکوی) उपस्थित कवि (Upasthit-kavi) (Shighr-kavi) (شیگر کوی) बरजस्तागो शाइर (Barjastago sháir) (شاعر)

BAZL बजल (ع - مذ) दान (Dan) (دان) दातव्य (Dátav, vya) (داتویه) बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

BAZLA बजला (ع - مذ) मनोरंजन (Manoranjan) (ملورنجن) ज़िराफत (Ziráfat) (ظرافت) بذله سنج (عف - ص)

BAZLA-SANJ बजला संज (मनोरंजक) (Manoranjak) (چٹکلے باز) (Chut kulo báz)

BARAMAD बरामद (ف - मथ) निर्यात (Niryat) (نیریات) निष्क्राम्य (Nishkrámya) (نیش کر میه) एक्सपोर्ट (Export) (ایکسپورت)

BARÁMADA बरामदा (फ - मथ) मत्तालंब (Mottálamb) (ماتالیمپ) अंतरा वेदी (Antara vedi) (انتر اویدی) अलंद-

برخلاف (عف - ص)

BAR-KHILÁF بر خلیلاف

پرتیوت (Pratyut) (پرتیت) (Viparít) (ویپاریت) (Uta) (الٹا) (ف - مذ)

برخوردار (ف - مذ)

BAR-KHURDÁR بر خوردار

1. بےٹا (Beta) (بیٹا) (Puttr) (پوتتر)

2. بےٹی (Betí) (بیٹی) (Puttri) (پوتری)

برداشت (ف - مٹ)

BAR,DÁSHT بر داشت

سہیش نوتا (Sahish,nuta) (سہیش نوتا) (Sahan shilata) (سہن شیلاتا) (Sab,r) (صبر سبر) (شیلاتا)

برداشتہ خاطر (عف - ص)

BARDÁSHTA-KHÁTIR

بر داشتہ خاطر

کھن نا (Khin, n-mana) (کھن نا)

Uchát (Uchát) (اداس) (Udás) (اداس) (Jis ká dil kisi kám men na lage) (جس کا دل کسی کام میں نہ لگے)

BARDA بر دہ (ع - مذ)

Chákar (Chákar) (چاکر) (Dás) (داس) (Ghulam) (غلام) (غلام)

بر دہ فروش (عف - مذ)

BAR,DA-FAROSH بر دہ فروش

Laundi (Laundi) (لنڈی) (ghulam beehne vala) (غلام بیچنے والا)

BARPA بر پا (ف - ص)

Upas,thit (اُپس تھیت) (Qáim) (قائم)

BARTAR بر تر (ف - ص)

Shresh, th (شروش تھ) (Uttam) (اُتتم) (Barh kar) (بارہ کر) (بڑھ کر)

BURJ برج (ع - مذ)

1. راشی (Ráshi) (راشی)

2. گمبج (Gumbaj) (گمبج) (And) (اند)

BARJASTA بر جستہ (ف - ص)

Faunran (فائرن) (Turant) (تورنٹ) (فوراً)

بر جستہ گو (ف - مذ)

BARJASTA-GO بر جستہ گو

1. Pratyutpann mati (پرتیوت پن مٹی) (Házir javáb) (حاضر جواب)

2. Áshu kavi (آشوکوی) (Upesthit kavi) (اُپستھیت کوی) (Badíh go) (بدیہ گو)

BAR, HAQ بر حق (عف - ص)

Sattya (Sattya) (ساتھارتھ) (Yatháarth) (یثا رتھ) (Thik) (تھیک) (ستھیک)

بر خاست (ف - ص)

BAR-KHÁST بر خاست

1. Samápt (سامپت) (Khatm) (ختم)

2. Padaach,chyut (پداچ، چیوت) (Mauqúf) (موقوف) (چیت)

(Virud, dh वरुद) बर खिलाफ
(Barkhiláf बरख़ल़ाफ़)

BAR,F बर्फ़ (फ - ड ठ) बर्फ
प्रालेय (Práleya प्रालये) हिम (Him हिम)
तुषार (Tushár तुषार) (हम)

BARFÁB बरफ़ाब (फ - ड) बरफ़ाब
बरफ़ का पानी (Barf, ká pání बरफ़ का पानी)
ठंडा पानी (Thanda pání ठंडा पानी)
(तेहड़ा पानी)

BAR,Q बर्क़ (ए - म्) बर्क़
विद्युत् (Vid, dyut विद्युत्) सौदामनी
(Saudámaní सौदामनी) तड़ित (Tarit तड़ित)
चपला (Chapala चपला) बिजली
(Bijli बिजली)

BURQA बुरका (ए - ड) बुरका
प्रच्छादन (Prach, chhādan प्रच्छादन)
आवरण वस्त्र (Ávaran vastr आवरण वस्त्र)
(वस्त्र)

BARKAT बरक़त (ए - म्) बरक़त
विभूति (Vibhúti विभूति) वृद्धि
(Vridhhi वृद्धि) बड़ोतरी (Barhotari बड़ोतरी)
(बड़ोतरी)

BARG बर्ग (फ - ड) बर्ग
पत्र (Pattr पत्र) पर्ण (Parn पर्ण)
दल (Dal दल) पत्ता (Patta पत्ता)

बरग़ज़िदे (फ - व)

BAR-GUZÍDA बर गुज़ीदा
सदात्मा (Sadátma सदात्मा) महात्मा
(Mahátma महात्मा) शुद्धात्मा (Shudh, dhátma शुद्धात्मा)
ख़ुदा रसोदा (Khúda rasída ख़ुदा रसोदा)

BAR ZABÁN बर ज़बान (स - फ) बर ज़बान
कठस्थ (Kanthasth कठस्थ) ज़बानी
मुखाम्र (Mukhág, gr मुखाम्र) याद
(Zabání yád याद) (ज़बानी)

BAR, ZAN बरज़न (फ - ड) बरज़न
गली (Gali गली) कूचा (Kúcha कूचा)
वीथी (Vithi वीथी) (कोच्चे)
बरश (फ - म्)

BUR (R) ISH बु (र) रिश
1. काट (Kát काट) धार (Dhár धार)
2. तीक्ष्णता (Thikch, nata तीक्ष्णता)
(निक) तिग्मता (Tigmata तिग्मता)
(चक़्ता)

BIRISHTA बिरिश़ता (स - व) बिरिश़ता
भृष्ट (Bhrisht भृष्ट) भुना हुआ
(Bhuna huá भुना हुआ)
बरशकाल (फ - ड)

BARSH, KÁL बर्श काल
वर्षा ऋतु (Vershá ritu वर्षा ऋतु)
पावट् (Pávut पावट्) बरसात (Barsát बरसात)
(बरसात)

BARAS बरस (ए - ड) बरस
श्येतकुष्ठ (Shet kush, th श्येतकुष्ठ) सफ़ेद कोढ़
(Safed koṛh सफ़ेद कोढ़)
बरطرف (ए - व)

BAR-TARAF बर तरफ़
पदच्युत (Padach, chyut पदच्युत) बर खास्त
(Barkhást बरखास्त) बरैक्स
(ए - व)

BAR-AK, S बर अक़्म
प्रत्युत (Pratyut प्रत्युत) विरुद्ध

BIRANJ بیرنج (ف - مذ)

1. پیتل (Pittal پیتل) پیتل (Pital پیتل)

2. پیتل، تانبا اور جستہ میلی ہڈی (Pital tãba aur jasta mili huf dhātu پیتل تانبا اور جستہ میلی ہڈی)

(Phul فول) (Kãnsa کانسا) (Kãnsa کانسا)

3. تاندول (Tandul تاندول) چاول (Ohával چاول)

BURÚT بروٹ (ف - مذ)

مُونچھ (Munchh مونچھ)

برودت (ع - مٹ)

BURÚ,DAT بوردت

شیتلاتا (Shítalata شیتلاتا)

(Shítata شیتلاتا) شیت (Shít شیت)

(Thandak ٹھنڈک) ٹھنڈک (Thandak ٹھنڈک)

بروقت (ع - ص)

BAR-VAQ,T بر وقت

دیکھو 'برمحل'

برومند (ف - مذ)

BAROMAND برومند

فول خانے والا (Phal kháne vála فول خانے والا)

لاما اٹھانے والا (Lábh átháne vála لاما اٹھانے والا)

BURÚN بروں (ف - ص)

دیکھو 'بیروں'

BAR(R)A برا (برآ) (ف - مذ)

1. بکری کا بچہ (Bakri ka bachcha بکری کا بچہ)

ابرگشتہ (ف - ص)

BAR,GASH,TA بر گشتا

ویمکھ (Vimukh ویمکھ) ویپریت

(Viparít ویپریت)

برگشتہ بخت (ف - ص)

BAR-GASHTA-BAKHT برگشتا بخت

دورباگیا شالی (Durbhágya sháli دورباگیا شالی)

(Bad-qismat بد قسمت) (Abhága ابھاگا)

(Abhága ابھاگا) (Bad-qismat بد قسمت)

برگشتہ طالع (ع - ص)

BAR-GASHTA-TÁLE برگشتا تالے

دیکھو 'برگشتہ بخت'

بر محل (ع - ص)

BAR-MAHAL بر محل

1. ٹیکہ (Thík samai-par ٹیکہ)

سے پر

2. (Samai ke انوکول)

سے کے انوکول

3. (Uchit اچت) (Munásib مناسب)

مناسب

برملا (ع - ص)

برملا (Pratyakchh برملا)

خولے (Khule khazáne خولے)

مُہر (Munh par مُہر)

سامنے (Sámne سامنے)

برمہ (ف - مذ)

برمہ (Bhedisár برمہ)

لکڑی (Lakri لکڑی)

men sárákh karne ka yantr لکڑی

برما (Barmá برما)

بری الذمه (ع - ص)

BARI-UZ,ZIM,MA بری उब् जिम्मा

भार मुक्त (Bhārmukt भारमुक्त)
जिस पर से जिम्मेदारी हट जाय (Jis par
se zimmedāri hat jāi जिस पर से
जिम्मेदारी हट جائे)

BIRYÁN बिर्यां (ف - ص) بریاں
भृष्ट (Bhrisht भ्रष्ट) भुना हुआ
(Bhuna hua بهنا هوا)

BARIYAT बरीयत (ع - م)

1. मुक्ति (Mukti मुक्ति) छुटकारा
(Chhut kara छुटकारा) खलासी
(Khalāsi خلاسی)
2. क्षमा (Chhama क्षमा) माफी (Mafi
معافی)

BUZ बुज (ف - م)

1. अज (Aj अज) बकरा (Bakra बकरा)
2. अजा (Aja अजा) बकरी (Bakri
بکری)

BAZ,ZÁZ बज्जाज (ع - م)

वस्त्र बणिक (Vastr banik वस्त्र बलक)
बजाज (Bajāj बजाज)

BU,ZUR,G बुजुर्ग (ف - ص)

1. प्रतिष्ठत (Pratish,thit प्रतिष्ठित)
सम्मानित (Summānit सम्मानित)
2. वृद्ध (Vrid,dh वृद्ध) बूढ़ा
(būṛha بوڑھا)
3. पूर्वज (Pur,vaj पूर्वज) पुरखे
(Pūrkhe پورکھے)

BAZ,M बज्म (ف - م)

1. परिषद् (Prishad परिषद्) सम्राट्

2. भेड़ का बच्चा (Bher ka bachcha
بھیر کا بچھا)

3. मेष राशि (Mesh rashi मेष राशि)
बुर्ज हमल (Burj Hamal बुर्ज हमल)

BUR,HÁN बुरहान (ع - م)

युक्ति (Yukti युक्ति) ऊहा (Ooha
اوھا) दलील (Tark ترک)
(Dalīl دلیل)

BAR-HAM बरहम (ف - ص)

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast अस्त
व्यस्त) तितर बितर (Titar bitar
تتر بتر)
2. क्रुद्ध (Krudh,dh क्रुद्ध) कुपित
(Kupit कुपित) नाराज (Naráz
ناراض)

برهمن (ف - م)

BAR,HAMAN (BIRAH,MAN)

बर्हमन (बि र ह् मन)

ब्राह्मण (Bráhmaṇ ब्राह्मण)

برهنه (ف - ص)

BA,RAH,NA (BAR,HANA) बरहना
(बरहना)

1. नग्न (Nagn नग्न) दिगंबर (Digam
bar दिगंबर) नंगा (Nanga नंगा)
2. अना वृत (Anávrut अना वृत)
अना (Anach.ohhádīt अना)
खुला हुआ (Khula-hua
کھلا ہوا)

BARl बरी (ع - ص)

मुक्त (Mukt मुक्त) रहा (Raha رھا)

BUS, TAN बुस्तान (ف - مذ) استان
उद्यान (Ud, dyán) वाटिका
(Vatiká) बाग (Bāgh) वाता

BISTAR बिस्तर (ف - مذ)
शय्या (Shalya) बिछौना (Bichhau-
ná) (بچھونا) दरी, तकिया आदि (Dari,
takiya, ádi) (دری نکیه آدی)

BASTA बस्ता (फ - ص)
1. बद्ध (Baddh) बंधा हुआ (Ban-
dha hua) (بدها هوا)
2. श्यानित (Shyánit) शयानत
हुआ (jama hua) (جماعوا)
3. स्थून (Syún) थैला (Thaila
تهیلا)

BASAR बसर (ف - مث)
निर्वाह (Nirvāh) गुज़र (Guzar
گزر)

BAST बस्त (ع - مذ)
विस्तार (Vistār) फैलाव (Phailáo
پھیلاو)

BIS, MIL बिस्मिल (ع - ص)
आहत (Áhat) चत (Chhat
چھت) घायल (Gháyal)

BASIT बसीत (ع - ص)
1. वितृत (Vistrit) फैला हुआ
(Phaila hua) (پھیلا هوا)
2. निष्केवल (Nishkeval) (نہں کیوں)
खालिस (Khális) (خالص)

भारत (ع - مث)
USHÁRAT बुशारत

(Majlis) मजलिस (Sabhá) (سبھا)
مجلس

2. गोष्ठी (Gosh, thī) (گوش تھی)
मंडली (Mandali) (منذلی) सुहबत
(Subhat) (صحبت)

BAS बस (ف - ص)

- पर्याप्त (Paryápt) काफी (Káfi) (پریاپت کافی)
 - समाप्त (Samápt) खत्म (Khatm) (سمایپت ختم)
 - इति (Iti) फकत (Faqt) (اتی فقط)
- بساووقات (ع - مذ)

BASA-AUQAT बसा औकात
बहुधा (Bahudhá) प्रायः
(prayah) (अकसर) (Aksar) (پراییه اکثر)

BISÁT बिसात (ع - مث)
1. बिछौना (Bichhauna) (بچھونا)
विस्तर (Bistar) (बिस्तर)
2. सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتهیہ)
शक्ति (Shakti) (شکتي)
3. शतरंज खेलने का तह्ता (Shatranj
khelne ka takhta) (شطرنج کھیالے)
(کا تختہ)

BASALAT बसालत (ع - مث)
शूरता (Shúrata) (शूरता) बहादुरी (Bahá-
duri) (بہادری)

बसान (ف - حرف تشبيه)

BASÁN बसान
समान (Samán) तुल्य (Til, Iya
مانند) (मानंद) (تلیہ)

1. दृष्टि (Drishti द्रुश्टी) नज़र (Nazar نظر)
2. आंख (Ánkh आंख) चक्षु (Chak, ohhu चक)

BASAL बसल (ब - मं) बसल (Palándu पलांडु) पियाज़ (Piyáz पियाज़)

बुधत (ब - मं)

BIZÁAT बिजाअत

1. संपत्ति (Sampatti सम्पत्ति) पूंजी (Púñji पूंजी)
2. योग्यता (Yogyata योग्यता) क्वालिटीयत (Qábilíyat क्वालिटीयत)

BAT बत (ब - मं) बत (Hans हंस) बतख (Batakha बतख)

BAT,TÁL बतताल (ब - मं)

1. मिथ्या वादी (Mith,thya vádi मिथ्यावादी) झूठा (Jhúthu झूठा)
2. निकम्मा (Nikam,ma निकम्मा) लंपट (Lampat लंपट)

BUT,LÁN बुतलान (ब - मं) बुतलान (Kbandan कबंदन) झुठलाना (Jhuthlána झुठलाना)

BAT,N बटन (ब - मं)

1. उदर (Udar उदर) जठर (Jathar जठर)
2. योनि (Yoni योनि) भग (Bhag भग)

1. शुभसमाचार (Shubh samáchár शुभसमाचार) शुभ सूचना (Shubh súchana शुभसूचना) खुशखबरी (Khush-khabari खुशखबरी)

2. दैव वाणी (Daiv vání दैववाणी) आकाश वाणी (Ákash vání आकाशवाणी) इल्हाम (Il,hám इल्हाम)

बिशास (ब - मं)

BASH,SHÁSH बशशाश

हर्षित (Harshit हर्षित) आनंदित (Ánandit आनंदित) प्रसन्न (Prasan,n प्रसन्न) खुश (Khush खुश)

BASHAR बशर (ब - मं)

मानव (Mánav मानव) मनुष्य (Manush, shya मनुष्य) आदमी (Ádamí आदमी)

बशरत (ब - मं)

BASHARÍ,YAT बशरीयत

मानवता (Manavata मानवता) मनुष्यता (Manush,shyanta मनुष्यता) आदमी (Ádamí pan आदमी)

BASHÍR बशीर (ब - मं)

शुभ सूचक (Shubh súchak शुभसूचक) शुभ समाचार सुनाने वाला (Shubh samáchár sunáne vála शुभसमाचारसुनानेवाला)

BASÁRAT बसारत (ब - मं)

दृष्टि (Drishti द्रुश्टी) दीठ (Díth दीठ) नज़र (Nazar नज़र)

BASAR बसर (ब - मं)

BUGHCHA بُغْچَا (ف - مذ) بُغْچَہ
پوٹلی (Potali) گٹری (پوٹلی)
(Gathri گٹھری)

BUGHZ بُغْجَز (ع - مذ) بُغْجَز
دِش (Dwesh) شترُتَا (دیش)
(Shat, truta) بَیر (Bair) (شتر تروتا)

BAGHAL بَگَال (ف - مٹ) بَگَال

1. پارِش (Parshwa) پھَل (پارشو)
(Pahlú) (پہلو)

2. کَکْ (Kakchh) کَکْ (Kákh)
(کاکھ) (کانکھ)

3. کُود (Krod) گُود (God) (کروڈ)

BAQHAIR بَہَیر (ع - ص) بَہَیر
بِنا (Bina) وِہِن (Vihín)
(بیلہ) (بیلہ) (وہین)

BAQÁ بَکَا (ع - مٹ) بَکَا

1. اَسْتِ (Astit, twa) اَسْتِ (Astit, twa)
(ہستی) (ہستی)

2. دِہِتا (Drihta) دِہِتا (Drihta)
(Isthirata) (Páidári) (پایداری)

3. اَنَشْوَرِتا (Anash, shwarata)
(Nittyata) (نیتیتا)
(دوام) (دوام) (نیتیتا)

BAQ.QÁL بَکْ کَال (ع - مذ) بَکْ کَال
وَنِک (Vanik) وَنِک (Vanik)
آٹَا دَال (Átá dál) آٹَا دَال (Átá dál)
(bechne válá) (بیکھنے والا)

BAQAR بَکَر (ع - مذ) بَکَر
گُو (Go) دِہِنُ (Dhenu)
(گاو) (گاو) (دھینو)

BATI بَتی (ع - ص) بَتی
مَند (Mand) دِہِمَا (Dhíma)
(دھیمہ)

BIT, TÍKH بَیتِ تِیخ (ع - مذ) بَیتِ تِیخ

1. خَرَبُزَا (Kharbúza) خَرَبُزَا (Kharbúza)

2. تَرَبُز (Tarbúz) تَرَبُز (Tarbúz)

BE, SAT بَعت (ع - مٹ) بَعت
اَوْتَرَن (Autaran) اَوْتَرَن (Autaran)
اَوْتَار لَینَا (Autár lena) اَوْتَار لَینَا (Autár lena)

BÁD بَاد (ع - اسم ظرف) بَاد
پَشَاہَات (Pashohát) پَشَاہَات (Pashohát)
(Anantar) (Anantar) (اُنَنتَر)
(Píobhe) (پِوبھ) (اُن تر)

BOD بَود (ع - مذ) بَود
اَنْتَر (Antar) اَنْتَر (Antar)
(Fásilá) (فَاسِلَا) (فاصلہ)

BÁZ بَاز (ع - ص) بَاز

1. کُتِپَی (Katipai) کُتِپَی (Katipai)
(Kuchh) (کُچھ) (ٹوپے)

2. وِہِن (Vibhinn) وِہِن (Vibhinn)
(Vishesh) (وِشیش) (وِشیش)

BA, ID بَید (ع - ص) بَید
دُور (Dúr) پَر (Pare)
(دور) (پارے)

BAQHÁVAT بَہَاوَت (ع - مٹ) بَہَاوَت
وِدْرُوہ (Vid, droh) وِدْرُوہ (Vid, droh)
(Ráj droh) (رَاج دِروہ) (شوریش)
(Shorish) (شوریش)

BAL,KE بلکہ (ع - ف - حرف) بلیکی
 वरंच (Varanch) अपितु (Aritu)
 वरन् (Varan) (ابی تو)

BALAND بلند (ف - ص) بلند
 उच्च (Uch, ch) उत्तुंग (Ut, tung)
 (اونچا) ऊँचा (Uñcha) (اتنگ)
 بلند اقبال (ع - ف - ص)

BALAND-IQBÁL بلند इकबाल
 प्रतापी (Pratápi) तेजस्वी
 (Tejas, swí) इकबालमंद
 (Iqbál mand) (اقبال مند)

بلند حوصلہ (ع - ف - ص)

BALAND-HAUSALA بلند हौसला
 उच्चोत्साह (Uch, choisáh) (چوت)
 बड़े हौसले वाला (Bare hausale
 vâla) (بڑے حوصلے والا)

بلند نظر (ع - ف - ص)

BALAN,D-NAZAR بلند नज़र
 उच्चदर्शी (Uch, ch, daashi) (اچ، چ، داشی)
 उदार चित्त (Udár chit, t) (ادارچیت)
 आली ज़रफ (Ali zarf) (عالی ظرف)

BIL, LÚR بلور (ع - مذ) बिल्लूर
 स्फटिक मणि (Isphatik mani) (اس
 सूर्य-कांत मणि (Súrya
 kánt mani) (سوریه گانت منی)

BULÚGH بلوغ (ع - مذ) बुलूग
 युवावस्था (Yuvá, vastha) (یواوستانہ)
 جوانی (Javání) (جوانی)

BAQI, YA بقیہ (ع - ص) बक़ीया
 अवशेष (Aoshesh) बचा खुचा
 (Bachá khuchá) (بچا کھچا)

BAKÁRAT بکارت (ع - مٹ) बकारत
 अक्षत योनिता (Ak, chhat yonita)
 कुआरापन (Kunará pah)
 (کلوآراپن)

BAK, TAR بکتر (ف - مذ) बक़तर
 कवच (Ka, vach) अंग तारण
 (Angat, tarán) (انگت تاران)

BALÁ بلا (ع - مٹ) बला
 1. विपत्ति (Vipat, ti) आपत्ति
 (Ápat, ti) मुसीबत
 (Musibat) (مصیبت)
 2. भूत प्रेत (Bhut-pret) (بھوت پریٹ)
 प्रेत बाधा (Pret badha) (پریٹ بادھا)
 आसेब (Áseb) (آسیب)

BALÁDAT بلاد ت (ع - مٹ) बलादत
 1. मृहता (Múrhata) (موزھتا)
 मूर्खता (Murkhata) (مورکھتا)
 2. मंदप्रतिभा (Mandap, pratibha)
 कुंद जहनी (Kund zahni) (کوند زھنی)

BALÁDUR بلاددر (ف - مذ) बलादूर
 भिलावां (Bhiláván) (بھیلواں)

BAL, DA بلده (ع - مذ) बलदा
 नगर (Nagar) (نگر) शहर (Shahr) (شہر)

BAL, GHAM بلغم (ع - مذ) बलगम
 श्लेष्मा (Shleshma) (شلیش ما) (کف)
 (Kaf)

بندرگاه (ف - مذ)

BANDAR-GÁH بَندر گاه

समुद्र तट (Samudr tat سمدرت)

साहिल (Sáhil ساحل)

BAN, DISH बन्दिश (फ - म्)

1. निरोध (Nirodh نرودھ) अवरोध (Aurodh اورودھ) रोक (Rok روک)

2. निषेध (Nishedh نشےدھ) मनाही (Manáhi مناهي)

3. बंधन (Bandhan بندھन) गांठ (Ghánth گانٹ)

بندوبست (ف - مذ)

BANDOBAST बन्दोबस्त

प्रबंध (Prabandh پربندھ) व्यवस्था (Vyavastha ويوस्था) विधान (Vidhán انتظام) इतिज्ञान (Intizám ودهان)

BANDUQ बन्दूक (फ - म्)

शतघ्नी (Shataghni شتگھنی) तुपक (Tupak تپک)

BAN, DA बन्दा (फ - مذ)

1. दास (Dás داس) सेवक (Sevak سبوك) गुलाम (Ghulám غلام)

2. उपासक (Upásak اپاسک) आराधक (Árádhak آرادهک) भक्त (Bhakt بهکت)

3. अधीन (Adhín ادھین) परतंत्र (Partantr پرتنتر) बसमें (Bas men بس میں)

BANDI बन्दी (फ - مذ)

बंदी (Bandi بندی) कैदी (Qaidi قیدی)

BAL, VÁ बलवा (ع - مذ)

1. शान्ति भंग (Shánti bhang شانتی) लड़ाई (Larái لڑائی) फसाद (Fusád فساد)

2. विद्रोह (Vid, droh ود'دروہ) गदर (Ghadar غدر) अगावत (Baghávāt بغاوت)

BALÍYÁT बलीयात (ع - म्)

दैवी आपत्तियां (Daivi ápat, tiyán دیوی آپتیاں) भूत प्रेत (Bhút pret بلائیں) बलाएँ (Baláen بهوت پریت)

BINÁ बिना (ع - म्)

1. आधार (Ádhár آدهار) मूल (Múl مول) नीव (Nív نیو)

2. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu هتو) सबब (Sabab سبب) (هيئتو)

بنات | لعش (ع - م)

BANÁTUN, NÁSH बना तुन नाश

सप्तर्षि मंडल (Saptarshi mandal سپترشی-مڈل)

उत्तर दिशा के सात तारे जो ध्रुव के चारों ओर घूमते दिखाई पड़ते हैं (Uttar disha ke sāt tāre jo dhurv ke chārōn or ghūmte dikhāī pāṛte hēn اتر دشا کے سات تارے جو دھرو کے چاروں اور گھومتے دکھائی پڑتے ہیں)

بناگوش (ف - م)

BUNÁ GOSH बुनागोश

कानकी लौ (Kán ki lau کان کی لو)

BAN, DAR बन्दर (फ - مذ)

समुद्र तट (Samudr tat سمدرت) साहिल (Sábil ساحل)

BORIYÁ बोरिया (ف - مذ) یوریا

کٹ (Kat کت) चटई (Chatái چٹائی)

BÚZ,NA بۇزنا (ف - مذ) بوزنه

کپی (Kapi کپی) मर्कट (Markat مرکٹ)

کیش (Kish کیش) शाखामृग (Shákhámrig شاکھا مرگ)

ولی مکھ (Valímukh ولی مکھ) वानर (Vánar وانر)

بلندر (Bandar بندر) (وانر)

BOSTÁN بوستان (ف - مذ) بوستان

آرام (Árám آرام) उपवन (Upvan اپون)

بادی (Ud,dyán ادیان) वाटिका (Vátika واتکا)

باغ (Bágh باغ) (واتکا)

بوس و کنار (ف - مذ)

BOS-O-KANÁR बोसोकनार

آلنگن اور مکھ چمبن (Álingan aur mukh chumban آلنگن اور مکھ چمبن)

چوما چاٹی (Chúma chátí چوما چاٹی)

BOSA बोसा (ف - مذ) بوسه

چمبن (Chumban چمبن) चूमा (Chúma چوما)

چوم (Chúma چوما)

BOSÍDAGÍ बोसीदगी (ف - مذ) بوسیدگی

پورانہ پن (Jírnata جیرناتا) जीर्णता

پورانہ پن (Purána pan پورانہ پن)

BOSÍDA बोसीदा (ف - ص) بوسیدہ

پورانہ (Purána پورانہ) जीर्ण (Jír,n جیرن)

سارا گالا (Sara gala سارا گالا) सड़ा गला

بو قلمون (ف - ص)

BU,QALA,MÚN बूकलमू

چتر وچتر (Chitr vichitr चित्रविचित्र)

رنگ بیرنگی (Rangbirangí رنگ بیرنگی)

(رنگ بیرنگی)

بندی خانه (ف - مذ)

BANDI-KHÁNA बन्दी खाना

کارا گار (Karágár کارا گار) कारागार

(Qaid khána قید خانه)

BUN,YÁD बुन्याद (ف - مذ) بنیاد

1. آدهار (Ádhár آدهار) मूल (Múl اصل)

2. نیو (nív نیو) जड़ (Jar جز)

BÚ बू (ف - مذ) بو

1. گندھ (Gandh گندھ) महक (Mahak مہک)

2. بھنک (Bhanak بھنک) भेद (Bhed بید)

3. چہ (Chin'nh چہ) निशान (Nishán نشان)

BAVÁSÍR बवासीर (ف - مذ) بواسیر

ارش (Arsh ارش) बवासीर रोग

(Bavásír rog بواسیر روگ)

بو الہوس (ع - ص)

BUL,HAVAS बुलहवस

لالچی (Lálachí لالچی) लालची

(Lobhí لوبھی)

(اس لفظ کا املا 'بلہوس' صحیح ہے)

BÚTÍMÁR बूतीमार (ف - مذ) بوتیمار

وگ (Vak وگ) बगला (Bagla بگلا)

بودو باش (ف - مذ)

BÚD-O-BÁSH बूदोबाश

رہن سہن (Rahan sahan رهن سهن)

(Raháish رہائش)

BAHÁNA बहाना (ف - مذ) بہانہ
 मिस (Mis मस) व्याज (Vyáj) व्याज
 हीला (Hila حیلہ)

BUH,TÁN बुहतान (ع - مذ) بہتان
 आरोप (Árop آروپ) लांछन (Láncchan
 लान) तुहमत (Tuhmat تہمت)

BEH,TAR बेहतर (ف - ص) بہتر
 उत्तम (Ut,tam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth
 बहुत अच्छा (Bahut
 अच्छा بہت اچھا)

بہترین (ف - ص)

BEH,TARÍN बेहतरीन
 सब से अच्छा (Sab so अच्छा सब
 अति श्रेष्ठ (Ati shreshth
 (से) अचھا
 (अति श्रेष्ठ سے) اچھا
 (अति श्रेष्ठ سے) اچھا

BAH, JAT बहजत (ع - مث) بہجت
 आनंद (Ánand آند) हर्ष (Harsh
 खुशी (Kbushi خوشی) (हरष
 بهرطور (عف - ص)

BAHAR-TAUR बहर तौर
 हर प्रकार से (Her prakár se هر پرکار سے)
 हर तरह से (Har tarah se هر طرح سے)

BAH, RA बहरा (ف - مذ) برہ
 1. लाभ (Lábh لاف) नफा (Nafa نفع)
 2. भाग (Bhág भाग) हिस्सा (Hissa
 حصہ)

برہ مند (ف - مذ)

BAHRA-MAN,D बहरा मन्द
 भाग्य शाली (Bhag,gya sháli भागीہ
 लाभ उठाने वाला (Lábh utháno
 والا (لایہ اٹھانے والا)

2. अद्भुत (Adbhut अद्भुत) विलक्षण
 (Vilak,ehhan ولاک چھن)
 गरीब (Ajíboḡharib عجیب وغریب)

BAUL बौल (ع - مذ) بول
 मूत्र (Mútrr موت تر) प्रस्राव
 (Prisráv پسر او) पेशाब (Pesháb
 پیدشاب)

BŪM बूम (ف - مذ) بوم
 1. भूमि (Bhúmi بھومی) जमीन
 (Zamín زمین)
 2. उलूक (Ulúk الوک) उल्लू
 (Ul,lú الو)

BIH बिह (ف - ص) بہ
 उत्तम (Uttam اتم) अच्छा
 (Aechhha اچھا) उमदा (Umda عمدہ)

BAHÁ बहा (ف - مث) بہا
 मूल्य (Múl,lya مولیہ) मोल (Mol
 قیمت) कीमत (Qímat قیمت)

BAHÁR बहार (ف - مث) بہار
 1. सुरभि (Surabhi सुरبھی) वसंत
 (Vasant وسانت)

2. आनन्द (Anand आन्द) हर्ष (Harsh
 लुत्फ (Lutf لطف) (हरष
 3. शोभा (Shobha شوہا) सजावट
 (Sajávat سجارت) रौनक (Raunaq
 رونق)

BAHÁRĀN बहारां (ف - مث) بہاراں
 वसंत ऋतु (Vasant ritu وسانت رتو)
 पुष्प समय (Pushp samai پشپ سے)
 बहार के दिन (Bahár ke din بہار کے دن)

بے اختیار (ع - ف - ص)

BE-IKH, TIYÁR بے اختیار

1. آچانک (Achának) (اچانک)
سہسا (Sahasá) (سہسا)
2. بے بسی سے (Be basi se) (بے بسی سے)
مجبور ہو کر (Majbúr hokar)
مجبور ہو کر

BAYÁZ بیاض (ع - مٹ)

1. شہتہ (Shetata) (شہتہ)
سفیدی (Safedi) (سفیدی)
2. گرنتھ (Granth) (گرنتھ)
پستک (Pustak) (پستک)
3. کویتا کی کاپی (Kavita kí kápi)
کویتا کی کاپی

BAYÁN بیان (ع - مذ)

1. ورنن (Varnan) (ورنن)
وَرْت، تانت (Vrit, tánt)
2. بھاشن (Bhāshan) (بھاشن)
وکتب (Vak, tav, vya) (وک، تو، وے)
3. پاتھ (Páth) (پاتھ)
ادھ، دھی، اے (Adh, dhyá, e) (ادھ، دھی، اے)

BE-BÁQ بے باق (ع - ف - ص)

پیرشود (Pari shud, dh) (پیرشود)
مکت (Muk, t) (مکت) ادا (Adá) (ادا)

BE-BÁK بے باک (ف - ص)

1. ابھائی (Abhai) (ابھائی) (نڈر)
نڈر (Nidar)
2. نیرلج (Nirlaj, j) (نیرلج) (ڈیڈ)
ڈیڈ (Dhith) (ڈیڈ)

بہرہ ور (ف - ص)

BAHRA-VAR بھرا ور

دیکھو 'بہرہ مند'

بہرہ باب (ف - ص)

BAHRA-YÁB بھرا یا ب

دیکھو 'بہرہ مند'

BIHISHT بھیشٹ (ف - مٹ)

سورگ (Swarg) (سورگ) (Dev lok) (دیولوک) (Sur lok) (سورلوک)
جنات (Jannat) (جنات) (سورلوک)

BAHAM بھام (ف - ص) (ف - ص)
دیکھو 'بھام'

BAHÍR بھیر (ع - مٹ)

جن سموہ (Jan samúh) (جن سموہ)
بھیر (Bhír) (بھیر)

BE بے (ف - حرف نفی)

بنا (Bina) (بنا) (Vihín) (ویہین)
بغیر (Baghair) (بغیر) (وہین)

BE-ÁB بے آب (ف - ص)

شری ہین (Shrihín) (شری ہین) (Be raunaq) (بے رونق)

بے آبرو (ف - ص)

BE-ÁBRÚ بے آبرو

اپ پرتش (Ap, pratish thit) (اپ پرتش)
اپ (Ap, mánit) (اپ)
بے عزت (Be izzat) (بے عزت) (مانت)

BIYÁBÁN بیابان (ف - مذ)

وین (Van) (وین) (Jangal) (جنگل)
وین (Jangal) (وین)

BE-TÁB بیتاب (ف - ص) بیتاب
 व्याकुल (Vyákul) व्याकुल (Viyákul)
 (Be chain) (بے چین) (Be chain)
 بیت الحرام (ع - مذ)

BAITUL-HARÁM بیتول ہرام
 कावा (Kába) مکہ (Makka)
 بیت الصنم (ع - مذ)

BAITUS-SANAM بیتوس سنم
 मंदिर (Mandir) शिवालय
 (Shiváalai) (شوالے) (But khána)
 (بت خانہ)

بے تامل (ع - ص)

BE-TA,AM,MUL بیتا ام مول
 निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سَنکُوچ)
 बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک)

BE-TAKÁN بیتکان (ف - ص)
 1. बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک)
 रोक टोक (Be rok tok) (بے روک ٹوک)
 2. अत्याधिक (Attyádhik) (اتیادھک)
 बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda) (بہت زیادہ)

بے تکلف (ع - ص)

BE-TAKALLUF بیتکاللف
 1. निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سَنکُوچ)
 बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک)
 2. साधारण (Sádháran) (سادھارن)
 सीधासादा (Sídha sáda) (سیدھا سادا)
 3. घनिष्ठ (Ghanishth) (گھنیشٹھ)
 गहरा (Gahra) (گہرا)

BE-SABÁT بے سبات (ع - ص)

1. क्षण भंगुर (Chhan bhangur) (چھن بھنگور)
 अनित्य (Anittya) (انیتیہ)

3. मुक्तकंठ (Mukt kanth) (مکت کَنٹھ)

मुहफट (Mugh phat) (ملو پھٹ)

4. चंचल (Chanchal) (چنچل)
 (Shokh) (شوخی)

بے بال و پر (ف - ص)

BE-BÁL-O-PAR بے بالو پر

1. निर्धन (Nirdhan) (نردھن) गरीब
 (Gharib) (غریب)

2. निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)
 निःसहाय (Nis,sahá,e) (نس سہاے)
 बेसहारा (Be sahára) (بے سہارا)

بے بدل (ع - ص)

BE-BADAL بے बदال

अनुपम (Anupam) (انوپم) बेमिस्ल
 (Be misl) (بے میسل)

BE-PÁYÁN بے پایاں (ف - ص)
 असीम (Asín) (اسیم) अथाह (Atháh)
 (اتہا)

BE-PARVA بے پروا (ف - ص)

1. निर्भय (Nirbhai) (نیربھے) निडर
 (Nidar) (نڈر)

2. निःस्पृह (Nisprih) (نس پڑے) अनीह
 (Anih) (انیه) बेनियाज़ (Be niyáz)

3. निश्चित (Nishchint) (نیشچنت) बेफिकर
 (Be fikr) (بے فکر)

BAIT بیت (ع - مذ) वैत

1. गृह (Grih) (گڑے) आवास (Ávás)
 (Niket) (نیکت) (Awas) (اواس)
 घर (Ghar) (گھر)

(ع - مٹ)

2. दो उर्दू मिसों का समूह (Do urdu
 misron ka samúh) (دو اردو مصرعوں کا مجموعہ)
 शेर (Shar) (شیر)

بیدادگر (ف - ص)

BEDÁD-GAR بے دادگر

अन्यायी (Annyá,i) अन्याचारी
(Attyáchári) जालिम
(Zálim) ظالم

BEDÁR बेदार (फ - व)

1. जागरूक (Jágarúk) (जागृत) जाग्रत (Jágrat)
2. सतर्क (Satark) (सतर्क) सजग (Sajag) होशियार (Hoshyár) (हوشيار)

बेदार مغ़ (ع - ف)

BEDÁR-MAGH,Z बेदार भग़

कुशाग्र बुद्धि (Kushágr buddhi) कुशाग्र
तेज़ दिमाग़ (Tez dimágh) तेज़ (बुद्धि)
(दماغ)

BE-DÁGH बे दाग़ (ف - ص)

1. निष्कलंक (Nish kalank) (نیش) (بے عیب) बे ऐब (Be aib) (کلیلک)
2. स्वच्छ (Swach, chh) (سوچھ) साफ़ (Sáf) (صاف)

बेदरंग (ف - ص)

BE-DIRANG बेदिरंग

अविलंब (Avilamb) (اوی لمب) तुरंत
(Turant) फौरन (Fauran) (تورنت)

बेदरेग (ف - ص)

BE-DAREGH बेदरेग

1. निःसंकोच (Nis sankoch) (نیش سَنکوح) बेसोचे समझे (Be soche samjhe) (بے سوچے سمجھے)
2. बहुत अधिक (Bahut adhik) (بہت) (ادھک)

नापायदार (Nápáidár) (ناپايدار)

2. अट्ट (Adrih) (ادڑ) बोदा (Boda) (کمزور) कमज़ोर (Kamzor) (بودا)

BE-JA बे जा (ف - ص)

1. अनुचित (Anuchit) (انوجیت) नावाजित (Návájib) (ناواجب)
2. नाजाइज़ (Nájáiz) (ناجائز) गलत (Ghalat) (غلط)

बेजस و حرکت (ع - ف)

BE-HIS,SO-HARAKAT

बेहिस् सो हरकत
स्तब्ध (Is, tab, dh) (اس تَبَدھ) निस्तब्ध
(Nis, tab, dh) (نس تَبَدھ) सुन्न (Sunn) (سن)

बेचित (ع - ف)

BE-HAMÍYAT बेहमीयत

निरलज (Nirlaj, j) (نیرالج) बेहया
(Be haya) (بے حیا)

बेखाना (ف - ص)

BE-KHÁNMAN बे खान्मां

निघरा (Nighara) (نِغِرا) निर्वासी
(Nirvási) (نیرواسی) बेवतन (Be vatan) (بے وطن)

BED बेद (ف - مذ)

बेत (Bet) (بيت) वेत (Vet, tr) (ويت تر)

BEDÁD बेदाद (ف - م)

अन्याय (Annyá, e) (ان نیاے) अत्याचार
(Attyáchár) (ات تیاچار) जुल्म (Zulm) (ظلم)

2. असंतुष्ट (Asantusht) रुष्ट
(Rusht) नाराज़ (Nārāz)
(نازاض)

بے ساخته (ف - ص)

BE-SĀKHTA बेसाख्ता
निःसंकोच (Nis, sankoch) लज्ज
बे धड़क (Be dharak) बरजस्ता
(Barjasta) (برجسته)

بے سرو سامان (ف - ص)

BE-SAR-O-SĀMĀN बेसरो सामान
निर्धन (Nirdhan) दरिद्र (Darid,
dr) गरीब (Gharib)

BESH बेश (फ - व)
अधिक (Adhik) अति (Ati)
बहुत (Bahut) (بہت)

بیش بہا (ف - ص)

BESH-BAHA बेश बहा
बहुमूल्य (Bahu mūl, lyā) (بہومولیہ)
अर्घ्य (Arghya) कीमती (Qimati)
(قیمتی)

BESH-TAR बेश तर (ف - व)

1. अधिकतर (Adhik tar) (ادھک تو)
अत्यंत (At, tyant) (ات تیانت)
2. बहुधा (Bahudha) प्रायः
(Prāyah) (پرایہ) अमूमन (Ammūman)
(عموماً)

بے شمار (ف - ص)

BE-SHUMĀR बेशुमार
असंख्य (Asankhya) अन
गिनत (Anginat) (ان گنت)

بے دست و پا (ف - ص)

BE-DAST-O-PA बेदस्तोपा

1. अपाहिज (Apāhij) लुभा
(Lunja)

2. निराश्रय (Nirāsh, shrai) (نیراشرے)
बेबस (Be bas) (بے بس)

بے ربط (ع - ص)

BE-RAB, T बेरब्त

क्रमहीन (Kramhin) असंचढ़
(Asambad, dh) अनमिल
बेजोड़ (An mil bejor) (انمل بے جوڑ)

BAI, RAQ बैरक (त - मथ)

पताका (Patāka) ध्वजा (Dhwaja)
केतु (Ketu) भंडा
(Jhanda) (جینڈا)

بے رونق (ف - ص)

BE-RAUNAQ बेरौनक

निष्प्रभ (Nish prabh) (نہش پرہ)
अशोभित (Ashobhit) निःश्री
(Nish, shri) फीका (Phika)
(उजाड़ Ujār) (بیہیکا)

BE-RUNI बेरुनी (ف - व)

बाह्य (Bāhya) बहिरंग (Bahi
rang) बाहरी (Bāhari)

BE-RIYA बेरिया (ع - ف)

आडंबरहीन (Ādambar hin) (آدمبرہین)
निश्छल (Nish, chhal) (نہش چھل)

BEZĀR बेज़ार (ف - ص)

1. विकल (Vikal) दुःखी (Dukhi)
(دکھی)

BAI بے آ (ع - مٹ) بے
 विक्रय (Vik,kraya) विक्रय (وک کریه)
 (Bechna) (بیچنا)

بے عنوانی (ع - ص)

BE-UN,VÁNI بے اون وانی
 नियम विरुद्धता (Niyam virud,dhata)
 विधि हीनता (Vidhi hinata) (نیم وود،دھتا)
 (Be qáyadagi) (بے قاعدگی)

بے غرض (ع - ص)

BE-GHARAZ بے غارز
 निःस्वार्थ (Nis,swáarth) (نس سوارته)
 बेमतलब (Be matlab) (بے مطلب)
 بے غیرت (ع - ص)

BE-GHAIRAT بے غائر
 निर्लज्ज (Nirlaj,j) (نرلیج) (بے حیاء)
 (Be haya) (بے حیاء)

بے قاعدہ (ع - ص)

BE-QÁIDÁ بے کایدا
 अव्यवस्थित (Av,vyavasthit) (او ویه)
 विश्रंखल (Vish,shrinkhal) (ویستھت)
 अनियमित (Aniyamit) (وش،شون کھل)
 (Gar bar) (گڑ بار) (انیمیت)

بے قدر (ع - ص) BE-QAD,R

1. तिरस्कृत (Tiraskrit) (تیرس کرت)
 अपमानित (Apmánit) (اپمانیت)
 बेइज्जत (Be izzat) (بے عزت)
2. तुच्छ (Tuch,ohh) (توچ) (مूल्य हीन)
 (Múlya hín) (مولیہ هین)
 नाचीज (Náchiz) (ناچیج)

BESHA بے شا (ف - مذ)
 कानन (Kánan) (کانن)
 विपिन (Vipin) (وین)
 जंगल (Jangal) (جنگل)

بے صبر (ع - ص) BE-SAB,R
 अधीर (Adhír) (ادھیر)
 आतुर (Átur) (اتاولا)
 उतावला (Utáolá) (بے صابطگی) (ف - مٹ)

BE-ZÁBI,TAGI بے زابیتا
 व्यतिक्रम (Vyatik,kram) (ویتنک کرم)
 अतिक्रमण (Atik,kraman) (اتک کرم)
 बेकायदगी (Be qáyadagi) (بے قاعدگی)

بے ضابطہ (ع - ص) BE-ZÁBITA
 अनियमित (Aniyamit) (انی یمت)
 नियम विरुद्ध (Niyam virud,dh) (نیم وود،دھ)
 बेकाइदा (Be qáida) (بے قاعدہ)

بے ضرر (ع - ص) BE-ZARAR
 निरापद (Nirápad) (نراید)
 कारक (Aháni káarak) (اھانی کارک)

BAIZAVI بے زوی (ع - ص)
 अण्डाकार (Andákár) (انڈاکار)
 लंबाई (Lambái lie hue gol) (لیمبائی لئی هوءے گول)

BAIZA بے ز (ف - مذ)

1. अंड (And) (انڈ)
 (Anda) (انڈا)
2. अंडकोष (Andkosh) (انڈکوش)
 फोता (Fota) (فوطہ)

BAITÁR بے تار (ع - مذ)
 घोड़ों और पशुओं का चिकित्सक (Ghoron aur pashuon ka chikitsak) (گھوڑوں اور پشوؤں کا چیکیتسک)
 सालोतरी (Sálotari) (سالوتری)

بیگانگی (ف - مٹ)

بے قرار (عف - ص)

BEGÁNAGI بے گاننہ

अपरिचित (Aparichai) (اپری چے) परायण (Paráyāpan) (پرایا پن) अनजान (Anján) (انجان پن)

BE-QARÁR बेकरार

व्याकुल (Vyákul) (ویاکل) आतुर (Átur) (آتور) बेचैन (Be chain) (بے چین)

بے قصور (عف - ص)

BEGÁNA बेगाना (ف - ص) بیگانہ

अपरिचित (Aprichit) (اپری چت) अनजान (Anján) (انجان) और (Ghair) (غیر)

BE-QUSÚR बेकसूर

निरपराध (Niraprádh) (نیرپرادھ) निर्दोष (Nirdosh) (نیردوش) बेगुनाह (Be gunáh) (بے گناہ)

BEGAM बेगम (ف - مٹ) بیگم

1. श्रीमती (Shrímatí) (شری متی) देवी (Deví) (دیوی)

2. पत्नी (Patni) (پتنی) बीवी (Bíví) (بیوی)

بے گمان (ف - ص)

BE-KÁR बेकार (ف - ص) بے کار

1. अनुद्यमी (Anud,dyami) (اند دیپی)

अनुद्योगी (Anud,dyogi) (اند دیوگی)

निकम्मा (Nikamma) (نکما)

2. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتھ) फुजूल (Fuzúl) (فzul)

BE-GUMÁN बेगुमान

निश्चय (Nish,chai) (نہ چے) अवश्य (Avash,shya) (اوش شہ)

BE-GUNÁH बेगुनाह (ف - ص) بے گناہ

1. निष्पाप (Nish páp) (نہ سپاپ) बेऐब (Be aib) (بے عیب)

2. निरपराध (Nirprádh) (نیرپرادھ)

बेकसूर (Be qusúr) (بے کسور)

BIM बीम (ف - مڈ) بیم

1. भय (Bhai) (بہ) त्रास (Trás) (تراس) डर (Dar) (ڈر)

2. शंका (Shánka) (شلکا) खतरा (Khatra) (خترہ)

BÍMÁR बीमार (ف - مڈ) بیمار

रुग्न (Rugn) (رگن) रोगी (Rogi) (روگی)

अस्वस्थ (As,awasth) (اس،سوستھ) मरीज (Mariz) (مریض)

(Mariz) (مریض)

BE-KAS बेकस (ف - ص) بے کس

1. निःसहाय (Nis,saháo) (نس سہاے)

निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)

बेचारा (Bechára) (بے چارہ)

2. दुखी (Dukhi) (دکھی) दुर्दशा ग्रस्त (Durdashá grast) (دردشاگرست)

بے کم و کاست (ف - ص)

BE-KAM-O-KÁST बेकमो कास्त

न कम न ज़ियादा (Na kam na ziyáda)

ठीक ठीक (Thík thík) (نہ کم نہ زیادہ)

यथार्थ (Yatháarth) (تھیک تھیک)

बेतहार्थ (بیتہارتھ)

BEGÁR बेगार (ف - مٹ) بیگار

विष्टि (Viashti) (ویشتی) कर्मकार (Karmkár)

(कर्म کار) बेपैसे की मजदूरी (Be paise)

(ki mazdúri) (بے پيسے کی مزدوری)

(Pratyakchh پرتیکچھ) ज़ाहिर (Záhir
ظاهر)

BAIN बैन (ع - ص) بین
मध्य (Madh,dhya مددھیہ) बीच
(Bich بیچ) अंतः (Antab انتہ)

BÍNÁ बीना (ف - مذ) بینا

1. द्रष्टा (Drishta درشتا) आंख वाला
(Ánkh vála آنکھ والا)

2. बुद्धि मान (Budh,dhí mán بددھی
انوبھوی) अनुभवी (Anubhavi انوبھوی)

بین الملکی (ع - مٹ)

BAINAL-MULKI बैनल मुल्की
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtriya انتر
راشتریہ) अंतर्देशीय (Antar deshíya
انترदेशیہ)

بین المللی (ع - مٹ)

BAÍNAL MILLI बैनल मिल्ली
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtriya انتر
राशتریہ)

BĪNISH बीनिश (च - मٹ) بینش
दृष्टि (Drishti درشتی) निगाह
(Nigáh نگاه)

BĪNI बीनी (ف - مٹ) بینی
नासिका (Násika ناسکا) नासा (Nása
ناسا) घ्राण (Ghrán. گھران) नाक
(Nák ناک)

BEVA बेवा (ف - مٹ) بیوہ
विधवा (Vidhava ودھوا) अधवा
(Adhava ادھوا) विश्वस्ता (Vish,
shwasta رششوس تا) रांड (Ránd
راند)

BĪMÁRI बीमारी (ف - مٹ) بیماری

आमय (Ámai آامے) रोग (Rog روگ)

व्याधि (Vyádhi वीادی) रुज (Ruj रुज)
मरज (Maraz مرض)

BE-MÁYA बेमाया (ف - ص) بے مایہ

दरिद्र (Darid,dr دریدر) निर्धन (Nirdhan
نیردن)

कंगाल (Kangál کنگال) (نردھن)

بے محابا (ع - ص)

BE-MAHÁBA बेमहाबा

1. निःसंकोच (Nis,sankoch نس سن
کچ) बेधक (Bedharak بدھوک)

2. बेखौफसे (Be khaufise بے خوفی سے)

بے معنے (ع - ص)

BE-MÁNA(NI) बेमाना (नी)

1. निरर्थक (Nirarthak निरर्थक)

अर्थ हीन (Arth,hín अर्थ हीन)

मुहमल (Muhmal मुहمل)

2. निराधार (Nirádhar निराधार)

मिथ्या (Mith,thya मिथیا)

गलत (Ghalat غلط)

بے موقع (ع - ص)

BE-MAUQA बेमौका

1. कुसमय (Kusamai कुसमे) नावक्त
(Návaqt नावक्त)

2. अनुचित (Anuchit अनुचित)

नामुनासिब (Ná munásib نامناسب)

BĪMA बीमा (ف - مذ) بیمہ

ज़मानत (Zamánat ضمانت) ठेका

(Theká تھیکا)

BALYÍN बैयिन (ع - ص) بین

स्पष्ट (Ipasht اس پشت) प्रत्यक्ष

ناکام (Nakám) (اسپہل ملوثہ)

BE-HÚDA بے ہودہ (ف - ص) بے ہودہ

1. असत्य (Asat,tya) (است تہیہ)
رالت (Ghalat) (علط)

2. असभ्य (Asabh,bhya) (اسبہ بھیہ)
अशिष्ट (Ashish,t) (اشیشٹ)

3. निकम्मा (Nikamma) (نکما)
(Kharáb) (خراب)

4. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتہ) बेकार (Bekár)
(بیکار)

بے ہودہ کو (ف - ص)

BEHÚDA-GO بے ہودا گو

1. अनर्थवादी (Anarthvádi) (انرتہ وادی)
बकवादी (Bakvádi) (بکواوی)

2. मिथ्या वादी (Mith thyá vádi)
(Jhútha) (جھوٹا) भूठा (مٹھیا وادی)

بے نظیر (عف - ص)

BE-NAZÍR बेनज़ीर

अनुपम (Anupam) (انوپم)
(Ad,dwitíya) (اد، دیتھیہ) बेमिस्ल
(Be mist) (بے میسل)

BE-NAVA बेनबा (ف - ص) بے نوا

दरिद्र (Darid,dr) (دریدر) कंगाल
(Kangál) (کنگال)

BE-NIYÁZ बेनियाज़ (ف - ص) بے نیاز

निःस्पृह (Nisprih) (نسپریہ) निर्लोभ
(Nirlobh) (نرلوب) बेपरवा (Be parva)
(بے پروا)

بے نیل مرام (عف - ص)

BE-NAIL-E-MARÁM बेनैले मराम

असिद्ध काम (Asid,dh kám) (اسدھ کام)

असफल मनोरथ (Asapahal manorth)

پ

بابہ زنجیر (ف - ص)

PA-BA-ZANJÍR पा ब जंज़ीर

श्रुंखलित (Shrinkhalit) (شرنکھلت)

क़ैद (Qaid) (قید)

PÁPOSH पापोश (ف - ص) پاپوش

पादत्राण (Pádatrán) (پادت، تران)

पादुका (Páduka) (پادکا) जूता (Júta)
(جوتا)

PA-PIYÁDA पा पियादा (ف - ص) پاپیادہ

पदातिक (Padátik) (پداتک) पैदल

(Paidal) (پیدل)

PÁJI पाजी (ف - ص) پاجی

1. खल (Khal) (کھل) दुष्ट (Dusht)

(Kamína) (کمیله) कमीना (دشت)

PA पा (ف - ص) پا

पद (Pad) (پد) चरण (Charan) (چرون)

पग (Pag) (پگ) पांव (Páov) (پاؤں)

पैर (Pair) (پیر)

PA-BAND पाबन्द (ف - ص) پابند

1. निरुद्ध (Nirud,dh) (نرودھ) आवद्ध

(Ábaddh) (آبدھ) मजबूर (Majbúr)
(مجبور)

2. पराधीन (Parádhín) (پرادھین) गैर

आज़ाद (Ghair ázád) (غیر آزاد)

PA-BOSI पाबोसी (ف - ص) پابوسی

पद चुंबन (Pad chumban) (پدچمبن)

पांव चूमना (Páov chúmna) (پاؤں چومنا)
(چومنا)

پارچہ فروش (ف - مذ)

PÁRCHA-FAROSH پارچا فروش

वस्त्र वणिक (Vastr vanik) (وسترونگ)

वस्त्र विक्रेता (Vastr vikretá) (وسترو ویکریتا)

कपड़ा बेचने वाला (Kapura bechne vála) (کپڑا بیچنے والا)

PÁRS पार्स (ف - مذ)

ईरान (Írán) (ایران) फारिस (Fáris) (فارس)

PÁRSA पार्सा (ف - مذ)

संयमी (Sanyami) (संयमी) इन्द्रियजित् (Indriyajit) (इन्द्रियेजित्) परहेज़ गार (Parhez-gár) (پرهیزگار)

PÁRA पारा (ف - مذ)

खंड (Khand) (کھنڈ) अंग (Ang) (انگ) टुकड़ा (Tukra) (تکڑا)

PÁRINA पारिना (ف - ص)

1. पुरातन (Purátan) (پورا تن) प्राचीन (Práchin) (پراچین) पुराना (Purána) (پورا نا)

2. जीर्ण (Jirn) (جی رن) क्षीण (Chhín) (کھی رن) फटा पुराना (Phatá purána) (فٹا پورا نا)

PÁZEB पाज़ेब (ف - م)

मंजीर (Manjír) (منجیر) नूपुर (Núpur) (نوپر)

PÁS पास (ف - مذ)

1. पक्ष पात (Pakohh-pát) (پکھپات) तरफ़ दारी (Tarafdári) (طرفداری)

2. धूर्त (Dhúrt) (دھورت) बदमाश (Badmásh) (بدمعاش)

PÁCHAK पाचक (फ - म) پاچک (ف - مذ) उपजा (Upla) (اُپلا) कंडा (Kanda) (کندا)

PÁKHÁNA पाखाना (फ - म) پاخانه (ف - مذ)

1. वर्च स्थान (Varchasthán) (ورچس) शौचालय (Shauchálai) (شو) संडास (Sandás) (سنداس) (چالے)

2. विष्टा (Vishta) (وشتها) पुरीष (Purish) (پوریس) मल (Mal) (مل) गू (Gú) (گو)

3. रेचन (Rechán) (ریچن) दस्त (Dast) (دست)

PÁDÁSH पादाश (फ - म) پاداش (ف - م)

1. प्रतिकार (Pratikár) (پرتکار) बदला (Badla) (بدلا)

2. दंड (Dand) (دند) सज़ा (Saza) (سزا)

पदाश जर्म (ف - م)

PÁDÁSH-E-JURM पादाशे जुर्म (پرتیپ راند) प्रत्यपराध (Pratyaprádh) (प्रत्यपराध) क़सूर की सज़ा (Qusúr ki Saza) (क़सूर کی سزا)

PÁDSHÁH पाद शाह (फ - म) بادشاه (ف - مذ) राजा (Rája) (راجه) बादशाह (Bádsháh) (بادشاه)

PÁRCHA पारचा (फ - म) پارچہ (ف - مذ)

1. वस्त्र (Vastr) (वस्त्र) कपड़ा (Kapura) (کپڑا)

2. खंड (Khand) (کھنڈ) टुकड़ा (Tukra) (تکڑا)

3. निर्दोष (Nirdosh) बेदोष
(Be-aib) بے عیب

PÁK-BÁZ پاک باز (ف - ص)
पुनीतात्मा (Punitátma) پونیتاتما
सच्चरित्र (Sach, charitr) سچ چرتر
नेक करदार (Nek-kardár) نیک کردار

پاک دامن (ف - ص)

PÁK-DÁMAN پاک دامن

1. निरपराध (Niraprádh) نیرپرادھ
बेकुसूर (Bh-qusúr) بے قصور
2. सती (Sati) पतिव्रता (Pativ,
vrata) बाइस्मत (Ba-ismat)
(یتو، ورتا) باعصمت

پاکیزگی (ف - مٹ)

PÁKÍZAGI پاکیزگی

1. पवित्रता (Pavitrata) पाकी
(Páki) پاک
2. निर्मलता (Nirmalata) सफाई
(Safái) صفائی

PÁKÍZA پاکیزہ (ف - ص)

1. पवित्र (Pavitr) पुनीत (Punít
(Pák) پاک (پونیت)
2. शुद्ध (Shudbh) निर्मल
(Nirmal) सफ (Sáf) (نرمال) صاف

پاکیزہ خو (ف - ص)

PÁKIZA-KHU پاکیزا خ

- स्वच्छात्मा (Swach, ohhá tma)
पुनीतात्मा (Punitátma) (سوچ، چھاتما)
पूनीत (Pák tnat) پاک (پونیتاتما)
(پاک طہیت)

2. शील (Shil) मुखवत
(Muravvat) (شیل) مروت

3. आदर (Ádar) लिहाज (Lihaz)
(لحاظ)

4. प्रहर (Prahar) पहर (Pahar)
(پھر) (پھر)

پاسبان (ف - مڈ)

PÁS-BÁN پاس بان

1. द्वार पाल (Dwárpál) دربان
(Darbán) دربان
2. रक्षक (Rakchhak) मुहा-
फिज (Muháfiz) (مکھافظ)
3. प्रहरी (Prahari) पाहरो
(Pahru) चौकीदार (Chauki-
dár) (چوکیدار)

PÁSUKH پاسخ (ف - مڈ)

- उत्तर (Uttar) जवाब (Javáb)
(اتر) (جواب)

پاسداری (ف - مٹ)

PÁS-DÁRI پاس داری

- पक्ष पात (Pakchh pát) (پکچھ پات)
रिआयत (Riá,yat) (رعایت)

پاشکسته (ف - ص)

PÁ-SHIKASTA पाशिकस्ता

- पंगु (Pangu) लंगड़ा (Langra)
(پنگو) (لنگرا) अपाहिज (Apábij) (اپاھج)

PÁK پاک (ف - ص)

1. पवित्र (Pavitr) पाक (Pák)
(پاک)
2. स्वच्छ (Swach, ohh) सफ (Sáf)
(سوچ، چھ) (صاف)

PÁYÁN पायान (फ - मं) पायान

1. गाध (Gádh गंध) थाह (Tháh तहा)

2. सीमा (Sima सीमा) हद (Had حد)

पायान कार (फ - मं)

PÁYÁN-E-KÁR पायाने कार

अंततः (Antatah अंततः) अखिर कार

(Ákhirkár अखिरकार)

PÁI-DÁR पायदार (फ - मं) पायदार

सुदृढ़ (Sudrirh सुदृढ़) मज्जुत

(Mazbút मज्जुत)

PÁYANDA पायन्दा (फ - मं) पायन्दा

शाश्वत (Shásh, shwat शाश्वत) अनश्वर

(Anash, shwar अनश्वर) नित्य (Nittya नित्य)

लाजवाल (Lázavál लाजवाल) नत्थि

PÁYA पाया (फ - मं) पाया

1. पद (Pad पद) दर्जा (Darja दर्जा)

2. स्तंभ (Istambh स्तंभ) खम्भा (Khambha खम्भा)

3. मिचवा (Mich, va मिचवा) पलंग का पाया (Palang ka páya पलंग का पाया)

PAÍN पाइन (फ - मं) पाइन

पांयती (Pányati पांयती) पैताना

(Paintána पैताना)

पाइन बाघ (फ - मं)

PÁIN-BÁGH पाई बाघ

ग्रहोद्यान (Grihod, dyán ग्रहोद्यान)

ग्रह वाटिका (Grihvátika ग्रहवाटिका)

खाना बाघ (Kháná bāgh खानेबाघ)

पाकिरे रो (फ - मं)

PÁKÍZA-RU पाकीजा रु

रूप वान् (Rúp, ván रूपवान्) हसीन

(Hasín हसीन)

पाकिरे सरश्त (फ - मं)

PÁKÍZA-SARISHT पाकीजा सरश्त

सचरित (Sach, charit सच, चरित)

सदात्मा (Sabátma सदात्मा) पाक नफ्स

(Pák-nafs पाक नफ्स)

पाकिरे नफ्स (फ - मं)

PÁKÍZA-NAFS पाकीजा नफ्स

शुद्धात्मा (Shud, dhátma शुद्धात्मा)

पवित्रात्मा (Pavittrátma पवित्रात्मा)

पाक नफ्स (Pák-nafs पाक नफ्स)

PÁLÁN पालान (फ - मं) पालान

पलान (Palán पलान) झूल (Jhúl झूल)

PÁLAKI पालकी (फ - मं) पालकी

शिविका (Shivika शिविका) बड़ी डोली

(Bari doli बड़ी डोली)

PÁMÁL पामाल (फ - मं) पामाल

पद दलित (Pad dalit पददलित) पदाक्रांत

(Padákránt पदाक्रांत) रौंदा हुआ

(Rauṇda hua रौंदा हुआ)

PÁMARD पामर्द (फ - मं) पामर्द

साहसी (Sáhasi साहसी) उत्साही

(Utsáhi उत्साही) हिमती (Himmatī हिमती)

(Himmatī हिमती)

PÁYÁB पायाब (फ - मं) पायाब

गाध (Gádh गंध) उथला (Uthla उथला)

छिछला (Chhichhla छिछला)

پراگندگی (ف - مٹ)

PARÁGANDAGI परागंदगी

अस्तव्यस्तता (Ast vyastata است

ویستتا व्यस्तता (Vyastata ویستتا)

तितर बितर होना (Titar bitar hona

गड़बड़ी (Garbari (تتر بتو هونا

گڑبڑی)

پراگنده (ف - ص)

PARÁGANDA परागन्दा

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast است

Chinn, bhinn (खिन्न भिन्न (ویست

(Titar bitar (तितर बितर (چهن بهن

(Muntashir (मुंतशिर (تتر بتو

منتشر)

2. विकीर्ण (Vikirn (وکیرن (छितराया

(Chhitrāya hua (चेहتراया

هوا)

3. क्रमहीन (Kramhīn (کرمهین

(Be tartīb (بے ترتیب (बेतरतीब

پراگنده خاطر (ع - ص)

PARÁGANDA-KHÁTIR परागन्दाखातिर

(Khin, n mana (کهن منا (खिन्न मना

(Vyast chitt (ویست चित्त (व्यस्त चित्त

(Pareshān (परेशान खयाल (چت

khayāl (پریشان خیال)

پراگنده دل (ف - ص)

PARÁGANDA-DIL परागन्दा दिल

(Vyaggr chitt (ویگرچٹ (व्यग्र चित्त

(Vyast mana (ویست منا (व्यस्त मना

(Uchat man (اچات من (उचाट मन

PAKH पख (ف - مٹ)

बाधा (Bādha (بادها (विघ्न (Vighn

(Archan (अर्चन (وگھن

پہختگی (ف - مٹ)

PUKHTAGI पुख्तगी

दृढ़ता (Driḥṭa (دورژھا (मज्जूती

(Mazbūti (مضبوطی)

PUKHTA पुख्ता (ف - ص)

1. दृढ़ (Driḥṭa (دورژھ (सुदृढ़ (Sudriḥṭa

(Mazbūt (مضبوط (सुदूरजھ

2. परिपक्व (Paripak, kwa (پری پکو

(Paka hua (پکا هو

پہختہ کار (ف - ص)

PUKHTA-KÁR पुख्ता कार

कार्य पट्ट (Karya patu (کاریه پتو

अनुभवी (Vnubhavi (انوبھوی (परिपक्व

(Pripak kwa (پری پک کو (तजरीबा कार

(Tajriba kár (تجربہ کار)

پہختہ مغز (ف - ص)

PUKHTA-MAGHẖ पुख्ता मगज़

कुशाग्र बुद्धि (Kushágr bud, dhi (کوشاگر

(Buddhi sampann (बुद्धि संपन्न (बुद्धی

(Pukhtá aql (पुख्ता अक्ल (बुद्धی समپن

(پہختہ عقل)

PIDAR पيدر (ف - مذ)

पितृ (Pitr (पितर (पिता (Pita

जनक (Janak (جنگ (बाप (Báp

PAR पर (ف - مذ)

पक्ष (Pakh (پکھ (पक्ष (Pankh

(پلکھ)

PARCHA पर्चा (ف - مذ) پرچہ

1. पुर्जा (Purza) कागज़ का टुकड़ा (Kāghaz ka tukra) کاغذ کا ٹکڑا

2. समाचार पत्र (Samāohār patr) (समाचार पत्र) अखबार (Akhabār) (اخبار)

3. परीक्षा पत्र (Parikēhha patr) (परिक्षा पत्र) इम्तिहान का पर्चा (Imtibān ka parcha) (امتحان کا پرچہ)

4. पत्र (Patr) (पत्र) चिट्ठी (Chiththi) (چھٹی)

پرچہ امتحان (ف - مذ)

PARCHA-E-IMTIHĀN परचा-इम्तिहान

परीक्षा पत्र (Parikēhha patr) (परिक्षा पत्र) जांच का पर्चा (Jā'ch ka parcha) (جانچ کا پرچہ)

پرچاش (ف - مذ)

PARKHĀSH परखाश

1. द्वेष (Dwesh) (द्वेष) रंजिश (Ranjish) (رنجيش)

2. शत्रुता (Shattruta) (शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani) (دشمنی)

PARDAZ पर्दाज़ (ف - مذ) پرداز

1. शैली (Shaili) (शैली) पद्धति (Pad,dhati) (پددهتی) (Tarz) (طرز)

2. उठाने वाला (Uthāne vāla) (اٹھانے والا) बनाने वाला (Banāne vāla) (بنانے والا)

آخر معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے
جیسے 'فتنہ پرداز' یا 'انشا پرداز'

پراگندہ روزی (ف - ص)

PARĀGANDA-ROZI परागन्दा रोज़ी

अनिश्चित जीविका (Anishchit Jivika) (انیشچیت جیویکا)
अनुद्यमी (Anud, dyami) (اندیدیمی) बेरोज़गार (Be rozgār) (بے روزگار)

پرامن (ف - ص)

PUR-AMN पुर अमन

1. शांति पूर्ण (Shānti pūrṇ) (شانتي پورن) वा सुकून (Ba sukūn) (باسکون)

2. शांति प्रिय (Shānti, priya) (شانتيپ رپریا) अमन पसन्द (Amn pasand) (امن پسند)

پرامید (ف - ص)

PUR-UMMED पुर उम्मेद

आशापूर्ण (Āsha pūrṇ) (آشا پورن)
आशान्वित (Āshānvit) (آشانوت)
बद्धाशा (Bad,dhāsha) (بددهاشا)

PAR, RĀN परां (ف - ص)

उद्धीयमान् (Ud,diyamān) (اڈھییمان)
उड़ता हुआ (Uṛta hua) (اڑتا ہوا)

PARTAU परतौ (ف - مذ) پرتو

1. प्रतिबिम्ब (Pratibimb) (پرتی بسب) अक्स (Aks) (اکس)

2. छाया (Chhāya) (چھایا) साया (Sāya) (سایہ)

PARCHAM पर्चम (ف - مذ) پرچم

पताका (Patāka) (پٹاکا) ध्वजा (Dhwaja) (دھوجا)
झंडा (Jhanda) (جھنڈا)

2. चिट (Chit) कागज़ का टुकड़ा
(Kāghaz ka tukra) کاغذ کا ٹکڑا
3. यंत्रांग (Yanttrāng) (यंत्र) मशीन का पुर्ज़ा (Machine ka purza)
(मशीन) का पुर्ज़ा

PURSÁN पुर्सा (फ - व) पुर्सा
पृच्छक (Prich, chhak) (पूछ) पूछने वाला (Pūchhne vāla)
(पूछने वाला)

- PARASTĀR परस्तार (फ - व) परस्तार
1. उपासक (Upāsak) पूजक
(Pūjak) पूजने वाला
(Pūjane vāla) (पूजने वाला)
2. अनुयायी (Anuyái) पैरो
(Pairau) (पैरो)
3. भक्त (Bhakt) फिदाई (Fidái)
(फिदाई)

پرستش (ف - مٹ)

PARASTISH परस्तिश

1. उपासना (Upāsana) (आराधना)
(Ārādhana) (आराधना)
अर्चना (Archana) पूजा
(Pūja) (पूजा)
2. सम्मान (Sammān) (سم مان) ताज़ीम
(Tājīm) (تعظیم)

پرستش گاه (ف - مٹ)

PARASTISH-GĀH परस्तिश गाह

- पूजा गृह (Pūja grih) (पूजागृह) अर्चना
गार (Archanāgār) (अर्चनागार) इबादत
खाना (Ibādatkhāna) (इबादत खाना)

PARDA पर्दा (फ - मंड)

1. व्यवधान (Vyavdhān) (व्यवधान)
आवरण (Āvaran) ओट (Ot)
(ओट)
2. द्वारपट (Dwārpāt) चिक
(Chik) (चिक)
3. रहस्य (Rahas, aya) राज़
(Ráz) (राज़)

پرده پوش (ف - ص)

PARDA-POSH पर्दा पोश

- दोषाच्छादक (Doshāch, chhādak)
(दोषाच्छादक) ऐव छुपाने वाला
(Aib chhupāne vāla) (ऐव छुपाने वाला)

پرده در (ف - ص)

PARDA-DAR पर्दा दर

- छिद्रान्वेशी (Chhid, drān veshi)
(छिद्रान्वेशी) दोष ग्राही (Dosh-grāhi)
(दोष ग्राही) ऐव ढूंढने वाला (Aib)
(dhūndhne vāla) (ऐव ढूंढने वाला)

پرده نشین (ف - ص)

PARDA-NASHĪN पर्दा नशीन

- अंतः पुर वासिनी (Antah pur vāsini)
(अंतः पुर वासिनी) अनिष्कासिनी (Anish-
kāsi) (अनिष्कासिनी) पर्दे में रहने वाली
औरत (Parde men rahne vāli aurat)
(औरत) (पर्दे में रहने वाली)

PURZA पुर्ज़ा (फ - मंड)

1. खंड (Khand) टुकड़ा (Tukra)
(टुकड़ा)

پروانگی (ف - مٹ)

PARVÁNAGI परवानगी
आज्ञा (Ág.gya आگیا) अनुमति
(Anumati अनुमति) इजाजत (Ijázat
(اجازت))

PAR,VÁNA परवाना (ف - مذ)

1. शलभ (Shalabh شلیب) पतिंगा
(Patinga پیتنگا)
2. आदेश पत्र (Ádesh pattr आदेश
हुकम गामा (Hukm-náma हुकम
نامه)

प्रवानہ راہداری (ف - مذ)

PARVÁNA-E-RÁHDÁRI परवानए राहदारी
पारपत्र (Párpattr पारपत्र) पासपोर्ट
(Pássport پاسپورٹ)

پروردگار (ف - مذ)

PARVARD, GÁR पर्वर्दگار

1. पालक (Pálak پالک) पोषक
(Poshak पोशक) पालने वाला
(Pálne vála پالنے والا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) खुदा
(Khuda خدا)

پرورده (ف - ص)

PARVARDAH पर्वर्दा

पालित (Pálit पालित) पोषित (Poshit पोषित)
पाला हुआ (Pála hua पाला हुआ)

پرورش (ف - مٹ)

PARVARISH पर्वरिश

1. पालन पोषण (Pálan poshan पालन पोषण)
पालना पोसना (Pálna posna پالنا पोसना)

PURSISH पुरिश (ف - مٹ)

1. परिपृच्छा (Pariprich, chh پری
अनुसंधान (Anusandhán अनुसंधान)
जांच पड़ताल (Jáneh
partál جانچ پڑتال)

2. आदर सत्कार (Ádar satkár آدر
इज्जत (Izzat عزت)

PARKÁR परकार (ف - مٹ)

- कंकट (Karkat کرکٹ) कम्पास
(Compáss کمپاس)

PARAND परन्द (ف - مذ)

- पक्षी (Pakchhi پکچھی) खग (Khag
विहग (Vihag وهگ) शकुंत
(Shakunt شکنت) चिड़िया (Chiriyā
چریا)

پرنده (ف - مذ)

PARA (I) NDA पर (रि) न्दा
दیکھو 'پرند'

PARVA पर्वा (ف - مٹ)

1. चिंता (Chinta چلتا) फिक्र (Fikr
खटका (Khatka کھٹکا)
2. ध्यान (Dhyán دھیان) खयाल
(Khayál خیال)
3. भय (Bhai به) डर (Dar تر)

PARVÁZ परवाज़ (ف - مٹ)

1. उदयन (Ud, dayan اُدن) उड़ना
(Uṛna اڑنا)
2. पहुँच (Pahunch پہنچ) रसाई
(Rasāī رسائی)

پری چہرہ (ف - ص)

PRI-CHEHRA پریچہہرا

آپسرا मुखी (Apsara mukhi) اپسرا
پری جیسی سूरत वाली सुंदरी (Pari jaisi sūrat vāli sundari) پری
(جیسی صورت والی सुंदरी)

پریخوان (ف - مڈ)

PARI-KHÁN پری خاں

تانتاریک (Tántarik) تان ترک
بھوت پُرت اُتارنے والا (Bhút pret utár-
ne vāla) (بھوت پریت اُتارنے والا)
ओज्हा (Ojha) (اوجھا) भगत (Bhagat)
(بھگت)

PARI-RU پری رو (ف - ص)
دیکھو 'پری چہرہ'

پریشان (ف - ص)

PARÍSHÁN پریشان

1. व्याकुल (Vyákul) (ویاکل) उद्विग्न
(Udvign) (ادوگن) घबराया हुआ
(Ghabráya hua) (گھبراہیا ہوا)

2. चिंतित (Chintít) (چلتیت) फिक्रमंद
(Fikr mand) (فکرمند)

پریشان خاطر (ف - ص)

PARÍSHÁN-KHÁTIR پریشاں خاতির
व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt) (ویگرچت)
मुतफक्किर (Mutafakkir) (مُتفکر)

PAZÁVÁ پزاوا (ف - مڈ)
आलात (Álát) (آلات) ईंट का भट्टा
(Ínt ka bhatta) (اینت کا بھٹا)

2. कृपा (Kripa) (کریا) दया (Daya)
(علایت) इनायत (Ináyat) (دیا)

PARVÍN پروین (ف - مڈ)
कृत्तिका (Krittika) (کرتکا) छै छोटे छोटे
तारों का गुच्छा (Chhai chhote
chhote táron ka guch, chha) چہ
(چھوٹے چھوٹے تاروں کا گچھا)

PARHEZ परहेज़ (ف - مڈ)

1. संयम (Sanyam) (سیمی) बुरी
बातों से बचना (Buri báton se
bachna) (بری باتوں سے بچنا)

2. इंद्रियनिग्रह (Índriya niggrah) (اندریہ
نِگَرہ) जुहद (Zuhd) (زہد)

3. परिहार (Parihár) (پریہار) बीमार के
खाने पीने में बचाव (Bímár ke
kháne píne men bacháo) (بیمار کے
کھانے پینے میں بچاؤ)

پریہیز گار (ف - ص)

PARHEZ-GÁR परहेज़गार

1. संयमी (Sanyami) (سیمی) जितेंद्रिय
(Jitendriya) (جیتندریہ) ज़ाहिद
(Záhíd) (زہد)

2. सदाचारी (Sadáchári) (سداچاری) बुरी
बातों से बचने वाला (Buri
báton se bachne vāla) (بری باتوں
سے بچنے والا)

PARI پری (ف - مڈ)
स्वर्ग वधू (Śwarg vadbú) (سورگ ودهو)
अपसरा (Apsara) (اپسرا)

PASPÁI پسپائی (ف - مٹ)

پیچھے ہٹنا (Píchhe hatna پیچھے ہٹنا)

پراچیت ہونا (Parájit hona پراچیت ہونا)

ہارنا (Hárna ہارنا)

پس پشت (ف - ص)

PAS-E-PUSHT پسپوش

پروکھ (Parokchh پروکھ) پیٹ پیچھے

(Píth píchhe پیٹ پیچھے)

PAST پست (ف - ص)

1. پتیت (Patit پتیت) پراٹ (Bhrasht پراٹ)
گرا ہوا (Gira hua گرا ہوا)

2. پراچیت (Prájit پراچیت) ہارا ہوا (Hárá huá ہارا ہوا)

پست اخلاق (ع - ص)

PAST-AKHLÁQ پست اخلاقی

بھڑاچار (Bhrashtáchár بھڑاچار)

دش چرت (Dushobarit دش چرت)

بدکردار (Bad kardár بدکردار)

PISTÁN پستان (ف - مذ)

استن (Istan استن) اروج (Uroj اروج)

کچ (Kuch کچ) پودھر (Payodhar پودھر)

چوچی (Chúchi چوچی)

پست خیال (ع - ص)

PAST-KHAYÁL پست خیالی

لگھو چیتا (Laghu cheta لگھو چیتا)

نیکاشی (Nicháshai نیکاشی) سکیڑا

وچار (Sankirn vichár وچار)

تلگ نظر (Tang nazar تلگ نظر)

پز مردگی (ف - مٹ)

PAZ,MUR,DAGI پز مردگی

1. ملینتا (Malinata ملینتا)

افسردگی (Afsurdagi افسردگی)

2. آپرسانتا (Ap,prasan,nata آپرسانتا)

اداسی (Udási اداسی)

پز مردہ (ف - ص)

PAZ,MURDA پز مردہ

1. کھن (Khin,n کھن) ملان (Mlán ملان)

افسردہ (Afsurda افسردہ)

2. آپرسان (Ap,prasan,n آپرسان)

اداس (Udás اداس)

پز مردہ خاطر (ف - ص)

PAZMURDA-KHÁTIR پز مردہ خاطر

ملن چت (Malin chitt ملن چت)

ملن مکہ (Malin mukh ملن مکہ)

اداس (Udás اداس)

PAS پس (ف - ص)

1. انتہ (Antatah انتہ) آخر (Ákhir آخر)

2. اتہ (Atah اتہ) اس لئے (Is lie اس لئے)

3. اتہ (Ata,ev اتہ) پھر (Phir پھر)

پس انداز (ف - ص)

PAS-ANDÁZ (PASANDÁZ) پس انداز

(پس انداز)

سंचित (Sanchit سंचित) اُپاچیت

(Upárjit اُپاچیت) بچایا ہوا

(Bacháya hua بچایا ہوا)

پس منظر (عف - مذ)

PAS-MANZAR پس منظر

پڑھت بھومی (Prishth bhūmi پرشتھو
(بھومی)

PASAND پسند (ف - مٹ)

अभि रुचि (Abhi ruchi ابھی روچی)
रुचि (Ruchi روچی) राग बत (Raghat
(رغبت)

پسندیدہ (ف - ص)

PASANDĪDA پسندیदा

मनो नीत (Manonit ملونیت) रुचि कर
(Ruhi kar روچی کر) दिल पसन्द (Dil
pasand دل پسند)

پس و پیش (ف - مذ)

PAS-O-PESH पसो पेश

1. संकोच (Sankoch سن کوچ) उधेड़ बुन
(Udherbun ادهڑ بون)
2. असमंजस (Asmanjas اسمن جس)
तज़बज़ब (Tazabzub تذبذب)

PUSHT पुरत (ف مٹ)

1. पृष्ठ (Prishth پرشتھ) पीठ (Pith
(پیٹھ)
2. वंश (Vansh ونش) जनन (Janan
(جنن) पीढ़ी (Pirhi پیڑھی) नسل
(Nasi نسل)

PUSHTARA पुस्तार (ف مذ)

पोटल (Potal پوٹل) बंडल (Bundle
(بندل) गठर (Gath,thar گتھر)

پست فطرت (عف - ص)

PAST-FITRAT پست فطرت

दुष्प्रकृति (Dushprakriti دوش پروکرتی)
दुरात्मा (Durátma دوراتما) कमीना खु
(Kamīna khū کمینہ خو)

PAST-QAD पस्त कद (ف - ص)

ह्रस्वांग (Hras,swáng هرس، سوانگ)
वामन (Váman وامن) बाूना (Bauna
(بونا) ठगना 'Thigna (ٹھگنا)

پست همت (عف - ص)

PAST-HIMMAT पस्त हिम्मत

हत्साहस (Hatsáhas هت ساهس)
अनुत्साही (Anutsáhi انت ساهی)
पस्त हौसला (Past hausala پست
(حوصله)

PISAR पिसर (ف - مذ)

पुत्र (Puttr پتر) तनय (Tanai تنے)
आत्मज (Átmaj آتمج) सुत (Sut ست)
बेटा (Beta بیتا)

پسمانده (ف - ص)

PAS-MÁNDĀ पस मांदा

1. अवशिष्ट (Aoshisht او ششت)
शेषांश (Shesháansh شیشانص)
बकाया (Baqaya بقایہ)
2. अंत्यज (Antyaj انتیج) असृश्य
(Asprishya اس پرشیه) अछूत
(Achhút اچھوت) हरिजन (Harijan
(هریجن)
3. अनुन्नत (Anunnat انن نت)
ना तरक्की याफता (Na taraqqi yáfta
(ناترقی یافتہ)

پشیمانی (ف - مٹ)

PASHEMÁNI پشومانی

1. لہجہ (Lajja لہجہ) شرم (Sharm شرم)
2. پشچات (Pash, chát, táp پشچات) پختاوا (Pachhtáva پختاوا) (تاپ)
افسوس (Afsos افسوس)

PUL پول (ف - مذ) پول (Pul پول) (سیتو) (Setu سیتو)

PALÁS پلاس (ف - مذ) پلاس (Palás پلاس) (ڈاک) (Dhák ڈھاک)

1. پلاش (Palásh پلاش) (موتہ کپڑا) (Mota kapra موتہ کپڑا)
2. چھوم (Chhaum چھوم) (موتہ کپڑا) (Mota kapra موتہ کپڑا)

PULÁO پلاؤ (ف - مذ) پلاؤ (Puláo پلاؤ) (مانسودن) (Mánsodan مانسودن)
سفید (Safed biryáni سفید) (بریانی)

PALANG پلنگ (ف - مذ) پلنگ (Palang پلنگ) (ویاگر) (Vyághr ویاگر)

چیتا (Chita چیتا) (ویاگر) (Vyághr ویاگر)

PALLA پلہ (ف - مذ) پلہ (Palla پلہ)

1. تولادھت (Tuládhāt تولادھت) (ترازو کا پلہ) (Tarázú ka palla ترازو کا پلہ)
2. دارجہ (Darja دارجہ) (شرینی) (Shreni شرینی)
3. رتہ (Rutba رتہ) (پد) (Pad پد)

پشت پناہ (ف - ص)

PUSHT-PANÁH پشت پناہ

پرشتہ (Prishtphoshak پرشتہ) (سہایک) (Saháyak سہایک) (حصایتی) (Himáyati حصایتی)

پشت در پشت (ف - ص)

PUSHT-DAR-PUSHT پشت در پشت

پیڑھی (Pírhi dar pírho پیڑھی) (نسل در نسل) (Nasl dar nasl نسل در نسل)

پشتی بان (ف - ص)

PUSHTI-BÁN پشتی بان

پکچہ پانی (Pakchhpáti پکچہ پانی) (سمرتھک) (Samarthak سمرتھک) (پرشتہ پوشک) (Prisht phoshak پرشتہ پوشک) (حامی) (Hámi حامی)

PASH,M پشم (ف - مٹ) پشم (Pash,M پشم)

1. اُون (Un اُون) (اُون) (Úrn اُون)
2. ہکیر (Haqír ہکیر) (تچ) (Tuch, chh تچ)

PASHMÍNA پشمینہ (ف - مذ) پشمینہ (Pashmína پشمینہ)

(اُون وستر) (Úrn vastr اُون وستر) (اُونی کپڑا) (Úni kapra اُونی کپڑا)

PASH,SHA پشہ (ف - مذ) پشہ (Pash,sha پشہ)

مشک (Mashak مشک) (مچھر) (Mach, chhar مچھر)

PASHEMÁN پشیمان (ف - ص) پشیمان (Pashemán پشیمان)

لجیت (Lajjit لجیت) (شرمندہ) (Sharmina شرمندہ)

PANJ پنچ (ف - ص)

پنچ (Panch پنچ) پنچ (Pānch پنچ)

PANJARA پنجرہ (ف - مذ)

پنجر (Panjar پنجر) ویتنس (Vitans ویتنس)

کولائیکا (Kulāika کولائیکا) (پنجر)

پنجرہ (Pinjra پنجرہ)

پنچ شنبہ (ف - مذ)

PANJ-SHAMBA پنچ شامبا

گرووار (Guruvār گرووار) بڑھسپتتیار

(Brihaspati vār برہسپتتیار) جومرات

(Jumerāt جمعات)

PANJA پنجا (ف - مذ)

1. پراہست (Prahast پراہست) پرتال

(Pratal پرتال) ہاتھ کا پنجا

(Hāth ka panja ہاتھ کا پنچہ)

2. پنچ چیڑوں کا سموہ (Pānch ohizon

ka samuh پنچ چیزوں کا سموہ)

PAND پنڈ (ف - مذ)

شاکھا (Updesh اپدیش) شاکھا

(Shikchha شکچھا) سیخاوان

(Sikhāvan سکھاوان) نسیہت (Nasihat

نصیحت)

PINDAR پنڈار (ف - مذ)

1. اہنکار (Ahankār اہنکار) غممنڈ

(Ghamand گھمنڈ) گھور (Ghurur

غور)

2. کلپنا (Kalpana کلپنا) خیال

(Khayāl خیال)

PAND-GO پنڈ گو (ف - ص)

اپدیشک (Updeshak اپدیشک)

PALID پلید (ف - ص)

1. ناپاک (Apavitttr اپوتتر) ناپاک

(Nāpāk ناپاک)

2. گھناونا (Ghrinit گھرنٹ) گھناونا

(Ghināona گھناونا)

3. بدروح (Bhūt prct بھوت پریٹ) بدروح

(Bad ruh بدروح)

PANAH پناہ (ف - مذ)

1. بچاؤ (Sharan شرن) بچاؤ

(Bachāo بچاؤ)

2. سہارا (Ash,shrai آشرے) سہارا

(Sahāra سہارا)

3. حفاظت (Rakchha رکچھا) حفاظت

(Hifāzat حفاظت)

پناہ گاہ (ف - مذ)

PANAH-GAH پناہ گاہ

شرناگار (Sharanāgār شرناگار)

رکچھا (Rakchhāsthān رکچھا)

جای پناہ (Jai panah جائے پناہ)

(جائے پناہ)

پناہ گزین (ف - ص)

PANAH-GUZIN پناہ گزین

شرنارتھی (Sharnārthi شرنارتھی)

شرناگت (Sharnāgat شرناگت)

پناہ میں آیا ہوا (Panah men aya

hwa پناہ میں آیا ہوا)

PUMBA پمبا (ف - مذ)

1. کپاس (Karpās کپاس) کپاس

(Kapās کپاس)

2. روٹی (Ruf روٹی) روٹی

POSHISH پوشش (ف - مٹ) پوشش

1. वस्त्र (Vasttr) पोशाक (Poshák) (پوشاک)

2. वेष भूषा (Vesh-bhúsha) पहनावा (Pahnáva) (پہناوا)

POSHIDA پوشیده (ف - ص) پوشیدہ

गुप्त (Gupt) छिपा हुआ (Chhipa hua) (چھپا ہوا)

PAHLÚ पहलू (ف - مذ) پہلو

1. पार्श्व (Páreshwa) बगल (Baghal) (بغل)

2. क्रोड (Krod) गोद (God) (گود)

3. पक्ष (Pakchh) रुख (Rukh) (رخ)

پهلوان (ف - مذ)

PAHL,VÁN पहलवान

मल्ल (Mal,l) योद्धा (Yodha) (یودھا)

कुश्ती लड़ने वाला (Rushti lāne vála) (کشتی لڑنے والا)

PAH,N पहन (ف - ص) پہن

विस्तृत (Vistrit) विस्तीर्ण

(Vistīrn) कुशादा (Kusháda)

लंबा चौड़ा (Lamba chauṛa) (لمبا چوڑا)

PAH,NÁÍ पहनाई (ف - مٹ) پہنائی

विस्तार (Vistár) कुशादगी (Kushá dagi)

(کشا دگی)

PAYÁPAI पयापय (ف - ص) پیا پے

निरंतर (Nirantar) अविच्छिन्न

(Avich,ehhin,n) लगातार (Lagátár)

बराबर (Barábar) (لگاتار)

مُسلسل (Musalsal) برابر

शिक्षक (Shikeshhak) नसीहत करने वाला (Nasihāt karne vála) (نصیحت کرنے والا)

PINHÁN पिन्हां (ف - ص) پنہاں

गुप्त (Gupt) छिपा हुआ (Chhipa hua) (چھپا ہوا)

POCH पोच (ف - ص) پوچ

1. निरर्थक (Nirarthak) असार (Asár) (افسار)

2. निकृष्ट (Nikrīshṭ) खराब (Kharáb) (خراب)

3. असभ्य (Asabh,bhya) (اسبہیہ)

वैतमीज्ञ (Be tamíz) (بے تمیز)

PODÍNA पोदीना (ف - مذ) پودینہ

पर्णस (Parnás) पुदीना (Pudína) (پودینہ)

POZISH पोज़िश (ف - مٹ) پوزش

क्षमा याचना (Chhama yāchana) (چھا)

माफ़ी चाहना (Máfi cháhana) (مافّی چاہنا)

POST पोस्त (ف - مذ) پوست

1. चर्म (Charm) त्वचा (Twacha) (چمڑا)

2. कर्कल (Balkal) खाल (Khál) (کھال)

3. तुष (Tush) छिलका (Chhilka) (چھلکا)

POSHÁK पोशाक (ف - مٹ) پوشاک

वस्त्र (Vasttr) वसन (Vasan) (وسن)

लिबास (Libás) (لباس)

5. बखेड़ा (Bakherā / بکھڑا) भगड़ा
(Jhagṛa / جھگڑا)

PECHISH पेचिश (फ - म्) अतिशर (Pṭisār / اتی سار) आव (Avo / ائو) मड़ोड़ (Maṛoṛ / مزور)

PECHIDA पेचीदा (फ - व्) پیچیدہ

1. जटिल (Jatil / جٹل) उलभाव वाला (Uljbhāo vāla / الچہاو والا)
2. गूढ़ (Gurh / گور) मुश्किल (Mushkil / مشکل)
3. दुर्बोध (Durbodh / دربودھ) मुश्किल से समझ में आने वाला (Mushkil se samajh men āne vāla / مشکل سے سمجھ میں آنے والا)

PAIDA पैदा (फ - व्) پیدا

1. प्रकट (Prakat / پروکت) व्यक्त (Vyakt / व्यक्त) ज़ाहिर (Zāhir / ظاهر)
2. प्राप्य (Prāpya / प्राप्य) हासिल (Hāsil / حاصل)
3. उत्पन्न (Utpann / उत्पन्न) पैदा शुदा (Paيدا shuda / پیدا شدہ)
4. आय (Ai / آئے) आमदनी (Āmadani / آمدنی)
5. जनित (Janit / जनित) जना हुआ (Jana hua / چلا ہوا)

PAIDA-VĀR पैदावार (फ - म्) پیداوار

1. उत्पत्ति (Utpatti / उत्पत्ति) उपज (Upaj / اُپج)
2. आय (Ai / آئے) आमदनी (Āmadani / آمدنی)
3. लाभ (Lābh / लाभ) नफा (Nafa / نفع)

PAYĀDA पयादा (फ - म्) پیادہ

1. पदातिक (Padātik / پداٹک) पैदल चलने वाला (Paidal chalne vāla / پیدل چلنے والا)
2. पत्ति (Putti / پتی) पैदल सिपाही (Paidal sipāhi / پیدل سپاہی)
3. पत्र वाहक (Pattr vāhak / پترواھک) हरकारा (Harkāra / هرکارہ)
4. आदेश वाहक (Ādesh vāhak / آدیش واهک) चपरासी (Chaprasī / چپر اسی)

PIYĀZ पियाज़ (फ - म्) پیاز

- पलांडु (Palāndu / پلانڈو) प्याज़ (Pyāz / پیاز)

PIYĀLA पियाला (फ - म्) پیالہ

- कंस (Kans / कंस) चषक (Chashak / چاشک) कटोरा (Katora / کٹورہ) प्याला (Pyāla / پیالہ)

PAYĀM पयाम (फ - म्) پیام

- संदेश (Sandesh / سندیش) संदेसा (Sandesa / سندیسہ) पैगाम (Paighām / پیغام)

PECH पेच (फ - म्) پیچ

1. दांव (Dāno / داؤں) चाल (Chāl / چال)
2. छल (Chhal / چھल) धोखा (Dhokha / دھوکھا)
3. कुंचन (Kunchan / कुंचन) बल (Bal / بل)
4. यंत्र (Yanttr / यंत्र) कल (Kal / کل) मशीन (Machine / مشین)

2. मतावलंभी (Matáo lamai) (ماتا و لمبی)

किसी अक्रीदे को मानने वाला

(Kisi aqíde ko máanne vála کسی

عقیدے کو ماننے والا)

3. शिष्य (Shishya) (ششیہ) चेला

(Chela) (چہلا)

PAIRAHAN पैरहन (ف - مذ) بیرهن

دیکھو 'پیراھن'

PÍRI पीरी (ف - مٹ) پیری

जरा (Jara) (جرا) वृद्धावस्था (Vrid,dhá

vastha) (وردھا و ستھا) बुढ़ापा (Burhápa

بوہاپا)

PAIZÁR पैज़ार (ف - مٹ) بیزار

पादुका (Páduka) (پادکا) जूनी (Júti

چوٹی)

PESH पेश (ف - ص) پیش

प्रत्यक्ष (Pratyakohh) (پرتیکھ) संमुख

(Sammukh) (سم مکھ) सामने (Sámue

سامنے)

PESHÁB पेशाब (ف - مذ) پیشاب

मूत्र (Mútttr) (موتر) प्रस्राव (Pras,sráv

موت) (Mút) (پوس، سداو)

PESHÁNI पेशानी (ف - مٹ) پیشانی

ललाट (Lalát) (للات) मस्तक (Mastak

ماتھا) (Máttha) (مستک)

PESH-BÍN पेश बिन (ف - ص) پیش بین

अग्र शोची (Aggr shochi) (اگر شوچی)

दूरदर्शी (Dúr darshi) (دور درشی) आगम

सोची (Ágm sochi) (اگم سوچی)

پیدا ایشی (ف - مٹ)

PAIDÁISHI पैदाइशी

1. प्राकृतिक (Prákritik) (پراکرتک)

फित्री (Fitri) (فطری)

2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh) (جنم سیدھ)

ख़िलक़ी (Khilqí) (خلقی)

پے در پے (ف - ص)

PAI-DAR-PAI पैदर पै

निरंतर (Nirantar) (نرنتار) लगातार

(Lagátár) (لگاتار)

PÍR पीर (ف - مذ) پیر

1. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) (ویو وردھ)

बड़ी उम्र वाला (Bẓi umr vála

بڑی عمر والا)

2. धर्म गुरु (Dharm guru) (دھرم گرو)

मुरशिद (Murshid) (مرشد)

PAIRÁHAN पैराहन (ف - مذ) پیراھن

1. वस्त्र (Vusttr) (وستر) परिधान (Pari

dhán) (پردھان) पोशाक (Peshák

پوشاک)

2. कुरता (Kurta) (کرتا) कमीस (Qamís

قمیص)

PÍRÁYA पीराया (ف - مذ) پیرایہ

शैली (Shailí) (شیلای) पद्धति (Pad,dhati

تہذیب) ढंग (Dhang) (ڈنگ) तर्ज़

(Tarz) (طرز)

PAIRAU पैरौ (ف - مذ) پیرو

1. अनुयायी (Anuyái) (انویائی)

अनुकरण कर्ता (Anukaran karta

مقلد) (Muqailid) (انوکرن کرتا)

(مقلد)

PESHVA پेशوا (ف - مذ)

1. धर्मगुरु (Dharm guru) (دھرم گورو)
पीर (Pir) (پیر)
2. पथ प्रदर्शक (Path pradarshak) (پتھ پراڈارشاک)
रहनुमा (Rah numa) (راہنما)
3. नेता (Neta) (نیٹا) लीडर (Leader)
(لیڈر)

پیشوائی (ف - مٹ)

PESH,VÁÍ पेशवाई

स्वागत (Swágat) (سواگت) अगवानी
(Ag,váni) (اگوانی) इस्तिक्वाल
(Istiqbál) (استقبال)

پیش و پس (ف - مذ)

PESH-O-PAS पेशोपस

1. संकोच (Sankoch) (سانکوک) दुविधा
(Duvidha) (دو ویدھا) आगा पीछा
(Ága píchha) (اگا پیچھا)
2. असमंजस (Asamanjas) (اس
سانجس) तजब्जुब (Tazabzub)
(تذبذب)

PESHA पेशा (ف - مذ)

1. व्यवसाय (Vyav sái) (ویووسائے)
उद्योग (Ud,dyog) (ادیوگ) धंधा
(Dhandha) (دھلدھا)
2. वेश्या कर्म (Vesh,shya karm) (ویشیا
کرم) कमाई (Kamái) (کمائی)

پیشہ ور (ف - ص)

PESHA-VAR पेशा वर

1. व्यवसायी (Vyav sái) (ویووسائی)

PESH-TAR पेशतर (ف - ص)

1. सर्व प्रथम (Sarv pratham) (سرورپرتھم)
सब से पहले (Sab se pahle) (سب سے
پہلے)
2. आगे (Áge) (اگے) पहले (Pahle) (پہلے)

PESH-RAU पेश रौ (ف - ص)

1. अग्र गामी (Aggr gámi) (اگرگامی)
आगे चलने वाला (Áge chalne vála)
(اگے چالنے والا)
2. नेता (Neta) (نیٹا) लीडर (Leader)
(لیڈر)
3. पूर्वज (Púrvaj) (پوروچ) पुरखे
(Purkhe) (پورکھے)

پیش قبض (ع - مٹ)

PESH-QABZ पेश कब्ज

- कौत्थेयक (Kauk, chheyak) (کوک
بھجالی) भुजाली (Bhujáli) (بھجالی)

پیش قدمی (ع - مٹ)

PESH-QADAMI पेशकदमी

1. अग्रसर होना (Aggr sar hona) (اگر
سر ہونا) आगे बढ़ना (Áge barhna)
(اگے بڑھنا)

2. पहल करना (Pahal karna) (پہل کرنا)

پیش کش (ف - مٹ)

PESH-KASH पेश कश

1. उपहार (Uphár) (اوپھار) तुहफा
(Tuh,fa) (تھفہ)

1. प्रस्ताव (Prastáo) (پروستاؤ) प्रोपोजल
(Proposal) (پروپوزل)

2. अवतार (Autár) नबी (Nabi
نبی)

پیغمبر (ف - مذ)

PAIGHAM, BAR पैगامبر

1. संदेश वाहक (Sandosh váhak
دوت دوت) (سندیش واهک)
2. ईश्वरावतार (Íshwárátár) अیشुर
(نابی) (اوتار)

PAIK पैک (ف - مذ)

- पत्र वाहक (Pattr váhak) (پتر واهک)
संदेश वाहक (Sandesh vahak) (سندیش واهک)
हरकारा (Harkára) (هرکاره)

PAIKÁR पैकार (ف - مٹ)

- युद्ध (Yud, dh) (یود، دھ) रण (Ran) (رن)
समर (Samar) (سمر) लड़ाई (Larái)
(لڑائی)

PAIKÁN पैकान (ف - مذ)

- तीर की नोक (Tír kí nok) (تیر کی نوک)

PAIKAR पैकर (ف - مذ)

1. आकार (Ákár) शरीर (Sharír)
(جسم) (شیر)
2. मुख (Mukh) (مکھ) सूत्र (Súrat)
(صورت)

PÍL पील (ف - مذ)

1. हस्ती (Hasti) पीलु (Pilu)
(हस्ती) करि (Kari) हाथी
(हाथी) (Háthi)
2. शतरंज का एक मोहरा (Shatranj
ka ek muhra) (شترانج کا ایک
مہرا)

रोज़गारी (Rozgári) (روزگاری)

2. वेश्या (Vesh, shya) (वेशیا)
(Taváif) (طاوائف)

3. किसी काम को अपना पेशा बना लेने
वाला (Kisi kám ko apna pasha
bana lene vála) (کسی کام کو اپنا
پیشہ بنالینے والا)

PESHÍN पेशी (ف - ص)

1. प्राचीन (Práchín) (پراچین) पुरातन
(Purátan) (पुरातन) पुराना (Purána)
(पुराना)
2. आगामी (Ágámi) (आगामी) अगला
(Agla) (اگلا)

पेशीन گوئی (ف - ص)

PESHIN (N) GO, I पेशीन (शी) गोई

- भव्य वाणी (Bhavish, shya váni)
होने वाली बात बता देना (Hone váli bát bata dena)
(होने वाली बात बता देना)

PAIGHÁM पैगाम (ف - مذ)

1. संदेश (Sandesh) (संदेश)
(Sandesá) (سندیس)
2. ब्याह की बात चीत (Byáh ki bát
chít) (بیاہ کی بات چیت)

پیغام بر (ف - مذ)

PAIGHÁM-BAR पैगाम बर

1. संदेश वाहक (Sandesh váhak)
(संदेश) (संदेश) (Sandesá) (سندیش واهک)
वाला (Sandesá pahuncháne vála)
(سندیس پہنچانے والا)

پیمائش (ف - مٹ)

PAI,MA,ISH पैमाइश

1. क्षेत्र माप (Chhettr máp) چھتر
भूमिति (Bhúmiti) (ماب) بھومتی
सर्वे (Survey) (سرورے)

2. माप (Map) (ماب) नाप (Náp) (ناپ)
3. क्षेत्रफल (Chhettr phal) (چھتر فہل)
राब्ता (Raqbá) (رقبہ)

PA,YAM,BAR पयम्बर (مذ - مذ)

ديکھو 'پیغمبر'

PAI.VAST पैवस्त (ف - ص)

1. संबद्ध (Sambaddh) (سم بدھ) संयुक्त
(Sainyukt) (سین یکت) जुड़ा हुआ
(Jura huá) (جڑا ہوا)

2. प्रविष्ट (Pravisht) (پروشت) पैठा
(Paithá huá) (پیٹھا ہوا)

PAI,VAS,TA पैवस्ता (ف - ص)

1. निरंतर (Nirantar) (نرن تر) लगातार
(Lagátár) (لگاتار) बराबर
(Barábar) (برابر)

2. पैवस्त (Paivast) (پیوِست)

PAI,VAN,D पैवन्द (ف - مذ)

1. जोड़ (Jor) (جور) मेल (Mel) (میل)

2. थिगली (Thigli) (تھگلی)

3. कलम (Qalam) (قلم) शाख (Shákh)
(شاخ)

PÍH पीह (ف - مٹ)

मेद (Med) (مید) वसा (Vasa) (وسا) चरबी
(Charbi) (چربی)

PAI HAM पैहम (ف - ص)

निरंतर (Nirantar) (نرن تر) लगातार
(Lagátár) (لگاتار)

PÍL-BÁN पीलवान (ف - مذ)

हस्ति पक (Hasti pak) (هستی پک)

महावत (Mahávat) (مہارت) हाथीबान
(Háthi bán) (هاتی بان)

PÍL-PA पीलपा (ف - مذ)

श्लीपद (Shlipad) (شلی پد) पादगंडिर
(Pád-gandir) (پاد گندیر)

पील पांव (Píl páon) (پیل پاؤن)

PÍL-PÁYA पील पाया (ف - مذ)

स्तंभ (Istambh) (اس تمبھ) स्थूण
(Isthún) (اس تھون)

खम्बा (Khamba) (کھمبا)

PÍL-TAN पीलतन (ف - ص)

ब्रह्दाकार (Brahadakár) (برہداکار)

गिरांडील (Girán,dil) (گیراندیل) बड़ा
(Bará yoddha) (بڑا یودھا)

योद्धा (Bara yoddha)

PAI,MÁN पैमान (ف - مذ)

प्रतिज्ञा (Pratig,gya) (پرتگیا) अभि
(Abhivachan) (ابھی وچن) वादा
(Vádá) (وعدہ)

पैमान شکن (ف - مذ)

PAI,MÁN-SHIKAN पैमां शिकन

प्रतिज्ञा भंजक (Pratiggya bhanjak)

वादा खिलाफ (Váda

khiláf) (وعدہ خلاف)

PAIMÁNA पैमाना (ف - مذ)

1. माप दंड (Máp dand) (ماب دند)

नाप (Náp) (ناپ)

2. चषक (Chashak) (چشک) शराब का
(Sharáb ka piyála) (شراب

پیاالا)

(کا پیالہ)

ت

TÁBIN,DA تابنده (ف - ص) تابنده
 پرکاش (Prakásh mán) (ف - ص)
 اچ جول (Uj,jwal) (ف - ص)
 چمکدار (Chamak dár) (ف - ص)

تاب و توان (ف - ص)

TÁB-O-TAVÁN(N) تابوتوان (ف - ص)

1. سامرتهیه (Sámarthya) (ف - ص)
 شکتی (Shakti) (ف - ص)
1. سہس نوتا (Sahishnuta) (ف - ص)
 صبر (Sabr) (ف - ص)

تابہ مقدور (ف - ص)

TÁ-BA-MAQ,DÚR تاب ماکدور

یثا شکتی (Yatháshakti) (ف - ص)
 یثا سہس (Yatha sambhav) (ف - ص)
 بہر سک (Bharsak) (ف - ص)

TÁBE تابہ (ف - ص)

آدھین (Adhín) (ف - ص)
 بس میں (Bas men) (ف - ص)

TÁBÚT تابوت (ع - ص)

1. لاش (Lásh) (ف - ص)
 لاش رکھنے کا صندوق (Lásh rakhne ka sandúq) (ف - ص)

TÁBA تابہ (ف - ص)

توا (Tava) (ف - ص)

TÁSÍR تاثیر (ع - ص)

1. گن (Gun) (ف - ص)
 پرہاو (Prabháo) (ف - ص)
 آسار (Asar) (ف - ص)

TA تابہ (ف - ص)
 تاک (Tak) (ف - ص)
 پارینت (Paryant) (ف - ص)

TÁB تابہ (ف - ص)

1. سامرتهیه (Sámarthya) (ف - ص)
 شکتی (Shakti) (ف - ص)
 طاقت (Táqat) (ف - ص)
2. آباہا (Ábha) (ف - ص)
 چمک (Chamak) (ف - ص)

TÁBÁN تابان (ف - ص)

1. پرکاش (Prakásh mán) (ف - ص)
 نورانی (Núrání) (ف - ص)
2. پرہاو (Prabháván) (ف - ص)
 چمکدار (Chamak dár) (ف - ص)

تابستان (ف - ص)

TÁBIS,TÁN تابستان

گریشم رتو (Grishm ritu) (ف - ص)
 گرمی (Garmi) (ف - ص)

TÁBISH تابش (ف - ص)

1. گرمی (Garmi) (ف - ص)
 گرمی (Táp) (ف - ص)
2. آتپ (Átap) (ف - ص)
 دھوپ (Dhúp) (ف - ص)

تابندگی (ف - ص)

TÁBIN,DAGI تابندگی

پرکاش (Prakásh) (ف - ص)
 آباہا (Ábha) (ف - ص)
 چمک (Chamak) (ف - ص)

2. दंडदेना (Dand dena) सज़ा
देना (Saza dena)

TÁR तार (फ - मं)

1. तंतु (Tantu) तार (Tár) (तंतु)
2. पंक्ति (Pankti) कतार (Qatár) (पंक्ति)
3. तिमिर (Timir) अंधेरा (Andhera) (अंधेरा)
4. तारबर्की (Tár barqí) टेली-
ग्राफ (Telegraph) (टेलीग्राफ)

TÁRÁJ ताराज (फ - मं)
लूट (Lút) बरबादी (Barbádi)
(बरबादी)

TÁRAK तारक (फ - मं)

1. सीमंत (Símant) मांग
(Máng)
2. कपाल (Kapál) खोपड़ी
(Khoparí)

TÁRIK तारिक (ए - मं)
त्यागी (Tyági) छोड़ने वाला
(Chhorne vála)

تارک الدنيا (ए - मं)

TÁRIKUD-DUN,YA तारिकुद् दुनया
निवृत्त (Nivritt) विरक्त (Virak,t)
(संन्यासी) (San,nyási)
ज़ाहिद (Záhid)

TÁRÍKH तारीख (ए - मं)

1. इतिहास (Itihás) इष्टी
(History)
2. वृत्तान्त (Vrib,tánt) (वृत्तान्त)

2. फल (Phal) नतीजा (Natíja)
(نتیجه)

TÁJ ताज (ए - मं)

राज मुकुट (Ráj mukut)
क्रीट (Krit)

TÁJ-DÁR ताजदार (ए - मं)
मुकुटधारी (Mukut dhári)
राजा (Rája) बादशाह (Bád sháh)
(बादशाह)

TÁJIR ताजिर (ए - मं)
व्यापारी (Vyápári) वणिक
(Vanik) सौदागर (Saudágar)
(सुदागर)

TÁ-CHAND ताचन्द (ए - मं)
कबतक (Kab tak) कहाँ तक
(Kahán tak)

TÁ-HÁL ता हाल (ए - मं)
अबतक (Ab tak) अभी तक
(Abhi tak)

TÁKH,T ताख्त (मं - मं)

1. विनाश (Vinásh) लूटमार
(Lútmár)
2. आक्रमण (Ákraman) चढ़ाई
(Charháí)

TÁKHÍR ताखीर (मं - मं)
विलंब (Vilamb) देर (Der)

TÁDÍB तादीब (मं - मं)

1. शिक्कादेना (Shikohha dená) शिकंघा
(Sikhána) सिखाना (Sikhána)

ताजे ताजे (फ - व)

TAZA-BA-TÁZA ताजा ब ताजा

नवीन तम (Navín tam नवीन तम) विल

कुल नया (Bilkul naya बिल्कुल नया)

TÁZI ताज़ी (फ - मड)

1. अरब देश का (Arab desh ka अरब देश का)
(दीहस का)

2. अरबी घोड़ा (Arabi ghoṛa अरबी घोड़ा)
(गहोरा)

3. अरबी भाषा (Arabi bhasha अरबी भाषा)
(दीहशा)

ताज़ाने (फ - मड)

TÁZI,YÁNA ताज़ियाना

प्रतोद (Pratod प्रतोद) कोड़ा (Korā कोड़ा)
चाबुक (Chábuk चाबुक)

TA,AS,SUF त अस सुफ (मड)

पश्चात्ताप (Pashchátáp पश्चात्ताप)
दुःख (khed दुःख) खेद (त'ताप)
(Dukh kh दुःख) अफसोस (Afsos अफसोस)
(अफसोस)

TÁSÍS तासीस (म - मथ)

शिलान्यास (Shila nyás शिलान्यास)
नीव डालना (Nív dálna नीव डालना)
बुन्याद रखना (Bunyád rakhna बुन्याद रखना)
(रकहना)

TÁK ताक (फ - मथ)

द्राक्षावल्लरी (Drákehha vallari द्राक्षावल्लरी)
(दराक़ेहावलरी)

अंगूर की बेल (Angúr ki bel अंगूर की बेल)
(बेल)

अहवाल (Ahvāl अहवाल)

3. तिथि (Tithi तिथि) मितो (Miti मितो)

ता रीख नो विस (फ - मड)

TÁRÍKH-NAVÍS तारीख नवीस

इतिहास कार (Itihás kár इतिहास कार)

इतिहास लेखक (Itihás lekhak इतिहास लेखक)
(मुवर,रिख) मुवरिख (Muvār,rikh)

TÁRÍK तारीक (फ - व)

तमिस्र (Támisr तमिस्र) अंधकार मय
(Andhkār mai अंधकार मय) अंधेरा

(Andhera अंधेरा)

TÁRÍKI तारीकी (फ - मथ)

तम (Tam तम) तिमिर (Timir तिमिर)
अंधकार (Andh kār अंधकार) अंधेरा

(Andhera अंधेरा)

TÁZAGI ताज़गी (फ - मथ)

1. हरापन (Hará pan हरापन) सरसब्जी
(Sarsabzi सरसब्जी)

2. नयापन (Naya pan नयापन) नवीनता
(Navínata नवीनता)

3. प्रफुल्लता (Praphul,lata प्रफुल्लता)
प्रसन्नता (Prasān,nata प्रसन्नता)

शगुफ्तगी (Shaguftagi शगुफ्तगी)

ताजे (फ - मड)

1. हरति (Harit हरति) हरा (Hara हरा)
(हरा)

2. नवीन (Navín नवीन) नया (Naya नया)
(नया)

TAVÍL تاویل (ع - مٹ) تاویل

कष्ट कल्पना (Kasht kalpana) (کشت کल्पنا)

تأجیہ (Taufih) (تَوْجِیْهِ) تौजीह

TÁHAM تاہم (ف - ص) تاہم

तद्यपि (Tad, dyapi) (تَدَدِیْ پِی) तथापि

(Tathápi) (تَتَهَایِی) तौभी (Taubhi)

تونہی

TÁID تائید (ع - مٹ) تائید

1. समर्थन (Samarthan) (سَمَرْتَهَن) समर्थन

हम नवाई (Ham navái) (هَم نَوَائِی) हम नवाई

2. पक्ष पात (Pakohhpát) (پَکْہِہ پَآت) पक्ष पात

जानिब दारी (Jánib dári) (جَانِب دَارِی) जानिब दारी

داری

3. सहायता (Saháyata) (سَهَایَتَا) मदद

(Madad) (مَدَد) मदद

TAB तब (ف - مٹ) तब

ज्वर (Jwar) (جَوَر) ताप (Táp) (ताप)

बुखार (Bukhár) (بُخَار) बुखार

TABÁDALA तबादला (ع - مڈ) تبادله

یہ لفظ تبادُل کی بگڑی

ہوئی شکل ہے

1. स्थानांतरण (Isthánántaran) (اِستَہَا-اِنْتَرَان) स्थानांतरण

(Badli) (بَدْلِی) बदली (نان تَرَن)

2. विनिमय (Vinimai) (وِنِیْمَے) लेन देन

(Len den) (لِیْن دِیْن) लेन देन

TABÁR तबार (ف - مڈ) तबार

वंश (Vansh) (وَنَش) घराना (Gharána)

कुल (Kul) (کُل) खानदान

(Khándán) (خَانْدَان) खानदान

TABÁSHÍR तबाशीर (ف - مڈ) तबाशीर

बंसलोचन (Banslochan) (بَنَسْلَوچَن) बंसलोचन

TÁ-KUJA ताकुजा (ف -) ताकुजा

कब तक (Kab tak) (کَب تَک) कहां तक

(Kahán tak) (کَہَاں تَک) کہاں تک

TÁKÍD ताकीद (ع - مٹ) تاکید

1. आग्रह (Ág,grah) (اَگْ گَہْرَہ) दृढ़

(Háth) (هَآث) ہڈ

2. चेतवनी (Chetávani) (چَیْتَاوَنِی) चेतवनी

तम्बीह (Tambih) (تَمْبِیْہ) तम्बीह

TÁLÁB तालाब (ف - مڈ) تالاب

तड़ाग (Tarág) (تَرَاگ) सरोवर (Sarovar)

पुष्कर (Push kar) (پُش کَر) ताल

(Tál) (تَال) ताल

TÁLÍF तालीफ (ع - مٹ) تالیف

संकलन (Sankalan) (سَن کَلَن) संपादन

(Sampádan) (سَم پَادَن) समाहरण

(Samáharan) (سَمَاهَرَن) समाहरण

TÁM(M) ताम (म) ताम (म)

पूर्ण (Purn) (پُورَن) सब (Sab)

TA,AM,MUL त अम् मुल (म) त अम् मुल

1. संकोच (Sankoch) (سَن کَوچ) सोच

(Soch) (سَوچ) सोच

2. विलंब (Vilamb) (وِلَمْب) दील (Dhil)

(Dhil) (دَہِیْل) دھیل

TÁNÍŚ तानीस (ع - मٹ) تانیث

स्त्रीलिंग (Istri ling) (اِستَرِی لِنِگ) स्त्रीलिंग

TÁVÁN तावान (ف - मڈ) تاوان

1. दंड (Dand) (دَنَد) जुरमाना (Jurmána)

(Jurmána) (جُورْمَانَه) جرمانه

2. चतिपूर्ति (Chhatí púrti) (چَہْتِی پُورْتِی) चतिपूर्ति

(Harja) (هَرَجَه) हरजा

TABAR तबर (फ - मड) तब्र
परशु (Parshu परोशु) फरसा (Pharsa फरसा)

TABAR,RA तबरा (ए - मड) तबरा
1. घृणा (Ghrina गहरना) नफ्रत (Nafrat नफरत)
2. अपशब्द (Apshabd अपशब्द)
गाली गलौज (Gáli galouj गली गलौज)

TABAR,RUK तबरुक (ए - मड) तब्रुक
प्रसाद (Prasád प्रसाद)

TAB,RÍD तबरीद (ए - मड) तबरीद
1. ठंडाई (Thandá,i तहंडाई)
2. जुल्लाव के बाद उसकी गरमी को
मारने वाली ठंडाई (Julláb ke bád uski garmi ko márne váli thandái)
जुलब के बाद उसकी गरमी को
मारने वाली तहंडाई

TABAS,SUM तबसुम (ए - मड) तबसुम
मृदुहास (Mriduhás मरिदुहास) स्मित
(Ismít अस्मित) मधुरहास (Madhurhás मधुरहास)
मुस्कान (Muskán मुस्कान)
मुस्कुराहट (Muskuráhat मुस्कुराहट)

TAB,SIRA तबसिरा (ए - मड) तबसिरा
टीका टिप्पणी (Tíka tippani टीका टिप्पणी)
आलोचना (Álochana आलोचना)
तनकीद (Tanqíd तनकीद)

TAB,LÍGH तबलीग (ए - मड) तबलीग
1. प्रेषण (Preshan प्रेषण) भेजना
(Bhejna भेजना) पहुँचाना (Pahun-
chána पहुँचाना)

TABAH तबाह (व - मड) तबाह
1. ध्वस्त (Dhwast धवस्त) उजाड़
(Ujáṛ उजाड़)
2. दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast दुर्दशा ग्रस्त)
बद हाल (Bad hál बद हाल)

TABÁHI तबाही (व - मड) तबाही
1. उजाड़पन (Ujáṛpan उजाड़पन)
बरबादी (Barbádí बरबादी)
2. दुर्दशा (Durdasha दुर्दशा) बुरे दिन
(Bure din बुरे दिन)

TABAH,HUR तबहूर (ए - मड) तबहूर
पांडित्य (Pándittya पान्दित्य)
विद्वत्ता (Vid,dwat,ta विद्वत्ता)
फज़ीलत (Fazílat फज़ीलत)

TABAKH,TUR तबख़तुर (ए - मड) तबख़तुर
गर्व (Garv गर्व) अभिमान (Abhimán अभिमान)
घमंड (Ghamand घमंड)

TABKHÍR तबखीर (ए - मड) तबखीर
1. बाष्प (Báshp बाष्प) भाप (Bháp भाप)
2. पेट से भाप उठने का एक रोग
(Pet se bháp uthne ka ek rog पेट से भाप उठने का एक रोग)

TABDÍLI तबदीली (ए - मड) तबदीली
1. परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
बदला (Badalna बदला)
2. स्थानांतरण (Isthánántaran स्थानांतरण)
तबादला (Tabádla तबादला)

TATIM,MA ततिम्मा (تمہ - ع - مذ) 2. धर्म प्रचार (Dharm prachār धर्म प्रचार)
परिशिष्ट (Parishisht پری شست) Prachār (پرچار)
ज़मीमा (Zamíma زمینہ)

TAS,LÍS तसलीस (تثلیث - ع - مٹ) 1. तिगड्डा (Tigadda تگڈا)
2. ईसाई मतानुसार बाप, बेटा और रुहुल क़ुदुस (Ísái matánusár báp beta عیسائی متانوسار باپ، بیتا اور روح القدس)
aur ruhul qudus

TAS,NIYA तस्निया (تذنیہ - ع - مذ) 1. द्विवचन (Dwi vachan دوی وچن)

TIJÁRAT तिजارت (تجارت - ع - مٹ) व्यापार (Vyápár व्याپार)
(Bánij,jya 'بانج'جیة) रोज़गार (Rozgár روزگار)

TAJÁVUZ तजा वुज़ (تجاوز - ع - مذ) सीमोल्लंघन (Simollanghan सीمول)
(Ul,langhan 'ال' المنكهن) हृद से गुज़र जाना (Had se गुजर जाना)
guzar jána (حد سے گذر جانا)
2. अवज्ञा (Avag,gya (اوگ،گیا)
नाफरमानी (Náfarmaní नाफرمانی)

TAJÁ,HUL तजाहुल (تجاهل - ع - مذ) जान बूझकर अनजान बनना (Ján bújh जान بوجھ کر انجان बनना)
kar anján ban na (بلا)

TAJDÍD तजदीद (تجدید - ع - مٹ) 1. नये सिरे से कोई काम करना (Nae नئے سرے سے)
sire se koi kám karna (کام کرنا)

TAP तप (तप - फ - मٹ) 1. ताप (Táp ताप गर्मी (Garmi گرمی)
2. ज्वर (Jwar ज्वर) बुखार (Bukhár بخار)

TAPÁK तपाक (تپاک - ف - مذ) 1. आवभगत (Áobhagat آؤبھگت)
खातिरदारी (Khátirdári خاطر داری) 2. प्रेम (Prem प्रेम) स्नेह (Isneh اسنیہ)

TAPÁN तपां (तपां - फ - ص) तड़पता हुआ (Tarapta hua तڑپتا ہوا)
TAPÁNCHA तपांचा (तपांचा - फ - مذ) तल प्रहार (Tal prahár तल پرہار)
थप्पड़ (Thappar थپڑ)

TAPISH तपिश (तपिश - फ - मٹ) ताप (Táp ताप) तपन (Tapan तپن)
जलन (Jalan جلن)

TUPAK तुपक (तुपक - फ - मٹ) छोटی तोप (Chhoti top چھوٹی توپ)
बंदूक (Bandúq بندوق)

TAPANCHA तपन्चा (तपन्चा - फ - भंड) पिस्तौल (Pistaul पिस्तول)
(Tamancha तमन्चा)

TATAB,BO ततबो (ततबो - ع - مذ) अनुसरण (Anusaran अनुसरण)
(Rís ریس)

(Prabha پربھا) ज्योति (Jyoti)

नूर (Nūr نور) (चमकी)

2. झलक (Jhalak جھلک) चमक
(Chamak چمک)

تجمل (ع - مذ)

TAJAM,MUL तजम् मुल

1. वैभव (Vaibhav वैभू) ऐश्वर्य
(Aishwa,rya ऐश्वर्य) शान

शौकत (Shán shaukat شان شوکت)

2. सौंदर्य (Saundarya सुन्दर्य) ठाठ
(Tháth تھاتھ)

TAJ,VÍZ तज वीज़ (तज - मथ)

1. निर्णय (Nirnai निर्णय) फैसला (Faisila
(فیسلا)

2. प्रस्ताव (Prastáo प्रस्ताव) आयोजन
(Áyojan आयोजن)

3. सम्मति (Sam,mati सममती) राय
(Rái رای)

TAH,T तहत् (तह - स)

1. निम्न (Nimn निम्न) नीचे (Niche
(نیچے)

2. अधिकार (Adhikár अधीकार) काबू
(Qábu قابو)

تحت الثرى (ع - مث)

TAH,TAS,SARA तहतससरा

अधोलोक (Adho lok अधोलोक) नाग
लोक (Nág lok नागलोक) पाताल

(Pátál पाताल)

TAH,RÍR तह् रीर (तह - मथ)

1. लिखावट (Likhávat لکھاوت)

2. नवीनता (Navínata نویلنا) नयापन

(Nayápan نیایپن)

TAJRIBA तज्रिबा (तज - मथ)

1. अनुभव (Anubhav अनुभव) वाकि-
फ़ीयत (Váqifiyat واقفیت)

2. परीक्षा (Parikohha परीक़हा) जांच
(Jánch جانچ)

تجربہ کار (مف - ص)

TAJRIBA-KÁR तज्रिबाकार

अनुभवो (Anubhavi अनुभवो) परि-
पक्व (Paripak,kwa परिपक)

TAJAR,RUD तजरुद (तज - मथ)

1. ब्रह्मचर्य (Brahm charya ब्रह्मचर्य)

2. विरक्ति (Virakti वीरक्ति) वैराग्य
(Vairágya वैराग्य)

TAJ,ZIYA तजज़िया (तज - मथ)

विश्लेषण (Vishleshan विश्लेषण)

किसी चीज़ के अजज़ा अलग अलग करना

(Kisi chíz ke ajza alag alag karna)

(کسی چیز کے اجزا الگ الگ کرنا)

تجسس (ع - مذ)

TAJAS,SUS तजस् सुस

1. मार्गण (Márgan मार्गण) अन्वेषण
(Anvéshan अन्वेषण) तहकीक

(Tahqiq تحقیق)

2. जिज्ञासा (Jig,gyása जिज्ञासा)

अनुसंधान (Anusandhán अनुसंधान)

(Talásh تلاش) तलाश (دهان)

TAJAL,LI तजल्ली (तज - मथ)

1. प्रकाश (Prakásh प्रकाश) प्रभा

2. कर (Kar) लगान (Lagán) (لگان)

3. ज़िले का एक भाग (Zile ka ek bhág)

(ضلع کا ایک بھاگ)

تحقیقی (ع - ف - مٹ)

TUH.FAGI तुहफगी

उत्तमता (Uttamata) (أتمتا) श्रेष्ठता

(Shresh,thata) (شریش تھنا) सुंदरता

(Sundarata) (सुंदरता) अच्छाई (Aoh,

chháí) (اچھائی)

TUH,FA तुहफा (ع - مڈ) تحفه

पुरस्कार (Puras kár) (پرس کار) उपहार

(Uphár) (اُپ ہار) उपायन (Upáyan

(سوغات) सौगात (Saughát) (اُپہان)

TAH,QÍR तहक्कीर (ع - مٹ) تحقیر

अपमान (Apmán) (اُپمان) तिरस्कार

(Tiraskár) (نرس کار) निरादर (Nirádar

(جوگپسا) जुगुप्सा (Jugupsá) (نادر)

भर्त्सना (Bhart sana) (بھرتسنا) निंदा

(Ninda) (نندا) बेइज्जती (Be izzati

(بے عزتی)

TAH,QÍQ तहक्कीक (ع - مٹ) تحقیق

1. गवेषणा (Gaveshana) (گویشنا)

अन्वेषण (Anveshan) (انویشن)

रिसर्च (Resaroh) (ریسرچ)

2. अनुसंधान (Anusandhán) (انوسن)

(जिज्ञासा) जिज्ञासा (Jig, gyása) (جگجیاسا)

जांच पड़ताल (Jánehpartál) (جانچ

پڑتال)

TAHAK,KUM तहक्कुम (ع - مڈ) تحکم

बल प्रदर्शन (Bal pradarshan) (بل پر

लिखाई (Likhái, i) (لیکھائی)

2. लेख (Lekh) (لیکھ) पत्र (Pattr

(پتتر)

3. दस्तावेज़ (Dastávez) (دستاویز)

4. लिखने की मज़दूरी (Likhne ki

mazdúri) (لیکھنے کی مزدوری)

TAH,RÍS तहरीस (ع - مٹ) تحریر

प्रलोभन (Pralobhan) (پرواہن) लालच

देना (Lálach dena) (لالچ دینا)

TAH,RÍF तहरीफ (ع - مٹ) تحریف

किसी लेख में शब्दों का उलट फेर (Kisi

lekh men shabdon ka ulat pher) (کسی

لیکھ میں شبدوں کا الٹ پھیر)

TAH,RÍK तहरीक (ع - مٹ) تحریک

1. उत्तेजना (Ut tejana) (اُت تے جانا)

2. प्रेरणा (Prerna) (پرویرنا) तरसीव

(Targhīb) (ترغیب)

3. शीत (Shít) (شیئت) जुकाम (Zukám

(زکام)

4. प्रस्ताव (Prastáo) (پرستاو) सुभाव

(Sujháo) (سوچھاؤ)

5. आंदोलन (Ándolan, (آن دولن)

हलचल (Halchal) (هل چل)

TAH,SÍN तहसीन (ع - مٹ) تحسین

प्रशंसा (Prashansa) (پرشنسا) श्लाघा

(Shlághá) (شلا گھا) तारीफ (Táریف

(تعریف)

TAH,SÍL तहसील (ع - مٹ) تحصیل

1. ग्रहण करना (Grahan kerna) (گرھن

لینا) (Lena) (کرنا)

(روکھیا Rokaṭiya) روکھیا (خزانچی)

TA, HAI, YUR تہیور (ع - مذ) تحیر (ع - مذ) تہیور

विस्मय (Vis, mai) (وس مے) आश्चर्य (Ashcharya) (آش چریہ) हैरानी (Hairāni) (ہیرانی) (حیرانی)

TAHAI, YA تہایا (ع - مذ) تحیہ (ع - مذ) تہایا
प्रणाम (Pranām) (پرنام) अभिवादन (Abhivādan) (ابھی وادن) सलाम (Salām) (سلام)

TAKHĀLUF तखालुफ (ع - مذ) تخالف (ع - مذ) تखالف
प्रतिद्वन्द्वता (Pratidwanda dwata) (پرتی द्वند्वता) विरोध (Virodh) (ویرودھ) मुखालफत (Mukhālafat) (مخالفت)

TAKH, T तख्त (ف - مذ) تخت (ف - مذ) تاخت
1. सिंहासन (Singhāsan) (سنگھاسن) 2. बड़ी चौकी (Barī chaukī) (بڑی چوکی) (چوکی)

تخت گاہ (ف - مذ)

TAKHT-GĀH तख्त गाह (راج دهاني) (Rājdhāni) राजधानी
शासन केंद्र (Shāsan kendr) (شاسن کیندر) दाहस्तल तनत (Dārus, saltanat) (دارالسلطنت)

تخت نشینی (ف - مذ)

TAKHT-NASHĪNĪ तख्त नशी, नी (राज्याभिषेक) (Rājyā bhi shek) राज्याभिषेक
(Rāj tilak) (राज तिलक) (بھی شیک) (راج تلک)

TAKH, TA तख्ता (ف - مذ) تختہ (ف - مذ) تاختہ
1. लकड़ी का चौड़ा और पतला टुकड़ा

ज़ोर दिखाना (Zor dikhāna) (زور دکھانا) ज़बरदस्ती करना (Zabardasti karna) (زبردستی کرنا)

TAH, LĪL तह्लील (ع - مَث) تحلیل (ع - مَث) تھلیل

1. विलयन (Vilayan) (ولین) घुलना (Ghulna) (گھلنا)

2. पचन (Pachan) (پچن) हज्म होना (Hazm hona) (هضم ہونا)

تحمل (ع - مَث)

TAHAM, MUL तहममुल

सहिष्णुता (Sahish, nuta) (سہیشٹو) सहनशीलता (Sahan shilata) (سہن شیلتا)

बुर्दबारी (Burd bāri) (بردباری) (شیلتا)

TAH, VĪL तहवील (ع - مَث) تحویل (ع - مَث) تھویل

1. हस्तांतरण (Hastāntaran) (هستان ترن) सपुर्दकरना (Sapurd karna) (سپورد کرنا)

2. पूंजी (Pūñjī) (پونجی) जमा (Jama) (جمع)

3. याती (Thātī) (تہاتی) अमानत (Amānat) (امانت)

4. बकाया रोकड़ (Baqāya rokar) (بقایہ روکر)

5. किसी ग्रह का किसी राशि में जाना (Kisi grah ka kisī rāshi men jāna) (کسی گرہ کا کسی راشی میں جانا)

تحویل دار (ع - مذ)

TAH, VĪL-DĀR तहवीलदार

कोषाध्यक्ष (Koshādh, dhyakchh) (کوشا) खज़ानची (Khazānchī) (خزانچی)

प्रतिज्ञा भंग करना (Pratiggya bhang karna) (پرتیگیا بھنگ کرنا) वादा न पूरा करना (Vāda na pūra karna) (وعدہ نہ پورا کرنا)

تخلیق (ع - مٹ)

TAKHLÍQ तख्लीक

1. उत्पत्ति (Utpat,ti) (اُتپتتی) उत्पादन (Utpādan) (اُتپادن) पैदा करना (Paida karna) (پیدا کرنا)

2. रचना (Rachana) (رچنا) निर्माण (Nirmān) (نیرمان) बनाना (Banāna) (بانا)

TAKH,LIYA तख्लिया (ع - مذ) تخلیه

1. खाली कराना (Khāli karāna) (خالی کرنا) खाली करना (Khāli karna) (خالی کرنا)

2. एकांतवास (Ekānt vās) (ایکانت واس) अकेला पन (Akelāpan) (اکیلان)

TUKH,M तुख्म (ع - مذ) تخم

1. बीज (Bīj) (بیج)
2. अंडा (Anda) (انڈا)

TUKHMA तुख्मा (ع - مذ) تخمه

अजीर्ण (Ajīrn) (अजीर्ण) अपाक (Apāk) (अपाक) बद्दहज़मी के दस्त (Bad hazmi kedsat) (بد هضمی کے دست)

TAKH-MĪNAN तख्मीनन (ع - ص) تخمیناً

अनुमानतः (Anumānataḥ) (انومانته) अटकल से (Atkal se) (اتکل سے) लग भग (Lagbhag) (लग بھگ)

(Lakṛi kā chaura aur patla tukra) (لکڑی کا چورا اور پتلا ٹکڑا)

2. कागज़ का ताव (Kagḥaz kā tāo) (کاغذ کا تاؤ)

3. ज़मीन का बड़ा टुकड़ा (Zamīn kā bara tukra) (زمین کا بڑا ٹکڑا)

TAKH,SH तख्शी (ع - مٹ) تخریب

विनाश (Vināsh) (ویناش) उजाड़ना (Ujārna) (اُجاڑنا) बरबाद करना (Barbad karna) (برباد کرنا)

TAKH,SIS तख्सीस (ع - مٹ) تخصیص

विशेषता (Visheshata) (ویشیش تا) ख़सू सियत (Khusūsiyat) (خصوصیت)

تخفیف (ع - مٹ)

TAKHFĪF तख्फ़ीफ

1. न्यूनता (Neūnata) (نیونتا) कमी (Kami) (کمی)

2. शांति (Shānti) (شانتي) आराम (Ārām) (آرام)

تخلص (ع - مذ)

TAKHAL,LUS तखल्लुस

उपनाम (Upnām) (اُپنام)

تداخل (ع - مذ)

TAKHAL,KHUL तखल्लुल

सुधिरता (Sushirata) (سوشیرتا) खोखला पन (Khokhlāpan) (کھوکھلا پن) पोला-पन (Polāpan) (پولا پن)

تخلف (ع - مذ)

TAKHAL,LUF तखल्लुफ

TAD,RÍS तद्रीस (त - मथ) तद्रीस

1. पाठन (Pāthan पाठन) पढ़ाना (Paṛhāna पढ़ाना) शिक्षा देना (Shi-kehha dena शिक्षा देना)
2. शिक्षा (Shikohha शिक्षा) पढ़ाई (Paṛhái पढ़ाई)

TAD,FÍN तदफिन (त - मथ) तदफिन
मट्टी में तोपना (Mattī mēn Topna मट्टी में तोपना)
दफन करना (Dafn karna दफन करना)

TAD,VÍN तदवीन (त - मथ) तदवीन
संपादन (Sampādan संपादन) संकलन (Sankalan संकलन)
समा हरण (Samá haran समाहरण) तालीफ (Tálif तालीफ)

TAD,HÍN तदहीन (त - मथ) तदहीन
तेल चुपड़ना (Tel chuparná तेल चुपड़ना)
चिपड़ना

TAZAB,ZUB तजब जुब (त - मथ) तजब जुब
संकोच (Sankceh संकोच) असमंजस (Asamanjas असमंजस)
दुविधा (Dubidhá दुविधा)

TAZ,KÁR तजकार (त - मथ) तजकार
कथन (Kathan कथन) बयान (Bayán बयान)

TAZKIRAH तजकिरा (त - मथ) तजकिरा
1. चर्चा (Charcha चर्चा) प्रसंग (Prasang प्रसंग)
ज़िक्र (Zikr जिक्र)
2. वर्णन (Varnan वर्णन) वृत्तान्त (Vrit,tánt वृत्तान्त)
बयान (Bayán बयान)

तखमिने (त - मथ)

TAKH,MIÑA तखमीना
अनुमान (Anumán अनुमान) अनुमिति (Anumiti अनुमिति)
अंदाज़ा (Andáza अंदाज़ा)

TAKH,VÍF तखवीफ (त - मथ) तखवीफ
1. भय प्रदर्शन (Bhai/pradarshan भय प्रदर्शन)
डराना (Darána डराना)
2. भय (Bhai भय) त्रास (Trás त्रास)
डर (Dar डर)

तखिल (त - मथ)

TAKHAI,YUL तखैयुल
कल्पना (Kal,pana कल्पना) विचार (Vichár विचार)
खयाल (Khayál खयाल)

TAKH,ÍL तखईल (त - मथ) तखईल
कल्पना (Kalpana कल्पना) विवेचन (Vivechan विवेचन)
विचार करना (Vichár karna विचार करना)

TADÁRUK तदारुक (त - मथ) तदारुक
निवारण (Niváran निवारण) निराकरण (Rok थाम)
(Nirá karan निराकरण) (Rok thám रोक थाम)

TAD,BÍR तदबीर (त - मथ) तदबीर
1. युक्ति (Yukti युक्ति) उपाय (Upái उपाय)
तर्कब (Tarkib तर्कब)
2. उपचार (Upchár उपचार) इलाज (Iláj इलाज)
3. प्रयत्न (Prayatn प्रयत्न) प्रयास (Prayás प्रयास)
कोशिश (Koshish कोशिश)

TARÁNA ترانہ (ف - مذ) ترانا

1. گیت (Gīt) راگ (Rág) (گیت)
2. ایک प्रकार کا گانا (Ek prakār ka gāna) (ایک پرکار کا گانا)

تراوش (ف - مٹ)

TARÁVISH تراویش

1. سٹا (Srāv) ریسنا (Risna) (سٹا)
2. پرکٹ ہونا (Prakat hona) (پرکٹ) جہاں ہونا (Záhir hona) (ظاہر ہونا)

TURUB تورب (ف - مٹ) تورب

1. مূলک (Múlak) (مولاک) مولی (Múli) (مولی)

TUR,BAT توربت (ع - مٹ) توربت

1. سماधिभवन (Samádhi bhavan) (سمادھی) (Gor) (گور) (Qabr) (قبر) (بھون)

TAR,BIYAT تربیت (ع - مٹ) تربیت

1. प्रशिक्षण (Prashikohhan) (پریشکھن) (Training) (ٹرینینگ)
2. शिक्षा (Shik,ohhá) (شک) (Tálim) (تعلیم) (تالیف)

تربیت یافتہ (مف - ص)

TAR,BIYAT-YÁF,TA تربیت یافتہ یا قضا

1. प्रशिक्षित (Prashikohhit) (پریشکھیت) (Trained) (ٹریینڈ)
2. शिक्षित (Shik ohhit) (شکھیت) (Tálim yáfta) (تعلیم یافتہ) (تالیف)

TAZ,KÍR تازکیر (ع - مٹ) تازکیر

1. पुरुष होना (Purush hona) (پوروش ہونا)
2. पुलिंग (Pul,ling) (پولینگ)

TAZ,LÍL تازلیل (ع - مٹ) تازلیل

1. अनادر करना (Anádarkarna) (انادر) (Tiraskrit) (تیرسکریٹ) (کرنہ) (Tiraskrit karna) (تیرسکریٹ کرنہ)
2. तिरस्कार (Tiraskár) (تیرسکار) (अपमान) (آپمان) (अनादर) (آنادار) (अनादर) (Be izzati) (بے عزتی) (انادر)

TAR तर (ف - ص) تر

1. आदर (Ádr) (آدر) (Gila) (گیلا) (मरकبات) (مرکبات) (में) (میں) (علامت) (تفضیل) (جیسے) (دخوش) (ترہ)
2. हरित (Harit) (ہریت) (Táza) (تازہ) (تازہ)

TURÁB توراب (ع - مٹ) توراب

1. मृत् (Mrit) (مروت) (Mrit,tika) (مروتیکا) (मट्टी) (مٹٹی) (मरुत) (مروت) (تکا)

TARÁZÚ तराजू (ف - مٹ) ترانجی

1. तुला (Tulá) (تولا) (Takhri) (تاکھری) (تاکھری)

TARÁSH तराश (ف - مٹ) تراش

1. काट (Kát) (کات)
2. काट छान्त (Kát chhánt) (کات چھانت)
3. काटने वाला (Kátne vála) (کاتنے والا) (تیسرے) (معلول) (میں) (مرکب) (ہوکر) (آتا) (ہے) (جیسے) (ناخن) (تراش)

TARÁSHÁ तराशा (ف - مذ) تراشہ

1. कटरन (Katran) (کٹرن) (Chhilan) (چھیلن)

TAR,DID तरदीद (ع - مٹ) تردید
खंडन (Khandan) प्रतिवाद
(Prati vād) काट (Kāt) (کات) (پرتی واد)

TAR,S तसं (ف - مذ) ترس
भय (Bhai) डर (Dar) (بہ) (ڈر)

TARSÁ तर्सा (ف - مذ) ترسا
अग्नि पूजक (Agni pūjak) अग्नी
(Pārsī) पार्सी (پارسی) (پوجک)

ARSÁN तर्सान (ف - ص) ترسان
भय भीत (Bhai bhīt) डरा
हुआ (Dara hua) (ڈرا) (ہوا)

TARSÍL तर्सील (ع - مٹ) ترسیل
प्रेषण (Prashan) भेजना
(Bhejna) (پیشان) (بھجنا)

TUR(U)SH तुर (रु) श (ف - ص) ترش
अम्ल (Aml) खट्टा (Khat,ta) (امل) (کھٹا)

TUR,SHÍ तुरशी (ف - مٹ) ترشی
अम्लता (Amlata) खट्टई
(Khatái) (کھٹائی) (کھٹائی)

ترشح (ع - مذ)

TARASH,SHUH तरश शुह

1. कण वर्षा (Kan varshá) (کن ورشا)
बुंदबांदी (Būnda bāndī) (بوند)
फुहार (Phuhār) (پھوار) (باندی)
2. प्रकट होना (Prakat hona) (پرکٹ)
टपकना (Tapakna) (تپکنا) (هونا)

TAR,GHÍB तर्गीब (ع - مٹ) ترغیب

1. प्रलोभन (Pralobhan) (پرلوہن)
कुसलाना (Phuslána) (کوسلانا) (پھسلانا)

TAR,TIB तर्तीब (ع - مٹ) ترتیب
अनुक्रम (Anuk kram) (انوک، کرم)
क्रम (Kram) सिलसिला (Silsila)
(سلسلہ) (کرم)

ترتیب وار (ع - ص)

TAR,TÍB-VÁR तर्तीब वार
क्रमानुसार (Kramánusár) (کرم انوسار)
ठीक क्रम से (Thík kram se) (تھیک)
(کرم سے)

ترجمان (ع - مذ)

TAR,JU(A) MÁN तर्जु (ज) मान
द्विभाषी (Dwibhāshī) (دوی بھاشی)
अनुवादक (Anuvādak) (انوادک)

TAR,JAMA तर्जमा (ع - مذ) ترجمہ
अनुवाद (Anuvād) भाषांतर
(Bhāshāntar) उल्था (Ul,tha)
(ال تھا)

TÁR,JÍH तर्जोह (ع - مذ) ترجیح
अधिमान (Adhimán) किसी
एक को दूसरे पर प्रधानता देना (Kisi
ek ko dūsare par pradhānata dena)
کسی ایک کو دوسرے پر پردھانتا
دینا

TARAH,HUM तरह हुम (ع - مذ) ترحم
दया (Daya) कृपा (Kripa)
अनुग्रह (Anug. grah) (انوک، گره)

TARAD,DUD तरद दुद (ع - مذ) تردد
चिन्ता (Chinta) असमंजस
(Asamanjas) उधेड़ बुन
(उधेर बुन) (ادھیڑ بن)

TAR,MÍM ترمیم (ع - مٹ) تر میم
 سنشودهن (Sanshodhan) سنشودهن
 ابدل بدل (Adal badal) ابدل بدل
 کات چھانت (Kát ohhánt) کات چھانت

TARAN,NUM ترننوم (ع - مذ) ترنم

1. سوار ماधुर्य (Swar mádhur,rya) سوار ماधुरیه
 کل کانتھا (Kal kanthata) کل کانتھا

2. हलका गाना (Halka gána) ہلکا گانا

TARVÍJ तरवीज (ع - مٹ) تر ویج

1. प्रथा (Pratha) پرتھا رواج (Riváj) رواج
 (Riváj) رواج

2. प्रचार (Praohár) پرجار رواج دینا (Riváj dena) رواج دینا

TIR,YÁQ तिरयाक (ع - مذ) تیر یاق

1. विषहर (Vishhar) विशहर
 नाशक (Vishnashak) ناشک

2. अहिफेन (Ahiphen) اھی پھین
 अफीम (Afim) افیم

TUZUK तुजुक (ت - مذ) تزک

1. विधान (Vidhán) ویدھان
 (Qánún) قانون

2. क्रम (Kram) کرم व्यवस्था (Vya-vastha) ویسٹھا

3. एश्वर्य (Aishwarrya) اے شوہریہ

شان شاکت (Shán shaukat) شان شاکت

4. आत्म चरित (Átm charit) آتم
 अपने हालात (Apne hálát) اپنے حالات

2. उत्तेजना (Uttejána) اوتتھجنا
 भड़काना (Bharkána) بھڑکانا

TARAQ,QI तरक़ की (ع - مٹ) ترقی
 उन्नति (Unnati) اُننتی
 प्रगति (Pragati) پُرگتی
 प्रवृद्धि (Pravridhhi) پروڑدھی

ترقی یافتہ (عف - ص)

TARAQ,QÍ-YÁF,TA तरक़की याफ़ता
 समुन्नत (Samun,nat) سمننت
 प्रातोन्नति (Ut,krisht) اوتکریشت
 (Prápton,nati) پروپتوننتی

TAR,K तर्क (ع - مذ) ترک
 परित्याग (Prit,tyág) پرت'نیاگ
 छोड़ना (Chhorna) ٹھوڑنا
 (Tyág) ٹیاگ

ترکش (ف - مذ)

TAR,KASH तरक़श
 तूणीर (Túnir) تونیر
 निषंग (Nishang) نشنگ
 भाथा (Bhátha) بھاتھا

ترکہ (ع - مذ)

TA,R (RI) KA तर (रि) का
 पैतृक संपत्ति (Paittrik sampatti) پیتروک سمپتی
 मुरदे की जाइदाद (Murde ki jáidád) مردے کی جائیداد

TAR,KÍB तरकीब (ع - مٹ) ترکیب

1. युक्ति (Yukti) یکتی
 विधि (Vidhi) ویدی
 उपाय (Upáe) وپای

2. संमिश्रण (Sammishran) سم مشرن
 मिलाना (Milána) میلانا

2. विजय प्राप्ति (Vijai prāpti) وچ
फतेह करना (Fateh karna)
(فتح کرنا)

TAS, TĪR तस्तीर (ع - مٹ) तस्तीर
लेखन (Lekhan लिखन)
(लिखना)

TAS, KĪN तस्कीन (ع - मٹ) तस्कीन
1. सांतवना (Sántwana) धैर्य
(Dhair,rya) दारस
(Dhāras)

2. शांति (Shānti) आराम
(Ārām)

TASALSUL तसलसुल (ع - मڈ) तसलसुल
निरंतरता (Nirantarata)
अनवरति (Anaurati) लगातार पन
(Lagātār pan)

TASAL, LUT तसललुत (ع - मڈ) तसललुत
अधिकार (Adhikār) सत्ता
(Satta) कब्जा दखल (Qabza)
(قبضہ دخل)

TASAL, LI तसल्ली (ع - मٹ) तसल्ली
सांतवना (Sántwana) दारस
(Dhāras) दिलासा (Dilāsā)

TAS, LĪM तसलीम (ع - मٹ) तसलीम

1. अभिवादन (Abhivādan) (अभिवादन)
प्रणाम (Pranām)

2. स्वीकृति (Swīkriti) (स्वीकृति)
मंजूरी (Manzūri)

3. स्वीकृत (Swīkrit) (स्वीकृत)
(Manzūr)

TAZ, KIYA तज्किया (ع - मڈ) तज्किया
शुद्धि (Shud, dhi) सफाई
(Safāi)

TAZAL, ZUL तजलजुल (ع - मڈ) तजलजुल
1. विप्लव (Viplav) हल चल
(Halchal)

2. भूकंप (Bhūkamp) जलजला
(Zalzala)

TAZ, VĪJ तज्वीज (ع - मٹ) तज्वीज
विवाह (Vivāh) पाणिप्रदण (Pāni)
ग्राह (Byāh)

TAZ, VĪR तज्वीर (ع - मٹ) तज्वीर
छल (Chhal) कपट (Kapat)
धोखा (Dhokha)

TAZ, IĪN तजईन (ع - मٹ) तजईन
मंडन (Mandan) शृंगार (Shrin)
गार (Sajāvat)

TASĀHUL तसाहुल (ع - मڈ) तसाहुल
आलस्य (Ālas, sya) कायरता
(Kāyarata) सुस्ती (Sustī)

TAS, BĪH तसबीह (ع - मٹ) तसबीह
1. जपमाला (Japmāla) (जपमाला)
सुमिरिनी (Sumirini)

2. ईश्वर का नाम रटना (Īshwar ka)
nām ratna)

TAS, KHĪR तस्खीर (ع - मٹ) तस्खीर

1. सम्मोहन (Sam, mohan) (सम्मोहन)
वशीकरण (Vashikaran)

मोहित करने की क्रिया (Mohit karne)
ki kriya)

TASHAD, DUD تَشَادْدُود (ع - مذ)

1. پرچندتا (Prachandata) پرچندتا
تیرتا (Tiv, rata) تیرتا (تی ورتا)
(Tezi) تیزی

2. اِتْیاچار (Attyáohár) اِتْیاچار
ہینسا (Hinsa) ہینسا (ہلسا)
(Zulm) (ظلم)

TASH, RÍH تَشْرِیْہ (ع - مٹ)

1. व्याख्या (Vyákh, khya) ویاکھ، کھیا
نیرکتی (Niruk, ti) نیرکتی
(Vazáhat) (وضاحت)

2. स्पष्टी करण (Ispashti karan) स्पष्टी करण
तौज़ीह (Tauzih) तौज़ीह (اسہشتی کرن)
(توضیح)

3. शल्य क्रिया (Shal'lya kriya) شلیہ
शरीर विच्छेद (Sharir vich, ehed) شریر ویچھید
(Chir phár) (چیر پھار)

4. शारीर (Sharir) (شاریر) एनाटोमी
(Anatomy) (انatomy)

تَشْرِیْفْ اُورِی (ع - مٹ)

TASHRÍF-ÁVARÍ تَشْرِیْفْ اَوَارِی
पदार्पण (Padárpan) پدارپن
(Padhára) (پدھارنا) विराजमान होना
(Virájmán honá) (ویراجمان ہونا) आना
(Ána) (آنا)

TASHAF, FI تَشَافْ فِی (ع - مٹ)

1. सांत्वना (Santwana) سانتونا
(Dilása) (دلایا)

2. संतोष (Santosh) (سن توش) इत्मीनान
(Itmínán) (اطمینان)

TAS, MA तस्मा (ف - مذ)

चमड़े का फीता (Chamre ka fitá)
(چمڑے کا فیتا)

TAS, NÍM तस्नीम (ع - مٹ)

स्वर्ग का एक सरोवर (Swarg ká ok
sarovar) (سورگ کا ایک سروور)

TASVÍD तस्वीद (ع - مٹ)

1. काला करना (Kálá karna) (کالا کرنا)
2. लिखना (Likhna) (لکھنا)

TAS, HÍL तस्हील (ع - مٹ)

सुगमता (Sugamata) (سگمتا) सरलता
(Saralata) (سرلता) आसानी
(Ásáni) (آسانی)

TASHÁBOH तशाबुह (ع - مذ)

समानता (Samánata) (سمانتا) सरूपता
(Sarúpata) (سررूपता) एक सानियत (Yak
sániyat) (یکسانیت)

TASH, BÍH तश्बीह (ع - مٹ)

उपमा (Upama) (ایما) तुलना (Tulana)
(Samánata) (سمانتا)

TASH, T तश्त (ف - مذ)

स्थाल (Is.thál) (استھال) परात (Parát)
(پرات)

تَشْخِیص (ع - مٹ)

TASHK_HÍS तश्खीस

रोगनिर्णय (Rog nirnai) (روگنرنے)

निदान (Nidán) (نیدان) मरज़ की जांच

(Maraz ki jáneh) (مرض کی جانچ)

تشویش (ع - مٹ)

TASH,VÍSH तश्वीश

1. चिंता (Chintá چنتا) فکر (Fikr فکر)
2. व्यग्रता (Vyaggrata ویگرتا) घबर(हट Ghabráhat گھبراہٹ)

TASÁDUM तसादुम (ع - مڈ)

1. परस्पर टकराव (Paraspar takráo टकर (Takkar پیرس پیر تکرار)
2. संघर्ष (Sangharsh سن گھرش) जंग (Jang جنگ)

TAS,HIH तसहीह (ع - مٹ)

1. शुद्धि करना (Shud,dhi karna شُدھی کرنا) त्रुटियां दूर करना (Trutiyán dūr karna تَرُتِیَاں دُور کرنا)
2. संशोधन (Sanshodhan سن شودھن) शुद्धि (Shud,dhi شُدھی) दुरुस्ती (Durusti دُرُستی)

تصلیق (ع - مڈ)

TASAD,DUQ तसद्दुक

- न्योछावर होना (Nyochávar hona نیو
बलिहारी जाना (Balihári جانا)
Jána بلیہاری)

TAS,DÍQ तसदीक (ع - مٹ)

1. मंडन (Mandan ملدن) पुष्टि (Pushti تائید) ताईद (Táid)
2. प्रमाण (Pramán پرمآن) सबूत (Subút ثبوت)

تشنج (ع - مڈ)

TASHAN,NUJ तशान्नुज

1. अंग ग्रह (Ang,grah انگ گره) अंग संकोच (Ang sankoach انگ سکنوچ) तशान्नुज का मरज़ (Tushannuj ka maraz تشنج کا مرض)
2. ऐंठन (Ainthan ایٹھن) खिंचाव (Khincháo کھینچاؤ)

تشنگی (ف - مٹ)

TASH,NAGI तशन्गी

1. तृष्णा (Trishna तरشणा) प्यासा (Pyás प्यास) (Pipása پیپاسا)
2. अभिलाषा (Abhilásha ابھی لاشا) इच्छा (Ichchhá اچھا) खाहिश (Khábish خواہش)

TASH,NA तशन्ना (ف - مڈ)

1. तृषित (Trishit तरشت) प्यासित (Pyása प्यासा) (Pipásit پیپاست)
2. अभिलाषी (Abhiláshí ابھی لاشی) इच्छुक (Ich,ehhuk اچھا) खाहिश मंद (Khábish mand خواہش مند)

تشنه کام (ف - مڈ)

TASH,NA-KÁM तशन्नाकाम

1. तृषित (Trishit तरشت) प्यासा (Pyásá پیپاسا)
2. असफल (Asaphal اسیہل) नाकाम-याव (Nákámyáb ناکامیاب)

2. रचित ग्रंथ (Raohit granth रचित)
कृत (Krit कृत) लिखी हुई
लिखी हुयी (Likhi hui kitáb लिखी हुयी)
किताब (किताब)

TASAV,VUR तसव्वुर (मं - मं)

1. प्रणिधान (Pranidhán प्रणिधान)
अनुद्धान (Anud,dhyán अनुद्धान)
2. कल्पना (Kal,pana कल्पना) विचार
(Vichár विचार) खयाल (Khayál
खयाल)

TASAV,VUF तसव्वुफ (मं - मं)

आत्म वाद (Átam vād आत्म
वाद (Adh,dhyátm vād आत्मवाद)

TAS,VÍR तस्वीर (मं - मं)

1. चित्र (Chittr चित्र) प्रतिमा (Pratima
प्रतिमा) शबीह (Shabíh शबीह)
2. भाचित्र (Bháohittr भाचित्र) फोटो
(Photo फोटो)
3. प्रतिबिम्ब (Pratibimb प्रतिबिम्ब)
छाया (Chháya छाया) अक्स (Aks
अक्स)

TAZÁD तज़ाद (मं - मं)

विपरीतता (Viparítata विपरीतता)
प्रतिकूलता (Pratikúlata प्रतिकूलता)

TAZ,HÍK तज़हीक (मं - मं)

उपहास (Uphás उपहास) हंसी उठाना
(Hansí urána हंसी उठाना)

TAZ,IA तज़ीअ (मं - मं)

नष्ट करना (Nasht karna नष्ट करना)
बरबाद करना (Barbád karna बरबाद करना)
(करना)

TASAR,RUF तसर्हफ (मं - मं)

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) कब्ज़ा
(Qabza कब्ज़ा)

2. परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
काट छ़ांट (Kát chhánt काट छ़ांट)

3. अपभोग (Aphhog अपभोग)
खुरदबुर्द (Khurdburd खुरदबुर्द)

TAS,RÍH तसरीह (मं - मं)

अध्याहार (Adh,dhyáhár अध्याहार)
व्याख्या (Vyákh,khya व्याख्या)
वज़ाहत (Vazáhat वज़ाहत)

TAS,FIYA तस्फिया (मं - मं)

1. शुद्धि (Sudh,dhi शुद्धि) सफ़ाई
(Safái सफ़ाई)
2. बाहमी फ़ैसला (Báhami faisala
बाहमी फ़ैसला)

TAS,MÍM तस्मीम (मं - मं)

दढ़ता (driḥhata दढ़ता) मज़बूती (Maz-
búti मज़बूती)

TASAN,NO तसनूनो (मं - मं)

1. कृत्रिम (Krittrim कृत्रिम) बनावट
(Banávat बनावट)
2. दिखावा (Dikháva दिखावा) धोखा
(Dhokha धोखा)

TAS,NÍF तसर्नफ (मं - मं)

1. प्रणयन (Pranayan प्रणयन) रचना
(Raachana रचना) किताब लिखना
(Kitáb likhna किताब लिखना)

TA ÁVUN तत्रावुन (ع - مذ) تعاون
 सहयोग (Sahyog) सहायता
 (Saháyatá) मदद (Madad)

TA'AB तअब (ع - مذ) تعب
 दुःख (Dukh, kh) क्लेश (Klesh)
 कष्ट (Kasht) तकलीफ (Taklif)

TA, BÍR ताबीर (ع - مث) تعبیر
 1. स्वप्नफल (Swapn phal) خواب
 خواب کی ताबीر (Kháb kí tábír)
 کی تعبیر
 2. विवरण (Vivaran) तावीل
 (Távíl)

TA, AJ, JUB तअज्जुब (ع - مذ) تعجب
 आश्चर्य (Áshcharya) विस्मय
 (Vismay) अचंभा (Achambha)
 (اچم بها)

TÁJÍL ताजील (ع - مث) تعجیل
 1. शीघ्रता (Shíghrata) अवि-
 लंबता (Avilambata) जल्दी
 (Jaldi)
 2. आतुरता (Áturata) उतावलापन
 (Utáolápan)

TÁDÁD तादाद (ع - مث) تعداد
 संख्या (Sankhya) गिनती
 (Gintí) شمار (Shumár)

TA, AD, DI तअददी (ع - مث) تعدی
 अन्याय (An, nyá, e) अत्याचार
 (Attyachár) जुल्म (Zulm)

TATÁBUQ तताबुक (ع - مذ) تطابق
 समानता (Samánata) बराबरी
 (Barábari)

TAT, BÍQ तत्विक (ع - مث) تطبیق
 समानता (Samánata) अनु-
 कूलता (Anokúlatá) मुताबकत
 (Mutábaqat)

TAT, VÍL तत्वील (ع - مث) تطویل
 लंबा करना (Lamba karna) بڑھانا
 (Barhána)

TAT, HÍR ततहीर (ع - مث) تطہیر
 1. पवित्र करना (Pavitr karna) پوتر
 शुद्ध करना (Shudh, dh karna)
 (شده کرنا)

2. शुद्धि (Shudh, dhi) पवित्रता
 (Pavitrtrá)

TAZAL, LUM तजल लुम (ع - مذ) تظلم
 अन्याय (Attyáchár) अन्याय
 (Aníti) (Annyáe) (ظلم)
 (Zulm)

TA, ÁRUZ तअरुज (ع - مذ) تعارض
 आक्षेप (Ákehhep) विघ्न
 (Vighn) रोक टोक (Rok tok)
 (روک ٹوک)

TA, ÁRUF तअरुफ (ع - مذ) تعارف
 परिचय (Parichai) जान पहचान
 (Ján pahchán)

TA, ÁQUB तअकुब (ع - مذ) تعاقب
 अनुसरण (Anusáran) अनु-
 धावन (Anudhávan) पीछा
 (Pichha karna)

TA,ASH,SHUQ تاششوق (ع - مذ) عشق (ع - مذ)
 پرم (Prem) سته (Isneh) (اس) (اس)
 چاہ (Cháh) (چاہ) مہببت (Mahab,bat)
 محبت

TA,AS,SUB تاشسوب (ع - مذ) تعصب
 1. دھرمیک یا جاتیہ پکھپات (Dhár-
 mik yá játiya pakohhpát) دھار
 مک یا جاتیہ پکھپات
 2. دھرمادھتا (Dharmándhata) دھرم
 کٹار پن (Kattar pan) (ندھتا)
 کٹار پن

TA,AT,TUL تاتول (ع - مذ) تعطل
 1. گٹیاو روڈ (Gattyau rodh) گٹیاو
 ڈیڈلاک (Dead lock) (روڈ)
 2. بیکار ہونا (Bekár hona) (بیکار)
 3. بیکاری (Bekári) (بیکاری)

TÁTÍL تاتیل (ع - مذ) تعطیل
 1. آنادھیای (Anad,dhyái) (اندھیای)
 چھٹتی (Chhuttí) (چھٹتی)
 2. اوکاش (Aukásh) (اوکاش) فوسات
 (Fursat) (فرست)

TÁ,ZÍM تازیم (ع - مذ) تعظیم
 ستممان (Sam,mán) (سممان) ستمکار
 (Sat,kár) (ست کار) آدر (Ádar)

TA,AF,FUN تاشفون (ع - مذ) تعفن
 دھگندھ (Durgandh) (دھگندھ) سدھانڈ
 (Sarándh) (سزاندھ)

TA,AL,LUQ تاشلوق (ع - مذ) تعلق
 سمبندھ (Sambandh) (سمبندھ) سمپارک
 (Sampark) (سمپارک) لگاؤ (Lagáo) (لگاؤ)

TÁ,ZÍB تازیب (ع - مذ) تعذیب
 1. پیڑا دینا (Píra dena) (پیڑا دینا)
 دھل دینا (Dulh dena) (دھل دینا)
 2. ویدنا (Vedana) (ویدنا) آزاب
 (Azáb) (عذاب)

TA,AR,RUZ تاشرؤز (ع - مذ) تعرض
 1. ہستکھپ (Hastakohhep) (ہستک)
 دھل اندازی (Dakhl) (دھل)
 اندازی (andázi) (اندازی)
 2. وگھن (Vighn) (وگھن) بادھا
 (Bádha) (بادھا) روک ٹوک (Rok tok) (روک ٹوک)

TÁ,RÍZ تازیز (ع - مذ) تعریض
 1. آپتی (Ápattí) (آپتی) اتیراز
 (E,tiráz) (اعتراض)
 2. وینگ (Vyang) (وینگ) کٹاک
 (Katak,ohh) (کٹاک) تانز (Tanz)
 (طنز)

TÁ,RÍF تازیف (ع - مذ) تعریف
 1. پراشانس (Prashansa) (پراشانس) شلاہا
 (Shlágha) (شلاہا) مدھ (Mad,h) (مدھ)
 2. پارچہ (Pariohai) (پارچہ) پھچان
 (Pahohán) (پھچان)

TÁ,ZI,YAT تازیات (ع - مذ) تعزیت
 مڑتک کے پرتی उसके سبندھیوں سے شوک
 پکٹ کرنا (Mritak ke prati us ke sam-
 bandhiyon se shok prakat karna)
 مڑتک کے پرتی اس کے سبندھیوں
 (سے شوک پکٹ کرنا)

TÁZÍR تازییر (ع - مذ) تعزیر
 دھڈ (Dand) (دھڈ) سزا (Saza) (سزا)

3. वस्तु क्रिया (Vāstu kriya) (روستو کریا)
इमारत बनाना (Imārat banāna)
(عمارت بنانا)

TA,MIL तामील (ع - مٹ) تمیل
प्रतिपालन (Pratipālan) (پرتی پالان)
मानना (Mānna) (ماننا) पूरा करना
(Pura karna) (پورا کرنا)

تمیل حکم (ع - مٹ)

TAMIL-E-HUKM तामीले हुकम
आज्ञा पालन (Ag,gya pālan) (آگیا پالان)
आज्ञा पूर्ति (Āg,gya pūrti) (آگیا پورتنی)
हुकम मानना (Hukm mānna) (حکم ماننا)

TÁ,VÍZ तावीज़ (ع - مڈ) تعویذ
यंत्र कोष्टक (Yantr koshtak) (یন্ত্র کوشتک)
यंत्र (Yantr) (یন্ত্র) (کوشٹھک)

TÁ,VÍQ तावीक (ع - مٹ) تعویق
विलंब (Vilamb) (ولمب) धील (Dhīl)
(دهیل) देर (Der) (دیر)

TA,AI,YUSH तऐयुश (ع - مڈ) تیش
भोग विलास (Bhog vilās) (بھوگ ولّاس)
सुख चैन (Sukh chain) (سکھ چین)

TA,AI,YUN तऐयुन (ع - مڈ) تعین
1. नियुक्ति (Niyukti) (نیوکتی) नियोजन
(Niyojan) (نیوچن) तक्रूर (Taqrur)
(تقرر)

2. निश्चय (Nish,chai) (نیش چے) नियति
(Niyati) (نیاتی) तयाकुन (Tayaqun)
(تیاقن)

TA,AL,LUQA तअल्लुका (ع - مڈ) تالقه
जागीर (Jāgīr) (جائگیر) इलाका (Ilaqa)
(زمینداري) जमींदारी (Zamīndārī) (علاقہ)

TA,AL,LUM तअल्लुम (ع - مڈ) تعلیم
पठन (Pathan) (پہتن) पढ़ना (Paṛhna)
(پڑھنا)

TA,AL,LI तअल्ली (ع - مٹ) تعلی

1. डींग (Dīng) (دینگ) शेखी (Shekhi)
(شیخی)
2. अति रंजना (Ati ranjana) (اتی رنجنا)
अत्युक्ति (Attyukti) (اتنیوکتی)
मुबालगा (Mubālagha) (مبالغہ)

TA,LIQ तालीक (ع - مٹ) تعلق

1. लटकाना (Latkāna) (لتکانا)
2. भूमेले में डालना (Jhamele men
dālna) (جھمیلے میں ڈالنا)

TA,LIM तालीम (ع - مٹ) تعلیم

1. शिक्छा (Shikchha) (شکچھا) पढ़ाई
(Paṛhāī) (پڑھائی)
2. सिखाना (Sikhāna) (سکھانا) पढ़ाना
(Paṛhāna) (پڑھانا)

TA,AM,MUQ तअममुक (ع - مڈ) تحقق

चितन (Chintan) (چلتن) मनन
(Manan) (مزن) तह को पहुँचना
(Tah ko pahunchna) (تہ کو پہنچنا)

TÁ,MIR तामीर (ع - مٹ) تعمیر

1. निर्माण (Nirmān) (نیرمان) बनाना
(Banāna) (بنانا)
2. रचना (Rachana) (رچنا) इस्लाह
(Islah) (اصلاح)

TAf,TA تافتا (ف - ص) تفتہ
 तप्त (Tapt) जलाभुना (Jala
 bhuna) जला (جلا به)

تفتہ جگر (ف - ص)

TAFTA-JIGAR तफ़ता ज़िगर
 प्रेम दग्ध (Prem dagdhi) (پریم دگدھ)
 दिल जला (Dil jala) (دل جلا)

TAFTISH तफ़तीश (ع - مٹ) تفتیش
 अनुसंधान (Anu,san,dhān) (انوسندھان)
 जांच पड़ताल (Jānch parṭāl) (جانچ)
 छान ब्रीन (Chhān bīn) (چھان بین)
 तहकीकات (Tahqīqāt) (تھکیکات)

TAFAH,HUS तफ़ह,हुस (ع - مڈ) تفحص
 अन्वीक्षण (Anvīkṣhan) (انویکچھن)
 मार्गण (Margan) (مارگن) अन्वेषण
 (Anveshan) (انوشن) तलाश (Talāsh
 تلاش)

TAFAR,RUJ तफ़रुज (ع - مڈ) تفرج

1. कौतुक (Kautuk) तमाशा (کونک) (Tumasha) (تماشا) सैर (Sair) (سیر)
2. विहार (Vihār) तफ़रीह (Tafrih) (وہار) (تفریح)
3. क्रीडा (Kṛīḍa) खेल (Khol) (کریڈا) (کھیل)

تفرج گاہ (ع - مٹ)

TAFAR,RUJ-GÁH तफ़रुज ग़ाह
 क्रीडास्थल (Kṛīḍāsthāl) (کریڈا استھل)
 रंग स्थल (Rangasthāl) (رنگس تھل)
 तमाशागाह (Tamāsha gāh) (تماشا گاہ)

TA,GHÁFUL तगाफ़ुल (ع - مڈ) تغافل

1. उपेक्षा (Upekhā) (ارپیکچھا)
 असावधानी (Asāodhānī) (اساودھانی)
 लापरवाई (Lāparvāi) (لاپروائی)
 2. आलस्य (Alas,gya) (آلس سیمہ)
 सुस्ती (Susti) (مستہ)

TAGH,ZIYA तग़ज़िया (ع - مڈ) تغذیہ

1. गिज़ा देना (Ghiza dena) (غذا دینا)
 पालना (Pālana) (پالنا)
 2. गिज़ा (Ghiza) अन्न (An,n) (غذا) (ان)

TA,GHAL,LUB तग़ल्लुब (ع - مڈ) تغلب

- मोषण (Moshan) (मोशन) अपभोग
 (Aphhog) (अपभोग) ग़यन (Ghaban
 (ख़ियानत) (Khiyānat) (ख़ियानत)

TA,GHAI,YUR तग़ैयुर (ع - मڈ) تغیر

1. परिवर्तन (Parivartan) (परिवर्तन)
 तब्दीली (Tabdīlī) (تبديلی)
 2. विकार (Vikār) (وکار) रूपांतर (Rūp
 āntar) (روپانتر) बिगड़ (Bighar) (بگاڑ)

TUF तुफ़ (ف - مڈ) توف

- धिक्कार (Dhikkar) (دهککار) लानत
 (Lānat) (لعنت)

TAFAKHUR तफ़ख़ुर (ع - मڈ) تفاخر

- गर्व (Garv) (गर्व) अभिमान (Abhiman
 (फख़र) (Fakhr) (अभिमान)

TFAVUT तफ़ावुत (ع - मڈ) تفاوت

- विभेद (Vibhed) (विभेद) भेद (Bhed
 (फरक) (Farq) (फरक)
 2. अंतर (Antar) (اندر) दूरी (Duri
 (دوری)

TAF,SÍR तफसीर (ع - مٹ) تفسیر

1. टीका (Tika टीका) व्याख्या (Vyá-khkhyā व्याख्या) भाष्य (Bhāshya भाष्य) तशरीह (Tashrīh तशरीह) (تشریح)

2. किसी धर्मग्रंथ की सविस्तार व्याख्या Kisī dharm grānth ki savistār vyākhyā کسی دھرم گرنٲھ کی (سوستار ویاکھی)

TAF,SÍL तफसील (ع - مٹ) تفصیل

1. विवरण (Vivaran ववरण) विस्तार (Vistār वistar) तौज़ीह (Tauzīh तौज़یھ) (توضیح)
2. वृत्तांत (Vrit,tānt वروت तान्त) व्योरा (Beorā व्योरा) तशरीह (Tashrīh तशरीھ) (تشریح)

تفصیل و ار (ع - ف - ص)

TAF,SÍL-VÁR तफसील वार

- विस्तार पूर्वक (Vistār pūrvak वistar pūrvak) (سوستار پورک)
 सविस्तार (Savistār Savistār) (تفصیلی)
 तफसीली (Tafsīli तफسیلی)

TAF,ZÍH तफज़ीह (ع - مذ) تفضیح

- भर्त्सना (Bhartsana भर्त सना) निंदा (Ninda निंदा) फज़ीहत (Fazīhat फاضیحت)
 (تفضیحت)

TA,FAQ,QUD तफक्कुद (ع - मٹ) تفقد

- कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya दया) अनुग्रह (Anug,rah अनुग्रह) करम (Karam करم)

TAF,RIQA तफ्रिका (ع - مذ) تفرقه

1. अंतर (Antar अंतर) भेद (Bhed भेद)
2. विरोध (Virodh विरोध) फूट (Phút फूट) (اختلاف) इखतिلاف (Ikhtilāf إختلاف) (تفرقه انداز (ع - ف - ص))

TAF,RIQA-ANDÁZ तफ्रिका अंदाज़
 विरोधोत्पादक (Virodhotpādak विरोधوت) फूट डालने वाला (Phút dālne फूट ڈالنے والا) (تفرقه ڈالنے والا)

تفرقه پر داز (ع - ف - ص)

TAF,RIQA-PARDÁZ तफ्रिका पर्दाज़
 دیکھو 'تفرقه انداز'

تفرقه پر ور (ع - ف - ص)

TAF,RIQA-PARVAR तफ्रिका पर्वर
 دیکھو 'تفرقه انداز'

TAF,RÍH तफरीह (ع - मٹ) تفریح

1. मनोरंजन (Manoranjan मनोरंजन) मनोविनोद (Manovinod मनोविनود) मन बहलाव (Manbahláo मन بهلاؤ) (من بهلاؤ)
2. विनोद विहार (Vinod vihár विनود विहार) सैर सपाटा (Sair sapáta سیر سہاٹا) (سیر سہاٹا) हवा खोरी (Havá khōri هوا خوری)

TAF,RÍQ तफरीक (ع - मٹ) تفریق

1. वैमनस्य (Vaimnassya वैमनस्य) फूट (Phút फूट) (منسیہ)
2. व्यव कलन (Vyav kalan व्यव कलन) घटना (Ghatāna گھٹانا)
3. पृथक्ता (Prithakta पृथक्ता) (پرتهکتا) अलाहदगी (Alāhadagi اعلحدگی)

TAF, HÍM تافہیم (ع - مٹ) سم-
سمبोधن (Sambodhan سمبوهن)
سمانا (Samjhána سمجھانا)

TAQÁBUL تقابول (ع - مذ) مٹکا-
آپکھہ (Apekhaہا آپکھہ)
مقابلا (Muqábala مقابلا)

TAQ, QÁR تاقکار (ع - مذ) تاقار
(مکھو) (Mukhar)

1. باتونی (Bátáni)

2. سووکتا (Suvakta سووکتا) भाषणपटु
(Bhāṣhaṇa patu भाषण पटु)
बोलने वाला (Aoh, ohha bolne vála
اچھا بولنے والا)

TA, QÁZA तकाजा (ع - مذ) تقاضا

1. इच्छा (Ich, ohha اچھا) अभिलाषा
(Abhilāsha ابھی لاشا)
(Khābīsh خواہش)

2. अभि याचन (Abhiyāchan ابھی
मांग (Māng مانگ)

3. अधि याचन (Adhiyāchan अधि
तगादा (Tagāda तगादा)

TAQÁTUR तकातुर (ع - مذ) تقاطر
कण वर्षा (Kan varsha कण वर्षा)
बांदी (Bānda bāndi बाوند/باندی) कुहार
पङ्ना (Phuhār paṇa پھوار پونا)

TAQAD, DUS तकदुस (ع - مذ) تقدس

1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता)
पुनीतता (Punītata पुनीतता)

2. प्रतिष्ठा (Pratishtha प्रतिष्ठा)
श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)

TA, FAK, KUR तफककुर (ع - مذ) تفکر

1. चिंतन (Chintan चिंतन) मनन
(Manan मनन) गौर (Ghaur गौर)

2. चिंता (Chinta चिंता) सोच (Soch
(Fikr فکر) (Fikr)

TU, FANG तुफंग (ع - مذ) تفنگ

शतघ्नी (Shataghni शतघ्नी) बंदूक
(Bandūk बندوق) (Tupak तुपक)

TA, FAN, NUN तफननुन (ع - مذ) تفنن

मनोरंजन (Manoranjan मनोरंजन)
आमोद प्रमोद (Āmod pramod आमोद
प्रमोद)

हंसी मज़ाक (Hānsi mazāq हंसी
मजाक)

تفنن طبع (ع - مذ)

TAFAN, NUN-E-TABA तफननुनेतबा

मनोविनोद (Manovinod मनोविनोद)

मन बहलाव (Man bahlāo मन बहलाव)

हंसी मज़ाक (Hānsi mazāq हंसी
मजाक)

تفوق (ع - مذ)

TAFAY, VUQ तफव, वुक

श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)

उत्तमता (Uttamata उत्तमता)

बर्राई (Barāī बर्राई)

TAF, VÍZ तफवीज़ (ع - مذ) تفویض

हस्तांतरित करना (Hastantarit karna
हस्तांतरित करना)

सपुर्द करना (Sapurd karna सपुर्द
करना)

सौंपना (Saupna सोपना)

(Saupna सोपना)

TAQ,RIB तक्रीब (ع - مٹ) تقریب

1. कारण (Karan کارن) हेतु (Hetu هتو)
सबब (Sabab سبب)
2. उत्सव (Utsav ائسو) पर्व (Parv पर्व)
त्योहार (Teohar त्योहार)

TAQ,RIBAN तक्रीबान (ع - ص) تقریباً

1. अनुमानतः (Anumánatah अनुमानतः)
लग भग (Lag bhag लग भग)
2. प्रायः (Práyah प्रायः) अमूमन
(Amuman عموماً)

TAQ,RIR तक्रीर (ع - مٹ) تقریر

1. भाषण (Bhāshan भाषण) व्याख्यान
(Vyakh,khya व्याख्यान) बयान
(Bayán بیان)
2. कथन (Kathan कथन) वार्तालाप
(Vartalap वार्तालाप) बात चीत
(Bat chit बात चیت)

TAQ,RIZ तक्रीज़ (ع - مٹ) تقریظ

1. समीक्षा (Samikchha समीक्षा)
2. विवेचना (Vivechana वीवेचना) टीका
(Tika टीका) टिप्पणी (Tika tip,pani टिप्पणी)

TAOSIM तकसीम (ع - مٹ) تقسیم

1. वितरण (Vitaran वितरण) बांटना
(Bantna बांटना)
2. विभाजन (Vibhajan विभाजन)
बटवारा (Batvára बटवारा)

TAQ,SIR तकसीर (ع - مٹ) تقصیر

1. न्यूनता (Nyúnata न्यूनता) कसर
(Kasar कसर) कमी (Kamí कमी)
2. अपराध (Apradh अपराध) दोष
(Dosh दोष) कुसूर (Qusur कुसूर)

TAQAD,DUM तकद्दुम (ع - مذ) تقدم

1. प्रधानता (Pradhánata प्रधानता)
प्रमुखता (Pramukhata प्रमुखता)
तरजीह (Tarjih ترجیح)
2. प्रथमता (Prathamata प्रथमता)
अव्वलीयत (Av,valíyat اولیت)

TAQ,DIR तकदीर (ع - مٹ) تقدیر

1. भाग्य (Bhāg,gya भाग्य) प्रारब्ध
(Prārabdh प्रारब्ध) अदृश्य
(Adrish,shya अदृश्य) दैव (Daiv दैव)
(Qísmat قسمت) किस्मत (Qísmat किस्मत)

TAQ,DÍS तकदीस (ع - مٹ) تقدیس

1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता) पाकीज़गी
(Pákizagi پاکیزگی)

TAQ,DIM तकदीम (ع - مٹ) تقدیم

1. प्रथमता (Prathamata प्रथमता)
पहल (Pahal پہل)
2. प्रधानता (Pradbanata प्रधानता)
तरजीह (Tarjih ترجیح)
3. उपस्थित करना (Upasthit karna उपस्थित करना)
(Pesh karna पेश करना)

TAQAR,RUB तकर्ब (ع - مذ) تقرب

1. निकटता (Nikatata निकटता) समीपता
(Samipata समीपता) नज़दीकी
(Nazdiki نزدیکی)

TAQAR,RUR तकर्र (ع - مذ) تقرر

1. नियुक्ति (Niyukti नियुक्ति) नियोजन
(Niyojan नियोजन) तईनाती (Taináti तैनाती)
(Tameinatī تعمیناتی)

TAQ,VA तक्वा (ع - مذ) تقوی

संयम (Sanyam संनयम) इंद्रिय निग्रह
(Indriya niggrah अन्द्रिये नग्रे) पारसाई
(Parsai पारसائي)

تقویت (ع - مث)

TAQ,VI,YAT तक्वियत

1. शक्ति (Shakti शक्ती) बल (Bal
बल) कुवत (Quv,vat قوت)

2. धारस (Dharas धारस) भरोसा
(Bharosa بهروسا)

TAQ,VIM तक्वीम (ع - م - م - م) تقویم

पंचांग (Panchang पंचांग) जंत्री
(Jantri جلتري)

TAQI तक्की (ع - مذ) تقی

संयमी (Sanyami संनयमी) यति (Yati
यति) निवृत्त (Nivritt निवृत्त) परहेज
गार (Parhez gar پرهیز گار)

TA,QAI,YUD तक्कैयुद (ع - مذ) تقید

प्रतिबंध (Pratibandh प्रतिबंध) रोक
टोक (Rok tok روك توك)

TAKAN तकान (ف - مث) تكان

क्लांति (Klánti क्लान्ती) श्रान्ति (Shranti
श्रान्ति) शिथिलता (Shithilata شیتھیلتا)
थकावट (Thakavat تھکاوٹ)

TAKAB,BUR तक्बूर (ع - مذ) تکبر

अभिमान (Abhimán अभिमान) दर्प
(Darp दर्प) अहंकार (Ahankár
अहंकार) घमंड (Ghamand گھمند) गुरुर
(Ghurur گورو)

تقصیر وار (ع - مذ)

TAQ,SIR-Var तक्सीर वार

अपराधी (Aprádhi अपराधी) दोषी
(Doshi दोषी) कुसूर वार (Qusúr var
قصور وار)

TAQ,TÍR तक्तीर (ع - مث) تقطیر

प्रसाव (Pras,sráv پراس سراو) बूंद
बूंद करके टपकना (Búnd búnd kar ke
tapakna بوند بوند کر کے ٹپکنا)

TAQTIA तक्तीअ (ع - मथ) تقطیع

1. विच्छेद (Vich,ehhed विच्छेद) टुकड़े
करना (Tukre karna ٹکڑے
کرنا)

2. छंद के किसी पद के अच्छरों को गणों
के अनुसार अलग अलग करना
(Chhand ke kisi pad ke akchharon
ko gano ke anusar alag alag
karna چھند کے کسی پد کے
اکچھروں کو گणوں کے अनुसार الگ
الग करना)

3. आकार (Ákár आकार) साइज़ (Size
سائز)

TAQ,LÍD तक्लीद (ع - مث) تقلید

अनुकरण (Anu karan अनुकरण) अनु-
सरण (Anu saran अनुसरण) अनुयाय
(Anuyáy अनुयाय) पैरवी (Pairavi
پیروی)

TAQ,LIL तक्लील (ع - مث) تقلیل

न्यूनता (Nyúnata نیونتا) अल्पता
(Alpata اल्पتا) कमी (Kami کمی)

TAKAL,LUM تکاللم (ع - مذ) تکلم
کथن (Kathan کتهن) وارتا (Varta وارتا)
بات چیت (Bāt chīt بات چیت)

TAK,LÍF تکلیف (ع - مٹ) تکلیف

1. کشت (Kasht کشت) دُ:خ (Dukh, kh کلِش) کلِش (Klesh کلِش)
مصیبت (Musibat مصیبت)
2. پیڑا (Pīra پیڑا) व्यथा (Vyatha व्यथा)
درد (Yātana یادنا) دُرد (Dard دُرد)

TAK,MILA تکملا (ع - مذ) تکملا
پُرتی (Pūrti پورتی) समाप्ति (Samāpti
تکمیل (Takmil تکمیل) समाप्ति

TUKMA तुक्मा (ع - مذ) تکمه
घुंडी (Ghundi گھنڈی) कपड़े का गोल
कपڑے का गोल (Kape-ká gol bútam
گول بوتام)

TAK,MÍL تکمیل (ع - مٹ) تکمیل

1. پُرتی کرنا (Pūrti karna پورتی
کرن) समाप्ति करना (Samāpti karna
سماپتی کرنا) पूरा करना (Pūra
karha پورا کرنا)
2. پُرتی (Pūrti پورتی) समाप्ति
(Samāpti سماپتی)

TAK,VÍN तक्वीन (ع - مٹ) تکوین
सृष्टि (Srishti سرشتی) उत्पत्ति
(Utpat,ti اُتپتتی) निर्माण
(Nirmān لُرمَان) रचना (Rachana
تخلیق (Takhlīq) तखलीक (Takhaliq)

TAK,BÍR तक्बीर (ع - مٹ) تکبیر
'अल्लाहुअकबर' [ईश्वर सब से बड़ा है]
कहना ('Alláho akbar' [ishwar sab se
bara hai] kahna [ایشور سب سے بڑا ہے] کہنا

TAKAD,DUR तकद دور (ع - مذ) تکدر
मलिनता (Malinata ملینتا) अप्रसन्नता
(Apprasan, nata ناخوشی) ناخوشی (Na khushi
ناخوشی)

TAKZÍB तक्ज़ीब (ع - مٹ) تکذیب
खंडन (Khandan کھنڈن) प्रतिवाद
(Prativád پرتی واد) झुठलाना (Jhuth
(lána तरदीد (Tardíd تردید)

TAK,RÁR तक़्ार (ع - مٹ) تکرار
1. पुनरावृत्ति (Punarāvritti پُنراورتنی)
दुहराना (Duhrána دُهرانا)
2. वादविवाद (Vád vivád واد واد)
तू तू मैं मैं (Tú tú main main تو تو
میں میں)

TAK,RÍM तक््रीम (ع - مٹ) تکریم
आदर (Ádar آدر) सत्कार (Satkár
آو bhagat) आव भगत (Áo bhagat
بھگت)

TAKAL,LUF तकल्लوف (ع - مذ) تکلف
1. आडवर (Ádam,bar آدمبر) दिखावा
(Dikháva دکھاوا)

2. संकोच (Sankoch سلکوح) हिच-
किचाहट (Hichkicheháhat هیچ کچا
هت)

3. कृत्रिम (Krittrim کرترم) बनावट
(Banávat بناوٹ)

TALÁFÍ तलाफी (ع - مٹ) تلافی
 च्छतिपूर्ति (Chhati pūrti) چھتی پورتنی
 बदला (Badla) بدلہ

TAL,BÍS तलबीस (ع - مٹ) तलबीस
 छल (Chhal) چھल कपट (Kapat)
 धोका (Dhoka) کہت

TAL,KH तलख (ف - ص) تلخ
 1. कटु (Katu) कटुवा (Kaṭva)
 (कटु)

2. अप्रिय (Appriya) अप्रिये अरुचिकर
 (Aruchikar) (अरुची कर) नापसंदीदा
 (Ná pasandída) (ناپسندیدہ)

TAL,KH GO तलख गो (ف - ص) تلخ گو

1. कटु वादी (Katu vādi) (कटुवादी)
 कटु भाषी (Katu bhāshi) (कटुभाषी)
 कटुवा बात कहने वाला (Kaṭvi
 bāt kahne vāla) (कटुवा बात کہنے والا)

2. सत्य वादी (Sattya vādi) (सत्यवादी)
 मुंह पर खरी खरी कहने वाला (Munh
 par khari khari kahne vāla) (منہ پر
 खरी खरी کہنے والا)

TAL,KHI तलखी (फ - मٹ) तलखी

1. कटुता (Katuta) (कटुता)
 (Kaṭvāhat) (कटुता)

2. वैमनस्य (Vaimanas,sya) (वैमनस्य)
 मन मुटाव (Man mutāv) (من مٹاؤ)
 शकर रंजी (Shakar ranji) (شکر رنجی)

TAL,KHÍS तलखीस (ع - मٹ) तलखीस
 संचेप (Sanohhep) (सन चहप) खुलासा
 (Khulāsa) (خُلاصہ)

TAKIYA तक्रिया (ع - مذ) تکیہ

1. उपधान (Updhán) (اُپدھان)
 शिरहन (Shirhan) (شیرھن)

2. आश्रय (Ásh,shrai) (आश्रय) भरोसा
 (Bharosá) (بھروسہ)

3. मुसलमान फकीरों के रहने की जगह
 (Musalmán faqíron ke rahne kí
 jagah) (مسلمان فقیروں کے رہنے کی جگہ)

4. समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr)
 कब्रिस्तान (Qabrig-
 tán) (قبرستان)

تک و تاز (ف - مٹ)

TAGO-PÁZ तगोताज

दौड़ धूप (Daur dhúp) (دور دھوپ)

तक और दो (फ - मٹ)

TAG-O-DAU तगोदौ

1. दौड़ धूप (Daur dhúp) (दौर दھوپ)

2. अनुसंधान (Anusandhán) (انوسندھان)
 खोज (Khoj) (کھوج)

TALÁSH तलाश (म - मٹ) تلاش

1. जिज्ञासा (Jiggyása) (جگ گیاسا)

खोज (Khoj) (کھوج)

2. अनुसंधान (Anusandhán) (انوسندھان)
 अन्वेषण (Anveshan) (ان وے شن)
 तहकीकत (Tahqíqát) (تحقیقات)

TALÁTUM तलातुम (ع - مذ) تلاطم

1. जलप्लवन (Jal plávan) (جل پلان)
 बाढ़ (Bárh) (بازھ)

2. वेग (Veg) (वेग) आवेश (Ávesh)
 (जोश) (جوش)

काहम न रहना (Kisi ek bāt par qāim na rahne کسی ایک بات پر قائم نہ رہنا)

TAMÁZAT تمازت (ف - مٹ)

1. आतप (Átáp) धूप (Dhúp) (دهوپ)
2. ताप (Táp) गर्मी (Garmi) (گرمی)

TAMÁSHA तमाशा (ع - مذ)

1. क्रीडा (Krida) खेल (Khol) (کریڈا بازی)
2. कौतुक (Kautuk) कुतूहल (Kutúhal) तमाशा (Tamásha) (کوتک کتوہل تماشا)
3. लीला (LiLa) ड्रामा (Drama) (لیلا ڈراما)

تماشا گاہ (ع - مٹ)

TAMÁSHA-GÁH तमाशा गह

क्रीडास्थल (Kridásthal) तमाशे की जगह (Tamásha ki jagah) (کریڈاس تھل تماشے کی جگہ)

تماشا گر (ع - مذ)

TAMÁSHÁ-GAR तमाशागर

कौतुकी (Kautuki) खेल दिखाने वाला (Khol dikhāne vala) (کوتکی کھیل دکھانے والا)

تماشائی (ع - مذ)

TAMASHA,I तमाशायी

कौतुक दर्शी (Kautuk darshi) (کوتک درشی)

TALAT,TUF तलतुफ (ع - مذ)

कृपा (Kripa) दया (Daya) अनुग्रह (Anugraha) मिह्र बानी (Mihr bāni) (کریا دیا انوگرہ مہربانی)

TALAF तलफ (ع - مذ)

1. नष्ट (Nasht) नाश (Nāsh) (ناشت غارت)
2. हत (Hat) मृत (Mrit) कौत (Faut) (हत मروت فوت)

TALAF,FUZ तलफ फुज (ع - مذ)

उच्चारण (Uch,chāran) बोलना (Bolna) (اچاران بولنا)

TAL,QĪN तलक्कीन (ع - मٹ)

1. उपदेश (Updesh) सीख (Sikh) नसीहत (Nasihat) (اوپدیش سیکھ نصیحت)
2. दीक्षा (Dik,chha) गुरुमंत्र (Guru mantr) (दीक्षा گوروमन्त्र)

इरशाद (Irshad) (ارشاد)

TALAM,MUZ तलमुज (ع - مذ)

शिश्या (Shish,shyata) शागिर्दी (Shagirdi) (شیشہ شاگردی)

TAL,MIZ तलमीज (ع - مذ)

1. शिष्य (Shishya) शागिर्द (Shāgird) (شیشہ شاگرد)
2. छात्र (Chhāt,tr) विद्यार्थी (Vid,dyārthi) (چھاتر ویدیارثی)

TALAV,VUN तलवुन (ع - مذ)

विकल्प (Vikalp) चपलता (Chapalata) (وکल्प چپلنا)

किसी एक बात पर

TAMAD,DUN तमददुन (ع - مذ) تمدن

1. नागरिकता (Nāgarikata) (ناگرکتا)
संस्कृति (Sanskriti) (سلس کدتی)
2. शायस्तगी (Shāyastagi) (شایستگی)
3. सभ्यता (Sabh,bhyata) (سبیه، بهیانا)
4. शिष्टाचार (Shishtāchār) (شیشتاچار)
5. तहज़ीब (Tahzīb) (تهذيب)

TAMAR,RUD तमर,रुद (ع - مذ) تمر

1. अहंकार (Ahankār) (अहंकार) घमंड (Ghamand) (گھمند)
2. अवज्ञा (Avaggya) (اوک گیا) सर-कशी (Sarkashi) (سرکشی) बगवत (Baghāvat) (بغاوت)

تمسخر (ع - مذ)

TAMAS,KHUR तमस्खुर

- उपहास (Uphas) (اُپہاس) परिहास (Parihas) (پریہاس) ठठोल (Thathol) (تھٹھول)

TAMAS,SUK तमस्सुक (ع - مذ) تمسک

1. ग्रहण (Grahan) (گرہن) पकड़ (Pakar) (پکڑ)
2. ऋण पत्र (Rin pattr) (रिण पत्र) बंध पत्र (Bandh pattr) (बद्ध पत्र) दस्तावेज़ (Dastavez) (دستاویز)

TAM,MQHA तमगा (फ - مذ) तमगा
पदक (Padak) (पदक) तगमा (Tagma) (तगमा)

TAM,KANAT तमकनत (ع - م) تمکنت
अभिमान (Abhiman) (अभिमान) अहंकार (Ahankār) (अहंकार) घमंड (Ghamand) (گھمند)

तमाशा देखने वाला (Tamāsha dekhne vāla) (تماشا دیکھنے والا)

TAMAM तमाम (ع - ص) تمام

1. सम्पूर्ण (Sampūrṇ) (سمپورن) सब (Sab) (سب)
2. समाप्त (Samāpt) (سمایط) बस (Bas) (بس) खत्म (Khatm) (ختم)
3. मृत (Mrit) (مرت) मुर्दा (Murda) (مردہ)

TAMAT,TO तमतलो (ع - مذ) تمتع

- लाभ प्राप्ति (Labhprapti) (لاہ پراپتی) नफा उठाना (Nafa uthāna) (نفع اُٹھانا)

TIM,SÁL तिमसाल (ع - م) تمثال

- प्रतिमा (Pratima) (پرতিما) मूर्ति (Mūrti) (मूर्ति) चित्र (Chitr) (چتر) तसवीर (Tasvīr) (تصویر)

تمثال گر (ع - مذ)

TIM,SAL-GAR तिमसाल गर

- चित्रकार (Chitrkār) (چترکار) चितेरा (Chitera) (चितिरा) मुखविर (Musav,vir) (مصور)

TAM,SÍL तमसील (ع - م) تمثيل

1. उदाहरण (Udāharan) (أداهرن) मिसाल (Misál) (مثال)
2. उपमा (Upama) (اُپما) तुलना (Tulana) (تشبيه) तश्बीह (Tash,bih) (تلا)

TAMAD,DUD तमददुद (ع - م) تمدد

- खिचाव (Khicháo) (کھیچاؤ) तनाव (Tanáo) (تناؤ)

TAM, HÍD तम्हीद (ع - مٹ) تمہید

1. भूमिका (Bhúmika) प्रस्तावना (Pristávaná) आरम्भिका (Árambhika) प्राक्कथन (Prák,kathan) मुकद्दमा (Muqad.dama)

2. प्रसंग (Prasang) किसी मामले को खूब सूरी से पेश करने के लिए शुरू की बात चीत (Kisi mámla ko khúbsúrti se pesh karne ke lie shurú ki bát chít) کسی معاملے کو خوبصورتی سے پیش کرنے کے لئے (شروع کی بات چیت)

تمییز (ع - مٹ)

TAM, ÍZ (TAMÍZ) तमईज़ (तमीज़)

1. बुद्धि (Buddhi) ज्ञान (Gyán) (बुद्धि) अकल (Aql) (عقل)
2. विवेक (Vivek) बोध (Bodh) (बोध) समझ (Samajh) (سمجھ)
3. शिष्टता (Shishtata) सलीका (Salíqa) (سلیقہ)

TAN तन (ف - مذ) تن

- तनु (Tanu) वपु (Vapu) वेह (Deh) काया (Káya) शरीर (Sharír) जिस्म (Jism)

تن آسانی (ف - مٹ)

TANÁSÁNI तनासानि

- आलस्य (Álas,sya) काहिली (Káhili)

TANÁZO तनाज़ो (ع - مذ) تنازع

1. द्वेषता (Dweshata) शत्रुता (द्वेषता)

TAM, KÍN तम्कीन (ع - مٹ) تمکین

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta) सहन शक्ति (Sahan shakti) तहम्मुल (Taham,mul)

TAMAL, LUQ तमल्लुक (ع - مذ) تملق

- चाटु (Chátu) चाटु कारिता (Chátu kárita) चापलूसी (Cháplúsi)

TAMAN, NA तमना (ع - मٹ) تمنا

- इच्छा (Ich,ohha) अभिलाषा (Abhilásha) कामना (Kámana) चाह (Cháh)

TAMAV, VUJ तमव् बुज (ع - مذ) تمولج

- हिलोल (Hillool) पानी का लहरें लेमा (Páni ka lahren lena) मौजें मारना (Maujen márna)

TAMÚZ तमूज़ (ع - मٹ) تموز

- सूरज की कड़ी धूप या गरमी (Súraj ki káři dhúp ya garmi) صوب یلگرمی

TAMAV, VUL तमव् बुल (ع - مذ) تمول

- धनादयता (Dhanádhyata) समृद्धि (Samriddhi) मालदारी (Máldári)

TAM.BÍH तम्बोह (تیمہ - ع) تینہ

1. चेतावनी (Chetávani) (چھتاوونی)
होशियार करना (Hoshyár karna)
(होशियार کرنا)

2. भर्त्सना (Bhartsna) (بھرتسना) डांट
डपट (Dánt dapat) (ڈانٹ ڈپٹ)

تن تنہا (ف - ص)

TAN-E-TANHA तनेतन्हा

एकाकी (Ekáki) (ایکاکئی) अकेला (akela)
(اکھلا)

TANKHÁH तन्खाह (तन्खाह - ع) تنخواہ

वेतन (Vetan) (وے تن) भृति (Bhriti)
मासिक वृत्ति (Másik vritti) (मासिक वृत्ति)
(ماسک ورتتی)

TUND तुन्द (तुन्द - ع) تند

तीव्र (Tivr) (تی و) प्रचंड (Prachand)
तेज़ (Tez) (تیز) (پرچند)

TUND-KHÚ तुन्द खू (तुन्द - फ) تندخو

क्रुद्ध स्वभाव (Kruddh, swabháo) (क्रुद्ध)
तेज़ मिज़ाज (Tez mizáj) (تیز میزاج)
(तेज़ مزاج)

تن درست (ف - م)

TAN DURUST तन् दुस्त

स्वस्थ (Swasth) (سوستھ) नीरोग (Nírog)
दृष्ट पुष्ट (Hriht pusht) (نی وگ)
भला चंगा (Bhala)
(بھلا چنگا) (Changa)

تندرستی (ف - م)

TAN.DURUS, TÍ तन् दुस्तती

स्वास्थ्य (Swás, tbya) (سواس تہیہ)

(Shattruta) वैर (Bair) (شتروتا)

2. संघर्ष (Sangharsh) (سن گھرش)

कलह (Kalah) (كله) झगडा (Jhagra)
(جھگڑا)

تنازع للبقا (ع - م)

TANÁZO-LIL-BAQA तनाजो लिल बका

जीवन संघर्ष (Jívan sangharsh) (جیون)
ज़िन्दगी की जहद जेहद (Zindagi ki jaddo jehd)
(زندگی کی)
(جدوجہد)

TANÁSUB तनासुब (तनासुब - ع) تناسب

अनुपात (Anupát) (انوپات) मुनासबत
(Munásabat) (منااسبت)

TANÁSUKH तनासुख (तनासुख - ع) तनाख

आवा गमन (Ávágaman) (آواگمن)
जन्म मरण (Janm maran) (جنم مرون)
मरकर फिर पैदा होना (Markar phir)
paida hona (مرکر پھر پیدا ہونا)

TANÁFUR तनाफुर (तनाफुर - ع) قنافر

घृणा (Ghrina) (گھرنا) घिन (Ghin)
(گھن) नफ़रत (Naf, rat) (نفرت)

TANÁVAR तनावर (तनावर - ف) تناور

1. महाकाय (Mahákái) (مہاکائی) गिरांडील
(Girán díl) (گیران قیل)

2. हृष्ट पुष्ट (Hriht pusht) (هرشت)
हट्टा कट्टा (Hatta kattc) (ہٹٹا کٹٹا)
लहीम शहीम (Lahím) (لہیم)
(الشہیم) (shahím)

TANÁVUL तनावुल (तनावुल - ع) تناول

भोजन करना (Bhojan karra) (بھوجن)
खाना (Kl áná) (کھانا)

TANAF, FUS تناف کفس (ع - مذ) تنفس

1. شواسا (Shwása) سانس (Sana) (سانس)

2. ہانپنا (Hānpna) (ہانپنا)

3. شواس رोग (Shwás rog) (شواس روگ) دما (Dama) (دما)

TAN, QÍH تنقہ (ع - مٹ) تنقیح

انवेशن (Anveshan) (انवेशن) (Nirgam) (نرگم) (Jaach) (جانچ) (Chhán) (چھان) (bín) (بین)

TAN, QID تنقید (ع - مٹ) تنقید

آلوچنا (Álochana) (آلوچنا) (Sama lochana) (سمالوچنا) (Tabsira) (تبصرہ)

TAN, QÍS تنقیص (ع - مٹ) تنقیص

نیرادر (Nirádar) (نیرادر) (Ninda) (نیندا) (Hatak) (ہتک) (ند)

TAN, QIYA تنقیہ (ع - مٹ) تنقیہ

1. शुद्धि (Shud, dhi) (شُدھی) (Safái) (صفائی)

2. आंतों की शुद्धि (Ánton kí shuddhi) (آنتوں کی شُدھی)

3. रेचन (Rechan) (ریچن) (Julláb) (جلاَب)

TUNUK तुनुक (ف - ص) تنک

1. कम (Kam) (کم) (Thora) (تھورا)

2. मृदुल (Mridul) (مردل) (Názuk) (نازک)

नीरोगता (Nírogata) (نی روگتا) (Sehat mandi) (صحت ملدی)

مندی (Sehat mandi) (صحت ملدی)

تن دھی (ف - مٹ)

TAN, DIHI तन् दिही

तन्मयता (Tánmaita) (تن مے تا) (Tal, ínata) (تل لیلتا)

نلتا (Tal, ínata) (تل لیلتا) (Sanlagnata) (سن لگن تا)

इन हिमाक (Inhimák) (انہیماک)

(Inhimák) (انہیماک)

TANAZ, ZUL तनञ्जुल (ع - مذ) تنزل

अवनति (Aunati) (اونتی) (Patan) (پتن)

अधोगति (Adhogati) (ادھوگتی) (Zaval) (زوال)

(Zaval) (زوال)

TAN, SIKH तन्सीख (ع - مٹ) تنسیخ

विलोपन (Vilopan) (ولوپن) (Nirasan) (نرسن)

रद करना (Rad karna) (رد کرنا)

TAN, SIF तन्सीफ (ع - مٹ) تنصیف

आधा आधा करना (Ádha ádha karna) (آدھا آدھا کرنا)

(Ádha ádha karna) (آدھا آدھا کرنا)

TAN, ZÍM तन्ज़ीम (ع - مٹ) تنظیم

1. व्यवस्था (Vyavastha) (ویوس تھا) (Prabandh) (پر بندھ)

बंदोबस्त (Bando bast) (بندوبست)

2. संघटन (Sanghatan) (سن گھٹن)

मुनज्जम करना (Munazzam karna) (ملظم کرنا)

(Munazzam karna) (ملظم کرنا)

TANAF, FUR तनफ़ फुर (ع - مذ) تنفر

घृणा (Ghrína) (گھرنا) (upekcha) (وپکھا)

बेज़ारी (Bezárí) (بہزاری) (اوپیکھا)

TANOMAND تنومند (ف - ص) تنومند

1. हट्ट पुष्ट (Hrisht pusht) هشت
 (پشت) हट्टा कट्टा (hatta katt
 هٹا کٹا)

2. बलिष्ठ (Balishth) بلشت
 ताकतवर (Taqat var) طاقت ور

TAN,VÍR तनवीर (ع - مٹ) تنویر

आभा (Ābha) प्रभा (Prabha) (پربھا)
 चमक (Chamak) चूर (Nur) نور (چمک)

TAN,HA तन्हा (ف - ص) تنہا
 एकाकी (Ekáki) अकेला (Akela)
 اکیلا (ایکاکھی)

TAN,HAÍ तन्हाई (फ - मٹ) تنہائی
 एकांत (Ekánt) अकेलापन
 (Akelapan) اکیلا پن

TAVATUR तवातुर (ع - مذ) तवातुर
 निरंतरता (Nirantarata) (نہن ترتا)
 अविच्छिन्नता (Āvich, chhin, nata) (اوج
 लगातार पन (Lagátárpan) (چہن ننا)
 तसलसुल (Tasalsul) (لتاسلارین)

तवारिख (ع - مٹ)

TAVARIKH तवारिख

1. तारिख की جمع
 2. इतिहास (Itihás) (اتی هاس) تاریک
 (Tarikh) (تاریخ)

TAVAZUN तवाजुन (ع - مذ) توازن
 सतुलन (Santulan) (سن تلن) समता
 (Samata) एतिदाल (Etidal)
 (اعتدال)

तنگ طرف (ع - ص)

TUNUK-ZARF तुनुक जर्फ

लघुचेता (Laghu cheta) (لگھو چیتا)
 तुच्छ पात्र (Tuch, chh pátr) (تھ'چه)
 (ओछा) (Ochha) (اوچھا)

TANG तंग (ف - ص) तंग

संकीर्ण (Sankirn) (سنگیرن) संकुचित
 (Sankuchit) थोड़ा (Thora)
 (संकुचित) छोटा (Chota) (تھوڑا)

तंग دست (ف - ص)

TANG-DAST तंग दस्त

दरिद्र (Dariddr) (درد'در) निर्धन
 (Nirdhan) कंगाल (Kangal)
 (کدکال)

TANG-DIL तंग दिल (ف - ص) तंग دل

1. कृपण (Kripan) (کرپن) कंजूस
 (Kanjús) थुड़दिला (Thur
 dila) (تھوڑلا)

2. लघु चेता (Laghu cheta) (लगू चेत)
 नीचाशय (Nícháashai) (نیچاشے) तंग
 खयाल (Tang hkayál) (تنگ خیال)

तंग نظر (ع - ص)

TANG-NAZAR तंग नजर

अल्प दृष्टि (Alp drishti) (الپ درشتی)
 तुच्छ दर्शी (Tuch, chh darshi) (تھ'چه)
 (दर्शी) अनुदार (Anudár) (انودار)
 मुतअस्सिब (Muta, assib) (متعصب)

TANAV-VO तनव्वो (ع - مذ) تنوع

नवीनता (Navinata) (نویلتا) नयापन
 (Naya pan) (نیاپن)

TOP तोप (ت - مٹ) توپ
युद्ध में गोला चलाने का यंत्र (Yuddh
men gola chalanē ka yantr یدھ
میں گولہ چلانے کا यंत्र)

TÚTÍ तूती (ف - مٹ) تو تی
सारिका (Sárika) मैना (Maina) ساریکا

TÚ, TI, YA तूतिया (ف - مذ) تو تیا
1. तुथ्य (Tut, thya) नीला थोथा (Nílathotha)
(تتھیہ نیلا تھوٹھا)

2. सुरमा (Surma) अंजन (Anjan)
(سرمہ انجن)

TAU, SÍQ तौसीक (ع - مٹ) توثیق
पुष्टि (Pushti) दृढ़ता (Driḥhata)
مضبوطی (دروہٹا)

TAVAJ, JUH तवज्जुह (ع - مٹ) توجه

1. ध्यान (Dhyán) रुख (Rukh)
(دھیان رُخ)

2. कृपा (Kripa) दया (Daya)
(کریا دیا)
मेहरबानी (Mehr bání) (مہربانی)

TAU, JÍH तौजीह (ع - مٹ) توجیہ

1. स्पष्टता (Ispashtata) (اسپشٹتا)
व्याख्या (Vyákh, khyā) (ویاکھ، کھیہ)
तशरीह (Tashríh) (تشریح)

2. कष्ट कल्पना (Kasht kalpana) कष्ट
(ताविल Távil) (کشت تاول)

توحش (ع - مذ)

TAVAH, HUSH तवह हुश
उद्विग्नता (Udvignata) (اُدْ، گَنْتا)
घबराहट (Ghabráhat) वहशत
(وَحْشَت)

TAVÁZO तवाजो (ع - مذ) تواضع
आदर (Ádar) सत्कार (Satkár)
(آدَر سَتْکَآر)
आवभगत (Áobhagat) (آؤبھگت)

TAVÁFUQ तवाफुक (ع - مذ) توافق
समता (Samata) अनुकूलता
(अनुकूलता) (Anokúlata)
(مُوافَاقَت) (Muváfaqat)

TAVÁLUD तवालुद (ع - مذ) توالد
उत्पत्ति (Utpatti) संतान उत्पन्न
करना (Santán utpann karna) (سَنَتَان
کَرنا)

TAU, AM तौअम (ع - ص) تو ام
यमज (Ymaj) यमल (Yamal)
(यमज) (जुवॉन) (Jurván) (یَمَل)

TU, VÁN तुवान (ف - مٹ) توان

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal)
(شکَتی بَل)

2. सामर्थ्य (Samarthyā) (سامرْتھیہ)

हैसियत (Haisiyat) (حَیْثِیَّت)

TUVÁN-GAR (ف - مذ) توانگر

(TUVANGAR) तुवांगर (तुवंगर)

धनाढ्य (Dhanádhya) (دَہْناڈھیہ)

धनवान (Dhan vān) समृद्ध

(समृद्ध) (समृद्ध) (समृद्ध) (समृद्ध)

(Mál dār) (مالدار)

TAU, BÍHK तौबीख (ع - مٹ) توبیخ

भर्त्सना (Bhart sana) वाग्दंड

(वाग्दंड) (वाग्दंड) (वाग्दंड) (वाग्दंड)

(Dānt phatkār) (دَانَتْ پھتکار)

TOSHA توشہ (ف - مذ) توشا
यात्रिक (Yātrik) सफर में
साथ रहने वाला खाना (Safar men sāth
rahne wāla khāna) سفر میں ساتھ
(دهله والا كهانا)

TAU,SLF तौसीक (ع - مث) توصیف
प्रशंसा (Prashansa) श्लाघा
(Shlāgha) तारीक (Tārif)
(تعریف)

TAU,ZIH तौज़ीह (ع - مث) توضیح
स्पष्टता (Ispash,tata) (اسپش تتا)
व्याख्या (Vyā kh,khya) (ویاکھ، کھیا)
विवरण (Vivaran) अध्याहार
(Adb,dhyāhār) वज़ाहत
(Vazāhat) (وضاحت)

TAU,FIR तौफ़िर (ع - مث) توفیر
वृद्धि (Vrid,dhi) अधिकता
(Adbikata) बढ़ती (Barhti)
(برہتی)

TAU,FIQ तौफीक (ع - مث) توفیق
1. शक्ति (Shakti) सामर्थ्य
(Sāmārthyā) ताकत
(Tāqat) (طاقت)

2. साहस (Sāhas) उत्साह
(Utsāh) हिम्मत (Himmat)
(همت)

TA,VAQ,QO तवक्को (ع - مث) توقع
प्रत्याशा (Pratyāsha) आशा
(Āsha) भरोसा (Bharosa)
आसरा (Āsra)

TAUHID तौहीद (ع - مث) توحید
अद्वैतवाद (Ad,dwait vād) اد'दویت
ईश्वर को एक मानना (Īshwar ko
ek mānna) (ایشور کو ایک ماننا)

TUDA तूदा (ف - مذ) توده
ढेर (Dher) अटंबार (Atambār)
(اتمبار)

TAVAR,RO तवरौ (ع - مذ) تورع
संयम (Sanyam) इन्द्रिय निग्रह
(Indriya niggrah) (اندریہ نگرہ)
(Zuhd) (زهد)

TAVAS,SUT तवस्सुत (ع - مذ) توسط
माध्यम (Māddhyam) साधन
(Sādhan) उपाय (Upái)
ज़रीआ (Zarīa) (ذریعہ)

TAVAS,SUL तवस्सुल (ع - مذ) توسل
1. आधार (Ādhār) ज़रीया
(Zariyā) (ذریعہ)
2. कार्य सिद्धि के लिये किसी को बीच में
डालना (Kārya Siddhi ke lie کسی
ko bich men dālna) (کار یہ سدھی کے
لئے کسی کو بیچ میں ڈالنا)

TAU,SAN तौसन (ف - مذ) توسن
अश्व (Ash,shwa) घोड़ा (Ghōṛa)
(گھوڑا)

TAU,SIA तौसीअ (ع - मथ) توسیع
1. विस्तार (Vis,tār) विशालता
(Vishālata) (ویشالتا) वुसअत (Vus,at)
(وسعت)

2. वृद्धि (Vrid,dhi) बढ़ती
(Barhti) (برہتی)

TAU, LÍD तौलीद (ع - مٹ) تولید

उत्पत्ति (Utpatti) पैदाइश (त, पित, ती)
(Paidáish) पैदानش

TAVAN, GAR तवंगर (फ - म) टोंगर
दिको 'तवान्गर'

TA, VAH, HUM तवह् हुम (म - म) लोहम
भ्रम (Bhram) संदेह (Sandeh)
शंका (Shanka) वहम् (स, न, दिह)
(Vahm) वहम

TAU, HÍN तौहीन (ع - मٹ) توهين
तिरस्कार (Tiraskár) निंदा (تسكار)
(Ninda) अनادر (Anádar) (نلدا)
बेइज्जती (be izzati) (بے عزتی)

TAH तह (ف - मٹ) ته
निम्न (Nimn) अधः (Adhah) (نمن)
नीचे (Níche) तला (Tala) (نیچے)

TA, HAB, BUJ तहब्बुज (ع - म) تهبيج

1. हलका वरम (Halka varam) (هلكا ورم)
भरभराहट (Bharbharáhat) (بربراهت)
2. चेहरे की भरभराहट (Chehre ki bharbharáhat) (چہرے کی بربراهت)

TA, HAT, TUK तहत्तुक (ع - म) تهتک
कलह (Kalah) झगड़ा (Jhagra) (كله)
(Tú tú main main) तू तू मैं मैं (تو تو میں میں)

तेखाने (फ - म) تهخانه

TAH, KHÁNA तहखाना
तलग्रह (Talgrih) (تل گره) अधस्तल

TA, VAQ, QUF तवक् कुफ (म - म) توقف
विलंब (Vilamb) डील (Dhíl) (ولمب)
देर (Der) (دیر)

TAU QÍR तौकीर (ع - मٹ) توقير

1. प्रतिष्ठा (Pratish, tha) (پریش تها)
समान (Sam, mán) (سم, مان)
ताज़िम (Tázim) (تعظيم)
2. महत्व (Mahat, twa) (مہتو) महिमा (Mahima) (مہی, ما)
अहमयीयत (Ahammiyat) (اهمیت)

TA, VAK, KUL तवक्कुल (म - म) توکل
काल तुष्टि (Káltushti) (کال تشتی)
निस्पृहता (Nisprihata) (نسپرهتا)
कनाअत (Qaná, at) (قناعت)

TA, VAL, LA तवला (म - म) تولا

1. प्रेम (Prem) (پریم) अनुराग (Anurág) (انوراگ)
महबत (Mahab-bat) (محبیت)
2. श्रद्धा (Shriddha) (شر, دها) आस्था (Ástha) (آس تها)
एतिकाद (Etiquád) (اعتقاد)

TA, VAL, LUD तवल्लुद (म - म) تولد

उत्पत्ति (Ut, pat, ti) (उत, पित, ती) उद्भव
(Ud, bhau) पैदाइश (Paidáish) (ادبھو)
(Paidáish) पैदानश

TAU, LI, YAT तौलियत (ع - مٹ) توليت
संरक्षता (Sanrakchhata) (س, ر, ک چھتا)
निरीक्षण (Nírik, ohhan) (نریک چھن)
देख भाल (Dekh bhál) (دیکھ بهال)

تہنیت (ع - مٹ) تہ نیت (TAH, NIYAT) تہ نیت

1. ستوتی (استوتی) گونگان (Gungān) مڈھ (Mad, h مدح)

2. بدھاڑی (Badhāī) مبارکی (Mubārakī)

تیہی (ف - ص) تیہی (TIHI) ریکٹ (Rikt) خالی (Khalī) خالی

تیہی دست (ف - ص)

تیہی دست (TIHI-DAST) تیہی دست

ریکتہست (Rikt hast) درید (Darid, dr) نیردن (Nirdhan) کنگال (Kangāl) کنگال

تہہا (ع - مذ) تہہا (TA, HAI, YA) سنکल्प (Sankalp) نیشہای (Nishohai) پککا ایرادا (Pakkā irāda)

تہا (ع - ص) تہا (TAL, YÁR) تہا

1. تپتر (Tat par) مستعد (Ud, dyat) مستعد (Musta, id)

2. پورن (Purn) سمات (Samāpt) مکمل (Mukam mal)

3. کام میں آنے کے یوگ (Kām men āne ke yog) کام میں آنے کے یوگ

تیر (ف - مذ) تیر (TÍR)

1. بان (Bán) شہر (Shar) ویشیکھ (Vishikh)

آدھسٹل (Adhastal) زمین کے اندر کا مکان (Zamín ke andar ka makán)

تہدید (ع - مذ) تہدید (TAH, DÍD) بھرتسنا (Bhartsana) ڈانٹ ڈپٹ (Dānt dapat) غھڑکی (Ghurki) دھمکی (Dhamki)

تہذیب (ع - مٹ) تہذیب (TAH, ZÍB) شیشا-سمیتا (Sabh, bhyata) سانسکرتی (Sanskriti) ناگرکاتا (Nágarikata) تمہن (Tamad dun)

تہاکہ (ع - مذ) تہاکہ (TAH, LAKA) ہا ہا کار (Háhákár) کولاہل (Koláhal) کورام (Kuhram)

تہمت (ع - مٹ) تہمت (TUH, MAT) میتھاروپ (Mith, thya rop) آروپ (Árop) جھوٹا دوش (Jhútha dosh)

تہمتن (ف - ص) تہمتن (TAHAM, TAN) مہارثی (Maharathi) مہابھت (Mahabhat) مہاموچا (Maha mauja) مہا یودھا (Maha yoddha) بہت بڑا لڑنے والا (Bahut bara laṅne vála)

TEZ تیز (ف - ص)

1. प्रचंड (Prachand) तीव्र
(Tivr) उग्र (Ugr) सक्त
(Sakht)

2. तीक्ष्ण (Tik,ehhn) तीखा
(Tikha) धारदार (Dhār dār
(دهار دار)

3. शीघ्र (Shighr) तुरंत (Turant)
(تدرنت) जल्द (Jald)

4. निपुण (Nipun) चतुर (Chatur)
(چالاک) चालाक (Chálák)

TEZÁB तेजाब (ف - مذ)
अम्ल (Aml) एसिड (Acid)

TEZ-DAST तेजदस्त (ف - ص)
हस्त लघु (Hast laghu) हस्त
(हस्त कशल) कुशल (Hast kushal)
मशशाक (Mash shák) तیز رفتار (ف - ص)

TEZ-RAFTÁR तेज रफ्तार
द्रुत गामी (Drut gámi) (دروت گامی)
शीघ्र गामी (Shighr gámi) (شیگه گامی)
तेज चलने वाला (Tez chalne vála)
(چالنے والا)

TEZ-FAH, M तेज फहम (ف - ص)
कुशग्र बुद्धि (Kushágr bud,dhi) (کوشاگر
بুদ্ধی) तीक्ष्ण बुद्धि (Tikchhn bud,dhi)
(نیکیچهن بدهی) तेज अक्ल (Tez aql)
(تیز عقل)

تیز مزاج (ف - ص)

TEZ-MIZÁJ तेजमिजाज

क्रुद्धात्मा (Krudh,dhátma) (کرده)

2. श्रावण मास (Shrávan mās) (شراون)
(सावन) सावन (Sávan) (مسن)

تیر انداز (ف - مذ)

TÍRANDÁZ तीरन्दाज

धनुर्धर (Dhanur dhar) (دهنر دهر)

तीर चलाने वाला (Tír chaláni vála)
(تیر چالنے والا)

تیر بہدف (ف - ص)

TÍR-BA-HADAF तीर व हृदक

अमोघ (Amogh) (اموگه) राम बाण
(Rámbán) (دام بان) अचूक (Achúk)
(اچوک)

TÍRAGI तीरगी (ف - مٹ)
अंधकार (Andh kár) (اندھکار)
(Andhera) (اندھیرا)

TIRA तीरा (ف - ص)
अंधकारमय (Andh kár mai) (اندھکارمے)
अंध्यारा (Andhyára) (اندھیارا)
तीरे बाطن (ع - ص)

TÍRA-BÁTIN तीरा बातिन
दुष्टात्मा (Dushtátma) (دشٹاتما) खबीस
(Khabis) (خبیث)

तीरे बख्त (ع - ص)

TÍRA-BAKHT तीरा बख्त

हत भाग्य (Hat bhágya) (हत بهائیہ)

हतदैव (Hat daiv) (हत دیو)

बदकिस्मत (Bad qismat) (بد قسمت)

تیره دل (ف - ص)

TÍRA-DIL तीरादिल

دیکھو 'تیره باطن'

तलवार (Dudhári talvár) दूधारी
(تلوار)
TA, YAQ, QUN तयक्कून (य - ع - مذ) تیقن
1. निश्चय (Nish chhai) यकीन (نشی چے یقین)
(Yaqín)
2. विश्वास (Vish, shwás) (وہواس)
एतिवार (Etibár) (اعتبار)
TÍMÁR तीमार (ف - مذ) تیمار
1. उपचार (Upchár) (اوپچار) इलाज (Iláj)
2. परिचार (Parichár) (پریچار) रोगी की देख रेख (Rogí kí dekh rekh) (روگی کی دیکھ ریکھ)
तिमारदार (ف - مذ) تیماردار
TÍMÁR-DÁR तीमारदार
परिचर (Prichar) (پریچار) परिचारक (Parichárak) (پریچارک) बीमार दार (Bímárdár) (بیماردار)

(चिचिड़ा) चिचिड़ा (Chir, chīṭa) دهاتما
TĒSHA तेशा (फ - مذ) تیشہ
खनित्र (Khanittr) (کھنیت) कुदाल (Kudál) (کدال)
तिशे زن (ف - مذ)
TĒSHA-ZAN तेशा ज्ञन
कुदाल चलाने वाला (Kudál chalané vāla) (کدال چلانے والا)
TEGH तेग (फ - مٹ) تیغ
असि (Asi) (اسی) कृपाण (Kripán) (کریپان)
खड्ग (Khadg) (کھڈگ) करवाल (Karvāl) (کروال) तलवार (Talvár) (تلوار)
तिग दूदम (फ - मٹ) تیغ دودم
TEGH-E-DUDAM तेगे दुदम
यमधार (Yamdhár) (یم دھار) दुधारी

श

पारिस्थिर राहता है (par isthir rahta hai) وہ تارا جو (ایک ہی استھان پر استھر رہتا ہے)
ثابت तदम (ع - ص) ثابت تدم
SÁBIT-QADAM साबित कदम
अचल निश्चय (Achal nishchhai) (اچل) दृढ़ प्रतिज्ञा (Driṭh pratiggya) (دڑھ پرتیگی)
पक्के इरादे वाला (Pakke irāde vāla) (پکے ارادے والا)
शक्तिव (श - व) साक्रिब
प्रकाशमान् (Prakāsh mán) (پرکاش مان)

SÁBIT साबित (ع - ص) ثابت
1. स्थिर (Isthir) (اس تھو) स्थई (Isthái) (اس تھائی) मुस्तकिल (Mustaqil) (مستقل)
2. दृढ़ (Driṭh) (دڑھ) मज्बूत (Mazbút) (مضبوط)
3. प्रमाणित (Pramánit) (پرمانت) सिद्ध (Sid, dh) (سد)
4. ध्रुव तारा (Dhruvtára) (دھرو تارا) वह तारा जो एक ही स्थान पर स्थिर रहता है (Voh tára jo ek hi isthán)

- SAB,T سبوت (ع - مذ) ثبت
 अंकित करना (Ankit karana) (انکیت کرنا)
 लिखना (Likhna) (لکھنا)
- SUBÚT सुबूत (ع - مذ) ثبوت
 1. प्रमाण (Pramān) (प्रमाण) सिद्धि (Siddhi) (सिद्धि) पुष्टि (Pushti) (पुष्टि)
 (تصدیق) तसदीक (Tasdiq) (تصدیق) (पुष्टی)
 2. साक्षी (Sákehhi) (साक्षी) गवाही (Gaváhi) (गवाही)
- SAR,VAT सर्वात (ع - مٹ) ثروت
 समृद्धि (Samrid,dhi) (समृद्धि) वैभव (Vai bhau) (वैभव)
 (धन) धन दौलत (Dhan daulat) (धन دولت)
- SARÁ सरा (ع - مذ) ثری
 अधिलोक (Adhi lok) (अधिलोक) नाग (Nág) (नाग)
 लोक (Nág lok) (लोक) पाताल (Pátal) (पाताल)
- SURAI,YA सुरैया (ع - مذ) ثریا
 कृत्तिका नक्षत्र (Krittika nakehhatr) (कृत्तिका नक्षत्र)
 (परवीन) परवीन (Parvín) (परवीन)
- SUF,L सुफल (ع - مذ) ثفل
 फोक (Phok) (फोक) सीठी (Sithi) (सीठी)
- SIQÁHAT सिकाहत (ع - مٹ) ثقات
 श्रेष्ठता (Shresh thata) (श्रेष्ठता)
 बरप्पन (Barappan) (बरप्पन)
- SAQÁLAT सकालत (ع - مٹ) ثقات
 भार (Bhár) (भार) गुरुत्व (Gurutwa) (गुरुत्व)
 (बोझ) बोझ (Bojh) (बोझ)
- प्रभायुक्त (Prabha yukt) (प्रभायुक्त)
 चमकदार (Chamak dár) (चमकदार)
- SÁLIS सालिस (ع - مذ) ثالث
 1. तृतीय (Tritiya) (तृतीय) तीसरा (Tísara) (तीसरा)
 (तीसरा)
 2. मध्यस्थ (Madh,dhyasth) (मध्यस्थ)
 (पंच) पंच (panch) (पंच)
- SÁLISI सालिसी (ع - مٹ) ثالثی
 मध्यस्थता (Madh,dhyasthata) (मध्यस्थता)
 (पंचायत) पंचायत (Pancháyat) (पंचायत)
 (पंचायत)
- SÁNI सानी (ع - ص) ثانی
 1. द्वितीय (Dwitiya) (द्वितीय) दूसरा (Dúsara) (दूसरा)
 (दूसरा)
 2. समान (Samán) (समान) सदृश (Sadrish) (सदृश)
 (बराबर) बराबर (Barábar) (बराबर)
- SÁNI,YAN सानियन (ع - مٹ) ثانیاً
 पुनः (Punah) (पुनः) फिर (Phir) (फिर)
 (दुबारा) दुबारा (Dubára) (दुबारा)
- SÁNIYA सानिया (ع - مذ) ثانیہ
 पल (pal) (पल) चण (Chhan) (चण)
 लम्हा (Lam,ha) (लम्हा)
- SABÁT सबात (ع - مذ) ثبات
 1. दृढ़ता (Driḡhata) (दृढ़ता) मजबूती (Mazbūti) (मजबूती)
 (مضبوطی)
 2. स्थायित्व (Istháit,twa) (स्थायित्व)
 (इस्तिक्लाल) इस्तिक्लाल (Istiqlál) (इस्तिक्लाल)

SANA سنا (ع - مذ) ثنا
 প্রশাসা (Prashansa) ستوتی (پروشن سا)
 (Istuti) تارک (اس تکتی) (Tárf)
 (حمده) (Hamd) (تعریف)
 ثناخوان (عف - ص)

SANA-KHÁN سناخان
 ستوتی کرتا (Istuti karta)
 প্রশাসক (Prashansak) تارک (پروشن سک)
 کرنے والا (Tárf karne vála) (تعریف کرنے والا)

SANÁ-GAR سناگار (عف - ص) ثناگر
 دیکھو 'ثناخوان'
 ثنا گستر (عف - ص)

SANA-GUS,TAR سنا گستر
 دیکھو 'ثناخوان'

SANÁ-GO سنا گو (عف - ص) ثناگو
 دیکھو 'ثناخوان'

SAVÁB سواব (ع - مذ) ثواب
 पुण्य (Pun, nya) शुभ फल (پن نیہ)
 (Shubh, phal) प्रत्युपकार (شبه پهل)
 (Pratyup kár) अच्छा (پرتیب کار)
 बदला (Ach, chha badla) (اچھا بدلہ)

SAUR सौर (ع - مذ) ثور
 1. वृष (Vrish) वृषभ (Varishabb) (وریش)
 बैल (Bail) (بیل)
 2. वृषराशि (Vrish ráshi) (وریش راشی)
 बुर्जेसौर (Burj-c-saur) (بورج سौर)

SIQ,L सिकल (ع - مذ) ثقل
 गुरुत्व (Gurutwa) बोझ (Bojh) (گروتو)
 भारीपन (Bhári pan) (بہاری پن)

SIQAH सिकह (ع - مذ) ثقہ
 1. विश्वस्त (Vish,shwast) (ویش شوست)
 मोतबर (Motábar) (معتبر)
 2. श्रेष्ठ (Shresh,th) बुजुर्ग (شریش تھ)
 (Buzurg) (بزرگ)

SAQÍL सकील (ع - ص) ثقیل
 1. भारी (Bhári) गुरु (Guru) (بہاری)
 वजनी (Vazni) (وزنی)
 2. गरिष्ठ (Garishth) देर में (گریشٹ)
 पचने वाला भोजन (Der men) (دیر میں)
 pachne vála bhojan (پچنے والا بھوجن)

SULUS सुलुस (ع - مذ) ثلث
 तृतीयांश (Tritiyánsh) (ترتی پانص)
 तिहाई (Tihái) (تہائی)

SAMAR समर (ع - مذ) ثمر
 1. फल (Phal) मेवा (Meva) (فول)
 परिणाम (Parí nám) (پری نام)
 प्रतिफल (Prati phal) (پرتی فول)
 नतीजा (Natíja) (نتیجہ)

ج

2. शोषक (Shoshak) सोखने वाला (Sokhne vála) (سوکھنے والا)
3. मसि चूष (Masi chúsh) (مسی چوش) सोखता (Sokhta) (سوکھتہ)

JÁROB जारोब (फ - म्) भारोब (Márjāni) भाड़ू (Jhárú) (جھارو)

JÁRI जारी (ए - व) जारी (Praváhit) (प्रवाहित) बहता हुआ (Bahta hua) (بہتا ہوا)
2. प्रचलित (Prachalit) (پرچلت) चालू (Chálú) (چالو)

JÁRIYA जारिया (ए - म्) जारिया (Parichárika) (परिचारिका) दासी (Dási) (दासी) लौंडी (Laundi) (लुन्दी)

JÁSÚS जासूस (ए - म्) जासूस (Gupt char) (गुप्त चर) अपसर्प (Apsarp) (अपसर्प) भेदिया (Bhediya) (भेदिया) मुख्बिर (Mukhbir) (मुख्बिर)

JÁM जाम (फ - म्) जाम (Pán pátt) (पान पात्र) चापक (Chashak) (चशक) पियाला (Piyála) (पियाला)

JÁMID जामिद (ए - व) जामिद (Jā) (ज) अचल (Achal) (अचल)

JÁME जामे (ए - व) जामे (Sankálan karta) (संकलनकर्ता) (مرتب) मुत्तिव (Mu attib) (कर्ता)

JÁ ना (फ - म्) स्थान (Isthán) (استهان) जगह (Jagah) (جگہ)

JÁ-BA-JA जाबजा (व - म्) इतस्ततः (Itastatah) (اتستاتہ) जगह जगह (Yattr tattr) (یتتر تتر) (جگہ جگہ)

JÁBIR जाबिर (ए - व) अन्यायी (An,neái) (ان نہیائی) जालिम (Attyá chári) (اتیہ چاری) (ظالم)

JÁDÚ जादू (फ - म्) मायाकर्म (Máya karm) (مایاکرم) जाल (Indar jál) (اندر جال) सिह (Sihir) (سیہ)

JADÚ-GAR जादूगर (व - म्) मायावी (Máyaavi) (مایاوی) साहिर (Aindr jálík) (ایلندر جالک) (ساحر)

JÁDA जादा (फ - म्) 1. पाद पथ (Pád path) (पाद पथ) पद्धति (Pád pad,dhati) (पाद पद्धति) पग डंडी (Pag dandi) (पग डंडी) 2. पथ (Path) (पथ) मार्ग (Márg) (مارگ) रास्ता (Rásta) (راستہ)

JÁZIB जाज़िब (ए - व) 1. आकर्षक (Ákarshak) (اکرشک) खैचने वाला (Khenchne vála) (کھینچنے والا)

JÁN BÁZ جان باز (ف - ص) جاں باز

1. प्राणयूतक (Prāndyútak) پران
جان پر खेल जाने वाला
(Ján par khel jáne vala) (کھیل جانے والا)

2. उत्साही (Utsáhi) (ات ساہی) ہوسلا
مند (H: usala mand) (حوصلہ مند)

جانب داری (ع - ف - مٹ)

JÁNIB-DÁRI جانیب داری

पक्षपात (Pakchh pát) (پکچھ پات)
तरफदारी (Tarafdári) (طرف داری)

جان گداز (ف - ص)

JAN-GUDÁZ جاں گداز

कष्टदायक (Kasht dáyak) (کشت دایک)
दुःखदायी (Dukh,kh Dái) (دکھ دائی)
रुहफर्सा (Rúhfarsa) (روح فرسا)

جان گسل (ف - ص)

JAN-GUSIL جاں گسل

دیکھو 'جانگداز'

جان نثار (ف - ص)

JÁN NISÁR جاں نثار

जान निछावर करने वाला (Ján nichhá-
var karne vála) (جان نیچہ وار کرنے والا)
फिदाई (Fidái) (فدائی)

جان نواز (ف - ص)

JÁN-NAVÁZ جاں نواز

1. जीवन दाता (Jivan dáta) (جیون دا تا)
प्राणदाता (Prāndáta) (پران دا تا)
रुहपरवर (Rúhparvar) (روح پرور)

2. व्यापक (Vyápak) (ویا پاک) मुकम्मल
(Mukam,mal) (مکمل)

JÁMI,A जामिया (ع - مٹ) جامعہ
विश्व विद्यालय (Vish,shw vid,dyálai)
(यूनीवर्सिटी) (University) (یونیورسٹی)

JÁMÚS जामूस (ع - مڈ) جاموس
महिष (Mahish) (مہیش) लुलाय (Lulái)
(بھینسا) भैंसा (Bhainsa) (لولائے)

JÁMA जामा (ف - مڈ) جامہ
वस्त्र (Vas, tr) (وس تر) पट (Pat) (پٹ)
कपड़ा (Kap:ra) (کپڑا) लिबās (Libās)
(لباس)

JÁN جان (ف - مٹ) جان

1. प्राण (Prán) (پران) जीवन (Jivan)
दम (Dam) (دم)

2. शक्ति (Shakti) (شکتی) बल (Bal) (بل)

3. तथ्य (Tath,thya) (تھتھ) सार (Sár) (سار)
खुलासा (Khulása) (خلاصہ)

4. प्रिय (Priya) (پریہ) प्यारा (Pyára) (پیارا)

5. आत्मा (Átma) (آتما) रूह (Rúh) (روح)

JÁNÁN जाना (ف - مڈ) जानاں

प्रेयसी (Preyosi) (پریسی) प्रीतमा (Pritama) (پری تما)
प्रिया (Priya) (پریا) माशूक (Máshúk) (معشوق)

JÁNIB جانیب (ع - مٹ) جانیب

1. पक्ष (Pakchh) (پکچھ) ओर (Or) (اور)
तरफ (Taraf) (طرف)

2. पार्श्व (Párahwa) (پارشو) पहलू (Pahlú) (پہلو)

3. असभ्य (Asabb, bhya) (اسبیه)
अशिष्ट (Ashisht) (اشست) बेतमीज़
(Be tamiz) (بے تمیز)

JÁE, DÁD जाददाद (ज. - म.)

1. संपत्ति (Sampatti) (सम्पत्ति)
माल अस्वाच (Mál' as, báb) (माल)
(اسباب)
2. जमींदारी (Zamíndárl) (زمینداری)
जागीर (Jágir) (जाگیر)

JÁIZ जाइज़ (ज. - स.)

उचित (Uchit) (اچیت) उपयुक्त (Up, yukt)
(मुनासिब) (Munásib) (अपेक्षित)

JÁIZA जाइज़ा (ज. - म.)

1. परीक्षण (Paríkhon) (پریکھن)
जांच (Jáneh) (जांच) परताल
(Partál) (पोताल)
2. हाज़िरी (Házirí) (حاضری) गिनती
(Gintí) (گنتی)

JABAL जबल (ज. - म.)

पर्वत (Parvat) (پاروت) पहाड़ (Pahár)

JIBHL, LAT जिब्लत (ज. - म.)

स्वभाव (Swabháo) (سوبهاو) प्रकृति
(Ádat) (आदत) (प्रकृति)
(आदत)

JUB, N जुबन (ज. - म.)

भीरता (Bhiruta) (भीरुता) कायरता
(Káyerata) (कायरता) डरपोक पन
(Darpok-pan) (दरपोक-पन)

JUB, BA जुब्बा (ज. - म.)

लंबा कुरता (Lamba kurta) (लंबा कुरता)

2. प्रिया (Priya) (प्रिया) प्रीतमा (Pritama)
माशूक (Máshúq) (मशूक) (प्रीतमा)

JÁNVAR जानवर (ज. - म.)

1. प्राणी (Prani) (प्राणी) जीव (Jiv) (जीव)
2. पशु (Pashu) (पशु) चौपाया
(Chaupáya) (चोपाया)
3. असभ्य (Asabb, bhya) (اسبیه)
अशिष्ट (Ashisht) (اشست) गंवार
(Ganvâr) (गंवार)

JÁVIDAN जाविदां (ज. - स.)

शाश्वत (Sáshah, shwat) (शाश्वत)
निश्चय (Nishchay) (निश्चय) अविनाशी
(Avi náshí) (अविनाशी) हमेशा रहने
वाला (Hamesha rahne vála) (हमेशा रहने वाला)

JÁVED जावेद (ज. - स.)
निको 'जावदान'

JÁH जाह (ज. - म.)

1. पद (Pad) (पद) मरतबा (Martaba)
(मरतबा)
2. ऐश्वर्य (Aishwar, ya) (ऐश्वर्य)
वैभव (Vaibhav) (वैभव) हशमत
(Hashmat) (हशमत)

JÁHIL जाहिल (ज. - स.)

1. मूर्ख (Múrkh) (मूर्ख) अनभिज्ञ
(Anbbigya) (अनभिज्ञ) बेवकूफ
(Be vaqúf) (बेवकूफ)
2. अशिष्ट (Ashik, akhish) (अशिक)
अनपढ़ (Anparh) (अनपढ़)

2. भिन्न (Bhinn भिन्न) अन्य (Au,nya
(अन्य) दूसरा (Dúsa दूसरा)

JIDÁL जिदाल (ज - मथ)
युद्ध (Yud, dh युद्ध) समर (Samar
(लड़ाई) (Laṛái लड़ाई)

JUDÁI जुदाई (ज - मथ)

1. वियोग (Viyog वियोग) ब्रह्म (Vrah
(ब्रह्म) हिज्र (Hijr हिज्र)
2. अलगाव (Algáo अलगाव) अलाहिदगी
(Aláhidagi अलहिदगी)

JID,DAT जिददत (ज - मथ)

1. नूतनता (Nútanata नूतनता) नवी
नता (Navínata नवीनता) ताज़ा
पन (Táza pan ताज़ा पन)
2. नई सूझ (Nai sújh नई सूझ)
नई ईजाद (Nai ijád नई ईजाद)

JADAL जदल (ज - मथ)

1. युद्ध (Yud dh युद्ध) लड़ाई (Laṛái
(लड़ाई)
2. शत्रुता (Shatṛuta शत्रुता) बैर
(Bair बैर) दुश्मनी (Dushmani
(दुश्मनी)

JID,D-O JAHD जदु जहद (ज - मथ)

जिददो जहद
पराक्रम (Parákram पराक्रम) दौड़ धूप
(Dauṛ dhúp दौड़ धूप) कोशिश
(Koshish कोशिश)

JADÁD जदीद (ज - मथ)

1. नूतन (Nútan नूतन) नवीन (Navín
(नया) (Naya नया)

JAB,HA जबहा (ज - मथ)
ललाट (Lalát ललाट) भाल (Bhál भाल)
माथा (Mátha माथा)

JABÍN जबीन (ज - मथ)
भाल (Bhál भाल) ललाट (Lalát ललाट)
कपाल (Kapál कपाल) माथा (Mátha
(पेशानी) (Peshání पेशानी)

JUS,SA जुस्ता (ज - मथ)
देह (Deh देह) शरीर (Sharfr शरीर)
डीलडौल (Díldaul डीलडौल)

JAHÍM जहीम (ज - मथ)
नरक (Narak नरक) दोज़ख़ (Dozakh
(दो़ख़)

JAD जद (ज - मथ)
पितामह (Pitámah पितामह) दादा (Dáda
(दादा)

जदामजद (ज - मथ)

JAD,D-E-AM,JAD जददे अमजद

1. पूर्वज (Púrvaj पूर्वज) असलाफ़
(Asláf असलाफ़)
2. हज़रत आदम (Hazrat-Ádam हज़रत
(आदम))

JID जिद (ज - मथ)
पराक्रम (Prákram पराक्रम) उद्यम
(Ud,dyam उद्यम) कोशिश (Koshish
(कोशिश))

JUDA जुदा (ज - मथ)

1. पृथक (Prithak पृथक) अलग
(Alag अलग)

JAR, RÁR جرار (ع - مٹ) جرار

1. विशाल (Vishál) (وشال) महान (Mahán) (مهان) अज़ीम (Azim) (عظیم)

2. वीर (Vír) (ویر) योद्धा (Yodha) (یودھا) जवांमर्द (Gaván mard) (جواں مرد)

JAR, H जर्ह (ع - ص) جرح

1. क्षत (Chhat) (چھत) घाव (Gháo) (گھاؤ)

2. प्रतिपरीक्षा (Prati parikohha) (پرتی پریتی) प्रति प्रश्न (Prati prashn) (پرتی پرسن) क्रास एकज़ामिनेशन (Cross-examination) (کراس اکزامینیشن)

JARAS जरस (ع - مذ) جرس

घंटा (Ghanta) (گھنٹا) घड़ियाल (Gharīyál) (گھریال)

JUR, Á जुरआ (ع - مذ) جرعه

चलु (Chalu) (چالو) घूंट (Ghúnt) (گھونٹ)

JAR, GA जरगा (ع - ت) جرگہ

समूह (Samúh) (سموہ) दल (Dal) (دل) जथा (Jat, tha) (جتھا)

JUR, M जुर्म (ع - مذ) جرم

दोष (Dosh) (دوش) अपराध (Aprádh) (اپردھ) कुसूर (Qusúr) (قصور)

JUR, MÁNA जुर्माना (ع - ف) جرمانہ

अर्थ दंड (Arth dand) (ارتھ دند) साहस (Sáhas) (ساهس) तावान (Táván) (تادان)

2. आधुनिक (Ádhunik) (آدھنیک)

अर्वाचीन (Arváchin) (اردو چین)

नए ज़माने का (Nao zamáno ka) (نئے زمانے کا)

JUZÁM जुज़ाम (ع - مذ) جذام

कुष्ठ (Kushth) (کشتھ) कोढ़ (Korh) (کورھ)

JAZ, B जञ्ज (ع - مذ) جذب

1. आकर्षण (Ákarshan) (اکرشن) खिंचाव (Khincháo) (کھینچاؤ)

2. चूषण (Chúshan) (چوشن) चूसना (Chúсна) (چوسنا) सोखना (Sokhna) (سوکھنا)

3. आत्मसात् (Átmsát) (آتمسات) अपने में घुला मिला हुआ (Apne men ghula mila hua) (اپنے میں گھلا ملا ہوا)

JAZ, BA जञ्बा (ع - مذ) جذبہ

1. मनोभाव (Manobháo) (ملوبھاؤ) मनोवृत्ति (Manovritti) (منوورتتی)

2. आवेश (Ávosh) (آویس) जोश (Josh) (جوش)

JUR, AT जुरअत (ع - مٹ) جرأت

साहस (Sáhas) (ساهس) वीरता (Vírata) (ویرتا) हिम्मत (Himmat) (ہمت)

JAR, RÁH जरह (ع - مذ) جرح

शस्त्र चिकित्सक (Shastr chikitsak)

शल्य वैद्य (Shallya vaidya) (शलّیہ وید)

चाँदनी (Chir pháç karne vála) (چندر والہ)

JAZA جزا (ع - مٹ) جज़ا

प्रत्युपकार (Pratyupkār) (پرتیوپکار)
अच्छा बदला (Ach,ahha badla) (اچھا بدلا)

JAZ,R जर (ع - مذ) ज़र

समुद्र के पानी का उतार (Samuddr ko
pāni kā utār) (سمندر کے پانی کا اتار)
भाटा (Bhāta) (بھاتا)

جزر و مد (ع - مذ)

JAZ,R-O-MAD जज़रोमद

ज्वार भाटा (Jwār bhāta) (جوار بھاتا)

JAZ,M जज़्म (ع - ص) जज़्म

1. दृढ़ (Driḥ) (دریہ) मज़बूत (Mazbūt
مضبوط)

2. किसी शब्द के अन्तिम अक्षर को हल
करना (Kisi shabd ke antim akshh-
ar ko hal karna) (کسی شبد کے
انتم اکشہر کو هل کرنا)

JUZ,V जुज्व (ع - مذ) जुज्व
‘دیکھو’ ‘جز’

JUZVI जुज्वी (ع - ص) जुज्वी

आंशिक (Ānshik) (आंशक) थोड़ा (Thora
تھوڑا)

JAZIRA जज़ीरा (ع - مذ) جزیره

द्वीप (dwīp) (द्वीप) टापू (Tāpū) (तापो)

JIZ,YA जिज़्या (ع - مذ) جزیه

कर (Kar) (कर) टैक्स (Tex) (تیکس)

JASÁRAT जसारत (ع - मٹ) جسارت

दुःसाहस (Dus,sāhas) (دس ساهس) धृष्टता
(Dhristata) (धृष्टता) दीठपन
(Dhith pan) (दीठपन)

JARÍ जर्री (ع - ص) جرری

1. साहसी (Sāhasī) (ساهسي) शूर
(Shūr) (شور) हिम्मत (Himmat)
(همتي)

2. निर्भीक (Nirbhīk) (نيربھک) निडर
(Nidar) (نڈر)

JARYÁN जरयान (ع - مذ) جر یان

1. प्रवाह (Pravāh) (پرواہ) बहाव
(Bahāo) (بہاؤ)

2. प्रमेह (Pramoh) (پرمیہ) प्रसैक
(Prasek) (پرسیک) जिरयान का मरज़
(Jiryán ka maraz) (جریان کا مرض)

JARIB जरिब (ع - مٹ) जरیب

1. क्षेत्र मापदंड (Chhettr māpdand)
(چھتر ماپدند) खेत नापने की
ज़ंजीर (Khet nāpne ki zanjir)
(کھیت نا پنے کی زنجیر)

2. दंड (Dand) (دند) लाठी (Lāthi)
(لاٹھی)

JARÍDA जरिदा (ع - مذ) جریدہ

1. एकाकी (Aká kī) (ایکائی) अकेला
(Akola) (اکيلا)

2. समाचार पत्र (Samāchār pattr)
(समाचार पत्र) अखबार (Akhbār)
(اخبار)

JUZ जुज (ع - مذ) جز

1. बिना (Bina) (بنا) बगैर (Baghair)
(بغیر)

2. अंश (Ansh) (अंश) भाग (Bhāg)
(भाग) टुकड़ा (Tukṛa) (تکڑا)

JÁL جال (جمل - ع - مذ)

1. छल (Chhal) (چهل) धोका (Dhoka) (دھوکا)
2. कृत्रिमता (Kritrimata) (کرتیم تا) बनावट (Banávat) (بناوٹ)

JÁ,L-SÁZ जालसाज़ (ص - ع - ف)

1. छली (Chhalí) (چھلی) धोकेबाज़ (Dhoke báz) (دھوکے باز)
2. जाली काम करनेवाला (Jáli kám karne wála) (جعلی کام کرنے والا)

JÁ,LI जाली (ص - ع - ف)
कृत्रिम (Krittrim) (کرتیم) बनावटी (Baná-vatí) (بناوٹی)

JUGHRÁT जुग्रात (مذ - ف - مذ)
दधि (Dadhi) (دھی) दही (Dahí) (دھی)
جفر افیہ (ع - مذ)

JUGH RÁFIYA जुग्राफिया
भूगोल शास्त्र (Bhúgol shástr) (بھوگول)
भूगोल विद्या (Bhúgol viddya) (بھوگول)
विद्या (شاستر)

JAFa जफा (مذ - ف - مذ)
निर्दयता (Nirdaita) (نردیتا) अन्याय (An nyái) (ان نیای)
अत्याचार (Attyá chár) (اتیآچار) जुल्म (Zulm) (ظلم)
جفا پیشہ (ف - ص)

JAFa-PESHA जफा पेशा
अत्याचारी (Attya ohárl) (اتیآچاری)
अन्यायी (Annyái) (ان نیائی) जालिम (Zálim) (ظالم)

JAFa-JÚ जफाजू (ص - ف - مذ)
'جفا پیشہ'

JASÁMAT जसामत (ع - مذ - مٹ)
घनत्व (Ghanat,twa) (گھنٹ، تو) मोटाई (Motái) (موٹائی)

JAST जस्त (ف - مٹ)
उत्फाल (Utpál) (ات پھال) फलंग (Phaláng) (پھالنگ) कूद (Kúd) (کود)

JUSTJÚ जुस्तजू (مٹ - ف)
मार्गण (Márgan) (مارگن) अन्वेषण (Anveshan) (انویشن) खोज (Khoj) (کھوج)
तलाश (Talásh) (تلاش)

JASAD जसद (ع - مذ)
देह (Deh) (دیہ) शरीर (Sharír) (شریر)
बदन (Badan) (بدن)

JISM जिस्म (ع - مذ)
शरीर (Sharír) (شریر) वपु (Vapu) (وہو)
देह (Deh) (دیہ) बदन (Badan) (بدن)

JISMÁNI जिस्मानी (ف - ص)
शारीरिक (Sháririk) (شاریرک) दैहिक (Daihi) (دہیک)
बदनी (Badani) (بدنی)

JASÍM जसीम (ص - ف)
स्थूल (Isthúl) (استھول) भारीभरकम (Bhári bharkam) (بھاری بھرکم)
मोटा (Mota) (موٹا) ताजा (Mota táza) (موتازا)

JASH,N जशन (ف - مذ)

1. उत्सव (Utsav) (اتسو) धूमधाम (Dhúm hádm) (دھوم دھام)

2. रंग रलियां (Rang raliyán) (رنگ)
ऐश (Aish) (ایش)

JÁ,D जाद (ع - مذ)
वेणी (Voni) (وہنی) चोटी (Choti) (چوٹی)

جگر سوز (ف - ص)

JIGAR-SOZ جِگار سوز

सहानुभूति कर्ता (Sahānubhūti karta
हमदर्द (Hamdard) (سہانوہوتی کرتا
(همدرد)

جگر کاوی (ف - مٹ)

JIGAR-KÁVI جِگار کاوی

पराक्रम (Parak, kram) (پراکرم) सकृत्
मेहनत (Sakht mehnat) (سخت) (مہنت)

JALA जला (ع - مذ) جلا
देश निकाला (Desh nikála) (دیش نکالا)

JILA जिला (ع - مٹ) جلا
आभा (Ábhā) (آبہا) प्रभा (Prabha)
चमक (Chamak) (چمک) दमक (Domak)
(دمک)

JUL, LÁB जुल्लाब (ع - مذ) جلاب
रेचक (Rechak) (ریچک) विरेचक
(Virechak) (ویرچک) मलमेदक (Mal
bhedak) (مل بہدک) दस्त की दवा
(Dast ki dava) (دست کی دوا)

JAL, LÁD जल्लाद (ع - ص) جلا د

- वधजीवी (Badhik) (بدھک) (वधजीवी) फांसी लगाने
(Vadhjivi) (وَدھ جیوی) वाला (Phānsi lagāne vāla)
(پہانسی لگانے والا)
- हत्यारा (Hot, tyāra) (हत्यारा) अन्यायी
(An nyāi) (ان نیائی) जालिम (Zālim)
(ظالم)
- फठोर हृदय (Kathor hridai) (کٹھور) (फठोर)
संगदिल (Sangdil) (سنگ دل) (همدے)

JAFĀ-KĀR जफाकार (ف - ص) جفا کار
دیگھو 'جفا پیشہ'

جفا کش (ف - ص)

JAFĀ-KASH जफाकश

पराक्रमी (Parāk, kramī) (پرا کرمی)
उद्योगी (Ud, dyogi) (اد، دیوگی) मेहनती
(Mehnatī) (مہنتی)

JUF, T जुफ्त (ف - مذ) جفت

- युगल (Yugal) (یگل) युग्म (Yug, m)
(जुड़ा) (Jōṛa) (یکم)
- जूते का जोड़ा (Jūte ka jōṛa) (जूते का जोड़ा)
(जुड़ा)
- समसंख्या (Samsankhya) (سم سنکھیا)
वह संख्या जो दो पर बट जाये (Voh
sankhya jo do par bat jāi) (وہ سنکھیا جو دو پر بٹ جائے)

JIGAR जिगर (ف - مذ) جگر

- यकृत (Yakrit) (یکرت) कलेजा
(Kaleja) (کلہجا)
- साहस (Sāhas) (ساحس) हिम्मत
(Himmat) (ہمت)

جگر بند (ف - مذ)

JIGAR-BAND जिगरबन्द

- प्रिय (Priya) (پریہ) प्यारा (Pyāra)
(پیارا)
- पुत्र (Puttr) (پتر) लड़का (Laṛka) (لڑکا)

جگر خراش (ف - ص)

JIGAR-KHARĀSH जिगर खराश

हृदय विदारक (Hridai vidārak) (هردے)
दुःखदायी (Dukh, lkh dāi) (ودارک)
روح فاسا (Rūh farsa) (روح فاسا)

جلد ساز (عف - مذ)

JIL,D-SÁZ جیلڈساز

جیلڈ بانڈھنے والا (Jild bāndhne
vāla جلد باندھنے والا)

JALSA جلّسا (ع - مذ)

1. سभा (Sabha) میٹنگ (Meeting) (میٹنگ)
2. अधिवेशन (Adhiveshan) اجلاس (Ijlās) (اجلاس)
3. नाच रंग (Nāch rang) ناچ رنگ

JALAQ جلّک (ع - ذ ث)

هست مایثون (Hast maithun) هست
هتھلاس (Hathlas) (میتھن)

JULÚS جلّوس (ع - مذ)

1. उत्सवात्रा (Utsau yattra) آتسویاترا
चलसमारोह (Chalsamāroh) چل
शोभायात्रा (Shobhayātra) شوہایاترا
(شوہایاترا)
2. बरात (Barāt) سبّاری (Savāri) (برات)
(سواری)

JAL,VA جلّوا (ع - مذ)

1. दर्शन (Darshan) دیدار (Didār) (دشمن)
2. कान्ति (Kanti) کانتی (Chhab) (چھب)

جلوہ گری (عف - مٹ)

JALVA-GARI جلّواگری

پرکٹ ہونا (Prakat hona) (پرکٹ ہونا)
سامنے آنا (Sānne āna) (سامنے آنا)

JALÁL جلّال (ع - مذ)

1. तेज (Tej) تہج (Pratáp) (پرتاپ)
(Rob) (روب)
2. क्रोध (Krodh) کروڈھ (Rosh) (روش)
(Ghussa) (غصہ)

JALÁLAT جلّالیت (ع - مٹ)

1. तेज (Tej) تہج (Pratáp) (پرتاپ)
(Jalál) (جلال)
2. श्रेष्ठता (Shreshthata) شریشتھا
(Pratishtba) (پریشٹھا)
(Bapppan) (بپپن)

جلالوطن (ع - ص)

JALA-VATAN جلّاواتن

देशवहिष्कृत (Desh vahishkrit) دیس
देश निकाला दिया हुआ (Desh nikála diya hua) دیس نکالا
(دیا ہوا)

JAL,D جلّد (ف - ص)

शीघ्र (Shighr) شہجہر (Turant) (تورنت)
सपदि (Sapadi) سپدی (Fauran) (فوراً)

JIL,D جیلڈ (ف - مٹ)

1. चर्म (Charm) چرم (Khál) (کھال)
2. प्रति (Prati) پرتی (Ek) (ایک)
पुस्तक (pustak) (پستک)
3. पुस्तक की जुबबंदी और सिलाई (Pustak ki juz bandi aur silāi) (پستک کی جز بندی اور سلائی)

جلد باز (ف - ص)

JAL,D-BÁZ جلّدباز (ف - ص)
आतुर (Átur) (اتر) (Utaola) (اتاولا)

gam (سگام) स्त्री प्रसंग (Istri prasang
(रति) (Rati) रति (استری پرسلگ)
मुबाशरत (Mubásharat) (مباشرت)

JAMÁ,AT जमाअत (ع - مٹ)

1. समूह (Samúh) (سموة) (Dal दल)
(मजमा) (Majma) (دل)
2. कक्षा (Kaksha) (ککشا) (दर्जा)
(Darja)
3. परिषद् (Parishad) (پری شد) (इदारा)
(Idara)
4. पंक्ति (Pankti) (پنکٹی) (कतार)
(Qatár) (قطار)

JAMÁL जमाल (ع - مذ)

सौंदर्य (Saundarya) (سون داریه) सुंदरता
(Sundarata) (سندرتا) सुरुपता (Surúpata)
(حسن) (Husn) (सुरूपिता)

JAM.A जमा (ع - مٹ)

1. एकत्र (Ekattr) (ایکتر) इकट्ठा
(Ikaththa) (اکتھا)
2. संचित (Sanchit) (سلیچت) जखीरा
(Zakhíra) (نخیره)
3. बहुबचन (Babu bachan) (بہو بچن)
(जमाकासीरा) (Jama ka sígha) (جمع
(کا صیغہ))
4. योग (Yog) (یوگ) जोड़ (Jor) (جوڑ)
5. धन (Dhan) (دھन) रकम (Raqaam)
(رقم)

جمعیت (ع - مٹ)

JAM,YÍ,YAT जमईयत

1. समूह (Samúh) (سموة) जनसमूह (Jan-
samúh) (جن سموة) भीड़ (Bhír) (بھیڑ)

JALI जली (ع - ص)

1. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) व्यक्त
(Vyakt) (ویکت) ज़ाहिर (Záhir)
(ظاهر)
2. मोटे अक्षरों में लिखा हुआ (Mote
aksharon men likha hua) (موتے
اکشوروں میں لکھا ہوا)

JALÍS जलीस (ع - مذ)

सहचार (Sahchár) (سہچار) पार्श्ववर्ती
(Párshwa varti) (پارشورवर्ती) साथी
(ساتھی)

JALÍL जलील (ع - ص)

श्रेष्ठ (Shreshth) (شریہتر) महान
(Mahán) (مہان) अज़ीम (Azím)
(عظیم) جلیل القدر (ع - ص)

JALÍLUL-QADR जलीलुल क़दर

महानात्मा (Mahánátma) (مہانااتما)
अतिश्रेष्ठ (Atish,shreshth) (اتیش
شریشتہ)

JAMÁDÁT जमादात (ع - مذ)

खनिज पदार्थ (Khanij padarth) (کھنيج
پدارث) जड़ पदार्थ (Jar padarth)
(جڑ پدارث) वह चीज़ें जिनमें बढ़ने
या हरकत करने की ताकत न हो
(Voh chízen jin men bahne ya
harakat karne ki táqat na ho)
وہ چیزیں جن میں بڑھنے یا حرکت
کرنے کی طاقت نہ ہو

JIMÁ,A जिमाअ (ع - مذ)

मैथुन (Maithun) (میتھن) संभोग
(Sambhog) (سمبھوگ) समागम (Samán)

JAMÍL جمیل (ع - ص) جमीل
 सुंदर (Sundar) मनोहर (Manohar)
 (روپوان) रूपवान् (Rūpvān)
 हसीन (Hasīn)

JIN جن (ع - مذ) जिन
 1. एक प्रकार का प्रेत (Ek prakār ka pret)
 (ایک پرکار کا پریٹ)
 2. प्रेतबाधा (Pret bādha)
 (پریٹ بادھا)
 खलल (Khalal)

JANÁB जनাব (ع - مٹ) جناب
 1. द्वार (Dwār) ड्योढ़ी (Deorhi)
 (دیورھی)
 2. श्रीमान् (Shrīmān) श्रीयुत (Shriyut)
 (शरीयूट) महाशय (Mahāshai)

JANÁBAT जनावत (ع - مٹ) جنابت
 अशौच (Ashauch) अपवित्रता (Apavittrata)
 (اپوترتا) नापाकी (Nāpāki)
 (ناپاکی)

JANÁZA جنازه (ع - مذ) جنازا
 अर्थी (Artbi) मैयत (mai,yat)

JINÁN जिनान (ع - مذ) جنان
 स्वर्ग (Swarg) देव लोक (Deo-lok)
 (دیولوک) नाक (Nāk) जन्नत (Jannat)
 (جننت)
 (یہ لفظ جننت کی جمع ہے لیکن
 واحد معنوں میں مستعمل ہے)

JUM,BÁN जुम्बां (ع - ص) جنباں
 1. कपित (Kampit) हिलता (Hilta hua)
 (کپیت هلتا هوا)

2. सेना (Soni) फौज (Fauj)
 3. सभा (Sabha) इदारा (Idāra)
 (اداره)

JUM,LA जुम्ला (ع - مذ) جملا
 1. सम्पूर्ण (Sampūrn) सर्व (Sarv)
 (سب) सब (Sab)
 2. वाक्य (Vākya) शब्द समूह (Shabd samūh)
 (شبد سموده) फिक्रा (Fiqra)
 (فقرة)

JAMAN जमन (ع - مٹ) جمن
 यमुना (Yamuna) जमना नदी (Jamna nadi)
 (جمنا ندی)

JUMÚD जुम्द (ع - مذ) جمود
 गत्यवरोध (Gattyaurodh) रुकावट (Rukāvat)
 (رکوت) डैड लाक (Deadlock)
 (دیدیلاک)

JUM,HUR जुम्हूर (ع - مذ) جمهور
 जनता (Janata) अवाम (Avām)
 (عوام)
 جمهوری (ع - ص)

JUM,HURÍ जुम्हूरी (ع - مذ) جمهوری
 सार्व जनिक (Sārv janik) अवामी (Avāmi)

جمهوریت (ع - مٹ)

JUM,HURÍ,YAT जुम्हूरियत
 प्रजातंत्र (Praja tantr) लोक शाही (Lok shāhi)

JAMÍ,A जमीअ (ع - ص) جمیع
 सम्पूर्ण (Sampūrn) समस्त (Samaet)
 सब (Sab)

JANG جنگ (ف - مٹ)
 سمر (Samar سمرو) संग्राम (Sangrām)
 संयुग (Sanyug संग्रिय)
 रण (Ran रण) युद्ध (Yuddh, dh युद्ध)
 लड़ाई (Larāí لڑائی)
 جنگ آزما (ف - ص)

JANG-ÁZMA जंग आज़मा
 युद्धवीर (Yuddhvīr युद्धवीर)
 कुशल (Yuddh kushal युद्धकुशल)
 युद्ध निपुण (Yuddh nipun युद्धनिपुण)
 लड़ाकू (Larākū लड़ाकू)
 جنگ آزموده (ف - ص)

JANG-ÁZMÚDA जंग आज़मूदा
 دیکھو 'جنگ آزما'
 JANGÁH जंगाह (फ - मٹ)
 रणभूमि (Ran bhūmi रणभूमि) मैदाने
 जंग (Maidán-e-jang میدان جنگ)

JANG-JÚ जंगजू (फ - व)
 योडा (Yoddha युद्धा) रणवीर (Ran vīr रणवीर)
 लड़ाकू (Larākū लड़ाकू)

JANGAL जंगल (फ - मڈ)
 कानन (Kānan कानन) विपिन (Vipin विपिन)
 वन (Arannya अरण्य)
 सहरा (Sahra सहरा) (Van वन)

JANGALI जंगली (फ - व)
 1. आरण्यक (Áran,nyak आरण्यक)
 जंगल का (Jangal ka जंगल का)
 2. असभ्य (Asabh,bhya असभ्य)
 अशिष्ट (Ashisht अशिष्ट) उजड़ु
 (Ujad,d उजड़)

2. हिलाने वाला (Hilāne vāla हिलाने वाला)
 (دوسرے معلوم میں موکب ہو کر)
 آنا ہے جیسے 'سلسلہ جنبان'
 JUM,BISH जुम्बिश (फ - मٹ)
 कम्पन (Kampan कम्पन) थर थराहट
 (Thartharā'at तहترधाट) हिलना
 डोलना (Hilna dolna ہلنا ڈولنا)

JAN,NAT जनत (ع - مٹ)
 नाक (Nāk नाक) स्वर्ग (Swarg स्वर्ग)
 सुरलोक (Sur lok सुरलोक)
 बिहिशत (Bihisht बिहिशत)

JAN,NATI जनती (ع - व)
 1. प्राप्तस्वर्ग (Prāpt swarg प्राप्तस्वर्ग)
 (सुरगीय Swargiya सुरगीय)
 जनत नशी (Jannat nashī जनत नशी)
 2. स्वर्गीय (Swargiya स्वर्गीय) जनत
 का (Jannat ka जनत का)

JIN,S जिनस (ع - मٹ)
 1. वस्तु (Vastu वस्तु) पदार्थ (Pudārth पदार्थ)
 चीज़ (Chíz चीज़)
 2. वर्ग (Varg वर्ग) श्रेणी (Shreni श्रेणी)
 जमाअत (Jamā,at جماعت)
 3. अन्न (An,n अन्न) अनाज (Anāj अनाज)
 4. लिंग (Ling लिंग) नस्ल (Nasl نسل)

جنسیت (ع - مٹ)

JIN,SÍ (I) YAT जिनसी (सि) यत
 सहलिंगता (Sah lingata सहलिंगता) एक
 जिस का होना (Ek jins ka hona ایک جس کا ہونا)
 جنس کا

3. अस्वीकृति (Aswikriti) (असवी कृति)

इन्कार (Inkár)

4. प्रतिकार (Pratikár) (प्रती क़ार बदला
(Badla बदला)

JAV(V)ÁD जव (जव) (ज - व)

1. मुक्त हस्त (Mukt hast) (मुक्त हस्त)

दानशील (Dánshíl) (दान शील) अति

दानी (Atidáni) (अती दानी) फैयाज़
(Faiyáz) (फ़ियाज़)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ऐश्वर का एक नाम)

JAVÁR जवार (ज - व)

प्रतिवास (Prativás) (प्रती वास)

(Paṛos) (परस)

जोअर (ज - व)

JAVÁRISH जवारिश

अवलेह (Avleh) (अवलेह) चाट कर खाई

जाने वाली दवा (Chát kar khái)

jáne váli dava) (जात कर क्हायी)

(जाने वाली दवा)

JAVÁZ जवाज़ (ज - व)

औचित्य (Auchittya) (औचित्य)

जायज़ होना (Jáiz hone) (जायज़ होना)

JAVÁN जवान (ज - व)

1. युवक (Yuvak) (युवक) युवा (Yuva)

वयस्क (Vayask) (वयस्क) तरुण

(Tarun) (तरुन)

2. सैनिक (Sainik) (सैनिक) सिपाही

(Sipáhi) (सिपाही)

जोअर (ज - व)

JAVÁN-BAKHT जवांभख्त

JANÚB जनुब (ज - न)

दक्षिण (Dakehkhin) (दक्खिन)

(Dak,khin) (दक़्क़िन)

JANÚBI जनुबी (ज - न)

दक्षिण (Dákohhinya) (दाक्खिने)

दक्षिण का (Dak,khin ka) (दक़्क़िन का)

JUNÚN जुनून (ज - न)

उन्माद (Unmád) (उन्माद)

(Vieh,chhiptata) (विहचिपता)

उन्मत्ता (Unmattata) (उन्मत्ता)

पगल पन (Págál pan) (पागल पन)

JANÍN जनीन (ज - न)

भ्रूण (Bhrún) (भ्रूण) गर्भस्थ (Garbh-

asth) (गर्भस्थ) वह बच्चा जो मां के पेट

में हो (Voh bach,cha jo mán ke pet

men ho) (वो बच्चा जो मां के पेट

में हो)

JAU जौ (ज - न)

यव (Yav) (यव) जौ (Jau)

JÚ जू (ज - न)

1. नदी (Nadi) (नदी) दरया (Darya)

(दरिया)

2. कुल्या (Kullya) (कुल्या) नहर (Nahr)

(नहर)

JAVÁB जवाब (ज - न)

1. उत्तर (Uttar) (उत्तर) पासुख (Pásukh)

(पासुख)

2. समान (Samán) (समान) जोड़ (Jor)

(जोड़)

JUD جود (ع - مذ) جود
 دان شیلتا (Dán shílata) دان شیلتا
 سدراوتا (Udárata) سدراوتا
 (Sakhávat) سدراوتا

JAULAT جودت (ع - مٹ) جودت
 دکتا (Dakohhata) دکتا
 (Kshahatá) دکتا
 (Zahánat) دکتا
 (Zahánat) دکتا

جور (ع - مذ) جور
 (Attyáchár) جور
 (Zulm) جور

JAUZ جوت (ع - مذ) جوت
 اکتوت (Akohhot) اکتوت
 (Akhot) اکتوت

JOSH جوش (ف - مذ) جوش

1. آویش (Ávesh) آویش
 (Veg) آویش
 (Áveg) آویش
 (Zor) آویش

2. ابال (Ubal) ابال
 (Uphán) ابال

3. اتما (Utsáh) اتما
 (Uman) اتما
 (Hausala) اتما
 (Hausala) اتما

جوشانده (ف - مذ)

JOSHÁNDA جوشانده

کواث (Kwáth) کواث
 (Kátha) کواث
 (Kátha) کواث

JOSHISH جوشش (ف - مٹ) جوشش

1. آویش (Áveg) آویش
 (Josh) آویش
 (Josh) آویش

بهاگیا (Bhágya sháli) بھاگیا
 (Saubhágya ván) سوبھاگیا
 (Iqbál) سوبھاگیا
 (Iqbál) سوبھاگیا
 (Iqbál) سوبھاگیا

جوان دولت (ع - ص)

JAVÁN-DAULAT جواں دولت
 ایشوریہ (Aishwar,rya ván) ایشوریہ
 (Samriddh) سمردھ
 (Daulat mand) دولت مند

جوان سال (ف - ص)

JAVÁN-SÁL جواں سال
 (Nau yuva) نایووا
 (Tarun) نایووا
 (Naujavan) نایووا
 (Naujavan) نایووا

جوان مرد (ف - ص)

JAVÁN-MARD جواں مرد
 1. ساسی (Sáhasi) ساسی
 (Utaáhi) ساسی
 (Hausala mand) ساسی
 2. شکتی (Shakti sháli) شکتی
 (Vír) ویر
 (Shujá,a) شجاعت

JAVÁNI جوانی (ف - مٹ) جوانی

تارون (Tárun,nya) تارون
 (Yuvávastha) یوواوستان
 (Naujavaní) نایووا
 (Naujavaní) نایووا

JAVÁHIR جواہر (ع - مذ) جواہر
 (Javáhir) جواہر

رتن (Ratn) رتن
 (Mani) منی
 (Javáhirat) جواہرات

JAUHAR جَوہر (ع - مذ) جَوہر

1. رتن (Ratn) مانی (Mani) (مندی)
2. دھرتا (Dakohhata) چترتا (Chaturata) (چترتا) قابلیت (Qábi-liyat)
3. سار (Sár) ست (Sat) (ست)
4. گون (Gun) سِفَت (Sifat) (صفت)

جَوہرشناس (ع - ص)

JAUHAR-SHANÁS جَوہرشناس

گون پھچاننے والا (Gun pahchán-ne vála) کد کرانے والا (Qadr karne vála)

JAUHARI جَوہری (ع - مذ) جَوہری

1. رتن ویکرتا (Ratn vik,kreta) رتن بچانے والا (Ratn bechne vála)
2. گون دوش پرکھنے والا (Gun dosh parakhne vála) (پرکھنا) (Parkhaiya) (ص)

JOYA جَویا (ف - ص) جَویا

جیگاسو (Jiggyásu) (جگ) (Anvekehhi) (خوجی) (Khoji)

JOYÁN جَویاں (ف - ص) جَویاں
دیکھو 'جَویا'

JO,YAN,DA جَویندا (ف - ص) جَویندا
دیکھو 'جَویا'

2. اُفان (Uphán) (اُبال) (اُپان)

JOSHAN جَوشن (ف - مذ) جَوشن

1. کواچ (Kavach) (کواچ) (Zirah) (زیرہ)
2. بھوج بندھ (Bhuj bandh) (بازوبند) (Bázú band)

JÚ,A جَو (ع - مٹ) جَو
بھو (Chhudha) (بھو)

JAUF جَوف (ع - مذ) جَوف
سوشیرتا (Sushirata) (سوشیرتا) (Pola pan) (پولا پن)

JÚQ جَوق (ت - مذ) جَوق
سموہ (Samúh) (مید) (Bhír)

JAULÁN جَولاں (ف - مٹ) جَولاں
بیدی کے پاؤں کا کڑا (Beí) (بیدی) (Qaidi ke páuñ ka kara) (کڑا)

جولانگاہ (ف - مٹ)

JAULÁN-GÁH جَولاں گاہ
دوڑ کا میدان (Dauṛ ka maidán) (دوڑ کا میدان)

JAULÁNI جَولانی (ف - مٹ) جَولانی

1. فورتی (Isphúrti) (فورتی) (Phurti) (تیزی) (Tezi)
2. اُتساہ (Utsáh) (اُتساہ) (Umag) (امگ)
3. دھوڑے کی دوڑ (Ghore ki dauṛ) (دھوڑے کی دوڑ)

विश्व विजयी (Vishshwa vija,i) विश्व
दुनियाँ को फतेह कर लेने वाला
(Dunya ko fatah kar lene vála) दुनिया
(کو فتح کر ایلے والا)

JIHÁT जिहत (ع - مٹ) جهت
दिशा (Dishu) दिश (Dish) दिशा
ओर (Or) तरफ (Taraf) (طرف اور)

JAHD जहद (ع - مٹ) جهاد
पराक्रम (Prák,kram) उद्योग (Ud,
dyog) उद्यम (Ud, dyam) कोशिश (Koshish
(کوشش)

JAHL जहल (ع - مڈ) جهل
मूर्खता (Múrkhata) अज्ञान (Aggyán
(अग'ग्यान) नासमझी (Nása-
mjhi) जहालत (Jahálat) (ناسمجھی جهالت)

JAHAN,NAM जहन्नम (ع - मड) جهنم
नरक (Narak) रौरव (Raurav) दोऊख (Dozakh
(دوؤخ)

جهنمی (ع - ص)

JAHAN-NAMI जहन्नमी

1. नारकी (Náraki) पापी (Pápi) (پاپی ناری)
2. नरकगामी (Narak gámi) (नरक'गामी) नरकवासी (Narak vási) (नरक'वासी) दोऊखी (Dozakhí) (दोऊखी)

JIHEZ जिहेज (ع - मड) جهیز
यौतुक (Yautuk) दायज (Dáyaj) (دایج یوتک)
दहेज (Dahej) (دهج)

JIHÁD जिहाद (ع - مڈ) جهاد
धार्मिक युद्ध (Dhármiik yuddh) (دھارمک
युद्ध) धर्म के लिये लड़ाई (Dharm ke
lie laráí) (دھرم کے لئے لڑائی)

JAHÁZ जहाज (ع - मड) جهاز
पोत (Pot) बड़ी नाव (Bari náo) (بڑی ناؤ)

JAHÁLAT जहालत (ع - मٹ) جهالت
अज्ञान (Aggyán) (अग'ग्यान) मूर्खता (Múrkhata) जड़ता (Jarata) (जड़ता)
(Nádáni) (نادانی) नादानी (Jazta)

JAHÁN जहान (ع - मड) جهان
संसार (Sansár) जगत् (Jagat) (जगत्)
सृष्टि (Srishti) दुनियाँ (Duniya) (دنیای)

جهاندیده (ف - ص)

JAHÁN-DÍDA जहां दीदा
बहुदर्शी (Bahudarshi) दुनियाँ (Duniya)
देखे हुए (Duniya dekho huo) (دیکھے ہوئے)

جهان گرد (ف - ص)

JAHÁN-GARD जहां गर्द
सर्व भ्रमी (Sarv bhrami) (सर्व'भ्रमी)
विश्व भ्रमी (Vish,shwa bhrami) (विश्व'भ्रमी)
दुनियाँ भर में घूमने वाला (Duniyá bhar men ghúmne vála) (دنیای'بھر میں گھومنے والا)

JAHÁN-GÍR जहांगीर (ع - मड) جهانگیر
चक्रवर्ती (Chakkr vartí) (چکرورتی)
जगद् विजयी (Jagad vijai) (جگد'ویجائی)

JAI, YID	جئید (ع - ص)	جیب (ع - مذ)	جیب
1. उत्तम (Uttam)	بہتر (اتتم)	1. कुरते का गला (Kurte ka gala)	کرتے کا گلا
Barhiya	بہتر	2. जेब (Jeb)	پاکٹ (Pcket)
2. महान (Mahán)	مہان (Shreshth)		(پاکٹ)
Bara	بہا (Bara)		
JAISH	جیش (ف - مذ)		
सेना (Sena)	سینا (Anik)		
चमू (Chamú)	چم (Fauj)		

چ

CHÁR-PÁYA	چارپایا	CHÁBUK	چابک (ف - مذ)
चतुष्पद (Chatushpad)	چتھس پد (Pashu)	प्रतोद (Pratod)	کشا (Kasha)
मवेशी (Maveshi)	موشی (Korá)	कोड़ा (Korá)	کوزا
चौपाया (Chaupáya)	چوپایہ		چابک دست (ف - ص)
	چارشنبہ (ف - مذ)	CHÁBUK-DAST	چابک دست
CHÁR-SHAMBA	چارشامبا	हस्त कुशल (Hast kushal)	ہست
बुधवार (Budhvár)	بہوار (Budh)	चिप हस्त (Chhipr hast)	چھپر ہست (کشل)
बुध	بہد	तेज़ और साफ काम करने वाला	تیز اور صاف کام کرنے والا
	چاروناچار (ف - ص)	(Tez aur saf kám karne wala)	
CHÁR-O-NÁCHÁR	چارو ناچار		چاپلوس (ف - ص)
विवशता पूर्वक (Vivashata púrvak)	ویوشتا پورک	CHÁPLÚS	چاپلوس
मजबूरन (Maj búran)	مجبورن	चाटुकार (Chátukár)	چاٹوکار
		(Khushá madi)	خوشامدی
CHÁRA	چارہ (ف - مذ)	CHÁDAR	چادر (ف - مذ)
1. उपचार (Upchár)	اوپچار (Iláj)	प्रच्छादन (Praoch, chhádan)	پرچہ چھادن
2. प्रयत्न (Prayatn)	پریتن (Koshish)	चदर (Chad, dar)	چدر
		CHÁR	چار (ف - ص)
		चतुर (Chatur)	چتر

CHÁKAR چاکر (ف - مذ)

داس (Dās داس) سےواک (Sevak
نوکرا (Naukar نوکرا)

CHÁLÁK چالاک (ف - ص)

1. پراویں (Pravín پرویں) کوشل
(Kushal کوشل) ہوشیار (Hoshyár
ہوشیار)

2. چھلی (Chhall چھلی) ڈھوکے باز (Dhoke báz
ڈھوکے باز)

CHÁ,ÚSH چاؤش (ف - ص)
پرتیہار (Pratihár پرتیہار) چوبدار
(Chob dár چوبدار)

CHÁH چاہ (ف - مذ)
کوپ (Kúp کوپ) انارا (Inára انارا)
کھواں (Kuán کھواں)

چاہ ذقن (ف - مذ)

CHÁH-E-ZAQAN چاہے زقن
چبک کوپ (Chibuk kúp چبک کوپ)
ٹوڑی کا گڈھا (Thorī ka gaddha
ٹوڑی کا گڈھا)

چاہ زرخندان (ف - مذ)

CHÁH-E-ZANAKHDÁN چاہے زن خنداں
دیکھو چاہ 'ذقن'

چاہ کن (ف - مذ)

CHÁH KAN چاہکن
کھواں خودنے والا (Kuán khodne vála
کھواں کھودنے والا)

CHAP چپ (ف - ص)
وام (Vám وام) باپاں (Báyān باپاں)
ولتا (Ula ولتا)

چارہ جوئی (ف - مٹ)

CHÁRA-JO,Í چارا جوئی

1. واد (Vád واد) نالیش (Náliah
نالیش)

2. یاتن (Yatn یاتن) کوشش (Koshi.
کوشش)

چارہ ساز (ف - ص)

CHÁRA-SÁZ چارا ساز

اوپچارک (Upchárak اوپچارک)

چکیتسک (Chikitsak چکیتسک)

وید (Vaidya وید) حکیم (Hakim
حکیم)

CHÁRA-GAR چاراگر (ف - ص)
دیکھو 'چارہ ساز'

CHÁSH,NÍ چاشنی (ف - مٹ)

1. رس (Ros رس) سواد (Swád سواد)
مزا (Maza مزا)

2. شیرا (Shíra شیرا) قیوام (Qivám
قیوام)

3. ہلکی میٹاس (Halki mithás ہلکی
میٹاس)

CHÁQ چاق (ت - ص)

ہرشت پشٹ (Hrisht pusht ہرشت پشٹ)

تگڑا (Tagra تگڑا) سوسٹھ (Swasth سوسٹھ)

CHÁQÚ چاقو (ت - مذ)

چاک (Chhurika چاک) (Chákú چاکو)

CHÁK چاک (ف - مذ)
دراز (Darz دراز) دار (Darár دار)

2. चरबीला (Charbīla چربیلا) मोटा
ताजा (Mota tāza موتا تازه)

چرب زبان (ف - عربی)

CHAR,B-ZABÁN चर्ब ज़बान

चाटुकार (Chátukār چاتوکار) खुशामदी
(Khushámadi خوشامدی)

CHAR,BA चर्बा (ف - مذ)
रूप रेखा (Rúprekha روپ ریکھا) रेखा
चित्र (Rékha chitr रेखा चित्र) खाका
(Kháka خاكا)

CHAR,BI चर्बी (ف - مذ)
मेद (Med مید) वपा (Vapa وپا) वसा
(Vasa وسا) चरबी (Charbi چربی)

CHAR,KH चर्ख (ف - مذ)

1. आकाश (Ákash آکاش) व्योम
(Vyom ویم) फलक (Falak فالک)
2. चक्र (Chak,kr चक्र) पहिया (Pahiya
پھیلا)
3. रहेंट (Rahant रहنت)

CHARKHA चर्खा (ف - مذ)
सूत, ऊन या रेशम कातने का यंत्र
(Sút, ún ya resham kátne ka yantr
سوت اون یا ریشم کاٹنے کا یانتر)

CHARKHI चर्खी (ف - مذ)

1. फिरकी (Phirki پھیرکی)
2. बिनौलों से रुई निकालने का यंत्र
(Binaulon se rui nikálne ka yantr
بیلوولوں سے روئی نکالنے کا یانتر)
3. पानी खींचने का पहिया (Páni
khenchne ka pahiya پانی کھینچنے
کا پہیہ)

چپقلش (ت - مٹ)

CHAPQULASH चपकुलश

1. भीड़ (Bhīṭ भीड़) जमाव (Jamāv
جماء)
2. हुल्लाह (Hullāḥ هلاخ) हड़बोल (Har-
bol هربولنگ)

CHAKH चख (ف - مٹ)
कलह (Kalah کله) झगड़ा (Jhagṛa
جھگڑا)

چراغ (ف - مذ)

CHA(I)RÁGH च (चि) राग
दीपक (Dīpak दीपक) दीप (Dīp.
दीप) प्रदीप (Pradīp प्रदीप) दिया
(Diya दिया)

چراغاں (ف - مذ)

CHARÁGHĀN चरागां
दीपोत्सव (Dīpotsau दीपोत्सव) दीपावली
(Dīpāvali दीपावली) दीप माला (Dīp-
māla दीप माला) बहुत से चिरागों की
एक साथ राशनी (Bahut se chirághon
ki ek sáth raushani बहुत से चरागों
की एक साथ रोशनी)

CHARÁGĀH चरागाह (ف - मٹ)
परिहार (Prihār پری ہار) गोचर (Gochar
گوچر) मवेशियों के चरने की जगह
(Maveshiyon ke charne ki jagah
مویشیوں کے چرنے کی جگہ)

CHAR,B चर्ब (ف - ص)

1. सिग्घ (Isnighdh اسنگدھ) मेदुर
(Medur मेदुर) चिकना (Chikna
چکنا)

CHUST چوست (ف - ص)

1. स्फूर्ति युक्त (Isp'hurti yukt) (اِسْفُورْتِ یُکْت) فورتیلا (Phurtilla) (فورتیلا)
2. चतुर (Chatur) (چتر) होशयार (Hoshyár) (هوشیار)
3. उचित (Uchit) (اُچِت) ठीक ठीक (Thík thík) (تھیک تھیک)
4. न तंग न ढीला (Na tang na dhila) (فِت) (Fit) (فِت) (نه تلگ نه ڈھیلا)

CHUSTI चुस्ती (ف - مٹ)

1. फुरती (Phurti) (فورتی) तेज़ी (Tezi) (تیزی)
2. तत्परता (Tat parata) (تَتِ پَرَتَا) مستعدي (Mustaidi) (مستعدی)

CHASH,M चश्म (ف - مٹ)

- नेत्र (Nettr) (नैटर) चक़्क़ु (Chakohhu) (چکّھو)
- आंख (Ánkh) (آنکھ)

چشم نمائی (ف - مٹ)

CHASH,M-NUMÁ,Í चश्म नुमाई

- तरेरना (Tarerna) (تَرِیْرِنَا) आंखें दिखाना (Ánkhēn dikhána) (آنکھیں دکھانا)

چشمك (ف - مٹ)

CHASH,MAK चश्मक

1. आंख का इशारा (Ánkh ka ishára) (آنکھ کا اشارہ)
2. वैमनस्य (Vaimanasya) (وایمانسیہ) मन मुटाव (Man mutáo) (من مٹاو)
3. लाग डांट (Lág dánt) (لاگ ڈانٹ) रक्क़ाबत (Raqqábat) (رَقَابَت)

4. एक प्रकार की आतश बाज़ी (Ek prakár ki ádash bázi) (ایک پَرکَر کی آتَش بَازی)

CHIR,K चिर्क (ف - مڈ)

1. मल (Mal) (مَل) मैल (Mail) (مَیْل)
2. पीप (Píp) (پیپ) मवाद (Mavád) (مَوَاد)

CHIR,KÍN चिर्कीन (ف - ص)

1. मल युक्त (Mal yukt) (مَل یُکْت) मैला (Mailla) (مَیْلَا)
2. अपवित्र (Apavitr) (اِپَوْتِر) अशुद्ध (Ashuddh) (اَشُدْه) नापाक (Nápák) (نَآپَاک)

CHIRM चिर्म (ف - مڈ)

- चर्म (Charm) (چَرْم) चमड़ा (Chamṛa) (چَمْرَا)

CHARAN,D चरन्द (ف - مڈ)

- पशु (Pushu) (پَشُو) चरने वाला (Charne vála) (چَرْنے والا)

CHARIN,DA चरिन्दा (ف - مڈ)

دیکھو 'چَرِنْد'

CHAS,PÁN चषां (ف - ص)

1. चिपका हुआ (Chipka hua) (چپکا ہوا)
2. घटित (Ghatit) (گھٹیت) ठीक बैठा (Thík baitha) (تھیک بیٹھا)
3. चरितार्थ (Charitáarth) (چَرِتَارْتھ) मिस्दाक (Misdaq) (مِصْدَاق)

چسپیدگی (ف - مٹ)

CHAS,PÍDAGI चस्पीदगी

- चिपक (Chipak) (چپک) चिपकन (Chipkan) (چپکن)

CHAMAN चमन (ف - مذ) چمن
 उपवन (Upvan) آرام (آرام)
 (Árām) वाटिका (Vátika) (واٹکا)
 बारा (Bāgh) (باغ)

چمن آرا (ف - ص)

CHAMAN-ÁRA चमनआरा
 उद्यान पाल (Ud,dyān pāl) (ادیان پال)
 माली (Mālī) (مالی)

چمن پیرا (ف - ص)

CHAMAN-PAIRA चमन पैरा
 माली Mālī (مالی)

CHANG चंग (ف - مذ) چنگ

1. सितार के आकार का एक बाजा
 (Sitār ke ākār ka ek bāja) (سیتار کے
 آکار کا ایک باجہ)
2. पतंग (Patang) (پتنگ) कनकौआ
 (Kankau,a) (کن کوا)
 (दुसरे मेलों में आता है)

CHAND चन्द (ف - ص) چند
 कतिपय (Katipai) बाज़ (Bāz)
 थोड़े (Thore) (بعض)

CHAN,GÁL चंगाल (ف - مذ) چنگال
 'चिक्क' (Chikka)

CHAN,GUL चंगुल (ف - مذ) چنگل

1. प्रतल (Pratal) पंजा (Panja)
 (पंजे)
2. मुष्टि (Mushti) (मुष्टि)
 (Muththi) (مٹھی)

CHASH,MA चश्मा (ف - مذ) چشمه

1. स्रोत (Srot) सोता (Sota) (سوتا)
2. सरिता (Sarita) नदी (Nadi)
 (ندی)
3. उपनेत्र (Upnetr) उपचलु
 (Up chakohhu) ऐनक
 (Ainak) (عدسک)

CHUGH,D चुग्द (ف - مذ) چغد

1. उलूक (Ulūk) पेचक (Pechak)
 (ألو) (Ullū) (پچک)
2. अत्यन्त मूर्ख (Attyant mūrkh)
 (Be vaquf) (بے وقوف)

CHUGHUL चुगुल (ت - مذ) چغل

पिशुन (Pishun) पीठ पीछे बुराई
 करने वाला (Pith pichhe burāi karne
 vāla) (پیٹ پیچھے برائی کرنے والا)

CHUGH,LI चुगली (ت - مث) چغلی

पिशुनता (Pishunata) चुगलखोरी
 (Chughal khori) (چغل خوری)

CHUGHHA चुगा (त - مذ) چغه

एक प्रकार का लम्बा अँगारखा (Ek prakār
 ka lamba angarkha) (ایک پرکار کا لمبا
 انگرکھا)

CHAQ,MÁQ चक्माक (ف - مذ) چقماق

अग्नि प्रस्तर (Agni prastar) (اگنی
 चक्मक पत्थर (Chakmak pat-
 thar) (چکمک پتھر)

CHÍDA चीदा (ف - ص) چیده

1. निर्वाचित (Nirváchit) (نرواچت)
चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) बड़िया (Barhiya) (برھیا)

بیره دستی (ف - مٹ)

CHÍRA-DASTI चीरा दस्ती

अन्याय (Annyáo) (انیاے) ज़बरदस्ती (Zabardasti) (زبردستی)

CHÍZ चीज़ (ف - مٹ) چیز

1. वस्तु (Vastu) (वस्तु) पदार्थ (Padáarth) (پدارتھ)
द्रव्य (Drav,vyá) (درویه) शय (Shai) (شے)
2. सामग्री (Sámag,gri) (سامگری) जिनस (Jins) (جلس)
3. आभूषण (Ábhúshan) (آبهوشن) गहना (Gahna) (گھنا) जेवर (Zevár) (زیر)

CHÍS,TÁN चीस्तां (ف - مٹ) چیستان

प्रहेलिका (Prahelika) (پرهیلا) पहेली (Paheli) (پہلی)

CHÍN चीन (ف - مٹ) چین

बल (Bal) (بل) सिलवट (Silvat) (سلوت)

CHU,NÍ,DA चुनीदा (ف - ص) چنیده

1. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
छांटा हुआ (Chhánta hua) (چھانتا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) बड़िया (Barhia) (برھیا)

CHOB चोब (ف - مٹ) چوب

काष्ठ (Káshth) (کاشتھ) लकड़ी (Lakri) (لکڑی)

CHOBIN चोबी (ف - ص) چوبیں

लकड़ी का बना हुआ (Lakri ka bana hua) (لکڑی کا بنا هوا)

CHAU,TARA चौतरा (ف - مذ) چو ترا

चत्वर (Chat,twar) (چتتور) चबूतरा (Chabútara) (چہوترہ)

CHAHÁR चहार (ف - ص) چہار

دیکھو 'چار'

CHEH,RA चिहरा (ف - مذ) چہرہ

आस्य (Ás,aya) (آس،سہ) वदन (Vadan) (وَدَن)
मुख मंडल (Mukh mandal) (مکھ منڈل)
मुंह (Munh) (منہ)

CHI,HIL चिहिल (ف - ص) چہل

चालीस (Chális) (چالیس)

ح

3. आवरण (Ávaran) (آوارن) पर्दा (Parda) (پردہ)

HÁJAT हाजत (ع - مٹ) حاجت

1. आवश्यकता (Ávash,shyakata) (آوش)
जरूरत (Zarúrat) (زہررت)

HÁJIB हाजिब (ع - مٹ) حاجب

1. द्वारपाल (Dwárpál) (دوارپال) दरबान (Darbán) (دربان)
2. प्रतिहार (Pratihár) (پرتهی) चोबदार (Chobdár) (چوبدار)

(Vighn kári (رگھن کاڑی) मुन्नाहिम
(Muzáhim (مزاہم)

HÁSID (ع - مذ) हासिद
ईर्षालु (Írshálu (ايرشالو) डाही (Dáhi
(डाली) हसद करने वाला (Hasad karne
vála (حسد کرنے والا)

HÁSA (ع - مٹ) हासा
स्पर्शशक्ति (Isparsh shakti (اس پرش
छूने की कुवत (Chúne ki
quvvat (چھونے کی قوت)

HÁSHA (ع - ص) हाशा
कदापि नहीं (Kadāpi nahīn (کدابی
कभी नहीं (Kabhi nahīn (کبھی
(نہیں)

HÁSHIYA (ع - مذ) हाशिया

1. गोट (Got (گوت) किनारा (Kinára
(کنارہ)

2. पुस्तक के पन्ने के चारों ओर की
लकीरें (Pustak ke panne ke chāron
or ki lakīrē (کے پنے کے چاروں
پر کی لکیریں)

3. टिप्पणी (Tippani (ٹپپنی) फुट
नोट (Foot note (فٹ نوٹ)

4. शाल, दुशाला, कालीन या रुमाल
के किनारों के बेल बूटे (Shāl, dushā-
la, qālīn ya rúmāl ke kināron ke
bel būte (شال، دوشالہ، قالین یا
رومال کے کناروں کے بیل بوٹے)

حاشیہ نشین (ع - ص)

HÁSHIYA-NASHÍN (ع - ص) हाशिया नशीन
सभासद (Sabhāsād (سبہاسد)

2. (इच्छा Ich, chha (الچھا) मनोरथ
(Manorath (منورثہ) खादिश
(Khāhish (خواہش)

حاجت روا (ع - ص)

HÁJAT-RAVA (ع - ص) हाजत रवा
कामद (Kāmad (کامد) मनोरथ पूरा
करने वाला (Manorath pūra karne vála
(منورثہ پورا کرنے والا)

حاجت مند (ع - ص)

HÁJAT-MAND (ع - ص) हाजत मन्द
इच्छुक (Ich, chhuk (الچھک
जरूरतमंद (Zarúrat mand (ضرورت مند)

HÁDIS (ع - ص) हादिस

1. नवीन (Navín (نویں) नया (Naya
(نیا)

2. नश्वर (Nash, shwar (نہش شور
अनित्य (Anittya (انیتہ
नापायदार (Nápáidár (ناپایدار)

HÁDISA (ع - مذ) हादिसा
दुर्घटना (Durgatana (درگھٹنا) सानिहा
(Sāniha (سانحہ)

HÁZIQ (ع - ص) हाज़िक
प्रवीण (Pravin (پروین) निपुण
(Nipun (نپن) माहिर (Māhir (ماہر
(یہ لفظ عموماً حکیم کے ساتھ
استعمال ہوتا ہے)

HÁR (ع - ص) हार
उष्ण (Ushn (اشن) गर्म (Gharm (گرم)

HÁRIJ (ع - ص) हारिज
बाधक (Bādhak (بادھک) विघ्नकारी

کریسا مختصر (Qissa mukhtasar
قصہ مختصر)

3. ساراںش (Sārānsh ساراںش) खुलासा
(Khulāsa خلاصہ)

HÁZIB हाज़िर حاضر (ع - ص)

1. उपस्थित (Upasthit ایس تھت)
विद्यमान (Vid,dyamán ودیہ مان)
मौजूद (Maujūd موجود)

2. तत्पर (Tatpar तत्पर) उद्यत
(Ud,dyat اد'दیت) तैयार (Taiyār
تیار)

3. सम्मुख (Sam mukh सम मुख) सामने
(Sāmne سامنے)

حاضر باش (عف - ص)

HÁZIR-BÁSH हाज़िर बाश

सभासद (Sabhāsad सभासद) मुसा-
हिब (Musāhib مصاحب) हर समय
पास बैठने उठने वाला (Har samai
pās baithne uthne vāla हर
समय बैठने उठने वाला)

حاضر جواب (ع - ص)

HÁZIR-JAVÁB हाज़िर जवाब

प्रगल्भ (Pragalbh प्रगल्भ) तत्पर बुद्धि
(Tatpar bud,dhi तत्पर बुद्धि) कौरन
किसी बात का ठीक जवाब देने वाला (Fau-
ran kisi bát ka thik javáb dene vāla
फौरा किसी बात का ठीक जवाब देने वाला)

حاضر دماغ (ع - ص)

HÁZIR-DIMÁGH हाज़िर दिमाग

प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpan,nmati

राजाओं और नव्वाबों का मुसाहिब
(Rājāon aur nav,vābon ka musāhib
(राजाओं और नवाबों का मसاحب)

HÁSIL हासिल حاصل (ع - مذ)

1. आय (Ā,ē आ) आमदनी (Āmadani
آمدنی)

2. लाभ (Lābh लाभ) नफा (Nafa نفع)

3. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natija نتیجہ)

4. भूमिकर (Bhūmi ker भूमिकर)
लगान (Lagán لگان)

5. प्राप्ति (Prāpti پراپتی) मिलना
(Milna ملنا) हुसूल (Husul حصول)

حاصل تقسیم (ع - مذ)

HÁSIL-E-TAQŚÍM हासिले तक्षीम

भजन फल (Bhajan phal भजन फल)

حاصل جمع (ع - مذ)

HÁSIL-E-JAMA हासिले जमा

योगफल (Yog phal योगफल)

حاصل ضرب (ع - مذ)

HÁSIL-E-ZAR,B हासिले ज़रब

गुणन फल (Gunan phal गुणन फल)

حاصل کلام (ع - مذ)

HÁSIL-E-KALÁM हासिले कलाम

1. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natija نتیجہ)

2. किंयहुना (Kim bahuna किंयहुना)

یاک داسٹ (Yád dásht) یاد داسٹ (شکستی داسٹ)

HÁKIM حاکم (ع - مذ) حاکم

1. پداधिकारी (Padádhikári) پداधिकاری (افسر) (Officer) افسر (دھیکاری)
2. شاسک (Shásak) کماں رفا (Farmán rava) فرمان روا
3. سوامی (Swámi) مالیک (Málik) مالک

حاکم اعلیٰ (ع - مذ)

HÁKIM-E-ÁLA حاکمِ آلا

1. اُچاधिकारी (Uch,ohádhikári) اُچاधिकاری (اچ چادھی کاری) بڑا افسر (Bará afsar) بڑا افسر
2. ईश्वर (Íshwar) پرماآتما (Paramátma) پرماآتما

HÁL حال (ع - مذ) حال

1. वर्णन (Varnan) वृत्तान्त (Vrit,tánt) رُداَد (Rúdád) رُداَد
2. वर्तमान काल (Vartamán kál) वर्तमान काल (موجودہ زمانہ) (Maujúda zamána) موجودہ زمانہ

HÁLAT حالت (ع - مذ) حالت

1. दशा (Dasha) अवस्था (Ávas,tha) اَوَسْ تہا (Hál) حال (حال)
2. शक्ति (Shakti) बल (Bál) بَل (شکستی)

اُپاسْتِیْت بُوڈِی (Up-as,thit buddhi) اُپس تہت بدھی (Jis ka dimágh har vaqt thík kám kare) جسکا دماغ ہر وقت تھیک کام کرے

HÁZIRI حاضری (ع - م - ث) حاضری

1. اُپاسْتِیْت (Upasthiti) اُپاسْتِیْت (Viddyamánata) ویدیا ماناتا (Maujúdagi) मौजूदगी (موجودگی)
2. ناشتا (Náshtha) نَاشْتَا (Jalpán) چل پان
3. विद्यार्थियों या मजदूरों की दर्जे में या काम पर मौजूदगी की जांच (Vid,dy-árthiyon ya mazdúron ki darje men ya kám par maujúdagi ki jánch) ویدیا رتھیوں یا مزدوروں کی درجے میں یا کام پر موجودگی کی جانچ

HÁFIZ حافظ (ع - مذ) حافظ

1. रक्षक (Rakchhak) संरक्षक (San,rakchhak) سن راک (Muháfiz) مُحَافِظ (چھک)
2. वह आदमी जिसे कुरान कंठस्थ हो (Voh ádami jise Qurán kanthasth ho) وہ آدمی جسے قرآن کُنْثَسْتِہ (هو)

HÁFIZÁ حافظہ (ع - مذ) حافظہ

اسْمَرَن شَکْتِ (Ismaran shakti) اسمرن شکتی

HĀMILA حامِلَة (ع - مٹ) هامِلَة

गर्भवती (Garbh vati) गर्भवती
(Garbhini) अंतर्वत्नी (Antar-
vatni) गुर्विणी (Gurvini)
आपन्न सत्वा (Āpann,sattwa) (करोनी)
पेट से (Pet se) (पेट से)

HĀMI हामी (ع - مذ) حامی

सहायक (Sahāyak) (सहायक) पृष्ठ पोषक
(Prishth poshak) (पृष्ठ पोषक)
समर्थक (Samarthak) (समर्थक) मदद
गार (Madad gār) (मददगार)

HĀVI हावी (ع - ص) حاوی

1. व्यापक (Vyāpak) (व्यापक) व्याप्त
(Vyāpt) (व्याप्त) मुहीत (Muhit)
(महियत)

2. काबू तलब (Qābū talab) (قابوطلب)

HĀ,IL हाइल (ع - ص) حائل

1. बाधक (Bādhak) (बाधक) रोकने
वाला (Rokne vāla) (रोकने والا)
2. आवरण (Āvaran) (آواران) आड़ (Ār)
(आड़) रोक (Rok) (रोक)

HAB(B) हब (ع - مٹ) حب

बटिका (Vatika) (वटिका) वटी (Vati)
(वटी) गोली (Goli) (गोली)

HUB(B) हुब (ع - مٹ) حب

प्रेम (Prem) (प्रेम) आसक्ति (Āsakti)
(आसक्ति) स्नेह (Is,neh) (स्नेह)
महबूत (Mahab,bat) (महबूत)

HĀLÍ हाली (ع - ص) حالی

सामयिक (Sāma,ik) (सामयिक)
आधुनिक (Ādhunik) (आधुनिक)
वर्तमान समय का (Vartamán samai ka)
(वर्तमान से)

HĀMID हामिद (ع - مذ) حامد

1. स्तुति कर्ता (Is,tuti karta) (استتی)
स्तुति पाठक (Is,tuti páthak) (کرتا)
(स्तुति पाठक) हम्द करने वाला
(Hamd karne vāla) (حمد کرنے والا)

2. प्रशंसक (Pro,shan,sak) (پروشنسک)
तारीफ करने वाला (Tārif karne
vāla) (تعریف کرنے والا)

HĀMIZ हामिज़ (ع - ص) حامض

अम्ल (Aml) (امل) खट्टा (Khatta) (کھٹا)

HĀMIL हामिल (ع - مذ) حامل

1. वाहक (Vāhak) (واھک) उठाने वाला
(Uthāne vāla) (اٹھانے والا)
दोने (Dhone vāla) (دھونے والا)
2. भार वाहक (Bhār vāhak) (بھارواھک)
बोझ उठाने वाला (Bojh uthāne
vāla) (بوجھ اٹھانے والا)

حامل عریضه (ع - مذ)

HĀMIL-E-ARÍZA हामिले अरीज़ा

पत्रवाहक (Pattr vāhak) (پترواھک)
चिट्ठी लेजाने वाला (Chith,thi lejáné
vāla) (چٹھی لے جانے والا)

HABÍB हबीब (حبیب - ع - مذ)

1. मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost دوست)
2. प्रिय (Priya प्रियه) प्यारा (Pyára پيارا)

HAT,TA हत्ता (حتى - ع - ص)

1. यद्वांतक (Yahán tak يهانتك) इतना (Itna اتنا)
2. जद्वांतक (Jahán tak جهان تك) जितना (Jitna چيتنا)
3. जब तक (Jab tak जब तक)

حتى الا مكان (ع - ص)

HAT,TAL-IMKÁN हत्तल इम्कान

- यथा शक्ति (Yatha shakti يتها شكتي)
 यथा साध्य (Yatha sádhya يتها ساديه)
 यथा संभव (Yatha sambhav يتها سم به)
 भरसक (Bharsak بهر سك) बसभर (Bas bhar بس بهر)

حتى المقدور (ع - ص)

HAT,TAL-MAQDÚR हत्तल मक्दूर

‘दिक्कहो’ ‘حتى الامكان’

حتى الوسع (ع - ص)

HAT,TAL-VASA हत्तल वसा

‘दिक्कहो’ ‘حتى الامكان’

HAT,MI हत्मी (حتى - ع - ص)

टढ़ (Drigh دريغ) पक्का (Pakka پکا)

HIJÁB हिजाब (حجاب - ع - مذ)

1. आवरण (Ávaran آوارن) ओट (Ot اوت)
- परदा (Parda پرده)

HABÁB हबाब (حباب - ع - مذ)

- बुद्बुद (Bud,bud بديد) जलबिंब (Jal bimb جل بمب) बुलबुला (Bul bula بابل)

HAB,S हब्स (حبس - ع - مذ)

1. निरोध (Nirodh نيرودھ) बंद होना (Band hona بند هونا)
2. कारावास (Kára vās کاراواس) कैद (Qaid قيد)
3. घुटन (Ghutan گھٹن) उमस (Umas امس)

حبس دم (ع - مذ)

HAB,S-E-DAM हबसेदम

- सांस रोक कर तपस्या करने की क्रिया (Sāns rok kar tapas,sya karne ki kriya سانس روک کر تہسیا کرنے کی کریا)
 प्राणायाम (Pránáyām پراڻاڻيام)

حبس دوام (ع - مذ)

HABS-E-DAVÁM हबसेदवाम

- आजन्म कारावास (Ájanm kárávás آجڻم کاراواس) उमर कैद (Umar qaid عمر قيد)

HAB,L हब्ल (حبل - ع - مذ)

रज्जु (Rajju رڄو) रसी (Ras,si رسی)

HAB,BA हब्बा (حبہ - ع - مذ)

1. कण (Kan کن) दाना (Dána دانا)
2. रत्ती (Ratti رتی)
3. बहुत थोड़ा (Bahut thora بهت آتھو)

kamra نو رواختا کے لئے سجایا ہوا (کمرہ)

HAJ,M ہجَم (ع - مذ) حجم
स्थूलता (Isthūlata) (استھولتا) मोटाई
(Motāi) (موتائی)

HAD हद (ع - مٹ) حد

1. सीमा (Sīma) (सीमा) अखीर (Akhīr) (آخر)
2. पराकाष्ठा (Parākāshtha) (پراکاشتھا) इन्तिहा (Intiha) (انتہا)
3. धार्मिक दंड (Dhārmik dand) (धार्मिक दंड) मज़हबी सज़ा (Mazhabi saza) (مذہبی سزا)

HADĀSAT हदासत (ع - مذ) حادثات
नवीनता (Navīnata) (نویںلتا) नयापन
(Nayāpan) (نہاين)

HAD,DĀD हददाद (ع - مذ) حداد

1. लोहकार (Loh kār) (लोहकार) लुहार
(Luhār) (لوهار)
2. कारापाल (Kārāpāl) (कारापाल) जेलर
(Jailor) (جیلر)

HID,DAT हिददत (ع - مٹ) حدت

1. तीव्रता (Tīvrata) (तीव्रता) प्रचंडता
(Prachandata) (प्रचंडता) तेज़ी
(Tezi) (تیزی)
2. उष्णता (Ushnata) (उष्णता) गरमी
(Garmi) (گرمی)

HADĪS हदीस (ع - مٹ) حدیث

1. नवीन वस्तु (Navīn vastu) (نویں)

2. लज्जा (Lajja) (لججا) लाज (Lāj) (لاج)
शर्म (Sharm) (شرم)

HAJ,JĀM हजाम (ع - مذ) حجام
नापित (Nāpit) (ناپیت) चौरिक (Chhaurik)
नाई (Nāi) (نائی) (چھوڑک)

HAJĀMAT हजामत (ع - مٹ) حجامت

1. चौर कर्म (Chhaur karm) (चौरकर्म) बाल बनाना (Bāl banāna) (بال بنانا)
2. पछुने लगाना (Pachhne lagāna) (पछुने लगाना) सिंघी लगाना (Singhi lagāna) (سنگھی لگانا)

HUJ,JAT हुज्जत (ع - مٹ) حجت

1. तर्क वितर्क (Turk vitark) (ترک وترک) वाद विवाद (Vād vivād) (واوواو) बहस (Bahs) (بحث)
2. कलह (Kalah) (كله) झगड़ा (Jhagṛa) (جھگڑا)

HAJAR हजर (ع - مذ) حجر
पाषाण (Pāshān) (پاشان) प्रस्तर
(Prastar) (پرس تر) पत्थर (Path,thar) (پتھر)

HUJ,RA हुज्रा (ع - مذ) حجرہ
कोष्ठक (Koshthak) (کوشتھک)
कोठरी (Kothri) (کوٹھری)

HAJ,LA हज्ला (ع - مذ) حجلہ

छपर खट (Chhapar khat) (छपरकहत) नव विवाहिता के लिए सजाया हुआ
कमरा (Nao vivāhita ke lie saajāya hua)

HAR, RÁF हरफ (ع - مذ) حراف

1. धूर्त (Dhúrt) चालाक (धुरत) (Chálák)
2. वाचाल (Váchál) बातूनी (वाچال) (Bátúni)

HAR, RÁFA हरफा (ع - مث) حرافه
कुलटा (Kulata) धूर्ता (Dhúrta) (کلٹا)
हरजाई (Harjá, i) (هرجائی)

HARÁM हराम (ع - ص) حرام

1. अभक्ष्य (Abhak, chhya) जिसका खाना धर्म शास्त्र में निषिद्ध हो (अभक्ष्य) (Jis ka khána dharm shástr men nishiddh ho) (जس کا کھانا دھرم शास्त्र में निषिद्ध हो)
2. निषिद्ध (Nishidh, uh) वर्जित (Varjit) (निषिद्ध) (Nishidh, uh) (वरجت) (Varjit) (ममनूअ) (Mamnú, a) (منذوع)
3. पवित्र (Pavitr) पावन (Pávan) (पाक) (Pák) (پاک)
4. व्यभिचार (Vyabhihár) बदकारी (Bad kári) (بدي چار) (بديکاری)

حرام خورد (ع - ص)

HARÁM-KHOR हराम खोर

1. निष्कर्म (Nish karm) निष्कम्मा (Nikamma) (निष्कर्म) (Nish karm) (मुफ्त-खोर) (Muft khor) (مفت خور)
2. कृतघ्न (Kritaghn) नमक हराम (Namak harám) (کرتگھن) (Kritaghn) (نمک حرام) (Namak harám)

(नई चीज़) (Nai chíz) (نئی چیز) (Nai chíz)

2. हज़रत मुहम्मद साहब के प्रवचन (Hazrat Mohammd sahib ko pravachan) (حضرت محمد صاحب کے پروچن)

HADÍD हदीद (ع - مذ) حدید
अय (Ai) कुघातु (Kudhátu) (لوہا) (Loha) (کودھاتو)

HADÍQA हदीका (ع - مذ) حدیقہ
उपवन (Upvan) वाटिका (Vátika) (آرام) (Árám) (बाग) (Bágh) (آرام) (Árám) (باغ)

HAZÁQAT हज़ाकत (ع - مث) حذاقت
निपुणता (Nipunata) कुशलता (Kushalata) (نپونتا) (Nipunata) (کشلتا) (Kushalata) (مہارت)

حرارت (ع - مث)

HARÁRAT हरारत

1. ताप (Táp) गरमी (Garmi) (ताप) (Táp) (گرمی)
2. क्रोध (Krodh) गुस्सा (Ghussa) (क्रोध) (Krodh) (غصہ)
3. हलका ज्वर (Halka jwar) (هلاک جوار)

HIRÁSAT हिरासत (ع - مث) حراست

1. संरक्षण (Sanrakshhan) निगरानी (Nigráni) (سن رکھن) (Sanrakshhan) (نگرانی) (Nigráni)
2. आसेध (Ásedh) नज़र बंदी (Nazar bandi) (آسیدھ) (Ásedh) (نظر بندی)

HAR,F حرف (ع - مذ) ہرف

1. वर्ण (Varn वन) अक्षर (Akchhar अक्षर)

2. वचन (Vaachan वचन) बात (Bát बात)

3. दोष (Dosh दोष) खोट (Khot खोट) ऐब (Aib ऐब)

حرف به حرف (ع - ص)

HAR,F-BA-HAR,F हर्फ व हर्फ

अक्षरशः (Akchhar shah अक्षरशः)
एक एक हर्फ (Ek ok harf एक एक हर्फ)
(حرف)

HIR,FAT हर्फत (ع - مٹ)

1. व्यापार (Vyápár व्यापार) पेशा (Pesha پیشه)

2. शिल्पकला (Shilpkala شلپکلا)
दस्तकारी (Dastkári دستکاری)

3. धूर्तता (Dhūrtata دھورتتا) फितरत (Fitrat فطرت)

HIR,FA हर्फा (ع - مذ) حرفه

1. उद्योग (Ud,dyog اوددیوگ)
पेशा (Pesha پیشه) हुनर (Hunar هنر)

2. शिल्प कला (Shilp kala شلپکلا)
दस्तकारी (Dastkári دستکاری)

حرکت (ع - مٹ)

HAR(A) KAT हर(र) कत

1. गति (Gati गति) चाल (Chál चाल)

2. ज़बर, ज़ेर, पेश मात्राये (Zabar, zer, मात्रा)

حرام کار (ع - ص)

HARÁM-KÁR हरामकार

व्यभिचारी (Vyabhihári व्यभिचारी)
बद चलन (Bad chalan बदچلن)

حرام کاری (ع - مٹ)

HARÁM-KÁRI हरामकारी

व्यभिचार (Vyabhihár व्यभिचार)
परस्त्री गमन (Parastri gaman परस्त्री گمان)
बद चलनी (Bad chalani बदچلنی)
(چلنی)

HAR,B हर्ब (ع - مٹ) حرب

युद्ध (Yud,dh یودد) समर (Samar سمر)
संग्राम (Sangrám संग्राम) लड़ाई (Larát لڑائی)
जंग (Jang جنگ)

HAR,BA हरबा (ع - مذ) حرب به

1. दाँव (Dáon دانوں) पेच (Pech پیچ)

2. आयुध (Áyudh آیدھ) हथियार (Hathyár ہتھیار)

HARAJ हरज (ع - مذ) حرج

1. हानि (Háni هانی) क्षति (Chhati نقصان)
नुक्सान (Nuqsán نقصانی)

2. समय की हानि (Samai ki háni سے کی هانی)

HIR,S हिर्स (ع - مٹ) حرص

लोभ (Lobh लोभ) लिप्सा (Lipsa لپسا)

लोलुपता (Lolupata लोलुपता) तमा (Tama طمع)

स्वतंत्रता (Swatantrata) (سوالتنترتا)
 आज़ादी (Āzādi) (آزادی)

HARĪR हरि र (ع - مذ) हरیر
 पाटंबर (Pátambar) (پاتمبر) अशुक
 (Anshuk) (انشک) रेशमी कपड़ा
 (Reshami kapṛa) (ریشمی کپڑا)

HARÍS हरि स (ع - ص) حریص
 1. लोलुप (Lolup) (لولپ) लालची
 (Lálachi) (لالچی)

- देखा देखी कोई काम करने वाला
 (Dekha dekhi ko,i kām karne
 vala) (دیکھا دیکھی کوئی کام کرنے
 والا)
- नज़र हाया (Nazar háya) (نظرهایا)
 नदीदा (Nadída) (نیدیده)

HARĪF हरि फ (ع - مذ) حریف

- सहोद्योगी (Sahod,deogi) (سهود)
 हमपेशा (Hampesha) (هم پیشه)
 (دیوگی)

- शत्रु (Shattru) (شترو) वैरी (Vairi)
 (دشمن) दुशमन (Dushman) (دشمن)

- प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi) (پرتی)
 (رقیب) रक्तीब (Raḳīb) (دوندوی)

- जोड़िया (Jorīya) (جوڑیا) जोड़ में से
 एक (Joṛ meṁ se ek) (جوڑ میں
 سے ایک)

HARĪM हरि म (ع - مذ) حرام

- अंतःपुर (Antah pur) (انتہر) आवास
 (Āvās) (آواس) घर (Ghar) (گھر)

- काबे की चार दीवारी (Kābe ki
 chār dīvārī) (کعبہ کی چار
 دیواری)

pesh māttrāen (پیش) (ماترائین)

- अनुचित व्यवहार (Anuchit vyavhār)
 (Durāchār) (दुराचार) (Anuchit vyavhār)
 (अनुचित व्यवहार) (Durāchār)
 (बुरा बरताव) (Bura bartāo)
 (बुराबर्ताव)

- नटखटी (Nat khati) (نت کھتی)
 शरारत (Sharārat) (شہارارت)

- अपराध (Aprādh) (اپرادی) कुसूर
 (Qusūr) (قصور)

- पाप (Pāp) (پاپ) दोष (Doṣh) (दोष)

- यात्रा (Yātra) (ياترا) सफ़र (Safar)
 (سفر)

HIR,MÁN हिर्मान (ع - مذ) حرمان
 निराशा (Nirāsha) (نیراشا) नाउम्मेदी
 (Nā ummedi) (نالاممیدی)

हरमान नसिब (ع - ص)

HIR,MÁN-NASÍB हिर्मान नसीब
 निराश (Nirāsh) (نیراش) इताश (Hatāsh)
 (नाउम्मेद) (Nā ummed) (ناتاممید)

HUR,MAT हुर्मत (ع - م) حرمت

- सम्मान (Sammán) (سممان) प्रतिष्ठा
 (Pratishtha) (پرتیشٹھا) इज्जत
 (Izzat) (عزت)

- धर्मनिषेध (Dharm nishedh) (دھرم
 नशेद) (Harām hona) (हराम होना)
 (حرام होना)

HUR,RIYAT हरियत (ع - م) حریت
 स्वाधीनता (Swādhīnata) (سوادھی نعتا)

2. लज्जा (Lajja लज्जा) गैरत (Ghairat
(غیرت)

HISAB हिसाब (ع - مذ) حساب

1. गणित (Ganit गणित) बीज गणित
(Bij ganit बीज) रियाज़ी
(Riāzi ریاضی)
2. गणना (Gan,na गणना) गिनती (Ginti
(شمار شمار) शुमार (Shumār)
3. भाव (Bhāo भाव) दर (Dar दर)
4. लेन देन (Len den लेन देन)

HUSAM हुसाम (ع - م) حسام
आस (Asi آسی) तलवार (Talvár تلوار)

HASAB हसब (ع - مذ) حسب
वंश (Vansh वंश) गोत्र (Gotr گوتر)
खान दान (Khāndān خاندان)

HAS,B हसब (ع - مذ) حسب
अनुसार (Anusār अनुसार) मुताबिक
(Mutābiq مطابق)

حسب الحکم (ع - مذ)

HAS,BUL-HUK.M हसबुल हुकम
आहानुसार (Āggyānusār आहानुसार)
आदेशानुसार (Ādeshānusār आदेशानुसार)
हुकम के मुताबिक (Hukm ke
mutābiq حکم کے مطابق)

حسب ذیل (ع - مذ)

HAS,B-E-ZAIL हसबेज़ैल

निम्नांकित (Nim,nānkīṭ निम्नांकित)
निम्नलिखित (Nim,n likhit निम्नलिखित)
नीचे लिखा हुआ (Niche likha hua नीचे लिखा हुआ)
(الذیل لکھا ہوا)

HIZ,B हिज्ब (ع - مذ) حزب

1. परिच्छेद (Prich,shed परिच्छेद)
प्रकरण (Prakaran प्रकरण) अध्याय
(Ad,dhyāo अध्याय) बाब
(Bāb باب)
2. पक्ष (Pakchh पक्ष) पार्टी (Party
(پارٹی)

حزب مخالف (ع - مذ)

HIZ,B-E-MUKHĀLIF हिज्बे मुखालिफ
विरोधी पक्ष (Virodhi pakchh विरोधी पक्ष)
बायें बाज़ का (Bācñ bāzu ka बायें बाज़ का)
अपोजीशन (Opposition अपोजीशन)

HAZ,M हजम (ع - مذ) حزم

1. दूरदर्शिता (Dūrdarsh ta दूरदर्शिता)
एहतियात (Ehtiyāt احتیاط)
2. चतुरता (Chaturata चतुरता) होशयारी
(Hoshyāri هوشیاری)

HUZ,N हुज़न (ع - مذ) حزن

शोक (Shok شوک) क्षोभ (Cnhobb
(رنج رنج) रंज (Ranj)

HAZÍN हज़ीन (ع - ص) حزین

शोकातुर (Shokátur शोकातुर) दुःखित
(Dukhit دکھت) रंजीदा (Ranjída
(رنجیدہ)

HIS(S) हिस (हस) (ع - م) حس

1. इंद्रियों द्वारा किसी चीज़ का ज्ञान
(Indriyon dwāra kisi cheiz ka gñān
(اندریوں द्वारा کسی چیز کا گمان)

2. शुभ दर्शन (Shubh darshan) شبہ
(ملورم) मनोरम (Mano ram)
हसीन (Hasin) (حسین)

3. हज़रत अली के बड़े पुत्र का नाम
(Hazrat Ali ke bare puttr ka nám)
(حضرت علی کے بڑے پتر کا نام)

HUS,N हुसून (حسن - ع - مذ)

1. सौंदर्य (Saundarya) सुंदरता
(Sundara'a) खूब सूरती
(Khúbsúratí) (خوبصورتی)
2. शोभा (Shobha) छटा
(Chhata) छब (Chhab) (چہتا)
3. जौबन (Joban) बहार (Bahár)
(بہار)

حسن اتفاق (ع - مذ)

HUS,N-E-IT,TIFÁQ हुस्ने इत्तिफाक
सुयोग (Suyog) संयोग
(Sanyog) दैवयोग (Daiv yog)
(दिव्योग) अच्छा इत्तिफाक (Ach, chha-
ittifáq) (اچھا اتفاق)

HASÍN हसीन (حسن - ع - مذ)

1. सुंदर (Sundar) रूपवान्
(Rúpván) खूब सूरत
(Khúbsúrat) (خوبصورت)
2. मनोहर (Manohar) मनोरम
(Manoram) खुशनुमा
(Khushnuma) (خوش نما)

HASHR हशर (حشر - ع - مذ)

1. प्रलय (Pralai) महा प्रलय

حسب ضابطہ (ع - مذ)

HAS,B-E-ZÁBITA हस्बे जाबिता
नियमानुसार (Niyamánusár)
यथाविधि (Yathá vidhi) (یثاویدی)
यथानियम (Yatha niyam) (یثانیم)
काइदे के मुताबिक (Qáide ke mutábíq)
(قائدے کے مطابق)

حسب معمول (ع - مذ)

HAS,B-E-MÁMÚL हस्बे मामूल
यथानुपूर्वक (Yathá nupúrvak) (یثانوپूर्वक)
यथापूर्व (Yatha púrv) (یथाپूर्व)
रोज़मर्रा के मुताबिक (Roz marra
ke mutábíq) (روزمرہ کے مطابق)

حسب منشا (ع - مذ)

HAS,B-E-MAN,SHA हस्बे मनशा
यथेच्छ (Yat hech, chh) (یثہعج)
यथा रुचि (Yatha ruchi) (یथारुچی)
मंशा के मुताबिक (Mansha ke mutábíq)
(منشا کے مطابق)

HASAD हसद (حسد - ع - مذ)

ईर्ष्या (Irshya) डाह (Dáh) (ایریشیا)

HAS,RAT हसरत (حسرت - ع - مذ)

1. पश्चात्ताप (Pashchát, táp) (پشچا)
(असोस) असोस (Afsos) (असोस)
2. लालसा (Lálasa) उक्कंठा
(Utkantha) इश्तियाक
(Ishtiyáq) (اشتیاق)

HASAN हसन (حسن - ع - مذ)

1. श्रेष्ठ (Shreesh, th) उत्तम
(Uttam) उमदा (Umda) (عمدة)

HISÁR हिसार (ع - مذ) حصار

1. परिधि (Paridhi) घेरा (پری دی) (Ghera) (گھرا)

2. प्राचीर (Práchīr) चार-दीवारी (चार دیواری) (Chār divāri)

HAS,R हसर (ع - مذ) حصر
निर्भरता (Nirbharata) अवलंबन (نبرہوتا)
(Av,lam,ban) इनहिसार (اولم بن)
(Inhisār) (انحصار)

HIS N हिस्न (ع - مذ) حصن
दुर्ग (Durg) क़ोट (Kot) (کرت)
गढ़ (Gaṛh) क़िला (Qila) (قلعہ)

HUSÚL हुसूल (ع - مذ) حصول
प्राप्ति (Prāpti) उपलब्धि (پراپتی)
(Uplabdhi) मिलना (اپ لبدھی)
(Milna) (ملنا)

HIS,SA हिस्ता (ع - مذ) حصہ

1. विभाजन (Vibhājan) बाँट (वभाजन)
(Bānt) (بانٹ)

2. भाग (Bhāg) जुज़ (Juz) (भाग)

3. श्रेणी (Shreni) दर्जा (شرینہ)
(Darja) (درجہ)

4. ग्रंथखंड (Granth kband) जिल्द (گرنٹھ کھنڈ)
(Jild) (جلد)

حصہ دار (هف - ص)

HIS,SA-DĀR हिस्सादार

अंशी (Anshi) भागीदार (Bhāgi-dār)
(भाग्यीदार) साक्षेदार (Sājhedār)
(साक्षेदार)

(Mahapralai) कयामत (महाप्राय)
(Qayāmat) (قیامت)

2. दुष्परिणाम (Dushporinām) दुःख
(Buranatīja) बुरा नतीजा (दुःख)
(Bura) (نتیجہ)

HASHARĀT हशरात (ع - مذ) حشرات
कीड़े मकोड़े (Kīṛe makoṛe) (کیرے)
(مکڑے)

HAHS,FA हश्फा (ع - مذ) حشفه
लिंगाग्र (Lingāgr) सुपारी (لنگاگر)
(Supāri) (سپاری)

HASHAM हशम (ع - مذ) حشم
नौकर चाकर (Naukar chākar) (نوکری)
(Pyāde) प्यादे सिपाही वगैरा (پیاڈے)
sipāhī vaghaira (وگہیرا)

حشمت (ع - مٹ)

HASH,MAT हश्मत

1. आतंक (Ātank) दबदबा (آتنگ)
(Dabdaba) (دبدبہ)

2. वैभव (Vaibhav) शानशौकत (वैभव)
(Shānshaukat) (شان شوکت)

HASH,V हश्व (ع - مذ) حشو

अनावश्यक (Anāvāsh, shyak) (आनावश्यक)

वह शब्द (Vyarth) (वर्थ) (شیک)

जो किसी वाक्य में अनावश्यक हो

(Voh shabd jo kisi vākya men anā-

vash,shyak ho) (وہ شبد جو کسی

(واکیہ میں آनावश्यक ہو)

HAZÍZ हजीज़ (ع - ص) حَضِیْض
गर्त (Gart) गढ़ा (Garha) (कर्त)

HAZ(Z) हज़ (ज़) (ع - مذ) حَظ
आनंद (Ānand) लुफ़ (Luf) (आनंद)
(لطف)

حفظ نفسانی (ع - مذ)

HAZ.Z-E-NAFSĀNI हज़ज़े नफ़्सानी

1. कामानंद (Kāmānand) (कामानंद)
ऐयाशी (Aiyāshi) (عیاشی)
2. सांसारिक सुख (Sānsārik sukh) (सांसारिक सुख)
ऐश (Aish) (عیش)

HIFĀZAT हिफ़ाज़त (ع - م) حِفَاظَت

1. रक्षा (Rakohha) (رکچھا) संरक्षण
(Sanrakohhan) (سنرکچھن) बचाव
(Bacháo) (بچاؤ)
2. निरीक्षण (Niríkehhan) (نیریکچھن)
देख रेख (Dekh rekh) (دیکھ ریکھ)
निगरानी (Nigarāni) (نگرانی)

HIF,Z हिफ़्ज़ (ع - مذ) حِفْظ

1. रक्षा (Rakohha) (रक़्छा) हिफ़ाज़त
(Hifāzat) (حِفَاظَت)
2. सत्कार (Satkār) (ستکار) आदर
(Ādar) (آدر) लिहाज़ (Libāz) (لیکھاظ)
3. मुखाम्म (Mukhāgr) (مکھاگر) कंठस्थ
(Kanthasth) (کن تھستھ) बर ज़बान
(Bar zabān) (برزبان)

حفظ مراتب (ع - مذ)

HIF,Z-E-MARĀTIB हिफ़्ज़े मरतिब

पद और श्रेणी के अनुसार व्यवहार

HASÍR हसीर (ع - مذ) حَصِير
कुशासन (Kushāsan) (کُشاشن) तृणशय्या
(Trin shaiyya) (ترن شئی) चटाई (Chatái,i)
(چٹائی)

HASÍN हसीन (ع - ص) حَصِين
दृढ़ (Dirh) (در) मज़बूत (Mazbút)
(مضبوط)

HAZ,RAT हज़रत (ع - مذ) حَضْرَت
1. श्रीमान् (Shrímán) (شری مان) (श्रीमान)
महाशय (Mahāshai) (مہاشے) जनाब
(Janáb) (جناب)
(ع)

2. धूर्त (Dhúrt) (دھورت) चालाक
(Chálák) (چالاک) (व्यंग)

HUZÚR हुज़ूर (ع - مذ) حُضُور

1. प्रत्यक्षता (Pratyakhata) (پرتیک) (प्रत्यक्षता)
संमुखता (Sam,mukhata) (سم مکھتا) (संमुखता)
मुवाजहा (Muvajaha) (مواجھا) (मुवाजहा)

2. श्रीमान् [संवोधन में] (Shrímán) (شری مان) (श्रीमान)
महोदय (Mahodai) (مہودے) जनाब (Janáb) (جناب)

HUZŪRI हुज़ूरी (ع - م) حُضُورِی

1. समीपता (Samipata) (سمیپتا) (समीपता)
संमुखता (Sam,mukhata) (سم مکھتا) (संमुखता)
क़ुर्बत (Qurbat) (قربت)

2. सेवा (Seva) (سہوا) शुश्रूषा (Shushsh-
rúsha) (شوشروش) खिदमत (Khidmat)
(خدمت)

2. ईश्वरत्व (Íshwarattwa) (ایشورت) تو
 खुदाई (Khudái) (خدای)

HAQ-TALAFI हक तलफो (حق تلفی)
 अन्याय (Annyáo) (ان نیای) किसी का
 हक मारा जाना (Kisi ka haq mára jána)
 (کسی کا حق مارا جانا)

HAQ-DÁR हकदार (حق دار (ع - ف - ص)
 अधिकारी (Adhikári) (ادعی گاری) स्वत्वा
 धिकारी (Swattwádhikári) (سوت تو
 हाक पाने वाला (Haq páne
 vála) (حق پانے والا)
 حق رائے دہی (ع - ف - مذ)

HAQ-Q-E-RÁI-DIHI हकके रायदिही
 मतधिकार (Matádhikár) (मतदही کار)
 वोट देने का हक (Vote देने ka haq)
 (वोट देने का حق)

حق فراموش (ع - ف - ص)

HAQ-FARÁMOSH हक फरामोश
 1. अन्यायी (An,nyái) (انیائی) ना
 इन्साफ (Ná insáf) (ناانصاف)
 2. कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) किसी
 का हक भूल जाने वाला (Kisi ka
 haq bhúl jáne vála) (کسی کا حق
 بھول جانے والا)

HAQ-GO हक गो (حق گو (ع - ف - ص)
 सत्यवादी (Sattýavádi) (ستیہ وادی)
 सच्ची बात कहने वाला (Sach,ohí bát
 kahne vála) (سچی بات کہنے والا)

حق ناشناس (ع - ف - ص)

HAQ-NA-SHANÁS हक ना शनास
 'दیکھو' 'حق فراموش'

(Pad aur shreni ke anusár vyavhár
 (پد اور شریلی کے انوسار ویوہار)

HAQ(Q) हक (कक) (حق (ع - مذ)

1. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) परमात्मा
 (Paramátma) (پرماتما)
2. सत्य (Sattya) (ست) यथार्थ
 (Yatháarth) (یثہارتہ) सच (Saoh) (سچ)
3. उचित (Uchit) (उचित) ठीक (Thík)
 (تھیک)
4. उत्कोच (Utkoch) (उत्कोच) अपप्रदान
 (Appradán) (अपप्रदान) रिश्वत
 (Rishvat) (रिश्वत)
5. स्वत्व (Swattwa) (सुत) अधिकार
 (Adhikár) (अदही कार) हिस्सा (Hissa)
 (حصہ)

HIQÁRAT हिकारत (حق - ع - مٹ)

1. घृणा (Ghrina) (گھرنا) नफरत (Nafrat)
 (نفرت)
2. अनादर (Anádar) (انادر) ना कदरी
 (Náqadri) (ناقدری)

حق المحنت (ع - مذ)

HAQ-Q-UL-MEHNAT हककुल मेहनत
 पारिश्रमिक (Párish,shramik) (پاریش
 مزدوری) (Mazdúri) (مزدوری)

حقانیت (ع - مٹ)

HAQ,QÁNIYAT हककानियत

1. वास्तविकता (Vástavikata) (واس توکنا)
 सत्यता (Sattýata) (ستیہ تا) सच्चाई
 (Sach,ohái) (سچائی) हकीकत
 (Haqíqat) (حقیقت)

HAQÍQATAN हकीकतन (ع - ص) حقیقتاً

वस्तुतः (Vaastutah वस्तुतो) सच मुच
(Sach much سچ)

حقیقت آشنا (ع - ص)

HAQÍQAT ÁSH,NA हकीकत आशना

मर्मज्ञ (Marmaggya मर्मज्ञ) तत्त्ववेत्ता
(Tattwa vetta तत्त्ववेत्ता) हकीकत
जानने वाला (Haqíqat Jáne vála
حقیقت جاننے والا)

حقیقت پسند (ع - ص)

HAQÍQAT-PASAND हकीकत पसन्द

सत्यप्रिय (Sattyapriya सत्यप्रिय)
सच पसन्द करने वाला (Sach pasand
karne vála सच पसन्द करने वाला)

HAQÍQI हकीकी (ع - ص) حقیقی

1. वास्तविक (Vástavik वास्तविक)
असली (Asli اصلی)

2. सहोदर (Sahodar सहोदर) सगा
(Saga सगा)

2. यथार्थ (Yatháarth यथार्थ) वाकई
(Váqai واقعی)

HUK,KÁM हुक्काम (ع - مد) حکام

حاکم کی جمع

अधिकारीगण (Adhikári gan अधिकारीगण)
अफसरान (Afsarán अफसरान)

HIKÁYÁT हिकायात (ع - مٹ) حکایات

حکایت کی جمع

कथा माला (Katha mála कथा माला)

कहानियां (Kahániyan कहानियां)

HUQ,QA हुक्का (ع - مد) حقہ

1. रत्न रखने की पिटारी (Ratn rakhne
ki pitári رتن رکھنے کی پٹاری)

2. चिलम पीने की गुड़गुड़ी (Chilam
píne ki guṛguṛi چلم پینے کی
گڑگری)

HAQ,QIYAT हकियत (ع - مٹ) حقیقت

सम्पत्ति (Sampatti सम्पत्ति) जायदद
(Jáidád جائداد)

HAQÍR हकीर (ع - ص) حقیر

1. तुच्छ (Tuch, chh तुच्छ) लुद्र
(Chhuddr लुद्र) नाचीज़
(Náchíz नाचिज़)

2. तिरस्कृत (Tiraskrit तिरस्कृत)
अपमानित (Apmánit अपमानित)
ज़लील (Zalil ज़लील)

HAQÍQAT हकीकत (ع - مد) حقیقت

1. वास्तविकता (Vástavikata वास्तविकता)
(Yatháarthata यथार्थता) कथा
(Sach, cháí सच्चाई) सच्चाई
(सच्चाई)

2. आधार (Ádhár आधार) मूल (Múl
मूल) बुनयाद (Bunyád बुनयाद)

3. वित्त (Vitt वित्त) बिसात (Bisát
बिसात)

4. वृत्तान्त (Vrittánt वृत्तान्त) कथा
(Hál हाल) कथा (Katha कथा)

5. मर्म (Marm मर्म) राज़ (Ráz राज़)

فرمان بردار (Farmán bardár) فرما

HIK,MAT حکمت (ع - مٹ) حکمت

1. बुद्धि (Buddhi) बोध (Bodh) (عقل) اقل (Aql) (بوده)
2. विज्ञान (Viggyán) साइंस (Science) (وگیاں) سائنس
3. उपाय (Upái) युक्ति (Yukti) (ایپاء) ترکیب (Tarkib) (یکتی)
4. आयुर्वेद (Áyurved) तिब (Tib) (آیورود) طب

حکمت عملی (ع - مٹ)

HIK,MAT-E-AMALI حکمتی امالی
कूट नीति (Kút nítí) पालीसी (Policy)
(کوت نہیتی) پالیسی

حکم ران (ع - ص)

HUK,M-RÁN हुकमरां
शासक (Shásak) शास्ता (Shásta)
(شاسک) شاستہ

حکم نامہ (ع - مٹ)

HUK,M-NÁMA हुकम नामा
आज्ञा पत्र (Ággya pattr) आदेश पत्र (Ádesh pattr)
(آگیا پتر) آدیش پتر

HUK,MÍ हुकमी (ع - ص) حکمی
अचूक (Achúk) राम बाण (Rám bán)
(اچوک) رام بان
(Shartiya) शरतिया (شرطیہ)

HUKUMAT हुकमत (ع - مٹ) حکومت

1. शासन (Shásan) सत्ता (Satta)
(شاسن) راجہ (Rájya) (ساتا)

HIKÁYAT हिकायत (ع - مٹ) حکایت

1. वृत्तान्त (Vrittánt) विवरण (Vivaran) (वृत्त) अववाल (Ahvái)
(احوال)
2. कथा (Katha) कहानी (Kaháni) (कथा) किस्सा (Qissa) (کہانی)

MAKAM हुकम (ع - مٹ) حکم
मध्यस्थ (Madh,dhyasth) पंच (Panch)
(مدھ دھیست) پنچ

HUK,M हुकम (ع - مٹ) حکم

1. आदेश (Ádesh) आज्ञा (Ággya) आर्डर (Order)
(آدیش) (آگیا) (آرڈر)
2. अनुमति (Anumati) इजाजत (Ijázat)
(انومتی) اجازت
3. निर्णय (Nirnai) फैसला (Faisala)
(نرنے) فیصلہ

HUKAMA हुकमा (ع - مٹ) حکما
حکیم کی جمع

1. चिकित्सकगण (Chikitsakgan) इलाज करने वाले (Iláj karne vále)
(چیکیتسک گن) علاج کرنے والے
2. वैज्ञानिक जन (Vaig,gyanik jan) साइंस दां (Sci:nce dān)
(ویگیا) (نک جن) سائنس دان

حکم بردار (ع - ص)

HUKM-BARDÁR हुकम बदरार

आज्ञाकारी (Ággyá kári) आज्ञा पालक (Ággya pálak)
(آگیا کاری) (آگیا پالک)

2. वध (Vadh) (ودہ) ज़बीहा (Zabiha)
(ذبیحہ)

HALÁVAT हलावत (ع - مٹ)

1. मधुरता (Madhurata) (مدھورتا)
मिठास (Mithás) (مٹھاس)

2. सुस्वाद (Sua,swád) (سوسواد) अच्छा
मज़ा (Ach,cha maza) (اچھا مزہ)

3. सुख (Sukh) (سکھ) ऐश (Aish)
(عیس)

HALAF हलफ (ع - مذ)

शपथ (Shapath) (شیپتھ) सौगंद (Sau-
gand) (سوگंद) कसम (Qasam) (कसम)

حلف نامہ (ع - مذ)

HALAF-NÁMA हलफ नामा

शपथ पत्र (Shapath pattr) (शीपथ पत्र)

HAL,Q हलक (ع - مذ)

1. बंठ (Kanth) (कंथ) गला (Gala) (गला)

2. मुख (Mukh) (मुँह) मुँह (Mugh) (मुँह)

HUL,QŪM हलकूम (ع - مذ)

1. कंठ (Kanth) (कंथ) गला (Gala) (गला)

2. गले का गड्ढा (Gale ka gaddha)
(गले का गड्ढा)

HAL,QA हलका (ع - مذ)

1. परिधि (Paridhi) (पी डी) घेरा
(Ghera) (गेहरा)

2. कड़ा (Kara) (करा) कुंडा (Kunda) (कुंडा)

3. चक्र (Chak,kr) (चक कर) पड़िया
(Pahiya) (पेहिया)

حلقہ بگوش (ع - ص)

HAL,QA-BA-GOSH हलका व गोश

1. प्रा तशीक्षा (Prápt díkohba) (प्राप्त)

2. अन्याय (Annyái) (ان نپایہ)

अत्याचार (Attyáchár) (اتپیاچار)

ज़बर दस्ती 'Zabar dasti' (زبر دستی)

HAKÍM हकीम (ع - مذ)

1. वैज्ञानिक (Vaig gyá nik) (ویگ گیا)

साइंस दां (Science dán)
(سائنس دان)

2. चिकित्सक (Chikitsak) (چکیتسک)

वैद्य (Vaidya) (वीड) तबीब (Tabib)
(طیب)

3. बुद्धिमान (Buddhi mán) (بدعی مان)

मनीषी (Maníshi) (منی شی) दाना
(Dána) (دانا)

HAL (L) हल (ल) (हल) (ع - مذکر)

1. प्रकटन (Prakatan) (پرکتن)

खोलना (Kholna) (کهولنا)

2. समाधान (Samádhán) (سامادھان)

सुलझाना (Suljhána) (سلجھانا)

3. विलयन (Vilayan) (ویلین) घुलना

(Ghulna) (کهولنا) मिलना (Milna)
(میلنا)

HALÁL हलाल (ع - ص)

1. भक्ष्य (Blakchhya) (بیکچھیا)

जिस पदार्थ का खान पान धर्म

शास्त्र के विरुद्ध न हो (Jis padárth

ka khán pán dharm shástr ke

viruddh na ho) (جس پدارتھ کا

کھان پان دھرم شاستر کے

विरुद्ध)

شکل سُرَت (Shakal sūrat) **شکل**
(صورت)

2. मुखकृति (Mukhākṛiti) **نمونه‌های صورتی**
हुलया (Hulya) **حلیه**

HIMĀR **हिमार** (حمار - مذ)
गर्दभ (Gardabh) **گرداب** रासभ (Rāsabh)
गधा (Gadha) **گدھا**

HAMĀQAT **हमाकत** (حماقت - مث)
मूर्खता (Mūrkhata) **مورکھتا** मूढ़ता
(Mūḍhata) **مورھتا** बेअकली (Be aqli)
بے عقلی

HAM,MĀL **हमाल** (حمال - مذ)
भार वाहक (Bhār vāhak) **بھار واھک**
बोझ दोने वाला (Bojh dhone vāla)
بوژھ دھونے والا

HAM,MĀM **हम्माम** (حمام - مذ)
स्नानागार (Snānāgār) **اسناناگار** स्नान
गृह (Snān gṛih) **اسنان گره** गुस्लखाना
(Ghusl khāna) **غسل خانه**

HIMĀYAT **हिमायत** (حمایت - مث)

1. पक्षपात (Pakchhpāt) **پکچھ پات**
तरफ दारी (Tarafdāri) **طرف داری**
2. देख रेख (Dekh rekh) **دیکھ ریکھ**
निगरानी (Nigrāni) **نگرانی**
3. सहायता (Sahāyata) **سہایتا** मदद
(Madad) **مدد**

HIMĀYATI **हिमायती** (حمایتی - مذ)

1. सहायक (Sahāyak) **سہایک** मदद
गार (Madad gār) **مددگار**

मुरीद (Murīd) **مورید** (دیکھو)

2. आशाकारी (Āggyākāri) **آگیاکاری**
अनुयायी (Anuyāyī) **انویائی** फरमां
बरदार (Farmāḡ bardār) **فرمان بردار**
3. दास (Dās) **داس** सेवक (Sevak)
खादिम (Khādīm) **خادم** (سیوک)

HIL,M **हिल्म** (حلم - مذ)

1. क्षमा (Chhama) **چھما** शील (Shīl)
अपव (Af,v) **अपव** (شیل)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta) **سہیشنتا**
गंभीरता (Gambhīrata) **گمبیرتا** *
तहम्मूल (Tahammul) **تھممول**

HAL,VA **हलवा** (हलवा - مذ)

1. संयात्र (Sanyāb) **سن یاب** हलुआ
(Halu,a) **هلاوا**
2. तर और मुलाहम चीज (Tar aur
mulāim chīz) **تر اور ملائم چیز**

HUL,LA **हुला** (हल - مذ)
वस्त्र (Vas,ṭr) **وس تر** पोशाक (Poshāk)
پوشاک

HALĪM **हलीम** (حلیم - ص)

1. गंभीर (Gambhīr) **گمبیر** शांत
(Shānt) **شانت** संजीदा (Sanjīda)
سندھیدہ
2. सहनशील (Sahan shīl) **سہن شیل**
सहिष्णु (Sahish,nu) **سہش نو** बुर्दवार
(Burd bār) **بردوار**

HI(U)L,YA **हि (हु) ल्या** (हल - مذ)

1. रूप रेखा (Rūp-rekha) **روپ ریکھا**

حملہ آور (عف - ص)

HAM, LA-ÁVAR हमला आवर

आक्रमण कर्ता (Ákraman karta
हमला करने वाला (आक्रमण करने वाला)
(Hamla karne vála)

HAMÍ,YAT हमीयत (ع - مٹ)

लज्जा (Lajja लज्जा) लाज (Láj लाज)
शैरत (Ghairat गैरत)

HINA हिना (ع - مٹ)

रक्त गर्भा (Rakt garbha रक्त गर्भा)
मेंहदी (Menhdi मेंहदी)

HAN,ZAL हनज़ल (ع - مڈ)

इंद्रायणी (Indráni इंद्रायणी) इंद्रायन का
फल (Indráyan ka phal इंद्रायन का फल)
(का फल)

HAVÁDIS हवादिस (ع - مڈ)

घटना समूह (Ghatna samúh किटना)
हादिसे (Hádise हादिसे)

HAVÁS हवास (ع - مڈ)

1. इंद्रियां (Indriyán इंद्रियां) कुवतें
(Quv,vaten कुवतें)

2. संवेदन (Samvedan संवेदन)
एहसास (Ehsás एहसास)

3. संज्ञा (Sangya संज्ञा) होश (Hosh होश)

हवास बाख्ते (ف - ص)

HAVÁS-BAKHTA हवास बाख्ता

भ्रातमत (Bbránt mat भ्रातमत)

2. पक्षपाती (Pakebhpáti पक्षपाती)
तरफदार (Taraf dár तरफदार)

HAM,D हमद (ع - مٹ)

स्तुति (Istuti स्तुति) कीर्तन (Kirtan कीर्तन)
खुदा की तारीफ (Khuda ki tárif खुदा की تعریف)

HUM,RAT हुमरत (ع - مٹ)

लालिमा (Lálima लालिमा) रक्तिमा (Rakti-
ma रक्तिमा) लाली (Láli लाली) सुखी (Surkhi सुखी)

HUM(U)Q हम (मु) क (ع - مڈ)

मूर्खता (Múrkhata मूर्खता) अज्ञान
(Aggyán अज्ञान) बेवकूफी (Be-
váqúfi बेवकूफी)

HAMAL हमल (ع - مڈ)

1. मेष (Mesh मेष) भेड़ (Bheṛ भेड़)
2. मेष राशि (Mesh ráshi मेष राशि)
बुर्जे हमल (Burj-o-hamal बुर्जे हमल)
(हमल)

HAM,L हमल (ع - مڈ)

1. मार (Bhár मार) बोझ (Bhojh बोझ)
2. गर्भ (Garbh गर्भ) हमल (Hamal हमल)
(हमल)

HAM,LA हमला (ع - مڈ)

1. आक्रमण (Ákraman आक्रमण) चढ़ाई
(Charbá,i चढ़ाई)
2. आघात (Ághát आघात) चोट (Chot चोट)
वार (Vár वार)

حوصلہ مند (عف - ص)

HAUSALA-MAND हौसला मन्द

साहसी (Sāhasī) उत्साही (Ut-sāhi) हिम्मत वाला (Himmat vāla) (हمت والا)

حوصلہ شکن (عف - ص)

HAUSALA-SHIKAN हौसला शिकन

1. उत्साह भेदी (Utsāh Bhedi) (اتساع بهیدی) हिम्मत तोड़ने वाला (Himmat toṛne vāla) (همت توڑنے والا)
2. दुश्कर (Dushkar) (دش کر) कठिन (Kathin) (کتھن)

HAUZ हौज़ (ع - مذ) حوض
जलाशय (Jalāshai) (جلاشے) कुंड (Kund) (کند) हौद (Haud)

HAYA हया (ع - ماث) حیا
लज्जा (Lajja) (لججا) व्रीडा (Vrida) (وړیدا) लज (Laj) (لج) शर्म (Sharm) (شرم)

HAYÁT हयात (ع - ماث) حیات
जीवन (Jīvan) (جیون) ज़िंदगी (Zindagi) (زندگی)

HAYA-DĀR हयादार (ع - ص) حیادار
लज्जा वान् (Lājja vān) (لججاوان) लजीला (Lajila) (لجیلا) शर्मिला (Sharmilā) (شرمیل)

حیا سوز (ع - ص)

HAYA-SOZ हया सोज़

घृणास्पद (Ghīrnāspad) (گھرناسپد)

हत बुद्धि (Hat bud,dhi) (هت بدھی) उद्विग्न (Udvig,n) (ادوگ्न) बद हवास (Bad havās) (بدحواس)

HAVĀSIL हवासिल (ع - مذ) حواصل
एक जल पत्ती (Ek jal pakohhi) (ایک جل پکچی)

HVĀLA हवाला (ع - مذ) حوالہ

1. हास्तांतरण (Hastāntaran) (هستان سہودگی) सपुर्दगी (Sapurdagī) (ترن)
2. पता निशान (Pata nishān) (پتہ نشان) अता पता (Ata pata) (اتاپتا)
3. उदाहरण (Udāharan) (اداهرن) नज़ीर (Nazīr) (نظیر)

HUT हूत (ع - ماث) حوت

1. मत्स्य (Matsya) (مٹ سیہ) मछली (Machhli) (मछली) (मीन)
2. मीन राशि (Min rāshi) (मीन राशी) बुजें हूत (Burj-e-hūt) (बुज حوت)

HŪR हूर (ع - ماث) حور

स्वर्गांगना (Swargāngana) (سورگانگنا) जन्नत की परी (Jannat ki pari) (جنت کی پری)
(یہ لفظ جمع ہے لیکن واحد میں مستعمل ہے)

HAUSALA हौसला (ع - مذ) حوصلہ

1. उदराशय (Udarāshai) (اُدرایشے) पत्ती (Pakohhi ka pota) (پکچی کا پوتا)
2. साहस (Sāhas) (साहस) हिम्मत (Himmat) (همت)

HAI,RAT हैरत (ع - مٹ) حیرت
 आश्चर्य (Áshobarya आशچریہ) विस्मय
 (Vi-mai ویسے) अचंभा (Aohambha
 (اچمبھا) हैरानी (Hairáni حیرانی)

حیرت افزا (عف - ص)

HAL,RAT-AFZA हैरत अफजा

आश्चर्य जनक (Áshobarya janak
 आशचर्ये जलक) अचंभे में डालने
 वाला (Achambhe meñ dálne vála
 (اچمبھے میں ڈالنے والا)

حیرت زدہ (عف - ص)

HAI,RAT-ZADA हैरत ज़दा

विस्मित (Vismit (وسمت) चकित
 (Chakit (چکت) हैरान (Hairán
 (حیران)

HAIZ हैज़ (ع - مذ) حیض

रज (Raj (رج) पुष्प (Pushp (پشپ
 ऋतु (Ritu (رتو) आर्तव (Ártav (آرتو
 कुसुम (Kusum (کسم) मासिक धर्म
 (Másik dharin (ماسک دھرم) माहवारी
 (Mahvári (ماہواری)

HAIF हैफ (ع - مذ) حیف

1. पश्चात्ताप (Pashchát,táp (پشچات
 (Afsos (افسوس) अफसोस (Tuf (تف)
 2. धिक् (Dhik (دهک) धिक्कार
 (Dhikkár (دهکار)

HILA हीला (ع - مذ) حیلہ

व्याज (Vyáj (وآج) मिष (Mish (میش)
 बहाना (Bahána (بہانہ)

लज्जा जनक (Lajja janak (الجم جالک)
 घिनावना (Ghinaóna (گھناونا)

HAI SIYAT हैसियत (ع - مٹ) حیثیت

1. शैली (Shaili (شہابی) प्रणाली (Pra-
 náli (پرنالی) ढग (Dhang (ڈنگ
 तरीका (Paríqa (طریقہ)
2. योग्यता (Yogyata (یوگیات) लियकत
 (Liyáqat (لیاقت)
3. पात्रता (Patrata (پاترتا) जर्फ (Zarf
 (ظرف)
4. सम्पत्ति (Sampatti (سم پتی) जाइदाद
 (Jáidád (جائداد)
5. आय (Ái (آئی) आमदनी (Ámadani
 (آمدنی)
6. प्रतिष्ठा (Pratishtha (پروتھ تہا) आब्रु
 (Ábru (آبرو)

HAI,RÁN हैरान (ع - ص) حیران

1. कि कर्तव्य विमूढ़ (Kinkartavya
 vimúṛh (کم کردویہ ومروڑہ) चकित
 (Chakit (چکت) हक्का बक्का
 (Hakkabakka (هکا بکا)
2. उद्विग्न (Udvign (ادوگن) परेशान
 (Preshán (پریشان)

HAI,RÁNI हैरानी (ع - مٹ) حیرانی

1. उद्विग्नता (Udvignata (ادوگلتا)
 परेशानी (Presháni (پریشانی)
2. आश्चर्य (Áshcharya (آشچریہ)
 विस्मय (Vismay (ویسے) तआजुब
 (Ta,ajjub (تعجب)

(Asabh, bhya اسابھ بھیا) उजड्ड
(Ujadd اجدد)

حیلہ ساز (عف - ص)

HAIVÁNI हैवानी (ع - ص) حیوانی

पाशव (Páshav पशु जैसा) पशु जैसा
(Pashu jaaisa पशु जैसा) जानवर जैसा
(Jánver jaaisa जानवर जैसा)

HÍLA-SÁZ हीला साज

मिषपट्ट (Mish-pattu मिशपट्टा)
(Mish, hu मिश, हा) बहाना बाज (Bubána
báz بهانه باز)

HÍN हीन (ع - مذ) حین

समय (Samei समे) वक्त (Vaqt وقت)

حین حیات (ع - ص)

HAIVÁNI [Í] YAT हैवानि (नी) यत

1. पशुता (Pashuta पशुता) जानवर
पन (Jánvar pan जानवर पन)

2. निर्लज्जता (Nirlajjata निर्लज्जता)
बेशरमी (Be sharmi बेशरमी)

3. क्रूरता (Krúrata क्रूरता) निर्दयता
(Nirdayata निर्दयता) बेरहमी
(Be rahmi बेरहमी)

4. मूर्खता (Múrkhata मूर्खता) बेवकूफी
(Be vaqúfi बेवकूफी)

HÍN-HAYÁT हीन हयात

यावज्जीवन (Yávajjivan यावज्जीवन)
अ.जन्म (Ájanm अजन्म) जीते जी
(Jíte ji जीते जी)

HAIVÁN हैवान (ع - مذ) حیوان

1. पशु (Pashu पशु) चौपाया (Chau-
páya चोपाया) जानवर (Jánvar
जानवर)

2. अशिष्ट (Ashisht अशिष्ट) असभ्य

خ

KHÁTIMA खातिमा (ع - مذ) خاتمة

1. अंत (Ant अंत) अखीर (Akhir
अखीर)

2. मृत्यु (Mrityu मृत्यु) मरण (Maran
मरण) मौत (Maut मौत)

3. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natíja नतीजा)

KHÁTAM खातम (ع - مذ) خاتم

1. मुद्रिका (Mudrika मुद्रिका) अंगूठी
(Angúthi अंगूठी)

2. छाप (Chháp छाप) मुहर (Muhr
मुहर)

KHÁTİM खातिम (ع - ص) خاتم

समाप्त कर्ता (Samáptkarta समाप्त
कर्ता) पूर्ण कर्ता (Púrñ karta पूर्ण
कर्ता)

खतम करने वाला (Khatm karne vála
खतम करने वाला)

KHATÚN खातून (ت - م) خاتون

महिला (Mahila महिला) शरीफ औरत
(Sharif aurat शरीफ औरत)

خارج از عقل (ع - ص)

KHÁRIJ-AZ-AQL खारिज अज़ अज़ल

1. मूर्ख (Múrkh) पागल (Pagal)
(पागल)

2. बुद्धि पर (Bud,dhi par) (बुद्धि पर)
असंभव (Asam bhav) (असंभव)
खارج قسمت (ع - ص)

KHÁRIJ-QIS,MAT खारिज किस्मत

भजन फल (Bhajan phal) (भजन फल)

भाग फल (Bhág phal) (भाग फल)

KHÁRISH खारिश (फ - म)

कंडू (Kandu) खर्जू (Kharju)

कोरजो (Kharjo) खाज (Kháj)

खारिश (फ - म)

KHÁRISH,T खारिशत

‘खारिश’

KHÁZIN ख़ाज़िन (ع - ص)

कोषाध्यक्ष (Koshád,dhyaksh) (कोषाध्यक्ष)

ख़ाज़ानची (Khazánchi) (ख़ाज़ानची)

ख़ाज़ानची

KHÁSHÁK ख़ाशाक (ع - ص)

कूड़ा करकट (Kúṛa karkat) (कूड़ा करकट)

घास फूस (Ghás phús) (घास फूस)

कतवार (Katvár) (कतवार)

खास (ع - ص)

1. स्व (Swa) निजी (Niji)

2. केवल (Keval) फकत (Faqat)
(फकत)

3. चुना हुआ (Chuna hua) (चुना हुआ)

छांटा हुआ (Chánta hua) (छांटा हुआ)

KHÁDIM खादिम (ع - ص)

दास (Dás) सेवक (Savak)

नौकर (Naukar)

KHÁR खार (ف - ص)

1. कंटक (Kantak) कांटा

(Kanta)

2. ईर्ष्या (Írshya) डाह (Dáh)

हसद (Hasad)

3. असह्य (Asahya) दूभर

(Dúbhar)

4. खांग (Kháng) पक्षियों के

पांव का कांटा (Pak,chhiyon ke

páon ka kánta) पैरों के कांटा

KHÁRA खारा (ف - ص)

एक प्रकार का बहुत ही कठोर पत्थर (Ek

prakár ka bahut hí kathor pat,thar

(एक प्रकार का बहुत ही कठोर पत्थर)

खाराशक (ف - ص)

KHÁRA-SHIGÁF खारा शिगाफ

पाषाण भेदी (Páshánbhedí) पशान

पत्थर में दरार डाल देने वाला

(Pat,thar men darár dāl dene wála

(पत्थर में दरार डाल देने वाला))

KHÁRIJ खारिज (ع - ص)

1. बाहर (Báhar) अलग (Alag)

(अलग)

2. त्यक्त (Tyakt) छोड़ा हुआ

(Chhorá hua) (छोड़ा हुआ)

6. पक्षपात (Pakshpāt) (پکھپات)

तरफदारी (Tarafdāri) (طرفداری)

خاطر جمع (ع - مٹ)

KHÁTIR-JAMA खातिर जमा

संतवना (Sántwana) (سانتونا) दारस

(Dhāras) (दहारास) दिलासा (Dilāsa)

(दाला)

خاطر خواه (عف - ص)

KHÁTIR-KHÁH खातिर खाह

मनोवांछित (Manovānchhit) (मनु)

मन चाहा (Man cháha) (वान्छित)

(मनचाहा)

خاطر दारी (عف - مٹ)

KHÁTIR-DÁRI खातिर दारी

संमान (Sammán) (सममान) आदर

(Ádar) (आदर) आव भगत (Áobhagat)

(Tavázo) (तवाजो) तवाजो (तवाजो)

خاطر نشین (عف - ص)

KHÁTIR-NASHÍN खातिर नशी

हृदयंगम (Hridayangam) (हरदयंगम)

चित्त में जमा हुआ (Chitt men jama hua)

(चित में जमा हुआ)

KHÁTI खाती (ع - ص) خاکی

अपराधी (Aprádhī) (अपराधी) दोषी

(Doshi) (दोषी) कुसूरवार (Qusúr vár)

(कसूरवार)

KHÁK خاک (ف - مٹ) خاك

1. मृत्तिका (Mruttika) (मरुतिका) मही

(Mattī) (मती)

4. मुख्य (Mukhya) (मुक्या) प्रधान

(Pradhán) (प्रदहान) मुखसूस

(Makbāús) (मकबूस)

5. प्रिय (Priya) (प्रिया) प्यारा (Pyára)

(Chahita) (चाहिता) चहीता (Chahita)

خاص و عام (عف - ص)

KHÁSO-ÁM खासो आम

सर्व साधारण (Sarv sádhāran) (सरो)

बड़े छोटे सब (Bare chhote)

(sab) (सब) (सब)

KHÁS,SA खासा (म - म) खासा

1. प्रकृति (Prakriti) (प्रकृति) स्वभाव

(Swabháo) (सुबहाओ) आदत (Ádat)

(आदत)

2. गुण (Gun) (गुन) विफत (Sfiat) (صفت)

خاصیت (ع - مٹ)

KHÁ,SI(SSÍ,)YAT खासि (सी) यत

1. स्वभाव (Swabháo) (सुबहाओ) आदत

(Ádat) (आदत)

2. गुण (Gun) (गुन) विफत (Sifat) (صفت)

KHÁTIR खातिर (ع - مٹ) خاطر

1. मन (Man) (मन) दिल (Dil) (دل)

2. ध्यान (Dhyán) (दह्यान) चित्त (Chitt)

(Khayal) (खयाल) (चित)

3. शील (Shil) (शिल) मुखवत (Murav-

vat) (مروت)

4. आव भागत (Áobhagat) (आबहागत)

खातिर दारी (K átir dári) (خاطر)

(दारी)

5. प्रात (Prati) (प्रति) लिए (Li,é) (لئے)

KHÁK-SÁR خاکسار (ف - ص) خاکسار
 نامر (Namr نامر) وینیت (Vinít وینیت)
 آجیز (Ájiz عاجز)
 (یہ لفظ متکلم اپنے لئے بطور انکسار استعمال کرتا ہے)
 خاکسار (ف - مٹ)

KhÁKISTAR خاکسار
 بھسم (Bhasm بھسم) راکھ (Rákh راکھ)
 خاکسار (ف - مٹ)

KHÁK, NÁI خاک نای
 استھل دمرو مدھیہ (Isthal demarú mad-dhya استھل دمرو مدھیہ)

KHÁKA خاکہ (ف - مذ) خاکہ
 ریکھا (Pari lekh ریکھا) ریکھا
 ریکھا (Rékha chittr ریکھا چتر) ریکھا
 ریکھا (Rúp rekha ریکھا) ریکھا
 (Dháncha دھانچہ)

KHÁKI خاکی (ف - ص) خاکی
 1. مٹ مٹا (Mat maila مٹ مٹا)
 مٹیا (Matiyála مٹیا)
 2. مٹ مٹا (Mrin mai مٹ مٹا) مٹ
 کا بنا ہوا (Matti ka bana hua مٹ کا بنا ہوا)

KHÁGÍNA خاگینا (ف - مذ) خاگینہ
 تلے ہوئے (Tale hue ande تلے ہوئے)
 (اندے)

KHÁL خال (ع - مذ) خال
 1. تیل (Til تیل) جیسم کا سیاہی دارا
 جیسم کا سیاہی (Jism ka siyáh dagh جیسم کا سیاہی)
 (داغ)

2. بھسم (Bhasm بھسم) راکھ (Rákh راکھ)

3. پڑھی (Prithví پڑھی) زمین (Zamín زمین)

4. کھ (Kuchh کھ) تانیک (Tanik تانیک)

5. مٹ (Maut مٹ) مٹ (Matti مٹ)

خاک آلود (ف - ص)

KHÁK-ÁLÚD خاک آلود
 مٹ مٹا (Mrin mai مٹ مٹا) مٹ مٹا
 سنا ہوا (Matti men Sana hua مٹ مٹا سنا ہوا)

خاک پا (ف - مٹ)

KHÁK-E-PA خاکے پا

1. پدار (Padár پدار) پدار (Padraj پدار)
 پانچ کی ڈھل (Páon kí dhúl پانچ کی ڈھل)

2. نامر (Namr نامر) وینیت (Vinát وینیت)
 خاکسار (Kháksár خاکسار) وینیت

خاک دان (ف - مذ)

RHÁK-DÁN خاک دان

1. کڑا خانا (Kúra Khána کڑا خانا)
 2. سنسار (Sensár سنسار) دنیا (Dunya دنیا)

خاکروب (ف - مذ)

KHÁK-ROB خاکروب

جھڑا دینے والا (Jherá dene vála جھڑا دینے والا)
 مہتار (Mehtary مہتار)

2. अनुभव हीन (Anubhau hín انوبهو) ना तजरिवाकार (Na tajriba kār ناتجربه کار)

3. अट्ट (Adriḥ ادري) बोदा (Boda کم ذور) कमजोर (Kamzor کم ذور)

4. असंस्कृत (Asanskrit اسانسکرت) नासाफ (Nasāf ناصاف)

خام خیالی (ع - ف - م)

KHĀM-KHAYĀLI خام خیالی

भ्रम (Bhram برهم) अध्यारोप (Ad, dhyārop ادھیا روپ) वहम (Vah,m وهم)

خاموشی (ف - م)

KHĀMUSHI خاموشی

‘خاموشی کا مختلف دیکھو ‘خاموشی‘

خام طمع (ع - ف - م)

KHĀM-TAMA خام تما

1. भ्रमी (Bhrami برهمی) वहमी (Vahmi وهمی)

2. लोभी (Lobhi لوبھی) लालची (Lālchi لالچی)

خام کار (ف - م)

KHĀM-KĀR خام کار

1. अपरिपक्व (Aparipak,kwa اپدی) अनुभव हीन (Anubhauhín) ना तजरिवाकार (Na-tajribakār ناتجربه کار)

2. मूर्ख (Múrkھ مورکھ) कम अकल (Kam aql کم عقل)

2. मातुल (Matul ماتل) मामू (Māmūn مامون)

KHĀLIS خالص (ع - ص) निष्केवल (Nishkeval نهی کیول) निर्मल (Nirmal نیرمل) बेमेल (Be mel بے میل)

KHĀLIQ خالق (ع - مذ) उत्पत्ति कर्ता (Utpatti karta ات پتی کرتا) स्रष्टा (Srashta سرشتا) पैदा करने वाला (Paيدا karne vála پیدا کرنے والا)

KHĀLI खाली (ع - ص)

1. रिक्त (Rikt رکت) शून्य (Shūnya شونی) खाली (Khāli خالی)

2. केवल (Keval کیول) सिर्फ (Sirf صرف)

3. निठला (Nithal,la نٹھلا) निकम्मा (Nikamma نکما)

4. अनुद्योगी (Anud,dyogi اندیوگی) बे रोजगार (Be rozgār بے روزگار)

5. निर्जन (Nirjan نیرجن) सूना (Sūna سونا)

6. प्राप्तावकाश (Prāptāokāsh پراپتہ) सावकाश (Sāo kāsh ساوکاش) फारिغ (Fārigh فارغ)

KHĀM خام (ف - ص)

1. आम (Ām آم) अपक्व (Apak kwa کچا) (Apak kwa کچا) (Apak kwa کچا)

2. धर्म पत्नी (Dharm patni) (دھرم پتنی)

पत्नी (Patni) (پتنی) बीवी (Bivi) (بیوی)

3. 'खान' की स्त्री ('Khān' ki istri) 'खान' (کی استری)

خانواده (ف - مذ)

KHĀN, VĀDA खान वादा

वंश (Vansh) (ونش) कुल (Kul) (کل)

गोत्र (Gott) (گوتر) खानदान (Khāndān) (خاندان)

KHĀNA خانه (ف - مذ) खाना

1. गृह (Grih) (گره) घर (Ghar) (گھر)

2. डिबिया (Dibia) (دبیا) केस (Case) (کیس)

3. सन्दूक वगैरा का घर (Sandūq Vaghaira ka ghar) (صندوق و غیره کا گھر)

4. कुंडली का घर (Kundali ka ghar) (کوندلی کا گھر)

خانه باغ (ف - مذ)

KHĀNA-BĀGH खाना बाग

गृह वाटिका (Grih vātika) (گره و اتیکا)

पायी बाग (Pāni bāgh) (پائین باغ)

خانه بدوش (ف - ص)

KHĀNA-BA-DOSH खाना बदोश

संचार जीवी (Sanchār jīvi) (سچار جیوی)

निघरा (Nighara) (نگهرا) उठाऊ चूल्हा

(Uthāū chūlha) (اٹھاؤ چولھا)

خانه برباد (ف - ص)

KHĀNA-BARBĀD खाना बर्बाद

नष्टावास (Nāshatāvās) (نشتاواس)

निर्वासा (Nirvāsi) (نیرواسی) अनिकेत

خاموشی (ف - م)

KHĀMOSHI खामोशी

नीरवता (Nīravata) (نی روتا) मौन (Maun)

(चुप्पी) (Chuppi) (مون)

KHĀMA खामा (ف - مذ)

लेखनी (Lekhani) (لیکھنی) कलम

(Qalam) (قلم)

खानदान (ف - مذ)

KHĀNDĀN खानदान

वंश (Vansh) (ونش) कुल (Kul) (کل)

परिवार (Parivār) (پریوار) घराना

(Gharāna) (گهرا نا)

खाता (ف - م)

KHĀN, QĀH खान काह

आश्रम (Āsh,shram) (आश्रम) दरवेश

खाना (Darvesh khāna) (درवेश خانه)

KHĀNAGI खानगी (फ - स)

1. गृहसंबंधी (Grih sambandhi) (گره سمبندھی)

(गहरेलू) (Gharelu) (गहरेलू)

2. आत्मीय (Ātmīya) (आत्मीय) निजी

(निजी) (Niji) जाती (Zāti) (जाती)

3. रक्षिता (Rakchita) (रक्षिता) रखेली

(Rakheli) (रखेली) दास्ता (Dāshta)

(داشته)

KHĀNAM खानम (फ - म)

1. श्रीमती (Shri mati) (श्रीमती)

महोदया (Mahodaya) (महोदये)

रमा (Muhtarama) (محترمه)

2. विरक्त (Virakt) त्यागी (Tyági)
(نیائی) ज़ाहिद (Záhíd)

(Aniket) खाना खराब (Khána
(خراب خانه) (kharáb)

KHÁVAR खावर (फ - मं) خاور

خانه جنگی (ف - مं)

1. पूर्व (Púrv) पूरब (Púrab)
(پرب)

KHÁNA-JANGI खाना जंगी

2. पश्चिम (Pash, chim) पश्चिम
(پشچیم) पश्चिम (Paoh, ohhim)

गृह युद्ध (Grih yud, dh) किसी
देश की जनता की आपसी लड़ाई (Kisi
desh ki janata ki ápasí laráí) کسی
(دیش کی جلنا کی آپسی لڑائی)

KHAVAND खावन्द (फ - मं) خاوند

خانه داری (ف - مं)

1. स्वामी (Swámi) प्रभु (Prabhu)
(پربو) मालिक (Málik)

KHÁNA-DÁRI खाना दारी

2. पति (Pati) भर्तार (Bhartár)
(شوهر) शौहर (Shauhar)

गृहस्थ पना (Grihasth pana) گریهسته
गृहस्थी का प्रबंध (Grihasti ka prabandh)
(گریهستی کا پر بندھ)

KHÁIF खाइफ (ع - ص) भय भीत
(Bhai bhít) डरा
(Dara hua) (درا هوا)

خانه زاد (ف - ص)

KHÁIN खाइन (ع - ص) अपभोगी
(Aphhogi) दद
(Bad dayánat) (بددیانت)

KHÁNA-ZÁD खाना जाद

KHÁYA खाया (फ - मं) अंध कोष
(And kosh) फोता
(Fota) (فوطه)

गृहजात (Grih jāt) गृह पालित
(Grih pálit) घर की दासी से
उत्पन्न (Ghar ki dási se utpann) گھر
(کی داسی سے اتھن)

خانه ساز (ف - ص)

KHA, BÁSAT खासत (ع - मं) خیانت

KHÁNA-SÁZ खाना साज़

1. दुष्टता (Dushtata) निकृ-
ष्टता (Nik, krishtata) (نیک کروش تاتا)
नीचता (Níchata) (نیچ تاتا)

गृह निर्मित (Grih nirmit) گره نورمت
घर का बना हुआ (Ghar ka bana hua)
(گھر کا بنا هوا)

2. अपवित्रता (Apavitrata) (اپوترتा)
गन्दगी (G ndagi) (گندگی)

خانه نشین (ف - ص)

KHUB, S खब्स (ع - मं) خبث

KHÁNA-NASHÍN खाना नशीन

1. नीचता (Níchata) पाजीपन
(Pájípan) (پاجی پن)

1. गृह वासी (Grih vási) گره واسی
घर में बैठने वाला (Ghar men baith-
ne vála) (گھر میں بیٹھنے والا)

وایک) समाचार दाता (Samáchárdáta
 (Khabar) खबर देने वाला (Samaچار دانا
 dono vála) خبر دینے والا

خبر گیر (ع - ف - ص)

KHA,BAR-GÍR खबर गीर

1. रक्षक (Rakchhak) देख
 रेख करने वाला (Dekh rekh karne
 vála) دیکھ کر دیکھ کرنے والا
2. प्रहरी (Prahari) पहरे दार
 (Pahre dár) پھریدار
3. सहायक (Saháyak) मदद
 गार (Madad gár) مددگار

KHABT खबत (ع - مذ)

1. उन्माद (Unmád) पागल पन
 (Págál pan) پاگل پن
2. संलग्नता (Sanlagnata) इनहिमाक
 (Inhimák) انہماک

KHAB,TI खबती (ع - ص) خبٹی

उन्मादी (Unmádi) बावला
 (Báola) باؤلا

KHA,BÍS खबीस (ع - ص) خبیث

1. दुष्टता (Dushtátma) दुष्टप्रकृति
 (Dush,prakriti) दुष्टप्रकृति
 (Ních) नीच (پدرکرتی)
2. पामर (Pámar) पाजो (Páji)
 (पाजो)

KHA,BÍR खबीर (ع - مذ) خبیر

ज्ञाता (Gyáta) जानकार (Jánkár)
 (Váqif) वाक्किफ (جانکار)

2. अशुद्धता (Ashudb,dhata) (اشدھتا)
 नापाकी (Nápáki) (ناپاکی)
3. मल (Mal) मैल (Mail) (میل)

KHA,BAR खबर (ع - مث) خبر

1. सूचना (Súohana) इत्तिला
 (Itaila) اطلاع
2. संदेश (Sandesh) (सन्देश) संदेश
 (Sandesa) पैताम (Paighám)
 (پیغام)
3. जन श्रुति (Janash,shruti) (جنس)
 (Afváh) अफवाह (شرتی)
4. पता (Pata) निशान (Nishán)
 (نشان)
5. संज्ञा (Sangya) सुध (Sudh)
 (Hcsh) होश (سده)
6. समाचार (Samáchár) वृत्तंत
 (Vrittánt) हाल (Hál)
 (حال)
7. हदीस (Hadís) (حدیث)

خبر دار (ع - ف - ص)

KHA,BARDÁR खबरदार

1. सचेत (Sachet) चौकस
 (Chaukas) चौकना (Chau
 kanna) (چوکنا)
2. सावधान ! (Sáodhán ! !)
 (Hoshyár ! !) (هوشیار ! !)
 (سلبھل کے ! !)
3. संभलके ! (Sanbhal ke ! !)

خبر رساں (ع - ف - ص)

KHA,BAR-RASÁN खबर रसां

संदेश वाहक (Sandesh váhak) (سندیش)

خدا پرست (ف - ص)

KHUDA-PARAST خدا پرست

1. धर्मात्मा (Dharmátma) دھرماتما
 पुण्यात्मा (Punyaátma) پلہیاتما
 वाला (Khuda vála) خدا والا

2. आस्तिक (Āstik) استیک
 मानने वाला (Khuda ko mānne vála) خدا کو ماننے والا

خدا ترس (ف - ص)

KHUDA-TAR,S خدا ترس

1. ईश्वर से डरने वाला (Íshwar se darne vála) ایشور سے ڈرنے والا
 2. पुण्यात्मा (Punyaátma) پلہیاتما
 नेक दिल (Nek dil) نیک دل
 3. दयावान (Daya vān) دیواوان
 दिल (Rahm dil) رحم دل

خدا داد (ف - ص)

KHUDÁ-DÁD خدا داد

- ईश्वर दत्त (Íshwar datt) ایشور دت
 ईश्वर की दी हुई (Íshwar kí dí huí) ایشور کی دی ہوئی

خدا رسیدہ (ف - ص)

KHUDA-RASÍDA خدا رسیدہ

- प्राप्तेश्वर (Prápteshwar) پراپتے شور
 महात्मा (Mahátma) مہاتما
 वाली (Vali) ولی

خدا شناس (ف - ص)

KHUDA-SHANÁS خدا شناس

دیکھو 'خدا پرست'

ختم (ع - ص) KHATM ختم

1. समाप्त (Samápt) سہایت
 अंत (Ant) انت
 अखीर (Akhír) اخیر
 2. पूर्ण (Purn) پورن
 पूरा (Púra) پورا
 मुकम्मल (Mukammal) مکمل

خجالت (ع - مٹ) KHAJÁLAT خجالت

- लजा (Lajja) لہجا
 लाज (Láj) لاج
 शर्म (Sharm) شرم

خجستہ (ف - ص)

KHUJA (JI)S,TA خوج (جی) ستا

- शुभ (Shubh) شہ
 मंगल प्रद (Mangalaprad) منگل پرد
 मुबारक (Mubáarak) مبارک

خجل (ع - ص) KHAJIL خجل

- लजित (Lajjit) لہجیت
 लजाया हुआ (Lajáya hua) لہجایا ہوا
 शर्मिन्दा (Sharminda) شرمندہ

خجلت (ع - مٹ) KHAJ,LAT خجلت

- लज्जा (Lajja) لہجا
 ब्रीडा (Vrída) بریڈا
 शर्म (Sharm) شرم

خجلت زدہ (ع - ص)

KHAJ,LAT-ZADA خجلت زدہ

- लज्जित (Lajjit) لہجیت
 शर्मिन्दा (Sharminda) شرمندہ

خدا (ع - مذ) RHAD خدا

- कपोल (Kapol) کپول
 गंड (Gand) گنڈ
 गाल (Gál) گال

خدا (ف - مذ) KHUDA خدا

- ईश्वर (Íshwar) ایشور
 परमात्मा (Paramátma) پرماٹما

2. भय (Bhai) डर (Dar)

خدا نارس (ف - ص)

KHID, MAT खिदमत (ع - مٹ)

KHUDA-NA-TAR, S खुदानातर्स

1. सेवा (Seva) टहल (Tahal)
खिदमतगारी (Khidmatgári)
(خدمت گاری)

ईश्वर से न डरने वाला (Íshwar se na
derne vála) (ایشور سے نہ ڈرنے والا)
निरदै (Nirdai) क्रूर (Krúr)
बे रहम (Be rahm)

2. नौकरी (Naukari) चाकरी
(Chákari)

خدا انخواستہ (ف - کلمہ)

خدمت گار (ع - ص)

KHID, MAT-GÁR खिदमतगार

KHUDA-NA-KHÁSTA खुदा न खास्ता

दास (Dás) सेवक (Sevak)
नौकर (Naukar)

ईश्वर न करे (Íshwar na kare)
ईश्वर ऐसा न करे (Íshwar aisa
na kare)

خدمت گزار (ع - ص)

خداوند (ف - مذ)

KHID, MAT-GUZÁR खिदमत गुजार

KHUDÁ, VAN, D खुदा वन्द

1. सेवक (Sevak) दास (Dás)
नौकर (Naukar)

1. ईश्वर (Íshwar) परमात्मा
(Paramátma) (ایشور پر ماتما)
خدا

2. आज्ञा पालक (Ág, gya pálak)
फरमां बरदार (Farman bárdár)
فرمان بردار

2. स्वामी (Swámi) मालिक
(Málik) आका (Áqa)

KHID, MATI खिदमती (ع - مذ)
دیکھو 'خدمت گار'

KHUDÁÍ खुदाई (ف - مٹ)

KHADANG खदंग (ف - مذ)

1. स्वामित्व (Swámittwa)
प्रभुत्व (Prabhuttwa)

बाण (Ban) तीर (Tír)

खुदा होना (Khuda hona)

2. संसार (Sansár) दुनिया
(Dunya)

KHAR खर (ف - مذ)

3. सर्व साधारण (Sarv sádhiáran)

1. गर्दभ (Gardabh) रासभ
(Rásabh) खर (Khar)
गधा (Gadha)

जनता (Janata) अवाम
(Avám)

KHAD, SHA खदशा (ف - مذ)

2. मूर्ख (Múr, kh) घामड़
(Ghámaz)

1. शंका (Shanka) संशय (San-
shai) शुबहा (Shub, ha)

KHARÁBA خرابہ (ف - مذ) خرابا
 खंडर (Khandar) (کھنڈر) बीराना
 (Vīrána) (ویرانہ)

KHIRÁJ خراج (ع - مذ) खिराज
 1. राजकर (Rājkar) (راج کر) लगान
 (Lagán) (لگان)
 2. चौथ (Chauth) (چوتھ)

KHARÁSH خراش (ف - مٹ) खराश
 रगड़ (Ragar) (رگر) छीलन (Chhīlan)
 (Halki katan) (هالکی کٹن)
 (हल्की कटन)

خراد (ف - مذ)

KHAR(R)ÁD खरा (ر) द
 लकड़ी छीलने का यंत्र (Lakṛī chhīlne
 ka yantr) (لکڑی چھیلنے کا یلٹر)
 रन्दा (Randa) (رندہ)

خراطین (ع - مذ)

KHARÁTÍN खरातीन
 केचुआ (Kechua) (کیچووا)
 (یہ لفظ فارسی کے 'خراتین' سے معرب
 ہوا ہے اور واحد ہے)

خرافات (ع - مٹ)

KHURÁFÁT खुराफत
 1. मिथ्यावाद (Mith,thya vād) (میتھیاواد)
 बकवास (Bakvās) (بکواس)

2. बे दंगी बात या काम (Be dhangī bāt
 ya kām) (بے تھنگی بات یا کام)

KHIRÁM खिराम (ف - مذ) खिराम
 मंदगति (Mend gati) (مندگتی) धीमी
 चाल (Dhīmi chāl) (دھیمی چال)

KHARÁB खराब (ع - ص) खराब

1. ध्वस्त (Dhwaant) (دھوست) भग्न
 (Bhagn) (بھگن) बरबाद (Barbād)
 (برباد)

2. नष्ट (Nasht) (نشت) अकारत
 (Akárat) (اکارت)

3. अस्मानित (Apmānit) (ایمانیت) तिरस्कृत
 (Traskrit) (تیرسکرت) वे
 इज्जत (Be izzat) (بے عزت)

4. निकृष्ट (Nik,krisht) (نکروشٹ) बुरा
 (Bura) (برا)

5. व्यग्र (Vyagr) (ویگر) परेशान (Pare-
 shān) (پریشان)

خرابات (ف - مذ)

KHARÁBÁT खराबत

1. मदिरालय (Madirālai) (مدرالے)
 मधुशाला (Madhu shāla) (مدھوشالہ)
 शराब खाना (Sharāb khāna) (شراب
 خانہ)

2. देवालय (Devālai) (دیوالے) मंदिर
 (Mandir) (مندیر)

3. द्यूतागार (Dīūtāgār) (دیوتاگاہ) जुआ
 घर (Jua ghar) (جوآگھر)

خرابات (ف - ص)

KHARÁBÁTI खराबती

1. मद्यप (Mad,dyap) (مد،دیپ) रसाशी
 (Rasāshī) (رسانی) शराब खोर
 (Sharāb khor) (شراب خور)

2. द्यूत कर (Dīūt kar) (دیوت کر) ज्वारी
 (Jwāri) (جواری)

خرد ماغ (ف - ص)

خربزه (ف - مذ)

KHAR-DIMÁGH خردیمارا

KHAR, BUZÁ خربوژا

1. خرب مستک (Khar mastak کهر)

خربوژا (Khar búza خربوژا)

مستک (Ghamandi گهمندی)

مغرو (Magh rúr مغرو)

2. کسی کی بات نہ ماننے والا (Kisi)

ki bāt na mánne vála کسی کی

(بات نہ ماننے والا)

KHUR, JI خورجی (ف - مٹ)

گون (Gon گون) گونی (Goni گونی)

KHAR, CH خرب (ف - مذ)

1. صرغ (Sarfa صرغ) صرغ (Vyai صرغ)

2. دهن (Dhan دهن) रुपया (Rupia रुपيا)

خردمند (ف - ص)

خربخشه (ف - مذ)

KHIRAD-MAND خیرد مند

بدهی مان (Bud, dhi mán بدهی مان)

منی شی (Maníshi منی شی) اقل

مند (Aql mand عقل مند)

KHAR, KHASHA خرب خاشا

1. وگھن (Vighn وگھن) بادھا (Bádha بادھا)

2. چلتا (Chinta چلتا) جگڑا (Jhagra جگڑا)

پریشانی (Pre. shání پریشانی)

KHUR, DA خوردا (ف - مذ)

1. انش (Ansh انش) جز (Juz جز)

2. ریزگاری (Rezgári ریزگاری) بھارت (Bharat بھارت)

3. دوش (Dosh دوش) عیب (Aib عیب)

خردہ بین (ف - ص)

KHIRAD خیرد (ف - مٹ)

بدهی (Bud, dhi بدهی) समझ (Samajh समझ)

عقل (Aql عقل)

KHUR, DA-BÍN خردبین

چھید (Chhid, dránveshi چھید)

پارا یا دوش دھنے والا (Paráya dosh dhún dhne vála پارا یا

دوش دھونڈنے والا)

KHUR, D خوردا (ف - ص)

چھوٹا (Chhotá چھوٹا) छुद्र (Chhud, dr छुद्र)

(چھوٹا)

خرد بین (ف - مٹ)

KHUR, DA-FAROSH خوردا فروش

فٹکار مال بے چنے والا (Phutkar mál فٹکار مال

بے چنے والا)

KHURD, BÍN خوردا بین

सूक्ष्म दर्शक यंत्र (Súkchhm darshak सूक्ष्म दर्शक यंत्र)

यन्त्र (yantr यन्त्र)

خردہ گیر (ف - ص)

خردل (ف - مٹ)

KHUR, DA-GÍR خوردا گیر

دیکھو 'خردہ بین'

KHAR, DAL خربدل

राई (Rái رائی) राजिका (Rájika राजिका)

KHIR,QA खिरका (ख - मड)
कंथा (Kantha कल्ल्हा) गुदड़ी (Gudri
(गुदरी) सन्यासियों का वस्त्र (San
nyásiyon ka vastr सन्यासियों का वस्त्र)

खरक (ख - मड)

KHIR,QA-POSH खिरका पोश
साधु (Sádbu सधु) संत (Sant
(संत) फकीर (Faqir फकीर)

खरगा (ख - मड)

KHAR-GÁH खरगाह
पटवास (Patvās पतवास) खैमा
(Khaima खैमा)

खरगुश (ख - मड)

KHARGOSH खरगोश
शश (Shash शश) शशक (Shashak
(शशक) खरहा (Kharha खरहा)

KHUR,RAM खुरम (ख - मड)
प्रसन्न (Prasan,n प्रसन्न) आनंदित
(Ānandit आनंदित) हर्षित (Harshit
(हर्षित) खुरश (Khush खुरश)

KHUB,MA खुमा (ख - मड)
1. खजूर (Kha-jūr खजूर) छुहारा
(Chhuhāra छुहारा)

2. एक मिठाई (Ek mithāī एक मिठाई)

KHIR,MAN खिरमन (ख - मड)
1. राशि (Rāshi राशि) खलियान (Khal-
yān खलियान)

2. डेर (Dher डेर) अंबार (Ambār
(अंबार)

KHIR,S खिरस (ख - मड)
भृक्ष (Rikohh भृक्ष) रीछ (Ríchh
(रीछ) भालू (Bhálu भालू)
खरसंद (ख - मड)

KHUR,SAND खुरसंद
प्रसन्न (Prasann प्रसन्न) प्रफुल्ल
(Praphul,l प्रफुल्ल) खुरश (Kkush
(खुरश)

खरशेद (ख - मड)

KHUR,SHÍD खुरशेद
सूर्य (Súrya सूर्य) सूरज (Súraj सूरज)
खरटूम (ख - मड)

KHUR,TÚM खुरतूम
शुंड (Shund शुंड) सुंड (Súnd सुंड)

KHARIF खरिफ (ख - मड)
1. जर जर (Jarjar जरजर) जीर्ण (Jirn
(जीर्ण) बहूत बूढ़ा (Bahut búṛba
(बहुतबूढ़ा)
2. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) निकम्मा
(Níkamma निकम्मा)

KHURFA खुरफा (ख - मड)
कुलफा (Kulfa कुलफा) एक साग
(Ek ság एक साग)

KHARQ खर्क (ख - मड)
विदारण (Vidáran विदारण) फाड़ना
(Pháṛna फाड़ना)

खरक (ख - मड)

KHAR,Q-E-ÁDAT खर्क आदत
चमत्कार (Chamatkár चमत्कार) करामत
(Karāmat करामत)

खरिदार (फ - म)

KHARÍDÁR खरीदार

करी (Kra,í करूँ) मोल लेने वाला
(Mol lene vála मोल लेने वाला)

खरिद और فروخت (फ - म)

KHARÍDO-FAROHK,T खरीदो फरोखत

क्रय विक्रय (Kraya vik kraya करियेक) मोल लेना और बेचना (Mol lena aur bechna मोल लेना और बेचना)

KHA,RÍTA खरीता (म - ए)

1. थैली (Thaili तहिली) खीसा (Khísa क़िसा)
2. सरकारी लिफाफा जिसमें कोई सूचना या आज्ञा हो (Sarkári lifáfa jis men kó,i súchana ya ág gya ho सरकारी लिफाफे में सूचना या आज्ञा है)

KHARÍF खरीफ (म - ए)

वह फसल जिसमें ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है (Vch fasl jis men jwár bájra ádi boya játa hai वह फसल जिसमें ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है)

KHA,ZÁN खज़ान (म - ए)

हेमन्त ऋतु (Hemant ritu हेमन्त ऋतु)
पतझड़ (Pat jhar पतझड़)

खाना नची (फ - म)

KHAZÁNCHI खज़ानची

कोषाध्यक्ष (Koshádh,dhyakhkh कोषाध्यक्ष)
खज़ाने का संरक्षक (Kharááne ka sanrakchhak खज़ाने का संरक्षक)
(Kharááne ka sanrakchhak खज़ाने का संरक्षक)

खमसरे (फ - म)

KHAR.MUHRA खर मोहरा

कपर्दिका (Kapardika कपर्दिका) कौड़ी (Kauri कौड़ी)

खरवार (फ - म)

KHAR,VÁR खर वार

इतना बोझ जो गधा एक बार में उठा ले (Itna bojh jo gadha ek bár meñ uthále इतना बोझ जो गधा एक बार में उठा ले)

KHURÚJ खरूज (म - ए)

1. निकास (Níkás निक़ास) निकलना (Nikalna निकलना)
2. आक्रमण (Ákraman आक्रमण) हमला (Hamla हमला)
3. राज द्रोह (Ráj droh राज द्रोह) बग़ावत (Baghávát बग़ावत)

KHURÚS खरूस (म - ए)

कुक्कुट (Kuk,kut कुक्कुट) मुर्गा (Murgha मुर्गा)

खरोश (फ - म)

KHU,ROSH खरूश

कोलाहल (Koláhal कोलाहल) उक्रोश (Utkrosh उक्रोश) शोर गुल (Shor-ghul शोर गुल)

KHARÍD खरीद (म - ए)

1. क्रय (Kraya करिये) मोल लेना (Mol-lena मोल लेना)
2. क्रीत (Krit क्रीत) खरीदा हुआ (Kharída hua खरीदा हुआ)

नीचता (Nīcātā) कमीनगी
(Kamīnagī) کمینگی

خس پوش (ف - ص)

KHAS-POSH खस पोश

त्रिणाच्छादित (Trīnācchādit) تورنا
घास से ढका हुआ (Ghās se
dhaka hua) گھاس سے ڈکا ہوا

KHAS, TAGI खस्तगी (ف - مٹ)

1. क्षतिव (Chhatit, twa) (چھتیت تو)
घायल पन (Ghāyal pan) گھائل پن
2. भुर भुरा पन (Bhur bhurā pan)
खस्ता पन (Khasatā pan) خسته پن
3. श्रान्ति (Shrānti) थकन
(Thakan) تهکن

KHAS, TA खस्ता (ف - ص)

1. क्षत (Chhat) आहत (Āhat)
घायल (Ghāyal) گھائل
2. श्रान्त (Shrānt) थकित (Thakit)
थका हुआ (Thaka hua) تهکا ہوا
3. दुःखी (Dukhi) परेशान
(Preshān) پریشان
4. दरिद्र (Darid dr) कंगाल
(Kangāl) کنگال
5. भुर भुरा (Bhur bhura) (پور پورا)

خسته جگر (ف - ص)

KHASTA-JIGAR खस्ता जिगर

क्षत हृदय (Chhat birdai) (چھت ہر دے)
शोक ग्रस्त (Shok grast) (شوگ گرسٹ)
दुःखी (Dukhi) पीड़ित (Pīrit)
(غمگین) (Ghamgīn) غمگین

KHA ZĀNA खजाना (ع - مذ)

1. निधि (Nidhi) कोष (Kosh)
(खजाना) (Khazāna) (کوش)
2. राज कोष (Rāj Kosh) (راج کوش)
सरकारी खजाना (Sarkāri khazāna)
(سرکاری خزانہ)
3. भांडागार (Bhāndāgār) (بھانڈا گار)
गोदाम (Godām) (گودام)
4. धन (Dhan) संपत्ति (Sampatti)
(दौलत) (Daulat) (سم پتی)

KHAZĪNA खज़ीना (ع - مذ)
कोष (Kosh) खजाना (Kbazāna)
(خزانہ)

KHAZAF खज़फ (ع - مٹ)
ठीकरी (Thikari) गुट्टी (Gutti)
(ٹھکری)

KHAS खस (ف - مذ)

1. तृण (Triṇ) कुश (Kush) (کوش)
घास (Ghās) گھاس
2. उशीर (Ushir) एक सुगंधित
झड़ (Ik sugandhit jar) (ایک سدرگن)
(دھت چڑ)

KHASĀRA खसारा (ع - مذ)
हानि (Hāni) घाटा (Ghāṭa) (هانی)
टोटा (Tota) (ٹوٹا)

خساست (ع - مٹ)

KHASĀSAT खसास्त

1. कृपणता (Kripaṇta) (کری پنتا)
कंजूसी (Kanjūsi) (کنجوسی)
2. क्षुद्रता (Chhud, drata) (چھد، درتا)

KHASAK خسک (ف - مذ)

گوکھڑ (Gokehhur) گورکھ
(Gukhrú) (گوکھڑو)

KHUSÚF خسوف (ع - مذ)

1. زمین میں धंसना (Zamín meñ dhans-
na زمین میں دھلسنا)

2. चन्द्र ग्रहण (Chandr grahan) چندر
چاند گھن (Chánd gahan) (گرہن
چاند گھن)

KHASÍS خسیس (ع - ص)

1. कृपण (Kripan) کرپن کجوس
(Kanjús) (کنجوس)

2. अधम (Adham) ادم کمینا
(Kamina) (کمینہ)

KHISH,T خشت (ف - مٹ)

इष्टिका (Íshtika) ایشیکا (ایتا)
(Ínt) (ایشیکا) (خشخاش - ف - مٹ)

KHASH,KHÁSH خشخاش

पोस्ता (Posta) پوستہ خسک
(Khas- (کھس کھس

KHUSH,K خوشک (ف - ص)

1. शुष्क (Shushk) خشک
(Súkha) (سوکھا)

2. शुष्क स्वभाव (Shushk swabháo) خشک
(Rúkha) (سوکھا)

3. अनुदार (Anudár) انودار بے فیض
(Be faiz) (بے فیض)

4. नीरस (Níras) نی دس بے مزہ
(Be maza) (بے مزہ)

5. बिना रोटी का [वितन] (Bina roti ka
[vetan] [بلا روٹی کا [دیتن])

خسته حال (ع - ص)

KHASTA-HÁL خستا حال

दरिद्र (Dariddr) دردشا
(Durdasha graat) (دردشا گرس)
कंगाल (Kangál) (کنگال)

خس خانه (ف - مذ)

KHAS-KHÁNA خس خانہ

पर्ण कुटी (Parnkuti) پرن کٹی
(Jatug gríh) (جنگ گروہ)
(Jhonpri) (جونپری)

KHUSUR خسور (ف - مذ)

श्वशुर (Shwashur) شوشور
(Sasur) (سسر)

KHUS,RÁN خسران (ع - مذ)

हानि (Háni) هانی
(Tota) (توتا)
घाटा (Gháta) (گھاٹا)

KHUS,RAU خسرو (ف - مذ)

1. राजा (Rája) راجہ
(Bádeháh) (بادشاہ)

2. ईरान का एक प्रसिद्ध बादशाह जो
शीरीं पर मोहित था (Írán ka ek
prasiddh bádsháh jo Shírín par mohit
tha ایران کا ایک پر سید بادشاہ جو
شیریں پر موہیت تھا)

KHAS,RA خسرہ (ف - مذ)

1. छोटी चेचक (Chhoti chechak
(Chhoti chechak) (چھوٹی چیچک)

2. पटवारियों का खाता (Patváriyón
ka kháta) (پٹواریوں کا کھانا)

خشیت (ع - مٹ)

KHASHÍ,YAT خشییٹ

1. भय (Bhai) डर (Dar) (ڈر)
2. डरना (Darna) (ڈرنا)
3. डराना (Darána) (ڈرانا)

KHAS,LAT खसलत (ع - مٹ) .
स्वभाव (Swabháo) (سوابھاو) प्रकृति
(Prakriti) (پرکرتی) आदत (Ádat) (عادت)

KHAS,M खसम (ع - مذ)

1. शत्रु (Shat,tru) (शत'त्रु) रिपु (Ripu) (دشمن)
दुश्मन (Dushman) (دشمن)
2. प्रति द्वंद्वी (Prati dwaundwi) (پرتی)
रقيب (Raqib) (دراوی)
3. प्रतिकूल (Prati kúl) (پرتی کول)
مخالف (Mukhálif) (مخالف)
(ا - مذ)

4. पति (Pati) (پتی) शौहर (Shauhar) (شوهر)

آخری معنوں میں 'ص' کے زیر
کے ساتھ ہے

خصوصاً (ع - ص)

KHUSÚ,SAN खुसून

- विशेषतः (Visheshatah) (ویشیش تہ)
विशेषकर (Vishesh kar) (ویشیش کر)
खासकर (Khás kar) (خاص کر)

خصوصیت (ع - مٹ)

KHA (U) SÚ,SÍ(I) YAT

ख (खु) सूखी (सि)यत

- विशेषता (Visheshata) (ویشیش تہ)
प्रधानता (Vishish,tata) (ویشیش تہ)
प्रधानता

6. बिना सालन की [रोटी] (Bina sálan
ki [roti]) [روٹی] بنا سالن کی

خشک مغز (ف - ص)

KHUSHK-MAGH,Z खुश्क मसूज

शुष्क बुद्धि (Shushk bud,dhi) (شک بدھی)
निबुद्धि (Nir bud,dhi) (نبردھی) गावदी
(Gáodi) (گادی)

خشک سالی (ف - مٹ)

KHUSH,K-SÁLI खुश्क साली

दुर्भिक्ष (Durbhikheh) (دربیکھ) अकाल
(Akál) (اکال) कहत (Qah,t) (قحط)

KHUSH,KA खुश्का (ف - مذ)

ओदन (Odan) (اودن) भात (Bhát) (بہات)

KHASH,M खश्म (ف - مذ)

क्रोध (Krodh) (کروڈ) कोप (Kop) (کوپ)
गुस्सा (Ghussa) (غصہ)

خشمگین (ف - ص)

KHASH,M-GÍN खश्मगीन

क्रुद्ध (Krud,dh) (کروڈ،دھ) कुपित (Kupit)
(غصے) गुस्से (Ghusse) (کوپیت)

KHUSHU,A खुशूअ (ع - مذ)

1. विनय (Vinai) (وینے) नम्रता (Namrata)
(नर्मی) नरमी (Narmi) (نرمی)
2. गिरगिड़ाना (Gir gi:ána) (گیرگیرانا)

خشونت (ع - مٹ)

KHUSHU,NAT खुशूनत

1. कठोरता (Kathorata) (کتھورتا) कड़ापन
(करा पन) (Karápan)
2. अविनय (Avinai) (اوینے) अखड़पन
(अकड़पन) (Akh khar pan)

2. पत्र (Pattr पत्र) चिठी (Chithi, thi
چٹھی)

3. हस्त लेख (Hast-lekh हस्त लेख)
लिखावट (Likhavat लिखावट)
तहरीर (Tah rir तहरीر)

4. चौर (Chbaur चौर) हजामत
(Hajamat حجامت)

5. युवा वस्था में गालों पर उगने वाले
नये बाल (Yuvavastha men gálon
یوواوستھا)
par ugne vále na,e bál
(میں گالوں پر اگنے والے نئے بال)
मुखलوم (Mukhlom مکھ لوم)

KHATA खता (ع - مٹ) خطا

1. अपराध (Aprádh अपराध) दोष
(Dosh दोष) कुसूर (Qusúr कुसूर)

2. त्रुटि (Truti त्रुटि) भूल (Zhúl
چوک) चूक (Chúk चूक)

3. अशुद्ध (Ashud,d अशुद्ध) गलत
(Ghalat غلط)

4. चीन का एक देश (Chín ka ek
desh چین کا ایک دیس)
चीन (Chín چین)

KHITÁB खिताब (ع - مذ) خطاب

1. संबोधन (Sambodhan संबोधन)
मुखावत (Mukhátaba मुखاطبه)

2. उपाधि (Upádhi उपाधि) लक़ब
(Laqab لقب)

خط استوا (ع - مذ)

KHATE-ISTIVA खते इस्तिवा

भूमध्य रेखा (Bhúmadh,dhya rekha
بھومدھ ریکا)
(Vishuvad-विषुवद रेखा)

(Pradhánata پردھانتا) खासपन
(Kháspan خاص پن)

خصوصیت (ع - مٹ)

KHUSÚ,MAT खुसूमत

1. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) दुश्मनी
(Dush,mani دشمنی)

2. कलह (Kalah कलह) लड़ाई झगड़ा
(Larál jhagra لڑائی جھگڑا)

KHA,SI खसी (ع - ص) خصی
वत्रि (Vadhri वधरी) बधिया (Badliya
بدھی)
खसी (Khas,si خصی)

KHUS,YA खसया (ع - مذ) خصیه
अंडकोष (And kosk अंडکوش) फोता
(Fota فوطه)

KHIZÁB खिज़ाब (ع - مذ) خضاب
केश कल्प (Kesh kalp केश कल्प)
वस्त्रा (Vasma वस्त्र)

KHIZ,R-KHIZAR- (ع - مذ) خضر

KHAZIR खिज़र-खिज़र-खिज़र

1. एक पैगम्बर (Ek paighambar
ایک پیغمبر)

2. पथप्रदर्शक (Path pradarsnak
پتھ پر درشک)
रस्ता बताने वाला (Rasta
batáne vála رستہ بتانے والا)

KHUZÚ,A खुडूअ (ع - مذ) خضوع
विनय (Vinai विनय)
(Girgirána گرجرانا)

KHAT खत (ع - مذ) خط

1. रेखा (Rekha रेखा) लकीर
(Lakir लकीर)

خطر ناک (خف - ص)

KHATAR-NÁK खतर नाक

भीषण (Bhíshan भीषण) भयंकर
(Bhayankar भीमकर) खौफ नाक
(Khauf nák خوفनाक)

KHAT,RA खत्रा (ख - मं)

1. भय (Bhai भै) डर (Dar डर)
2. प्राणभय (Pránbhai प्रानभै) जान का
जोखिम (Jokhim जोखिम) डर (Ján ka dar जान का डर)

خط سرطان (ख - मं)

KHAT-E-SARTÁN खते सरतान

कक रेखा (Kark rekha करक रेखा)

خط مستدير (ख - मं)

KHAT-E-MUSATDÍR खते मुस्तदीर

गोल रेखा (Gol rekha गोल रेखा)

خط مستقیم (ख - मं)

KHAT-E-MUSTAQÍM खते मुस्तकीम

सरल रेखा (Saral rekha सरल रेखा)

خط مماس (ख - मं)

KHAT-E-MUMÁS खते मुमास

संपात रेखा (Sampát rekha संपात रेखा)

KHIT,TA खित्ता (ख - मं)

1. देश (Desh देश) मुल्क (Mulk मुल्क)

2. कटिबंध (Katibandh कटीबन्ध) मिनतक्का (Mintaqa मिनतक्का)

3. क्षेत्र (Chhetr क्षेत्र) इलाका (Iláqa इलाका)

rekha रेखा) नाकी मंडल
(Nárfimandal नाज़ी मंडल)

خطا کار (خف - ص)

KHATA-KÁR खताकार

1. अपराधी (Aprádhí अपराधी)
कुसूरवार (Qusúr vár कुसूरवार)
2. पापी (Pápi पापी) गुनह गार
(Gunah gár गुनह गार)

خطاوار (خف - ص)

KHATA-VÁR खतावार

‘दिकهو’ ‘खताकार’

KHUT,BA खुत्वा (ख - मं)

1. अभिभाषण (Abhibhāshan अभिभाषण)
सदरती तक्ररी (Sadáratī tadrīr सदरती तक्ररी)

2. भाषण (Bhāshan भाषण) तक्ररी
(Taqrīr तक्ररी)

خطبة صدارت (ख - मं)

KHUT,BA-E-SADÁRAT खुत्वा सदरत

अभिभाषण (Abhi bhāshan अभिभाषण)
सदरती तक्ररी (Sadáratī tadrīr सदरती तक्ररी)

خط جدی (ख - मं)

KHAT-E-JADÍ खते जदी

मकर रेखा (Makar rekha मकर रेखा)

KHATAR खतर (ख - मं)

भय (Bhai भै) शंका (Shanka शंका)
डर (Dar डर)

خفکان (ع - مذ)

KHAF(A) QÁN खफ् (क) कान

दिलधड़कने का रोग (Dil dhaṛakno
ka rog (دل دھڑکنے کا رोग)
खू लिया (Máli khúliya (مالي خوليا

خفکانی (ع - مذ)

KHAFQAQANI खफ कानी

जिसे खफकान का रोग हो (Jise khafa-
qán ka rog ho (جسے خفکان کا
(रोग हो)

KHAFAGI खफगी (फ - म्)

अप्रसन्नता (Apprasan,nata (अप प्रसन
क्रोध (Krodh (क्रोध मनोमालिन्य
(Manomálin,nya (मनोमालिन्य मन
मुटाव (Man mutáo (मन मुटाव रंजिश
(Ranjish (रंजिश)

KHAFI खफी (ع - ص)

1. महीन (Mahín (مهین वारीक (Bárik
(باریک)
2. गुप्त (Gupt (گپ्त छिपा हुआ
(Chhipá hua (چھپا ہوا)

KHAFÍF खफीफ (ع - ص)

1. अगुरु (Aguru (اگرو हलका (Halka
(هلاک)
2. लज्जित (Lajjit (لجیت शर्मिन्दा
(Sharminnda (شرمند)
3. कम (Kam (کم थोड़ा (Thoṛa
(تھوڑا)
4. तिरस्कृत (Traskrit (تیرس کرت अप-
मानित (Apmánit (अप मानित)
बेइज्जत (Be izzat (بے عزت)

KHATÍB खतीब (ع - مذ)

वक्ता (Vakta (وکتا व्याख्याता (Vyak,
khyáta (ویاکیہانا) मुकर्रि (Muqar,rir
(مقرر)

KHATÍR खतीर (ع - ص)

प्रचुर (Prachur (پرچر अत्यधिक
(Attyadhik (अतिدهک) बहुत (Bahut
(بہت)

KHAFa खफा (ع - م्)

1. गोपन (Gopan (گوپن छिपाव
(Chhipáo (چھپاو)

(ف - ص)

2. अप्रसन्न (Apprasann (अप प्रसन
क्रुद्ध (Krud,dh (क्रुद्ध नाराज़
(Naráz (ناراض)

خفاش (ف - ص)

KHUFFÁSH खुफ़ काश

ग्रह माचिका (Grih máchika (گرہ
ग्रह मोचिका (Grih mochika (گرہ
चमगादड़ (Chamgádaṛ (چمگادڑ)

KHIF,FAT खिफ़ फ़त (ع - म्)

1. अगुरुता (Aguruta (اگروता हलका
पन (Halka pan (هلاک پن)
2. लज्जा (Lajja (لججا शर्म (Sharm
(شرم)

KHUF,TA खुफ़ता (ف - ص)

सुप्त (Supt (سپت सोयाहुआ (Soya
hua (سویا ہوا)

2. ریل یا جہاز پر کام کرنے والا
مزدور (Rel ya jabáz par kám
karno vála mazdúr ریل یا جہاز
پر کام کرنے والا مزدور
(Khallási خلاصی)

KHILÁF खिलाफ (ع - ص) خلاف

1. विसदृश (Visadrish وی سدش)
विपरीत (Viprít ویپریت) विरुद्ध
(Virud,dh ورودھ) वर अवस
(Baraka بر عکس)
2. मिथ्या (Mith,thya مٹھیا) झूठ
(Jhúth جھوٹ)
3. विरोधी (Virodhi विरोधी) प्रतिकूल
(Pratikúl پروتنی کول) मुखालिफ
(Mukhálif मुखالف)

خلافت (ع - مٹ)

KHILÁFAT खिलाफत

1. प्रतिनिधित्व (Pratinidhit,twa پروتنی
निवात (Niyábat ندمت تو
نیاات)
2. खलीफा का पद (Khalífa ka pad
خلیفہ کا پد)

خلاف دستور (ع - مڈ)

- KHILÁF-E-DASTUR खिलाफे दस्तूर
नियम विरुद्ध (Niyam virud,dh नियम
विरोध) अविधि (Avidhi आवधी)
बेकाइदा (Be qáida بے قاعدہ)

خلاف عقل (ع - مڈ)

KHILÁF-E-AQL खिलाफे अकल

1. असंभव (Asambhav असंभव)
नामुमकिन (Ná mumkin नामمکن)

- KHUFIYA खुफिया (ع - ص) خفیہ
गुप्त (Gupt گہیت) छिपा हुआ (Chhipa-
hua چھپا ہوا)

KHALA खला (ع - مڈ) خلا

1. रिक्तस्थान (Riktasthán رکتس
खाली जगह (Kháli jagah
خالی جگہ)
2. अंतरिक्ष (Antarikshh انترککھ)
शून्य (Shúnnya شونیہ) कजाय आस्मानी
(Fazái ásmáni فضاے آسمانی)

KHALÁS खालस (ع - ص) خلاص

1. मुक्त (Mukt मुक्त) बंधन रहित
(Bandhon rahit بدمتن رمت)
आजाद (Ázád آزاد)
2. निश्चित (Nishchint निश्चित)
फारिग (Fárigه فارغ)
3. समाप्त (Samápt سامت) खत्म
(Khatm ختم)

KHULÁSA खुलासा (ع - مڈ) خلاصہ

1. चुना हुआ (Chuna hua چونا ہوا)
छांटा हुआ (Chhánta hua چھانٹا ہوا)
2. सारांश (Sáránsh سارانہش) निचोड़
(Nichor نیچور)
3. संक्षिप्त (Sanchhipt سن چھپت)
मुक्तसर (Mukhtasar مختصر)

KHALÁSI खलासी (ع - مٹ) خلاصی

1. मुक्ति (Mukti مکتی) छुटकारा
(Chhutkára چھٹکارا) नजात
(Naját نجات)

KHAL, JÁN खल जान (ع - مذ) خلیجان

1. चिंता (Chinta) आशंका (Ashanka) فکر (Fikr) (فکر)
2. झंझट (Jhanjhat) (چونچھٹ) (جھنجھٹ)

خجال (Janjal) (ع - مٹ)

KHAL, KHÁL खल खल

- नूपुर (Nupur) मंजीर (Manjir) (نورپور) (مانجیر)
- पाजेब (Pazeb) (پازیب) (ملجیر)

KHUL, D खुल्द (ع - مذ) خلد

- स्वर्ग (Swarg) नाक (Nák) (سورگ) (ناک)
- बिहिशत (Bihisht) (بہشت)

خلد آشیان (ع - ص)

KHUL, D-ÁSHIYÁN खुल्द आशियां

- स्वर्गाय (Swargiya) स्वर्गस्थ (Swargasth) (سورگیہ) (سورگستہ)
- जन्नत नशाँ (Jannat nashín) (جنت نشیں)

KHALISH खलिश (ع - مٹ) خلش

1. खटक (Khatak) चुभन (Chubhan) (کھٹک) (چوبھن)
2. ईर्ष्या (Írshya) डाह (Dáh) (ایرشمہ) (داه)
3. ताप (Táp) जलन (Jalan) (تاپ) (جلن)

KHIL, T खिलत (ع - مذ) خلط

- धातु (Dhátu) वात, पित्त, कफ (دهاتو) (وات، پیت، کف)
- वगैरा (Vát, pitt, kaph vaghaira) (وگہرہ) (وگہرہ)

KHAL, T खलत (ع - مذ) خلط

- मिश्रण (Misbran) मिलाना (Milána) (میشرن) (میلانا)
- मेल जोल (Meljol) (میل جول)

2. बुद्धिमत्ता के विरुद्ध (Buddhi matta ke viruddh) (بدھی متا کے ورودھ)

बेवकूफी का (Bevaqúfi ka) (بہووقوفی کا)

خلاف قیاس (ع - مذ)

KHILÁF-E-QAYÁS खिलाफे कयास

- असंभव (Asambhav) (असंभवे) (असंभवे)
- अकल के (Buddhi par) (अकल के)
- खिलाफ (Aql ke khiláf) (عقل کے خلاف)

خلاف ورزی (ع - مٹ)

KHILÁF-VARZÍ खिलाफ वर्जो

- अवज्ञा (Avaggya) (अवज्ञा) (अवज्ञा)
- हुकम अदूली (Avahelana) (हुकम अदूली)
- (حكم عدولی)

HAL, LÁQ खल्लाक (ع - ص) خلاق

1. उत्पत्तिकर्ता (Utpatti karta) (اُتپتئی کتا)
2. ईश्वर (Íshwar) खुदा (Kkhuda) (ایشور) (خدا)

KHILÁL खिलाल (ع - مٹ) خلال

1. दांत कुरेदने का तिनका (Dánt kuredne ka tinka) (دانت کوریدنے کا تینکا)
2. ताश की बाज़ी में मात (Tásh ki bázi men mát) (تاش کی ہانی میں مات)

KHUL, LAT खुल्लत (ع - مٹ) خلات

- प्रेम (Prem) मित्रता (Mittrata) (پریم) (میترتا)
- दोस्ती (Dosti) (دوستی)

KHIL,QI خلی (ع - ص) خلی
 - (Prákritik) (پراکرتک) **Prákritik** (Swabhávik) (سواभावک) **Swabhávik** (Fitri) (فطری) **Fitri**

KHALAL خلل (ع - مذ) خلل
 - (Vighn) (وگھن) **Vighn** (Bádha) (باधा) **Bádha** (Rukávat) (روکاوٹ) **Rukávat** (بادھا) **بادھا**
 خلل انداز (عف - ص)

KHALAL-ANDÁZ خلل انداز
 - (Vighnkarta) (وگھن کرتا) **Vighnkarta** (Bádha dálné vála) (باذا دالنے والا) **Bádha dálné vála** (بادھا ڈالنے والا)

خلل دماغ (ع - مذ)

KHALAL-E-DIMÁGH خلل الہ دماغ
 - (Bud,dhi vikár) (بدھی وگاڑ) **Bud,dhi vikár** (Unmád) (انماذ) **Unmád** (Págál pan) (پاگل پن) **Págál pan**

KHAL,VAT خلوت (ع - مذ) خلوت
 1. (Ekánt) (ایکانت) **Ekánt** (Tanbá,i) (تلہائی) **Tanbá,i**

2. (Shayaná gár) (شیانہ گار) **Shayaná gár** (Sone ki jagah) (سونے کی جگہ) **Sone ki jagah** (کی جگہ)

خلوت خانہ (عف - مذ)

KHAL,VAT-KHÁNA خلوت خانہ
 1. (Ekántávás) (ایکانتاواس) **Ekántávás** (Tanbá,i ki jagah) (تلہائی کی جگہ) **Tanbá,i ki jagah**
 2. (Shayanágár) (شیانہ گار) **Shayanágár** (Khábgháh) (خواب گاہ) **Khábgháh**

KHIL,AT خلیت (ع - مذ) خلیت
 - (Voh vastr jo rája ki or se sammánáarth di,e játe hain) (وہ وستر جو راجہ کی اور سے سممان آرتہ دئے جاتے ہیں) **Voh vastr jo rája ki or se sammánáarth di,e játe hain**

KHALAF خلف (ع - مذ) خلف
 - (Puttr) (پتر) **Puttr** (Beta) (بیتا) **Beta**

KHAL,Q خلک (ع - مذ) خلک
 - (Jan sádháran) (جن سادھارن) **Jan sádháran** (Sansár ke log) (سلسار کے لوگ) **Sansár ke log** (Makhlúq) (مخلوق) **Makhlúq**

KHUL,Q خلک (ع - مذ) خلک
 - (Shil) (شیل) **Shil** (Muravvat) (مرووت) **Muravvat** (Milansári) (میلنساری) **Milansári** (دی)

خلقت (ع - مذ)

KHIL,QAT خلیت

1. (Srishti) (سریشتی) **Srishti** (Utpatti) (اتپتی) **Utpatti** (Paidáish) (پیداائش) **Paidáish**

2. (Prakriti) (پراکرتی) **Prakriti** (Swabháo) (سواہاؤ) **Swabháo** (Fitrat) (فطرت) **Fitrat**

KHAL,QAT خلقت (ع - مذ) خلقت
 - (Jan sádháran) (جن سادھارن) **Jan sádháran** (Log) (لوگ) **Log** (Makhlúq) (مخلوق) **Makhlúq**

KHAM खम (खम - फ) खम

1. वक्रता (Vak,krata) टेढ़ा (Torh) (टोह)

2. बाहु (Báhu) बाँह (Bánh) बाजू (Bázú) (बाजु)

KHUM खुम (खुम - फ) खम

1. कुम्भ (Kumbh) घड़ा (Ghara) (कुहा)

2. मद्यघट (Mad,dya ghat) (मदिये) शराब का मटका (Sharáb ka matka) (शराब का मटका)

KHUMÁR खुमार (खुमार - ए) खम

मदिरालस (Madirálas) नशे का उतार (Nasho ka utár) (नशे का उतार)

KHAM,R खमर (खमर - ए) खम

1. मदिरा (Madira) मद्य (Mad, dya) शराब (Sharáb) (मदिये)

2. मद (Mad) नशा (Nusha) (नशा)

खमिआह (खम - फ) खम

KHAM,YÁZA खमयाज़ा

1. अंगड़ाई (Angrá,i) (अंगड़ाई)

2. ज़ुम्भा (Jrimbha) जमाही (Jamáhi) (जमाही)

3. पश्चात्ताप (Pashcháttáp) पछुतावा (Paohh-táva) (पछुतावा)

4. प्रतिकार (Prati kár) बदला (Badla) (बदला)

खमिआह कश (खम - फ) खम

KHAM,YÁZA-KASH खमयाज़ा कश

1. अंगड़ाई लेने वाला (Angrái lene)

खलुत सरा (खलुत - ए) खलुत

KHAL,VAT-SARA खलुवत सरा
दिक़्खो 'खलुत खाने'

खलुत कदे (खलुत - ए) खलुत

KHAL,VAT-KADA खलुवत कदा
दिक़्खो 'खलुत खाने'

खलुत गाह (खलुत - ए) खलुत

KHAL,VAT-GÁH खलुवत गाह
दिक़्खो 'खलुत खाने'

KHULÚS खुलूस (खुलूस - ए) खलुस

1. निष्कपटता (Nishkapatata) (नश) सरलता (Saralata) (सरलता) सादगी (Sádagi) (सादगी)

2. निःस्वार्थता (Nis,swáarthata) (नस) बेग़ारज़ी (Be gharazi) (बेग़ारज़ी) (ग़रज़ी)

3. सच्ची मैत्री (Sach,chi maittri) (सच्ची) वफ़ादारी (Vafádári) (वफ़ादारी)

KHALÍJ खलीज (खलीज - ए) खलीज

खाड़ी (Kháři) (खाड़ी) गल्फ़ (Gulf) (गल्फ़)

KHA,LIQ खलीक (खलीक - ए) खलीक

सुशील (Sushil) शिष्ट (Shisht) (सुशील) मुरवत दार (Murav,vat dár) (मुरवत दार) (मुरवत दार)

KHALÍL खलील (खलील - ए) खलील

मित्र (Mitr) सखा (Sakha) (सखा) दोस्त (Dost) (दोस्त)

KHAN, DA **خندہ** (ف - مذ) **خندا**

ہاس (Hās **ہاسی** (Hansī **ہلسی** (Hansī)

خندہ پیشانی (ف - ص)

KHANDA-PESHÁNI **خندا پेशانی**

پربھل (Praphul, l vadan **پربھل**

ہلسمکھ (Hansmukh **ہلسمکھ** (Hansmukh)

خندہ (و - ف - ص)

KHANDA-RU **خندا رُ**

دیکھو 'خندہ پیشانی'

KHIN, ZÍR **خینزیر** (ع - مذ) **خینزیر**

شوکر (Shúkar **شوکری** (Varáh

سور (Su, ar **سور** (Su, ar)

KHIN, SIR **خین سیر** (ع - مٹ) **خین سیر**

کانیشٹھا (Kanishtha **کانیشٹھا** (Kanish, thika

گھنگلیا (Chhungaliya **گھنگلیا** (Chhungaliya

گھنگلی (Chhinguni **گھنگلی** (Chhinguni)

KHUNUK **خنوک** (ف - ص) **خنوک**

ٹنڈا (Thanda **ٹنڈا** (Thanda

سرد (Sard **سرد** (Sard)

خنیاگر (ف - مذ)

KHUN, YA-GAR **خنیاگر**

گایک (Gáyak **گایک** (Gayaika

گویا

KHÚ **خو** (ف - مٹ) **خو**

آداب (Swabháo **آداب** (Swabháo

آداب (Ádat **آداب** (Ádat)

KHÁB **خواب** (ف - مذ) **خواب**

سپنا (Sapna **سپنا** (Sapna

سپنا

(انگوائی لہلہ والا vála)

2. **پختانہ والا** (Pachhtáne vála

پچھتانی والا

KHAMÍDA **خمیدہ** (ع - ص) **خمیدہ**

ٹہڑا (Terha **ٹہڑا** (Terha)

جھکا ہوا (Jhuka hua **جھکا ہوا** (Jhuka hua)

KHANÁZÍR **خنازیر** (ع - مذ) **خنازیر**

1. **خنزیر کی جمع دیکھو 'خنزیر'**

2. **کٹھمالا** (Kanthmála **کٹھمالا** (Kanthmála)

گلے کی گلتیوں کا ایک رोग

(Gale ki giltiyon ka ek rog **گلے**

کی گلتیوں کا ایک رोग

KHAN, NÁS **خناس** (ع - مذ) **خناس**

1. **دیت** (Daitya **دیت** (Daitya)

شیطان (Shaitán **شیطان** (Shaitán)

2. **پرت** (Pret **پرت** (Pret)

بھوت (Bhút **بھوت** (Bhút)

3. **کریپن** (Kripan **کریپن** (Kripan)

کانجوس (Kanjús **کانجوس** (Kanjús)

4. **بھرم** (Bhram **بھرم** (Bhram)

وہم

KHUNSA **خنسا** (ع - مذ) **خنسا**

نپن سک (Napunsak **نپن سک** (Napunsak)

ہیجڑا (Hijra **ہیجڑا** (Hijra)

KHAN, JAR **خنجر** (ف - مذ) **خنجر**

چھوٹی تلوار (Chhotí talvár **چھوٹی تلوار** (Chhotí talvár)

کٹار (Katár **کٹار** (Katár)

KHAN, DAQ **خندق** (ع - مٹ) **خندق**

پرتی کوپ (Pratikúp **پرتی کوپ** (Pratikúp)

کھائی (Khái **کھائی** (Khái)

2. नपुंसक (Napunsaक) क्लीब
(Klib क्लीब) ज्ञनखा (Zankha
(ज्ञनखा)

2. निद्रा (Niddra) नींद (Nīd नींद)
3. शयन (Shayan) सोना (Sona
(सोना)

KHĀR खार (फ - व)

1. अपमानित (Apmānit अपमानित)
निरादृत (Niradrit निरादृत) ज़लिल
(Zalīl ذلیل)
2. مرکبات کے آخر میں آکر کھالے
(والاکے معنی دیتا ہے جیسے 'سودخوار')

خواستگار (ف - ص)

KHĀST-GĀR خواست گار

1. इच्छुक (Ich, chhuk اچھک)
अभिलाषी (Abhilāshi अभिलाषी)
खादिशमन्द (Khādish mand खादिशमन्द)
(हस मंद)

2. प्रार्थी (Prārthi प्रार्थी) उम्मेद वार
(Ummedvār امیدوار)

KHAVĀS खावास (ع - مذ)

1. प्रमुख (Pramukh प्रमुख)
(Pradhān प्रधान) खास लोग
(Khās log خاص لوگ)

2. गुण (Gun गुण) सिकत (Sifat
(صفت)

3. राजाओं और नवाबों की लौंडी जिस
के साथ वह संभोग करते हैं
(Rājāon aur navābon ki laundi
jis ke sāth vch sambhog karte
hon राजाओं और नवाबों की
लुन्दी جس کے ساتھ وہ سم
(بھوگ کرتے हوں)

خواب گاه (ف - مٹ)

KHĀB-GĀH خواب گاہ

- शयनागार (Shayanāgār शयनागार)
स्वप्न गृह (Swapn grih स्वप्न گره)
सोने की जगह (Sone ki jagah सोने की जगह)
(جگہ)

خواتین (ف - مٹ)

KHAVĀTĪN खावातीन

- خاتون کی جمع
महिलायें (Mahilāen महिलायें)
(اس لفظ کی جمع عربی قاعده سے
بنی ہے)

KHĀJA खाजा (ف - مذ)

- स्वामी (Swāmi स्वामी) पति (Pati
(مالک مالک) मालिक (Mālik पति)

خواجه تاش (ف - ص)

KHĀJA-TĀSH खाजा तश

1. सहपति (Sahpati सहपति) एक
आका के नौकर (Ek āka ke naukhar
(ایک آقا کے نوکر)
2. सह गुरु (Sahguru सहगुरु) एक पीर
के मुरिद (Ek pīr ke murīd ایک
(پیرو کے مرید)

خواجه سرا (ف - مذ)

KHĀJA-SARA खाजा सरा

1. द्वारपाल (Dwārpāl द्वारपाल) दरबान
(Darbān دربان)

KHÁHAR باہر (ف - مٹ) خواہر
 भगिनी (Bhagini) بھگینی
 (Bahan) بہن
 خواہش (ف - مٹ)

KHÁHISH باہیش

1. अभिलाषा (Abhilásha) ابھی لاشا
 आकांक्षा (Ákánkchha) آکانکچھا
 कामना (Kámana) کامنا
 (Ich, ohha) (اچھا) آرزو (Árzu) (آرزو)
 रुचि (Ruchi) (رچی) जी (Ji) جی
 मर्जी (Marzi) (مرضی)
 अभिप्राय (Abhippráe) (ابھپ پراے)
 उद्देश (Ud, desh) (اددیش) मतलब (Matlab) (مطلب)

خواہش مند (ف - ص)

KHÁHISH-MAND باہیش مند

इच्छुक (Ich, ohhuk) (اچھک) अभि-
 लाषी (Abhiláshi) (ابھی لاشی) तालिब (Tálib) (طالب)

KHÚB خوب (ف - ص)

1. उत्तम (Ut, tam) (اچتم) अच्छा (Ach, ohha) (اچھا)
 सुंदर (Sundar) (سندر) रूपवान (Rúpván) (روپوان) हसीन (Hasín) (حسین)
 श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشٹھ) नफीस (Nafis) (نفیس)
 मनोहर (Manohar) (ملوہر) रुचिकर (Ruchi kar) (رچی کر) दिल चस्प (Dil chasp) (دل چسپ)

4. गुण (Gun) (گن) प्रभाव (Prabháa) (پرابھ)
 तासीर (Tásír) (تاسیر)

KHÁN خان (ف - مند)

1. स्थाल (Isthál) (استھال) सीनी (Sini) (سینی)
 طباق (Tabáq) (طباق)
 चुने हुए खानों का तबाक (Chune hue khánou ka tabáq) (چنے ہوئے کھانوں کا طباق)

خواندگی (ف - مٹ)

KHÁNDAGI خاندگی

1. शिक्षण (Shikohhan) (شکھن) पढ़ाई (Paṛhái) (پڑھائی)
 किसी कानून की, इसंबली में पेशी (Kisi qánún ki, assembly men peshi) (کسی قانون کی، اسمبلی میں پেশی)

KHÁNDA خاندہ (ف - ص)

1. शिक्षित (Shikohbit) (شکچیت) पढ़ा लिखा (Paṛha likha) (پڑھا لکھا)
 निर्मंत्रित (Nimantrit) (نمن تریت) बुलाया हुआ (Buláya hua) (بولا یا ہوا)

KHÁH باہ (ف - حرف)

1. अथवा (Athava) (اتھوا) या (Ya) (یا)
 वरु (Varu) (وارو) चाहे (Cháhe) (چاہے)
 مرکب لفظ کے آخر میں آکر (پسندیدہ) کے معنی دیتا ہے جیسے 'دل خواہ'

KHÁHAN باہاں (ف - ص)

इच्छुक (Ich, ohhuk) (اچھک) अभि-
 लाषी (Abhiláshi) (ابھی لاشی) बाहिश (Bahish) (باہیش)
 मन्द (Khálish mand) (خواہش مند)

خود بخود (ف - ص)

5. साधु (Sádhu) वाह (Váh
وا)

KHUD-BA-KHUD खुद ब खुद

स्वतः (Swatah) स्वगत (Swa-
gat) आपही आप (Áp hi áp
आप ही आप)KHÚBÁNI खूबानी (ف - مٹ)
زردآلو (Zardálu)

خوب رو (ف - ص)

خود بین (ف - ص)

KHÚB-RÚ खूब रू

KHUD-BÍN खुद بین

अभिमानی (Abhimáni)
घमंडी (Ghamandi)

रूपवान् (Rúpván) सुन्दर

(Hasín) हसीन (Sundar)

خوبصورت (ف - ص)

خود پرست (ف - ص)

KHÚB-SÚRT खूब सूरत

KHUD-PARAST खुद परस्त

'دیکھو' خود ہیں

'دیکھو' خوب رو

خود پسند (ف - ص)

KHÚBI खूबी (ف - مٹ)

KHUD-PASAND खुद پسند

स्वेच्छा चारी (Swech,ohhá chári)
(Nirankush) निरंकुश
خود राय (Khud rá,i) (نرن کھس
راے)

1. अच्छाई (Ach,ohhá,i)

भलाई (Bhalá,i)

2. गुण (Gun) जौहर (Jauhar)
(جوهر)

KHOD खोद (ف - مڈ)

शिरस्त्राण (Shirastrán) कूड़

(Kúñṛ) कौलादी टोपी (Fauládi)

(فولادی ٹوپی)

خود دار (ف - ص)

KHUD-DÁR खुद دار

स्वामिमानی (Swábhimáni)
बाغیرت (Ba Ghairat)

KHUD खुद (ف - ص)

1. स्वयं (Swayam) आप (Áp
آپ)

2. स्वतः (Swatah) खुद ब खुद

(Khud ba khud)

خود راے (ف - ص)

KHUD-RÁE खुद राय

خود آرائی (ف - مٹ)

स्वेच्छा चारी (Swech,ohhá chári)
(Kisi ki bát na mánne vála) کسی
(کی بات نہ ماننے والا)

KHUD-ÁRÁÍ खुद آরাई

अपने को बनाना संवारना (Apne ko

banána sanvârna)

(سوارنا)

मार डालना (Apno ko mār dālna
(اپنے کو مار ڈالنا)

خود مختار (عف - عی)

KHUD-MUKHTĀR खुद मुख्तार

1. स्वतंत्र (Swatantr) स्वाधीन (Swādhīn) आज़ाद (Āzād)
2. निरंकुश (Nirankush) स्वच्छाचारी (Swechchhāchārī) खुद राय (Khud rāe) (خود راے)

خود نمائی (ف - مٹ)

KHUD-NUMĀĪ खुद नुमाई

अभिमान (Abhimān) धर्मद (Dharmad) शेखी (Shekhi) (شوخی)

خود نوشت (ف - ص)

KHUD-NAVISH,T खुद नविशत

स्वलिखित (Swalikhit) अपना लिखा हुआ (Apnalikha hua) (اپنا لکھا ہوا)

KHUDI खुदी (خودی - ف - مٹ)

1. अहंवाद (Ahamvād) 'हम भी कुछ हैं' यह खयाल (Ham bhi kuchh haiṁ' yeh khayāl) 'हम भी कुछ ہیں' یہ خیال
2. अभिमान (Abhimān) गुरुर (Ghurūr) (گورور)
3. स्वच्छंदता (Swech, hhandata) खुद नुस्तारी (Khud mukhtārī) (خود مختاری)

خود رفتہ (ف - ص)

KHUD-RAF,TA खुद रफ़ता

निश्चेष्ट (Nish,chesht) बे सुध (Be sudh) आपे से बाहर (Āpo se bāhar) (آپے سے باہر)

KHUD-RO खुद रो (خود رو - ف - ص)

अपने आप उगने वाला पेड़ (Apno āp ugne wāla peṛ) (اپنے آپ اُگنے والا پیڑ)

خود ستائی (ف - ص)

KHUD-SITĀĪ खुद सितार्ई

आत्म श्लाघा (Ātm shlāgha) आत्म प्रशंसा (Ātm prashansa) अपने मुँह मियां मिठू बनना (Apne munh miyān mitthhu baana) (اپنے منہ میاں میٹھو بننا)

KHUD-SAR खुद सर (خود سر - ف - ص)

1. स्वच्छाचारी (Swech, chhā-chārī) खुद राय (Khud rāe) (خود راے)
2. उद्दंड (Ud, dand) मुँह जोर (Mugh zor) सरकश (Sarkash) (سرکاش)

خود غرض (عف - ص)

KHUD-GHARAZ खुद ग़राज़

स्वार्थी (Swārthī) मतलबी (Matlabī) (مطلبی)

خود کشی (ف - مٹ)

KHUD-KUSHI खुद कुशी

आत्महत्या (Ātmhattya) अपने को

3. हरभरा (Harabhara) (هرا بهرا)

ताजा (Tāza) (نازه)

4. सुंदर (Sundar) (سلندر) अच्छा

(Ach,ehha) (اچه)

KHUSHA खुशा (خوشا - ف - ص)

अहो (Aho) (اهو) बहुत अच्छा (Bahut

ach,ehha) (بهت اچه)

خوش اقبال (ع - ف - ص)

KHUSH-IQBÁL खुश इकबाल

प्रतापी (Pratāpi) (پرتابی) तेजस्वी

(Tejas,swi) (تیجس سوئی) इकबाल मन्द

(Iqbál mand) (اقبال مند)

خوش الحان (ع - ف - ص)

KHUSH-ILHÁN खुश इल्हान

कल कंठ (Kal kanth) (کل کلمه) मधुर

कंठ (Madhur kanth) (مدهر کلمه) सुरिला

(Surila) (سریلا)

خوشامد (ف - م)

KHUSHÁMAD खुशामद

चारुकारिता (Chātu kārita) (چاٹو کارتا)

चाटु (Chātu) (چاٹو) चापलोसी (Cháplosi

(चापलوسی)

KHUSH-BU खुशबू (خوشبو - ف - ص)

1. सुगंध (Sugandh) (سوگنده) परिमल

(Primal) (پریمل) महक (Mahak

(مهك)

2. सुगंधित (Sugandhit) (سوگندهت)

खुशबूदार (Khushbu dār) (خوشبودار)

خوش بیان (ع - ف - ص)

KHUSH-BAYÁN खुश बयान

1. मिष्ट भाषी (Misht bhāshi) (مشت

KHUR खुर (خور - ف - م)

सूर्य (Súrya) (سوریه) सूरज (Súraj) (سورج)

KHURÁK खुराक (خوراك - ف - م)

1. आहार (Áhár) (آهار) गिज़ा (Ghiza) (غذا)

2. अन्न (Ann) (ان) खाना (Khána) (كھانا)

3. उपवेतन (Upvetan) (آپویتن)

भत्ता (Bhatta) (بھتہ)

خورد برد (ف - م)

KHURD-BURD खुर्द बुर्द

अपभोग (Apbhog) (آپبھوک) राबन

(Ghaban) (غبن)

خوردنی (ف - م)

KHUR,DANI खुर्दनी

खाद्य (Khád,dya) (کھادیه) भोज्य

(Bhoj,jya) (بھوجیه) खाने योग्य (Kháne-

yoggya) (کھانے یوگیه)

KHURISH खुरिश (خورش - ف - م)

भोजन (Bhojan) (بھوجن) आहार (Áhár

(غذا) गिज़ा (Ghiza) (آهار)

خورشید (ف - م)

KHUR,SHÍD खुरशीद

‘دیکھو’ خورشید

KHUSH खुश (خوش - ف - ص)

1. प्रसन्न (Prasann) (پرسن) हर्षित

(Harshit) (هرشت) मसरूर (Masrūr

(مسرور)

2. स्वस्थ (Swasth) (سوسته) चंगा

(Change) (چنگا)

2. हंसोड़ (Hansor) (هنسوز)

خوش ذائقه (عف - ص)

KHUSH-ZÁIQA खुश जाइका

स्वादष्ट (Swádisht) (سوادشت) मजेदार
(Mazedár) (مزیدار)

خوش رفتار (ف - ص)

KHUSH RAFTÁR खुश रफ्तार

सुगामी (Sugámi) (سوگامی) सुंदर चाल
वाला (Sundar chál vála) (سندر چال والا)

خوش رو (ف - ص)

KHUSH-RÚ खुश रू

रूपवान (Rupván) (روپوان) सुंदर
(Sundar) (سندر) खूब सूरत (khúb sūrat
(خوبصورت)

خوش قسمت (عف - ص)

KHUSH-QIS,MAT खुश किस्मत

सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli) (سو
भाग्यवान (Bhággyaván) (بهاگيه شالی
(Nasibavar) (نسیبوار) نصیبی)

خوش گلو (ف - ص)

KHUSH GULÚ खुश गुलू

कल कंठ (Kal kanth) (کل کانه) मधुर
(Madhur kanth) (مدهر کانه)
अच्छी आवाज़ वाला (Ach, chhi áváz
vála) (اچھی آواز والا)

خوش گووار (ف - ص)

KHUSH-GAVÁR खुश गवार

1. रुचिकर (Ruchikar) (روچي کر) रोचक

मधु भाषी (Madhubhāshī) (بهاشی)

शरीर वयान (Shirin bayán) (مدھو بهاشي
شیرین بیان)

2. सुवक्ता (Suvakta) (سووکتا) खुश
तक्रیر (Khush taqrir) (خوش تقریر)

خوش حال (عف - ص)

KHUSH HÁL खुश हाल

वैभव शाली (Vaibhav sháli) (وېبھو
(Sampann) (سمپن) (शाली) सम्पन्न
(Daulat mand) (دولت مند)

خوش خط (عف - ص)

KHUSH-KHAT खुश खत

1. सुंदर अक्षर लिखने वाला (Sundar
akchhar likhne vála) (سندر اکچھر
لکھنے والا)

2. अच्छा लिखा हुआ (Ach, chha
likha hua) (اچھا لکھا ہوا)

خوش خاق (عف - ص)

KHUSH-KHULQ खुश खलक

सुशील (Sushil) (سوشیل) विनीत (Vinít)
(Khush akhláq) (خوش اخلاق) (ونیت)

خوش دامن (ف - ص)

KHUSH-DÁMAN खुश दामन

श्वश्रू (Shwashrú) (شوشو) सास (Sás)
(ساس)

خوش دل (ف - ص)

KHUSH-DIL खुश दिल

1. प्रसन्न चित्त (Prasann chitt) (پرسنن
चित) (Masrúr) (مسرور)

ka sila bínne vála कैलित का सिला (पसंदीदा वाला)

2. लाभ उठाने वाला (Lábh utháne vála लाभ उठाने वाला) प्राप्त करने वाला (Prápt karne vála) (प्राप्त करने वाला)

KHAUF खौफ (ख - मड)
 भय (Bhai) (भय) त्रास (Trás) (त्रास)
 डर (Dar) (डर)

خوف ناك (ख - मड)

KHAUF-NÁK खौफनाक
 भयंकर (Bhayankar) (भयंकर) भीषण (Bhíshan) (भीषण)
 भयानक (Bhayá-nak) (भयानक) डरावना (Daráona) (डरावना)

KHÚK खूक (ख - मड)
 शूकर (Shúkar) (शूकर) वराह (Varáh) (वराह)
 कोल (Kol) (कोल) सुअर (Su,ar) (सुअर)

KHÚN खून (ख - मड)
 रक्त (Rakt) (रक्त) शोण (Shon) (शोण)
 लोहू (Lohú) (लोहू)

خون آلود (ख - मड)

KHUN,Á (NÁ) LÚD खूनम्रा (ना) लूद
 रक्ताक्त (Rak,tákt) (रक्ताक्त) लोहू में भरा हुआ (Lohu men bhara hua) (लोहू में भरा हुआ)

خون بها (ख - मड)

KHÚN-BAHA खून बहा
 वह धन जो किसी की हत्या करने पर उस के घर वालों को दिलाया जाये (Voh dhan

(Rochak) पसंदीदा (Pusan-dida) (पसंदीदा)

2. स्वादिष्ट (Swádisht) (स्वादु)
 मजेदार (Mazedár) (मजेदार)

خوش منظر (ख - मड)

KHUSH-MANZAR खुश मनज़र
 मनोरम (Manoram) (मनोरम) सुदृश्य (Sudrish,shya) (सुदृश्य)
 पुर फाज़ा (Pur faza) (पुर फाज़ा)

خوش نصيب (ख - मड)

KHUSH-NASÍB खुश नसीब
 दिकेहो दखुश तसिब

خوش نما (ख - मड)

KHUSH-NUMA खुश नुमा
 सुदृश्य (Sudrish,shya) (सुदृश्य) मनोरम (Manoram) (मनोरम)
 प्रिय दर्शन (Priya darshan) (प्रिय दर्शन) दिलकश (Dik'ish) (दिलकश)

خوش نویس (ख - मड)

KHUSH-NAVÍS खुश नवीस
 सुलेखक (Sulekhak) (सुलेखक) जिस का लिखना अच्छा हो (Jis ka likhna ach,cha ho) (जिस का लिखना अच्छा हो)

KHOSHA खोशा (ख - मड)
 रतवक (Istavak) (रतवक) गुच्छा (Bál) (गुच्छा)
 बाल (Bál) (बाल)

خوشه چين (ख - मड)

KHOSHA-CHÍN खोशाची
 1. खेत का सिला बीनने वाला (Khet

ریشا (Ravish ریش) کھاری (Khyári کھاری)

KHAIYÁT کھایات (ع - مذ) خیاط
سُچیک (Súchik سوچک) دَرزِی (Darzi درزی)

خیال (ع - مذ)

KHA (I) YÁL کھ (کھ) یال

1. کَلپنا (Kalpana کالپا) ویچار
(Vichár وچار) تَکھایُیُل (Takhaiyul تکھایُل)

2. مانسِک پرتیکچھ (Mánasik pratyakhchh مانسک پرتیکچھ) تَسَاصُور (Tasav, vur تَاصُور)

3. پرتیَیَی (Prattyayai پرتیَیَی) دھیان (Dhyán دھیان)

4. چِنتا (Chinta چنتا) سَوح (Soch سوچ) فِکِر (Fikr فیکر)

5. مَنن (Manan منن) چِنتن (Chintan چنتن) گُہر (Ghaur گور)

6. مَت (Mat مت) رَاے (Rae رے)

7. سَنکَلپ (Sankalp سَنکَلپ) اِراڈا (Iráda اِراڈا)

8. دھیان (Dhyán دھیان) تَواجُجُھ (Tavajjuh تَواجُجُھ)

9. اَدَر (Ádar اَدَر) لِبھَاژ (Libház لِبھَاژ)

10. بَرم (Bhram بَرم) وَہم (Vahm وَہم)

jo kisi kí hatya karne par us ke ghar
válon ko dílaya jáی دھن جو کسی
کی ہتھیا کرلے پر اُس کے گھر والوں
کو دلایا جائے

خون خوار (ف - ص)

KHÚN-KHÁR کھُون-کھَار

1. رَکُتپاَی (Raktpái رَکُتپاَی)

کھُون پینے والا (Khún pino vála
خون پینے والا)

2. نِردَی (Nirdai نِردَی) نِشْثُور (Nishthur نِشْثُور)
زَالِیم (Zálim زَالِیم)

خون ریزی (ف - مٹ)

KHÚN-REZI کھُون-رِزِی

رَکُتپات (Raktpát رَکُتپات) کھُون کھَارَا (Khun kharába
کھُون کھَارَا) یُڈھ (Yuddh یُڈھ) لَڑائی (Larái لَڑائی)

KHÚNI کھُونِی (ف - ص)

ہِنسَک (Hinsak ہِنسَک) وَدھَک (Vadhak وَدھَک)
جَالِیم (Jaláim جَالِیم) وَدھَک (Zálim وَدھَک)

KHESH کھِش (ف - مذ)

1. سَویَم (Swayam سَویَم) اَپنا (Apna اَپنا)

2. پَرِجَن (Parijan پَرِجَن) رِشْتِہِدار (Rishtedár رِشْتِہِدار)

خیاں (ف - مذ)

KHIYÁBÁN کھیَاَبَان

بَاہ کے مَیْتَر کا رَاسْتا (Bágh ke
bhitar ka rásta بَاہ کے مَیْتَر کا رَاسْتا)

خير خواه (ع - ص)

KHAIR-KHAH خَيرِ خَاہ

ديکھو 'خيراندیش'

خير گي (ف - مٹ)

KHÍRAGI خَيرِ اِگي

1. چکاچاؤڻ (Chakáchaundh چڪا
تيلملي (Tilmili تيلملي) چونده
2. धृष्टता (Dhrish,tata دھرشِ تَنا
ढिटाई (Dhitái دھيتائي)

KHÍRA خَيرِ (ف - ص)

1. चौंधयाया हुआ (Chaundh,yáya hua
چوندهيايا هو)
2. निर्लज (Nir,laj,j نرليج) धृष्ट
(Dhrisht دھرشِ تَ) दीठ (Dhith
دھيتھ)

خيرہ چشم (ف - ص)

KHÍRA-CHASHM خَيرِ اِ چاشم

1. निर्लज (Nirlaj,j نرليج) बे हया
(Be haya بے حيا)

خيرہ سر (ف - ص)

KHÍRA-SAR خَيرِ اِ سر

1. उदंड (Ud,dand اد'دند) सरकश
(Sarkash سرکش)

خيريت (ع - مٹ)

KHAIRI(ÍYAT خَيرِ اِ (ري) يات

1. कल्याण (Kal,lyán كليان) भलाई
(Bhalái بهلائي) अच्छाई (Achehái
اچھائي)
2. कुशल (Kushal کशल) क्षेम (Chhem
عافيت) आफियत (Áfiyat آفیت)

KHAYÁLI खयली (ع - ص)

कल्पनिक (Kál,panik کالپنک)

(Farzi فَرَضِي)

خيانت (ع - مٹ)

KHIYÁNAT خِيَانَت

1. अप भोग (Aphhog اپ'بھوک)
खुर्द बुर्द (Khurd-burd خورْد'بورْد)
रावन (Ghaban غھابن)
2. विश्वास घात (Vish,shwás ghát
वे ईमानी (Be ímání
بے ایمانی)

KHAIR خَيرِ (ع - مڈ)

1. कल्याण (Kallyán کليان) भलाई
(Bhalái بهلائي)
2. वृद्धि (Vridhhi ورد'دھي) बढोतरी
(Baphotari بڑھوتري) बरकत
(Barakat برکت)
3. दान (Dán دان) पुण्य (Punn,aya
خيرات) खैरात (Khaírat خَيرِ اِ ت)
4. अस्तु (Astu استو) अच्छा (Ach,
chha اچھا)

خيرات (ع - مٹ) خَيرِ اِ ت

1. خير کی جمع
2. दान (Dán دان) पुण्य (Punnya
پنڈي)

خير اندیش (ع - ص)

HKAIR-ANDESH خَيرِ اِ اِنْدِش

1. शुभ चिंतक (Shubh chintak شُبھ
چنتک) भलाई चाहने वाला (Bhalái
cháhne vála بهلائي چاهنے والا)

(بھگویا ہوا پانی جو اونٹایا نہ گیا ہو)

خیسانہ (ف - مذ)

KHAI,MA خیمہ (ع - مذ) خیمہ

KHESÁN,DA خےساںدا

पटवास (Patvās) (پٹ واس) पटमंडप (Pat mandap) (پٹ ملندپ) डेरा (Dera) (داوتی) रावटी (Rāoti) (راوتی)

ओषधियां भिगोया हुआ पानी जो औंटाया न गया हो (Oshadhiyān bhigoya hua pāni jo auntāya na gaya ho) (اوشدھیاں بھگویا ہوا پانی جو اوٹایا نہ گیا ہو)

د

DÁKHILI داخلی (ع - ص) داخلی

DÁB داب (ع - مذ) داب

1. अंतरंग (Antarang) (انترنگ) आंतरिक (Āntarik) (آن ترک) अंदरूनी (Andarūni) (اندرونی)
2. हार्दिक (Hārdik) (হার্দী) मानसिक (Mānasik) (مانسک) रूहानी (Rūhāni) (روحانی)

1. शैली (Shaili) (شیللی) ढंग (Dhang) (طریقہ) तरीका (Tarīqa) (تہنگ)
2. प्रताप (Pratāp) (پرتاپ) रोब (Rob) (روہ)

DÁKHIL داخِل (ع - ص) داخِل

1. प्रविष्ट (Pravisht) (پرویش) भीतर (Bhītar) (بہتر) आया हुआ (Āyā hua) (آیا ہوا)
2. समान (Samān) (سامان) तुल्य (Tullya) (تولیہ) बराबर (Barābar) (برابر)
2. सम्मिलित (Sammilīṭ) (سمملت) शामिल (Shāmil) (شامل)

DÁKHILA داخِلَا (ع - مذ) داخِلَا

1. प्रवेश (Pravesh) (پرویش) घुसना (Ghusna) (گھسنا)
2. गुजर (Guzar) (گزر) दखल (Dakhl) (دخَل)
3. रसीद (Rasīd) (رَسید) महसूल या चुंगी की रसीद (Mahsūl ya chungī ki rasīd) (محصول یا چنگی کی رسید)

DÁD داد (ف - مٹ) داد

1. न्याय (Nyāo) (نیاے) इन्साफ (Insāf) (انصاف)
2. दान (Dān) (दान) बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)
3. प्रशंसा (Prashansa) (پرشنسا) वाह (Vāhvāh) (واواہ)

دادخواہ (ف - ص)

DÁDKHAH داد خواہ

वादी (Vādi) (وادی) मुद्दै (Mud,dai) (مدعی)

DÁD-RAS दाद रस (म - म) दाद रस

न्याय कर्ता (Nyāo karta) (نیاے کرتا) फरयाद सुनने वाला (Faryād sunne vāla) (فریاد سننے والا)

دارالضرب (ع - مذ)

DÁRUZ-ZAR,B دارز زرب

ٹنکشالا (Tankshála تَنكشالا)

ٹنکسال (Taksál تَنكسال)

دارالقضا (ع - مذ)

DÁRUL-QAZA دارل کذا

نیاااااا (Nyáyálai نیاااااا) کچھری

(Kachaharí کچھری)

DÁRU دار (ف - مذ)

1. آروا (O,shadhi آروا) دوا
(Dava دوا)

2. آگنی چورن (Agni chúr,n آگنی چورن)
(Barúd بارود)

3. مادیرا (Madira مادیرا) شراب (Sharáb شراب)

DÁROGHA داروغہ (ف - مذ)

1. راکھک (Rakchhak راکھک) نگران
(Nigarán نگران)

2. کوتوال (Kotvál کوتوال) تانہ-
دار (Thánedar تہانیدار)

داستان (ف - مذ)

1. کتا (Katha کتا) کہانی (Kahání کہانی)

2. ورت، تانت (Vrit,tánt ورت، تانت) حال
(Hál حال)

DÁSH,T داشت (ف - مذ)

رکھا (Raksha رکھا) رگھوگیری
(Rghabar giri رگھوگیری) نگرانی

(Nigráni نگرانی)

دادودہش (ف - مذ)

DÁDO-DIHISH دادو دیہش

دان شیلتا (Dán shílata دان شیلتا)

فایازی (Faiyázi فایازی)

دادوستد (ف - مذ)

DÁDO-SITAD دادو سیتد

لین دین (Lendon لین دین) بیا

پار رپے کا لین دین (Byáj par rupai
ka len den پیر رپے کا لین دین)

DÁR دار (ف - مذ)

سالی (Sáli سالی) فانی (Phánsí
فہانسی)

DÁR دار (ع - مذ)

1. گرہ (Grih گرہ) گہ (Geh گہ)
گر (Ghar گر)

2. استھان (Isthán استھان) جگہ (Jagah
جگہ) ڈور (Thaur ڈور)

دارالحکومت (ع - مذ)

DÁRUL-HUKÚMAT دارل حکومت

شاسن کندر (Shásan kendr شاسن
راج دھانی (Rájdháni کیندر)

دارالسلطنت (ع - مذ)

DÁRUS-SALTANAT دارس سلطنت

دیکو، دارالحکومت

دارالشفاء (ع - مذ)

DÁRUSH-SHIFA دارش شفا

چکیتسالی (Chikitsálai چکیتسالی)
رگھوگیری (Rughálai رگھوگیری)

(Aspatál اسپتال)

या धब्बा लगा हुआ (Dāgh yā dhabba laga hua) داغ یا دھبہ لگا (دھوا)

2. लांकित (Lānchhit) (لانیچھت) कलंकित (Kalankit) (कलंकित) बदनाम (Badnām) (بدنام)

3. अपराधी (Aprādhī) (अपराधी) दोषी (Doshī) कुसूर वार (Qusūr vār) (कुसूरवार)

DĀQHI दारी (दा - फ) दागी (दा - फ) दिको, दागदार

DĀFE दाफे (दा - फ) दाफे (दा - फ) निवारक (Nivārak) (नवारक) रोकने या हटाने वाला (Rokne ya hatāne vāla) (रोकने या हटाने वाला)

DĀL(ILL) दाल (ल) (दा - फ) दाल (ल) सूचक (Sūchak) (सूचक) बताने वाला (Batāne vāla) (बताने वाला) दलालत करने वाला (Dalālat karne vāla) (दलालत करने वाला)

DĀLĀN दालान (दा - फ) दालान (दा - फ) ओसारा (Osāra) (ओसारा) बरामदा (Barāmada) (बरामदा) बरांडा (Veranda) (बरान्दा)

DĀM दाम (दा - फ) दाम (दा - फ)

1. पाश (Pāsh) (पाश) जाल (Jāl) (जाल) फंदा (Phanda) (फंदा)

2. वनपशु (Van pashu) (वन पशु) जंगली जानवर (Jangali jānver) (जंगली जानवर)

3. दमरी (Dāmri) (दमरी)

DĀSH,TA दाशता (दा - फ) दाशता (दा - फ) उपपत्नी (Uppatni) (उपपत्नी) रखेली (Rakheli) (रखेली) सुरैतिन (Suraitin) (सुरैतिन) आशना (Āshna) (आशना)

DĀĪ दाई (दा - फ) दाई (दा - फ)

1. निमंत्रण कर्ता (Nimantran karta) (निमंत्रण कर्ता) बुलाने वाला (Bulāne vāla) (बुलाने वाला)

2. आशीर्वाद देने वाला (Āshīrvād dene vāla) (आशीर्वाद देने वाला) दुआ करने वाला (Duā karne vāla) (दुआ करने वाला)

DĀI,YA दाइया (दा - फ) दाइया (दा - फ) प्रभुत्व (prabhuttwa) (प्रभुत्व) हजारा (Ijāra) (हजारा) जोर (Zor) (जोर)

DĀQH दाग (दा - फ) दाग (दा - फ)

1. चिह्न (Chinnh) (चिह्न) धब्बा (Dha-bba) (धब्बा)

2. दुःख (Dukh) (दुःख) क्लेश (Klesh) (क्लेश) तकलीफ (Taklīf) (तकलीफ)

3. लांकित (Lānchhan) (लानीचहन) कलंक (Kalank) (कलंक) बदनामी (Badnā-mi) (बदनामी)

4. अपराध (Aprādh) (अपराध) दोष (Dosh) (दोष) इलजाम (Ilzām) (इलजाम)

5. ईर्ष्या (Īrsha) (ईर्ष्या) डाह (Dāh) (डाह) हसद (Hasad) (हसद)

DĀQH-DĀR दारा दार (दा - फ) दारा दार (दा - फ)

1. चिह्नित (Chin,uhit) (चिह्नित) दारा

DĀNA دانا (ف - ص) دانا

1. चतुर (Chatur चक्र) दक्ष (Daksh प्रवीण) (Daksh Pravin) (دکھ) (Hoshyār) (دوشیار) (Hoshyār)
2. बुद्धिमान् (Buddhimān) (بدھی مان) (Aqalmand) (عقل مند)

DĀNĀĪ دانائی (ف - مٹ) دانائی

- (Buddhimatta) (بدھی متا) (Aqalmandi) (عقل مندی)

DĀNIS,T دانست (ف - مٹ) دانست

- (Mat) (مٹ) (Rāi) (رای) (Samajh) (سمجھ)

DANIS,TA دانسته (ف - ص) دانسته

- (Gyān pūrvak) (گیان پورک) (Jān bāj kar) (جان باج کر)

DĀNISH دانیش (ف - مٹ) دانیش

- (Buddhi) (بدھی) (Gyān) (گیان) (Aql) (عقل)

دانش مند (ف - ص)

DĀNISH-MAND دانیش مند

- (Bud,dhimān) (بدھی مان) (Aqlmand) (عقل مند)

دانشور (ف - ص)

DĀNISH-VAR دانیش وار

دیکھو 'دانیش مند'

DĀNA دانه (ف - مذ) دانه

1. अन्न (Ann) (ان) (Nāj) (ناج)

4. १४ या २१ मासे की तोल (14 yā 21 māsho ki tol) (ماشے ۲۱ یا ۱۴ کی تول)

DĀMĀD داماد (ف - مذ) داماد
जामाता (Jāmātā) (جاماتا) (Damād) (دامک)

DĀMĀN دامان (ف - مذ) دامان
دیکھو 'دامن'

DĀMAN دامن (ف - مذ) دامن

1. कुरते या अंगरखे का वह भाग जो आगे लटकता रहता है (Kurte yā Angarkhe kā voh bhāg jo āge lataкта rahta hai) (کرتے یا انگرکھ کا وہ بھاگ جو آگے لٹکتا رہتا ہے)

2. कोर (Kor) (कोर) किनारा (Kināra) (کنارہ)

3. तराई (Tarāi) (तराई) मैदान (Maidān) (میدان)

دامن کوہ (ف - مذ)

DĀMANE-KOH دامنه کوه

पहाड़ की तराई (Pahār kī tarāi) (پہاڑ کی ترائی)

دان-دان (ف - کلمہ ظرف)

DĀN(N) दान (दाँ)

1. घर (Ghar) (گھر) जगह (Jagah) (جگہ) مرکبات کے آخر میں آکر معنی دیتا ہے جیسے 'قام دان'

2. जानने वाला (Jānne vāla) (جاننے والا)

مرکب کلمے کے آخر کا جزو ہوتا ہے جیسے 'ہمہ دان'

5. डफली के आकार का एक बड़ा बाजा

(Dafli ko ákár ka ek baṛa bája
دَفَلی کے آکار کا ایک بڑا باجہ)

DÁIM दाइम (ع - ص)

नित्य (Nit,tya نیت تہ) श श्वत
(Shásh,shwat شاشوت) सदा रहने वाला
(Sada rahne vála सदा रहने والا)

DÁIMAN दाइमन (ع - ص)

सदा (Sada सदा) नित्य (Nittya
(Nittya نیت تہ) हमेशा (Hamesha हमेश)

دائم الحس (ع - ص)

DÁIMUL-HA,BS दाइमुल् हव्स

आजन्म कारा वास (Ájanm kárávás
(Ájanm kárávás) उम्र कैद (Umr qaid
(Umr qaid) عمر قید)

DÁIMI दाइमी (ع - ص)

त्रिकाल व्यापी (Tritál vyápi त्रिकाल व्यापी)
सदा (Sada सदा) नित्य का (Nit,
(Nit,tya कति) का (tya कति)

DÁIN दाइन (ع - مذ)

ऋण दाता (Rin dátá रिन दाता) कर्ज देने
वाला (Qarz dene vála قرض देने والا)

DÁYA दाया (ف - م)

1. धात्री (Dháttri धात्री) दाई (Dái
(Dái) दाई)

2. अना (Anna अना) पिलाई (Pílái
(Pílái) पिलाई)

DAB,BÁGH दबारा (ع - مذ)

चर्म रजक (Charm ranjak चर्म रजक)
चमड़ा रंगने वाला (Chamṛa
(Chamṛa rangne vála चमड़ा रंगने والا)

2. बीज (Bij बीज) तुखम (Tukhm तुखम)

3. फुंसी (Phunsi फुंसी)

4. चेनक के आबले (Chechak ke áble
(Chechak ke áble) चिचक के आबले)

5. माला की गुरिया (Mála kí guriya
(Mála kí guriya) माला की गुरिया)

6. कोई छोटी गोल वस्तु (Koi chhoti
(Koi chhoti gol vastu कोئی چھوٹی گول वस्तु)

7. कण (Kan कण) रवा (Rava रवा)

DÁVAR दावर (ف - م)

1. न्याय कर्ता (Nyái karta न्याय कर्ता)
न्यायी (Nyái न्यायी) इनसाफ करने
वाला (Insáf karne vála انصاف
(Insáf karne vála) करने والا)

2. ईश्वर (Íshwar ईश्वर) परमात्मा
(Paramátma परमात्मा)

DÁO दाउ (ف - م)

1. छल (Chhal छल) चाल (Chál
(Chál) फरेब (Fareb फरेब)

2. दांव (Dáon दांव) जुए की चाल
(Jue ki Chál जुए की चाल)

DÁIRA दाइरा (ع - مذ)

1. परिधि (Paridhi परिधि) वृत्त
(Vritt वृत्त) घेरा (Ghera घेरा)

2. समा (Sabha सभा) समिति (Samiti
(Samiti) इदारा (Idára इदारा)

3. आश्रम (Áshram आश्रम) खान काह
(Khan qáh خانقاہ)

4. गोलाई (Golái गोलाई) चक्कर
(Chak,kar चक्कर)

DUKHÁNI دُخانی (ف - ص) دُخانی

1. دھومیک (Dhaumik) دھومیک
دھوئیکا (Dhuen ka) دھوئیکا
2. وہ چیڑ جو ماپ یا دھوئے کے زور سے
چلے (Voh chíz jo, bháp ya dhuen
ke zor se chale) وہ چیڑ جو ماپ یا دھوئیکا
(یا دھوئیکا کے زور سے چلے)

DUKH,T دُخت (ف - مٹ) دُخت
دیکھو 'دختر'

DUKH,TAR دُختَر (ف - مٹ) دُختَر
دُھیتا (Duhita) دُھیتا
(Kan,nya) لڑکی (Lar'ki)

DAKH,L دُخل (ع - مذ) دُخل

1. پٹھ (Paith) گُزر (Guzar)
2. अधिकार (Adhikar) کُڑا
(Qabza) قبضہ
3. संभावना (Sambháona) سمبھانا
ہمکان (Imkán)
4. हस्तक्षेप (Hastakhep) ہستک
مُزاحمت (Muzáhamat) مزاحمت
5. ज्ञान (Gyán) گیان
(Jánkárí) جانکاری
6. साहस (Sáhas) ساہس
(Majál) مجال

DAKH,MA دُخم (ف - مذ) دُخم

1. समाधि क्षेत्र (Sumádhi chhettr)
(Qabr-istán) قبرستان
2. शव पेटी (Shav peti) شو پیتی
تابوت (Tábút)

DIBÁGHAT دِباغت (ع - مٹ) دِباغت

चमड़ा पकाना और रंगना (Chamra
pakána aur rangna) چمڑا پکانا اور
(رنگنا)

DABÁZAT دِبازت (ف - مٹ) دِبازت

स्थूलता (Isthúlatá) استھولتا
(Motálí) موتالی

DAB,DABA دِبدبہ (ع - مذ) دِبدبہ

1. आतंक (Átank) آتک
(Rob dáb) رعب داب
2. प्रताप (Pratáp) پرتاپ
(Tej) تہج
(Jalál) جلال

DABIS,TÁN دِبتاں (ف - مذ) دِبتاں

पाठशाला (Páthshála) پاتھ شالہ
(Mad,rasa) مدرسا

DAB,BA دِبه (ف - مذ) دِبه

चर्म पुरक (Charm putak) چرم پتک
चमड़े का कुप्पा (Chamro ka kuppá)
(چمڑے کا کپا)

DABÍR دِبر (ف - مذ) دِبر

लेखक (Lekhák) لیکھک
(Masijívi) مسیجیوی
(Munshi) منشی

DABÍZ دِبیز (ف - ص) دِبیز

1. मोटा (Motá) مٹا
(Gaf) گف
2. दलदार (Daldár) دلدار

DUKHÁN دُخان (ف - مذ) دُخان

धूम (Dhúm) دھوم
(Dhuán) دھواں

کسی دشی ملى faqir ka áshram
(یا پیر فقیر کا آشرم)

دربار داری (ف - مٹ)

DARBÁR-DÁRI دربار داری

1. حاضر بائی (Házir báshí) ہا زیر باشی
2. خوشامد (Khushámád) خوشامد

DARBÁN دربان (ف - مڈ)

دوار پال (Dwár pál) دوار پالی
پرتی ہاری (Prati hári) پرتی ہاری
دیورہی بان (Deorhi bán) دیورہی بان

DAR,J درج (ع - مڈ)

لیکھنا (Likhna) لکھنا
بہی یا رجسٹر میں لکھنا (Bahí ya register men likhna)

DUR,J درج (ع - مڈ)

مَنجُوشا (Manjúsha) منجوشا
سند دُکھا (Sandúqcha) سند دُکھا

DAR(A)JA درجہ (ع - مڈ)

1. پد (Fad) پد
2. شریانی (Shrení) شریانی
3. ککھا (Kak ehha) ککھا

جمااعت (Jamá,at) جماعت

آکاش منڈل کا ۱/۳۶۰ واں اَنش (Ákásh mandal ka 1/360 ván ansh)
آکاش منڈل کا ۱/۳۶۰ واں اَنش

مَلا (Mála) مالا
مَنزِل (Manzil) منزل

کمرہ (Kamra) کمرہ

DARAKH,T درخت (ف - مڈ)

وِٹاپ (Vitap) وِٹاپ
دُرُم (Drum) دُرُم
پِٹ (Per) پِٹ

درخشان (ف - ص)

DURUKH,SHÁN درخشاں

پُراہا یُکت (Prahá yukt) پُراہا یُکت
پُراکاش مَآن (Prakásh mán) پُراکاش مَآن
رَوشَن (Raushan) رَوشَن

درخواست (ف - مٹ)

DAR,KHÁS,T درخاست

پَراثرنا پَتر (Práarthana pattr) پَراثرنا پَتر
اَویدن پَتر (Ávedan pattr) اَویدن پَتر
اَرزِی (Arzi) اَرزِی

وِنِی (Vinai) وِنِی
نِیوَدَن (Nivedan) نِیوَدَن
اَرز (Arz) اَرز

DARKHUR درخور (ف - ص)

یوگیا (Yoggia) یوگیا
پَتر (Pátrr) پَتر
قَابل (Qábil) قَابل
پَٹھ (Paith) پَٹھ
رَسانی (Rasái) رَسانی

DARD درد (ف - مڈ)

دُکھ (Dukh) دُکھ
کَلِش (Klesh) کَلِش
تَکَلِیف (Taklíf) تَکَلِیف

وِیٹھا (Vyathha) وِیٹھا
پِڑا (Píra) پِڑا
تِیس (Tís) تِیس

دِیا (Daya) دِیا
تَرس (Taras) ترس

چِنتا (Chinta) چِنتا
سُوح (Soch) سُوح

1. चांदी का एक सिक्का (Chandi ka)

دروازه (ف - مذ)

DAR VÁZA دروازا

دوار (Dwār) در (Dar)

DURÚD دُرود (ع - م)

ستوتی (Istuti) پرشاسا

(Prashansa) سنا (Sana)

دُرود گر (ف - ص)

DUROD-GAR دُروِدمگر

رتھکار (Ratha kār) تھک

(Tak chhak) تھک چھک

(Barhai) برہائی

DAROGH دروغ (ف - مذ)

میتھیا (Mith, thya) متھ تھیا

(Anrit) انروت (Jhúth) جھوٹ

دروغ کو (ف - ص)

DAROGH GO دروغا گو

میتھیاوادی (Mith, thya vādī) متھ تھیا

(Jhúth) جھوٹا (Wādi) وادی

DARÚN درون (ف - مذ)

1. آنت: کران (Antah karan) آنتھ کرن

دل (Dil) دِل (Man) مَن

2. مَدھ (Madh dhya) مَدھ مَدھ

(Bich) بچ

درویش (ف - مذ)

DAR, VESH درवेश

1. مِٹھک (Bhik chhak) مِٹھک

مِٹھکاری (Bhikhārī) مِٹھکاری

(Faqir) فقیر

2. مہاتما (Mahátma) مہاتما

(Vall) والی (Rishi) رشی

چاندی کا ایک سکہ ok sikka

2. ३॥ माशे की एक तोल (3½ Māshe)

سڑھے تھن ماشے کی کی ek tol

(ایک تول)

DAR MÁN درمان (ف - مذ)

اُپچار (Upchār) اُپچار

(Ilāj) علاج

درماندگی (ف - م)

DAR, MĀNDAGI درمادگی

دُ:خ (Kukh, kh) کُکھ

(Klesh) کلش (Bekasī) بے کسی

درمانده (ف - مذ)

DAR, MĀNDA درماد

اُسخای (Asahāe) اُسخای

(Dukhī) دُ:خی (Lāchār) لَچار

درمیان (ف - مذ)

DAR, MIYÁN در مییان

1. مَدھ (Madh, dhya) مَدھ مَدھ

(Bich) بچ

2. مِٹھ (Bhitar) مِٹھ

(Andar) اندر (Men) مَن

DARINDA درندہ (ف - ص)

وِیاد (Vyād) وِیاد

(Hinsak jantu) ہنسک جنتو

فَاڈِ خاِنے والا جانور (Phār khāno)

vāla jānvor

درنگ (ف - م)

(Der) دیر (Vilamb) وِلامب

DIRAU دیرو (ف - م)

(Fasl katna) فصل کٹنا

वदाम्य (Vadán, nya) (ودانیه) अति दानी
(Ati dání) (اتی دانی) बहुत बड़ा फैयाज़
(Bahut bara faiyáz) (بهت بوا فیاض)

دریافت (ف - مٹ)

DAR, YÁFT दर्याفت

1. जिज्ञासा (Jiggyásá) (جکیاسا) जांच
(Jānch) (جانچ) पंच तांछ (Pānchh
tānch) (پونچھ تانچھ)
2. अन्वेषण (Anveshan) (انویشن)
गवेषणा (Gaveshana) (گویشنا)
रिसर्च (Research) (ریسرچ)

DARÍOHA दरिचा (ف - مذ) دریاچه
गवाक्ष (Gavāksh) (گوآکش) लिङ्की
(Khirki) (کھڑکی)

DARIDA दरिदा (ف - ص) دریده
विदीर्ण (Vidirn) (ویدیرن) फटा हुआ
(Phata hua) (پھٹا هوا)

دریده ذهن (ف - ص)

DARÍDA-DAHAN दरिदा दहन
मुक्त कंठ (Mukt kanth) (مکت کنتھ)
मुंह फट (Munh phat) (منہ پھٹ)

DIREGH दिरेग (ف - مذ) دریغ

1. शोक (Shok) (شوگ) अफसोस (Afsos)
(अफसुस)
2. संकोच (Sankoch) (سنگوچ) तन्ममल
(Ta, am, mul) (تامل)
2. कृपणता (Kripanata) (کریپلتا) कंजूसी
(Kanjūsi) (کنجوسی)

3 विनीत (Vinít) (ونیت) विनम्र
(Vinamr) (ونمر) खाक सार
(Kháksár) (خاکسار)

درویشی (ف - مٹ)

DAR, VESHI दर्वेशी
संन्यास (San nyás) (سن نیاس) फकीरी
(Faqiri) (فقیروی)

DAR(R)A दरा (दर्रा) (ف - مذ) درہ
दो पहाड़ों के बीच का रास्ता (Do paháron
ke bích ka rásta) (دو پہاڑوں کے بیچ کا رस्ता)
घाटी (Ghāti) (گھاٹی) (کا راستہ)

DUR, RA दुर्रा (ع - مذ) درہ
चर्म कशा (Charm kasha) (چرم کشا)
चमड़े का कोड़ा (Chamṛe ka kora)
(चमड़े का कूड़ा)

DAR, HAM दरहम (ف - ص) درهم
व्यस्त (Vyast) (ویست) तितर बितर
(Titar bítar) (تتر بتر) गड़ बड़
(Gar bar) (گڑ بر)

DIR, HAM दिरहम (ع - مذ) درهم
'दरम' (دیرم)

DAR, YA दर्या (ف - مذ) دریا
सरिता (Sarita) (سریتا) आपगा
(Ápaga) (آپگا) तरंगिनी (Tarangini)
(तरंगिनी) निम्नगा (Nimnaga) (نیم نگا)
नदी (Nadi) (ندی)

دریا دل (ف - ص)

DARYA-DIL दर्या दिल
मुक्त हस्त (Mukt hast) (مکت هست)

हाथ का मोजा (Háth ka moza
هاتھ کا موزہ)

دستاویز (ف - مٹ)

DASTÁVEZ دستاویز

1. प्रमाण पत्र (Pramán pattr प्रमान)

सबूत का काराज (Sabút ka
kághaz ثبوت کا کاغذ)

2. बंधक पत्र (Bandhak pattr بندھک)

तमसुक (Tamas, suk तमस्क)

دست برد (ف - مٹ)

DAST-BURD دست بُرد

अपहरण (Apharan अपहरण)

छीनछान (Chhín chhán چین چھان)

دست برداری (ف - مٹ)

DAST-BARDÁRI دست برداری

परित्याग (Parit, tyág پرتیہاگ)

कब्जा छोड़ देना (Qabza chhor dena

قبضہ چھوڑ دینا)

دست بسته (ف - ص)

DAST-BASTA دست بستا

कर बद्ध (Kar bad, dha کر بندہ)

जालि (Baddhánjali بدباندجالی)

हाथ बांधे हुए (Háth bándhe hue

هاتھ باندھے ہوئے)

دست پناه (ف - مذ)

DAST-PANÁH دست پناه

चिमटा (Chimta چیمٹا)

(Chimta چیمٹا)

دستخط (ف - مذ)

DAST-KHAT دستخط

हस्ताक्षर (Hasták chhar هستاکچھر)

دریورہ گر (ف - ص)

DARYŪZA-GAR درپوژاگر

भिक्षुक (Bhikchhak بھیکچھک)

भिक्ष मंगा (Bhikh manga بھیک ملا)

DUZD دزد (ف - مذ)

चोर (Chor چور)

तस्कर (Taskar تسکر)

DAST دست (ف - ص)

1. कर (Kar کر)

हस्त (Hast هست)

हाथ (Háth هاتھ)

2. विरेचन (Virechan ویرچن)

पतला पाखाना (Patla pákhána

پتلا پاخانہ)

دست آور (ف - ص)

DASTÁVAR دستاवर

रेचक (Rechak رچک)

मल भेदक (Mal bhedak مل بھیدک)

विरेचक (Virechak ویرچک)

जुलाब (Julláb جلاب)

DASTÁR دستار (ف - مٹ)

शिरोवेष्टन (Shiroveshthan شرو

पगड़ी (Pagṛی پگری)

अमासा (Amáma اعماسہ)

دست اندازی (ف - مٹ)

DASTANDAZI دستاندازی

हस्तक्षेप (Hastak chhep هستک

मुजहमत (Muzáhamat مجاہدیت)

مزاہمت)

DASTÁNA دستانه (ف - مذ)

1. हस्त त्राण (Hast, trān دست تران)

blāna بلانے کے لئے دروازہ کھٹ (کھٹانا)

3. مال गुजारी की वसूली का परवाना
(Mālguzāri ki vasūli ka parvāna)

(مال گزاری کی وصولی کا پروانہ)

4. कर (Kar) महसूल (Mahsūl)
(محصول)

دست کار (ف - مذ)

DAST-KĀR دستکار

कलाकार (Kalā kar) शिल्पी (Shilpi)

کلاکار (کلاکار) کاریگر (Kārigar) شیلی

دست کاری (ف - مذ)

DAST-KĀRI دست کاری

हस्त शिल्प (Hast shilp) (هست شلپ)

शिल्प कला (Shilp kala) (شلپ کلا)

कारीगरी (Kārigari) (کاریگری)

دست کش (ف - ص)

DAST-KASH دستکش

دیکھو 'دست بردار'

دست گاہ (ف - مذ)

DAST-GĀH دستگاه

1. सामर्थ्य (Samarthyā) (سامرتھیہ)

शक्ति (Shakti) (شکتی) कुदरत (Qudrat)
(قدرت)

2. प्रवेश (Pravesh) पहुँच (Pahunch)

(پرویش) رسائی (Rasāi)
(رسائی)

دست گیری (ف - مذ)

DAST-GIRI دستگیری

हस्तालंबन (Hastālabhan) (هستالامبن)

दसखत (Das, khat) (دس خط)

دست درازی (ف - مذ)

DAST, DARĀZI دست درازی

1. अत्याचार (Attyāchār) (اتیآچار)

जुल्म (Zulm) (ظلم)

2. हस्ताहस्ती (Hastāhasti) (هستاهستی)

हाथपाई (Hāthā pāi) (هاتھپائی)

3. हस्तक्षेप (Hastak chhep) (هستک)

मुदाखलत (Mudākhalat) (چھاپ)

مداخلت

دسترس (ف - مذ)

DASTRAS دست رس

1. पहुँच (Pahunch) (پہنچ) रसाई (Rasāi)
(رسائی)

2. शक्ति (Shakti) (شکتی) सामर्थ्य (Samarthyā)

(سامرتھیہ) इस्तिताअत (Istitā,at)

(استطاعت)

دست غیب (ف - مذ)

DASTE-GHAIB دستے گہب

1. दिव्य प्राप्ति (Div, vya prāpti) (دیویہ)

दैवी आय (Daivī āe) (دایوی)

गैबी आमदनी (Ghaibi āma-

dani) (غیبی آمدنی)

2. उत्कोच (Utkoch) (اُتکوچ) घूस (Ghūs)

(رشوت) रिशवत (Rishvat) (گھوس)

DASTAK دستک (ف - مذ)

1. कर्ताल (Kartāl) (کرتال) ताली (Tāli)

(تالی)

2. बुलाने के लिये दरवाज़ा खट खटाना

(Bulāne ke lie darvāza khatkha-

DASTA دستا (ف - مذ) دستہ

1. हत्था (Hat, tha) मूठ (Múth) (هتھا) (موتھ)

2. सेना का छोटा भाग (Sena ka ohota bhág) (سینا کا چھوٹا بھاگ)

3. २५ कागज़ का थोक (25 Kághaz ka thok) (۲۵ کاغذ کا تھوک)

DASTI دستی (ف - ص) دستى

1. हाथ का बना हुआ (Háth ka bana hua) (هاتھ کا بنا ہوا)

2. हाथ में रखने के क़ाबिल (Háth men rakhne ke qábil) (هاتھ میں رکھنے کے قابل)

DAST-YÁB دستياب (ف - ص) دستياب

हस्तगत (Hastgat) प्राप्त (هستگت) (پراپت) (Prápt) उपलब्ध (Uplabdh) (حاصل) (Hásil) (हासिल) (Hásil)

DASHT दशत (फ - مذ) دشت

अरण्य (Aran, nya) कानन (Kánan) (अरनیه) (کانن) (Kánan) वन (Van) (ون) (Jangal) (जंगल) (Jangal)

دشت پيما (ف - ص)

DASH, T-PAIMA दशत पैमा

काननचारी (Kánan chári) (کانن چاری) (Kánan) वनचर (Van ohar) (ون چر) (Jangal men phirne vála) (جنگل میں پھرنے والا)

دشت گرد (ف - ص)

DASHT-GAR, D दशतगर्द

دیکھو 'دشت پيما' .

सहायता (Saháyata) मदद (سہایتا) (مدد) (Madad)

دست نگر (ف - ص)

DAST-NIGAR दस्त निगर

मुखापेक्षी (Mukhápekshí) (مکھا) (Anujívi) अनुजीवी (انوجیوی) (Anujívi) दूसरे के सहारे पर जीविका करने वाला (Dúsare ke saháre par jívika karnovála) (دوسرے کے سہارے پر جیوگا کرنے والا)

DAS, TÚR दस्तूर (ف - مذ) دستور

1. प्रथा (Pratha) प्रणाली (پرتھا) (Pranáli) (Riváj) (रिवाज) (Riváj)

2. मंत्री (Mantri) (ملتری) (Vazír) (वज़ीर) (Vazír) (وزیر) (Vazír)

3. विधान (Vidhán) (ودھان) (Qánún) (قانون) (Qánún)

4. नियम (Niyam) (نیم) (Qáida) (कायदा) (Qáida) (قاعدة) (Qáida)

دستور العمل (ع - مذ)

DASTURUL-AMAL दस्तूरुल अमल

1. कार्य क्रम (Kárya kram) (کاریه کرم) (Láeha) (لائحه) (Láeha)

2. नियम (Niyam) (نیم) (Qáida) (कायदा) (Qáida) (قاعدة) (Qáida)

دست و گریاں (ف - ص)

DASTO-GARIBÁN दस्तोगरीबा

हाथा पाई (Háthápái) (هاتھاپائی) (Lappa duggi) (لپھا تگی) (Lappa duggi)

دشوار (ف - ص)

DUSH,VÁR دشوار

کठين (Kathin کټون) دوشکار (Dush, kar

دش کو دوشاध्य (Dus, sádhyā 'دس

مشکل) دشکیل (Mushkil سادسه)

دشوار گزار (ف - ص)

DUSH,VÁR-GUZÁR دشوار گزار

دورگام (Durgam دورگم) دوشپار (Dushpár

دشپار جيسه پار करना कठिन हो

Jise pá'r karna kathin ho پار جيسه

کړا کټون هو

DUÁ دوشرا (ع - مټ) دعا

1. ईश्वर से प्रार्थना (Íshwur se prár-
thana ايشور سے پرارتنه)

2. आशीर्वाद (Áshírvád آشيرواد)
دوشرا څير (Duá-e-khair دعا څير)

3. मंत्र (Mantr منتر) वज़ीफा या क़ुरान
की आयत वगैरा (Vazifa ya qurán
ki áyat vaghaira وظیفه یا قرآن
کي آیت وغیره)

دعای خیر (ع - مټ)

DUA-E-KHAIR دوشرا څير

آशीर्वाद (Áshírvád آشيرواد) अच्छی

دوشرا (Ach,chi dua اچهي دعا)

DÁVAT داوت (ع - مټ) دعوت

1. निमंत्रण (Nimantran نمن ترن)
बुलावा (Buláva بولاوا)

2. भोज (Bhoj भोज) खाना (Khána
کھانا)

دشت نورد (ف - ص)

DASHT-NAVAR,D دشتنورد

دیکهو 'دشت پېما'

DUSH,MAN دشمن (ف - مډ) دشمن

1. शत्रु (Shattru شتررو) अरि (Ari

रिपु (Repu رپو) आराति

(Áráti آراتي) अदू (Adu

2. अशुभ चिंतक (Ashubh ohintak

प्रति द्वंद्वी (Prati प्रति

dwandwi بددخواه بددخواه

(Bad kháh بدخواه)

3. प्रतिकूल (Pratikúl ږرتي کول)

مخالف (Mukhálif مخالف)

دشمنی (ف - مټ)

DUSH,MANI دشمنی

1. शत्रुता (Shattruta شترروتا) अदावत

(Adávat عداوت)

2. विरोध (Virodh وړود) मुखालफत

(Mukhálafat مخالفت)

3. प्रतिकूलता (Pratikúlata ږرتي کولتا)

ناموافقیت (Namuáfaqat نا

موافقت)

دشنام (ف - مټ)

DUSH,NÁM دشنام

अपशब्द (Apshabd अपशब्द) कुवाच्य

(Kuvách, chya کواچیه) गाली (Gáli

گالي)

DASH,NA دشنه (ف - مډ) دشنه

कौक्षिक (Kaukshik کوکچېک)

कटार (Katár کټار) खंजर (Khanjar

خنجر)

2. सुरक्षा (Suraksha सुरक्षा)
हमले से बचाव (Hamle se bachao
हमले سے بچاؤ (Defence
(Defence
(Defence)

DAF,TAR दफतर (ع - مذ)

1. कार्यालय (Karyalai कार्यालय) ऑफिस
(Office ऑफिस)
2. हिमात्र किताब के कागज़ (Hisab kitab
ke kaghaz حساب کتاب کے کاغذ)
3. ग्रंथ खंड (Granth khand ग्रंथ کھنڈ)
किसी बड़ी पुस्तक के भाग (Kisi bari
pustak ke bhag किसी بڑی
پوستک کے भाग)
4. लंबी चौड़ी कहानी या वृत्तान्त (Lambi
chauri kahani ya vrittant लंबी
चौड़ी کہانی یا ورتانت)

DAF,A दफअ (ع - مذ)
निवारण (Nivaran निवारण)
(Hatana हटाना)

دفع الوقتی (ع - م)

DAF,UL-VAQTI दफूल वक्ती

1. कालयापन (Kalyapan काल यापन)
दिन काटना (Din karna दिन काटना)
2. टालना (Talna टालना) बहाना करना
(Bahana karna बहाना करना)
(Tarkina तरकना)

DAF,A दफअ (ع - م)

1. बार (Bar बार) मरतबा (Martaba
(مرتبه)
2. धारा (Dhara धारा) सैक्शन
(Section सेक्शन)

دعوت نامه (ع - مذ)

DÁVAT-NÁMA दावत नामा

निमंत्रण पत्र (Nimantran patr निमंत्रण पत्र)
न्योते का खत Neote ka khat
(نیوٹے کا خط)

DÁVA दावा (ع - مذ)

1. स्वत्व (Swat, twa स्वत्व) हक्क (Haq
(حق)
2. वाद (Vad वाद) नालिश (Nalish
(नालिश)
3. अधिवार (Adhikar अधिवार) कब्ज़ा
(Qubza قبضہ)
4. बल (Bal बल) जोर (Zor जोर)

DAGHA दगा (ف - م)
छल (Chhal छल) कपट (Kapat कपट)

دغدغه (ف - مذ)

DAGH,DAGHA दग्दगा

भय (Bhai भय) धड़का (Dharka دھڑکا)

DAGHAL दगल (ف - مذ)

1. छल (Chhal छल) कपट (Kapat
(कपट) फरेब (Fareb फरेब)
2. मिष (Mish मिष) बहाना (Bahana
(बहाना) हीला (Hila हिला)

DAF दफ (ع - مذ)

डफली (Daphli डफली) खंजड़ी (Khanjari
(کھنجرنی)

DIFÁ,A दिफाअ (ع - مذ)

1. रक्षा (Raksha रक्षा) हिफाज़त
(Hifazat حفاظت)

د ق ي ا نو سی (ع - ص)

DAQYÁNÚSĪ دقیا نووسی

1. پورا تان (Purátan) بہت پورا نا (Bahut purána)
2. ا پ ر ا چ ل ت (Ap,prachalit) ٹک سال باہر (Taksál báhar) (تکسال باہر)

د ق ی ق (ع - ص) د ک ک

1. س د م (Súkehlm) باریک (Bárik)
2. ک ت ن (Kathin) مشکل (Mushkil)
3. گ د (Gáth) نازک (Názuk)

د ق ی ق (ع - م ذ) د ک ک

1. گ د ت ا (Gárbhata) دھام (Ib,hám)
2. س د م ت ا (Súkehlmata) باریکی (Bárikí)
3. ک س ر (Kasir) کرنی (karni)
4. ک ل ا (Kala) مینٹ (Minute) (ملٹ)

د ق ی ق ر س (ع - ص)

DAQÍQA-RAS دکیکا رس

- ت ت و (Tattwa gyáni) س د م د ش ی (Súkehlm darshi) باریک بین (Bárik bín)

DAF,ATAN د ف ا ت ن (ع - ص)

ا ک س م ا ت (Akasmát) س ہ س ا (Sahasa) ا چ ا ن ک (Achának)

DAF,ÍYA د ف ی ا (ع - م ذ)

ن و ا ر ن (Niváran) ت د ا ر ک (Tadáruk) ت و ر (Tor)

DAF,N د ف ن (ع - م ذ)

1. ت و پ ن ا (Topna) گ ا ر ن ا (Gárna)
2. م ر د ے ک و (Murde ko zamín men gárna) (زمین میں گزنا)

DAFÍNA د ف ن ا (ع - م ذ)

ن د ہ ی (Nidhi) گ د ا دھ ن (Gara hua dhan ya khazána)

DÍQ د ق (ع - م ث) د ک

1. ت پ د ک (Yakchhma) (تپدق)
2. د ک ه ت (Dukh,khit) ت گ (Tang) پ ر ش ا ن (Paresbán)

DÍQ,QAT د ق ت (ع - م ث) د ک ت

1. د ش و ا ر ی (Kathinata) (دشوار)
2. س د م ت ا (Súkehlmata) باریکی (Bárikí)

دل آزار (ف - ص)

DILÁZÁR دِلَاآزار

1. कष्टदायक (Kashtdáyak) کشت
دکھ (Dukhdái) दुःखदायी (دایک)
(رنج ده) रंजदेह (Ranj deh) (دائی)
2. अत्याचारी (Attyáchári) (اتیاچاری)
ظالم (Zálim) ज़ालिम

DAL,LÁL دلال (ع - مذ)

1. अभिकर्ता (Abhikasta) (ابهی کرتا)
دلال (Dalál) एजेंट (Agent)
(ایجنت)
2. वर्चन-अभिकर्ता (Vartan-abhikarta) (ورتن ابهی کرتا)
आढ़ती (Āṛhati) (آڑھتی)
3. वेश्या घटक (Vesh,shya ghatak) (वेशیا گھٹک)
कुटना (Kutna) (کوتنا)
کُرم (Qur,ram) (کرم)

DAL,LÁLA دلاله (ع - مٹ)

1. संचारिका (Sanchárika) (سنچاریکا)
सारिका (Sárika) (ساریکا) कुटनी
(کوتنی) कुटनी (Kutni)

DALÁLAT دلالت (ع - مٹ)

1. पता (Pata) (پتا) खोज (Khoj) (کھوج)
2. प्रमाण (Pramán) (پرمآن) सुबूत
(سبوت) (Subút)
3. चिह्न (Chinh) (چھ) निशान
(نشان) (Nishán)

DILÁVAR دِلاور (ف - ص)

1. वीर (Vír) (ویر) शूर (Shúr) (شور)
बहादुर (Bahádur) (بہادر)

DUKÁN دُکان (ع - مٹ)

पण्य शाला (Pannya shála) (پنہ شالا)
दूकान (Dúkán) (دوکان)

DIGAR دگر (ف - ص)

द्विग्न (Dvigñ) (دیگن)
अन्य (Annya) (انہ) दूसरा (Dúsara)
(دوسرا)

دگر گون (ف - ص)

DIGAR,GŪN दिगर गुं

1. विपरीत (Viparít) (ویپریت) विरुद्ध
(Virud,dh) (ویرودھ) खिलाफ
(Khiláf) (خلاف)
2. अस्त व्यस्त (Ast vyast) (است
व्यस्त) उथल पुथल (Uthal puthal)
(اتھل پتھل)

DIL दिल (ف - مذ)

1. हृदय (Hridae) (ہریدے) चित्त (Chitt)
(مانس) मानस (Mánas) (चित)
मन (Man) (من) कलब (Qalb) (قلب)
2. साहस (Sáhas) (ساحس) हिम्मत
(Himmat) (ہمت)
3. वीरता (Vírata) (ویرتا) शौर्य (Shaur-
rya) (شوریہ) शुजाअत (Shujá,at)
(شجاعت)
4. अंतःकरण (Antah karan) (انته کرن)
ज़मीर (Zamír) (ضمیر)
5. इच्छा (Ich,ehha) (اچھا) चाह
(Cháh) (چاہ)
6. उदारता (Udárata) (ادارتا) कैयाज़ी
(Faiyázi) (فہیاضی)

(Ap,prasan,n (اپپرسن'ن) उदास
(Udáas (أُداس)

دل جوئی (ف - مٹ)

DIL-JOÍ दिलजोई

سانتونا (Sántwana (سانتونا डारस
(Dháras (देवदरस) दिलदारी (Dildári
(دلداری)

دل چسپ (ف - ص)

DIL-CHASP दिलचस्प

1. मनोरंजक (Manoranjak (ملورنچک
पुर मज़ाक (Pur mazák (پر مزاق
2. रुचिकर (Ruchikar (رچی کر पसंदीदा
(Pasandída (پسندیدہ)

دل خراش (ف - ص)

DIL-KHARÁSH दिल खराश

हृदय विदारक (Hridae vidáarak (هردے
दिलدोज (Dildoz (دل دوز (ودارک)

DIL-DÁDA दिलदादा (ف - ص)

मुग्ध (Mugdh (مگدھ आसक्त (Ásakt
(फरेफ़्ता (Farefta (آسکت)

DILDÁR दिलदार (ف - ص)

1. प्रिया (Priya (प्रिया प्रेमिका (Premika
माशूक (Máshúq (پريميكا)
2. उदार (Udár (ادار) दिल वाला (Dil
vála (دل والا)

دلدهی (ف - مٹ)

DIL-DIHI दिलदिही

सान्तना (Sántwana (सान्तना तसल्ली
(Tasalli (تسلي)

2. साहसी (Sáhasi (ساهسی हिम्मती
(Himmatí (همتی)

DILAVEZ दिलावेज (ف - ص)

आकर्षक (Ákarshak (أكروشك रोचक
(Rochak (روچك खुशनुमा (Khush-
numa (خوش نما)

DIL-BAR दिलबर (ف - ص)

प्रिया (Priya (प्रिया कान्ता (Kánta
प्रेमिका (Premika (پريميكا माशूक
(Máshúq (معشوق)

دل برشته (ف - ص)

DIL-BIRISH,TA दिल बिरिश्ता

दग्ध हृदय (Dagdh hridae (دگدھ هردے
दुःखी (Dukhi (دکھی) दिल जला (Dil
jala (دل جلا)

دل بستگی (ف - مٹ)

DIL-BAS,TAGI दिल बस्तगी

1. मनोरंजन (Manoranjan (ملورنچن
मन बहलाव (Man bahláu (من بهلاؤ
2. अभिरुचि (Abhiruchi (ابھی رچی
रुचि (Ruchi (رچی) दिलचस्पी (Dil
chaspi (دل چسپی)

دل پسند (ف - ص)

DIL-PASAND दिल पसन्द

मनोरुचक (Manorochak (ملوروچك
रुचिकर (Ruchikar (رچی کر) पसन्दीदा
(Pasandída (پسندیدہ)

دل تنگ (ف - ص)

DIL-TANG दिलतंग

खिन्न (Khin,n (کھن'ن) अप्रसन्न

دل فریب (ف - ص)

DIL-FAREB दिल فریب

رمانیکی (Ramanfik) ہر دے گراہی
(Hridae grāhi) منوہر (Manohar)
(Sundar) سندر (Sundar)
(Khush numa) خوش نما

DAL,Q دلک (ع - سٹ)

کنتھا (Kantha) گودڑی (Gudri)
(کدڑی)

دلک پوش (ع - ص)

DAL,Q-POSH دلک پوش

1. گودڑی پھاننے والا (Gudri pahanne
vāla) بھیک منگا (Bhik manga)
2. برہم جانی (Brahm gyāni) صوفی (Sufi) سؤفی (کیمانی)

DIL-KASH دلکش (ف - ص)

منورم (Manoram) منوہر (Manohar)
(Sundar) سندر (Sundar)
(Khush nuzā) خوش نما

دل کشا (ف - ص)

DIL-KUSHA دلکشا

1. آنند داتا (Ānand dāta) ہرش وردھک (Harsh vardhak)
(Dil Khush kun) دل خوش کن
2. ویشال (Vishāl) ویشٹ (Vistrit)
(Vasī, a) وسیع

DIL-RUBA دلربا (ف - ص)

1. منوہر (Manohar) منموہن (Manmohan)
(Dilbar) دلبر
2. پریا (Priya) ماشوک (Māshūq)
(معشوق)

دل سوز (ف - ص)

DIL-SOZ دل سوز

1. شومچیتک (Shubh chintak) شبہ
(Khai khāh) خیر خواہ
2. سہانہ بھوتی کرتا (Sahānu bhūti
karta) ہم درد (Ham dard)

دل شاد (ف - ص)

DIL-SHĀD دلشاد

پراسن چیت (Prasan, n chitt) خوش (Khush)
(چیت)

دل شکستہ (ف - ص)

DIL-SHIKAS,TA دلشکستا

بھگن ہر دے (Bhagn bridae) ویدیرن ہر دے (Vidīrnbrid)
(Dukhi) رنجیدا (Ranjida)
(ونجیدہ)

دل شکن (ف - ص)

DIL-SHIKAN دلشکن

1. دل توڑنے والا (Dil torne vāla)
(دل توڑنے والا)
2. ہمت توڑنے والا (Himmat torne
vāla)

DAM دم (ع - مذ)

1. रक्त (Rakt) लोहू (Lohū) (رکت لوهو)
2. जीवन (Jīvan) जान (Jān) (جیون جان) (ف - مذ)
3. श्वासा (Shwāsa) श्वास (Shwās) (شوआسا شانس)
4. छल (Chhāl) धोका (Dhoka) (چهل دھوکا)
5. अहंकार (Ahankār) घमंड (Ghamand) (اهلکار گھمند)
6. अभिचार (Abhichār) जादू (Jādū) (ابھی چار جادو)
7. समय (Samay) काल (Kāl) (سمے کال)
8. फूंक (Phūnk) छू (Chhū) (فونک چھو)
9. तीक्ष्णता (Tikohh,nata) तिक चहन्ता (Tikohh,nata) धार (Dhār) बाढ़ (Bāṭh) (تیخ چھنتا دھار بارھ)

DUM दुम (ف - مث)

1. पुच्छ (Puch,ohh) पूछ (Pūchh) (پوچھ پوچھ)

DAMĀDAM दमादम (ف - ص)

1. निरन्तर (Nirantar) लगातार (Lagātār) (نیرن تر لگاتار)

DIMĀGH दिमाग (ع - مذ)

1. मस्तिष्क (Mastishk) मस्तक (Mastak) (مستشک مستک)
2. मेजा (Bheja) मरज़ (Maḡhz) (بھجا مرز)
3. अहंकार (Ahankār) घमंड (Ghamand) (اهلکار گھمند)

دل کشی (ف - مث)

- DIL-KASHI दिलकशी
1. मनोहरता (Manoharata) (منوهرتا)
 2. सुंदरता (Sundarata) हुसुन (Husn) (سندرता حسن)

DIL-GÍR दिलगीर (ف - ص)

1. खिन्न (Khin,n) अप्रसन्न (Apprasann) (کھینن اپر سمن)
2. उदास (Udās) (اداس)

دل نشین (ف - ص)

DIL-NASHÍN दिलनशी

1. हृदयंगम (Hridayangam) जहन नशीन (Zahn nashin) (هردی نگم ذهن نشین)

DILÍ दिली (ف - ص)

1. हार्दिक (Hárdik) मानसिक (Mánaeik) (هاردک مانسک)
2. घनिष्ठ (Ghanishth) जिगरी (Jigari) (گھنشث جگری)

DILER दिलेर (ف - ص)

1. निर्भोक (Nirbhók) निडर (Nidar) (نیربھوک ندر)

2. शूर (Shūr) वीर (Vīr) (شور ویر)

DALÍL दलील (ع - مث)

1. तर्क (Tark) युक्ति (Yukti) (ترک یکتی)
2. वाक्कलह (Vák,kalah) हुजत (Hujjat) (واک کله حجت)

2. धार (Dhár) तेज़ी (Tezī)
3. साहस (Sāhas) उत्साह (Utsāh)
- हिम्मत (Himmat)

DAM-SÁZ दम साज़ (फ - व)

1. मित्र (Mitr) सखा (Sakha)
- बंधु (Bandhu) हम दम (Hamdam)

2. मर्मज्ञ (Marmagya)
- राज़ दां (Rāzdan)

DIMAN दिमन (म - ड)

1. कतवार (Katvár) घूरा (Ghúra)

2. घूरा पड़ी हुई जगह (Ghúra pari)
- hui Jagah

DAMA दमा (म - ड)

- श्वास रोग (Shwás rog)
- सांस (Sāns)

DINÁYAT दिनायत (म - ड)

- अधमता (Adhamata)
- नीचता (Nichata)
- ज़लील पन (Zalil pan)

DUMBAL दुम्बाल (म - ड)

1. पुच्छ (Puch, chh)
- पूछ (Pūchh)

2. आंख का कोया (Āṅkh ka koya)
- आंख का कोया

DUM, BAL दुम्बल (म - ड)

- वण (Vran)
- फोड़ा (Phoṛa)

DUM, BA दुम्बा (म - ड)

- मेदपुच्छ (Med puch, chh)
- मेदा (Mendha)

4. संज्ञा (Sangya) होश (Hosh)
- होश

5. बुद्धि (Bud, dhi) अकल (Aql)
- अकल

6. सहन (Sahan) सहार (Sahār)
- बरदाश्त (Bardāsht)

दमाग सोزی (म - ड)

DIMÁGH-SOZÍ दिमाग सोज़ी

दिमागी मेहनत (Dimághī mehnat)

दिमाग पच्ची (Dimágh pachehī)

दमाग पच्ची

DAM-BÁZ दम बाज़ (म - ड)

1. छली (Chhali) कपटी

- (Kapatī) फरेबी (Frebī)
- फरेबी

2. वंचक (Vanohak) ठग
- (Thag)

दम بخود (म - ड)

DAM-BA-KHUD दम ब खुद

1. स्तब्ध (Istabdh) सुन्न
- (Sunn)

2. मूक (Múk) खामोश (Khámosh)
- खामोश

दम بدم (म - ड)

DAM-BA-DAM दम ब दम

क्षण प्रति क्षण (Chhan prati chhan)

घड़ी घड़ी (Gharī Gharī)

दम خم (म - ड)

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal)

2. संसार वासी (Sansār vāsi) (لوگ (Log) (لوگ (Log)
دنیا ساز (ف - مذ)

DUN, YĀ-SĀZ दुन्या साज

1. अक्सर वादी (Aksar vādi) (اوسروادی)
इब्नुल वाqt (Ibnul vaqt) (ابن الوقت)
2. स्वार्थ साधक (Swārth Sādhak) (سوارثه)
मतलबी (Matlabi) (مطلبی)
3. चाटुकार (Chātūkār) (چاٹوکار)
चापलूस (Chāplūs) (چاپلوس)

DO दो (ف - ص)
द्वि (Dwi) (دوبی) एक और एक (Ek aur ek) (ایک اور ایک)

DU, ĀBA दुआबा (ف - مذ)

1. अंतर्वेद (Antarved) (انترवेद) दो नदियों
के बीच की जमीन (Do nadiyon ke bich ki zamin) (دو ندیوں کے بیچ کی زمین)
2. शशस्थली (Shashas, thali) (ششس)
गंगा और जमना के बीचका भाग (Ganga aur Jamna ke bich ka bhag) (گنگا اور جمنا کے بیچ کا भाग)

DAVA दवा (ع - م)
औषधि (Oshadhi) (اوشدهی) औषध
(Aushadh) (اوشده) दवाई (Davai) (دوائی)

DAVĀT दवात (ف - مذ)
मसिपात्र (Masipātre) (मसी पात्र)
दावात (Dāvāt) (داوات)

दोआखाने (ع - مذ)

DAVĀ-KHĀNA दवाखाना
औषधालय (Aushadhālay) (اوشدهالے)

DAN, DĀN दन्दा (फ - म)
दंष्ट्र (Dandh, tr) (دندستر) दंत (Dant)
दानत (Dānt) (दानत)

दन्दा शिकन (फ - म)

DAN, DĀN-SHIKAN दन्दाशिकन
मुंहतोड़ (Muh tor) (مہ تور) ऐसी बात
जिसका जवाब न हो (Aisi bat jis ka jāvāb na ho) (ایسی بات جس کا جواب نہ ہو)

DAN, DĀNA दन्दाना (फ - म)
दांतुआ (Dāntūa) (दानتوا) दांता
(Dāntā) (दानता)

DANG दंग (फ - म)
चकित (Chakit) (چکت) स्तब्ध
(Istabdh) (استبدہ) हक्का बक्का
(Hakka bakka) (هکا بکا)

DANGAL दंगल (फ - म)

1. अखाड़ा (Akhāṛa) (اکھڑا) कुश्ती
लड़ने की जगह (Kushti laṛne ki jagah) (کشتی لڑنے کی جگہ)
2. भीड़ (Bhīr) (بہر) जमाव (Jamāo)
जाव

DANI दनी (ع - م)
दुष्प्रकृति (Dush prakriti) (دش برکرتی)
नीचाशय (Nīchāshai) (نیچا شے)
कमिना (Kamīna) (کمینہ)

DUN, YA दुन्या (ع - म)
1. संसार (Sansār) (संसार) जगत्
(Jagat) (जगत्) आलम (Ālam)
(عالم)

3. परिधि (Paridhi) घेरा (پری دھی) (Ghera) (گھرا)

4. बारी (Bāri) नौबत (Naubat) (باری) (نوبت)

5. युग (Yug) काल (Kāl) (युग) (کال) (Yahd) (عهد)

6. विस्तार (Vistār) फैलाव (Fai-lāw) (विस्तार) (فایلاو) (Phailāo)

7. गोष्ठी या सभा में खाने पीने या पढ़ने पढ़ाने का क्रम जो कई बार हो (Goshthi ya sabha men khāne pīne ya parhne parhāne ka kram) (گوشته‌ی یا سبھا میں کھانے پینے یا پڑھنے پڑھانے کا کرم جو کئی بار ہو)

DŪR दूर (दूर - म) (Dūr) (دور)

दूर (Dūr) अंतर पर (Antār par) (अंतर पर) (فاصلے پر) (Fāsile par)

दूरान (दूर - म) (Dūran)

DAURÁN(N) दौरान (रि) (Daurān)

1. समय (Samai) काल (Kāl) (समय) (زمانه) (Zamāna)

2. चक्कर (Chakkar) घुमाव (Ghumāw) (चक्कर) (گھماو)

3. मध्य (Mad,dhya) बीच (Bīch) (मध्य) (بیچ)

دوران خون (دور - م) (Dūran)

DAURÁN-E-KHÚN दौरानه خون (Rakt sanchār) (رکت سंचار) (Kẖún kí) (खून की गदिश) (gardiśh) (خون کی گردش)

रक्त संचार (Rakt sanchār) (खून की गदिश) (Kẖún kí) (خون کی گردش) (gardiśh)

गर्दश (gardiśh)

दवाई घर (Davái ghar) (دوائی گھر)

DAVÁM दवाम (दव - म) (Davám)

नित्यता (Nittiyatá) (निरंतरता) (Nirantarata) (हमेशगी) (Hameshagi)

DAYÁN दवां (दव - म) (Dayán)

पलाय मान (Palāe mán) (بھاننا هوا) (Bhāgta hua)

DU,BÁRA दुबारा (दु - म) (Du,bāra)

पुनः (Punah) (फिर) (Phir)

DŪ-BA-DŪ दू ब दू (दु - म) (Dū-ba-dū)

प्रत्यक्ष (Pratyaksh) (संमुख) (Sam-nukh) (आमने सामने) (Āmne sāmne)

DUTA दुता (दु - म) (Duta)

1. वक्र (Vakr) (टढ़ा) (Teṛha) (नमित) (Namit) (झुका हुआ) (Jhukahua)

DU,CHAND दुचन्द (दु - म) (Du,chand)

द्विगुण (Dwigun) (दूना) (Dūna) (दरना)

DŪD दूद (दु - म) (Dūd)

धूम (Dhúm) (धुआं) (Dhuān) (दुआं)

DAUR दौर (दु - म) (Daur)

1. घूर्ण (Ghúrn) (धूमना) (Ghum-na) (गति) (Gati) (चाल) (Chál)

2. गति (Gati) (चाल) (Chál)

DOSTĀNA دوستانه (ف - مذ) دوستانه

मित्रता (Mittrata मित्रता) मैत्री (Maittri मैत्री) دوستی (Dosti دوستی)

DOSTĪ دوستی (ف - مښ) دوستی

मित्रता (Maittri मित्रता) यारी (Yāri یاری) मित्रता (Mittrata मित्रता)

DOSH दोश (ف - مذ) دوش

1. स्कंध (Iskandh اسکندھ) कंधा (Kāndha کندھا)

2. बीती हुई रात (Bīti hui rat بیټی کال کی رات) कल की रात (Kal kī rāt کل کی رات)

دوش بدوش (ف - ص)

DOSH-BA-DOSH दोश ब दोश

कंधे से कंधा मिलाकर (Kandhe se kandha milā kar کندھے سے کندھا मिल जुल कर (Mil jul kar مل جل کر)

دوشیزگی (ف - مښ)

DOSHĪZAGĪ दोशीज़गी

कौमार्य (Kāumārnya कुमारیه) कुंवारा पन (Kwānrāpan کنوارا پن)

DOSHĪZA दोशीज़ा (ف - مښ) دوشیزه

कुमारी (Kumāri کوماری) अकता (Akohatā اک چھتا) नाकत खुदा (Nākat Khuda ناکت خدا)

DOGH दोग (ف - مښ) دوغ

1. तक्र (Takr تکر) मठा (Matha مٹھا) 2. रायता (Rāita رایټا)

دور اندیش (ف - ص)

DÚRAN, DESH दूरदेश

दूरदर्शी (Dūr darshi دور دَرشی) अग्र शोची (Aggr shochi اگڑ شوچی) दूर बीं (Dūr bīn دور بین)

DÚR-BÍN दूरबीन (ف - ص) دور بین

1. दूरदर्शी (Dūrdarshi دور دَرشی)

दूरदेश (Durandesh دور اندیش)

2. दूर वीक्षण यंत्र (Dūr vīkshān yantr दूरबीन) दुरबीन (Durbīn دور بین)

DUROYA दुरोया (ف - ص) دورویه

1. दोनों तरफ (Donon taraf دونوں طرف) हर दो जानिव (Har do jānib هر دو جانب)

2. दोरखा (Do rukha دورخا) दुरंगा (Do ranga دورنگا)

DAURA दौरा (ع - مذ) دوره

1. भ्रमण (Bhraman بھرامن) चक्कर (Chakkar چکر)

2. पर्यटन (Par yatan پریٹن) गश्त (Gasht گشت)

DOZAKH दोज़ख (ف - مذ) دوزخ

नरक (Narak نرک) राव (Raurav راور) जहन्नम (Jahannam جهنم)

DOST दोस्त (ف - مذ) دوست

मित्र (Mitr मित्र) बंधु (Bandhu بंधو) यार (Yār یار) सखा (Sakha سہا)

3. मशक का मुँह (Mashk ka mugh
مشک کا منہ)

4. मोरी (Mori) परनाली (Parnáli
پرنالی)

DAH, R दहर (دھر - ع - مذ)

1. काल (Kál) समय (Samai
وقت (Vaqt) (سمے)

2. जगत् (Jagat) दुनिया
(Dunya) (دنیا)

دهشت (ف - م - م)

DAH, SHAT दहशत

त्रास (Trás) भय (Bhai) (تراس بے)

डर (Dar) (دَر)

دهشت زده (ف - ص)

DAHSHAT-ZADA दहशत ज़दा

भयभीत (Bhaibhít) (بہ بھیت)

भयातुर (Bhayátur) डरा हुआ

(Dara hua) (درا ہوا)

دهشت ناک (ف - ص)

DAHSHAT-NÁK दहशतनाक

भयानक (Bhayának) (بہیانک)

(Bhayankar) डरावना

(Daráona) (دراونا)

DIHQÁN दिहकान (द - फ - مذ)

1. ग्रामीण (Grámín) गांव बासी

(Gáon_ bási) (گاؤں باسی)

2. कृषक (Krishak) किसान

(Kisán) (کسان)

3. असह्य (Asabh, bhya) (اسہتھ)

गंवार (Ganvār) उजड़ (Ujadd)

(اجڈ)

DAULAT दौलत (دولت - ع - م - م)

1. धन (Dhan) माल (Mál) (مال دھن)

2. राज्य (Rájya) इकमत

(Hakumat) (حکومت)

دولت خانہ (دولت - ع - مذ)

DAULAT-KHÁNA दौलत खाना

शुभस्थान (Shubhaasthán) (شہس تھان)

घर (Ghar) مکان (Makán) (گھر مکان)

(یہ لفظ عموماً بڑے آدمیوں کے گھر

کے لئے استعمال ہوتا ہے)

دولت مند (دولت - ع - مذ)

DAULAT-MAND दौलत मन्द

धनाढ्य (Dhanádhya) (دھناڈھیہ)

धनी (Dhani) माल दार

(Maldár) (مالدار)

DU, VUM दुवुम (दु - व - म - म)

द्वितीय (Dwitiya) दूसरा (Dúsa)

(دوسرا)

DIH दिह (द - फ - مذ)

1. ग्राम (Grám) गांव (Gáon) (گرام گاؤں)

2. देने वाला (Dene vála) (دینے والا)

(دوسرے معلوم میں مرکب لفظ کے

آخر کا جزو ہوتا ہے جیسے 'رنج دے'

DAHÁN दहान (द - फ - مذ)

دیکھو 'دھن'

DAHÁNA दहाना (द - फ - مذ)

1. मुख (Mukh) मुंह (Munh) (مکھ منہ)

2. मुहंड (Muhand) मुहाना

(Muhána) (مہانہ)

امانت داری (Amānat men kbiyānat na karna) امانت میں خیانت نہ کرنا

DIBĀCHA دیباچہ (ف - مذ)
 भूमिका (Bhūmika) प्रस्तावना (Prastāvana) मुखबंध (Mukh bandh) मुकद्दमा (Muqad, dama) مقدمہ

DAIJŪR دیجور (ع - ص)
 तमस्विनी (Tamaasvini) (तमस)
 अंधेरी रात (Andheri rāt) (اندهیری رات)

DĪD دید (ف - مذ)
 1. दर्शन (Darshan) अवलोकन (Aulokan) दीदार (Dīdār) (دیدار)
 2. साक्षात् (Sākshāt) भेंट (Bhent) मुलाकात (Mulāqāt) (ملاقات)

LĪDĀR دیدار (ف - مذ)
 1. दर्शन (Darshan) अवलोकन (Aulokan) दीद (Dīd) (دید)
 2. दृश्य (Drish,shya) जलवा (Jalva) (جلوہ)
 3. मुख (Mukh) सुरत (Sūrat) (صورت)

DĪDANI دیدنی (ف - ص)
 1. दर्शनीय (Darshaniya) देखने लायक (Dekhne lāiq) (لائق)

DUHUL دھول (ف - مذ)
 दुंदुभि (Dundubhi) ढोल (Dhol) नक्कारा (Naqqāra) (نقارہ)

DEH.LĪZ देहलीज़ (ف - مذ)
 1. द्वार पिंडी (Dwārpindi) चौखट (Chaukhat) (چوکھٹ) (دهلی) (Dahli)
 2. गृह (Grih) مکان (Makān) (مکان)

DARAN دهن (ف - مذ)
 1. मुख (Mukh) मुंह (Mugh)
 2. विवर (Vivar) छेद (Chhed) (چھید) (सुराख) (Sūrākh)

DAI دی (ف - مذ)
 फार्सी दसवां महीना जो माघ में पड़ता है (Fārsi dasvān mahīna jo māgh men paṛta hai) (فارسی دسواں مہینا جو ماغ میں پڑتا ہے)

DIYĀR دیار (ع - مذ)
 دار بمعنی گھر کی جمع ہے مگر اردو میں واحد مستعمل ہے
 1. देश (Desh) मुल्क (Mulk) (ملک)
 2. नगर (Nagar) शहर (Shahr) (شہر)

DIYĀNAT دیانت (ع - مذ)
 1. सत्यता (Sattyatā) ईमान (Imān) (ایمانداری)
 2. अमानत दारी (Amānat dāri)

DÍMAK दीमक (ف - مٹ)
 वम्री (Vamri) उत्पादिका (Utpá-
 dika) एक प्रसिद्ध कीड़ा (Ek
 prasad, dh kíra) (ایک پرستھ کیڑا)

DAIN दिन (ع - مڈ)
 ऋण (Rin) कर्ज़ (Qarz) (قرض)

DÍN दिन (ع - مڈ)
 1. धर्म (Dharm) मज़हब (Mazhab)
 (مذهب)
 2. मत (Mat) पन्थ (Panth)
 अकीदा (Aqida) (عقیده)
 3. कर्तव्य (Kartav, vya) फर्ज़
 (Farz) (فرض)

DÍNÁR दीनार (ف - مڈ)
 दीनार (Dínár) मुहर (Mohr)
 अशरफी (Asharfi) (اشرفی)

DÍNÍ दीनी (ع - ص)
 धार्मिक (Dhárnik) धर्म
 सम्बन्धी (Dharm sambandhi)
 (مذهبی) मज़हबी (Mazhabi) (مسلمندی)

DEO . देव (ف - मंड)
 असुर (Asur) राक्षस (Rákchhas)
 देव (Deo) (دکھس)

DÍVÁR दीवार (ف - मंड)
 भित्त (Bhitt) दिवाल (Divál)
 (دیوال)

DÍVÁN दीवान (ع - मंड)
 1. न्यायालय (Nyáyálae)
 कचहरी (Kachahri) (کچھری)

2. सुन्दर (Sundar) मनोहर
 (Manohar) खुशनुमा (Khush
 numa) (خوشنما)

DÍDA दीदा (ف - मंड)
 1. चक्षु (Chakohhu) आंख
 (Ánkh) (آنکھ)

2. गोलक (Golak) आंख का डेला
 (Ánkh ka dhela) (آنکھ کا ڈھेला)
 3. दुःसाहस (Dus, sáhas)
 धृष्टता (Dhrishtata)
 जुरअत (Jur, at) (جرات)

दिले و دانسته (ف - ص)

DÍDA-C-DÁNISTA दीदओ दानिस्ता
 जान बूझकर (Ján bújh kar)
 (جان بوجھ کر) समझते बूझते (Samajhte
 Bújhhte) (سمجھتے بوجھتے)

DAIR दैर (फ - मंड)
 मन्दिर (Mandir) शिवालय
 (Shiválae) बुतखाना (But
 khána) (بوت خانہ)

DER देर (फ - मंड)
 विलम्ब (Vilamb) अतिकाल
 (Deri) (देरी) (अति काल)

DERÍNA देरीना (व - स)
 पुरातन (Purátan) पुराना
 (Purána) कदीम (Qadím) (पुराना)

DÍGAR दीगर (व - स)
 अन्य (An, nya) इतर (Etar)
 दूसरा (Dúsara) (دوسرا)

DAI, YŪS دایووس (ع - مد)

1. نیرلج (Nirlajj) بهہیا
(Be haya ہے حیا)

2. भार्याट (Bharyāt) वह
आदमी जो अपनी पत्नी को
दूसरों के पास जाने दे (Voh ādami
jo apni patnī ko dūsaron ke pās
jāne de وہ آدمی جو اپنی پتنی
کو دوسروں کے پاس جانے دے
भरुआ (Bharuā) (درا)

DAI, HĪM दैहिम (ع - مد)

राज मुकुट (Rāj mukut) (राज मुकुट)
ताज (Tāj) (تاج)

2. मंत्री (Mantri) वज़ीर (Vazir)
(وزیر)

3. अर्थमंत्री (Arth mantri) (ارتھ منتری)
वज़ीर माल (Vazir māl) (وزیر مال)

4. राज सभा (Rāj sabha) (राज सभा)
दरबार (Darbār) (دربار)

5. राजलों की किताब (Ghazlon ki kitab)
(غزلوں کی کتاب)

DIVANA दीवाना (ف - مد)

1. उन्मत्त (Unmatt) पागल
(Pāgal) (پاگل)

2. प्रेमी (Premī) आशिक
(Āshiq) (عاشق)

ذ

4. वंश (Vansh) गोत्र (Gott)
कौम (Qaum) (قوم)

ZATI जाती (ع - ص)

1. व्यक्तिगत (Vyaktigat) (ویکتی گت)
शखसी (Shakhsi) (شخصی)

2. निजी (Niji) प्राईवेट (Private)
(پرائیویٹ)

ZĀTIYĀT जातियात (ع - مٹ)

निजी और घरेलू बातें (Niji aur gharelu
bāten) (نجی اور گھریلو باتیں)

ZAKIR जाकिर (ع - مد)

1. वर्णन कर्ता (Varnan karta) (ورنن)
बयान करने वाला (Bayān) (کرتا)

ZABIH जाविह (ع - ص)

वधक (Vadhak) गला काटने
वाला (Gala kātne vāla) (گلا کاٹنے والا)
जबह करने वाला (Zab, h karne vāla)
(ذبح کرنے والا)

ZĀT जात (ع - مٹ)

1. अस्तित्व (Astittwa) हस्ती
(Hasti) (هستی)

2. महत्त्व (Mahattwa) हैसियत
(Haisiyat) (حیثیت)

3. स्वयं (Swayam) निज (Nij)
(आप) (آپ)

ZAR,RA ذرہ (ع - مذ) زَرّی

1. कण (Kan کن) अनु (Anu انو)
रेज़ा (Reza ریزا)
2. परमाणु (Pavamānu پیرمانو) एटमी
ज़र्रा (Atom,i zarra ایٹمی زرّی)

ذرہ پرور (ع - مذ)

ZAR,RA-PARVAR زَرّی پرवर

1. दीन दयालु (Dīn dayālu دین دیالو)
2. दीन बंधु (Dīn bandhu دین بندھو)
3. गरीब नवाज़ (Gharīb navāz غریب نواز)

ذرہ نواز (ع - مذ)

ZAR,RA-NAVÁZ زَرّی نवाज़

دیگرہ و 'ذرة پرور'

ذریات (ع - مذ)

ZUR,RÍYÁT زُرّیّات

ذریات کی جمع

1. संतान (Santán سالان) बाल बच्चे
2. (Bál bachche بال بچے)

ذریات (ع - مذ)

ZURRI(Ī)YAT زُرّی (ری) یات

1. वंश (Vansh ونش) نسل (Nasl نسل)
2. संतान (Santán سالان) बालबच्चे
3. हाली मवाली (Hālī mavālī حالی موالی)

ZARÍA زریّہ (ع - مذ) زَرّیّا

1. साधन (Sádhan سادھن) बसीला
2. द्वारा (Dwára دوارا) सब (Sabab سبب)

بدان کرنے والا (karne vála)

2. मजलिस में करबला की घटनाओं का वर्णन करने वाला (Majlis men Karbala kighatnáoh ka varnan مجلس میں کربلا کی ঘটناؤں کا وزن کرنے والا)

ذائقہ (ع - مذ) زَائِقَا

1. रस (Ras رس) स्वाद (Swád سواد)
2. व्यसन (Vyasan ویسن) चस्का (Chaska چسکا)

ذائقہ دار (ع - ص)

ZÁIQA-DÁR زَائِقَا دار

1. स्वादिष्ट (Swádisht سوادشت) मजेदार
2. (Mazedár مزیدار)

ZAB,H ज़बह (ع - مذ) ذَبَح

1. वध (Vadh وده) हत्या (Hattya ہتیا)
2. गला काटना (Gala kátna گلا کاٹنا)

ZABÍHA ज़बीहा (ع - ص) ذَبِيحَة

1. वधित (Vadhit ودهت) ज़बह किया हुआ (Zab,h kiya hua ذبح کیا ہوا)
2. वध (Vadh وده) ज़बह (Zab,h ذبح)

ZAKHÍRA ज़खीरा (ع - مذ) ذَخِيرَة

1. कोष (Kosh کوش) भंडार (Bhan-dár بهندار) थोक (Thok تهوک)
2. संचय (Sanchai سنجے) संचित (Sanchit سلجیت) स्टॉक (Stock اسٹاک)
3. पूंजी (Púnji پونجی) जमा (Jama جمع)

5. इमाम हुसैन की शहादत का ज्ञान
(Imám Hussain ki shahádat ka
bayán امام حسین کی شہادت کا بیان)

3. आधार (Ádhár आधार) सूत्र (Sútr
सहारा (Sahára) (सुत्र)

ZAQAN जकन (ज - मं) डुडु (Thuddi
चिबुक (Chibuk) (जक)

ZAKA जका (ज - मं) दक्षता (Dakchhata
प्रवीणता (Zahánat) (प्रवीणता)

ZAKÁVAT जकावत (ज - मं) प्रवीणता (Pravinata
प्रतिभा (Bud-dhi matta) (प्रतिभा)

ZAKAR जकर (ज - मं) शिश्न (Shishn) लिंग (Ling
आलत (Álat) (लिंग)

ZIKR जिक्र (ज - मं) चर्चा (Charcha) वर्णन
(Vernan) तजकिरा (Tazkira) (तजकिरा)

2. वार्तालाप (Vártáláp) बात चीत (Bát chít) (बात चीत)

4. यश गान (Yash gán) प्रशंसा (Prashensa) मद्दह (Mad,h) (मद्दह)

ZAKI जकी (ज - मं) प्रवीण (Pravín) दक्ष (Dakchh
जहीन (Zahín) (जहीन)

ZIL,LAT जिल्लत (ज - मं) 1. अपमान (Apmán) निरस्कार
(Tiraskár) (निरस्कार) 2. अपयश (Apyash) बदनामी
(Bad námi) (बदनामी)

ZALÍL जलील (ज - मं) 1. अपमानित (Apmánit) तिरस्कृत (Traskrit)
(निरस्कार) 2. अधम (Adham) कमीना (Kamína) (कमीना)

ZAM जम (ज - मं) 1. निंदा (Ninda) अपवाद (Apvád)
(बुराई) 2. अश्लीलता (Ashlilata) फुह-शपन (Fuh,sh pan) (फुह-शपन)

ZIM,MA जिम्मा (ज - मं) 1. संकल्प (Sankalp) प्रतिज्ञा
(Pratiggya) (प्रतिज्ञा) (Iqrár) (अقرار)

ذومعنی (ع - ص)

ZU-MANA(I) जूमाना (नी)

इश्लिष्ट (Ishlisht) द्वयर्थक
(Dwayarthak) जिसका
दुहरा मतलब हो (Jiska duhra matlab
ho) जिस का दहरा مطلب हो

ZIHANAT जिहानत (ع - مٹ)

प्रवीणता (Pravīnata) प्रतिभा
(Pratibha) दक्षता (Dak-
chhata) ज़ीरकी (Ziraki)

ZAHAB जहब (ع - مذ)

स्वर्ण (Svarn) सुवर्ण (Suvarn
सोना (Sona)

ZIH,N जिह्न (ع - مذ)

1. बुद्धि (Bud,dhi) समझ (Samajh)
2. प्रतिभा (Pratibha) दक्षता (Dakchhata) जिहानत (Zahánat)
3. स्मरण शक्ति (Smaran shakti) याद दारत (Yád dásht)

ذهنیت (ع - مٹ)

ZIHNI(1)YAT जिह्नी (नी) यत

1. मनो वृत्ति (Manovritti) रुजहान (Rujhán)
2. प्रकृति (Prakriti) आदत (Ádat)

ZAHIN जहीन (ع - ص)

प्रतिभावान् (Pratibha vān) प्रवीण (Pravīn) अच्छे जहान

2. प्रतिभूति (Pratibhūti)

जमानत (Zamánat)

دمه دار (عف - ص)

ZIM,MA-DAR जिम्मादार

1. उत्तर दायी (Uttar dai) जवाब देह (Javáb deh)
2. अधिकारी (Adhikari) मुख्तार (Mukhtár)

ZAMÍM जमीम (ع - ص)

निकृष्ट (Nikkrisht) खराब (Kharáb)

ذوالجلال (ع - ص)

ZUL,JALÁL जुल जलाल

1. प्रतापवान् (Pratápvān) जलाल वाला (Jalal vála)
2. ईश्वर (Íshwar) खुदा (Khuda)

ZAUQ जौक (ع - مذ)

1. रस (Ras) मज़ाक (Mazáq)
2. स्वाद (Swád) मज़ा (Maza)

3. अभिरुचि (Abhiruchi) चसका (Chaska)

4. आनंद (Anand) लुत्फ (Lutf)

ذوق فزا (عف - ص)

ZAUQ-FAZA जौक फ़ज़ा

आनंद वर्धक (Anand-var dhak) मज़ा देने वाला (Maza dene vála)

ذی عزت (ع - ص)

ZI-IZZAT जी इज्जत

प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرتهن تهت)

इज्जतदार (Izzatdār) (عزت دار)

ذی کمال (ع - ص)

ZI-KAMAL जी कमल

गुणवान् (Gunvān) (गुणान)

(Guni) (गुनी) साहिबे हुनर (Sāhib-e-

hunar) (صاحب هار)

ZAIL जैल (ذیل (ع - ص)

1. निम्न (Nimn) (نمن) नीचे (Nicho)

(نیچے)

2. इलाका (Ilāqa) (علاقہ) हलाका (Halaqa)

(حلقہ)

3. मंडली (Mandali) (مندلی) गिरोह

(गिरोह)

ZI-HOSH जीहोश (ذی هوش (ع - ص)

1. बुद्धिमान् (Bud,dhimān) (بدھی مان)

समझदार (Samajhdār) (سمجهدار)

2. सचेष्ट (Sachesht) (سچ هشت)

होशियार (Hoshyār) (هوشيار)

वाला (Aah,ohhe zah,n vála) (اچ ه وال)

(ذمن والا)

ذی آبرو (ع - ص)

ZI-ABRU जी आब्रू

प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرتهن تهت)

इज्जतदार (Izzat dār) (عزت دار)

ذی استعداد (ع - ص)

ZI-ISTEDAD जी इस्तेदाद

1. योग्य (Yoggya) (یوگیه) काबिल (Qābil)

(قابل)

2. विद्वान् (Viddwān) (ودوان) इल्मदार

(Ilm dār) (علم دار)

ZI-HAYÁT जीहयात (ذی حیات (ع - ص)

1. जीवित (Jīvit) (جیوت) जिंदा (Zinda)

(زنده)

2. जीव (Jīv) (جیو) प्राणी (Prāni)

(جاندار) जानदार (Jāndār) (پرانی)

ZI-RUH जीरूह (ذی روح (ع - ص)

‘ديکھو’ ذی حیات

د

3. संबंध (Sambandh) (سم بندھ)

तत्संबन्ध (Ta,sal,luq) (تعلق)

RÁBE राबे (رابع (ع - ص)

चतुर्थ (Chaturth) (چترته) चौथा

(چوتها)

RABITA राबिता (رابطه (ع - مذ)

1. मैत्री (Maittri) (میتري) समागम

(Samāgam) (سماگم) मेल जोल

(Mel jol) (میل جول)

2. स्वजनता (Swajanata) (سوچلنا)

नातेदारी (Nātedāri) (ناتے داری)

2. घनिष्ठ मित्र (Ghanishtl mitte
जिगरी दोस्त (Jigari
dost (جگري دوست)

رازدان (ف - مذ)

RÁZ-DÁN رازدان
ديکھو رازدار

RÁZIQ رازيک (ع - مذ)

1. अन्न दाता (Ann dáta (ان دانا
खाना देने वाला (Khána dene vála
(کھانا دينے والا)
2. ईश्वर (Ishwar (ايशور (Khuda
(خدا)

RÁZIQA رازيکا (ع - مذ)
जीविका (Jivika (جيویکا
वृत्ति (Vritti (वृत्ति
रोज़ी (Rozi (روزی)

RÁS रास (ع - مذ)
1. शिर (Shir (سر (Sar
मुख्य (Mukh,khya (مکھیہ
(خاص (Khás
3. अंतरीप (Antarip (انترپ
(کپ (Cape)

راس المال (ع - مذ)

RÁSUL-MÁL रामुल माल
मूलधन (Múl dhan (مول دھن
जमा (Asi jama (اصل جمع)

RÁST रास्त (ف - ص)

1. सरल (Saral (سرل (Sídha
(سیدھا)
2. सत्य (Sattya (ستیه (Sahih
(صحیح)

RÁTA(L)B रात(ति)ब (ع - مذ)

1. कुत्ते बिल्ली की खुराक (Kutle Billi
ki khurák (کتے بلی کی خوراک)
2. घोड़े का दाना (Ghore ka dána
(گھوڑے کا دانہ)
3. रोज की बंधी हुई खुराक (Roz ki
bandhi hui khurák (روز کی بندھی
हुئی خوراک)

RÁHAT राहत (ع - مث)
सुख (Sukh (سکھ
चैन (Chain (چین
आराम (Áram (آرام)

راحت طلب (ع - مذ)

RÁHAT-TALAB राहत-तलब
आलस्य प्रिय (Álas,sya priya (آلسیہ
आराम तलब (Aram talab (آرام
طلب)

RÁHILA राहिला (ع - مذ)
सवारी का जानवर (Savári ka jánvar
(سواری کا جانور)

RÁZ राज (ف - مذ)
मर्म (Marm (مرم
रहस्य (Rahassya (رهس
गुप्त बात (Bhed (بهت
(گپت بات (Gupt bát)

راز دار (ف - مذ)

RÁZ-DÁR राज दार

1. मर्मज्ञ (Marmaggya (مرمگیہ
भेद जानने वाला (Bhed jánne vála
(بهید جاننے والا)

RÁSIKH راسیخ (ع - ص) راسخ
 سدری (Sudriḥ سدری) پککا (Pakka
 پکا) مزبوت (Mazbút مزبوت)

راسخ العقیده (ع - ص)

RÁSIKHUL-AQÍDA راسیخولأقیدا
 درہ نیشثہ (Driḥ nishthہ نیشثہ)
 پککا विश्वास रखने वाला (Pakka
 vish,shwás rakhne vála پکا وشواس
 رکھنے والا)

RÁSHI راشی (ع - ص) راشی
 اُتکوچ دااتا (Utkooh dáta اُتکوچ
 دانا) غُص دینے والا (Ghúns dene vála
 ریشوات دینے والا) (Rishvat dene vála
 ریشوات دینے والا)

RÁZI رازی (ع - ص) رازی
 1. پرسن (Prasann پرسن) خوش (Khush
 خوش)
 2. رزآمند (Swikrit سونئی کرت) (Razámend
 رزآمند)
 3. سن تشمت (Santusht تشمت) تریپت (Tript
 تریپت) متماہن (Mutma,in
 مطمئن)
 4. اچھک (Ichchhuk اچھک) تپار (Tatpar
 تپار) آمادا (Ámáda
 آمادا)

رازی برضا (ع - ص)

RÁZI-BA-RAZA رازی ب رزا
 भाग्य तुष्ट (Bhágya tusht भागीہ تشمت)
 ईश्वर के किए पर निर्भर रहने वाला
 (Íshwar ke kie par nirbhar rahne vála
 ایشور کے کئے پر نربہر رہنے والا)

3. दक्षिण (Dakshin داکھن) दाहिना
 (Dáhina داہنا) दायाँ (Dáyán
 دایاں)

RÁST-GO راستگو (ف - ص) راستگو
 सत्य वादी (Sattya vádi ستیہ والی)
 सच बोलने वाला (Sach bolne vála
 سچ بولنے والا)

راست معا ملہ (ع - ص)

RÁST-MUÁMALA رست موماملا
 व्यवहार कुशल (Vyavhár kushal
 व्यवہار کوشل) लेन देन में खरा (Len
 den men khara لین دین میں کھرا)

RÁSTA راستا (ف - م) راستہ

1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتہ)
 रस्ता (Rasta رستہ)
2. नियम (Niyam نیہم) काइदा (Qáida
 قاعدہ)
3. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang
 ڈھنگ)
4. साधन (Sádhan سادھن) जरीआ
 (Zariá ذریعہ)

RÁSTI راستی (ف - م) راستی

1. सत्यता (Sattyata ستیہ تا) सच्चाई
 (Sachcháí سچائی)
2. दियानत दारी (Diyánat dári دیانت
 داری) ईमान दारी (Imándári
 ایمانداری)
3. सरलता (Saralata سارل تا) सिधाई
 (Sidháí سدھائی)

2. संगीत (Sangit) गान (Gān)
नगमा (Naḡhma) (نغمه)

راضی نامہ (ع - ف - مذ)

RĀZI-NĀMA राजी नामा

स्वीकृति पत्र (Swīkriti patṭr) سوی کرتی
आपस में फैसले का लिखित कागज
(Āpas men faisale ka likhit kāghaz)
(آپس میں فیصلے کا لکھت کاغذ)

RĀN रान (फ - मं)
जंघा (Jangha) ऊरु (Ūru)
जान्घ (Jangh)

RAI राई (ع - ص)

1. पशु पाल (Pashupāl) पशु
चराने वाला (Pashu charāne vāla)
(पशु चराने والا)
2. नृपाल (Nripāl) राजा
(Rāja) (راجه)

RĀNDA रांदा (ف - ص)
बहिष्कृत (Bahishkrit)
निकाला हुआ (Nikāla hua)

RĀGHIB रागिब (ع - ص)
प्रवृत्त (Pravritt) मुतवज्जिह
(Mutavajjeh) (متوجه)

RĀVI रावी (ع - مذ)
किसी की कही हुई बात नकल करने वाला
(Kisi ki kahi hui bat naql karne)
کسی کی کہی ہوئی بات نقل کرنے والا

RĀFAT राफत (ف - ص)
दया (Daya) अनुकंपा (Anukampa)
(मेहरबानी) (Mehr bāni) (انوکمپا)

RAH राह (ف - मं)

1. मार्ग (Mārg) पथ (Path)
रास्ता (Rāsta) (پتہ)

RĀQIM राकिम (ع - مذ)
लेखक (Lekhak) लिखने वाला
(Likhne vāla) (لکھنے والا)

2. साधन (Sādhan) ज़रीआ
(Zarīā) (ذریعہ)

RĀKIB राकिब (ع - مذ)
आरोही (Ārohi) सवार (Savār)
(سوار)

3. मित्रता (Mittrata) मेल जोल
(Meljol) (میل جول)

RAM राम (ف - ص)

4. शैली (Shailli) ढंग (Dhang)
(ढेङ्ग)

वशीभूत (Vashībhūt) (وشی بھوت)
मुतीअ (Mutī,a) (مطیع)

5. यत्न (Yatn) तदबीर (Tadbīr)
(تدبیر)

RAHIB राहिब (ع - مذ)

1. ईसाई पादरी (Īsāi pādari) عیسائی
(پادری)

RĀMISH रामिश (ف - मं)

2. वैरागी (Vairāgi) फकीर
(Faqīr) (فقیہ)

1. हर्ष (Harsh) आनन्द (Anand)
(ऐश) (Aish) (عیش)

RAH-GIR राहगीर (फ - व) राहगीर

पथिक (Pathik पथिक) मुसाफिर (Musáfir مسافر)

RAHIN राहिन (ए - म) राहिन

बन्धक कर्ता (Bandhak karta बन्धक) गिरवी रखने वाला (Giravi rakhne wala गिरवी रखने वाला)

RAH-NUMA राहनुमा (फ - व) राहनुमा

मार्ग दर्शक (Marg darshak मार्ग) रस्ता बताने वाला (Rasta batane wala रस्ता बताने वाला)

RAH VÁR राह वार (फ - म) राह वार

अश्व (Ash, shwa अश्व) घोड़ा (Ghora घोड़ा)

RAE राय (ए - म) राय

विचार (Viohar विचार) खयाल (Khayál خیال)

परामर्श (Para marsh परामर्श) सलाह (Salah صلاح)

मत (Mat मत) वोट (Vote वोट)

बुद्धि (Bud, dhi बुद्धि) अकल (Aql عقل)

प्रस्ताव (Prestáo प्रस्ताव) तजवीज (Tajvîz تجویز)

निर्णय (Nirnai निर्णय) फैसला (Faisala فیصلہ)

RAYAT रायत (ए - म) रायत

ध्वजा (Dhwaja ध्वजा) पताका (Patáka पताका) झंडा (Jhanda झंडा)

RAH-BAR राहबर (फ - व) राहबर

पथ प्रदर्शक (Path pradarshak पथ प्रदर्शक) रस्ता दिखाने वाला (Rasta dikhane wala रस्ता दिखाने वाला)

नेता (Neta नेता) लीडर (Leader लीडर)

राह पैमा (फ - व) राह पैमा

RAH-PAIMA राहपैमा

पथिक (Pathik पथिक) यात्री (Yattri यात्री) मुसाफिर (Musafir مسافر)

राह दारी (फ - म) राह दारी

RAH-DÁRI राह दारी

मार्ग कर (Márg karj मार्ग कर) राह का महसूल (Rah ka n.ahsul राह का महसूल)

पारपत्र (Par pattr पारपत्र) पासपोर्ट (Pass port पासपोर्ट)

RAH-RAU राहरो (फ - व) राहरो

पथिक (Pathik पथिक) बटोही (Batohi बटोही) राहगीर (Ráhgir राहगीर)

RAH ZAN राहजन (फ - व) राहजन

पथघन (Pathaghn पथघन) बटमार (Batmár बटमार) लुटेरा (Lutera लुटेरा)

राहगजर (फ - म) राहगजर

RAH-GUZAR राहगुजर

मार्ग (Márg मार्ग) सड़क (Sarak सड़क) रस्ता (Rasta रस्ता)

RIBA ربا (ع - مذ) ربا

کوسید (Kúsíd) بیاچ (Byáj)
سود (Súd) سوت (سوت)

RABÁB رباب (ع - مذ) رباب
نیتار (Sitár) وینا (Vína)

RABÁT رباط (ع - مٹ) رباط
پٹیک شالا (Pathik shála) (پٹیک شالا)
جناشیرے (Janásh,shrae) (جناشیرے)
سرای (Saráo) (سرای)

RUBÁI رباعی (ع - مٹ) رباعی

1. چار خنڈ والا (Chár khand vála)
(چار کھنڈ والا)

2. چار میسوں کا ایک विशेष उर्दू
یا فراسی छंद (Chár misron ka

ek vishesh Urdu ya Fársí chhand

چار مصرعوں کا ایک وشیش اردو
(یا فارسی چھند)

RAB,T ربت (ع - مذ) ربت

1. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) संपर्क
(Sampark) (سمपर्क) लगाव (Lagao)
(تعلق) ताल्लुक (Ta,alluq) (تالوک)

2. मैत्री (Maittri) (میتری) दोस्ती
(Dosti) (دوستی)

رابطوضبط (ع - مذ)

RABIO ZABT ربتو زبنت

پريم व्यवहार (Prem vyavhar) (پريم व्यवहार)
میل چول (Meljol) (میل چول) (میل چول)
راہو راسم (Ráho-rasm) (راہ و رسم)

RÁIJ رائج (ع - ص) رائج

प्रचलित (Prachalit) (پرجلت) व्यवहृत
(Vyavahrit) (ویوہرت) चालू (Chálu)
(چالو)

RÁIHA رائہ (ع - مذ) رائہ
परिमल (Sugandh) (سوگندھ) सुगंध

(Saurabh) (سوربھ) सौरभ
(खुशबू) (Khushbu) (خوشبو)

رائے دھندہ (ع - مذ)

RÁE-DIHANDA رای دیھندا

1. मत दाता (Mat dáta) (مت داتا)
वोटर (Voter) (ووٹر)

2. परामर्श दाता (Parámarsh dáta)
(परामर्श दाता) सलाहकार (Saláh
kár) (صلاح کار)

RÁEGÁN رائجان (ف - ص) رائجان

1. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتھ) बेकार
(Bekár) (بیکار)

2. नष्ट (Nasht) (نشت) बर्बाद (Barbád)
(برباد)

RAB راب (ع - مذ) راب

1. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) परमात्मा
(Paramátma) (پرماتما)

2. स्वामी (Swámi) (سوامی) मालिक
(Málik) (مالک)

RUB رب (ع - مذ) رب

पका कर गाढ़ा किया हुआ फलों का रस
(Paka kar gáṛha kiya huá phalon ka
ras) (پکا کر گاڑھا کیا ہوا پھلوں کا
رَس)

پُرانی لکیر کا فقیہ (Purāni lakīr ka faqīr) (دربیا وادی)
(فقیہ)

رجعت پاسبند (ع - ص)

RAJ,AT-PASAND رَجْ اَت پَسَند

دیکھو 'رجعت پرست'

رجعت قہقری (ع - مٹ)

RAJ,AT-E-QAH,QARI رَجْ اَتے کھڑکری
اُلٹے پاؤں لوتنا (Ulte pāon lautna
اُلٹے پاؤں لوتنا)

RUJŪ,A رَجُؤ (ع - مٹ)

1. پُرورتی (Pravritti) جھکاؤ
(Jhukāo) تَوَجُّہ دینا
(Tavajjuh dena)
2. پُرورت (Pravritt) متَوَجُّہ
(Mutavajjeh)

رجو لیت (ع - مٹ)

RUJŪLI(Í)YAT رَجُولِ (لی) یَت
پُسنِستو (Punsattwa) کامشکتی
(Kānshakti) مَرْدُومِ
(Quv,vat-e-mardumi) قوتِ مردمی

REH,LAT رِہَلَت (مٹ)

1. دِہاوسان (Dehāosān) مَوت
(Mrittyu) مَوت
(Maut)
2. پَرستھان (Prasthān) کُچ
(Kūch)

RAH,M رَہْم (مٹ)

1. کُپا (Kripa) دَیا
(Karam) کَرَم

RABĪA رَبِیَا (مٹ)

1. وِسانت رِیتو (Vasant ritu) بھار
(Babār)
2. ایک ہندوستانی فصل (Ek Hindus-
tānī faal)

RUTBA رُتْبَا (مٹ)

1. پَریشِٹھا (Prathishtha) بزرگی
(Buzurgi)
2. پَد (Pad) عہدہ (Uhdā)
3. سَممان (Sammān) آدَر
(Adar) عِزّت (Izzat)

RA(I)JA ر (ر) جَا (مٹ)

1. آشا (Āsha) آس (Ās)
2. اُمید (Ummīd)

RUJ,HĀN رَجْ هَان (مٹ)

1. پُرورتی (Pravritti) جھکاؤ
(Jhukāo)
2. رُچی (Ruichi) رُچت (Ragh-
bat)

RAJ,AT رَجْ اَت (مٹ)

1. پَرِیَاگَمَن (Pratyágaman) واپس آنا
(Vāpse āna)
2. تَلَاک کے بَدِستری سے فِر بَیَاہ کرنا
(Talāq ke bād istri se phir byāh
karna)

رجعت پرست (ع - ص)

RAJ,AT-PARAS,T رَجْ اَت پَرَسْت

پَرِکریا وادی (Prati kriya vādi)

RAKHT رخت (ف - مذ) رخت

1. उपकरण (Upkaran) सामान (آپکران) (Sámán سامان)

2. वस्त्र (Vastr) लिबास (Libás) (واستر) (لباس)

RUKH,SÁR रुखसार (ف - مذ) رخسار

कपोल (Kapol) गाल (Gál) (کپول) (گال)

رخساره (ف - مذ)

RUKH,SÁRA रुख सारा

دیکھو 'رخسار'

RAKH,SH रखशा (ف - مذ) رخس

अश्व (Ash,shwa) घोड़ा (Ghora) (اشو) (گھوڑا)

رخشان (ف - ص)

RUKH,SHÁN रुखशां

प्रभायुक्त (Prabha yukt) (پرہایکت)

चमकीला (Chamkila) (چمکیلا)

RUKH,SAT रुखसत (ع - مث) رخصت

1. अवकाश (Av.kásh) छुट्टी (اواکاش) (چھٹتی)

2. आज्ञा (Aggya) इजाजत (آگیا) (إجازت)

RAKH,NA रखना (ف - مذ) رخنہ

1. छिद्र (Chhid,dr) छेद (Chhed) (چھیدر) (چھد)

सुराख (Súrákh) (سوراخ)

2. विघ्न (Vighn) बाधा (Bádha) (ویگن) (بادھا)

खलल (Khalal) (خلل)

رخنه اندازی (ف - مث)

RAKH,NA-ANDÁZI रखना अन्दाज़ी

बाधा डालना (Badha dálna) (بادھا)

2. करुणा (Karuna) तरस (کرونا) (ترس)

RAHIM रहिम (ع - مذ) رحم

गर्भाशय (Grbháshae) (گرہاشے)

बच्चादानी (Bachohá dání) (بچہ دانی)

RAH,MÁN रहमान (ع - ص) رحمان

1. दयालु (Dayálu) कृपालु (دیالو) (کړپالو)

(Kripálu) रहीम (Rahím) (رحیم)

2. ईश्वर (Íshwar) परमात्मा (ایشور) (پرماآتما)

(Paramátma)

RAH,MAT रहमत (ع - مث) رحمت

कृपा (Kripa) दया (Daya) (کړپا) (دیا)

करम (Karam) (کرم)

رحم دل (ع - ص)

RAH,M-DIL रहम दिल

दयालु (Dayálu) दयावान् (دیالو) (دیاوان)

(Dayáván) जिस के दिल में

रहम हो (Jis ke dil meñ rahm ho)

(جس کے دل میں رحم ہو)

RAHÍL रहील (ع - مذ) رحیل

प्रस्थान (Prasthan) कूच (پرستان) (کچ)

(Kúch)

RUKH रुख (ف - مذ) رخ

1. मुख (Mukh) मुँह (Munh) (مکھ) (مُنھ)

चेहरा (Chehra) (چہرہ)

2. पार्श्व (Parshw) पहलू (پارشو) (پہلو)

(پہلو)

3. दिशा (Disha) तरफ (دشا) (تراف)

(طرف)

3. परिवर्तन (Parivartan) (پرورتن)
तब्दीली (Tabdīlī) (تبدیلی)
ردو قدح (ع - مٹ)

RAD, DO-QAD, H रहो कदह
तर्क वितर्क (Tark vitark) (ترک و ترک)
वाद विवाद (Vād vivād) (واک و واک)
बहस (Bahs) (بحث) हुज्जत (Hujjat)
حجت)
ردو कद (ع - मٹ)

RAD, DO-KAD रहोकद
दिको, 'दो' 'कद' (दो कद)

RADI रदी (ए - स)
विकृत (Vikkrit) (विकृत) बिगड़ा हुआ
(Bigṛa hua) (بگڑا ہوا)

RAZĀLAT रज़ालत (ए - मट)
अधमता (Adhamata) (ادھمتا) छुदता
(Chhuddrata) (छेदता) कमीना पन
(Kamīna pan) (کمیله پن)

RAZIL रज़ील (ए - स)
अधम (Adham) (ادھم) नीच (Nīch)
(कमीले) (Kamīna) (کمیله)

RAZ, ZĀQ रज़ाक (ए - स)

1. अन्नदाता (Anndāta) (अन्नदाता) रिज़क
देने वाला (Rizq dene vāla)
(दिले वाला)

2. परमात्मा (Paramatma) (परमात्मा) खुदा
(Khuda) (خدا)

RIZQ रिज़क (ए - मड)
1. जीविका (Jīvika) (जीविका) रोज़ी
(Rozi) (روزی)

वघ्न डालना (Vighn dālna)
खलल डालना (Khalal dālna)
(خلل ڈالنا)

RAD रद (ए - मट)

1. प्रतिदान (Pratidān) (प्रतिदान)
लौटाना (Lautāna) (لوٹانا)

2. खंडन (Khandan) (कहलन) प्रतिवाद
(Prativād) (प्रतिवाक) तरदीद
(Tardīd) (تردید)

3. अस्वीकृति (Aswikriti) (असवीकृति)
नाकबूली (Na qabūli) (ناقبولی)

4. झुठलाना (Jhuth lāna) (जुथलाना)
झुठा बनाना (Jhūtha banana)
(जुथोत्ता बनाना)

5. वार खाली देना (Vār khāli dena)
(वार खाली देना)

RIDA रिदा (ए - मट)
प्रच्छादन (Prach, chhādan) (प्रच, छेहान)
चादर (Chādar) (چادر)

RIDA, AT रिदाअत (ए - मट)
विकार (Vikar) (विकार) खराबी (Kharābi)
(बग़ा) बिगड़ा (Bigar) (بگڑا)

ردو بدل (ए - मट)

RAD, DO-BADAL रहोबदल

1. अतिक्रम (Atik, kram) (अतिक्रम)
उलट फेर (Ulat pher) (अल्ट फेर)
अदला बदली (Adla badli)
(बदली)

2. वाद विवाद (Vād vivād) (वाक व वाक)
हुज्जत (Hujjat) (حجت)

RASÁÍ رسائی (ف - مٹ) رسائی
 प्रवेश (Praveesh) गति (Gati) गति (प्रवेश)
 पहुँच (Pahunoh) (फहण)

رست خيز (ف - مٹ)

RUST-KHEZ رست खेल

महा प्रलय (Mahá pralai) (महा प्रलय)

कयामत (Qayámat) (قيامت)

رستگاری (ف - مٹ)

RAST-GÁRI रस्तगारी

1. मुक्ति (Mukti) मोक्ष (Mokchh) (मुक्ति)
 नजात (Naját) (نجات)

2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti) (बंधन मुक्ति)
 रिहाई (Rihái) (रिहाई)

RUS,TAM रस्तम (फ - मٹ)

1. ईरान का एक सुप्रसिद्ध योद्धा (Írán ka ek suprasiddh yodha) (ایران کا ایک سوپر سیدھ یودھا)

2. बहुत बड़ा योद्धा (Bahut bara yodha) (بہت بڑا یودھا)

RAS,TA रस्ता (फ - मٹ)

1. मार्ग (Márg) पथ (Path) (मार्ग)
 रास्ता (Rásta) (راستہ)

2. उपाय (Upai) प्रयत्न (Prayatn) (उपाय)
 तदबीर (Tadbír) (تدبیر)

RASAD रसद (फ - मٹ)

1. अंश (Ansh) भाग (Bhág) (अंश)
 जुज (Juz) (جز)

2. अन्न (Ann) अनाज (Anáj) (ان)

2. अन्न (Ann) खाना (Khána) (ان)

RAZ,M रज्ज (फ - मٹ)

युद्ध (Yuddh) संग्राम (Sangráam) (یڈھ)

समर (Samar) लड़ाई (Larái) (سمر)

जंग (Jang) (جنگ)

रज्ज गह (फ - मٹ)

RAZ,M-GÁH रज्ज गाह

रंग भूमि (Rang bhúmi) (رنگ بھومی)

युद्ध क्षेत्र (Yuddh chhettr) (یڈھ چھेत्र)

मैदाने जंग (Maidáne jang) (میدان جنگ)

RASA रसा (फ - मٹ)

1. पहुँच वाला (Pahunoh vála) (پہنچ والا)

दूर तक जाने वाला (Dúr tak jáne vála) (دور تک جانے والا)

2. दीर्घ (Dírgh) लंबा (Lamba) (دیرگھ)

RISÁLAT रिसालत (ع - مٹ)

दूतत्व (Dútattwa) (دوتتو)

(Paighambari) (پیغمبری)

RISÁLA - रिसाला (ع - مٹ)

1. पत्रिका (Pattrika) (پتريکا)

(Parcha) (پرچہ)

2. मासिक पत्रिका (Másik pattrika) (ماسک پتريکا)

माहाना पत्रिका (Mábána parcha) (ماہانہ پرچہ)

3. पम्फलेट (Pamphlet) (پمفلٹ)

4. दल (Dal) पलटन (Paltan) (دل)

(پلٹن)

2. कुख्यात (Kukh,khyát ککھ، کھیات)
بدنام (Bad nám بدنام)

RUS,VÁÍ रुस्वाह (ف - مٹ) رسوائی

1. निंदा (Ninda گدھا) गर्हा (Garha ککھ، کھیاتی)
بدنامی (Badnāmi بدنامی)
2. अनंदर (Anádar انادر) तिरस्कार (Tiraskár تیرسکار)
بے عزتی (Be izzati بے عزتی)

RUSŪKH रुख (ع - مذ) رسوخ

1. प्रवेश (Pravesh پرویش) पहुँच (Pahunch پہنچ)
رسائی (Rasái رسائی)
2. मैत्री (Maittri میتری) मेल जोल (Meljol میل جول)
دوستی (Dosti دوستی)

RASŪL رسل (ع - مذ) رسول

1. अवतार (Autár اوتار) पैगम्बर (Paighambar پیغمبر)
2. संदेश वाहक (Sandesh váhak دوت دوت)
دوت (Dút دوت) सफ़िर (Safir سفیر)

RUSŪM رسوم (ع - مٹ) رسوم

1. رسم نمبر ۱ کی جمع دیکھو 'رسم'
2. न्याय शुल्क (Nyáo shulk نیاے شلک)
کورت فی (Court fee کورت فی)

RASÍD رسید (ف - مٹ) رسید

1. प्राप्ति पत्र (Prápti pattr پراپتی پتر)
پراپتی کا (Práptika پراپتی کا)

2. वह खाद्य सामग्री जो किसी सेना के साथ हो (Voh khad,dya samaggri jo kisi sena ke sath ho وہ کھادیہ سامگری جو کسی سپہا کے ساتھ ہو)

RAS,M रस्म (ع - مٹ) رسم

1. परंपरा (Parampara پریمپرا) परिपाटी (Paripáti پری پاتی)
ریتی (Ríti ریتی) रिवाज (Riváj رواج)
2. मित्रता (Mitrata میترتا) मेल जोल (Meljol میل جول)

رسم الخط (ع - مذ)

RAS,MUL-KHAT रसमुलखत

- लिपि (Lipi لہی) इस्क़िफ़ (Script اسکریپٹ)

رسم و رواج (ع - مذ)

RAS,M-O-RI(A)VÁJ रस्मो रि (र) वाज
परिपाटी (Paripáti پری پاتی)
(Parampara پریمپرا) दस्तूर (Dastúr دستور)

رسم و راه (ع - مٹ)

RAS,MO-RÁH रस्मोराह

1. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم ویاہار)
میل جول (Meljol میل جول)
2. व्यवहार (Vyavhár ویاہار) चलन (Chalan چلن)

RASAN रसन (ف - مٹ) رسن

- रज्जु (Rajju راجو) रसी (Res,si رسی)

RUS,VA रुस्वा (ص - مٹ) رسوا

1. निंदित (Nindit نندیت) अनंदत (Anádit انادر)
زالیل (Zalil زالیل)

RISH,VAT ریشوت (ع - مٹ) رشوت
 उत्कोच (Utkoch) (اتکوچ) अप्रदान
 (Appradán) (اپپردان) उपदा (Upada)
 (اُپدا) घूस (Ghús) (گھوس)

رشوت خور (ع - ص)

RISHVAT-KHOR ریشوت خور
 उत्कोचक (Utkochak) (اتکوچک)
 उपदा ग्राहक (Upada gráhak) (اُپدا)
 (اُپدا) घूस खोर (Ghús khor) (گھوس)
 (خور)

رشوت ستانی (ع - مٹ)

RISH,VAT-SITÁNI ریشوت سیتانی
 उत्कोच ग्रहण (Utkoch grahan) (اتکوچ)
 (اُپدا) घूस लेना (Ghús lena) (گھوس)
 (لینا)

RASHÍD رشیّد (ع - ص)

1. दीक्षित (Díkehhit) (دیکھیت)
 हिदायत याफ़ता (Hidáyat yaf̣ta
 (هدایت یافتہ)

2. शिक्षित (Shikēhit) (شیکھیت)
 तरबियत याफ़ता (Tarbiyat yaf̣ta -
 (تربیت یافتہ)

3. ईश्वर का एक नाम (Ishwar ka ek
 nām) (ایشور کا ایک نام)

RASAS रसास (ع - مڈ)

1. वंग (Vang) (وانگ) रांग (Rāng)
 (رانگ)

2. सीसक (Sísak) (سیسک) सीसा
 (Sisa) (سیسا)

वसूली का परचा (Vasūli ka paroha
 (وصولی کا پرچہ)

2. पहुँच (Pahunch) (پہنچ) पहुँचना
 (Pahunchna) (پہنچنا)

RISHTA रिश्ता (ن - مڈ) رشتہ

1. सूत्र (Sūtr) (سوتر) डोरा (Dora) (دورا)

2. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) नाता
 (Nāta) (ناتہ)

3. नारु रोग (Nārú rog) (نارو روگ)
 नारुआ (Nāruá) (ناروآ)

RASH,HA रशहा (ع - مڈ) رشحه

खाव (Srāv) (سراو) रिसना (Risna)
 (رِسنا) टपकना (Tapakna) (تپکنا)

RUSH,D रुशद (ع - مڈ) رشد

1. वयस्कता (Vayaskata) (ویسکنا)
 बालिग होना (Bálig̣h hona) (بالغ
 ہونا)

2. दीक्षा (Díkehha) (دیکھھا) हिदायत
 (Hidáyat) (هدایت)

RASH,K रश्क (ن - مڈ) رشك

1. ईर्ष्या (Irshya) (اِرشیا) डाह (Dah)
 (دَاہ) हसद (Hasad) (حسد)

2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha) (پرتس)
 (پرتس) होड़ (Hor) (هوز) किसी मामले
 में एक दूसरे से बढ़ जाने की हिंसे
 (Kisi māmle meṁ ek dūse se baṛh
 jāne ki hira) کسی معاملے میں
 ایک دوسرے سے بڑھ جانے کی
 (حرص)

3. लज्जा (Lajja) (لججا) शर्म (Sharm)
 (شرم)

رضامند (ع - ص)

RA(I)ZA-MAND ر (ر) زامند

سہمات (Sahmat سہمت) آرمیوکت
(Angi krit انگی کرے) راجی (Rāgi
(داسی)

RIZVÁN ریزوان (ع - مذ)

سوارگادھ (Swargādh,dhyakohh
(سورگادھ دھیاکھ)
(Jannat ka dārogha جنت کا داروغہ)

RAT,B رطب (ع - مذ)

شیتل (Shital شیتل) تر (Tar تر)
ٹنڈا (Thanda ٹنڈا)

رطب اللسان (ع - ص)

RATBUL-LISÁN رتبُل لیسان

پرشانسک (Prashansak پرشانسک)
تاریف کرنے والا (Tārif karne vāla
(تعریف کرنے والا)

RAT,L رطل (ع - مذ)

1. ایک تول جو آدھ سےر کے لگ بھ
ہوتی ہے (Ek tol jo ādh ser ke lag
bhag hoti hai ایک تول جو آدھ
سیر کے لگ بھگ ہوتی ہے)
2. شراب کا پیالہ (Sharāb ka piyāla
(شراب کا پیالہ)

RUTUBAT رطوبت (ع - مذ)

1. لسیکا (Lasi ka لسیکا) شریر کا
عک رس (Shrīr ka ek ras شریر کا
ایک رس)
2. شیت (Shit شیت) تری (Tori تری)
3. آدرتا (Ādrata آدرتا) نامی
(Nami نامی)

رصد گاہ (ع - مذ)

RASAD-GÁH رسد گاہ

ویدھ شالا (Vedh shāla ویدھ شالا)
آکاش لوچن (Ākāsh lochan آکاش
لوچن) مان مندر (Mān mandir مان
مندر) ینٹر شالا (Yantr shāla ینٹر
شالا) وہ جگہ جہاں سے سیتاروں کا حال
دکھا جاتا ہے (Voh jagah jahan se
sitaron ka hal dekha jata hai وہ
جگہ جہاں سے ستاروں کا حال دیکھا
جاتا ہے)

RIZA ریزا (ع - مذ)

1. پرسناتا (Prasan,nata پرسناتا)
خوشی (Khushi خوشی)
2. آگیا (Āgya آگیا) انومتی
(Anomati انومتی) حکم (Hukm
(حکم)
3. آوکاش (Avkash آوکاش) چھٹی
(Chhutti چھٹی)

رضاعت (ع - مذ)

RA(1)ZÁ,AT ر (ر) زامت

دھائے کرم (Dhāe karm دھائے کرم)
دوسرے کے بچے کو دھ پیلانا (Dūse
ke bachhe ko dhādh pilāna دوسرے کے
بچے کو دودھ پیلانا)

رضا کار (ع - مذ)

RA(1)ZÁ-KAR ر (ر) زاکار

سویام سیک (Swayam sevuk سویام
سیک) سیکھا سیک (Swech,ohha
sevak سیکھا سیک) والانتیر
(Volun.teer والانتیر)

2. शृंगारित (Shringárit) (شرنگارت)
मुजय्यन (Muzaiyan) (موزین)

RU,ÚNAT रुऊनत (रु - मथ)
अहंकार (Ahankár) (अहंकार) घमंड
(Ghamand) (گھمڈ) गुरुर (Ghurúr)
(गुरुर)

RA,Í,YAT रईयत (र - मथ)
प्रजा (Praja) (प्रजा) जनता (Janata)
(जनता) रिआया (Ri,áya) (रिआया)

RAGHBAT रगुबत (र - मथ)

1. रुचि (Ruchi) (रुचि) इच्छा (Ich ohha)
(इच्छा) खाहिश (Kháhish)
(खाहिश)
2. प्रवृत्ति (Pravritti) (प्रवृत्ति) रुजहान
(Ruj hán) (रुजहान)

RAFÁQAT रफाकत (र - मथ)

1. मैत्री (Maittrí) (मैत्री) दोस्ती
(Dosti) (दोस्ती)
2. मेल जोल (Mel jol) (मेल जोल)
मिलाप (Miláp) (मिलाप)
3. सहचार (Sah,ohár) (सहचार) संगति
(Sangati) (संगति) साथ (Sáth)
(साथ)

RIFÁH रिफाह (र - मथ)
हित (Hit) (हित) उपकार (Upkár) (उपकार)
भलाई (Bhalái) (भलाई) बहबूद
(Bah,búd) (बहबूद)

रफाह عامه (र - मथ)

RIFÁHE.ÁMMA रिफाहे आममा

जनोपकार (Janopkár) (जनोपकार)

RA,ÁYA रआया (र - मथ)
जनता (Janata) (जनता) प्रजा (Praja)
(प्रजा) रईयत (Raiyat) (रईयत)

RIÁYAT रिआयत (र - मथ)

1. आदर (Ádar) (आदर) लिहाज
(Liház) (लिहाज)
2. न्यूनता (Nyúnata) (न्यूनता) कमी
(Kamí) (कमी)
3. पक्षपात (Pakhhpát) (पक्षपात) तरफदारी
(Tarafdári) (तरफदारी)

ROB रोब (र - मथ)

1. आतंक (Átank) (आतंक) दबदबा
(Dabdaba) (दबदबा)
2. भय (Bhae) (भय) डर (Dar) (डर)
3. धाक (Dhák) (धाक) शान (Shán)
(शान)

RÁ,D राद (र - मथ)
मेघ नाद (Meghnád) (मेघ नाद)
बादल की गरज (Bádal ki garaaj)
(बादल की गरज)

RE(A)SHA रे (रा) शा (र - मथ)

1. कंप (Kamp) (कंप) हाथ पांव कांपने का
रोग (Háth páon kánpne ka rog)
(हाने पांय कांनले का रोग)
2. वेपथु (Vepathu) (वेपथु) कपकपी
(Kép kapi) (कप कपी)

RÁNA राना (र - मथ)

1. शुभ दर्शन (Shubh darshan) (शुभ दर्शन)
खुशरू (Khush rú) (खुशरू)
(खुशरू)

2. उन्नति (Unnati) बढ़ती (ان نتي)
(Barhti) तरक्की (Taraqqi)
(تربى)

RIF,Q رقيق (ع - مٹ) رقيق
नम्रता (Namrata) कोमलता (Komalata)
(نرمى) (كوملنا) (نرمى)

رفوگر (ف - مڈ)

RAFÚ-GAR रफूगर
रफू करने वाला (Rafú karno vála)
(رفو کرنے والا)

RAFÍ,A रफीआ (ع - ص) رفیع
1. उच्च (Uch,oh) बलद (Baland)
(بلد)
2. उत्तम (Uttam) श्रेष्ठ (Shreshth)
(اعلى) (ألا) (شريشته)

RAFÍQ रफीक (ع - مڈ) رفيق
1. मित्र (Mitr) दोस्त (Dost)
(دوست)
2. सहायक (Saháyak) मदद-
गार (Madad gár)
(مددگار)
3. सहचर (Sahohar) साथी
(ساتھی) (Sáthi)

RAQÁBAT रकाबत (ع - مٹ) رقابت
1. प्रति द्विदिता (Prati dwandwita)
दुशमनी (Dushmani)
(دشمنی)
2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha)
लाग डांट (Lág dánt) (لاگ دانٹ)

लोक हित (Lok hit) (لوک هیت)
बहुदे खलाइक (Bal búde-khaláiq)
(بہبود خلائق)

RAF,TÁR रफ्तार (ف - مٹ) رفتار
1. गति (Gati) चाल (Chál)
(گتی) (چال)
2. आचरण (Ácharan) चाल
(چال) (Chál dhál)

RAF,TA रफता (ف - ص) رفتہ
1. संज्ञा हीन (Sangya hín)
(سنگیاهین) (بے سدھ)
2. आसक्त (Ásakt) मुग्ध
(مگدھ) (Áshiq)
(عاشق)
3. गत (Gat) गया हुआ (Gaya hua)
(گیا ہوا)

رفته رفته (ف - ص)

RAFTA-RAFTA रफता रफता
शनैः शनैः (Shanaih Shanaih)
(شلہ شلہ)
क्रम शः (Kram Shah)
(क्रम شہ)
धीरे धीरे (Dhíre dhíre)
(دھیرے دھیرے)

RAF,A रफ,अ (ع - مڈ) رفع
1. उठाना (Uthána) ऊंचा करना
(اٹھانا) (اوپچا کرنا)
(Úncha karna)
2. निवारण (Niváran) दूर करना
(نیلان) (دور کرنا)
(Dúr karna) (Hatána)

RIF,AT रफ,अत (ع - مٹ) رفعت
1. उच्चता (Uch,ohata) उंचाई
(اچ چتا) (اوپچائی)
(Úncháí)

رقص و سرود (ع - ف - مذ)

RAQ,SO-SUROD رقص و سرود

گانا بجانا (Gána bajána گانا بجانا)

ناچ رنگ (Nách rang ناچ رنگ)

RUQ,Á رقص (ع - مذ)

1. پرخا (Paroha پرخا) پرخا (Purza پرخا)

2. پھلی (Thigli پھلی) پھند (Pevand پھند)

3. پتر (Pattr پتر) چٹھی (Chith,thi چٹھی)

RAQAM رقص (ع - مذ)

1. لکھن (Lekhan لکھن) لکھنا (Likhna لکھنا)

2. دھن (Dhan دھن) رپیا (Rupia رپیا)

3. دریا (Driv,vya دریا) جیس (Jius جیس)

4. سख्या (Sankhya سख्या) آدھ (Adad آدھ)

RAQÍB رقص (ع - مذ)

1. پرمیکا کا دوسرا پرمی (Premika ka dúsra Premai پرمیکا کا دوسرا پرمی)

2. شتر (Shattru شتر) دشمن (Dus'man دشمن)

RAQÍQ رقص (ع - ص)

1. در (Drav در) ترل (Taral ترل) پتلا (Pátla پتلا)

2. کومل (Komal کومل) مڑل (Mridul مڑل) ملایم (Muláim ملایم)

RAQ,QÁS رقص (ع - ص)

نرتک (Nartak نرتک) ناچنے والی (Náchne vála ناچنے والی)

RAQ,QÁSA رقص (ع - مذ)

نرتکی (Nartaki نرتکی) لاسیکا (Lásika لاسیکا) ناچنے والی (Náchne váli ناچنے والی)

RAQABA رقص (ع - مذ)

گریوا (Gríva گریوا) گالا (Gala گالا) گردن (Gardan گردن)

RAQ,BA رقص (ع - مذ)

چھترپھل (Chhetrpahal چھترپھل) اریا (Area اریا)

RIQ,QAT رقص (ع - مذ)

1. آدرتا (Ádrata آدرتا) ترلٹا (Taralata ترلٹا) پتلاپن (Pátla-pán پتلاپن)

2. ردن (Rudan ردن) رونا (Rona رونا)

RAQ,S رقص (ع - مذ)

نرتی (Nritya نرتی) نرتن (Nartan نرتن) ناچ (Nách ناچ)

RAQ,SÁN رقص (ع - ص)

ناچتا (Náchta lua ناچتا)

رقص گاہ (ع - ف - مذ)

RAQS-GÁH رقص گاہ

نرتیہ شالا (Nritya shála نرتیہ شالا) ناچ (Nartanágár ناچ) گھر (Nách ghar ناچ گھر)

RAQ رگ (ف - مذ) رگ

1. धमनी (Dhamani) नाडी (Nāri) वरीद (Varid) (ناری ورید)
2. स्नायु (Isnāyu) नम (Nas) (انس)

RAQ-ZAN रग जन (ف - ص) رگ زن

- रक्त मोक्ष (Rakt mok,ohhi) (رکت موکھ)
- फुल खोलने वाला (Ful kholne vāla) (فول کھولنے والا)

RAM रम (ف - مذ) رم

- पलायन (Palāyan) भागना (Bhāgna) (پلاين भाگانا)

RAM,MĀL रमाल (ع - مذ) رمال

1. ज्योतिषी (Jyeotishī) तुजूमी (Nujūmī) (جیوتشی توجومی)
2. 'रमल' विद्या जानने वाला ('Raml' viddya jānne vāla) 'रमल' (Raml) (رامل ویدیا رامل جاننے والا)

RUM,MĀN रमान (ع - مذ) رمان

- दाहिम (Dādim) अनार (Anār) (داهیم انار)

RAMAD रमद (ع - مذ) رمذ

- नेत्राभियन्त (Nettrābhiyand) (نیترا ابیاند)
- आख आना (Ankh āna) (آخ آنا)

RAM Z रमज (ع - مذ) رمز

1. रहस्य (Rahas,sya) (رهس سیاه)
- मर्म (Marm) भेद (Bhed) (مرم بهد)

RAQĪMA रकीमा (ع - مذ) رقیما

- पत्र (Pattr) चिथी (Chith,thi) (پتر چیٹی)

RIKĀB रिकाब (ع - مذ) ریکاب

- पाद धारणी (Pād dhārani) (پاد دھارنی)
- रकाब (Rakāb) (رکاب)

RAKĀKAT रकाकत (ع - مذ) رکاکت

- अधमता (Adhamata) नीचता (Nīchata) (ادھمتا نیچتا)
- कमीना पन (Kamīna pan) (کمیله پن)

RUK,N रुक्न (ع - مذ) رکن

1. स्तंभ (Istambh) खंभा (Khambha) (استمبھ کھمبا)
2. सदस्य (Sadas,sya) मेम्बर (Member) (سدسیہ ممبر)
3. छंद का एक गण (Chhand ka ak gan) (چھند کا ایک گن)

RUKŪ,A रुकूअ (ع - مذ) رکوع

1. झुकना (Jhukna) (جھکنا)
2. नमाज़ में झुकने की अवस्था (Namāz meṇ jhukne kī avastha) (نماز میں جھکنے کی अवस्था)
3. कुरान की कुछ आयतों का समूह (Qurān kī kuchh āyatōn, ka samūh) (قرآن کی کچھ آیتوں کا سموہ)

RAKĪK रकीक (ع - ص) رکیک

1. तुच्छ (Tuch,chk) घटिया (Ghatiya) (توچھ گھٹیا)
2. अधन (Adham) कमीना (Kamīna) (ادھم کمیله)

RANJ رنج (ف - مذ)

1. दुःख (Dukh, kh دکھ) क्लेश (Klesh क्लेश) गम (Gham غم)
2. पश्चात्ताप (Pash, chátáp पश्चात्ताप) पछतावा (Pachhtáva پچھتاوا)
3. शोक (Shok شوک) सोग (Sog سوگ)

رنج ده (ف - ص)

RANJ-DEH रंज देह

- दुःख दायी (Dukh dáí دکھ دائی)
कष्ट जनक (Kasht janak کشت जनک)
आपत्ति जनक (Ápatti janak آپत्ति जनک)
असक्तोस नाक (Afsos náक افسوس ناک)

RANJISH रंजिश (फ - مث)

- वैमनस्य (Vaimansya वैमनस्य)
मनोमालिन्य (Manomálin, nya मनोमालिन्य)
मन मुदाव (Man mutáu من مٹاو)

RANJÚR रंजूर (ف - ص)

1. अप्रसन्न (Apprasann अपप्रसन्न) मलिन (Malin ملن) नाखुश (Ná. khush ناخوش)
2. रुग्ण (Rugn रुग्ण) रोगी (Rogí رोगی) बीमार (Bímár بیمار)

رنجیدگی (ف - مث)

RANGÍDAGI रंजीदगी

دیگیرو 'رنجده'

2. इगित (Ingit انگیت) संकेत (Sanket संकेत) इशारा (Ishára اشاره)

3. गूढ़ता (Gúrhata گودتا) बारीकी (Bárfki باریکی)

رمز شناس (ع - ص)

RAM, Z-SHANÁS रमज्ञ शनास

मर्मज्ञ (Marmag, gya مرمگه) भेद जानने वाला (Bhed jan, ne vála بهید جاننے والا)

RAMAQ रमक (ع - مث)

अत्यल्प (Attyalp अत्यल्प) ज़रा सा (Zara sa ذرا سا)

RAM, L रमल (ع - مذ)

एक प्रकार की ज्योतिष (Ek prakár kí ज्योतिष) ایک پروگار کی

RAMAL रमल (ع - मथ)

1. बालुका (Báluka بالوگا) रेत (Ret रेत)
2. एक उर्दू वर्ण वृत्त (Ek urdu várn vritt ایک اردو وزن ورت)

رمیدگی (ف - مث)

RAMÍDAGI रमीदगी

1. पलायन (Paláyan पलायन) भागना (Bhágna بھاگنا)
2. घृणा (Ghrina घृणा) नफरत (Nafrat نفرت)

RAMÍDA रमीदा (ف - ص)

पलायित (Paláit पलायित) भागा हुआ (Bhága hua بھاگا ہوا)

2. एक बात में अपनी ओर से बहुत सी बातें मिलाना (Ek bāt meñ apñi or se bahut si bāteñ milāna) ایک بات میں اپنی اور سے بہت سی باتیں ملانا

رنگ پاشی (ف - مٹ)

RANG-PÁSHI رنگ پاشی

- رنگ छिड़कना (Rang chīrakna) رنگ چھڑکنا

RANGÍN رنگین (ف - ص)

1. रंजित (Ranjit) रंगा हुआ (Ranga hua) رنگنا ہوا
2. रसिक (Rasik) रसिया (Rasiya) रंगीला (Rangila) رنگیلا
3. सुंदर (Sundar) सुशोभित (Sushobhit) मनोहर (Manohar) हसीन (Hasin) حسین
4. हासकर (Háskar) ज़िंदा दिल (Zinda dil) खुश मिज़ाज (Khush mizáj) مزاج

رنگین ادا (ف - ص)

RANGÍN-ADA رنگی ادا

- सुंदर छवि वाला (Sundar chhabi vála) सुंदर अदाओं वाला (Sundar adáon vála) सुंदर छवि वाला (Sundar chhabi vála) सुंदर अदाओं वाला (Sundar adáon vála)

رنگین مزاج (ف - ص)

RANGÍN-MIZÁJ رنگی میزاج

1. विलास प्रिय (Vilasap, priya) ولاسپ

RANJÍDA रंजिदा (ف - ص) दुःखी (Dukhi) दुःखित (Dukh, khit) गमगीन (Ghamgīn) غمگین

RIND رند (ف - مذ) رند (Rind)

1. स्वच्छंद (Swach, chhand) मन मौजी (Man mauji) من مویچی
2. मद्यप (Mad, dyap) शराबी (Sharābī) شرابی

RANG رنگ (ف - مذ)

1. वर्ण (Varn) रंगत (Rangab) رنگت
2. शैली (Shailī) ढंग (Dhang) قاعده
3. रंग करने की वस्तु (Rang karnē kī vastu) رنگ کرنے کی وस्तو
4. शोभा (Shobha) रौनक (Raunaq) رونق
5. नियम (Niyam) काइदा (Qaida) قاعده
6. प्रकार (Prakār) तरह (Tarah) طرح
7. मर्म (Marm) हाल (Hāl) حال
8. मनोरंजन (Manoranjan) दिलगी (Dillagi) دلگی
9. रस (Ras) मज़ा (Maza) مزه

رنگ آمیزی (ف - مٹ)

RAGÁMEZI رنگامیزی

1. रंग भरना (Rang bharna) رنگ برنا

۳. ستر (Istar) ستھ (Sat,h
سطح)
۵. कारण (Kāran) सबब (Sabab
سبب)

RAVA روا (ف - ص) روا

1. उचित (Uchit) ن्याय संगत
(Nyāe sangat) बजा
(Beja)
2. पूर्ण कर्ता (Pūrṇ karta) پورن کرتا
पूरा करने वाला (Pūra karne vāla
پورا کرنے والا)

3. चालक (Chālak) چالک
चालने वाला (Chalāne vāla
چالنے والا)
(نمبر ۲ اور نمبر ۳ کے معنوں میں
مرکبات کا آخری جزو ہوتا ہے جیسے
'حاجت روا' (نمبر ۲) اور 'فرمان روا'
(نمبر ۳))

RA(IVÁJ ر (r) वाञ्ज (ع - مڈ)
रीति (Riti) प्रथा (Pratha)
रस्म (Rasm)

روا روی (ف - مٹ)

RAVÁRAVI रवारवी

1. शीघ्रता (Shīghrata) شیعہرہتا
आतुरता (Āturata) अल्दी
(Jaldi)

1. सर सरी (Sarsari) سرمری
सतही (Sat,hi)

RI(U)VÁQ र (r) वाक्क (ع - مڈ)

1. छत्रा (Chhajja) साइबान
(Sáibán)

- فیہش پشند (Aish pasand)
ہاسپ پریہ (Hāsappriya)
زنده دل (Zinda dil)

RANGÍNI رنگینی (ف - مٹ) رانگینی

1. सुंदरता (Suundarata) سندرنہا
मनोहरता (Manoharata) منوہرہتا
हुस्न (Hus,n)
2. शोभा (Shobha) छटा (Chhata)
रौनक (Raunaq)
3. रंगा हुआ होना (Ranga hua hona)
رنگا ہونا

RAU रौ (ف - مٹ) روائ

1. धारा (Dhāra) बहाव (Bahāo)
2. प्रवृत्ति (Pravritti) धुन (Dhun)
3. वेग (Veg) जोश (Joeli)
4. समूह (Samūh) भीड़ (Bhīṛ)

5. गामी (Gāmi) चलने वाला
(Chalne vāla)

(آخری معنوں میں مرکبات کے آخر
میں آتا ہے جیسے 'تیز رو')

RŪ (ف - مڈ) ر

1. मुख (Mukh) आनन (Ānan)
मुंह (Mūh)
2. अचरा (Abra) उपला (Upalla)

1. अचरा (Abra) उपला (Upalla)
(اچرا)

2. प्रेषित (Preshit) भेजा (Bheja hua)

2. आवास (Āvās) घर (Ghar)

RAVĀNI रवानी (ف - مٹ)

RAVĀN रवाں (ف - ص)

1. प्रवाह (Pravāh) बहाव (Bahāv)

1. प्रवाहित (Pravāhit) बहता हुआ (Bahṭa hua)

2. तीक्ष्णता (Tikṣhā, nata) तीक्ष्ण (Dhār)

2. गतिशील (Gati shīl) कृती (Chālīt) चालित (Mutaharrīk)

3. वेग (Veg) तेजी (Tezī)

3. तीक्ष्ण (Tik, chhān) तीक्ष्ण (Dhār dār)

روایت (ع - مٹ)

RIVĀYAT रिवायत

1. वर्णन (Varnan) कथन (Kathan)

4. अभ्यस्त (Abh, bhyast) मंभा हुआ (Manjba hua)

2. किसी की कही हुई बात कहना (Kisi ki kahī hui bāt kahna)

5. प्रस्तुत (Prastut) मौजूदा (Maujūda) चालू (Chālu)

ROBĀH रोबाह (ف - مٹ)

6. अर्थ और हिजे के बिना पुस्तक या पाठ पढ़ना (Arth aur hijje ke bina pustak ya pāth parhna)

1. लोमशा (Lomasha) लोमड़ी (Lomrī)

2. कायर (Kāyar) डरपोक (Darpok)

7. प्राण वायु (Prān vāyu) रुह (Rūh)

روباہ بازی (ف - مٹ)

روانگی (ف - مٹ)

ROBĀH-BĀZĪ रोबाह بازی

RAVĀNAGĪ रवानगी

धूर्तता (Dhūrtata) चालाकी (Chālāki)

1. प्रस्थान (Prasthān) कूच (kūch)

रु. बा. रु. (रु. बा. रु.) सन्मुख (Sām mukh)

2. यात्रा (Yātrā) सफर (Safar)

प्रत्यक्ष (Prat-tyakh) आमने सामने (Āmne sāmne)

RAVĀNA रवाना (ف - ص)

1. प्रस्थित (Pra, sthit) चला हुआ (Chala hua)

خدائی (Khudái) खुदाई (نمک)

2. आत्मिक (Ātmik) रूही (روحي) (Rūhi)

3. मानसिक (Mānasik) दिली (دلی) (Dili)

روحانیت (ع - مٹ)

RŪHĀNĪ(YAT) रूहानि (नी) यत

अध्यात्मवाद (Ad, dhyātm vād) ادھیا-
(تصوف) तसवुफ (Tasav, vuf) (نمروان)

ROD रोद (ف - مذ)

नदी (Nadi) सरित (Sarit) (سرت)
دریا (Darya) (دریا)

ROD-BĀR रोद बार (ف - مذ)

1. वह स्थान जहाँ बहुत सी नहरें या
चश्मे हों (Voh isthān jahān bahut
si nahren ya chashme hon) وہ
استھان جہاں بہت سی نہریں
ہیں (یا چشمے ہوں)

RŪDĀD रूदाद (ف - مٹ)

1. विवरण (Vivaran) वृत्तांत
(Vrit, tānt) हाल (Hāl)
(حال)

2. कार्यवाही (Kāryavāhi) کاریمواہی
प्रोसीडिंग (Proceeding) پروسیڈنگ

RODA रोदा (ف - مذ)

1. अंत्र (Antra) आंत (Ānt) (انتر)
2. तंतु (Tantu) तांत (Tānt) (تن تو)
(تانت)

ROZ रोज (ف - مذ)

1. दिवस (Divas) दिन (Din) (دوس)
(دن)

ROBAKĀR रोबकार (ف - مذ)
आज्ञा पत्र (Āggya patr) آگیا پتر
परवाना (Parvāna) پروانہ

RŪ-POSH रूपोश (ف - ص)

1. अंतर्धान (Antar, dhān) (انتردھان)
अदृश्य (Adrishya) (ادرشیه) लोप
(Lop) गायब (Ghāib) (لُوب)
2. निहित (Nihit) (نہیت) गुप्त (Gupt)
(گُप्त) अंडर ग्राउंड (Under
ground) (اندر گراؤنڈ)

RŪH रूह (ع - مٹ)

1. प्राणवायु (Prān vāyu) (پران وایو)
जान (Jān) (جان)
2. मन (Man) (من) चित्त (Chitt) (چت)
दिल (Dil) (دل)
3. रुचि (Ruchi) (رُچی) इच्छा (Ishchha)
(خواہش) (Khābish) (خواہش)
4. सार (Sar) (سار) तत्व (Tattwa) (تاتو)
खुलासा (Khulāsa) (خُلاصہ)

روح افزا (ع - ص)

RUH-AFZA रूह अफजा

प्राण वर्धक (Prān vardhak) (پران
वर्धक) आयु वर्धक (Āyu vardhak)
(युवर्धक) रूह को बढ़ाने वाला (Rūh
ko Bādhāne vāla) (روح کو بڑھانے والا)

روح پرور (ع - ص)

RŪH-PARVAR रूह परवर

دیکھو 'روح افزا'

RŪHĀNĪ रूहानी (ع - ص)

1. आध्यात्मिक (Ādh, dhyātmik) ادھیا-

2. पुलिस की रोजाना कारवाई का
रजिस्टर (Polios ki rozána kár ravái
ka register روزانه پوлис کی کاروائی کا رجسٹر)

روزنامه (ف - مذ)

ROZ-NÁMA रोज़ा नामा

1. दैनिक पत्र (Dainik patr दैनिक)
रोज़ाना अखबार (Rozána
akhbár روزانه اخبار)

2. रोज़ नामचा (Roznámcha روز
نامچه) बही (Buhí بهی)

ROZA रोज़ा (फ - مذ)
उपोषण (Uposhan ایوشن) उपवास
(Upvās اېواس) व्रत (Vrat ورت)

روزه دار (ف - ص)

ROZA-DÁR रोज़ादार

व्रतधारी (Vrat dhári ورت دھاری)
उपवासी (Upvási اېواسی)

ROZI रोज़ी (फ - मं)
वृत्ति (Vritti वृत्ति) जीविका
(Jivika जीविका) मआश (Ma,ásh
معاش)

روزی رسان (ف - ص)

ROZI-RASÁN रोज़ी रसं

1. अन्न दाता (Ann dáta अन दाता)
जीविका देने वाला (Jivika dene
vála जीविका देने वाला)

2. परमात्मा (Paramátma परमात्मा)
ईश्वर (Íswar ईश्वर)

2. नित्य (Nitya نیتھ) प्रति दिन
(Prati din प्रति दिन) रोज़ मर्रा
(Roz marra روز مری)

3. सर्वदा (Sarvada سرودا) सदा (Sada
سدا)

ROZÁNA रोज़ाना (ف - ص)

प्रति दिन (Prati din प्रति दिन)
नित्यप्रति (Nittyp, prati نیتھ پرتی)
हर दिन (Har din هر دن)

روز بروز (ف - ص)

ROZ-BA-ROZ रोज़ ब रोज़

दिन प्रति दिन (Din prati din دن
प्रति दिन) हर रोज़ (Har roz هر روز)

ROZGÁR रोज़ गार (फ - मं)

1. व्यापार (Vyápár व्यापार) उद्यम (Ud,d-
yam उद्यम) व्यवसाय (Vyavsaie
व्यवसाय) धंधा (Dhandha دھندا)
2. युग (Yug युग) जमाना (Zamána
زمانه)

RAUZAN रौज़न (फ - मं)

विवर (Vivar ववर) छिद्र (Chhidr
छिद्र) रंध्र (Randhr رندھر) छेद
(Chhed छेद)

روزنامهچه (ف - مذ)

ROZ-NÁMCHA रोज़ नामचा

1. दैनिकी (Dainiki दैनिकी) दिन चर्या
(Din oharya दिन चर्या) रोज़ाना
के हिसाब या कार रवाई की किताब
(Rozána ke hisáb ya kár ravái ki
kitáb روزانه کے حساب یا کاروائی کی کتاب)

2. प्रकाश (Prakāsh प्रकाश) दीप्ति
(Dīpti दीप्ति) रौशनी (Raushani
(روشنی)

روشنی (फ - म)

RAUSHANI रौशनी

प्रकाश (Prakāsh प्रकाश) ज्योति
(Jyoti ज्योति) नूर (Nūr नूर)

RAUQHAN रौगन (फ - म)

1. तैल (Tail तैल) तेल (Tel तेल)
2. स्निग्धता (Isnig,dhata स्निग्धता) चिकनाई (Chiknāī चिकनाई)
3. घृत (Ghrit घृत) घी (Ghi घी)

रौगन (फ - म)

RAUGHAN-GAR रौगन गर

तैलक (Tailik तैलक) तेली (Teli तेली)

रौगन (फ - म)

RŪ-GAR,DÁ २ रूगर्दा

1. विमुख (Vimukh विमुख) पराङ्ग मुख
(Parāng mukh पराङ्ग मुख) मुँह फेरे
हुए (Mugh phere hue मुँह फेरे हुए)

2. विरुद्ध (Virud,dh विरुद्ध) मुनहरिफ
(Munharif मुनहरिफ)

RŪMÁL रूमाल (फ - म)

मुख मार्जनी (Mukh mārjani मुख मार्जनी)
(Mugh háth ponohne ka kapra मुख हाथ पोछने का कपड़ा)
मल्लो (Mallō मल्लो)

रुसियाह (फ - म)

RŪ,SIYÁH रुसियाह

मसिमुख (Masi mukh मसि मुख)
कलंकित (Kalanakit कलंकित) पापी
(Pápi पापी) बदकार (Bad kár बदकार)

RAVISH रविश (फ - म)

1. शैली (Shailli शैली) पदति
(Pad,dhati पदमति) तार (Tars तार)
2. आचरण (Ácharan आचरण) चाल
दाल (Chál dhál चाल दाल)
3. कियारियों के बीच का छोटा मार्ग
(Kiyáriyon ke bích ka chhota कियारियों के बीच का छोटा मार्ग)

RAUSHAN रौशन (फ - म)

1. प्रकाशित (Prakāshit प्रकाशित) मुनवर
(Ujjiwal उज्ज्वल) (Munav,var मुनवर)
2. ज्वलंत (Jwalent ज्वलंत) व्यक्त
(Vyakt व्यक्त) वाजेह (Vazeh वाजेह)

रौशन (फ - म)

RŪ-SHANÁS रूशानास

परिचित (Parichit परिचित) अभिश
(Abbiggya अभिहित) वाकिफ (Vāqif वाकिफ)

रौशनी (फ - म)

RAUSHANÁÍ रौशनाई

1. मसि (Masi मसि) सियाही (Siyáhi सियाही)

چال چان (Obál chalan) चलन

2. पद्धति (Pad,dhati) ढंग
(Dhang) तरीका (Tarīqa)
(طریقہ)

روئیدگی (ف - مٹ)

RO-ÍDAGI रोईदगी

1. बड़ाव (Barháav) उगाव
(Ugáo) (اوگاؤ)

2. वनस्पति (Vanaspati) ونسپتی
उद्भिज (Udbhij) नबातात
(Nabátát) (نباتات)

RAH रह (ف - مٹ) ره

मार्ग (Márg) पथ (Path) (پتہ)

रस्ता (Rasta) (رستہ)

(یہ لفظ 'راہ' کا مختلف ہے)

RAHA रहा (ف - ص) رها

मुक्त (Mukt) बंधन या कैद से

छूटा हुआ (Bandhan ya qaid se
ohhúta hua) بدهن یا قید سے چھوٹا
(هوا)

RAHÁÍ रहाई (ف - مٹ) رهائی

मुक्ति (Mukti) छुटकारा (Ohhut-
kára) چھٹکارا

رهبانیت (ع - مٹ)

RAH,BÁNI (Í) YAT रहबानि (नी) यत

इन्द्रिय निग्रह (Indriya niggrah) اندریہ

(विरक्ति) (Virakti) बुद्ध
(Zuh,d) (زهد)

RAH-BAR रहबर (ع - مذ) رهبر

1. मार्ग दर्शक (Márg darshak) मार्ग
(Rasta) रस्ता بتانے والا (درشک)

RAUNAQ रौनक (ع - مٹ) رونق

1. शोभा (Shobha) श्री (Shri)
(آب تاب) (Áb táb) (شہی)

2. सुंदरता (Sundarata) मनो-
हरता (Manoharata) (ملوهرتا)
हुस्न (Husn) (حسن)

3. प्रफुल्लता (Praphul,lata) (پرپهل لتا)
तरावट (Tarávat) (ترارت)

4. चहल पहल (Chahal pahal) (چهل
پهل) धूम धाम (Dhúm dhám) (دهوم
دهام)

RÚ-NUMA रूनुमा (ف - ص) رونما

प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt)
(ظاهر) (Záhir) (ویکت)

RÚ(O)YA रू (रो) या (مذ) رویا

1. निद्रा (Nidra) (نیدرا) نید
(نپند)

2. स्वप्न (Swapn) (سوپن) خواب (Kháb)

RÚYAT रूयत (ع - مٹ) رویت

दर्शन (Darshan) प्रेक्षा (Prek-
chba) दीदार (Dídár) (دیدیکچبا)

رویت هلال (ع - مٹ)

RÚYAT E-HILÁL رूयेने हिलाल

चंद्र दर्शन (Chandr darshan) چندر

नया चांद दिखाई पड़ना
(Naya Ghánd dikhái paṛna) (نیا
چاند دکھائی پڑنا)

RAVÍYA रवीया (مذ) رویہ

1. आचरण (Ácharan) (آچرن) چال

३. सम्पदा (Sampada / سم‌دہ) जागीर
(Jágir / جاگیر)

ریش خند (ف - مذ)

RÍSH-KHAND ریشا خند

پاریہاس (Parihás) (پریہاس)
 (Uphás) (اُپہاس) (Thathol)
 (تھتھول)

RESHAM ریشم (ف - مذ)

پاٹ (Pát) (پاٹ) (Kaushe,ya)
 (کوشہ'یہ)

RESHA ریشہ (ف - مذ)

1. پہاڑ کی مہین رگوں (Peṛon ki mahín)
 (پہڑوں کی مہین رگوں)
2. تانتو (Tantu) (تانتو) سوتر (Sútr)
 (سوتر) (Tága) (تاگا)

ریشہ دوانی (ف - مذ)

RESHA-DAVÁNI ریشا دوانی

1. شادیانتر (Shadyanttr)
 (سازش) (Sázish)
2. شارات (Upad,drau) (اُپدرو)
 (شارات) (Sharárat)

ریگ (ف - مذ)

ریگ (Báluka) (بالوکا) (Pánshu)
 (پانشو) (Ret) (ریت)

ریگزار (ف - مذ) (Reg-zár)
 (ریگزار) (ریگزار)

ریگستان (ف - مذ)

REGISTÁN رِیگستان

مرستھال (Marusthal) (مرستھال)
 (Marubhúml) (مرہومی) (رستہ)

ریش (ع - مذ)

1. وات (Vát) (وات) (Váyu) (وايو)
 (Hava) (ہوا)

2. آپان وایو (Apán váyu) (اپان وایو)
 (Adho váyu) (ادھو وایو)
 (Goz) (گوز)

REKH,TA ریکھتا (ف - مذ)

1. اردو भाषा का पुरانا नाम (Urdu)
 (bhásha ka purána nám) (اردو بھاشا کا پورا نام)
2. گیری پانی چیچے (Giri paṇi chízen)
 (گری پانی چیچے)

REZISH ریش (ف - مذ)

1. سرائو (Srāv) (سرائو) (Bahna)
 (Jharna) (جھارنا)
2. پرتیش (Pratish,shyáe) (پرتیش)
 (Zukám) (زکام)

REZA ریزہ (ف - مذ)

1. کان (Kan) (کان) (Zarra) (زارا)
 (Khand) (کھند) (Tukra) (توکرا)

RES,MÁN ریسمان (ف - مذ)

1. راجو (Rajju) (راجو) (Rassi)
 (Dor) (دور) (Dor) (دور)

RÍSH ریش (ف - مذ)

اشمشرو (Ishmashru) (اشمشرو)
 (Ásya lom) (آسیہ لوم) (Dáphi) (ڈا فہی)

RIYA	ریا (ع - مذ)	مقام (Retila maqám)	ریتم (ریتم)
فوفوس (Phup, phus)	پوس (پوس)	RÍM	ریم (ف - مٹ)
فوفہ (Phephra)	پوپ (پوپ)	پوی (Püya)	پپ (Píp)

ذ

ZÁR زار (ف - ص) زار (ف - مٹ)

1. ذیہ (Chhín) فرسودا (Farsúdá)

2. اشکت (Áshakt) بہال (Be hal)

3. اسوस्थ (As,swasth) بیمار (Bimár)

4. ادھکیتا (Adhikata) بہو-
تاٹ (Bahutát) ہفراٹ (Ifrát)
(آخری معنوں میں مرکبات کا
آخری جزو ہوتا ہے جسے 'کل زار')

ZÁD-BÚM زاد بوم

جنم بومی (Janm bbúmi)

ماتر بومی (Mátrr bhúmi)

وطن (Vatan)

زاد راہ (ف - مذ)

ZÁDE-RÁH زادہ راہ

سبیل (Sambal) مارجن (Márg vyae)

پاتھ (Páthe-ya)

سفر (Safar kharob)

سفر خرچ

زاد سفر (ف - مذ)

ZÁRI زاری (ف - مٹ)

1. ویلاپ (Viláp) رونا پیٹنا (Rona pítna)

2. ویناٹ (Vinae) ویناتی (Vinati)
(عاجزی) (Ájizi)

ZÁGH زاغ (ف - مذ)

کاک (Kák) کوا (Kauá)

ZÁL زال (ف - ص)

1. وریڈ (Vriddh) اتریت وریڈ (Ativriddh)

بہت وریڈ (بہت وریڈ)

ZÁDE-SAFAR زادہ سفر

دیکھو 'زاد راہ'

ZÁDA زادہ (ف - ص)

1. جنیت (Janit) उत्पन्न (Utpann)

پیدا (Paida)

بہت لفظ مرکبات کے آخر میں

آخر معنی دیتا ہے جسے

'شاہزادہ'

2. پوتر (Puttr) بیٹا (Beta)

زاویه فکر (ع - مذ)

ZAVIYA-E-FIKR जावियए फिक्र

विचार शैली (Vichār shāli चार)

सोचने का तरीका (Soohne ka सोहने का)

tarīqa तरीقه

زاویه نظر (ع - مذ)

ZAVIYA-E-NAZAR जावियए नजर

दृष्टि कोण (Drishti kon द्रिश्ती कोन)

नुकतए नजर (Nuqla-o-nazar नुकطة نظر)

زاویه نگاه (ع - مذ)

ZAVIYA-E-NIGĀH जाविय ए निगाह

‘दیکھو’ ‘زاویه نظر’

ZAHID जाहिद (ع - مذ)

विरक्त (Virakt विरक्त)

जितेंद्रिय (Jitendriya जितेंद्रिय)

पारसा (Parsa पारसा)

ZĀICHA जाइचा (म - फ)

1. जन्म कुंडली (Janm kundali जन्म कुंडली)

जन्म पत्री (Janm pattri जन्म पत्री)

(जन्म पत्रिका)

2. वह खाने जो रम्माल पांसा डाल कर

बनाते हैं (Voh khāne jo rammāl बनाते हैं)

pānsa dāl kar banāte hai खाने वाला

(जो रम्माल पानसे डाल कर बनाते हैं)

ZAID जाइद (ع - ص)

1. अधिक (Adhik अधिक)

प्रचुर (Pra-chur प्रचुर)

बहुत (Bahut बहुत)

2. अतिरिक्त (Ati rikt अतिरिक्त)

कालत (Fāltu कालत)

(बहुत बुरा (Bahut burha))

2. अति वृद्धा (Ati vridha अति वृद्धा)

बहुत बुद्धिया (Bahut burhya बहुत बुद्धिया)

(बुरिया)

ZĀLA जाला (म - फ)

हिमोपल (Himopal हिमोपल)

ओला (Ola ओला)

(Ghanopal गहनोपल)

जाले बारी (म - फ)

ZALA-BARI जाला बारी

शिला वृष्टि (Shila vrishti शिला वृष्टि)

ओला पड़ना (Ola parna ओला पड़ना)

ZANU जानू (म - फ)

जंग्हा (Jangha जंग्हा)

जानु (Jānu जानु)

जान्ग (Jānggh जान्ग)

(Ghutna गहुतना)

ZĀNI जानी (ع - ص)

व्यभिचारी (Vyabhichāri व्यभिचारी)

परदार गामी (Pardār gāmi परदार गामी)

जिना करने वाला (Zina जिना करने वाला)

karne vāla)

ZĀNIYA जानिया (ع - م)

व्यभिचारिणी (Vyabhichārini व्यभिचारिणी)

पर पुरुष गामिनी (Par purush पर पुरुष गामिनी)

gāmini फाहिशा (Fāhisha फाहिशा)

(Fāhisha)

ZAVIYA जाविया (ع - مذ)

1. एकांत (Ekānt एकांत)

गोशा (Gosha गोशा)

2. कोण (Kon कोण)

कोना (Kona कोना)

3. राज की ओर से किसी को भाषण न देने का आदेश (Rāj kī or se kisi ko bhāshan na deno ka ādesh)
راج کی اور سے کسی کو بھاشن نہ دینے کا آدیش

زبان داں (ف - ص)

ZABÁN-DÁN زبانِ دانا

1. भाषा मर्मज्ञ (Bhāsha marmag,gya)
کسی زبان کا (بھاشا مرمگیہ) آلیم (Kisi zabán ka álim)
(زبان کا عالم)
2. साहित्यकार (Sahittya kár)
ساختیہ (ادیب) (Adīb)

زبان دراز (ف - ص)

ZABÁN-DARÁZ زبانِ دراز

- मुक्त कंठ (Mukt kanth)
مکت کنتھ (گستاخ) (Gustákh)

زبان زد (ف - ص)

ZABÁN-ZAD زبانِ زد

1. प्रसिद्ध (Prasiddh)
مَشْهُور (مشہور) (Mash, búr)
2. जो बात सब के मुंह पर हो (Jo bát sab ke munh par ho)
جو بات سب کے منہ پر ہو (کے منہ پر ہو)

ZUBDA जुब्दा (ف - ص)

1. चुना हुआ (Chuna hua)
چنا ہوا (چھانتا ہوا) (Chhánta hua)
2. श्रेष्ठ (Shresh,th)
بہترین (بہترین) (Behtarín)

ZÁIR जाहर (ع - ص)

1. दर्शक (Darshak)
دِشک (دیکھنے والا) (Dekhne vala)
2. तीर्थयात्री (Tirth yátrí)
تیرتھ (کسی مذہبی مقام کی زیارت کو جانے والا) (Kisi mazhabi maqám ki ziyarat ko jáne vala)

ZÁIL जाइल (ع - ص)

1. समाप्त (Samápt)
ختم (ختم) (Khatm)
2. नष्ट (Nasht)
بے اثر (Be asar)

ZABÁN زبان (ف - مٹ)

1. रसना (Rasana)
جیہا (Jiwba)
2. भाषा (Bhāsha)
جیہا (Jíbh)
3. वचन (Vachan)
واحدہ (Váda)
4. बोल चाल (Bol chál)
بول چال (Boli)
5. प्रण (Pran)
وچن (Vachan)
6. वोल चाल (Bol chál)
بول چال (Bol chál)
7. रोझ मर्रा (Rozmarra)
روز مرہ (Rozmarra)
8. रोझ मर्रा (Rozmarra)
روز مرہ (Rozmarra)

زبان بندی (ف - مٹ)

ZABÁN-BANDI زبانِ بندی

1. गवाहों का बयान (Gaváhon ka bayán)
گواہوں کا بیان
2. मौन (Maun)
چوپی (Chuppi)

2. कंचूपी (Kanch kúpi) (کنچ کوپی)
शीशा (Shisha) (شیشہ)

ZAJ,R ज़र (ع - مٹ) (زجر)
भर्तसना (Bhart,sana) (بھرت سنا) ताड़ना (Tārana) (ताड़ना)
(Dānt dāpat) (डॉंट डपट)
(Dānt dāpat) (ڈالंट ڈپٹ)

ZACH(CH)A ज़ा (च)चा (फ - मٹ) (زچه)
प्रसूता (Prasūta) (پرسوتا) सूतिका (Sūtika) (सूतिका)
(Prajāta) (प्रजाता) (Zach,cha) (ज़च्चा) (پرجاتا)
(Zach,cha) (زچه خانہ) (ف - مٹ)

ZACH,CHA-KHĀNA ज़चा खाना
रक्षा गृह (Raksha grih) (رکشا گره)
सूतिका गृह (Sūtika grih) (सूतिका ग्रे)
प्रसूतागार (Prasūtāgār) (پرسوتا گار)
(Zach,cha ghar) (ज़च्चा घर) (زچه گھر)

ZUHAL जुहल (ع - مٹ) (زحل)
शनि ग्रह (Shani grih) (شنی گره)
शनिश्चर (Shanishchar) (شلش چر)
जुहल सितारा (Zuhāl sitāra) (زحل ستاره)

ZAH,MAT ज़हमत (ع - मٹ) (زحمت)
कष्ट (Kasht) (कष्ट) क्लेश (Klesh) (क्लेश)
(Parish,shram) (परिश्रम) (क्लेश)
(Taklīf) (तकलीफ) (پرشرم)

ZAHĪR ज़हीर (ع - मٹ) (زحیر)
अतिशर (Atisār) (اتسار) मरोड़ (Maror) (मरोड़)
(Peebish) (पेचिश) (پیبیش)

ZABAR ज़बर (फ - मट) (زبر)

1. उर्दू अक्षरों पर 'अ' की मात्रा (Urdu akchharon par 'a' ki māttra) (اردو اکچھاروں پر 'ا' کی मात्रا)
2. सबल (Sabal) (سبل) ज़ोरावर (Zorāvar) (زوراور)

زبردست (ف - ص)

ZABAR-DAS,T ज़बर दस्त

1. बलिष्ट (Balisht) (بلشت) बलवान् (Balvān) (بلوان) ज़ोरावर (Zorāvar) (زوراور)
2. प्रचंड (Prachand) (پرچند) उग्र (Uggr) (اگر) मुहीब (Muhīb) (مہیب)
3. अत्याचारी (Attya chāri) (اتیہاچاری) ज़ालिम (Zālim) (ظالم)

زبردستی (ف - مٹ)

ZABAR-DAS,TI ज़बर दस्ती

1. बलात् (Balāt) (بالات) बल पूर्वक (Bal pūrvak) (بل پوروک) जबरन (Jabran) (جبرن)
2. अन्याय (Annyāe) (اننہاء) जुल्म (Zulm) (ظلم)

ZABŪN ज़बू (ف - ص) (زبوں)

1. निकृष्ट (Nik krisht) (نکړشت) खराब (Kharāb) (خراب)
2. अशुभ (Ashubh) (اشوبھ) मनहूस (Manhūs) (ملحوس)

ZUJAJ जुजाज (ع - मट) (زجاج)

1. कंच (Kanch) (کنچ) कांच (Kānch) (کانچ)

ZAR زر (ف - مذ)

1. स्वर्ण (Swarn سَوَرَن) कांचन (Kanchan کانچَن) सोना (Sona سونا)

2. धन (Dhan دهن) दौलत (Daulat دولت)

زراصل (ف - مذ)

ZARE-AS,L जरे अस्ल

मूलधन (Múl dhan مول دهن) पूंजी (Púnii پونجی)

زراعت (ع - مث)

ZARÁ,AT जरा अत

कृषि (Krishi کرشی) खेती (Kheti کھیتی)

زراعت پیشہ (ع - ص)

ZARÁ,AT-PESHA जराअत पेशा

कृषक (Krishak کرشک) किसान (Kisán کسان)

ZAR-KHEZ जारखेज (फ - म)

उर्वरा (Urvara اُوروا) उपजाऊ (Upjáú اُپجائو)

ZAR,D जर्द (ف - ص)

पांडु (Pándu پاندو) पीत (Pít بیت) पीला (Píla پیلا)

ZARDAB जर्दाब (फ - مذ)

1. पित्त (Pitt پیت) सफरा (Safrá صفر)

2. पीप (Píp پیپ) मवाद (Mavád مواد) जलम से निकलने वाला जर्द

ZAKH,M जलम (फ - مذ)

वण (Vran वण) चति (Chhati چھتی) घाव (Gháó گھاؤ)

زخم خوردہ (ف - ص)

ZAKH,M-KHURDA जलम खुर्दा

‘डिकम’ ‘زخمی’

ZAKH,MA जलमा (फ - مذ)

हर वह चीज जिस से कोई बाजा बजाया जाए (Har voh chíz jis se koí bája bajáya jáe هر وہ چیز جس سے کوئی بجایا جائے)

ZAKH,MI जलमी (फ - ص)

आहत (Ahat آहत) चत (Chhat چھत) घायल (Ghayal گھائل)

ZAD जद (फ - मथ)

1. लक्ष्य (Lakchhya लक्छिया) निशाना (Nishána نشانہ)

2. आघात (Ághát آگھات) वार (Vár वार) चोट (Chot چوت)

3. निशाने का सामना (Nishane ka sámnā نشانے کا سامنا)

زدوکوب (ف - مث)

ZADO-KOB जदो कोब

ताड़ना (Táṛana تازنا) मारपीट (Már pít مارپیٹ)

ZADA जदा (फ - ص)

1. आहत (Áhat آहत) मारा हुआ (Mára hua مارا ہوا)

2. वह अच्छर जो ‘हल’ हो (Voh akobhar jo ‘hal’ ho وہ اکوبھار جو ‘هل’ ہو)

کدک (سونہا Sona)

2. स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra) سون

مدرا (اشرفی Ashrafi) (مدرا)

زرق و برق (ف - ص)

ZARQO-BARQ زرقو برك

1. भड़कीला (Bharkila) चमक

دار (Chamak dār) (چمکدار)

2. सुसज्जित (Susajjit) (سوسجٹ)

ठाठदार (Tháthdār) (تھاٹھ دار)

ZAR-GAR زرگر (ف - مذ) زرگر

स्वर्णकार (Swarn kār) (سون کار) سونار

(Sunār) (سندر)

زرنگار (ف - ص)

ZAR-NIGAR زارنیگار

स्वर्णिम (Swarnim) (سونم) स्वर्ण जटित

(Swarn jatit) (سون جٹت) जिस पर

सोने का काम बना हो (Jis par sone

ka kām bana ho) (جس پر سونے کا کام

بنا هو)

ZIRIH زیره (ف - مٹ) زیره

कवच (Kavach) (کوح) वर्म (Varm)

(سن ناه) (San nāh) सन्नाह (نام)

अंगव्रत (Angat trān) (انگت تران)

ज़िरह (Zirah) (زیرہ)

زره پوش (ف - ص)

ZIRIH-POSH زیره پوش

कवचधारी (Kavach dhāri) (کوح دھاری)

ज़िरह पहने हुए (Zirah pahne hue)

(زیرہ پہنے ہوئے)

पानी (Zakbm se nikalne vāla zard

pāni) (زخم سے نکلنے والا زرد پانی)

ZARDĀLU زردآلو (ف - مذ) زردآلو

खुबानी (Khúbāni) (خوبانی)

ZAR-DĀR زردار (ف - ص) زردار

धनाढ्य (Dhanādhyā) (دھناڈھیہ) धन-

वान् (Dhan vān) (دھن وان) धनी (Dhani)

(مالدار) (Māl dār) (مالدار) (دهلی)

ZAR-DOZ زردوز (ف - ص) زردوز

1. ज़री का काम करने वाला (Zari ka

kām karne vāla) (زی کا کام کرنے

والا)

2. जिस पर ज़री का काम हो (Jis par

zari ka kām ho) (جس پر زری کا

کام هو)

ZARDA زرده (ف - مذ) زرده

1. मीठे चाफरानी चावल (Mithe

zāfarāni chāval) (میٹھے زعفرانی

چاول)

2. खाने का खुशबूदार तम्बाकू (Khāne

ka khushbū dār tambāku) (کھانے کا

خوشبودار تمباکو)

3. पीले रंग का घोड़ा (Pile rang ka

ghoṛa) (پیلے رنگ کا گھوڑا)

ZARDI زردی (ف - مٹ) زردی

पीतिमा (Pitima) (پیتما) पीलाहट

(Pīlāhat) (پیلاہٹ)

زرسرخ (ف - مذ)

ZARE-SURKH زره سُرخی

1. स्वर्ण (Swarn) (سون) कनक (Kanak)

ZA,IM زعیم (ع - مذ) زاعیم
نِتا (Neta) لیدر (Leader)
(لیڈر)

ZAGHÁL زغال (ف - مذ) زغال
کویلا (Koyala)

ZAGHAN زغن (ف - مٹ) زغن
آتاپی (Átápi) چیل (Chill)
چیل (Chil) (چیل)

ZAGHAND زغند (ف - ص) زغند
چوکڑی (Chaukari) چھلانگ (Chhalang)
(چھلانگ)

ZAQAN,D زقند (ع - مٹ) زقند
دیکھو 'زغند'

ZAK زك (ع - مٹ) زك

1. انادر (Anádar) अपमान
(Apmán) तहकीर (Tahqir)
(تھکیہ)

2. لاجا (Lajja) शर्मिंदगी
(Sharmindagi)

3. ہار (Parájao) हार (Hár)

4. ہانی (Háni) نقصان (Nuqsán)

ZUKÁM زکام (ع - مذ) زکام
پریشی (Pratish,shyáo) شیت (Shít)
نزلہ (Nazla)

ZAKÁT زکوة (ع - مٹ) زکات

1. دھارمک (Dharmik kar) ٹیکس (Tax)
(ٹیکس)

ZISH,T زشت (ف - ص) زشت
نیکرشت (Nik krisht) خراب (Bura)
(Kharáb) خراب

زشت خو (ف - ص)

ZISH,T-KHU زیشٹ خ
دوراما (Durátma) بد
(Dushprakriti) بد اخلاق (Bad akhláq)

زشت رو (ف - ص)

ZISHT-RU زیشٹ ر
کورپ (Kurúp) بد
(Kudarshan) بد صورت (Badsúrat)

زغفران (ف - مٹ)

ZÁ,FARÁN زاکران
کس (Kun kum) کس
(Kesar)

زغفران زار (ع - مذ)

ZÁ,FARÁN-ZÁR زاکران زار
کس (Kesar chhettr) کس
(Kesar bhúmi) کس
(Voh jagah jahán kesar hi kesar ho)
(وہ جگہ جہاں کس ہی کس ہو)

ZÁ,(O) M زعم (ع - مذ) زعم

1. غم (Garv) غم
(Ghamand)

2. وچار (vichár) خیال (Khayál)

4. ऋतु (Ritu رتو) मौसम (Mausam موسم)

5. संसार (Samsār سلسار) दुनिया (Dunya دنیا)

6. युग (Yug یگ) जुग (Jug جگ) कर्न (Qarn قرن)

7. दौर दौरा (Daur daura دور دورہ)

زمانه ساز (عف - ص)

ZAMÁNA-SÁZ जमाना ساز

1. अवसर वादी (Avasar vādi اورسر وادی) मौका परस्त (Mauqa parast موقعه پرست)

2. स्वार्थी (Swārthī سوارتھی) खुद गारज़ (Khud gharaz خودغرض)

زمرّد (عف - مذ)

ZUMUR,RAD ज़ुमुरैद

पन्ना (Panna پنا) ज़मुरैद (Zamurrad زمورد)

ZUM,RA ज़ुम्रा (ع - مذ)

दल (Dal دل) समूह (Samúh سموة) गिरोह (Giroh گروه)

ZAM,ZAM ज़मज़म (ع - مذ)

1. मक्के का एक कुआँ (Makke ka ek kuān مکے کا ایک کنواں)

2. उस कुएँ का पानी (Us kuen ka pānī اس کنویں کا پانی)

ZAM,ZAMA ज़मज़मा (ع - مذ)

गान (Gān گان) गाना (Gana گانا) राग (Rāg राग)

2. दान (Dān دان) खैरात (Khairāt خیرات)

ZAKI जाकी (ع - ص) زکی

1. स्वच्छ (Swach,obh سوچھے) پاک साफ़ (Pāk sāf پاک صاف)

2. सरल स्वभाव (Saral swabhāo سړل نیک) नेक (Nek نیک)

ZULÁL ज़ुलाल (ع - مذ) زلال

1. निथरा हुआ साफ़ पानी (Nithra hua sāf pānī نپھرا هوا صاف پانی)

2. ठंडा पानी (Thanda pānī تھلدا پانی)

ZALZALA जलजला (ع - مذ) زلزله

भूकम्प (Bhūkamp بهوکمپ) भूडोल (Bhūdol بهودول) भौंचाल (Bhaun chāl بهونچال)

ZUL,F ज़ुल्फ़ (ف - مث) زلف

अलक (Alak الک) केशपाश (Kesh pāsh کیش پاش) बालों की लट (Bálon ki lat بالوں کی لت)

ZIMÁM ज़िमाम (ع - مث) زمام

कविका (Kavika کویکا) बाग (Bāg باغ) लगाम (Lagām لگام)

ZAMÁNA ज़माना (ع - مذ) زمانه

1 समय (Samae سمة) काल (Kāl کال) वक्त (Vaqt وقت)

2, अवधि (Avadhi اودھی) मीयाद (Miyād میعاد)

3. विलंब (Vilemb ولیمب) देर (Der دير)

ZAN جن (ف - مٹ)

ستری (Istri) جانی (Jani)
(عورت) اورت (Aurat) (جلی)

ZINA جینا (ع - مذ)

بیمہ چار (Vyabhi chār)
حرام کاری (Harām kārī)

ZUN, NĀR جُنار (ع - نٹ)

اپوویت (Upvīt) یجوپویت
(Yaggopavit) برہم سوتر (Brahmsūttr)
جانی (Janeū) (جندی)

ZINA-KĀR جینا کار (ع - ص)

بیمہ چاری (Vyabhi chārī)
حرام کار (Harām kār)

ZANĀNA جنانا (ف - مذ)

1. نپنسک (Napunsa) ہجڑا (Hijra)
2. ستریوں کے لیے (Istriyon ke lei) ستریوں کا (Istriyon ka)
3. پردے والی اورت (Parde vālī aurat) پردے والی عورتیں

ZAM, BŪR جَمبُور (ف - مذ)

1. مڈھ مکھیکا (Madhu makābhika) شہد کی مکھی (Shahd kī mak, khī)
2. ورتا (Varata) مہ (Bhir)
3. ایک प्रकार کی سڑی (Ek prakār kī sarī) ایک پرکار کی سڑی (Zambūra)

زمزمه خوان (ع - ص)

ZAM, ZAMA-KHĀN زمزمہ خوان

گایک (Gāyak) گانے والا
(Gāne vāla)

ZAMIS, TĀN زمستان (ف - مذ)

ہیمنت (Hemant) شیت کال
(Shīt kāl) جاڈا (Jāra)
(جڑا)

ZAMAN زمَن (ع - مذ)

وقت (Vaqt) (سمے) (Samae) (وقت)

زمهریر (ع - مذ)

ZAM, HARĪR زم ہریر

1. کڑا جاڈا (Kara jāra)
2. वायु मंडल का वह भाग जो अत्यंत ठंडा है (Vāyu mandal ka voh bhāg jo atyant thanda hai) وایو منڈل کا وہ بھاگ جو اتینت تھندا ہے

ZAMĪN زمین (ف - مٹ)

پرتھوی (Prith, vi) بھومی (Bhūmi) اونی (Avani) (برہمی)
چما (Chhama) (چما) (Vasundhara) (وسن دھرا) (Chhoni) (چھونی) (Dharati) (دھرتی)

زمین دار (ف - ص)

ZAMĪN-DĀR زمیادار

بھو سوامی (Bhū swāmi)
زمین کا مالک (Zamīn ka mālīk)
(زمین کا مالک)

بندی (Bandi) कैदी (Qaidi)
(بندی)

زندگی (ف - مٹ)

ZIN, DAGI जिन्दगी

1. जीवन (Jivan) हयात (Hayát)
(حیات)

2. जीवनकाल (Jivan kál) (جیون کال)
उम्र (Umr) (عمر)

ZIN, DA जिन्दा (ف - ص) زنده
जीवित (Jivit) (جیویت) जानदार
(Jándár) (جان دار)

زنده دل (ف - ص)

ZINDA-DIL जिन्दा दिल

विनोदी (Vinodi) खुश मिज़ाज
(Khush mizáj) (خوش مزاج)

ZANG जंग (ف - مذ) زنگ
मंझूर (Mandúr) मोरचा (Morcha)
(जंग) (Jang) (مورچه)

ZAN, GÁR जंगार (ف - مذ) زنگار

हरिकि (Hariki) तांबे का
कसाव (Tánbe ka kasáo) तान्बे का
नीला थोथा (Níla thotha) (کساو)
तूतिया (Tútiya) (توتیا)

زنگ آلود (ف - ص)

ZANGÁLÚD जंगालूद

जंग लगा हुआ (Zang laga hua) (جنگ
لگا ہوا)

زنگ خورده (ف - ص)

ZANG-KHURDA जंग खुर्दा

دیکھو 'زنگ آلود'

4. छोटी तोप (Chhoti top) (چھوٹی توپ)

ZAM, BÍL ज़मील (ف - مٹ) زامیل

1. भोली (Jholi) टोकरी
(Tokari) (توکری)

2. कमंडल (Kamandal) (کمانڈل)
कशकोल (Kashkol) (کشکول)

زنجیل (ع - مٹ)

ZANJABÍL जन्जबील

1. शुंठि (Shunthi) सोंठ
(Sonth) (سونٹھ)

2. स्वर्ग की एक नदी (Swarg kí ek
nadi) (سورگ کی ایک ندی)

ZANJÍR जन्जीर (ف - مٹ) زنجیر

1. श्रृंखला (Shrinkhala) (شرن کھلا)
सांकर (Sánkár) (سانکر)

2. पांव की बेड़ी (Páon ki berí) (پاؤں
کی بیڑی)

ZANAKH जन्ख (ف - مٹ) زانخ
'دیکھو' 'زنخداں'

زنخداں (ف - مٹ)

ZANAKHDÁN जन्खदां

चिबुक (Chibuk) थुड्डी (Thuddí)
(تھڈی)

ZIN, DÁN जिन्दां (ف - مذ) زنداں

बंदीगृह (Bandígrih) कारागार
(Karágár) जेलखाना (Jailkhána)
(جیل خانہ)

ZIN, DÁNI जिन्दानी (ف - ص) زندانی

कारावासी (Karávási) (کاراواسی)

زهر آلود (ف - ص)

ZAH,RÁLÚD जहरालूद
विषाक्त (Vishákt विशाक्त) जहर मिला
हुआ (Zahr mila hua जहर मिला हुआ)

ZAHIRÁB जहराब (मं - मं)

1. विषजल (Vish jal विशजल) जहरीला पानी (Zahríla páni जहरीला पानी)
2. दुःख (Dukh kh दुःख) कष्ट (Kasht कष्ट) रंज (Ranj रंज) (कष्ट)

ZAH,RA जहरा (मं - मं)

1. पित्ताशय (Pittáshae पित्ताशय) पित्ता (Pitta पित्ता)
2. वीरता (Vírata वीरता) बहादुरी (Baháduri बहादुरी)

ZUH,RA जुहरा (मं - मं)

शुक्र ग्रह (Shukkr grah शुक्र ग्रह) जुहरा
सितारा (Zuhra sitára जुहरा सितारा)

ZIHE ज़िहे (मं - मं)

अहो (Aho अहो) धन्य (Dhan,nya धन्य)
वाह वाह (Váh váh वाह वाह)

ज़हे نصیب (ف - ص)

ZIHE-NASÍB जिहे नसीब

अहो भाग्य (Aho bhággya अहो भाग्य)
धन्य भाग्य (Dhannya bhággya धन्य भाग्य)
खुशा नसीब (Khussha nasib खुशा नसीब)
(खुशा نصیب)

زیادتی (ع - م)

ZIYÁDATI जियादती

1. अधिकता (Adhikata अधिकता)

ZAU,RAQ जौरक (मं - मं)

नौका (Nauka नौका) नाव (Náo नाव)
कश्ती (Kashti कश्ती)

ZUF जूफ (मं - मं)

धिक (Dhik धिक) लानत (Lánat लानत)
फटकार (Phatkár फटकार)

ZAH जह (मं - मं)

प्रसव (Prasav प्रसव) जनन (Janan जनन)
जनना (Janna जनना)

ZIH जिह (मं - मं)

1. डोरी (Dori डोरी) फीता (Fita फीता)
2. पतंचिका (Patanchika पतंचिका) कमान का चिल्ला (Kaman ka chilla कमान का चिल्ला)

ZIHÁR जिहार (मं - मं)

उपस्थ (Upasth उपस्थ) पेड़ (Perú पेड़)
ज़ेरनाफ (Zerenáf जेरनाफ)

ZUH,D जूहद (मं - मं)

इन्द्रिय निग्रह (Indriya niggrah इन्द्रिय निग्रह)
संयम (Sanyam संयम) निस्पृहता (Nisprihata निस्पृहता)
परहेजगारी (Parhez gári परहेजगारी)

ZAH-DÁN जहदान (मं - मं)

गर्भाशय (Garbháshae गर्भाशय) बच्चा
दानी (Bach chà dani बच्चा दानी)

ZAH,R जहर (मं - मं)

विष (Vish विष) गरल (Garal गरल)
सम (Sam सम)

2. शोभा (Shobha) शोभा रौनक
(Raunaq) (رونیق)

ZIBA ज़ेबा (फ - व) زیبا

1. उचित (Uohit) (أُحِيت) मुनासिब
(Munásib) (مناسب)

2. सुशोभित (Sushobhit) (سوشوبهت) सुन्दर
(Sundar) (سندر) खुशनुमा
(Khush numa) (خوشنلما)

ZEBÁISH जेबाइश (फ - म) زيبائش

1. शोभा (Shobha) (شوبها) सुन्दरता
(Sundarata) (سندرتا) रौनक (Raunaq)
(رونیق)

2. शृंगार (Shringár) (شرنگار) आराइश
(Áráish) (آرائش)

ZİBAQ जीबक (ع - م) زيبق

पारद (Párad) (پاراد) पारा (Pára) (پاره)

زیبوزینت (ف - م)

ZEBO-ZÍNAT जेबो ज़ीनत

1. सुसज्जा (Susajja) (سوسججا) सजावट
(Sajávat) (سجاوت)

2. शृंगार (Shringár) (شرنگار) बनाव
(Banáo singár) (بناؤ سنگار) सिंगार

ZER ज़ेर (फ - म) زیر

1. उर्दू में 'इ' की मात्रा (Urdu meḡ
'I' ki máttira) (اردو میں 'ا' کی
ماترا)

(ف - व)

2. निम्न (Nimn) (نمن) नीचा (Nícha)
(نیچا)

3. निर्बल (Nirbal) (نربل) कमजोर
(Kam zor) (کمزور)

बहुतात (Bahutát) (بہوتات) इफ़रात
(Ifrát) (افراط)

2. अत्याचार (Attyáchar) (اتیاچار)

जुल्म (Zulm) (ظلم)

ZIYÁDA ज़ियादा (ع - व) زیادہ

1. अधिक (Adhik) (ادھک) बहुत
(Bahut) (بہت)

2. अतिरिक्त (Ati rikt) (اتی رکت) कालतू
(Fáltu) (فالتو)

ZIYÁRAT ज़ियारत (म - म) زیارت

1. दर्शन (Darshan) (دشन) दीदार
(Dídár) (دیدار)

2. किसी तीर्थ स्थान या पुण्य व्यक्ति के
दर्शन (Kisi tirth isthán ya punnya
vyakti ke darshan) (کسی تیرتھ

استھان یا پنیہ ویکتی کے दर्शन)

3. किसी बुजुर्ग का मक़बरा (Kisi buzurg
ka maqbara) (کسی بزرگ کا مقبرہ)

زیارت گاه (ع - म)

ZIYÁRAT-GÁH ज़ियारतगाह

पुण्य स्थान (Punnyasthán) (پنیس

Tirthasthán) (تیرتھ استھان) तीर्थ स्थान

(Dargáh) (درگاه) दरगाह (तिरतुस तहान)

आस्ताना (Ástána) (آستانه)

ZIYÁN ज़ियां (म - म) زیان

हानि (Háni) (هانی) ज्यानि (Jyáni)

(Nuqsán) (نقصان) नुकसान (جهانی)

ZEB ज़ेब (म - म) زیب

1. सुन्दरता (Sundarata) (سندرتا) हुस्न

(Husn) (حسن)

ZIRAK زیرک (ف - ص)
 प्रवीण (Pravín) चतुर (Chatur)
 बुद्धिमान् (Buddhiman)
 होशियार (Hoshyār)
 زیروبم (ف - مذ)

ZIRO-BAM जीरोबम
 स्वर का उतार चढ़ाव (Swar ka utar)
 चढ़ाव (charhao)
 زیرو زیر (ف - ص)

ZERO-ZABAR जैरो जबर
 अस्त व्यस्त (Ast vyast)
 तले ऊपर (Tale upar)
 बितर (Titar bitar)

ZIRA जीरा (फ - म)
 1. जीरक (Jirak) जीरा (Jira)
 2. पराग (Parag) पुष्प रज
 फूल का (Pushp raj)
 जीरा (Phul ka zira)

ZERIN जैरी (फ - व)
 अधोगत (Adhogat) निम्न
 वर्ती (Nimn varti) नीचे
 वाला (Niche vala)

ZIS,T जीस्त (फ - म)
 जीवन (Jivan)
 زندگی (Zindagi)

ZINAT जिनत (ع - م)
 1. शोभा (Shobha)
 (Raunaq)

ZIR जीर (फ - म)
 अनुलोम (Anulom) नीचा स्वर
 (Nicha swar)

ZER-BÁR जेर बार (फ - व)
 1. भार ग्रस्त (Bhár grast)
 बोझ के नीचे दबा हुआ (Bojh ke)
 नीचे दबा हुआ (Niche daba hua)
 2. ऋणी (Rini) कर्जदार (Qarzdár)
 قرض دار

زیر تجویز (ع - ص)
 ZERE-TAJVIZ जेरे तजवीज
 विचाराधीन (Vichárádhín)
 जेरे गौर (Zere ghaur)
 زیر دست (ف - ص)

ZER-DAS,T जरदस्त
 1. अधीन (Adhín) आश्रित
 (Áshrit) मातहत (Mátah,t)
 2. निर्बल (Nirbal) कमजोर
 (Kam zor)
 3. दुःखित (Dukkhhit) आजिज
 (Ájiz)

زیر سایہ (ف - ص)
 ZERE-SÁYA जेरे साया
 आश्रित (Ashrit) शरणागत
 (Sharanagát) पनाहगीर
 (Panáh gir)

زیر غور (ع - ص)
 ZERE-GHAUR जेरे गौर
 'زیر نظر' (Zir-e-Nazar)

زینہار (ف - کلمہ تاکید)
ZÍNHAAR زینہار
(دیکھو 'زینہار')

زبور (ف - مذ)
ZEVAR زبور

1. अलंकार (Alankár) सजावट
(सजावट)

2. आभूषण (Ábhúshan) (آبهوشن)
गहना (Gahna) (گھنا)

2. सज्जा (Sajja) सजावट
(सजावट)

3. श्रृंगार (Shringár) बनाव
सिंगार (Banáo singár) (بناؤ سنگار)

زینہ (ف - مذ)
ZÍNA زینا
निश्रेणी (Nish,shreni) (نش شرینی)
सीढ़ी (Sīṛhī) (سیڑھی)

س

शब्द में पहले लगाया जाने वाला
अक्षर या शब्द (Kisi shabd men
pahle lagáya jáne vála akshbar
ya shabd کسی شبد میں پہلے
لگایا جانے والا اکشبر یا شبد)

साहिर (ع - مذ)
SÁHIR साहिर
मायावी (Má'yávi) (مایاوی) इन्द्रजाली
(Indr jáli) (اندرجالی) जादूगर
(Jádúgar) (جادوگر)

साहिरه (ع - مث)
SÁHIRA साहिरه
मायाविनी (Má'yávinī) (مایاونی) इन्द्र
जालिका (Indr jálīka) (اندرجالکا) जादू-
गरनी (Jádu garnī) (جادوگرنی)

साहिल (ع - مذ)
SÁHIL साहिल
नदी तट (Nadi tat) (ندی تٹ) समुद्र
तट (Samuddr tat) (سمدر تٹ) नदी
या समुन्द्र का किनारा (Nadi ya
samundar ka kinára) (ندی یا سمندر
کا کنارہ)

साब (ع - ص)
SÁBE साबे
सप्तम (Saptam) (سپتم) सातवां
(Sátvān) (ساتواں)

साब (ع - ص)
SÁBIQ साबिक
1. पूर्वकालीन (Púrv kálin) (پورو کالین)
भूत पूर्व (Bhút púrv) (بھوت پورو)
पहले जमाने का (Pahle zamáne ka)
(پہلے زمانے کا)

2. विगत (Vigat) (وگت) गत (Gat)
पिछला (Pichhla) (پیچھلا) गुजस्ता
(Guzashta) (گزشتہ)

سابقہ (ع - مذ)
SÁBIQA साबिका
1. सम्पर्क (Sampark) (سمپرک) वास्ता
(Vásta) (واستہ)

2. व्यवहार (Vyavhár) (ویوہار) मुआ-
मला (Muámala) (معاملہ)

3. पूर्व (Púrv) (پورو) पिछला (Pichhla)
(پیچھلا)

4. उपसर्ग (Upsarg) (اُپسَرگ) किसी

سادہ پرکار (ف - ص)

SÁDA-PURKAR سادا پورکار

دیکھنے میں بھولا بھالا لےکین بڑا تیز

اور چالاک (Dekhne men bhola bhala

lekin bara tez aur chalak دیکھنے

میں بھولا بھالا لےکین بڑا تیز اور
(چالاک)

سادہ دل (ف - ص)

SÁDA-DIL سادا دل

سراں ہر دے (Saral hridae

سیدھا سادا (Sídha sáda

بھولا بھالا (Bhola bhála

سادہ کار (ف - ص)

SÁDA-KAR سادا کار

وہ سنار جو چاندی سونے پر بیل بٹے

بنااتا ہو (Voh sunar jo chándi sone

par bel bíte banata ho وہ سنار جو

چاندی سونے پر بیل بٹے بناتا ہو

سادہ لوح (ع - ص)

SÁDA-LAUH سادا لائح

1. مूर्کھ (Múrkh) بے وقوف

(Be vaqúf

2. سراں سواभाव (Saral swabháo

بھولا بھالا (Bhola

bhála بھولا بھالا)

سادہ مزاج (ع - ص)

SÁDA-MIZÁJ سادا میزاج

سراں آتما (Saralátma) سیدھا

سادا (Sídha sáda سیدھا سادا)

SÁKHT ساخت (ف - مٹ)

1. آکرتی (Ákriti) بناوٹ

(Banavat بناوٹ)

2. निर्माण (Nirmán) بنانا

(Banána بنانا)

SÁKH,TA ساختہ (ف - ص)

1. कृत्रिम (Kritrim) بناوٹی

(Banávati بناوٹی)

(Naqli

2. निर्मित (Nirmit) بننا

(Baná hua بنا ہوا)

SADAGI سادگی (ف - مٹ)

1. सरलता (Saralata) سیدھا پن

(Sídhapán سیدھا پن)

2. निष्कपटता (Nishkapatata) نہ

بھولا پن (Bhola pan

بھولا پن)

SÁDA سادا (ف - ص)

1. निरंक (Nirank) جس پر

کچھ انکیت نہ ہو (Jis par kuchh

ankit na ho جس پر کچھ انکیت

(نہ ہو)

2. श्वेत (Shwet) سیت (Sit

سفید (Safed ست)

3. निश्छल (Nishchhal) نہ چھل

بھولا بھالا (Bhola bhála

بھولا بھالا)

4. निष्केवल (Nish keval) نہ کیول

خالص (Khális خالص)

5. रिक्त (Rikt) خالی (Kháli

خالی)

2. षडयंत्र (Shad yantr شَدِیَلتر)
سازِش (Sázish سازش)

SÁZISH سازِش (ف - مٹ)
अभिसंधि (Abhi sandhi اَبِی سَنَدِهی)
खडयंत्र (Khar, yantr کَہَر یَلتر) सांठ
गांठ (Sánth gánth گانٹھ گانٹھ)
سازگار (ف - ص)

SÁZ-GÁR साज् गार

1. अनुकूल (Anukúl انوکول) मुआफिक
(Muáfíq موافق)
2. शुभ (Shubh शुभ) मुबारक (Mubá-
rak مبارک)

SÁZINDA साजिन्दा (ف - مٹ)

1. वादक (Vádak وادک) वाद्यकर
(Vád,dya kar وادیہ کر) बाजा
बजाने वाला (Bája bajáne vála
باجہ بجانے والا)
2. सारंगी बजाने वाला (Sárangei bajá-
ne vála سازنگی بجانے والا)

SÁ,AT साअत (ع - مٹ)

1. क्षण (Chhan چھن) पल (Pal
لَمَحَة) लमहा (Lam,ha
مِهْرَت) मुहूर्त (Muhúrt
مِهْرَت) समय (Samae سے) वक़्त (Vaqt
وقت)
4. घटिका (Ghatika گھٹیکا) घड़ी
(Ghari گھڑی)

SÁ,ID साइद (ع - ڈٹ)

1. बाहु (Báhu باهو) बाजू (Bázu
بازو)

ساربان (ف - مڈ)

SÁR-BÁN سار بان

उष्ट्रपाल (Usht' pál اُسْتُرِیال) ऊंट-
बान (Unt bán اُونٹ بان)

SÁRIQ सारिक (ع - ص)
तस्कर (Tasker تسکر) स्तेन (Isten
چور چور) चोर (Chor اس تین)

SÁZ साज (ف - مڈ)

1. उपकरण (Upkaran اُپکران) सामान
(Sámán سامان)
2. गाने बजाने का सामान (Gáne
bajáne ka sámán گانے بجانے کا
سامان)

3. षडयंत्र (Shad yantr شَدِیَلتر)
साजिश (Sázish سازش)

4. घोड़े की सवारी का सामान यानी
ज़ीन, लगाम, काठी वगैरा (Ghore
ki savari ka sámán yáni zín, lagám,
káthi vağhairah گھوڑے کی
سواری کا سامان یعنی زین لکام
(کاٹھی وغیرہ)

5. बनाने वाला (Banáne vála
بنانے والا)

6. बना हुआ (Bana hua بنا ہوا)
(۶,۵ کے معنوں میں مرکب ہو کر
آتا ہے جیسے 'آئینہ ساز' آئینہ
بنانے والا اور 'دست ساز' ہاتھ کا
بنا ہوا)

ساز باز (ف - مٹ)

SÁZ-BÁZ साज बाज

1. सांठगांठ (Sánth gáuth سَانٹھ گانٹھ)
जोड़ तोड़ (Jor tor چور تور)

خاموش (Chup) चुप

ساکت وصامت (ع - ص)

SÁKITO-SÁMIT साकितो सामित

स्तब्ध (Istab,dh) (اس تبده)

(Nistab,dh) (نس تبده) निश्चेष्ट (Nish-

ohesht) (نہش چہشت) बे हिस्सो हरकत

(Be hisso-harakat) (بہ حس و حرکت)

SÁKIN साकिन (ع - ص) ساکن

1. निवासी (Nivási) (نواسی) वाशिन्दा (Báshinda) (باشنده)

2. अचल (Achal) (اچل) गति हीन (Gati hín) (گتی هین) गौर मुतहरिक (Ghair mutaharrik) (غیر متحرک)

3. हलंत (Halant) (هلنت) वह अक्षर जिसमें स्वर न मिला हो (Voh akohhar jis meṁ swar na mila ho) (وہ اکچھر جس میں سوار نہ ملا ہو)

4. स्थिर (Isthir) (استھر) शांत (Shánt) (شانت) पुर सुकून (Pur sukún) (پور سکون)

SÁL साल (ف - مذ) سال

वर्ष (Varsh) (ورس) बरस (Baras) (برس)

SÁLÁR सालार (ف - مذ) سالار

नायक (Náyak) (नायक) नेता (Neta)

(नीता) सरदार (Sardár) (سردار)

SÁLÁNA सालाना (ف - ص) سالانه

वार्षिक (Várshik) (वारشक) साल भर का

(Sál bhar ka) (سال بھر کا) साल में एक

बार होने वाला (Sál meṁ ek bār hone

vála) (سال میں ایک بار ہونے والا)

2. कलाई (Kalái) (کلائی) पहुँचा (Pahuncha) (پھونچا)

SÁ,Í साई (ع - ص) ساعی

यत्नवान् (Yatn vān) (یتن وان)

कोशिश करने वाला (Koshish karne

vála) (کوشش کرنے والا)

SÁGHAR सागर (ف - مذ) सागर

चषक (Chashak) (چشک) पान पात्र

(Pán pátr) (پان پاتر) जाम (Jám)

(جام)

सागर कश (ف - ص)

SÁGHAR-KASH सागर कश

मद्यप (Mad,dyap) (مدیپ) शराबी

(Sharábi) (شرابی)

SÁQ साक (ع - مث) ساق

पिंडली (Pindli) (پنڈلی) घुटने और पंजे

के बीच का भाग (Ghutne aur panje

ke bích ka bhág) (گھٹنے اور پنچے کے

बीچ کا भाग)

SÁQIT साकित (ع - ص) ساقط

1. च्युत (Chyut) (چھٹ) गिरा हुआ

(Gira hua) (گرا ہوا)

2. समाप्त (Smápt) (سماپت) खत्म

(Khatm) (ختم)

SÁQI साक़ी (ع - مذ) ساقی

1. पानी पिलाने वाला (Páni piláne

vála) (پانی پلانے والا)

2. शराब पिलाने वाला (Sharáb piláne

vála) (شراب پلانے والا)

SÁKIT साकित (ع - ص) ساکت

मौन (Maun) (مون) खामोश (Khámosh)

2. असबाब (Asbáb)

سال خوردہ (ف - ص)

SÁME سامے (ع - ص)

SÁL-KHURDA سال خوردا

श्रोता (Shrota) सुनने वाला
(Sunne vāla) سننے والا1. चिर कालीन (Chir kálín) چراکالین
जीर्ण (Jirn) पुराना (Purána)
(پوران)

SÁME,Á सामिआ (ع - مذ)

2. अनुभवी (Anubhavi) انوبھوی
तजर्बिका (Tajriba kár) تجربه کار1. कर्ण (Karn) कान (Kán)
(کان)2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti)
श्रवण शक्ति (Shravan shakti) सुनने की कुवत
(Sunne ki kuv,vat) سننے کی قوت

SÁLIM सालिम (ع - ص)

1. सुरक्षित (Surakhhit) सुरکھیت
महफूज (Mahfúz) محفوظ

SÁMI सामी (ع - ص)

2. स्वस्थ (Swasth) سوستھ
(Tandurust) تن درستश्रेष्ठ (Shreshth) महान
(Mahán) बड़ा (Bará)3. संपूर्ण (Sampurn) सम्पूर्ण
(Sábit) ثابت

SÁNIHA सानिहा (ع - مذ)

سالنامه (ف - مذ)

दुर्घटना (Durgbatana) हादिसा
(Hádisa) حادثہ

SÁL-NÁMA साल नामा

वार्षिक अंक (Várshik ank) وارشک
किसी अखबार या रिसाले का
सालाना नंबर (Kisi akhbár ya risále
ka sálana number) کسی اخبار یا
(رساله کا سالانہ نمبر)

SÁL,BÁN सायबान (ف - مذ)

छाजन (Chháian) छाजा
(Chhajja) چہجا

SÁLŪS सालूस (ف - ص)

1. आर्य रूप (Árya rūp) آریہ روپ
धर्मध्वज (Dharmad,dhwaj) دھर्मध्वज
पाखंडी (Pákhandi) پاکھندی
रियाकार (Riya kár) ریاکار

SÁIR साइर (ع - ص)

1. भ्रमी (Bhrami) फिरने वाला
(Phirne vāla) घूमने वाला
(Ghúmnē vāla) گھومنے والا2. छल (Chhal) पाखंड (Pákhand)
(پاکھند) रिया (Riya)2. समस्त (Samast) सब
(Sab) سب3. फुटकर (Phut kar) मुतफर्रिक
(Mutofarriq) متفرق

SÁIS साइस (ع - مذ)

SÁMÁN सामान (ف - مذ)

अश्व पाल (Ash,shwa pāl) اشوپال
साइस (Sáis) سائیس1. उपकरण (Up karan) सामग्री
(Sámag,gri) سامگری

سبحہ گردانی (ع - ص)

SUB,HA-GARDÁNI سُبْحَا گردانی

مالا کیرنا (Mála phorna مالا
تسبیح پڑھنا (Tasbih parhna تسبیح پڑھنا)

SABAD سبَد (ف - مٹ)

1. کرندیکا (Karandika کرندیکا)
ڈلری (Tokari ڈلری)
(Dalya ڈلیا)
2. ہنٹ کے لیے ڈالی (Bhent ke lio
dāli بھینٹ کے لیے ڈالی)

SAB,Z سبَز (ف - ص)

1. ہریت (Harit ہریت) ہرا (Hara
ہرا)
2. تازا (Tāza تازہ) ہال کا ٹٹا
ہوا (Hāl ka tūta
hwa phal ya sabzi حال کا ٹوٹا ہوا
پھل یا سبزی)

سبز بخت (ف - ص)

SAB,Z-BAKHT سبَز بخت

سہاگیا شالی (Sanbhāgya shāli
خوش قسمت (Kbush
qismat خوش قسمت)

SAB,Z-PA سبَز پا (ف - ص)

1. ہٹ ہاگیا (Hat bhāg gya ہٹ
بھاگیا) ابھاگیا (Abhāga ابھاگیا)
قسمت (Bad qismat بد قسمت)
2. انیشٹ پاد (Anisht pād انیشٹ پاد)
مانہوس قدم (Manhūs qadam
منہوس قدم) جسکا آنا ایشٹ

SÁIL سائل (ع - ص) ساہل

1. پرسن کرتا (Prishn karta پرسن
کرتا) سواہل کرنے والا (Savāl
karno vāla سوال کرنے والا)
2. یاچک (Yāchak یاچک) بیکھاری
(Bhikhāri بیکھاری)

SÁYÁ سایہ (ع - مذ) سایا

1. چھایا (Chháya چھایا) پرچھائی
(Parchhāin پرچھائیں)
2. پرتی بیمب (Prati bimb پرتی بیمب)
اکس (Aks عکس)
3. پرت بادھا (Pret bādha پرت بادھا)
آسب (Áseb آسب)
4. چھایا (Chháya چھایا) چھائیں
(Chháon چھائیں)

سایہ زدہ (ف - ص)

SÁYA-ZADÁ سایا زدہ

- پرت بادھا گرسٹ (Pret bādha grast
بھوتا ویشت (Bhūta
visht پرت پوڈیت (Pret
pīlit پرت پیٹ (Áseb
zada آسب زدہ)

SABAB سبب (ع - مذ) سبب

کارن (Kāran کارن) ہتو (Hetu ہتو)
واجہ (Vaj,h واجہ)

SAB,T سبب (ع - مذ) سبب

شانیوار (Shanivār شانیوار) سانیوہر
(Saniohar سانیوہر)

SUB,HA سُبْحَا (ع - ذٹ) سبحہ

جپ مالا (Jap mála جپ مالا)
تسبیح (Tasbih تسبیح)

چراگاھ (Chara gáh) (سیس، تہل)
(چراگا)

جسکا (Jiska ána ashubli ho) ہو
(آنا اشیہ ہو)

SAB,ZI سبزی (ف - ہٹ)

سبز پوش (ف - ص)

1. हरिमा (Harima) (हरिमा)
(हरापन)

SAB,Z-POSH सब्ज़ पोश

हरितांबर (Haritámbar) (हरितांबर)

2. हरियाली (Hariyáli) (हरियाली) घास
पात (Ghás páat) (گھاس پات)

सब्ज़ कपड़े पहिने वाला (Sabz
kapre pahinne vála) (سبز کپڑے پہنے والا)

3. तरकारी (Tarkári) (तरकारी) शाक
भाजी (Shák, bháji) (شاك بهاجی)

سبز قدم (عف - ص)

SAB,Z-QADAM सब्ज़ कदम

ديکھو 'سبز پا'

سبزی خور (ف - ص)

SAB,ZI-KHOR सब्ज़ी ख़ोर

SAB,ZA सबज़ا (ف - مذ)

शाकाहारी (Shákáhári) (शाकाहारी)
केवल दाल तरकारी खाने वाला (Keval
dál tarkári kháne vála) (کیول دال
ترکاری کھانے والا)

1. हरियाली (Hariyáli) (हरियाली) घास
(Ghas) (گھاس)

2. मूछ डाढ़ी के बाल (Múohh dāṛhi
ke bál) (موجھ ڈاڑھی کے بال)

3. मरकत (Marakat) (मरकत) पन्ना
(Panna) (پنا)

4. चाष (Chásh) (चाष) नील कंठ
(Níl kanth) (نیل کنتھ)

SIB,T सिब्त (ع - مذ)

दुहिता सुत (Duhita sut) (दुहिता सुत)
लड़की का लड़का (Lar ki ka lar ka
Navasa) (نواسہ)
(لوکی کا لڑکا)

SABAQ سبق (ع - مذ)

SAB,ZA-ÁGHÁZ सबज़ा आग़ाज़

1. पाठ (Páth) (پاٹھ) पुस्तक का वह
भाग जो एक दिन में पढ़ाया जाय
(Pustak ka voh bhág jo ek din
men parháya jáo) (پستک کا وہ
بھاگ جو ایک دن میں پڑھایا
جائے)

नव युवक (Nav yuvak) (نویوک) जिस
की मूछ डाढ़ी के बाल निकलने शुरू
हुए हों (Jis ki múnohh dāṛhi ke bál
nikalne shuru hue hon) (جس کی
مونچھ ڈاڑھی کے بال نکلنے شروع
ہوئے ہوں)

سبزہ زار (عف - مذ)

SAB,ZA-ZAR सबज़ा ज़ार

शस्यस्थल (Shas, yas, thal) (شس،

2. शिक्षा (Shikobha) (شکوبھا) उपदेश
(Updesh) (نسیہت) (ایندیہ)
(نصیحت)

سبک سر (ف - ص)

SABUK-SAR سبک سر

1. تھچھ (Tuch, chh) آچھا (Ochha) کمنی (Kamīna) (کمینه)
2. آپمانیت (Apmānit) (اپمانیت) بے قدر (Be qadr)

سبک سیر (ف - ص)

SABUK-SAIR سبک سیر

1. شہگھر (Shīghr gāmi) تھچھ چلنے والا (Tez chalne vāla) (تیز چلنے والا)
2. مڑدول گتی (Mridul gati) (مردول گتی) ہلکے پیروں سے چلنے والا (Halke pairon se chalne vāla) (ہلکے پیروں سے چلنے والا)

سبک وضع (ع - ص)

SABUK-VAZ,A سبک وضع

- آدھم (Adham) (ادھم) آچھا (Ochha) (اچھا) سفلہ (Sifla) (سفلہ)

SABUKI سبکی (ف - مٹ)

1. آدھماتا (Adhamata) (ادھماتا) ہلکا پن (Halka pan) (ہلکاپن) آچھا پن (Ochhāpan) (اچھاپن)
2. آپمان (Apmān) (اپمان) آنادر (Anādar) (انادر) بے عزتی (Be izzati) (بے عزتی)

SABAL سابل (ع - مڈ)

- موتیا بند (Motiya bind) (موتیا بند)

SA (U) BU س (س) بھ (مڈ)

1. کھم (Kumbh) (کھم) غٹ (Ght) (گھٹ)

SABAQAT سبقت (ع - مٹ)

1. آگر سرتا (Agr sarata) (اگر سرتا) آگے بڑھنا (Áge baṛhna) (اگے بڑھنا)
2. प्रधानता (Pradhānata) (پرधानता) तरजीह (Tarjih) (ترجیح)
3. पहल (Pahal) (پہل) पेश कदमी (Pesh qadami) (پیش قدمی)

SABUK سبک (ف - ص)

1. آگور (Aguru) (اگور) लघु (Laghu) (لکھو) हलका (Halka) (ہلکا)
2. मृदुल (Mridul) (مردول) नाचुक (Nāzuk) (نازک)
3. फुरतीला (Phurtīla) (پھرتیلا) तेज (Tez) (تیز)
4. तूच्छ (Tuch, chh) (تچھ) बेकदर (Be qadr) (بے قدر)

سبک دست (ف - ص)

SABUK-DAST سبک دست

- छिप्र हस्त (Chhipr hast) (چھپرہست) तेज दस्त (Tez dast) (تیز دست)

سبک دوش (ف - ص)

SABUK-DOSH سبک دوش

1. भार मुक्त (Bhār mukt) (بہارمکت) बरी उच्चिम्मा (Bari uz, zimma) (بری الذمہ)

2. प्राप्तावकाश (Praptāokāsh) (پراپتاوارکاش) फारिغ (Fārigh) (فارغ)

سبک رو (ف - ص)

SABUK-RAU سبک رَو

دیکھو 'سبک سہر'

سپاس نامہ (ف - مذ)

SIPÁS-NÁMA سپاس ناما

मान पत्र (Mán pattr मान पत्र) अभि-

नंदन पत्र (Abhinandan pattr
(अभि नंदन पत्र) एड्रेस (Address
(अड्रेस)

SIPÁH سپاه (ف - مٹ)

सेना (Sena سینا) अनीक (Aník
चमू (Chamú चमू) बल (Bal
वाहिनी (Váhini वाहिनी) वरुथिनी
(Varúthini वरुथिनी) अनीकिनी
(Aníkini अनीकिनी) फौज (Fauj فوج)

سپاه گری (ف - مٹ)

SIPÁH-GARI سپاه گری

1. अस्त्र जीवन (Astr jīvan अस्त्र
सिपाही का काम (Sipáhi ka
kám سپاهی کا کام)
2. शस्त्र विद्या (Shastr vidya शस्त्र
फन जंग (Fane jang فن جنگ)

SIPÁHI सिपाही (ف - مذ)

सैनिक (Sainik सैनिक) योद्धा (Yod,dha
फौजी जवान (Fauji javán
(فوجی جوان)

SIPAR सिर (ف - مٹ)

चर्म (Charm चर्म) कवच (Kavash
ढाल (Dhál ढाल) (कवच)

سپر د (ف - ص)

SA (U-I) PUR,D स (सु-सि) पुर्द

हस्तान्तरित (Haastán,tarīt हस्तانتارت)

घड़ा (Ghara گھڑا)

2. शराब का मटका (Sharáb ka matka
(شراب کا مٹکا)

SABÚCHA सबूचा (ف - مذ)

कुंभी (Kumbhi कुंभी) मटकी (Matki
(مٹکی) ठिलिया (Thilya تھلیا)

SABÚS सबूस (ف - مٹ)

तुष (Tush तुष) भूसी (Bhúsi بهوسی)

SABÍL सबील (ع - مٹ)

1. मार्ग (Márg मार्ग) पथ (Path
(راستہ) रास्ता (Rásta راستہ)
2. यत्न (Yatn यत्न) उपाय (Upáe
(تدکبب) तरीब (Tarkib तरीب)
3. जलशाला (Jal shála جلال شالا)
पौसरा (Pausara پوسرا) पियाऊ
(Piyáú پیاض)

SIPÁS سپاس (ف - مذ)

1. प्रशंसा (Prashansa प्रशंसा) श्लाघा
(Shlágha شلاگھا) तारीफ (Tárf
(تعریف)
2. स्तुति (Istuti स्तुति) हम्द (Hamd
(حمد)

سپاس گزاری (ف - مٹ)

SIPÁS-GUZÁRI सिपास गुजारी

1. कृतज्ञता (Kritaggyata कृतज्ञता)
एहसान मंदी (Ehsan mandi احسان
(مندی)
2. स्तुति करण (Istuti karan स्तुति
(کرن) हम्दोसना करना (Haandosana
(حمدوئنا کرنا) karna)

سپیدہ صبح (ف - مذ)

SAPEDA-E-SUB,H سپدے ا سوبھ

ऊषा (Usha اورشا) अरुणोदय (Aruno-
dae (ارونودے) सवेरे की सफेदी (Savere
ki safedi (سویرے کی سفیدی)

SAT,TÁR सत्तार (ع - ص)

1. ऐबों को छुपाने वाला (Aibon ko
chhupāne vāla (عیدوں کو چھپانے والا)

2. ईश्वर (Íshwar (ایشور)

SITÁR सितार (ف - ص)

तंतु बाद्य (Tantu vadya (تنتو وادیہ)
वीणा (Vīna (ویانا)

SITÁRA सितारा (ف - مذ)

उड्ड (Udu (اڈو) तारिका (Tárika (تاریکا)
नक्षत्र (Nakshattr (نکشتہ تر) तारा (Tára (تارا)

ستاره بین (ف - ص)

SITÁRA-BÍN सिताराबी

ज्योतिषी (Jyotishi (جیوتشی) नज्मी (Najūmi (نجمی)

ستاره شناس (ف - ص)

SITÁRA-SHANÁS सितारा शनास

ज्योतिषी (Jyotishi (جیوتشی) नज्मी (Najūmi (نجمی)

ستایش (ف - مذ)

SATÁ,ISH सताइश

1. प्रशंसा (Prashansa (پرشانسا) सराहना (Sarāhana (سراہنا) तारीफ (Tárif (تاریف)

समर्पित (Samarpit (سمرپیت) सौंपा

हुआ (Saunpa hua (سونپا هوا)

سپردگی (ف - مذ)

SA (U-I)PUR,DAGI स (س - سی) पुर्दगी

1. हस्तांतरण (Hastán,taran (ہستان)

(سمرپن) समर्पण (Samarpan)

सौंपना (Saunpna (سونپنا)

2. हवालात (Haválát (حوالات) हिरासत (Hirásat (حراست)

SIPAH सिपह (ف - مذ)

. سپاہ کا متخفف

सैन्य (Sainnya (سینہ) फौज (Fauj (فوج)

سپہ دار (ف - مذ)

SIPAH-DÁR सिपह दार

सेना नायक (Sená náyak (سینا نایک)
फौजी अफसर (Fauji afsar (فوجی افسر)

سپہ سالار (ف - مذ)

SIPAH-SÁLÁR सिपह सालार

सेनाध्यक्ष (Senád,dhyaksh (سینا
सेनापति (Sena pati (سینا پتی)
कमानदार (Kamándár (کماندار)

SIPIHR सिपिھر (ف - مذ)

आकाश (Ákash (آکاش) गगन (Gagan (گگن)
आस्मान (Ásmán (آسمان)

SA,PED سپدے (ف - ص)

'سفید'

SA,PEDA سپدے (ف - ص)

श्वेतता (Shwetata (شیختنا) सफेदी (Safedi (سفیدی)

ستم رسیدہ (ف - ص)

SITAM-RASÍDA سیتام رسیدا

دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم زدہ (ف - ص)

SITAM-ZADA سیتام زادا

دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم شعار (عف - ص)

SITAM-SHIÁR سیتام شیآر

دیکھو 'ستم گر'

ستم ظریف (عف - ص)

SITAM-ZARÍF سیتام زریف

1. ہنسی کی آڑ میں ظلم کرنے والا

(Hansi ki ár men zúlm karne vála

ہنسی کی آڑ میں ظلم کرنے والا)

2. جس کی ہنسی میں چٹکیاں بھی شامل ہوں

ہوں (Jis ki hansī men chutkiyān

bhi shámil hon جسکی ہنسی

میں چٹکیاں بھی شامل ہوں)

ستم کش (ف - ص)

SITAM-KASH سیتام کش

دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم گر (ف - ص)

SITAM-GAR سیتامگر

آلتیاجاری (Attyáohári)

آلتیائی (Annyái)

ظالم (Zálim)

SUTÚR سوتر (ف - مذ)

1. بیل (Bail) (بیل) (Vrish)

2. ستوتی (Istuti) گون گان

(Gun gán گان گان) سنا (Sana)

ستائش کر (ف - ص)

SATÁ,ISH-GAR ستاآشگر

1. پرشاسک (Preeshansak)

تاریف کرنے والا (Tárif karne

vála تعریف کرنے والا)

2. ستوتی کرتا (Istuti karta)

گون گایک (Gun gáyak)

(کرتا) (حامد) (Hámid) (گن گایک)

SAT,R ستر (ع - مذ)

1. گوپن (Gopan) (چھپانا)

(Chhupána)

2. آڑ (Ár) پردہ (Parda)

3. وہ آنگ جس کا کھولنا منا ہو

(Voh ang jis ka kholna mana ho

وہ آنگ جس کا کھولنا منع ہو)

ستم (ف - مذ)

SITAM سیتام

آلتیای (Annyái) (آلتیای)

(Attyáohári) (آلتیای)

(Aníti) (آلتیای)

(Zulm) (آلتیای)

ستم پرور (ف - ص)

SITAM-PARVAR سیتام پور

آلتیائی (Annyái)

(Attyáohári) (آلتیائی)

(Zálim) (ظالم)

ستم دیدہ (ف - ص)

SITAM-DÍDA سیتام دیدہ

آلتیائی (Annyái) (آلتیائی)

(Mazlúm) (مظلوم)

SIH,R سیہر (سحر - ع - مذ)
 مایاکرم (Māya karm)
 ہندر جال (Indr jál) (اندر جال) جادو
 (Jádu) (جادو)

سحر بیان (ع - ص)

SIH,R-BAYÁN سیہر بیان
 جیساکی باتوں میں جادو کا اثر ہو
 (Jis ki báton men jádu ka asar ho
 جسکی باتوں میں جادو کا اثر ہو)

سحر ساز (ع - ص)

SIH,R-SÁZ سیہر ساز
 ہندر جالی (Indr jáli) (اندر جالی)
 جادوگر (Jádúgar) (جادوگر)

سحر خیز (ع - ص)

SAHAR-KHEZ سہر خیز
 تڑکے سوکر اٹھنے والا (Tarke so kar
 uthne vála) (تڑکے سوکر اٹھنے والا)

سحر گاہ (ع - ص)

SAHAR-GÁH سہر گاہ
 پراتہ کال (Prátah kál) (پراتہ کال)
 تڑکا (Tarke) (تڑکا)

SAHARI سہری (ع - ص)

1. پرہاتیک (Prabhátik) (پربھاتیک)
 سہرے کا (Savera ka) (سہرے کا)
2. روزے کے دینوں میں کھانا (Roze ke dinon
 men kuchh rát rahe khá) (روزے کے دنوں میں کھانا)
 جانیے والی (Jániye wali) (جانیے والی)

2. اُشتر (Ushtr) (اشتر) (اُشتر)
 (اُشتر)

3. اَشو (Ash,shwa) (اشو) (اشو)
 (Ghōra) (گھورا)

SUTÚN سوتن (ف - مذ)
 استنب (Istambh) (استنب)
 استنب (Isthun) (استنب)
 (Khamba) (کھمبا)

SAJJÁDA سجدہ (ع - مذ)

1. نماز پڑھنے کی دہری یا چٹائی
 (Namáz paṛhne ki dari ya chatáí)
 (نماز پڑھنے کی دہری یا چٹائی)
 جانماز (Jánamáz) (جانماز)
2. کسی ساڈھو یا فقیر کی گدی
 (Kisi sádhū ya faqír ki gaddi)
 (کسی ساڈھو یا فقیر کی گدی)

سجدہ (ع - مذ)

SI(A) JDA سی (س) جڈا

1. ماثا ٹکنا (Mátha tekna) (ماٹھا ٹکنا)
 (Jhukna) (جھکنا)
2. ایشور کو زمیں پر ماثا رکھ کر
 پرنام کرنا (Íshwar ko zamín
 par mátha rakh kar pranám
 karna) (ایشور کو زمیں پر ماثا رکھ کر پرنام کرنا)

SAHÁB سہاب (ع - مذ)
 مہب (Megh) (مہب)
 بادل (Bádal) (بادل)

SAHAR سہر (ع - ص)
 پراتہ کال (Prátah kál) (پراتہ کال)
 سہر (Prabhát) (پربھات)
 (Sub,h) (سبھ)
 (Savera) (سہرے)

سخت گیر (ف - ص)

SAKH,T-GÍR سخت گور

1. निर्दय (Nirdae نردے) जालिम (Zálim ظالم)
2. सख्तो से जांच करने वाला (Sakhti se jāñoh karne vála سختی سے جانچ کرنے والا) रिआयत न करने वाला (Riáyat na karne vála رعایت نہ کرنے والا)

SAKH,TI سختی (ف - مٹ)

1. कठोरता (Kathorata कठोरता) कड़ा पन (Kara pan کڑا پن)
2. दृढ़ता (Driḥhata درزختا) मजबूती (Mazbúti مضبوطی)
3. स्थायित्व (Isthá itwa استهایتو) इस्तिक्लाल (Istiqalál استقلال)
4. कठिनता (Kathinata کٹھنता) दिक्कत (Diqqat دقت)
5. निर्दयता (Nirdaeta نردیتا) बेरहमी (Be rahmi بے رحمی)
6. उद्दता (Ud,dandata اودندتا) अक्खड़पन (Akh khar pan اکھڑ پن) बदमिजाजी (Bad mizáji बदमजाजी)
7. अन्याय (Annyái انیایے) जुल्म (Zulm ظلم)
8. तीव्रता (Tivrata तीव्रता) तेजी (Tezi तेजी)
9. दरिद्रता (Darid,drata दरیدرتا) गरीबी (Gharibi غریبی)
10. भर्त्सना (Bhartsana भरत्सना) डांट फटकार (Dánt phatkár डांट फटकार)

SAH,Q सहक (ع - مذ)

घर्षण (Gharshan گهرشن) रगड़ना (Ragaṛna رگڑنا) घिसना (Ghisna گھسنا)

SAKHA सखा (ع - مٹ)

'सखा' 'सखा'

सखात (ع - مٹ)

SAKHÁVAT सखावत

दान शीलता (Dán shílata دان شیلاتا)
 उदारता (Udárata اودارتا) फ़ैयाज़ी (Faiyázi فیاضی)

SAKH,T سخت (ف - ص)

1. कठोर (Kathor कठोर) कड़ा (Kara कड़ा)
2. अधिक (Adbik ادھک) बहुत (Bahut بہت)
3. असाध्य (Asádhya اسادھیہ) दुश्वार (Dushvár دشوار)
4. कठिन (Kathin कठिन) मुश्किल (Mushkil مشکل)
5. तीव्र (Tivr तीव्र) तेज़ (Tez तेज़)

सخت دل (ف - ص)

SAKH,T-DIL سخت दिल

कठोर हृदय (Kathor hridae कठोर हृदय)
 निर्दय (Nirdae نردے) बेरहम (Be rahm بے رحم)

सخت क्लामी (ع - مٹ)

SAKH,T-KALÁMI سخت कलामी

अपवाद (Apvād अपवाद) दुर्वचन (Durvachan دروچن) गाली गलौज (Gáligalauj گالی گلوچ)

बाँते बनाने वाला (Bāteu banānu
vāla (باتہیں بنانے والا)

سخن شناس (ف - ص)

SUKHAN-SHANAS सुखन शनास

1. बात समझने वाला (Bāt samajhne
vāla (بات سمجھنے والا)

2. सहृदय (Sahridai (سهردے कविता
की कद्र करने वाला (Kavitā kī qadr
karne vāla (کو تا کی قدر کرنے والا)

سخن فهم (ع - ص)

SUKHAN-FAHM सुखन फहम

دیکھو 'سخن شناس'

سخن گو (ف - ص)

SUKHAN-GO सुखन गो

कवि (Kavi (کوی شاعر (Shāir)

سخن ور (ف - ص)

SUKHAN-VAR सुखनवर

دیکھو 'سخن گو'

SAKHI सखी (स - व)

मुक्त हस्त (Mukt-hast (مکت ہست

दानवीर (Dānvīr (دان ویر

(Faiyáz (فیاض

SAKHÍF सखीफ (ع - ص)

अनर्थ (Anarth (انرثه व्यर्थ (Vyarth

बेकार (Bekār (بے کار

(Fuzúl (فضول

SAD (D) सद (द) (مذ ۲ مٹ) (ع - ا)

1. रोक (Rok (روک

2. भित्त (Bhitt (بہت دیوار (Dívár

(دیوار)

11. ताड़ना (Tāṛana (تازنا

Mārptt (مارپٹ)

{SAKHUN सखुन }
{SUKHAN सुखन } (ف - مذ)

1. कथन (Kathan (کتھن

(Bāt (بات

2. कविता (Kavita (کو تا

(Shāiri (شاعری

سخن پرور (ف - ص)

SUKHAN-PARVAR सुखन परवर

उक्त निर्वाही (Ukt nirvāhi (اكت

बात की पच करने वाला

(Bāt kī pach karne vāla

(پچ کرنے والا)

سخن چین (ف - ص)

SUKHAN-CHÍN(N) सुखन चीन (चीं)

1. छिद्रान्वेषी (Chhid,drānveshi (چھد دان

(Aib bīn (عیب

(بیں)

2. निन्दक (Nindak (نلدک

(Lutra (لتر

(Chughal (چوغل

khōr (خور

سخن رس (ف - ص)

SUKHAN-RAS सुखन रस

जल्द बात की तह को पहुँचने वाला

(Jald bāt kī tah ko pahunch ne vāla

(جلد بات کی تہ کو پہنچنے والا)

سخن ساز (ف - ص)

SUKHAN-SÁZ सुखन साज़

वाक् पटु (Vāk patu (واک پتو

2. अग्रसर (Agr sar) मुखिया (Mukhiya) पेशरौ (Pesh rau) (پیش رو)

SARA सरा (ف - مٹ)

1. पथिकाश्रय (Pathikásh,shrai) पत्थकश (Saráo) सराय (شرے)
2. आश्रम (Ásh,shram) खानकाह (Khánqáh)
3. गृह (Grih) गेह (Geh) घर (Ghar)

SARÁB सराब (ف - مڈ)

- मृग तृष्णा (Mrig trishna) (مرگ ترشنا)
मरीचिका (Marichika) मृग जल (مریچکا)
(Mrig jal) (مرگ جل)
میدان کا وہ ریت جس پر سوچ کی
کرنیں پڑنے سے پانی का دھोका होता है

SARÁPA सरापा (ف - मڈ)

1. नख शिख (Nakh shikh) डील (Dil) कद (Qad)
2. आद्योपान्त (Ádyopánt) सरतापा (Sar tá pa)
3. सिर से पांव तक के तमाम अंगों का पद्यात्मक वर्णन (Sir se páon tak ke tamám angon ka padyátmak varna) सिर से पावों तक के तमाम (انگوں کا پدیاتمک ورنن)

سر ابرده (ف - مڈ) -

SARA-PARDA सरापदर्

1. अन्तःपुर (Antah pur) ज्ञानखाना (Zanán khána) (انته پور)

س د باب (ع - مڈ)

SAD,D-EBÁB सहै बाब

1. निषेध (Nishedh) रोक (Rok) (مناهی) (Manáhi) (روک)
2. निवारण (Niváran) इजाला (Izála) (نوارن)

س د راه (ع - مڈ)

SAD.DE-RÁH सहै راه

- बाधक (Bádhak) मुजहिम (Muzáhim) (بادهك)

SAR सर (ف - مڈ)

1. शिर (Shir) शीर्ष (Shirsh) (سر) (Sir) (شیرش)
2. कपाल (Kapál) खोपड़ी (Khopri) (کپال)
3. श्रंग (Shring) चोटी (Choti) (شرنک)
4. उत्तम (Uttam) श्रेष्ठ (Shreshth) (اتم) (شریف) (Sharif)
5. विजित (Vijit) फतेह (Fateh) (وچت)
6. प्रति (Prati) जिम्मे (Zimme) (پرتی) (ذمے)

سر آمد (ف - ص)

SARÁMAD सरآمد

1. अग्रगण्य (Agr gan,nya) सर्व श्रेष्ठ (Sarv shreshth) (اگر گلیه) (Sab se bara) (سب سے بڑا)

2. गुप्तचर (Gupt char गेहचर)
जासूस (Jásús ज़ासूस)

सरान्जाम (फ - मं)

SARANJÁM सरन्जाम

1. समाप्ति (Samápti सप्तति) पूर्ति
(Púrti पूरति) तकमिल (Takmíl
तकमिल)

2. प्रबन्ध (Prabandh प्रबन्ध) बन्दोबस्त
(Bandobast बन्दोबस्त)

सरान्गिश्त (फ - मं)

SARANGHUSHT सरंगुश्त

- अंगुलि मुख (Anguli mukh अङ्गुलि मुख)
उँगली का सिरा (Ungli ka sira अङ्गुली का सिरा)
(का सरा)

SIRÁYAT सिरायत (स - मं)

1. प्रवेश (Pravesh प्रवेश) नुफूज़
(Nufúz नुफूज़)
2. प्रभाव डालना (Prabháo dálná
असर करना (Asar
karna अस्तर करना)

SUR,B सुर्ब (स - मं)

- सीसक (Sísak सीसक) सीसा (Sísa
सीसा)

SAR-BÁZ सरबाज़ (स - मं)

1. प्राण द्युतक (Prán dyútak प्रान् द्युतक)
जान की बाज़ी लगा देनेवाला
(Ján ki bázi laga देने वाला)
सर फ़रोश (Sar farosh सर फ़रोश)

2. योद्धा (Yoddha योद्धा) सिपाही
(Sipáhi सिपाही)

2. पट मंडप (Pat mandap पट मंडप)
खैमा (Khaima खैमा)

3. यवनिका (Yavanika यवनिका) कनात
(Qanáat कनात)

SIRÁJ सिराज (स - मं)

- दीपक (Dípak दीपक) दिया (Diya दिया)
चिराग (Chirágh चिराग)

SARÁSAR सरासर (स - मं)

1. इस सिर से उस सिर तक (Is sire se
us sire tak इस सिर से उस सिर तक)

2. अत्यन्त (Attyant अत्यन्त) नितान्त
(Nitánt नितान्त) बिल्कुल (Bilkul
बिल्कुल)

सरासिमे (स - मं)

SARÁ SÍMA सरा सीमा

1. व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt व्यग्र चित्त)
उद्विग्न (Udvign उद्विग्न)
परेशान (Pareshán परेशान)
2. स्तब्ध (Istabdh स्तब्ध) हैरान
(Haerán हैरान)

SURÁGH सुराग (स - मं)

1. टोह (Toh टोह) पता (Pata पता)
2. खोज (Khoj खोज) तलाश (Talásh
तलाश)

3. अनुसन्धान (Anusandhán अनुसन्धान)
तहकीक (Tahqíq तहकीक)

सराग रसान (स - मं)

SURÁGH-RASÁN सुराग रसान

1. खोजी (Khoji खोजी) ढूँढ़ने वाला
(Dhúndhne वाला)

सर परस्त (फ - व)

SAR-PARAST सरपरस्त

- सरत्क (Sanrakehvak सनरक़ेहक)
अभिभावक (Abhibhāvak अभिभावक)
मुरब्बी (Murabbi मुरब्बी)

सर पोश (फ - मड)

SAR POSH सरपोश

- आच्छादन (Āch, chhādan अछादन)
दक्कन (Dhak, kan दक्कन)

सर ताबी (फ - मथ)

SAR-TÁBI सरताबी

1. अवग्या (Avaggya अवग्या) हुकम
अदूली (Hukm adūli हुकम अदूली)
2. द्रोह (Droh द्रोह) बगावत (Baghā-
vat बगावत)

SAR-TÁPA सरतापा (फ - व)

1. आपाद मस्तक (Āpād mastak आपाद-
सिर से पांव तक (Sir se
pāon tak सर से पावों तक)
2. आचोपान्त (Ād, dyopānt आचो)
शुरू से अखीर तक (Shuru
se akhīr tak शुरु से अखीर तक)
3. नितान्त (Nī tānt नितान्त) बिल्कुल
(Bilkul बिल्कुल)

SARTÁJ सरताज (फ - व)

1. शिरोमणि (Shiromani शिरोमणि)
सर्वश्रेष्ठ (Sarv shreshth सर्वश्रेष्ठ)
बेहतरिन (Behatarin बेहतरिन)
2. पति (Pati पति) स्वामी (Swāmi
शौहर (Shauhar शौहर)

सर ब्राह (फ - व)

SAR-BA-RÁH सरब्राह

1. प्रबन्ध कर्ता (Prabandh karta
मुन्तज़िम (Muntazim मुन्तज़िम)
(منتظم)

2. संचालक (Sanchālak संचालक)
मुहत्तमिम (Mohtamim मुहत्तमिम)

सर ब्रानो (फ - व)

SAR-BA-ZĀNU सर ब्रानू

- घुटनों में सर डाले हुए (Ghutnon men
sar dāle hue घुटनों में सर डाले
दुःखित (Chintit चिन्तित) (हुँ)
(Dukhit दुःखित) गमगीन (Ghamgīn
गमगीन)

सर बस्ते (फ - व)

SAR-BAS,TA सर बस्ता

- गुप्त (Gupt गुप्त) गूढ़ (Gūḥ गुह)
पोशीदा (Poshīda पोशीदा)

सर बलंद (फ - व)

SAR-BALAND सर बलन्द

- सम्मानित (Sammanit सम्मानित) प्रतिष्ठित
(Pratishthit प्रतिष्ठित) इज्जत या
ओहदा दिया हुआ (Izzat ya chda diya
hua ओहदा दिया हुआ)

SAR-BAND सरबन्द (फ - व)

- बद्ध मुख (Bad, dh mukh बद्ध मुख)
मुह बन्द (Munh band मुह बन्द)
रंजा हुआ (Munh ranja hua रंजा हुआ)
(رنجا ہوا)

SARKHAT सरखत (ف - مذ) سرخط

1. प्राप्ति पत्र (Prápti pattr) پراپتی
(Rasid) रसीद (رسید)
2. भाटक पत्र (Bhátak pattr) بهاٹک
(Kiráya náma) किरायानामा (کرایہ نامہ)

3. तन्ख्याह के हिसाब का कागज़ (Tan-
kháh ke hisáb ka kágghaz) तन्ख़्वाह
کے حساب کا کاغذ

سرخوش (ف - ص)

SAR-KHUSH सरखुश

- मत्त (Matt) (मस्त) Mast
सुरुर में (Surúr men) سرور میں

SURKHI सुर्खी (फ - म) سرخی

- लालिमा (Lálíma) रक्ता
(Raktata) लाली (Láli) (رکتا)

सर्खिल (फ - म)

SAR-KHAIL सर खैल

1. अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی)
सरदार (Sardár) (سرदार)
2. विरादरी का मुखिया (Birádari ka
mukhiya) (برادری کا مکھیا)

SAR,D सर्द (फ - म) سرد

1. शीतल (Shítal) शीत (Shít)
(Thanda) ठंडा (थینڈا)
2. शीतप्रधान (Shítap,pradhán)
(शितप) सर्द खासियत
(Sard khásiyat vála) सर्द
(خاصیت والا)

सर्तासर (फ - म)

SAR-TA-SAR सरतासर

- नितान्त (Nítánt) विलकुल
(Bilkul) शुरू से अखीर तक
(Shurú se akhír tak) شروع سے اخیر تک

سر چشمه (ف - مذ)

SAR-CHASH,MA सरचश्मा

1. उद्गम (Udgam) (खान) (Khan)
(کھان)
2. स्रोत (Srot) (स्रोत) सोता (Sota)
(सोता)

SAR-HAD सर हद (फ - म) سرحد

1. अन्तिम सीमा (Antim síma) (انتم)
(Prákáshtha) पराकांठा (پراکاٹھا)
- (Ákhíri had) आखिरी हद (آخیری حد)

2. सीमा (Síma) (حد) (Had)

سرحلقه (ع - ص)

SAR-HALQA सरहलका

- अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی)
सरदार (Sardár) (سرदार)

SURKH सुर्ख (फ - म) سرخ

- रक्त (Rakt) (शोणित) (Shonit)
(Lohit) लाल (लोहित)
(Lál) (لال)

सर्खाब (फ - म)

SURKHÁB सुरखाब

- चक्रवाक (Chakrvák) (چکرواک)
(Chakva) (چکوا)

سر زمین (ف - مٹ)

SAR-ZAMÍN سر زمینی

1. क्षेत्र (Chhettr) इलाका (Ilāqa) علاقہ
2. देश (Desh) मुल्क (Mulk) (ملک) دیس

سر زش ف - مٹ

SAR-ZANISH سر زانیش

1. भर्त्सना (Bhartsana) डांट डपट (Dānt dāpat) ذابت (ذبت) (بہرتسنا)
2. तारणा (Tārna) सज़ा (Saza) (تارنا) سزا
3. चेतावनी (Chetāvani) तंबीह (Tambih) (چیتاوانی) تلبیہ

SARSÁM सरसाम (ع - مذ) سرسام
सन्निपात (Sannipāt) (سن نپات)
सरसाम (Sarsām) (سرسام)

سر سبز (ف - ص)

SAR-SABZ سر سبز

1. शादल (Shád,dwal) हरा भरा (Hara bhara) (شاد، دوال) (هرا بهرا)
2. वसित (Vasit) आबाद (Ábād) (وست) (آباد)
3. सफल (Saphal) कामयाब (Kámyáb) (سپھل) (کامیاب)

SAR-SHÁR سرشار (ف - ص) سرشار

1. तृप्त (Tript) सन्तुष्ट (Santusht) (त्रिप्त) (سنتشت) سير (Ser)
2. परिपूर्ण (Paripūrṇ) (پرپورن)

SARDÁBA सर्दाब (ف - مذ) सर्दाبه
तलग्रह (Talgrih) तहखाना (Tah khāna) (تل گره) (ته خانه)

SAR-DÁR सरदार (ف - مذ) سردار

1. नायक (Náyak) अधिपति (Adhipati) (नाक) (ادھ پتی) सरगना (Sarghana) (سرفله)

2. स्वामी (Swámi) मालिक (Málik) (سوامی) (مالک)

3. पदाधिकारी (Padádhikári) (حاکم) (پدا) (حاکم) (دعیمکاری)

سر درد (ف - مذ)

SAR-DARD सर दर्द

1. शिरःशूल (Shirah shúl) दर्द सर (Darde-sar) (شوه شول) (درد سر)
2. कष्ट (Kasht) क्लेश (Klesh) (کشت) (کلیش) तक्लीफ (Taklīf)
3. परिश्रम (Prish,akram) मग्ज-पच्ची (Maghz pach,chi) (پریشرم) (مغز پچی)

سر د مهر (ف - ص)

SARD-MIH,R सर्द मिह

निःशील (Nish shíl) (نیش شیل) वे मुरवत (Be murav,vat) (بی مروت)

SARDI सर्दी (ف - مٹ) سردی

1. शीतलता (Shítalata) (शीतलता) (Thandak) (تهندک)
2. शीत (Shít) प्रतिश्याय (Pratish,shyáo) (پریش شایه) (زکام) (Zukam)

SUR,FA سرفہ (ع - مذ) سرفا
 کاس (Kás) کاسیکا (Kásika)
 کھانسی (Khápsi) کھانسی
 سرفروش (ف - ص)

SAR-FAROSH سر فروش

1. پراڻ دھوتک (Prán dyútak) پراڻ
 جان پر खेल آنے والا
 جان پر (Ján par खेल jáno vála)
 کھیل جانے والا
2. سوامی بھکت (Swámi bhakt) سوامی
 وفادار (Vafa dár) بھکت
 (Vafa dár)
3. یودھا (Yod,dha) جواں مرد
 (Jawán mard)

SARQA سرقہ (ع - مذ) سرقا
 تسکرتا (Taskarata) چوری
 (Chori)

SARKÁR سرکار (ف - مذ) سرکار
 1. راجہ (Rájya) حکومت
 (Hukúmat)
 2. شاسک (Sháśak) حاکم
 (Hákim)
 3. شریمان (Shri man)
 حضور (Huzúr)

SAR-KASH سرکش (ف - ص) سرکش
 1. آوگیا کاری (Avaggya káři) نا فرمان
 (Ná farmán)
 2. آہنکاری (Ahankáři) غمندی
 (Ghamandi)
 3. ویدروہی (Viddrohi) باغی
 (Bághi)

لآبالآب (Labálab) لآبالآب
 (Labrez)

SIRISHT سیرشت (ف - مذ) سیرشت

1. پراکرتی (Prakriti) سبھاو
 (Swabháo) آدات (Ádat)
 عادت
2. سیرشتی (Srishti) پیدائش
 (Paidáish)

SARISH,TA سریشٹا (ف - مذ) سریشٹا
 ویمہاگ (Vibhág) مہکما
 (Mah,kama)

SARTÁN سرطان (ع - مذ) سرطان

1. ککٹ (Karkat) کک
 (Kekra) ککڑا
2. کک راشی (Kark ráshi) برج
 (Burj sartan) سرطان
3. پیٹھ کا ایک بہت ہی خراب
 (Píth ka ek bahut hi kharáb)
 (Adíth) خراب

SUR,AT سرعت (ع - مذ) سرعت

شیگھرتا (Shíghrata) آشوتا
 (Áshuta) تہزی (Tezi)
 جلدی (Jaldi) فرتی (Phurti)
 (بہرہ)

SARGHANA سرسانا (ف - مذ) سرسانا
 آدھی پتی (Adhi pati) سردار
 (Sardár) मुखیا (Mukhiya)
 مکھیا

سر کوبی (ف - مٹ)

SAR-KOBI سر کوئی

سر کوحلنا (Sar kuchalna سرکچلنا)

سزا دینا (Saza dena سزادینا)

SIRKA سیرکا (ف - مذ)

سیرکا (Sirka سیکتھ Sikth سرکا)

سر گراں (ف - ص)

SAR-GARAN سر گراں

رخت (Apprasann آپپرسن)

رخفا (Khafa رخت Rusht)

سر گرداں (ف - ص)

SAR-GARDÁN سر گرداں

1. ہیران (Udvign اورگن)

(Preshán پریشان حیران Hairán)

2. پریتن شیل (Prayatsn shíl)

(ساعی Sái سائل)

سر گرم (ف - ص)

SAR-GARM سر گرم

1. لین (Sanlagn سن لگن)

(Munhamik لین Lin منہمیک)

2. یتن وان (Yatsn ván)

(Sái ساعی Sachesht سچیشٹ)

3. لگن پورن (Lagnpurn لگن پورن)

(Purjosh پور جوش)

سر گروہ (ف - ص)

SAR-GIROH سر گیروہ

دیکھو 'سرغلمہ'

سر گزشت (ف - مٹ)

SAR-GUZASHT سر گزشت

ویران (Vivaran ویران)

(Hál حال ورتانت Vrittánt)

سر گشتہ (ف - ص)

SAR-GASHTA سر گشتا

1. بھٹکا ہوا (Bhránt بھڑانت)

(Bhatka hua بھٹکا ہوا)

2. پریشان (Udvign اورگن)

(Preshán پریشان)

سر گوشی (ف - مٹ)

SAR-GOSHI سر گوشہ

کانا فوہنسی (Káná phúnsi کانا فوہنسی)

کان میں بات کہنا (Kán men bát)

kahna کان میں بات کہنا)

SIRGÍN سیرگیاں (ف - مذ)

شکرت (Shakrit شکرت)

گومای (Gomai گومے)

(Gobar گوہر)

سر لشکر (ف - ص)

SAR-LASH,KAR سر لاشکر

سینا پتی (Sonápati سینا پتی)

سپاہ سالار (Sipah sálár سپاہ سالار)

SAR,MA سرما (ف - مذ)

شراد رتو (Sharad ritu شراد رتو)

شیت کال (Shit kál شیت کال)

(Jáfa جازا)

سرماگین (ف - ص)

SURMAGĪN سورماگین

अंजनसार (Anjansār) (انجن سار)
अंजित (Anjit) (انجت) सुरमा लगी
हुई आंखें (Surma lagi hui ānkhen
(सुर्मे लगी हुई आंखें)

SURMA सुरमा (म - म)

1. रसांजन (Rasānjan) (रसानजन) अंजन
(अनजन)
2. कपोत धातु (Kapot Dhātu) (कपोत
धातु) सुरमे का पत्थर (Surme ka
pat,thar) (सुर्मे का पत्थर)

SAR-NÁM सरनाम (म - म)

1. सुप्रसिद्ध (Sup,prasiddh) (सुप्र
सिद्ध) सुख्यात (Sukh,khyát) (सुख
ख्यात) मशहूर तरीन (Mash,húr tarín
(मशहूर तरीन)
2. सुयशान् (Suyash vān) (सुयश
वान) नामावर (Námávar) (नाम
आवर) (सुयश वान)

सरनामे (म - म)

SAR-NÁMA सरनामा

1. शीर्षक (Shīrshak) (शीर्षक) सुरखी
(Surkhi) (सुरखी)
2. प्रशस्ति (Prashasti) (प्रशस्ति) खत
का अलकाब आदाब (Khat ka alqáb
ádáb) (खत का अलकाब आदाब)
3. चिट्ठी का ऊपरी भाग (Chit,thi ka
ūpari bhāg) (चिट्ठी का ऊपरी भाग)

SURANG सुरंग (म - म)

अधोमार्ग (Adho márg) (अधोमार्ग)
कंकरा (Karkara) (कंकरा) जमीन दोड़

SARMÁĪ सरमाई (म - म)

1. शीत कालिक (Shīt kálík) (शीत
कालिक) जाड़े का (Jāre ka) (जाड़े का)
कपड़े (Jāron ke kapre) (जाड़ों के
कपड़े)

SARMÁYA सरमाया (म - म)

1. पूंजी (Pūnji) (पूँजी) रकम
(Raqam) (रकम) रुपया (Rupia) (रुपया)
2. धन (Dhan) (धन) दौलत (Daulat)
(दौलत) माल (Mál) (माल)
3. संपत्ति (Sampatti) (संपत्ति) जाइदाद
(Jáidád) (जाइदाद)

सरमायेदार (म - म)

SARMÁYA-DÁR सरमायादार

पूँजीपति (Pūnji pati) (पूँजीपति) रुपये
के बल पर अपनी बड़ाई काइम रखने
वाला (Rupai ke bal par apni baráí
qáim rakhne vála) (रुपयों के बल पर
अपनी बड़ाई काइम रखने वाला)

SAR,MADI सरमदी (म - म)

अनश्वर (Anash,shwar) (अनश्वर)
हमेशा रहने वाला (Hamesha rahne
vála) (हमेशा रहने वाला)

SAR-MAST सरमस्त (म - म)

उन्मत्त (Unmatt) (उन्मत्त) मदोन्मत्त
(Madonmatt) (मदोन्मत्त) मतवाला
(Matvála) (मतवाला) नशे में चूर
(Nashe meḡ chúr) (नशे में चूर)

SARO-PA سروپا (ف - مذ) سروپا
 आद्यंत (Ad, dhyant) (آدیانت) सर पैर
 (Sir pair) (सर पैर) तला सिरा (Tala
 sira) (تلا سرا)

SUROD सुरोद (फ - मं) सुरोद
 1. गीत (Gīt) (गीत) राग (Rāg) (राग)
 2. एक प्रकार का बाजा (Ek prakār ka
 bāja) (ایک प्रकार کا باجه)

SURŪR सुरूर (ع - मं) सुरूर
 1. हर्ष (Hr̥sh) (हरष) आनंद (Ānand
 ānand) (खुशी) (K̥hushi)
 2. हलका नशा (Halka nasha) (हलका
 नशा) सर खुशी (Sar k̥hushi) (सर
 खुशी)

SARVAR सरवर (फ - मं) सरवर
 अधिपति (Adhipati) (अधिपति)
 सरदार (Sardār) (सरदार)

सर ورق (ع - मं)

SAR-VARAQ सर वरक

मुख पृष्ठ (Mukh prishth) (मुख
 पृष्ठ) पुस्तक का पहिला वरक (Pustak ka
 pahila varaq) (पुस्तक का पहला ورق)

सरोसामान (फ - मं)

SARO-SÁMÁN सरोसामान
 उपकरण (Upkaran) (अपकरण) साजो-
 सामान (Sázo-samán) (साजो सामान)

SAROSH सरोश (फ - मं) सरोश
 1. देवता (Devata) (देवता) फरिश्ता
 (Farishta) (फरिश्ता)

रस्ता (Zamín doz rásta) (रस्ता
 (Zamín doz rásta))

सर न्गुन (फ - मं)

SAR-NIGŪN सर निगू

1. अधोमुख (Adhomukh) (अधोमुख)
 नतमस्तक (Natmaastak) (नतमस्तक)
 सर झुकाए हुए (Sar
 jhukáe hui) (सर झुकाने हुए)

2. लज्जित (Lajjit) (लज्जित)
 शरमिन्दा (Sharmina) (शरमिन्दा)

SARE-NAU सरे नौ (फ - मं) सरे नौ
 पुनः (Punah) (पुनः) फिर से (Phir se
 se) (फिर से) नए सिर से (Nae sire se
 se) (नए सिर से)

सर नोश्त (फ - मं)

SARNA, VISHT सर नविशत

1. भाग्य (Bhāgya) (भाग्य) तक्रदीर
 (Taqrdir) (ताक़दीर)

2. वृत्तांत (Vrit, tānt) (वृत्तांत) हाल
 (Hál) (हाल)

SAR, V सर्व (फ - मं) सर्व
 सरो (Saro) (सरो) एक पेड़ (Ek per
 per) (एक पेड़)

सरोआंदाम (फ - मं)

SARV-ANDÁM सर्व अन्दाम
 सुडोल और लंबी देह वाला (Sudol aur
 lambi deh vála) (सुडोल और लंबी
 देह वाला) Sarv
 jaise sharir vála) (सर्व जैसे शरीर वाला)
 सरो जैसे शरीर (Sundar) (सुंदर)

آگ پکڑ لینے والا (Jald ág pakar
lene vála (جلد آگ پکڑ لینے والا)

سریع التأثير (ع - ص)

SARI-UT-TÁSÍR سری उत्तासीर

شیگر کاری (Shíghr kári
تورنت آسار کرنے والا (Turant asar
karne vála (تورنت اثر کرنے والا)

سریع الزوال (ع - ص)

SARI-UZ-ZAVÁL سری उज्जवाल

پتانومکھ (Patanonmukh
جلد گرنے والا (Jald girne vála
جلد گرنے والا)

سریع السیر (ع - ص)

SARI-US-SAIR سری उसैर

دروت گامی (Drut gámi
بہت تیز چلنے والا (Bahut tez
chalne vála (بہت تیز چلنے والا)

سریع الفہم (ع - ص)

SARI-UL-FAHM سری उल्फहम्

شیگر بود، دھی (Shíghr bud, dhi
جلدی ہی بات کی تہ کو پہنچ جانے والا (Jaldi hi bát ki tah ko
pahunoh jáne vála (جلدی ہی بات
کی تہ کو پہنچ جانے والا)

سریع المضم (ع - ص)

SARI-UL-HAZM سری उल्हज्म

لگھو پاک (Laghu pák
جلد پچ جانے والا (Jald pach jane
vála (جلد پچ جانے والا)

آکاش وانی (Ákash vání
إلهام (Ilhám (آکاش وانی)

سروکار (ف - مذ)

SARO-KÁR سروکار

1. संबंध (Sambandh) संपर्क
(Sampark) लगाव (Lagáo
(تعلق (Ta, alluq (تعلق
2. प्रयोजन (Prayojan) मत-
लव (Matlab) (مطلب)

SARHANG सरहंग (ف - مذ) سر هنگ

1. योद्धा (Yod, dha) सैनिक
(Sainik) सिपाही (Sipáhi
(سپاہی)
2. मल्ल (Mall) पहिलवान (Pabil-
ván (پہلوان)

SARÍR سریر (ع - مذ) سریر

सिंहासन (Singhásan) तख्त
(Takht) (تخت)

سریر آرا (ع - ص)

SARÍRÁRA سریارار

सिंहासनारूढ़ (Singhásanárúṛh) سنگها-
(Takht nashín) तख्त नशीन (Takht nashín
(تخت نشین) गद्दी नशीन (Gaddi
nashín) (گدی نشین)

SARÍ, A سری, آ (ع - ص) سریع

शीघ्र (Shíghr) द्रुत (Drut
(Ja'd) तैज़ (Tez) (تیز) (دروت)

سریع الانتهاب (ع - ص)

SARI-UL-ILTIHÁB سری उल् इल्तिहाब

जल्द (Jald) विस्फोटक (Viaphotak) (وس پھوٹک)

SUST سوست (ف - ص)

1. آلاسسی (Álasi) مَند (Mand) کاہیل (Káhil)
2. دُربَل (Durbal) کمزور (Kamzor)
3. کھن (Khin) اُداس (Udás)
4. شِٹھل (Shithil) نِڈال (Nidhál)

سست پیمان (ف - ص)

SUST-PAIMÁN سوست پیمان

- آدریہ سَکَلپ (Adrirh sankalp) وادے کا کچھا (Váde ka kaoh,oha)

سست رائے (ف - ص)

SUST-RÁI سوست رای

1. مَند چَٹا (Mand cheta) جِساکی رای دُرسُت نہو (Jis ki rái durust na ho)
2. مَورکھ (Múrkh) نا سَمجھ (Na samajh) بے اَقل (Be aql)

سست قدم (ف - ص)

SUST-QADAM سوست کدَم

- مَند گَتی (Mand gati) سوست چَلنے والا (Sust chalne vála)

SUSTI سوستی (ف - مٹ)

1. آلاسسی (Álas,aya) کاہیلی (Káhill)

SURÍN سُرین (ف - مٹ)

1. شرون (Shron) نیتَمب (Nitamb) چُتڑ (Chútar)
2. مَلدوار (Maldwár) گُدا (Guda) مَبَرز (Mabraz)

سزا (ف - مٹ) سَزا

1. دَند (Dand) ساہس (Sáhas) قَید (Qaid)
2. پَرَتیکار (Pratíkar) بَدلا (Badla)
3. اَرث دَند (Arth dand) تَوان (Táván) جُرمَنا (Jurmána)

سزاوار (ف - ص) سَزاوار

1. پاتر (Pátr) یوگیا (Yoggia) لائی (Lái)
2. اُچت (Uchit) مُناسیب (Munásib)
3. شُبھ (Shubh) مُبارک (Mubá-rak)

سزایاب (ف - ص)

SAZA-YÁB سَزا یاب

- دَندِیت (Dandit) سَزا پایا ہوا (Saza páya hua)

سزایافتہ (ف - ص)

SAZA-YÁFTA سَزا یافتہ

- پُور دَندِیت (Púrv dandit) پَہیلے کا سَزا پایا ہوا (Pahile ka saza páya hua)

SA,ĀDAT सआदत (ع - مٹ) سعادت

1. सौभाग्य (Saubhāgya سوبهاگيه)

खुश किस्मती (Khush qismati خوش قسمتي)

2. कल्याण (Kal,lyān कल्याण) भलाई (Bhalāi بهلائی)

سعادت مند (عف - ص)

SA,ĀDAT-MAND सआदत मन्द

भाग्यवान् (Bhāgya vān بهائيگه وان)

खुश किस्मत (Khush qismat خوش قسمت)

SUĀL सुआल (ع - ص) سوال

कास (Kās कास) खांसी (Khāpsi केहानسي)

SA,D सआद (ع - ص) سعد

1. शुभ (Shubh شهبه) मंगल मय (Mangalmay منگل مے) مبارक (Mubarak مبارک)

2. श्रवण नक्षत्र (Shravan nakshattr श्रवण नक्षत्र) बाईसवीं मंजिले कमर (Bāisvīn Manzile-qamar بائیسویں منزل قمر)

SA,I सआइ (ع - मٹ) سعی

प्रयत्न (Prayatn प्रयत्न) प्रयास (Prayās प्रयास) चेष्टा (Cheshta कोशिश)

SA,ID सईद (ع - ص) سعید

1. भाग्यशाली (Bhāgya shali بهائيگه شالي) नेक बख्त (Nek bakht نیک بخت)

2. नपुंसकता (Napunsakata نهپن سکتا)

नामर्दी (Nāmardī نامردی)

SAT,H सटह (ع - मٹ) سطح

तल (Tal तल) स्तर (Istar استر)

हर चीज का ऊपरी भाग (Har chiz ka upari bhāg هر چیز کا اوپری بهاگ)

سطح آب (عف - مٹ)

SAT,HE-ĀB सटहे आब

जलतल (Jaltal جل تل) पानी का

ऊपरी भाग (Pāni ka upari bhāg پانی کا اوپری بهاگ)

سطح زمين (عف - मٹ)

SAT,HE-ZAMÍN सटहे जमीं

भूतल (Bhūtal بهوتل) धरातल

(Dharātal دھراتل) पृथ्वी का ऊपरी

भाग (Prith,vi kā upari bhāg پریثوی کا اوپری بهاگ)

SAT,HA सटहा (ع - مذ) سطحه

तल (Tal तल) स्तर (Istar استر)

सतह (Sat,h سطح)

SAT,HI सटही (ع - ص) سطحی

ऊपरी (Upari اوپری) मामूली

(Mamūli معمولی) बे सोचा समझा

(Be socha-samjha بے سوچا سمجھا)

SAT,R सटर (ع - मٹ) سطر

रेखा (Rekha रेखा) पंक्ति (Pankti پانکتی)

सतर (Satar سطر)

SAT,VAT सटवत (ع - मٹ) سطوت

आतंक (Ātank آتلك) दबदबा

(Dabdaba دبدبه) धाक (Dhāk دهاک)

SAFÁHAT सफाहत (स - म) सफाहत
नीचता (Níchata निचता) अधमता
(Adhamata अधमता) कमीना पन
(Kamína pan कमिने पन)

SAFAR सफर (स - म) सफर

1. यात्रा (Yáttra यात्रा) मुसाफिरत
(Musáfirat मुसाफिरत)

2. प्रस्थान (Prasthán प्रस्थान) कूच
(Kúch कुच)

सफर आखत (स - म)

SAFARE-ÁKHIRAT सफरे आखिरत
अन्तिम यात्रा (Antim yáttra अन्तिम
यात्रा) मौत (Maut मौत)

सफर खर्ज (स - म)

SAFAR-KHARCH सफर खर्च
संबल (Sambal संबल) पायेय
(Pátheya पाथेय) ज़ादेराह (Záde-ráh
ज़ादे राह)

सफर नामे (स - म)

SAFAR-NAMA सफर नामा
भ्रमण वृत्तांत (Bhraman-vrittánt
भ्रमण कथा) भ्रमण कथा (Bhar-
man katha भ्रमण कथा) सफर के
हालात की किताब (Safar ke hálát
ki kitáb सफर के हालात की किताब)

SAF,RA सफ्रा (स - म) सफ्रा
दस्तर खान (Dastar-khán दस्तरखान)

SUFRA सुफ्रा (स - म) सुफ्रा
मलद्वार (Maldwár मलद्वार) गुदा
(Gnda गुदा) मबरज़ (Mabraz मबरज़)

2. शुभ (Shubh शुभ) मुबारक
(Mubáarak मुबारक)

SIFÁRAT सिकारत (स - म) सिकारत

दूत कर्म (Dút karm दूत कर्म) प्रति
निधित्व (Pratinidhittwa प्रतिनिधित्व)
सफ़ीर का पद (Safir ka pad सफ़ीर का पद)

सिकारत खाने (स - म)

SIFARAT-KHÁNA सिकारत खाना

दूतावास (Dútávás दूतावास) सफ़ीर
के रहने की जगह (Sáfir ke rahne ki
jagah सफ़ीर के रहने की जगह)

सफ़ारिश (स - म)

SIFÁRISH सिकारिश

अभिस्ताव (Abhistáv अभिस्ताव)
अनुशंसा (Anushansa अनुशंसा)
सिपारिश (Sipárish सिपारिश)

SAF,FAK सफ़ाक (स - म) सफ़ाक

1. रक्त पाती (Rakt páti रक्त पाती)
कातिल (Qátíl कातिल)
2. निदर्य (Nirdai निदर्य) बे रहम
(Be rahm बे रहम)

SIFÁL सिकाल (स - म) सिकाल

1. मृत्पात्र (Mrit pátr मृत्पात्र)
मट्टी का बर्तन (Matti ka bartan
मट्टी का बर्तन)

2. खप्पर (Khappar खप्पर) मट्टी का
ठीकरा (Matti ka thíkra मट्टी का
ठीकरा)

SAFÍNA سफीنا (ع - مذ)

1. नौका (Nauka नौका) नाव (Náo नाव) कश्ती (Kashti कश्ती)
2. किताब (Kitáb किताब) काराज़ (Kághaz काराज़)
3. आदेश पत्र (Ádesh pattr आदेश पत्र) हुकम नामा (Hukm náma हुकम नामہ)

SAFÍH سफीه (ع - ص)

मूढ़ (Múrh मूढ़) निर्बुद्धि (Nirbud, dhi निर्बुद्धि) बेवकूफ (Be vaqúf बेवकوف)

SAQ,QA सक्का (ع - مذ)

पानी भरने वाला (Páni bharne vála पानी भरने والا) भिश्ती (Bhishti भिश्ती)

SAQÁBA سقابه (ع - مذ)

जलपात्र (Jal pátrr जल पात्र) पानी की टंकी (Páni ki tanki पानी की टंकी)

SAQAR سقر (ع - مذ)

नरक (Narak नरक) रौरव (Raurav रौरव) दोझख (Dozakh दोझख)

SAQ,F سقف (ع - م)

छत (Chhat छत) पाटन (Pátan पाटन)

SUQ(U)M सुक् (ع - مذ)

1. दोष (Dosh दोष) विकार (Vikár विकार) ऐब (Aib ऐब)
2. रोग (Rog रोग) बीमारी (Bímáři बीमारी)

SI (U) F,L सि (सु) फूल (म - مذ) फोक (Phok फोक) फुज़ला (Fuzla फुज़ला)

SIFLA سيفله (ع - مذ)

निकृष्ट (Nik,krisht निकृष्ट) ओछा (Oohha ओछा) कमीना (Kamína कमीना)

SAFÚF سفوف (ع - مذ)

चूर्ण (Chúrn चूर्ण) पिसी हुई चीज़ (Pisi hui chíz ya dava पिसी हुई चीज़) (होئی چیز یا دوا)

SAFED سفيد (ف - ص)

श्वेत (Shwet श्वेत) शुभ्र (Shubhr शुभ्र) भूरा (Bhúra भूरा) सपेट (Sapet सपेट)

سفيد پوش (ف - ص)

SAFED-POSH सफ़ेद पोश

1. श्वेतांबर (Shetámbar श्वेतांबर) सफ़ेद कपड़े पहिने वाला (Safed kapre pahinne vála सफ़ेद कपड़े पहिने वाला)
2. सब्ब (Sabbhya सब्ब) भला (Bhalá mánas भला) मानस (Bharíf शरीफ)

SAFÍR सफीر (ع - مذ)

दूत (Dút दूत) राज दूत (Ráj dút राज दूत) एम्बैसेडर (Ambassador एम्बैसेडर)

3. गतिभंग (Gati bhang कति भङ्ग)
शेर के वज़न में सकता (Shēr ke
vazn men sakta شعر کے وزن میں
سکتا)

SAKARÁT सकरात (स - मं)

चंद्रा (Ghandra चन्द्रा) यम यातना
(Yam yātana यम यातना) मरते समय
की तकलीफ (Marte samai ki taklīf
मरते से की तकलीफ)

सकन्जबिन (स - मं)

SIKANJBĪN सिकंजबीन

नीबूका शरबत (Nibu ka sharbat नीबू
का शरबत)

SUKÚT सुकूत (स - मं)

मौन (Maun मौन) खामोशी (Khámoshi
चुप्पी (Chuppi) خاموشی)

SUKÚN सुकून (स - मं)

1. शान्ति (Shānti शान्ति) अमन
(Amn अमन)

2. स्थिरता (Isthirata स्थिरता) ठहराव
(Thahráo ठहराव)

3. सुख (Sukh सुख) आराम (Árām
चैन (Chain चैन) आराम)

4. किसी अक्षर का हल् होना (Kisi
akchhar ka hal hona किसी अक्षर का हल होना)
(Jazm जज़म) जज़म (Jazm जज़म)

SUKÚNAT सुकूनत (स - मं)

निवास (Nivás निवास) रहाइश (Rahá-
ish रहैश)

SUQÚT सुकूत (स - मं)

गिर पड़ना (Girpāṇa गिर पड़ना)
निकलना (Qabze se nikalna कब्जे से
निकलना)

सकूत (स - मं)

SUQUTE-ISHTIHA सुकूतेइश्तिहा

मंदाग्नि (Mandāgui मंदाग्नि) भूक
जाती रहना (Bhūk jāti rahna भूक
जाती रहना)

SAQÍM सकीम (स - मं)

1. रुग्ण (Rugn रुग्ण) बीमार (Bímār
(Rogi रोगी) बीमार)

2. विकृत (Vik,krit विकृत) खराब
(Kharáb खराब)

सक़िम (स - मं)

SAQÍMUL-HÁL सकीमुलहाल

1. दुरदशा ग्रस्त (Durdasha grast
बुरा हाल (Bad hál
बुरा हाल)

2. रोग ग्रस्त (Rog grast रोग ग्रस्त)
बीमार (Bímār बीमार)

SAK,TA सकता (स - मं)

1. मूर्च्छारोग (Múrchha rog मूर्च्छा
रोग) एक बीमारी जिसमें आदमी अचेत
हो जाता है (Ek bímári jis men
ádami achet ho jāta hai एक
बीमारी जिसमें आदमी अचेत
हो जाता है)

2. विराम (Virám विराम) रुकाव
(Rukáo रुकाव)

SALÁSAT سلاست (ع - مٹ)

1. सरलता (Saralata) सीधापन (Sidha pan)
2. प्रवाह (Praváh) रवानी (Raváni)

سلاست زبان (ع - مٹ)

SALÁSATE-ZABÁN सलासते ज़बान
कोमला (Komala) फसाहत (Fasáhat)

SALÁSIL सलासिल (ع - مٹ)

- سلسلہ کی جمع ہے لیکن اردو میں
واحد کے معنوں میں مستعمل ہے
शृंखला (Shrinkhala) बेड़ी
(Berī) जंजीर (Zanjir)

SALÁM سلام (ع - مٹ)
प्रणाम (Pranám) बन्दगी (Bandagi)

SALÁMAT سلامت (ع - ص)

1. सुरक्षित (Surakchhit) सुरक्षित (Mahfúz)
2. स्वस्थ (Swasth) तन्दुरुस्त (Tandurust)
3. जीवित (Jívit) जिन्दा (Zinda)

SAL,B सलब (ع - مٹ)

1. निवारण (Nívaran) हटाना (Hatána) दूर करना (Dúr karna)
2. वंचित करना (Vanchit karna)

SIK,KA सिक्का (ع - مٹ)

1. मुद्रा (Muddra) रुपया पैसा (Rupiya paisa)
2. आतंक (Átank) रोब (Rob)

سیک ز (ع - مٹ)

SIK,KA-E-ZAR सिक्काएज़र

- स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra) सोने का सिक्का (Sone ka sikka)

سیک کاغذی (ع - مٹ)

SIK,KA-E-KÁGHASI सिक्का कागज़ी

- पत्र मुद्रा (Pattr muddra) नोट (Note)

SAG सग (ع - مٹ)

- श्वान (Shwán) कुकुर (Kuk,kur) कुत्ता (Kutta)

SIL सिल (ع - مٹ)

1. फेफड़ों का ज़ख्म (Phepharon ka zakhm)
2. यक्ष्मा रोग (Yakchhma rog) तपेदिक (Tape diq)

SILÁH सिलाह (ع - مٹ)

- अस्त्र (Astr) हथियार (Hathiyár)

سلاح خانه (ع - مٹ)

SILÁH-KHÁNA सिलाहखाना

- शस्त्रागार (Shastrágár) हथियार रखने की जगह (Hathiyár rakhne ki jagah)

4. सम्बन्ध (Sambandh سمبندھ)

तत्सल्लुक (Ta,alluq تعلق)

5. वंशावली (Vanshāvali ونشاوولی)

कुरसी नामा (Kursī nāma کورسی
نامہ)

سلسلہ بندی (ع - ف - مٹ)

SIL,SILA-BANDI सिल्सिला बन्दी

1. क्रम बढ़ता (Kram bad,dhata क्रम
ترتیب (Tartīb بددھتا)

2. पंक्ति बढ़ता (Pankti bad,dhata
पंक्ती बढ़ता (Panktī bad,dhata)
एक कतार में होना (Ek qatār men hona
ایک قطار میں ہونا)

SULTÁN सुल्तान (ع - مذ)

राजा (Rāja राजہ) भूपति (Bhūpati
भूपति (Bhūpati) बादशाह (Bādshāh
بادشاہ)

SALAF सल्फ (ع - ص)

1. पूर्वज (Purvaj پوروज) पुराने बुजुर्ग
(Purāne buzurg پورانے بزرگ)

2. अगला (Agla اگلا) पहिले वाला
(Pahile vāla پہلے والا)

SILK सिल्क (ع - مٹ)

1. सूत्र (Sūtr सूत्र) डोरा (Dora دورا)

2. पाट (Pāt पाट) कौशेय (Kausheya
कौशेय (Kausheya) रेशम (Resham
रेशم)

سلك مروارید (ع - مٹ)

SILKE-MARVÁRID सिल्के मर्वारीद

मुक्तादाम (Mukta dām मुक्ता दाम)

मोतियों की लड़ी (Motiyon ki lari
मोतीوں کی لڑی)

(ونچت کرنا) छीन लेना (Chhīn

lona چھین لینا)

SILAH सिल्ह (ع - مذ)

शस्त्र (Shastr शस्त्र) हथियार

(Hathiyār हथियार)

سلاح پوش (ع - ص)

SILAH-POSH सिल्हपोश

सशस्त्र (Sashastr शसस्त्र) हथियारबन्द

(Hathiyār band हथियार بند)

سلاح خانه (ع - مذ)

SILAH-KHĀNA सिल्हखाना

शस्त्रागार (Shastragar शस्त्रागार)

असिल्हखाना (Asliha khāna اسلحه
خانه)

سلاح شور (ع - مذ)

SILAH-SHOR सिल्हशोर

सैनिक (Sainik सैनिक) सिपाही (Sipāhī
सिपाही)

سلسیل (ع - مٹ)

SAL,SABIL सल्सबिल

स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nah,r
स्वर्ग की एक नहर)

SIL,SILĀ सिल्सिला (ع - مذ)

1. शृंखला (Shrinkhala شرنکھلا)

ज़ंजीर (Zanjīr زنجیر)

2. श्रेणी (Shreni श्रेणी) कतार (Qatar
قطار)

3. क्रम (Kram क्रम) तरतीब (Tartīb
ترتیب)

SALÍM سلیم (ع - ص)

1. गम्भीर (Gambhír گمبیر) मतीन (Matín متین)
2. उचित (Uchit اچت) ठीक (Thík تھیک)

سلیم الطبع (ع - ص)

SALÍMUT-TAB,A सलीमुत्तब

- गम्भीर (Gambhír گمبیر) सुशील (Sushíl سوشیل) मुतहम्मिल (Muta-ham,mil متحمل)

SAM سم (ع - مذ)

- विष (Vish ویش) गरल (Garal گرل) जहर (Zahr زهر)

SAMA समा (ع - مذ)

- आकाश (Ákásh आकाश) गगन (Gagan गगन) आसमान (Ásmán آسمان)

سماجت (ع - مٹ)

SAMÁJAT समाजत

- विनय (Vinai ونے) विनती (Vinati वीनती) खशामद (K_hushamed خوشامد)

SAMA,A समाश्च (ع - مذ)

1. श्रवण (Shravan شررون) सुनना (Sunna سننا)
2. राग (Rág राग) गान (Gán گان)

SAMÁ,AT समाश्चत (ع - مٹ)

1. श्रवण (Shravan شررون) सुनना (Sunna سننا)
2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti شررون شکتی) सामिआ (Sámiá سامیة)

SULÚK सुलूक (ع - مذ)

1. आचार (Áchár آچار) व्यवहार (Vyavhár ویوہار) अमल (Amal عمل)
2. पुण्य (Pun,nya پنیہ) भलाई (Bhalái بهلائی)
3. ईश्वर प्राप्ति (Íshwar prapti ایشور پراپتی) तलाशे हक (Taláshe-haq تلاش حق)

SALÍS सलीस (ع - ص)

1. सरल (Saral सरل) आसान (Ásán آسان)
2. कोमला (Komala کوملا) वह इबारत जिसमें मोटे और कठिन शब्द न हों (Voh ibarat jis men mote aur kathin shabd na hon وہ عبارت جس میں موٹے اور کٹھن شبد نہ ہوں)

SALÍQA سلیقہ (ع - مذ)

1. शिष्टता (Shish,tata شیش تاتا) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. योग्यता (Yoggyata یوگیتتا) कुशलता (Kushalata کوشلتا) सलाहियत (Saláhiyat صلاحیت) काम करने की तमीज़ (Kám karne ki tamíz کام کرنے کی تمیز)

سلیقہ مند (ع - ص)

SALÍQA-MAND सलीकामन्द

- शिष्ट (Shisht شیشٹ) सभ्य (Sabh,bhya سبھ) तमीज़दार (Tamíz dár تميز دار)

muláim hoti hai ایک جانور جس کی کھال بہت ہی ملائم ہوتی ہے)

2. उस जानवर की खाल (Us jānvar ki khál (اس جانور کی کھال)

SAMUM سموم (ع - مٹ)

1. विषाक्त वायु (Vishákt váyu (وہشاکت وایو
bava (زہریلی ہوا)

2. लपट (Lapat (لہٹ لڑو (Lú)

SAM,MI سمنی (ع - ص)

विषाक्त (Vishákt (وہشاکت
(Vishaila (وہشیلہ
(Zahrila (زہریلا

SAMÍ,A समीअ (ع - مذ)

1. श्रोता (Shrota (شروتا
(Sunne vála (سننے والا)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám (ایشور کا ایک نام)

SAN سن (ع - مذ)

वत्सर (Vatsar (وتسر
(Sál (سال سال (ورس)

SIN سین (ع - مذ)

आयु (Áyu (ایو
(Umr (عمر)

SANA سنا (ع - مٹ)

स्वर्ण पत्री (Swarn pátrī (سورن پتری
(Ek rechak patti (ایک رچک پتی
(ریچک پتی)

SINÁN سیناں (ف - مٹ)

तीर की नोक (Tír ki nok (تیر کی نوک
(نوک)

SAMÁVI समावी (ع - ص)

1. आकाशीय (Ákáshīya (آکاشیہ)

आसमानी (Ásmāni (آسمانی)

2. दैवी (Daivi (دایوی
(Ghaibi (غیبی

SAM,A समअ (ع - مٹ)

1. कर्ण (Karn (کرن
(Kán (کان

2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti (شرون شکتی
(Samá,at (سماات
(ساعت)

سمع خراشی (عف - مٹ)

SAM,A-KHARÁSHI समअ खराशी

बकबक से कान खाना (Bak bak se kán khána (بک بک سے کان کھانا)

SAMAN समन (ع - مٹ)

नवमल्लिका (Nav mallika (نو ملکا
(Chameli (چمیلی

SAMAND समन्द (ف - مذ)

अश्व (Ash,shwa (اشو
(Váji (واجی
(Ghoṛa (گھوڑا

SAMANDAR समन्दर (ف - مذ)

अग्नि कीट (Agni kīt (اگنی کیٹ
(Ek kíṛa (ایک کیڑا
jo ág men rahta hai (آگ میں رہتا ہے)

SAMÚR समूर (ع - مذ)

1. समूर (Samúru (سمورو
ایک جانور جس کی کھال بہت ہی ملائم ہوتی ہے
(Ek jānvar jis ki khál bahut hi

ari got کپڑوں کے کنارے کی چوڑی (اور آری گوت)

سنجیدگی (ف - مٹ)

SAN, JĪDAGI سنجیدگی

گمبیرتا (Gambhīrata گمبیرتا)

متانت (Matānat متانت)

SANJĪDA سنجیدہ (ف - ص)

1. گمبیر (Gambhīr گمبیر) مترین (Matīn مترین)

2. جچا تولا (Jāchā tula جچا تولا) موزوں (Mauzūn موزوں)

SINDĀN سندان (ف - مذ)

نہائی (Nihāī) آہرن (Ahraṇ آہرن)

سن رسیدہ (عف - ص)

SIN-RASĪDA سین رسیدا

وایوگت (Vayogat وایوگت) بڑا (Būḡla وایو وریڈ) (Vayo vriddh وایو وریڈ) (بڑھا)

SANG سنگ (ف - مذ) سنگ

پرستار (Prastar پرستار) پاشان (Pāshān پاشان) پتھر (Shīla شلا) (Pat, thar پتھر)

سنگ آہن ربا (ف - مذ)

SANGE-ĀHAN-RUBA سانگہ آہن روبا

چمبک (Chumbak چمبک) مقلطہس (Maqnātīs مقلطہس)

سنگ پشت (ف - مذ)

SANG-PUSHT سانگ پشٹ

کرم (Kurm کرم) کچھپ (Kaḥ, ohhap کچھپ) کچھوا (Kaḥhva کچھوا)

SUM, BUL سنبول (ف - مذ)

1. جٹا مانسی (Jata mānsi جٹا مانسی)

بالھار (Bālehhar بالھار)

2. اَلک (Alak اَلک) زلف (Zulf زلف)

SUN, NAT سُنّت (ع - مٹ)

1. نِیم (Niyam نِیم) پدھتی (Pad, dhati پدھتی) تریقا (Tarīqa تریقا)

2. وہ طریقہ جس پر محمد صاحب اور ان کے اصحاب چلے (Voh tarika jis par mohammad sahib aur un ke as, hāb chale وہ طریقہ جس پر محمد صاحب اور ان کے اصحاب چلے)

3. ختلہ (Khatna ختلہ) مسلمانانی (Musalmāni مسلمانانی)

سَنجَاب (ف - مذ)

SA (I) NJĀB س (س) نجاَب

1. ایک جانور جو چوہ سے بڑا ہوتا ہے اس کی خال کا پوستین بنتا ہے (Ek jānvar jo chūhe se bāra hota hai, us ki khāl ka postīn banta hai ایک جانور جو چوہ سے بڑا ہوتا ہے اس کی کھال کا پوستین بنتا ہے)

2. سَنجَاب کی خال (Sanjāb ki khāl سَنجَاب کی کھال)

SANJĀF سَنجَاف (ف - مٹ)

کپڑوں کے کنارے کی چوڑی اور آڑی گوت (Kapron ke kināre ki chāuṛī aur

سنگ ساز (ف - مذ)

SANG-SAZ संग साज़

वह आदमी जो छापे खाने में पत्थर को
ठीक करता और उसकी गलतियाँ बनाता है
(Voh ādami jo chhāpe khāne men
pat,thar ko thīk karta aur us ki

غلطیاں بناتا ہے وہ آدمی جو
چھاپے خانے میں پتھر کو تھیک کرتا
(اور اسکی غلطیاں بناتا ہے)

سنگ فسان (ف - مذ)

SANG-FASĀN संग फसां

शाण (Shān شان) सान रखने का पत्थर
सान رکھنے کا پتھر (Sān rakhne ka pat,thar)
(کا پتھر)

سنگلاخ (ف - ص)

SANGLĀKH संगलाख

पथरीली ज़मीन (Pathrīlī zamīn پتھریلی
زمین)

SANGAM संगम (ف - مذ)

संगम (Sangam سنگم) दो नदियों के
मिलने की जगह (Do nadiyon ke milne
ki jagah دو ندیوں کے ملنے کی جگہ)

سنگ مٹانہ (ف - مذ)

SANGE-MASĀNA संगे मसाना

अश्मरी (Ashmari अशमरी) पथरी
(پتھری Patbri)

سنگ مرمر (ف - مذ)

SANGE-MARMAR संगे मरमर

श्वेत प्रस्तर (Shwet prastar شہت
پستار)

سنگ تراش (ف - ص)

SANG-TARĀSH संग तराश

शिलाकार (Shilākār شیلاکار) पत्थर का
काम बनाने वाला (Pat,thar ka kām
banāne wāla پتھر کا کام بنانے والا)

سنگ خارا (ف - مذ)

SANGE-KHĀRA संगेखारा

एक प्रकार का बहुत ही कड़ा पत्थर
(Ek prakār ka bahut hī kṛa pat,thr
(ایک پرکار کا بہت ہی کڑا پتھر)

سنگ دل (ف - ص)

SANG-DIL संगदिल

पाषाण हृदय (Pāshān hridai پاشان
ہریدے) निष्ठुर (Nishthur نیشٹور)
बेरहम (Be rahm بے رحم)

سنگ راه (ف - مذ)

SANGE-RĀH संगे राह

1. मार्ग बंध (Mārg bandh مارگ
بندھ) रास्ते का पत्थर जो आने जाने
में बाधक हो (Rāste ka pat,thar
jo āne jāne men bādhak ho راستے
کا پتھر جو آنے جانے میں بادھک
هو)

2. बाधक (Bādhak بادھک) विघ्नकारी
(Vighn kāri وگھن کاری) मुज़ाहिम
(Muzāhim موزاحم)

سنگ ریزہ (ف - مذ)

SANG-REZA संग रेज़ा

शिला कण (Shila kan शिलाکن) रोड़ा
(Rōṛa رورّا) कंकड़ी (Kankarī کنگڑی)

SIVA سیوا (ع - مذ) سوا

اتریرکت (Atirikt) اترکت
(Aláva علاوة) بجوڑ (Bajuz)

SAVÁD سواد (ع - مذ) سواد

1. کالیمہ (Kálímā) سیواہی
(Siyáhi سیہاہی)

2. کسی نگر یا شہر کی
شہریت (Kisi nagar ya shahar ki
síma ki shaharíyat کسی نگر یا
آبادی کی سیما کی شہریت)

SAVÁR سوار (ف - ص) سوار

1. اشواروہی (Ash,shwárohi) سوار
گھڑ سوار (Ghur savár گھڑ سوار)

2. آروڑ (Árúrh) چڑا ہوا
(Chara hua چڑا ہوا)

SAVÁRI ساری (ف - مٹ) ساری

واہن (Váhan) سوار ہونے کی
بجیڑ (Savár hone ki bhíj سوار ہونے کی
بجیڑ)

SAVÁL سوال (ع - مذ) سوال

1. جیگیا (Jiggyása) پرسن
(Prishn پرسن) پوچھ تاچھ (Púchh
táchh پوچھ تاچھ)

2. پراثرنا (Práthana) درخواست
(Darkhást درخواست)

SAVÁLÁT سوالات (ع - مذ) سوالات

سوال کی جمع

پرسناوالی (Prashnávali پرسناوالی)

ایک प्रकार کا سفید اور
چکنا پتھر (Ek prakár ká safod
aur chikna pat,thar ایک پرکار کا
سفید اور چکنا پتھر)

SANGIN سنگین (ف - ص) سنگین

1. پتھر کا بنا ہوا (Pat,thar ka
bana hua پتھر کا بنا ہوا)

2. گف (Gaf گف) گاڑھا (Gārha گاڑھا)

3. پرجند (Prachand) سخت
(Sákht سخت)

4. ایک پتلی بندوق جو بندوق کی
نوک پر لگاتے ہیں (Ek patli barohhi jo
bandúq ki nok par lagáte hain
ایک پتلی بندوق کی
نوک پر لگاتے ہیں)

سنگین دل (ف - ص)

SANGÍN-DIL سنگی دل

دیکھو 'سنگ دل'

SANGÍNI سنگینی (ف - مٹ) سنگینی

1. شلاتو (Shiláttwa) پتھر پن
(Pat,thar pan پتھر پن)

2. گھنٹو (Ghanattwa) ٹوس پن
(Thospan ٹوس پن)

3. درڑھتا (Drihata) مضبوطی
(Mazbúti مضبوطی)

4. بھیانکتا (Bhayánakata) خطرناکی
(Khatarnáki خطرناکی)

SU سو (ف - مٹ) سو

دشا (Disha) اور (Or) اور
طرف (Taraf) طرف

सवाल नामे (अ - म)

जैसे पर (Jis ke par jal gae hon)

(जल गئے हों)

SAVÁL-NAMÁ सवाल नामा

प्रश्नावली (Prashnávali)

सवालों का कागज़ (Saválon ka kághaz)

(सवालों का काग़)

2. निःसहाय (Nis,saháe)

लाचार (Láobár)

सोख्ते बिछत (ब - स)

सोअनचै मरी (अ - म)

SOKH,TA-BAKHT सोख्ता बख्त

दग्ध भाग (Dagdh bhág)

अभागी (Abhági)

(बद किस्मत)

SUVÁNEHE-UMRI सवानेहे उमरी

जीवनी (Jívani)

(जीवन चरित्र)

सोख्ते जान (अ - स)

सोअनचै नगर (अ - म)

SOKH,TA-JÁN सोख्ता जा

दग्ध हृदय (Dagdh hridai)

अत्यंत दुखी (Atyant dukhi)

(दिल जला)

SAVÁNEH-NIGÁR सवानेह निगार

जीवनी लेखक (Jívani lekhak)

(वाकिया निगार)

(वाक्ये नगर)

सोख्ते जगर (अ - स)

सोख्ती (अ - स)

SOKH,TA-JIGAR सोख्ता जिगर

'सोख्ते जान'

सोख्ते डल (अ - स)

SOKH,TANI सोख्तनी

दाह्य (Dáhya)

जलाने के

जलाने के

(जलाने के)

SOKH,TA-DIL सोख्ता दिल

'सोख्ते जान'

सोख्ते قسمت (अ - स)

SOKH,TA सोख्ता (अ - स)

1. दग्ध (Dagdh)

जला हुआ (Jala hua)

(जला हुआ)

SOKH,TA-QISMAT सोख्ता किस्मत

'सोख्ते बिछत'

SÚD सूद (अ - म)

1. लाभ (Lábh)

2. कुसीद (Kusid)

(ब्याज)

2. तप्त (Tapt)

(गमगीन)

सोख्ते बाल (अ - स)

SOKH,TA-BÁL सोख्ता बाल

1. दग्ध पद (Dagdh pakobh)

(जिस के पर जल गए हैं)

SAUDA सौदा (अ - म)

1. वात (Vát)

वृद्धि जीवी (Vridhhi jīvi وردھی جیوی)

ब्याज खोर (Byāj khor بیاچ خور)

سود مند (ف - ص)

SUD-MAND सूद मन्द

लाभ दायक (Lābh dāyak لایب دایک)

मुफीद (Mufīd مفید)

SURĀKH सुराख (स - मं) सुराख

1. छिद्र (Chhiddr छेदर) छेद (Ched छेद)

2. विवर (Vivar वीवर) बिल (Bil बिल)

सुराख दार (फ - स)

SURĀKH-DĀR सुराख दार

छिद्रित (Chhiddrit छेदरित) छेद दार (Chhed dār छेददार)

SOZ सोज (स - मं) सोज

1. तपन (Tapan तपन) जलन (Jalan जलन) सोझिश (Sozish सोजिश)

2. जलाने वाला (Jalāne vāla जलाने वाला)

दوسरे معलों में مرکبات کا
آخری جز ہو کر آتا ہے جسے
'جان سوز'

SOZĀK सोजाक (स - मं) सोजाक

मूर्त्रेन्द्रिय का एक रोग (Mūttrenddriya ka ek rog मूर्त्रेन्द्रिय का एक रोग)
(सोजाक) (Sūzāk)

SOZĀN सोजां (स - मं) सोजां

ज्वलंत (Jwalant ज्वलंत) जलता हुआ (Jalta hua जलता हुआ)

SOZISH सोझिश (स - मं) सोझिश

1. तपन (Tapan तपन) जलन (Jalan जलन)

धातु (Sharīr men ki ek dhātu)

शरीर में की ایک دھاتو

2. उन्माद (Unmād अनमद) पागल पन (Pāgal pan पागल पन)

3. प्रेम (Prem प्रेम) इश्क (Ishq عشق)

4. खरीद फरोख्त (Kharīd farokht खरीद फरोخت) सौदा सुलुफ (Saudā suluf سودا سلف)

5. लग्न (Lagn लग्न) धुन (Dhun دھن)

سودا زده (ع - ص)

SAUDA-ZADA सौदा ज़दा

उन्मादी (Unmādi انمادی) उन्मत्त

(पागल) (Pāgal, Unmatt अनमत्त)

सोदाग्र (ع - मं)

SAUDĀGAR सौदागर

व्यापारी (Vyāpārī व्यापारी) व्यवसायी

(Vyav,sāi व्यावसायी) वणिक् (Vanik वणिक्)

(ताजिर) (Tājir ताजिर) सोदाग्री (ع - मं)

SAUDĀGARI सौदागरी

वाणिज्य (Vānijya وانجیه) व्यापार

(Vyāpār व्यापार) व्यवसाय (Vyav,sāe व्यावसाय)

(तिजारत) (Tijarat तिजारत) (सोदाई) (Saudāī)

उन्मत्त (Unmatt अनमत्त) विद्विप्त

(पागल) (Pāgal, Vichh,ehipt पागल)

सुदखोर (स - मं)

SUD-KHOR सूदखोर

कुसीद जीवी (Kusīd jīvi کوسید جیوی)

سوقیانہ (عف - ص)

BÚQIYÁNA سقریانہ

آشلیل (Ash, lil) بازاریں
جیسا (Bazáriyon jaisa)
اوچھا (Ochhá) جیسا

SOG سوغ (ف - مذ)
شوک (Shok) ماتم (Mátam)
رنج (Ranj) ماتم

SAUGAND سؤگند (ف - مذ)
شپتہ (Shapath) قسم
سؤگندھ (Saugandh) قسم

SOG-VÁR سوغ وار (ف - ص)
شوک گرسٹ (Shok grast)
سوغ مانانے والا (Sog manáne vála)
سؤگی (Sogi) سؤگ مانانے والا

SAUHÁN سؤهان (ف - مذ)
بسولا (Basúla) رندا (Randa)
رندہ

سؤهان روح (عف - مذ)

SAUHÁNE-RÚH سؤهانہ رُح
انتہ شلیہ (Antah shallya)
دُکھ دائی (Dukhdái) رُح
دُکھ فرسا (Rúh farsa) فرسا

SU, A سؤء (ع - مذ)

1. विकार (Vikár) خرابی (Kharábi) خرابی
2. रोग (Rog) بیماری (Bimári) بیماری

2, چیناگ (Chinag) پشہاب کی
جالن (Pesháb ki jalan) پشہاب
کی جان

SOZAN سوزن (ف - مذ)
سؤچکا (Súchika) سؤی
سؤی

SOZINDA سؤزیندا (ف - ص)
داہک (Dáhak) جلالانے والا
جالانے والا (Jaláne vála)

سوزن کاری (ف - مذ)

SOZAN-KÁRI سؤزن کاری
سؤی کا کام (Sui ka kám)

SUSMÁR سؤسمار (ف - مذ)
گوہیکا (Godhika) گوہا
گوہ (Goh) گوہا

SAUSAN سؤسن (ف - مذ)
کؤمؤدینی (Kumudini) لیلی
لیلی (Lily)

سؤغات (عف - مذ)

SAUGHÁT سؤغات
پورسکار (Puras-kár) پورسکار
تؤھفہ (Tuhfa) تؤھفہ

SÚFÁR سؤفار (ف - ص)
شہر پاکچہ (Shar pakchh) شہر
تیر کی چؤٹکی (Tír ki chutki) تیر کی
چؤٹکی

SÚQ سؤق (ع - مذ)
ہٹ (Hatt) ہٹ (Hát) ہٹ
بازار (Bázár) بازار

हुआ (Dara hua) (درا هوا)

سوء ادب (ع - مذ)

سهم ناک (ف - ص)

SU-E-ADAB سوء ادب

SAH,M-NÁK सहْم ناک

धृष्टता (Dhrish,tata) (دهرش تتا) वे

भयंकर (Bhayankar) (بهيلنکر) डरावना

अदबी (Be adabi) (بے ادبی)

(Daráona) (دراونا)

سوء ظن (ع - مذ)

SAH,V सह_v (ع - مذ)

SU-E-ZAN سوء ظن

1. प्रमाद (Pramád) (پرماد) भूल (Bhúl) (بھول)

दुर्भावना (Durbháona) (دربھاونا) बद-

2. त्रुटि (Truti) (त्रुटी) गलती (Ghalati) (غلطي)

गुमानी (Bad gumáni) (بد گمانی)

SUHA सुहा (ف - مذ)

एक बहुत छोटा तारा (Ek bahut chhota

tára) (ایک بہت چھوٹا تارا)

SAH,VAN सह_vन (ع - ص)

भूल में (Bhúl men) (بھول میں) गलती से (Ghalati se) (غلطي سے)

سه پہلو (ف - ص)

SEH-PAHLU सिंह पहलू

त्रिकोण (Trikon) (تريکون) तिकोना

(Tikona) (تکونا)

SUHÚLAT सुहूलत (ع - مث)

सुगमता (Sugamata) (سوگمتا) आसानी (Ásáni) (آسانی)

سه شنبه (ف - مذ)

SEH-SHAMBA सिंह शंबा

SAHI सही (फ - व)

सरल (Saral) (سرل) सीधा (Sídha) (سیدھا) रास्त (Rást) (راست)

मंगल वार (Mangal vár) (ملگل وار)

मंगल (Mangal) (ملگل)

SUHAIL सुहैल (ع - مذ)

एक तारा (Ek tára) (ایک تارہ)

SAH,L सह_l (ع - ص)

सरल (Saral) (سرل) सहज (Sahaj) (سهج)

सुगम (Sugam) (سوگم) आसान (Ásán) (آسان)

SAHÍM सहिम (ع - ص)

अंशी (Anshi) (انشی) भागीदार (Bhágidár) (بھاگی دار) हिस्से दार (Hisse dár) (حصے دار)

سهل انکار (ع - ص)

SAH,LAN,KÁR सहल नकार

आलसी (Álasi) (آلسی) सुस्त (Sust)

(Dhíla) (دهیلا) दीला (Dhíla) (دیلہ)

SÍ-MURGH सी मुर्ग (ف - مذ)

एक बहुत बड़ा पक्षी (Ek bahut bara pakohhi) (ایک بہت بڑا پکڑھی)

سهم گیں (ف - ص)

SAH,M.GÍN सहْم गी

भय भीत (Bhai bhít) (بھیت) डरा

سیاست دان (ف - ص)

SIYÁSAT-DÁN سیاسات دان

کڑ (نی تگ گیه) (Nítiggya) नीतिश

کوٹ نی تگ گیه (Kút-nítiggya) नीतिश

سیاسات جاننے والا (Siyásat jánne vála) سیاست جاننے والا

SAI,YÁL سैयाल (ع - ص)

درو (Drav) तरल (Taral)

بہنے والی چیز (Bahne váli chíz)

(بہنے والی چیز)

SIYÁH سیاہ (ف - ص)

1. کُشنا (Krishn) काला (Kála)

2. اشوبھ (Ashubh) मनहूस (Manhús)

سیاہ باطن (ع - ص)

SIYÁH-BÁTIN سیایہ باتین

دُشٹاتما (Dushtát,ma) पापी

(Pápi) खबीस (Khabís) (پاپی)

سیاہ بخت (ف - ص)

SIYÁH-BAKHT سیایہ بخت

ہت भाग्य (Hat bhággya) هت بھاگم

अभागा (Abhága) बद किस्मत

(Bad qismat) بدقسمت

سیاہ پوش (ف - ص)

SIYÁH-POSH سیایہ پوش

1. नीलांबर (Nílámbar) काले

कपड़े पहिने हुए (Kále kapre pahine hue)

(کالے کپڑے پہنے ہوئے)

2. सोगी (Sogi) मातमदार

(Mátamdár) (ماتم دار)

SAI,YÁH सैयाह (ع - ص)

भ्रमण कर्ता (Bhraman karta) भ्रम

सैलानी (Sailáni) (کرنا)

SIYÁHA'T सियाहत (ع - مٹ)

भ्रमण (Bhraman) पर्यटन

(Paryatan) सफर (Safar) (پریتن)

SIYÁDAT सियादत (ع - مٹ)

श्रेष्ठता (Shresh,thata) (شریہس تہتا)

उत्तमता (Uttamata) बुजुर्गी

(Buzurgi) सरदारी (Sardári)

(سر داری)

SAIYÁR सैयार (ع - ص)

चक्कर खाने वाला (Chakkar kháne)

घूमने वाला (Ghúmne vála) (چکر کھانے والا)

(گھومنے والا)

SAIYÁRA सैयारा (ع - مذ)

1. वह तारा जो गति मान रहता है (Voh)

तारा जो गतिमान रहता है (tára jo gatimán rahta hai)

ग्रह (Grah) (جو گتی مان رہتا ہے)

(گرہ)

2. तारा (Tára) नक्षत्र (Nakshattr)

(نکچتر)

SIYÁSAT سیاسات (ع - مٹ)

1. राज नीति (Ráj niti) राज

काज (Ráj káj) पालि टिक्स

(पालی ٹیکس)

2. दंड (Dand) सज़ा (Saza)

(دند)

3. धमकी (Dhamki) सक्ती

(سختی)

کالوٹا (Kāla kalūta) کلا کلوٹا

سیاہ چشم (ف - ص)

SIYĀH-KĀR سیایہ کار (ف - ص)

SIYĀH-CHASHM سیایہ چشم

کرم کرم (Krishn karma) کزشن
(دراچاری) (Durāchāri) کرم
بد چلن (Bad chalan) بد چلن

کالی آںکھوں والا (Kālī ānkhon vāla)
کالی آنکھوں والا

سیاہ دل (ف - ص)

SIYĀH-DIL سیایہ دل

SIYĀH-MAST سیایہ مست

1. پاپاتما (Papātma) دُراتما

مدونمست (Madonmatt) مدونمست
نشہ منے چور (Nāshe men chūr) نشہ
(میں چور)

(دُراتما) بد باتین (Durātma)
(بدباطن) (Bad bātin)

2. نیشثور (Nishthur) بے رحم
(بے رحم) (Be rahm)

سیاہ رو (ف - ص)

SIYĀHI سیایہی (ف - ص)

SIYĀH-RU سیایہ رُ

1. کالیمہ (Kālimā) کالا پن
(کالپن) (Kāla pan)

2. ماسی (Masi) رُشنائی (Rau-shanāī)
(روشنائی)

1. کالے منہ والا (Kāle munh vāla)
(کالے منہ والا)

2. کلنکیت (Kalankit) بدنام
(بدنام) (Bad nām)

3. ماسی مُکھ (Masi mukh) کُکرمی
(کُکرمی) (Ku karmi) بد
چلن (Bad chalan) بد چلن

سیاہ زبان (ف - ص)

SAIYID سید (ع - م)

SIYĀH-ZABĀN سیایہ زبَان

1. ادھیپتی (Adhipati) سردار
(سردار) (Sardār)

2. پُجی (Pūjya) مانن (Mān, nya)
(بزرگ) (Buzurg) مانن

3. ہزرت فاطمہ کی اولاد (Hazrat)
Fātima ki aulād (اولاد)

شاہ سید (Shāp siddh) شاہ سید
وہ آدمی جس کا کوسنا کُورن لگ
جائے (Voh ādami jis ka kosna fauran)
lag jāe (لگ جائے)

SAIR سیر (ع - م)

سیاہ قام (ف - ص)

1. بھرامن (Bhraman) سیایہت
(سیاہت) (Siyaḥat)

SIYĀH-FĀM سیایہ فام

کُشنانگ (Krishnāng) کالسا

विहार क्षेत्र (Vihār chhettr) (वहार चैतु)
तफरीह गाह (Tafrih gáh) (तफरीह गाह)

SERI सेरी (फ - म्) सिरि
तृप्ति (Tripti) (तृप्ति) आसुदगी (Ásúdagī)
(आसुदगी)

SAIF सैफ (ए - म्) सिफ
कृपाण (Kripán) (कृपाण) खड्ग (Khadg)
तलवार (Talvár) (तलवार) (कहडग)

SAIL सैल (ए - न्) सिल
1. प्रवाह (Praváh) (प्रवाह) बहाव
(Baháo) (बहाव)
2. प्लावन (Plávan) (प्लावन) बाढ़
(Bárh) (बाढ़)

SAILÁB सैलाब (ए - म्) सिल्लब
जल प्लावन (Jal plávan) (जल प्लावन)
बाढ़ (Bárh) (बाढ़) तूफान (Túfán)
(तूफान)

SAILÁN सैलान (ए - म्) सिलान
प्रवाह (Praváh) (प्रवाह) खाव (Sráv) (खाव)
बहाव (Baháo) (बहाव)

SELI सेली (फ - म्) सिली
तल प्रहार (Tal prahár) (तल प्रहार)
चपेट (Chapot) (चपेट) थप्पड़
(Thappar) (थप्पड़)

SÍM सीम (फ - म्) सिम
रजत (Rajat) (रजत) चाँदी (Chandī)
(चाँदी)

SÍMÁB सीमाब (ए - म्) सिमाब
पारद (Párad) (पारद) पारा (Pára) (पारा)

2. विहार (Vihār) (वहार) हवाखोरी
(Havakhori) (हवाखोरी)

3. कौतुक (Kautuk) (कौतुक) तमाशा
(Tamásha) (तमाशा)

3. मनोरंजन (Mano ranjan) (मनोरंजन)
दिल बहलाव (Dil bahláo) (दिल बहलाव)

SER सेर (ए - म्) सिर
1. तृप्त (Tript) (तृप्त) आसुदा (Ásúda)
(आसुदा)

2. संतुष्ट (Santusht) (संतुष्ट) मुतमहन
(Mutma, in) (मुतमहन)

SERÁB सेराब (ए - म्) सिराब

1. सिंचित (Sinchit) (सिंचित) सोंचा
हुआ (Síncha hua) (सिंचा हुआ)
2. हरा भरा (Hara bhara) (हरा भरा)
तरो ताजा (Taro táza) (तरो ताजा)

SÍRAT सीरत (ए - म्) सिरत

1. चरित्र (Charittr) (चरित्र) केरेक्टर
(Character) (केरेक्टर)

2. स्वभाव (Swabháo) (स्वभाव) आदत
(Ádat) (आदत)

3. जीवनी (Jívani) (जीवनी) सवानिह
उम्री (Savánech umri) (सवानिह उम्री)

सिरचश्म (ए - म्) सिरचश्म

SER-CHASHM सेर चश्म
उदार (Udár) (उदार) खाने खिलाने वाला
(Kkáne khiláne vála) (खाने के लाने वाला)

सिरगाह (ए - म्) सिरगाह

SAIR-GÁH सैर गाह
क्रीडास्थल (Kridásthal) (क्रीडास्थल)

زبردستی (Zabar-dastī) زباردستی

سینہ سپر (ف - ص)

SĪNA-SIPAR سِنا سِپار

سینہ سِنا تانے ہوا (Sīna tāne hue) سِنا تانے ہونے پر آپاقت کا سامنا کرنے پر تیار (Har āpattī ke sāmna karne par taiyār) ہر آپاقتی کا سامنا کرنے پر تیار

SĪNI سِنی (ف - مٹ)

سِنی (Isthāl) استہال (Parāt) پرات (Thāli) تھالی (ہرات)

SIYAH سیہ (ف - ص) دیکھو 'سیاہ'

(اس لفظ کے سارے مرکبات 'سیاہ' کے تحت دیکھئے)

SĪMIYA سِمییا (ع - مٹ)

1. اندر جال (Indrijāl) اندر جال (Jádú) جادو

2. پرکاش پرवेश ویدیا (Parkāe pravesh vid dya) پرکاش پرवेश ویدیا (Apni rūh ko kisi dūstre kojīsm men dākhil karne ka ilm) اپنی روح کو کسی دوسرے کے جسم میں داخل کرنے کا علم

SĪNA سِنا (مذ - مٹ)

وکتھستھل (Vak, chhasthal) وکتھستھل (Chhāti) چھاتی (تھل)

سینہ زوری (ف - مٹ)

SĪNA-ZORI سِنا زوری

ہٹھرمی (Hath-dharmi) ہٹھرمی

ش

2. شُرنگ (Shring) شُرنگ (Vishán) وِشان (Sing) سینگ

شاخچہ (ف - مذ)

SHÁKH-CHA شاخچا

اُپ شاخا (Up shákha) اُپ شاخا

چھوٹی ڈالی (Chhoti dāli) چھوٹی ڈالی

شاخسانہ (ف - مذ)

SHÁKH-SÁNA شاخسانا

1. واد واد (Vád vivád) واد واد

ہججٹ (Hujjat) ہججٹ

SHÁB شاہ (ع - مذ)

یووا (Yuva) یووا (Yuvak) یوک

جوان (Javán) جوان

SHÁBÁSH شاہاش (ف - مٹ)

دھن (Dhan, nya) دھن

(Váh, váh) واہ

SHÁKH شاخ (ف - مٹ)

1. شاخا (Shákha) شاخا

(Dāli) ڈالی

2. विवाह (Viváh) व्याह (Byáh) (بیاہ)

3. उत्सव (Utsav) اتسو (Taqrib) (تقریب)

شادیانہ (ف - مذ)

SHÁDIYÁNA شادیانہ

मंगलवाद्य (Mangal vādya) منگل
बधाई (Badhái) खुशी (بدهائی)
के नक्कारे (Khushi ke naqqāre) خوشی
(کے نقارے)

SHÁZ शाज़ (ع - ص) شاذ

1. विलक्षण (Vilakchhan) (ولکچھن)
अनोखा (Anokha) (انوکھا)

2. क्वचित (Kwachit) कोई
कोई (Koi koi) कभी कभी
(Kabhi kabhi) (کبھی کبھی)

SHÁRIB शारिब (ع - مذ) شارب

पायी (Pái) पीने वाला (Pine vála)
(پینے والا)

SHÁREH शारेह (ع - مذ) شارح

टिकाकार (Tika kár) भाष्यकर्ता
(Bbáshshya karta) शरह
(Shar,h karne vála) (شرح
کرنے والا)

SHÁRE शारे (ع - مذ) شارع

1. मार्ग (Márg) पथ (Path)
(سڑک) सड़क (Sarak) (پتہ)

2. धर्म के नियम बनाने वाला (Dharm
ke niyam banāne vála) (دھرم کے
نیم بنانے والا)

2. दोष (Dosh) ऐब (Aib) (عیب)

3. पच्चड़ (Pachehar) शाख (Shákh)
(پچڑ) (شاخ)

4. बात का बतंगड़ (Bát ka batangar)
(بات کا بتنگڑ)

SHÁD शاد (ف - ص) شاد

प्रसन्न (Prasann) हर्षित (Harshit)
(خوش) खुश (Khush) (هرشت)

SHÁDÁB शदाब (ف - ص) شاداب

1. सुसिक्त (Susikt) सेराब (Seráb)
(سیراب)

2. हरा भरा (Hara bhara) सर सबज़ (Sar sabz)
(هرا بهرا) (سر سبز)

SHÁDÁN शदां (ف - ص) شادان

प्रसन्न (Prasan,n) मसरूर (Masrúr)
(مسرور)

शاد काम (ف - ص)

SHÁD-KÁM शद काम

1. सम्पन्न (Sampann) भरा पुरा
(Bhara pura) (بهرا پورا)

2. सफल मनोरथ (Saphal manorath)
(Kámyáb) कामयाब (سپھل مددو ته)
(کامیاب)

SHÁD-MÁN शदमां (ف - ص) شادمان

आनन्दित (Ānāndit) हर्षित (Harshit)
(آنندیت) (خوش) खुश (Khush) (هرشت)

SHÁDI शदी (ف - م) شادی

1. हर्ष (Harah) आनन्द (Ānand)
(خوشی) खुशी (Khushi) (آنند)

دूमर (Dúbhar दुश्वार) (Dush-vár دشوار)

SHÁKIR शाकिर (ع - ص) شاکر
कृतज्ञ (Kritaggya کرتگذا) शुक्रगुजार
(Shukr guzár شکرگزار)

SHÁKI शाकी (ع - ص) شاکي
परिवादी (Parivádi پریوادی) शिकायत
करने वाला (Shikáyat karno vála
شکایت کرنے والا)

SHÁGIR,D शागिर्द (ف - مذ) شاگرد
विद्या शिष्य (Vid,dya shish,shya ویدیا
छात्र (Chháttr چھاتر) (شہشہ)

شاگرد پیشہ (ف - مذ)

SHÁGIRD-PESHA शागिर्दपेशा

1. सेवक (Sevak سيوك) नौकर
(Naukar نوکر)

2. छोटे किस्म के नौकर जैसे भंगी भिश्ती
धोबी बरौरा (Chhote qism ke naukar
jaise bhangi, bhishti, dhobi, vagh-
aira چھوٹے قسم کے نوکر جیسے
بھنگی، بھیشتی، دھوبی و غیرہ)

SHÁL शाल (ف - مٹ) شال

एक विशेष ऊनी या रेशमी चादर (Ek
vishesh úni ya reshami chādar ایک
ریشمی اونی یا ریشمی چادر)

SHÁM शाम (ف - مٹ) शाम
सायंकाल (Sáyankál سایکال) संध्या
(Sandhya سندھیا) सँज (Sánjh
سانجہ)

شارع عام (ع - مٹ)

SHÁRE-E-ÁM शारए आम

राज मार्ग (Ráj márg राज मार्ग)
आम रास्ता (Ám rásta عام راستہ)

SHÁRAK शारक (ف - مٹ) شارک

सारिका (Sárika सारिका) मैना (Maina
मैना) तूती (Túti तूती)

SHÁTIR शातिर (ع - مذ) شاطر

1. शतरंज बाज़ (Shatranj báz شترنچ
باز)

2. घनिष्ठ (Ghanishth گھنیشٹھ) लंगो-
टिया (Langotia لانگوٹیا)

3. धूर्त (Dhúrt देहूत) चालाक
(Chálák چالاک)

SHÁIR शाइर (ع - مذ) شاعر

कवि (Kavi कवी) सुखनगो (Sukhanggo
सुखन गो)

SHÁIRA शाइरा (ع - مٹ) شاعره

कवयित्री (Kavaittri कवयित्री) शाइर
औरत (Sháir aurat شاعر عورت)

SHÁIRI शाइरी (ع - मٹ) شاعری

कविता (Kavita कविता) शेर कहना
(Sher kahna شعر کہنا)

SHÁQHIL शाहिल (ع - ص) شاغل

संलग्न (Sanlagn संलग्न) लीन
(Lín लीन) मशगूल (Mashghúl
مشغول)

SHÁQ शाक (ع - ص) شاق

कष्टप्रद (Kashtap,prad कष्टप्रद)

شاندار (ع - ف - ص)

SHÁN-DÁR شاندار

1. विशाल (Vishál) (وشال) अजीम (Azím) (عظیم)
2. भव्य (Bhav, vya) (بهیو) आलीशान (Álísán) (عالی شان)

SHÁNA शाना (ف - مذ)

1. स्कंध (Iskandh) (اسکندھ) कंधा (Kandha) (کندھا)
2. प्रसाधनी (Prasádhani) (پرسادھنی) कंधा (Kangha) (کنگھا)

SHÁH शाह (फ - مذ)

1. राजा (Rája) (راجه) बादशाह (Bádsháh) (بادشاه)
2. महान (Mahán) (مہان) बड़ा (Bara) (بڑا)
3. फकीरों की उपाधि (Faqiron ki upádhi) (فقیروں کی اُپادھی)

SHÁH-BÁZ शाहबाज़ (ف - مذ)

1. शेन (Shen) (شہن) बड़ा बाज़ (Bara báz) (بڑا باز)

SHÁHID शाहिद (ع - مذ)

1. साक्षी (Sákohhi) (ساکھی) गवाह (Gaváh) (گواہ)
2. प्रत्यक्षदर्शी (Pratyaksh darshi) (پرتیکشہ درشی) आँख से देखने वाला (Ánkh se dekhne vála) (آنکھ سے دیکھنے والا)
3. प्रिया (Priya) (پریا) माशूक (Máshúq) (معشوق)

SHÁMAT शामत (ع - مٹ)

1. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) कमबख्ती (kambakhti) (کمبختی)
2. दुर्दशा (Durdasha) (دردشا) कुगत (Kugat) (کوگت)

शामत اعمال (ع - مٹ)

SHÁMATE-ÁMÁL शामते आमाल

1. कर्म दण्ड (Karm dand) (کرم دند) किये (Kie ki saza) (کیے کی سزا)

SHÁMIL शामिल (ع - ص)

1. सम्मिलित (Sam, milit) (سملت) मिला हुआ (Mila hua) (ملا ہوا)
2. एकत्र (Ekattr) (ایکتر) इकट्ठा (Ikat, tha) (اِکٹھا)

SHÁM,MA शाम्मा (ع - مذ)

1. ग्राण (Ghrán) (گھران) सूधने की शक्ति (Súghne ki shakti) (سُونگھنے کی شکتی)

शामिانه (ت - مذ)

SHÁMIYÁNA शामियाना

1. वितान (Vitán) (وتان) तम्बू (Tambu) (تنبو)
2. चंदोवा (Chandova) (چندووا)

SHÁN शान (ع - مٹ)

1. प्रतिष्ठा (Pratish, tha) (پرتیشٹھا) इज्जत (Izzat) (عزت)
2. आतंक (Átank) (آنک) रोब (Ro, b) (روعب)
3. भव्यता (Bhav, vyata) (بهیوتا) शौकत (Shán shaukat) (شان شوکت)
4. आन (Án) (آن) वज़ा (Vaza) (وضع)

SHÁIBA شاہبا (ع - مذ) شاہبہ

1. انش (Ansh) जुज (Juz) جز
2. آبا (Ábha) भलक (Jhalaḥ) چہلک
3. سندھ (Sandeh) शक (Shak) شک

4. لگاو (Lagáo) आमेशिश (Ámezish) آمیش

SHÁ,E شاع (ع - ص) شاع

1. پرکٹ (Prakat) ज़ाहिर (Záhir) ظاہر
2. پرکاشت (Prakáshit) छपा हुआ (Ohhapa hua) چہا ہوا

SHÁIQ شاہق (ع - ص) شائق
 अभिलाषी (Abhiláshi) ابھی لاشی
 मुश्ताक (Mushtáq) مشتاق

SHÁYÁN شاہان (ف - ص) شایان

1. یوگیہ (Yoggya) लायक (Láiq) لائق
2. اُچت (Uchit) मुनासिब (Munásib) مناسب

SHÁYAD شاہد (ف - مذ) شاید
 कदाचित् (Kadáchit) शाहद (Shá'id) شائد

شاہستگی (ف - مذ)

SHÁYASTAGI شاہستگی

1. سبھیتا (Sabb,bhyata) तहज़ीब (Tahzīb) تہذیب
2. شہتتا (Shishtata) तमीज़ (Tamíz) تمیز

شاہد بازار (ع - مذ)

SHÁHIDE-BÁZÁR شاہیدہ بازار
 वेश्या (Vesh,shya) गणिका (Randí) رندی
 (Ganika) گنیکا
 तवाइफ़ (Taváif) طوائف

شاہدغیب (ع - مذ)

SHÁHIDE-GHAIB شاہیدہ غیب
 अदृष्टशता (Adrisht gyáta) ग़ैब की बात जानने वाला (Ghaib ki bát jánne vála) غیب کی بات جاننے والا

شاہ راہ (ف - مذ)

SHÁH-RÁH شاہ راہ
 राजमार्ग (Ráj márg) बड़ी सड़क (Baṛi sarak) بڑی سڑک

شاہزادہ (ف - مذ)

SHÁH-ZÁDA شاہزادہ
 राजकुमार (Ráj kumár) शहज़ादा (Shahzádá) شہ زادہ

SHÁHI شاہی (ف - ص) شاہی

1. راجکیہ (Rájakīya) सरकारी (Sarkári) سرکاری
2. راجیہ (Rájya) हुकूमत (Hukumat) حکومت
3. بادشاہوں جیسا (Bádasháhon jaisa) शाहान दार (Shán dar) شاندار

SHÁHÍN شاہین (ف - مذ) شاہین
 श्येन (Shen) बाज़ (Báz) باز

شبانہ روز (ف - ص)

SHABÁNA-ROZ شبانارोज

अहर्निश (Aharnish) रात दिन
(Rát din) (رات دن)

SHABÁHAT शबाहत (ع - مٹ)

1. मुखकृति (Mukhakriti) (मेकाकृती)
हुलिया (Huliya) (हलिया)
2. मुख मंडल (Mukh mandal) (مکھ مندل)
चेहरा (Chehra) (چہرہ)

شب باشی (ف - مٹ)

SHAB-BÁSHI शब बाशी

1. रात की रात ठहरना (Rát ki rát thaharna) (رات کی رات تھارنا)
2. मैथुन (Maithun) (मेथुन) मुवाशरत (Mubásharat) (مباشرت)

شب برات (ع - مٹ)

SHABE-BARÁT शबे बरात

एक इस्लामी त्योहार (Ek Islámi tyohár) (ایک اسلامی تیوہار)
Shab barát (شب برات)

شب بیدار (ف - ص)

SHAB-BEDÁR शबबेदार

रात भर जागने वाला (Rát bhar jágne vála) (رات भर जागने والا)

شب خون (ف - مڈ)

SHAB-KHUN शब खून

निशाक्रमण (Nishákraman) (निशाक्रमण)
शत्रु पर अचानक रात में हमला (Shat-tru par achának rát men hamla) (شتررو پر اچانک رات میں حملہ)

3. सज्जनता (Sajjanata) (सज्जता)
शराफत (Sharáfat) (شرافت)

4. योग्यता (Yoggyata) (योग्यता) लिया-
कत (Liyáqat) (لیاقت)

SHÁYASTA शायस्ता (ف - ص)

1. सम्य (Sabb,bhya) (सम्य) तहजीबदार (Tahzibdár) (تہذیب دار)
2. शिष्ट (Shisht) (شست) तमीजदार (Tamízdár) (تمیز دار)
3. योग्य (Yoggya) (योग्य) लाइक (Láiq) (لائق)
4. शिक्षित (Shikohhit) (شکھت) तालीमयाफता (Tálm yáfta) (تعلیم یافتہ)

SHAB शब (ف - मٹ)

निशा (Nisha) (निशा) राजनी (Rajani) (राजनी)
शर्वरी (Sharvari) (शर्वरी) यामिनी (Yámini) (यामिनी)
विभावरी (Vibhávári) (विभावरी) तमस्विनी (Tamasvini) (तमस्विनी)
निशीथिनी (Nishithini) (निशीथिनी) रात्रि (Rátrri) (रात्रि)
रात (Rát) (रात)

SHABÁB शबाब (ع - مڈ)

1. युवावस्था (Yuvávastha) (یواواستہ)
जवानी (Javáni) (جوانی)
2. उन्नति काल (Unnati kál) (اُنْتِی کال)
तरक्की का जमाना (Taraqqi ka zamána) (ترقی کا زمانہ)

شب ماہ (ف - مٹ)

SHABE-MÁH شہ ماہ

راکا (Ráka راکا) جیوتسنا (Jyot,ana
چاندنی رات (Chándni rát
(چاندنی رات)

SHAB,NAM شبنم (ف - مٹ)

آکااش جال (Ákáš jal آکاش جل)
اوس (Os اوس)

SHUB,HA शुभ (ع - مذ)

آشاںکا (Áshanka آشکا) سندھ
(Sandeh سندھ) شک (Shak شک)
شوبا (Shubha شوبا)

SHABÍH شبیہ (ع - مٹ)

1. चित्र (Chittr چتر) तसवीर (Tasvír
(تصویر)
2. छायाचित्र (Chháya chittr چھایا
فوتو (Photo فوتو) چتر)

شپر - ہ (ف - مذ)

SHAP,PAR(A) शप्पर (ا)

چرم چٹک (Charm chatak چرم چٹک)
چمگادڑ (Chamgádaڑ چمگادڑ)

SHITA शिता (ع - مذ)

1. शीत (Shít شیت) शिशिर (Shishir
جارا (Jára جارا) شہر)
2. शरद ऋतु (Sharad ritu شرد رتو)
جاکے کا موسم (Járe ka mausam
(جاکے کا موسم)

شب دیہ جور (ف - مٹ)

SHABE-DAIJÚR शबदैजूर

تامیلا (Tarnaisra تاملہ) آندھیاری
رات (Andhiyári rát آندھیاری رات)

SHABDEZ शबदेज (ف - مذ)

نیلاش (Nilásh,shwa نیلاشو) موشکی
گھوڑا (Mushki ghōṛa موشکی گھوڑا)

شبستان (ف - مذ)

SHABISTÁN शबिस्ताں

1. शयनागार (Shayanágār شہناگار)
سونه کا مکان (Sone ka makán
(سونه کا مکان)
2. अन्तःपुर (Antahpur آنتہ پور)
رناواس (Ranvās رناواس) ہرم
سرا (Haram sara حرم سرا)
زنانا (Zanán khána زنان خانہ)

شب کور (ف - ص)

SHAB-KOR शब कोर

نیشاندھ (Nishándh نشانندہ) رتوئی
کا رومی (Rataundhi ka rogi رتوندھی کا روگی)

شب کوری (ف - مٹ)

SHAB-KORI शब कोरी

تیمی (Tími تملی) رتوئی (Rataundhi
(رتوندھی)

SHAJAR شاجر (ع - مذ) شتَاب (ف - ص) SHITÁB

वृक्ष (Vriksh) वितप (Vitap) (वृक्ष) पेड़ (Per) दरख्त (Darakhht) (نرخست)

शीघ्र (Shighr) त्वरित (Twarit) (शीघ्र) तुरंत (Turant) (تورنت) (فورا) जल्द (Jald)

SHAJARA शजरा (ع - مذ) شتَابِي (ف - مَث)

वंशवृक्ष (Vansh vriksh) (वंश) वंशावली (Vanshāvali) (نسب) नसब नामा (Nasab nama) (نامہ)

शीघ्रता (Shighrata) (جल्दी) (Jaldi)

SHAH,M शहम (ع - مَث) شتر (ف - مذ)

वशा (Vasa) चर्बी (Charbi) (کرمیل)

SHUTUR शुतुर (ع - مذ) شتر بان (ف - مذ)

उष्ट्र (Ushtr) क्रमेल (Kramel) (اؤنت) ऊँट (Unt) (کرمیل)

SHIH,NA शिहना (ع - مذ) SHUTUR-BÁN शुतुर बान

1. आरक्षक (Arakshak) (کوئوال) Kotvāl

2. चौकीदार (Chaukidār) (چوکیدار)

उष्ट्र पाल (Ushtr pāl) (اؤنت والا) Unt vāla

SHAHIM शहीम (ع - ص) SHAT,M शत्म (ع - مذ)

मेदुर (Medur) जिस के शरीर में चर्बी बहुत हो (Jis ke sharir man charbi bahut ho) (بہت ہو)

दुर्वचन (Durvachan) (گالی) Gālī galauj

गलौज (Gālī galauj)

SHUJÁ,A शुजाअ (ع - ص) SHUJÁ,AT शुजाअत

वीर (Vīr) (शूर) Shūr (بہادر) Bahādur

SHAKH,S शख्स (ع - مذ) شخص (ع - مَث)

पुरुष (Purush) व्यक्ति (Vyakti) (آدمی) Adami (ویکتی)

SHAKHSI शखसी (ع - ص) شخص (ع - مَث)

व्यक्तिगत (Vyakti gat) (نیجی) Niji

SHUJÁ,AT शुजाअत

शूरता (Shūrata) (वीरता) Vīrata (بہادری) Bahā duri

SHARĀB شراب (ف - مٹ)

شخصیت (ع - مٹ)

مدیرا (Madira مدیرا) مद्य (Maddya
مدیه) سُرَا (Sura سُرَا) هَالَا (Hála
هالا) وارونی (Váruni وارونی) کدंबینی
(Kadambini کدمبنی) مے (Mai مے)

SHAKH,SI(1)YAT شاخس (سی) یات

ویکتو (Vyak,tittwa ویکتو) परस-
نैलिटी (Personality پرسنلیٹی)

شراب خانہ (ف - مڈ)

SHUDANI शुदनी (ف - مٹ) شدنی

भवितव्यता (Bhavitav,vyata بھوی
भावी (Bhāvi بھادی) होनहार
(Honhār هونهار)

SHARĀB-KHĀNA شراب خوانا

مدیرالے (Madirālai مدیرالے) मदिरा
ग्रह (Madira grih مدرَا گره) मधु शाला
(Madhu shāla مدعو شالہ) मैखाना
(Maikhāna میخانہ)

SHID,DAT शिदत (ع - مٹ) شدت

1. प्रचंडता (Prachandata پرچندتا)
तीव्रता (Tivrata तीव्रता) उग्रता
(Uggrata اُگرتا) तेजी (Tezi तेजी)
2. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal
ज़ोर (Zor زور) بل)
3. अत्याचार (Attyāchār اتیاچار)
ज़ुल्म (Zulm ظلم)

شراب خوار (ف - ص)

SHARĀB-KHĀR شرابखार

دیکھو 'شراب خور'

شراب خور (ف - ص)

SHARĀB-KHOR شراب خور

मद्यप (Mad,dyap مدیپ) सुरापयी
(Surāpāi سُرَایَی) रमाशी (Rasāshi
شرابی) शराबी (Sharābi شرابی)

شراب نوش (ف - ص)

SHARĀB-NOSH شراب نوش

دیکھو 'شراب خور'

SHARĀBI شرابی (ف - ص) شرابی

पानकर्ता (Pān karta پان کرتا)
शराब पीने वाला (Sharāb pīne vāla
شراب پینے والا)

SHADĪD शदीद (ف - ص) شدید

1. प्रचंड (Prachand प्रचند) प्रबल
(Prabal پربل) सख्त (Sakht
سخت)
2. कठिन (Kathin کتھن) जटिल (Jatil
مشکل) मुश्किल (Mushkil جٹل)

SHAR शर (ع - مڈ) شر

1. दुष्कृत्य (Dushkritya دش کرتیہ)
शरारत (Shararat شرارت)
2. उपद्रव (Upad,drav اُپد'درو) दंगा
(Danga دنگا) फसाद (Fasād فساد)

3. सुशीलता (Sushilata सुशीलता)

खुशखलाकी (Khush akhlāqi خوش اخلاقی)

شر اکت (ف - مٹ)

SHIRAKAT शिराकत

साक्षा (Sājha साچھا)

عربی میں یہ لفظ 'شوکت' ہے
وہاں دیکھئے

شر اکت نامہ (ع - مڈ)

SHIRÁKAT-NÁMA शिराकत नामा

सहकारिता पत्र (Sahkarita pattar सहकारिता पत्र)
शिराकत नामा (Shirkat (سه کارتا پتر
nama شوکت نامہ)

SHURB शुर्ब (ع - مڈ) شرب

पान (Pán پان) पीना (Pīna پیما)

SHARBAT शर्बत (ع - مڈ) شربت

1. शर्करोदक (Sharkarodak शर्करोदक)

शकर मिला हुआ पानी (Shakar mila hua pāni शکر ملا ہوا پانی)

2. मिष्टोद (Mishtod मिष्टोद)

दवाओं का शकर मिला हुआ गाढ़ा रस (Davaon ka shakar mila hua gāṛha ras دواؤں کا شکر ملا ہوا گڑھا رس)

SHAR,H शर्ह (ع - مٹ) شرح

1. व्याख्या (Vyakh,khya व्याख्या)

तशरीह (Tashrith تشریح)

SHARAR शरार (ف - مڈ) شرار

स्फुलिंग (Isphuling اسفہلنگ) अग्नि कण (Agni kan अग्न कण)
(Chingari چنگاری)

شرارت (ع - مٹ)

SHARÁRAT शरारत

1. चपलता (Chapalata چہلتا)

चंचलता (Chanchalata چنچلتا)

शोखी (Shokhi شوخی)

2. धृष्टता (Dhrish,tata دہرشتتا)

दीठ पन (Dhith pan दीठ پن)

गुस्ताखी (Gustākbi گستاخی)

3. उत्पात (Utpāt उत्पात)

उपद्रव (Upad,drav اید،درو)

भगदा (Jhagraa بھگدا)

فساد (Fasad فساد)

4. षडयंत्र (Shadyantr شادیلتر)

साज़िश (Sázish سازش)

SHARARA शरारा (ف - مڈ) شراره

स्फुलिंग (Isphuling اسفہلنگ)

चिंगारी (Chingári چنگاری)

شرافت (ع - مٹ)

SHARAFAT शराफत

1. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریہشتتا)

बड़ाई (Barai بڑائی)

2. कुलीनता (Kulīnata कुलीनता)

असालत (Asálat असالت)

SHR,AN شرعاً (ع - ص) شرعاً
 धर्मानुसार (Dharmānusār) (دھرم انوسار)
 मज़हब की रु से (Mazhab ki rū se)
 (مذہب کی رو سے)

SHARAF شرف (ع - مذ) شرف
 1. प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرتیشٹھا)
 इज्जत (Izzat) (عزت)
 2. प्रधानता (Pradhanata) (پردھانتا)
 तरजीह (Tarjih) (ترجیح)
 3. किसी ग्रहका अपनी राशि में प्रवेश
 (Kisi grah ka apni rāshi meṁ pra-
 vesh) کسی گره کا اپنی راشی
 (میں پرویش)

SHARQ شرق (ع - مذ) شرق
 उदयाचल (Udayachal) (ادیاچل) पूर्व
 (Pūrv) (پورب) पूरब (Pūrab)

SHARQI شرقي (ع - ص) شرقي
 1. पूर्वीय (Pur,vīya) (پوروئیہ) पूरब का
 (Pūrab ka) (پورب کا)
 2. पूरबी रख वाला (Pūrbi rukh vala)
 (پوربی رخ والا)

SHIRK شرك (ع - مذ) شرك
 अनेकेश्वर वाद (Anekeshwar vau)
 एक ईश्वर के साथ किसी
 और को भी उसका शरीक बनाना (Ek
 ishwar ke sáth kisi aur ko bhi us ka
 sharik banana) ایک ایشور کے ساتھ
 کسی اور کو بھی اس کا شریک
 (بنانا)

2. टीका (Tika) (تیکا) भाष्य (Bhāsh,
 shyā) (بہاشیہ) तफसीर (Tafsīr
 (تفسیر)

3. भाव (Bhāo) (بہاو) दर (Dar) (در)

SHARAR शरर (ع - مذ) शरर
 अग्नि कण (Agni kan) (اگنی کن)
 स्फुलिंग (Isphuling) (اس پھلنگ)
 चिंगारी (Chingári) (چنگاری)

SHART शर्त (ع - مث) شرط
 1. पण बंध (Pan bandh) (پن بندھ)
 बाज़ी (Bāzi) (بازی)
 2. पण (Pan) (پن) संविदा (Samvida)
 (قرار) करार (Qarar) (سمودا)
 3. आवश्यक (Ávash,shyak) (اوشیک)
 जरूरी (Zurari) (ضروری)
 4. नियम (Niyam) (نیم) काइदा (Qaida)
 (قاعدہ)

SHARTIYA शर्तिया (ع - ص) شرطیه
 1. अवश्य (Avash,shya) (اوشیہ) यक़ीनी
 (Yaqīnī) (یقینی)
 2. अमोघ (Amogh) (اموگه) राम बाण
 (Ram bān) (رام بان) अचूक (Achūk)
 (اچوک)

SHAR,A शर्अ (ع - مث) شرع
 1. नियम (Niyam) (نیم) क़ानून (Qanun)
 (قانون)
 2. धार्मिक नियम (Dhārmik niyam)
 (دھارمک نیم) मज़हबी क़ानून
 (Maz,habi qanun) (مذہبی قانون)

SHURÚ,A شروع (ع - مذ) شُرُوء

1. آرہم (Ārambh) شُرُوءات
(شروعات) (Shurúát)
2. آدی (Ádi) ابتدا (Ibtida)
(ابتدا)

SHIRYÁN شیران (ع - مٹ) شیریان

- धमनी (Dhamaní) वह रग जिस में प्राण वायु दौड़ती है (Voh rag jis men prán váyu daur̥tī hai) وہ رگ (جس میں پران وایو دوڑتی ہے)

SHARÍR शरीर (ع - ص) شَرِیر

1. उपद्रवी (Upad,dravi) नट खट (Natkhat) (اُپدرووی نٹ خٹ)
2. चंचल (Chanchal) चपल (Chapal) शोख (Shokh) (چنچل چپل شوخ)

SHRÍ,AT शरीअत (ع - مٹ) شَرِیت

- धर्म मार्ग (Dharm márg) धर्म शास्त्र (Dharm shástr) मज़हबी क़ानून (Maz,habi qánún) (دھرم مارگ دھرم شاस्त्र مژہبی قانون)

SHARÍF شریف (ع - ص) شَرِیف

1. श्रेष्ठ (Shreshth) उमदा (Umda) (شریشٹھ اُمدہ)
2. कुलीन (Kulín) खानदानी (Khándání) (کولین خاندانی)
3. सज्जन (Sajjan) भला मानस (Bhala mánas) (سجّجن بھلا مانس)

SHURAKA शुर्का (ع - مذ) شُرکا

- शुरिक की جمع सब साझी दार (Sab sájhí dar) (سب ساجھی دار)

SHARM शर्म (ف - مٹ) شَرَم

1. लज्जा (Lajja) लाज (Láj) (لجّیا لاج) हया (Haya) (حیا)
2. स्वाभिमान (Swábbhímán) गैरत (Ghairat) (سواہیمان غیارت)
3. विचार (Vichár) खयाल (Khayál) (ویچار خیال)
4. आदर (Ádar) लिहाज़ (Liház) (احاظ)

شر مسار (ف - ص)

SHARM-SÁR शर्म सार

- लज्जित (Lajjit) शरमिन्दा (Sharminda) (لجّیت شرمندہ)

شر مندی (ف - مٹ)

SHARMINDAGI शर्मिन्दगी

- लज्जा (Lajja) वीडा (Vrída) (لجّیا ویدّا) शर्म (Sharm) (شرم)

شر منده (ف - ص)

SHARMINDA शरमिन्दा

1. लज्जित (Lajjit) संकुचित (Sankuchit) खफीफ (Kháffif) (لجّیت سنکُچیت خفیف)
2. कृतज्ञ (Kritaggya) ममनून (Mamnún) (کرتگیہ ممانُون)

2. सुशील (Sushil सुशिल) सज्जन
(Sajjan सज्जन)

3. सभ्य (Sabh, bhya सभ्य) मुहज्जब
(Muhazzab मुहज्जब)

SHASH शश (श - फ) शश
षट् (Shat शत) छै (Chhai छै)

SHUSH शुश (श - म) शुश
फुफुस (Phup, phus फुफुस)
फेफड़ा (Phophra फेफड़ा)

शशु (श - फ) शशु

SHASH, DAR शशदर

1. चकित (Chakit चकित) स्तब्ध
(Istabdh स्तब्ध) हक्का बक्का
(Hakka bakka हक्का बक्का)

2. उद्विग्न (Udvign उद्विग्न) हैरान
(Hairán हैरान)

SHASHUM शशुम (श - फ) शशुम

षष्ठ (Shashth शष्ठ) छठा (Chhattha छठा)
(चैठ)

शशुमाही (श - फ) शशुमाही

SHASH-MÁHI शश माही

अर्ध वार्षिक (Ardh, vārshik अर्ध वार्षिक)
(Chhimáhi चिमही) छिमाही (वार्षिक)

शशुपञ्च (श - फ) शशुपञ्च

SHASHO-PANJ शशोपञ्च

संकोच (Sankoch संकोच) दुबधा
(Dub, dha दुबधा) उधेर बुन (Udher
lun उधेर बुन)

SHARÍK शरीक (श - र) शरीक

1. सम्मिलित (Sam milit सम्मिलित)
शामिल (Shámil शामिल)

2. अंशी (Anshi अंशी) भागीदार
(Bhági dár भागीदार) साझी
(Sájhi साझी)

3. सहयोगी (Sah yogi सहयोगी)
मदद गार (Madad gár मददगार)

SHAS, T शस्त (श - म) शस्त

1. लक्ष्य (Lakshya लक्ष्य) निशाना
(Nishána निशाना)

2. मत्स्य बंधन (Matsya bandhan मत्स्य बंधन)
मछली पकड़ने की
डोर (Machhli pakarne ki dor मछली पकड़ने की डोर)

3. पष्टि (Shashti शष्टि) साठ (Sáth साठ)

शस्तु (श - म) शस्तु

SHUS, TAGI शुस्तगी

1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता) पाकी
(Páki पाकी)

2. स्वच्छता (Swach, chhata स्वच्छता)
सफाई (Safái सफाई)

3. शिष्टता (Shishtata शिष्टता)
तहज़ीब (Tahzib तहज़ीब)

SHUS, TA शुस्ता (श - फ) शुस्ता

1. मार्जित (Márjit मार्जित) शुद्ध
(Shud, dh शुद्ध) धुला हुआ (Dhula
hua धुला हुआ)

شعبده باز (ع - ف - ص)

شطرنج (ع - مٹ)

SHABADA-BAZ شاہدہ باز

SHATRANJ شترنج

مایاوی (Mâyavi) ہند جالی
(Indr jâli) دیٹ بندھ (Dîth
bandh) بازیگر (Bazîgar
(بازیگر)

چتورنگ (Chaturang)
ایک پرستید खेल (Ek prasid, dh khel
(ایک پرستید کھیل)

شطرنجی (ب - مٹ)

SHOBA شوبہ (ع - مذ)

SHATRANJİ شترنجی

1. خنڈ (Khand) ٹوکڑا (Tukra
شاخ (Shakh) (تکڑا)
2. বিভাগ (Vibhâg) مہکمہ
(Mahkama) (متحکمہ)

1. एक प्रकार का दबीज फर्श (Ek prakar
ka dabîz farsh) ایک پرکار کا دبیز
(فرش)
2. شترنج باز (Shatranj baz)
(باز)

SHER شعر (ع - مذ)

SHU,AA شعاع (ع - مٹ)

1. पद्य (Pad, dya) کویٹا
(Kavita) (کویتا)

रश्मि (Rashmi) किरण (Kiran)
کرن (Kiran) (کرن)

2. उर्दू या फार्सी के दो मिसरे (Urdu
ya fârsi ke do misrâ) اردو یا فارسی
(کے دو مصرعے)

SHIAR شمار (ع - مذ)

SHU,ARA شعرا (ع - مذ)

आचरण (Ācharan) चाल ढाल
(Châl dhâl) तौर तरीका
(Taur tarîqa) (طور طریقہ)

شاعر کی جمع

कवि गण (Kavi gan) (کوی گن)

SHA,BADA شاہدہ (ع - مذ)

شعر گو (ع - ف - مذ)

SHER-GO شعر گو

1. माया (Mâyâ) हेंद्र जाल
(Indr jâl) जादू (Jadu)
(جادو)

कवि (Kavi) शाहर (Shâir) (کوی)

2. दृष्टि बंध (Drishti bandh) दृष्टी
दीट बंदी (Dîth bandi)
(Nazar bandi) (نظر بندی)

SHOLA शोला (ع - مذ)

अग्नि ज्वाला (Agnijwala) (اگنی جوالا)

लपट (Lapat) (لیٹ)

SHUQ,QA شوقا (ع - مذ) شقه

1. प्रादेश (Prádesh) (پرا دیس)
राजादेश (Rájádes̄h) (راجا دیس)
फरमान (Farmán) (فرمان)
2. पत्र (Pattr) (پتر) परचा (Parcha)
पुर्जा (Purza) (پورجہ)

SHAQI शकी (ع - ص) شقی

1. निर्दय (Nirdai) (نردے) क्रूर (Kriúr)
बे रहम (Be rahm) (بے رحم)
2. हत भाग्य (Hat bhág,gya) (हत)
अभागा (Abbága) (ابھاگا)
बद किस्मत (Bad qismat) (بد قسمت)

شقی القاب (ع - ص)

SHAQI-UL-QALB शकी उल कलब

- दुष्टात्मा (Dushtátma) (دشتمان)
निर्दय (Nirdai) (नردے) बे रहम (Be reh̄m)
(بے رحم)

SHAK शक (ع - مذ) شك

1. संदेह (Sandeh) (سلدیه) शंका (Shanka) (شکا)
शुब्हा (Shub,ha) (شبه)
2. भ्रम (Bhram) (برم) भ्रांति (Bhránti)
वह्म (Vahm) (وهم)

SHIKÁR शिकार (ع - مذ) شكار

1. मृगया (Mrigaya) (مرگیا) आखेट (Ákhet) (آکھٹ)
सैद (Said) (صيد)
2. जिस का शिकार किया जाए (Jis)
ká shikár kíya jái (جس کا شکار کیا جائے)

SHAFÍ, A शफी अ (ع - ص) شفیع

1. अभिस्तावक (Abhistávak) (ابھس)
सिफारिश करने वाला (Sifárish)
karne vála (सफाई करने والا)
मुक्ति दिलाने वाला (Mukti diláne vála)
(مکتی دلانے والا)

2. हक शुफा रखने वाला (Haq shufa)
rakhne vála (حق شفہ رکھنے والا)

SHAFÍQ शफीक (ع - ص) شفیق

- कृपालु (Kripálu) (کریالو) वत्सल (Vatsal)
मिहर बान (Mihr bān) (مہربان) (وتسل)

SHAQ शक (ع - ص) شق

- विदीर्ण (Vidírn) (ویدیرن) फटा हुआ (Phata hua)
(پھٹا ہوا)

SHIQ शिक (ع - م) شق

1. पक्ष (Pakh) (پکھ) पहलू (Pablú)
(پہلو)
2. खंड (Khand) (کھنڈ) टुकड़ा (Tukra)
(تکڑا)
3. भांति (Bhanti) (بھانٹی) किस्म (Qism)
(قسم)
4. अर्चन (Archan) (अर्चन) पत्र (P. tr)
(پتہ)

شقاوت (ع - م)

SHAQÁVAT शकवत

1. निर्दयता (Nirdayata) (नर्दयता) बे रहमी (Be rahmí)
(बे رحمی)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھاگیہ)
बद बख्ती (Bad bakhti) (بد بختی)

SHAKAR شاکر (ف - مٹ)

شاکرا (Shakara شرکرا) खांड (Khānd
(شکر) शक्कर (Shakkar کھانڈ)

SHUK,R शुक्र (ع - مذ)

धन्य वाद (Dhannya vād دھنیه واد)
शुक्रिया (Shukriya شکریه)

شکر رنجی (ف - مٹ)

SHAKAR-RANJI शकर रंजी

वैमनस्य (Vaimnas,nyā ویمنسے)
मनोमालिन्य (Manomālin,nyā ملو
(رنجش) रंजिश (Ranjish موالیه)

شکر گزار (دف - ص)

SHUK,R-GUZÁR शुक्र गुज़ार

कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) आभारी
(Ābhāri آبھاری) शुक्रिया अदा करने
वाला (Shukriya ada karne vāla شکریه
ادا کرنے والا)

SHIKRA शिकरा (ف - مذ)

बाज़ से छोटा और उसी शकल का एक
शिकारी पक्षी (Bāz se chhota aur usi
shakl ka ek shikāri pakshhi باز سے
چھوٹا اور اسی شکل کا ایک شکاری
(پکشی)

شکر یہ (ع - مذ)

SHUK,RIYA शुक्रिया

1. धन्यवाद (Dhannya vād دھنیه واد)
आभारी शुक्रिया (Āp ka shukriya
آپ کا شکر)
2. कृतज्ञता (Kritaggyata کرتگیہ)
इहसान मंदा (Ihsān mandī احسان
مند)

شکار گاہ (ف - مٹ)

SHIKĀR-GĀH शिकार गाह

मृगवन (Mrigvan مرغ دن) अहेर-स्थान
(Aher-isthān اھیر-استھان) शिकार
खेलने की जगह (Shikār khelne ki
jagah شکار کھیلنے کی جگہ)

SHIKĀRI शिकारी (ف - ص)

आखेटक (Ākhetak آکھٹک) मृग जीवी
(Mrig jīvī مرغ جیوی) शिकार
खेलने वाला (Shikār khelne vā a شکار
کھیلنے والا)

شکایت (ع - مٹ)

SHIKĀYAT शिकायत

1. अनुयोग (Anuyog انویوگ) परिवाद
(Parivād پریواد) बुराई (Burāī
برائی)
2. उपालंभ (Upālambh آپالہبہ)
उलाहना (Ulāhana اُلاہنا) गिला
(Gila گلا)
3. रोग (Rog روگ) बीमारी (Bīmāri
بیماری)
4. विशुनता (Pishunata पशुनता) चुगली
(Chughli چغلی)

شکایت نامہ (دف - مذ)

SHIKĀYAT-NĀMA शिकायत नामा

अनुयोग पत्र (Anuyog patir انویوگ
پتر) परिवाद पत्र (Parivād patir پریواد
پتر) ऐसी बिछी जिस में शिकायत हो
(Aisi bichhi,thi jis men shikāyat ho
ایسی بیکھی جس میں شکایت ہو)

2. मुखकृति (Mukhákriti) (مکھا کرتی)
 हुलिया (Hulya) (حلیہ)

SHIKAM शिकम (ف - مذ) شکم
 उदर (Udar) (اُدر) पेट (Pet) (پیٹ)
 شکم پرست (ف - ص)

SHIKAM-PARAST शिकम परस्त
 उदर सर्वस्व (Udar sarvas,swa) (اُدر
 उदर पिशाच (Udar pishách) (سروسو
 पेट का बंधा (Pet ka banda) (اُدر पिशा
 च) (پیٹ کا بندا)

शकम सिर (ف - ص)
 SHIKAM-SER शिकम सेर

उदर पूर्ण (Udar purn) (اُدر پورن) अफरा
 हुआ (Aphra hua) (اُپھرا ہوا)

SHIKAMI शिकमी (ف - ص) شکمی

1. औदरिक (Audarik) (اودری) पेट का
 (Pet ka) (پیٹ کا)
2. जन्म सिद्ध (Janm sid, dh) (جنم سدھ)
 पैदाइशी (Paidáishi) (پیدا ئشی)
3. वह किसान जो असली किसान का
 जोता हो (Voh किसान jo asli kisan
 ka jota ho) (وہ کسان جو اصلی
 کسان کا جوٹا ہو)

SHIKAN शिकन (ف - م) شکن

1. बल (Bai) (بَل) झुर्री (Jhurri) (جھری)
 ऐंठन (Ainthan) (ایٹھن)
 2. भंजक (Bhanjak) (بھجک) तोड़ने
 वाला (Toṛne vala) (توڑنے والا)
- (دوسرے معنوں میں مرکبات کا
 آخری جزو ہوتا ہے جیسے 'دل
 شکن')

SHIKAST शिकस्त (ف - م) شکست

1. भंग (Bhang) (بھگ) टूट फूट (Tút
 phút) (ٹوٹ پھوٹ)
2. पराजय (Parájai) (پراچ) पराभव
 (Parábhav) (ہار) हार (Hár)

शकित خوردہ (ف - ص)

SHIKAS, T-KHURDA शिकस्त खुर्दा
 पराजित (Parájit) (پراجت) हारा हुआ
 (Hára hua) (ہارا ہوا)

शकस्ती (ف - م)

SHIKAS, TAGI शिकस्त गी

भंजन (Bhanjan) (بھجن) टूट फूट
 (Tút phút) (ٹوٹ پھوٹ) टूटने की क्रिया
 (Tútne ki kriya) (ٹوٹنے کی کریا)

SHIKASTA शिकस्ता (ف - ص) شکستہ

भग्न (Bhagn) (بھگن) खंडित (Khandit
 (Túta hua) (ٹوٹا ہوا) टूटा हुआ (کھنڈت)

शकسته حال (ع - ص)

SHIKASTA-HÁL शिकस्ता हाल

दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast) (دردشا
 Bad hál) (بد حال) बद हाल (گرسٹ)

शकسته دل (ف - ص)

SHIKASTA-DIL शिकस्ता दिल

1. भग्न हृदय (Bhagn hridai) (بھگن
 दुखी (Dukhi) (دُکھی) दुखी (دردے)
2. उदास (Udas) (اُداس) अफसुरदा
 (Afsurda) (افسردہ)

SHAK, L शकल (ع - م) شکل

1. आकृति (Akriti) (اکرتی) बनावट
 (Banavat) (بناوٹ)

शुद्धा (फ - म्)

SHANÁKHT शनाख्त

परिचय (Parichai) पहचान
(Pahchán)

SHANÁSA शनासा (फ - म्)

परिचित (Parichit) जान
पहचान वाला (Ján pahchán vála)
(जान पहचान वाला)

शुद्धा (फ - म्)

SHANÁSÁÍ शना साई

परिचय (Parichai) जान पहचान
(Ján pahchán)

SHAMBA शम्बा (फ - म्)

1. शनैश्चर (Shanaistchar) शनैश्चर
सनीचर (Saníchar)
2. दिन (Din) वार (Vár)

SHOB शोब (फ - म्)

शोधन (Shodhan) धुलाई
(Dhulái)

SHOKH शोख (फ - म्)

1. चंचल (Chanchal) चपल
(Chapal) शरीर (Sharír)
(शरीर)
2. धृष्ट (Dhrist) गुस्ताख
(Gustákh)
3. हँसोड़ (Hansor) दिल्ली बाज़
(Dillagi báz)

SHOKHI शोखी (फ - म्)

1. चंचलता (Chanchalata)
शरारत (Sharárat)

2. संख्या (Sankhya) तादाद
(Tádád)

SHIMÁL शिमाल (म - म्)
उत्तर दिशा (Uttar disha)
(Uttar)

SHAM,S शम्स (म - म्)
सूर्य (Súrrya) रवि (Ravi)
सूरज (Sáraj)

शुद्धा (फ - म्)

SHAM,SHÁD शमशाद

एक पेड़ (Ek per) सरो (Saro)
(सरो)

शुद्धा (फ - म्)

SHAM,SHÍR शमशीर

कृपाण (Kripán) खड्ग (Khad,g)
(तलवार) (Talvár)

SHAM,A शम्भ (म - म्)

1. सिक्ख वर्ति (Sikh varti) (सिक्ख वर्ति)
- मोम बत्ती (Mom batti)
3. दीपक (Dípak) चिराग
(Chirágh)

SHUMŪL शुमूल (म - म्)

सम्मिलन (Sam,milan) शामिल
(शामिल होना) (Shámil hona)

SHAM,MA शम्मा (म - म्)

लवलेष (Lavlesh) अत्यल्प
(Attyalp) बहुत थोड़ा (Bahut)
(थोड़ा)

SHAMÍM शमीम (म - म्)

सुगंध (Sugandh) सुशब्द
(Khuabbú)

شورہ پشت (ف - ص)

SHORA-PUSHT شورا پشست

1. उद्दंड (Uddand) अखलद
(Akhkhar اکھار)
2. धृष्ट (Dhrist) गुस्ताख
(Gustakh گستاخ)
3. अवज्ञ (Avag.gya) सरकश
(Sarkash سرکس)

SHÚRA शूरा (ع - مذ) شوری

परामर्श (Parámarsh) सलाह

मशवरा (Saláh mashvara) صلاح
(مشورة)

SHOSHA शोशा (ف - مذ) شوشه

1. छोटा चिन्ह या अक्षर का सिरा
(Chhota chinnh ya akkhar ka sira)
(چھوٹا چنھ یا اکھر کا سرا)
2. बखेड़ा (Bakhera) भगड़ा
(Jhagra جھगरا)
3. भगड़ा कराने वाली बात (Jhagra
karáne váli bát) जहकला
(Chut kula चुटकुला) बात

SHAUQ शौक (ع - مذ) شوق

1. अभिलाषा (Abhilásha) (ابھیلاشا)
आकांक्षा (Ákánkehha) (آکانکھہ)
आरजू (Árzú) (آرزو)
2. व्यसन (Vyasan) चसका
(Chaska) चाट (Chát) (چاٹ)
3. रुचि (Ruchi) रगवत
(Raghat) (رغبت)
4. प्रेम (Prem) आदर (Ádar)
(Cháo) चाव (چاو)

2. निर्लज्जता (Nirlajjata) (نرلججتا)
बे हयाई (Be hayái) (بے حیائی)

SHOR शोर (ف - مذ) شور

1. कोलाहल (Koláhal) गुल
(Ghul) (گول)
2. क्षार (Cbhar) खारो (Khári)
(کھاری)
3. ख्याति (Khyáti) शहरत
(Shuhtrat) (شہرت)
4. उन्माद (Unmád) पागल पन
(Págai pan) (پاگل پن)

SHORBA शोर्बा (ف - مذ) شوربا
मांस रस (Máns ras) (مانس رس)
यूष (Yúsh) रसा (Rasa) (رسا)

SHORISH शोरिश (ف - مٹ) شوریش

1. विप्लव (Viplav) राजक्रांति
(Raj kiránti) (راج کرانتي)
(Ghadr) (غدر)
2. सैन्य द्रोह (Sain, nya droh) (سینہ)
(Baghávát) (بغاوت) (دروہ)
3. अशांति (Ashánti) बलवा
(Balva) (بلوا) (فساد) (Fasád)
4. कोलाहल (Koláhal) शोरो-
शर (Shoro-shar) (شوروشر)

SHORA शोरा (ف - مذ) شورہ

श्वेत क्षार (Shetohhar) (شیت چھار)
एक खार जिस से बारूद बनती है (Ek
khár jis se bárúd banti hai) (ایک کھار
جس سے بارود بنتی ہے)

شہادت (ع - مٹ)

SHAHADAT شاہادت

1. धार्मिक मनुष्य का वध (Dharmik manush,shya ka vadh دھارمیک مانوشیا کا وندھ)
(Qatl قتل) (منشیہ کا وندھ)
2. साक्ष्य (Sák,shya ساکشیہ)
गवाही (Gaváhi گواہی)

شہادت (ع - مٹ)

SHAHÁMAT شاہامت

- शूरता (Shúrata शूरता) वीरता (Vírata वीरता)
(Babáduri बहादुरी)

SHAH,D शाहद (ف - مذ)

- मधु (Madhu مدھو) पुष्पसार (Pushp sar पुष्पसार)
(Asal عسل)

SHAH,R शहर (ف - مذ)

1. नगर (Nagar नगर) बड़ी बस्ती (Bari basti بڑی بستی)
2. मास (Mas मास) महीना (Mabína مہینہ)

شہر بناہ (ف - مٹ)

SHAH,R-PANAH शहर पनाह

- परिवेश (Parivesh پریویش) परकोटा (Parkota پدکوٹا)
(Nagar ki chár dívári نگر کی چار دیواری)

شہرت (ع - مٹ)

SHUH,RAH शुहरत

1. ख्याति (Khyáti کھیاتی) नेक नामी (Nek nami نیوک نامی)
2. किंवदंती (Kimvadanti کمودنکی)
अफवाह (Afváh افواہ)

5. उत्कंठा (Utkantha اُتکنڈھا)
इश्टियाक (Ishtiyak اشتیاق)

SHAUKAT शौकत (ع - مٹ)

1. वैभव (Vaibhav वैभव) शान (Shan شان)
2. आतंक (Atank आतंक) रोब (Rob روب)

SHUM शुम (ف - مذ)

1. अशुभ (Ashubh اشبه) मनहूस (Manhús ملنحوس)
2. कृपण (Kripan کریون) कंजूस (Kanjús کنجوس)

SHAU,HAR शौहर (ف - مذ)

- पति (Patí پتی) भर्ता (Bharta بھرتا)
खाविन्द (Khavind خاوند)

SHAH شاه (ف - مذ)

1. शाह का मुखफ दीकھو 'شاه'
2. उत्तेजना (Uttejana اُتھجنا) भड़काना (Bharkana بھڑکانا)
3. शतरंज की किश्त (Shatranj ki kishat شطرنج کی کشت)

SHIHÁB शिहाब (ع - مذ)

- उल्का (Ulka اُلکا) टूटने वाला तारा (Tutne vala tara ٹوٹنے والا تارا)

شہاب ثاقب (ع - مذ)

SHIHABE-SAQIB शिशबे साकिब

- उल्का (Ulka اُلکا) टूटने वाला तारा (Tutne vala tara ٹوٹنے والا تارا)

SHAHID शहीद (श - म) शहीद
हुतात्मा (Hubatma हुतात्मा) वीर गति
प्राप्त (Virgati prapt विरगति प्राप्ति)
जो धर्म के लिए मारा गया हो (Jo dharm
ke liye mara gaya ho जो धर्म के लिए मारा गया हो)

SHAI शय (श - म) शय
वस्तु (Vastu वस्तु) चीज़ (Chíz चीज़)

SHAI B शैब (श - म) शैब
जरावस्था (Jarávastha जरावस्था)
बुढ़ापा (Būṛhapa बुढ़ापा)

SHAIKH शैख (श - म) शैख

1. वृद्ध (Vrid, dh वृद्ध) जरात (Jarāt)

बुढ़ा (Būṛha बुढ़ा) (जरात)

2. धर्म गुरु (Dharm guru धर्म गुरु)
पीर (Pír पीर)

3. अधिपति (Adhipati अधिपति)
स्वामी (Swami स्वामी) सरदार
(Sardār सरदार)

4. एक मुसलमान जाति (Ek musalman
jati एक मुसलमान जाति)

SHAIDA शैदा (श - म) शैदा
मुग्ध (Mugdh मुग्ध) आसक्त (Asakt
(आसक्ति) आशिक (Ashiq आशिक)

SHAIDAI शैदाई (श - म) शैदाई
'शैदा' (शैदा)

SHER शेर (श - म) शेर
व्याघ्र (Vyāghr व्याघ्र) सिंह (Singh
(सिंह) बाघ (Bagh बाघ)

3. वार्ता (Vārta वार्ता) चर्चा (Cherha
चर्चा)

SHUHRA शुहरा (श - म) शुहरा

1. ख्याति (Khyāti ख्याति) शहरत
(Shubrat शहृत)

2. यश प्रसार (Yash prasar यश प्रसार)
नेक नामी की धूम (Nek nāmī ki
dhúm नैक नामी की धूम)

SHAHRI शहरी (श - म) शहरी
नागरिक (Nāgarik नागरिक) शहर का
निवासी (Shahr ka nivasi शहर का
निवासी)

शहंशाह (श - म)

SHAHANSIAH शहनशाह

सम्राट (Samrāt सम्राट) चक्रवर्ती
(Chakkrvarti चक्रवर्ती) महाराजा
(Mahārāja महाराजा)

SHAHVAT शहवत (श - म) शहवत

1. लालसा (Lālāsa लालसा) इच्छा
(Ich, chha इच्छा) चाह (Cháh चाह)

2. काम वेग (Kam veg काम वेग)
भागेच्छा (Bhogech, chha भागेच्छा)
नफसानी खादिश (Nafsani
khāhish नफसानी खादिश)

शहवत परस्त (श - म)

SHAHVAT-PARAST शहवत परस्त

कामुक (Kāmuk कामुक) विषय लंपट
(Vishai lampat विषय लंपट) शहवत
का बंदा (Shahvat ka banda शहवत
का बंदा)

2. मिष्टान (Mishtān, n) मिठाई (مِٹھائی)

SHÍSHA शीशा (शیشه - ف - مذ)

1. काच (Kách) कांच (Kānch) (کاج)

2. कूपी (Kúpi) बोटल (Botal) (کوپي بوتل)

3. दर्पण (Darpan) आईना (Áina) (درپن آئینه)

شیشه گر (ف - ص)

SHÍSHA-GAR शीशागर

1. काचकार (Kách kár) शीशा बनाने वाला (Shísha banāne vála) (کاج کار شیشه بنانے والا)

2. दर्पण कार (Darpan kár) आईना बनाने वाला (Áinā banāne vála) (درپن کار آئینه بنانے والا)

SHAITÁN शैतान (شیطان - ع - مذ)

1. एक फरिश्ता जो ईश्वर की अवज्ञा के अपराध में निकाला गया (Ek farishta jo Íshwar ki avaggya ke aprádh men nikála gaya) (ایک فرشته جو ایشور کی اورادھ میں نکالا گیا)

2. धूर्त (Dhúrt) मक्कार (Makkár) (دھورت مکار)

3. दुष्टात्मा (Dushtátma) खबीस (Khabís) (دشٹاتما خبیث)

4. बहका कर कुमार्ग पर चलाने वाला (Bahká kar kumárg par chalāne vála) (بہکا کر کمارگ پر چلانے والا)

SHÍR शीर (شیر - ف - مذ)
क्षीर (Chhír) दुग्ध (Dugdh) (دودھ)
दूध (Dúdh)

SHÍRÁZA शीराज़ा (شیرازہ - ف - مذ)

1. बिल्वरी हुई चीज़ों की एकत्रता (Bikhri huí chízō ki akattrata) (بکھری ہوئی چیزوں کی ایکترتا)
(Bandhan) (بلندھن)

2. क्रम (Kram) तरतीब (Tartīb) (क्रम ترتیب)

शिर खوار (शिर - ف - ص)

SHÍR-KHÁR शीर खार

स्तन पायी (Istanpái) (استن پائی)
मुहाँ (Dudh muhān) (دودھ مہاں)

शिर दिली (शिर - ف - ص)

SHER-DIL शेर दिल

सिंह साहस (Sin, nh sáhas) (سلهه)
बहुत बड़ा बहादुर (Babut baṛa bahádur) (بہت بڑا بہادر)

SHÍRÍN शीरी (شیریں - ف - ص)

1. मधुर (Madhur) मिष्ट (Misht) (میدھ)
मीठा (Mítha) (مِٹھا)

2. मृदु (Mridu) कोमल (Komal) (نرم)
नर्म (Narm) (کومل)

3. फरहाद की प्रेमिका (Farhád ki premika) (فرهاد کی پریمکا)

SHÍRÍNÍ शीरीनी (شیرینی - ف - مذ)

1. मधुरता (Madhurata) (میدھورتا)
मिठास (Míthás) (مِٹھاس)

عاشق (Ashiq) آشیک (موہت)

شیفتگی (ف - مٹ)

SHEVAN शेवन (ف - مذ) شیون

SHEFTAGI शेफतगी

کرنڈن (Krandan) رونا دھونا
(Rona dbona)

1. مگدھتا (Mugdhata) آسکتی
(Āsakti) عشق (Ishq)

SHEVA शेवा (ف - مذ) شیوہ

2. ابھی (Abhi ruhi) اہی
بڑھی ہوئی رگھبت (Bārhi hui raghbat)

1. व्यवहार (Vyavhār) چلن
(Chalan)

2. शैली (Shaili) دنگ (Dhang)
(دنگ)

SHEFTA शेफता (ف - ص) شیفتہ
مگدھ (Mugdh) موہت (Mohit)

ص

4. आदर के लिए नाम के अंत में, जैसे
'राजा साहब' (Ādar ke liye nām ko
ant men, jaise 'Rāja Sābab' کے
آدر کے نام کے انت میں، جیسے
'(راجہ صاحب')

(اردو میں یہ لفظ 'ح' کے زیر کے ساتھ
ہوئی آتا ہے)

صاحب خانہ (ع - ص)

SĀHIB-KHĀNA साहिब खाना

ग्रह स्वामी (Grih swāmi) گره سوامی

घर का मालिक (Ghar kā mālīk) گھر کا مالک

صاحب ذوق (ع - ص)

SĀHIBE-ZAUQ साहिबे जौक

रसज्ञ (Rasag,gya) (رسمگہ) ساہتیہ پرمی

(Sābittya Fremi) (ساہتیہ پرمی)

अदब का ज्ञान रखने वाला (Adab ka

SĀBIR साबिर (ع - ص) صابر

1. धैर्यवान् (Dhairryavān) دھیریہ وان
सब्र करने वाला (Sabr karne vāla
صبر کرنے والا)

2. सहिष्णु (Sahishnu) सहन
शील (Sahan shīl) (سہن شیل) کر-
दाश्त करने वाला (Bardāsht karne
vāla) برداشت کرنے والا

SĀHIB साहिब (ع - مذ) صاحب

1. स्वामी (Swāmi) (سوامی) مالिक
(Mālik) (مالک)

2. श्रीमान् (Shrimān) (شریمان) جناب
(Janāb)

3. वाला (Vāla) (والا)

تیسری شکل اضافت کی صورت
میں آئی ہے جیسے 'صاحب اختیار'

3. कोरा (Kora) गैर इस्ते माली
(Ghair istemāli) (غیر استعمالی)

4. पवित्र (Pavitr) पाक (Pāk)
(पाक)

5. समतल (Samtal) चौरस
(Chauras) (چورس)

6. सरल (Saral) सादा (Sāda)
(Sālis) सलीस (سادا)

صاف باطن (ع - ص)

SĀF-BĀTIN साफ बातिन

1. शुद्धात्मा (Shuddhātma) (شدهاتما)
साफ दिल (Sāf dil) (صاف دل)
2. निश्छल (Nish chhal) (نہرچہل)
सादा मित्राज (Sāda mizāj) (سادہ مزاج)

SĀLEH सालेह (ع - ص) صالح
सदाचारी (Sadāchāri) (سداچاری) नेक
(Nek) (نیک)

SĀNE साने (ع - ص) صانع
निर्माण कर्ता (Nirmān karta) (نرمان کرتا)
बनाने वाला (Banāne vāla) (بنانے والا)

SĀIB साइब (ع - ص) صائب
शुद्ध (Shud, dh) (شده) उचित (Uchit)
(अचित) ठीक (Thik) (تھیک)

SABA सब्बा (ع - ص) صبا
प्रभात समीर (Prabhāt samir) (پربھات سمیر)
सवेरे की ठंडी और हल्की हवा
(Savere ki thandi aur halki hava)
(سورے کی تھلکی اور ہلکی ہوا)

ادب کا گھانا رکھنے والا
(gyān rakhne vāla)

صاحب کمال (ع - ص)

SĀHIB-KAMĀL साहिब कमाल
गुणवान् (Gunvān) (گنوان) गुणी
(Guni) हुनर मन्द (Hunar mand)
(हनु मन्द)

SĀHIBA साहिबा (ع - م) صاحبه
श्रीमती (Shrimati) (श्री मती) महोदया
(Mahodaya) (مہودیا)

SĀHIBĪ साहिबी (ع - م) صاحبی
1. सत्ता (Satta) हुकूमत (Hukū-
mat) (حکومت)

2. स्वामित्व (Swāmittwa) (سوامیتو)
मालिकी (Māliki) (مالکی)

SĀDIR सादिर (ع - ص) صادر
निकलने वाला (Nikalne vāla) (نکالنے والا)
जारी होने वाला (Jāri hone vāla) (جاری ہونے والا)

SĀDIQ सादिक (ع - ص) صادق
सत्य वादी (Sattya vādi) (ستہ وادی)
सच्चा (Sach, cha) (سچا)

SĀIQA साइका (ع - م) صاعقه
विद्युत् (Vid, dyut) (ودیت) तड़ित्
(Taṛit) बिजली (Bijli) (توت)

SĀF साफ (ع - ص) صاف
1. स्वच्छ (Swach, chh) (سوچھ) पाक
साफ (Pāk sáf) (पाक صاف)

2. निष्केवल (Nish keval) (نہر کیول)
खालिस (Khālis) (خالص)

SEHAT سهت (ع - مٹ) صحت

1. स्वास्थ्य (Swāsthya سواسثیہ) تندرستی (Tandurusti تندرستی)
2. शुद्धि (Shud,dhi شدھی) دُرستی (Durnsti دُرستی)

SAHRA سہرا (ع - مڈ) صحرا

- کانن (Kānan کانن) विपिन (Vipin وِپین)
वन (Van ون) जंगल (Jangal جنگل)

SAHRAÍ सह राई (ع - ص) صحرائی

1. वन चर (Vanchar ون چر) जंगली (Jangali جنگلی)
2. असम्भ (Asabh,bhya اسبہ) उजड़ (Ujadd اجد)

SAH,N सह न (ع - مڈ) صحن

- अजिर (Ajir اجر) आंगण (Ángan آنگن)
आंगन (Ángan آنگن)

SAHÍH सहिह (ع - ص) صحیح

1. शुद्ध (Shuddh شدہ) ठीक (Thik درست) दुरस्त (Durust تھیک)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तन्दुरुस्त (Tandurust تندرست)
3. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
4. पूर्ण (Purn پورن) साबित (Sábit ثابت) जो टुकड़े न हो (Jo tukre na ho جو ٹکڑے نہ ہو)

SAHÍFA सहिफा (ع - مڈ) صحیفہ

1. धर्म ग्रंथ (Dharm granth دھرم) मज़हबी किताब (Maz,babi kitáb مذہبی کتاب)

SABÁH सबह (ع - مٹ) صباح

- प्रभात (Prabbát پرہات) सवेरा (Savera سویرا) तड़का (Taṛka توکا)

SABÁHAT सबाहत (ع - مٹ) صباحات

1. गौर वर्ण (Gaur varn گورورن) गोरा रंग (Gora rang گورارنگ)
2. सुंदरता (Sundarata سندرتا) खूब खूब (Khūb sūratī خوبصورتی)

SUB,H सबह (ع - مٹ) صبح

- प्रभात (Prabbát پرہات) प्रातः काल (Prātah kāl پراتہ کال) सवेरा (Savera سویرا)

SAB,R सबर (ع - مڈ) صبر

- संतोष (Santosh سنتوش) धैर्य (Dhairya دھیریہ) तहम्मुल (Tabam,mul تھممل)

SABÍH सबिह (ع - ص) صبیح

- गौर (Gaur گور) गोरा चिट्ठा (Gorá chitta گوراجٹھا)

SUHBAT सुहबत (ع - مٹ) صحبت

1. संगति (Sangati سنگتی) साथ (Sáth ساتھ)
2. मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستی)
3. संभोग (Sambhog سمبھوک) हमबिस्तरी (Hambiatari هم بستری)
4. गोष्ठी (Goshthi گوشتهی) छोटा सा जलसा (Chhota sa jalsa چھوٹا سا جلسہ)

2. वक्तास्थल (Vakchasthal) وکچہاس
(Chhāti) छाती (چھاتی تھل)
3. मुख्य (Mukhkhya) खास
(Khās) (خاص)

SADAF सदफ (ع - مٹ)
शक्ति (Shukti) सीप (Sip)
(सीप)

SID,Q सद्क (ع - مڈ)
सत्यता (Sattyata) सच्चाई
(Sachchái) (سچائی)

SADAQA सद्का (ع - مڈ) صدقه

1. दान (Dan) खैरात (Khairát)
(खैरात)
2. सिर पर से उतारी हुई चीज़ (Sir par
se utári hui chíz) سر پر سے اتاری
(हुئی چیز)

3. न्योछावर (Neochhavar) निवार (Nisár)
(निवार)

SAD,MA सद्मा (ع - مڈ) صدمه

1. आघात (Ághát) चोट
(Chot) ज़र्ब (Zarb) (ضرب)
2. धक्का (Dhakka) ठेस (Thes)
(ठेस)
3. दुःख (Duk, hkh) क्लेश (Klesh)
(रंज (Ranj) (क्लेश)
4. हानि (Háni) नुकसान
(Nuqsán) (نقصان)

SUDÚR सुदूर (ع - مڈ) صدور

1. लागू होना (Lagú hona) (लागू होना)
(जारी होना (Jári hona) (جاری ہونا)

2. पुस्तक (Pustak) (किताब)
(Kitáb) (کتاب)

3. पत्रिका (Patrika) (पत्रिका)
(Risála) (رساله)

4. पत्र (Pattr) खत (Khat)
(खत)

SAD सद (ف - ص) صد
शत (Shat) सौ (Sau)
(سو)

SADA सदा (ع - मٹ) صدا
ध्वनि (Dhwani) आवाज़
(Áváz) (آواز)

صدارت (ع - مٹ)

SADÁRAT सदरत
अध्यक्षता (Addhyakchhata)
सभापतित्व (Sabhapatittwa)
(सभापतित्व)

صداقت (ع - مٹ)

SADÁQAT सदाकत
सत्यता (Sattyata) सच्चाई
(Sachchái) (سچائی)

صدائے بازگشت (ع - مٹ)

SADA-E-BÁZ-GASHT सदाय बाज़ गश्त
प्रति ध्वनि (Pratiddhwani) (پرتی دھونی)
प्रति शब्द (Prati shabd) (پرتی شبد)
टकरा कर लौटी हुई आवाज़ (Takarákar
lauti hui áváz) (تکرا کر لوٹی ہوئی آواز)

SAD,R सदर (ع - مڈ) صدر

1. सभापति (Sabha pati) (सभापति)
मीर मजलिस (Mír majlis) (میر مجلس)

SAR,A सरा (صرع - ع - مٹ)
 अपस्मार (Apsmār) (اپس مار) میرگی
 (Mirgi) (میرگی)

SIRF صرف (ع - ص) سرف
 1. केवल (Keval) (کیول) खाली (Khali)
 (خالی)

2. अकेला (Akela) (اکیلا) तनहा (Tanha)
 (تنہا)

SARF सर्फ (ع - مٹ)
 1. व्यय (Vyai) (ویئے) खर्च (Kharch)
 (خرچ)
 2. व्याकरण की एक शाखा (Vyākaran
 ki ek shākha) (ویاکرن کی ایک
 شاخا)

3. बसर करना (Basar karna) (بسر کرنا)
 गुज़ारना (Guzārna) (گزارنا)

صرف و نحو (ع - مٹ)

SARFO-NAH,V सफौनह्व
 व्याकरण (Vyākaran) (ویاکرن) कवाइद
 (Qaváid) (قواعد)

SARÍH सरीह (ع - ص)
 1. स्पष्टतः (Ispashtatah) (اسپشتتہ)
 खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla)
 (کہلہم کہلا)

2. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) साफ
 (Sáf) (صاف)

SARÍHAN सरीहन (ع - ص)
 स्पष्टतः (Ispashtatah) (اسپشتتہ)
 स्पष्टतया (Ispashtatayá) (اسپشتتہ)
 खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla)
 (کہلہم کہلا)
 साफ साफ (Sáf sáf) (صاف صاف)

2. आना (Ána) (آنا) पहुँचना (Pahunchna)
 (پہنچنا)

SADI सदी (ف - مٹ)
 शताब्दी (Shatáb,di) (شتابدی) सौ बरस
 (Sau baras) (سو برس)

SID,DÍQ सिद्दीق (ع - ص)
 1. सत्य निष्ठ (Sattya nishth) (ستیه
 निष्ठ) बहुत सच्चा (Bahut sachcha)
 (بہت سچا)

2. मुहम्मद साहब के एक दोस्त की उपाधि
 (Mohammad sahib ke ek dost ki
 upádhi) (محمد صاحب کے ایک
 دوست کی اپادھی)

صراحت (ع - مٹ)

SARÁHAT सराहत

1. व्याख्या (Vyakhkhyā) (ویاکھیہ)
 तशरीह (Tashrih) (تشریح)
 2. विवरण (Vivaran) (وورن) तफसील
 (Tafsíl) (تفصیل)

صراط مستقیم (ع - مٹ)

SIRÁTE-MUSTAQÍM सिराते मुस्तकीम
 सरल मार्ग (SaraI márg) (سرل مارگ)
 सीधा रास्ता (Sídha rásta) (سیدھا راستا)

SARRÁF सर्राफ (ع - ص)
 स्वर्ण वणिक् (Swarn vanik) (سورن ونک)
 सराफ (Saráf) (صراف)

SAR,SAR सर सर (ع - مٹ)
 झंझा वात (Jhanjha vát) (جھنجھا
 वात)
 तेज़ हवा (Ándhi) (آندھی)
 (Tez hava) (تیز ہوا)

2. पवित्रता (Pavitrata) पाकी (Páki)

3. सफ (Sáf) बेलाग (Be lág) (پے لاگ)

SAFÁI सफाई (ع - ف - مٹ)

1. निर्मलता (Nirmalata) (نرملتا)
खालिसपन (Khálispan) (خالص پن)

2. पवित्रता (Pavitrata) पाकी (Páki)

3. संहार (Sanghár) (سلگهار) कतले आम (Qatle-ám) (قتل عام)

4. स्वच्छता (Swach, chhata) (سوچ چھता) बारीकी (Báiki) (باریکي)

5. भाङ पोछ (Jhár ponchh) (جھاڑ पोन्च)

SIFAT सिकत (ع - मٹ)

1. गुण (Gun) (गुन) खूबी (Khúbi) (खोबी)

2. विशेषण (Visheshan) (वशिशन) सिकत (Sifat) (صفت)

3. समान (Samán) (سمان) तुल्य (Tulya) (تلیه) मिस्ल (Misl) (مثل)

4. धर्म (Dharm) (دهرم) खासियत (Khásiyat) (خاصیت)

SAF,HA सफहा (ع - मंड)

पृष्ठ (Prishth) (پرشته) पन्ना (Panna) (پنا)
पेज (Page) (پیج)

SAF-DAR सफ दर (ع - ص)

1. व्यूहभेदक (Vyúh bhedak) (व्यूह भेदक)
सफशिकन (Saf shikan) (صف شکن)

2. महारथी (Mahárathee) (مہارثی)
अति-वीर (Ativír) (اتی ویر)

SA,ÚBAT सऊबत (ع - ف)

1. कष्ट (Kash) (کشت) दुःख (Dukh, kh) (تکلیف)
तकलीफ (Takliff) (دکھ)

2. कठिनता (Kathinata) (کتھناتا)
कठिनाई (Kathínái) (کتھنائی)

दुशवारी (Dush, vári) (دشواری)

SOÚD सुऊद (ع - مंड)

आरोह (Ároh) (آرؤه) ऊपर की तरफ जाना (Úpar ki taraf jána) (اوپر کی طرف جانا)

صغیر سمنی (ع - ف - مٹ)

SIGHR-SINI सिगूर सिनी

बाल्यावस्था (Ballyávastha) (بالیاو استھا)
बचपन (Bach pan) (بچپن)

SAGHÍR सगीर (ع - ص)

अल्प (Alp) (الپ) लघु (Laghu) (لکھو)
छोटा (Chhotá) (چھوٹا)

صغیر سن (ع - ف - ص)

SAGHÍR-SIN सगीरसिन

अल्पायु (Alpáyu) (الپایو) छोटी उम्र का (Chhoti umr ka) (چھوٹی عمر کا)

SAF सफ (ع - मٹ)

1. श्रेणी (Shreni) (شرینی) पंक्ति (Pankti) (قطار)
कतार (Qatár) (پنکتي)

2. वर्ग (Varg) (ورگ) दर्जा (Darja) (درجہ)

3. लंबी चटाई (Lambi chatái) (لمبی چٹائی)

SAFA सफा (ع - मٹ)

1. विमलता (Vimalatá) (ویملاتا)
सफाई (Safái) (صفائی)

2. परामर्श (Parāmarsh परामर्श)
मश्वरा (Mash, vera مشوره)
صلاحیت (ع. مٹ)

SALÁHIYAT सलाहियत

1. योग्यता (Yog,gyata योग्यता)
قابلیت (Qābīliyat قابلیت)
2. पात्रता (Pattrata पात्रता)
अहलियत (Ahliyat अहलियत)
3. नम्रता (Namrata नम्रता)
नरमी (Narmi نرمی)

SUL,H सुल्ह (ع. मٹ) صلح

1. एकता (Ekata एकता)
मेल (Mel मेल)
इत्तिहाद (Ittiḥād اتحاد)
2. मैत्री (Maittri मैत्री)
दोस्ती (Dosti دوستی)
3. सन्धि (Sandhi सन्धि)
सलाह (Saláh صلاح)

صالح نامہ (ع. مٹ)

SUL,H-NÁMA सुल्ह नामा

- संधि पत्र (Sandhi pattr संधि पत्र)
राज़ी नामा (Rāzī nāma राज़ी नामہ)

SILA सिला (ع. मट) صلہ

1. पुरस्कार (Puraskār पुरस्कार)
इनआम (In,ām انعام)
2. प्रतिकार (Pratikār प्रतिकार)
बदला (Badla बदله)

BAN,NÁ,A सनाअ (ع. ص) صناع
शिल्पकार (Shilp kār शिल्पکار)
कारीगर (Kārīgar کاریگر)

3. हज़रत अली की उपाधि (Hazrat Ali
ki upādhi حضرت علی کی)
ایادھی

SIFR सिफ़र (ع. مٹ) صفر
विन्दु (Vindu وندو) शून्य (Shūn,nya
شونیہ) बन्दी (Bindī بندی)
नुक्ता (Nuqta نقطہ)

SAFRA सफ़रा (ع. मट) صفرا
पित्त (Pitt पित) एकखिलत (Ek
khilt ایک خلط)

صف کشی (ع. مٹ)

SAF-KASHI सफ़कशी

1. व्यूह रचना (Vyūh rachana व्यूह
रचना) पराबान्धना (Para bāṇḍhna
پرا باندھنا)
2. युद्ध (Yud,dh युद्ध) लड़ाई
(Laṛāī لڑائی)

SALA सला (ع. مٹ) صلا

1. आवाहन (Áváhan آواहन) बुलाना
(Bulána बुलाना)
2. निमंत्रण (Nimantran निमंत्रण)
दावत देना (Dávat dena دعوت
دینا)

صلا بت (ع. مٹ)

SALÁBAT सलाबत

- कठोरता (Kathorata कठोरता)
सख्ती (Sakhti سختی)

SALÁH सलाह (ع. मट) صلاح
1. उपकार (Upkār उपकार) भलाई
(Bhalái بهلائی)

SAVĀB صواب (ع - مذ) صواب

1. उचित (Uchit) मुनासिब (أجبت) (Munāsib) (مناسب)

2. शुद्ध (Shud,dh) सही (شده) (Sahi) (صحیح)

SÚBA सूबा (ع - مذ) صوبہ

प्रांत (Pránt) प्रदेश (Pradesh) (پروانٹ) (Province) (پروونس)

SAUT सौत (ع - म्) صوت

ध्वनि (Dhwani) रव (Rav) (دهونی) (آواز) (Ávāj)

SÚRAT सूरत (ع - म्) صورت

1. मुख (Mukh) आकृति (مکھ) (Ákriti) शकल (Shakl) (اکرتی) (شکل)

2. दशा (Dasha) हालत (دشا) (Hálat) (حالت)

3. ढंग (Dhang) तरीका (ڊھنگ) (Taríqa) (طریقہ)

4. उपाय (Upáo) तदबीर (اُپاے) (Tadbír) (تدبیر)

5. चिन्ह (Chin,nh) आसार (چنه) (Ásár) (آثار)

SÚFI सूफी (ع - مذ) صوفی

ब्रह्म वादी (Brahm vádi) (برہم وادی)

अध्यात्म वादी (Adhdhyátm vádi) (ادھیاتم وادی)

तसवुफ का आमिल (Tasav,vuf ka ámil) (تصوف کا عامل)

(Tasav,vuf ka ámil)

SANDAL सन्दल (ع - مذ) صندل

चंदन (Chandan) मलयज (چندن) (Malayaj) (ملایج)

एक खुशबूदार (Ek khushbu dár lakṛi) (ایک خوشبودار لکڑی)

(Lakṛi) (لکڑی)

SANDŪQ सन्दूक (ع - مذ) صندوق

पेटिका (Petika) लकड़ी का बक्सा (پیتکا) (Lakṛi ka baks) (لکڑی کا بکس)

(Lakṛi ka baks)

SAN,AT सन् अत (ع - म्) صنعت

कला (Kala) शिल्प (Shilp) (کلا) (کلا)

कारीगरी (Kárigari) (کاریگری)

(Kárigari)

صنعت گری (ع - م) (صنعت گری)

SAN,AT-GARI सन् अत गरी

कलाकारी (Kalákári) शिल्प (कलाکاری) (Shilp kári) (شیلپ کاری)

कारीगरी (Kárigari) (کاریگری)

(Kárigari)

SINF सिन्फ (ع - म्) صنف

1. प्रकार (Prakár) किस्म (قسم) (Qism) (قسم)

2. लिंग (Ling) जिस (Jins) (النگ) (جنس)

(Jins)

(Jins)

SANAM सनम (ع - مذ) صنم

1. मूर्ति (Múrti) प्रतिमा (मूर्ति) (Pratima) (پریتما)

(Pratima) (But) (بت)

2. प्रेमिका (Premika) प्रेयसी (پرمیکا) (Pre,yasi) (پریسی)

(Pre,yasi) (Máshúq) (مأشوق)

(Máshúq)

صنم خانه (ع - مذ) (صنم خانه)

SANAM-KHÁNA सनम खाना

मन्दिर (Mandir) बुत खाना (مندیر) (But khána) (بت خانه)

(But khána)

(But khána)

صيد گاه (عف - مٹ)

SAID-GÁH سید گاه

مृगया वन (Mrigaya van مرگیاون)

शिकार गह (Shikár gáh شكارگاه)

SIŪHA सीरा (ع - مذ)

1. विभाग (Vibhág বিভাগ) महकमा (Mah,kama محكمه)

2. विवाह (Viváh ववाह) व्याह (Byáh व्याह) निकाह (Nikáh نکاح)

SAIQAL सैकल (ع - مٹ)

1. परिष्कृति (Parishkriti پریش کرتی) चमकाना (Chamkána چمکانا)

2. तलवार वगैरा को मांझ कर चमकाना (Talvár vaghaira ko mánjh kar ohamkána تلوار وغیره کو مانجھ کر چمکانا)

3. बरतनों पर रंगे या चांदी का पानी चढ़ाना (Bartanon par ránge ya chándi ka páni chabhána برتنوں پر رنگے یا چاندی کا پانی چڑھانا)

SAULAT सौलत (ع - مٹ)

1. आतंक (Átank آتلك) रोब (Rob رعب)

2. प्रताप (Pratáp پرتاپ) जलाल (Jalál جلال)

SAUM सौम (ع - مذ)

व्रत (Vrat व्रत) रोजा (Roza روزا)

SAH,BA सह-बा (ع - مٹ)

1. मदिरा (Madira مدرا) शराब (Sharáb شراب)

2. वह मदिरा जो लालिमा लिए हो (Voh madira jo lálima liye ho وہ مدرا جو لالما لئے ہو)

SAIYÁD सैयाद (ع - ص)

व्याध (Vyádh व्याध) लुब्धक (Lubdhak لبدھک) जालिक (Jálik جالک) शिकारी (Shikári شکاری)

SAID सैद (ع - مذ)

अहेर (Aher अहेर) आखेट (Ákhet آکھیت) मृगया (Mrigaya مرگیا) शिकार (Shikár شكار)

ض

ZÁMIN ज़ामिन (ع - ص)

प्रतिभू (Prati bhu प्रतिभو) ज़मानत (Zamánat دار ضمانت)

ZÁ,E ज़ाए (ع - ص)

1. नष्ट (Nesht नشت) बरबाद (Barbád برباد)

ZÁBITA ज़ाबिता (ع - مذ)

1. नियम (Niyam نیام) काहदा (Qáida قاعده)

2. विधान (Vidhán ویدمان) क़ानून (Qánún قانون)

3. गुणन (Gunan कलन) गुणा करना
(Guna karna कना करना) ज़र्ब देना
(Zarb dena डेना डेना)

ضرب الئلل (ع - مٹ)

ZARBUL-MASAL ज़र्बुल मसल

लोकोक्ति (Lokokti लोकोक्ति) कहावत
(Kahavat कहावत)

ZARAR ज़रर (मड - ए)

1. हानि (Hāni हानी) क्षति (Chhati क्षति)
(Nuqsān नुकसान) नुकसान (चेष्टे)
2. कष्ट (Kasht कष्ट) दुःख
(Dukh,kh दुःख) तकलीफ (Taklīf तकलीफ)
(تکلیف)

ZARÚR ज़रूर (व - स)

अवश्य (Avash,shya अवश्य) यकीनी
(Yaqīni यकीनी)

ضرورت (ع - مٹ)

ZARÚRAT ज़रूरत

1. आवश्यकता (Ávash,shyakata आवश्यकता)
(Cháh चाह) चाह (आवश्यकता)
2. न्यूनता (Nyúnata न्यूनता) कमी
(Kamī कमी)

ZOF ज़ोफ (मड - ए)

1. दुर्बलता (Durbalata दुर्बलता)
(Ashakti अशक्ति) कमजोरी
(Kamzori कमजोरी)
2. जरा (Jara जरा) वृद्धावस्था (Vrid, dhávastha वृद्धावस्था)
(Burhāpa बुढ़ापे)

2. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) बेकार (Bekár बेकार)
(بے کار)

ZART ज़रत (मड - ए)

1. सहन (Sahan सहन) कदाश्त
(Bardásht कदाश्त)
2. नियंत्रण (Niyāntran नियंत्रण)
(Rok रोक)

ضخامت (ع - مٹ)

ZAKHÁMAT ज़खामत

स्थूलता (Isthúlata स्थूलता) पृथुलता
(Prithulata पृथुलता) मुटई (Muthí मुटई)
(موتائی)

ZAKHÍM ज़खीम (व - स)

स्थूल (Isthúl स्थूल) पृथुल (Pri-
thul पृथुल) मोटा (Mota मोटा)

ZID ज़िद (मड - ए)

1. दुराग्रह (Durággrah दुराग्रह) हट
(Hat हट)
2. प्रतिकूल (Pratikúl प्रतिकूल)
(Mukhálif मुखालिफ)
3. विपरीत (Viparít विपरीत) बर अक्स
(Baraks बरअक्स)

ZID,DI ज़िदी (व - स)

दुराग्रही (Durággrahi दुराग्रही) हट्टी
(Hatti हट्टी)

ZARB ज़र्ब (मड - ए)

1. ताड़ना (Táfaná ताड़ना) मार (Már मार)
2. आघात (Ághát आघात) चोट
(Chot चोट)

ZIMÁD ज़िमाद (ع - مذ) ضما د

प्रदेह (Pradeh) प्रलेप (Pralap) (प्रदीप) लेप (Lep) (प्रलेप)

ضمانت (ع - مث)

ZAMÁNAT ज़मानत

1. प्रति भूति (Prati bhúti) (प्रती) जिम्मेदारी (Zimmedárl) (जिम्मेदारी)

2. ज़मानत का रुपया (Zamánat ka rupiya) (जमानत का रुपिया)

ضمانت دار (ع - مذ)

ZAMÁNAT-DÁR ज़मानत दार

प्रति भू (Prati bhu) (प्रती) ज़ामिन (Zámin) (जामिन)

ضمانت نامه (ع - مذ)

ZAMÁNAT-NÁMA ज़मानत नामा

प्रति भूति पत्र (Prati bhúti pattr) (प्रती) ज़मानत की तहरीर (Zamánat ki tahrír) (जमानत की तहरीर)

ZIMN ज़िम्न (ع - مذ) ضمن

1. अंतर्गत (Antargat) (अन्तर्गत) शुमूल (Shumúl) (شمول)

2. अनुषंग (Anushang) (अनुशंग) सिल (Silsila) (سلسلة)

3. संबंध (Sambandh) (सम्बन्ध) तअल्लुक (Ta'alluq) (تعلق)

ZAMÍR ज़मीर (ع - مذ) ضمير

1. अन्तरात्मा (Antará ma) (انتراما) अंतःकरण (Antah karan) (अन्तःकरण) कांशस (Conscience) (कान्शस)

ZA,ÍF ज़ईफ (ع - ص) ضعيف

1. दुर्बल (Durbal) (دربل) निर्बल (Nirbal) (نيربل) अशक्ति (Ashakt) (اشكت) कमज़ोर (Kamzor) (كمزور) 2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) (ويورود) बूढ़ा (Būṛha) (بورها)

ضعيف العمر (ع - ص)

ZA,ÍFUL-UMR ज़ईफुल उम्र

वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) (ويورود) बड़ी उम्र का (Baṛi umr ka) (برى عمر کا)

ZAÍFI ज़ईफी (ع - मथ) ضعيفى

1. निर्बलता (Nirbalata) (نيربالتا) कमज़ोरी (Kamzori) (كمزورى) 2. वृद्धावस्था (Vridhdhávstha) (وردها) ब्रह्मपा (Būṛhápá) (برهاپا) (वृद्धावस्था)

ضلالت (ع - مथ)

ZALÁLAT ज़लालत

1. कुमार्गता (Kumárgata) (کومارگتا) गुमराही (Gumráhi) (گمراهی) 2. पाप (Páp) (پاپ) पातक (Pátak) (پاتک) गुनाह (Gunáh) (گناه)

ZILA ज़िला (ع - مذ) ضلع

1. पार्श्वस्थि (Parashwásthi) (پارشواستهي) पसली की हड्डी (Pasli ki haddi) (پسلى کی هڈی) 2. रेखा (Rakha) (ريکھا) लकीर (Lakír) (خط) खत (Khat) (کھت) (लकीर) 3. जनपद (Janpad) (جن پد) मंडल (Mandal) (منڈل) डिस्ट्रिक्ट (District) (ڈسٹرکٹ) (जन्पद)

ZIYÁFAT زیافات (ع - مٹ)

1. अतिथि पूजा (Atithi pūja) انتہی
आतिथ्य (Ātith, thya) آتیثیہ
मेहमानी (Mehmāni) مہمانی
2. भोज (Bhoj) داवत (Dāvat) دعوت

ZÍQ झीक (ع - مٹ)

1. संकीर्णता (Sankirnata) سن کیونتا
तंगी (Tangi) تلگی
2. कष्ट (Kasht) दुःख (Dukh-
kh) مصیبت (Musibat) موسیبت

ضیق النفس (ع - مد)

ZÍQUN-NAFAS झीकुनफस

- श्वास रोग (Shwás rog) شواس روگ
श्वास कस (Shwás kás) شواس کاس
दमा (Dama) دمہ

2. सर्वनाम (Sarv nām) प्रोनाउन
(Pronoun) پروناؤن

ZAMÍMA जमीमा (ع - مذ)
परिशिष्ट (Parishisht) ततिम्मा
(Tatirma) تکمه

ZAU जौ (ع - مٹ)

प्रकाश (Prakásh) ज्योति (Jyoti)
(Rausbani) रौशनी (Rausbani) (جیوتی)

ZIYA जिया (ع - مٹ)

1. ज्योति (Jyoti) प्रकाश
(Prakásh) रौशनी (Rau-
sbani) (جیوتی)
2. शोभा (Shobha) रौनक
(Raunaq) (شوہا)

ط

TÁ,ÚN ताऊन (ع - مذ)

महामारी (Mahámári) जोग
(Plague) پلگ

TÁQ तक (ع - مذ)

1. ताखा (Tákha) आला (Álá
آلا)
2. विषम (Visham) वह संख्या जो
दो पर न बटे (Voh sankhya jo do
par na bate) وہ سنگھیا جو دو پر
نہ بٹے

TÁRI तारी (ع - ص)

व्याप्त (Vyápt) छाया हुआ
(Chháya hua) چھایا ہوا

TÁ,AT ताअत (ع - مٹ)

1. पूजा (Pūja) वन्दना (Van-
dana) आराधना (Ārádhana
آرادنا)
2. आज्ञापालन (Ágya pālan) आँगा
(Farmán bardári) فرمان برداری

2. भाग्य (Bhāgya بهائیہ) तक्रदीर
(Taqdīr تقدیر)

TÁME तामे (طامع - ع - ص)
लोभी (Lobhi लोभी) लालची
(Lálachi لالچی)

TÁÚS ताऊस (طائوس - ع - مذ)
केकी (Keki کیکی) वर्ही (Varhi ورھی)
मयूर (Mayūr مایور) मोर (Mor مور)

TÁHIR ताहिर (طاهر - ع - ص)
1. पवित्र (Pavitr पवित्र) स्वच्छ (Swachh
ohh سوچھ) पाक (Pák پاک)
2. शुद्ध (Shud,dh شده) निर्मल
(Nirmal نرمال) साफ (Sáf صاف)

TÁIR ताइर (طائر - ع - مذ)
पक्षी (Pakchhi पक्षी) खग
(Khag کهگ) परन्द (Parand پرند)
चिड़िया (Chīṛiya چڑیا)

TÁIFA ताइफा (طائفة - ع - مذ)
1. जन समुदाय (Jan samudāe جن
گروه) गिरोह (Giroh گروہ)
2. सम्प्रदाय (Sampradāe سم پر دای)
फिरका (Firqa فرقہ)
3. नर्तकी समाज (Nartaki samāj
نرتکی سماج) रंडी और उसके
साज़िन्दे (Randi aur us ke sázinde
رندی اور اس کے سازندے)

TIB तिव (طب - ع - مذ)
आयुर्वेद (Āyurved आयुर्वेद) तिबाबत
(Tibābat طبابت)

TÁQAT ताकत (طاقت - ع - مذ)

1. शक्ति (Shakti शक्ति) बल (Bal
ज़ोर (Zor زور))
2. उत्साह (Utsāh انساہ) हौसला
(Hausala حوصلہ)
3. पात्रता (Pattrata पात्रता) योग्यता
(Yoggyata योग्यता) काबिलियत
(Qābiliyat قابلیت)

طاقت ور (ع - ف - ص)

TÁQAT-VAR ताकत वर

शक्तिशाली (Shakti shālī शक्तिशाली)
बलवान् (Balván بلوان) शहज़ोर
(Shahzor شه زور)

TÁLIB तालिब (طالب - ع - ص)

1. इच्छुक (Ich,ohhuk اچھک)
खादिशमन्द (Khāhish mand خواهش
مند)
2. अभिलाषी (Abhilāshi ابھیلاشی)
मुश्ताक (Mushtāq مشتاق)

طالب علم (ع - ص)

TÁLIBE-JLM तालिबे इल्म

विद्यार्थी (Vidyārthi ودیارتھی) पाठक
(Pāthak پاتھک) छात्र (Chhātr
چھاتر) पढ़ने वाला (Parhne vāla
پڑھنے والا)

TÁLE ताले (طالع - ع - ص)

1. उदीयमान् (Udīya mán اودییمان)
निकलने वाला (Nikalne vāla
نکلنے والا)

2. स्थल (Isthal (استهال) लोक (Lok
(لوک) मंजिल (Manzil)

طبقه بندی (عف - مٹ)

TABQA-BANDI तबका बन्दी

वर्गीकरण (Vargi karan (ورگی کرن)

दर्जा बन्दी (Darja bandi (درجه بندی)

TABL तबल (ع - مذ)

दुंधुमि (Dundubhi (دن دبهی)

(Dhaunsa (دهونسا) नक्कारा (Naqqāra

(نقاره)

TABÍB तबीब (ع - مذ)

वैद्य (Vaidya (ویدیة) चिकित्सक

(Chikitsak (چکیت سک) हकीम

(Hakím (حکیم)

TABÍ,AT तबीअत (ع - मٹ)

1. स्वभाव (Swabháo (سوبهاؤ) आदत

(Ádat (عادت)

2. गुण (Gun (گن) धर्म (Dharm (دهرم)

खासियत (Khásiyat (خاصیت)

TAPISH तपिश (عف - मٹ)

ताप (Táp (تاب) जलन (Jalan (جلن)

TIHÁL तिहाल (ع - मٹ)

सीहा (Piha (پلی ها) तिल्ली (Tilli (تلی)

TARÁVAT तरावत (ع - मٹ)

1. तरी (Tari (تری) ताज़गी (Tázagi

(تازگی)

2. शीतलता (Shitalata (شیلتا) ठंडक

(Thandak (تهندک) सर्दी (Sardi

(سردی)

TABÁSHÍR तबाशीर (ع - मٹ)

वंशलोचन (Vansh lochan (ونش لوچن)

बंसलोचन (Bans lochan (بنسلوچن)

TAB,BA,A तबाअ (ع - ص)

प्रतिभा शाली (Pratibha sháli (پرتهی

(ذهین) जहीन (Zahín (بهشالی)

TABÁ,AT तबाअत (ع - मٹ)

मुद्रण (Muddran (مدرن) छपाई

(Chhapái (چھپائی)

TABÁQ तबाक (ع - مذ)

स्थाल (Isthal (استهال) परात

(Parát (پرات) सीनी (Sini (سهلی)

TAB,KH तबख (ع - مذ)

पचन (Pachan (پچن) पाक (Pák

(پاک) पकना (Pakna (پکنا)

TAB,A तबअ (ع - मٹ)

1. स्वभाव (Swabháo (سوبهاؤ) प्रकृति

(Prakriti (پرکرتی) आदत (Ádat

(عادت)

2. मुद्रण (Muddran (مدرن) छापना

(Chápna (چھاپنا)

TABAQ तबक (ع - مذ)

1. स्तर (Istar (استر) परत (Parát

(پرت)

2. तल (Tal (تل) तबका (Tabqa (طبقه)

TAB,QA तबका (ع - مذ)

1. वर्ग (Varg (ورگ) श्रेणी (Shreni

(درجه) दर्जा (Darja (درجہ)

TARAF तरफ (ع - مٹ) طرف

1. दिशा (Disha) ओर (Or) और (دشا) سمت (Simt)

2. पक्ष (Pakohh) दल (Dal) (پکھ) (پارٹی) पार्टी (Party)

طرف دار (ع - ص)

TARAF-DÁR तरफدار

1. पक्षपाती (Pakohh páti) हिमायती (Himáyati) (پکھ) (حمایتی)
2. सहायक (Saháyak) मददगार (Madad gár) (سہایک) (مددگار)

TUR, FAGI तुर्फगी (ف - مٹ) طرفگی

1. उत्तमता (Uttamata) अच्छाई (Ach, ohhái) (اتما) (اچھائی)
2. अद्भुतता (Ad, bhutata) अनोखापन (Anokha pan) (ادبھुता) (انوکھاپن)

TUR, FA तुर्फ (ع - ص) طرفہ

1. नवीन (Navín) नूतन (Nútan) (نویں) (نیا) नया (Naya)
2. अद्भुत (Adbhut) अनोखा (Anokha) (ادبھुत) (انوکھا)

TUR, RA तुर्फ (ع - مذ) طرفہ

1. अलक (Alak) जल्फ (Zulf) (الک) (زلف)
2. फुंदना (Phundna) कलगी (Kalghi) (فہندنا) (کلگی)
3. विचित्रता (Vichitratá) अनोखापन (Anokhápan) (ویچترتا) (انوکھاپن)

TARAB तरब (ع - مٹ) طرب

1. हर्ष (Harsh) आनन्द (Ánand) (هرش) (خوشی) खुशी (Khushi) (آنند)

TAR(A)H त (र) ह (ع - मٹ) طرح

1. समान (Samán) मिसल (Misal) (سمان) (مثال)

2. न्यास (Nyás) आधार (Ádhár) नीव (Nív) बुनियाद (Bunyád) (نیاس) (آधार) (نیو) (بنیاد)

3. पद्धति (Pad dhati) तर्ज (Tarz) (پد دھتی) (طرز)

4. व्यय कलन (Vyai kalan) तफरीक (Tafríq) (وئے کلن) (تفریق)

5. उर्वू मुशायरे में ग़ज़ल की समस्या (Urdu musháyare men ghazal ki samassya) اردو مشاعرے میں غزل کی سمسیا (مصرع طبع) (Misra tarah)

طرح دار (ع - ص)

TARAH-DÁR तरह دار

1. सुंदर (Sundar) रूपवान (Rúpván) छबीला (Chhabíla) (سندر) (روپ وان) (چھبیل)

TARZ तर्ज (ع - मٹ) طرز

1. शैली (Shailí) पद्धति (Pad, dhati) अंदाज़ (Andáz) (شیلی) (پد دھتی) (انداز)

2. स्वभाव (Swabháo) आदत (Ádat) (سویہار) (عادت)

TOM तौम (ع - مذ) طعم
स्वाद (Swád) रस (Ras)
ज़ाइका (Záika) मज़ा (Maza)
(مزہ)

TÁ,N तान (ع - مٹ) طعن
1. कटाक्ष (Katákehkh) व्यंग
(Vyang) ताना (Tána)
(طعنہ)
2. भर्त्सना (Bhartsana) (بہرتسنا)
फटकार (Phat kár) (فہتکار)

TÁNÁ ताना (ع - مذ) طعنه
कटाक्ष (Katákehkh) व्यंग
(Vyang) चुटकी (Chut kí)
(आवाज़ा) (Áváza) (چٹکی)
طغیانی (عف - مٹ)

TUGHYÁNI तुग्यानी
जल ज्ञावन (Jalplávan) (جل پلاون)
तूफान (Túfán) बाढ़ (Bárh) (طوفان)

TIFL तिफ्ल (ع - مذ) طفل
1. शिशु (Shishu) बच्चा (Bach-
cha) (بچہ)
2. बालक (Bálak) लड़का
(Larká) (لڑکا)

TIFLI तिफली (عف - मٹ) طفلی
शिशुता (Shishuta) बालकता
(Bálakata) बचपन (Bachpan)
(بچپن)

TIŁA तिला (ع - مذ) طلا
1. स्वर्ण (Swarn) सुवर्ण (Su-
varn) सोना (Sona) (سورن)

TARÍQ तरीक (ع - مذ) طریق
1. नियम (Niyam) काइदा
(Qáida) (نیم قاعدہ)

2. परंपरा (Parampara) (پرم پرا)
रिवाज (Raváj) (رواج)
3. शैली (Shaili) दंग (Dhang)
(ढंग) (شیلی)
4. मार्ग (Márg) पथ (Path)
(राह) (Ráh) (پتہ)

TARÍQAT तरीकत (ع - मٹ) طریقت
ब्रह्मवाद (Brahmvád) (برہم واد)
तसव्वुफ (Tasavvuf) (تصوف)

TARÍQA तरीका (ع - مذ) طریقہ
1. व्यवहार (Vyavhár) चलन
(Chalan) (ویوہار)
2. नियम (Niyam) काइदा (Qáida)
(قاعدہ)
3. सिद्धांत (Siddhánt) उसूल
(Usúl) (اصول)
4. यत्न (Yatn) उपाय (Upáo)
(तरकीब) (Tarkíb) (اُپایے)
5. धर्म शाखा (Dharm shákha) (धर्म)
(पंथ) (Panth) मशरब
(Mashrab) (شاखा)

TASHT तश्त (ع - مذ) طشت
परात (Parát) थाल (Thái) (پرات)

TA,ÁM तत्राम (ع - مذ) طعام
आहार (Áhár) भोजन (Bhojan)
(खाना) (Khána) (آहार)

TILISM तिलिस्म (ع - مذ) طلسم

1. इन्द्रजाल (Indrjál) माया (अन्ध जाल) जादू (Jádu) (माया)
2. यंत्रकवच (Yontr kavach) (यन्त्र कुवच) तावीज़ (Távíz) (तعويز)

TAL,AT तलअत (ع - म्) طامت

1. दर्शन (Darshan) (दर्शन) मुख दर्शन (Mukh darshan) (मुख दर्शन) मुंह देखना (Mukh dekhna) (मुख देखना)
2. रूप (Rúp) (रूप) हुस्न (Husn) (حسن)

TULÚ,A तुलूअ (ع - مذ) طلوع
उदय (Udai) (أدى) किसी तारे का निकलना (Kisi táre ka nikalna) (کسی تارے کا نکلا)

TAM,MÁ,A तम्माअ (ع - ص) طماع
लोलुप (Lolup) (لواپ) बड़ा लालची (Bára lálaohi) (بڑا لالچی)

طمائیت (ع - م्)

TAMÁNÍYAT तमानीयत
संतोष (Santosh) (سلتوش) इत्मीनान (Itmínán) (اطمینان)

طمراق (ف - مذ)

TUM-TURÁQ तुमतुराक

धूम धाम (Dhúm dhám) (دهوم دھام)
शान शौकत (Shán shaukat) (شان شوکت)

TAMA तमा (ع - म्) طمع
लोलुपता (Lolupata) (لولپتا) लिप्सा (Lipsa) (لیپسا)
लालच (Lálach) (لالچ)

2. कामशक्ति वर्द्धक तेल (Kám shakti vardhak tel) (کام شکتی وردھک تیل)

TALÁQ तलाक (ع - म्) طلاق

विवाह विच्छेद (Viváh vich,ohhed) (विवह विच्छेद)
पत्नी त्याग (Patni tyág) (पत्नी त्याग)
औरत को निकाह से बाहर कर देना (Aurat ko nikáh se báher kar dena) (اورت کو نکاح سے باہر کر دینا)

TALÁQAT तलाकत (ع - म्) طلاق
वाचालता (Váchálatata) (واچالता)
मुखरता (Mukharata) (مکھرتا)
तेज़ ज़बानी (Toz zabáni) (تیز زبانی)

TALAB तलब (ع - म्) طلب

1. अन्वेषण (Anveshan) (انویشن)
तलाश (Talásh) (تلاش)
2. याचना (Yáchana) (یاچنا) मांग (Máng) (مانگ)
3. इच्छा (Ichohba) (اچھا) चाहिश (Kháhis) (خواہش)
4. व्यसन (Vyasan) (ویسن) लत (Lat) (لہت)
धत (Dhat) (دھت)

طاب گار (ع - ص)

TALAB-GÁR तलब गार

1. इच्छुक (Ich,ebhuk) (اچھک) चाहिश मन्द (Kháhih mand) (خواہش مند)
2. याचक (Yáchak) (یاچک) मांगने वाला (Mangne vála) (مانگنے والا)

(Niráj) राज की गड़ बड़ (Ráj ki gaṛbaṛ) (راج کی گڑ بڑ)

TAUR तौर (مذ - ع) طور

1. आचरण (Ácharan) चाल (چال) (Chál dhál)
2. शैली (Shaili) प्रणाली (Pranáli) (پرnali) ढंग (Dhang) (دهنگ)

TÚTI तूती (ف - م) طوطی
सारिका (Sárika) मैना (Maina) (مینا)

TÚFÁN तूफान (مذ - ع) طوفان

1. उग्रता (Uggrata) प्रचंडता (Prachandata) (پرچندتا) सख्त तेज़ी (Sakht tozi) (سخت تیزی)
2. जल लावन (Jalplávan) (چل ڀلاون) तुग्यानी (Tughyáni) (طغیانی)
3. प्रकंपन (Prakampan) (پرکمپن) बहुत सख्त आंधी (Bahut sakht ándbi) (بہت سخت آندھی)

TÚL तूल (مذ - ع) طول
दीर्घता (Dīrghata) (دیرگھتا) लंबाई (Lambái) (لمبائی)

طول البلد (ع - مذ)

TÚLUL-BALAD तूलुल बलद
लंबाश (Lambáansh) (لمبانش)
लॉन्गिट्यूड (Longitude) (لانجیٹیوڈ)

TÚMÁR तूमार (مذ - ع) طومار

1. लंबा चौड़ा पत्र या हाल (Laraba ebaurā pattṛ ya hál) (لمبا چوڑا)

TANZ तन्त्र (ع - م) طنز
व्यंग (Vyāng) कटाक्ष (Katakākh) (کٹاکھ)
طعنه (Tāna) ताना (Tāna)

TAVÁF तवाफ (مذ - ع) طواف
परिक्रमा (Parik,krama) (پرکرمہ)
प्रदक्षिणा (Pradakshina) (پردکھشا)
प्रति वर्तन (Prati vartan) (پرتی ورتن)
किसी चीज के चारों तरफ फिरना (Kisi chiz ke chāron taraf phirna) (کسی چیز کے چاروں طرف پھیرنا)

TAVÁLAT तवालत (ع - م) طوالت

1. आयाम (Ayām) दीर्घता (Dīrghata) (دیرگھتا) लंबाई (Lambái) (لمبائی)
2. विलंब (Vilamb) (ولمب) देरी (Deri) (دیری)

TAVÁIF तवाइफ (ع - م) طوائف
طائفہ کی جمع ہے لیکن واحد
معدوں میں مستعمل ہے

गणिका (Ganika) (گنیکا) वेश्या (Vesh,shya) (वेशیا)
वार मुखी (Vār mukhi) (وار مکھی) (Rāndī) (رندی)

طوائف خاہ (ع - مذ)

TAVÁIF-KHĀNA तवाइफ खाना
वेश्यालय (Vesh,shyālai) (वेशیالے)
वेश्यावास (Vesh,shyā vās) (वेशیاवास)
चकला (Chakla) (چکلہ) (واس)

طوائف الملوکی (ع - م)

TAVÁIFUL-MULÚKI तवाइफुल मुलुकी
अराजकता (Arājakata) (اراجکتا) निराज

2. शौच (Shauch शौच) इतिजा (Istinja استنجا)

राम कहानी (Rām kahāni رام کہانی)

TAI तय (ट. ए. स.)

2. मिथ्यालाप (Mith,thyālap मिथ्यालाप) झूठी बातें (Jhūthi bāton ज़ूथी बातें)

1. निर्णयित (Nirñit निर्णयित) फैसल (Faisal फैसल)

TAVÍL तवील (ट. ए. स.)

2. निर्णय (Nirñai निर्णय) फैसला (Faisala फैसला)

दीर्घ (Dirgh दीर्घ) लंबा (Lamba लंबा)

3. गमन (Gaman गमन) चलना (Chalna चला)

طویل العمر (ट. ए. स.)

TAIYÁRA तैयारा (ट. ए. स.)

TAVÍLUL-UMR तवीलुल उम्र

(वायु यान (Vyáu yán वायुयान) विमान (Vimán विमान) हवाई जहाज़ (Havái jnház हवाई जहाज़)

1. दीर्घायु (Dirghāyu दीर्घ आयु) लंबी उम्र वाला (Lambi umr vála लंबी उम्र वाला)

2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh वयोवृद्ध) बूढ़ा (Būṛha बूढ़ा)

TAIR तैर (ट. ए. स.)

طویل الميعاد (ट. ए. स.)

पक्षी (Pakehli पक्षी) खग (Khag खग) चिरिया (Chirya चिरिया)

TAVÍLUL-MÍÁD तवीलुल मीआद

दीर्घ कालीन (Dirgh kálin दीर्घ कालीन) लंबे असें वाला (Lambo aise vála लंबे असें वाला)

TAISH तैश (ट. ए. स.)

طویلہ (ट. ए. स.)

1. क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop कोप) गुस्सा (Ghussa गुस्सा)

TAVELA तवेला (ट. ए. स.) अश्व शाला (Ash,shwa shāla अश्व शाला) घुड़ साल (Ghursāl घुड़ साल)

2. आवेग (Áveg आवेग) जोश (Jush जोश)

TÍNAT तीनत (ट. ए. स.)

طہارت (ट. ए. स.)

स्वभाव (Swabtao स्वभाव) प्रकृत (Prakriti प्रकृति) निसर्ग (Nisarg निसर्ग) आदत (Ádat आदत)

TAHÁRAT तहारत

1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता) पाकी (Páki पाकी)

ظ

3. हास्य रस (Hās,aya ras (हासियہ رس)
मजाकिया शाइरी (Mazāqiya shāiri
(مذاقیہ شاعری)

ZARF ظرف (ع - مذ) زارف

1. पात्र (Pātr (पात्र भाजन (Bhājan
(बर्तन) बर्तन (Bartan)
2. हृदय (Hridai (हृदय मन (Man
(دل) दिल (Dil)
3. साहस (Sāhas (साहस हौसला
(حوصلہ) Hausala)

ZARÍF जरीफ (ع - ص) जरिफ
हास्य प्रिय (Hās,sya priya (हासियہ پریہ)
दिलगी बाज (Dil,lagi bāz (دل لگی باز)

ZAFAR जफर (ع - م) जफर

1. जय (Jai (جے विजय (Vijai (ویجے)
फतह (Fat,h (فتح)
2. सफलता (Saphalata (सफलता
कामयाबी (Kāmyābi (کامیابی)

ZULM जुल्म (ع - مذ) जुल्म
अत्याचार (Attyāchār (اتیاچار)
अन्याय (An,ny,āo (انپایہ)
(Ziyādati (زیادتی)

ZULMAT जुल्मत (ع - म) जुल्मत
अंधकार (Andhkār (اندھکار)
(Andhera (اندھیرا)

ZAN (N) जन् (ज) (ع - مذ) जन्
1. अनुमान (Anumán (انومان)
(اندازہ) Andāza

ZÁLEM जालिम (ع - ص) जालिम

1. अत्याचारी (Attyāchāri (اتیاچاری)
जबिर (Annyāi (انبائی)
(Jābir (جابر)
2. निंदुर (Nish,thur (نیش تھور) निर्दय
(Nirdai (निरदे) बे रहम (Be rahm
(بے رحم)
3. प्रिया (Priya (प्रिया माशूक (Māshūq
(معشوق)

ZÁHIR ज़हिर (ع - ص) ज़हिर

1. प्रत्यक्ष (Pratyakchh (پرتیکھ)
व्यक्त (Vyakt (ویکت) अयां (Ayān
(عیان)
2. विदित (Vidit (ویدت) प्रकट (Prakat
(आशकार) Āshkār (आशकार)
3. बाह्य रूप (Bāhya rūp (बाह्यہ روپ)
ज़ाहिरी हालत (Zāhiri hālat (ज़ाहिरी हालت)
(حالت)

ظاهر داری (ع - م) ظاهر

ZÁHIR-DÁRI ज़ाहिरदारी

1. प्रदर्शन (Pradarshan (پردرشن)
दिखावा (Dikhāva (دیکھاوا) नुमाइश
(Numāish (نمائش)

ZARÁFAT ज़राफत (ع - म) ज़राफत

1. परिहास (Parihās (परिहास) मजाक
(Mazāq (مذاق)
2. विनोद (Vinod (विनोद) तफरीह (Tafrih
(تفریح)

ZAHR زہر (ع - مٹ) ظہر

1. पृष्ठ (Prish,th پرشتہ) पुश्त (Pusht پشت) पीठ (Pith پیٹ)
7. किसी चीज़ की उलटी तरफ (Kisi chiz ki ulti taraf کسی چیز کی (الٹی طرف)

ZUHÚR जुहूर (ع - مٹ) ظہور

1. प्रकटन (Prakátan پروکٹن) ज़ाहिर होना (Záhir hona ظاہر ہونا)
2. आविर्भाव (Ávirbháo آوریہ) पैदाइश (Paidáish پیدائش)

2. भ्रम (Bhram بھرم) वहम (Vahm وهم)

3. विचार (Vichár وچار) खयाल (Khayál خیال)
4. कल्पना (Kalpana کل پنا) तख्तियुल (Takhtaiyul تختیول)

ZAN,NI ज़न्नी (ع - ص) ظنی

- कल्पनिक (Kálpanik کالہدک) खयाली (Farzi فرضی) (Khayáli خیالی)

ع

(Nákám ناکام)

ÁJIZI आजیزی (ع - مٹ) عاجزی

- विनीतता (Vinitata ونی تتا) नम्रता (Namrata نمرتا) (Inkisár انکسار)

ÁDAT आदत (ع - مٹ) عادت

1. स्वभाव (Swabháo سوبهاؤ) प्रकृति (Prakriti پروکرتی) खू (Khú خو)
2. रीति (Ríti ریتی) परिपाटी (Peripáti پریپاٹی) रसम (Rasm رسم)
3. व्यसन (Vyasan ویسن) लत (Lat لٹ) इल्लत (Illat علت)

ÁDIL आदिल (ع - ص) عادل

- न्यायवान् (Nyáo ván نیای وان) मुन्सिफ (Munsif منصف)

ÁBID आबिद (ع - ص) عابد

1. पूजक (Pújak پوجک) उपासक (Upásak اُپاسک) इबादत करने वाला (Ibádat karne vála عبادت کرنے والا)
2. संयमी (San,yami سن یمیں) ज़ाहिद (Záhid زاهد)

ÁJIZ आजिज़ (ع - ص) عاجز

1. निर्बल (Nirbal निर्बल) कमज़ोर (Kamzor کمزور)
2. नम्र (Nmr نمرو) खाकसार (Khák-sár خاکسار)
3. विवश (Vivash वीवश) मजबूर (Majbúr مجبور)
4. असफल (Asaphal اسپهل) नाकाम

عادی (ع - س) **ĀDI** **آدِی**
 انوسہوی (Anusevi) **آنوسہوی**
 لاتی (Lati) **لَٹِی** (ویسلی Vyasani)

عاری (ع - ص) **ĀRĪ** **آرِی**

1. نگان (Nagan) **نَگَن** (Nanga) **نَگَا**
 نلکا

2. ریکت (Rikt) **رِکَت** (Kbāli) **کَبَالِی**
 خالی

3. असमर्थ (Asamarth) **اَسَمَرَتھ** **مَجبُور** (Majbūr)
 سادہ نثر کی ایک قسم

4. سادہ نثر کی ایک قسم

عاشق (ع - ص) **ĀSHIQ** **آشِیْق**

1. प्रेमी (Premi) **پَرِمِی** **آنوراجی** (Anurāgi)
 महबबत करने वाला (Mahabbat karne vāla)
 محبت کرنے والا

2. मोहित (Mohit) **مُوهِیت** **فریفتا** (Farefta)
 (Farefta)

عاشقی (ع - ص) **ĀSHIQI** **آشِیْقِی**

प्रेम (Prem) **پَرِم** **آنوراج** (Anurāg)
 (عشق Ishq) **اَشَق** (انوراج)

عاصی (ع - ص) **ĀSI** **آسِی**

पापी (Pāpi) **پَاپِی** **گنہ گار** (Gunah)
 گنہ گار

(یہ لفظ متکلم انکسار سے اپنے نام کی
 جگہ بھی استعمال کرتا ہے)

عاقبت (ع - ص) **ĀFIYAT** **آفِیَات**

1. शांति (Shānti) **شَانتِی** **سُکُن** (Sukūn)
 سکون

2. कुशलता (Kushalata) **کُشَلَتَا** **خیریت** (Khairiyat)
 خیریت

عاری (ع - ص) **ĀR** **آر**

1. लज्जा (Lajja) **لَاجَا** **لاج** (Lāj)
 شرم (Sharm)

2. घृणा (Ghrina) **گھَرِنَا** **نفرت** (Nafrat)
 نفرت

عارض (ع - مذ) **ĀRIZ** **آرِیْز**

1. कपोल (Kapol) **کَپُول** **گنڈ** (Gand)
 گال (Gāl) **گَال**

2. बाधक (Bādhak) **بَاڈھک** **دکاوت** (Rukāvat)
 डालने वाला (Dālne vāla)
 (دکاوت ڈالنے والا)

عارضہ (ع - مذ) **ĀRIZA** **آرِیْزَا**

रोग (Rog) **رُوگ** **آمامی** (Āmai)
 व्याधि (Vyadhi) **وِیَاڈِی** **بیماری** (Bimārī)
 بیماری

عارضی (ع - ص) **ĀRIZI** **آرِیْزِی**

1. अस्थायी (Asthai) **اَسْتھائی** **چند** (Chand roza)
 چند روزہ

2. अटढ़ (Adriṭh) **اَدْرِیْٹھ** **بُودا** (Boda)
 ना पायदार (Na pāedār)
 (نا پائیدار)

عارف (ع - ص) **ĀRIF** **آرِیْف**

1. शानी (Gyāni) **گِیَانِی** **جاننے** (Jānne)
 والا

2. आत्म शानी (Ātim gyāni) **آتم گِیَانِی** **برہم** (Brahm gyāni)
 برہم

غیب دان (Ghib dān) رَوْب دَا (گمانی)
ईश्वर (Īshwar) (ایشور)

عالم بالا (ع - عف)

ĀLAME-BĀLA आलमे बाला
परलोक (Parlok) (پرلوك) स्वर्ग लोक
(Swarg lok) (سورگ لوك) देव लोक
(Deo lok) (دیو لوك) यम लोक (Yam
lok) (یم لوك)

عالم گیر (عف - ص)

ĀLAM-GĪR आलमگیر

1. विश्व व्यापी (Vish,shwa Vyāpi) (وِشو
سار्व بھوم (Sārv-bhaum) (ویابی)
دुनिया में फैला हुआ
(Dunya meṇ phaila hua) (دنیا
میں پھیلا ہوا)
2. विश्वविजयी (Vish,shwa vijai) (وِشو
चक्रवर्ती (Chakkravarti) (وِجَنی)
सर्व भौम (Sārv bhaum) (سار्व بھوم)
शाहंशाह (Shahanshāh) (شاہنشاہ)
شہنشاہ)

ĀL1 आली (ع - ص) عالی

1. उच्च (Uchch) (اُچّ) ऊँचा (Ūncha
(اونچا)
2. महान (Mahān) (مہان) अज़ीम
(Azīm) (عظیم)
3. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) मुअज़ज़
(Mu,azzaz) (معزز)
4. उत्तम (Uttam) (اُتم) आला (Āla
(اعلیٰ)

ĀQIBAT आक़िबत (ع - مٹ) عاقبت

1. अंत (Ant) (انت) अन्याम (Anjām
(انجام)
2. परिणाम (Perinām) (پری نام) नतीजा
(Natija) (نتیجہ)
3. परलोक (Parlok) (پرلوك) आखिरत
(ĀKhirat) (آخرت)

ĀQIL , आक़िल (ع - ص) عاقل

मतिमान् (Matimān) (مَتِي مان) मति
गर्भ (Mati garbh) (مَتِي گربھ) बुद्धिमान्
(Buddhimān) (بُدھی مان) अकलमन्द
(Aqlmand) (عقل مند)

ĀLAM आलम (ع - مَد) عالم

1. जगत् (Jagat) (جگت) संसार
(Sansār) (سَنَسار) दुनिया (Dunya
(دنیا)
2. शोभा (Shobha) (شوہا) बहार (Bahār
(بہار)
3. दशा (Dasha) (دشا) हालत (Hālat
(حالت)

ĀLIM आलिम (ع - ص) عالم

1. विद्यावान् (Vidyaāvān) (وِدیاوان) पंडित
(Pandit) (پَندِیت) फ़ाज़िल
(Fāzil) (فاضل)
2. वेत्ता (Vetta) (وِیتتا) जानकार
(Jānkār) (جانکار)

عالم الغیب (ع - ص)

ĀLIMUL-GHAIB आलिमुलغیب

अंतर्दामी (Antaryāmi) (انترِیامی)
परोक्ष ज्ञानी (Parokchh gyāni) (پَرُوکْش جانی)

2. कार्य कर्ता (Kár,rya karta کاریه)
کار کن (Kár-kun)

3. तांत्रिक (Tán, trik تانتریک) अभि
चारी (Abhi chári ابھی چاری) जिन
भूत उतारने वाला (Jin bhūt utárne
vála جن بھوت اُتارنے والا)

IBÁDAT इबादत (ع - مٹ) عبادت
ईश्वर पूजा (Īshwar pūja ایشور پوجا)
आराधना (Ārádhana آراذنا) परस-
तिश (Praatish پرستش)

عبادت خانه (ع - مڈ)

IBÁDAT-KHÁNA इबादत खाना
आराधनालय (Ārádhanálay آراذنا لای)
पूजास्थान (Pūjāsthān پوجا سٹھان)
इबादत गाह (Ībādat gāh عبادت گاہ)

IBÁRAT इबारत (ع - مٹ) عبارت

1. लेख (Lekh لیکھ) मज़मून (Mazm-
ún مضمون)

2. गद्य (Gad, dya گدیہ) नस्र (Nasr
نشر)

3. लेख (Lekh لیکھ) तहरीर (Tahrir
تحریر)

4. वर्णन (Varnan वर्नन) बयान (Bayán
بیان)

5. श्रुतलेख (Sbrutlekh شرت لیکھ)
इमला (Imla اِملّا)

ABAS अबस (ع - ص) عبث
व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) निरर्थक (Nirār-
thak निरर्थक) बेकार (Bekār)

عالی شان (ع - ص)

ĀLI-SHÁN आलीशान

1. भव्य (Bhav, vya भव्य) शानदार
(Shándár شاندار)

2. विशाल (Vishál ویشال) अजी-
मुशशान (Azímush, ebán اعظم-
الشان)

عالی ظرف (ع - ص)

ĀLI-ZARF आली ظرف

उदार चित्त (Udár chitt اُدار چیت)

उच्चाशय (Uchcháshai اُچاشی) बड़े
ज़र्फ़ वाला (Bare zarf vála بڑے
ظرف والا)

ĀM आम (ع - ص) عام

1. साधारण (Sádháran سادھارن)

मामूली (Mámúli معمولی)

2. सामान्य (Samán, nya सामانیہ)

जनरल (General جنرل)

3. सर्व (Sarv सर्व) सब (Sab सब)

4. साधारण व्यक्ति (Sadharan vyakti

سادهارن ویکتی)

आम आदमी (Ām ādami عام آدمی)

عام فہم (ع - ص)

ĀM-FAH,M आम कहम्

बाल बोध (Bál bodh بال بودھ)

सरल (Saral सरل) सुबोध (Subodh سوبودھ)

आसान (Āsán آسان)

ĀMIL आमिल (ع - ص) عامل

1. कर्मचारी (Karm chári کرم چاری)

हाकिम (Hákim حاکم)

2. आश्चर्य (Āsh,oharya آش حیریه)
तस्मज्जुव (Ta,ajjub تعجب)

UJ,B उज्ब (ع - مذ)
अहंकार (Ahankār अहंकार)
अभिमान (Abhimán अभिमान)
गहूर (Ghurúr गहूर)
घमंड (Ghamand گھمڈ)

AJ,Z अज्ज (ع - مذ)
1. नम्रता (Namrata नम्रता)
विनय (Vinai विनय)
आजिजी (Ājizi اعجزی)
2. गिहगिहाहट (Gir girāhat گڑگڑاہٹ)
मिन्नत समाजत (Minnat samājat)
मिन्नत समाजत (Minnat samājat)

UJLAT उजलत (ع - مذ)
1. शीघ्रता (Shgighrata شہگھڑتا)
जल्दी (Jaldi جلدی)
2. स्फूर्ति (Ispūrti اسپورتنی)
फुरती (Phurti فورتی)

UJŪBA उजूबा (ع - ص)
अद्भुत (Adbhut ادبوت)
विलक्षण (Vilakchhan ولکچھن)
अनोखी चीज़ (Anokhī ohiz انوکھی چیز)

ADĀLAT अदालत (ع - مذ)
1. न्याय (Nyāo न्याय)
इन्साफ (Insai انصاف)
2. न्यायालय (Nyāyālai न्यायालय)
कचहरी (Kachabhi कचहरी)

ADĀVAT अदावत (ع - مذ)
शत्रुता (Shattruta شتروتا)
वैर (Vair वैर)
दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

ABD अबद (ع - مذ)

1. दास (Dās दास) सेवी (Sevi सेवी)
गुलाम (Ghulām غلام)
2. उपासक (Upāsak اُپاسک)
बन्दा (Banda بندہ)

IBRAT इब्रत (ع - مذ)

1. शिक्षा (Shik,ohha शिक्षा)
नसीहत (Nasihat نصیحت)
2. भय (Bhai بھ)
खौफ (Khauf خوف)
3. शोक (Shok شوک)
अफसोस (Afsos افسوس)

UBŪR उबूर (ع - مذ)

1. तरण (Taran तरण)
पार करना (Pār karna पार کرنا)
2. पूर्ण ज्ञान (Pūrṇ gyān پورن گیان)
महारत (Mahārāt महारत)

ITAB इताब (ع - مذ)

- रोष (Rosh روئش)
कोप (Kop کوپ)
- गुस्सा (Ghussa غصہ)

عجائب خانه (ع - مذ)

AJĀIB-KHĀNA अजाइब खाना
कौतुकालय (Kautukālai کھوتکالے)
विचित्रालय (Vichitrālai विचित्रालय)
संग्रहालय (Sangrahālai संग्रहालय)
अजाइब घर (Ajāib ghār عجائب گھر)

AJAB अजब (ع - ص)

1. अद्भुत (Adbhut ادبوت)
विचित्र (Vichitr विचित्र)
अजीब (Ajib عجیب)

ADÚL अदूल (ع - مذ) عدول
अवज्ञा (Avag.gya) नाफरमानी
(Náfarmání) (नाफरमानی)

عدول حکمی (ع - م)

ADÚL-HUKMI अदूल हुकमी
1. अवज्ञा (Avag.gya) नाफर-
मानी (Na farmání) (नाफरमानی)
2. उद्दंडता (Uddandata) (ادندتتا)
सरकशी (Sarkashi) (سرکشی)

ADÍL अदील (ع - ص) عدیل
समान (Samán) (سمان) तुल्य (Tullya
میسئل (Miel) (میسئل)

ADÍM अदीम (ع - ص) عدیم
1. नष्ट (Nasht) (نشت) समाप्त (Samápt
खत्म (Khatm) (ختم) (سمایط)
2. हीन (Hín) (هین) बिना (Bina)
बगैर (Baghair) (بغیر)

عدیم | فرصت (ع - ص)

ADÍMUL-FURSAT अदीमुल फुर्सत
अवकाश हीन (Aukásh hín) (اوکاش
हीन) जिसे छुट्टी न हो (Jise chhutti na
ho) (جسے چھٹی نہ ہو)

AZÁB अजाब (ع - مذ) عذاب

1. कष्ट (Kasht) (कष्ट) दुःख (Dukh,kh
तकलीफ (Taklíf) (تکلیف)
2. यम यातना (Yam yátana) (یم یاتنا)
पाप फल (Páp phal) (پاپ پھل)
गुनाह की सज़ा (Gunáb ki saza) (گناه کی سزا)

ADAD अदद (ع - مذ) عدد
1. गणना (Ganna) (گننا) शुमार
(Shumár) (شمار)

2. संख्या (Sankhya) (سنگھیا) गिनती
(Ginti) (گنتی)

ADL अदल (ع - مذ) عدل
न्याय (Nyáy) (نہاے) इनसाफ (Inaáf
नियाम (Niyáo) (نہاؤ) (انصاف)

ADAM अदम (ع - مذ) عدم
1. हीनता (Hínata) (هینتا) न होना
(Na hona) (نه ہونا)
2. यम लोक (Yam lok) (یم لوک)
आखिरत (Ákhirat) (آخرت)
3. अनस्तित्व (Anaastittwa) (انس نتو)
नेस्ती (Neetí) (نہستی)

عدم آباد (ع - م)

ADAM-ÁBAD अदम आबाद
यमलोक (Yamlok) (یم لوک) परलोक
(Par lok) (پر لوک) दूसरी दुनिया
(Dúsari dunya) (دوسری دنیا)

عدم توازن (ع - مذ)

ADAME-TAVÁZUM अदमेतवाज़ुम
असंतुलन (Asantulan) (اسن تلن) ना
बराबरी (Na barábari) (نا برابری)

ADU अदू (ع - مذ) عدو
1. शत्रु (Shatru) (شترو) दुश्मन
(Dushman) (دشمن)

2. प्रति द्वंद्वी (Prati dwandwi) (پرتی
(Raquíb) (رقیب) (دوندى)

3. ईश्वर के बैठने का सिंहासन (Īshwar

ke baithne ka singhāsana

ایشور کے بیٹھنے کا سنگھاسن

عرش پیم (ع - ص)

ARSH-PAIMA अर्श पैमा

अंबर चर (Ambar char

गगन चारी (Gagan chārī

आकाश गामी (Ākāsh gāmi

आस्मान पर चलने वाला

(Āsmān par chalne wāla

چلنے والا)

ARSHA अर्शा (ع - مذ)

नौका पृष्ठ (Nauka prishta

पोतमंच (Pot manch

की छत (Jahāz kī chhat

تیك ڈھک (Dhak

AR(A)SA अ (र) सा (ع - مذ)

1. क्षेत्र (Chhettr

(Maidān

2. विलंब (Vilamb

(دیر)

3. काल (Kāl

वक्त (Vaqt

ARZ अर्ज (ع - م)

1. प्रार्थना (Prārthana

(Nivedan

(Dar-khāst

2. विस्तार (Vistār

(Chaurāī

3. दीवार का आसार (Divār kā āsar

(دیوار کا آسار)

3. मनस्ताप (Manastāp

कोप (Koft

IZĀR इज़ार (ع - مذ)

कपोल (Kapol

ख़सार (Rukhsār

UZ,R उज़र (ع - مذ)

1. मिष (Mish

(Bahāna

2. आपत्ति (Āpatti

(Etirāz

3. कारण (Kāran

(سبب)

عذر دار (ع - ص)

UZR-DĀR उज़र دار

1. वादी (Vādī

(Dāvedār

2. आपत्ति कर्ता (Āpatti karta

(Motariz

عذر داری (ع - م)

UZR-DĀRI उज़रदारी

1. आपत्ति (Āpatti

(Etirāz

2. प्रतिवाद पत्र (Prati vād pattr

(Javāb dāva

(جواب دعوی)

ARSH अर्श (ع - مذ)

1. सिंहासन (Singhāsana

(Takht

2. आकाश (Ākāsh

(Āsmān

عرض البلد (ع - مذ)

ARŪS अरूस (ع - مٹ)

نہو ویاہتا (Nao viváhita) نواہتا

دولہن (Dulhan) وندھو (Vadhú) دھو

ARŪZ ارض (ع - مذ)

چہند (Chhand viddya) بھند

پنگل (Pingal) پنگل (Pīngal) وندیا

URYÁN یریان (ع - ض)

1. ننگا (Nagna) ننگن (Nagna)

(Nirvasan) نیرواسن

2. پراکت (Prakat) پراکت

(Záhir) ظاہر

3. اشلیل (Ashlil) اشلیل

(Fuh,sh) فحش

URYÁNI یریانی (ع - مٹ)

1. ننگاپن (Nagnata) ننگاپن

(Nangápan) ننگاپن

2. اشلیل (Ashlilata) اشلیل

(Bhonda pan) بھونڈاپن

ARÍZ اریض (ع - ص)

وِستی (Vistrit) وِستی

چوڑا (Chaurā) چوڑا (Vistīrn) وِستی

ARÍZA اریضا (ع - مذ)

وِنے (Vinai pattrika) وِنے

کھوٹے کی طرف سے بڑے کو کھت

(Chhote ki taraf se bade ko khat)

(چھوٹے کی طرف سے بڑے کو کھت)

AZA ازا (ع - مٹ)

موتیو شوک (Mrittyu shok) موتیو شوک

ماتم (Mátam) ماتم

ARZUL-BALAD ارض بلد

اکھہانش (Akohhánsh) اکھہانش

لہتی (Latitude) لہتی

ARZI ارضی (ع - مٹ)

پراثرنا پتر (Práarthana pattr) پراثرنا پتر

درخواست (Darkhást) درخواست

URF عرف (ع - مذ)

اوپنام (Up nám) اوپنام

بچپن کا چھوٹا نام (Bachpan ká chhota nám)

(بچپن کا چھوٹا نام)

IRFÁN عرفان (ع - مذ)

1. پاریچہ (Parichai) پاریچہ

(Gyán) گیان

(Pabchán) پابچان

2. برہم گیان (Brahmgyán) برہم گیان

(Khuda shanásí) خُدا شناسی

(خدا شناسی)

ARAQ اراق (ع - مذ)

1. سید (Swed) سید

(Pasina) پسینا

2. آسو (Asav) آسو

(Jal) جل

3. مدیرا (Madira) مدیرا

(Sharáb) شراب

ARŪJ ارض (ع - مذ)

1. اوتھان (Utthán) اوتھان

(Balandi) بلندی

2. اُنناتی (Unnati) اُنناتی

(Taraqqí) ترقی

عز ا خانه (عف - ص)

2. साहस (Sáhas) हिम्मत
(Him,mat) (همت)

AZA-KHÁNA अशा खाना

मृत्यु गेह (Mrityu geh) (مړتھو گيھ) मातम

खाना (Mátam khána) (ماتم خانه)

عز ا دار (عف - ص)

AZÍZ अजीज (ع - ص)

1. प्रिय (Priya) प्यारा (Pyára)
(پيارا)2. स्वजन (Swajan) रिश्तेदार
(Rishtedár) (رشته دار)3. मित्र (Mitr) दोस्त (Dost)
(دوست)

AZA-DÁR अशा दार

शोक ग्रस्त (Shokgrast) (شوگ گړست)

मातम दार (Mátam dár) (ماتم دار)

عز يز داری (عف - مٹ)

AZÍZ-DÁRI अजीज दारी

आत्मीयता (Átmí, yata) (آتمی پنا)

स्वजनता (Swajanata) (سوچلنا) नाता

(Náta) (زنا) कराबत (Qarábat)
(قرابت)

AZÍMAT अजीमत (ع - مٹ)

1. निश्चय (Nish,ohai) (نیش چه)

इरादा (Irada) (ارادہ)

2. अभिचार (Abhichár) (ابهی چار)

जादू (Jádú) (جادو)

USRAT उसरत (ع - مٹ)

दद्रिता (Darid,drata) (دردرنا) निर्धनता

(Nirdhanata) (نردھنا) गरीबी (Gharibi)

(तंगी) (Tangi) (تنگی)

ASKAR अस्कर (ع - مذ)

कल (Kal) सेना (Sena) (سیلا)

अनोक (Anik) फौज (Fouj) (انیک)

(फौज)

ASKARI अस्करी (ع - مذ)

सैनिक (Sainik) सिपाही (سیلک)

(Sipáhi) (سپاهی)

IZ,ZAT इज्जत (ع - مٹ)

1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha) (پرتهش ته)

मान मर्यादा (Mán maryáda) (مان)

(वक्रार) (Vagár) (مړیادا)

2. सम्मान (Sammán) (سم مان) सत्कार

(Satkár) (ست کار) आव भगत (Áo-

bhagat) (آؤ بهگت)

UZLAT उजलत (ع - मٹ)

1. एकांत (Ekánt) (ایکانت) तन्हाई

(Tanháí) (تلھائی)

2. एकांत वास (Ekánt vás) (ایکانت)

गोशा नशीनी (Gosha nashíni) (वास)

(کوشه نشینی)

عزات گزین (عف - ص)

UZLAT-GUZÍN उजलत गुर्जी

एकांत वासी (Ekánt vási) (ایکانت)

गोशा नशीन (Gosha nashín) (वास)

(کوشه نشین)

AZM अजम (ع - مذ)

1. संकल्प (Sanklep) (من کلب) इरादा

(Irada) (ارادہ)

ASA असा (ع - مذ) عصا
लगुड (Lagud) यष्टि (Yashti)
दंड (Dand) छड़ी (Chharī)
(چھڑی)

ASAB असब (ع - مذ) عصب
पेशितंतु (Peshitantu) (پیشیتنتو)
चेता (Cheta) (चित्ता) नस (Nas)
(پتھا) पट्टा (Pattha) (نس)

ASR अस्र (ع - مذ) عصر
1. समय (Samai) (سے) वक्त (Vaqt)
(وقت)
2. युग (Yug) (یگ) अह (Ahd)
(عهد)
3. अपराह (Aparānh) (اپرانہ) सिंह-
पहर (Sehpahar) (سہپہر)

ISMAT इस्मत (ع - م) عصمت
सतीत्व (Satitwa) (ستیتو) पातिव्रत्य
(Pativ, vrattyā) (पातो व्रतिये) इफकत
(Iffat) (عفت)
عصمت ذری (ع - م)

ISMAT-DARI इस्मत दरी
सतीत्व हरण (Satitwa haran) (ستیتو)
(دهرشانا) धर्षणा (Dharshana) (हरण)
आबुरु रेज़ी (Ábrú rozī) (آبرو ریزی)

ISYÁN इस्यान (ع - مذ) عصیان
पाप (Páp) (پاپ) पातक (Pātak) (پاتک)
गुनाह (Gunáh) (گناه)
(بہ لفظ ہمیشہ جمع کے معنوں
میں بولا جاتا ہے)

AZLA अज़ला (ع - مذ) عضله
मांसल (Mánaál) (مانسل) मांस पेशी

ASAL असल (ع - مذ) سسل
मधु (Madhu) (مدھو) शहद (Shahd)
(شهد)

ASÍR असीर (ع - ص) عسیر
कठिन (Kathin) (کٹھن) मुश्किल
(Mush, kil) (مشکل)

ISH, RAT इशरत (ع - म) عشرت

1. सुख (Sukh) (سکھ) चैन (Chain)
(आनंद) (आनंद) (چैन)
2. ऐश्वर्य (Aishwar, rya) (ऐश्वर्ये) ऐश
(Aish) (ऐश)
3. भोग विलास (Bhog vilās) (भोग)
(ऐयाशी) (Aiyáshi) (वास)

عشرت خانه (ع - م)

ISHRAT-KHÁNA इशरत खाना
रति ग्रह (Ratig, gríh) (रति) क्रीडा
स्थल (Kridásthā) (क्रिडास्थल) ऐश
घर (Aish ghar) (ऐश घर)

ISHQ इश्क (ع - مذ) عشق

1. अनुराग (Anurág) (अनुराग) प्रेम
(Prana) (प्रेम) स्नेह (Isneh) (اسنیہ)
महबबत (Mahabbat) (محببت)
2. संलग्नता (Sanlagnata) (सन لگنتا)
(अन्हिमाक) (Inhimák) (انہماک)
عشق باز (ع - ص)

ISHQ-BÁZ इश्क बाज़

प्रेमी (Premi) (प्रेमी) आशिक (Áshiq)

ISH, VA इश्वा (ع - مذ) عشوه

हाव भाव (Háo bháo) (हाव भाव) नाचो
अदा (Nazo-ada) (नाज़ादा)

عطر فروش (مف - ص)

ITR-FAROSH इत्र फरोश

सुगंधकार (Sugandh kār सुगंधकार)

गंधी (Gandhi गंधी)

ATÍYA अतीया (ع - مذ)

1. अनुदान (Anudán अनुदान) ग्रांट (Grant ग्रांट)

2. पुरस्कार (Purankār पुरस्कार) तुहफा (Tohfa तुहफा)

3. दान (Dán दान) प्रदान (Pradán प्रदान) बख्शिश (Bakhshish बख्शिश)

AZMAT अज़मत (ع - مث)

1. भेषटता (Shresh thata भेषटता) बुज़र्गी (Buzurgi बुज़र्गी)

2. सम्मान (Sammán सम्मान) इज़ज़त (Izzat इज़ज़त)

3. महानता (Mahánata महानता) बज़ाई (Barái बज़ाई)

AZÍM अज़ीम (ع - ص)

1. महा (Maha महा) महान (Mahán महान) बज़ा (Bara बज़ा)

2. दुर्गम (Durgam दुर्गम) मुश्किल (Mushkil मुश्किल)

3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ईश्वर का एक नाम)

عظیم الشان (ع - ص)

AZÍMUSH-SHÁN अज़ीमुशशान

महान (Mahán महान) विशाल (Vishál विशाल)

बज़ा भारी (Bara bhári बज़ा भारी)

(Máns peshi (मानस पेशी) अदला (Adla अदला)

UZV उज़्व (ع - مذ)

अवयव (Avayav अवयव) अंग (Ang अंग)

अज़ो (Azo अज़ो)

عضو تناسل (ع - مذ)

UZVE-TANÁSUL उज़्वे-तनासुल

शिश (Shish, n शिश) लिंग (Ling लिंग)

ज़कर (Zakar ज़कर)

ATA अता (ع - مث)

1. प्रदान (Pra,dán प्रदान) देना (Dena देना)

2. दान (Dán दान) बख्शिश (Bakhshish बख्शिश)

ATTÁR अत्तार (ع - مذ)

1. सुगंध कार (Sugandh kār सुगंधकार) इत्रफरोश (Ittr farosh इत्रफरोश)

2. औषध विक्रेता (Aushadh vikreta औषध विक्रेता) दवा बेचने वाला (Dava bechne vála दवा बेचने वाला)

UTÁRID उतारिद (ع - ف)

बुध ग्रह (Budh grah बुध ग्रह) एक (Ek एक)

सितारा (Ek Sitára सितारा)

ITR इत्र (ع - مذ)

1. सुगंध (Sugandh सुगंध) खुशबू (Khushbú खुशबू)

2. पुष्पसार (Pushp sár पुष्पसार) अतर (Atrar अतर)

(Parlok پر لوک) آخیرت (Ākhirat
(آخرت)

AQD عقد (ع - مذ) اقصاء

1. विवाह (Vivah) दार कर्म
(Dār karm) व्याह (Byáh
(بہاء)

2. प्रतिज्ञा (Pratigya) प्रतिज्ञा
इकरार (Iqrār) (اقرار)

UQDA उक्ता (ع - مذ) عقده

1. ग्रंथि (Granthi) गांठ
(Gānth) (گنٹہ)

2. समस्या (Samasya) समस्या
मसला (Masala) (مسئلہ)

AQRAB अक्रव (ع - مذ) عقرب

वृश्चिक (Vrishchik) द्रुण
(Drūn) अलि (Ali) बलीन
(Balln) बिच्छू (Bich, chhū)

AQL अक्ल (ع - مذ) عقل

धी (Dhī) मेधा (Medha)
बुद्धि (Bud, dhī) मनीषा (Mani-
sha) प्रज्ञा (Prag, gya)
समझ (Samajh)

عقل مند (ع - ص)

AQL-MAND अक्ल मन्द

बुद्धिमान् (Buddhimān) (بدھی مان)
मतिमान् (Matimān) (مندی مان)
(Manishī) मेधावी (Medhāvi)
समझदार (Samajhdār)
(سمجھدار)

IF, FAT इफत (ع - م.ث) عفت

1. संयम (Sanyam) (سنیم) परहेजगारी
(Parhez gārī)

2. सतीत्व (Satittwa) इस्मत
(Ismat) (عصمت)

AF, V-AFŪ अपव-अफू (ع - مذ) عفو

क्षमा (Chhama) माफी (Māfi)
दरगुजार (Darguzar) (معافی)

UFŪNAT उफूनत (ع - م.ث) عفوات

दुर्गन्ध (Durgandh) कुवास
(Kuvās) बदबू (Badbū)

AFĪFA अफीफा (ع - م.ث) عفیفة

सती (Sati) पतिव्रता (Pativ-
vrata) बाइस्मत (Ba ismat
(با عصمت)

UQÁB उक्ताब (ع - مذ) عقاب

गरुड़ (Garur) बड़ा गिद्ध (Bārā-gidh
(بڑا گدھ)

IQÁB इक्ताब (ع - مذ) عقاب

यातना (Yātana) कष्ट (Kasht)
(عذاب) अयाब (Azāb) (کشت)

AQAB अक्व (ع - مذ) عقب

1. पृष्ठ (Prishth) पोछा (Pichha)
(پیچھا)

2. अनंतर (Anantar) पश्चात्
(Pastchāt) बाद (Bād)
(بعد)

UQBA उक्बा (ع - م.ث) عقبی

यमलोक (Yān lok) परलोक

ILÁJ इलाज (ع - مذ) علاج

1. उपचार (Upohár) चिकित्सा (चिकित्सा) दवा (Dava) (دوا)
2. प्रयत्न (Prayatn) उपाय (Upáe) तद्वीर (Tadbír) (تدبیر)

ILÁQA इलाका (ع - مذ) علاقہ

1. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) तत्सल्लुक (Ta,al,luq) (تعلق)
2. प्रेम (Prem) महबत (Mahab-bat) (محبت)
3. भूखंड (Bhúkhand) प्रदेश (Pradesh) इहाता (Iháta) (احاطہ)
4. जागीर (Jágir) नाइदाद (Jáedád) (جائداد)

ALÁLAT अलालत (ع - مذ) علالت
रोग (Rog) व्याधि (Vyádhi) (بیماری)
बीमारी (Bímári) (بیماری)

ALÁMAT अलामत (ع - مذ) علامت

1. चिह्न (Chin,nh) निशान (Nishán) (نشان)
2. लक्षण (Lakohhan) आसार (Asár) (آثار)
3. रोग लक्षण (Rog lakohhan) बीमारी की अलामत (Bímári ki alámat) (بیماری کی علامت)

علائیه (ع - ص)

ALÁNI(I)YA अलानि(नी)या

प्रत्यक्षतः (Pratyak,ohbata) (پرتیک)

UQÚBAT उकूबत (ع - مذ) عقوبت

1. यातना (Yátana) अचाव (Azáb) (عذاب)
2. कष्ट (Kasht) पीड़ा (Píra) (پیدا)
तकलीफ (Takliff) (تکلیف)

AQÍDAT अकीदत (ع - مذ) عقیدت

- श्रद्धा (Shraddha) आस्था (Ástha) (اعتقاد)
एतिकाद (Etiquád) (آستھا)

عقیدت مند (ع - ص)

AQÍDAT-MAND अकीदत मन्द

- श्रद्धावान् (Shraddha ván) (شردھا وان)
मोतकिद (Motaqid) (معتقد)

AQÍDA अकीदा (ع - مذ) عقیده

1. विश्वास (Vishshwás) यकीन (Yaqín) (یقین)
2. धर्म (Dharm) मज़हब (Mazhab) (مذهب)
3. मत (Mat) मशरब (Mashrab) (مشرب)
4. श्रद्धा (Shraddha) एतिकाद (Etiquád) (شردھا اعتقاد)

AQÍL अकील (ع - ص) عقیل

- बुद्धिमान् (Buddhimán) (بدھی مان)
अक्लमन्द (Aqlmand) (عقلمند)

AKS अक्स (ع - مذ) عکس

1. प्रतिबिम्ब (Prati bimb) (پرتی بيمب)
प्रतिच्छाया (Pratich,ohbáya) (پرتی چھایا)
परछाई (Parchháín) (پرچھائیں)
2. छाया (Chháya) साया (Sáya) (چھایا سایہ)

3. कला (Kala) फन (Fan)
4. शिक्षा (Shikohba) तालीम (Tálim)
5. इंद्रजाल (Indr jál) जादू (Jádu)

علم ادب (ع - مذ)

ILME-ADAB इल्मे अदब

साहित्य शास्त्र (Sábittya shástr)

علم الاخلاق (ع - مذ)

ILMUL-AKHLÁQ इल्मुल अखलाक

नीति शास्त्र (Niti shástr)

علم الاعضا (ع - مذ)

ILMUL-ÁZA इल्मुल आजा

शरीर रचना शास्त्र (Sharir rachana shástr)

علم الاقتصاد (ع - مذ)

ILMUL-IQTISÁD इल्मुल इकतिसाद

अर्थ शास्त्र (Arth shástr)

علم الالسنه (ع - مذ)

ILMUL-ALSINA इल्मुल अल्सिना

भाषा विज्ञान (Bhášha viggyán)

علم الحيوان (ع - مذ)

ILMUL-HAIVÁN इल्मुल हैवान

प्राणी शास्त्र (Práni shástr)

علم العلاج (ع - مذ)

ILMUL-ILÁJ इल्मुल इलाज

चिकित्सा शास्त्र (Chikitsa Shástr)

खुल्लम खुल्ला (Khullam khulla)

ALÁVA अलावा (ع - ص)

अतिरक्ति (Atirikt)

ILLAT इलत (ع - مث)

1. रोग (Rog) आमय (Ámai)

2. कारण (Káran) हेतु (Hetu)

3. व्यसन (Vyasan) लत (Lat)

4. उपद्रव (Upaddrau) भगड़ा (Jhagṛa)

5. अपराध (Aprádh) दोष (Dosh)

6. भ्रंश (Jhenjbat) बखेड़ा (Bakheṛa)

ALAM अलम (ع - مذ)

1. पताका (Patáka) ध्वजा (Dhwaja)

2. नाम (Nám) संज्ञा (Sangya)

3. मकम में नکلنے والا جھنڈا

ILM इल्म (ع - مذ)

1. ज्ञान (Gyán) जानकारी (Ján kári)

2. विद्या (Viddya) इल्म (Ilm)

علم تمدن (ع - مذ)

ILME-TAMADDUN इल्मे तमद्दुन
नागरिक शास्त्र (Nágarik shástr नागरिक
शास्त्र)

علم تواریخ (ع - مذ)

ILME-TAVÁRIKH इल्मे तवारीख
इतिहास विद्या (Itibás viddya इतिहास
विद्या)

علم جمادات (ع - مذ)

ILME-JIMÁDÁT इल्मे जिमादात
खनिज विज्ञान (Khanij viggýán खनिज
विज्ञान) धातु विद्या (Dhātu viddya धातु
विद्या)

علم حساب (ع - مذ)

ILME-HISÁB इल्मे हिसाब
गणित शास्त्र (Ganit shástr गणित
शास्त्र) रियाज़ी (Riyázi ریاضی)

علم حیات (ع - مذ)

ILME-HAYÁT इल्मे हयात
जीव विज्ञान (Jiv viggýán जीव
विज्ञान)

علم دین (ع - مذ)

ILME-DÍN इल्मे दीन
धर्म शास्त्र (Dharm shástr धर्म
शास्त्र)

علم ریاضی (ع - مذ)

ILME-RIYÁZI इल्मे रियाज़ी

‘دیکھو’ علم حساب

علم طبعیات (ع - مذ)

ILME-TAB,YÍ,YÁT इल्मे तबईयात
विज्ञान शास्त्र (Viggýán shástr विज्ञान
शास्त्र)

علم القابله (ع - مذ)

ILMUL-QÁBILA इल्मुल काबिला
धात्रीविद्या (Dháttri viddya धात्री
विद्या)

علم المساحت (ع - مذ)

ILMUL-MISÁHAT इल्मुल मिसाहत

ज्यामिति (Jyámiti ज्यामिति) रेखा
गणित (Rekha ganit रेखा
गणित)

علم الهی (ع - مذ)

ILME-ILÁHI इल्मे इलाही

ब्रह्म विद्या (Brahm viddya ब्रह्म
विद्या) अध्यात्म (Adh,dhyátm अध्यात्म)

علم انشا (ع - مذ)

ILME-INSHA इल्मे इन्शा

गद्य रचना शास्त्र (Gaddya rachana
gaddya rachana shástr गद्य रचना
शास्त्र)

علم بردار (ع - ص)

ALAM-BARDÁR अलम बर्दार

1. ध्वजा वाहक (Dhwaja váhak ध्वजा
वाहक) झंडा लेकर आगे चलने वाला
(Jhanda लेकर áge chalne vála
(Jhanda लेकर आगे चलने वाला))

2. नेता (Neta नेता) काइद (Qáid काइद)

علم تسخير (ع - مذ)

ILME-TASKHIR इल्मे तसखीर

वशीकरण शास्त्र (Vaahi karan shástr वशीकरण
शास्त्र)

علم معرفت (ع - مذ)

ILME-MA, RIFAT इल्मेमारिफत
अध्यात्म ज्ञान (Adhdyátm gyán) अध्यात्म
ब्रह्म ज्ञान (Brahm gyán) ब्रह्म
(Tasav, vuf) तसवुफ (کیان)

علم مناظره (ع - مذ)

ILME-MUNÁZARA इल्मे मुनाज़रा
(Tark shástr) ترک شاستر (تर्क शास्त्र)

علم منطق (علم - مذ)

ILME-MANTIQ इल्मे मन्तिक
(Nyáe shástr) نیای شاستر (न्याय शास्त्र)

علم موسیقی (ع - مذ)

ILME-MUSÍQI इल्मे मूसीकी
संगीत शास्त्र (Sangit shástr) संगीत
गान विद्या (Gán viddya) गान (شاستر)
(ودیا)

علم نباتات (ع - مذ)

ILME-NABÁTÁT इल्मे नबातात
वनस्पति विद्या (Vanaspati viddya)
वनस्पति शास्त्र (Vanaspati
shástr) (ونسپتی شاستر)

علم نجوم (ع - مذ)

ILME-NUJÚM इल्मे नुजूम
ज्योतिष विज्ञान (Jyotish viggán)
(جیوتش وکیان)

علم هندسه (ع - مذ)

ILME-HINDISA इल्मे हिन्दिसा
(دیکھو 'علم الحساب')

علم طبقات الارض (ع - مذ)

ILME-TABAQÁTI L-ARZ
इल्मे त क़ातुल अर्ज़
भूगर्भ शास्त्र (Bhú garbh shástr)
(بھوگربھ شاستر)

علم عروض (ع - مذ)

ILME-ARŪZ इल्मे अरूज़
छंद शास्त्र (Chhand shástr) چھند
(Pingal) पिंगल (شاستر)

علم غیب (ع - مذ)

ILME-GHAIB इल्मे ग़ैब
परोक्ष विज्ञान (Parokchh viggán)
(پروکچھ وکیان)

علم قیافه (ع - مذ)

ILME-QAYÁFÁ इल्मे कयाफ़ा
सामुद्रिक विद्या (Sámud, drik viddya)
(سامودریک وديا)

علم لسان (ع - مذ)

ILME-LISÁN इल्मे लिसान
(دیکھو 'علم اللسان')

علم مجلس (ع - مذ)

ILME-MAJLIS इल्मे मजलिस
सभा चातुर्य (Sabha cháturrya)
(چاتوریہ)

علم معدنیات (ع - مذ)

ILME-MÁDANÍYÁT इल्मे मादनी यात
खनिज विद्या (Khanij viddya) کھنچ
धातु विद्या (Dhātu viddya) دھاتو
(ودیا)

UM, MĀL उम्माल (ع - مذ) عامل کی جمع

1. कर्मचारी वर्ग (Karmchāri varg) (کرم چاری ورگ)
(عهدیدار) (Uhdedār)

2. कार्यकर्ता गण (Kāryakarta gan) (کارکرتا گن)
(کارکن) (Kārkun)

AM, MĀMA अम्मामा (ع - مذ) عمائد
शिरो वेष्टन (Shiroveshtan) (شروویشٹن)
उष्णीष (Ushnish) (اشلیش)
(پگری) (Pagri)

AM, DAN अमदन (ع - ص) عمداً
जान बूझकर (Jān būjh kar) (جان بوجھ کر)
(قصداً) (Qasdan)

UMDAGI उमदगी (ف - م) عمدگی
1. उत्तमता (Uttamata) (اتمتا) (خوبی)
(Khūbi)

2. गुण (Gun) (گن) (Sifat) (صفت)

3. विशेषता (Visheshata) (ویشیشٹا)
(خصوصیت) (Khusūsiyat)

4. सुंदरता (Sundarata) (سلدرتا) (हुस्न)
(حسن) (Husan)

UMDA उम्दा (ع - ص) عمده

1. उत्तम (Uttam) (اتم) (बढ़िया) (Baṛhiya)
(بهتر) (Behtar)

2. सुंदर (Sundar) (سلدر) (खुशनुमा)
(خوش نما) (Khush numa)

علم هیئت (ع - مذ)

ILME-HAI,AT इल्मे हैअत

खगोल विद्या (Khagol vidya) (کھگول
(جھووتھ) (Jvantish) (ویڈیا)

ILMI इल्मी (ع - ص) علمی

1. विद्या संबंधी (Vidya sambandhi)
(ودیہ سمبندھی)

2. वैज्ञानिक (Vaiggyānik) (ویگیانک)
साइन्स संबंधी (Science sambandhi)
(سائنس سمبندھی)

ILMĪYAT इल्मीयत (ع - م) علمیت

पांडित्य (Pāndit,tya) (پانڈتیہ)
(विद्वत्ता) (Viddwatta) (ودوتا)
(قابلیت) (Qābiliyat)

ALĀHIDA अलाहिदा (ع - ص) علحدہ

पृथक (Prithak) (پرتھک)
(अलग) (Alag)
(जुदा) (Juda) (الگ)

ALĪL अलील (ع - ص) علیل

रुग्ण (Rugn) (رگن)
(अस्वस्थ) (As,swasth)
(बीमार) (Bīmār) (اس سوستھ)

ALĪM अलीम (ع - ص) علیم

1. ज्ञाता (Gyāta) (گیاتا)
(जानने वाला) (Jānne vāla)
(جاننے والا)

2. ईश्वर का एक नाम (īshwar ka ek
nām) (ایشور کا ایک نام)

IMĀRAT इमारत (ع - م) عمارت

1. भवन (Bhavan) (بھون)
(मकान) (Makān)

2. वास्तु (Vāstu) (واستو)
(बिल्डिंग) (Building)

۵. अभिचार (Abhicār) (ابھیچار)

तंत्र (Tantr) (तन्त्र) जादू (Jādū)
(जादू) टोना (Tona) (ٹونا)

۶. व्यसन (Vyasan) (ویسن) शौक
(Shauq) (شوق)

عمل جراحی (ع - مذ)

AMALE-JARRÁHI अमले जराही
शल्य क्रिया (Shallya kriya) (شلیہ کریا)
चीर फाड़ (Chīr phāḍ) (چیڑ پھاڑ)

عمل داری (ع - م)

AMAL-DÁRI अमलदारी
राज्य (Rājya) (راجہ) शासन (Shāsan)
हुकूमत (Hukumat) (حکومت) (शासन)

عمله (ع - م)

AM(A)LA अम (म) ला
कर्मचारी वर्ग (Karmchārī varḡ) (کرم
چاری ورگ) अहलकार लोग (Ahlkārlog)
(اهل کار لوگ)

AMALI अमली (ع - ص)
व्यवहारिक (Vyavhārik) (ویوہارک)
क्रियात्मक (Kriyātmak) (کریاتمک)

AMUD अमूद (ع - م)

1. स्तंभ (Stambh) (استمبہ) खंभा
(Khambha) (کھمبا)

2. लंब (Lamb) (لب) अधो लंब
(Adho lamb) (ادھو لمب)

UMUMAN उमूमन (ع - ص) عموماً
प्रायः (Prāyah) (پرایہ) बहुधा (Bahudha)
(اکثر) अक्सर (Aksar) (بہودھا)

3. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) शरीफ
(Sharīf) (شریف)

4. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا ہوا)
छाँटा हुआ (Chānta hua) (چھانٹا
ہوا)

UMR उम्र (ع - م) عمر

1. आयु (Áyu) (آیو) वय (Vai) (وے)
अवस्था (Avastha) (اوستھا) سین
(Sin) (سن)

2. समय (Samai) (سمے) काल (Kāl) (کال)
ज़माना (Zamāna) (زمانہ) अर्सा
(Arsa) (عرصہ)

عمر رسیدہ (ع - ص)

UMR-RASĪDA उम्र रसीदा

वयो वृद्ध (Vayo vridh) (ویو وردھ)
गतायु (Gatāyu) (گتایو) बूढ़ा (Būḍha)
(بوزھا)

UMUQ उमुक (ع - م) عمق

गहन (Gaban) (گہن) गंभीरता (Gam-
bbirata) (گمبہیرتا) गहराई (Gahrāī)
(گہرائی)

AMAL अमल (ع - م) عمل

1. कार्य (Kārya) (کاریہ) काम (Kām)
(کام)

2. व्यवहार (Vyavhār) (ویوہار) चलन
(Chalan) (چلن)

3. अधिकार (Adhikār) (ادھیکار) دخل
(Dakhil) (دخل)

4. प्रभाव (Prabhāo) (پربھاؤ) असर
(Asar) (اثر)

AMBAR अम्बर (ع - مذ)
 एक सुप्रसिद्ध खुशबू (Ek sup, prasiddh
 khushbu ایک سوپر سیدھ خوشبو)

ANDALIĪ अन्दलीब (ع - مٹ)
 कलविकक (Kalvinkak कल वनक)
 बुलबुल (Bulbul بلبل)

UNSUR उन्सुर (ع - مذ)
 1. मूल (Mūl مول) जड़ (Jaṛ جر)
 2. तत्त्व (Tattwa तत्व) पंच भूत
 (Panoh bhūt पंच भूत)

UNFUVÁN उन्फुवान (ع - ص)
 आरंभ (Ārambh आरंभ) शुरूआत
 (Shurúāt شروعات)

عنفوان شباب (ع - مذ)

UNFUVÁNE-SHABÁB उन्फुवाने शबाब
 वयः संधि (Vayah sandhi वयः संधि)
 शुरू जवानी (Shurú javáni شروع
 جوانی)

UNUQ उनुक (ع - مذ)
 ग्रीवा (Grive ग्रीवा) गला (Gala कला)
 गर्दन (Gardan گردن)

عنكبوت (ع - مٹ)

ANKABÚT अन्कबूत
 लूता (Lūta लूता) मर्कटी (Markati
 मर्कटी) मकड़ी (Makṛī)

UNVÁN उन्वान (ع - مذ)
 1. शीर्षक (Shīrshak शीर्षक) सुरखी
 (Surkhi सुरखी)
 2. प्रसंग (Prasang प्रसंग) तमहीद
 (Tamhīd तमहीद)

AMÍQ अमीक (ع - ص)
 गहन (Gahan गहन) गंभीर (Gambhīr
 गंभीर) गहरा (Gahra گہرا)

AMĪM अमीम (ع - ص)
 सामान्य (Sāmānya सामान्य) व्यापक
 (Vyāpak व्यापक) आम (Ām عام)

INÁD इनाद (ع - مذ)
 1. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) दुश्मनी
 (Dushmani دشمنی)
 2. द्वेष (Dwesh द्वेष) बुरज़ (Bugḥz
 بغض)

INÁN इनान (ع - मٹ)
 कविका (Kavika कविका) लगाम
 (Lagám لگام)

عنایت (ع - مٹ)

INÁYAT इनायत
 कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya دیا)
 अनुग्रह (Anugraha अनुग्रह) मिहर्बानी
 (Mehrbāni मेहरबानी)

عنایت فرما (ع - ص)

INÁYAT-FARMA इनायत फर्मा
 मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost
 دوست)

عنایت نامه (ع - مذ)

INÁYAT-NÁMA इनायत नामा
 कृपा पात्र (Kripa patṭr कृपा पात्र)
 नवाज़िशनामा (Navāzish nāma نوازش
 نامه)

2. पत्नी (Patnī) भार्या (Bhārya)
(بہاریا) बीवी (Bīvī)

3. छिपाने योग्य अंग (Chhipāne yogya ang)
(چھپانے योग्यہ انگ)

IVAZ इवज (ع - مذ) عوض
प्रति फल (Pratī phal) (برتی پھل)
प्रतिकार (Pratī kār) (برتی کار) बदला
(Badla) (بدلہ)

ARD अरद (ع - مذ) عہد

1. काल (Kāl) समय (Samai)
(काल) वक्त (Vaqt)
(وقت)
2. युग (Yug) जमाना (Zamāna)
(زمانہ)

3. प्रतिज्ञा (Pratiggya) इकरार
(Iqrār) (اقرار)

4. वचन (Vachan) कौल (Qaul)
(وعدہ) वादा (Vāda) (قول)

عہد حکومت (ع - مذ)

AHDE-HUKÚMAT अहदे हुकुमत
शासन काल (Shāsan kāl)
(शासन काल)
राज का समय (Rāj ka Samai)
(राज का समय)

عہد نامہ (ع - مذ)

AHD-NÁMA अहद नामा

प्रतिज्ञा पत्र (Pratiggya patir)
(प्रतिज्ञा पत्र)
इकरार नामा (Iqrār náma)
(इकरार नामा)

UHDA उहदा (ع - مذ) عہدہ
पद (Pad) दर्जा (Darja)
(درجہ)

3. कारण (Kāran) हेतु (Hetu)
(سبب) सबब (Sabab) (هیتو)

4. विषय (Vishai) प्रसंग (Prasang)
(موضوع) मौजू (Mauzú) (پرسنگ)

5. दंग (Dhang) अंदाज़ (Andáz)
(انداز)

AVAM अवाम (ع - مذ) عوام
عامہ کی جمع

जन साधारण (Ján Sádharan) جن
सर्व साधारण (Sarv sádharan) सर्व
(सर्व) आम लोग (Ám log) आम
(जनता) जनता (Janata) (عام لوگ)

AVÁMI अवामी (ع - ص) عوامی
सार्वजनिक (Sārv janik) سارو
(सामाजिक) जनता (Sámájik) जनता
(जनता کی) Janata kí (عام لوگ)

AUD औद (ع - مذ) عود
प्रत्यागमन (Pratyágaman) (پرتیگامن)
लौटना (Lautna) फिरना (Phirna)
(پھرنا)

ÚD उद (ع - مذ) عود
अगर (Ageru) एक खुशबू दार
(एक) लकड़ी (Ek khushbu dār lakṛī) ایک
(خوشبودار) लकड़ी

AURAT औरत (ع - م) عورت

1. स्त्री (Istri) अबला (Abala)
(अबला) वनिता (Vanita) महिला
(महिला) योषिता (Yohsita)
(योषिता) नारी (Nārī) (ناری)

(Musalmánoṁ ke ek tyohár ká dīn
مسلمانوں کے ایک تہوار کا دن)

2. हर्ष (Harsh) (हरष) आनन्द
(Ānand) (अनंद) खुशी (Khushi
(خوشی)

AISH ऐश (ع - مذ)

- 1.. भोग विलास (Bhog vilās) (भोग
कामानन्द (Kāmānand) (दलस
ऐयाशी (Aiyāshi) (कामानंद)

2. सुख (Sukh) (सुख) चैन (Chain
(आराम) (Ārām) (ऐश)

(ع - ص) عیش

AISH-PARAST ऐश परस्त

1. सुख प्रिय (Sukhap prya) (सुख
आराम तलब (Ārām talāb
(आराम طلب)

2. विलासी (Vilāsi) (दलसी) ऐयाश
(Aiyāsh) (ऐयाश)

AIN ऐन (ع - مذ)

1. स्रोत (Srot) (स्रोत) चश्मा
(Chashma) (چشمہ)

2. नेत्र (Nettr) (नेत्र) चक्षु (Chakohhu
(आंख) (Ankh) (چکھ)

AINAK ऐनक (ع - مٹ)

- उपनेत्र (Up nettr) (अपनेत्र) चश्मा
(Chashma) (چشمہ)

عہدہ دار (ع - ص)

UHDA-DÁR उहदा दार

पदाधिकारी (Padādhikāri) (پداधिकاری)
कर्मचारी (Karmchāri) (کرم چاری)
अफसर (Officer) (افسر)

AIYÁR ऐयार (ع - ص)

धूर्त (Dbúrt) (دهورت) वंचक (Vanohak
(छली) (Chhali) (چھلی) धोके
बाज़ (Dhoke báz) (دهو کے باز)

AIYÁSH ऐयाश (ع - ص)

रतिप्रिय (Ratippriya) (रति
लंपट (Rati lāmpat) (رति لمپٹ) व्यभि-
चारी (Vyabhichāri) (वियभि चारी)
तमाशबीन (Tamāshbīn) (تماش بین)

IYAL इयाल (ع - مذ)

परिवार (Parivār) (پاروار) बाल बच्चे
(Bāl bachche) (بال بچے)

AYÁN अयां (ع - ص)

प्रकट (Prakat) (پركٹ) व्यक्त (Vyakt
(ज़ाहिर) (Zāhir) (ظاهر)

AIB ऐब (ع - مذ)

दोष (Dosh) (دوش) अवगुण (Augun
(बुराई) (Burāi) (اورکُن)

ĪD ईद (ع - مٹ)

1. मुसलमानों के एक त्योहार का दिन

غ

GHÁSIB غاصب (ع - ص) غاصب

- अप भोगी (Ap bhogi) मोषक (मोशक)
(Moshak) राख करने वाला
(Ghasb karne wala) (غصب کرنے والا)

GHÁFIL गाफल (ع - ص) غافل

- असावधान (Asáodhán) (اساوذهان)
निश्चेत (Nishohet) (निश्चित)
(Be khabar) (बे خبر)

GHÁLIB गालिब (ع - ص) غالب

1. बलवान् (Balván) (بلوان) जबर दस्त
(Zabar dast) (ज़बरदस्त)
2. विजयी (Vijai) (विजयी) जेता (Jeta)
(फातिह) (Fáteh) (फातिह)
3. प्रायः (Práyah) (प्रायः) अक्सर
(Aksar) (अक्सर)

GHÁLIBAN गालिबन (ع - ص) غالباً

- संभवतः (Sambhavatah) (संभवते)
शायद (Sháyad) (शायद)

GHÁLÍCHA गालीचा (फ - मं) गालिचे

- छोटा कालीन (Chhota qálin) (چھوٹا قالین)
(قالین)

GHÁIB गाइब (ع - ص) غائب

1. अंतर्धान (Antar dhán) (انتردهان)
पोशीदा (Poshída) (پوشیده)
2. अनुपस्थित (Anupasthit) (انوپستیت)
गैर मौजूद (Ghair maujúd) (غیر موجود)

GHÁR गार (ع - मं) غار

1. गर्त (Gart) (گرت) गढ़ा (Gaṛha)
(कोढ़) खड्ड (Khad) (کوڑھا)
2. कंदरा (Kandara) (कन्दरा) गुफा
(Gupha) (गुफा) खोह (Khoh) (کھوہ)

GHÁRAT गारत (ع - मं) غارت

1. अपहरण (Ap haren) (अपहरण)
लुंठन (Lunthan) (لنٹھن) लूट
(लूट)
2. विनाश (Vinásh) (विनाश) बरबादी
(Barbádi) (बरबादी)
3. नष्ट (Nasht) (नष्ट) ख्वस्त (Dhwast)
(बरबाद) (Barbád) (बरबाद)
गारिगर (Garigar) (غاریگر)

GHÁRAT-GAR गारत गर

1. अपहर्ता (Ap harta) (अपहर्ता) लुंठक
(Lunthek) (लुंठक) लुटेरा (Lutdra)
(लुटेरा)
2. दस्यु (Dasyyu) (दस्यु) डाकू (Dáku)
(क़ज़ाक़) (Qazzáq) (क़ज़ाक़)

GHÁZA गाज़ा (फ - मं) غازه

- मुख चूर्ण (Mukh churn) (मुख चूर्ण)
मुख लेप (Mukh lep) (मुख लेप)
पावडर (Powder) (पावडर)

GHÁZI गाज़ी (ع - ص) غازی

- धर्म योद्धा (Dharm yoddha) (धर्म योद्धा)
मुजाहिद (Mujáhid) (مجاهد)

3. बहुत बड़ा [नगर] (Bahut bara
[nagar] [بہت بڑا [نگر]

غدار وطن (ع - ص)

GHADDÁRE-VATAN गद्दारे वतन
देश द्रोही (Desh drohi) (دیش دروہی)
वतन दुश्मन (Vatan dushman) (وطن دشمن)

GHUDÚD गुदूद (ع - مذ)
غده کی جمع

ग्रंथियां (Granthiyān) (گرنٲھیاں)
गिलटियां (Giltiyān) (گلتھیاں)

GHUDDA गुद्धा (ع - مذ)
ग्रंथि (Granthi) (گرنٲھی)
गिलटी (Gilti) (گلتی)
ग्लैंड (Gland) (گلتھنڈ)

GHIZA गिज़ा (ع - مٹ)
आहार (Áhar) (آھار)
भोजन (Bhojan) (بھوجن)
खुराक (Khuṛák) (خوراك)

GHURÁB गुराब (ع - مذ)
काक (Kák) (کاک)
कौआ (Kauá) (کوا)

GHARÁRA गरारा (ع - ف - مذ)
आचमन (Áchaman) (آچمن)
कुला (Kulla) (کلا)

GHARB गर्ब (ع - مذ)
पश्चिम (Pashohim) (پشچم)
مغرب (Maghrib) (مغرب)

GHURABA गुरबा (ع - مذ)
غريب کی جمع
दरिद्र जन (Dariddr jan) (دردر جن)
गरीब लोग (Gharib log) (غریب لوگ)

GHÁYAT गायत (ع - مٹ)

1. अभिप्राय (Abhip, prāe) (ابھپ پراے)
मक़्सद (Maqsad) (مقصد)

2. अंत (Ant) (انت) हद (Had) (حد)

GHUBÁR गुबार (ع - مذ)

1. धूलि (Dhūli) (دھولی) रज (Raj) (رَج)
गर्द (Gard) (گرد)

2. वैमनस्य (Vaimanassya) (وے منسیہ)
मलाल (Malāl) (ملال)

3. हलका अंधेरा (Halka andhera) (ھلکا اندھیرا)

GHUBÁRA गुबारा (ع - مذ)

अभ्र पथ (Abh,r path) (ابھر پٲھ)
वा गोल (Va gol) (وا گول)
चैलून (Baloon) (بیلون)

GHABN, गबन (ع - مذ)

मोषण (Moshan) (موشن) न्यास भंग
(Nyás bhang) (نیاَس بھنگ)
ख़ियानत (Khiyānat) (خیانت)

GHABI राबी (ع - ص)

कुंठ बुद्धि (Kunth budhi) (کٲٲھ بدھی)
कुंद ज़हन (Kund zahn) (کٲد ذھن)

GHADDÁR गद्दार (ع - ص)

1. देशद्रोही (Desh drohi) (دیش دروہی)
वतन दुश्मन (Vatan dushman) (وطن دشمن)

2. विश्वास घाती (Vish,shwās ghāti) (ویشواس گھاٲی)
नमक हराम (Namak harām) (نمک حرام)

GHURFA غُرْفَا (ع - مذ) غُرْفَا
 गवाक्ष (Gavákeh) जालाक्ष (Jálákeh) वातायन (Vátayan) झरोखा (Jharokha) (چروکھا)

GHARQ غَرَق (ع - ص) غَرَق
 1. निमज्जित (Nimajjit) (निमज्जित) डूबा हुआ (Dúba huá) (دوبا هوا)
 2. तल्लीन (Tallín) (तल्लीन) मग्न (Magn) (मग्न) तन्मय (Tan mai) (तन्मय) महव (Mahv) (महव)

GHARQÁB غَرَقَاب (ع - ص) غَرَقَاب
 1. जल मग्न (Jal magn) (जल मग्न) पानी में डूबा हुआ (Paní man dúbua) (पानी में डूबा हुआ)
 2. तन्मय (Tan mái) (तन्मय) महव (Mahv) (महव)

GHURÚB غُرُوب (ع - مذ) غُرُوب
 अस्त होना (Ast hona) (अस्त होना) डूबना (Dúbna) (डूबना)

GHURÚR غُرُور (ع - مذ) غُرُور
 1. दम्भ (Dambh) (दम्भ) अहंकार (Ahan kár) (अहंकार) अभिमान (Abhi mán) (अभिमान) दर्प (Darp) (दर्प) घमंड (Ghamand) (घमंड)
 2. गर्व (Garv) (गर्व) मान (Mán) (मान) फख्र (Fakhr) (फख्र)

GHAR,RA غَرَا (ع - مذ) غَرَا
 دیکھو 'غَرَا'

GHIRBÁL गिरबाल (ع - مث) गिरबाल
 चालनी (Chálani) (चालनी) चहली (Chhalni) (चहली)

GHURBAT غُرْبَت (ع - مث) غُرْبَت
 1. विदेश (Videsh) (विदेश) परदेस (Pardes) (परदेस)
 2. दरिद्रता (Dariddrata) (दरिद्रता) मुफ-लसी (Muflesi) (मुफली)

GHARAZ غَرَض (ع - مث) غَرَض
 1. अभिप्राय (Abhipprae) (अभिप्राय) उद्देश (Uddesh) (उद्देश) मकसद (Maqsad) (मकसद)
 2. तात्पर्य (Tát parrya) (तात्पर्य) मत-लब (Matlab) (मतलब)
 3. स्वार्थ (Swáarth) (स्वार्थ) खुद गरजी (Khud gharazi) (खुद غرضی)
 4. संकल्प (Sankalp) (संकल्प) इरादा (Irada) (ارادہ)

غرض آشنا (ع - ص)

GHARAZ-ÁSHNA غَرَض آشنا
 स्वार्थी (Swáarthí) (स्वार्थी) खुद गरज (Khud gharaz) (खुद غرض)

غرض مند (ع - ص)

GHARAZ-MAND غَرَض مند
 इच्छुक (Ioh, chbuk) (इच्छुक) अर्थी (Arthí) (अर्थी) खाहिश मन्द (Kbáhish mand) (خواهش مند)

غُرْغُرَة (ع - مذ)

GHAR GHARA غَر غَرَا
 आचमन (Áchaman) (आचमन) गारारा (Gharára) (غارار)

GHĀZĀL غزال (ع - مذ) راجال

1. مृگ شاوک (Mrig shāvāk مرگ شاوک) هرن کا بچہ (Haran ka bachoha)
2. हरिण (Harin هرن) هرن (Haran) آھو (Āhu) آھو (ہرن)

غزال چشم (ع - ص)

GHĀZĀL-CHASHM غزال چشم

- مृگ شاوک نین (Mrig shāvāk nainī)
 مृگاक्षی (Mrigāk-ohhi) (مرگاکشی)
 آھو چشم (Āhū-chashm) [آھو چشم]

GHĀZAL غزل (ع - مٹ) راجال

- غزل فارسی غزل کی ایک قسم (Urdu Fārsī ohhand ki ek qism)
 اردو فارسی (چند کی ایک قسم)

GHĀZ,VA غزوہ (ع - مذ) راجوا

- धर्म युद्ध (Dharm yuddh دھرم یودھ)
 جہاد (Jihād) (جہاد)
 مسلمانوں کی وہ مذہبی جنگ
 جس میں ان کے ساتھ رسول تھے

GHĀSSĀL غسال (ع - مذ) راسال

- शवस्नापक (Shavas nāpak شوس)
 مردہ شو (Murda sho) (مردہ شو)

GHUSL غسل (ع - مذ) غسل

- स्नान (Snān اسنان) نھانا (Nahāna)
 نہانا

غسل خانہ (ع - مذ)

GHUSL-KHĀNA غسل خانہ

- اسنانا گار (Snānāgār) (اسنانا گار)
 حمام (Hammām) (حمام)

GHUR,RA غورہ (ع - مذ) گورہ

- परिवा (Pariva) (پریوا) प्रतिपदा (Pratipada) (پرتیپدا) اسلامی چاند
 मास की पहली तिथि (Islāmī chandr mās kī pahli tithi) اسلامی چاند
 (ماس کی پہلی تہی)

GHARĪB غریب (ع - ص) گریب

1. प्रवासी (Pravāsi) (پرواسی) परदेसी (Pardesi) (پردیسی)
2. दरिद्र (Dariddr) (دردر) कंगाल (Kangāl) (کنگال)

غریب الوطن (ع - ص)

GHARĪBUL-VATAN غریب الوطن

- प्रवासी (Pravāsi) (پرواسی) परदेसी (Pardesi) (پردیسی) बेघर (Be ghar) (بے گھر)

غریب پرور (ع - ص)

GHARĪB: PARVAR غریب پرور

- दीन बंधु (Dīn bandhu) (دین بندھو)
 दीन दयालु (Dīn dayālu) (دین دیالو)
 غریب نواز (Gharīb navāz) (نواز)

غریب نواز (ع - ص)

GHARĪB-NAVĀZ غریب نواز

دیکھو 'غریب پرور'

GHARĪQ غریق (ع - ص) گریق

1. मग्न (Magn) (مگن) डूबा हुआ (Dūba hua) (دوبا ہوا)
2. लीन (Līn) (لین) तन्मय (Tan mai) (تن مہ)

4. विलक्षण (Vilakobhan) (ولکجهن)
अजीबो गरीब (Ajibo Gharib) (عجیب
و غریب)
5. अनुचित (Anuchit) (انوجت)
नामुनासिब (Námunásib) (نامناسب)

GHAFLAT गफलत (غ - مٹ)

1. अचेतना (Achetana) (اچیتنا)
बेखबरी (Be khabari) (بے خبری)
2. प्रमाद (Pramád) (پرماد) भूल
(Bhúl) (بہول)
3. त्रुटि (Truti) (تروتی) चूक (Chúk)
(چوک)
4. असावधानी (Asáodhání) (اساودھانی)
बेपरवाई (Beparvái) (بے پروائی)

GHAUFÚR गफूर (غ - ص)

1. क्षमालु (Chhamálu) (چھمالو) क्षमा
वान् (Chhamáván) (چھما وان) माफी देने वाला
(Máfi dene vála) (معافی دینے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ایشور کا ایک نام)

GHUL गुल (غ - ف - مڈ)

- कोलाहल (Koláhal) (کولاهل) गुहार
(Go hár) (گوشار) शोर (Shor) (شور)

غلاطت (غ - مٹ)

GHILÁZAT गिलाज़त

1. मल (Mal) (مل) विष्टा (Vish,tha)
(گوشتها) गू (Gú) (گو)
2. गाढ़ा पन (Gáṛha pan) (گڑھاپن)

GHASH गश (غ - ف - مڈ)

1. मूर्च्छित (Múrchhit) (مورچیت)
बे होश (Be hosh) (بے ہوش)
2. आसक्त (Ásakt) (آسکت) फरेक्ता
(Farefta) (فریفتہ)

GHASHI गशी (غ - مٹ)

- मूर्च्छा (Múrchha) (مورچھا) बे होशी
(Be hoshi) (بے ہوشی)

GHAS,B गश्ब (غ - مڈ)

- अपहरण (Apharan) (اپہارن) अपभोग
(Abbhog) (اپبہوک) मोषण (Moshan)
(Zabardasti) (जबरदस्ती कब्ज़ा) (موشن
qabza) (زبردستی قبضہ)

GHUSSA गुस्सा (غ - مڈ)

- कोप (Kop) (کوپ) क्रोध (Krodh) (کروڈ)
अमर्ष (Amarsh) (امرش) खफगी
(Khafagi) (خفگی)

غصہ ور (غ - ف - ص)

GHUSSA-VAR गुस्तावर

- क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma) (کروڈھاتما)
क्रोधी (Krodhi) (کروڈھی) गुस्सैल
(Ghussail) (غصیل)

GHAZAB गज़ब (غ - مڈ)

1. प्रकोप (Prakop) (پروکوپ) सख्त गुस्सा
(Sakht ghussa) (سخت غصہ)
2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) आफत
(Áfat) (آفت)
3. अन्याय (Annýáo) (اننہاے) जुल्म
(Zulm) (ظلم)

غلط روی (عف - مٹ)

GHALAT-RAVI गलतरवी

कुमार्ग गमन (Kumārg gaman कुमारग)

(بد راهی) बद राही (Bad ráhi) (گمن)

غلط فهمی (عف - مٹ)

GHALAT-FAHMI गलत फहमी

1. भ्रान्ति (Bhrānti) (به رانتي) वह्म (Vahm) (وهم)

2. कुधारणा (Kudhārena) (کو دھارنا) (بد گمانی) बद गुमानी (Bad gumānī)

غلط کاری (عف - مٹ)

GHALAT-KÁRI गलत कारी

दुराचार (Durā chār) (دو راجه) बद
आमाली (Bad āmalī) (بد اعمالی)

غلط گو (عف - مٹ)

GHALAT-GO गलत गो

असत्यवादी (Asattya vādi) (استیه)
मिथ्यावादी (Mith thya vādi) (وادی)
भूठा (Jhútha) (جهوٹھا) (متهها وادی)

غلطی (عف - مٹ) गलती GHALATI

1. अशुद्धि (Ashuddhi) (اشدهی) ना
दुरुस्ती (Nā durusti) (نا درستی)
2. त्रुटि (Truti) (تروتي) भूल (Bhul) (بهول)

غلو (ع - مٹ) ग्लू GHULÚ

1. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگلتا)
महवियत (Mahviyat) (مھویات)2. अतिशयोक्ति (Atishayokti) (اتی)
मुवालाणा (Mubālagha) (موا لانی)
(مباله)

GHILÁF गिलाफ (ع - مٹ)

वेष्टन (Veshtan) (ويشتن) पिधान
(Pidhān) (پيدھان) खोल (Khol) (خول)

GHULÁM गुलाम (ع - مٹ)

1. बालक (Bálak) (بالک) लड़का
(Laṛka) (لڑکا)2. दास (Dás) (داس) चाकर (Chákar)
(चाकर)3. परतंत्र (Partanttr) (پرتنتر) महकूम
(Mahkúm) (مھکوم)

غلامی (عف - مٹ)

GHULÁMI गुलामी

1. परतंत्रता (Partanttrata) (پرتنترتا)
महकूमी (Mahkúmi) (مھکومی)
2. दासता (Dásata) (داستا) खिदमत
गारी (Khidmat gārī) (خدمت گاری)

غلبه (ع - مٹ)

GHAL(A)BA गल् (ल) बा

1. अधिकता (Adhikata) (ادھکتا)
कसरत (Kasrat) (کسرت)
2. आधिपत्य (Ádhipattya) (آدھي پتیه)
तसल्लुत (Tasallut) (تسلط)

غلط (ع - مٹ) गलत GHALAT

1. अशुद्ध (Ashud, dh) (اشده) नादुरुस्त
(Nā durust) (نا درست)2. असत्य (Asattya) (استیه) भूठ
(Jhúth) (جهوٹھا)

غلطان (ف - مٹ) गलतान GHALTÁN

लुंठायमान (Lunthāe mán) (لٹھای مان)
لوٹتا हुआ (Lot, ta hua) (لوٹتا ہوا)

دُ:خِیت (Dukh,khit دکھت) غامگین
(Ghamgīn غم گین)

GHAMZA غمزه (ع - مذ) غامزہ

1. کٹاکھ (Katakohh کٹاکھ) سائن
(Sain سین)

2. ہاو ہاو (Háo bháo ہاو ہاو) ناخرا
(Nakhra ناخرا)

GHUNCHA غنچہ (ف - مذ) غنچہ

کلیکا (Kalika کلیکا) مکول (Mukul مکول)
کلی (Kali کلی)

غنودگی (ف - مٹ)

GHUNŪ-DAGI غنودگی

تندرا (Tandra تندرا) اُنْغ (Ungھ اُنْغ)

GHUNNA غنہ (ع - مذ) غنہ

انوسوار (Anus,swár انوسوار)
ناک میں ادا ہونے والا نون

GHANI غنی (ع - ص) غنی

1. انیہ (Nisprīh انسپریہ) انیہ
(Anīh انیہ) بنیہ (Beniyās بنیہ)
(بے نہاز)

2. سمردھ (Samrid,dh سمردھ) دھناکھ
(Dhanādhyā دھناکھ) مالدار
(Māl dār مالدار)

GHANĪM غنیم (ع - مذ) غنیم

1. پرتی (Prati dwandwi پرتی) ہریف (Harīf ہریف)
(دوندی)

2. شترو (Shatru شترو) دشمن
(Dushman دشمن)

GHALLA راللا (ف - مذ) راللا

ان (Ann ان) دھانی (Dhānya دھانی)

اناج (Anāj اناج) دھانیہ

GHALĪZ رالی (ع - ص) رالی

1. پراگڑھ (Pragāṛh پراگڑھ) رالہ
(Gārha رالہ)

2. موٹا (Mota موٹا) موٹا
(Isthūl موٹا)

3. گو (Gu گو) وشتھا (Vishtha وشتھا)

GHAM غم (ع - مذ) غم

1. دُ:خ (Santāp سن تاپ) رنج (Ranj رنج)
(Dukh دکھ)

2. افسوس (Afsos افسوس) شوک (Sok شوک)

3. پشچات (Pashchāt tāp پشچات تاپ)
پشچتاوا (Pachhtāva پشچتاوا)

4. شوح (Shooh شوح) چنتا (Chinta چنتا)
فیکر (Fikr فیکر)

GHAMMÁZ غماز (ع - مذ) غماز

پشون (Pishun پشون) چوخالخور
(Chughalkhor چوخالخور)

غم خوار (ف - ص)

GHAM-KHĀR غمخوار

سہانہ بھوتی کرتا (Sahānu bhūti karta سہانہ بھوتی کرتا)
ہمدرد (Ham dard ہمدرد)

غم زدہ (ع - ص)

GHAM-ZADA غمزدہ

شوگ گرسٹ (Shok grast شوگ گرسٹ)

GHAUGHA غوغا (ع - مذ)

کولاہل (Koláhal) شور
(Shor) ہللاڑ (Hullar)

GHOL غول (ف - مذ)

1. समूह (Samúh) भीड़ (Bhír)
364) गोल (Gol)
2. भूत प्रेत (Bhút pret) (بھوت پریت)
अगिया बैताल (Agiya ba'tál)
(شہابہ) शहाबा (Shahaba)

GHAIB غیب (ع - مذ)

परोक्ष (Parokohh) गैर मौजूदगी
(Ghair maujudagi)

غیب دہاں (عف - ص)

GHAIB-DÁN गैबदां

परोक्ष (Parok, chhaggya) (پروک چھگیا)
अंतर्दामी (Antaryāmi)
छिपी बातें जानने वाला (Chhipi bāten
jānne wāla) (چھپی باتیں جاننے والا)

GHIBAT गीबत (ع - مٹ)

पिशुनता (Pishunata) चुगली
(Chughli)

GHAIR गैर (ع - ص)

1. अन्य (Annya) अवर (Avar)
) दूसरा (Dūsara)
2. भिन्न (Bhinn) मुह्तलिफ
(Mukhtalif)
3. अपरिचित (Aparichit) (اپرچیت)
अजनबी (Ajnabi)
4. अस्वजन (As, swajan) अना-
त्मीय (Anatmiya) गैर

GHANIMAT गनीमत (ع - مٹ)

1. परिहार (Parihār) लूट का
माल (Lút ka mal)
2. सराहनीय (Sarāhaniya)
क़द्र के काबिल (Qadr ke qābil)
(قدر کے قابل)
3. دوسری خراب چیز کے مقابلے
میں کچھ اچھی چیز

GHAV, VÁS गवास (ع - ص)

मज्जनार (Majjanar) गोताखोर
(Ghota khor)

GHAUR गौर (ع - ذٹ)

1. चिंतन (Chintan) मनन
(Manan) فکر (Fikr)
2. विवेचन (Vivechan) (ووچھن)
विचार (Vichar)

غور طلب (عف - ص)

GHAUR-TALAB गौर तलब

विचारणीय (Vicharanīya)
सोचने के काबिल (Sochne ke qabil)
(سوچنے کے قابل)

GHOTA गोता (ف - مذ)

निमज्जन (Nimajjan) डुबकी
(Dubki)

غوطہ خور (ف - ص)

GHOTA-KHOR गोताखोर

निमज्जनार (Nimajjanar)
गवास (Ghav, vas)

بَرِیْزِیْمَا (Bariuzzimma
الذمره)

2. जिसकी बात का कोई ठिकाना नहो
(Jis ki bāt ka koi thikāna na ho
جسکی بات کا کوئی ٹھکانا نہ ہو)

غیر ضروری (ع - ص)

GHAIR-ZURŪRĪ غَیْرِ زُرُورِی

अनावश्यक (Anāvash,abyak
فُضُول (Fuzūl)

غیر فطری (ع - ص)

GHAIR-FITRĪ غَیْرِ فِطْرِی

अप्राकृतिक (Ap,prākritik
अस्वाभाविक (As,swābhāvik
बनावटी (Banāvati)

غیر قانونی (ع - ص)

GHAIR-QĀNŪNĪ غَیْرِ قَانُونِی

अवैधानिक (Avaidhānik
غیر مستحق (ع - ص)

غیر مستحق (ع - ص)

GHAIR-MUS,TAHAQ غَیْرِ مُسْتَحَق

अप्राप्त (Apāitr
अयोग्य (Ayog,
ग्या ना अहल (Na ahl

غیر مستعمل (ع - ص)

GHAIR-MUSTĀMAL غَیْرِ مُسْتَمَال

1. अप्रयुक्त (Ap,prayukt
जो इस्तेमाल में न हो (Jo istemāl
men na ho
جو استعمال میں نہ ہو)

2. अप्रचलित (Ap,prachalit
अव्यवहारिक (Av,vyavahārik
मतروک (Matruk
متروک)

रिश्तेदार (Ghair rishtedār
(رشته دار)

5. प्रतिद्वंद्वी (Pratidwandwi
प्रतिनायक (Prati nāyak
رَقِیب (Raqib
پرستی نایک)

غیر آباد (ع - ص)

GHAIR-ĀBĀD غَیْرِ آبَاد

1. निर्जन (Nirjan
سُنْسَان (Sunān
2. ध्वस्त (Dhwast
برباد (Barbād)

GHAIRAT غَیْرَت (ع - مَث)

1. आत्म सम्मान (Ātm samman
خود داری (Kbud dāri
2. लज्जा (Lajja
لاج (Lāj
شرم (Sharm)

غیر جانب دار (ع - ص)

GHAIR-JĀNIB-DĀR غَیْرِ جَانِبِ دَار

निष्पक्ष (Nish,pakchh
तटस्थ (Tatasth
نِیوْتَرَل (Neutral)

غیر حاضر (ع - ص)

GHAIR-HĀZIR غَیْرِ حَاضِر

अनुपस्थित (Anupasthit
अविद्यमान (Aviddya mán
غیر موجود (Ghair maujūd)

غیر ذمہ دار (ع - ص)

GHAIR-ZIMMA-DĀR غَیْرِ زِیْمَا دَار

1. अनुत्तरदायी (Anuttardāi
انْتَرْدَائِی)

غیر معمولی (ع - ص)

GHAIK-MÁMÚLÍ غائر मामूली

1. असधारण (Asádhāran اسادمان) खास (Khās خاص)
2. अप्राकृतिक (Ap,prákrítik अपिप्रा) غائر तबई (Ghair tabyi غائر) (طبعي)

غیر مترده (ع - ص)

GHAIK-MUQAR,RARA غائر मुकररा

- अनियत (Aniyat अनियत) غائر मुऐयन (Ghair muaiyan غیر معین)

غیر ممکن (ع - ص)

GHAIK-MUMKIN غائر मुमकिन

- असम्भव (Asambhav असम्भव) नामुमकिन (Na mumkin नामمकिन)

غیر مناسب (ع - ص)

GHAIK-MUNÁSIB غائر मुनासिब

- अनुचित (Anuchit अनुचित) अविविहित (Avibhit अविविहित) ना मुनासिब (Na munásib नामناسب)

غیر منقسم (ع - ص)

GHAIK-MUNQASIM غائر मुनकसिम

- अविभाज्य (Avibhájya अविभाज्य) नाक़ाबिले तक़सीम (Na qábile taqsim ना قابل تقسیم)

غیر منقوله (ع - ص)

GHAIK-MANQÚLA غائر मनकूला

- अचल (Achal अचल) स्थावर (Isthávar स्थावर) जो हट न सके (Jo hat na sake जो हट न सके)

غیر مستقل (ع - ص)

GHAIK-MUSTAQIL غائر मुस्तकिल

- अस्थायी (Astháí अस्थायी) अस्थिर (Asthir अस्थिर) नापायदार (Ná páedār नापाيدار) आरिज़ी (Árizi عارضی)

غیر مسلم (ع - ص)

GHAIK-MUSALLAM غائر मुसल्लम

1. अप्रामाणित (Ap,pramánit अपिप्रा) जिस का सुबूत न हो (Jis ka subút na ho جس کا ثبوت نه هو)
2. अपूर्ण (Apúrñ अपूर्ण) जो समूचा न हो (Jo sa.múcha na ho जो समوچا نه هو)

غیر مشتبہ (ع - ص)

GHAIK-MUSHTABAH غائر मुश्तबह

- निःसन्देह (Nis sandeh निःसندید) असंदिग्ध (Asandigdھ) यक्तीनी (Yaqīni یقینی)

غیر معتبر (ع - ص)

GHAIK-MOTABAR غائر मोतबर

- अविश्वस्त (Avish,shwast अवیش) अविश्वसनीय (Avish,shwasa-niya अवیش شوسلیه) नामोतबर (Ná motabar नामعتبر)

غیر معتدل (ع - ص)

GHAIK-MOTADIL غائر मोतदिल

- असंतुलित (Asantulit असंतلت) गुतरवाज़िन (Ghair mutavázin غائر متوازن)

2. भेद भाव (Bhed bhāo) (فرق) (Farq)

غیر مہذب (ع - ص)

3. द्वेष (Dwesh) (بیر) (Bair)

GHAIR-MOHAZZAB गैर मुहज्जब

असभ्य (Asabhbhya) (अशिश्ट) (Ashisht) गँवार (Ganvar) (گندوار)

GHAIZ غیظ (ع - مذ)

क्रोध (Krodh) (क्रोप) (Kop)

गुस्सा (Ghussa) (غصه)

غیریت (ع - مٹ)

GHAYUR गयूर (غیور) (ع - ص)

स्वामिनी (Swabhi mani) (سواہی) (Swarahi) खुददार (Khud dar) (خوددار) (مانی)

GHAIRI (Ī) YAT गैरि (री) यत

1. अपरिचय (Aparichai) (اڀرچے) (Aparichai) बे गानगी (Be ganagi) (بے گانگی)

ف

धरिणी (Dharsini) (دعرشلی) (Dharsini) (Pansula) असती (Asati)

व्यभिचारिणी (Vyabhiharini) (استی) (Zanis) ज्ञानिया (Zanis) (ویدھی چارنی)

FAKH,TA फाख्ता (फाख्ता) (ع - مٹ)

पेंडकी (Penduk) (पेंडकी) (Pendaki) (پینڈکی)

FÁTEH फातेह (ف - ص)

1. जयन्त (Jayant) (जिन्ता) (Vijeta) विजयी (Vijayi) जीतने वाला (Jitne wala) (جیتنے والا)

2. उद्घाटक (Ud,ghatak) (اُدگھاٹک) (Kholne wala) खोलने वाला (Kholne wala) (کھولنے والا)

PARIS पारिस (पारिस) (ع - مذ)

1. अश्वारोही (Ashshwarohi) (اشواروہی) (Ghar savar) घुड़ सवार (Ghar savar) (گھوڑ سوار) (Iran) ईरान (پارس) (Paris) (ایران)

FAJIR फाजिर (ف - ص)

1. पापी (Pápi) (पापी) (Gunahgar) गुनाहगार (गुनाहگار) (Durachari) (दुराचारी) (Bad kardar) बदकरदार (بدکردار)

FAUGH फाugh (ف - ص)

1. निवृत्त (Nivritt) (निवृत्त) (Azad) (आज़ाद) (Nishohint) (निश्चित) (Be fikr) (بے فکر) (Be fikr)

FAHISHA फाहिश (ف - مٹ)

जघन चपला (Jaghan chapala) (जगहन चपला) (Punshchali) (पुंश्चली) (पुंश्चली)

2. प्रत्यक्ष (Pratyakohh **پرتیہکھ**)
सरीह (Sarib **صریع**)

FÁSILA फासिला (ع - مذ) فاصله
अन्तर (Antar **انتر**) दूरी (Dúri **दूरी**)

FÁZIL फाज़िल (ع - ص) فاضل

1. इस्नात (Isnát **اسنات**) व्युत्पन्न
(Vyutpann **व्युत्पन्न**) विद्वान्
(Vid,dwán **वद्वान**) पंडित (Pandit **पंडित**)
आलिम (Álim **आलिम**)

2. अतिरिक्त (Atirikt **अतिरिक्त**) फालतू
(Fáltu **फालतू**)

3. अधिक (Adhik **अधिक**) जाइद
(Záid **जाइद**)

FÁIL फाइल (ع - ص) فاعل

1. कर्म कर्ता (Karm karta **कर्म कर्ता**)
काम करने वाला (Kám karne vála **काम करने वाला**)

2. कर्ता (Karta **कर्ता**) फाइल (Fáil **फाइल**)
(فاعل)

FÁQA फाका (ع - مذ) فاقه

1. अनशन (Anashan **अनशन**) अनाहार
(Anábhár **अनाहार**) कुछ न खाना
(Kuchh na khána **कुछ न खाना**)

2. उपवास (Upvās **उपवास**) रोज़ा
(Roza **रोज़ा**)

فاقه زده (ع - ص)

FÁQA-ZADA फाकाज़दा

- निराहार (Nirahár **निराहार**) भूख का मारा
(Bhúkh ka mára **भूख का मारा**)

3. प्राप्तावकाश (Práptáokásh **प्राप्तावकाश**)
गैर मसरूफ (Ghair masrúf **गैर मसरूफ**)

فارغ التحصيل (ع - ص)

FÁRIGHUT-TAHSÍL फारिगुत्तहसील

स्नातक (Isnátak **اسناتک**) अधीतविद्य
(Adhít viddya **अधित विद्य**)
पारंगत (Párangat **पारंगत**) जिसने
पूरा इल्म हासिल कर लिया हो (Jis ne
púra ilm hásil kar liya ho **जिस ने**
پورا علم حاصل کر لیا ہو)

فارغ خطی (ع - ص)

FÁRIGH-KHATI फारिगखती

शोधन पत्र (Shodhan pattr **शोधन पत्र**)
चुक्ता रसीद (Chukta rasid **चुक्ता**
رسيده)

FÁSID फासिद (ع - ص) فاسد

1. अशुद्ध करी (Ashuddh kári **अशुद्ध करी**)
खराब करने वाला (Kharáb **खराब**
karne vála **करने वाला**)

2. विकृत (Vikrit **विकृत**) दूषित
(Dúshít **दूषित**) खराब (Kharáb **खराब**)
(خراب)

FÁSIQ फासिक (ع - ص) فاسق

1. व्यभिचारी (Vyabhichári **व्यभिचारी**)
(Záni **जानी**)
2. पातकी (Pátaki **पातकी**) पापी (Pápi **पापी**)
(Gunahgár **गुनाहगार**)

FÁSH फाश (ع - ص) فاش

1. प्रकट (Prakat **प्रकट**) खुला हुआ
(Khula hua **कहा हुआ**)

3. आय (Ái آء) आमदनी (Ámadani
(آمدنی)

4. नीरोगता (Nírogata نیروگتا) सेहत
(Sehat صیحت)

FÁIZ फाइज (ع - ص) فائز

1. पदासीन (Padásin پداسین) उहदा
नशीन (Uhda nashín عهدة نشین)
2. सफल (Saphal سهیل) कामयाब
(Kámyáb کامیاب)

FÁIQ फाइक (ع - ص) فائق

1. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) श्रेष्ठ
(Shreshth شریشتہ) बढ़िया
(Bārhiya بڑھیا)
2. प्रधान (Pradhán پردھان) मुरज्जह
(Murajjah مرجح)

FAT,H फतह (ع - م) فتح

1. विजय (Vijai वीजे) जय (Jai जी)
जीत (Jit जीत)
2. सफलता (Saphalata سهیلتا) काम-
याबी (Kámyábi کامیابی)

فتح منزل (ع - ص)

FAT,H-MAND फतहमन्द

1. जेता (Jeta जीता) विजयी (Vijayi
विजयी) जित्तर (Jittwar जित्तर)
फातिह (Fáteh فاتح)
2. सफल (Saphal سهیل) कामयाब
(Kámyáb کامیاب)

فتح باب (ع - ص)

FAT,H-YÁB फतहयाब

दिकهو 'فتح مند'

فاقہ مست (ع - ص)

FÁQA-MAST फाका मस्त

अनाहार सुखित (Anáhár sukhít
اناهار سுகیت) फाको में मस्त रहने वाला
(Fáqon men mast rahne vála
فاتون میں مست رہنے والا)

FÁL फाल (ع - م) فال

शकुन (Shagún شگون) शकून
(hakún شگون)

FÁLIJ फालिज (ع - م) فالج

पक्षाघात (Pakchhaghát
پکچھاگھات) अर्द्धांग (Ardháng
اردھانگ) (ایک مرض جس میں آدھا جسم
بے کار ہو جاتا ہے)

FÁLSA फालसा (ع - م) فالسه

परुषक (Parúshak پروشک) फालसा
(Phálsa پھالسا)

FÁM फाम (ع - म) فام

वर्ण (Varn वर्ण) रंग (Rang
رنگ) (یہ لفظ مرکبات کا آخری جز ہوکر
معلی دیتا ہے جیسے 'सبز फाम')

FÁNI फानी (ع - ص) فانی

नश्वर (Nash,shwar नश्वर) अस्थायी
(Astháyi अस्थायी) फना होने वाला
(Fana hone vála فنا ہونے والا)

FÁIDA फाइदा (ع - م) فائدہ

1. लाभ (Lábh लाभ) नफा (Nafa
نفع)
2. गुणकारिता (Gun kárita
گن کارتا) असर (Asar اثر)

FIT, TÍN फितन (ع - ص)

धूर्त (Dhúrt देहूत) वंचक (Vanchak वंचक)
शठ (Shath शठ) चालाक (Chálák चालाक)
मक्कार (Mak kár मक्कार)
फितना (Fitna फितना)

FAJR फजर (ع - م)

प्रभात (Prabhát प्रभात) अहमुख (Ahamukh अहमुख)
तर्का (Tarka तर्का)
भोर (Bhor भोर)

FUJŪR फुजूर (ع - مذ)

1. पाप (Páp पाप) पातक (Pátak पातक)
गुनाह (Gunáh गुनाह)
2. दुश्चार (Duráohár दुश्चार) बदकारी
(Bad kári बदकारी)

FUHSB फुहश (ع - ص)

अश्लील (Ashill अश्लील) गैर मुहज्जब
(Ghair muhazzab गैर मुहज्जब)
फक्कड़ (Phakkar फक्कड़)

FAKHR फखर (ع - مذ)

1. गर्व (Garv गर्व) नाज़ (Náz नाज़)
2. अभिमान (Abhimán अभिमान)
घमंड (Ghamand घमंड)

FIDA फिदा (ع - ص)

1. आसक्त (Ásakt आसक्त) मोहित
(Mohit मोहित)
फरेफ़ता (Farefta फरेफ़ता)

2. बलि (Bali बलि) निछावर (Nichhavar निछावर)
क़ुरबान (Qurbán क़ुरबान)

FIDÁÍ फिदायी (ع - ص)

1. मोहित (Mohit मोहित) आशक
(Áshiq आशक)

FITNA फितना (ع - مذ)

1. उपद्रव (Upad, drav अपद्रव) फसाद
(Fasád फसाद)
2. चपल (Chapal चपल) चंचल
(Chanchal चंचल) शाख
(Shokh शाख)
3. आपत्ति (Ápatti आपत्ति) मुसीबत
(Musibat मुसीबत)

فتنه انگیز (ع - ص)

FITNA-ANGEZ फितना अंगेज़

उपद्रवकारी (Upad, drav kári अपद्रवकारी)
धूर्त (Dhúrt देहूत) शरारती
(Sharáratí शरारती) फितनागर (Fitna gar फितनागर)

فتنه پرور (ع - ص)

FITNA-PARVAR फितना परवर

दिक़्खो 'फ़तने' انگیز

فتنه گر (ع - ص)

FITNA-GAR फितना गर

दिक़्खो 'फ़तने' انگیز

FUTŪR फुतूर (ع - مذ)

1. विघ्न (Vighn विघ्न) बाधा (Bádha बाधा)
खलल (Khalal खलल)
2. दोष (Dosh दोष) खराबी
(Kha-rábi खराबी)

FAT, VA फतवा (ع - مذ)

विधि निषेध (Vidhi nishedh विधि निषेध)
धर्मशा (Dharmág, gya धर्मशा)
शरई हुकम (Sharyi hukm शरई हुकम)

FARÁGH فراغ (ع - مذ) فراغ

1. अवकाश (Avkâsh) فرصت (Fursat)
2. मुक्ति (Mukti) छुटकारा (Chhutkára) नजात (Naját) (چھٹکارا) (نجات)

FARÁGH فراغت (ع - مث) فراغت

1. अवकाश (Avkâsh) فرصت (Fursat)
2. विश्राम काल (Vishráam kál) (وشرام) (Chutti) (چھٹی) (کال)
3. समृद्धि (Samriddhi) (سمردھی) (Fá ri gh ul bá li) (فارغیولبالی) (فارغ البالی)
4. ऐश्वर्य (Aishwar,rya) (ایشوریہ) ऐश (Aish) (عیس)

FIRÁQ فراق (ع - مذ) فراق

1. विरह (Virah) (ویرہ) वियोग (Viyog) (جدائی) (Judáyi) (جودائی) (ویوگ)
 2. विच्छेद (Vich,ched) (وچھید) (Tafriq) (تفریق) (تفريق)
- فرااموش (ف - ص)

FARÁMOSH فراموش

1. प्रमाद (Pramád) (پرماد) विस्मृति (Vismriti) (وسمړتی) (Bhúl) (بول)
 2. प्रमादित (Pramádit) (پرمادیت) भूला (Bhúla hua) (بھولا هوا) (Bhúl) (بول)
- فرااموشی (ف - مث)

FARÁMOSHI فراموشی

1. प्रमाद (Pramád) (پرماد) विस्मृति (Vismriti) (وسمړتی) (Bhúl) (بول)

2. आत्मोत्सर्ग (Átmotsargi) (آتموت) (Jánbáz) (جان باز) (سرگی)

3. भक्त (Bhakt) (بھکت) वफादार (Vafádár) (وفادار) सच्चा फरमांन्दार (Sach,chá farmánbardar) (سچا) (فرمان بردار)

FARÁKH فراخ (ف - ص) فراخ

विस्तृत (Vistrit) (ویسترت) प्रथित (Prathit) (پرتهیت) कुशादा (Kusháda) (کشاده)

FARÁKHI فراخی (ف - مث) فراخی

विस्तार (Vistár) (ویستار) वुसअत (Vus,at) (وسعت)

FIRÁR فرار (ع - مذ) فرار

1. पलायन (Paláyan) (پلاين) भागना (Bhagna) (بھاگنا)
2. گرفتاری کے قہر سے بھاگ جانا یا (Qaid se nkl bhágná) (قید سے نکل بھاگنا)

FARÁZ فراز (ف - مذ) فراز

1. उच्चता (Uch,chata) (اچھاچھا) (Uncháyi) (اونچائی) (Balandi) (بلندی)
2. بلند کیا हुआ (Baland kiya hua) (بلند کیا ہوا) (دوسرے معنوں میں مرکب ہو کر) (آتا ہے جیسے 'مرفراز')

FIRÁSAT فراست (ع - مث) فراست

निपुणता (Nipunata) (نیپونتا) चातुर्य (Cháturrya) (چاتوریہ) प्रतिभा (Pratibha) (ذہانت) (Zabanat) (زبانیت)

FARHAT فرحت (ع - مٹ) کھت
 دھ (Harsh) (هرش) آناند (Anand)
 (خوشی) (Khushi) (خوشی) (آند)

FAR, RUKH فرخ (ف - ص) کھ
 شوم (Shubh) (شبه) منگلما (Mangal
 mai) (ملک) مبارک (Mubarak
 مبارک)
 فرخنده (ف - ص)

FARKHUNDA کھنڈا
 مانگلیک (Mangalik) (مانگلیک) شوما-
 نیت (Shubhánvit) (شبهالوت) مبارک
 (Mubarak) (مبارک)

FARD فرد (ف - مذ) کد
 1. व्यक्ति (Vyakti) (ویکتی) شکت
 (Shakhs) (شخص)
 2. एकाकी (Ekáki) (ایکائی) اکেলা
 (Akela) (اکھلا)
 3. लेख (Lekh) (لکھ) تھریر (Tahrir)
 (پتر) (Pattr) (تحریر)
 4. दुलाई (Dulayi) (دلایی)

FARDA فردا (ف - مٹ) کد
 پردی: (Pred, dyuh) (پریڈ، دیوہ)
 آنے والا کل (Ane vala kal) (آنے
 والا کل)

فرد جرم (ع - مٹ)

FARDE-JURM کدے جرم
 अभियोग पत्र (Abhiyog pattr) (ابھی
 یوگ) चार्ज शीट (Charge
 sheet) (چارج شیٹ)

FARAVAN فراوان (ف - ص) کوا
 प्रचुर (Prachur) (پرچور) अधिक (Adhik
 बहुत) (Bahut) (بہت) (ادھک)
 فراوانی (ف - مٹ)

FARÁVANI فراوانی
 अधिकता (Adhikata) (ادھکता) बाहुल्य
 (Báhulya) (باہلیہ) प्राचुर्य (Prachurrya
 बहुत) (Bahutát) (بہتات) (پراچوریہ)

FARÁHAM فراہم (ف - ص) کھ
 एकत्र (Ekattr) (ایکتر) संचित (Sanchit
 इकट्ठा) (Ikattha) (سنچیت)

FARBEH فر بہ (ف - ص) کھ
 पीवर (Pivar) (پیور) स्थूल (Isthul
 मेदुर (Medur) (میدور) मोटा
 ताजा (Mota táza) (موتا تازا)

FARBEHI فر بہی (ف - مٹ) کھ
 स्थूलता (Isthulata) (استھولتا) पीवरता
 (Pivarata) (پیورता) पीनता (Pinata
 मोटा पिन) (Mota pan) (موتا پن)

FARJ فرج (ع - مٹ) کج
 1. भग (Bhag) (بھگ) योनि (Yoni
 (अन्दामे निहानी) (Andáme
 niháni) (اندام نہانی)
 2. दरार (Darár) (درا) दर्ज (Darz) (درز)

FARAH فرح (ع - مذ) کھ
 दृष (Harsh) (هرش) प्रसन्नता (Prasan, nata
 (खुशी) (Khushi) (خوشی) (پرسننتا)

FARHAN فرحان (ع - ص) کھ
 प्रसन्न (Prasann) (پرسن) हर्षित (Harshit
 (खुश) (Khush) (خوش) (هرشت)

FARSH फर्श (ع - مذ) فرش

1. बिछौना (Bichhauna बछौना) बड़ी
दरी (Bari dari باری داری)
2. पक्की जमीन (Pakki zamīn پکی زمین)

FIRISHTA फ़िरिश्ता (फ - مذ) فرشته

1. सुर (Sur सुर) देवता (Deota देवता)
2. सज्जन (Sajjan सज्जन) शरीफ (Sharif شریف)

مرشته باطن (ع - ص)

FIRISHTA-BÁTIN फ़िरिश्ता बातिन
सदात्मा (Sadátma सदात्मा) देवात्मा
(Devátma देवात्मा) नेक दिल (Nek dil نیک دل)

فرشته سیرت (ع - ص)

FIRISHTA-SÍRAT फ़िरिश्ता सीरत
साधु चरित (Sádhū charit साधु चरित)
नेक कर्दार (Nek kardār نیک کردار)

FURSAT फ़ुर्सत (ع - مذ) فرصت

1. अवकाश (Av,kásh अवकाश) छुट्टी
(Chhutti छुट्टी)
2. कार्य रिक्ता (Kárrya ríktata کاریه ریکتا)
निठल्ला पन (Nithallá pan نیتھلا پن)

FARZ फ़र्ज़ (ع - مذ) فرض

1. धर्म (Dharm धर्म) कर्तव्य (Kar-tav,vya कर्तव्य)
फरीज़ा (Fariza फरीज़ा)
2. ईश्वरादिष्ट कर्म (Īshwarádisht karm ईश्वरादिष्ट कर्म)
(अिश्वरादिष्ट कर्म)

فرد حساب (ع - مذ) فرد حساب

FARDE-HISÁB फर्दे हिसाब
बीजक (Bijak बीजक) चिट्ठा (Chit-tha चिट्ठा)

FIRDAUS फ़िर्दास (ع - مذ) فردوس

स्वर्ग (Swarg स्वर्ग) देवलोक (Deo-lok देवलोक)
नाक (Nák नाक) बिहिश्त (Bihisht बिहिश्त)

FARZÁNA फ़र्ज़ाना (ف - ص) فرزانه

1. निपुण (Nipun निपुण) होशियार
(Hoshyár होशियार)
2. बुद्धिमान् (Buddhi mán बुद्धिमान्) मेधावी
(Medhāvi मेधावी) अक्लमन्द (Aql mand अक्लमन्द)

FARZAND फ़र्ज़न्द (ف - مذ) فرزند

पुत्र (Puttr पुत्र) आत्मज (Átmaj आत्मज)
लड़का (Laṛka लड़का)

FARAS फ़रस (ف - مذ) فرس

अश्व (Ash,shwa अश्व) हय (Hai हय)
घोड़ा (Ghoṛa घोड़ा)

فرستاده (ف - ص)

FIRISTÁDA फ़िरस्तादा

प्रेषित (Preshit प्रेषित) भेजा हुआ
(Bhoja hua भेजा हुआ)

FARSÚDA फ़र्सूदा (ف - ص) فرسوده

जीर्ण (Jirn जीर्ण) जर्जर (Jarjar जर्जर)
फटा पुराना (Purána फटा पुराना)
पुराना (Phata purán पुराना)

FIRQA فِرْقَا (ع - مذ) فرقہ

1. सम्प्रदाय (Sampradāe) (سم پر دایا) مذهب (Maz, hab)
2. वर्ग (Varg) (ورگ) श्रेणी (Shroni) जमाअत (Jamā,at) (جماعت) (شرینی)
3. पक्ष (Pakohh) (پکھ) दल (Dal) (دل) पार्टी (Party) (پارٹی)

فرقه بندی (عف - ص)

FIRQA-BANDI فِرْقَا بंदी

1. सम्प्रदायिकता (Sāmpradāyikata) (سام پر دایکتا) मज्जहीयत (Maz-habīyat) (مذهبیت)
2. दलबन्दी (Dal bandi) (دل بندی) पार्टी बन्दी (Party bandi) (پارٹی بندی) (بندی)

فرقه پرست (عف - ص)

FIRQA-PARAST فِرْقَا परस्त

1. सम्प्रदायिक (Sāmpradāik) (سام پر دایک) मज्जही तश्तुच रखने वाला (Maz, habī ta, assub rakhne vála) (مذهب تاشوچ رکھنے والا)

فرقه پرور (عف - ص)

FIRQA-PARVAR فِرْقَا परवर

دیکھو 'فرقه پرست'

FARGUL फ़र्गुल (ف - مذ) فرکل

1. लबादा (Labāda) (لبادہ) रुईदार अंगा (Ruī dār anga) (روئی دار انکا)

FARMÁN फ़र्मान (ف - مذ) فرمان

1. राजादेश (Rājādeśh) (راجا دیس)

جن کاموں کا خدا ہی طرف سے حکم ہو

3. कल्पना (Kalpana) (کلپنا) गढ़ंत (Garhant) (گرھنت)

فرض شناس (عف - ص)

FARZ-SHANÁS फ़र्ज़ शनास

- कर्तव्य पालक (Kartav, vya pālak) (کرتویہ پالک) फ़र्ज़ पहचानने वाला (Farz pahchān ne vála) (فرض پہچاننے والا)

FARZI फ़र्ज़ी (عف - ص) فرضی

- कल्पनिक (Kālpānik) (کال پدک) खयाली (Khayāli) (خیالی)

FART फ़र्त (ع - ص) فرط

- अधिकता (Adhikata) (ادھکتا) बहुतात (Bahutāt) (بہتات)

FAR, A फ़र्अ (ع - مٹ) فرع

1. शाखा (Shākha) (شاخا) डाली (Dāli) (دالی)
2. गौण (Gaun) (گؤن) गैर अहम (Ghair aham) (غیر اہم)

FARQ फ़र्क (ع - مذ) فرق

1. शिर (Shir) (شر) सर (Sar) (سر)
2. अन्तर (Antar) (انتر) भेद (Bhed) (اختلاف) इख्तिलाफ (Ikhtilāf) (بہد)
3. दूरत्व (Dūrattwa) (دور تو) फासिला (Fāsila) (فاصلہ)

FURQAT फ़ुर्कत (ع - مٹ) فرقت

- विरह (Virah) (ورہ) वियोग (Viyog) (ویرگ) जुदाई (Judāyi) (جدائی)

फरोशन्दा (फ - स)

FAROSHINDA फ़रोशिन्दा

विक्रेता (Vik, kreta) बेचने वाला
(Bechne wala) (बेचने वाला)

FAROGH फ़रोग (फ - स)

1. प्रकाश (Prakásh) चमक
(Chamak) (चमक)

2. शोभा (Shobha) रौनक
(Raunaq) (रौनक)

3. उन्नति (Unnati) तरक्की
(Taraqqi) (तरक्की)

फ़रो ग़ाश्त (फ - स)

FIRO-GUZÁSHT फ़िरो गुज़ाश्त

वृत्ति (Truti) चूक (Chuk) (चूक)

फ़रो मान्दे (फ - स)

FIRO-MANDA फ़िरो मांदा

1. श्रान्त (Shránt) क्लान्त
(Klánt) थका हुआ (Thaka hua) (थका हुआ)

2. निराश्रय (Nirásh, shrai) लाचार
(Asamarth) (लाचार) (Láchár)

फ़रो माये (फ - स)

FIRO-MÁYA फ़िरो माया

तुच्छ (Tuchch) अधम (Adham)
(कमीना) (Kamína) (अधम)

FARHANG फ़र्हंग (फ - स)

1. बुद्धि (Bud, dhi) समझ
(Samajh) (अवल) (Aql) (अवल)

2. शब्द कोष (Shabd kosh) (शब्द कोष)
(Lughát) (लغات)

शाही हुकम (Sháhi hukm) (शाही हुकम)

2. आदेश पत्र (Ádesh pattr) (आदेश पत्र)
हुकम नामा (Hukm náma) (हुकम नामा)

फ़र्मां बर्दार (फ - स)

FARMAN-BARDÁR फ़र्मां बर्दार

आज्ञाकारी (Ággya kári) (आज्ञाकारी)
ताबेदार (Tábe dár) (ताबेदार)

फ़र्मां रवा (फ - स)

FARMAN-RAVA फ़र्मां रवा

शासक (Shásak) हुकम रं
(Hukm rán) (हुकम रं)

फ़र्मां श (फ - स)

FARMÁISH फ़र्मां श

याचना (Yáchana) मांग (Máng)
(तलबी) (Talabi) (तलबी)

फ़िरो (फ - स)

शान्त (Shánt) साकिन
(Sákin) (खतम) (Khatm) (खतम)

फ़िरोतन (फ - स)

विनम्र (Vinamr) विनीत (Vinít)
(खाकसार) (Kháksár) (खानित)

फ़रोख्त (फ - स)

1. विक्रीत (Vik krít) बेचा
हुआ (Becha hua) (बेचा हुआ)
2. विक्रय (Vik kriya) बेचना
(Bechna) (बेचना)

फ़रोज़ान (फ - स)

प्रकाश मान (Prakásh mán) (प्रकाश मान)
(Rausban) (रौशन)

فریب کار (ف - مذ)

FAREB-KAR فریب کار

छली (Chhali) वंचक (Vanchak)
धोखे बाज़ (Dhokhe báz)
(دهوکه باز)

FAREBI फरेबी (ف - ص)

छली (Chhali) धूर्त (Dhurt)
(ونچک) वंचक (Vanchak) (دهورت)
धोखे बाज़ (Dhokhe báz) (دهوکه باز)

FARIZA फरीज़ा (ع - مذ)

1. धर्म (Dharm) कर्तव्य (Kar-tav, vya) फर्ज़ (Farz) (करोब)
2. धार्मिक फर्ज़ (Dharmik farz) [مذهبی پابندی] (دهارمک فرض)

FAREFTA फरेफ़ता (ف - ص)

मुग्ध (Mugdh) आसक्त (Ásakt)
(عاشق) आशिक (Ashiq) लट्ट (Lattú) (لٹو)

FARIQ फ़रीक (ع - مذ)

1. पक्ष (Pakchh) दल (Dal) (پاکچھ دال)
(پارٹی) पार्टी (Party) (دل)
2. प्रतिद्वन्द्वी (Prati dwandwi) (پرتی)
(حریف) हरीफ (Harif) (دوندی)

FUZUN फ़ुज़ुन (ف - ص)

अधिक (Adhik) प्रचुर (Prachur)
(بہت) बहुत (Bahut) (پرچر)

FASAD फ़साद (ع - مذ)

1. विकार (Vikár) दोष (Dosh) (وکار)
(خرابی) खराबी (Kharábi) (دوش)

FARYÁD फ़र्याद (फ - म्)

1. आत्त नाद (Árt nád) (آرت ناد)
चिलाहट (Chilláhat) (چلاہٹ)
2. वाद (Vad) अभियोग (Abhiyog)
(نالہ) नालिश (Náliah) (ابی یوک)

فریاد رس (ف - ص)

FARYÁD-RAS फ़र्याद रस

न्याय कर्ता (Nyae karta) (نہاے کرتا)
मुंसिफ (Munsif) (منصف)

FARYÁDI फ़र्यादी (ف - ص)

1. अभियोगी (Abhiyogi) (ابی یوگی)
मुस्तरीस (Mustashis) (مستندیت)
2. आर्त्तनाद कर्ता (Art nád karta) (آرت ناد کرتا)
फ़र्याद करने वाला (Faryád karne vala) (فریاد کرنے والا)

FAREB फरेब (ف - مذ)

छल (Chhal) कपट (Kapat) (چھल)
(ونچنا) वंचना (Vanchana) (کپٹ)
धोखा (Dhokha) (دهوکه)

فریب دهی (ف - م)

FAREB-DIHI फरेब दिही

छल व्यवहार (Chhal vyavahár) (چھل)
(ونچنا) वंचना (Vanchana) (ویوہار)
ठगी (Thagi) (تھگی)

فریب خوردہ (ف - ص)

FAREB-KHURDA फरेब खुर्दा

वंचित (Vanchit) छलित (Chhalit) (ونچت)
(چھلت) धोखा खाया हुआ (Dhokha khaya hua) (دهوکه کھایا ہوا)

2. मायावी (Máya vi) शोबदा
बाज़ (Shobada báz) (شعبده باز)

FASHURDA फ़शुर्दा (ف - ص) فشرده
افشوده کا مخفف دیکھو 'افشوده'

FASÁHAT फ़साहत (ع - مٹ) فصاحت
लाटिका (Látika) कोमला (Komala)
गद्य या पद्य की वह लेखन शैली
जिसमें हलके फुलके शब्दों का प्रयोग
हो और अलंकार आदि की बहुतायत न हो
(Gaddya ya paddya ki voh lekhan
shaili jis men halke phulke shabdon
ka prayog ho aur alankarádi ki
bahutát na ho) گدیہ یا پدیہ کی وہ
لیکھن شیلی جس میں ہلکے پھلکے
شبدوں کا پرयोग ہو اور الزکاردی
(کی بہتات نہ ہو)

FASSÁD फ़साद (ع - مڈ) فساد
रक्त मोचक (Rakt mochak) रक्त
खोलने वाला (Fasá kholne vála) فصد
کھولنے والا

FASL फ़सल (ع - مٹ) فصل

1. ऋतु (Ritu) मौसिम (Mausim) (موسم)
2. अन्तर (Antar) फ़सिला (Fásila) (فاصلہ)
3. अध्याय (Ad,dhyáe) बाब (Báb) (ادھیائے باب)
4. रबी और खरीफ या बहार और खिज़ां का समय (Rabi aur kharif ya bahár aur khizán ka samai) (ربیع اور خریف یا بہار اور خزان کا سے)

2. उपद्रव (Upad drav) भगवा
(Jhagga) (جھگڑا)

FASÁNA फ़साना (مڈ - ف) فسانہ
افسانہ کا مخفف

1. उपन्यास (Upan,nyás) (ایٹلھاس)
ناول (Novel) (ناول)
2. कथा (Katha) कहानी (Kaháni) (کہانی)
کہانی

FASKH फ़स्क़ खंडित (Khandit) (ع - ص) فسح
विच्छिन्न (Vich,ehhinn) (وچھین) شکستا
(Shikasta) (شکستہ)

فسردگی (ف - مٹ)

FASURDAGI फ़सुर्दगी
افسردگی کا مخفف دیکھو 'افسردگی'

FASURDA फ़सुर्दा (ف - ص) فسوده
افسوده کا مخفف دیکھو 'افسوده'

FISQ فِسَق (ع - مڈ) فسق
दुराचार (Duráchár) पाप (Páp) (پاپ)
बद आमाली (Bad ámalí) (بد اعمالی)

FUSÚN फ़सून् (ف - مڈ) فسوں
افسون کا مخفف

अभिचार (Abhichár) यंत्र मंत्र (Yantr mantr) (یلتئر منتر)
जादू (Jádu) (جادو)

فسوں گر (ف - ص)

FUSÚN-GAR फ़सून्-गर

1. अभिचारी (Abhichári) (ایہی چاری)
जादूगर (Jádúgar) (جادوگر)

فضول خرچ (ف - ص)

FUZÚL-KHARCH فزؤل خرچ

अपव्ययी (Apav,vyayi) (اپو'व्ययी)

बहु व्ययी (Bahuv,vyayi) (बहु व्ययी)

बेकार खर्च करनेवाला (Bekár kharch

karne vála) (بیکار خرچ کرنے والا)

فضول گو (ف - ص)

FUZÚL-GO فزؤل گو

अनर्थ वादी (Anarth vádi) (انرثه وادی)

मुखर (Mukhar) (مکھر) वाचाल (Váchál

) (بکواسی) बकवासी (Bakvái

FUZLA فزوله (ع - مذ)

1. विष्टा (Vinhttha) (وشتھا) मल (Mal

) (گو) गु (Gú)

2. नीचे बची हुई चीज़ (Niche bachi

hui chíz) (نیچے بچی ہوئی چیز)

फोक (Phok) (فوک)

FAZÍHAT फज़ीहत (ع - مث)

भर्त्सना (Bhartsana) (بھرتسنا) निन्दा

(Ninda) (نندا) रुसवाई (Rusvái

) (رُسوائی)

FAZÍLAT फज़ीलत (ع - مث)

1. विद्वत्ता (Vid,dwatta) (وِدْوَتَا) पांडित्य

(Pándittya) (پانڈیتیہ) इल्मीयत

(Ilmiyat) (علمیت)

2. प्रधानता (Pradbánata) (پردہانتا)

तरज़ीह (Tarjih) (ترجیح)

FITRAT فطرت (ع - مث)

1. प्रकृति (Prakriti) (پُرکرتی) नेचर

(Nature) (نچر)

FASLI फ़स्ली (ع - ص)

1. ऋतु सम्बन्धी (Ritu sambandhi

) मौसिमी (Mausimi

) (موسمی)

2. किसानों का साल (Kisánon ka sál

) (کسانوں کا سال)

FASÚHI फ़सीह (ع - ص)

फसाहत से पूर्ण (Fasáhat se púrñ

) (فصاحت سے پورن)

FASÍL फ़सील (ع - مث)

प्राचीर (Práchír) (پراچیر) शहर पनाह

(Shahr panáh) (شہر پناہ)

FAZA फ़ज़ा (ع - مث)

1. वातावरण (Vátávaran) (واتاوارن)

माहौल (Máhaul) (ماحول)

2. अन्तरिक्ष (Antarikhh) (انترکچھ)

ख़ला (Khala) (خلا)

FAZ,L फ़ज़ल (ع - مذ)

1. अनुकम्पा (Anu kampa) (انوکمپا)

दया (Daya) (دیا) मेह-बानी

(Meh-báni) (مہربانی)

2. प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرتھتھا)

बुजुर्गी (Buzurgi) (بزرگی)

FUZÚL فزؤل (ع - مذ)

فضله کی جمع

1. ख़राब रतूबतें (Kharáb rutúbaten

) (خراب رطوبتیں)

2. विष्टा (Vishtha) (وشتھا) गू (Gú)

(گو) व्यर्थ (Vyarth) (व्यर्थ) वृथा (Vritha

) (بیکار) बेकार (Bekár) (بیکار)

FAQR فقیر (ع - مذ) فکّر

1. दरیدرتا (Darid, drata) (دردرتا)

مہمتاچی (Muhtáji) (مستحق)

2. سنّیاس (Sannyás) فکّیری (فقیری) (Faqíri)

FIQRA فقرہ (ع - مذ) فیکّر

1. واکّیہ (Vákkyá) (واکیہ) جملہ (Jumla)

2. رید کی ہڈی کا گوریا (Ríth ki haddi ka guriya) (ریڈ کی ہڈی کا گوریا)

FAQAT فقط (ع - ص) فکّات

ایتی (Iti) (ای) بس (Bas)

FIQ.H فقہ (ع - مذ) فیکّھ

دھرم شاستر (Dharm shástr) (دھرم شاستر)

ہلمے شرا (Ilme shara) (علم شرع)

FAQÍR فقیر (ع - مذ) فکّیر

1. سنّیاسی (Sannyási) (سنّیاسی) درویش (Darvesh)

2. بھیکھک (Bhikchhuk) (بھیکھک) بھیکمنگا (Bhikmanga)

FUKÁHÁF فکّاہات (ع - مذ) فکّاہات کی جمع

منورنجن (Mano ranjan) (منورنجن)

دل چسپ باتیں (Dil chasp báten) (دل چسپ باتیں)

میزاح (Mizáh) (میزاح) میزاح بانیں

FIKR فکر (ع - مذ) فیکر

1. خیال (Vichár) (وچار) خیال (Khayál)

2. سواभाव (Swabháo) (سواभाव) خلّات (Khaslat)

3. دھورتا (Dhúrtata) (دھورتا) چالاکی (Cháláki)

FITRI فطری (ع - ص) فیتری

سواभावک (Swábhávik) (سواभावک)

نہسارگیک (Naizargik) (نہسارگیک)

پراکرتیک (Prákritik) (پراکرتیک) نہچرل (Natural)

FEL فعل (ع - مذ) فیل

1. کارّیہ (Karrya) (کارّیہ) کرم (Karm) کام (Kám) (کرم)

2. کریا (Kriya) (کریا) فیل (Fel)

فعل لارم (ع - مذ)

FALE-LAZIM فیلے لازیم

اکرمک کریا (Akarmak kriya) (اکرمک کریا)

فعل متعدی (ع - مذ)

FELE-MUTA, ADDI فیلے متاآدی

سکرمک کریا (Sakarmak kriya) (سکرمک کریا)

FUGHÁN فغان (ف - مذ) فغان
آلا: (Áh) (آہ) نالا (Nála)

FUQDÁN فوقدان (ع - مذ) فوقدان

انپ (Anuplab, dhata) (انپ)

آپ پراپیتا (Ap práp, pyata) (آپ پراپیتا)

آبھاو (Abháu) (آبھاو) ناہابی (Ná yábi)

ناہابی (Ná yábi)

FALÁKAT फ़लाकत (ع - مٹ)
 दरیدرता (Dariddrata) निर्धनता
 (Nirdhanata) कंगाली (Kan-
 gáli) غریبی (Gharibi) कंकाली

فلاکت زدہ (ع - ف - ص)

FALÁKAT-ZADA फ़लाकत ज़दा
 दरिद्र (Dariddr) निर्धन (Nirdhan
 मुफ़लिस (Mufilis) (نردھن)

FULÁN फ़लान (ف - ص)
 अमुक (Amuk) फ़लाना (Falána
 فلا)

FILIZ.ZÁT फ़लिज्जात (ع - مٹ)
 फ़लज्ज की جمع

अष्ट धातु (Asht dhātu) (اشت دعائو)
 सोना चांदी वगैरा (Sona chāndī
 vaGhaira) (سونا چاندی وغیرہ)

FALS फ़ल्स (ع - مڈ)
 1. पण (Pan) पैसा (Paissa) (پنسہ)
 2. वटिका (Vatika) टिकिया
 (Tikiya) (تکیا)
 3. शल्क (Shalk) मछली का
 सिन्ना (Machbli ka sinna)
 (مچھلی کا سینا)

FALSABA फ़लसफ़ा (ع - مڈ)
 1. विज्ञान (Viggyán) हिकमत
 (Hikmat) (حکمت)
 2. दर्शन शास्त्र (Darshan shāstr)
 (Philosephy) (فلسفہ)

2. आशंका (Ashanka) तरावीश
 (Tashvish) (تشویش)
 3. कल्पना (Kalpana) तख़ैयुल
 (Takhaiyul) (تخیل)

فک رهن (ع - مڈ)

FAK,KE-RAHN फ़क्के रहन
 बंधक मोचन (Bandhak mochan)
 गिरव चीज़ का छूटना (Girau
 chiz ka chhútna) (گرو چیز کا چھوٹنا)

فکر مند (ع - ف - ص)

FIKR-MAND फ़िक्क मन्द
 चिंतित (Chintit) (چینتیت)
 हुआ (Fikr mou para hua)
 (ہوا)

FIGÁR फ़िगार (ف - ص)
 च़त (Chhat) घायल (Gháyal
 (زخمی) ज़ख़मी (Zakhmi)

FALÁH फ़लाह (ع - مٹ)
 1. हित (Hit) उपकार (Upkár
 (بہبود) बहबूद (Babbúd)
 2. कल्याण (Kallyán) नजात
 (Naját) (نجات)

FALLÁH फ़ल्लाह (ع - مڈ)
 कृषक (Krishak) किसान
 (Kisán) (کسان)

FALÁBAT फ़लाहत (ع - مٹ)
 कृषि (Krishi) काश्तकारी (Kásh
 kári) (کاشت کاری)

FAN فن (ع - مذ) فن

1. शिल्प (Shilp شلپ) कारीगरी (Kārigari کارگری)
2. धूर्तता (Dhūrtata دھورتا) मककारी (Makkāri مکاری)

FANA فنا (ع - مث) فنا

1. नाश (Nāsh ناه) विनाश (Vināsh تباهی) तबाही (Tabāhi وناش)
2. मृत्यु (Mrityu مردیو) निधन (Nidhan ندهن) मौत (Maut موت)

FAN KĀR फनकार (ع - ص) فن کار

- कलाकार (Kalākār कलाکار) कुशल (Kala kushal كلا كشل) माहिरेफन (Māhire fan ماهر فن)

فن موسیقی (ع - مذ)

FAN,NE-MÚSÍQI फाने मूसीकी

- संगीत कला (Sangít kala سنگیت کلا)
गान विद्या (Gán vidya گان وديا)
गाने का इल्म (Gáne ka ilm گانے کا علم)

FAV,VÁRÁ फवारा (ع - مذ) فواره

- जल यंत्र (Jal yanttr جل ینتر)
धारा यंत्र (Dhāra yanttr دھارا ینتر)
फुहरा (Phuhāra فواره)

FU,ÁQ फुआक (ع - मथ) فواق

1. हिकका (Hikka هكا) हिचकी (Hichki هچکی)
2. हिचकी का मरज़ (Hichki ka maraz هچکی کا مرض)

FAVÁKEH फवाकेह (ع - مذ) فواکه

- فاکهہ کی جمع
फल (Phal فہل) मेवे (Meve میوے)

FALSAFI फलस्फी (ع - مذ) فلسفی

- विज्ञानी (Viggyāni وگیاانی) दार्शनिक (Dārshanik دارشلک) हकीम (Hakim حکیم)
फिलासफर (Philosopl.er فلاسفر)

FILFIL फिल् फिल् (ع - मथ) फल

- मरिच (Marich مرچ) मिर्च (Mirch میرچ)

FALAK फलक (ع - مذ) فلک

- गगन (Gagan گگن) आकाश (Ākāsh آکاش)
आसमान (Āsmān آسمان)

FULK फुल्क (ع - मथ) فلک

- नौका (Nauka नुका) नाउ (Náo नाउ)
فلک شگاف (ع - ص)

FALAK-SHIGÁF फलक शिगाफ

- गगन भेदी (Gagan bhedi گگن بھدی)
आसमान में छेद करने वाला (Āsmān men chhed karne vāla آسمان میں چھید کرنے والا)

FALAKĪ फलकी (ع - ص) فلکی

- आकाशीय (Ākāshīya آکاشیہ) आसमानी (Āsmāni آسمانی)

فلکیات (ع - مذ)

FALAKĪYÁT फलकीयात

- आकाश विज्ञान (Ākāsh viggyān آکاش وگیاان)
अंतरिक्ष विज्ञान (Antarikshh viggyān انترکشیہ وگیاان)
अफ्लाक (Ilmul afīāk علم الافلاک)

FAM फम (ع - مذ) فم

- मूख (Mukh مکہ) मुँह (Munh منہ)

فौज کا (Fauj ka سم بلدی
(لوج کا)

FAURAN فاورن (ع - ص) فوراً
شہریت (Shighr شہریت) تارانت (Tarant
جالد (Jald جلد) ترنت

FAURI فوری (ع - ص) فوری
شہریتا پورن (Shighrata purn شہریتا
فیل فاور (Fil faur فیل فاور)

FOTA فوٹا (ف - مذ) فوطہ

1. راج کر (Ráj kar راج کر) خراج (Khiráj
(خراج)

2. کیشی کر (Krishikar کیشی کر)
لگان (Lagán لگان)

(ع)

3. تاولیا (Tauliya تاولیا) آنگوچھا
(Angauchha آنگوچھا)

(ا)

4. آند کوش (And kosh آند کوش)
خوسیا (Khusya خوسیا)

FÚFAL فوفال (ع - مذ) فوفل

گواک (Guvák گواک) کرموک (Kramuk
چھالیہ (Chháliya چھالیہ) کرمک
سپاری (Supári سپاری)

FAUQ فوک (ع - ص) فوک

1. اپری (Upari اپری) اُپر (Úpar
(اُپر)

2. پردھانتا (Pradhánata پردھانتا)
ترجیح (Tarjīh ترجیح)

FAUQÍYAT فوکیت (ع - مذ) فوکیت

1. پردھانتا (Pradhánata پردھانتا)
ترجیح (Tarjīh ترجیح)

FAVÁID فواید (ع - مذ) فواید
فائدہ کی جمع

لام (Lább لام) فایدہ (Fáide فائدہ)

FAUT فوٹ (ع - مذ) فوٹ

1. مارن (Maran مارن) نیدھن (Nidhan
موت (Maut موت) ندھن

2. جو وقت پر آدا نہ ہو 'قزا'
(Jo vaqt par ada na ho 'Qaza'
(جو وقت پر آدا نہ ہو 'قزا')

FAUJ فوج (ع - مذ) فوج

سینا (Sena سینا) بل (Bal بل)

آنیک (Aník آنیک) چمو (Chamu
لشکر (Lashkar لشکر) چمو

فوج بحری (ع - مذ) فوج

FAUJE-BAHRI فوجی بھری

جل سینا (Jal sena جل سینا) بھری

بھری فوج (Bahri fauj بھری فوج)

فوجداری (ع - مذ) فوجداری

FAUJDÁRI فوجداری

مار پیت (Már pít مار پیت) فساد
(Fasád فساد)

فوج ہوائی (ع - مذ) فوج

FAUJE-HAVÁYI فوجی ہوائی

وایو سینا (Váyu sena وایو سینا)

ہوائی فوج (Haváyi fauj ہوائی فوج)

FAUJI فوجی (ع - ص) فوجی

1. ساینک (Sainik ساینک) سپاہی
(Sipáhi سپاہی)

2. سینا संबंधی (Sena sambandhi سینا संबंधی)

2. उत्तमता (Uttamata) महानता
(Mahánata) फ़ज़ीलत (Fazilat)
(فضیلت)

فیل الجملہ (ع - ص)

FIL-JUMLA फ़िल जुम्ला

किञ्चिन्मात्र (Kinohin mátr) कलङ्घन मात्र

किसी कदर (Kisi qadar) کسی قدر

فی الحقیقت (ع - ص)

FIL-HAQÍQAT फ़िल हक़ीक़त

सत्यतः (Sattyatáh) यथार्थतः

(Yatháarthata) सच मुच

(Saah much) (سیح میح)

فی الفور (ع - ص)

FIL-FAUR फ़िल फौर

तत्क्षण (Tatchhan) शीघ्र

(Shighr) तुरंत (Turant)

फौरन (Fauran)

FÍROZ फ़ीरोज़ (फ - व)

1. शुभ (Shubb) मंगल मय

(Mangalma) सुबारक

(Mubáarak)

2. प्राप्त मनोरथ (Prápt manorath)

(Saphal) सफल

(Kámyáb) कामयाब

FÍROZA फ़ीरोज़ा (फ - म)

नील मणि (Nil mani) पिरोज़ा

(Piroja)

FAISAL फ़ैसल (व - फ)

निर्णय (Nirnit) तै (Tai)

FAISALA फ़ैसला (व - म)

निर्णय (Nirnai) तय (Tai)

FAULÁD फ़ौलाद (म - म)

लोह सार (Loh sár) इस्पात

(Ispát)

FEHRIST फ़ेहरिस्त (म - म)

1. सूची पत्र (Súchi pattr)

निर्ख नामा (Nikh náma)

2. नामावली (Náma vali)

नामों की तफ़सील (Námaui ki tafsil)

नामों की تفصیل

FAHM फ़हम (म - म)

1. बुद्धि (Buddhi) समझ

(Samajh) अकल (Aql)

2. विवेक (Vivek) तमीज़

(Tamíz)

F1 फ़ी (म - म)

1. मर्म (Marm) रहस्य (Rahas, sya)

(Bhed) भेद (Ráz)

(Ráz)

2. प्रति (Prati) एक (Ek)

FAIYÁZ फ़ायज़ (व - व)

वदान्य (Vadánnya) दान शील

(Dán shíl) मुक्त हस्त (Mukt

hast) मुख़ैय़िर (Mukhaiyir)

मुख़िर

فی البدیہ گو (و - ف)

FIL-BADÍH-GO फ़िलबदीह गो

उपस्थित वक्ता (Upásthit yakta)

हस्ति पाल (Hasti pāl हस्तिपाल)
महावत (Mahāvat महावत)

FAIZ फैज़ (ع - مذ) فیض

FĪL-PA फीलपा (عف - مذ) فیل پا
शली पद (Shilī pad शलीपद) पादगंडिर
(pād gāndir پیادگندیر) पील पांव रोग
(Pīl pāon rog پیولپاؤں درگ)

1. दान शीलता (Dān shīlata दान (ادارتا) उदारता (Udārata) (شہادت)

बख्शिश (Bakhshish बखशिश)

2. लाभ (Lābh लाभ) फाईदा (Fāida (فائدہ)

3. यश (Yash यश) कीर्ति (Kīrti (نامداری) नामवरी (Nāmvari) (کیدیستی)

FAIZĀN फैज़ان (ع - مذ) فیضان
دیکھو 'فیض'

FAILSUF फैलसूफ (ع - مذ) فیلسوف

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyānik (ویگیاہانک)
फ़लास्फ़र (Philosopher फ़लास्फ़र) हकीम
(Hakīm حکیم)

2. वंचक (Vānchak (ونچک) ठग
(Thag تھگ)

3. धूर्त (Dhūrt (دهورت) मुतफन्नी
(Mutaḥfanni متفہنی)

FĪL फील (ع - مذ) فیل
करि (Kari करी) हस्ती (Hāsti हस्ती)
गज (Gaj गज) पीलु (Pīlu पीलु)
हाथी (Hāthi हाथी)

FĪL-BĀN फील बान (ع - ص) فیل بان
हस्ति पक (Hasti pak हस्ती پک)

ق

QĀBIL काबिल (ع - ص) قابل

QĀBIZ काबिज़ (ع - ص) قابض

1. योग्य (Yogyā योग्य) लाइक (Lāiq (لائق)

2. पात्र (Pātr (پاتر) मुस्तहक (Mustahaq (مستحق)

3. चतुर (Chatur (چتر) निपुण (Nipun (نپن)
होशयार (Hoshyār (هوشیار)

4. विद्वान (Vid,dwān (دیدوان) फाज़िल
(Fāzil فاضل)

1. प्राप्ताधिकार (Prāptādhikār (پراپتادھیکار)
मालिक (Mālik (مالک) (دهكار)

2. भोक्ता (Bhokta (بهوكتا) इस्तेमाल
करने वाला (Istemal karne vāla
(استعمال کرنے والا)

3. ग्राही (Grāhi (گراہی) मल रोधक
(Mal rodhak (مل رودهک) कबज़
करने वाली दवा (Qabz karne vāli
(قبض کرنے والی دوا)

قابل سزا (ع - ص)

QÁBILE-SAZA काबिले सज़ा
दंडनीय (Dandaniya دنڈنیہ) सज़ा का
मुस्तहक़ (Saza ka mustahaq سزا کا مستحق)

قابل غور (ع - ص)

QÁBILE-GHAUR काबिले गौर
शोचनीय (Sheechaniya شوچنیہ)
सोचने के लाइक (Sochne ko láiq
سوچنے کے لائق)

قابل قبول (ع - ص)

QÁBILE-QUBÚL काबिले कुबूल
मान्य (Mánnya मानیہ) ग्राह्य (Gráhya
ग्राहिہ) मानने योग्य (Manne yoggya
मानنے योग्य)

قابل نفرت (ع - ص)

QÁBILE-NAFRAT काबिले नफ़रत
उपेक्ष्य (Upekehya اُپیکھ) घृणित
(Ghrinit گھرنیت) नफ़रत के लाइक
(Nafrat ke láiq نفرت کے لائق)

QÁBILA काबिला (ع - م)

धात्री (Dhātrī دھاتری) प्रसाविका
(Prasāvika प्रसाविका) मिडवाइफ़ (Mid-
wife مدوائف)

قابلیت (ع - م)

QÁBILÍYAT काबिलीयत

- योग्यता (Yoggyata योग्यता) अहलीयत
(Ahlíyat اهلیت)
- विद्वत्ता (Viddwatta وردتدا) इल्मीयत
(Ilmíyat علمیہ)

قابل احترام (ع - ص)

QÁBILE-EHTIRÁM काबिले एहतिराम
पूज्य (Pújjya پوجیہ) माननीय (Mána-
níya ماننیہ) मुहतरम (Muhतरam
محترم)

قابل اعتبار (ع - ص)

QÁBILE-ETIBÁR काबिले एतिबार
विश्वस्त (Vishvshwast विश्वस्त)
(Motabar معتبر)

قابل اعتراض (ع - ص)

QÁBILE-ETIRÁZ काबिले एतिराज़

- आपत्ति जनक (Ápatti janak आपत्ती
जनक) एतिराज़ वाली बात (Etiráz
váli bát اعترض والی بات)
- अनुचित (Anuchit अनुचित)
नामुनासिब (Na munásib نامناسب)

قابل تعریف (ع - ص)

QÁBILE-TÁRÍF काबिले तारीफ़
प्रशंसनीय (Prashansaniya प्रशंसनीय)
सराहने योग्य (Saráhane yoggya सराहने
योग्य)

قابل ذکر (ع - ص)

QÁBILE-ZIKR काबिले जिक्र
वर्णनीय (Varnaniya वर्णनीय) बयान के
काबिल (Bayán ke qábil بیان کے قابل)

قابل رحم (ع - ص)

QÁBILE-RAHM काबिले रहम
दयनीय (Dayaniya दयनीہ) तरस खाने
के काबिल (Taras kháne ke qábil
ترس کھانے کے قابل)

QÁSÍD کاسید (ع - مذ) قاصد

1. पत्र वाहक (Pattr váhak) (پتر و امک)
नामा बर (Namá bar) (نامہ بر)

2. दूत (Dút) (دوت) एलची (Elchi)
(ایلچی)

QÁSIR क़ासिर (ع - ص) قاصر

विवश (Vivash) (ووش) असमर्थ
(Asamarth) (اسمर्थ) मजबूर (Majbúr)
(مجبور)

QÁZI काज़ी (ع - ص) قاضی

1. न्याय कर्ता (Nyāe karta) (نیاے کرتا)
जज (Judge) (جج)

2. निकाह पढ़ाने वाला (Nikáh parháne
vála) (نکاح پڑھانے والا)

QÁTE काते (ع - ص) قاطع

1. विच्छेदक (Vich,chedak) (ویچه مدک)
काटने वाला (Kátne vála) (کاتنے والا)

2. निवारक (Nivárak) (نیوارک) दाफे
(Dáfe) (دافع)

QÁIDA काइदा (ع - مذ) قاعده

1. नियम (Niyam) (نیام) सिद्धांत (Sid,
dhánt) (سدھانت) उसूल (Usúl)
(اصول)

2. विधान (Vidhán) (ویدھان) कानून
(Qánún) (قانون)

3. रीति (Ríti) (रीति) पद्धति (Pad,dhati)
(पद्धति) दस्तूर (Dastúr) (دستور)

4. क्रम (Kram) (क्रम) सिलसिला (Silsila)
(سلسلہ) तरतीब (Tartíb) (ترتیب)

5. अलिफ बे की किताब (Alif be ki kitáb)
(الف بے کی کتاب)

QÁBU क़ाबू (त - مذ) قابو

1. अधिकार (Adhi kár) (ادھی کار) क़ब्ज़ा
(Qabza) (قبضہ)

2. वश (Vash) (वश) ज़ोर (Zor) (ज़ोर)

QÁTIL क़ातिल (ع - ص) قاتل

हिंसक (Hinsak) (हिनसक) वधक

(Vadhak) (वदहक) हिंस (Hinsr) (हिनसर)

हत्यारा (Hattyára) (हत्यारा)

QÁDIR क़ादिर (ع - ص) قادر

1. शक्तिमान् (Shakti mán) (शक्ती मान)

इच्छित्यार वाला (Ikhtiyár vála)
(اختیار والا)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ایشور کا ایک نام)

QÁRÚRA कारुरा (ع - مذ) قاروره

मूत्र (Mútr) (मूत्र) पेशाब (Pesháb)
(पेशाब)

QÁRI क़ारी (ع - ص) قاری

पाठक (Páthak) (पाठक) पढ़ने वाला
(Parhne vála) (پڑھنے والا)

QÁZ क़ाज़ (ف - مذ) قاز

हंस (Hans) (हंस) बतख (Batakh)
(بطخ)

QÁSÍM क़ासिम (ع - ص) قاسم

वितरिता (Vitarita) (वितरिता) वितरक

(Vitarak) (वितरक) बांटने वाला (Bánt-
ne vála) (بانٹنے والا)

QÁSH क़ाश (ت - مश) قاش

खंड (Khand) (कहंड) अंश (Ansh)
(بھانک) फांक (Phánk) (انھ)

QÁLÍN कालीन (ف - مذ)
 आस्तर (Ástar) गालीचा
 (Ghálícha) (غالیچہ)

QÁMAT कामत (ع - مथ)
 1. आकार (Ákár) कद (Qad)
 2. देह (Deh) शरीर (Sharír)
 (جسم) जिस्म (Jism) (شریر)

QÁNE काने (ع - ص)
 संतोषी (Santoshi) निसृह
 (Nispríh) (نس پره) सुतवविकल (Muta-
 vakkil) (متوکل)

QÁNŪN कानून (ع - مذ)
 1. विधान (Vidhán) (ودھان) विधि
 (Vidhi) (ودھی) आईन (Áin)
 2. नियम (Niyam) रीति (Ríti)
 (قاعدہ) काइदा (Qáida) (ریتی)
 3. एक बाजा (Ek bája) (ایک باجہ)
 قانون دان (ع - ص)

QÁNŪN-DÁN कानून दां
 विधानज्ञ (Vidhánaggya) (ودھانگیہ)
 कानून जानने वाला (Qánún jánne vála)
 (قانون جاننے والا)
 قانون ساز (ع - ص)

QÁNŪN-SÁZ कानून साज
 विधायक (Vidháyak) (ودھायیک) कानून
 बनाने वाला (Qánún banáne vála)
 (قانون بنانے والا)

QÁNŪNI कानूनी (ع - ص)
 1. वैधानिक (Vaidhánik) (विद्वहानیک)
 आईनी (Áyini) (آئیینی)

قاعدہ کلیہ (ع - مذ)

QÁIDA-E-KULLIYA काइदए कुल्लिया
 व्यापक नियम (Vyápak niyam) (ویاپاک
 اتی دیہش) (Ati desh) अति देश (نیم)
 وہ قاعدہ جو ایک طرح کی باتوں
 میں سب پر لاگو ہو

QÁFILA काफिला (ع - مذ)
 यात्री गण (Yáttirí gan) (یاتی گن)
 मुसाफिरो की टोली (Musáfirón ki toli)
 (مسافروں کی ٹولی)

قافله سالار (ع - ص)

QÁFILA-SÁLÁR काफिला सालार
 पथिकाध्यक्ष (Pathikád, dhyakchh) (پتھیکاد
 Qáfile) (دهیکچہ) काफिले का सरदार
 (قافله کا سردار) (ka sardár)

QÁFIYA काफिया (ع - مذ)
 अंत्यानुप्रास (Antyánupprás) (انتہی
 तुक (Tuk) (تک) (نپ پراس)

قافیه پیم (ع - ص)

QÁFIYA-PAIMA काफिया पैमा
 कवि (Kavi) (کوی) शाइर (Sháir) (شاعر)

QÁLIB कालिब (ع - مذ)

1. गोलंबर (Golamber) (گولمبر) फार्मा
 (Farma) (فرما)

2. शरीर (Sharír) (شریر) देह (Deh)
 (جسم) जिस्म (Jiam) (دیہ)

3. कपड़ा छापने का ठप्पा (Kapra
 chháp ne ka thoppa) (کپڑا چھاپنے
 का ठप्पा)

2. कठिनता (Kathinata कठिना)
मुशकिल (Mushkil مشکل) दिक्कत
(Diqqat دقت)

QABÁLA कबाला (ع - مذ) قبالة

1. विक्रय पत्र (Vikkriya pattr विक्री)
बेची नामा (Beehi náma
(بیچی نامہ))

2. संलेख (Sanlekh سن لیکھ) दस्तावेज
(Dastávez دستاویز)

قبالة نویس (عف - ص)

QABÁLA-NAVÍS कबाला नवीस
संलेखक (Sanlekhak سن لیکھک)
दस्तावेज लिखने वाला (Dastávez
likhne vála دستاویز لکھنے والا)

QABR कबर (ع - مٹ) قبر
समाधि (Samádhi समाधी) मृत भवन
(Mrit bhavan मृत भवन) गोर
(Gor گور)

قبرستان (عف - مذ)

QABRISTÁN कब्रिस्तान
समाधिस्थल (Samádhiasthal समाधिस्थल)
गोरिस्तान (Goristán گورستان)

QABZ कब्ज (ع - مذ) قبض

1. कोष्ठ बद्धता (Kosht bad,dhata
कोष्ठे बद्धता) मलावरोध (Maláva-
(rodh मलावरोध) कवज़ियत
(Qabziyat قبضیت)

2. निष्कासन (Nishkásan निष्कासन)
निकालना (Nikálna نکالنا)

دوسرے معنوں میں صرف روح کے
لئے آتا ہے

2. हुजती (Hujjati حجّتی)

QÁID काइद (ع - ص) قائد

1. सेना पति (Sena pati सेना پتی)
सिपह सालार (Sipah sálár سپہ
سالار)

2. नेता (Neta नेता) लीडर (Leader
لیڈر)

QÁIL काइल (ع - ص) فائل

1. वक्ता (Vakta वक्ता) कहने वाला
(Kahne vála کہنے والا)

2. निरुत्तर (Niruttar نرتو) लाजवाब
(Lá javáb لاجواب)

QÁIM काइम (ع - ص) قائم

1. स्थिर (Isthir استھیر) टिका हुआ
(Tika hua टिका हुआ)

2. स्थापित (Isthápit استھاپیت)
बुनयाद रक्खा हुआ (Bunyád
rakkha hua بنیاد رکھا हुआ)

قائم مقام (ع - ص)

QÁIM-MAQÁM काइम मकाम

1. स्थानापन्न (Isthánápann استھانا)
एवज़ (Evaz عوض)

2. प्रतिनिधि (Pratinidhi प्रतिनिधि)
नाइब (Náib نائب)

QABA क़बा (ع - मٹ) قبا

एक विशेष प्रकार का लंबा चुगा (Ek
vishesh prakár ka lamba chugha
(ایک وشیعہ پرکار کا لمبا چغہ))

QABÁHAT कबाहत (ع - मٹ) قباحث

1. दोष (Dosh दोष) विकार (Vikár
(دوڑائی) बुराई (Buráyi)

QABÍLA कबीला (ع - مذ) قبيله

1. वंश (Vansh वंश) खानदान (Khandán خاندان)
2. समुदाय (Samudáo समुदाय) जमाअत (Jamá'at جماعت)
3. गोत्र (Gottr गोत्र) जाति (Játi जाति) नसल (Nasl نسل)

QITÁL किताल (ع - مث) قتال

1. रक्तपात (Rakt pát रक्त पात) खूरेजी (Khúu rezi خونریزی)
2. युद्ध (Yuddh युद्ध) लड़ाई (Larāyi لڑائی) जंग (Jang جنگ)

QATL कत्ल (ع - مذ) قتل

- हिंसा (Hinsa हिंसा) वध (Vadh واد) खून (Khún خون) हत्या (Hattya هتيا)

قتل عام (ع - مذ)

QATLE-ÁM कत्ले आम

- सर्व संहार (Sarv sanghár सर्व संहार) आम हत्या (Ám hattya عام هتيا)

قتل گاه (ع - مث)

QATL-GÁH कत्लगाह

- वध स्थल (Vadbasthal وادبستهل) कत्ल करने की जगह (Qatl karne ki jagah قتل کرنے کی جگہ)

QATÍL कतील (ع - ص) قاتیل

- निहत (Nihat نيهت) हत (Hat هت) मकतूल (Maqtúl مقتول)

QAHBA कहबा (ع - مث) قهبة

1. स्वैरिणी (Swai rini स्वैरिणी) व्यभिचारिणी (Vyabichārini व्यभिचारिणी)

QABZA कब्ज़ा (ع - مذ) قبضه

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) दरुल (Dakhl دخل)
2. स्वत्व (Swattwa स्वत्व) हक (Haq حق)
3. वश (Vash वश) काबू (Qábu قابو)
4. हस्तक (Hastak हस्तक) मूठ (Máth موطه) दस्ता (Dasta دستة)

QABL कबल (ع - ص) قبل

- पूर्व (Púrv پورو) पहले (Pahle پہلے)

QIBLA क़िला (ع - مذ) قبله

1. क़ाबा (Kába कعبه)
2. पूज्य (Pujjyn पूज्य) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

QABÚL कबूल (ع - مذ) قبول

- स्वीकृत (Swikrit سویکرت) अंगीकृत (Angikrit انگيکرت) तसलीम (Taslim تسلیم) मंज़ूर (Manzúr منظور)

قبول صورت (ع - ص)

QABÚL-SÚRAT कबूल सूरत

- रूपवान् (Rúpván روپوان) सुन्दर (Sundar سلدر) हसीन (Hasín حسین)

QUBBA कुबा (ع - مذ) قبة

- अंड (And اند) कलश (Kalash کلمش) गुंबद (Gumbad گنبد)

QABÍH कबीह (ع - ص) قبيح

1. कुरूप (Kurúp کوروپ) बद शक्ल (Bad shakl بد شکل)
2. दूषित (Dúshit دوشنت) खराब (Khazáb خراب)

2. विशालकाय (Vishál káo وشال
کا) अजीमुल जुस्सा (Azímul jussa
عظیم الجثه)

قدامت (ع - مٹ)

QADÁMAT कदामत

1. पुरातत्व (Purátat, twa پوراतدو)
प्राचीनता (Práchinata پراچینتا)
पुरानापन (Purána pan پورانا پن)
2. नित्यता (Nittyata नित्यता) हमेशगी
(Hameshagi همیشگی)

QADAH कदह (ع - مٹ) قدح
कंस (Kans कंस) चषक (Chashuk
چشک) पियाला (Piyála پیالہ)

QAD,H कदह (ع - مٹ) قدح
1. निन्दा (Ninda نندا) मङ्गमत
(Mazam,mat مذمت)

2. दोषारोप (Doshárop दोषारोप)
इत्तिहाम (Ittiham اتهام)

QADR कदर (ع - مٹ) قدر
1. आदर (Ádar आदर) मान (Mán मान)
इज्जत (Izzat عزت)

2. पद (Pad पद) दरजा (Darja درجہ)
3. मूल्य (Mullya مولیہ) अर्घ (Argh
ارگہ) कीमत (Qímat قیمت)

QUDRAT कुदरत (ع - مٹ) قدرت

1. शक्ति (Shakti शक्ति) ताकत
(Táqat طاقت)
2. सामर्थ्य (Sámarthya सामर्थ्य)
ईस्तिताअत (Istitá,at استطاعت)

(Zániya زانیہ) ज़ानिया (Jāniya چارنی)

2. वेश्या (Vesh,shya वेश्या) तवाइफ
(Taváif طوائف)

قحبہ خانہ (ع - مٹ)

QAHBA-KHÁNA कहबा खाना

- वेश्यालय (Vesh,shyálai वेश्यालے)
वेश्यावास (Vesh,shyávás वेश्यावास)
चकला (Chakla چکله)

QAHT कहत (ع - मट) قحط

1. दुर्मिच्छ (Durbhikoh दुर्भिक्ष) अकाल
(Dush kál दुष्काल) (Akál اکال)

2. अभाव (Abháó अभाव) न्यूनता
(Nyúnata کمي) (Kami کمی)

قحط سالی (ع - مٹ)

QAHT-SÁLI कहत साली

- वर्षाभाव (Varshábháo वर्षाभाव)
अकाल (Akál अकाल) खुश्क साली
(Khushk sáli خشک سالی)

QAD कद (ع - मट) قد

1. आकार (Akár आकार) डील (Dil
ڈیل)
2. शरीर (Sharír शरीर) देह (Deh دیہ)
जिस्म (Jism جسم)

قد آور (ع - مٹ)

QAD,DÁVAR कहावर

1. दीर्घकाय (Dírgk káo दीर्घकाय)
लम्बे कद का (Lambe qad ka
لمبے قد کا)

2. पदार्पण (Padārpan पदार्पण)
तशरीफ आवरी (Tashrif ávari
(تشریف آوری)

QADÍR कदीर (ع - ص)
सर्व शक्ति मान् (Sarv shakti mán سرو
ایشور ईश्वर (Íshwar (شکستنی مان

QADÍM कदीम (ع - ص)
1. पुरातन (Purátan (پوران
(Derfina (دیروزینا
2. आदिम (Ádim (آدم
(Ibtidáyí (ابتدائی

QARÁBAT क्रावत (ع - مذ)
स्वजनता (Swajanata (سوچنا
यता (Átmíyata (आत्मियता
(Rishtedári (رشته داری)
قرايت دار (ع - ص)

QARÁBAT-DÁR क्रावत दार
स्वजन (Swajan (سوچن
(Átmíyajan (आत्मियजन
(Rishtedár (رشته دار

QARÁBÍN क्राबीन (फ - म)
एक प्रकार की छोटी बंदूक (Ek prakár
ki chhoti bandúq (ایک چھوٹی
بندوق)

QARÁR वरार (ع - مذ)
1. स्थिरता (Isthirata (استهوتا
(Sukún (سکون)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya (برتگیا
(Ahd (عهد)

3. दैवी शक्ति (Daivi shakti दीवी
खुदाई ताकत (Khudáyí táqat
(خدائی طاقت)

قدرती (ع - م)
QUDRATI कुदरती

1. प्राकृतिक (Prákritik (پراکرتک
कित्नी (Fitri (فطری)
2. दैवी (Daivi (दीवी)
दैविक (Daivik (दैविक
(Khudáyí (खुदाई)
(दीवक)

QADR-DÁN कद्रदान (ع - ص)
गुणग्राही (Gungráhi (گن گراہی)
जानने वाला (Qadr jánne vála
(جاننے والا)

QUDSI कुदसी (ع - ص)
1. पवित्र (Pavitr (पोत्र)
पावन (Pávan (पावन
(Pák (पाक)
2. देवता (Devata (دیوتا)
किरिस्ता (Firishta (فرشته)

QADGHAN कद्गन (त - म)
निषेध (Nishedh (نیشیدھ)
प्रति बन्ध (Prati bandh (پرتی بندھ)
मनाही (Manáhi (مناهی)

QADAM कदम (ع - مذ)
1. पद (Pad (پد)
चरण (Charan (چरण)
पग (Pag (پگ)
पाँव (Páon (پاؤں)
2. डग (Dag (دگ)
एक कदम का
कासिला (Ek qadam ka fásila
(ایک قدم کا فاصلہ)

QUDÚM कुदूम (ع - مذ)
1. आगमन (Ágaman (آگمن)
आना (Ana (آنا)

QURBAT कृबत (ع - مٹ) قربت

1. सामीप्य (Sámippya सामीप्य) नज़दीकी (Nazdiki نزدیکی)
2. मैथुन (Maithun मैथुन) हमबिस्तरी (Hambistari هم بستری)

QURS कर्स (ع - مٹ) قرص

1. वटिका (Vatika वटिका) टिकिया (Tikiya تکیا) गोली (Goli گولی)
2. रोटिका (Rotika रोटिका) छोटी रोटी (Chhoti roti چھوٹی روٹی)

QARZ कर्ज (ع - مذ) قرض

1. ऋण (Rin उधार) (Udhār اڈھار)
2. قرض خواہ (ع - ص)

QARZ KHÁH कर्ज खाह

1. ऋण दाता (Rin dáta उतमर्ण) (Uttamarn اتمرن) कर्ज देने वाला (Qarz dene vála قرض دیلے والا)
2. قرض دار (ع - ص)

QARZ-DÁR कर्ज दार

1. खातक (Khátak کھاتک) ऋणी (Rinl मकरुज) (Maqrúz مقروض)
2. قرض دار (ع - ص)

QIRTÁS किरतास (ع - مذ) قرتاس

1. पत्र (Pattr पत्र) काराज (Kághaz کاراج)
2. قرق (ع - مذ)

QAR,A-IMBÍQ करा इम्बीक

1. अधो यंत्र (Adho yantr अधो यंत्र) भवका (Bhabka भवका)
2. قرق (ع - مذ)

QURQ कर्क (ع - مذ) قرق

1. आसंजित (Ásanjit आसंजित) मकरुज (Maqrúz مقروض)
2. قرق (ع - مذ)

قرارداد (ع - مٹ)

QARÁR-DÁD करार داد

1. निश्चय (Nishchai निश्चय) तऐयुन (Ta,aiyun تعین)
2. प्रस्ताव (Prastáo پروستاو) तजवीज (Tajvız تجویز)

QUR,ÁN कुरआन (ع - مذ) قرآن

1. मुसलमानों की धार्मिक पुस्तक (Musal-mánon کی دھارمک पुस्तक)
2. قرآن (ع - مذ)

QARÁVAL करावल (ع - مذ) قراول

1. सेनाग्र (Senágr سیناگر) فوج سے آئے چلنے والا سپاہیوں کا دستہ جو دشمن کی فوج کی خبر دیکھتا ہے
2. قراول (ع - مذ)

QURB कृब (ع - مذ) قرب

1. समीपता (Samípata समीपता) निकटता (Nikatata निकटता) नज़दीकी (Nazdiki نزدیکی)
2. قرب (ع - مذ)

QURBÁN कृबान (ع - مذ) قربان

1. बलि (Bali बलि) सदक (Sadqe صدقہ)
2. قربानी (ع - मٹ)

QURBÁNI कृबानी

1. बलिदान (Balidán बलिदान) सदक (Sadqe صدقہ)
2. बकरीद में बकरे बगौरा का बचीहा (Baqríd men bakre vaghaira ka zabíha بقرعید میں بکرے وغیرہ کا ذبیحہ)
3. स्वार्थ त्याग (Swáarth tyág स्वार्थ त्याग) ईसार (Ísár ایثار)

2. क्रम (Kram क्रम) तरतीव (Tartīb ترتیب)

3. सम्यता (Sabh, bhyata सम्यता) तमीज़ (Tamīz तमीज़)

4. दंग (Dhang दहङ्ग) वज़ा (Vaza वज़ा)

QARYA कर्या (ع - مذ) قرية
ग्राम (Grām ग्राम) गांव (Gāon गाँव)
मौज़ा (Mauza موضع)

QAZZÁQ कज़ज़ाक़ (ت - مذ) قزاق
दस्यु (Das, syú دسیو) पथिकघ्न
(Pathikaghñ पथیکی گھن) बटसार
(Batmār बटमार) रहज़न (Rahzan रहزن)
(Lutera लुटेरा) (وهزن)

QASÁVAT कसावत (ع - مث) قساوت
निर्दयता (Nirdayata निर्दयता) कठोरता
(Kathorata कठोरता) बे रहमी (Be rahmi بی رحمی)

QIST क़िस्त (ع - مث) قسط
खंडिका (Khandika کھنڈکا) प्रभाग
(Prabhág प्रभाग) क़िस्त (Qist قسط)

QASAM कसम (ع - مث) قسم
शपथ (Shapath شپتھ) सौगंध (San-gandh سوگندھ)

QISM क़िस्म (ع - مذ) قسم
प्रकार (Prakar प्रकार) तरह (Tarah तरह)
(طرح)

QISMAT क़िस्मत (ع - مث) قسمت
1. अद्रश्य (Adrishya अद्रश्य) भाग्य
(Bhāgya भाग्य) प्रारब्ध (Pra-

2. प्रतिबंध (Pratibandh प्रतिबंध) रोक (Rok روک)

QUR, RAM कूर्म (ف - ص) قورم
قدم ساق کا مخدّف دیکھو
'قدم ساق'

قورم ساق (ف - ص)

QUR, RAM-SÁQ कूर्म साक़
भग भोजी (Bhag bhoji بهگ بھوجی)
वेश्या घटक (Vesh.shya ghatak ویشیا غटक)
(Bharuá भरुआ) (گھٹک)

QIRMIZI क़िर्मिज़ी (ف - ص) قرمزی
रक्त (Rakt रक्त) लाल (Lál लाल)
सुर्ख (Surkh سورخ)

QARN कर्न (ع - مذ) قرن

1. युग (Yug युग) काल (Kál काल)
क़ाफ़ी ज़माना (Kāfi zamāna کافی زمانه)

2. श्रंग (Shring श्रंग) विषाण
(Vishán विशान) सींग (Sing سیلنگ)

QARÍB क़रीब (ع - ص) قریب
समीप (Samip समीप) निकट (Nikat निकट)
नज़दीक (Nazdík نزدیک)

QARÍBI क़रीबी (ع - ص) قریبی

1. निकट वर्त्ती (Nikat varti निकट वर्त्ती)
नज़दीक का (Nazdik ka نزدیک کا)

2. स्वजन (Swajan स्वजन) रिश्तेदार
(Rishtedār رشتہ دار)

QARÍNA क़रीना (ع - مذ) قرینه
1. अनुमान (Anumán अनुमान) अन्दाज़ा
(Andāza اندازہ)

QASD कसद (ع - مذ) قصد

1. इच्छा (Ioh, obha) इरादा (اراده)
2. प्रतिष्ठा (Pratiggya) अहं (پرنگیا) (Ahd) (عهد)

QASDAN कसदन (ع - ص) قصداً

1. निश्चयपूर्वक (Nishchai púrvak) निश्चयपूर्वक (نشیچے)
2. जान बूझ कर (Ján bújh kar) (پوروک)
3. अमदन (Amdan) (جان بوجہ کر)

QASR कसर (ع - مذ) قصر

1. प्रासाद (Prasád) (پراساد) भवन (Bhayan) (مہمان) महल (Mahal) (محل)
2. लाघव (Lághav) (لاگو) लघुता (Laghuta) (لکھوتا) छुटाई (Chhutáyí) (چھوٹائی)
3. त्रुटि (Truti) (त्रुटी) कमी (Kami) (کمی)

QUSÚR कसूर (ع - مذ) قصور

قصر کی جمع

1. प्रासाद (Prásád) (پراساد) महलात (Mahalát) (مہلات)
 2. त्रुटि (Truti) (त्रुटी) भूल (Bhúl) (بھول) गलती (Ghalati) (غلطی)
 3. दोष (Dosh) (دوش) अपराध (Ap-rádh) (ايرادہ) खता (Khata) (خطا)
- نمبر ۲ اور ۳ معنوں میں بطور واحد مستعمل ہے

نصود وار (ع - ص)

QUSÚR-VÁB कसूरवार

1. अपराधी (Aprádhí) (ايرادہ) दोषी

rabdh मुकद्दर (پراویدہ) (Muqaddar) (مقدر)

2. विभाजन (Vibháján) (ویہاجن) तकسیم (Taqeím) (تقسیم)

QISHR किश्र (ع - مذ) نشر

1. वल्कल (Valkal) (ولکل) छाल (Chhál) (چہال)
2. तुष (Tush) (تس) भूसी (Bhúsi) (بھوسی)

QASHQA कश्का (ع - مذ) قشقه

1. चित्रक (Chitrak) (چترک) तिलक (Tilak) (تلیک)

QUSHÚN कशून (ع - مذ) قشون

1. सेना (Sena) (سہنا) दल (Dal) (دل) फौज (Fauj) (فوج)
2. یہ لفظ واحد ہے لیکن اردو میں بطور جمع مستعمل ہے

QASSÁB कसाब (ع - مذ) قصاب

1. मांस विक्रेता (Máns vikreta) (مانس) कसाई (Qasáyí) (قصابی) (وگریتا)
2. निर्दय (Nirdai) (نردے) जालिम (Zálim) (ظالم)

QISÁS क़िसास (ع - مذ) قصاص

1. प्रतिहिंसा (Prati hinsa) (پرتیہینسا) खून का बदला (Khún ka badla) (خون کا بدلہ)

QASBA कस्बा (ع - مذ) قصبہ

1. नगरी (Nagari) (نگری) छोटा शहर (Chhotá shahr) (چھوٹا شہر)

2. विवाद (Vivád वीवाद) भगदा
(Jhagra जहाग्रा)

(Doshi दोशी) खतावार (Khata vār
(خطا وار)

QATÁR कतार (ع - مٹ)
पंक्ति (Pankti पینکٹی) अवलि (Avali
(صف Saf اولی)

QISSA क़िस्ता (ع - مڈ)

1. आख्यायिका (Ákh,khyáika अक़ियाँका)
कहानी (Kaháni कहानी)
2. उपन्यास (Upan,nyás अपन्यास)
नाविल (Novel नاول)
3. वृत्तांत (Vrittánt वृत्तांत) हाल
(Hál हाल)

QAT,TÁMA कत्तामा (ع - مٹ)
व्याभिचारिणी (Vyabichárinī व्याभिचारिणी)
कुलटा (Kulata कुलटा) काहिश (Fáhiša فاحشه)

QAZA कज़ा (ع - مٹ)

1. ईश्वराज्ञा (Íshwarágya ईश्वराक़िया)
हुक्मे खुदा (Hukme khuda हुक्मे
خدا)
2. मृत्यु (Mrittyu मृत्यु) मौत (Maut
मौत)
3. न्याय (Nyáo न्याय) इन्साफ़ (Insáf
انصاف)

QUTB क़ुतब (ع - مڈ)

1. ध्रुव तारा (Dhruv tára ध्रुव तारा)
क़ुतब तारा (Qutb tára क़ुतब तारा)
2. ऋषि (Rishi रूशि) मुनि (Muni
मुनी) वली (Vali ولی)

قطب جنوبی (ع - مڈ)

QUTBE-JUNÚBI क़ुतबे जुनूबी

दक्षिणीय ध्रुव (Dakohhiniya dhruv
जुनूबी क़ुतब (Junúbi
qutb جنوبی قطب)

QAZÁRA कज़ारा (ف - ص)

1. अकस्मात् (Akasmát अक़समत)
नागहा (Nágahān नाग़हा)
2. संयोग वश (Sanyog vash संयोग
इत्तिफ़ाक़ से (Ittifáq se
اتفاق سے)

قطب شمالی (ع - مڈ)

QUTBE-SHIMÁLI क़ुतबे शिमाली

उत्तरीय ध्रुव (Uttriya dhruv उत्तरीय
शिमाली क़ुतब (Shimáli qutb
شمالی قطب)

QAZÍB क़ज़ीब (ع - مڈ)

शिश (Shishn शिश) लिंग (Ling
मेहन (Mehan मेहन) उज़्वेतनासुल
(Uzve.tanásul عضو تناسل)

قطب نما (ع - مڈ)

QUTB-NUMA क़ुतब नुमा

दिग्दर्शक यन्त्र (Digdarshak yanttr
क़ुतब नुमा (Qutub
numa قطب نما)

QAZÍYA क़ज़ीया (ع - مڈ)

1. वाद (Vád वाद) मुक़दमा (Muqad,da-
ma مقدمه)

QAT,YI कटई (ع - ص) قطی

1. निश्चित (Nishchit) (نشچت)
यक्तीनी (Yaqīni) (یقینی)

2. अन्तिम (Antim) (انتم) आखिरी
(Ākhiri) (آخری)

3. पूर्णतया (Purntaya) (پوران تھا)
बिल्कुल (Bilkul) (بالکل)

QĀ,R कार (ع - مذ) قعر

गहन (Gahan) (گہن) गंभीरता (Gam-
bhīrata) (گہمہیرتا) गहराई (Gahrāyi)
(گہرائی)

QAFAS कफस (ع - مذ) قفس

वितस (Vitans) (وتنس) पंजर (Panjar)
(पलजरा) पिंजरा (Pinjra) (پلجرا)

QUF (U) L कफ़(कु)ल (ع - مذ) قفل

यंत्रिका (Yantrika) (ینترکا) तालक
(Tālak) (تالک) ताला (Tāla) (تالا)

फ़्लाश (फ - ص)

QAL,LĀSH कल्लाश

1. दरिद्र (Dariddr) (دردر) मुफलिस
(Mufliṣ) (مفلس)

2. निर्लज्ज (Nirlajj) (نرلج) बेहया
(Bebaya) (بے حیا)

3. लंपट (Lampat) (لمپٹ) लोफर
(Lofar) (لوفر)

QALB कल्ब (ع - مذ) قلب

1. हृदय (Hridai) (هردے) मन (Man)
(من) दिल (Dil) (دل)

2. मध्य (Maddya) (مدھیہ) बीच
(Bīch) (بیچ)

QUTR कुत्र (ع - مذ) قطر

व्यास (Vyās) (ویاس) दायरे को बीच से
काटने वाला खत (Dāere ko bīch se
kāṭne vāla khat) (دائرے کو بیچ سے
کاٹنے والا خط)

QATRA कत्रा (ع - مذ) قطره

विन्दु (Vindu) (وندو) स्तोक (Istok)
(बुंद) बूंद (Būnd) (استوک)

QAT,A कता (ع - مث) قطع

1. विच्छेद (Vich, chhed) (وچھید) काट
(Kāt) (کات)

2. वेश (Vesh) (वेश) वज्ञा (Vaza)
(وضع)

3. रीति (Rīti) (ریتی) ढंग (Dhang)
(ढंग)

QAT,AN कत्त्रान (ع - ص) قطعاً

1. नितांत (Nītānt) (نیتانت) बिल्कुल
(Bilkul) (بالکل)

2. कदापि (Kadāpi) (کدایی) हमिज
(Hargiz) (هرگز)

QAT,Ā कत्त्रा (ع - مذ) قطعه

1. खंड (Khand) (کهند) भाग (Bhāg)
(तुकड़ा) टुकड़ा (Tukṛa) (تکڑا)

2. भूखंड (Bhūkband) (بھوکہند) इलाका
(Ilāqa) (علاقہ)

3. एक अदद (Ek adad) (ایک عدد)
एक (Ek) (ایک)

4. नशम की एक किस्म (Nazm ki ek
qism) (نظم کی ایک قسم)

(Tahas nahas تہس نہس) بے لکھ کئی
(Bekh kani بیخ کنی)

QAL,Á کلمہ (ع - مذ) کلثا
دوگ (Durg درگ) گدھ (Garh گڑھ)
کوٹ (Kot کوت) قیلا (Qila قلا)

QAL,YI قلمی (ع - مٹ) کلئی

1. ونگ (Vang ونگ) رانگا (Rānga رانگا)
2. چونا (Chúna چونا)
3. چوئے کی پوتاہی (Chúne ki putáyi چوئے کی پوتاہی)
4. برتانوں پر رانگے کا مولمما (Bartanon par rānge ka mulam,ma برتانوں پر رانگے کا مولم)

QALAQ قلق (ع - مذ) کلک

1. کھوم (Chhobh کھوم) دکھ (Dukh دکھ) غم (Gham غم)
2. آتورتا (Átūrta آتورتا) بے چینی (Be chaini بے چینی)

QALAM قلم (ع - مذ) کللم

1. لکھانی (Lekhani لیکھنی) کیک (Kilk کیک)
2. کاتنا (Kátne کاتنا)
3. اسفٹ (Isphat اسفٹ) کرسٹل (Crystal کرسٹل)
4. اگریج (Agrbīj اگریج) وہ شاخ جو ہری کاٹ کر لگاتے ہیں (Voh shákh jo hari kát kar lagáte hen وہ شاخ جو ہری کات کر لگاتے ہیں)

3. अधोमुख (Adhomukh ادھومکھ)
औंधा (Aundha اونڈھا)

QULBA قلبہ (ع - مذ) کلبا
لنگل (Lāngal لانگل) سیر (Sir سیر)
هل (Hal هل)

قلہ ران (مف - ص)

QULBA-RÁN کلبا ران
کروشک (Krishak کروشک) کاشتکار (Kásht kár کاشتکار)
کسان (Kisán کسان)

QALBI قلبی (ع - ص) کلوی
ہارڈک (Hárdik ہارڈک) مانسک (Mánasik مانسک)
دلی (Dili دلی)

QIL,LAT قلت (ع - مٹ) قیللات
نہونتا (Nyúnata نہونتا) کمپا (Alpata الپتا)
کمی (Kamī کمی)

QALFABÁN قلوبان (ف - مذ) کلتبان
چیت (Chet چیت) بھگ بھوجی (Bhag bhoji بھگ بھوجی)
ساک (Qurrām sáq ساق)

قارم (ع - مذ) قلم (QULZU(A)M قلم)

1. دریا (Darya دریا) ند (Nad ند)
2. عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر (Arab aur misr ke bích ka samandar عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر)

قلع قمع (ع - مذ)

QALA-QAMA قلاکاما
ویدھونس (Vid,dhwans ویدھونس)
لان (Unmúlan لان) تھس نہس

QIMÁR کیمار (ع - مذ) قمار

द्युत (Dyút دیوت) पण (Pan پن)

जुआ (Jua جوا)

قمار باز (ع - ص)

QIMÁR-BÁZ किमार बाज़

द्युतकार (Dyút kár دیوت کار) जुआरी

(Juári جوالی)

قمار خانه (ع - ص)

QIMÁR-KHÁNA किमार खाना

द्युतागार (Dyútágár دیوتا گار) जुआ घर

(Juá ghar جوا گھر)

QUMÁSH कुमाश (ع - مذ) قماش

रेशमी कपड़ा (Reshmi kapra रیشمی)

कपड़ा (Kapra کپڑا)

QUMÁSH किमाश (ع - مذ) قماش

1. वेश (Vesh वेष) वज़ा (Vaza

وضع)

2. प्रकार (Prakár प्रकार) किस्म (Qism

قسم)

QAMAR क़मर (ع - مذ) قمر

इन्दु (Indu इन्दु) विधु (Vidhu

शशधर (Shash dhar शश देह) चन्द्र

(Chandr चन्द्र) चन्द्रमा (Chandra-

ma चान्द) चांद (Chānd चान्द)

QUMRI कुमरी (ع - مث) قمری

वन पंडुक (Van panduk ون پندک)

फ़ाल्ता की एक किस्म (Fākhta ki

ek qism فاخته کی ایک قسم)

QAMÍS कमीस (ع - مث) قميص

कमीस (Qamíz قمیض) कुरता (Kurta

کرتا)

قلم بند (ع - ص)

QALAM-BAND कलम बन्द

लिपि बद्ध (Lipi baddh لہی بده)

तहरीर (Tahrír تحریر)

قلم رو (ع - ص)

QALAM-RAU कलम रौ

राज्य (Rājya راجہ) सल्तनत (Salta-

nat سلطنت)

QALAMI कलमी (ع - ص) قلمی

1. हस्त लिखित (Hast likhit هست

हाथ की लिखी हुई कितान

(Háth ki likhi hui kitáb هاتھ کی

لکھی ہوئی کتاب)

2. रसालाम (Rasálám رسالہ) कलमी

आम (Qalmi ám قلمی آم)

QALANDAR कलन्दर (ع - مذ) قلندر

1. महात्मा (Mahátma महات्मा) खुदा

रसीदा (Khuda rasída خدا رسیدہ)

2. आज़ाद (Ázád آزاد) रिन्द (Rind

رند)

QULI कुली (ع - مذ) قلی

भार वाहक (Bhárváhak بهار واهک)

हमाल (Hammál حمال) मज़दूर

(Mazdúr مزدور)

QILYÁN किल्यान (ع - مذ) قلیان

गुड़गुड़ी (Gur guri گڑگری)

(Huqqa حقه)

QALÍL कलील (ع - ص) قليل

न्यून (Nyún نیون) अल्प (Alp

थोड़ा (Thoṛa تھوڑا) कम (Kam کم)

2. फौजी परेड जानने वाला (Fauji
pared jánne vála فوجی پرید
جاننے والا)

QAV,VÁL कवाँल (ع - مذ)

1. गायक (Gáyak गायक
(Gavaiya گویا)

2. सूफियाना कलाम गाने वाला (Súfi-
yána kalám gáne vála صوفیانه
کلام گانے والا)

QUV,VAT कुवत (ع - مث)

1. बल (Bal बल) ज़ोर (Zor زور)

2. आश्रय (Áshrai आश्रय) सहारा
(Sahára سہارا)

3. पुष्टि (Pushti पुष्टि) तक्रियत
(Taqviyat تقویت)

4. शक्ति (Shakti शक्ति) हिस (His
حس)

QU'T कूत (ع - مذ)

1. जीविका (Jivika जीविका) वृत्ति (Vritti
वृत्ति) रोज़ी (Rozi روزی)

2. आहार (Áhár आहार) खुराक (Khurák
کھانا) खाना (Khána)

قوت باصره (ع - مث)

QUV,VATE-BÁSIRA कव्वते बासिरा
दर्शन शक्ति (Darshan shakti दर्शन
शक्ति) देखने की कव्वत (Dekhne ki
quvvat دیکھنے کی قوت)

قوت باہ (ع - مث)

QUV,VATE-BÁH कव्वते बाह
काम शक्ति (Kám shakti کام شکتی)

QANÁ,AT कनाअत (ع - مث)
निसृहता (Nisprihata نس پرهتا)
निरीहता (Nirihatá نریهتا) तवक्कुल
(Tavakkul توکل)

QAND कन्द (ع - مذ)

शकरा (Sharkara शकर) शकर
(Shakar شکر) मिस्री (Misri مصری)

QINDÍL किन्दील (ع - مث)

कागज़ या अबरक से मढ़ा हुआ फानूस
(Kághaz ya abrak se maḥha hua fánús
کاغذ یا ابرک سے مڑا ہوا فانوس)

QUVA कवा (ع - مذ)

قوة کی جمع

1. शक्तियाँ (Shaktiyán شک்தیاں)

2. इन्द्रियाँ (Indriyán اندریاں)

3. हाथ पाँव (Háth páon ہاتھ پاؤں)

QAVÁID कवाइद (ع - مث)

قاعدة کی جمع

1. नियमावली (Niyamávali نیماواہی)

काइदे (Qáide قاعدے)

2. सैन्य शिक्षा (Sain,nya shikohha
سینہ شکیچھا)

3. व्याकरण (Vyákaran व्याकरण)

सर्फ नहव (Sarf nahv صرف نکو)

قواعد داں (ع - ص)

QAVÁID-DÁN कवाइद दां

1. व्याकरण (Vaiya karan व्याकरण)

सर्फ नहव जानने वाला (Sarf nahv
جاننے والا)

سرف نکو جاننے والا (Sarf nahv
جاننے والا)

سوچنے کی طاقت (Sochne ki táqat) (شکنتی)

قوت فہم (ع - مٹ)

QUV,VATE-FAHM کُصتے فہم
धारणा शक्ति (Dhárana shakti) دھارنا
समझने की ताकत (Samajhne ki táqat) (شکنتی)
سمجھنے کی طاقت

قوت کشش (ع - مٹ)

QUV,VATE-KASHISH کُصتے کشش
आकर्षण शक्ति (Ákarshan shakti) (شکنتی)
खींचने की ताकत (Khinchnne ki táqat) (شکنتی)
کھینچنے کی طاقت

قوت گویائی (ع - مٹ)

QUV,VATE-GOYÁYI کُصتے گویائی
वाचन शक्ति (Váchan shakti) (شکنتی)
वाक्य शक्ति (Vák,kya shakti) (شکنتی)
बोलने की कुवत (Bolne ki quv,vat) (شکنتی)
بولنے کی قوت

قوت لامسہ (ع - مٹ)

QUV,VATE,LÁMISA کُصتے لامسہ
स्पर्श शक्ति (Isparah shakti) (شکنتی)
छूने की कुवत (Chhúne ki quv,vat) (شکنتی)
چھونے کی قوت

قوت متخیلہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUTAKHAIYILA کُصتے متخیلہ

कल्पना शक्ति (Kalpana shakti) (شکنتی)
तक़्क़ैयुल (Takhaiyul) (شکنتی)

رَتی شَکنتی (Rati shakti) (شکنتی)
کُصتے مُجامِعت (Quvvate mujáma,at) (شکنتی)
قوت مجامعت

قوت برداشت (ع - مٹ)

QUV,VATE-BARDÁSHI کُصتے برداشت
सहन शक्ति (Sahan shakti) (شکنتی)
संभार (Samabhár) (شکنتی)
تَحْمُل (Tahammul) (شکنتی)

قوت حافظہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-HÁFIZA کُصتے حافظہ
स्मरण शक्ति (Ismaran shakti) (شکنتی)
याद दाश्त (Yád dásht) (شکنتی)
داشت

قوت ذائقہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-ZÁIQA کُصتے ذائقہ
स्वादेंद्रिय (Swádend,driya) (شکنتی)
चखने की कुवत (Chakhne ki quv,vat) (شکنتی)
چکھنے کی قوت

قوت سامعہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-SÁMIA کُصتے سامعہ
श्रवण शक्ति (Shravan shakti) (شکنتی)
सुनने की कुवत (Sunne ki quv,vat) (شکنتی)
سننے کی قوت

قوت شامہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-SHÁMMA کُصتے شامہ
घ्राण शक्ति (Ghrán shakti) (شکنتی)
सूंघने की कुवत (Súnghe ki quvvat) (شکنتی)
سونگھنے کی قوت

قوت فکر (ع - مٹ)

QUV,VATE-FIKR کُصتے فکر
विचार शक्ति (Vichár shakti) (شکنتی)

QAUŠ قوس (ع - مٹ) کوس

1. धनुस् (Dhanus) चाप
(Cháp) कोदंड (Kodand)
(शरासन) शरासन (Sharasan)
(कमान) कमान (Kamán)

2. धनुराशि (Dhanu rāshi) (دهنوراشي)
बुर्जे कौस (Burje qaus) (برج قوس)

قوس قزح (ع - مٹ)

QAUSE.QUZAH कौसे कुजह
इन्द्र धनुष (Indr dhanush) (اندر دهنس)
धनक (Dhanak) (دهلك)

قوس نما (ف - ص)

QAUŠ-NUMA कौसनुमा

धन्वाकार (Dhanvākār) (دهنواكار)
जैसा (Kamán jaiaa) (कान جيسا)

QAUSAIN कौसैन (म - मंड) कौसेन
कोष्टक (Koshtak) (कोश्टक) ब्रैकेट
(Bracket) (بريكت)

QAUŁ कौल (म - मंड) कौल

1. वचन (Vachan) (वचन) उक्ति (Ūkti)
(बात) बात (Bát) (اكتي)
2. कथन (Kathan) (कथन) मकूला
(Maqúla) (مقوله)
3. प्रतिज्ञा (Pratiggya) (پرتگيا) अहद
(Abd) (عهد)

कौलज (ع - मंड)

QŪŁA (I) NJ कूल (लि) ज
अंत्र शूल (Antr shúl) (انتر شول) आंतों
का दर्द (Ánton ka dard) (آنتوں کا درد)

قوت مدرکه (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUDRIKA कुवते मुद्रिका
धारणा शक्ति (Dhárana shakti) (دهارنا)
प्रज्ञाशक्ति (Prag.gya shakti) (پرتگيا)
इद्राक की कुवत (Idrák ki quv,vat) (ادراك كي قوت)

قوت معيزه (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUMAI,YIZA कुवते मुमैज्ञा
विवेचन शक्ति (Vivechan shakti) (ويوچن)
भले बुरे की पहचान की कुवत
(Bhale bure ki pahohán ki quvvat)
(بہلے برے كي پہچان كي قوت)

قوت ناميه (ع - مٹ)

QUV,VATE-NÁMIYA कुवते नामिया
विकास शक्ति (Vikás shakti) (وکس)
फलने फूलने की कुवत (Phalne
phúlne ki quvvat) (پهلنے پھولنے كي قوت)

قوت هاضمه (ع - مٹ)

QUV,VATE-HÁZIMA कुवते हाज़िमा
पाचन शक्ति (Páchan shakti) (پاچن)
मेदे में गिज़ा को पकाने की
कुवत (Mede meḷ ghiza ko pakáne ki
quvvat) (معدے ميں غذا كو پكانے كي قوت)

QORMA कोरमा (त - मंड) कोरमे

एक प्रकार का भुना हुआ गोश्त (Ek
prakár ka bhuna hua gosht) (ایک)
پرکار کا بهنا هوا گوشت

QAVI कवी (قوی - ع - ص)

1. बलवान् (Balvān) शक्ति शाली (Shakti shālī) (شکستی شالی)
ज़ोरावर (Zorāvar) (زوراور)
2. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek nām) (ایشور کا ایک نام)

QAHR कहर (ع - مذ)

1. प्रकोप (Prakop) गुस्सा (برکوپ) (غصه) (Ghussa)
2. आपत्ति (Āpat,ti) मुसीबत (آپتی) (مصیبت) (Musibat)

QAHQAHA कहकहा (ع - مذ)

- अट्टहास (Att,hās) ज़ोर की हँसी (Zor ki haṇai) (اتطهاس) (زور کی هلسی)

QAI कै (ع - م)

- धमन (Vaman) वांत (Vānt) (ومن) (استفراغ) (Istifragh) इस्तिफ़राग़ (وانت)

QIYÁDAT क़ियादत (ع - म)

- नेतृत्व (Nettrittwa) रहनुमाई (Rahnu máyī) (نہترتو) (رهنائی)

QIYÁS क़ियास (ع - مذ)

1. अनुमान (Anumán) अन्दाज़ा (انومان) (انداز) (Andāza)
2. कल्पना (Kalpana) तख़ैयुल (कलपा) (تخیل) (Takhaiyul)
3. विचार (Vichār) ख़याल (وچار) (خیال) (Khayāl)

QIYÁSAN क़ियासन (ع - ص)

- अनुमागतः (Anumánataḥ) (انومانده) (اندرآ) (Andāzan) अन्दाज़न

QAUM कौम (ع - म)

1. राष्ट्र (Rasht) नेशन (Nation) (راشتر) (نیشن)
2. जाति (Jāti) नस्ल (Nasl) (جاتی) (نسل)
3. वंश (Vansh) ख़ानदान (Kḥāndan) (वंش) (خانندان)

قوم پرست (ع - ص)

QAUM-PARAST कौम परस्त

- राष्ट्र प्रेमी (Rāshtr premi) (راشترپریمی)
कौम परवर (Qaum parvar) (قوم پرور)

قوم پرور (ع - ص)

QAUM-PARVAR कौम परवर

‘दिक़्क़ो’ (قوم پرست)

QAUMI कौमी (ع - ص)

1. राष्ट्रीय (Rāshtriya) मुल्की (راشتریه) (ملکی) (Mulki)
2. जातीय (Jātiya) ख़ानदानी (Jātiya) (جانی) (خاندانی) (Kḥāndāni)

قومیت (ع - م)

QAUMIYAT कौमियत

1. राष्ट्रियता (Rāshtriya) कौम परस्ती (Qaum parasti) (راشتریاتا) (قوم پرستی)
2. जाति (Jāti) ख़ानदान (Kḥāndan) (جاتی) (خانندان)

QAUNSIL कौनसिल (ع - म)

- दूत (Dūt) सफ़ीर (Safir) (دوت) (سفیر)

3. अत्यधिक (Attyadhik अतिदधिक)

बहुत ज़ियादा (Bahut ziyāda بہت زیادہ)

QAICHI कैची (त - म्) कैची
कर्तनी (Kartani کرتلی)
(Kartani कर्तनी) कैची (Qainchi कैची)
(कैची)

QAID कैद (ع - م्) قید

1. उपग्रह (Upaggrah اُپگ گره) कार-
वास (Kār. vās کاراواس) असीरी
(Asiri اسیری)
2. निरोध (Nirodh نرودھ) बंदिश
(Bandish بندش)
3. शर्त (Shart شرط) पाबंदी (Pābandi
پابندی)

قید خانہ (ع - م्)

QAIDA-KHÁNA कैद खाना

कारागृह (Kára grih काराگره) कारागार
(Kára gār काराگر) जेल (Jail جیل)

قید محض (ع - م्)

QAIDE-MAHZ कैदे महज़

साधारण कारावास (Sádhāran kára vās
سادھارن कारावास) कैदे विला मशक़क़त
(Qaide bila mashaqqat कैद بلا
مشقّت)

QAIDI कैदी (ع - م्) قیدی

उपग्रह (Upaggrah اُپگ گره) बन्दी
(Bandi बन्दी) असीरी (Asir اسیر)

QAIRÚTI कैरुती (ع - म्) कैरुती

मोम रोगन (Mom roghan موم روغن)
एक महम (Ek maham ایک مہم)

قیاس آرائی (ف - م्) قیاس

QIYÁS-ÁRÁYI قیاس آرائی

अनुमान करना (Anumán karna अनुमान
करना) अन्दाज़ लगाना (Andāza lagána
اندازہ لگانا)

QIYÁSI قیاسی (ع - ص) قیاسی

1. काल्पनिक (Kálpānik काल्पनिक)
खयाली (Khayáli خیالی)
2. अनुमित (Anumit अनुमित) अटकल
पच्चू (Atkal Pach,chu اٹکل پچھو)

QIYÁFA قیافہ (ع - مذ) قیافہ

1. मुखाकार (Mukhākār मुखاکار) चेहरा
(Chehra چہرہ)
2. सामुद्रक विद्या (Sāmuddrak viddya
इल्मे क्रियाफा) इल्मे क्रियाफा
(Ilme qiyāfa علم قیافہ)

QIYÁM क्रियाम (ع - مذ) قیام

1. निवास (Nivās निवास) सुकूनत
(Sukūnat سکونت)
2. दृढ़ता (Driḥata درڑھتا) पायदारी
(Pāedāri پائنداری)
3. स्थिरता (Isthirata استھیرتا) ठहराव
(Thahrāo تہرّاو)
4. संस्थापना (Sansthāpana سنس-
اجرا) इज्रा (Ijra تہاینا)

QIYÁ,MAT क्रियामत (ع - म्) قیامت

1. महाप्रलय (Maha pralai महाप्रलये)
महशर (Mahshar महशर)
2. अत्याचार (Attyāchār अत्याचार)
ज़ुलम (Zulm ظلم)

QÍMATI قیمتی (ع - ص) قیمتی
 مূল्यवान् (Múlyya vān مولیہ وائ)
 बहुमूल्य (Bahū mūlyya بہو مولیہ)
 বেশ قیامت (Bosh qímat بھس قیامت)

QÍMAT قیمت (ع - مٹ) قیمت
 1. मूल्य (Múlyya مولیہ) अर्घ (Argh
 (ارگہ) दाम (Dám دام)
 2. दर (Dar در) शरह (Sharah شرح)

ک

کار پرداز (ف - ص) کار پرداز
 KÁR-PARDÁZ کار پرداز
 कार्य कर्ता (Káryya karta کاریہ کرنا)
 कर्म चारी (Karm chári کرم چاری)
 कारकुन (Kár kun کارکن)

کار خانہ (ف - مڈ)

KÁR-KHÁNA کار خانہ
 कार्यालय (Káryálay کاریالے) शिल्प
 शाला (Shilp shála شلپ شالا) वर्क
 शाप (Work shop ورک شاپ)

KÁRD कार्ड (ف - مڈ) کارڈ
 छुरिका (Chhurika چھوریکا) चाकू
 (Cháqu چاقو)

KÁR-DÁR कारदार (ف - ص) کاردار
 कर्म चारी (Karm chári کرم چاری)
 कार गुजार (Kár guzár کار گزار)

KÁR-DÁN कारदान (ف - ص) کاردان

1. अभ्यस्त (Abb,bhyast ابھیست)
 मशशक्त (Maash,sháq مشاق)

2. अनुभवी (Anu bhavi انوبھوی)
 वाक्किफکار (Váqif kár واقف کار)

KÁBUK काबुक (ف - مڈ) کابوک
 कपोत पालिका (Kapot pálíka کپوت
 बालाग्र (Bálágr بالاجر) कबूतरी
 का दरवा (Kabútaron ka darba
 کبوتروں کا دربہ)

KÁTIB कातिब (ع - ص) کاتب
 लेखक (Lekhak لیکھک) लिखने वाला
 (Likhne vála لکھنے والا)

KÁZIB काज़िब (ع - ص) کاذب
 मिथ्या वादी (Mith,thya vádi متہیا
 (جهوٹھا) झूठा (جھوٹھا) والہی)

KÁR कार (ف - مڈ) کار
 कार्य (Káryya کاریہ) काम (Kám کام)

کار آمد (ف - ص)

KÁR-ÁMAD कारआमद
 उपयोगी (Up yogi آپ یوگی) लाभ
 दायक (Lábh dáyak لایہ دایک) मुफीद
 (Muffid مفید)

کار بر آری (ف - مٹ)

KÁR-BARÁRI कार बरारी
 कार्य सिद्धि (Káryya siddhi کاریہ
 कामیابی) कामयाबी (Kámyábi کامیابی)

KÁRI کاری (ف - ص)

1. घातक (Ghátak) (کھانک) मुहलिक (Muhlik) (مهلک)

2. भरपूर (Bharpūr) (بہرہ) गहरा (Gahra) (گہرا)

KÁRĪGAR کاریگر (ف - مذ)

1. कला कार (Kala kár) (کلا کار) शिल्प कार (Shilp kár) (شیلپ کار) फनकार (Fankár) (فن کار)

2. हस्त शिल्पी (Hast shilpi) (ہست شیلپی) दस्तकार (Dast kár) (دست کار)

کاریگری (ف - مٹ)

KÁRĪGARI کاریگری

1. शिल्प (Shilp) (شیلپ) कला (Kala) (کلا) फन (Fan) (فن)

2. हस्त शिल्प (Hast shilp) (ہست شیلپ) दस्तकारी (Dast kári) (دست کاری)

3. निपुणता (Nipunata) (نیپونتا) होश-यारी (Hoshyári) (ہوشیاری)

KÁSĪD کاسید (ع - ص)

मिथ्या (Mith,thya) (میتھیا) कूट (Kūt) (کوت) खोटा (Khota) (کھوٹا) जाली (Jáli) (جالی)

KÁSIR کاسیر (ع - مذ)

भेदक (Bhedak) (بھدک) खंडक (Khandak) (کھنڈک) तोड़ने वाला (Toṛne vála) (توڑنے والا)

کارروائی (ف - مٹ)

KÁR-RAVÁYI کار رवाई
कार्यवाही (Káryya váhi) (کاریہ واسی)

रुयदाद (Rúe dád) (روداد)

KÁR-ZÁR کارزار (ف - مٹ)

समर (Samar) (سمر) युद्ध (Yuddh) (یڈھ)

जंग (Jang) (جنگ)

KÁRKUN کارکن (ف - ص)

कर्म चारी (Karm chári) (کرم چاری)

कार्य कर्ता (Káryya karta) (کاریہ کرتا)

कारपरदाज (Kár pardáz) (کارپرداز)

KÁR-GAR کارگر (ف - ص)

प्रभावकर (Prabhávkar) (پربھاوگر)

मुअस्सیر (Mu,assir) (مؤثر)

کار گزار (ف - ص)

KÁR-GUZÁR کار गुजार

1. कर्मचारी (Karm chári) (کرم چادی)

मुलाजिम (Mulázim) (ملازم)

2. कार्य कुशल (Káryya kushal) (کاریہ کوشل)

कारदा (Kárdan) (کاردان)

KÁRINDA کارنده (ف - مذ)

1. अभि कर्ता (Abbi karta) (ابھی کرتا)

एजेंट (Agent) (ایجنت)

2. कार्य कर्ता (Karrya karta) (کاریہ کرتا)

कारकून (Kár kun) (کارکن)

KÁR,VÁN کاروان (ف - مذ)

यात्रिदल (Yátttri dal) (یاتری دل)

काफिला (Qáfila) (قافله)

वाला (Kholne vála) (کھولنے والا)

KÁSA कासा (कसे - फ - مذ) KÁSA

कंस (Kuns) चषक (Chashak) कंस (Kuns) (کنس) (Piyála) (پیاالا) (چشک)

कासे कर (फ - ص)

KÁSA-GAR कासा गर

1. कंसकार (Kans kár) (कंस کار) (Kas gar) (کسگر)

2. कुम्भकार (Kumbh kár) (کمبر کار) (Kumbár) (کمبر)

कासे लिस (फ - ص)

KÁSA-LES कांसा लेस

चाटुकार (Chátu kár) (چاٹو کار) (Cháp lús) (چاپلوس)

काशाने (फ - مذ)

KÁSHÁNA काशाना

ग्रह (Grih) (گرہ) (Niketan) (نیکتن) (Sadan) (سدن) (Ghar) (گھر)

KÁSHT काश्त (फ - مذ)

कृषि (Krishi) (کشی) (Kheti) (خیتی)

काश्तेकार (फ - ص)

KÁSHT-KÁR काश्तकार

कृषक (Krishak) (کرشک) (Bhúmi dhar) (بھومی دھار) (Kisán) (کسان)

KÁSHIF काशिक (ف - ص)

उद्घाटक (Udghátak) (ادگھاتک) (Prakáshak) (پرکاشک)

KÁQHAZ कागज (ع - مذ)

1. पत्र (Pattr) (پتر) (Kágad) (کاگد)

2. लेख्य (Lekhya) (لکھیا) (Dastávez) (دستاویز)

3. पर्चा (Paroha) (پرچہ) (Ruqqa) (رقعہ)

KÁFIR काफिर (ع - ص)

1. नास्तिक (Nástik) (ناستک) (Lá maz,hab) (لامذهب)

2. कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) (Ná shukra) (ناشکرا)

KÁFÚR काफूर (ع - مذ)

कर्पूर (Karpúr) (کروڑ) (Kapúr) (کپور)

KÁFI काफी (ع - ص)

पर्याप्त (Paryápt) (پریاپت) (Púra) (پورا)

KÁKUL काकुल (फ - مذ)

केश पाश (Kesh pásh) (کیش پاش) (Zulf) (زلف)

KÁLBUD कालबुद (फ - مذ)

शरीर (Sharír) (شریر) (Káya) (کایا) (Jism) (جسم)

KÁM काम (ف - مذ)

1. आशा (Ásha) (آشا) (Murád) (مراد)

2. इच्छा (Ioh,ohba) (اچھا) (Matlab) (مطلب)

2. अंगार धानी (Angár dháni انگار دھانی)
(انگیتھی) अंगीठी (Angíthi) (دعائی)

KÁVÁK कावाक (क - व) काواک

1. वक्र (Vakr) टेढ़ा (Terha) (دیکھا)
2. बे डौल (Be daul) बेदंग (Be dbanga) (بے دنگ)

KÁVISH काविश (क - व) कावश

1. चिंता (Chinta) शंका (Shanka) (فکر) फिक्र (Fikr) (شلکا)
2. शत्रुता (Shattruta) दुश्मनी (Dushmani) (دشمنی)
3. परिश्रम (Parish,shram) मेहनत (Mehnat) (پیشہ شرم)

KÁH काह (क - ह) काह
वृण (Trin) घास (Ghás) (ترن)

KÁHISH काहिश (क - ह) काहश

1. चीणता (Chhinata) लागरी (Lághari) (چھینتا)
2. कष्ट (Kasht) तकलीफ (Taklíf) (کشت)

KÁHIL काहिल (क - ह) काहल

1. आलसी (Álasi) सुस्त (Sust) (آلسی)

2. अकर्मण्य (Akarman,nya) निकम्मा (Nikamma) (اکرمیہ)

KÁHILI काहिली (क - ह) काहली
आलस्य (Álasya) सुस्ती (Susti) (آلسیہ)

KÁHIN काहिन (क - ह) काहन

1. दैवश (Daivaggya) (दिव्यश)
- गैबदां (Ghaib dān) (غیب دال)

3. तालु (Tálu) तालू (Tálú) (تالو)

KÁM-RÁN कामरा (क - र) कामरा

1. सफल (Saphal) कामयाब (Kámyáb) (سپھل)
2. भाग्यवान् (Bhággya vān) भाग्य (Bhaggya) (भाग्य)
3. खुश किस्मत (Khush qismat) (خوش قسمت)

KÁMIL کامیل (क - र) کامیل

1. पूर्ण (Purn) संपूर्ण (Sampurn) (پورن)
2. दत्त (Dakchh) कुशल (Kushal) (دکچھ)
3. सिद्धहस्त (Siddhast) माहिर (Máhir) (سیدھست)

KÁN कान (क - न) कान

1. खनि (Khani) आकर (Ákar) (کھنی)
2. खान (Khán) (آکر)

कान्जर (क - न) कान्जर

KÁNE-ZAR कानेज़र

1. स्वर्णकर (Swarnákar) सोने की खान (Sone ki khán) (سورناکر)

KÁN-KAN कानकन (क - न) कानकन

1. खनिकार (Khani kár) खान में काम करने वाला (Khán men kám karne vála) (کھنی کار)

KÁNŪN कानून (क - न) कानून

1. भ्राष्ट्र (Bhrásht) भट्टी (Bhatti) (براهتر)
2. बड़ा चूल्हा (Bara chúlha) (بڑا چولھا)

2. महानता (Mahánata) बढ़ाई (مہانتا)
(Barāyi) (برائی)

کبرسنی (ع - مٹ)

KIBR-SINI किवर्सिनी

जरा (Jara) (جرا) वयोवृद्धता (Vayovrid-
dhata) (وہووردهنتا) बुढ़ापा (Burhāpa
(بڑھاپا)

KIBRIYA कब्रिया (ع - ص) کبریا

1. श्रेष्ठता (Shreshthata) (شریشتہ)
बुझगी (Buzurgi) (بزرگی)

2. ईश्वर (Īshwar) (ایشور) खुदा
(Khuda) (خدا)

KIBRĪT कब्रित (ع - مٹ) کبریت
गंधक (Gandhak) (گندھک) गूगर्द
(Gūgard) (گوگرد)

KABK कक्क (ف - مذ) کبک
चकोर (Chakor) (چکور) मुर्गे आतश खार
(Murghē ātash khār) (مرغ آتش خوار)

KABŪTAR कबूतर (ف - مذ) کبوتر
कपोत (Kapot) (کپوت) पारावत (Pārā-
vat) (پاراوت) कलरव (Kalrav) (کلر)

KABŪD कबूद (ف - ص) کبود
नील (Nīl) (نیل) नीला (Nīla) (نیلا)
आस्मानी (Āsmāni) (آسمانی)

KABĪDAGI कबीदगी (ف - مٹ) کبیدگی
वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ)
रंजिश (Ranjish) (رنجش)

KABĪDA कबीदा (ف - ص) کبیدہ
वैमनस्क (Vaimanask) (وے منسک)

2. अभिचारक (Abhi chārak) (ابھی
जादूगर (Jādūgar) (چادگر)

کاهیدگی (ف - مٹ)

KĀHĪDAGI काहीदगी

कृशता (Krishata) (کرشنا) दुबलापन
(Dubla pan) (دبلا پن)

KĀHĪDA काहीदा (ف - ص) کاهیدہ
कृश (Krish) (کرش) क्षीण (Chhīn
(مکھلی) मुन्हनी (Munhāni) (چھن)

KĀINĀT काइनात (ع - مٹ) کائنات

1. विश्व (Vish, shwa) (ویشو) जगत्
(Jagat) (جگت) दुनिया (Dunya
(دنیا)

2. प्राणि वर्ग (Prāni varg) (پرانہ ورگ)
मखलूक (Makhlūq) (مخلوق)

3. मर्यादा (Maryāda) (مریاد) हैसियत
(Haisiyat) (حیثیت)

KABĀB कबाब (ف - مذ) کباب

1. भृष्ट (Bhriht) (بہرشت) भुनाहुआ
(Bhuna hua) (بھنا ہوا)

2. शूलिक (Shūlik) (شولک) कीमे की
विशेष टिकिया (Qīme ki vishesh
tikiya) (قیمے کی وشیہس تکیا)

KABID कबिद (ع - مٹ) کبید

यकृत (Yakrit) (یکروت) जिगर (Jigar
(چگر)

KIBR किवर (ع - مذ) کبر

1. अहंकार (Ahankār) (اھنکار) घमंड
(Ghamand) (گھمند)

کتاب خانہ (مف - مذ)

KUTUB-KHĀNA کتوب خانہ

پستکالای (Pustakālai)

کتاب گھر (Kitāb ghar)

KATBA کتبہ (ع - مذ)

آبھی لیکھ (Abhi lekh)

شیلہ لیکھ (Shila lekh)

KASĀFAT کسافٹ (ع - مٹ)

1. مالینیا (Mālin, nya)

مالیناتا (Malinata)

(Maila pan)

2. آپاویترتا (Apavittrata)

نچاسٹ (Najāsāt)

KASRAT کسرت (ع - مٹ)

بابولیا (Bābuliya)

پراچوریہ (Prāchurriya)

آدھیکاٹا (Adhikata)

ايفرات (Ifrāt)

KASĪR کسیر (ع - ص)

پراچور (Prachur)

آدھیک (Adhik)

بہل (Bahul)

اِدوکت (Udrikt)

بہ افرات (Ba ifrāt)

KASĪF کسیف (ع - ص)

1. مالین (Malin)

میلہ (Maila)

2. آپاویتر (Apavittr)

گندا (Ganda)

KAJ کج (ف - ص)

وکر (Vakr)

کٹیل (Kutil)

تہا (Terha)

کھن (Khinn) رنجیدا (Ranjida)

KABĪR کبیر (ع - ص)

1. جیشٹھ (Joshth)

(Kalān)

2. شریشتھ (Shreshth)

(Mohtaram)

3. مہان (Mahān)

(Azīm)

KABĪSA کبیسہ (ع - مذ)

مالماس (Malmās)

ماہی ماس (Adhi mās)

(Laund)

KITĀB کتاب (ع - مٹ)

پستک (Pustak)

گرنتھ (Granth)

پوتھی (Pothi)

KITĀBAT کتابت (ع - مٹ)

1. لیکھن کریا (Lekhan kriya)

لیکھنے کا کام (Likhne)

تہریر (Tabrīr)

(Tahrīr)

2. لیکھن کالا (Lekhan Kala)

کاتیب کا پیشہ (Kātib ka)

کاپی نویسی (Kāpi navīsi)

(Kāpi navīsi)

کناچہ (ع - ص)

KITĀB CHA کتابچہ

پستیکا (Pustika)

چھوٹی کتاب (Chhoti Kitāb)

کدخدا (ف - مذ)

کج باہسی (عف - مٹ)

KAD-KHUDA کد خُدا

ویواہیت (Vivāhit) (وواہیت) منکُھ
(Mankūh) (ملکُوح)

KAJ-BAHSI کج بھسی

کُتارک (Kutark) (کو ترک) کٹ ہُججاتی
(Kat hujjati) (کٹ حجتی)

کدخدائی (ف - مٹ)

کج خالق (عف - ص)

KAD-KHUDÁYI کد خُدائی

ویواہ (Vivāh) (وواہ) بیاہ (Byāh)

KAJ-KHULQ کج خُلُق

دُ:شیل (Dush,shíl) (دش شیل) دُ:
دس سواہاؤ (Dus,sawbhaō) (دس سواہاؤ)
بدخُلُق (Bad khulq) (بدخُلُق)

کدورت (ع - مٹ)

KUDÚRAT کُدُورَت

1. ملیناتا (Malinata) (ملینا) گدلا
پن (Gadla pan) (گدلا پن)

2. منومالینیا (Manomálinnya) (منو
رَنجش) رَنجش (Ranjish) (مالنیا)

3. مناستاپ (Manastāp) (مَنس تاپ)
دیل کا گُہار (Dil ka ghubār)
(دل کا غبار)

KAJKOL کج کول (ف - مذ)

بیکھپا (Bhikohhá pátt) (بیکھپا)
کاش کول (Kash kol) (کاش کول)

KAJI کجی (ف - مٹ)

وکرَتا (Vakrata) (وکرَتا) کُٹیلاتا
(Kutílata) (کُٹیلاتا) جِہماتا (Jibmata)
(جہماتا) تہا پن (Terhápan)
(تہا پن)

KIZB کذب (ع - مذ)

اَسَٹیا (Asattya) (اَسَٹیا) اَنرِٹ
(Anrit) (اَنرِٹ) مِٹھیا (Miththya)
(جھوٹ) جھوٹ (Jhúth) (مِٹھیا)

KUHL کُھل (ع - مذ)

مَنیک (Maník) (مَنیک) اَنجَن (Anjan)
(رَسانجَن) رَسانجَن (Rasánjan) (اَنجَن)
سُرمہ (Surma) (سُرمہ)

KAR کر (ف - ص)

بَدھِر (Badhir) (بَدھِر) کَل (Kall) (کَل)
بَہِرا (Bahira) (بَہِرا)

KAD کد (ع - مٹ)

1. دِویش (Dwesh) (دِویش) رَنجش
(Ranjish) (رَنجش)

2. دُراگراہ (Durág,grah) (دُراگراہ) زید
(Zid) (زید)

3. پَریاس (Prayās) (پَریاس) پَریاتن
(Prayatn) (پَریاتن) کوشِش
(Koshish) (کوشِش)

کرامت (ع - مٹ)

KARÁMAT کَرَامَت

1. چَمٹکار (Chamatkár) (چَمٹکار)
مَوجِزا (Mojiza) (مَوجِزا)

2. کُریا (Kripa) (کُریا) دَیا (Daya)
(کرم) کرم (Karam) (دَیا)

1. आचरण (Ācharan آچرن) अमल (Amal عمل)

2. चरित्र (Charittr चरित्र) कैरेक्टर (Character कैरेक्टर)

کردگار (ف - مذ)

KA (I) RD-GÁR क (कि) दंगार

ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा (Para-mátma پرماتما) खुदा (Khuda خدا)

KURSI कुर्सी (ع - مذ) کرسی

आसंदिका (Ásandika آسندکا) आसंदी (Ásaandi चियर (Chair چیر) (آسندی)

کرسی نامه (ع - مذ)

KURSI-NÁMA कुर्सी नामा

वंशावली (Vanshávali ونشاولی) नसब नामा (Nasab náma نسبنامه)

کرشمه (ف - مذ)

KIRI (KARA) SHMA किरि (कर) रमा

1. चमत्कार (Chamatkár چمٹکار)

शोबदा (Shobada شعبده)

2. लीला (Líla لیلہ) माया (Máya)

कुदरत (Qudrat قدرت) (مایا)

3. छल (Chhal چھل) चाल (Chál)

چال

KARGAS करगस (ف - مذ) کرگس

गृध्र (Gridh,dhr گردھر) गिध (Gidh گدھ)

KARAM करम (ع - مذ) کرم

1. कृपा (Kripa کرپا) मेह्रबानी (Mehrbáni مہربانی)

2. करुणा (Karuna کرونا) रहम (Rahm رحم)

3. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریض)

बड़ाई (Baráyi بڑائی) (تہا)

KARÁHAT कराहत (ع - مٹ) کراہت

घृणा (Ghrina گھونا) घिन (Ghin گھن)

नफरत (Nafrat نفرت)

KIRÁYA किराया (ف - مذ) کرایہ

भाटक (Bhátak भाँटक) भाड़ा (Bhára بهارا)

کرایہ نامہ (ف - مذ)

KIRÁYA-NÁMA किराया नामा

भाटक पत्र (Bhátak pattr भाँटक پتر)

KARB कर्ब (ع - مذ) کرب

1. वेदना (Vedana वेदना) पीड़ा (Píra)

तकलीफ (Taklíf تکلیف) (پیڑا)

2. व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता)

बेचैनी (Be chaini بے چینی)

KARAKHT करखत (ف - ص) کرخت

1. कर्कश (Karkash کرکش) दुश्त (Durusht)

(دروشت)

2. कठोर (Kathor कठोर) सख्त (Sakht)

(سخت)

کرختگی (ف - مٹ)

KARAKHTAGI करखतगी

1. कर्कशता (Karkashata کرکشٹا)

दुश्ती (Durushti درشتی)

2. कठोरता (Kathorata कठोरता) सख्ती (Sakhti سختی)

(سختی)

کردار (ف - مذ)

KA (I) RDÁR क (कि) दार

کرہ باد (عف - مذ)

KURA-E-BÁD کورہ باد

वायुमंडल (Vāyu mandal) (وايو منڊل)

हवा का घेरा (Hava ka ghera) (हवा का)

کرہ خاک (عف - مذ)

KURA-E-KH K کورہ خاک

دیکھو 'کرہ ارض'

کرہ نار (ع - مذ)

KURA-E-NÁR کورہ نار

دیکھو 'کرہ آتش'

کرہ هوا (عف - مذ)

KURA-E-HAVA کورہ هوا

دیکھو 'کرہ باد'

KARI کری (ف - مٹ) کری

बहिरता (Badhirata) (बहिरता)

(Behrá pan) (بهرآپن)

KARÍM کریم (ع - ص) کریم

1. दयालु (Dayálu) (ديالو) कृपालु

(Kripálu) (کریالو) बहुत करम करने

वाला (Bahut karam karne vála)

(بهت کریم کرنے والا)

2. ईश्वर (Īshwar) (ایشور) खुदा

(Khuda) (خدا)

KARÍH کریه (ع - ص) کریه

वृणित (Ghriait) (گهرنت) जुगुप्सित

(Jugupsit) (جگپست) मकरुह

(Makrúh) (مکروح)

3. दानशीलता (Dán shílatā) (دان شيلتا)

सखावत (Sakhāvat) (سخاوت)

KIRM क्रिम (फ - مذ) क्रिम

कृमि (Krimi) (कुरमी) कीट (Kít)

कीड़ा (Kīṛa) (کیڑا)

क्रम फरमा (عف - ص)

KARAM-FARMA क्रम फरमा

मित्र (Mitr) (متر) دوست (Dost)

क्रम कश (ف - ص)

KIRM-KUSH क्रिम कुश

कृमि नाशक (Krimi nāshak) (कुरमी)

जरासीम कुश (Jarásim kush)

(जरआسیم کھش)

क्रो फर (عف - مذ)

KAR,RO-FAR क्रो फर

वैभव (Vaibhav) (वैभव) शानशौकत

(Shán shaukat) (شان شوکت)

KURA कुरा (ع - مذ) کره

वर्तुल (Vartul) (ورتل) मंडल (Mandal)

गोला (गोला) पिंड (Pind) (मंडल)

(Gola)

کره آتش (عف - مذ)

KURA-E-ÁTASH कुरह आतश

अग्नि मंडल (Agni mandal) (اگنی)

कुरह नार (Kurae nár) (کوره نار) (मंडल)

کره ارض (ع - مذ)

KURA-E-ARZ कुरह अरज़

भूमंडल (Bhú mandal) (بھو منڊل)

ज़मीन का गोला (Zamín ka gola) (زمین کا گولا)

(کا گولا)

2. भिन्न (Bhin,n) बह संख्या जो
एक से कम हो (Voh sankhya jo ek
se kam ho) وہ سنگھیا جو ایک
سے کم ہو

KASRAT कसरत (ع - مش)

व्यायाम (Vyáyám) वर्जिश (Varzish)

KASAL कसल (ع - مذ)

1. आलस्य (Álas,yya) काहिली (Káhili)
2. शिथिलता (Shithilata) थकन (Thakan)

कसल मन्द (ع - ص)

KASAL-MAND कसल मन्द

1. आलस (Álas) आलसी (Álasi)
2. श्रान्ति (Shránti) थका हुआ (Thaka hua)

KISVAT क़िस्वत (ع - مش)

1. वस्त्र (Vasttr) लिबास (Libás)
2. नापितपेटिका (Nápit petika) नाई की पेटो (Náyi ki peti)

क़शادकी (ف - مش)

KUSHÁDAGI कुशादगी

विस्तार (Vistár) फैलाव (Phailáo)

KAS कस (ف - مذ)
व्यक्ति (Vyakti) شخص (Shakhs)

کسادبازاری (ف - مش)

KASÁD-BÁZÁRI کساد بازاری

व्यापार मंदता (Vyápár mandata) منداین (Manda pan)

کسالت (ع - مش)

KASÁLAT کسالت

आलस्य (Álassya) सुस्ती (Susti)

KASB कसब (ع - مذ)

1. उपाजन (Upárjan) तहसील (Tabail)
2. उद्यम (Uddyam) पेशा (Pesha)
3. वेश्यावृत्ति (Vesh,shya vritti) कमائی (Kamáyí)

KASBI कस्बी (ف - مش)

1. वह इल्म जो मेहनत करने से हासिल हो (Voh ilm jo mehnat karne se hásil ho) وہ علم جو محنت سے حاصل ہو
2. गणिका (Ganika) वेश्या (Vesh,shye) طوائف (Taváif)

KASR कसर (ع - مش)

1. खंडन (Khandan) तोड़ना (Toṛna)

کشت و خون (ف - مذ)

KUSHTO-KHÚN کُشتو خُون

1. رکت پات (Raktpát رکت پات)
خون دیزی (Kháurezi خُورِجِی)

2. یُدد (Yud,dh یُدد) لَڑائی (Laráyí لَڑائی)
جنگ (Jang جنگ)

KUSHTA کُشتا (ف - ص)

1. ہت (Hat ہت) نہت (Nihat نہت)
مقتول (Maqtúl مقتول)
2. ہسم (Bhasm ہسم) دھات کا
دھات (Dhát ka kushta دھات کا کُشتا)

KASHTI کشتی (ف - مٹ)

- نौ (Nau نؤ) نौका (Nauka نؤکا)
तरणी (Tarani تَرَنی) पोत (Pot پوت)
नाव (Náo ناؤ)

KUSHTI کُشتی (ف - مٹ)

- नियुद्ध (Niyud,dh نیہد) बाहु युद्ध (Báhu yuddh باہوید)
मल्ल युद्ध (Mal,l yuddh ملید)
दो पहलवानों की लड़ाई (Do pahalvānon ki laráyí دو پہلوانوں کی لڑائی)

کشتی بان (ف - مذ)

KASHĀN کاشاں

- नाविक (Návik ناوک) नौ चालक (Nauchálak نؤچالک)
कर्णधार (Karndhár کَرَن دھار) मल्लाह (Mal,láh مللاہ)

KUSHĀDA کُشاذا (ف - ص)

- विस्तृत (Vistrit وِستَرِت) विशाल (Vishál وِشال)
वसीत्र (Vasí, वसيع)

کشا کش (ف - مٹ)

KASHĀKASH کَشاکَش

1. संघर्ष (Sangharsh سَن گُهرش)
खेंचा तानी (Khēncha tāni کھینچا تانی)
छीना झपटी (Chhīna jhapti چھینا جھپٹی)
2. कष्ट (Kasht کُشت) दुखः (Dukh دُکھ)
तकलीफ (Taklīf تکلیف)

کشان کشان (ف - ص)

KASHAN-KASHAN کَشَا کَشَا

- बलात् (Balāt بَلات) जबर दस्ती (Zabar dasti زَبَر دِستی)
खींचते हुए (Khīnch- te hue کھینچتے ہوئے)

کشانش (ف - مٹ)

KUSHĀISH کُशाيش

1. विस्तार (Vistār وِستار) वृद्ध (Vridddhi وُردھی)
वृद्धि (Vridddhi وُردھی) बरकत (Barakat بَرکت)

KISHT کِشت (ف - مٹ)

1. कृषि (Krishi کُرشِی) खेती (Kheti کھیتی)
2. शतरंज की 'शह' (Shatranj ki 'shah' شَطْرَنْج کی 'شہ')

2. अवज्ञा (Avaggya) नाकरमानो
(Ná farmáni) نافرومانی

3. कृतघ्नता (Kritaghnata) कृत्तुता
कुफ्राने नेमत (Kufráne nemat)
(कफ्रान नेमत)

KUFRÁN कफ्रान (ع - مذ)
अकृतघ्नता (Akritaggyata) अकृत्तुता
कृतघ्नता (Kritaghnata) कृत्तुता
नाशुकरी (Náshukri) ناشکری

KAFSH कफ़श (ف - مث)
पादत्र (Pádattr) पादुका
(Páduka) जूता (Júta) جوتة
कफ़श दोर (ف - ص)

KAFSH-DOZ कफ़श दोज़
चर्मकार (Charm kár) चर्मकार
कार (Paduká kár) मोची
(Moohi) موچی

KAFAN कफन (ع - مذ)
मृत चेल (Mritohel) मृतक
वस्त्र (Mritak vastr) (मृतक वस्त्र)
मुरदे को लपेटने का कपड़ा (Murde ko
Lapetne ká kapra) مردے کو لپیٹنے
(का कपड़ा)

KAFÍL कफ़ील (ع - ص)

1. प्रति भूत (Prati bhút) प्रतिभूत
ज़ामिन (Zámín) ضامن

2. पालक पोशक (Pálak poshak) पालक
परवरिश कृनिन्दा (Par-
varish kuninda) پرورش کنندة

2. फेन (Phen) झग (Jhág)
(ज़हाग)

KAFFÁRA कफ़ारा (ع - مذ)
प्रायश्चित (Práyashchit) پرايشچیت
गुनाह से पाक होने का अमल (Gunáh
so pák hone ka amal) گناه سے پاک
हونے کا عمل

KAFÁLAT कफ़ालत (ع - مث)

1. प्रतिभूति (Pratibhúti) प्रतिभूति
ज़मानत (Zamánat) ضمانت
2. भरणपोषण (Bharanposhan) भरण
परवरिश (Parvarish) پرورش

KIFÁYAT कफ़ायत (ع - मथ)

1. पर्याप्ति (Paryápti) पर्याप्ति
होना (Káfi hona) کافی ہونا
2. न्यूनता (Nyúnata) کمی
(Kamí)
3. अतिरिक्ता (Atirikata) (अतिरिक्ता)
वचत (Bachat) بیچت

कफ़ायत शमार (ع - ص)

KIFÁYAT-SHÍAR कफ़ायत शिआर

स्वल्प व्ययी (Swalp vyayi) (سولپ ویئی)
मित व्ययी (Mitav,vyáyí) (میتو ویئی)
जुज़ रस (Juz ras) جزر رس

KUFR कफ़र (ع - مذ)

1. अधर्म (Adharm) (अधर्म)
यत (La maz,habiyat) (لامذہبیّت)

7. वार्तालाप (Vartálap वार्तालाप)
गुफ्तुगू (Guftugu गुफ्तुगू)

KALÁN कलान (क - ल - न) कलां

1. ज्येष्ठ (Jyeshth ज्येष्ठ) उम्र में बड़ा
(Umr meñ barā उम्र में बड़ा)
2. श्रेष्ठ (Shreshth श्रेष्ठ) अजीम
(Azīm अजीम)
3. प्रलंब (Pralamb प्रलंब) लंबा
(Lamba लंबा)

KULÁH कुलाह (क - ल - ह) कलाह

1. टोपी (Topi टोपी)
2. मुकुट (Mukut मुकुट) ताज (Tāj ताज)

KALB कल्ब (क - ल - ब) कल्ब
कुक्कुर (Kuk,kur कुक्कुर) श्वान
(Shwān श्वान) कुत्ता (Kutta कुत्ता)

KULFAT कुल्फत (क - ल - फ - त) कल्फत
दुःख (Dukh दुःख) क्लेश (Klesh क्लेश)
तकलीफ (Taklīf तकलीफ)

KILK किल्क (क - ल - क) किल्क
लेखनी (Lekhāni लेखनी) कलम
(Qalam कलम)

KALIMA कलिमा (क - ल - म - इ - अ) कलिमा

1. शब्द (Shabd शब्द) लफ्ज़ (Lafz लफ्ज़)
2. वचन (Vachan वचन) बात (Bāt बात)
3. वाक्य (Vākya वाक्य) जुम्ला
(Jumla जुम्ला)

KUL कुल (क - ल - उ) कुल

1. समग्र (Samaggr समग्र) समस्त
(Samast समस्त) सर्व (Sarv सर्व)
सकल (Sakal सकल) सब
(Sab सब)
2. प्रत्येक (Pratyek प्रत्येक) हरेक
(Harek हरेक)
3. संपूर्ण (Sampūrñ संपूर्ण) पूरा
(Pūra पूरा)

कलाग (क - ल - अ - ग) कलाग

KU(A)LĀQH कु (क) लारा
काकोल (Kākol काकोल) डोम काक
(Dom kāk डोम काक) जंगली कौआ
(Jangali kau,ā जंगली कौआ)

KULĀL कुलाल (क - ल - अ - ल) कुलाल
कुम्भकार (Kumbh kār कुम्भकार)
कम्हार (Kumbhār कम्हार)

KALĀM कलाम (क - ल - अ - म) कलाम

1. कथन (Kathan कथन) बात (Bāt बात)
2. वाक्य (Vak,kya वाक्य) जुमला
(Jumla जुमला)
3. कविता (Kavita कविता) शाहरी
(Shāiri शाहरी)
4. आपर्त्ति (Āpatti आपर्त्ति) एतिराज़
(Etirāz एतिराज़)
5. प्रवचन (Pravachan प्रवचन) कौल
(Qaul कौल)
6. संदेह (Sandeh संदेह) शक (Shak शक)

KAM کم (ف - ص) کم
 अल्प (Alp) ईषत् (Ishat) अल्प (Alp)
 न्यून (Nyún) थोड़ा (Thoṛa)

کم اصل (ع - ص)

KAM-ASL कम अस्ल

1. अकुलीन (Akulín) ग़ैर शरीफ
 (Ghair sharif)

2. अधम (Adham) ज़लील
 (Zalíl)

KAMÁL कमال (ع - مذ)

1. गुण (Gun) वरक (Vasf)

2. चमत्कार (Chamatkár) (چمندر)

अजुबा पन (Ajúba pan)

3. विशेषता (Visheeshata) (وشیشتا)

ख़ुसूसियत (Khusúsiyat) (خصوصیت)

4. अत्यंत (Attyant) बहुत
 (Bahut)

5. शिल्प (Shilp) कला (Kala)
 हुनर (Hunar)

6. पूर्णता (Purnata) तकमील
 (Takmil)

7. पराकाष्ठा (Parákáshtha) (پراکشتھا)
 آخری حد (Ákhiri had) (حد)

KAMÁN कमान (ف - مٹ)

धनुष (Dhanush) चाप (Cháp)

धन्वा (Dhanva) शरासन (Sharásan)

कामुक (Kár-muk) (کامک)

धनु (Dhanu) (دھنو)

कौस (Qaus) (کوس)

1. मुसलमानों का एक धर्म मंत्र (Musal-
 mánon ka ek dharm manttr)
 مسلمانوں کا ایک دھرم मन्त्र

KULÚKH कुलूख (ف - مذ)
 मृत्पिंड (Mrítbind) लोष्ठ (Loashth)
 डेला (Dhela)

KALLA कला (ف - مذ)

1. कपाल (Kapál) खोपड़ी
 (Khopṛi)

2. हनु (Hanu) जबड़ा (Jabṛa)

کلیات (ع - مذ)

KUL,LIYÁT कुलियात

1. कलिये की जमे दिकهو 'कलिये'

2. किसी शाहर की तमाम कविता का संग्रह
 (Kisi sháir ki tamám kavita ka sangrah)
 کسی شاعر کی تمام (کوتا کا سنگره)

KILÍD किलिद (ف - مٹ)
 कुंचिका (Kunchika) कुंजी
 (Kunji)

KUL,LIYA कुलिया (ع - مذ)
 व्यापक नियम (Vyápak niyam)
 عام काइदा (Ám qáida)
 قاعده

کلیه (ع - ص)

KUL,LIYATAN कुलियतन
 सर्वथा (Sarvatha) बिल्कुल
 (Bilkul)

मित भुक्त (Mit bhukt मित भुक्त)
मिताहार (Mitáhár मिताहार)
(Kam khurák कम खुराक)

KAMAR कमर (क - म - र)

कटि (Kati कटि) लंक (Lank लंक)
कटि देश (Kati desh कटि देश)

कमरबन्ध (क - म - र - ब - न - ध)

KAMAR-BASTA कमर बस्ता

बद्धपरिकर (Baddh parikar बद्ध परिकर)
कटि बद्ध (Katibaddh कटि बद्ध)
तत्पर (Tatpar तत्पर) तैयार (Tayár तैयार)
(Mustaid मुस्तैद)

कमरबन्द (क - म - र - ब - न - द)

KAMAR-BAND कमर बन्द

1. कटि बन्ध (Kati bandh कटि बन्ध)
पटका (Patka पटका)
2. नीवी (Nívi नीवी) इज़ार बन्द
(Izárband इज़ार बन्द)

कमरबन्दी (क - म - र - ब - न - द - य)

KAMAR-BANDI कमर बन्दी

सेना का वर्दी और हथियार से लैस होना
(Sena ka vardi aur hathiyar se lais hona सेना का वर्दी और हथियार से लैस होना)

KAM-ZOR कमज़ोर (क - म - ज - ओ - र)

निर्बल (Nirbal निर्बल) अशक्त (Ashakt अशक्त)
बलहीन (Bal hín बलहीन)
शक्तिहीन (Shakti hín शक्तिहीन)
नाताक़त (Ná táqat नाताक़त)

कमान्छे (क - म - अ - न - छे)

KAMÁNCHA कमान्चा

1. धनुही (Dhanuhi धनुही) छोटी
कमान (Chhoti kamán छोटी कमान)
2. लोहे की कमान (Lohe ki kaman लोहे की कमान)

कमानदार (क - म - अ - न - द - आ - र)

KAMÁN-DÁR कमानदार

1. धनुर्धर (Dhanur dhar धनुर्धर)
तीर अन्दाज़ (Tír andáz तीर अन्दाज़)
2. सेनापति (Sena patí सेनापति)
सिपह सालार (Sipah sálár सिपह सालार)

कमिश्त (क - म - इ - श - त)

KAM-BAKHT कम बख्त

हत भाग्य (Hat bhággya हत भाग्य)
भाग्य हीन (Bhággya hín भाग्य हीन)
बद किस्मत (Bad qismat बद किस्मत)
कम चोस्ले (क - म - च - ओ - स् - ले)

KAM-HAUSALA कम हौसला

निरुत्साह (Nírutsáh निरुत्साह)
(Hatotsáh हतुत्साह) पस्त हिम्मत
(Past himmat पस्त हिम्मत)

कम खर्च (क - म - ख - र्च)

KAM-KHARCH कम खर्च

मित व्ययी (Mitav vyayi मित व्ययी)
स्वलप व्ययी (Swalp vyayi स्वाल्प व्ययी)
(Juz ras जुज़ रस) (व्ययी)

कम खोर (क - म - ख - ओ - र)

KAM-KHOR कम खोर

मित भोजी (Mit bhoji मित भोजी)

2. पार्श्व (Pārshwa) पहलू (پارشو)
(Pablu)

3. तट (Tat) किनारा (Kināra)
(کناره)

KANÁRA कनारा (ف - مذ)

1. तट (Tat) कूल (Kúl) साहिल (Sábil)
(کول)

2. पार (Pár) छोर (Chhor) (پار)

3. पृथक्ता (Prithakta) अला-
हिदगी (Aláhidagi)

4. अंत (Ant) अखीर (Akhír)
(انته)

کناره کشی (ف - مٹ)

KANÁRA-KASHI कनारा कशी

1. विरक्ति (Virakti) अलाहिदगी:
(Aláhidagi)

2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich,
chhed) कता-
तअल्लुक (Qata ta,alluq) قطع
(تعلق)

KAN,NÁS कनास (ع - مذ)

1. भाड़ू देने वाला (Jhāru dene vála)
मेहतर (Mehtar)
(مهتر)

2. फाँसी देने वाला (Phānsi dene vála)
जल्लाद (Jallād)
(جلاد)

KINÁYA किनाया (ع - مذ)

1. इंगित (Ingít) इशारा
(Ishāra)

2. व्यंजना (Vyanjana) इस्ति-
आरा (Isti,āra)

2. दोष (Dosh) ऐब (Aib)
(عیب)

4. त्रुटि (Truti) भूल (Bhúl)
(بھول)

KAM-YÁB कमयाब (ف - ص)

दुष्प्राप्य (Dush práppya)

दुर्लभ (Durlabh) मुश्किल से

मिलने वाली चीज (Mushkil se milne

váli chíz) مشکل سے ملنے والی چیز

KUMÁIT कुमैत (ع - ص)

सियाही माइल सुर्ख रंग का घोड़ा (Siyáhi

máilsurkh rang ka ghōṛa) سیاهی

सुरंग (Surang) (سورنگ)

(Surang)

KAMÍN कमीन (ع - مذ)

1. घात (Ghát) ताक (Ták)
(تاک)

2. दुश्मन की घात में छुप कर बैठने को

जगह (Dushman ki ghát men ohhup

kar baithne ki jagah) دشمن کی

گھات میں چھپ کر بیٹھنے کی

جگہ)

کمین گاہ (عف - مٹ)

KAMÍN-GÁH कमीनगाह

دیکھو 'کمین' نمبر ۲

KAMÍNA कमीना (ف - ص)

पामर (Pámar) अधम (Adham)

(निच) नीच (Ních)

KA(I)NÁR क(कि)नार (ف - مٹ)

1. क्रोड (Krod) गोद (God)

(کود)

KUNISHT कुनिश्त (ف - مذ) کنشت

अग्निशाला (Agnishāla) (اگنی شالا)

आतश कदा (Ātash kada) (آتش کده)

KUNGURA कुंगुरा (ف - مذ) کنگره

कलश (Kalaash) (کالاش) अंड (And) (اند)

गुंबद (Gumbad) (گلمبد)

KUN,H कन्ह (ع - م) کنه

मर्म (Marm) (مرم) तत्व (Tattwa) (تتو)

भेद (Bhed) (بهد)

KANÍZ कनीज़ (ف - م) کنیز

परिचारिका (Parichārika) (پرچارکا) दासी

(Dāsi) (داسی) सेविका (Sevika) (سیوکا)

लौंडी (Laundi) (لوندی)

KU कू (ف - مذ) کو

‘دیکھو’ کوچه

KAVÁIF कवाइफ (ع - مذ) کوائف

کیفیت کی جمع

1. समाचार (Samāchār) (سماچار) हालात

(Hālat) (حالات)

2. घटनायें (Ghatnāyen) (گھٹنائیں)

हादसे (Hādise) (حادثے)

KU-BA-KU कूबकू (ف - ص) کوبه کو

गली गली (Galigali) (گلی گلی) कूचा

बकूचा (Kūcha ba kūcha) (کوچه بکوچه)

KOTÁH कोताह (ف - ص) کوتاه

1. लघु (Laghu) (لکھو) ह्रस्व (Hras,swa)

(Chhota) (چھوٹا) छोटा (هرو)

2. अल्प (Alp) (الپ) न्यून (Nyūn)

(Thorā) (تھورا) थोड़ा (نہوں)

KUNJ कुंज (ف - مذ) کنج

एकांत (Ekānt) (ایکانت) कोना (Kona)

गोशा (Gosha) (گوشه) (کونا)

KUNJAD कुंजद (ف - م) کنجد

तिल (Til) (تلی) तिली (Tili) (تلی)

کنجشک (ف - م)

KUNJISHK कुंजिशक

चटक (Chatak) (چٹک) कलविक

(Kalvink) (کلونک) गौरैया (Gauraiya)

(گوریا)

KUND कुन्द (ف - ص) کند

1. मंद (Mand) (مند) सुरत (Sust)

(سست)

2. कुंठ (Kunth) (کنٹھ) कुण्ठित (Kunthit)

(موتھرا) मोथरा (Mothra) (کنٹھت)

کند ذهن (ع - ص)

KUND-ZAHN कुन्द जह्न

कुंठित बुद्धि (Kunthit buddhi) (کنٹھت)

मंद प्रतिभ (Mand pratibh) (بدھی)

बद जह्न (Bad zahn) (مند یرتبہ)

(بد ذهن)

KANDA कन्दा (ف - ص) کنده

अंकित (Ankit) (انکت) खुदा हुआ

(Khuda hua) (کھدا هوا)

KUNDA कुन्दा (ف - مذ) کنده

मोटो लकड़ी का टुकड़ा (Moti lakṛi ka)

tukṛa) (موتی لکڑی کا ٹکڑا)

KANZ कन्ज़ (ع - مذ) کنز

निधि (Nidhi) (ندی) कोश (Kosh)

(Kḥazāna) (خزانہ) खज़ाना (کوش)

KAUKAB کؤکب (ع - مذ) کؤکب
نکھتر (Nakohhattar) تارا
(Tāra) (تارا)

کوکنار (ف - مذ)

KOKNÁR کؤکنار

پوستے کی بوندی (Poste ki bondi) پوسٹے
خاش خاش کا پوسٹ (کے) پونٹی
(Khashkhāsh ka post) خاشخاش کا
(پوسٹ)

KAUNAIN کؤنن (ع - مذ) کؤنن
اُبھ لؤک (Ubbai lok) اُبھ لؤک
دُنیا اور آخرت (Dunya aur
ākhirat) (دُنیا اور آخرت)

KOH کؤہ (ف - مذ) کؤہ
بھدر (Bhūdhar) بھدر (پروٹ) (Parvat)
اَدِری (Adri) اَدِری (اَدِری) (Adri)
اَچل (Achal) اَچل (اَچل) (Achal)
مہی دہر (Mahīdhar) مہی دہر (مہی دہر)

کؤہ آتش فشان (ف - مذ)

KOHE-ÁTASH-FISHÁN

کؤہ آتاش فیشاں

جوالا (Jwāla mukhi) جوالا
(مکھی)

KOHÁN کؤہان (ف - مذ) کؤہان
کُکُڈ (Kukud) کُکُڈ یا بیل کی
پِٹ کا کُکُڈ (Unt ya bail ki pīth)
اُونٹ یا بیل کی پِٹ کا (ka kūbar)
(کوب)

KÚZA کؤزا (ف - مذ) کؤزا
مڑکنس (Mritkans) مڑکنس
آبھورا (Áb khora) آبھورا

کؤزہ گر (ف - مذ)

KÚZA-GAR کؤزا گر

مڑکر (Mritkar) مڑکر
کسگار (Kasgar) کسگار (کسگار)
کُہار (Kumbār) کُہار (کسگر)

KÚS کؤس (ف - مذ) کؤس
دُندوبھی (Dundubhi) دُندوبھی
نقارہ (Naqqāra) نقارہ (دھونسا)
(Dhaunsa)

KOSHÁN کؤشاں (ف - ص) کؤشاں
پریتن (Prayatn shīl) پریتن
کوشش میں لگا ہوا (Koshish
men laga hua) (کوشش میں لگا ہوا)

KOSHISH کؤشش (ف - ص) کؤشش
پریتن (Prayatn) پریتن
چوٹا (Choshta) چوٹا (پریاس)
(Prayās) چوٹا (پریاس)
دور دھوپ (Daurdhūp) دور دھوپ
(چیشٹا)

KOSHAK کؤشک (ف - مذ) کؤشک
پراساد (Prásad) پراساد
بھوان (Bhavan) بھوان
(محل) (Mahal) (محل)

KOFT کؤفت (ف - ص) کؤفت

1. سنتاپ (Santāp) سنتاپ
گھٹن (Ghutan) گھٹن (Chhobh)

2. دُکھ (Dukh) دُکھ
کلیش (Klesh) کلیش
(Taklīf) (تکلیف)

(Kolaḥal شور گول (Shor
ghul شور گل)

کوه پیم (ف - ص)

KOH-PAIMA کوه پیم

پربتاروہی (Parvatárohi)

پہاڑ کی کڑواہی نا پنے والا (Pahār
ki ūchāyi nāpne vála

پہاڑ کی (اوندھائی ناپنے والا)

کوهستان (ف - مذ)

KOHISTÁN کوہستان

1. پربتویہ (Parvatīya desh)

پہاڑی ملک (Pahāri
mulk)

2. پربت مالا (Parvat mālā)

پہاڑوں کا سلسلہ (Pahāron
ka silsila)

KOH-KAN کوہکن (ف - ص)

1. پربت بیدی (Parvat bbedi)

پہاڑ کاٹنے والا (Pahār
kātnē vála)

2. 'شیریں' کے پرمی 'فرہاد' کا لکھ

(Shīrīn' ke premi 'Farhād' ka
laqab شیریں کے پرمی فرہاد کا لقب)

KAHÁNAT کہانت (ع - مٹ)

1. شکون وچارنا (Shakun vichārna)

(شکون وچارنا)

2. بھویشہ کی بات باتانا (Bhavishh,

shya ki bát batāna بھویشہ کی بات باتانا)

KUHRÁM کھرام (ا - مذ)

ہاھاکار (Hahakar)

KAH-RUBA کھربا (ف - مذ)

ترن مانی (Trin mani)

ایک پتھر (Ek pat,thar jo ghás ko

apni taraf khenchta hai

(جو گھاس کو اپنی طرف کھینچتا ہے)

کھکشان (ف - مٹ)

KAH-KASHÁN کھکشاں

آکاش گंगा (Ákash ganga)

بھرا (B ad,dra)

پہا (Ohháya ath)

کھن - ال (ف - ص)

KUHAN-SÁL کھن سال

1. پورانا (Purátan)

پورا (Purána)

2. وریو (Vayo vriddh)

بڑا (Búrha)

جرات (Jarat)

کھنا (ف - مٹ)

KUHNA کھنا

1. پورانا (Purátan)

پورا (Purána)

2. جیرو (Jirn)

بوسیدا (Bosída)

کھنگی (ف - ص)

KUHNAGI کھنگی

1. پوراتوا (Purátattwa)

پورانپن (Purána pan)

2. جیرو (Jirnata)

پھاتا پھاتا (Phata purána pan)

پھاتا پھاتا (Phata purána pan)

KAIF कैफ (ع - مذ) کیف

1. मादकता (Mádakata नशा (Nasha نشه)
2. मत्तता (Mat, tatá मत्तता (Masti مستي)

کیفر کردار (ف - مذ)

KAIFARE-KARDÁR कैफरे करदार
कर्म दंड (Karm dand کرم دند) बुरे
काम की सजा (Bure kám ki saza برے
کام کی سزا)

کیفیت (ع - مٹ)

KAIFI(I)YAT कैफ़ि (फी) यत

1. विवरण (Vivaran ववरण) तफ़सील (Tafsil تفصیل)
2. अवस्था (Avaatha اوستھا) हालत (Hálat حالت)
3. मत्तता (Mat tata मत्तता) वजद (Vajd وجد)

KÍMIYA कीमिया (ع - مذ) کیمیا

1. रसायन (Rasáyan रसायन) ज़र सज़ी (Zar sázi زرسازی)
2. रसायन विज्ञान (Rasáyan viggyán रसायन وکیان) کیمیاۓتری (Chemistry کیمستری)

کیمیاگر (ع - ص)

KÍMIYA-GAR कीमियागर
रसायनज्ञ (Rasáyanaggya راساینگیه)
ज़रसाज़ (Zar sáz زر ساز)

KINA क़िना (ف - مذ) کینه

1. कपट (Kapat कैपट) छल (Chhal

کینه مشق (ع - ص)

KUHNA-MASHQ कुहना मश्क
अभ्यस्त (Abh, bhyast ابھیسست) क्षिप्र
हस्त (Chhippr hast چھپرہست) मश्शाक
(Mashsháq مشاق)

کہولت (ع - مٹ)

KUHÚLAT कुहूलत
वृद्धावस्था (Vridhdhávastha وردھاوستھا)
जरा (Jara چرا) बुढ़ापा (Buḥápa
برھاپا)

KAIYÁD कैयाद (ع - مذ) کياد
वंचक (Vanchak ونچک) छली
(Chhalli چھلی) धोकेबाज़ (Dhoke báz
دھوکے باز)

KAID कैद (ع - مذ) کيد
छल (Chhal چھل) कपट (Kapat
کپٹ) फरेब (Fareb فریب)

KER केर (ف - مذ) کير
शिरन (Shishn شیشن) लिंग (Ling
لنگ) आलत (Álat آلت)

KÍSA कीसा (ف - مذ) کيسه
थैली (Thaili تھیلی) जेब (Job جيب)

KESH केश (ف - مذ) کیش

1. मत (Mat मत्त) धर्म (Dharm
مشرّب) मशरब (Mashrab مشرب)
2. स्वभाव (Swabbáo سوبهاؤ) प्रकृति
(Prakṛiti پركړوتي) आदत (Ádat
عادت)

3. गुण (Gun گون) सिकत (Sifat
صفت)

کینہ پرور (ف - ص)

(فریب Fareb) کرے (چہل)

KĪNA-PARVAR کینا پور

2. دھوپ (Dwesh دوش) دھوہ (Droh)

1. دھوپ (Dweshi دوشی) بھڑی (Bughzi بغزی)

(بغض Bughz) بھڑی (دروہ)

2. شत्रु (Shatru شتر) دشمن (Dushman دشمن)

3. شत्रुता (Shatruta شتروتا) دشمنی (Dushmani دشمنی)

گ

گاؤ میش (ف - مٹ)

گام (ف - مذ) گام (GÁM)

GÁO-MESH गाव मेश

विक्रम (Vik,krám) डग (Dag) कदम (Qadam) قدم

महिषी (Mahishi मेहिषी) भैंस (Bhains) (بھینس)

GÁM ZAN गामजन (ف - ص)

GÁH गाह (ف - مٹ)

1. शीघ्रगामी (Shighr gámi) शिघर (Tezrau तेजरो) (गामी)

1. कदाचित् (Kadá chit) कभी (Kabhi)

2. स्थान (Isthán) जगह (Jagah) (استهان)

2. गमन कर्ता (Gaman karta) कमन (Chalne vála) चलने वाला (कर्टा)

ان معدوں میں مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'عید گاہ'

3. समय (Samai) काल (Kál) (سے) (وقت Vaqt)

GÁO गाव (ف - مٹ) गो (Go) गाय (Gáo) (گے)

ان معدوں میں مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'ستکر گاہ'

GÁO-DUM गाव दुम (ف - ص) शुंडाकार (Shundákár) मख (Makhrúti) (مخروطی)

گاہ گاہ (ف - مٹ)

گاؤ کشی (ف - مٹ)

GÁH-GÁH गाह गाह

GÁO-KUSHI गाव कुशी

यदा कदा (Yada kada) कभी (Kabhi kabhi) (يداكدا) (كभी كभी)

गो बध (Go badh) ज़बीहा गाव (Zabíha gáo) (فبھه) (گاو)

GADA-GAR گداگر (ف - ص) گداگر
 भिक्षुक (Bhikshuk) (بھیکچھک) فقیر
 (Faqir)

GAR گر (ف - ف) گر
 اگر کا مستخف

1. यदि (Yadi) (یدی) जो (Jo) (جو)
2. बनाने वाला (Banāno vala) (بنانے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'کوزہ گر'

3. स्वामी (Swāmi) (سوامی) मालिक (Málík) (مالک)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'توانگر'

GIRÁMI गिरामी (ف - ص) گرامی

1. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)
2. महान् (Mahān) (مہان) अज़ीम (Azīm) (عظیم)

گرامی نامہ (ف - مذ)

GIRÁMI-NÁMA गिरामी नामा

- कृपा पत्र (Kripa pattr) (کریا پتر)
- शुभपत्र (Shubh pattr) (شبہ پتر)
- बाला नामा (Válá náma) (والا نامہ)

گراں (ف - ص)

GI(A)RÁN गि (ग) रां

1. अर्घ्य (Arghya) (ارگھیہ) बहु मूल्य (Bahumūllya) (بہومولہ) महंगा (Mahānga) (مہنگا)

GÁHE गाहे (ف - مٹ) गाहे
 कदाचित् (Kadāchit) (کداچت) कभी (Kabhi) (کبھی)

گاھے گاھے (ف - مٹ)

GÁHE-GÁHE गाहे गाहे

यदा कदा (Yada kada) (یادا کدا) कभी (Kabhi) (کبھی)

कभी (Kabhi kabhi) (کبھی کبھی)

GABR गब्र (ف - مذ) गब्र

अग्नि पूजक (Agni pūjak) (اگنی پوجک)

आतश परस्त (Átash paraast) (آتھ پورست)

GADA गदा (ف - مذ) गदा

भिक्षुक (Bhikshuk) (بھیکچھک) मंगा (Bhikh manga) (بھیکہ ملگا)

मंगा (Bhikh manga) (بھیکہ ملگا)

کداخته (ف - ص)

GUDÁKHTA गुदाख्ता

द्रवी भूत (Dravi bhút) (دروی بھوت)

पिघला हुआ (Pighla hua) (پگھلا ہوا) गला (Gala hua) (گلا ہوا)

गला हुआ (Gala hua) (گلا ہوا)

GUDÁZ गुदाज़ (ف - مذ) गुदाज़

1. द्रवण (Dravan) (درون) पिघलाव (Pighláv) (پگھلاؤ)

2. मृदुलता (Mridulata) (مردلتا) नर्मो (Narmi) (نرمی)

3. मांसल (Mānsal) (مانسل) पुरगोश्त (Purgosht) (پورگوشت)

4. पिघलाने वाला (Pighlāne vāla) (پگھلانے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا آخری
 جز ہو کر آتا ہے جیسے 'آهن گداز'

آخری جزو ہو کر معنی دیتا ہے
جیسے 'جہاں گرد'

GIRD گرد (ف - مذ) گرد

1. آس پاس (Ás pás) (آس پاس)
2. چاروں طرف (Cháron taraf) (چاروں طرف)
3. ورتلاکار (Vartula kár) (ورتلاکار)

گول (Gol)

GIRDÁB گرداب (ف - مذ) گرداب

- آوارتہ (Ávart) (آوارتہ) جلاوڑت (Jalávart) (جلاوڑت) کلنکور (Kalan kur) (کلنکور) بھنور (Bhanvar) (بھنور)

گرداگرد (ف - ص)

GIRDÁGIRD گردا گرد

1. چتردک (Chaturdik) (چتردک)
2. چاروں طرف (Cháron taraf) (چاروں طرف)

گردباد (ف - مذ)

GA (I) RD-BÁD گ (گ) د باد

- وات چاکر (Vát chak,kr) (وات چاکر) واتاوارت (Váta vart) (واتاوارت) چاکروات (Chak,kr vát) (چاکروات) واتیا (Váttya) (واتیا) بگولا (Bagúla) (بگولا)

گردپوش (ف - مذ)

GARD-POSH گرد پوشا

- آوارن پریٹھ (Ávaran prishth) (آوارن پریٹھ) مل پریٹھ (Mal prishth) (مل پریٹھ) کیتا کی جیلڈ پر لپٹا (Kitáb ki jild par lipta hua kálhaz) (کتاب کی جلد پر لپٹا ہوا کاغذ)

2. گورو (Guru) (گورو) भारी (Bhári) (بھاری) वज़नी (Vazni) (وژنی)

کراں بھا (ف - ص)

GIRÁN-BAHA گراں بھا

- بھو مولیہ (Bahumúlyya) (بھو مولیہ) مولیہ وان (Múlyya ván) (مولیہ وان) بھش کرمات (Besh qímat) (بھش کرمات)

کراں فروش (ف - ص)

GIRAN-FAROSH گراں فروش

- مہاڱا بے چنے والا (Mahaṅga bechne vála) (مہاڱا بے چنے والا)

GIRÁNI گرا نی (ف - مٹ)

1. ساماڱھیہ (Sámárgghya) (ساماڱھیہ) مہاڱائی (Mahaṅgáyi) (مہاڱائی)
2. گوروتا (Gurúta) (گوروتا) भारी पन (Bhári pan) (بھاری پن)
3. آپاچ (Apach) (آپاچ) बद हजमी (Bád hazmi) (بدهضمی)

GURBA گربہ (ف - مٹ)

- مارجاری (Márjári) (مارجاری) بیللی (Billi) (بیلی)

GAR-CHE گرچہ (ف - ص)

- یادیپی (Yaddyapi) (یادیپی) अगरचे (Agarche) (اگرچہ)

GARD گرد (ف - مٹ)

1. راج (Raj) (راج) धूलि (Dhúl) (دھولی) धूल (Dhúl) (دھول)
2. فیرنے والا (Phirne vála) (فیرنے والا) ان معلون میں مرکبات کا

گرفت (ف - مٹ)

GIRI(A)ET گیر(ر) پت

1. ग्रहण (Grihan گریهن) पकड़ (Pakar پکڑ)

2. पूछ ताँच (Púchh tánochh پوچھ تانچھ) मूआखड़ा (Muákhaza مواخذہ)

GIRIFTÁR گیر پتار (ف - ص)

1. आबद्ध (Ábad,dh آبدھ) बंदी (Bandi بندی) कैद (Qaid قید)

2. ग्रस्त (Grast گریست) मुब्तला (Mub-tala مبتلا)

3. आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक (Áshiq عاشق)

گرفتگی (ف - مٹ)

GIRIFTAGI گیر پتگی

1. अप्रसन्नता (Apprasannata अप) ना खुशी (Na khushi ناخوشی)

2. आसक्ति (Ásakti آسکتی) प्रेम (Prem پریم) इश्क (Ishq عشق)

GURG گرگ (ف - مٹ) गुर्ग

वृक (Vrik वृक) ईहामृग (Íhámrig ایهامرگ) भेरिया (Bheriya بهریا)

GARM گرم (ف - ص) गर्म

1. तप्त (Tapt تپت) उष्ण (Ushn اشن) उत्तप्त (Uttapt اُتپت) जलता (Jelta هوا جلتا)

2. तपस् (Tatpar तप) सरगर्म (Sargarm سرگرم)

GARDISH गर्दिश (ف - مٹ)

1. चक्र (Chakkr چکر) चक्कर (Chak kar چکر)

2. विपत्ति (Vipatti वीपत्ति) आपत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत (Musibat مصیبت)

GARDAN गर्दन (ف - مٹ) गर्दना

ग्रीवा (Gríva گریوا) गला (Gala گلا)

GARDÚN गर्दून (ف - مذ)

गगन (Gagan گگن) आकाश (Ákásh آকাশ) आस्मान (Ásmán آسمان)

GURDA گرده (ف - مذ) गुर्दा

1. वृक्क (Vrikk वृक) गुर्दा (Gurda گرده)

2. साहस (Sáhas साहस) हिम्मत (Himmat همت)

GURZ گرز (ف - مذ) गुर्ज़

गदा (Gada گدا) एक पुराना हथियार (Ek purána hathiyár ایک پرانا ہتھیار)

گرفتگی (ف - مٹ)

GURSANAGI گورسنگی

बुध्वा (Bubhukha बुध्वा) बुभुक्षा (Bubhukha)

GURSANA گورسنا (ف - ص)

बुध्वा (Bubhukha बुध्वा) बुध्वा (Bubhukha)

2. सम्प्रदाय (Sampradāo سم پر دای)
فیرکا (Firqa فرقہ)

گروه بندی (ف - مٹ)

GUROH-BANDI گوروہ بندی
دل بندی (Dal bandi دل بندی) گٹ
بندی (Gut bandi گٹ بندی)

گرویدگی (ف - مٹ)

GIRVĪDAGI گیرویدگی

1. आसक्ति (Āsakti آسکتی) प्रेम (Prem)
(محببت) महबبت (Mahabbat)
2. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا)
इन् हिमाक (Inhimák انہماک)

GIRVĪDA گیرویدا (ف - ص)

1. आसक्त (Āsakt آسکت) आशिक
(عاشق) (Āshiq عاشق)
2. आकर्षित (Ākaishit آکرشت)
रागिब (Rāghib راغب)

GIRIH گیرہ (ف - مٹ)

1. ग्रंथि (Granthi گرنٹی) गाँठ
(گانتھ) (Gānth گانتھ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منسیہ)
मलाल (Malāl ملال)
3. गज़ का १/१६ हिस्सा (Gaz ka 1/16
hissa گز کا ۱/۱۶ حصہ)
4. मुरी (Murri مری) धोती की गाँठ
(Dhoti ki gānth دھوتی کی گانتھ)

GIRYÁN گیریاں (ف - ص)
रुदित (Rudit رودت) रोता हुआ
(Rota hua روتا ہوا)

3. चंचल (Chanchal چنچل) चपल
(Chapal چپل) शोख (Shokh شوخ)

GARMA गर्मा (مڈ) گرمی
ग्रीष्म काल (Grīshma kāl گریشم کال)
गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim
گرمی کا موسم)

گرم جوشی (ف - مٹ)

GARM-JOSHI گرم جوشی

1. संभ्रांति (Sambhrānti سم بھرانٹی)
तपाक (Tapāk تپاک)
2. उत्साह (Utsāh اوتساہ) होसला
(Hausala حوصلہ)

GARMI गर्मी (ف - مٹ) گرمی

1. उष्णता (Ushnata اشناتا) ताप (Tāp
(حرارت) (Harārat حرارت)
2. ग्रीष्म ऋतु (Grīshma ritu گریشم رتو)
गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim
گرمی کا موسم)
3. संभ्रांति (Sam bhrānti سم بھرانٹی)
गर्म जोशी (Garm joshi گرم جوشی)
4. उग्रता (Uggrata اُگرتا) तीव्रता
(Tivrata تیورتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
5. उपदंश (Updānsh اپدانش) आतशक
(Ātashak آتشک)

GIRAU گیراؤ (ف - ص) گرو
बंधक (Bandhak بندھک) रहन
(Rahn رهن)

GUROH गुरोह (ف - مڈ) گروه

1. जन समूह (Jan samūh جن سموہ)
दल (Dal دل) गोल (Ghol غول)

گزارش (ف - مٹ)

GUZÁRISH गुज़ारिश

प्रार्थना (Práarthana) निवेदन (نیویدن)
 (Nivedan) अनुरोध (Anurodh) (آنورودھ)
 आवेदन (Ávodaṇ) (آویدن)
 अर्ज (Arz) عرض

GUZÁRA गुज़ारा (ف - مذ)

1. निर्वाह (Nirvāh) (نیروا) निवाह (نیوا)
 (Nibāh)
2. जीविका (Jīvika) (جیویکا) रोज़ी (Rozī) (روزی)
3. नदी या पुल पार करना (Nadi ya pul pāṛ karna) (ندی یا پل پار کرنا)
4. वृत्ति (Vṛitti) (ورتی) वसोका (Vasōka) (وئیکه)

GUZAR गुज़र (ف - مٹ)

1. निर्वाह (Nirvāh) (نیروا) गुज़ारा (Guzāra) (گزارا)
2. प्रवेश (Praveśh) (پرویش) दाखल (Dakhl) (دخل)
3. उदर पूर्ति (Udar pūrti) (ادریویتی) बसर औकात (Basar auqāt) (بسر اوقات)
4. गति (Gati) (گتی) पहुँच (Pahunch) (پاهنچ)
 (Rasāyi) (راسائی) (Rasāyi)

گزر گاه (ف - مٹ)

GUZAR-GÁH गुज़रगाह

मार्ग (Mārg) (مارگ) पथ्या (Path,thya) (پتھیا)
 रास्ता (Rāsta) (راستہ)

GUZASHTA गुज़श्ता (ف - ص)

1. गत (Gat) (گت) अतीत (Atit)

گریان (ف - مذ)

GARE(Ī)BĀN गरे (री) बां

कुरते, कमीस या अंगरखे आदि का गला
 (Kurte, qamis ya angarkhe ādi ka gala)
 (کرتے قمیص یا انگرکھے آدی کا گلا)

GUREZ गुरेज़ (ف - मٹ)

1. पलायन (Palāyan) (پلاین) भागना (Bhāgna) (بھاگنا)
2. विरक्ति (Virakti) (विरکتی) वे इलति-फ़ाती (Be iltifāti) (بے التیفات)
3. घृणा (Ghrina) (گھرنا) नफ़रत (Nafarat) (نفرت)

GIRYA गिरया (ف - مذ)

1. रोदन (Rodan) (رودن) रौना (Rona) (رونا)
2. विलाप (Vilāp) (ولاپ) रो रो कर मुसिबत का बयान (Ro ro kar musibat ka bayān) (رو رو کر مصیبت کا بیان)

GAZ गज़ (ف - مذ)

1. माप दंड (Māp dand) (ماپ دند) कपड़ा नापने की छड़ (Kapa nāpne ki chhar) (کپڑا ناپنے کی چھڑ)

2. बंदूक साफ करने की छड़ (Bandúq sáf krne ki chhar) (بندوق صاف کرنے کی چھڑ)

3. सारंगी बजाने की छड़ (Sārangi bajāna ki chhar) (سارنگی بجانے کی چھڑ)

3. पर्यटन (Paryatan) दौरा (Daura)

4. परिभ्रमण (Paribh, bhraman) پرہ (Perh) گردیش (Gardish)

5. वायुसेवन (Vāyu sevan) وایوسہون (Wāyūsahon) هواخوری (Hava khorī)

GASHTI گشتی (ف - مٹ)

1. भ्रमण कर्ता (Bhraman karta) گشت لگانے والا (Gashat lagāne vāla)

2. परिपत्र (Paripattr) پری پتر (Perī pattr) سرکولر (Circular) گشتی خط (Gashatī khat)

GUFTĀR गुप्तार (ف - مٹ)

1. वार्तालाप (Vārtālap) وارتالاب (Wārtālap) بات چیت (Bāt chit)

2. बोलने वाला (Bolne vāla) بولنے والا (Bolne vāla) ان معلوم میں مرکبات کا آخری جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'تخلع گفتار' گفتگو (ف - مٹ)

GUFT (U) GU गुफ्त (ت) گو

1. वार्तालाप (Vārtālap) وارتالاب (Wārtālap) بات چیت (Bāt chit)

2. बोल चाल (Bol chāl) بول چال (Bol chāl) تقریر (Taqrīr)

گفت و شنید (ف - مٹ)

GUFTO-SHANĪD गुप्तोशनीद

1. कथोपकथन (Kathop kathn) کہو پ کہو (Kahna aur sunna) کہنا اور سننا

انہیت (Anhit) गुज़रा हुआ (Guzra hua) گزرا ہوا

2. भूत काल (Bhūt kāl) بھوت کال (Bhūt kāl) ماضی (Māzī)

GAZAND گزند (ف - مٹ)

1. पीड़ा (Pīṛa) پیرا (Pīṛa) कष्ट (Kashṭ) تکلیف (Taklīf)

2. क्षति (Chhati) چھتی (Chhati) हानि (Hāni) نقصان (Nuqsān)

GAZINDA گزندہ (ف - ص)

दंशक (Danshuk) दंशेर (Dansher) दसने वाला जानवर (Dasne vāla jānvar)

GUSTĀKH गुस्ताख (ف - ص)

1. धृष्ट (Dhrist) धीष्ट (Dhīth)

2. निर्लज्ज (Nirlajj) बे हया (Be haya)

3. उद्धत (Uddhat) (أجد) (Ujadd)

4. अशिष्ट (Ashisht) बेअदब (Be adab)

5. मुक्त कण्ठ (Mukt kanth) मुह फट (Muh phat)

GASHT گشت (ف - مٹ)

1. भ्रमण (Bhraman) سیاحت (Siyāhat)

2. विहार (Vihār) विचरण (Vicharan) सैर (Sair)

گل چیں (ف - ص)

GUL-CHÍŨ گُلِ چی

1. पुष्प चायी (Puspp chāyi) پشپ چائی
(Phúl chunne wāla) फूल चुनने वाला
(chunne wāla) (پھول چننے والا)
2. पुष्प जीवी (Pushp jīvī) पशप जीवी
(Mālī) माली (مالی)

GULKHAN گُلِ کھن (ف - مذ)
भाइ (Bhāi) भट्टी (Bhatti) भाइ (Bhatti)

GUL-DÁN گُلِ دان (ف - مذ)
पुष्पाधान (Pushpādhān) (پشپادھان)
फूलदान (Phūldān) (پھول دان)
گلدستہ (ف - مذ)

GUL-DASTA گُلِ دستا
स्तवक (Istavak) (استوک) फूलों का
गुच्छ (Phūlon ka gucchha) (پھولوں کا گچھا)

GUL-ZÁR گُلِ زار (ف - مذ)
دیکھو 'گلستان'

GULISTÁN گُلِ ستان (ف - مذ)
उद्यान (Uddyān) (اودیان) उपवन
(Upvan) (اوپن) वाटिका (Vātika)
(वाता) आराम (Ārām) बाग (Bāgh)
(चमन) चमन (Chaman) (باغ)

GULSHAN گُلِ شن (ف - مذ)
دیکھو 'گلستان'
گل کاری (ف - ص)

GUL-KÁRI گُلِ کاری
बेल बूटे (Bel būte) (بیل بوٹے) नक्काशी
(Naqqāshi) (نقاشی)

2. वार्तालाप (Vartālap) (وارتالاب)
बात चीत (Bāt chīt) (بات چیت)

3. विचार विनिमय (Vichār vinīmay) (विचार विनिमय)
तबादला खयालात (Tabādala-o khayālāt) (تبادلہ خیالات)

GIL گِل (ف - ص)
मृत् (Mrit) (مریت) मृत्तिका (Mrittika)
(मट्टी) मट्टी (Matti) (مٹتی)

GUL گُل (ف - مذ)
1. पुष्प (Pushp) (پشپ) सुमन
(Suman) (سمن) प्रसून (Prasūn)
(कसम) कुसुम (Kusum) (کسم)
फूल (Phūl) (پھول)

2. पाटल पुष्प (Pātal pushp) (پاتل پشپ)
गुलाब का फूल (Gulāb ka phūl) (گلاب کا پھول)

GULÁB گُلِ اب (ف - مذ)
1. पाटल पुष्प (Pātal pushp) (پاتل پشپ)
गुलाब का फूल (Gulāb ka phūl) (گلاب کا پھول)

2. पाटल वारि (Pātal vāri) (پاتل واری)
गुलाब का अरक (Gulāb ka araq) (گلاب کا عرق)
गुलाब जल (Gulāb jal) (گلاب جل)

GULÁBI گُلِ ابی (ف - ص)
1. हलका लाल रंग (Halka lāl rang) (هلاک لال رنگ)

2. शराब का शीशा (Sharāb ka shīsha) (شراب کا شیشہ)

چادر (Ún ka mota chádra اون کا موتا چادر)

گل گشت (ف - مٹ)

GUM گم (ف - ص) گوم

GUL-GASHI گولگشت

1. لُپت (Lupt لپت) تیروہٹ (Tirohit غائب (غائب) غائب (تروہٹ)
2. خویا ہوا (Khoya hua کھویا ہوا) (گماشتہ (ف - مڈ)

1. پُشپ (Pushp vibhār پُشپ) (وہار) فُلوں کی سیر (Phulon ki sair پھولوں کی سیر)
2. وِہار (Vihār وہار) (پریکرامن) سیر (Parik kraman سیر (Sair سیر)

GUMÁSHTA گومارشتا

GULD گلو (ف - مڈ) گلا (Gala گلا) کَنٹھ (Kanth کَنٹھ)

1. ابھی کرتا (Abhi karla ابھی کرتا) (ایجنت (Agent ایجنت)
2. پربندھک (Prabandhak پربندھک) (کارکن (Karkun کارکن)

GULÚLA گولولا (ف - مڈ) گولی (Goli گولی) گُللا (Gulla گُللا)

GUMÁN گمان (ف - مڈ) گمان

GALLA گلا (ف - مڈ) گلا (Galla گلا) ۱. پَشو دَل (Pashu dal پَشو دَل) (Revar رِوار) 2. سَمُوہ (Samúh سَمُوہ) جھول (Jhund جھول) (Ghol غول) (Ghol غول)

1. بھرم (Bhram بھرم) بھرائتی (Bhranti بھرائتی) (Vahm وھم) (سمبھانا (Sambhavana سمبھانا) (Imkām ایمکان) 3. وِچار (Vichār وچار) (Khayál خیال)

GILA گلا (ف - مڈ) گلا (Gila گلا) ۱. اُپالَمب (Upálambh اُپالَمب) (Uláhana اُلہانا) (Shikva شِکوا)

GUM-RÁH گمراہ (ف - ص) گمراہ

1. پتھوہرشت (Path bhrasht پتھوہرشت) (Ráh bhúla hua راہ بھولا ہوا) 2. دُراچارِی (Duráchári دُراچارِی) (Bad chalan بدچلن) 3. دھرم بھراشت (Dharm bhrasht دھرم بھراشت) (Bad dín بددین)

گلہ بان (ف - مڈ)

GALLA-BÁN گلا بان

۱. پَشوپال (Pashu pál پَشوپال) (Charváha چارواہا) (Garariya گزاریہ)

GUM-NÁM گمنام (ف - ص) گمنام

GILÍM گلیم (ف - مٹ) گلیم (Kambal کَمبل) (Kammal کَمبل) (Kammal کَمبل) (Kammal کَمبل)

1. اُپپرسدھ (Ap,prasiddh اُپپرسدھ) (Ghair mash,húr غیر مشہور) (مشہور)

GANDAGI گندگی (ف - مٹ) گندگی

1. ملینناتا (Malinata ملینا) مِلّا
پن (Mailá pan مہلا پن)

2. مل (Mal مل) ویٹا (Vishtba
غلطت) (Ghalázat غلاظت) (وشتہا)

3. آشودھتا (Ashud,dhata
اپوترتا) (Apavitttrata
ناپاکی) (Nápáki ناپاکی)

GANDUM گندم (ف - ص) گندم

گوہم (Go dhúm گوہم) سومان (Suman
گہم) (Gehún گہم) (سمن)

GANDA گندا (ف - مذ) گندا

1. ملین (Malin ملین) سمل (Samal
مِلّا) (Maila مِلّا) (سمل)

2. اپوترتا (Apavitr ناپاک
(Nápák ناپاک)

3. مل یکت (Mal yukt مل یکت)
غلط (Ghulíz غلط)

4. ادھم (Adham ادھم) دُراچاری
(Duráchári دُراچاری) بدچلان
(Bad chalan بدچان)

GO گو (ف - حرف) گو

1. یادیپی (Yad dyapi یادیپی) اگریچہ
(Agarche اگریچہ)

2. کھنے والا (Kahne vála کھنے والا)
ان معلون میں مرکبات کا آخری
جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'دروغ گو'

GAVÁRA گوارا (ف - ص) گوارا

1. رُچیکر (Ruchikar رُچیکر) مرغوب
(Marghúb مرغوب)

2. اگریات (Ag gyát اگریات) انجان
(Anján انجان)

GUNÁH گناہ (ف - مذ) گناہ

1. پاپ (Páp پاپ) کِلِویش (Kilvish
پاتک) (Pátak پاتک) (کلوش)

دُشکرت (Dushkrit دُشکرت)
معصیت (Ma,siyat معصیت)

2. اپرادھ (Aprádh اپرادھ) دُوش
(Dosh دُوش) قُصور (Qusúr قُصور)

گناہگار (ف - ص)

GUNÁH-GÁR گناہ گار

1. پاپی (Pápi پاپی) پاتکی (Pátaki
عاصی) (Ási عاصی) (پاتکی)

2. دُوشی (Doshi دُوشی) اپرادھی
(Aprádhی اپرادھی) قُصور وار
(Qusúr vár قُصور وار)

GUMBAD گمباد (ف - مذ) گمباد

اُند (And اُند) مَندپ (Mandap مَندپ)

گولک (Golak گولک) گُمباز (Gumbaj
گُمباز)

GANJ گنج (ف - مذ) گنج

کُوش (Kosh کُوش) نِدی (Nidhi نِدی)

خزانہ (Khazána خزانہ)

گنجائش (ف - مٹ)

GUNJÁISH گونجاہش

1. اَوکاش (Avkásh اَوکاش) سَمائی
(Samáyí سَمائی)

2. سَمرتھیہ (Sámarthya سَمرتھیہ)
مَقدرت (Maqdirat مَقدرت)

3. وِستار (Vistár وِستار) وِصْط
(Vus,at وِصْط)

گوشت خور (ف - ص)

GOSHT-KHOR گوشتخور

مانساہاری (Mānsābāri)

گوشت خانے والا (Gosht khāne vāla)

گوشت کھانے والا

کوش مالی (ف - مٹ)

GOSH-MĀLI گوشت مالی

1. کرن ماردن (Karn mardan کرن)

کان خنچنا (Kān khenchna)

کان کھینچنا

2. بھرتسنا (Bhartsana بھرتسنا)

چتاونی (Chetāvani)

تادیب (Tādib)

کوشوارہ (ف - مڈ)

GOSH-VĀRA گوشت وارا

1. کرن بھوشن (Karn bhishan کرن)

آویزہ (Āveza)

2. تالیکا (Tālika تالیکا)

سارانی (Sārani)

نقشہ (Nuqsha)

GOSHA گوشہ (ف - مڈ)

1. کونا (Kon کونا)

کونا (Zāviya)

2. اکانت (Ekānt اکانت)

تنبہائی (Tanbhāyi)

گوشہ نشین (ف - ص)

GOSHA-NASHĪN گوشہ نشین

1. اکانت واسی (Ekānt vāsi اکانت)

گوشہ میں بیٹھنے والا (Goshe men baithne vāla)

گوشہ میں

بیٹھنے والا

2. سہیہ (Sahya سہیہ) قابل برداشت (Qābile bardāshht)

3. سویکار (Swikār سویکار) منظر (Manzūr منظر)

GAVĀH گواہ (ف - مڈ)

ساکھی (Sākohhi)

شاہد (Shāhid)

GAVĀHI گواہی (ف - مٹ)

ساکھیہ (Sākchhya)

شہادت (Shahādat)

GOR گور (ف - مٹ)

سماधि भवन (Samādhi bhavan)

قبر (Qabr)

GOR-KAN گور کن (ف - مڈ)

گرت کار (Gart kār)

خود نہ والا (Qabr khodne vāla)

قبر کھودنے والا

GOZ گوز (ف - مڈ)

اپان وایو (Apān vāyu)

ادھو وایو (Adho vāyu)

ریاھ (Riyāh)

GOSFAND گوشفند (ف - مٹ)

اکا (Aja)

بکری (Bakri)

GOSH گوش (ف - مڈ)

کرن (Karn)

کان (Kān)

GOSHT گوشت (ف - مڈ)

آمیض (Āmish)

ماس (Mās)

GAH گھ (ف - ص) گھ
گھ کا مخفف دیکھو 'گا'

GUHAR گھر (ف - مذ) گھر
گھر کا مخفف دیکھو 'گوھر'
گھوارہ (ف - مذ)

GAHVÁRA گھ وارا
پالنا (Pálana پالا) ہینڈولا
(Híndola ہندولا)

GAHE گھے (ف - ص) گھے
گھے کا مخفف

یدا کدا (Yada kada یدا کدا)
کبھی کبھی (Kabhi kabhi کبھی کبھی)

GIYÁH گیاہ (ف - مٹ) گیاہ
تڑا (Trin ترون) غاس (Ghás گھاس)

GETI گیتی (ف - مٹ) گیتی
سلسار (Sansár سلسار) جگت
(Jagat جگت) دنیا (Dunya دنیا)

GESU گیسو (ف - مذ) گیسو

1. آلک (Alak الک) چوڑن کونٹل
(Chúrn kuntal چوڑن کونٹل)
زلف (Zulf زلف)
2. کیش پاش (Kesh pásh کیش پاش)
لٹ (Lat لٹ)

2. ویرکت (Virakt ویرکت) دنیا سے بے
تعلق (Dunya se be ta,alluq دنیا سے بے تعلق)

گونا گوں (ف - ص)

GŪNÁGŪN گونا گوں
چتر (Chitr vichitr چتر)
رنگا رنگ (Ranga rang رنگا رنگ)

GAUHAR گوھر (ف - مذ) گوھر

1. موکتک (Mauktik موکتک)
موتی (Moti موتی)
دور (Dur دور)
2. وانش (Vansh وانش) کول (Kul کول)
نسل (Nasl نسل)

GOYA گویا (ف - ص) گویا

1. وکتا (Vakta وکتا) بولنے والا
(Bolne vála بولنے والا)
2. مانو (Máno مانو) جیسے (Jaise جیسے)

GOYÁYI گویائی (ف - مٹ) گویائی

واک شکتی (Vák shakti واک شکتی)
واٹا (Váni وائی) بات چیت کی طاقت
(Bát chít ki táqat بات چیت کی طاقت)

ل

2. अनुत्तर (Anuttar) अवाक्
(Avák) खामोश (Khámosh
(خاموش)

لاجورد (ف - مڈ)

LÁJVARD लाजवर्द

लाजावर् (Lájavart) एक नीला
रत्न (Ek nila ratn) (ایک نیلا رتن)

LÁHIQA लाहिका (ع - مٹ)
प्रत्यय (Pratiyai) किसी शब्द के
अखीर में लगने वालो अलामत (Kisi
shabd ke akhír men lagne wálí alámat
کسی شبد کے اخیر میں لگنے والی
علامت)

LA-RAIB ला रैब (ع - ص)
निःसंदेह (Nis,sandeh) (نس سندیہ)
वेशक (Be shak) (بے شک)

LÁZIM लाज़िम (ع - ص)

1. आवश्यक (Ávash,shyak) (اوشیک)
ज़ुरुरी (Zurúrí) (ضروری)
2. उचित (Uchit) (اچت) मुनासिब
(Munásib) (منااسب)
3. अकर्मक क्रिया (Akarmak kriya)
फ़ेले लाज़िम (Fele-
lázim) (فعل لازم)

LÁZIMI लाज़िमी (ع - ص)
अनिवार्य (Anivárrya) (अनिवार्य)
(Zurúrí) (ضروری)

لاروال (ع - ص)

LA-ZAVÁL ला ज़वाल

अनश्वर (Anash,shwar) (अनश्वर)

لا آبالی (ع - ص)

LA-OBÁLI ला उबाली

1. अभय (Abhai) (अभय) निडर (Nidar)
(बे خوف) बेखौफ (Be khauf) (نڈر)
2. निश्चिंत (Nishohint) (निश्चित)
बे फिकरा (Be fikra) (बे فکر)
3. धृष्ट (Dhrisht) (धृष्ट) बे बाक
(Be bák) (बे बाक)
4. अनपेक्षी (Anapekchhi) (अपेक्षही)
बे परवा (Be parva) (बे परवा)

LA-BUDI लाबुदी (ع - ص)

1. आवश्यक (Ávash,shyak) (اوشیک)
ज़ुरुरी (Zurúrí) (ضروری)
2. अनिवार्य (Anivárrya) (अनिवार्य)
लाज़िमी (Lázimi) (لازمی)

لا تعداد (ع - ص)

LA-TA,DÁD लाता (अ) दाद

असंख्य (Asankhya) (असंख्य) अनगिनत
(An ginat) (अन गिनत) बेशुमार (Be
shumár) (बे شمار)

LA-SÁNI लासानी (ع - ص)

अनुपम (Anupam) (अनुपम) अद्वितीय
(Ad,dwitiya) (अद्वितीय) बेमिसल (Be
misal) (बे मिसल)

لا جواب (ع - ص)

LÁ-JAVÁB ला जवाब

1. अनुपम (Anupam) (अनुपम) बे नज़ीर
(Be nazír) (बे نظیر)

لامتناهی (ف - ص)

LA-MUTANÁHI ला मुतनाही

अपार (Apár) असीम (Asím) जिसका अखीर न हो (Jis ka akhír na ho) (जस का अखिर न हो)

لامذهب (ع - ص)

LA-MAZ,HAB ला मजहब

नास्तिक (Nástik) अधर्मी (Adharmí) दहरिया (Dabriya) (دهریه)

LÁMISA लामिसा (ع - م ث)

स्पर्श शक्ति (Isparsh shakti) छूने की कुवत (Chhúne ki quvvat) (چھونے کی قوت)

لا وارث (ع - ص)

LA-VÁRIS लावारिस

अनाथ (Anáth) जिसका कोई वाली वारिस न हो (Jis ka koi váli váris na ho) (जस का کوئی والی وارث نہ ہو)

LÁIQ लाइक (ع - ص)

1. योग्य (Yoggya) काबिल (Qábil) (یوگّیہ قابل)

2. पात्र (Pátr) अधिकारी (Adhi-kári) हकदार (Haqdár) (حقدار)

LAB लब (ف - م ذ)

1. अधर (Adhar) ओष्ठ (Oshth) (هونت) होंट (Hont) (اورشت)

2. तट (Tat) कुल (Kul) (کول) किनारा (Kinára) (کنارہ)

अविनाशी (Avináshi) लाफानी (Láfáni)

LÁSH लाश (ت - م ث) لاش (Lásha) (شو) शव (Shav)

LA-ILÁJ ला इलाज (ع - ص)

1. असाध्य (Asádh,dhya) कष्ट साध्य (Kasht sádh,dhya) जिस का इलाज मुमकिन न हो (Jis ka iláj mumkin na ho) (जस का علاج ممکن نہ ہو)

2. दुष्कर (Dushkar) दुश्वार (Dush,vár) (دشوار)

LÁGHAR लागर (ف - ص)

1. अमंस (Amáns) क्षीण (Chhín) दुबला पतला (Dubla patla) (چھین)

2. अशक्त (Ashakt) ना ताकत (Na táqat) (ناطقت)

LÁF लाफ (ف - م ث)

अहंवाद (Ahamvád) डींग (Díng) शेखी (Shekhi) (دینگ)

لاف زن (ف - ص)

LÁF-ZAN लाफ बन

अहंवादी (Ahamvádi) डोंगिया (Díngiya) (دینگیا)

LÁLA लाला (ف - م ذ)

अहिपुष्प (Abipushp) पोस्ते का फूल (Poste ka phúl) (पोस्टہ کا پھول)

LAHZA लहजा (ع - مذ) لحظه
 क्षण (Chhan क्षण) पल (Pal पल)
 लमहा (Lam,ha लम्हा)

LAHM लहम (ع - مذ) لحم
 मांस (Mans मांस) आमिष (Amish
 गोश्त (Gosht गोश्त) (آمش)

LAH,N लहन् (ع - مذ) لحن
 1. ध्वनि (Dhwani دھونی) स्वर (Swar
 आवाज (Áváz آواز) (سور)
 2. मधुर स्वर (Madhur swar مدھو سور)
 रसीली आवाज़ (Rasili áváz رسیلی
 آواز)

لحیم شحیم (ع - ص)

LAHÍM-SHAHÍM लहीम शहीम
 ह्रष्ट पुष्ट (Hrisht pusht هریشت
 स्थूल (Isthul استھول) मोटा
 ताजा (Mota táza موتا تازه)

LAKHT लख्त (ف - مذ) لخت
 खंड (Khand کھنڈ) अंश (Ansh अंश)
 टुकड़ा (Tukra ٹکڑا)

LAZZAT लज्जत (ع - م्) لذت
 1. स्वाद (Swád سواد) (Ras Ras
 ذائقه (Záiqā ذائقه)
 2. आनंद (Anand आनंद) हर्ष (Harsh
 لطف (Lutf لطف) (هرش)

LAZÍZ लजीज़ (ع - ص) لذیذ
 स्वादिष्ट (Swadisht سوادیشٹ) सुवाद
 (Sus,swád سوس سواد) मजेदार
 (Masodár مزیدار)

LIBÁS लिबास (ع - مذ) لباس
 1. वस्त्र (Vastr वस्त्र) वसन (Vasan
 पोशाक (Poshak पोशाक) (وسن)
 2. वेश भूषा (Vesh bhúsha वेश
 वजा कता (Vaza qata वज कता) (بهوشا
 قطع)

LAB-REZ लव रेज़ (ف - ص) لبریز
 परिपूर्ण (Pari purn پری پورن)
 छलकता हुआ (Chhalakta hua چھلکتا
 हुआ) लवा लव (Labálab لبالب)
 لب لباب (ع - ض)

LUBBE-LUBÁB लुब्बे लुबाब
 सार (Sár سار) सारांश (Saránsh
 निचोड़ (Nichor نیچوڑ) (سارانش)
 खुलासा (Khulása خلاصہ)

LUTRA लुत्रा (फ - مذ) لتره
 पिशुन (Pishun پیشن) चुगुलखोर
 (Chughul khor چغل خور)

LAJÁJAT लजाजत (ع - म्) لجاجت
 1. विनय (Vinei वने) विनति (Vinati
 आज्ञी (Ájizi आज्ञी) (ونتی)
 2. नम्रता (Namrata नम्रता) नमी
 (Narmi نرمی)

LIHÁZ लिहाज़ (ع - مذ) لحاظ
 1. शील (Shil شیل) मुखवत (Mura-
 vvat मुखवत)
 2. आदर (Ádar आदर) शील संकोच
 (Shil Sankooch شیل سہکوج)
 खयाल (Khayál خیال)

LAHAD लहद (ع - म्) لحد
 मृत ग्रह (Mrit grh मृत गुरु) गर्त
 (Garh گرت) कब्र (Qabr قبر)

LASHKAR लशकर (शुकर - फ - मड)
सेना (Sena सेना) दल (Dal दल)
बल (Bal बल) अनीक (Anik अनीक)
फौज (Fauj फौज)

लशकर कशी (फ - मड)

LASHKAR-KASHI लशकर कशी
सैन्य यात्रा (Sain, nya yātra सैन्य यात्रा)
चढ़ाई (Chadhāyi चढ़ाई)
हमला (Hamla हमला)

लशकर गह (फ - मड)

LASHKAR-GĀH लशकर गह
सेना वास (Ssnāvās सेनावास) छावनी
(Ohhāoni छावनी)

लशकरी (फ - मड)

LASHKARI लशकरी

1. सैनिक (Sainik सैनिक) सिपाही
(Sipīhi सिपाही)
2. सैन्य (Sainrya सैन्य) फौज का
(Fauj ka फौज का)

लफात (ए - मड)

LATĀFAT लताफत

1. मृदुलता (Mrīdulata मृदुलता) कोम-
लता (Komalata कोमलता) नज़ाकत
(Nazākat नज़ाकत)
2. स्वच्छता (Swach, ohhata स्वच्छता)
सफ़ाई (Safāyi सफ़ाई)
3. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता)
पाकीज़गी (Pākīzagi पाकीज़गी)
4. सूक्ष्मता (Sūk ohhmata सूक्ष्मता)
बारीकी (Bārīki बारीकी)

LUR लुर (फ - मड)
मूर्ख (Mūrkh मूर्ख) मूढ़ (Mūdh मूढ़)
बे वकूफ (Be vaqūf बे वकूफ)

LARZĀN लर्ज़ां (फ - मड)
कम्पाय मान (Kampāe mán कम्पाय मान)
लोल (Lol लोल) हिलता हुआ
(Hilta hua हिलता हुआ)

LARZISH लर्ज़िश (फ - मड)
कम्प (Kamp कम्प) कम्पन (Kampan कम्पन)
कपकपी (Kap kapi कपकपी)
थरथराहट (Thartharābat थरथराहट)

LARZA लर्ज़ा (फ - मड)
1. कम्प (Kamp कम्प) थरथरी
(Tharthari थरथरी)
2. कम्प ज्वर (Kamp jwar कम्प ज्वर)
जूड़ी (Jūrī जूड़ी)

LAS, SĀN लस्सान (ए - मड)
वाचाल (Vāchāl वाचाल) मुख चपल
(Mukh ohapal मुख चपल)
बातूनी (Bātūni बातूनी)

LISĀN लिसान (ए - मड)
1. जिह्वा (Jivha जिह्वा) रसना (Rasana रसना)
जीभ (Jibh जीभ)
2. भाषा (Bhāsha भाषा) बोली (Boli बोली)
ज़बान (Zabān ज़बान)

लसानियात (ए - मड)

LISĀNIYAT लिसानियात
भाषा विशान (Bhāsha viggyān भाषा विशान)
इल्मे ज़बान (Ilme zabān इल्मे ज़बान)
(ज़बान)

LATÍFA لطفہ (ع - مذ) لطیفہ

1. हास्यक (Háasyak हस्यक)

चुटकुला (Chut kula چٹکلا)

2. अनुपम (Anupam अनुपम) अनोखा

(Anokha अनुखा) अजूबा (Ajúba عجبوہ)

3. आश्चर्य जनक बात (Áshcharya

janak bát आश्चर्य जनक बात)

शगूफा (Shagúfa شگوفہ)

LU,ÁB लुआब (ع - مذ) لعاب

1. मुखसाव (Mukhas,śráv مکھس)

राल (Rál رال) (سراو)

2. लस (Las لس) चप (Chap چپ)

لعب (ع - مذ)

LA,B LA,1B लअब लइब

क्रीडा (Krida کریڈا) कौतुक (Kautuk

कौतुक) खेल तमाशा (Khel tamásha

کھیل تماشا)

LA,BAT ला (अ) बत (ع - مث) لعبت

1. पुत्तलिका (Puttalika पुत्तलिका)

(Gurya گریہ)

2. खिलोना (Khillona کھیلونا)

LÁL ल(अ)ल (ع - مذ) لال

पद्म राग (Padm rág پدم راگ)

एक बहुत ही कीमती रत्न (Ek bahut hi

qimatí ratn ایک بہت ہی قیمتی

راتن)

LA,ANAT ला(अ)नत (ع - مث) لعنت

धक्कार (Dhikkár دھککار)

पटकार (Phatkar پٹکار)

5. छठा (Chhata چھٹا) शोभा

(Shobha شوہا) हुस्न (Husn

حسن)

LUTF لطف (ع - مذ) لطف

1. कृपा (Kripa کریہا) अनुकम्पा

(Anukampa अनुکمپا) दया (Daya

دیا) करम (Karm کرم)

2. आनंद (Ánand आनंद) हर्ष (Harsh

हर्ष) मजा (Meza مزہ)

3. उत्तमता (Uttamata उत्तमा)

अच्छाई (Ach, chháyi اچھائی)

LATÍF लतीफ (ع - ص) لطیف

1. मृदुल (Mridul मृदुल) मुलाहम

(Muláim ملایم)

2. स्वच्छ (Swach, chh स्वच्छ) साफ

(Sáf صاف)

3. पवित्र (Pavitr पवित्र) सुथरा

(Suthra सुथरा) पाकीजा (Pákiza

پاکیزہ)

4. पुनीत (Punít पुनीत) मुकद्दस

(Muqaddas مقدس)

5. सूक्ष्म (Súkehbm सूक्ष्म)

बारीक (Bárik باریک) नाज़ुक

(Názuk نازک)

لطیف مزاج (ع - ص)

LATÍF-MIZÁJ लतीफ मिज़ाज

स्वच्छात्मा (Swach, ohhátma स्वच्छात्मा)

पुनीतात्मा (Punítátma पुनीतात्मा)

सुथरे मिज़ाज वाला (Suthre mizáj vála

سوتھرے مزاج والا)

2. मिथ्या (Mith,thya) झूठ (میتھیا)
(Jhūth झूठ)

3. अश्लील (Ashlil) बेहूदा
(Be hūda बेहूदा)

لغو گو (غف - ص)

LACH,V-GO लगव गो

1. मिथ्या वादी (Miththya vādi) متھیا
واندی अनर्गल वादी (Anargal vādi)
واندی (Behūda go) वेहूदा गो
(بیہودہ گو)

لغویت (ف - مٹ)

LOH,VIYAT लगवियत

1. निरर्थकता (Nirarthakata) نررتھکاتا
फुजून पन (Fuzūl pan) فضول پن
2. अश्लीलता (Ashlilata) اشلیلتا
वेहूदा पन (Behūda pan) بیہودہ پن

LAFFÁZ लफ्फाज़ (ع - ص)

मुख चपल (Mukh chapal) مکھ چپل
वाचाल (Vāobāl) वाचाल मुखर
(Mukhar) (Bātūni) बातूनी
(Gappi) गप्पी (باتونی)

LIFÁFA लिफाफा (ع - مذ)

1. वेष्टन (Veshtan) ویشٹن खत का
लिफाफा (Khat ka lifáfa) خط کا
(लिफाफे)

2. आवरण (Ávaran) آودن खोल
(Khol) (مروت)

3. मृत चेल (Mrit ohel) مریت چیل
मुर्दा लपेटने का कपड़ा (Murda)
lapetne ka kapra) مرده لپیٹنے کا
(कपड़ा)

LA,ÚQ लऊक (ع - مذ)

झवलेह (Av,leh) गाढ़े किवाम
की दवा जो चाटी जा सके (Gārho)
qivám ki dava jo chāti ja sake) گڑھے
(قوام کی دوا جو چاٹی جاسکے)

LA,ÍN लईन (ع - ص)

धिवकृत (Dhik,krit) دھیک کروت लानत
ज़दा (Lānat zada) اعلیت زده

LUGHAT लुगात (म - फ)

लغت की जम दीकहो 'लغت'

LUGHAT लुगात (म - फ)

1. शब्द (Shabd) व्यक्त (Vyakt)
(لفظ) लफ्ज़ (Lafz) (Boli)
2. भाषा (Bhāsha) बोली
(Zabān) ज़बान (Boli)
3. शब्द कोष (Shabd kosh) (Dictionari)
डिक्शनरी

LUGHZ लुज़ (ع - مٹ)

पहेलिका (Prahelika) प्रहेलिका
(Pabeli) चीस्तां (Chistān)
(چیسٹان)

LAGHZISH लगज़िश (م - مٹ)

1. डगमगाहट (Dagmagāhat) دگمگاہٹ
2. झुटि (Truti) भूल (Bhul)
(غلطی) गलती (Ghalati)
3. अपराध (Aprādh) कुसूर
(Qusūr) (قصور)

LAGH,V लगव (ع - ص)

1. व्यर्थ (Vyarth) निरर्थक
(Nirarthak) वे फाहदा
(Be fāida) (بے فائده)

LUKNAT لکنت (ع - مٹ) لکنت
هکلاپن (Haklá pan)

LAGÁM لگام (ف - مٹ) لگام
کویکا (Kavika) دتالی (Dantáli)
باگ (Bág) باغ (دنتالی)

LAM,HA لمہا (ع - مڈ) لمہا
1. چہن (Chhan) پل (Pal)
2. چہن भर (Chhan bhar) پل भर (Pal bhar) جراسی
دیر (Zara si der)

LAM,S لمس (ع - مڈ) لمس
1. سہرش (Ispارش) چھونا (Chhúna)
2. سہرش شکتی (Ispارش shakti) لامیسا (Lámisa)

LANG لنگ (ف - ص) لنگ
1. پنگو (Pangu) پنگول (Pangul)
لنگڑا (Langra)
2. پنگوتا (Panguta) لنگڑا پن
(Langra pan)

LANGAR لنگر (ف - مڈ) لنگر
1. ان ستر (Ann sattr) سدا ورت (Sada vart)
لنگر خانہ (Langar khána)

2. جہاز تھرانے کی جہاز (Jaház thahráne ki zanjír)

3. پھلوانوں کا لنگوت (Pahalvánon ka langot)

4. زاہیری تپ تاپ (Záhiri tip táp)
ظاہری تپ تاپ

LAF,Z لفظ (ع - مڈ) لفظ
1. شبد (Shabd) व्यक्त (Vyakt)
کلمہ (Kalima) (ویکت)
2. واکہ (Vák,kya) بات (Bát)
بات

لفظ بہ لفظ (ع - ص)

LAF,Z-BA-LAF,Z لفظ و لفظ
اکچھرشہ (Akchharshah)
حرف و حرف (Harf ba harf)
بصرف

LIQA لقا (ع - مٹ) لقا
دشمن (Darshan) अवलोकन (Av,lokan)
دیدار (Didár)

LAQAB لقب (ع - مڈ) لقب
پادھی (Upádhi) उपाधि
پدی (Padvi) खिताब (Khitáb)
خطاب

LUQMA لقمہ (ع - مڈ) لقمہ
گراس (Grás) कवल (Kaval)
کور (Kaur) निवाला (Nivála)
نوالہ

LAQVA لقوہ (ع - مڈ) لقوہ
بھنجانک (Bhanjanak) (بھن چنک)
ورونگ (Varunag,grab) (ورونگ)
مُنھ تہا ہو جانے کا رोग (Munh terha ho jáne ka rog)
ملہ تہا ہو جانے کا رोग

3. मुख पृष्ठ (Mukh prishth मुख प्रिष्ठ)
 मुख पत्र (Mukh pattr मुख पत्र)
 टाइटिल पेज (Title page टाइटिल पेज)
 (پیج)

LAUZ लौज (ع - مذ)

एक मिठाई जिस में बादाम और पिस्ते का तराशा लगता है (Ek mithāyī jismen bādām aur piste ka tarāsha lagta hai)
 ایک میٹھائی جس میں بادام اور پیستے کا تراشہ لگتا ہے

LULŪ लूलू (ع - مذ)

मुक्ता (Mukta मुक्ता) मौक्तिक (Mauktik मौक्तिक)
 मोती (Moti मोती)

LAH,JA लहजा (ع - مذ)

- उच्चारण (Uch, chāran उच्चारण)
 तलफुज (Talaaffuz तलफुज)
- उच्चारण शैली (Uch, chāran shaili उच्चारण शैली)
 टोन (Tone टोन) टोन (टोन)

LIHÁZA लिहाजा (ع - حرف)

अतः (Atah अतः) इस कारण (Is káran इस कारण)
 पस (Pas पस)

LAH,V लहव (ع - مذ)

क्रीडा (Krída क्रीडा) केलि (Keli केलि)
 खेल (Khel खेल)

لهو و لعب (ع - مذ)

LAH,VO-LA,IB लहवो लहब

आहार विहार (Ahār vibār आहार विहार)
 मनो विनोद (Mano vinod मनो विनोद)
 सैर तमाशा (Sair tamāsha सैर तमाशा)
 खेल कूद (Khel kúd खेल कूद)

لنگر خانہ (ف - مذ)

LANGAR-KHÁNA लंगर खाना

अन्न सत्र (An, n sattr अन्न सत्र) सदा वर्त (Sada vart सदा वर्त)
 लंगर (Langar लंगर)
 (लंगर)

LIVÁTAT लिवातत (ع - مذ)

बाल मैथुन (Bál maithun बाल मैथुन)
 गुद मैथुन (Gud maithun गुद मैथुन)
 इग्लाम (Ighlām इग्लाम)

LAUS लौस (ع - مذ)

- मिश्रण (Misbran मिश्रण) आमेशिश (Ámozish आमेशिश)
- प्रवृत्ति (Pravritti प्रवृत्ति) अनुराग (Anurág अनुराग)
 दुनियावी लगाव (Dunyávi lagao दुनियावी लगाव)
- दोष (Dosh दोष) धब्बा (Dhabba धब्बा)
 ऐब (Aib ऐब)

لوٹ دنیا (ع - مذ)

LAUSE-DUNYA लौसे दुनिया

माया जाल (Máya jál माया जाल)
 मोह पाश (Moh pásh मोह पाश)
 बाल बच्चों और धन दौलत का प्रेम (Bál bach, chon aur dhan daulat ka prem)
 बाल बच्चों और धन दौलत का प्रेम (Bál bach, chon aur dhan daulat ka prem)
 (का प्रेम)

LAUH लौह (ع - مذ)

- पट्टिका (Pattika पट्टिका) तख्ती (Takhti तख्ती)
- फलक (Phalak फलक) तख्ता (Takhta तख्ता)

LAIL لائل (ع - مٹ) لیل

راتری (Rátttri) راتری (Nisha) نیشا
(Rát) رات (Nisha) نیشا

لیل و نہار (ع - مٹ)

LAILO-NAHÁR لائلونہار

1. اہرنیش (Ahar nish) رات
رات دن (Rát din) دن
2. کال (Kál) کال (Samai) সময়
زمانہ (Zamána) زمانہ (سے)

LAIMUN لائمون (ع - مٹ) لیمون

نیمبو (Nimbu) نیمبو (Níbu) نیبو

LA,YIM لایم (ع - ص) لیم

1. دشت (Dusht) بد (Bad) بد
2. کریان (Kripan) کرپن (Bakhil) بخیل

لیم (ع - ص) لیم

LA,ÍMUT,TABA لایموتابا

1. دشتاتما (Dushtátma) دشتاتما
نیشاشی (Nísháshai) نیشاشی
کھبیس (Khabís) کھبیس
2. بدھ مسٹری (Bad,db mushti) بدھ
مکھی چوس (Makh,khi) مکھی
chús چوس

LIYÁQAT لیاقت (ع - مٹ) لیاقت

1. ویدتتا (Vid,dwatta) ویدتتا
پاندیت (Pándittya) پاندیت
علمی (Ilmi qábiliyat) علمی
قابلیت

2. یوگیتا (Yoggyata) یوگیتا
اہلیت (Abliyat) اہلیت

3. پاترنا (Pátrrta) پاترنا
استحقاق (Istehqáq) استحقاق

4. گون (Gun) گون (Jauhar) جواہر

5. سبھیتا (Sabb,bhyata) سبھیتا
شہتتا (Shishtata) شہتتا
تیزی (Tamíz dári) تیزی

6. شریشتا (Shresh,thata) شریشتا
उत्तमता (Uttamata) उत्तमता
(Umdagi) عمدگی

لیت و امل (ع - مٹ)

LAITO-LA,AL لایتولال

تال ماتول (Tál matol) تال ماتول
آج کل (Áj kal) آج کل
بہانہ بازی (Bahána bázi) بہانہ بازی

LEKIN لیکن (ع - مٹ) لیکن
پر (Par) پر (Parantu) پرنتو

۳

श्रेष्ठ (Shreshth) श्रेष्ठ (श्रेश्ठ)
बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)

MÁJARA माजरा (मंजरा - मंजरा)

1. वृत्तांत (Vrittánt) हाल (हाल)
(Hál)

2. घटना (Ghatana) सानिहा (सानिहा)
(Sániha)

MÁDAR मादर (मदर - मदर)

जननी (Janani) माता (माता)
(Ambika) अम्बिका (मां)
(Mán) अम्मां (अम्मां)

MÁDA मादा (मदा - मदा)

स्त्री प्राणी (Istri práni) (अस्त्री)
मादीन (Mádín) (मदीन)

MÁD,DA माद्धा (मद्धा - मद्धा)

1. भूत (Bhút) तत्व (Tattwa)
मूल द्रव्य (Múl driv,vya) (मूल)
मूल तत्व (Múl tattwa) (मूल)
अस्ल (Asl) जौहर (जौहर)
(Jauhar)

2. योग्यता (Yog,gyata) (योग्यता)
काबिलियत (Qábiliyat) (क़ाबिलियत)

3. गुण (Gun) सिकत (Sifat)
(सिफत)

4. पूय (Púya) पीप (Píp)
मवाद (Mavád) (मवाद)

5. धातु (Dhātu) मस्दर (Masdar)
(मस्दर)

MA,ÁL मआल (मल - मल)

परिणाम (Parinám) फल (Phal)
अंजाम (Anjám) नतीजा
(Natíja) (نتیجه)

माल अन्देश (मल - मल)

MA,ÁL-ANDESH मआल अन्देश

परिणाम शोची (Parinám shoobi) (परिणाम)
अग्र शोची (Aggr shoobi) (अग्र)
नतीजा सोच कर काम करने
वाला (Natíja soch kar kám karne
vála) (नतीजा सोच कर काम करने वाला)

MÁTAH,T मातहत (मतहत - मतहत)

1. अधीन (Ádhín) तावे
(Tábe) (تابع)

2. सहायक (Sabáyak) नाइब
(Náib) (نائب)

MÁTAM मातम (मतम - मतम)

शोक (Shok) मृत्यु शोक
(Mrittyu shok) (मृत्यु शोक)
(Sog) (سوک)

मातम خانه (मतम - मतम)

MÁTAM-KHÁNA मातम खाना

शोक गृह (Shok grih) (शोक)
का घर (Ghami ka ghar) (ग़मी का घर)

MÁJID माजिद (मजिद - मजिद)

मान्य (Mán,nya) पूज्य (Pújya)

ماکولات (ع - مذ)

MÁKULÁT ماکولات

खाद्य पदार्थ (Khád,dya padārth کھادیہ)
खाई जाने वाली चीज़ें (Kháyí जाने والی)
jáne váli chízen کھائی جانے والی
(چھڑیں)

ماکیان (ف - مٹ)

MÁKIYÁN ماکیان

1. कुक्कुट (Kuk,kut ککٹ) सुराँ (Murgha مرغہ)

2. स्त्री कुक्कुट (Istri kuk,kut استری)
(Murghi مرغی) सुराँ (ککٹ)

MÁL مال (ع - مذ) مال

1. धन (Dhan دھن) दौलत (Daulat دولت)

2. अर्थ (Arth ارتھ) रुपया (Rupia روپیہ)

3. वस्तु (Vastu وستو) चीज़ (Chíz چیز)

4. भूमि कर (Bhúmi kar بھومی کر)
लगान (Lgán لگان)

5. अच्छे अच्छे खाने (Ach, chhe ach, chhe kháne اچھے اچھے کھانے)

MÁLÁMÁL مالامال (ع - ص)

1. धन सम्पन्न (Dhan sampan,n دھن سمپن)
समृद्ध (Samrid, dh سمردھ)

दौलत मंद (Daulat mend دولت مند)

2. परि पूर्ण (Pripurn پری پورن)
भरा पुरा (Bhara pura بھرا پورا)

مادہ پرستی (ع - مٹ)

MÁD,DA-PARASTI مادہ پرستی

वस्तुवाद (Vastu vād وستو واد) भौतिक
वाद (Bhautik vād بھوتک واد) नेचरी-
यत (Netureeyat نیچریت)

MÁD,DI मादी (ع - ص)

भौतिक (Bhautik بھوتک) प्राकृतिक
(Prákritik پراکرتک) तबई (Tab,i
طبعی)

MÁR مار (ف - مذ) मार

सर्प (Sarp सर्प) अहि (Abi اہی)
भुजंग (Bhujang بھجنگ) नाग
(Nág ناک) साँप (Sánp سانپ)

मार आस्तीन (ف - ص)

MÁRE-ÁSTÍN मारेआस्तीन

आस्तीन का साँप (Ástín ka sánp
आस्तीन کا سانپ) छिपा दुश्मन
(Chhipa dushman چھپا دشمن)

मार गझिदा (ف - ص)

MÁR-GAZÍDA मार गझिदा

सर्प दंशित (Sarp danshit सर्प दंशित)
डसा हुआ (Dasa hua ڈسا ہوا)

MÁSH माश (ف - مذ) माश

माष (Másh ماش) उरद (Urad ارد)

MÁZI माझी (ع - ص)

भूतकाल (Bhút kál بھوت کال) गुज़रा
हुआ जमाना (Guzra hua zamána گزرا
ہوا زمانہ)

مال گزاری (عف - مٹ)

MÁL-GUZÁRI مال گزاری

राजस्व (Rájas,swa राजस्व) भूमि
कर (Bhúmi kar भूसी कर) लगान
(Lagán लगान)

मालियाने (عف - मंड)

MÁLIYÁNA मालियाना

राजस्व (Rájas,swa राजस्व) माल
गुजारी (Mál guzári मालगुजारी)

मालिखुलिया (ع - मंड)

MALI KHULIYA मालिखुलिया

उन्माद (Unmád उन्माद) बुद्धि विक्षेप
(Bud,dbi vikshhep बुद्धिविक्षेप)
मिराक (Miráq मिराक)

MÁLIDA मालीदा (फ - मंड)

1. मलित (Malit मलित) मला हुआ
(Mala hua मला हुआ)
2. चुरमा (Chúrama चुरमा) मलीदा
(Malída मल्लिदा)

MÁMA मामा (त - मंड)

परिचारिका (Parichárika परिचारिका)
सेविका (Sevika सेविका) खादिमा
(Khádima खादिमा)

MÁMAN मामन (ए - मंड)

आश्रयस्थान (Ásh,shrayasthán आश्रयस्थान)
परिश्रय (Prish,shrai परिश्रय)
रक्षास्थान (Rakchhásthán रक्षास्थान)
पनाह गाह (Panáb gáh पनाह गाह)

MÁMÚR मामूर (ए - मंड)

1. आदिष्ट (Ádiast आदिष्ट) जिसे हुवम

माल खाने (عف - मंड)

MÁL-KHÁNA माल खाना

1. भांडागार (Bhandágár भांडागार)
माल गोदाम (Mál godám मालगोदाम)
2. शस्त्रागार (Sha,tragár शस्त्रागार)
अस्लिहा खाना (Asliha khána अस्लिहाखाना)

MÁL-DÁR मालदार (फ - मंड)

- धनिक (Dhanik धनिक) धनाढ्य
(Dhanádh,dhyn धनान्ध) धनवान्
(Dhanván धनवान) दौलत मन्द
(Daulat mand दौलतमन्द)

MÁLISH मालिश (फ - मंड)

1. अंगमर्दन (Ang mardan अंगमर्दन)
बदन मलना (Badan malna बदनमलना)
2. वमि (Varni वमि) मतली (Matli मतली)

MÁLİK मालिक (ए - मंड)

1. स्वामी (Swámi स्वामी) अधि पति
(Adhi pati अधिपति) आका
(Áqa आका)
2. अधिकार प्राप्त (Adhikár prápt अधिकारप्राप्त)
मुख्तार (Mukhtár मुख्तार)
3. पति (Pati पति) भर्ता (Bharta भर्ता)
शौहर (Shauhar शौहर)
4. पदाधिकारी (Padádhikári पदाधिकारी)
अफसर (Afsar अफसर)
5. ईश्वर (Íshwar ईश्वर) खुदा
(Khuda खुदा)

MÁNIND مانند (ف - مذ) مانند
 समान (Samán) सदृश (Sadriah)
 तुल्य (Tullya) तुल्य (سدوش)
 (Miel) (مثل)

MÁNÚS مانوس (ع - ص) مانوس
 हिला हुआ (Hila hua) सिधा
 हुआ (Sidha hua) (سدھا ھوا)

ماورائے عقل (عف - مذ)

MÁVARÁ-E-AQL मा वराय अक्ल
 बुद्धि पर (Bud, dhi par) (بدھي پر)
 दुर्बोध (Dur bodh) (در بودھ) शनातीत
 (Gyánátit) (گہ اناتیت) अक्ल में न
 आने वाली बात (Aql men na áne váli
 bát) (عقل میں نہ آنے والی بات)

ماورائے فہم (عف - مذ)

MÁVARÁ-E-FAH,M मा वराय फह्म
 دیکھو 'ماورائے عقل'

MÁH ماه (ف - مذ) ماه
 1. चंद्र (Chandr) शशि (Shashi)
 चाँद (Cháand) (چاند) (ششی)
 2. मास (Mās) महीना (Mahína)
 (مہینہ)

MÁHÁNÁ ماهانه (ف - ص) ماهانه
 मासिक (Māsik) (ماسک) माह वारी
 (Māhvāri) (ماہواری)

MÁH,TÁB माहताब (ف - مذ) माहताब
 1. चंद्रमा (Chandrama) चंद्र
 (Chandr) शशि (Shashi)
 (विधु) (विधु) (रोम)

दिया गया हो (Jise hukm diya
 gaya ho) (جسے حکم دیا گیا ھو)

2. नियुक्त (Niyukt) तईनात
 (Ta,yínát) (تعینات)

MÁMÚN मामून (ع - ص) मामून
 सुरक्षित (Surak, chhit) (سورکچھت)
 महفوظ (Mahfúz) (محفوظ)

MÁNA माना (ف - ص) माना
 तुल्य (Tullya) समान (Samán)
 (मानंद) (Mánind) (मान)

MÁNDAGI मांदगी (ف - ماث) मांदगी
 1. श्रान्ति (Sbránti) शिथिलता
 (Shithilata) थकन (Thakan)
 (कसल) (Kasal) (تھکن)
 2. रोग (Rog) बीमारी (Bímári)
 (بیماری)

MÁNDA मांदा (ف - ص) मांदा
 1. शिथिल (Shithil) क्लान्त
 (Klánt) थका हुआ (Thaka
 hua) (تھکا ھوا)
 2. रुग्ण (Rugn) रोगी (Rogi)
 (بیمار) (Bímár) (روگی)

MÁNE माने (ع - ص) मानے
 1. निषेधक (Nishedhak) निरोधक
 वर्जक (Varjak) (नरोधक)
 (Nirodhak) मना करने
 वाला (Mana karne vála)
 (والا)

2. बाधक (Bádhak) विघ्न
 कर्ता (Vighn karta) (وگھن کرتا)
 मुज़ाहिम (Muzáhim) (مزلحیم)

ماہ کامل (ف - مذ)

MÁHE-KÁMIL ماہیکامیل

پُورن چَندر (Purn obandr) پُورن
 سَکالَند (Sakalendu) راکَش
 (Rakesh) پُور چَاند (Pura
 ohāud) چَاند

ماہ نو (ف - مذ)

MÁHE-NAU ماہنہ

نَو چَندر (Nav chandr) نَو
 چَندر (Bál obandr) نَوا چَاند
 (Naya chāud) چَاند

ماہ وار (ف - ص)

MÁH-VÁR ماہ وار

پَرتی مَاس (Prati más) پَرتی
 مَاس پَرتی مَاس (Más prati más)
 ہر مَہینے (Har mahīne)
 ہر مَہینے

ماہواری (ف - مٹ)

MÁHVÁRI ماہ واری

1. مَاسِک (Māsik) مَہینے
 بَہر کا (Mahīne bhar ka) بَہر کا
2. مَاسِک دَہرم (Māsik dharm) مَاسِک
 حَیض (Haiz) دَہرم

MÁHI ماہی (ف - مٹ)

مَہین (Mín) مَہین (Mat,aya)
 مَہین (Máchhi) مَہین (Máchhi)
 مَہین (Machhili) مَہین

MÁH-A ماء (ع - مذ)

1. جَل (Jal) پانی (Páni)

چَاند (Sorn) چَاند (Indu)
 چَاند (Chand)

2. چَندر پَربا (Chandr prabha) چَندر
 جَیوتسنا (Jyotsana) جَیوتسنا
 کَومُدی (Kaumudi) کَومُدی
 چَندر تَپ (Chandrátap) چَندر تَپ
 چَندریکا (Chandrika) چَندریکا
 چَاندنی (Chāndni) چَاندنی

MÁHIR ماہر (ع - ص)

اَہ، بَہست (Abh, bhyst) اَہ، بَہست
 کُشاں (Kushal) مَشاں
 (Mash, shāq) مَشاں

ماہر خصوصی (ع - ص)

MÁHIRE-KHUSÚSI ماہیرے کُھسُسی

وِشَہشَگ (Visheshag, gya) وِشَہشَگ
 وِشَہشَک (Vaisheshik) وِشَہشَک
 کِسی چَیز کا کُشاں جَانکار (Kisi
 ohiz ka khash jankar) کِسی
 چَیز کا کُشاں جَانکار

ماہر فن (ع - ص)

MÁHIRE-FAN ماہیرے فن

کَلّا مَہمَگَی (Kala marmoggya) کَلّا
 نِشَہات (Nish, nat) نِشَہات
 کِسی فن کا جَاننے والا (Kisi fan
 ka jan ne vala) کِسی فن کا جَاننے
 والا

MÁH-RU ماہر (ف - ص)

چَندر مُکھ (Chandr mukh) چَندر مُکھ
 وِدیہ وِدن (Vidhu vadan) وِدیہ وِدن
 چَاند جَیسے مُنہ والا (Chānd jaise
 munh vala) چَاند جَیسے مُنہ والا

MÁYÚSI मायूसी (ع - مٹ) मायूसी
निराशा (Nirásha निराशा)
(Neiráshya निराश्या) नाउम्मेदी
(Na ummedi नाउम्मेदी)

MÁYA माया (फ - मय) माया

1. पूजा (Púnji पूजा) सरमाया (Sarmáya सरमाया)
2. तत्व (Tattwa तत्त्व) सार (Sár सार) जौहर (Jauhar जौहर)
3. धन (Dhan धन) संपत्ति (Sampatti संपत्ति) दौलत (Daulat दौलत)
4. सामग्री (Sámaggri सामग्री) सामान (Sámán सामान)

MUBÁHASA मुवाहसा (ع - مذب) मुवाहसा

1. वाद युद्ध (Vád yud,dh वाद युद्ध) वाद विवाद (Vád vivád वाद विवाद) बहस (Babs बहस)

2. वाक्कलह (Vákkaláh वाक्कलह) तक्रार (Takrár तक्रार)

MUBÁDALA मुबादला (ع - مذب) मुबादला

- परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
- विनिमय (Vinimai विनिमय)
- बदल (Adal badal बदल)

MUBÁRAK मुबारक (ع - ص) मुबारक

- शुभ (Shubb शुभ) शुभंकर (Shubban-kar शुभंकर)
- मंगल कारक (Mangal kárák मंगल कारक)
- कल्याण कारी (Kal,lyán kári कल्याण कारी)
- बा बरकत (Ba.barakat बा बरकत)

2. आसव (Ásav आसव) जल (Jal जल)
अरक (Araq अरक)

ماء المحم (ع - مذب) ماء المحم

MÁUL-LAHM माउल लहम

मांसासव Mánasásav मांसासव
दवाओं में गोश्त का पानी मिला कर
छेंचा हुआ एक काम वर्षक अरक
(Daváon meṛ goaht ka páni mila
kar khexcha hua ek kám vardhak
araṇ dawaon mein goaht ka pani mila
kar ek kaam vardhak aarak
मंकर केहिलचा हुआ एक काम वरदक
अरक)

MÁIL माइल (ع - ص) माइल

1. प्रवृत्त (Pravritt प्रवृत्त) रुजूअ (Rujúa रुजूअ)
2. अनुरक्त (Anu rakt अनुरक्त) आशिक (Áshiq आशिक)
3. झुका हुआ (Jbuka hua झुका हुआ)

MÁUF माऊफ (ع - ص) माऊफ

1. दूषित (Dúshit दूषित) विकृत (Vikrit विकृत) बिगड़ा हुआ (Bigra hua बिगड़ा हुआ)
2. पीड़ित (Pírit पीड़ित) व्यथित (Vyathit व्यथित) चोट या सदमा पहुँचा हुआ (Chot ya sadma पहुँचा हुआ)

चोट या सदमा पहुँचा हुआ (Chot ya sadma पहुँचा हुआ)

MÁYÚS मायूस (ع - ص) मायूस

हताश (Hatásh हताश) निराश (Nirásh निराश)
(Manohat मनोहत) (Na ummed नाउम्मेद)

2. आपद् ग्रस्त (Āpad grast) अर्प
संकटापन्न (Sankatāpann) (ग्रस्त)
मुसीबत में गिरफ्तार
(Musibat men giriftār) مصیبت
(में गिरफ्तार)

3. आसक्त (Āsakt) अस्क्त मुग्ध
(Mugdh) (मगध) फरेफ़ता (Farefta)
(फरेफ़ता)

MABHAS मब्हस (म - म) मबहस

1. विषय (Vishai) (विशे) प्रसंग (Prasang)
(प्रसंग) मौजूआ (Mauzū, a) (प्रसंग)
2. वाद विषय (Vād vishai) (वादविशे)
बहस का मौजूआ (Bah, a ka mauzū, a)
(बहस का موضوع)

MUBARRA मुबरा (म - म) मुबरा

1. निर्लिप्त (Nirlipt) (निरलिप्त) बे
तअल्लुक (Be ta, alluq) (बे तعلق)
2. निर्दोष (Nirdosh) (निरदोश) पाक
(Pāk) (पाक)

MABRAZ मब्रज़ (म - म) मब्रज़

मल द्वार (Mal dwār) (मलद्वार) वचों
मार्ग (Varcho marg) (वचोमार्ग)
अधो मार्ग (Adho márg) (अधोमार्ग)
गुदा (Guda) (गुदा) पाखाने का मक़ाम
(Pākḥāne ka maqām) (पाखाने का मक़ाम)

MABSUT मब्सूत (म - म) मब्सूत

विस्तृत (Vistrit) (विस्तृत) सविस्तार
(Savistār) (सविस्तार) वज़ाहत के साथ
(Vasābat ke sāth) (वज़ाहत के साथ)

مباشرت (ع - م) (مباشرت)

MUBÁSHARAT मुबाशरत

संभोग (Sambhog) (संभोग) मैथुन
(Maithun) (मैथुन) सहवास (Sahvās)
(सहवास) हमबिस्तरी (Ham bistari)
(हमबिस्तरी)

MUBÁLAGHA मुबालाग़ा (म - म) मुबालाग़ा

अत्युक्ति (Attyukti) (अत्युक्ति) अति
रंजना (Ati ranjana) (अति रंजना) बात
बढ़ा चढ़ा कर कहना (Bát barha
chaḥa kar kahna) (बात बढ़ा चढ़ा कर
कहना)

MUBÁHÁT मुबाहात (म - म) मुबाहात

गर्व (Garv) (गर्व) अभिमान (Abhimán)
(अभिमान) नाज़ (Náz) (नाज़)

MUBTADI मुब्तदी (म - म) मुब्तदी

1. आरंभ कर्ता (Ārambh kartā) (आरंभ)
शुरू करने वाला (Shuru karne
vāla) (शुरू करने वाला)
2. अनभ्यस्त (Anabb, bhyast) (अनभ्य)
अनाड़ी (Anāḍī) (अनाड़ी) बहिस्त
3. ابتدائی کتابیں پڑھنے والا
(ابتدائی کتابیں پڑھنے والا)

MUBTAZAL मुब्तज़ल (म - म) मुब्तज़ल

1. अधम (Adham) (अधम) पामर
(Pāmar) (पामर) नीच (Nīch) (नीच)
लोफर (Loafer) (लोफर)
2. अश्लील (Ashlīl) (अश्लील) फ़ुहश
(Fuhsh) (फ़ुहश)

MUBTALA मुब्तला (म - म) मुब्तला

1. ग्रस्त (Grast) (ग्रस्त) फँसा हुआ
(Phansa hua) (फँसा हुआ)

MUB,HAM मुब्हम (ع - ص) مبهم

1. अस्पष्ट (Aspasht اس پشت) और वाज़िह (Ghair vázeh غیرواضح)
2. संदिग्ध (Sandig,dh سن دگدھ) मश्कूक (Mashkúk مشکوک)
3. गूढ़ (Gúrh گڑھ) गुह्य (Guh,ya گھیه) वह बात या अर्थ जो गोल मोल हो (Voh bát ya arth jo gol mol ho وہ بات یا ارتھ جو گول مول ہو)

MAB,HÚT मबहुत (ع - ص) مبهوت

1. स्तब्ध (Istab,dh اس تبده) निस्तब्ध (Nistab,dh نس تبده) चकित (Cnakit چکت) हक्का बक्का (Hakka bakka هکا بکا)

MUBÍN मुबीन (ع - ص) مبین

- स्पष्ट (Ispasht اس پشت) ज्वलंत (Jwalant جولنت) अभिव्यक्त (Abhiv,vyakt ابھویکت) वाज़ेह (Vázeh واضع)

MUTÁBA,AT मुताबअत (ع - مٹ) متابعت

1. अनुकरण (Anukaran अनुकरण) पैंरवी (Pai-ravi पैंरवी)
2. आज्ञा पालन (Ággya pálan आज्ञापालन) फरमां बरदारी (Farmán bardári فرمان برداری)

متأسف (ع - ص)

MUTA,ASSIF मुतअस्सिफ

1. दुःखित (Dukhit دکھت) शोकित (Shokit شوکت) रंजीदा (Ranjida رنجیده)

MUBAS,SIR मुबस्सिर (ع - ص) مبصر

1. द्रष्टा (Drashta درشتا) समीक्षक (Samíkchhak سدیكچھك) और से देखने वाला (Ghaur se dekh-ne vála غور سے دیکھنے والا)
2. मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیه) पारखी (Párahki پارکھی) परखने वाला (Parakhne vála پرکھنے والا)

MAB,ÚS मबूस (ع - ص) مبعوث

- अवतीर्ण (Avtírn اوتیرن) नबी बना कर भेजा हुआ (Nabi bana kar bheja hua نبی بنا کر بھیجا ہوا)

MUBAL,LIGH मुबल्लिग (ع - ص) مبلغ

1. प्रचारक (Prachárahk پرچارک) किसी बात का प्रचार करने वाला (Kisi bát ka prechár karne vála کسی بات کا پرچار کرنے والا)
2. धर्म प्रचारक (Dharm prachárahk دھर्म प्रचारक) धर्म की इशाअत करने वाला (Dharm ki ishá,at karne vála دھर्म کی اشاعت کرنے والا)

MABNI मबनी (ع - ص) مبني

1. निर्धारित (Nirdhárit निर्धारित) निर्भर (Nirbhar निर्भर) मुन्हसिर (Munbasir ملخصر)

2. अव्यय (Av,vyai अव्यय) वह शब्द जिस के अंत में कोई परिवर्तन न हो (Voh shabd jis ke ant men koi parivartan na ho وہ شبد جس کے انت میں کوئی پرورتان نہ ہو)

2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n (ریخت پن
धुरंधर विद्वान (Dhurandhar vid,
dhwán (دهرندهرودوان) इलम का दरया
(Ilm ka darya (علم کا دریا)

متبرک (ع - ص)

MUTABAR,RIK (موتبریک)

1. पवित्र (Pavitr (پوترو पुनीत (Punit
(पलित) पाक (Pāk (پاک)
2. पुनीतात्मा (Punitātma (پلانی تاتما
बुजुर्ग (Buzurg (بزرگ)

متبسم (ع - ص)

MUTA,BAS,SIM (موتबसسم)

- स्मित शील (Ismīl shīl (اسمیت شیل
मुस्कुराने वाला (Muskurāne vāla
(مسکورانے والا)

- MUT,TABE (موتتبیع (ع - ص)
अनुकर्ता (Anukarta (انوکرتا अनुयायी
(Anuyāyī (انویائی) मुकल्लिद (Muqallid
(مقلد)

- MUTA,BANNA (موتबنا (ع - ص)
दत्तक (Dattak (دत्तक ले पालक
(Le pālak (لے پالک)

متجاوز (ع - ص)

MUTA,JÁVIZ (موتجاویز)

1. उल्लंघन कर्ता (Ullanghon karta
(أل للمغن کرتا) हृद से बाहर जाने
वाला (Had se báhar jáne vāla
(حد سے باہر جانے والا)
2. अतिक्रांत (Atik,kránt (اتک، کرانت
हृद से बाहर गया हुआ (Had se

2. पश्चात्तापी (Pashchát, tápi
(پشچاتتاپی) पछताने वाला
(Pachhtāne vāla (پچھتانے والا)

متاثر (ع - ص)

MUTA,ASSIR (موتआسیر)

- प्रभावित (Prabhāvit (پربہاوت असर
पिझीर (Asar pizir (اثرپیژیر)

MATA,A (ماتاअ (ع - مٹ)

1. पूंजी (Pūnji (پونجی सर माया
(Sarmāya (سرمایا)
2. धन (Dhan (دھन माल (Māl (مال)
3. उपकरण (Up karan (اپकरण
असासा (Asāsa (اٹاٹا)

MATÁNAT (मतानत (ع - مٹ)

1. गंभीरता (Gambhīratā (گمبہریتا
संजीदगी (Sanjīdagi (سلاجیدگی)
2. शिष्टता (Shishtālā (شستتا तहजीब
(Tahzīb (تہذیب)

MUTA,BÁ,IN (موتبااین (ع - س)

1. विपरीत (Viparīt (ویپریت उलटा
(Uita (التا)
2. एक दूसरे की बिल्कुल ज़िद (Ek
dūsare ki bilkul zid (ایک دوسرے کی بالکل ضد)

متبصر (ع - ص)

MUTA,BAH,HIR (موتبہہر)

1. स्नात (Isnāt (اسنات कृत विद्या
(Kritvid,dya (کروت ویدیہ) फाजिल
(Fāzil (فاضل)

2. स्वर युक्त (Swar yukt) (سوریکت)
वह हर्फ जिस पर ज़र ज़ोर या पेश हो
(Voh harf jis par zabar, zer ya
pesh ho) وہ حرف جس پر زبر زور یا پش ہو
(یا پش ہو)

متحمل (ع - ص)

MUTA, HAMMIL متحمل

सहिष्णु (Sahishnu) (سہشنو) सहन
शील (Sahan shil) (سہن شیل) बुर्दार
(Burd bár) (بردار)

متحیر (ع - ص)

MUTA, HAI, IR متحیر

चकित (Chakit) (چکت) विस्मित
(Vismit) (وسمت) हक्का बक्का (Hakka
bakka) (هکا بکا) हैरान (Hairán)
(حیران)

متخاصم (ع - ص)

MUTA KHASIM मुखاسिम

1. विरोधी (Virodi) (ویرودی) प्रति द्वंद्वी
(Prati dwan dwi) (پرتی دوندی)
मुखालिफ (Mukhalif) (مخالف)
2. शत्रु (Shattru) (شترو) वैरी (Vairi)
(دشمن) दुश्मन (Dushman) (دویری)

متخیاہ (ع - ص)

MUTA KHAI, ILA मुखैयाيلا

विचार शक्ति (Vichar shakti) (وچار
शक्ति) कल्पना शक्ति (Kalpana
shakti) (کلپنا شکتی) सोचने की कुवत
(Soohne ki kuvvat) (سوچنے کی قوت)

báhar gaya hua (बाहर गया हुआ)
(ہوا)

متجسس (ع - ص)

MUTA, JAS, SIS متجسس

अन्वेषक (Anveshak) (انویشک) जिज्ञासु
(Jigyásu) (جکیاسو) खोजी (Khoji)
(کوچی) तलाश करने वाला (Talásh
karne vála) (تلاش کرنے والا)

متجلی (ع - ص)

MUTA, JALLI متجلی

1. प्रभावान् (Prabhávan) (پربہاوان)
प्रकाशमान् (Prakáshmán) (پرکاش
मान) रौशन (Raushan) (روشن)
2. उज्ज्वल (Ujjwal) (اجول) धवल
(Dhaval) (دهول) बर्राक (Barráq)
(براق)

MUT, TA, HAD متحد (ع - ص)

1. संयुक्त (Sanyukt) (سنیکت) मिला
(Mila hua) (ملا ہوا)
2. एकता बद्ध (Ekata bad, dh) (ایکتابدہ)
मुत्ताफिक (Muttafiq) (متفق)
3. सहमत (Sah mat) (سہمت) हमराय
(Ham ráe) (ہم راے)

متحرك (ع - ص)

MUTAHAR RIK متحرک

1. गतिवान् (Gativán) (گتیوان) जंगम
(Jangam) (جنگم) स्पंदित (Ispandit)
(اسپندیت) हिलता या चलता हुआ
(Hilta ya chalta hua) (ہلتا یا
چلتا ہوا)

متدین (ع - ص)

مترشح (ع - ص)

MUTARASH, SHEH مترششہ

MUTADAI, IN متداین

1. व्यक्त (Vyakt) (ویکت) प्रकट (Prakat) (پرکٹ) ज़ाहिर (Zāhir) (ظاہر)

1. सत्य निष्ठ (Sattya nishth) (ستہ) प्रानजल (Pránjal) (پرانجل) ईमान دار (Imán dār) (ایمان دار)

2. टपकता हुआ (Tapakta hua) (تپکتا ہوا) चूता हुआ (Chúta hua) (چوتا ہوا)

2. व्यवहार निष्ठ (Vyavhār nishth) (ویوہار نشٹہ) दियानतदार (Diyānat dār) (دیانت دار)

مترنم (ع - ص)

MUTARAN, NIM مترنیم

مترادف (ع - ص)

मधुर स्वर (Madhuras, swar) (مدھرس) सुरीली आवाज वाला (Surīlī áváz vála) (سریلی آواز والا)

MUTARÁDIF مترادف

पर्याय वाची (Paryāo vāchi) (پریایے) समानार्थक (Samánārthak) (واچی) हम मानी (Ham māni) (سمانارثک) (هم معنی)

MATRÚK मरूक (ع - ص) متروک

MUTARJAM مترجم (ع - ص)

1. ट्यक्त (Tyakt) (تیکٹ) छोड़ा हुआ (Chhoṛa hua) (چھوڑا ہوا)

अनूदित (Anúdit) (انودیت) भाषांतरित (Bhāshāntarīt) (بہاشان تروت) तरजमा किया हुआ (Tarjama kiya hua) (ترجمہ کیا ہوا)

2. अप्रचलित (Ap prachalit) (اپ پر) चैत (Chait) (چلت) गैर مستعمل (Ghair musta, mal) (غیر مستعمل)

متر وکھ (ع - ص)

MATRÚKA मरूका

مترجم (ع - ص)

1. त्यक्ता (Tyakta) (تیکتا) छोड़ी हुई (Chhoṛī hui) (چھوڑی ہوئی)

MUTAR, JIM مترجم

2. दाय (Dāo) (دای) तरका (Taraka) (ترک)

अनुवादक (Anuvādak) (انوادک) अनुवादकार (Anuvād kār) (انوادکار) तरजमा करने वाला (Tarjama karne vāla) (ترجمہ کرنے والا)

متزلزل (ع - ص)

MUTAZAL, ZIL متزلزل

متردد (ع - ص)

कंपाय मान् (Kampāo mán) (کپایے) कम्पित (Kampit) (کمپیت) कम्पिता हुआ (Kāmpita hua) (کامپیتا ہوا) हिलता हुआ (Hilta hua) (ہلتا ہوا)

MUTARAD, DID متردد

चितित (Chitit) (چیتیت) فکر मद (Fikr mand) (فکر مند)

متشکل (ع - ص)

MUTASHAK, KIL متشاکیکل

ساکار (Sákár ساگار) ساکھات
(Sákohhát ساکھیات) مूर्ति मान
(Múrtimán مورتي مان) मुजसम
(Mujas, sam مجسم)

متصادم (ع - ص)

MUTA, SÁDIM متساदیم

संघर्षित (Sangharshit سنگه رشت) टकराता हुआ (Takráta huá تکرانا هوا)
(Takarata huá)

MUT, TASIL متتasil (ع - ص)

1. निरंतर (Nirantar نرنتر) लगा तार (Lagátár لگاتار)
2. समीप (Samip समीप) करीब (Qarīb قریب)

MUTAZÁD متضاد (ع - ص)

1. प्रति कूल (Pratíkūl प्रति کول) विपरीत (Viparīt विपरीत) उलटा (Ulaا لٹا)
2. एक दुसरे का उलटा (Ek dūsre ka ulṭa ایک دوسرے کا الٹا)

متعارض (ع - ص)

MUTA, ÁRIZ متآرizz

1. बाधक (Bádhak بادھک) मुज़ाहिम (Muzáhim مزاحم)
2. अवरोधक (Aurodhak اوردھک) रोकने वाला (Rokne vála روکنے والا)

متعارف (ع - ص)

MUTA, ÁRIE متآریف

परिचित (Parichit परिचित) जानने

MUTASÁVI متساوی (ع - ص)

सम (Sam सम) समान (Samán समان)
बराबर (Barábar برابر)

متساوی الاضلاع (ع - ص)

MUTASÁVIUL-AZLÁ, A

सुतसविपुल अञ्जलात्र

समभुज क्षेत्र (Sam bhuj chhettr سم بهج چھتر) वह शकल जिस के सब
जिले बराबर हों (Voh shakl jis ke sab
zile barábar hon وہ شکل جس کے سب
ضلع برابر ہوں)

متشابه (ع - ص)

MUTASHÁBEH متشابهه

1. सदृश (Sadriah सदرش) तद्रूप (Tadrúp तद्रूप) हमशकल (Ham shakl هم شکل)
2. भ्रामात्मक (Bhramátmak بھراماتمک) मशकूक (Mashkúk مشکوک)

متشرع (ع - ص)

MUTASHAR, RE متشاررے

धर्म निष्ठ (Dharm nishth دھرم نشثہ) पावन्दे मज्जहव (Pábando mez, hab पावन्दے मज्जहव)
(Pabando mez, hab)

متشکر (ع - ص)

MUTASHAK, KIR متشاکیکر

कृतज्ञ (Kritagya کرتگیا) आमारी (Ábbári آماری) ममनून (Mamnún مমনون)
(Mamnún)

متعصب (ع - ص)

MUTA, ASSIB متضاسب

1. धर्मांध (Dharmāndh دھرمآندھ)
कटर मज़हबी (Kattar maz, habi کٹر مژہبی)

2. साम्प्रदायिक (Sāmpradāik سامپرو)
फिरका परस्त (Firqa parast فیرقا پرست)

متعفن (ع - ص)

MUTA, AF, FIN متضافین

दुर्गंध युक्त (Durgandh yukt درگندھ)
दुर्गंधित (Durgandhit درگندھت)
बदनु दार (Badbū dār بدبو دار)

متاق (ع - ص)

MUTA, AL, LIQ متضالیق

1. संबंधित (Sambandhit سمبندھت)
संबद्ध (Sambaddh سمبندھ)
तअल्लुक रखने वाला (Ta, alluq rakhne vāla تعلق رکھنے والا)
2. प्रति (Prati پرتی) लिए (Liyo لے)

متعاقبن (ع - ص)

MUTA, ALLIQÍN متضالیقین

संबंधित जन (Sambandhit jan سمبندھت جن)
स्वजन (Swajan سوجن)
घर वाले (Ghar vāle گھر والے)

متعلم (ع - ص)

MUTA, ALLIM متضالیم

विद्यार्थी (Vid, dyārthi ویدیارتھی) छात्र (Chhātr چھاتر)
तालिवे इलम (Tālibe ilm طالب علم)

वाला (Jānno vāla چاہنے والا)

متعاقب (ع - ص)

MUTA, ÁQIB متضاقیب

अनुधावक (Anudhāvak انودھاوک)
पीछा करने वाला (Pīobha karno vāla پیچھا کرنے والا)

متعجب (ع - ص)

MUTA, AJJIB متضاجیب

1. आश्चरित (Ásh, char, it آشچرات)
विस्मित (Vismīit وسمیت) अचंभे में पड़ा हुआ (Achambhe men para hua اچنبہ میں پڑا ہوا)
2. चकित (Chakit چکیت) निस्तब्ध (Nistabdh نس تبده) हक्का बक्का (Hakka bakka هکا بکا)

متعدد (ع - ص)

MUTA, AD, DID متضدد

1. कतिपय (Katipai کتی پے) चंद (Chand چند)
2. अनेक (Anok انیک) अधिक (Adbik ادھک) बहुत (Bahūt بہت)

متعدی (ع - ص)

MUTA, AD, DI متضدی

1. सकर्मक (Sakarmak سکرماک) फेल बा फाइल (Fel ba fáil فعل با فاعل)
2. संक्रामक (Sankrámak سنکرامک) छूतहा (Chhutaha چھتہا) छूत वाला रोग (Chhút vāla rog چھوت والا روگ)

3. अस्त व्यस्त (Ast vyast अस्त व्यस्त)
तितर बितर (Titar bitar तितर बितर)
(تیتر بیتر)

MUT,TAFIQ मुत्ताफिक (ع - ص) متفق
सहमत (Sahmat सहमत) इत्तिफाक
करने वाला (Ittifāq karne wāla
(اتفاق کرنے والا)

متفق علیه (ع - ص)

MUT,TAFAQ-ALAIH मुत्ताफक अलैह
निर्विवाद (Nirvivād निर्विवाद) सर्व मान्य
(Sarvman,nya सर्व मान्य) मुत्ताफका
(Muttafaqa متفقہ)

متفکر (ع - ص)

MUTAFAK,KIR मुत्ताफकिकर
सचित (Sachint सचित) चितित
(Chintit चितित) फिक मंद (Fikr
mand फिकर मंद)

MUTA,FANNI मुत्ताफन्नी (ع - ص) متفنی
धूर्त (Dhūrt धूर्त) छली (Chhali
छली) फित्तीन (Fittin फित्तीन)

MUTAQÁZI मुत्ताकाज़ी (ع - ص) متقاضی
अभियाचक (Abhiyāchak अभियाचक)
तकाज़ा करनेवाला (Taqāza karne wāla
(تقاضا کرنے والا)

MUT,TAQI मुत्ताकी (ع - ص) متقی
संयमी (Sen,yami संयमी) यती
(Yati यती) ज़ाहिद (Zāhid ज़ाहिद)
متکبر (ع - ص)

MUTA,KAB,BIR मुत्ताकबिर

1. अहंकारी (Ahankāri अहंकारी)

متعلمه (ع - م)

MUTA,AL,LIMA मुत्ताअल्लिमा

छात्रा (Chhāttra छात्रा) शिष्या
(Shi-h,shya शिष्या) विद्यार्थी स्त्री
(Vid,dyarthi istri विद्यार्थी स्त्री)
तालिबा (Tālība तालिबा)

MUTA,AIYIN मुत्ताऐइन (ع - ص) متعین

1. निश्चित (Nishchit निश्चित) नियत
(Niyat नियत) मुक्करर (Muqarrar
(مقرر)
2. नियुक्त (Niyukt नियुक्त) तईनात
(Tayināt تعینات)

متغیر (ع - ص)

MUTAGHAI,YIR मुत्तागैयिर

विकृत (Vikrit विकृत) परिवर्तित
(Parivartit परिवर्तित) बदला हुआ
(Badla hua बदला हुआ)

متفاوت (ع - ص)

MUTAFÁVIT मुत्ताफावित

1. विभिन्न (Vibhin,n विभिन्न) मुख्तलिफ
(Mukhtalif مختلف)
2. विपरीत (Viparit विपरीत) बर अक्स
(Bar aks برعکس)

متفرق (ع - ص)

MUTAFAR,RIQ मुत्ताफर्रिक

1. विभिन्न (Vibhin,n विभिन्न) विविध
(Vividh विविध) मुख्तलिफ (Mukb-
(مختلف talif)
2. प्रकीर्ण (Prakirn प्रकीर्ण) फुटकर
(Phutkar फुटकर)

یہ لفظ ترکی لفظ 'تلاش' سے عربی
کیا گیا ہے جو غلط ہے، مگر چالو ہے

متلاطم (ع - ص)

MUTA, LĀTIM مُتَلَاتِم

1. तरंगायित (Tarangāit) (ترنگائیت)
हिलोलित (Hillolit) (ہل لولت)
मौजेँ मारता हुआ (Maujeṁ māṛta
hua) (موجہن مارتا ہوا)
2. ह्रावित (Plāvit) (پلاویت)
दरया या समंदर (Chāṛha hua
darya ya samandar) (چوہا ہوا
دریا یا سندر)

متلون (ع - ص)

MUTA, LAV, VIN مُتَلَوِّين

1. रंग बदलने वाला (Rang badalne
vāla) (رنگ بدلنے والا)
2. विषमशील (Visham shil) (وِشَم)
अनियतात्मा (Aniyatātma) (انیتاتما)
अनेक चित्त (Anek chitt) (انیک چیت)
जिस का मिज़ाज हर वक़्त बदलता रहे (Jis ka
mizāj har vaqt badalta rahe)
(جس کا مزاج ہر وقت بدلتا رہے)

متلون مزاج (ع - ص)

MUTA, LAV, VIN-MIZĀJ

مُتَلَوِّين میزاج

دیکھو، 'متلون' ۲

متعدن (ع - ص)

MUTAMAD, DIN مُتَمَدِّين

सुसंस्कृत (Susanskrit) (سوسنکرت)

अभिमानि (Abhimāni) (ابہی مانی)

मग़रूर (Maghrūr) (مغرور)

2. अहंवादी (Ahamvādi) (اہم وادی)
डींगिया (Dīngiya) (دینگیا)
शेख़ी (Shekhī) (شہشی)
ख़ोर (Shokhīkhor) (خور)

متکفل (ع - ص)

MUTA, KAF, FIL مُت کفیل

1. पोषक (Poshak) (پوشک) رتق
(Rakobhak) (رکوبک) کفیل
(Kafil) (کفیل)
2. प्रति भू (Prati bhu) (پرتی بھو)
ज़ामिन (Zāmin) (ضامن)

متکلم (ع - ف)

MUTA, KAL, LIM مُت کَلِم

1. वक्ता (Vakta) (وکتا) संवादी (Samvādi)
गुफ़्तुगू करने वाला (سم وادی)
(Guftugu karne vāla) (گفتگو کرنے والا)
2. उत्तम पुरुष (Uttam purush) (اُم)
फ़र्स्ट परसन (First person)
(فرست پرسن)
3. मीमांसक (Mīmāṅsak) (می مان)
इल्मे کلام کا فاضل (Ilme kalām ka fāzil)
(فاضل)

متلاشی (ع - ص)

MUTALĀSHI مُتَلَاشی

अन्वेषक (Anveshak) (انویشک)

खोजी (Jig, gyāsu) (جگیا سو)

تلاش کرنے والا (Khoji) (کھوجی)

(Tālāsh karne vāla) (تلاش کرنے والا)

(Dhani دھانی) दौलत मन्द (Daulat-mand دولت مند)

MATN मत्न (متن - ع - م)

मूल ग्रंथ (Mūl granth مول گرنث)
किसी पुस्तक की असल इबारत जिस की
टीका या शरह की जाये (Kisi pustak
ki asl ibarat jis ki tika ya sharh ki
jao کسی پستک کی اصل عبارت
(جس کی ٹیکا یا شرح کی جائے)

(متنازع - ع - ص)

MUTANÁZE मुतनाजे
विवाद कर्ता (Vivád kartá (رواد کرتا
भगड़ा करने वाला (Jhagṛa karne vála
(جھگڑا کرنے والا)

(متنازع فيه - ع - ص)

MUTANÁZÁ-FÍH मुतनाजा फीह
वादग्रस्त (Vádgrast (वादग्रस्त
दास्वद (Vivádáspad (رواد اسپد
तलब (Bahs talab (بحث طلب)

(متناسب - ع - ص)

MUTA,NÁSIB मुतनासिब
1. अनुपाती (Anupáti (انوپاتی
(Tanásubi (تناسبی
2. यथोचित (Yathochit (یتھوچت
वाजिबी (Vájibi (واجبی)

(متناقض - ع - ص)

MUTA,NÁQIZ मुतनाकिज

1. विपरीत (Viparít (ویریت
(Virud, dh (ویرده) उलटा (Ula
2. परस्पर विरोधी (Paraspar virodhi
(परस्पर विरोधी) एक दूसरे की ज़िद

सुसभ्य (Susabhya (سوسبھیہ
(Cultured (کلچرڈ)

(متمرد - ع - ص)

MUTA,MAH,RID मुतमर्दि
अहंकारी (Ahaṅkári (اهنگاری
मान महत् (Mán mahat (مان مهت
मगूर (Maghrúr (مغور)

(متمکن - ع - ص)

MUTA,MAK KIN मुतमक्किन
आसीन (Ásín (آسین
हुआ (Jagah par baitha hua (جگہ پر بیٹھا
हوا)

(متملق - ع - ص)

MUTA,MALLIQ मुतमल्लिक
चाटुकार (Chátukár (چاٹو کار
(Cháplús (چاپلوس)

(تمنی - ع - ص)

MUTA,MAN,NI मुतमन्नी
उत्सुक (Utsuk (اتسک
(Abhiláshi (ابهی لاشی
(Kháhish mand (خواهش مند)

(متزوج - ع - ص)

MUTA,MAVVIJ मुतमव्विज
तरंगित (Tarangit (ترنگیت
हुआ (Labron leta hua (لهریں لیتا
हوا)

(متمول - ع - ص)

MUTA,MAV,VIL मुतमव्विल
धनाढ्य (Dhanádhyā (دھनाڈھیہ
धनवान् (Dhanvān (دھن وان

لگاتار (Lagátár) (لگاتار) موسلسل
(Musalsal)

متوازن (ع - ص)

MUTAVÁZIN متوازین

سंतولیت (Santulit) (سن تلت) ठीक तुला
हुआ (Thík tula huá) (توبیک تلا هوا)
जंचा तुला (Jancha tula) (جانشا تلا)

متوازی (ع - ص)

MUTA,VÁZI مت वाज़ी

1. समानांतरित (Samánántarit) (سا
برابر فاصله वाला)
(Brábar fasle vála) (برابر فاصلے والا)

2. समानांतर रेखा (Samánántar rekha)
वह दो खुत जो
बराबर बराबर चलें (Voh do khutát
jo brábar barábar ohalen) (وه دو
خطوط جو برابر برابر چلیں)

متواضع (ع - ص)

MUTAVÁ,ZE متवाज़े

1. अतिथि पूजक (Atithi pújak) (اتھی
پوجک) मेहमां नवाज़ (Mehmán
naváz) (مہمان نواز)
2. सुशील (Sushil) (سوشیل) खुश अख-
लाक (Khush akhláq) (خوش اخلاق)

متوجه (ع - ص)

MUTA,VAJ,JEH متवज्जेह

ध्यान देने वाला (Dhyán done vála)
तवज्जुह करने वाला (Tavajjoh karne vála)
(توجہ کرنے والا)

ایک دوسرے (Ek dúse ki zid) (کی ضد)

متنبہ (ع - ص)

MUTA,NAB,BEH متनنبه

सचेत (Sachet) (सच्चेत) सावधान
(Sáodhán) (सावधान) होशियार (Hosh,
yár) (होशियार)

MUTANJAN متنجن (ف - مذ)

एक प्रकार का मीठा पुलाव जिस में
खट्टास दी जाती है (Ek prakár ka
mithá puláo jis men khatás di játi
hai) (ایک پرکار کا میٹھا پلاؤ جس
میں کھٹاس دی جاتی ہے)

متنفر (ع - ص)

MUTA,NAF,FIR متनफير

1. घृणी (Ghrini) (گھرنی) नफरत करने
वाला (Nafrat Karne vála) (نفرت
کرنے والا)
2. विमुख (Vimukh) (ویمکھ) बेज़ार
(Bezár) (بیزار)

متنفس (ع - ص)

MUTA,NAF,FIS متनफيس

1. प्राणी (Práni) (پرانی) जीवधारी
(Jivdhári) (جیودھاری) जानदार
(Jándár) (جاندار)
2. मनुष्य (Manush,shya) (منشیہ)
व्यक्ति (Vyakti) (ویکتی) आदमी
(Ádami) (آدمی)

متواتر (ع - ص)

MUTA,VÁTIR متवातिर

सतति (Satati) (सत्ती) निरंतर (Nirantar)
(निरंतर) अनवरत (Anavarat) (انوروت)

متوکل (ع - ص)

MUTAVAK, KIL متواککل

نيسپړه (Nisprih) انيډه (Anih)
کال توش (Kál tusht) کانه (Qáne)
(قانع)

متولی (ع - ص)

MUTA, VAL, LI متوالی

پرنیاسی (Pranyáni) ټرسټی (Trustee)

متوهم (ع - ص)

MUTA, VAH, HIM متووهځم

سښایاتما (Sanshayátma) ټرمی (Bhrami) ټرمی (Vahmi)

متهم (ع - ص)

MUT, TA, HAM متتاهم

دوپیت (Áropit) دوشیت (Doshit) ټوهمات لگاڼی (Jis par koi tohmat lagái gai) ټوهمات لگاڼی (ho)

MATÍN متین (ع - ص)

گمبیر (Gambhír) شانت (Shánt) سنجیدا (Sanjídá) شانت

MISÁL مثال (ع - مث)

1. ټداهرن (Udáharan)

درشتانت (Drishtánt)

نظیر (Nazir)

2. ټریتما (Pratima) مورتی (Múrti) ټسویر (Tasvir)

(تصویر)

متوحش (ع - ص)

MUTA, VAH, HISH متووهځش

1. ټدځن (Udvign) ټراتور (Átur) ټووهځات ټزدا (Vabshat) ټووهځت ټزده (zada)

2. ټووهځات ټیدا کړنه والا (Vakshat) ټووهځت ټیدا کړنه والا (paida karne vála)

متورم (ع - ص)

MUTA, VAR, RIM متووریم

شوټیت (Shotbit) ټورم کړیا (Varam kiya hua) ټورم کړیا (Varam kiya hua)

متوسط (ع - ص)

MUTA, VASSIT متوورسیت

مدهیم (Madhdhyam) ټورتی (Madh, dhya varti) ټورمیانی (Darmiyáni)

متوطن (ع - ص)

MUTAVATTIN متوواتین

ټوواسی (Nivási) ټوواسی (Báshinda)

متوفی (ع - ص)

MUTA, VAF, FA متوواف

ټورت (Mrít) ټورگوی (Swargiya) ټورهوم (Marbúm)

متوقع (ع - ص)

MUTA, VAQ, QE متوواکه

ټوولاشی (Abhiláshi)

ټوولاشی (Pratyáshi) ټوولاشی (Ásra) ټوولاشی (Ásra lagáne vála)

مجادله (ع - مذ)

MUJÁDALA मुजादला

1. युद्ध (Yud,db یدد) समर (Samar سرائ) लड़ाई (Larāyi یرائی)
2. शत्रुता (Shattruta شتروتا) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

MAJÁZ مجاز (ع - ص)

1. अवास्तविकता (Avástavikata اوراستوکتا) जो हकीकत न हो (Jo haqíqat na ho جو حقیقت نہ ہو)
2. भौतिक (Bhautik ہوتک) लौकिक (Laukik لوکک) मादी (Máddi مانی)

MUZÁZ मुजाज़ (ع - ص)

- अधिकृत (Adhikrit ادی کرت)
मुختार (Mukhtár یمختار)

MAJÁZI مجازی (ع - ص)

- अवास्तविक (Avástavik اوراستوک)
कल्पित (Kalpit کلپیت) गैर हकीकती
(Ghair haqíqi غیر حقیقی)

MAJÁL मजाल (ع - م)

1. साहस (Sáhas ساهس) जुरअत (Jur,at جرات)
2. शक्ति (Shakti شکتی) सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ) ताकत (Táqat طاقت)

مجامعت (ع - م)

MUJÁ,MA,AT मुजामअत

समागम (Samágam سامگم) संभोग

3. आदर्श (Ádarsh ادرش) नमूना (Namúna ندونه)

MASÁNA मसाना (ع - مذ)

- मूत्राशय (Mútráshai یموتراشے) मूत्र कोष (Mútr,kosh یموترکوش) पेशाब की थैली (Posháb ki thaili یشاب کی تھالی)

MISQÁL मिस्काल (ع - مذ)

- साढ़े चार माशे का एक वज़न (Sáṛhe ohár máshe ka ek vazn چار یماشے کا ایک وزن)

MASAL मसल (ع - म)

- लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) कहावत (Kahávat کہاوت)

MIS,L मिस्ल (ع - مذ)

- समान (Samán یمان) तुल्य (Tullya یتلّیہ) मुशाबेह (Mushábeh یمشابه)

MUSAL,LAS मुसलस (ع - مذ)

1. त्रिकोण (Trikon تریکون) से पहलू (Sepahlu یمپهلو)

2. त्रिभुज (Tribhuj تریبھج) तीन खतों से घिरी शकल (Tín khaton se ghiri shakl یتین خطوں سے گھری شکل)

MUSAN,NA मुसन्ना (ع - ص)

1. प्रतिलिपि (Pratilipi یرتلیپی) नक़ल (Naql ینقل)

2. रसीद वगैरा का दूसरा परत (Rasíd یمسید و غیره کا دوسرا پرت)

vaḡhaira ka dúsa parat یمسید و غیره کا دوسرا پرت

3. निराश्रय (Nirāsh,shrai) (نیراش'شروع)
 बेसहारा (Be sahāra) (بے سہارا)

4. असमर्थ (Asamarth) (असमर्थ) माजूर
 (Ma,zur) (معذور)

5. अशक्त (Ashakt) (अशक्त) बे ज़ोर
 (Be zor) (بے زور)

MAJBŪRI मजबूरी (ع - م) (مجبوری)

1. विवशता (Vivasbata) (विवशता) बेवसी
 (Be basi) (بے بسی)

2. आध्यता (Bādḥ,dhyata) (آدھیہ'تا) पाबंदी
 (Pābandi) (پابندی)

3. असमर्थता (Asmarthata) (असमर्थता) माजूरी
 (Ma,zūri) (معذوری)

4. निर्बलता (Nirbalata) (نیربالتا) कम
 ज़ोरी (Kam zori) (کمزوری)

MUJTAMA मुज्तमा (ع - ص) (مجتمع)
 एकत्र (Ekat,tr) (ایک'تو) इकठ्ठा
 (Ikath,tha) (اکٹھا)

MUJTANIB मुज्तनिब (ع - ص) (مجتنب)
 उपेक्षक (Upekshak) (اپیک'چھک) घृणी
 (Ghrini) (گھرنی) अलग रहने वाला
 (Alag rahne vāla) (अलग रहने والا) बचने
 वाला (Bachne vāla) (बचने والا)

MUJTAHID मुज्तहिद (ع - ص) (مجتهد)
 धर्म शास्त्र विद् (Dharm shāstr vid) (धर्म शास्त्रविद्)
 मुफ्ती (Mufti) (मुफ्ती)

MAJD मज्द (ع - مذ) (مجد)
 प्रतिष्ठा (Pratishtha) (प्रतिष्ठा) धेष्ठता
 (Sbresh,thata) (धेष्ठता) बुजुर्गी
 (Buzurgi) (بुजुर्گی)

(Sambhog) (सम्भोग) सहवास (Sah
 vās) (सहवास) मैथुन (Maithun) (मैथुन)
 सुहबत (Suhbat) (صحبت)

مجانست (ع - م) (مجانست)

MUJĀNASAT मुजानसत

सह जिगता (Sahlingata) (سہ لنگتا)
 हमजिंसी (Ham jinsī) (همجنسی)

MUJĀVIR मुजाविर (ع - ص) (مجاور)
 किसी दरगाह या मज़ार की खिदमत करने
 वाला (Kisi dargāh ya mazār ki
 khidmat karne vāla) (کسی درگاہ یا
 مزار کی خدمت کرنے والا)

MUJĀHID मुजाहिद (ع - ص) (مجاهد)

1. धर्म योद्धा (Dharm yodha) (धर्म
 योद्धा) मज़हब के लिए लड़ने वाला
 (Maz,hab ke lie ladne vāla) (مذہب
 کے لیے لڑنے والا)

2. तपस्वी (Tapas,swi) (तपस'सु) कड़ी
 इबादत करने वाला (Kaṛi ibādat
 karno vāla) (کڑی عبادت کرنے والا)

3. पराक्रमी (Parāk,krami) (पराक्रमी)
 कड़ी मेहनत करने वाला (Kaṛi
 mehnat karne vāla) (کڑی محنت کرنے والا)

MAJBŪR मजबूर (ع - ص) (مجبور)

1. विवश (Vivasb) (विवश) बेवस
 (Be bas) (بے بس)

2. आध्य (Bādḥ,dhya) (آدھیہ) पाबंद
 (Pāband) (پابند)

2. अनुभूत योग (Anubhút yog) **انوبھوت**
 (योग) आजमाइशी नुसखा (Ázmái-
 shi nuskhā) **آزمایشی نسخه**

MUJAR,RAD **مجررءد** (ع - ص)

1. ब्रह्मचारी (Brhamohári) **برھمچاری**
 वह जो तनहाई की जिंदगी बसर करे
 (Voh jo tanháyi ki zindagi basar
 kare) **وہ جو تلہائی کی زندگی**
(بسر کرے)

2. एकाकी (Ekáki) **ایکائی** अकेला
 (Ake'la) **اکھلا** तनहा (Tanhá)

MUJRM **मुजर्म** (ع - ص) **مجرم**

- अपराधी (Aprádbhi) **اپرادھی** अभिषस्त
 (Abhishast) **अभिषस्त** अभियुक्त
 (Abhiyukt) **अभियुक्त** मुलजम
 (Mulzam) **ملزم**

MAJRÚH **मजरूह** (ع - ص) **مجروح**

- छत (Chhat) **چھत** आहत (Áhat
 (Gháyal) **گھایل** झरमी
 (Zakhmi) **زخمی**

MUJAS,SAM **मुजस्सम** (ع - ص) **مجسم**

- साकार (Sákár) **साकार** साक्षात् (Sak,
 ohbát) **साक्षहात** मूर्तिमान् (Múrtimán
 (Múrti) **मूर्तिमान**

مجسمہ (ع - مذ)

MUJAS,SAMA **मुजस्सगा**

- मूर्ति (Múrti) **मूर्ति** प्रतिमा (Pratima
 (But) **बुत** (पुर्तु मा)

MUJAL,LAD **मुजल्लद** (ع - ص) **مجلد**

- सजिल्द (Sajild) **सजिल्द** बंधी हुई

مجدوب (ع - ص)

MAJ,ZÚB **मज्जूब**

1. आकृष्ट (Ákrisht) **आकृष्ट** जजब
 किया हुआ (Jazb kiya hua) **جذب**
(کیا ہوا)
2. एक किस्म के फकीर जो बे सुध रहते
 और और फौल बकते हैं (Ek qism
 ke faqir jo be sudh rakhte aur aul
 phaul bakte hen) **ایک قسم کے**
فقیر جو بے سدھ رہتے اور اول
(فول بکتے ہیں)

MAJ,ZÚM **मज्जूम** (ع - ص) **مجدوم**

- कुशी (Kushthi) **कुशी** कोढ़ी (Korhí
 (Korhí) **कोढ़ी**

MUJRA **मुजरा** (ع - مذ) **مجرا**

1. प्रणाम (Pranáam) **प्रणाम** बंदगी
 (Bandagi) **बंदगी**
2. कटौती (Katauti) **कटौती** मिनहाई
 (Minháyi) **मिनहाई**
3. रंडी का वह गाना जो बगैर नाचे
 बैठ कर हो (Randi ka voh gána jo
 baghair náche baith kar ho) **رندی**
کا وہ گانا جو بغیر ناچے بیٹھ
(کر ہو)

MUJAR,RAB **मुजरब** (ع - ص) **مجزرب**

1. परीक्षित (Parikshhit) **परिक्षित**
 अनुभव सिद्ध (Anubhav siddh) **انوبھو**
 (Anubhút) **انوبھوت** (سده)
 परखा हुआ (Parkha hua) **پرکھا ہوا**
 जाँचा हुआ (Jancha hua) **جانچا ہوا**
(ہوا)

سبھا) پربندھ کارینی (Prabandh kārini
ہینتیا مینیا کمیٹی (Intizāmia committee
انتظامیہ کمیٹی)

MUJAL,LA مجلی (ع - ص) سونللا

1. پرمارجیت (Pramārijit) (پرمارجت)
ساک کیا ہوا (Sāf kiya hua) صاف
کہا ہوا

2. اوجوال (Ujjwal) (اوج) سواچھ
(Swach, chh) (سواچھ) شفاف
(Shaffāf)

3. دیوتیمان (Dyutimān) (دیوتی مان)
جوالنت (Jwalant) (جولنت) روشن
(Rausan) (روشن)

MIJMAR میجر (ع - مٹ) (مجر)
انگاردھانی (Angār dhāni) (انگاردھانی)
انگٹی (Angīthi) (انگٹی)

MAJMA مجما (ع - مذ) (مجم)
جن سموہ (Jan samūh) (جن سموہ)
سامودای (Samudāe) (سامودای) بھی
(Bhīr 344) (جماء) (Jamāo)
مجمع الجزائر (ع - مذ)

MAJMA-UL-JAZÁ,IR مجم اول جازا
دیپ پونج (Dwīp punj) (دیپ پونج)
وہ جگہ جہاں بہت سے جزیروں
jegah jahān bahut se jazīre hon
(جگہ جہاں بہت سے جزیروں ہوں)

MUJMAL مجمل (ع - ص) (مجل)
سار رپ (Sanchbipt) (سار رپ)
(Sār rūp) (مکھ-
tasar) (مختصر)

کیتا ب (Jild bandhi hui kitāb) جلد
بلدھی ہوئی کتاب

MAJLIS مجلس (ع - مٹ) (مجلس)

1. سبھا (Sabha) (سبھا) جلسہ
(Jalsa) (جلسہ)

2. سامیتی (Samiti) (سامیتی) کمیٹی
(Committee) (کمیٹی)

3. سنسٹھا (Sanstha) (سنسٹھا) ادارہ
(Idāra) (ادارہ)

4. سنگھ (Sangh) (سنگھ) ایسوسی ایشن
(Association) (ایسوسی ایشن)

5. گوشتی (Goshti) (گوشتی) نیشست
(Nishast) (نیشست)

مجلس عاملہ (ع - مٹ)

MAJLISE-ĀMILA مجلیسے آمیلہ

ویسای نیرواچینی سامیتی (Vishai nirvā-
chini samiti) (ویسای نیرواچینی سامیتی)

ویسای نیردھارینی سامیتی (Vishai
Nirdhārini samiti) (ویسای نیردھارینی سامیتی)

ویسای سامیتی (Vishai samiti) (ویسای سامیتی)

مجلس قانون ساز (ع - مٹ)

MAJLISE-QÁNÚNSÁZ

مجلس قانون ساز

ویدھان سبھا (Vidhān sabha) (ویدھان
سبھا) لگیسلیٹو اسمبلی (Legis-
lative assembly) (لیجسلیٹو
اسمبلی)

مجلس منتظمہ (ع - مٹ)

MAJLISE-MUNTAZIMA

مجلس منظمہ

انترانگ سبھا (Antarang sabha) (انترانگ
سبھا)

MAJ,HUL مجھول (ع - ص) مجھول

آشناات (Aggyát) (الکیات) جو مالوم نہ ہو (Jo málúm na ho)
 ۲. تھو (Tuch,ohh) (تھو) آدھم (Adham) (آدھم) زلال (Zalil) (ذلال)

مجھول النسب (ع - ص)

MAJ,HULUN-NASAB مجھولننسب
 آشناات کول (Aggyát kul) (الکیات کل)
 ورن سکر (Varn sankar) (ورن سکر)
 دوقلا (Doghala) (دوقلا)

MUCHALKA مچلکا (ت - مڈ) مچلکا

چتر بंध (Charitr bandh) (چتر بंध)
 بंध پتر (Bandh pattr) (बंध पत्र)
 मुजरिम की हाज़िरी का जमानत नामा (Mujrim ki háziri ka zamánat náma)
 (مجرم کی حاضری کا ضمانت نامہ)

MAHÁZ महाज (ع - مڈ) محاذ

केंद्र (Kendr) (केन्द्र) मध्य (Mad,dhya) (मध्य)
 مرکز (Markaz) (مرکز)

محاذ جنگ (ع - مڈ)

MAHÁZE-JANG महाजे जंग

युद्ध केंद्र (Yud,dh kendr) (युद्ध केंद्र)
 फ्रंट (Front) (फ्रंट)

MUHÁRABA मुहारबा (ع - مڈ) محاربه

युद्ध (Yud,dh) (युद्ध) संग्राम (Sangrám) (संग्राम)
 जंग (Jang) (जंग)

محاسب (ع - مڈ)

MUHÁSIB मुहासिब

۱. गणितज्ञ (Ganitag,gya) (گنی تکیہ)
 হিসাব دان (Hisáb dán) (حساب دان)

مجموعه (ع - مڈ)

MAJ,MUÁ مجمؤآ

۱. समष्टि (Samashti) (سمشتی) समा-
 हार (Samáhár) (سماعار) कई चीज़ों
 की यकजाई (Kai chfzon ki yak jáyi)
 (کئی چیزوں کی یک جائی)

۲. संग्रह (Sangrah) (سلکرة) रचना संग्रह
 (Raohana sangrah) (رچنا سلکرة)
 कविताओं या लेखों की किताब (Kavi-
 táon ya lekhone ki kitáb) (کوتاؤں
 یا لیکھوں کی کتاب)

MAJNÚN मजून (ع - ص) مجنون

वातुल (Vátul) (واتل) उन्मत्त (Unmatt)
 (پاگل) पागल (Págál) (أُنمَت)

MUJAV,VIZ मुजाव्विज (ع - ص) مجوز

۱. निर्णायक (Nirnáyak) (نرنایک) फैसला
 करने वाला (Faisala karne vála)
 (فیصلہ کرنے والا)

۲. प्रस्तावक (Prastávak) (پرستاک) तजवीज
 करने वाला (Tajváz karno vála)
 (تجویز کرنے والا)

MAJÚS मजूस (ع - مڈ) مجوس

आग्नि पूजक (Agni pújak) (اگنی پوجک)
 आतश परस्त (Átash parast) (آتش پرست)
 پارسی (Pársi) (پارسی)

مجوف (ع - ص)

MUJAV,VAF मुजाव्वफ

सुधिर (Sushir) (سوشیر) पोला (Pola)
 (Andar se kháli) (अंदर से खाली)
 (اندر سے خالی)

(Yavanika يونکا) पालकी (Pálki)
(पालकी)

MUHÁL मुहाल (ع - ص) محال
असंभव (Asambhav) अशक्य
(Ashak, kya اشکيه) ना मुमकिन
(Na mumkin ना ممکن)

MUHÁVARA मुहावरा (ع - مذ) محاوره

1. वार्त्तालाप (Vártáláp) बात
चीत (Bát chít) (بات چیت)
गुफ्तुगू (Guftugu) (گفتگو)
2. टकसाली बोली (Taksáli boli)
(تکسالی بولی)

MUHIIB (B) मुहिब (ع - مذ) محب

1. मित्र (Mitr) सखा (Sakha)
(دوست) दोस्त (Dost) (سکھا)
2. प्रेमी (Premi) आशिक
(Áshiq) (عاشق)

(محبت - ع - م)

MAHAB, BAT महवत

1. प्रेम (Prem) अनुराग (Anurág)
(आसक्ति) आसक्ति (Ásakti) (अनुराग)
इश्क (Ishq) (عشق)
2. मैत्री (Maittri) मित्रता
(Mittrata) (दोस्ती) दोस्ती (Dosti)
3. वात्सल्य (Vátsallya) (والتسلية)
ममता (Mamata) (ممتا) मामता
(Mámata) (مامتا)

MAH, BAS महबस (ع - مذ) محبس
बंदी रह (Bandi grih) (بندی گره)
कारागार (Kára gár) (کارا گار) जेल
खाना (Jail khána) (جیل خانه)

2. आंकिक (Ánkik) एकाउनेट्ट
(Accountant) (اکاؤنٹنٹ)

MUHÁSARA मुहासरा (ع - مذ) محاصره
परिवेष्टन (Pariveshtan) (پریویشتن)
घेरा डालना (Ghera dálna) (گھیرا ڈالنا)
घेरे में लेना (Ghere men lena) (گھیرے میں لینا)

MUHÁFIZ मुहाफिज़ (ع - ص) محافظ

1. रक्षक (Rakchhak) संरक्षक
(Sanrakchhak) (سن رڪچھڪ)
हिफाजत करने वाला (Hifázat karne
vála) (حفاظت کرنے والا)
2. त्राता (Tráta) बचाने वाला
(Bacháne vála) (بچانے والا)

(محافظت - ع - م)

MUHÁFAZAT मुहाफ़ज़त

रक्षा (Rakchha) (رڪچھا) सुरक्षा (Su-
rak, chha) (سورڪچھا) हिफाजत (Hifázat)
(حفاظت)

(محافظ خانه - ع - مذ)

MUHÁFIZ-KHÁNA मुहाफिज़खाना

अभिलेख कोष्ठ (Abhilekh kosht)
(अभिलेख कोष्ठ) रेकार्ड ऑफिस
(Record office) (रकार्ड ऑफिस)

(محافظ دفتر - ع - مذ)

MUHÁFIZ-DAFTAR मुहाफिज़ دفتر

अभिलेख पाल (Abhilekh pál) (अभिलेख पाल)
(Record) रेकार्ड कीपर (Record
keeper) (रकार्ड कीपर)

MUHÁFA मुहाफा (ع - مذ) محافه
कर्णिरथ (Karnirath) (کرنی رتھ) मवनिका

(Satark سترک) चौकन्ना
(Chaukanna چوکنا)

2. एहत्तियात से काम करने वाला
(Ehtiyát se kám karne vála
(احتیاط سے کام کرنے والا)

MOHTARAM मोहतरम (ع - ص) محترم

1. मान्य (Mán, nya मानیہ) श्रद्धेय
(Shradh, dhe, ya شردھیہ) कविले
(Qábilo izzat قابل عزت)
2. श्री मान् (Shrimán श्रीमान) महोदय
(Mahodai مہوڈے) जनাব
(Janáb جناب)

دوسرے معلوم میں مخاطب کے
لیئے استعمال ہوتا ہے

MOHTASIB मोहतसिब (ع - ص) محاسب

- रसाध्यक्ष (Rasádh, dhyakohh رسانیہ)
मद्य निषेध निरीक्षक
(Mad, dya nishedh nirik, chhak مدیہ)
शराब पीने वालों को
(Sharáb píne válon को साज़ा देने वाला)
ko saza dene vála شراب پینے والوں
کو سزا دینے والا

MOHTAMAL मोहतमल (ع - ص) محتمل

1. संदिग्ध (Sandigdh سن دگدھ) सुशतबह
(Mushtabah مشتبه)
2. अनिश्चित (Anish chit انہشچت) गैरयक़ीनी
(Ghair yaqíni غیر یقینی)

MAHJÚB महजब (ع - ص) محبوب

1. लज्जित (Lajjit लज्जित) शर्मिन्दा
(Sharminnda شرمندہ)

MAH, BÚB महबूब (ع - مذ) محبوب
प्रेम पात्र (Prem pátr प्रेम पत्र)
प्रियतम (Priyatam प्रियतम) वल्लभ
(Vallabh वल्लभ) प्यारा (Pyára پیارا)
माशूक (Máshúq معشوق)

MAH, BÚBA महबूबा (ع - مث) محبوبہ
प्रेमिका (Premika प्रेमिका) प्रेयसी
(Preyasi प्रेयसी) प्रियतमा (Priya-
tama प्रियतमा) वल्लभा (Vallubha وللبھا)
माशूका (Ma, shúqa معشوقہ)

MAH, BÚS महबूस (ع - ص) محبوس
करा वासी (Kára vási کارا واسی)
बंदी (Bandi بندی) मुक़ायद (Muqai-
yad مقید)

MOH, TÁJ मोहताज (ع - ص) محتاج

1. निर्धन (Nirdhan निर्धन) दरिद्र
(Dariddr दरिद्र) कंगाल (Kangál
کنگال)
2. भिक्कु (Bhik chhuk بھیک چھک)
भिकारी (Bhikbári بھیکھاری) फकीर
(Faqir فقیر)
3. इच्छुक (Ich, chhuk ایچ، چھک)
ज़रूरत मंद (Zarúrat mand ضرورت
مند)

محتاج خانہ (ع - مذ)

MOHTÁJ-KHÁNA मोहताज खाना
अन्नसत्र (Ann setr ان ستر) सदावर्त
(Sada bart سدا برت) लंगर (Langar
لنگر)

MOHTÁT मोहतात (ع - ص) محتاط

1. सावधान (Sáodhán ساودھان) सतर्क

MOHAR, RAF مُحَرَف (ع - ص) محرف
अक्षरांतरित (Akohharántarít) اکھڑاंतरیت
हर्फ बदले हए लफ्ज़ (Harf badle
huo lafz) حرف بدلے ہوئے لفظ

MOHRAQ मोहरक (ع - ص) محرق
1. दग्ध (Dagdh) जला हुआ (Jala hua) جلا ہوا
2. भस्म (Bhasm) कुशता (Kushta) بھسم (کشتہ)

MUHAR, RIK مُحَرِّك (ع - ص) محرک
1. प्रेरक (Prerak) उत्तेजक (Uttejak) (ات تیجک) उरोजक
वाला (Ubhárne vála) (ابھارنے والا)
2. प्रस्तावक (Prastávak) तजवीज पेश करने वाला (Tajvíz
pesh karne vála) تجویز پیش کرنے والا

MAH, RAM महरम (ع - ص) محرم
1. मर्यादा (Marmag,gya) रहस्य वेला (Rahas,gya vetta) (مرمگیاہ) (راز داں) (رہسیتا)
2. कंचुकी (Kanchuki) अंगिका (Angika) (अंगिका) (انگیا)

MAH, RUS महारूस (ع - ص) محروس
1. वशवर्ती (Vashvarti) अधीन (Adhín) जेरे हुकम (Zere hukm) (وہش ورتی) (ادھین) (زیر حکم)
2. आबद्ध (Ábad,dh) हिरासत में लिया हुआ (Hirásat men liya hua) (حراست میں لیا ہوا)

2. संकुचित (Sankuchit) पशेमान (Pashemán) (سن کچت) (پشیمان)

MOHAD, DAB मोहदब (ع - ص) محذب
उन्नतोदर (Unnatodar) बीच में से किसी कदर उठा हुआ (Bich men
se kisi qadar utha hua) بیچ میں سے کسی قدر اٹھا ہوا

MAHDÚD महदूद (ع - ص) محدود
संमित (Simit) परिमित (Parimit) संयत (Sanyat) (سنیت) (پریمت) (سینیت)
हद बंधा हुआ (Had bandha hua) (حد بندھا ہوا) थोड़ा (Thora) (تھوڑا)

MAHZÚF महज़ूफ (ع - ص) محذوف
1. लुप्त (Lupt) छिपा हुआ (Chhipa hua) (لھت) (چھپا ہوا)
2. वह शब्द जो इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ लिया जाये (Voh shabd
jo ibarat men na holekin us ka arth liya jáa) وہ لفظ جو عبارت میں نہ ہو لیکن اس کا اर्थ لیا جائے

MEH, RÁB मेहराब (ع - مٹ) محراب
चाप (Cháp) دروں کی मेहराब (Daron ki mehráb) (محراب)

MOHAR, RIR मुहरीर (ع - ص) محرر
लिपिकार (Lipikár) लेखक (Lekhik) लिपिक (Lipik) (لیپیکار) (لے خک) (لیپیک) (ملشی)
मुन्शी (Munshi) (ملشی)

محشی (ع - ص)

MUHASH,SHA मुहशशा

टिप्पणी युक्त (Tippani yukt) टीका सहित (Tika sahīṭ) वह किताब जिस पर फुट नोट हों (Voh kitāb jis par foot note hon) کتاب جس پر فت نوٹ ہوں

MUHAS,SIL मुहसिल (ع - ص) محصل

1. संग्राहक (Sangrābhak) हासिल करने वाला (Hāsīl karne vāla) حاصل کرنے والا
2. समाहर्ता (Samābharta) तहसील वसूल करने वाला (Tahsīl vasūl karne vāla) تحصیل وصول کرنے والا

MAH,SUR मुहसूर (ع - ص) محصور

परिवेष्टित (Parivesh,ṭit) घेरे में लिया हुआ (Ghere men liya hua) گھیرے میں لیا ہوا

MAH,SUL मुहसूल (ع - مذ) محصول

1. शुल्क (Shulk) कर (kar) कर (kar)
2. भाटक (Bhātak) किराया (Kirāya) भाड़ा (Bhāṛa) किराये

MAH,Z महज (ع - مث) محض

1. केवल (Keval) सिर्फ (Sīrf) (صرف)
2. नितांत (Nītānt) बिल्कुल (Bil kul) (بالکل)

MAH,ZUZ महजुज (ع - ص) محظوظ

आनंदित (Ānandit) आह्लादित

3. वह देश जो किसी का अधीन हो (Voh desh jo kisi ka adhīn ho) وہ دیس جو کسی کا ادھین ہو

MAH,RUM महरूम (ع - ص) محروم
वंचित (Vanchit) जो महरूम हो (Jo mahrūm ho) جو محروم ہو

MAH,ZUN महजून (ع - ص) محزون
दुःखित (Dukh,khit) क्लेशित (Kleshit) गमगीन (Ghamgīn) غمگین

MOHSIN मोहसिन (ع - ص) محسن
उपकारी (Upkāri) एहसान करने वाला (Ehsān karne vāla) احسان کرنے والا

محسن کش (ع - ص)

MOHSIN-KUSH मोहसिन कुश
कृतघ्न (Kritaghn) अकृतज्ञ (Akritaggya) नमक हरास (Namak harām) نمک حرام

MAHSÚS महसूस (ع - ص) محسوس
अनुभूत (Anubhūt) गोचर (Gochar) ज्ञान गम्य (Gyān-gammya) जिस का एहसास हो (Jis ka ehsās ho) جس کا احساس ہو

MAH,SHAR महशर (ع - مذ) محشر

1. प्रलय स्थान (Pralayasthān) प्रलय स्थान (Pralayasthān) कयामत का मैदान (Qayāmat ka maidān) قیامت کا میدان
2. कोलाहल (Kolāhal) हंगामा (Hanāgāma) کولاهل

تجویت (ع - مٹ)

گھول کر (Ghol kar hai kiya hua
حل کیا ہوا)

MAH,VI (T) YAT مہّی (وی) یات

1. تل لیلنا (Tallinata) تال لیلنا
سن لکنا (Sanlagnata) سن لکنا
تن میتا (Tanmayata) تن میتا
انہماک (Inbimák) انہماک

MAH,MÚD مہمّود (ع - ص)
ستوت (Prashansit) پرشانت
ہمد کیا گیا (Istut) استت
حمد کیا گیا (Hamd kiya gaya)

2. برہم لীনنا (Brahm linata) برہم
فنا دیات (Fanáyiyat) فنا دیات
فنا ہت

MIHAN مہن (ع - مذ)
محتلت کی جمع

MUBÍT مہیت (ع - ص)

1. آکیرن (Ákírn) آکیرن
چاروں طرف (Vyápt) ویاپت
چاروں طرف پھیلا ہوا (Cháron taraf phaila hua)
2. پریدی (Paridhi) پریدی
خط دائرہ (Khate dáira)

کشت (Kasht) دکھ (Dukh,kh)
آپتہان (Ápattiyán) آپتہان
مصیبتیں (Musibatén) موسیبتیں

MUKH (KH) मुख (ع - مذ)

1. ماسٹشک (Mastishk) ماسٹشک
مہجہ سر (Bheja) مہجہ سر
(Maghze sar) مہجہ سر
2. مہجہ (Majja) مہجہ
ہڈی کا گودا (Haddi ka gúda)

MEHNAT مہنات (ع - مٹ)

1. شرم (Shram) شرم
پریاس (Prayás) پریاس
پریشرم (Parish,shram) پریشرم
مشقت (Mashaqqat) مشقت
2. اڈیم (Ud,dyam) اڈیم
پریاتن (Prayatn) پریاتن
(Koshish) کوشش

MUKHÁSAMAT मुखاسमत

1. ماسٹشک (Mastishk) ماسٹشک
مہجہ سر (Bheja) مہجہ سر
(Maghze sar) مہجہ سر
2. مہجہ (Majja) مہجہ
ہڈی کا گودا (Haddi ka gúda)

MAH,V مہّو (ع - ص)

1. مگن (Magn) مگن
تالین (Tallín) تالین
مستغرق (Mustaghraq) مستغرق
2. وسمرت (Vismrit) وسمرت
یاد سے (Yád se utra hua) یاد سے
اترا ہوا

MI KHÁTAB मुखاتاب

1. سم بودھت (Sambodhit) سم بودھت
سم بودھیہ (Sambodhya) سم بودھیہ

MEHVAR مہوار (ع - مذ)

1. اکوبھ (Akobh) اکوبھ
دھری (Dhruv) دھری
دھری (Dhuri) دھری

3. प्रतिकूल (Prati kúl (پرتی کول)
 विपरीत (Viparīt (ویریت)
 बर खिलाफ (Bar khilāf (بر خلاف)

(مخالفات (ع - مٹ)

MUKHĀLAFAT मुखालफत

1. प्रतिकूलता (Prati kúlata (پرتی کوالاتا)
 विरोध (Virodh (ویرودھ)
 2. शत्रुता (Shatṭruta (شتروتا)
 वैर (Vair (ویر)
 दुश्मनी (Dushmani (دشمنی)

MUKHBIR मुखबिर (ع - ص)

1. सूचक (Súchak (سوچک)
 विज्ञापक (Viggyāpak (وگیاپک)
 खबर देने वाला (Khabar dene vāla (خبر دینے والا)

2. गुप्तचर (Guptchar (گپت چر)
 सूची (Súchi (سوچی)
 भेदिना (Bhediya (بھدینا)
 जासूस (Jásús (جاسوس)

(مخبری (ع - مٹ)

MUKHBIRI मुखबिरी

- सूचक कर्म (Súchak karm (سوچک کرم)
 गुप्त चर्या (Gupt charya (گپت چریا)

MAKH, BÚT मखबूत (ع - ص)

- वातुल (Vátul (واتل)
 विक्रित (Vik. obhipt (ویکریٹ)
 पागल (Págai (پاگل)

MUKHTÁR मुखतار (ع - ص)

1. स्वाधीन (Swádhin (سوادھین)
 स्वतंत्र (Swatantr (سوئانتر)
 स्वच्छंद (Swach, chband (سوچ چھند)

- जिस से खिताब किया जाए
 (Jis se khitáb kiya jāe (جس سے
 خطاب کیا جائے)

2. मध्यम पुरुष (Madh, dnyam purush (مدھیم پورش)
 सैकंड परसन (Second person (سیکنڈ پرسن)

(مخاطب (ع - مد)

MUKHĀTIB मुखاتيب

- संबोधक (Sambodhak (سم بودھک)
 बात करने वाला (Bāt karne vāla (بات کرنے والا)

(مخاطبہ (ع - مد)

MUKHĀTABA मुखاتبا

- संबोधन (Sambodhan (سم بودھن)
 तख़ातुब (Takhātub (تخاطب)

(مخافات (ع - مٹ)

MAKHĀFAT मखफत

- त्रास (Trás (تراس)
 भय (Bhai (بھ)
 डर (Dar (دور)
 खौफ (Khauf (خوف)

(مخالطت (ع - مٹ)

MUKHĀLATAT मुखालاتت

- मैत्री (Maittri (میتری)
 मेल मिलाप (Mel miláp (میل ملاپ)
 दोस्ती (Dosti (دوستی)

MUKHĀLIF मुखاليف (ع - ص)

1. प्रतिपक्षी (Prati pakchhi (پرتی پاکھی)
 विरोधी (Virodhi (ویرودھی)
 खिलाफ (Khilāf (خلاف)

2. शत्रु (Shatṭru (شترو)
 दुश्मन (Dushman (دشمن)

2. अल्प (Alp) (الب) न्यून (Nyún)
(تھوڑا) थोड़ा (Thoṛā) (نہیں)

MUKHTAFI मुख्तफी (ع - ص) محففى
गुप्त (Gupt) (گہت) निहित (Nihit) (نہت)
पोशीदा (Poshīda) (پوشیدہ)

مختل (ع - ص)

MUKHTAL (L) मुख्तल (ल) विकृत (Vikrit) (وکرत) दूषित (Dūshīt)
व्यस्त (Vyast) (ویست) ब्रिगडा
हुआ (Bigra hua) (بگرا) मुन्तशिर
(Muntashir) (ملتشر)

مختلف (ع - ص)

MUKHTALIF मुख्तलिफ विभिन्न (Vibhinn) (ویبن) विसदश
(Visadrish) (وسدرش) जो एकसे
न हों (Jo ek se na hon) (جو ایک سے
نہ ہوں)

مخدر (ع - ص)

MUKHAD,DIR मुखद्दिर 1. सुन कर देने वाली दवा (Sun kar
dene vāli dava) (سن کر دینے والی
دوا)

2. निद्रौपथ (Niddraushadh) (ند،درو) खाव आवर दवा (Kbáb ávar
dava) (خواب آور دوا)

مخدرات (ع - ص)

MUKHAD,DARÁT मुखद्दरात महिलाये (Mahilaen) (مہلائین)
परदा नशीन औरतें (Parda nashīn
auratēn) (پردہ نشین عورتیں)

आजाद (Āzād) (آزاد)

2. अधिकृत (Adhikrit) (ادھی کرت)

मुजाज़ (Mujáz) (مجاز)

3. 'वकील' से नीचे दर्जे का वकील
('Vakíl' se níche darje ka vakíl)
(‘وکیل’ سے نیچے درجے کا وکیل)

مختار کل (ع - ص)

MUKHTÁRE-KUL मुख्तारे कुल

एकाधिपति (Ekādhi pati) (ایکادھی
सर्वाधिकारी (Sarvādhikāri) (सर्व
सियाह सफ़ेद का मुख्तार
(Siyāh safed ka mukhtār) (سیاہ سفید
کا مختار)

مختار نامہ (ع - ص)

MUKHTÁR-NÁMA मुख्तार नामा

अधिकार पत्र (Adhikár pattr) (ادھیکار
इजाज़त नामा (Ijázat nāma)
(اجازت نامہ)

مختبر ع (ع - ص)

MUKHTARE मुख्तारे

आविष्कर्ता (Ávishkarta) (آویش کرتا)
مُجید (Mújid) (موجد)

مختص (ع - ص)

MUKHTAS (S) मुख्तस (स)

मुख्य (Mukh,khya) (مکھیہ) विशिष्ट
(Vishisht) (ویشٹ) मुखसूस (Makhsús)
(مخصوص)

MUKHTASAR मुखत्सर (ع - ص) مختصر

1. संक्षिप्त (Sanchhipt) (سن چھپت)
सार रूप (Sár rūp) (سار روپ) मुजमल
(Mujmal) (مجمل)

निकालने वाला (Nikálno vála
نکالنے والا)

مخروطی (ع - ص)

MAKHRÚTĪ मुखरूती

शुंडा कार (Ślundákár کار شلڈا)

गान दुम (Gáo dum گان دُم)

MAKHZAN मखज़न (ع - مذ)

1. भांडा गार (Bhándágár گار بھانڈا)

कोष्ठा गार (Koshtágár گار کوشٹا)

गोदाम (Godám گودام)

2. कोषागार (Kohságár گار کوشا)

खज़ाना (Khazána خزانه)

3. शस्त्रागार (Sbastrágár گار شسترا)

असलिहा खाना (Asliha khána اسلیحہ خانہ)

(اسلحہ خانہ)

مخصوص (ع - ص)

MAKHSÚS मखसूस

1. मुख्य (Mukh,khya مکھیہ) प्रधान

(Pradhán پردھان) खास (Khás

خاص)

2. विशिष्ट (Vishisht विशिष्ट) मुखतस

(Mukhtas مختص)

مخفی (ع - ص)

MUKHAF,FAF मुखफफ

संक्षिप्तरूप (Sanohipt rūp سن چھپت)

(وہ) किसी शब्द की छोटी शकल जैसे

‘माह’ का ‘मह’ (Kisi shabd ki chhoti

shakl jaise ‘Máh ka ‘Mah’ کسی شبد

‘کھ’ کی چھوٹی شکل جیسے ‘مہ’ کا ‘مہ’

MAKHFI मखफी (ع - ص) مخفی

गुप्त (Gupt گہت) गुह्य (Guhya

مخدوش (ع - ص)

MAKH DÚSH मखदूश

भयंकर (Bhayankar بھانکر) भयानक

(Bhayának بھیانک) खतर नाक

(Khatar nák خطر ناک)

مخدوم (ع - ص)

MAKHDÚM मखदूम

1. सेव्य (Sev,vyā سہویہ) जिस की

खिदमत की जाय (Jis ki khidmat

ki jāo جسکی خدمت کی جائے)

2. स्वामी (Swāmi سوامی) पति (Pati

آقا (Áqa پتی)

مغرب (ع - ص)

MUKHAR,RIB मुखरिब

1. ध्वंसक (Dhwansak دھونسک)

तबाह करने वाला (Tabáh karne vála

تباہ کرنے والا)

2. नष्टकर (Nasht kar नष्ट کر)

बरबाद करने वाला (Barbád karne

vála برباد کرنے والا)

مخرج (ع - مذ) MAKHRAJ मखरज

1. उद्गम (Udgam اُدگم) नदी के

निकलने की जगह (Nadi ke nikalno

ki jagah ندی کے نکلنے کی جگہ)

2. उच्चारण स्थान (Uch,cháran asthán

اُچ،چارنس،تھان) हफों के निकलने

की जगह (Harfon ke nikalno ki

jagah حروفوں کے نکلنے کی جگہ)

مخرج (ع - ص) MUKHRIJ मुखريج

निष्कासक (Nishkásak نیشکاسک)

2. मानव जाति (Mánav játi) مانو
جانی नौए इनसान (Naue insán)
(نوع انسان)

3. संसार (Sansár) (سلسار) दुनिया
(Dunya) (دنیا)

مخلوقات (ع - مٹ)

MUKHLÚQÁT मुखलूक़ात

1. जगत् (Jagat) (جگت) आलम
(Álam) (عالم)

2. संसार और उस की सब चीज़ें
(Sansár aur us ki sab chízēn)
(سلسار اور اس کی سب چیزیں)

MAKHMASA मख़मसा (مذ - مٹ) مخمسه

1. चिंता (Chinta) (چینتا) शोच (Shooh)
(فیکر) (Fikr) (شوچ)

2. विपत्ति (Vipatti) (ویپتی) आफत
(Áfat) (آفت)

3. भ्रंश (Jhanjhat) (جھنجھट) बख़ेड़ा
(Bakheṛa) (بکھیرا)

MAKHMAL मख़मल (ع - مٹ) مخمل

एक निहायत नर्म और रुएँ दार कपड़ा
(Ek nibáyat narm aur ruēn dár kapṛa)
(ایک نہایت نرم اور روئیں دار کپڑا)

MAKHMÚR मख़मूर (ع - ص) مخمور

मदोन्मत्त (Madonmatt) (مدون مت)
सुरोन्मत्त (Suronmatt) (سورون مت)
उन्मत्त (Unmatt) (انمت)
नशे में चूर (Nashe men chūr) (نشہ میں چور)

مخنت (ع - ص)

MUKHAN,NAS मुखनस

क्लीब (Klib) (کلیب) नपुंसक

छिपा हुआ (Chhipa hua) (چھپا
ہوا)

MUKHIL मुखिल (ع - ص) مخل
विघ्नकृत् (Vighn kṛit) (ویگن کرت)
बाधक (Bádhak) (بادھک) खलल
अन्दाज़ (Khalal andáz) (خلل انداز)

MUKHLIS मुखलिस (ع - ص) مخلص
सद्भावक (Sad bhávak) (سدبھاوک)
शुद्धहृदय (Shud,dh hridai) (شده هردے)
निष्कपट (Nish kapat) (نہس کپٹ)
जिस में खुलूस हो (Jis men khulús
ho) (جس میں خلوسی ہو)

مخلصی (ع - مٹ)

MUKHLASI मुखलसी

मुक्ति (Mukti) (मुक्ती) छुटकारा
(Chhut kára) (چھٹکارا) नजात (Naját)
(نجات)

MAKHLÚT मख़लूत (ع - ص) مخلوط

मिश्रित (Mishrit) (مشرت) मिला जुला
(Mila jula) (ملا جلا) गडमड (Gad mad)
(گڈمڈ)

مخلوط النسل (ع - ص)

MAKHLÚTUN-NASL मख़लूतुनसल
संकर (Sankar) (سانکر) मिश्रवर्या
(Mishr varn) (مشر ورن) दोराला
(Doghala) (دوغلہ)

MAKHLÚQ मख़लूक़ (ع - مٹ) مخلوق

1. प्राणि वर्ग (Práni varg) (پرائی ورگ)
जान दार (Jándár) (جاندار)

دست اندازی (چپ) (Dast andāzi)

2. विघ्न (Vighn) बाधा (Bādha)
खलल अन्दाज़ी (Khalal andāzi)
(خلل اندازی)

MADĀR مدار (ع - مذ)

1. आधार (Ādhār) बुन्याद (Bunyād)
2. निर्भरता (Nirbharata) इन्हिस्तर (Inhisār)
3. आश्रय (Āshrai) सहारा (Sahāra)

MUDĀRA مدارا (ع - مذ)
مدارات کا متخلف دیکھو، 'مدارات'

مدارات (ع - مث)

MUDĀRĀT مدارات

1. सत्कार (Satkār) सम्मान (Sammān)
आवभगत (Āo bhagat)
2. आतिथ्य (Ātithya) मेहमान (Mehmān)
दारी (dāri)

مدافعت (ع - مث)

MUDĀFA,AT मुदाफ़अت

1. निराकरण (Nira karan) निवारण (Nivāran)
दफ़ीआ (Dafīya)
2. आत्म रक्षा (Ātm rakohba) अत्म (Ātm)
बचाव (Bachāo)

MUDĀM मुदाम (ع - ص)

1. सतत (Satat) सर्वदा (Sarvada)
नित्य (Nittya)

(Napunsak) षंड (Shāndh)
نردارا (Nar dāru) نردار (Nar dār)
زنانه (Zanāna)

MUKHAI,YIR मुखैयर (ع - ص)

दान شیل (Dān shīl)
वदान्य (Vadān.ny) मुक्त हस्त (Mukt hast)
करे खैर (Kāre khair) में दिल खोल कर खर्च करने वाला
(Kāre khair men dil khol kar)
کار خیر میں دل کھول کر خرچ کرنے والا

MAD (D) मद (د) (ع - مث)

1. ज्वार (Jwār) पानी का चढ़ाव (Pāni ka chāḥāo)
2. वह खत जो 'अलिफ' की आवाज़ लंबी करने के लिए उस पर लगाते हैं (Voh khat jo 'Alif' ki āvāz lambi karne ke lie us par lagāte hai)
3. लेखा शीर्ष (Lekha shīrsh) लेखा (Lekha)
हिसाब की मद (Hisāb ki mad)
(حساب کی مد)

MAD,DĀH महाह (ع - ص)

प्रशंसक (Prashansak)
श्लाघी (Shlāghi) तारीफ करने वाला (Ta,rif karne vāla)
(ولا)

مداخلت (ع - مث)

MUDĀKHALAT मुदाखलत

1. हस्तक्षेप (Hastakchhep)

2. तेजोहीन (Tejohīn तेजोहीन)
निश्री (Nish,shri निश्री) बद
इक़बाल (Bad iqbál इक़बाल)

MUDAB,BIR मुदबिर (ع - ص)

1. यत्न शील (Yatn shīl یتن شیل)
बा तदबिर (Ba tadbir باتدبیر)
2. कूट नीतिज्ञ (Kūt nītiggya کوٹ نی تی گھ)
سیاسات दा (Siyāsat dān سیاست دان)

3. प्रबंध कुराल (Prabandh kushal प्रबन्ध कुराल)
मुन्तज़िम (Muntazim मुन्तज़िम)

MUD,DAT मुदत (ع - مٹ)

1. समय (Samai समे) काल (Kāl काल)
व़ा़त (Vaqt व़ा़त)
2. विलंब (Vilamb वولمب) अति काल
(Ati kāl अति काल) देर (Der देर)
3. अवधि (Avadhi اودھی) मीयाद
(Mī,ād میعاد)

MAD,H मद्ह (ع - مٹ)

- प्रशंसा (Prashansa پرشلسا) श्लाघा
(Shlāgha شلاکھا) तारीफ (Tārīf تاريف)

MID,HAT मिदहत (ع - مٹ)

‘दिको’ मद्ह

मदख़ाले (ع - مٹ)

MAD,KHŪLA मद्ख़ूला

- उप पत्नी (Up patīl اپ پتلی)
रखेली (Rakheli رکھیلی) दाश्ता
(Dāshta दाश्ते)

हमेशा (Hamesha همیشه) (नकिह)

2. मदिरा (Madira मदिरा) सुरा (Sura सुरा)
शराब (Sharāb شراب)

MUDÁVA मुदावा (ع - مڈ)

- चिकित्सा (Chikitsa چکیتسا) उपचार
(Upchār اُپچار) इलाज (Ilāj علاج)

मदावत (ع - مٹ)

MUDÁVAMAT मुदावमत

1. नित्यता (Nittyata نیتیتا) हमेशगी
(Hameshagi همیشگی)
2. निरंतर प्रयोग (Nirentar prayog نیرنتر پر یوگ)
मुसलसल इस्तेमाल
(Musalsal istemāl مسلسل استعمال)

मदाहत (ع - مٹ)

MUDÁHANAT मुदाहनत

1. चाटु कारिता (Chátukárita چاٹو کاریتا)
चापलूसी (Cháplúsi چاپلوسی)
2. कपट व्यवहार (Kapat vyavhār کپٹ ویوہار)
दिल में कुछ होना और
जवान पर कुछ (Dil men kuchh hona aur zabán par kuchh دل میں کچھ ہونا اور زبان پر کچھ)

MUDBIR मुदबिर (ع - ص)

1. हत भाग्य (Hat bhāgya هت بھاگھ)
बद किस्मत (Bad qismat بد قسمت)

MUD,DA,Á मुद्दा (مدعا - ع - مذ)

1. उद्देश्य (Ud,doshya (ان'دیشیه)
अभिप्राय (Abhip,piáo (ابہپ
مقصد (Maqsad (مقصد
2. मनोरथ (Manorath (منورثہ)
कामना (Kámana (کامنا
खादिश (Khábish (خا‌دیش
خوابش

مدعا علیہ (ع - مذ)

MUD,DA,Á-ALAIH मुद्दा अलैह

- प्रति वादी (Prati vádi (پرتی'وادی)
जिस के खिलाफ दावा हो (Jis ke
جسکے خلاف دعویٰ ہو
khiláf dáva ho (هو)

MAD,U' मदद (مدعو - ع - ص)

1. निमंत्रित (Nimantrit (نمن'ترت
दावत में बुलाया हुआ (Dávat men
دعوت میں بلایا ہوا
buláya hua
2. आहूत (Áhút (آہوت
बुलाया हुआ (Buláya hua (بلایا ہوا)

MUD,DAYI मुद्दी (مدعی - ع - مذ)

- वादी (Vádi (وادی
दावा करने वाला (Dáva karne vála
دعویٰ کرنے والا

MADFAN मदफन (مدفن - ع - مذ)

- समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr (سمادی'حیث
मृत गृह (Mrit grih (موت گره
कब्र (Qabr (قبر)

MADFÚN मदफून (مدفون - ع - ص)

- भू निहित (Bhú nibit (بہونہت
में दफन (Zamín men dafn (زمین
میں دفن

MADAD मदद (مدد - ع - مٹ)

1. सहायता (Saháyata (سہایت
साहाय्य (Saháya (سہاویہ
इआनत (I,ánat (اعانت
2. सहयोग (Sah yog (سہیوگ
तआवुन (Ta,ávun (تعاون
3. पक्ष पात (Pakchh páat (پکچہ'پات
हिमायत (Himáyat (حمایت
4. आश्रय (Áshrui (آشروے
सहारा (Sahára (سہارا)

مددگار (عف - ص)

MADAD-GÁR मददगार

1. सहाय (Saháo (سہاے
सहायक (Saháyak (سہایک
मुआविन (Muávin (معاون
2. पक्ष पाती (Pakchh páti (پکچہ'پاتی
हिमायती (Himáyati (حمایتی
3. सहायक (Saháyak (سہایک
ऐसिसटेंट (Assistant (اسسٹینٹ)

مدرس (ع - مذ)

MUDAR,RIS मुदरिस

- अध्यापक (Adh,dhyápak (ادھی'پاک
शिक्षक (Shikchhak (شک'چہک
पढ़ाने वाला (Parháne vála (پڑھانے والا

MADRISA मदरिस (مدرسه - ع - مذ)

- पाठ शाला (Páth shála (پاٹھ'شالا
विद्यालय (Viddyálai (ویدی'الہ
(School (اسکول)

مدرکہ (ع - مٹ)

MUDRIKA मुद्रिका

دیکھو 'توت مدرکہ'

(Samandar ko pání ka chaḥháo aur
utár) سمندر کے پانی کا چھوٹا اور
(اتار)

مدور (ع - ص)

MUDAV,VAR مدآور

بوتلاکار (Vartulákár) (ورتلاکار)
گولاکار (Golákár) (گولاکار) گول (Gol
(گول)

مدون (ع - ص)

MUDAV,VAN مدآون

سنگریبت (Sangribít) (سنگریبت)
سंकलित (Sankalit) (سंकलित) جمایا
हुआ (Jama kiya hua) (جمع کیا ہوا)

مدھوش (ف - ص)

MAD-HOSH मद होश

1. मदोनमत (Madonmatt) (مدون مت)

बद मस्त (Bad mast) (بد مست)

2. निश्चेष्ट (Nish chesht) (نیش چیشت)

बे सुध (Be sudh) (بے سدھ) गाफिल

(Gháfíl) (غافل)

MADÍH मदीह (مذیح - ع)

प्रशंसा (Prashansa) (پرشنسا) श्लाघा

(Shlágha) (شلاگھا) तारीफ (Táریف)

(تعریف)

MADÍD मदीद (مدید - ع - ص)

दीर्घ (Dírgħ) (دیگرہ) लंबा (Lamba)

(طویل) तवील (Tavíl) (تویلا)

MUDÍR मुदीर (مدیر - ع)

संपादक (Sampádak) (سپادک)

इडीटर (Editor) (ایڈیٹر)

MADQÚQ मदकूक (مدقوق - ع - ص)

छय रोगी (Chhai rogi) (چھ روگی)

दिक् का मरीज़ (Dīq kā maríz) (دیق کا مریض)

(مريض)

مدلل (ع - ص)

MUDAL,LAL मुदललल

तर्क संगत (Tark sangat) (تَرْک سَنگَت)

युक्ति युक्त (Yukti yukt) (یُکْتی یُکْت)

प्रमाण सिद्ध (Pramán shid,dh) (پَرماَن سیدھ)

दलील के साथ कही हुई बात

(Dalíl ke sáth kahi hui bát) (دلیل کے ساتھ کہی ہوئی بات)

(ساتھ کہی ہوئی بات)

مدمع (ع - ص)

MUDAM,MIGH मुदममिग

अहंकारी (Ahankári) (اھنکاری) घमंडी

(Ghamandi) (گھمندی) मगूर

(Maḡhrúr) (منغور)

مد مقابل (ع - ف - ص)

MAD,DE-MUQÁBIL मदे मुकाबिल

1. सापेक्ष (Sapeksh) (سایپکھ) दूसरे

के मुकाबिले में आया हुआ (Dústre

ke muqábile men áya hua) (دوسرے

کے مقابلے میں آیا ہوا)

2. प्रतिस्पर्धी (Pratispardhi) (پرتس

پرتھی)

کمیٹی تیشن مہن مقابلہ کرنے والا

مد و جزر (ع - مذ)

MAD, O-JAZR महोजज़ر

ज्वार भाटा (Jwár bháta) (جوار بھاتا)

समंदर के पानी का चढ़ाव और उतार

मडबलब (ए - व)

MUZAB,ZAB मुञ्जव

1. असमंजस युक्त (Asatnanjas yukt) दुववा में पडा हुआ (Dubdha men paṛa hua) दुबधा में पड़ा हुआ
2. संदिग्ध (Sandigdha) मुश्त-बह (Mushtabah) (مشتبہ)

MUZAKKAR मुञ्जकर (ए - व)

1. नर (Nar) मर्द (Mard) (مرد)
2. पुल्लिंग (Pulling) मेल (Malo) (مهل)

MAZKŪR मञ्कूर (ए - व)

1. उक्त (Ukt) चर्चित (Charchit) (ککت) कथित (Kathit) कहा हुआ (Kaha hua) (کھا ہوا)
2. चर्चा (Charcha) वर्णन (Varnan) (وَرْنَن) जिक्र (Zikr) (ذکر)

मङ्कुरे बाला (ए - व)

MAZKŪRA-E-BĀLA मञ्कूरए बाला
उपर्युक्त (Uparyukt) पूर्वोक्त (Purvokt) (پورووکت) ऊपर कहा हुआ (Ūpar kaha hua) (اوپر کھا ہوا)

मङ्कुरी (ए - व)

MAZKŪRĪ मञ्कुरी
चपरासी (Chaprāsi) सिपाही (Sipāhi) (سپاہی)

मडलत (ए - म)

MAZAL,LAT मञ्जललत

1. अपमान (Apmān) तिर-

MADĪNA मदीना (म - ड)

1. नगर (Nagar) पुर (Pur) (پور) शहर (Shahr) (شہر)
2. अरब का एक प्रसिद्ध नगर (Arab ka ek prasidh, dh nagar) (عرب کا ایک پرستہ نگر)

MAD,YŪN मद्यून (ए - व)

अधमर्ण (Adhamarn) (ادھمن) कर्क दार (Qarz dār) (قرض دار)

MAZĀQ मजाक (म - ड)

1. मनो विनोद (Mano vinod) (ملونود) मनोरंजन (Mano ranjan) (ملونرجن) तफरीह (Tafrīh) (تفریح)
2. परिहास (Parihās) (پریہاس) ठठोल (Thathol) (ٹھٹھول)
3. रस (Ras) (رس) झौक (Zauq) (ذوق)
4. रसिकता (Rasikata) (رستکتا) मजाके सुखन (Mazāke sukhon) (مذاق سخن)

मङाकरे (म - ड)

MUZĀKARA मुजाकरा

वार्तालाप (Vārtālāp) (وارتالاف) कथोप-
कथन (Kathop kathan) (کتھوپ کتھن) कथा वार्ता (Katha vārta) (کتھا وارنا) बात चीत (Bāt chīt) (بات چیت)

MAZ,BAH मञ्बह (म - ड)

वधस्थल (Vadhashtal) (ودھس تھل) वध भूमि (Vadh bhūmi) (ودھ بھومی) बूचखाना (Bbūchax khāna) (بوچخانہ)

مر اجعت (ع - مٹ)

MURÁJA,AT مورااجات

پرہیگمان (Pratyágaman)

واپسی (Vápaasi)

MURÁD مراد (ع - مٹ)

1. اُدیشہ (Ud,deshya)

ابھپراے (Abhip,práo)

مقصد (Maqsad)

2. اُجھا (Ioh,ohha)

ابھی شا (Abhilásha)

خواہش (Kháhish)

MURÁDIF مرادیف (ع - ص)

پریای (Paryáo)

سمانا رتھک (Samánáarthak)

اکارتھ (Ekárth)

ہم مانا (Ham mána)

(ہم معلی)

مر اسلت (ع - مٹ)

MURÁSALAT مورااسلت

پتر ویاہار (Pattr vyavhár)

خاتو کیتابات (Khato kitábat)

خط و کتابت

مر اسلہ (ع - مٹ)

MURASALA مورااسلا

1. دیکھو مر اسلت

2. پتر (Pattr) چٹھی (Cbith,thi)

(چٹھی)

MARÁSIM مراسیم (ع - مٹ)

مٹری ویاہار (Maittri vyav,hár)

میل جول (Mel,jol)

راہو رسم (Rábo rasm)

تیرس کار (Tiraakar)

(Be izzati)

2. نندا (Ninda) اپپاش (Ap-

yash)

(رسانہ)

مذمت (ع - مٹ)

MAZAM,MAT مزاممت

1. نندا (Ninda) گارھا (Garha)

ہجرو (Haj,v)

2. آلوچنا (Álochana)

برائی (Burái)

MZMÚM مزموم (ع - ص)

دوشیت (Dúshit)

نندیت (Nin-dit)

کوتسیت (Kutsit)

برا (Bura)

MAZ.HAB مزہب (ع - مٹ)

1. دھرم (Dharm) دین (Dín)

(دین)

2. مات (Mat) اکیدا (Aqida)

عقیدہ

مذہبیت (ع - مٹ)

MAZ,HABÍYAT مزہبیات

دھرم نیشٹھا (Dharm nishtha)

دھرم پارایاناتا (Dharm paráyanata)

دھرم دینداری (Díndári)

(دین داری)

MIR,ÁT میرآت (ع - مٹ)

دارپان (Darpan)

مکھر (Mukur)

آئینہ (Áyina)

MURAB,BA مِرَبَّآ (ع - ص) مریبی
 فہل پاک (Phal pák) (پہل پاک)
 جام (Jám) (جام)

MURAB,BA مِرَبَّآ (ع - ص) مربع
 1. वर्ग (Varg) (ورگ) سکوائر (Square)
 (اسکوائر)

2. चतुर्भुज (Chatur bhuj) (چتر بھج)
 चार जिलों वाली शकल (Chár zilon
 váli shakl) (چار ضلعوں والی شکل)

MURAB,BI مِرَبَّی (ع - ص) مریبی
 1. पोषक (Poshak) (پوشک) آواحرک
 (Ádharak) (آدھارک) سپورٹر
 (Supporter) (سپورٹر)

2. अभि भावक (Abhi bhávak) (ابھی
 भावक) गार्जियन (Guardian) (گارجین)

3. संरक्षक (Sunrakohhak) (سر رکھیک)
 पालक (Pálak) (پالک) मुहाफिज़
 (Muháfiz) (محافظ)

MURTÁZ مُرتَاض (ع - ص) مرتاض
 योगी (Yogi) (یوگی) तपस्वी (Tapas,wi
 कड़ी तपस्या करने वाला (Kari tapas,eya karne vála)
 (تپسیا کرنے والا)

مرتب (ع - ص)

MURAT,TAB مُرتَب (ع - ص) مرتب
 1. संपादित (Sampádit) (سپادت)
 समाहित (Samáhit) (سامہت)
 तरतीب दी हुई किताब (Tartíb di lui
 kitáb) (ترتیب دی ہوئی کتاب)

MURÁ,ÁT مُرَاآت (ع - مٹ) مراعات
 1. शील (Shíl) (شیل) रिआयत
 (Riáyat) (ریایت)

2. आदर (Ádar) (آدر) लिहाज़ (Liház
 (لحاظ)

MURÁFA,Á مُرَاَفَا (ع - مذ) مرافہ
 पुनर्विचार प्रार्थना (Punarvichár prár-
 thana) (پنروچار پراننا) पुनरा वेदन
 (Punarávedan) (پنراویدن) अपील
 (Appeal) (اپیل)

MIRÁQ مُیرَاَق (ع - مذ) مراق
 उन्माद (Unmád) (اُمناد) पागलपन
 (Págal pan) (پاگل پن) ख़ब्त (Khabt
 (خبط)

MURÁQABA مُرَاَقَبَا (ع - مذ) مراقبہ
 समाधि (Samádhi) (سامادی) प्रणिधान
 (Pranidhán) (پرندهان) ध्यान मग्नता
 (Dhyán magnata) (دهیان مگناتا) सब
 तरफसे हट कर खुदा में ध्यान लगाना
 (Sab taraf se hat kar khuda men
 dhyán lagána) (سب طرف سے ہٹ
 کر خدا میں دھیان لگانا)

MIRÁQI مُیرَاَقِی (ع - ص) مراقی
 उन्मादी (Unmádi) (اُمنادی) वातुल
 (Vátul) (واتل) पागल (Págal)
 (پاگل)

MARÁM مُرَام (ع - مذ) مرام
 मनोरथ (Manorath) (منورثہ) कामना
 (Kámana) (کامنا) अभिलाषा (Abhilásha
 (امہیلاشا) مُرَاد (Murád) (امیلاشا)

MURTA,ISH مرتعش (ع - ص) (کمہائے مان (Kampáo mán) کپاٹمان
 س্পندیت (Ispandit) (اسپن دت) (Vidbút) (ودبوت) (Hilta) (ہیلتا) (hwa) (ہلتا ہوا)

MURTAFE مرتفع (ع - ص) (Uttung) (اُتُنگ) (Uoh,oh) (اُح) (Baland) (بلند) (اتنگ)

MURTAKIB مرتکب (ع - ص) (Karta) (کرتا) (Karne) (کرنے والا) (vála) (والا)
 : اس لفظ کا استعمال گناہ یا قصور کے لئے ہوتا ہے اچھے کاموں کے لئے نہیں ہوتا

MURTAHIN مرتہن (ع - ص) (Bandhak gráhi) (بلدھک گراہی) (Prádhimán) (پراڈھیمان) (Ádhimán) (آدھیمان) (پراڈھیمان)
 جسکے پاس چیز گور رکھی جائے

MARSIYA مرثیہ (ع - ص) (Shok kávyá) (شوگ کاویہ) (Prádhimán) (پراڈھیمان) (Ádhimán) (آدھیمان) (پراڈھیمان)
 کسی کے مرنے پر نظم مہن غم کا اظہار

MARJÁN مرجان (ف - مذ) (Pravál) (پروال) (Vid,drum) (ود،درم) (Múnga) (مُنگا) (مونگا)

MARJA مرجع (ع - مذ) (Mavás) (مواص) (Mavás) (مواص) (Mavás) (مواص) (Mavás) (مواص)

2. व्यवस्थापित (Vyavasthápít) (ویوس تھاپیت) (Munazzam) (منظم)

MURAT,TIB مرتب (ع - مذ) (Sampádak) (سمپادک) (Samáharta) (سامہرتا) (Kitáb) (کتاب) (ko tartīb dene vála) (کو ترتیب دینے والا)

2. व्यवस्थापक (Vyavasthápak) (ویوس تھاپک) (Muntazim) (منتظم)

MARTABA مرتبہ (ع - مذ) (Pad) (پد) (Obda) (اوہدا) (عہدہ)

2. वर्ग (Varg) (ورگ) (Shreni) (شرنی) (Darja) (درجہ) (درجہ شریلی)

3. मान (Mán) (مان) (Pratishtá) (پرتیشٹا) (Izzat) (عزت) (پرتیشٹا)

MURTAD مرتد (ع - ص) (Dharm bhrasht) (دھرم بھراشت) (Apne mazhab ko chhor dene vála) (اپنے مذہب کو چھوڑ دینے والا)

MURTASHI مرتشی (ع - ص) (Utkooh gráhi) (انکوہ گراہی) (Utkooh bhogi) (انکوہ بھوگی) (Ghúns lene vála) (گھونس لینے والا)

2. دیا پاتر (Daya páttr) دیا پاتر
جس پر رھم کیا گیا ہو (Jis par
rabm kiya gaya ho) جس پر رحم
کیا گیا ہو

MARD مرد (ف - مذ) مرد

1. منوش (Manush, ohya) منوش
مانو (Mánav) آدمی (Ádami)

2. پتی (Pati) بھارتا (Bharta)
خاوند (Khávind)

3. ویر (Vír) شہر (Shúr)
بہادر (Bahádur)

4. پولنگ (Pulling) نر (Nar)
لگ (لگ)

MURDÁR مردار (ف - ص) مردار

1. مروت پشو (Mrit pashu) مروت پشو
مردا جانور (Murda jánvar)

2. اہکچھہ (Abhak, ohhya) اہکچھہ
ہرام (Harám)

3. کولتا (Kulata) فاحشا (Fáhisha)

مردار خوار (ف - ص)

MURDÁR-KHÁR مردار خوار

- مروتاشی (Mritáshi) مردا
جانور خاں والا (Murda jánvar
kháns vála)

مردانگی (ف - مٹ)

MARDÁNAGI مردانگی

1. پوربھتو (Purushattwa) پوربھتو
آدمی پن (Ádamipen)

- (Sbaranasthal) شرنس تھل
(Parish, shrai) جاپ-
پناہ (Jáe panáh)

2. وہ شبد جسکی طرف کوئی
(Jáe panáh) سرونام (ضمیر) پورے
(Voh shabd jis ki
taraf koi sarvnaám (zamír) phiro
وہ شبد جسکی طرف کوئی
سرونام (ضمیر) پورے

MAR, HABA مرہبا (ع - مٹ)

1. دھنیا (Dhannya) ساڈھ
(Sádhu) شاہاش (Shábásh)

2. شہبا (Shubhágaman) شہبا
(Khush ámadad) خوش آمدید

MAR, HALA مرہلا (ع - مذ)

1. پڑاو (Paráo) منجیل
(Manzil)

2. سامسہ (Samas, sya) مسلا
(Masla)

مرحمت (ع - مٹ)

MAR, HAMAT مرہمت

1. کرپا (Kripa) انوکھا (Anu-
kampa) دیا (Daya)

2. پردان (Pradán) عطیہ (Atfiya)

کرنا یا فرمانا کے ساتھ

MARHÚM مرہم (ع - ص)

1. دیوانگت (Divangat) سوارگیہ (Swargiya)

MARDUD مردود (ع - ص) مَرْدُود

1. अस्वीकृत (Aswikrit असوي کړت) نامقبول (Na maqbúl نامقبول)
2. बहिष्कृत (Bahish krit بهی کړت) निकाला हुआ (Nikála hua نکالا هوا) खारिज किया हुआ (khárij kiya hua خاریج کیا هوا)

MURDA मुर्दा (ف - ص) مُرْدَا

1. मृत (Mrit मृत) मृतक (Mritak मृतک) मुर्दा (Murda مُرْدَا)
2. शव (Shav شو) लाश (Lásh لاش)
3. जीर्ण (Jirn جیړن) जर्जर (Jarjar جرجر) बहुत बूढ़ा (Bahut búrha بهت پوړها)
4. खिन (Khinn کهن) मलिन (Malin ملین) अफसुर्दा (Afsurda افسورده)
5. बुझा हुआ (Bujha hua بجھا هوا) امید، چراغ یا آگ کے لئے
6. अर्थी (Arthi ارتھی) जनाजा (Janáza جنازه)

مرده دل (ف - ص)

MURDA-DIL मुर्दा दिल

1. हत हृदय (Hat bridai هت هردے) मृत हृदय (Mrit bridai मृत هردے) हत मानस (Hat mánas هت مانس) जिसे किसी बात में कोई मज़ा न आता हो (Jise kisi bát men koi mazá ná áta ho جسے کسی بات میں کوئی مزہ نہ آتا هو)
2. हत साहस (Hat sáhas هت ساهس) हतोत्साह (Hatotsáh هتوت ساه)

2. शौर्य (Shaurrya شوری) वीरता (Virata ویرتا) बहादुरी (Baháduri بهادری)

MARDUM मर्दुम (ف - مذ) مردم मानव (Mánav مانو) मनुष्य (Manush, shya منوشه) आदमी (Ádami آدمي) مردم آزار (ف - ص)

MARDUM-ÁZÁR मर्दुम آزار

सर्व दुःखद (Sarv dukh, khaḍ सर्व दुःखद) सब को तकलीफ देने वाला (Sab ko taklíf dene vála सब کو تکلیف دینے والا)

مردم خور (ف - ص)

MARDUM-KHOR मर्दुम खोर

नरभक्षी (Nar bhakshi نر بیکچی) पुरुषाशी (Purusháshi پروشاشی) आदम खोर (Ádam khor آدم خور) مردم شماری (ف - م)

MARDUM-SHUMÁRI मर्दुम शुमारी

जन गणना (Jan ganana जन گننا) किसी मुल्क के आदमियों की गिनती (Kisi mulk ke ádamiyon ki ginti کسی ملک کے آدمیوں کی گنتی)

MARDUMI मर्दुमी (ف - م) مردمی

1. मानवता (Mánavata मानوتا) इंसानियत (Insáníyat انسانیت)
2. कुलीनता (Kulínata कुलینता) शरफत (Sharáfat شرافت)
3. शूरता (Shúrata شورتا) बहादुरी (Baháduri بهادری)

(Sanáo badáo se yuké [kalám])

رضا نوح بدایع سے یکت [کلام]

مرصع کار (عف - ص)

MURASSA-KÁR مۇرسسا كار

رتن کار (Ratnkár رتن کار) کے وروں پر

نہ گینے جڑنے والا (Zevaron par nagino

jarne vála زہروں پر نہ گینے جڑنے

والا)

MARAZ مرض (ع - مد)

1. آماش (Ámai آمے) व्याधि (Vyádhi

روباہی) रुज (Ruj روج) Gad (Gad

روگ) रोग (Rog روگ)

2. دُرویسن (Durvyasan درویشن)

بُری لَت (Buri lat بُری لَت)

MURZIA مُرْزِیَا (ع - مٹ) مرضیہ

धात्री (Dhātrī دھاتری) पिलाई.

(Pīlāī پیلائی)

دوسرے کے بچے کو دودھ پلانے

والی عورت

مرض متعدی (ع - ص)

MARAZE-MUTA, ADDI मरजे मतअदी

संक्रामक रोग (Sankrāmāk rog

छूत की बीमारी (Chhūt ki bīmāri

چھوت کی بیماری)

MARZI मरजी (ع - مٹ) مرضی

1. इच्छा (Ich, ohha اچھا) खाहिश

(Kbāhish خواہش)

2. रुचि (Ruchi रुचि) रागत (Raghat

رغبت)

3. आज्ञा (Āggya आज्ञا) इजाजत (Ijāzat

اجازت)

पस्त हिम्मत (Past himmat پست

همت)

MARDI मर्दी (ف - مٹ) مردی

1. मानवता (Mānavata मानوتا) ईसा-

नियत (Insāniyat انسانیت)

2. शूरता (Shūrata शूरता) बहादुरी

(Bahāduri بهادری)

3. पुंसत्त (Punsattwa पुंसत्त) कुवते

बाह (Quv.vate bāh ثبوت باه)

مرزبوم (ف - مذ)

MARZ-BÚM मर्जबूम

जन्म भूमि (Janm bhūmi جنم بھومی)

वतन (Vatan وطن)

MURSALA मुर्सला (ع - ص) مرسلہ

प्रेषित (Preshit प्रेषित)

(Preshya प्रेषिमे) भेजी हुई चीज

(Bheji hui chiz بھیجی ہوئی چیز)

MURSHID मर्शिद (ع - ص) مرشد

धर्मगुरु (Dharm guru धर्म گرو) दीक्षा-

गुरु (Dīkshā guru दीक्षा گرو) पीर

(Pīr پیر)

MURASSA मुरसा (ع - ص) موصع

1. शृंगारित (Shringārit شرنکاریت)

भूषित (Bhūshīt بهوشیت) आरास्ता

(Ārāsta آراسته)

2. रत्न जटित (Ratn jatit رتن جتیت)

खचित (Khaचित کھچیت) पचित

(Pachit پچیت) जराऊ (Jarāū

جراؤ)

3. अलंकृत (Alankrit الن کورت)

सनाए बदाए से युक्त [कलाम]

MURAF,FAH مرفہ (ع - ص) مرفہ
 سمردھ (Samrid,dh سمردھ) سंपन्न
 (Sampann سمپन्न) खुश हाल (Khush
 hál خوش حال)

مرفہ حال (ع - ص)

MURAF,FAH-HÁL रफह हाल
 समृद्ध (Samrid,dh समृद्ध) धनाढ्य
 (Dhanádhya धनाढ्य) दौलतमंद
 (Daulatmand دولت‌مند)

MARQAD मरقد (ع - مذ) مرقد
 मृत गृह (Mrit grih मृत‌گृह) समाधि
 भवन (Samádhi bhavan سمانی
 کبر (Qabr قبر))

MURAQ,QA मुरक्का (ع - مذ) مرقع
 1. चित्रावली (Chitrávali چتراولی)
 संग्राहिका (Sangráhika سن‌گراہکا)
 अलबम (Album الہم)

2. चित्र (Chitr चित्र) तसवीर (Tasvir
 تصویر)

MARQÚM मरूम (ع - ص) مرقوم
 लिखित (Likhit لکھت) उल्लिखित
 (Ullikhit ال لکھت) लिखा हुआ
 (Likha hua لکھا ہوا)

مرقومہ بالا (ع - ص)

MARQÚMA-E-BÁLA मरूमए बाला

उपर्युक्त (Uparyukt اُپریکٹ) पूर्व
 लिखित (Púrv likhit پُرو لکھت)
 प्रागुक्त (Prágukt پراگٹ) ऊपर कहा
 हुआ (Úpar kaha hua اُوپر کہا ہوا)

MARTÚB मर्तुब (ع - ص) مرطوب
 आर्द्र (Árdr آردر) सीढ़ा (Sīṛha سیڑھا)
 नम (Nam نم)

MAR ÚB मरुब (ع - ص) مرعوب

1. आतंकित (Átankit آتنگت) रोब
 में आया हुआ (Rob men áya hua
 رعب میں آیا ہوا)
2. भय भीत (Bhai bhit بھیت) खौफ
 ज़दा (Khauf zada خوف‌زدہ)
3. प्रभावित (Prabhávit پربھاوت)
 मुतअस्सیر (Muta,assir متاثر)

MURGH मुरग (ع - مذ) مرغ

1. खग (Khag کھگ) पक्षी (Pakohhi
 پکھی) पखेरू (Pakheru پکھیرو)
 चिड़िया (Chīṛiya چیڑیا)
2. कुक्कुट (Kuk,kut ککٹ) मुरगा
 (Murgha مرغا)

مرغابی (ف - مٹ)

MURGHÁBI मुरगबी

जल कुक्कुट (Jal kuk,kut جل ککٹ)
 एक मशहूर पानी की चिड़िया
 (Ek mashhúr páni ki chīṛiya ایک
 مشہور پانی کی چیڑیا)

MARGHÚB मर्गुब (ع - ص) مرغوب
 रुचिकर (Ruchikar رچی‌کر) मनोवांछित
 (Manováñchhit منو‌وا‌نچیت) पसंदीदा
 (Pasandída پسندیدہ)

مرفوع القلم (ع - ص)

MARFUÚL-QALAM मरफूउलकलम

वातुल (Vátul واتل) पागल (Págál
 پاگل)

مروارید (ف - مذ)

MARVÁRID مَرْوَا رِید

مুক্তا (موتی تک Muktik) مائیکٹک (موتی موتی Moti) (مکتا Mukta)

مروت (ع - مٹ)

MURAV,VAT موروآوت

شیل (Shil) شیل سَنکُوچ (Shil sankooh) لہہآز (Libáz) (شیل شلہوچ) (لصاط)

MURAV,VAJ موروآج (ع - ص)

۱. پرجلت (Prachalit) پرجلت (Vyav,hrit) راج (Rāj) (رائج)

۲. پرمپراگت (Paramparāgat) پرمپرا (Dastūr bana hua) (دستور بنا ہوا)

MIR,VAHA میروآہا (ع - مذ)

پنکبا (Pankba) (ویجن Vyajan) (پنکبا)

MURAV VAQ موروآق (ع - ص)

پتوں و غیرہ (Patton vaḡhaira ka voh ras jise āg par rakh kar sáf kar liya gaya ho) (پتوں و غیرہ کا وہ رس جسے آگ پر رکھ کر صاف کر لیا گیا ہو)

MAR,HAM مرہم (ع - مذ)

اسنہ لہپ (Saneh lep) (اسنہ لہپ) (Ointment) (آئٹمنٹ)

مَرکَب (ع - مذ) MARKAB مَرکَب

واہن (Vāhan) (واہن) یان (Yān) (یان) سوارِی (Savāri) (سوارِی)

مَرکَب (ع - ص)

MURAK,KAB موروکاب

۱. میسرت (Misbriṭ) میلا (Mila hua) (ملا ہوا)

۲. سامست (Samaast) (سماست) دو لفظ مل کر بنا ہوا لفظ (Do lafz mil kar bana hua lafz) (دو لفظ مل کر بنا ہوا لفظ)

۳. سیاہی (Siyāhi) (سیاہی) (Masi) (مسی)

مَرکَز (ع - مذ) MARKAZ مَرکَز

مَدھیا (Madh,dhya) (مَدھیا) (Kendr) (کندر) (Centre) (سینٹر) (مدھیہ)

مَرگ (ف - مٹ) MARG مَرگ

مَران (Maraṇ) (مَران) (Maut) (موت) (Maut) (موت)

مَرمت (ع - مٹ)

MARAM,MAT مَرَمَت

چیرنود، دھار (Jirnod,dhār) (چیرنود، دھار) (Purāni chiz ki durusti) (پُرانی چیز کی دُرستی)

مَرمر (ی - مذ) MARMAR مَرمر

شہت (Shwet prastar) (شہت) (Sange marmar) (سَنگ مَرمر)

2. धर्म (Dharm دھرم) गुण (Gun
خاصیت) खासियत (Khásiyat

MAR,HÚN مرهون (ع - ص) مرهون
बंधक (Bandhak بندھک) रहन रक्खा
हुआ (Rahn rakh,kha hua
رهن رکھا
هوا)

مرهون منت (ع - مٹ)

MAR,HÚNE-MINNAT मरहूने मिलत
आभारी (Ábhári आहاری) कृतज्ञ (Krita-
g,gya कर्तज्ञ) एहसानमंद (Ehsán mand
احسان مند)

MARYI मरई (ع - ص) मरई
गोचर (Gochar گوچر) दृष्टिगत
(Drishti gat درشتی گت) जो चीज़
देखने में आय (Jo chíz dekhne meñ áe
جو چیز دیکھنے میں آے)

MIR,RÍKH मिराँख (ع - مڈ) مریخ
मंगल ग्रह (Mangal grah منگل گڑہ)
एक मशहूर सितारा (Ek mash,húr
ایک مشہور ستارہ)

MURÍD मुरिद (ع - مڈ) مرید
1. धर्म शिष्य (Dharm shish,abya
چہلا شیشہ) चेला (Chela
2. आशाकारी (Ag,gya kári
آگیا کاری) ताबे (Tábe تابع)

MARÍZ मरीज़ (ع - ص) مریض
रुग्ण (Rugn رُگن) व्याधित (Vyádhit
رُوگنی) रोगी (Rogi بیمار)
(Bímár)

MIZÁJ मिज़ाज (ع - مڈ) مزاج
1. स्वभाव (Swabháo سوبهاؤ) प्रकृति
(Prakriti پرکرتی) प्रवृत्ति (Pra-
vritti پرورتی) आदत (Ádat عادت)

MIZÁH मिज़ाह (ع - مڈ) مزاح

1. परिहास (Parihás پریہاس) विनोद
(Vinod وینود) मनोरंजन (Mano-
ranjan ملورنجن) हास्य (Háasya
دل لگی) दिल्लगी (Dillagi هاسیہ)

2. हास्य रस (Háasya ras هاسیہ رس)
ज़िराफत (Ziráfat ظرافت)

MUZÁHIM मुज़ाहिम (ع - ص) مزاحم

1. विघ्न कर्ता (Vighn karta وگھن کرتا)
बाधक (Bádhak بادھک) खलल
अन्दाज़ (Khalal andáz خلل انداز)
2. हस्तक्षेपक (Hastak chhepak
هستک چھپک) दखल अन्दाज़
(Dakhl andáz دخل انداز)

مزاحمت (ع - مٹ)

MUZÁHAMAT मुज़ाहमत

1. विघ्न (Vighn वगھن) बाधा (Bádha
बाधा) खलल (Khalal خلل)
2. हस्तक्षेप (Hástakohhep هستک
دھل) अन्दाज़ (Dakhl
andázi دخل اندازی)

MAZÁR मज़ार (ع - مڈ) مزار

समाधि भवन (Samádhi bhavan
قبر (Qabr سادھی) कब्र
یہ لفظ کسی بزرگ کی قبر کے لئے
استعمال ہوتا ہے

MUZÁRE मुज़ारे (ع - مڈ) مزارع

कृषक (Krishak کرشک) कृषि बल

2. क्षेत्र (Chhettr क्षेत्र) खेत (Khet
(کھیت)

(Krishi bal کارشی بل) کارشکار
(Kásht kár کاشت کار)

MAZRŪ,Á मज़रूआ (ع - مٹ)

مزاوالت (ع - مٹ)

1. कृषित (Krishit کرشیت) बोया हुआ
(Boya hua بویا ہوا)

MUZÁVALAT मुजावलत

अन्यास (Abh, bhyás انہیاس) किसी
काम को बराबर करना (Kisi kám ko
barábar kerna کسی کام کو برابر کرنا)

2. कृष्य (Krishya کرشیہ) खेती के
काबिल जमीन (Kheti ke qábil
zamin کھیتی کے قابل زمین)

MAZILLAT' मज़िल्लत (ع : مٹ)

फिसलना (Phisalna فیسلنا) लग्जिश
(Laghzhish لغزش)

MAZBALA मज़बला (ع - مڈ)

विष्ठागार (Vishtlágár ویشتھاگار) मैला
ढालने की जगह (Maila dálne ki ja
میلہ ڈالنے کی جگہ)

MUZMIN मुज्मिन (ع - ص)

जीर्ण (Jirn जीर्ण) पुरातन (Purátan
(پورانہ) पुराना (Purána پورانہ)

MAZBŪR मज़बूर (ع - ص)

उपयुक्त (Uparyukt उपरियुक्त) ऊपर
कहा हुआ (Ūpar kaha hua اوبر کہا ہوا)

MAZA मज़ा (ف - مڈ)

1. स्वाद (Swád स्वाद) जाइका (Záika
(ذائقہ)

MUZD मुज़्द (ف - मٹ)

दिके 'मज़दूरी'

2. व्यसन (Vyasan व्यसन) चसका
(Chaska चस्का)

3. आनंद (Ánand आनंद) लुफ (Lutf
(لطف)

4. भोग विलास (Bhog vílās भोग
(बिहास) ऐयाशी (Aiyáshi ऐयाशी)

5. दंड (Dand दंड) सज़ा (Saza सज़ा)

MAZDŪR मज़दूर (व - स)

भूत (Bhrit भूत) श्रमिक (Shramik
श्रमिक) कर्मकर (Karmkar कर्मकर)
मज़ूर (Majúr मजूर)

मज़दूरी (ف - मٹ)

MAZÍD मज़ीद (ع - ص)

1. अधिक (Adhik अधिक) ज़ियादा
(Ziyáda زیادہ)

2. अतिरिक्त (Atirikt अतिरिक्त) फालतू
(Fáltu فالتو)

MAZDŪRI मज़दूरी

भूति (Bhrti भूति) पारिश्रमिक (Párish,
shramik पारिश्रमिक) मज़ूरी
(Majúri मजदूरी)

MAZRA मज़रा (ع - مڈ)

1. कृषि (Krishi کرشی) खेती (Kheti
(کھیتی)

MUZÍL मुज़ील (ع - ص)

निवारक (Nivárak निवारक) हटाने या

MISÁHAT مساحت (ع - مٹ) مساحت

1. क्षेत्र माप (Chhettr máp) (چھتر ماپ)

जमीन की पैमाइश (Zamín ki pai-máish) (زمین کی پیمائش)

2. ज्यामिति (Jyámítí) (جیامیتی) रेखा

गणित (Rokha ganit) (ریکھا گنیت)

भूमिति (Bhūmítí) (بھومتی) ज्योमैट्री

(Geometry) (جیومیٹری)

MASÁS मसस (ع - مذ) مساس

मर्दन (Mardan) (مردن) मलना (Malna) (ملنا)

MUSÁ, ID मुसाइद (ع - ص) مساعد

1. सहायक (Saháyak) (سہایک) मदद

गार (Madad gár) (مددگار)

2. अनुकूल (Anukúl) (انوکول) मुआ-

फिक (Muáfiq) (موافق)

مساعدت (ع - مٹ)

MUSÁ, ADAT मुसाअदत

1. सहायता (Saháyata) (سہایتا) इमदाद

(Imdád) (امداد)

2. अनुकूलता (Anukúlata) (انوکولتا)

मुआफकत (Muáfaqat) (موافقت)

مسافت (ع - مٹ)

MASÁFAT मसाफत

अंतर (Antar) (انتر) दूरत्व (Dúratwa)

फासिला (Fásila) (فاصلہ) (دور تو)

MUSÁFIR मुसाफिर (ع - ص) مسافر

पथिक (Pathik) (پتھک) यात्री (Yáttiri)

राह (Batohi) (بتوہی) (باتری)

गौर (Ráh gír) (راہ گہر)

दूर करने वाला (Hatáno ya dúr karno) (هٹانے یا دور کرنے والا)

MUZAIYAN मुजैयन (ع - ص) مزین

सुसज्जित (Susajjit) (سوسجیت) शृंगारित

(Shringárit) (शृंगारित) भूषित (Bhúshit)

सजाया हुआ (Sajāya hua) (سجایا ہوا)

(سجایا ہوا)

MUZDA मुज्दा (ف - مذ) مزدہ

1. शुभ सूचना (Shubh sūchana) (شبه)

सुख संवाद (Sukh samvād) (سوخ سنجنا)

शुभ समाचार (Shubh samāchār) (شبه ساچار)

खुश खबरी (Khush khabari) (خوش خبری)

2. साधु वाद (Sādhu vād) (ساندھواد)

धन्य वाद (Dhan, nya vād) (دھنیه)

सुवारक वाद (Mubārak bād) (سوارک باد)

(مبارک باد)

MIZGÁN मिजगां (ف - مٹ) مژگان

मृदे की جمع है لیکن اردو میں

واحد معذوں میں مستعمل ہے

دیکھو 'مژہ'

MIZA मिजा (ف - مٹ) مژہ

दृगंचल (Driganchal) (درگنچل)

पलक (Palak) (پلک)

MAS मस (ع - مذ) مس

स्पर्श (Ispars) (اسپرش) छूना (Chhūna)

(چھونا)

MIS मिस (ف - مذ) مس

ताम्र (Tāmr) (تامر) तांबा (Tāmba)

(تانبا)

مساهلت (ع - مٹ)

MUSÁ,HALAT موساھلت

آلاسٹ (Álassya آلسیہ) کاہلی
(Káhili کاہلی)

مساهمت (ع - مٹ)

MUSA,HAMAT موساھمت

भागी दारी (Bhági dári بھاگی داری)
साभा (Sájbhá ساجا)

MASÁ,IL مساهل (ع - مڈ)

مسئلہ کی جمع

समस्याएं (Samasyaen समस्यैयें)
मसले (Mas,ale مسئلے)

MAST मस्त (ع - ص)

1. मदोनमत्त (Madon matt मदोन मट)
मतवाला (Matvála मतवाला)2. निश्चेष्ट (Nishchesht निश्चित)
बे खबर (Be khabar बे खबर)3. विचिप्त (Vich,chipt विचिप्त)
वातुल (Vátul वातल) पागल (Págal पागल)4. निःस्पृह (Nisprih निःस्पृह) बे
नियज्ञ (Be niyáz बे नियज्ञ)5. प्रफुल्ल (Praphull प्रफुल्ल) बशशाश
(Bash,shásh बशशाश)6. ब्रह्म लीन (Brahm lín ब्रह्म लीन)
मजजूब (Majzúb मजजूब)

مستاجر (ع - ص)

MUSTÁJIR मुस्ताजिर

एकाधिकारी (Ekádhikári एकाधिकारी)
ठेके दार (Thekedár ठेके दार)

مسافرت (ع - مٹ)

MUSÁFARAT मुसाफरत

1. यात्रा (Yáttra पयटन) (Parya-
tan پریٹن) سفر (Safar سفر)2. प्रवास (Pravás परदेस)
(Pardes پردیس) बे वतनी
(Be vatani بے وطنی)

مسافر خانہ (ع - مڈ)

MUSÁFIR-KHÁNA मुसाफिर खाना

पांथ शाला (Pánth shála पान्थ शाला)
पथिकाश्रय (Pathikásh,shrai पथिकाश्रय)
धर्म शाला (Dharm shála धर्म शाला)
(شالہ)

MASÁM मसाम (ع - مڈ)

रोम कूप (Rom kúp रोम कूप)

रोम छिद्र (Rom chhiddr रोम छिद्र)

लोम गर्त (Lom gart लोम गर्त)

रंभ्र (Lom randhr लोम रंभ्र)

के सुराख (Jild ke súraakh जिल्द के सुराख)

MUSÁVÁT मुसावात (ع - مٹ)

1. समता (Samata समता)

Samánata (समानता) बराबरी (Barábari बराबरी)

2. साम्य वाद (Sámya vád साम्य वाद)

सब आदमियों के बराबर होने का

सिद्धांत (Sab ádamiyon ke barábar

bone ka sid,dbánt सब آدمियों के बराबर होने का सिद्धांत)

MUSÁVI मुसावी (ع - ص)

समान (Samán समान) तुल्य (Tullya तुल्य)

Yaksán (यक्सान) (تلیہ)

2. स्थिर (Isthir) پای دادر
(Páedár) (پائدار)

MUSTADYI مستدعی (ع - ص)

1. इच्छुक (Ioh, ohhuk) (اچ چھک)
خواہشا مند (Kháhhish mand)
(خواہ میں مند)

2. प्रार्थी (Prárthi) درآرتھی
कुनिंदा (Darkhást kuninda)
(درخواست کنندہ)

MUSTADÍR مستدیر (ع - م)

वर्तुलाकार (Vartulákár) (ورتلا کار)
गोला कार (Golákár) (گولا کار)
(Gol) दाइरा नुमा (Dáira numa)
(دائره نما)

MUSTARAD مسترد (ع - ص)

1. अस्वीकृत (Aswikrit) (اسوی کرت)
नामन्त्र (Námanzúr) (نامنظر)
2. निरसित (Nirasit) (نرست)
खारिज (Khárij) (خارج)

MUSTAZÁD مستزاد (ع - ص)

1. अधिक (Adhik) (ادھک)
जियादा (Ziyáda) (زیادہ)
2. अतिरिक्त (Ati rikt) (اتی رکت)
फाजिल (Fázil) (فاضل)
3. اردو نظم کی ایک قسم

MUSTASQI مستسقی (ع - مذ)

जलोदरी (Jalodari) (جلودری)
जलंधर (Jalaudhar ka mariz) (جلاندر)
(کا مریض)

MUSTÁSAL مستاصل (ع - ص)

उन्मूलित (Unmúlit) (انمولیت)
जड़ से उखाड़ा हुआ (Jar se ukhára hua)
(جز سے اکھاڑا ہوا)

MUSTATIR مستتر (ع - ص)

गुप्त (Gupt) (گپت)
गुह्य (Guhya) (گوبھی)
पोशीदा (Poshida) (پوشیده)

MUSTASNA مستسنا (ع - ص)

1. पृथक् (Prithak) (پرتھک)
(Aláhida) (علحدہ)
2. अपवादित (Apvādít) (اپوادیت)
मुस्तसना किया हुआ (Mustasna
kiya hua) (مستثنی کیا ہوا)

مستحسن (ع - ص)

MUS,TAH,SAN مستحسن

श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ)
उत्तम (Uttam) (اُتتم)
पसन्दीदा (Pasandída) (پسندیدہ)

MUSTAHAQ مستحق (ع - ص)

1. योग्य (Yoggya) (یوگیہ)
Qábil (قابیل)
2. पात्र (Pátr) (پاتر)
Ahl (اهل)
3. अधिकारी (Adhikári) (ادھی کاری)
हकदार (Haq dár) (حقدار)
4. दानाधिकारी (Dánádhi kári) (دانا دھکاری)
मुस्तहक खैरात का (Mustahak
Khairát ka) (مستحق خیرات کا)

مستحکم (ع - ص)

MUSTAHKAM مستحکم

1. दृढ़ (Driḥ) (دریہ)
मजबूत (Mazbút) (مجبوط)

2. स्फूर्ति (Isphūrti اسفورتی) فورتی
(Phurti فورتی)

3. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا)
इनहिमाक (Inhimák انہماک)

MUSTA,FI मुस्ताफी (ع - ص) مستغفی
पद त्यागी (Pad tyági پد تیاگی)
इस्तेफा देने वाला (Istefa dene vála
استعفا دینے والا)

مستعمل (ع - ص)

MUSTA,MAL मुस्तामल
व्यवहृत (Vyavahrit व्यवहृत) प्रयुक्त
(Prayukt प्रयुक्त) इस्तेमाल में आया
हुआ (Istemál men áya hua استعمال
میں آیا ہوا)

مستغرق (ع - ص)

MUSTAGHRAQ मुस्ताग्रक

1. तल्लिन (Tallín तल लिन) तन्मय
(Tanmai तन मे) मग्न (Magn
(मग्न) महव (mah,v महव)
2. बंधक (Bandhak बंधक) गिरौ
(Girau गिरौ)

مستغنی (ع - ص)

MUSTAGHNI मुस्ताग्नी

1. निस्पृह (Nisprih निस प्रह) अनीह
(Anfh अनिह) बे नियाज़ (Be niyáz
بے نیاز)
2. समृद्ध (Samrid,dh समरुद्ध)
धन शाली (Dhan sháli دهن شالي)
फारिगुल बाल (Fárigul bál
فارغ البال)

MUSTATÍ,A मुस्तातीअ (ع - ص) مستطیع

1. धनवान् (Dhanvân धन وان) माल-
दार (Mál dár मालدار)
2. समर्थ (Samarth समर्थ) साहिबे
मकदूर (Sáhibe maqdur صاحب
مقدور)

MUSTATÍL मुस्तातील (ع - مذ) مستطیل
आयत (Áyat آیت) समकोण चतुर्भुज
(Samkon chatur bhuj سم کون چتر
بہج)

وہ شکل جس کے آمنے سامنے کے
ضلع برابر ہوں اور سب زاوے قائمہ
ہوں

MUSTA,ÁR मुस्ताआर (ع - ص) مستعار

1. अस्थायी (Astháyi अस्थायी) नापाय-
दार (Na páedár नापाيدار)
2. मांगी हुई चीज़ (Mángi hui chíz
مانگی ہوئی چیز)

MUSTA,ID मुस्ताइद (ع - ص) مستعد

1. तत्पर (Tatpar तत् पर) सन्नद्ध
(San,nad,dh سن نده) तैयार
(Taiyár तيار)
2. निरालस्य (Nirálassya نرالسیه)
फुर्तीला (Phurtíla فورتیلا)
3. संलग्न (Sanlagn سن لگن)
दत्त चित्त (Datt chitt दत्त चित्त)
मुनहमिक (Munhamik منہمک)

مستعدی (ع - م)

MUSTA,IDDI मुस्ताइदी

1. तत्परता (Tatparata तत्परता)
तैयारी (Taiyári تيارى)

2. آواص (Ávās) جاپ کھام
(Jáe qayám) (جائے قہام)

MUSTAQIL مستقل (ع - ص)

1. دڙ (Drigh) مذبوت (Mazbút)
(مضبوط)

2. سٹھائی (Istháyi) پرمائنٹ
(Permanent) (پرمائنٹ)

MUSTAQÍM مستقیم (ع - ص)

سرل (Saral) رجو (Riju) رست (Rást)
(سیدھا) (راست)

مستمند (ف - ص)

MUST-MAND مست مند

1. دین (Dín) نیت: سہا (Nis, saháe)
(نس سہا) (بے چارہ)

2. دریدر (Dariddr) مفلس
(Mufles) (مفلس)

MUSTANAD مستند (ع - ص)

1. پرمائنٹ (Pramáuit) تاسدیق
(Tasdiq shuda) (تصدیق شدہ)

2. ویشھوشت (Vishshwast) موتابر
(Motabar) (معتبر)

3. پرمائن پتر پراپت (Premán patr prápt)
(سند یافتہ) (سند یافتہ)

مستوجب (ع - ص)

MUSTAUIB مستویب

1. پاتر (Pátr) مستحق
(Mustahq) (مستحق)

مستغنیث (ع - ص)

MUSTAGHÍS مستغنیث

ابھی یوگی (Abhi yogi)

ابھی یوکتا (Abhi yokta)

فریادی (Faryádi)

عدالت فوجداری میں ناکش
کرنے والا

MUSTAFÍD مستفید (ع - ص)

1. لائبانویت (Lábhanvit)

فائدہ اٹھایا ہوا (Fáida utháya hua)

2. اپبھوکتا (Upbhokta)

فائدہ اٹھانے والا (Fáida utháne vála)

مستفیض (ع - ص)

MUSTAFÍZ مستفیز

1. کرپیچ (Kripech, ohhu) فیض چاہنے والا
(Faiz) (فیض چاہنے والا)

2. لائبانویت (Lábhanvit) مستفید
(Mustafíd) (مستفید)

مستقبل (ع - مذ)

MUSTAQBIL مستقبیل

1. آگامی (Ágámi) آنے والا
(Áne vála) (آنے والا)

2. بھویشٹکال (Bhavish,shyatkál) آنے والا
(Áne vála zamána) (آنے والا)

MUSTAQAR مستقر (ع - مذ)

1. کینڈر (Kendr) مرکز
(Markaz) (مرکز)

4. चुहुल (chuhul) खुश फेली
(Khush feli) خوش فعلی

MASJID मस्जिद (ع - مَث) مسجد
सजदा करने की जगह (Sajda karne ki
jagah) مسجده کرنے کی جگہ
(Masit) مسیت

MASJÚD मसजूद (ع - ص) مسجود
आराध्य (Árádhya) पूज्य
(Pūjya) जिसे सजदा किया जाये
(Jise sajda kiya jāo) جسے سجدہ کیا جائے

MASKH मस्ख (ع - ص) مسخ
रूपांतरित (Rúpántarit) विकृत
(Vikrit) विगड़ा हुआ (Bigra
hua) بگڑا ہوا

مسخر (ع - ص)

MUSAKH.KHAR मुखर

1. वशीभूत (Vashibhút) (وشی بهوت)
तसखीर किया हुआ (Taskhír kiya
hua) تسخير کیا ہوا
2. विजित (Vijit) (وجت) जीता हुआ
(Jíta hua) جیتا ہوا

مسخرگی (ع - مَث)

MASKHARAGI मुखरगी

1. परिहास (Parihás) (پری হাস) ठोला
(Thathol) تھول
1. विनोद (Vinod) (ونود) तफरीह (Tafrih
(تفریح)

MASKHARA मुखरा (ع - مَذ) مسخره
नर्मद (Narmad) (نرمد) विदूषक

2. उचित (Uchit) मौजू (Mauzún)
(موزن)

MASTÚR मस्तूर (ع - ص) مستور
गुप्त (Gupt) पोशीदा (Poshída)
(پوشیده)

مستورات (ع - مَث)

MASTÚR ÁT मस्तूरगत
महिलायें (Mahiláon) औरतें
(Auraton) (مورتن)

MASTÚL मस्तूल (प - मَذ) مستول
पादारक (Pádarak) मरुपट
(Marutpat) पोत्पट
(Potpat) बादवान
(Bádbán) بادبان

مستولی (ع - ص)

MUSTAULI मुस्तौली

1. विजित (Vijit) (وجت) गालिब
(Ghálīb) (غالب)
2. उपभोक्ता (Up bhokta) (اپ بهوکتا)
काबिज़ (Qábiz) (قابض)

MUSTAVI मुस्तवी (ع - ص) مستوی
समतल (Samtal) हमवार
(Hamvár) (هم وار)

MASTI मस्ती (ف - مَث) مستی

1. उन्माद (Unmád) (انماذ) बद मस्ती
(Bad masti) (بدمستی)
2. मद (Mad) (مد) नशा (Nasha)
(نشہ)
3. कामातुरता (Kamáturata) (کاماتورتا)
शहवत का जोश (ghahvat ka josh)
(شہوت کا جوش)

2. समतल (Samtal) हमवार
(Hamvar)

(Vidúshak) हँसाने वाला
(Hansane vála)

MISTAR मिस्तर (مِسْطَر - ع) रेखक (Rekhak) का आला (Lakíren khonohne ka ála) (لکیریں کھینچنے کا آلہ)

MUSAD,DAS मुसदस (مُسَدَس - ع) 1. षष्टांगी (Shashtángi) छै जुज वाला (Chhai juz vála) (چھै जुज والا)

MASTÚR मस्तूर (مَسْتُور - ع) उल्लिखित (Ullikhit) मरकूम (Marqúm)

2. उर्दू नज़म की एक किस्म (Urdu nazm ki ek qism) (ایک قسم)

MAS,ÚD मसूद (مَسُود - ع) शुभान्वित (Shubbánvit) कल्याण मय (Kal,lyán mai) मुबारक (Mubáarak)

MASDÚD मसूद (مَسْدُود - ع) अवरुद्ध (Avrud,dh) रुका हुआ (Ruka hua) (رکا ہوا)

مسرت (ع - مِث)

MASKAN मस्कन (مَسْكَن - ع) निवास स्थान (Nivásasthán) आवास (Ávās) जगह (Rahne ki jagah)

MASAR,RAT मसरत हर्ष (Harsh) आनंद (Ánand) खुशी (Ullás) (خوشی)

MASKANAT मस्कनत (مَسْكَنَت - ع) 1. दीनता (Dínata) 2. दरिद्रता (Dariddrata) लिसी (Mufliśi)

MUSRIF मुस्रिफ (مُسْرِيف - ع) अपव्ययी (Apav,vyayi) बहुव्ययी (Bahuv,vyayi) फुसूल खर्च (Fuzúl kharaoh)

MASKA मस्का (مَسْكَ - ف) नव नीत (Nav,nít) मखखन (Makh,khan)

MASRÚR मसरूर (مَسْرُور - ع) प्रफुल्ल (Praphull) प्रसन्न (Prasann) प्रमुदित (Pramudit) खुश (Khush)

MISKÍN मस्किन (مَسْكِين - ع) 1. दरिद्र (Dariddr) (مُفْلِس)

MUSAT,TAH मुसतह (مُسَاتَح - ع) 1. विस्तृत (Vistrit) (کُشَادَا)

MASLAK मसलक (मस - मस) मसलक

1. धर्म (Dharm) मजहब (Maz,hab) मजहब
2. मार्ग (Mārg) रस्ता (Raata) रस्ता
3. नियम (Niyam) काइदा (Qáida) (قاعدة)

MUSAL,LAM मुसल्लम (मुस - मुस) मुसल्लम

1. प्रमाणित (Pramānit) प्रमाण सिद्ध (Pramān sid,dh) (ثابت) साबित (Sābit) (پرومان سده)
2. निर्विवाद (Nir vivād) (نرووان) जिसमें कोई भगड़ा न हो (Jis men koi jhagra na ho) (جسمین کوئی جھگڑا نہ ہو)

3. संपूर्ण (Sampūrṇ) (سم پورن) समूचा (Samúcha) (سموچا)

MUSLIM मुस्लिम (मुस - मुस) मुस्लिम
मुसलमान (Musalmán) (مسلمان)

MASLÚL मसलूल (मुस - मुस) मसलूल

1. रक्त काशी (Rakt káshi) (رکت کاشی) जिसे सिल की बीमारी हो (Jise sil ki bímári ho) (جیسے سِل کی بیماری ہو)

مسماة (मुस - मुस)

MUSAM,MÁT मुसम्मात

1. महिला (Mahila) (مهلا) स्त्री (Istri) (عورت) औरत (Aurat) (استری)
2. भार्या (Bhārya) (بهاریا) पत्नी (Patni) (پتنی) जोरु (Joru) (چورو)

2. अशक्त (Ashakt) (اشکت) नाताकत (Na táqat) (ناطاقت)

3. सरल स्वभाव (Saral swabháo) (سرل سوبهاؤ) सादा लौह (Sáda lauh) (ساده لوح)

MUSAL,LAH मुसल्लह (मुस - मुस) मुसल्लह

- सशस्त्र (Sashastr) (سشستر) बद्धायुद्ध (Bad,dhá yudh) (بدهایدھ) हथियार बंद (Hathyár band) (هتھیار بند)

MASLAKH मसलख (मुस - मुस) मसलख

- वध स्थल (Vadhasthal) (वधस्थल) कत्ल गाह (Qatl gáh) (قتل گاه)

MUSAL SAL मुसलसल (मुस - मुस) मुसलसल

1. श्रृंखलित (Shrinkhalit) (شرنکھلت) जंजीर में बंधा हुआ (Zanjír men bandha hua) (زنجیر میں بندھا ہوا)

2. सतत (Satat) (سست) निरंतर (Nirantar) (نرنتر) अनवरत (Anavarat) (لگاتار) लगातार (Lagátár) (انوت)

3. क्रमागत (Kramágat) (کراماگت) क्रम बद्ध (Kram bad,dh) (क्रम बद्ध) बातरतیب (Ba tartīb) (باترتیب)

MUSALLAT मुसल्लत (मुस - मुस) मुसल्लत

1. आच्छादित (Āob,cbhadit) (آچھادیت) मुहीत (Muhit) (مستحیط)
2. सर पर सवार (Sar par savár) (سر پر سوار) मुतऐयिन (Muta,aiyin) (متعین)

2. विषय (Vishai विशे) सुआमला
(Muámala मूआमला)

3. धर्म प्रश्न (Dharm prishn धरम प्रश्न)
मज़हबी सवाल (Maz,habi
savál मज़हबी सवाल)

MASÍH मसीह (म - म) मसीह
खीष्ट (Khrisht क़ेरीश्ट) हज़रत ईसा
(Hazrat Ísa हज़रत ईसा)

MASÍHI मसीही (म - म) मसीही
ईसाई (Ísáyí ईसाई)

MUSHÁBEH मुशाबेह (म - म) मुशाबेह

1. तुल्य (Tulya तुल्य) समान
(Samán समान) बराबर (Barábar
बराबर)

2. सह रूप (Sah rúp सह रूप)
समाकार (Samakár समाकार)
हम शकल (Ham shakl हम शकल)

मुशाबेह (म - म)

MUSHÁBAHAT मुशाबहत

एक रूपता (Ek rúpata एक रूपता)
समाकार (Samakár समाकार) अनु रूपता
(Anu rúpata अनु रूपता) हमशकली
(Ham shakli हम शकली)

मुशारकत (म - म)

MUSHÁRAKAT मुशारकत

सह भागिता (Sah bhágita सह भागिता)
साजे दारी (Sájbe dári साजे दारी)
शिराकत (Shirákat शिराकत)

मुशाफा (म - म)

MASH,SHÁTA मशशाता

प्रसाधिका (Prásádhika प्रसाधिका)

MISMÁR मिस्मार (म - म) मिस्मार

ध्वस्त (Dhwast ध्वस्त) भग्न (Bhagn
भग्न) मुन्हदिम (Munhadin मुन्हदिम)

MASMÚM मस्मूम (म - म) मस्मूम
विषाक्त (Vishákt विशाक्त) विष मिश्रित
(Vish mishrit विश मिश्रित) ज़हर
आलूद (Zahr álúd ज़हर आलूद)

MUSIN मुसिन (म - म) मुसिन
वयोवृद्ध (Vayovrid,dh वयोवृद्ध) वयोगत
(Vayogat वयोवृद्ध) बूढ़ा (Búrha
बूढ़ा)

MASNAD मसनद (म - म) मसनद

1. बड़ा तकिया (Bara takiya बड़ा तकिया)
2. गद्दी (Gaddi गद्दी)

MISVÁK मिसवाक (म - म) मिसवाक
दंतधावन (Dant dhávan दंतधावन)
दतौन (Dataun दतौन)

मसूदा (म - म)

MUSAV,VADA मुसव्वदा

पांडुलिपि (Pándulipi पांडुलिपि)
पांडु लेख (Pándu lekh पांडु लेख)
मसौदा (Masauda मसौदा)

MUS,HIL मुसहिल (म - म) मुसहिल

रेचक (Rechak रेचक) विरेचक
(Virechak विरेचक) मल भेदक (Mal
bhedak मल भेदक) जुल्लाब (Julláb
जुल्लाब)

MAS,ALA मसाला (म - म) मसाला

1 समस्या (Samas,sya समस्या) उक़दा
(Uqda उक़दा)

مشایعت (ع - مٹ)

MUSHA, YA, AT مشایعت

انودرجن (Anuv, vrajan)

انودرجیا (Anuv, vrajya)

کسی کو رکھتے کرتے وقت تھوڑی دور تک اس کے پیچھے

چلنا (Kisi ko rukh-

eat karte vaqt thori dūr tak uske

کسی کو رخصت کرتے

وقت تھوڑی دور تک اس کے پیچھے

چلنا)

MUSHAB, BAH مشابہ (ع - مذ)

اپنے یہ (Upmeya)

جسے (Jise tashbih di jāe)

تشبیہ دی جائے

مشبہ بہ (ع - ص)

MUSHAB, BAH-BIH (BIHI)

م شابہہ بیہ (بیہی)

اوپمان (Upmán)

اوپمیت (Upmit)

جس کے ساتھ تشبیہ دی جائے

MUSHT مش (ف - مٹ)

1. مٹیکا (Mushtika)

(Muth, thi)

2. ایک مٹھی کی ناپ (Ek muth, thi ki

nāp)

3. مٹھی بھر (Muththi bhar)

MUSHTAQ مشتاق (ع - ص)

اٹسک (Utsuk)

اٹ کٹھت (Ut kanthit)

آبھی لشی (Abhilāshi)

آرزو مند (Arzū mand)

پراسادھن کرتی (Prasādhān kartri)

بال سوارنے اور

سینگار کرانے والی اورت (Bāl saṅvār-

ne aur singār karāne vāli aurat)

ہال

(سلوانے اور سنگار کرانے والی عورت)

مشاعرہ (ع - مٹ)

MUSHĀ, ARA مشاعرا

کوی سمنلن (Kavi sammelan)

کوی سمنلن)

MASH, SHĀQ مشاشاک (ع - ص)

آبھست (Abh, bhyast)

سیدھست (Sid, dh hast)

ماہر (Māhir)

مشاورت (ع - مٹ)

MUSHĀVARAT مشاوارت

پرامرش (Parāmarsh)

وچارنہ (Vichār vinimai)

بہامی مشوارا (Bāhami mashvara)

بامہی مشورہ)

مشاہدہ (ع - مذ)

MUSHĀ HADA مشاہدہ

آولوکن (Av, lokan)

ایکچھن (Īk, ohhan)

غور سے دیکھنا (Ghaur se dekhna)

مشاعرہ (ع - مذ)

MUSHĀHARA مشاعرہ

ماسک (Māsik votan)

ماہواری (Māhvāri)

تانکھہ (tanakhā)

بنا ہو (Voh shabd jo kisi shabd

ya dhātū se bana ho وہ شبد جو

کسی شبد یا دھاتو سے بنا ہو

مشمول (ع - ص)

MUSHTAMAL مشتامل

سंयुक्त (San, yukt سن یکت)

लित (Sammilit سم ملت)

شامل (Shámil شامل)

مشہور (ع - ص)

MUSHTAHAR مشتہر

1. प्रसिद्ध (Prasid, dh پرسیدھ)

مشتہر (Mash, búr مشہور)

2. विशापित (Viggyápit وگیاپیت)

इशतिहार दिया हुआ (Ishtihár diya

hua اشتہار دیا ہوا)

MUSHTAHI مشتہی (ع - ص)

1. इच्छुक (Ich, ohbuk اچ چھک)

आرزु मंद (Árzu mand آرزو مند)

2. अग्नि वर्द्धक (Agni vardhak اگنی

वर्द्धक (Bhúkh بھوکہ)

वर्द्धक (Bhúkh वर्द्धक)

वर्द्धक (Bhúkh वर्द्धक)

वर्द्धक (Bhúkh वर्द्धक)

MASHRAB مشرب (ع - مذ)

1. पानी पीने की जगह (Páni píne ki

جگہ (Páni píne ki جگہ)

2. धर्म (Dharm دھرم)

پتھ (Path ملت)

مشرع (ع - ف)

MUSHAR,RAH مشرہ

1. सटीक (Satik سٹیک)

مشتبه (ع - ص)

MUSHTABAH مشتابہ

संदिग्ध (Sandigdih ساندیگدھ)

अनिश्चित (Anishchit انیشچیت)

मश्कूक (Mashkúk مشکوک)

مشترک (ع - ص)

MUSHTARAK مشترک

1. संमिलित (Sam, milit سم ملت)

समन्वित (Samanvit समनویت)

मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)

2. साभे का (Sájhe ka ساہے کا)

मिलाजुला (Mila jula ملا جلا)

MUSHTARI مشتری (ع - مذ)

1. ग्राहक (Gráhak گراہک)

खरीदार (Kharídár خریدار)

2. बृहस्पति (Brihaspati برہسپتی)

एक ग्रह (Ek grah ایک گروہ)

مشت زنی (ف - مٹ)

MUSHT-ZANI مشت زنی

हस्तमैथुन (Hast maithun هست مایتن)

हथलस (Hathlas هتھلاس)

MUSHTAIL مشتیل (ع - ص)

1. प्रज्वलित (Prajwalit پرچولیت)

जलता हुआ (Jalta hua جلتا ہوا)

2. उत्तेजित (Uttejít اُتے جت)

भड़काया हुआ (Bhar káya hua بھڑکایا ہوا)

MUSHTAQ مشتق (ع - ص)

1. वह शब्द जो किसी शब्द या धातु से

MUSH, FIQ مشفق (ع - ص) مشفق

1. कृपालु (Kripálu) शफीक (کریپالو)
(Shafiq شفیع)
2. त्रासक (Trásak) डराने वाला (تراسک)
(Daráne vála دَرانے والا)

MASHQ मश्क (ع - م) مشق

1. अभ्यास (Abh, bhyás) अभ्यास (अभ्यास)
(Mahárat) (महारात)
2. किसी काम को रोज़ करना (Kisi kám ko roz karna)
(کسی کام کو روز کرنا)

مشقت (ع - م) (مش)

MASHAQ, QAT मशक्कत

- श्रम (Shram) परिश्रम (Parish, shram) (श्रम)
आयास (Áyás) (आयास)
मेहनत (Mehnat) (मेहनत)

MASHK मश्क (फ - म) مشک

- भस्त्री (Bhastri) पखाल (Pakhál) (بھستری)
पानी भरने की खाल (Páni bharne ki khál) (پانی بھرنے کی کھال)

مشک (ف - م) (مذ)

MU (I) SHK मु(मि)श्क

- कस्तूरिका (Kastúrika) कस्तूरी (कस्तूरी)
(Kastúri)

MUSHKIL मुश्किल (ع - م) مشکل

1. कठिन (Kathin) दुश्कर (کٹھن)
(Dushkar) सख्त (Sakht) (دشکر)
2. कठिनता (Kathinata) कठिनाई (कठिनाई)
(Kathináyi) दुश्वारी (دشواری)

(Vyákh, khya sahit) (ویاکیہاسہت)

शर्ह किया हुआ (Sherh kiya hua) (شرح کیا ہوا)

2. सविस्तार (Savistár) विस्तृत (موسّار)
(Vistrit) मुफ़त्सल (مفّصل)

MASH, RIQ मश्रिक (ع - مذ) مشرق

- उदयाचल (Mdayá chal) पूर्व (اُدیّاچل)
(Púrv) पूरब (Púrab)

MUSHRIK मुश्रिक (ع - ص) مشرك

- अनेकेश्वर वादी (Anekeshwar vadi) (انے کھشور وادی)
हो (Jo kayi khuda mánta ho) जो कई खुदा मानता
हो (خدا مانता هو)

MASH, AL मश्अल (ع - م) مشعل

- उल्मुक (Ulmuk) उल्का (المک)
(Ulká) मशाल (الكشى)
(Ulkushi) (مشال)

مشغله (ع - مذ)

MASHQHALA मशगला

1. व्यापार (Vyápár) शुगल (ویاچار)
(Shughl) (شغل)
2. कार्य (Kárya) काम (کاريہ)
(Kám) (کام)

MASHQHÚL मशगूल (ع - ص) مشغول

- संलग्न (Sanlagn) तन्मय (سن لگن)
(Tanmai) लीन (لین)
(Lín) निरत (Nirat) मुनहमिक (مونہمیک)
(Munha-nik)

منہ (وچار دنہ)
(Tabádalaye khayálát تبادلت خیالات)

مشوش (ع - ص)

MUSHAV, VASH مشاوش

1. اودگن (Udvign) آتور
(Átur) پریشان (Preshán)
(پریشان)

2. چلتیت (Chintit) مت-
کفیکر (Mutafak, kir) متفکر

MASH, HÚR مشہور (ع - ص)

1. پرسیدھ (Prasid, dh) پریٹ
(Pratlit) پریٹ (Khyát)
(کھیات) سب میں ظاہر (Sab meñ
záhir)

2. یاش وان (Yashván) (یاش وان)
کیرتی وان (Kirtiván) (کیرتی وان)
نام و (Námvar) نام و

مشہی (ع - ص)

MUSHAH, HI مشاھ ہی

رچی وردھک (Ruohi vardhak) (رچی وردھک)
آگنی وردھک (Agni vardhak) (آگنی وردھک)
بھوکھ بارہانے والا (Bhúkh barháne vála)

مشیت (ع - مٹ)

MASHÍYAT مشییت

1. ایشوارےچھا (Íshwarech, ohha) (ایشوارےچھا)
خدا کی مرضی (Khuda ki marzi)
2. اچھا (Ich, ohha) (اچھا) (Marzi)
(مرضی)

3. جٹل (Jatil) (جٹل) (Uljha hua) (الحجھا ہوا)

مشکل (ع - ص)

MUSHAK, KAL مشاک کال

ساکار (Sákár) (ساکار) (Múrti-
mán) (مورتی مان) (Mujas,
sam) (موجسم)

MASHKÚR مشکور (ع - ص)

1. دھنیہ (Dhan nya) (دھنیہ) (Qábile shukriya) (قابلیہ شکریتا)

2. کرگیہ (Kritaggya) (کرگیہ) (Shukr guzár) (شکرگزار)
دوسرے معذون میں فلط ہے، صرف
کم پڑھے لکھے بولتے ہیں

مشکوک (ع - ص)

MASH, KÚK مشکوک

سندیدھ (Sandigdb) (سن دگدھ)
سংশیاتمک (Sanshayátmak) (سن
شیاتمک) (Mushtabah) (مشتابہ)

MASHMÚL مشمول (ع - ص)

سانمیلٹ (San, yukt) (سن یکت) (Sammilit) (سم ملت)
(شامل)

مشورہ (ع - مذ)

MASHVURA مشبورہ

1. پارامرش (Parámarsh) (پارامرش)
سلاہ (Saláh) (سلاح)
2. ویاہر وینیمای (Viehár vinimaj)

MUSAH, HEH **مصحح** (ع - مذ) **مُسَحِّهه**

مشیخت (ع - مٹ)

1. **شोधک** (Shodhak **شودھک**) **سुधारक**
(Sudhārak **سدمارک**) **दुरुस्ती करने वाला**
(Durusti kerne vāla **دُرستی کرنے والا**)

2. **ईदय वाचक** (Īkohhya vāchak **ایکھیا واکچ**) **प्रूफ रीडर** (Proof reader **پروف ریڈر**)

MÁSHÍKHAT **मशीखत**

1. **गुरुत्व** (Guruttwa **گورتو**) **श्रेष्ठता**
(Shresh,thata **شروشْتہا**) **बुजुर्गी**
(Buzurgi **بزرگی**)

2. **अहंवाद** (Ahamvād **اھم واد**) **विकत्या**
(Vikat,tha **وکت تہا**) **डोंग** (Ding **ڈنگ**)

MUS,HAF **مُس هف** (ع - مذ)

MUSHIR **مُشیر** (ع - ص)

1. **ग्रंथ** (Granth **گرنٲه**) **पोथी** (Pothi **پوٲی**)
किताब (Kitāb **کیتاب**)

2. **धर्म ग्रंथ** (Dharm granth **دھرم گرنٲه**)

3. **कुरान** (Qur ān **قرآن**)

परामर्श दाता (Parāmarsh dāta **پرامرش دانا**)
सलाह कार (Salāh kār **صلاح کار**)

MUSÁHIB **मुसाहिब** (ع - ص)

1. **पार्श्व वर्ती** (Pārshwa vartī **پارشو ورتی**)
हम नशीन (Ham nashīn **هم نشین**)

2. **सभासद** (Sabhāsad **سبھاسد**) **हाज़िर**
बाश (Hāzīr bāsh **حاضر باش**)

MISDÁQ **मिस्दाक** (ع - مذ)

चरितार्थ (Charitārth **چریتارتھ**) **चसपान**
(Chaspān **چسپان**)

MASÁF **मसाफ** (ع - مذ)

1. **युद्ध** (Yuddh **یڈھ**) **समर** (Samar **سمر**)
जंग (Jang **جنگ**)

2. **रण क्षेत्र** (Ran ohhettr **रण چھेत्र**)
मैदाने जंग (Maidāne jang **میدان جنگ**)

MASDAR **मस्दर** (ع - مذ)

1. **उद्गम** (Udgam **ادگم**) **निकलने की जगह**
(Nikalne ki jagah **نکلنے کی جگہ**)

2. **धातु** (Dhātu **دھاتو**) **वह शब्द जिस से क्रियायें बनती हैं**
(Voh shabd jis se kriyāen banti hain **وہ شبد جس سے کریایں بنتی ہیں**)

مصالحت (ع - مٹ)

MUSÁLAHAT **मुसालहत**

1. **संराध** (Sanrádh **سن رادھ**) **समझौता**
(Samjhauta **سمجھوتہ**)

2. **संधि** (Sandhi **سندھی**) **सुलह**
(Sul,h **صلح**)

MUSIR **मुसिर** (ع - ص)

आग्रही (Āg,grahi **आग्रही**) **झिद करने वाला**
(Zid karne vāla **زید کرنے والا**)

MIS,RA **मिसरा** (ع - مذ)

पद (Pad **پد**) **चरण** (Charan **چرن**)

2. पवित्र (Pavitr) शुद्ध (Shud,db
پاک (Pák) (شده)

3. निर्मल (Nirmal) निथरा हुआ
(Nithra hua) (نتھرا ہوا)

MUSAFFI मुसफ़ी (ع - ص) مصفی
शोधक (Shodhak) (شودھک) साफ़ करने
वाला (Sáf karne vála) (صاف کرنے والا)

MUSLEH मुसलेह (ع - ص) مصلح

1. सुधारक (Sudhárak) (سدهارک)
इसलाह करने वाला (Isláh karne vála)
(اصلاح کرنے والا)

2. दोष निवारक (Dosh nivárak) (دوش
نوارک) बुराई दफा करने वाला
(Buráyi dafa karne vála) (برائی دفع
کرنے والا)

مصلحت (ع - ص)

MASLAHAT मसलहत

1. हित (Hit) (هت) भलाई (Bhaláyi)
(بهلائی)

2. परामर्श (Parámarsh) (پرامرش)
सलाह (Saláh) (صلاح)

3. अच्छाई (Ach, chhayi) (اچھائی)
खूबी (Khúbi) (خوبی)

MASLÚB मसलूब (ع - ص) مصلوب

फांसी दिया गया (Phansi diya gaya)
सूली पर चढ़ाया हुआ
(Súli par chaḥbáya hua) (چڑھایا ہوا)

MUSALLA मुसल्ला (ع - م) مصلى

नमाज़ पढ़ने की चढ़ाई (Namáz parhne
ki chatáyi) (نماز پڑھنے کی چٹائی)

शेर का आधा टुकड़ा (Sher ka ádha
tukra) (شعر کا آدھا ٹکڑا)

MASRAF मसरफ (ع - م) مصرف

1. लाभ कारिता (Lábh kárita) (لاہ)
फाईदा मंदी (Fáida mandi) (فائدہ مندی)

2. प्रयोजन (Prayojan) (پروچن)
मतलब (Matlab) (مطلب)

MAS, RÚA, मसरूआ (ع - ص) مصروع

अपस्मारी (Apasmári) (اپس ماری)
मिरगी का मरीज़ (Mirgi ka maríz)
(مرگی کا مریض)

MASRÚF मसरूफ (ع - ص) مصروف

संलग्न (Sanlagn) (سن لگن) लीन
(Lín) (پرورت) प्रवृत्त (Pre, vritt)
(مشغول) (Mashghúl) (مشرغول)

مصطلح (ع - ص)

MUSTALAH मुस्तलह

पारिभाषिक शब्द (Páribhášhik shabd)
इस्तिलाही लफ्ज़
(Istiláhi lafz) (اصطلاحی لفظ)

مصطلحات (ع - م)

MUSTALAHÁT मुस्तलहात

पारिभाषिक शब्दावली (Páribhášhik
shabdáválí) (پارہاشک شبداولی)
इस्तिलाही अलफाज़ (Istiláhi alfáz)
(اصطلاحی الفاظ)

MUSAFFA मुसफ़ा (ع - ص) مصفا

1. स्वच्छ (Swach, ohh) (سوچ) उज्ज्वल
(Ujjwal) (صاف) साफ़ (Sáf)

مصمم (ع - ص)

(Chitera چیترا) तसवीर बनाने वाला
(Tasvīr banāne wāla) (تصویر بنانے والا)

MUSAM, MAM सुसम्मम

सुदृढ़ (Sudriḥ सुदृढ़) अचल
(Achal अचल) पक्का (Pakka पका)
मजबूत (Mazbūt مضبوط)

مصنف (ع - مذ)

MUSAN, NIF सुसन्निक

ग्रंथकार (Granth kār گرنٲھ کار) रचयिता
(Rachayita رچیتا) प्रणेता (Praneta)
(Tasnīf तसनीफ करने वाला) (Tasnīf
karne wāla) (تصنوف کرنے والا)

MASNÚ, A मसनु अ (ع - ص)

निर्मित (Nirmit निर्मित) रचित (Rachit)
(Bana hua बना हुआ) (Bana hua बना हुआ)

مصنوعات (ع - مٹ)

MASNÚ, ÁT मसनुआत

किसी देश की बनो हुई चीज़ें (Kisi desh
ki bani hui chizen کسی دیس کی
بنی ہوئی چیزیں)

MASNÚ, YI मसनुई (ع - ص)

1. कृत्रिम (Kritrim کتریم) बनावटी
(Banāvati بناوٲی)

काल्पनिक (Kālpānik کالپنک)
फर्ज़ी (Farzi فرضی)

3. अप्राकृतिक (Apprákritik अपिरा)
(Ghair fitri गैर फ़ित्री) शैर फ़ित्री (क़रतक)
(غير فطری)

MUSAV, VIR सुसविर (म - म)

चित्र कार (Chitarkār چتر کار) चितेरा

MASÚN मसून (ع - ص)
सुरक्षित (Surak ohbit सुरکچھت)
महफूज़ (Mahfūz محفوظ)
اس لفظ کا املا مصئون کرنا غلط ہے

MUSÍBAT मुसीबत (ع - مٹ)

1. आपत्ति (Ápatti आपत्ती) आफ़त
(Áfat آفت)

2. क्लेश (Klesh क्लेश) दुःख (Dukh,
kh दक्ھ) रंज (Ranj रंज)

3. दुर्घटना (Durghatana दुर्गھटना)
हादिसा (Hádisa حادثہ)

4. कठिनता (Kathinata कठिनता)
मुशकिल (Mushkil مشکل)

5. दुर्गति (Durgati दुर्गती) नहूसत
(Nabúsat नहوسٲت)

6. दैवी विपत्ति (Daini vipatti दैवी)
बला (Bala बला)

MUZÁRE मुज़ारे (ع - مذ)

वह क्रिया जिसमें वर्तमान और भविष्य
दोनों ज़माने पाए जायें (Voh kriya
jis men vartamán aur bhavishy,
shya donoṇ zamáne páe jáen وہ کریا
جس میں ورتمان اور بهوشیہ دونوں
(زمانے پائے جائیں)

MUZÁ, AF मुज़ाअफ (ع - ص)

द्विगुण (Dwigun دگن) दूना (Dúna
دونہ)

MUZ,HIK मुञ्जिक (म - म) मुञ्जिक
उपहासक (Up hāsak) हँसोड़
(Hansor) (हंसोर)

MAZ,HAKE मञ्जिका (म - म) मञ्जिका
उपहास (Up hās) परिहास
(Parihās) हँसी (Hansi) (हंसी)
तमखुर (Tamaaskhur) (तमखुर)
(तमखुर)

MUZIR मुञ्जिर (म - म) मुञ्जिर
हानिकर (Hānikar) (हानीकर)
(Ahitkar) नुकसानदेह
(Nuqsāndeh) (नुक्सानदेह)

MIZRĀB मिर्ज़ाब (म - म) मिर्ज़ाब
सितार बजाने के लिए उँगली में पहनने
का छल्ला (Sitār bajāne ke liye ungli
men pahinne ka ohalla) (सितार बजाने
के लिए उँगली में पहनने का छल्ला)

MAZAR,RAT मज़रत (म - म) मज़रत
हानि (Hāni) (हानी) अहित (Ahit)
(नुक्सान) (Nuqsān) (नुक्सान)

MAZRŪB मज़रूब (म - म) मज़रूब
1. आहत (Āhat) (आहत) घायल
(Ghāyal) (ग़ायल)

2. गुणित (Gunit) (गुणित) गुणा किया
हुआ (Guna kiya hua) (गुना किया हुआ)

MUZTAR मुञ्जतर (म - म) मुञ्जतर
आतुर (Ātur) (आतुर) व्याकुल (Vyākul)
(उद्विग्न) (Udvign) (उद्विग्न) (व्याकुल)
परेशान (Pareshān) (परेशान)

MUZĀF मुज़ाफ़ (म - म) मुज़ाफ़
संबंध (Sambandhya) (सम्बन्ध)
(Musnad) (मुसनाद)

MUZĀFĀT मुज़ाफ़ात (म - म) मुज़ाफ़ात
उपनगर (Upnagar) (अपनगर) शाखा
नगर (Shākha nagar) (शाखा नगर) शहर
का गिर्दों नवाह (Shabr ka girdonavāh)
शहर का गिर्दों नवाह

मुज़ाफ़ात (म - म) मुज़ाफ़ात
मुज़ाफ़ इलैह (Muzāf-ilāih) (मुज़ाफ़ इलैह)
संबंध वान् (Sambandh vān) (सम्बन्ध वान्)
(Musnad ilāih) (मुसनाद इलैह)
(मुसनाद इलैह)

मुज़ामिन (म - म) मुज़ामिन
MAZĀMĪN मज़ामीन
मुसमोन की ज़मिन् 'मुसमोन'

मुज़ाफ़ा (म - म) मुज़ाफ़ा
MUZĀYAQA मुज़ायक़ा
हानि (Hāni) (हानी) अनिष्ट (Anisht)
(नुक्सान) (Nuqsān) (नुक्सान) (अनिष्ट)
(Qabāhat) (क़बाहत)

मुज़बूत (म - म) मुज़बूत
MAZBŪT मज़बूत
1. दृढ़ (Driḥ) (दृढ़) पक्का (Pakka)
(मुहक़म) (Muhkam) (मुहक़म)
2. स्थायी (Isthāyi) (स्थायी) पायदार
(Pāedār) (पायदार)

3. बलिष्ठ (Balishth) (बलिष्ठ) सशक्त
(Sashakt) (सशक्त) ताक़त वर
(Tāqat var) (ताक़त वर)

2. निबंध (Nibandh नबन्ध) लेख (Lekh लिख) मकाला (Maqála مقاله)
3. विषय (Vishai विशय) मौज़ुअ (Mauzún موضوع)
4. कविता (Kavita कवित) शाइरी (Sháeri शायरी)

مضمون نگار (ع - ص)

MAZMÚN-NIGÁR मज़्मून निगार
निबंधकार (Nibandh kár नबन्ध कार)
लेखक (Lekhakh लिखक) मज़्मून
लिखने वाला (Mazmún likhne vála मज़्मून लिखने वाला)

مطابق (ع - ص) मुताबिक

1. सदृश (Sadrish सदृश) तुल्य (Tullya तुल्य) मिसल (Misl मिसल)
2. अनुसार (Anusár अनुसार) बमूज़िब (Bamújib बमूज़िब)

مطابقت (ع - م) مطابقت

MUTÁBAQAT मुताबकत
सदृशता (Sadrishata सदृशता) अनुकूलता (Anukúlata अनुकूलता) समानता (Samánata समानता) मुशाबहत (Mushábahat मुशाबहत)

مطالبه (ع - مذ) مطالبه

1. अभियाचन (Abhiyáchan अभि) माँग (Má'ng माँग) डिमांड (Demand डिमांड)
2. अध्यर्थन (Adh,dhyarthan अधि) दावा (Dá'va दावा) क्लेम (Claim क्लेम)

MUZTARIB मुज़्तरीब (ع - ص) अघीर (Adhír अधि) व्याकुल (Vyákul व्याकुल) बेचैन (Be chain बेचैन) बेताब (Betáb बेताब)

MUZ,IF मुज़्इफ (ع - ص) अशक्तकर (Áshakt kar अशक्त कर) कमज़ोर करने वाला (Kamzor karne vála कमज़ोर करने वाला)

MUZ,GHA मुज़्गहा (ع - مذ) मांस पिंड (Máns pind मांस पिंड) गोश्त का लोथड़ा (Gosht ka lothra गोश्त का लोथड़ा)

مضمحل (ع - ص)

MUZMAHIL मुज़्महिल

1. शिथिल (Shithil शिथिल) मंद (Mand मंद) सुस्त (Sust सुस्त)
2. श्रांत (Shránt श्रान्त) क्लान्त (Klánt क्लान्त) थका हुआ (Thaka hua थका हुआ)

MUZMAR मुज़्मर (ع - ص) गुप्त (Gupt गुप्त) निहित (Nihit निहित) पोशीदा (Poshída पोशीदा)

مضمضه (ع - مذ)

MAZ,MAZA मज़्मज़ा
आचमन (Áchaman आचमन) गारा (Gharára गारा) कुल्ली (Kulli कुल्ली)

MAZMÚN मज़्मून (ع - مذ) 1. अर्थ (Arth अर्थ) मतलब (Matlab मतलब) मानो (Ma,ni मानो)

2. मनोव्राजित (Manovāchhit मनो
(روچک) रोचक (Róchak) (وانچیت)
पसंदीदा (Pasandída پسندیده)

MATAR मतर (ع - مذ)
वर्षा (Varsha वर्षا) वृष्टि (Vrishti
बरسات (Barsat برسات)

MUTRIB मुत्रिब (ع - مذ)
गायक (Gáyak گایک) गवैया (Gavaiya
گویا)

MAT,ŪN मत्ऊन (ع - ص)
निंदित (Nindit نندیت) गर्हित (Garhit
گدنام (Bad nám بدنام) (گرهت)
रुसवा (Rusva روسوا)

MATLAB मत्लब (ع - مذ)

1. अर्थ (Arth ارتھ) मानी (Máni
(معنی)
2. आशय (Áshai آشے) मकसद
(Maqsad مقصد)
3. प्रयोजन (Prayojan प्रयोजन)
सरोकार (Sarokár سروکار)
4. स्वार्थ (Swáarth سوارتھ) गरज
(Gharaz غرض)

مطاب براری (ع - ص)

MATLAB-BARÁRI मत्लब बरारी

कार्य सिद्धि (Kárrya sid,dhi کاریه
स्वार्थ सिद्धि (Swáarth siddhi
(سوارتھ) काम निकालना (Kám
nikálna کام نکالنا)

MATLABI मत्लबी (ع - ص)

स्वार्थी (Swarthi سوارتھی) स्वार्थ पर

3. अधियाचना (Adhi yāchana ادھی
تقاضا) तकाजा (Taqáza تاجا)
4. धन (Dhan دهن) अर्थ (Arth
رتم) रकम (Raqm رکت)

MUTÁ,LA,Á मुतालआ (ع - مذ)

1. अध्ययन (Adh,dhyan اد'دهین)
गौर से पढ़ना (Ghaur se parhna
غور سے پڑھنا)
2. निरीक्षण (Nirikshhan نیریکشن)
गौर से देखना (Ghaur se dekhna
غور سے دیکھना)

MATAB मतब (ع - مذ)

चिकित्सालय (Chikitsálai चिक
Tabíb ka कमरा (Tabíb ka
طبيب کا کمره)

MATBAKH मत्बख (ع - مذ)

पाक शाला (Pák shála پاک شالہ)
रसोई घर (Rasoyi ghar رسوئی گھر)
बावरची खाना (Bávarchi khána
بارچی خانہ)

MATBA मत्ब (ع - مذ)

यंत्रालय (Yantrálai यंत्रालय) मुद्रणालय
(Mud,dránalai मुद्रणालय) प्रेस (Press
छापा खाना (Chhápa khána
چھاپہ خانہ)

MATBÚKH मत्बूख (ع - مذ)

क्वाथ (Kwáth क्वाथ) जोशाँदा
(Joshánda جوشانده)

MABŪ,A मत्बूआ (ع - ص)

2. मुद्रित (Mud,drit मुद्रित) छापा
हुआ (Chhapa hua چھاپا ہوا)

چاہا हुआ (Cháha hua) (وانچہت)

2. پرم پاत्र (Prom pátt) (پریم ماتر)
ماشوق (Máshúq) (معشوق)

مطمح نظر (عف - مذ)

MATMAHE-NAZAR ماتمہ نہ زار
دشٹی کندر (Drishti kendr) (درشتی)
ابیشٹ (Abhisht) (کیندر)
لاکھیا (Lakebhya) (اکچھیا)
اصلی مقصد (Asli maqsad) (مکسَد)

MUTMA,IN مٹم این (ع - ص)

1. سنتوشٹ (Santusht) (سن تشٹ)
اگھایا (Agháya hua) (ترپٹ)
2. نیشہینٹ (Nishchint) (نش چنت)
بے فکر (Be fikr) (بے فکر)
3. نیسپریہ (Nisprih) (نس پریہ)
قانع (Qáne) (قانع)

MUTÍ,A مٹیا (ع - ص)

1. وشی بھوت (Vashíbbút) (وشتی بھوت)
آدھین (Adhín) (ادھین)
تابع (Tábo) (تابع)
2. انویائی (Anuyáyi) (انویائی)
انوساری (Anusári) (انوساری)
مقلد (Muqallid) (مقلد)

MAZÁLIM مزالیم (ع - مذ)

مظالمہ کی جمع

اتپاچار (Attyáchár) (اتپاچار)
انہتیان (Anhtiyán) (انہتیان)
سختیان (Sakhtiyán) (سختیان)

خود فرض (Swáarth par) (سوارتہ پر)
خود فرض (Khud gharaz) (خود فرض)

MATLA مٹلا (ع - مذ)

1. اڈیسٹھل (Udayasthal) (اڈیسٹھل)
تولہ ہونے کی جگہ (Tulú hone ki jagah) (تولوع ہونے کی جگہ)
2. غزل کا پہلا شعر (Ghazal ka pahla shor) (غزل کا پہلا شعر)

MUT,TALA مٹتلا (ع - ص)

سُچیت (Súchit) (سوچت)
وگ، گیت (Vig,gyapt) (وگ، گیت)
اطلاع (Ittilá,a diya hua) (اطلاع)
دیا ہوا

MUTLAQ مٹلاک (ع - ص)

1. نیتانت (Nitánt) (نیتانت)
قطعی (Qatyi) (قطعی)
2. کواچٹ (Kwachit) (کوچٹ)
زرا بھی (Zars bhi) (زرا بھی)
3. سامانیہ (Sámán,nya) (سامانیہ)
عام (Ám) (عام)

مطلقہ (ع - ص)

MUTAL,LAQA مٹل لقا
تیاکھا (Tyakta) (تیاکھا)
تلاک (Vich,obhedita) (تلاک)
دی ہوئی اورت (Taláq di hui aurat) (طلاق دی ہوئی اورت)

MATLÚB مٹلুব (ع - ص)

1. وآنچہٹ (Vánchhit) (وانچہٹ)
مناو (Abhisht) (ابیشٹ)
مناو (Manovánchhit) (مناو)

2. दर्शन (Darshan दर्शन) जलवा
(Jalva जाल्वा)

3. ज़ाहिर होने की जगह (Zāhir hone
ki jagah ظاهر ہونے کی جگہ)

MA मअ (ع - اسم جار) مع
सह (Sah सह) साथ (Sāth साथ)

MA,AN मअन (ع - ص) معاً
तत्त्वण (Tatobhan तत् चण) त्वरित
(Twarit तुरंत) तुरंत (Turant
फौरन (Fauran فوراً)

MUÁRIZ मुआरिज़ (ع - ص) معارض

1. प्रति द्वंद्वी (Pratidwandwi
प्रती हरिफ (Herif हरिफ)

2. शत्रु (Shattru शत्रु) दुश्मन
(Dushman دشمن)

3. उपद्रवी (Upad,dravi
अपद्रव (Jhagrálá जग़रालू)

MU,ÁRAZA मुआरज़ा (ع - مذ) معارضة
उपद्रव (Upad,drav अपद्रव)
(Jhagra जग़रा) टंटा (Tanta तंटा)

MA,ÁSH मआश (ع - مث) معاش

1. जीविका (Jivika जीविका) वृत्ति (Vritti
वृत्ति) रोज़ी (Rozi रोज़ी)

2. जीवनोपाय (Jivanopáe
जीवन हेतु (Jí'an hetu जीवन हेतु)
ज़रीयए मआश (Zríyá:-ma,ásh
ज़रिये معاش)

معاشرت (ع - مث)

MU,ÁSHARAT मुआशरत

नागरिकता (Nágarikata साम-
नागरिका)

مظاہرہ (ع - مذ)

MUZÁ,HARA मुज़ाहरा

प्रदर्शन (Pradarshan
प्रदर्शन) किसी मांग के समर्थन में आम जनता
का जलसा या जुलूस (Kisi máng ke
samarthan men ám janata ka jalsa ya
julus किसी मांग के समर्थन में आम जनता
का जलसा या जुलूस)

MUZAFFAR मुज़फ़्फ़र (ع - ص) مظفر

विजेता (Vijeta विजेता) प्राप्त विजय
(Prápt vijai प्राप्त विजय) फातेह
(Fáteh فاتح)

MAZLAMA मज़लमा (ع - مذ) مظالمه

1. अपराध (Aprádh अपराध) क़सूर
(Qusúr قصور)

2. पाप (Páp पाप) वबाल (Vabál
وبال)

3. अत्याचार (Atiyáchar
अत्याचार) जुल्म (Zulm
ظلم)

MAZLÚM मज़लूम (ع - ص) مظلوم

नृशंसित (Nrishansit
नृशंसित) रसीदा (Zulm rasída
ظلم رسیده)

MUZ,HIR मुज़्हर (ع - ص) مظہر

द्योतक (Dyotak द्योतक) सूचक
(Súchak सूचक) ज़ाहिर करने वाला
(Zāhir karne wála ظاهر کرنے والا)

MAZ,HAR मज़्हर (ع - مذ) مظہر

1. प्रकाश (Prakásh प्रकाश) नूर
(Núr نور)

भिषज (Bhishaj) (بہشج) इलाज करने वाला (Ilaj karne wala) (علاج کرنے والا)

MUÁLAJA मुआलाजा (مع - ع - مذ)

चिकित्सा (Chikitsa) (چکیتسا) उपचार (upohār) (اوپہار) इलाज (Ilāj) (علاج)

مع الحیر (ع - ص)

MA,AL-KHAIR मअल खैर

सकुशल (Sakushal) (سکشل) कुशल (Kushal) (कुशल) पूर्वक (Kushal pūrvak) (कुशल पूर्वक)

MUÁMALA मुआमला (مع - مذ)

1. व्यापार (Vyápār) (ویا پار) व्यवहार (Vyav,bār) (ویوہار) चलन (Chalan) (چلن)

2. घटना (Ghatana) (گھٹنا) वाकिआ (Vá,qiá) (واقعہ)

3. आदान प्रदान (Ádán pradán) (آدان پرودان) लेन देन (Len den) (لین دین)

4. संराधन (Sanrádhan) (سن رادھن) समभौता (Samjhauta) (سمجھوتا)

5. वाद (Vád) (وا) अभियोग (Abhiyog) (ابھی یوگ) मुकदमा (Muqadma) (مقدمہ)

MUÁNID मुआनिद (مع - ص)

1. शत्रु (Shatru) (شتر) बैरी (Bairi) (دشمن) दुश्मन (Dushman) (دشمن)

2. विरोधी (Virodhi) (विरुद्धी) मुआलिफ (Mukbálif) (مخالف)

معاندت (ع - مٹ)

MUÁNADAT मुआनदत

1. शत्रुता (Shattruta) (शत्रुता) बैर (Bair) (بیر)

जिकता (Sámájikata) (ساماجکتا) आपस

में मिल जुल कर ज़िंदगी गुज़ारना (Ápas meñ mil jul kar zīndagi guzārna)

(آپس میں مل جل کر زندگی گزارنا)

(معاشرہ (ع - مذ)

MU,ÁSHARA मुआशारा

समाज (Samáj) (سماج) सोसाइटी

(Society) (سوسائٹی)

MU,ÁSIR मुआसिर (مع - ص)

सम कालीन (Sam kálin) (سم کالین)

هم عصر (Ham asr) (هم عصر)

MU,ÁF मुआफ (مع - ص)

1. क्षमیت (Chhamit) (چھمت) मुआफ

किया गया (Muáf kiya gaya) (معاف کیا گیا)

2. मुक्त (Mukt) (مکت) बरी (Bari) (بری)

MUÁFI मुआफी (مع - مٹ)

1. क्षमा दान (Chhama dán) (چھमा دان)

बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

2. मुक्ति (Mukti) (مکتی) छुटकारा

(Chhutkára) (چھٹکارا)

3. وہ زمین جو کسی رئیس یا سرکار

کی طرف سے کسی کارگزاری کے

صلے میں ملی ہو

معافی نامہ (ع - مذ)

MUÁFI-NÁMA मुआफी नामा

क्षमा पत्र (Chhama pattr) (چھमा پتر)

मुआफी की तहरीर (Mu,áfi ki tahrír)

(معافی کی تحریر)

MUÁLII मुआलिज (مع - ص)

चिकित्सक (Chikitsak) (چکیت سک)

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya) इकरार (Iqrār)

3. संप्रतिज्ञा (Sampratiggya) समप्रतिज्ञा (Agreement) (एग्रीमेंट)

MUĀYANA मुआयना (ع - مد)

1. निरीक्षण (Nir.kohhan) (نیریکوهن) इन्स्पेक्शन (Inspection) (انسپेक्शन)

2. पर्यवेक्षण (Paryavekohhan) (پریوےکوهن) गौर से देखना (Ghaur se dekhna) (غور سے دیکھنا)

MA,BAD मा(अ)बद (ع - مد)

आराधना गृह (Ārādhana grih) (آرادھنا) इबादत खाना (Ibādat khāna) (عبادت خانہ)

MA,BAR मा(अ)बर (ع - مد)

1. घाट (Ghāt) (گھاٹ) नदी पार करने की जगह (Nadi pār karnā ki jagah) (نہدی پار کرنے کی جگہ)

2. सेतु (Setu) (سیتو) पुल (Pul) (پل)

MA,BUD मा(अ)बूद (ع - ص)

1. पूजित (Pūjit) (پوجیت) आराधित (Ārādhit) (آرادھیت) जिसे पूजा जाय (Jise pūja jāo) (جیسے پوجا جائے)

2. ईश्वर (Īshwar) (ایشور) खुदा (Khuda) (خدا)

MOTABAR मोतबर (ع - ص)

विश्वस्त (Vish,ahwast) (ویش'شوस्त) विश्वास पत्र (Vish,ahwās pātr)

2. द्वेष (Dwesh) (دویش) बुझ (Buḡhz) (بغض)

3. परस्पर द्वेष या बैर रखना (Paraspar dwesh ya bair rakhna) (پرسپار دویش یا بےر رکھنا)

MUĀNAQA मुआनका (ع - مد)

आलिंगन (Ālingan) (آلنگن) गले मिलना (Gale milna) (الے ملنا)

MUĀVAZA मुआवजा (ع - مد)

1. प्रतिकार (Pratikār) (प्रोती कर) प्रतिफल (Pratiphal) (प्रोती फल) बदला (Badla) (بدلہ)

2. हानिपूर्ति (Hānipūrti) (हानी'पूरती) तलाफी (Talāfi) (تلافی)

3. प्रतिकर (Pratikār) (प्रोती कर) किसी चीज के बदले में दिया हुआ रुपया (Kisi chiz ke badle men diya hua rupia) (کسی چیز کے بدلے میں دیا ہوا روپیہ)

MUĀVIN मुआविन (ع - ص)

सहायक (Sahāyak) (سہایک) सहकारी (Sahkāri) (سہکاری) मददगार (Madad-gār) (مددگار)

معاونت (ع - ص)

MOĀ,VANAT मुआवनत

सहायता (Sahāyata) (سہایتا) सहकारिता (Sahkārita) (سہकारिता) मदद (Madad) (مدد)

MO,ĀHADA मुआहदा (ع - مد)

1. संविदा (Samvida) (संविदा) समझौता (Samjhauta) (समजھوتا) कंट्रैक्ट (Contract) (कन'ट्रैक्ट)

MOTAMAD मोतमद (ع - ص) معتمد

विश्वस्त (Vish,shwast विश्वस्त)

मोतबर (Motabar معتبر)

MA,TUB मा(अ)तुब (ع - ص) محبوب

कोप पात्र (Kop páttr कोप पात्र)

क्रोध भागी (Krodh bhági क्रोध भागी)

जिस पर गुस्सा हो (Jis par जिस पर गुस्सा हो)

ghussa ho (جس پر غصہ ہو)

MOJIB मोजिब (ع - ص) معجب

अहंकारी (Ahankāri अहंकारी)

घमंडी (Ghamandi घमंडी)

मगरूर (Magh-rūr मगरूर)

MOJIZA मोजिज़ा (ع - م) معجزه

1. चमत्कार (Chamatkār चमत्कार)

कौतुक (Kautuk कौतुक)

शोबदा (Shobada شوبده)

2. वह चमत्कार जो किसी पैगम्बर से

जाहिर हो (Voh chatatkār jo kisi जाहिर हो)

paighambar se zāhir ho (وہ چمکار سے ظاہر ہو)

(جو کسی پیغمبر سے ظاہر ہو)

MA,JŪN मा(अ)जून (ع - م) معجون

पाक (Pāk پاک)

वह मुरक्कब दवा जो

शहद मिलाकर सूंधी जाय (Voh murak, शहद मिलाकर सूंधी जाय)

kab dava jo shahd mila kar gūndhi

وہ مرکب دوا جو شہد ملا کر

گوندھی جائے

(معالت (ع - م)

MA,DILAT मा(अ)दिलत

न्याय (Nyāe न्याय)

नीति (Niti नीति)

انصاف (Insāf انصاف)

एतिबार के काबिल (وشواس یاتر)

(Etibār ke qābil اعتبار کے قابل)

MOTADIL मोतदिल (ع - ص) معتدل

1. संतुलित (Santulit संतुलित)

सुतवाज़िन (Mutavāzin सुतवाज़िन)

2. सम शीतोष्ण (Samahītoṣhna सम शीतोष्ण)

न बहुत गर्म न बहुत ठंडा

(Na bahut garin na bahut thandā

نه بہت گرم نہ بہت ٹھنڈا)

معترض (ع - ص)

MOTARIZ मोतरिज़

आपत्ति कर्ता (Āpatti karta आपत्ति कर्ता)

एतिराज़ करने वाला (Etirāz karne

vāla (اعتراض کرنے والا)

MOTARIF मोतरिफ (ع - ص) معترف

स्वीकर्ता (Swi karta स्वीकर्ता)

अंगी-कृत (Angikrit अंगी-कृत)

करने वाला (Iqrār karne vāla

करने والا)

MOTAQID मोतकिद (ع - ص) معتقد

श्रद्धावान् (Shrid,dhāvān श्रद्धावान्)

श्रद्धालु (Shrid,dhālu श्रद्धालु)

एतिकाद रखने वाला (Etiquād rakhne vāla

एतिकाद रखने वाला)

MOTAKIF मोतकिफ (ع - ص) معتكف

एकांत तापस (Ekānt tāpas एकांत तापस)

अकेले में इबादत करने वाला

(Akele men ibādat karne vāla

अकेले में इबादत करने वाला)

गिजा की थैली (Ghiza ki thaili)

غذا کی تھیلی

معذرت (ع - مٹ)

MA,ZIRAT मा (अ) जिरत

1. विवशता (Vivashata वीवशा)

मजबूरी (Majburi مجبوری)

2. क्षमायाचना (Chhama yachana

क्षमा یا چنا) उज्र खाही (Uzr khahi

عذر خواہی)

MA,ZUR मा (अ) जूर (ع - ص) معذور

1. विवश (Vivash वीवश) लाचार (Lachar لاچار)

2. क्षम्य (Chham,mya क्षम्य)

क्षंतव्य (Chhantav,vya क्षंतव्य)

काबिले मुआफी (Qábile muafi

قابل معافی)

MU,ARRA मुअर्रा (ع - ص) معرا

1. रिक्त (Rikt रिक्त) वंचित (Vanchit वंचित)

खाली (Khali خالی)

2. अयोग्य (Ayogya अयोग्य) नाकाबिल -

Ná qábil ناقابل)

3. मूल्य पुस्तक जिस पर टीका टिप्पणी

न हो (Mullya pustak jis par tika

tip,pani,na ho मूल्य पुस्तक

जिसपर टीका टिप्पणी न हो

4. सरल गद्य जो अलंकारादि से खाली

हो (Saral gaddya jo alankaradi

se khali ho सरल गद्य

जो अलंकारादि से खाली हो

MERAJ मेराज (ع - مٹ) معراج

1. सोपान (Sopán سوبان) सीढ़ी

(Sirhi سیڑھی)

MA,DIN भा (अ) दिन (ع - مڈ) معدن

खनि (Khani کھنی) आकर (Ákar آکر)

खान (Khán کھان) کان

معادنات (ع - مڈ)

MA,DANÍYÁT मा (अ) दनीयात

खनिज पदार्थ (Khanij padarth کھنيج پدارث)

खान से निकलने वाली चीज़ें (Khán se nikalne váli chizen

کھان سے نکلنے والی چیزیں)

معدود (ع - ص)

MA,DÚD मादूद (मअदूद)

कति पय (Katipai کتنی پے) थोड़े (Thore

चंद (Chand چند) (तेहोरे)

معدود سے چند (ع - ص)

MA,DÚDE-CHAND मअदूदे चंद

कतिपय (Katipai कتنی पے) गिंती के

(Ginti ke گنتی کے) बहुत थोड़े

(Babut thore بہت تھوڑے)

MA,DÚM मा (अ) दूम (ع - ص) معلوم

1. नष्ट (Nasht नश्ट) ध्वस्त (Dhwast

برباد) बरबाद (Barbád برباد)

2. लुप्त (Lupt लुप्त) गाइब (Gháib

غائب)

3. अप्राप्य (Ap,práp,pya अप्राप्य)

नायाब (Náyáb نایاب)

MEDA मेदा (ع - مڈ) معدہ

1. उदर (Udar أدر) जठर (Jathar

پٹ) पेट (Pet پٹ)

2. आम्राशय (Ámashai آمشای)

पक्वाशय (Pak,kwáshai پکواشے)

फौज की तरतीब (Fauj ki tartīb)
(فوج کی ترتیب)

2. युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई (Larāyi
(لڑائی)

MA,RŪZ मा (अ) रुज़ (ع - ص)
معروض (نویدت Nivedit) कथित
(Kathit) अर्ज किया हुआ
(Arz kiya hua) (عرض کیا ہوا)

(معروضه (ع - مذ)

MA,RŪZA मा (अ) रुज़ा

1. प्रार्थना (Prārthana یرارتہما) इल-
तिजा (Iltija) (التجا)
2. प्रार्थना पत्र (Prārthana pattr یرارتہما)
(عرضی Arzi) (آرزی)

MA,RŪF मा (अ) रूफ (ع - ص)
معروف

1. प्रसिद्ध (Prasid,dh یرسدھ) मशहूर
(Mashbūr) (مشہور)
2. ज्ञात (Gyāt گیات) जाना हुआ
(Jāna hua) (جنا ہوا)

MUAZ,ZAZ मुअज़ज़ (ع - ص)
معزز

1. आदृत (Ādrit) संमानित
(Sam,mānit) इज्ज़त दार
(Izzat dār) (عزت دار)
2. उच्च (Uch,ch) प्रतिष्ठित (Pra-
tishtit) आला (Pratishthit)
(آلا) (اعلیٰ)

MA,ZŪL मा (अ) जूल (ع - ص)
معزول

- (پدچ'चित Padech,chyut) पदच्युत
(अपदस्थ Apadasth) नौकरी
(Naukri se hatāya hua) से हटाया हुआ
(नौकरी سے हटाया ہوا)

مسلمانوں کے عقیدے کے مطابق
حضرت محمد صاحب کا جسم
کے ساتھ آسمان پر جانا

MUARRIF मुअररफ (ع - ص)
معرف (پرشلک Prashansak)
प्रशंसक (श्लाघी Shlāghi) श्लाघी
करने वाला (Tārīf karne wāla)
تعریف کرنے वाला

(معرفت (ع - مٹ)

MA,RIFAT मा (अ) रिफत

1. परिचय (Parichai) जान
(पहचान Jān pahchān) (جان
پہچان)
2. अध्यात्म (Ad,dhyātm) (ادھیاتم)
इलाहीयात (Ilāhīyāt) (الہیات)
3. द्वारा (Dwāra) त्वरीए से
(Zariye se) (ذریعے سے)

(معركة (ع - مذ)

MA,RIKA मा (अ) रिका

1. क्षेत्र (Chhettr) मैदान
(Maidān) (میدان)
2. युद्ध (Yud,dh) समर (Samar)
(लड़ाई Larāyi) (سمر)
3. उपद्रव (Upad,drav) भगड़ा
(Jhagra) (جھگڑا)
4. धूम धाम (Dhūm dhām) (دهوم دھام)
हंगामा (Hangāma) (هنگامه)

(معركة آرائی (ع - مٹ)

MA,RIKA-ĀRĀYI मा (अ) रिका आरायी

1. युद्ध सज्जा (Yud,dh sajjā) (یدھ سجا)

2. अवज्ञा (Avag.gya (اوکھا) ना फर-
मानी (Ná farmáni (نافرمانی)

(معشوق (ع - ص)

MU,ATTAR सुअत्तर (مطر (ع - ص)
सुगंधित (Sugandhit (سوكندھت
सुवासित (Suvásit (سوواست खुशबू
में बसा हुआ (Khushbu men basa
hua (خوشبو میں بسا ہوا)

MA,SHUQ मा (अ) शूक

प्रेम पात्र (Prem pátr (پریم یاتر
प्रिय (Priya (پریم) प्रियतम (Priyatam
(محبوب (Mabbúb (محبوبتم)

(معشوقه (ع - م)

MU,ATTAL सुअत्तल (مطل (ع - ص)

1. स्थगत (Isthagat (اس تھگت
निलंबित (Nilambit (نلمبت सस्पेंड
(Suspend (سس پینڈ)

2. वृत्ति हीन (Vritti hin (वृत्ति हीन
बे रोजगार (Be rozgár (بے روزگار)

3. आलसी (Alasi (آلسی) दीला (Dhila
(سست) सुस्त (Sust (سست)

YOTI मोती (मृत् (ع - ص)

दाता (Dáta (داتا) अनुदाता (Anudáta
(انو داتا) अता करने वाला (Ata karne
vála (عطا کرنے والا)

MU,AZ,ZAM सुअज्जम (مظم (ع - ص)

मान्य (Mán,nya (مانیہ) आदरणीय
(Ádaraníya (آدرنیہ) पूज्य (Pujya
(محترم) मुहतरम (Mohtaram (موجبہ)

MA,QUL मा(अ)कूल (म (ع - ص)

1. उचित (Uohit (اچت) यथोचित
(Yathoohit (یتھوچت) मुनासिब
(Munásib (مناسب)

2. यथार्थ (Yathárth (یتھارتھ) सहीह
(Sahih (صحیح)

3. शिष्ट (Shisht (ششت) मुहज्जब
(Muhazzab (مہذب)

MA,SHUQA मा (अ) शूका

प्रेमिका (Premika (پریمکا) प्रियतमा
(Priyatama (پریمتमा) प्रिया (Priya
(پرنہلی) प्रणयिनी (Pranayini (پرینہلی
प्रेयसी (Preyasi (پریمسی) वल्लभा
(Vallabha (ولہا) कान्ता (Kanta (کانتا
प्रेमास्पदा (Premáspada (پریماس پدا
महबूबा (Mabbúba (محبوبہ)

MA,SUM मा (अ) सूम (م (ع - ص)

1. निर्दोष (Nirdosh (نیردوش) निष्पाप
(Nishpáp (نہی پاپ) बे कसूर
(Be qusúr (بے قصور)

2. बालक (Bálek (بالک) बच्चा (Bach,
cha (بچہ)

3. सरल स्वभाव (Saral swabháo (سرل
सादा लौह (Sáda lauh (ساده لوح)

4. वह आदमी जो प्राकृतिक निष्पाप हो
(Voh ádami jo prákritik nishpáp
ho (وہ آدمی جو پراکرتک نہی ہو
(پاپ ہو)

(معصیت (ع - م)

MA,SIYAT मा (अ) सियत

1. पाप (Páp (پاپ) पातक (Pátak
(گناه) गुनाह (Gunáh (گناه)

معلوم (ع - ص)

MA,LU'M ما (آ) لوم

1. جات (Gyát گیات) جانا हुआ (Jána hua جانا ہوا)
2. विदित (Vidit وِدِت) ज़ाहिर (Zábir ظاهر)

MU,ALLA मुअल्ला (ع - ص) معلی

1. श्रेष्ठ (Shreshth شریشتہ) बड़ा (Bara بڑا)
2. उच्च (Uch,eh اُچ) बलंद (Balond بلند)
3. महान् (Mahán مہان) अज़ीम (Azím عظیم)

MU,AMMA मुअम्मा (ع - مذ) معما

1. प्रहेलिका (Prahelika پرهیلیک) पहेली (Paheli پہیلی)
2. प्रति योगिता (Pratiyogita یرتی) (معما) मुअम्मा (Mu,amma میوگتا)

ME,MÁR मेमार (ع - مذ) معمار

1. निर्माता (Nirmáta نرّماتا) स्रष्टा (Srashta سَرشّا) तखलीक करने वाला (Takhlíq karne vála تَخْلِیق کرنے والا)
2. गृह कारक (Grih kárah گره کارک) राज (Ráj راج)

معماری (ع - مَث)

MEMÁRI मेमारी

- वास्तु कला (Vástu kela वास्तو کلا)
 वास्तु शिल्प (Vástu shílp वास्तو شِلپ)
 वास्तु कर्म (Vástu karm वास्तو کرم)

4. संतुलित (Santulit سن تلت) जँचा

तुला (Jancha tula جَلچّا) मौजू (Mauzún मौज़ون)

5. न्याय शास्त्र (Nyáe shástr न्याय) (ملطق) मंतिक (Mantiq شاستر)

6. निरुत्तर (Niruttar نرتر) ला जवाब (La javáb لا جواب)

7. यथेष्ट (Yathesht یتھیشٹ) काफ़ी (Káfi کافی)

معكوس (ع - ص)

MA,KÚS मा (आ) कूष

1. अधो मुख (Adhomukh ادھومکھ) अँधा (Aundha اوندھا)
2. विपरीत (Viparít ڤیریت) उलटा (Ula اُلّا)

MU,ALLQ मुअल्लक (ع - ص) معاق

1. लंबित (Lambit لَمبِت) लटका हुआ (Latka hua لَتکا ہوا)
2. निलंबित (Nilambit نَلَمبِت) मुअत्तल (Mu,attal معطل)

MU,AL,LIM मुअल्लिम (ع - ص) معلم

- अध्यापक (Adh,dhyápak ادھیاپک)
 शिक्षक (Shikshak شیکشک) पाठक (Páthak پاتھک)
 पढ़ाने वाला (Paṛhā-ne vála پڑھانے والا)

معلمه (ع - مَث)

MU,AL,LIMA मुअल्लिमा

- अध्यापिका (Adh,dhyápika ادھیاپیکا)
 पढ़ाने वाली (Paṛhāne vāli پڑھانے والی)

معمولی (ع - مٹ)

MA, MÚLI ما (آ) مولی

1. साधारण (Sádhāran) (سادھارن)
- सामान्य (Sāmānya) (سامانیه)
- शैव अहम (Ghair ahām) (غداھم)
2. परंपरागत (Paramparāgat) (پریم)
- रिवाजी (Rivāji) (ریواجی)

MU, AMBAR सुअम्बर (ع - ص)

- सुरभित (Surabhit) (سوربھت) सुगंधित (Sugandhit) (سوغندھت) अम्बर की खुशबू में बसा हुआ (Ambar ki khushbu men basa hua) (عطر کی خوشبو میں بسا ہوا)

MU, AN, VAN सुअनवन (ع - ص)

- समर्पित (Samarpit) (سمرپیت) नामद (Nām zad) (نام ذ) کسی کے نام پر منسوب کی ہوئی کتاب

معنی (ع - مذ)

IA, NA (I) मा (आ) ना (नी)

1. अर्थ (Arth) (ارتھ) शब्दार्थ (Shabdārth) (مطلب) मतलब (Matlab) (مطلب)
2. आशय (Ashai) (اشے) उद्देश्य (Ud, deshya) (ادیشہ) मकसद (Maqsad) (مقصد)
3. कारण (Kāran) (کارن) हेतु (Hetu) (سبب) सबब (Sabab) (سبب)
4. अंतःकरण (Antah karan) (انته کارن) बातिन (Bātin) (باطن)
5. सुन्दरता (Sunderata) (سندرता) खूबी (Khūbi) (خوبی)

भवन निर्माण (Bhavan nirmān) (بھون نرمان) राज गौरी (Rāj gīri) (راج گوری)

MU, AM, MAR सुअम्बर (ع - ص)

वयो वृद्ध (Vayovrid, dh) (وایو وریڈ) जर्जर (Jarjar) (جرجر) जरा ग्रस्त (Jara grast) (جرا گراست) बूढ़ा (Būṛha) (بوزھا)

MA, MAL मा (आ) मल (मذ - ع)

प्रयोग शाला (Prayog shāla) (پریوگ شالہ) गवेषणालय (Gaveshnālai) (گवेशنالہ) लैबोरेट्री (Laboratory) (لیبرا ریٹری)

معمور (ع - ص)

MA, MUR मा (आ) मूर

1. परि पूर्ण (Paripūrṇ) (پری پورن) भरा हुआ (Bhara hua) (بھرا ہوا)
2. वसित (Vasit) (وست) संनिवसित (Sannivasit) (سن نوست) आबाद (Ābād) (آباد)

معموره (ع - مذ)

MA, MŪRA मा (आ) मूरा

वस्ती (Basti) (بستی) आबादी (Ābādi) (آبادی)

MA, MŪL मा (आ) मूल (ع - ص)

1. नियम (Niyam) (نیم) दस्तूर (Dastūr) (دستور)
2. परंपरा (Parampara) (پریم) रिवाज (Rivāj) (ریواج)
3. जिस पर कोई अमल किया गया हो (Jis par koi amal kiya gaya ho) (جس پر کوئی عمل کیا گیا ہو)

MUOH मुग (ف - مذ) مغ
 अग्नि होत्री (Agnihotri) (اگنی هوتری)
 अग्नि पूजक (Agnipujak) (اگنی پوجک)
 आतश परस्त (Ātash parast) (آتش پرست)

MAGHĀK मगाक (ع - مذ) مغاک
 कंदरा (Kandara) (کندرا) गुफा (Gupha)
 खोह (Khoh) (کوه)

مغالطه (ع - مذ)

MUGHĀLATA मुगालता

- भ्रम (Bhram) (भ्रम) भ्रांति (Bhranti) (भ्रान्ति) वह्म (Vah,m) (وهم)
- विस्मृति (Vismriti) (وِسمرتی) सह्व (Sah,v) (سهو)
- व्रुटि (Truti) (त्रुती) भूल (Bhul) (भूल) गलती (Ghalati) (غلطی)
- छल (Chhal) (چهل) धोखा (Dhokha) (دھوکھا) फरेब (Fareb) (فریب)

MUGHĀN मुगान (ف - مذ) مغان

- अग्नि पूजक (Agnipujak) (اگنی پوجک) आतश परस्त (Ātash parast) (آتش پرست)
- शौंडिक (Shaundik) (शौन्दक) शराब पिलाने वाला (Sharab pilāne vāla) (شراب پلانے والا)

مغایرت (ع - مذ)

MU,GRĀYARAT मुगायरत

- विरोध (Virodh) (विरुद्ध) मुखालफत (Mukhālafat) (مخالفت)
- अस्वजनता (As,swajanata) (اس،سو) बेगानगी (Begānagi) (بیگانگی)

MEYAR मेयार (ع - مذ) معیار

- कष (Kash) (कश्) कसौटी (Kasauti) (कसौती)
- आदर्श (Ādarsh) (آدرش) मिसाल (Misāl) (مثال) नमूना (Namuna) (نمونہ)
- माप दंड (Māpdand) (ماپ دند) पैमाना (Paimāna) (پیمانہ)

MA,YI,YAT मईयत (ع - مذ) معیت
 संगति (Sangati) (سنگتی) सहवास (Sah vās) (سه واس) साथ (Sāth) (ساتھ)
 معیشت (ع - مذ)

MA,YISHAT मईशत

- जीवन (Jivan) (جیون) जिंदगी (Zindagi) (زندگی)
- जीविका (Jivika) (जीविका) रोजी (Rosi) (روزی)

MU,YIN मुईन (ع - ص) معین

सहायक (Sahāyak) (سہا یک) सहाय (Sahāy) (سہا ی) सहायी (Sahāyi) (سہائی) मददगार (Madad gār) (مددگار)

MO,AI,YAN मुऐयन (ع - ص) معین

नियत (Niyat) (نیت) निश्चित (Nishchit) (نیشت) मुकरर (Muqarrar) (مقرر)

معیوب (ع - ص)

MA,YUB मा (अ) यूब

वूषित (Dūshit) (دوشیت) कलंकित (Kalankit) (کالکیت) लांकित (Lānchit) (لانیٹ) ऐबदार (Aibdār) (ایبدار)

2. मस्तिष्क (Mastishk مستشك)

भेजा (Bheja بهجا)

3. गिरी (Giri گری) खुश्क फलों का
मावा (Khushk phalon ká máva
خشک پھلوں کا ماوا)

4. सार (Sár سار) तत्व (Tattwa تہو)
लुब्धे लुबाब (Lubbe lubab لب
لباب)

MAGHSUL मगसूल (ع - ص) مغسول

- परिमार्जित (Parimárit Parimárit) (پرمیمارجیت)
परिष्कृत (Parish krit) (پیش کرت)
धोया हुआ (Dhoya hua) (دھویا ہوا)
- विधि पूर्वक पानी या अरक में खरल
करके बारीक की हुई दवा (Vidhi
púrvak páni ya araq men kharal
kar ke barik ki hui dawa) (ویدی
پوروک پانی یا ارق میں کھل
کر کے باریک کی ہوئی دوا)

مغشوش (ع - ص)

MAGH,SHUSH मगशुश

- कृत्रिम (Kritrim) (कृत्रिम) बनावटी
(Banávati) (بنادتی)
- मिथ्या (Mith,thya) (میتھا) कूट (Kút
(Khotá) (کھوٹا) खोटा (Khotá)

MAQHZUB मगज़ूब (ع - ص) مغضوب

प्रकोप भाजन (Prakop bhájan) (پروکوپ
भाजन) जिस पर राज़ हो (Jis par
shazab ho) (جس پر فساد ہو)

MIGFAR मिगफर (ع - م) مغفر

शिराश्राण (Shirastrán) (شیرس تران)
खोद (Khod) (خود)

مغتنم (ع - ص)

MUGHITANAM मुगितनम

सराहनीय (Sarāhanīya) (سراملهه)
गानामत (Ghanimat) (غلهمت)

MAGHURIB मगूरिब (ع - م) مغرب

- अस्ताचल (Astachal) (استاچل)
सूरज के डूबने की जगह (Súraj ke
dúbne ki jagah) (سورج کے ڈوبنے کی جگہ)
- पश्चिम (Pashohim) (پشچیم)
प्रतीची (Pratichi) (پرتیچی)
पच्छिम (Paoh,ohhim) (پچھیم)
- पाश्चात्य (Pash,oháttya) (پاشچاتیہ)
श्वेत द्वीप (Shwet dwip) (شویت)
योरुप (Europe) (یورپ)
- सूरज की नमाज (سورج کی نماز)

مغربی (ع - ص)

MAQHRIBI मगूरिबी

- प्रतीच्य (Pratichya) (پرتیچیہ)
पश्चिमीय (Pash,chimīya) (پشچیمیہ)
पच्छिम का (Paoh,ohhim ka) (پچھیم کا)
- श्वेत द्वीपीय (Shwet dwīpiya) (شویت)
योरुप का (Europe ka) (یورپ کا)

MAGHRUR मगूर (ع - م) مغرور

अहंकारी (Ahankāri) (اهنگاری)
अभिमानि (Abhimāni) (ابہی مانی)
दर्प (Darpi) (دہی)
घमंडी (Ghamandi) (گھمندی)

MAGHZ मगज़ (ع - م) مغز

- मज्जा (Majja) (مجا) हड्डी का गुदा
(Haddi ka gūda) (هڈی کا گودا)

MUGHANNI मुगन्नी (म - स) मुग्नी

गायक (Gáyak गायक) गायन (Gáyan गायन)
गवैया (Gavaiya गवैया)

मुग्नी (म - स)

MUGHAN, NIYA मुगननिया

गायकी (Gáyaki गायकी) गायिनी
(Gáyini गायिनी) गाने वाली (Gáne váli गाने वाली)

MUGHÍLÁN मुगीलां (म - स) मुगील

बबुर (Babbur बबुर) वबुर (Varbur वबुर)
बबूल (Babúl बबूल)

मुजात (म - स)

MUFÁJÁT मुफाजात

अकस्मात् (Akasmát अकस्मात्)
अचानक (Achának अचानक)

मुफाजत (म - स)

MUFÁKHARAT मुफाखरत

1. गर्व (Garv गर्व) मान (Mán मान)
फख्र (Fakh, r फख्र)

2. अहंवाद (Ahámvád अहंवाद)
शेखी (Shekhi शेखी)

MAFÁD मुफाद (म - स) मुफाद

1. हित (Hit हित) भलाई (Bhaláyi भलाई)

2. लाभ (Lábh लाभ) नफा (Nafa नफा)

मुफादामे (म - स)

MAFÁDE-ÁMMA मुफादे आम्मा

लोक हित (Lok hit लोक हित) जन हित
(Jan hit जन हित) अवामी भलाई
(Avámi bhaláyi अवामी भलाई)

मुफात (म - स)

MAGHFIRAT मुगफिरत

मोक्ष (Mokeshh मोक्ष) मुक्ति (Mukti मुक्ति)
बख्शिश (Bakhshish बख्शिश)

MUGHAL, LAZ मुगल्लाज (म - स) मुगल्लाज

1. प्रगाढ़ (Pragárh प्रगाढ़) गाढ़ा
(Gárhha गाढ़ा)
2. अश्लील (Ashlíl अश्लील) फुहश
(Fuhsh फुहश)

मुगल्लात (म - स)

MUGHAL, LAZÁT मुगल्लाजात

गंदी गालियां (Gandi gáliyan गंदी गालियां)
(गालियां)

MUGHLAQ मुगलक (म - स) मुगलक

गूढ़ (Gúrh गूढ़) निगूढ़ (Nigúrh निगूढ़)
क्लिष्ट (Klisht क्लिष्ट) मुशकिल से
समझ में आने वाला कलाम (Mushkil se samajh man áne vála kalám मुशकिल से समझ में आने वाला कलाम)

MUGHLIM मुगलिम (म - स) मुगलिम

गुद भोगी (Gud bhogi गुद भोगी) बच्चा
बाज (Bach, cha báz बाज)

MAGHLÚB मुगलूब (म - स) मुगलूब

पराजित (Parájit पराजित) परास्त
(Parást परास्त) जेर (Zer जेर)

MAGHMÚM मुगमूम (म - स) मुगमूम

संतप्त (Santápt संतप्त) दुःखित
(Dukh, khit दुःखित) शोकग्रस्त (Shok-grast शोकग्रस्त)
गम गीन (Gham gin गम गीन)

MAFTUH मफ्तुह (म - स) مفتوح

1. विजित (Vijit वीजित) जीता हुआ
(Jita hua जीता हुआ)

2. उद्घाटित (Ud, ghātīt उद्घाटित) (Kholā hua खोला हुआ)

3. वह चरफ जस पर डर हो

MAF, TŪN मफ्तून (म - स) مفتون

मुग्ध (Mugdh मुग्ध) मोहित (Mohit मोहित)
फरेफ्त (Farefta फरेफ्त) (मोहित)

MUFTI मुफ्ती (म - स) مفتی

विधि निषेधक (Vidhi nishedhak विधि निषेधक)
फतवा देने वाला (Fatvā dene vāla फतवा देने वाला)

MAFAR मफर (म - स) مفر

छुटकारा (Obhut kāra छुटकारा) नजात
(Najāt नजात)

MUFAR, REH मुफर्रेह (म - स) مفرح

हर्ष वर्द्धक (Harsh vardhak हर्ष वर्द्धक)
फरहत देने वाला (Farhat dene vāla फरहत देने वाला)

MUFRAD मुफरद (म - स) مفرد

1. एकाकी (Ekāki एकाकी) अकेला
(Akela अकेला)2. अमिश्रित (Amishrit अमिश्रित)
शैर मुक्कब (Ghair murakkab शैर मुक्कब)
(मिश्रित)

MUFRIT मुफ्रित (म - स) مفرط

चुर (Prachur चुर) उद्विक्त

मफारत (म - स)

MUFÁRAQAT मुफारकत

वियोग (Viyog वियोग) विरह (Virah विरह)
जुदाई (Judāyi जुदाई)

मफाहमत (म - स)

MUFÁHAMAT मुफाहमत

1. संधि (Sandhi संधि) सुलह
(Sulh सुलह)2. मध्यमार्ग (Madh, dhya mārg मध्यमार्ग)
समझौता (Samjhauta समझौता)
(समझौता)

MUFT मुफ्त (म - स) مفت

निःशुल्क (Nish, shulk निःशुल्क)
बेकीमत (Be qimat बेकीमत)

MIFTÁH मिफ्ताह (म - स) مفتاح

कुंजी (Kunchika कुंजी) कुंजी
(Tali ताली) ताली (Kunji कुंजी)
मफेख (म - स)

MUF, TA KHAR मुफतखर

सम्मानित (Sammānit सम्मानित)
आदर (Adrit आदर) मुअरज़ज़
(Muaz, zaz मूअरज़ज़)

MUFTARI मुफ्तरी (म - स) مفتری

1. आरोपक (Āropak आरोपक) इलज़ाम
लगाने वाला (Ilzām lagāne vāla इलज़ाम लगाने वाला)2. खल (Xhal खल) कुटिल (Kutil कुटिल)
दुष्ट (Dusht दुष्ट) शरीर
(Sharir शरीर)

۲. षडयंत्र (Shadyantr شَدِیَنْتَر)

سازش (Sázish سازش)

۳. अशान्ति (Ashánti اشانتی) کینتنا
(Fitna فتنه)

مفسده پرداز (عفا - ص)

MAFSADA-PARDÁZ مَفْصَدَا پَرْدَاژ

۱. उपद्रव कारी (Upaddrav kári اید) دُروکاری

(Danga دنگا) دنگا مچانے والا
(Danga mescháne vála)

۲. षडयंत्र कारी (Shadyantr kári شَدِیَنْتَر کَاری)

سازشی (Sázishi سازشی)

MUFAS, SIR مُفَصِّیر (ع - ص)

بہاویہ کار (Bhāsh,shya kār)

تفسیر لکھنے والا (Tafsir likhne vála تفسیر لکھنے والا)

MAFSIL مفصل (ع - مذ)

سبھ (Sandhi سندھی) جوڑ (Jor)

شَریر کا کوئی جوڑ (Sharir ka koi joڑ شَریر کا کوئی جوڑ)

MUFAS,SAL مُفَصَّل (ع - ص)

۱. सविस्तार (Saviestār سَوِستار)

تفصیلی (Tafsili تفصیلی)

۲. स्पष्ट (Ispasht اسپشت) واضح (Vāzeh واضح)

۳. ब्योरे वार (Byorevár بَیورے وار)

تفصیل وار (Tafsil vár تفصیل وار)

MAF,UL مَفْعُول (ع - ص)

۱. कर्म (Karm کرم) مَفْعُول (Maful مفعول)

(Udrikt اَدْرِکَت) अत्यधिक (Attyadhik اَتِیْءَدِیْک) به افراط (Ba ifrát به افراط)

MAFRÚR مَفْرُور (ع - ص)

۱. पलायित (Paláyit پِلَایِیت) भागा

हुआ (Bhaga hua بَہَاگَا ہوا)

۲. भूमिगत (Bhúmigat بَہُومِی گَت)

अंडर ग्राउंड (Under ground اَنْدَر گراؤنڈ)

MAFRUSH مَفْرُوش (ع - ص)

۱. बिछा हुआ (Bichha hua بَیْچَا ہوا)

۲. छितराया हुआ (Chhitraya hua چھِترَا یا ہوا)

مفروضات (ع - مذ)

MAFRÚZÁT مَفْرُوزَات

कल्पनायें (Kalpanāen کَلْپَنَا یَے)

फर्जी बातें (Farzi bāten فَرْجِی بَاتَے)

مفروضه (ع - مذ)

MAFRÚZA مَفْرُوزَا

कल्पना (Kalpana کَلْپَنَا)

(Garhant گَرَهَنْت)

MUFSID مُفْصِد (ع - ص)

۱. उपद्रवी (Upab,dravi اُپَدْرَوِی)

फसादी (Fasádi فَسَا دِی)

۲. दोषोत्पादक (Doshotpadak دُوشُوت پَدَاک)

खराबी पैदा करने वाला

(Kharābī paide karne vála خَرَا بِی پَیْدَا کَرْنِے والا)

پیدا کرنے والا

مفسده (ع - مذ)

MAFSADA مَفْصَدَا

۱. उपद्रव (Upad,drav اُپَدْرَو) دُنگا

(Danga دنگا)

MAF,LUK مفلوک (ع - ص) مفلوک
نیردن (Nirdhan) کنگال (Kangál)
(مفلوس) (Mufliis)

MAF,HUM مفہوم (ع - ص) مفہوم

1. آرتھ (Arth) मतलब (Matlob)
(مطلب)

2. भाव (Bháv) मंशा (Mansha)
(ملشا)

3. उद्देश्य (Uddeshya) مقصد (Maqsad)
(مقصد)

MUFID مفید (ع - ص) مفید

1. लाभ दायक (Labb dáyak) लाभ
कारी (Lábh kári) (داہک)
(Nafa dono) (Nafa dono)
(کارے) (کارے)
(Nafa dono) (Nafa dono)
(کارے) (کارے)

2. उपयोगी (Upyogi) (اپیوگی)
उपकारी (Upkari) (اپکاری)
आमद (Kár ámad) (کارآمد)

MUQÁBIL मुकाबिल (ع - ص) مقابل

1. संमुख (Sam,mukh) (سممخ)
(Samakohh) (سمکھ)
(Pratyakohh) (پرتیکھ)
(Sámne) (سامنے)

2. अपेक्षाकृत (Apekohha krit) (اپیکھ)
मुकाबलतन (Muqábalatan)
(مقابلت)

MUQÁBALA मुकाबला (ع - ص) مقابلہ

1. तुलना (Tulana) (تلا) समानता
(Samánata) (سامان) बराबरी (Bara-
bari) (برابری)

2. गुद भोग्य (Gud bhoggya) (گدبھوگیہ)
माबून (Mábún) (مابون) वह मर्द
जिसे बुरा काम कराने की लत हो
(Voh mard jise bura kám karáno
ki lat ho) (وہ مرد جسے برا کام کرانے
کی لत ہو)

MAF,QUD مفقود (ع - ص) مفقود

1. अप्राप्य (Appráppya) (اپپراپیہ)
नायाब (Na yáb) (ناایاب)

2. अज्ञात (Aggyát) (اگیات) नामालूम
(Na málúm) (نامعلوم)

3. अदृश्य (Adrish,shya) (ادرشیه)
ग़ाईब (Gháib) (غائب)

MUFAR,KIR मुफक्क़िर (ع - ص) مفکر

विचारक (Vicháarak) (وچارک)
फ़िक्र करने वाला (Fikr karne vála)
(فکر کرنے والا)

MUF,LIS मुकलिस (ع - ص) مفلس

1. निर्धन (Nirdhan) (نردھن) दरिद्र
(Dariddr) (دریدر) अकिंचन (Akin-
chan) (اکینچن) बे ज़र (Be zar) (بے زر)

MUFLISI मुकलिसी (ع - ص) مفاسی

निर्धनता (Nirdhanata) (نردھناتا) दरिद्रता
(Dariddrata) (دریدرता) दीनता (Dínata)
(دیناتا) बे ज़री (Be zari) (بے زری)

MAFLÚJ मफ़لूज (ع - ص) مفلوج

पक्षाघात ग्रस्त (Pakchhaghát grast)
अर्धांगी (Ardhángi) (یکچھہاگھات گرسٹ)
(Fálij zada) (فالیج زادا)
(Ardhángi) (اردھانگی)

MAQÁLA مكاله (ع - مذ)

1. پربندھ (Prabandh) لیکھ (Lekh) مضمون (Mazmún) (مضمون)
2. نربندھ (Nibandh) تھیسس (Thesis) (تھیسس)

MAQÁM مقام (ع - مذ)

1. جگھ (Isthán) (استھان) (Jagah) (جگہ)
2. نواس تھان (Nivásasthán) (نہاس تھان) جای قیام (Jae qayám) (جائے قیام)
3. موقعا (Avsar) (اوسر) (Mauqa) (موقعہ)
4. درجا (Shreni) (شرینی) (Darja) (درجہ)
5. منزل (Paráo) (پراؤ) (Manzil) (منزل)
6. وشرام (Vishrám) (وشرام) قیام (Qayám) (قیام)

MAQÁMI مقامی (ع - مٹ)

1. استھانیہ (Istháníya) (استھانیک) (Isthánik) (استھانک) (Looal) (لوکل)

مقاومت (ع - ض)

MUQÁVAMAT مڪاوامت

1. پرتی (Pratipakohh) (پرتی) (Virodh) (ویرودھ) (Mukhálafat) (مخالفت)
2. پرتی (Pratiyogita) (پرتی) (Muqábalat) (مقابلہ) (پرتی)

2. سسپارڈا (Isparidha) (اسپردھا) (Sanspardha) (سانسپارڈا) (Pratiyogita) (پرتی) (Competition) (کمپیٹیشن) (کمپیٹیشن)

مقاله (ع - مذ)

MUQÁTALA مڪاتلا

1. رکت پات (Rakt pát) (رکت پات) (Khúnrezi) (خون ریزی) (Lafáyi) (لہائی)
2. یودھ (Yud, dh) (یودھ) (Lafáyi) (لہائی)

مقاربت (ع - مٹ)

MUQÁRABAT مڪارابت

1. سامپتا (Samípata) (سامپتا) (Nazdiki) (نزدیکی)
2. سہ واس (Sahvás) (سہ واس) (Hambistari) (ہم بستری)

MAQÁSID مڪاسید (ع - مذ) مقصد کی جمع

1. اُدیش (Uddesh) (ادیش) (Áshai) (آشے) (Matlab) (مطلب)

MUQATA,Á مڪاتآ (ع - مذ) مقاطعہ

1. بھدن (Bhedan) (بھدن) (Vich, chhed) (وچھد) (Kátina) (کاتنا)
2. سببھدن (Sambandh vich, chhed) (سببھدن) (Qat-e-ta, alluq) (قطع) (تعلق)

تقلید کیا گیا (Taqlid kiya gaya)
کیا گیا

MUQTADIR مُقْتَدِر (ع - ص) مُقْتَدِر

1. سچاواں (Satta vān) (مستوان)
پربھوتو شالی (Prabhutwa shālī)
ہکیتدار والا (Iqtidār vāla)
(اقتدار والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka
ek nām) (ایشور کا ایک نام)

MUQTADI مُقْتَدِی (ع - ص) مُقْتَدِی

1. अनुयायी (Anuyāyī) (انویائی) अनु
कर्ता (Anukarta) (انوکرتا) मुकल्लिद
(Muqallid) (مقلد)
2. امام کے پیچھے نماز پڑھنے والا

MUQTAZA مُقْتَضَا (ع - مذ) مُقْتَضَا

- अभि याचना (Abhiyāchana) (ابھی
याचना) मांग (Māng) (مانگ) तकाजा
(Tagāza) (تقاضا)

MAQTAL مُقْتَل (ع - مذ) مُقْتَل

- वधभूमि (Vādhbhūmi) (ودھ بھومی)
वध स्थल (Vadhashtal) (ودھستھل)
कत्ल गाह (Qatl gāh) (قتل گاہ)

MAQTUL مُقْتُول (ع - ص) مُقْتُول

- हत (Hat) (ہت) निहत (Nihat)
(نہت) वधित (Vadhit) (ودھت)
किया हुआ (Qatl kiya hua) (قتل
کیا ہوا)

MIQDAR مُقْدَر (ع - مث) مُقْدَر

- परिमाण (Parimān) (پریمان) मात्रा
(Mātra) (مাত্রا) अंदाज़ (Andāz) (انداز)

MAQBARA مَقْبَرَا (ع - مذ) مَقْبَرَا

- मृत गृह (Mritgrih) (مرت گڑھ) समाधि
भवन (Samādhi bhavan) (سامادی
भवन) समाधि मंडप (Samādhi
mandap) (سامادی منڈپ) पटी हुई कब्र
(Pati hui qabr) (پتی ہوئی قبر)

MUQBIL مُقْبِل (ع - ص) مُقْبِل

1. स्वीकार कर्ता (Swikār karta) (سوی
کار) इकबाल करने वाला (Iqbāl
karne vāla) (اقبال کرنے والا)
2. तेजस्वी (Tejas, swi) (تیجس سوئی)
प्रतापी (Pratāpi) (پرتابی) इकबाल
मंद (Iqbāl mand) (اقبال مند)

MAQBŪZA مَقْبُوضَا (ع - ص) مَقْبُوضَا

- अधिकृत (Adhikrit) (ادھی کرت)
वशीभूत (Vashi bhūt) (وشی بھوت)
कब्जे में आया हुआ (Qabze men āya
hua) (قبضے میں آیا ہوا)

MAQBŪL مَقْبُول (ع - ص) مَقْبُول

1. स्वीकृत (Swikrit) (سوی کرت)
मनज़ूर (Manzūr) (منظور)
2. मान्य (Mānya) (مانیہ) क़ाबिल
तसलीम (Qāble taslīm) (قابل تسلیم)

MUQTADA مُقْتَدَا (ع - ص) مُقْتَدَا

1. अग्रगण्य (Aggrgannya) (اگر گنہ)
सरामद (Sarāmad) (سرآمد)
2. दीक्षा गुरु (Dikṣha guru) (دیکھا
گورو) मुशिद (Mushid) (موشد)
3. अनुकृत (Anukrit) (انوکرت) तकलीद

۴. आवश्यक (Ávash,shyak اوشیک)

زُورُری (Zurúri ضروری)

۵. मुखिया (Mukhiya مکھیا) गांव

کا चौधरी (Gáon ka chaudhari)

گاؤں کا چودھری

(مقدمہ (ع - مذ)

MUQAD,DAMA मुकदमा

۱. मुख बंध (Mukhbandh مکھ بندھ)

प्रस्तावना (Prastávana پروستارنا)

भूमिका (Bhúmika بھومکا) प्राक्कथन

(Prák,kathan پراک،کتون) दीवाचा

(Dibácha دیباچہ)

۲. व्यवहार (Vyav,bár ویوہار) वाद

(Vád واد) کیس (Case)

(مقدمہ الجیش (ع - مذ)

MUQAD,DIMATUL-JAISH

मुकददिमतुल जैश

अग्रानीक (Agráník اگرائیک) नासीर

(Násir ناسیر) हरावल (Haraval)

(هراول)

MAQDÚR मकदूर (مذ - ع) مقدور

۱. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ)

शक्ति (Shakti شکتی) मकदिरत

(Maqdirat مقدرت)

۲. साहस (Sáhas साहस) मजाल

(Majál مجال)

MUQIR(R) मुक्किर (ر - ص) مقرر

۱. स्वीकर्ता (Swi karta سوائی کرتا)

मंजूर करने वाला (Manzúr karne)

vála منظور کرنے والا)

MUQAD,DAR मुकदर (ع - مذ) مقدر

۱. प्रारब्ध (Prárabdh پرواربدھ) भाग्य

(Bhág,gya بھاگیہ) अदृश्य

(Adrish,shya ادرشیہ) दैव (Daiv)

(Qismat قسمت) किस्मत (Qismat)

۲. लुप्त (Lupt लीप्त) वह शब्द जो

इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ

लिया जाये (Voh shabd jo ibarat men

nah ho lekin us ka arth liya jáe

وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو

لیکن اسکا ارتھ لیا جائے

(مقدرت (ع - مٹ)

MAQDIRAT मकदिरत

सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ)

शक्ति (Shakti شکتی) हैसियत

(Haisiyat حیثیت)

(مقدس (ع - ص)

MUQAD,DAS मुकदस

۱. पवित्र (Pavitr पुत्र) पुनीत

(Punít पनीत) پاک (Pák)

۲. सदात्मा (Sadátma ساداتا)

पुण्यात्मा (Pun,nyátma)

बुजुर्ग (Buzurg بزرگ)

MUQAD,DAM मुकदम (ص - ع) مقدم

۱. प्रथम (Pratham پروتھم) अगला

(Agla اگلا)

۲. प्रमुख (Pramukh پرومکھ) खास

(Kbás خاص)

۳. अनिवार्य (Anivárya انیواریہ)

लाबुदी (Lábudi لابیڈی)

MAQRUZ مقرر (ع - ص) مقروض
 رینی (Rini) خادک (Khádak)
 (دھارنک) (Dharanik) دار (کھادک)
 (قرض دار) (Qarzdár)

MAQRÚQ مقرر (ت - ص) مقروق
 (آسلجت) (Ásanjit) آسانجیت
 (ایایکت) (Upayukt) (قرق)
 (قرق)

MAQSÚM مقسوم (ع - ص) مقسوم
 1. भाज्य (Bhájya) वह अदद
 जो तकसीम किया जाये (Voh adad
 jo taqsim kiya jae) وہ عدد جو
 تقسیم کیا جائے
 2. प्रारब्ध (Prárabdh) भाग्य
 (Bhág,gya) तक्दीर (Taqdír)
 (تقدیر)

مقشر (ع - ص)

MUQASH,SHAR मुकशशर
 1. निस्तुष (Nistush) छिलका
 या भूसी उतरा हुआ (Chilka ya
 bhúsi utra hua) چھلکا یا بھوسی
 (اترا ہوا)

MAQSAD مقصد (ع - مذ) مقصد
 (ادیش) (Ud,desh) अभिप्राय
 (ابھپ) (Abbip,práo) मतलब
 (مطلب) (Matlab)

مقصد براری (مف - مٹ)

MAQSAD-BARÁRI مقصد براری
 1. सफलता (Saphalata) काम-
 याबी (Kámyabi)

2. प्रतिज्ञा कर्ता (Pratig,gya karta)
 (پر تنگیا کرتا)
 (أهد کرنے والا) (Ahd karne vála)

MAQAR(R) مقرر (ع - مذ) مقرر
 (ویرامس) (Virámasthan) विराम स्थान
 (پڑاؤ) (Paṛáo) ठहरने
 की जगह (Thaharne ki jagah) تھہرنے
 (کی جگہ)

MIQRAZ میقراض (ع - مٹ) میقراض
 (کرتاریکا) (Kartarika) कर्तारिका
 (کرتاری) (Kartari) कर्तरी
 (کرتانی) (Kartani) कर्तनी
 (قینچی) (Qainochi)

MUQAR,RAB مقرر (ع - ص) مقرر
 1. समीपस्थ (Samípasth) निकट वर्ती
 (نیکٹ ورتی) (Nikat varti)
 (قریبی) (Qaríbi)
 2. पारिषद (Párishad) सभासद
 (سبھاسد) (Sabhásad)
 (مصاحب) (Musáhib)

MUQAR,RAR مقرر (ع - ص) مقرر
 1. नियुक्त (Niyukt) तईनात
 (تعینات) (Ta,yinát)
 2. नियत (Niyat) निश्चित
 (نشیچت) (Nishohit)
 (معیون) (Mu,aiyan)

MUQAR,RIR مقرر (ع - ص) مقرر
 (وکیا) (Vakta) व्याख्यान दाता
 (ویاکیان داتا) (Vyákh,khyán dáta)
 (تقریر کرنے والا) (Taqrír karne vala)
 (تقریر کرنے والا)

मल द्वार (Mal dwār) उपस्थ
(Upasth) मबरज (Mabraz
मिर्ज)

MUQAF,FAL मुकफल (ع - ص) مقفل
यंत्रित (Yantrit) तालित
(Tálit) कुफल पड़ा हुआ
(Quful para hua) कुफल
में बंद (Quful meḡ band) फल
बंद)

MUQAFFA मुकफ्फा (ع - ص) مقفی
सानुप्रास (Sánupprás) (سانپ پراس)
क़ाफ़िया बंद (Qáfīya band) (قافیه بند)

MUQALLID मुकल्लिद (ع - ص) مقلد
1. अनुयायी (Anuyáyi) (انویائی) अनु
कर्ता (Anukarta) (انوکرتا) अनुसर्ता
(Anusarta) (انوسرتا) तक्लीद करने
वाला (Taqlíd karne vála) تقلید
करने والا

2. धर्मानुयायी (Dharmánuyáyi) (دھرمانو
यائی) मतानुगामी (Matánugámi)
(مستانوگامی) पैरौ (Pairau)

MAQLÚB मकलूब (ع - ص) مقلوب
अधो मुख (Adhomukh) (ادھومکھ)
आँधा (Auḡdha) (اوندھا)
مقناطیس (ع - م)

MAQNÁTÍS मकना तीस
चुंबक (Chum,bak) (چمبک) आकर्ष
(Ákarsh) (آکرش) अयस्कान्त (Ayaśkánt
चुंबक पत्थर (Chumbak
path,thar) (چمبک پتھر)

2. अर्थ सिद्धि (Arth sid,dhi) (ارتھ
सिद्धि) अभीष्ट सिद्धि (Abhisht
sid,dhi) (ابیشٹ سدھی) काम पूरा
होना (Kám púra hona) (کام پورا
हونا)

MAQSADI मकसदी (ع - ص) مقصدی
तदर्थ (Tadarth) (تدرتھ) एडहाक (Adhoo
ایڈھاک)

MAQSÚD मकसूद (ع - م) مقصود
अभिप्रेत (Abhip,pret) (ابھپ پریٹ)
उद्देश्य (Uddesh,shya) (ادیشیہ) लक्ष्य
(Lakshya) (لکھشیا) मुद्दा (Mud,da,á
مدعا)

MUQATTAR मुकत्तर (ع - ص) مقطر
आसुत (Ásut) (آست) स्त्रावित (Srávit
भवके से टपकाया हुआ (Bhabke
se tapkāya hua) (بھبکے سے ٹپکایا ہوا)

MUQAT,TA मुकत्ता (ع - ص) مقطع
1. काट छॉट किया हुआ (Kát ohhánt
kiya hua) (کات چھانٹ کیا ہوا)
तराशा हुआ (Tarásha hua) (تراشا ہوا)
2. सभ्य (Sabb,bhya) (سبھ) शिष्ट
(Shisht) (شیشٹ) मुहज्जब (Muhazzab
مہذب)

MAQTÚ,A मकतूअ (ع - ص) مقطوع
विच्छिन्न (Vich,ohhin,n) (ویچھینن)
तराशीदा (Taráshída) (تراشیدہ)

MAQ,AD मकअद (ع - م) مقعد
गुद (Gud) (گد) गुदा (Guda) (گدا)

پرسٹ (Prakop grast پرکوپ گرسٹ)

جس پر کھر ہو (Jis par qahr ho جسپر قہر ہو)

MIQYÁS میقیاس (ع - مذ)

ماپ یंत्र (Máp yantr ماپ یلتر)

آندازا کرنے کا آلا (Andáza karne کا آلا کرنے کا آلا)

مقیاس الحرارة (ع - مذ)

MIQYÁSUL-HARÁBAT

میکیاسول ہارات

تاپ مان (Tápmán تاپ مان)

ماپک (Táp mápak ماپک)

تھرما میٹر (Thermometer تھرما میٹر)

MUQAI,YAD مکیاید (ع - ص)

سایت (San,yat سائیت)

آبدھ (Ábah,dh آبدھ) قید (Qaid قید)

MUQÍM مکیم (ع - ص)

1. نیواسی (Nivási نیواسی) واشیندا (Báshinda واشیندا)

2. استھیت (Isthit استھیت) تھرا ہوا (Thahra hua تھرا ہوا)

MAK,KÁR مکار (ع - ص)

1. وچک (Dhúrt وچک) وچک (Van-ohak وچک) خلی (Chhali خلی) دھا باڑ (Daḡha báz دھا باڑ)

2. آدھامری (Ádambari آدھامری)

میٹھا چاری (Mith,thyá ohári میٹھا چاری)

ریا کار (Riyakár ریا کار) (ریاکار)

مقنن (ع - ص)

MUQAN,NIN مکننن

1. ویدھایک (Vidháyak ویدھایک)

قانون ساز (Qánún sáz قانون ساز)

2. ویدھانگہ (Vidhánag,gya ویدھانگہ)

قانون دان (Qanún dán قانون دان)

3. کوترکی (Kutarki کوترکی)

حجتی (Hujjati حجتی)

مقننہ (ع - مٹ)

MUQAN,NINA مکنننا

ویدھایکا (Vidháyika ویدھایکا)

دھارا سبھا (Dhára sabha دھارا سبھا)

قانون ساز اسمبلی (Qánún sáz قانون ساز اسمبلی)

assembly

MAQÚLA مقلولہ (ع - مذ)

1. پراوچن (Pravaohan پراوچن)

قول (Qaul قول)

2. کٹھن (Kathan کٹھن) بات (Bát بات)

3. لوکوکتی (Lokokti لوکوکتی) مسال (Masal مسال)

مقوی (ع - ص)

پوشٹیکر (Pushti kar پوشٹیکر)

بل وردھک (Bal vardhak بل وردھک)

پوشٹیک (Paushtik پوشٹیک)

تاکت (Táqat تاقت)

دھا باڑ (Dáqat dāghāne دھا باڑ)

طاعت برہائے والی دوا (váli dava طاعت برہائے والی دوا)

MAQ,HÚR مکھور (ع - ص)

کوپ بہاجن (Kopbhájan کوپ بہاجن)

روپ پاتر (Roshpáttir روپ پاتر) (روپ پاتر)

2. विद्याराम संस्कार (Vidyārambh
sanskār) बच्चे को
पढ़ने बिठाने की रस्म (Baah,che ko
parhne bithāne ki rasm) بچے کو
پڑھانے بیٹھانے کی رسم

MUKTASAB मुक्तसब (ع - ص) مکتسب
उपार्जित (Upārjit) कमाया
हुआ (Kamāya hua) کمایا ہوا

MAKTÚB मक्तूब (ع - ص) مکتوب
पत्र (Pattr) चिट्ठी (Chith,thi)
पाती (Pāti) खत (Khat) چٹھی
پاتی (خط)

MAKTÚM मक्तूम (ع - ص) مکتوم
गुप्त (Gupt) लुप्त (Lupt) گہت
गुह्य (Guhya) पोशीदा (Poshida)
پوشیدہ

MUKAD,DAR मुकदर (ع - ص) مکدر
1. मलिन (Malin) समल (Samal)
ملن (ملن) मैला (Maila) سمل
میلہ

2. अप्रसन्न (Apprasan,n) मलिन चित्त (Malin chitt)
अफसुर्दा (Afsurda) अप्रसन्न
اپ‌پرسن (ملن)

MAK,R मकर (ع - ص) مکڑ
छल (Chhal) कपट (Kapat)
व्याज (Vyāj) फरेब (Fareb)
چھل (کپٹ) بھاج (فریب)

MUKAR,RAR मुकरर (ع - ص) مکرر
1. पुनः (Punah) फिरे (Phir) پھر
2. दिवक्त (Dwirukt) दुबारा
कहा हुआ (Dubāra kāha hua)
دوبارہ کہا ہوا

مکاشفہ (ع - مذ)

MUKÁSHAFÁ मुकाशफा
अंतर ज्ञान (Anter gyán) انتر گیان
अदृश्य ज्ञान (Adrish,shya gyán) ادْرِشِیہ
इलमे ग़ैब (Ilme ghaib) علم غیب
گیان

MUKÁFÁT मुकाफात (ع - مٹ) مکافات
1. प्रति कार (Pratikár) बदला
بدله
2. प्रत्यपकार (Pratyapkár) प्रतिپکار
انتقام
3. कर्म दंड (Karmdand) अज़ाब
عذاب

مکالمہ (ع - مذ)

MUKÁLAMA मुकालमा
सवाद (Samvād) वाकोपवाक्य
वाक्य (Vākopvākkyā) प्रश्नोत्तर
प्रश्नोत्तर (Prishnottar) सवाल जवाब
سوال جواب

MAKÁN मकान (ع - مذ) مکان
1. गृह (Grih) गेह (Geh) گہ
सदन (Sadan) भवन (Bhavan)
निकेतन (Niketan) वेश्म (Veshm)
घर (Ghar) گھر
2. आवास (Ávās) आगार (Ágār)
ठहरने की जगह (Thaharne ki)
जगہ

MAKTAB मکتब (ع - مذ) مکتب
1. विद्यालय (Vid,yālai) पाठ-
शाला (Pathshala) मदरसा
مدرسہ

2. घनाकार (Ghanākār گھناکار)

ایسی شکل جو لمبائی چوڑائی
اونچائی یا گہرائی میں برابر ہو

3. घन (Ghan گھن)

کسی عدد کو اسی عدد میں دو
بار ضرب سے حاصل شدہ عدد مثلاً
'۲۷' — ۳ کا مکعب کہلائے گا

MAKFUL مکفول (ع - ص)

बंधक (Bandhak بندھک) उपप्राधीयित
(Upprādhīyit اپپراڈھییت) रहन
(Rahn رہن)

مکمل (ع - ص)

MUKAM,MAL मुकम्मल

1. समाप्त (Samāpt समाप्त) खत्म
(Khatm ختم)
2. संपूर्ण (Sampurn सम्पूर्ण) सर्वांग
पूर्ण (Sarvangpurn सर्वानگ پورن)
तकमील शुदा (Takmīl Shuda
تکمیل شدہ)

3. समस्त (Samast समस्त) पूरा
(Pura پورا)

MUKNAT मुकन्त (ع - مٹ)

1. सामर्थ्य (Samarthyā सामर्थیہ) शक्ति
(Shakti شکتی) मकदिरत
(Maqdirat مكدريت)
2. बल (Bal बल) शक्ति (Shakti
शक्ति) बल (Zor زور)

مکون (ع - ص)

MAKNUN मक्नून

1. गुप्त (Gupth गुप्त) गुप्त (Gupth
पोशीदा (Poshīda پوشيده)

MUKAR,BAM मुकरम (ع - ص)

मान्य (Mān,nya मानیہ) पूज्य (Pūjīya
پوچھیہ) श्रद्धेय (Shrad,dheya شرد
مستترم (Mohtaram मोहतरम)

مکرم (ع - مٹ)

MAKRAMAT मक्रमत

अनुकंपा (Anukampa انوکمپا) दया
(Daya دیا) अनुग्रह (Anugraha انوگرہ)
मेहरबानी (Mehrbāni مہربانی)

MAKRUH मकरूह (ع - ص)

वृणित (Ghrinit گھرنیت) उपेक्षित
(Upekshhit اپیکشیت) घृणास्पद
(Ghrināspad گھرناسپد) घिन पैदा
करने वाला (Ghin paida karne wala
گھن پیدا کرنے والا)

مکشوف (ع - ص)

MAKSHUF मक्शूफ

1. उद्घाटित (Udghatit اذگھٹیت)
खुला हुआ (Khula hua کھلا ہوا)
2. विदित (Vidit ویت) प्रकट (Prakat
ظاہر) ज़ाहिर (Zāhir زیرکٹ)
3. प्रत्यक्ष (Pratyaksh برتیکش) स्पष्ट
(Ispasht اسپشت) वाज़ेह
(Vāzeh واضح)

مکعب (ع - ص)

MUKA,AB मुकअब

1. घन फल (Ghan phal گھن پھل)
لمبائی چوڑائی اور اونچائی یا
چوڑائی یا گہرائی کے ضرب سے
حاصل رقمہ

2. मस्जिद में रहने वाला (Masjid men
rahne vála) مسجد میں رہنے والا

3. कचों को पढ़ाने वाला (Baoh, ohon
ko parhāne vála) بچوں کو پڑھانے والا

MALLÁH मल्लाह (म - मल्ल) कर्णधार (Karn dhār) नाविक (Návik) पोत चालक (Pot chálak) कश्ती बान (Kashti bán)

MALÁHAT मलाहत (म - मल) लावण्य (Lávannya) पन (Salona pan) सानोला पन (Sánola pan)

1. सौंदर्य (Saundarrya) मनोहरता (Manoharata) हुसन् (Husn)

MULÁHAZA मुलाहज़ा (म - मुल) निरीक्षण (Niríkhyan) मुश्रायना (Muáyana)

2. अवलोकन (Avlokan) देखना (Dekhna)

3. शील संकोच (Shíl sankooh) लिहाज़ (Libáz)

MULÁZIM मुलाज़िम (म - मुल) सेवक (Sevak) दास (Dás) भृत्य (Bhrittya) नौकर (Naukar)

1. सेवक (Sevak) सेवक (Servant)

2. दास (Dás) भृत्य (Bhrittya) नौकर (Naukar)

2. मनोरथ (Manorath) दिली मंशा (Dili mansha)

3. बहुमूल्य (Bahu mullya) बेश कीमत (Besh qímat)

MAKKA मक्का (म - मक) अरब की राजधानी जहाँ हज़रत मुहम्मद साहिब पैदा हुए थे (Arab ki rájdháni jahán hazrat Mohammad sáhib paida hue the)

मक़ीन (म - मक) निवासी (Nivási) रहने वाला (Rahne vála)

MAKÍN मकीन (म - मक) निवासी (Nivási) रहने वाला (Rahne vála)

मकर (म - मक) (ह - हफ) MAGAR मगर

1. परंतु (Parantu) लेकिन (Lekin)

2. कदाचित् (Kadáchit) शायद (Sháyad)

MAGAS मगस (म - मग) मक्षिका (Makchhika) मक्खी (Makh, khi)

MUL मुल (म - मुल) मदिरा (Madira) शराब (Sharáb)

MUL,LA मुल्ला (म - मुल) पंडित (Pandit) विद्वान (Vid, dwán) आलिम (Álim)

1. पंडित (Pandit) विद्वान (Vid, dwán) आलिम (Álim)

2. पश्चात्ताप (Pasb, chát, táp 'پشچات' (Pachhtáva (पछतावा (افسوس Afsoos 'پچھتاوا')

ملازمت (ع - مٹ)

MALÁMAT मलामत (ع - ص)

MULÁZAMAT मुलाजमत

1. भर्त्सना (Bhartsana 'بھرتسنا' डान्ट डपट (Dánt dápát 'ڈانٹ ڈپٹ')
2. निंदा (Ninda 'نندا' तहकीर (Tahqír 'تھकीر')
3. धिक्कार (Dhik, kár 'دهک کار' लानत मलामत (La, nat malámat 'لانت ملامت')

1. सेवा (Seva 'سیوا' सर्विस (Service 'سروس')

2. अनुचर्या (Anucharya 'انوجریا' दासता (Dásata 'दास्ता' चर्या (Charya 'चर्या' नौकरी (Naukari 'नौकरी')

ملازمہ (ع - مٹ)

MALÁIK मलाइक (ع - مذ) ملک کی جمع

MULÁZIMA मुलाजिमा

दासी (Dási 'दासी' परिचारिका (Pari- chárika 'پری چاریکا' नौकरानी (Nauka- rani 'नौकरानी')

देवता समूह (Devata samúh 'دیوتا سموہ' फ़िरिशते (Firishte 'فرشتے')

ملاطفت (ع - مٹ)

MULÁ,IM मुलाइम (ع - मٹ) मृदु (Mridu 'मृदु' मृदुल (Mridul 'मृदुल' कोमल (Komal 'कोमल' नर्म (Narm 'नर्म' नाज़ुक (Názuk 'नाज़ुक')

MULÁTAFAT मुलातफत

दया (Daya 'दया' कृपा (Kripa 'कृपा' करम (Karam 'करम')

MALBÚS मलबूस (ع - مذ) वस्त्र (Vastr 'वस्त्र' वसन (Vasan 'वसन' पोशाक (Poshák 'पोशाक')

MULÁQÁT मुलाक़ात (ع - मٹ)

1. साक्षात् (Sákoohát 'साक़ोहात' भेंट (Bhent 'भेंट')

2. मिलन (Milan 'मिलन' वस्ल (Vasl 'वस्ल')

3. परिचय (Parichai 'परिचे' तआरुफ (Ta, áruf 'تعارف')

4. संभोग (Sambhog 'संभोग' हमबिस्तरी (Hambistari 'هم بستری')

MILLAT मिलत (ع - मٹ)

1. धर्म (Dharm 'धर्म' दीन (Dín 'दीन')

2. सम्प्रदाय (Sampradáe 'संम प्रदाए' फ़िरका (Firqa 'फ़रक़')

MULTAJI मुलतजी (ع - ص)

MALÁL मलाल (ع - مذ)

प्रार्थी (Prárthi 'प्रार्थनी' निवेदक (Nivedak 'नोवेदक' आवेदक (Ávedak 'आवेदक' अर्ज़गुज़ार (Arz guzáar 'अर्जगुज़ार')

1. दुःख (Dukh 'दुःख' कष्ट (Kasht 'कष्ट' रंज (Ranj 'रंज')

کسی اصل کتاب میں اوپر سے جوڑا
ہوا مضمون

MAL, HÚZ मलहूज (ع - ص) ملحوظ (درشتی گت)
 Drishtigat (اند، دھیمہ)
 Anud, dhe, ya अनुध्येय (Libáz rak, kha
 लिहाज रक्खा हुआ (لحاظ رکھا ہوا)

مبايخص (ع - ص)

MALAKH, KHAS मुलख़ख़स
संक्षिप्त (Sán, ohhipt سن ۛ ۛ ۛ) सारांश
(Sáránsh سارانش) खुलासा (Khulása
خلاصہ)

MULZAM मुल्जम (ع - ص)
 अभि युक्त (Abhiyukt) (ابھی یکت)
 अपराधी (Aprādhi) (ایرادی) दोषी
 (Doshi) (دوшы) मुजरिम (Mujrim)
 (مجرم)

MALZÚM ملزوم (ع - ص)
 आवश्यक (Ávash.sbyak (أشيك
 लाज़िमी (Lázimi (لازمی)

MAL,UN मलून (ماعون ع - ص)
 धिकृत (Dhikrit) (دهك كرت)
 लानत ज़दा (Ln,net zada) (لعنت زده)

MALFŪZ मलफूज (ع - ص) ملفوظ

1. उच्चरित (Uch, charit) (اُچّ، چریت)
 उच्चारित (Uch, chārit) (اُچّ، چاریت)
 बोला हुआ (Bola hua) (بولا ہوا)

کسی لفظ کے حروف جو پڑھنے میں آئیں

MULTAFIT मुलतफित (ع - ص) ملتفت
 आकृष्ट (Ākrisht) प्रवृत्त
 (Pravritt) رجوع (Ruju)

MULTAMIS मुलतमिस (ع - ص) ملتمس
 प्रार्थी (Prārthi) विनयी
 (Vinayi) निवेदक (Nivedak
 (ملتهجي) मुलतजी (Multaji)

MULTAVI मुलत्वी (ع - ص) ملتوی

1. स्थगित (Isthagit اس تهگت) पोस्ट
पौंड (Postpond पोस्ट پوند)

2. अवरुद्ध (Avrud, dh اوردھ) रुका
हुआ (Ruka hua رکا هوا)

MALJA मलजा (मलजा - मल)
 परिश्रय (Parish,shrai (परिश्रय)
 रक्तास्थान (Rakchhāsthān (रक्तास्थान)
 जा ए पनाह (Jāe panāh (जा ए पनाह)
 मल)

MIL, H मिलह (ملح - ع - مذ)
 लवण (Lavan) लोन (Lon)
 (لون) नमक (Namak)

MULHID ملھید (ع - ص)
 धर्म भ्रष्ट (Dharm bhrasht دھرم
 (अधर्मी Adharmi अधर्मी)
 बेदीन (Be din بے دین)

MULHIQ मुलहिक (ماحق - ع - ص)

1. संयुक्त (Sanyukt سن یکت)
मिला हुआ (Mila hua ملا هوا)
2. छेपक (Chhepak چھپک) इलहाकी
(Ilhāqi العالقی)

2. राज्य (Rājya राज्या) सलतनत
(Saltanat سلطنت)

3. देश (Dosh देश) कंट्री (Country
कल्ट्री)

4. क्षेत्र (Chhottr चहोत्तर) इलाका
(Ilāka علاقہ)

ملك الموت (ع - مذ)

MALAKUL-MAUT मलकुल मौत

धर्म राज (Dharmrāj धर्म राज)

यम राज (Yamrāj यम राज) मौत का

फिरिश्ता (Maut ka firishta मृत का
فرشته)

MALAKA मलका (ع - مذ)

अभ्यास (Abh, bhyās अभ्यास)

हस्त कौशल (Hast kaushal हस्त कौशल)

महारत (Mahārt महारत) (कौशल)

MALIKA मलिका (ع - ع)

राज्ञी (Rāg, gi राज्ञी) रानी (Rāni

बादशाह बेगम (Bādsbāh बादशाह बेगम)
begam

MULKI मुल्की (ع - ص)

1. देशीय (Deshīya देशीय)

संबंधी (Desh sambandhi संबंधी)

मुल्कका (Mulk ka मुल्कका)
(सम्बन्धी) (मलक का)

2. देश निवासी (Desh nivāsi देश निवासी)

मुल्क का वाशंदा (Mulk ka वाशंदा)
bāshinda (मलक का वाशंदा)

ملكيت (ع - مث)

MILKI (ī) YAT मिलकि (की) यत

1. स्वामित्व (Swāmittwa स्वामित्व)

ملفوظات (ع - مذ)

MALFŪZĀT मलफूजात

प्रवचनावली (Pravachanāvali प्रवचनावली)

उपदेशावली (Updeshāvali उपदेशावली)

(अभिधावली)

कसी बزرگ के फुमाए हुंए الفاظ
کا مجموعہ

MALFŪF मलफूफ (ع - ص)

वेष्टित (Veshtit वेष्टित) आवृत

(Āvrit आवृत) लपेटा हुआ (Lapeta

hua लपेटा हुआ) लिफाफे में बंद किया

हुआ (Lifāfe men band kiya hua लफाफे

में बंद किया हुआ)

MULAQ, QAB मुलक़ाब (ع - ص)

उपाधित (Upādhit उपाधित) लक़ब

दिया गया (Laqab diya gaya लक़ब

दिया गया)

ملك (ع - مذ) मलक

देवता! (Devata देवता) फिरिश्ता

(Firishta فرشته)

ملك (ع - مذ) मलिक

शासक (Shāsak शासक) राजा

(Rāja राजा) बादशाह (Bādsbāh

बादशाह)

ملك (ع - مث) मिलक

संपत्ति (Sampatti संपत्ति) जायदाद

(Jādedād جائداد)

ملك (ع - مذ) मुल्क

1. राष्ट्र (Rāshtr राष्ट्र) क़ौम (Qaum

قوم)

MALŪL ملول (ع - ص) مالک

1. दुःखित (Dukhit) رنجیدہ (Ranjida)

2. रुष्ट (Rusht) ناراض (Naráz)

3. उदासीन (Udásin) (اداسین) उदास (Udás) (अफसुर्दा) (Afsurda) (افسردہ)

MULHIM मुलहिम (ع - ص) ملهم

अन्तर्बोध कर्ता (Antarbodh karta) (انتر
بودہ) कर्ता से दिल में बात डालने
वाला (Ghaib se dil me baat dālne wāla)
(غیب سے دل میں بات ڈالنے والا)

MALĪH मलीह (ع - ص) ملیح

लावण्य मय (Lāvan, nya mai) (الوانیه سے)
सलोना (Sanola) (सानोना) सॉवला (Sānvala)
(सानोला)

MULAIYIN मुलैयिन (ع - ص) ملین

लघु रेचक (Laghu rechak) (لکھو
हलका जुल्लाब (Halaka jullāb) (هلاک
جالب)

MAMÁT ममात (ع - مٹ) ممات

निधन (Nidhan) (نیدن) मृत्यु (Mrittyu)
(मौत) मौत (Maut) (مرتہو)

MUMÁSIL मुमासिल (ع - ص) ممائل

सदृश (Sadrieh) (سدرش) समान (Samán)
(तुल्य) तुल्य (Tullya) (نظیر)
(Nazir)

مماثلات (ع - مٹ)

MUMÁSALAT मुमासलत

तुल्यता (Tullyata) (تلیهتا) समानता

मालिक पन (Málik pan) (مالک
پن)

2. सम्पत्ति (Sampatti) (سمپتی)
जायदाद (Jāedād) (جائداد)

MALMAS मलमस (ع - مذ) ملمس

त्वचा (Twacha) (توچا) जिल्द (Jild)
(جلد)

جسم کی کھال کا اوپر کا حصہ جسے
چھو کر کبھی سردی معلوم کی
جانی ہے

MULAM,MA मुलम्मा (ع - مذ) ملمع

1. चांदी या सोने का पानी चढ़ी हुई
चीज़ (Chandi ya sone ka pāni)
चान्दी या सोने का (Chāndī ya sōne ka)
(پانی چڑھی ہوئی چیز)

2. चांदी सोने का पानी जो किसी चीज़
पर चढ़ाया जाय (Chāndī sone ka
pāni jo kisi chīz par chāhāya jāe)
चान्दी सोने का पानी जो किसी
(چیز پر چڑھایا جائے)

3. ज़ाहिरी टीप टाप (Zāhiri tīp tāp)
नुमाइशी (ظاہری ٹیپ ٹاپ)
(نمایشی)

MULAV,VAS मुलावस (ع - ص) ملوث

1. दूषित (Dúshit) (دوشیت) मुजरिम
(مجرم)

2. संबद्ध (Sambaddh) (سمبده) मुत-
अल्लिक (Muta, alliq) (متعلق)

3. लिप्त (Lipt) (لیپت) सना हुआ
(Sana hua) (سنا ہوا)

(Mahattam) खासुलखास (مہت تم)

(Khāsul khās) خاص الخاص

3. यशस्वी (Yashas, wī) यशसुयी (یشس سوی)

नामवर (Nāmvar) نام و

ممتحن (ع - ص)

MUMTAHIN मुम्ताहिन

परीक्षक (Parikohhak) (پریکچھک)

इम्तिहान लेने वाला (Imtibān lene

vāla) امتحان لینے والا

ممتد (ع - ص)

MUMTAD (D) मुम्तद (द)

लंबित (Lambit) लंबा (Lamba

طویل) तवील (Tavīl) (لंबا)

یہ لفظ عموماً زمانے کے ساتھ استعمال
ہوتا ہے

MAMDÚH मम्दूह (ع - ص) مددوح

प्रशस्त (Prashast) स्तुत

(Istut) प्रशंसित (Prashansit

پرشلست) जिस की तारीफ की जाए (Jis

ki tárf ki jáe) جس کی تعریف کی جائے

(جاء)

MUMSIK मुम्सिक (ع - ص) ممسك

1. कृपण (Kripan) कंजूस

(Kanjús) (کلتجوس)

2. स्तम्भक (Istambhak) (استمبھک)

धातुस्तम्भक (Dhātustambhak) دھا

رکاوٹ والی دھا (تس تمبھک)

(Rukāvat vāli dava) (رکاوٹ والی دوا)

MUMKIN मुम्किन (ع - ص) ممکن

1. संभावित (Sambhāvit) (سمبھاوت)

संभाव्य (Sambhāvya) (سمبھاویہ)

(Samānata) मुशानहत (Mushā-

bahat) مشابهت

ممارست (ع - مٹ)

MUMĀRASAT मुमारसत

1. अभ्यास (Abh, bhyās) (ابهیاس)

मश्क (Mashq) (مشق)

2. अनुभव (Anubhav) (انروبو) तजरिवा

(Tajriba) (تجربہ)

MAMĀLIK ममालिक (ع - مذ) ممالك

مملکت کی جمع دیکھو

‘مملکت’

MOMĀS मुमास (ع - ص) مماس

1. स्पृश (Ispriśh) (اسپرش) स्पर्श कर्ता

(Isparsh karta) छूने

वाला (Chhūne vāla) (چھونے والا)

2. स्पृष्ट (Isprišt) (اسپ्रीٹ) छूया हुआ

(Chhua hua) (چھوا ہوا)

ممانعت (ع - مٹ)

MUMĀNA,AT मुमानअत

प्रतिषेध (Pratishedh) (پرتی شیدھ)

निषेध (Nishedh) (نشیدھ) वर्जन (Varjan

پڑی) परिवर्जन (Parivarjan) (ورجن)

प्रति बंध (Prati bandh) (پرتی بندھ)

(निरोधन) निरोधन (Nirodhan) (نیرودھن)

मनाही (Manāhi) (مناہی)

MUMTĀZ मुम्ताज़ (ع - ص) ممتاز

1. प्रतिष्ठित (Pratisbthit) (پرتیستھیت)

मान्य (Mān, nya) (مانیہ) मोहतरम

(Mohtaram) (محترم)

2. प्रमुख (Pramukh) (پرمکھ) महत्तम

MUNADA मुनादा (ع - ص) منادی

1. आहूत (Abut आहूत) पुकारा हुआ (Pukara hua पुकारा हुआ)
2. उद्घोषित (Udghoshit उद्घोषित) मुनादी किया हुआ (Munādi kiya hua मुनादी किया हुआ)

MUNADI मुनादी (ع - م) منادی

1. उद्घोषणा (Udghoshana उद्घोषणा) घोषणा (Ghoshana घोषणा) एलान (Elān एलान)
2. उद्घोषी (Udghoshi उद्घोषी) डुग्गी पीटने वाला (Duggi pītne vāla डुग्गी पीटने वाला)

MANARA मनारा (ع - م) مناره

1. स्तंभ (Istambh स्तंभ) मीनार (Mīnar मीनार)
2. दीपस्तंभ (Dipastambh दीपस्तंभ) ज्योतिस्तंभ (Jyotistambh ज्योतिस्तंभ) लाइट हाउस (Light house लाइट हाउस)

منازلت (ع - م)

MUNÁZA,AT मुनाज्जअत

1. वादानुवाद (Vádānuvād वादानुवाद) वाक्कलह (Vák,kaláh वाक्कलह) लफ्ज़ी जंग (Lafzi jang लफ्ज़ी जंग)
2. वाद (Vád वाद) झगड़ा (Jhagra झगड़ा) मुकदमा (Muqadma मुकदमा)

منازل قمر (ع - م)

MANÁZILE-QAMAR मुनाज़िले क़मर
नख़त्र (Nakchhatr नख़त्र) नख़त्र गण (Nak,ohhatr gan नख़त्र गण)

हो सकने वाली बात (Ho sakno हो सकने वाली बात)

2. संभव (Sambhav संभव) सम्भवन (Imkán सम्भवन)

مملکت (ع - م)

MAMLUKAT मम्लुकत

राष्ट्र (Rāshtr राष्ट्र) राज्य (Rājya राज्य) सलतनत (Saltanat सलतनत)

MAMLU मम्लू (ع - ص) مملو

परिपूर्ण (Paripūrṇ परिपूर्ण) भरा हुआ (Bhara hua भरा हुआ)

MAMLUK मम्लूक (ع - م) مملوك

क्रीत (Krit क्रीत) ज़रखरीद गुलाम (Zarkharid ghulām ज़रखरीद गुलाम)

MAMNŪ,A ममनूअ (ع - ص) ممنوع

वर्जित (Varjit वर्जित) निषिद्ध (Nishid,dh निषिद्ध) प्रतिबद्ध (Prati-bad,dh प्रतिबद्ध) मनो किया हुआ (Mana kiya hua मनो किया हुआ)

MAMNŪN ममनून (ع - ص) ممنون

कृतज्ञ (Kritaggya कृतज्ञ) आभारी (Ābhāri आभारी) अनुग्रहीत (Anug,grihit अनुग्रहीत) शुक्र गुज़ार (Shukr guzār शुक्र गुज़ार)

MUNÁJÁT मुनाजात (ع - م) مناجات

ईश्वर प्रार्थना (Īshwar prārthana ईश्वर प्रार्थना) ईश गुण गाथा (Īsh gun gātha ईश गुण गाथा) खुदा की तारीफ़ (Khuda ki tārif़ खुदा की तारीफ़)

منافرت (ع - مذ)

MUNÁFARAT मुनाफरत

घृणा (Ghrina कहरना) उपेक्षा (Upeksha
(नफرت) (Nafra) (ایپکشا)

MUNÁFA,Á मुनाफआ (ع - ص)

लाभ (Lábh लाभ) प्राप्ति (Prápti
(نفع) (Naf,a) (پراپتی)

MUNÁFIQ मुनाफिक (ع - م)

1. द्वय वादी (Dwai vádi (دوے والی
बहुमुख (Bahumukh (بہو مکہ
जिस के दिल में कुछ हो जवान पर
कुछ हो (Jis ke dil men kuchh ho
جس کے دل
में कुछ हो (Jis ke dil men kuchh ho
میں کچھ ہو (Jis ke dil men kuchh ho

2. मिथ्याचारी (Mith,thyachári
(कपटाचारी) (Kapatá-
chári (कित्ताचारी) (Kittachári
(मकर) (Makkár)

MUNÁFI मुनाफी (ع - ص)

विपरीत (Viparít (विरुद्ध
(Vlrud,dh (الفا (Uita)

مناقشه (ع - مذ)

MUNÁQASHA मुनाकशा

वैमनस्य (Vaimanassya (وے منسہ
मनोमालिन्य (Manomálin,nya (ملو
(رنجش) (Ranjish) (مالیہ)

مناقضه (ع - ص)

MUNÁQAZA मुनाकजा

1. मनोमालिन्य (Manomálin,nya
(मुनाकशा) (Munáqasha
(مناکشا)

के रास्ते में पड़ने वाले बुर्ज (Chánd ke
ráste men pañe vále burj (چاند کے
(راستے میں پڑنے والے برج)

MUNÁSIB मुनासिब (ع - ص)

1. उचित (Uchit (अचित
(Mauzún (موزون)

2. उप युक्त (Upyukt (अपयुक्त
(Kár ámad (کار آمد)

3. युक्ति संगत (Uyukti sangat (युक्ती
(Máqúl (مأقول) (संगत)

4. योग्य (Yogyá (योग्य) (समुपयुक्त
(Samup,yukt (سمپ یکت) (फिट
(Fit)

مناسبت (ع - م)

MUNÁSABAT मुनासबत

1. संबंध (Sambandh (سم بندہ
(Lagáo (لگاؤ)

2. तुलना (Tulana (تلا
(Barábari (برابری)

MANÁZIR मनाज़िर (ع - مذ)

منظر کی جمع دیکھو 'منظر'

مناظره (ع - مذ)

MUNÁZARA मुनाज़रा

पर्या लोचन (Paryálochan (پریالوچن
शास्त्रार्थ (Shástráarth (شاسترارتہ) (मज़हबी
बहस (Maz,babi baha (مذہبی بحث)

MAN,NÁ,A मनाअ (ع - ص)

निषेधक (Nishedhak (نشیدھک
प्रति रोधक (Pratirodhak (پرتی
(Mans,karne (مناع کرنے والا
(Mans,karne (مناع کرنے والا)

3. कृतज्ञता (Kritaggyata कर्तगیتا)
एहसान मंदी (Ehsán mandi احسان مندی)

4. विनय (Vinai ونے) आजिजी (Ájizi عاجزی)

MUNTAKHAB मुंतखब (ع - ص) منتخب

1. निर्वाचित (Nirváchit نرواچت) चुना हुआ (Chuna hua چنا هوا)
2. संकलित (Sankalit संकलित) किताब में से छाँटा हुआ (Kitáb men se chhánta hua کتاب میں سے چھانٹا هوا)
3. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) मुख्य (Makhsús مخصوص)

MUNTASHIR मुन्तशिर (ع - ص) منتشر

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast अस्त व्यस्त) अव्यवस्थित (Av, vya-vasthit औ, वियुस्थित) गौर मुनज्जम (Ghair munazzam غير منظم)
2. स्तीर्ण (Istirn استيرن) प्रकीर्ण (Prakírn پركھرن) बिखरा हुआ (Bikhra hua بکھرا هوا)

MUNTAZIR मुन्तज़िर (ع - ص) منتظر

1. प्रतीक्षक (Pratíkkhak پرتیکھک) रस्ता देखने वाला (Rasta dekhne vála رستہ دیکھنے والا)
2. आशान्वित (Áshánvit آشانوت) आस लगाए हुए (Ás lagáe hue آس لگایے ہوئے)

MUNTAZIM मुन्तज़िम (ع - ص) منتظم

1. व्यवस्थापक (Vyavasthápak व्यवस्थापक)

2. वाद विवाद (Vád vivád واد وواد) बहस (Baha بحث)

مناکحت (ع - مٹ)

MUNÁKAHAT मुनाकहत

पाणिग्रह (Pánig,grah पानिग,ग्रेह) विवाह (Viváh व्याह) ब्याह (Byáh بیاہ) निकाह (Nikáh نکاح)

MAN,NÁN मन्नान (ع - ص) منان

1. महा दयालु (Maha dayálu महा दयालु) बहुत करम करने वाला (Bahut karam karne vála بہت کرم کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

MIMBAR मिम्बर (ع - مذ) منبر

धर्म मंच (Dharm manch धर्म मंच) उपदेश मंच (Updesh manch اپدیش مینچ) وہ اونچی جگہ جس پر بیٹھ کر واعظ بیان کرتا ہے

MAMBA मम्बा (ع - مذ) منبع

1. स्रोत (Srot स्रोत) सोता (Sota سوتا)

2. उद्गम (Udgam उद्गम) मुखरज (Makhraj مخراج)

MINNAT मिन्नत (ع - مٹ) منت

1. उपकार (Upkár اپکار) भलाई (Bhaláyi بھلائی)

2. चाटु कारिता (Chátu kárita چاٹو کاریتا) खुशामद (Kbushámed خوشامد)

MUNTAHI منتهی (ع - ص)

1. स्नात (lanát) व्युत्पन्न (Vyutpann) फारिगुत्तहसील (Farighuttahsil) (فارغ التحصیل)
2. अंतगामी (Ant gāmi) (अंत गांमी) इतिहा तक जाने वाला (Intiha tak jāne vāla) (انتہا تک جانے والا)

MANSUR मन्सूर (ع - ص)

- गद्य रचित (Gad, dya rachit) (گدیہ)
 गद्यात्मक (Gad dyātmak) (गद्यात्मक)
 नक्ष में लिखा हुआ (Naxr mēn likha hua) (نثر میں لکھا ہوا)

MUNJALI मुन्जली (ع - ف)

- दीप्त (Dīpt) ज्वलंत (Jwalant) (دیپت)
 ताबां (Tabān) (ताबां)

MUNAJ, JIM मुनज्जिम (ع - مذ)

- ज्योतिषी (Jyotishi) ज्योतिर्विद (Jyotirvid) (جیوتشی)
 नुजुमी (Nujūmi) (نجومی)

منجمد (ع - ص)

MUNJAMID मुन्जमिद

- संशोत (Sanashit) जमा हुआ (Jama hua) (سن شہت)

من جمله (ع - حرف استثناء)

MIN-JUMLA मिन जुम्ला

- सब में से (Sab mēn se) (سب میں سے)
 कुल में से (Kul mēn se) (کل میں سے)

منحرف (ع - ص)

MUN, HARIF मुन् हरिफ

1. विमुख (Vimukh) मुँह फेरे (وسک)

(Prabandhak) प्रबंधक (یک پر بندھک)

(Sanohālak) संचालक (سلیچالک)

(Mohtamim) मुह्तमिम (مہتمم)

(Prabandh kushal) प्रबंध कुशल (یک پر بندھ کوشل)

(Kbush intizām) خوش انتظام (خوش انتظام)

(Mitav, vyayi) मितव्ययी (میتو ویئی)

(Kifāyat shiar) किकायत शिआर (کیفایت شعار)

MUNTAFA मुन्तफے (ع - ص)

(Lābbānvit) लाभान्वित (لابہانویت)

(Mustafiz) मुस्तफیض (مستفیض)

MUNTAQIL मुन्तकिल (ع - ص)

(Hastāntarit) हस्तान्तरित (ہستانتارت)

ایک سے دوسرے کے پاس

گئی ہوئی چیز

(Istbānāntarit) स्थानान्तरित (استہانان)

(تارت)

ایک جگہ سے دوسری جگہ

گئی ہوئی چیز

MUNTAQIM मुन्तकیم (ع - ص)

(Pratishodhak) प्रतिशोधक (پرتی)

(Pratyapkāri) प्रत्यपकारी (प्रत्यपकारी)

(Badi ka badla lene vāla) बदो का बदला लेने वाला

(Badi ka badla lene vāla) बदो का बदला लेने वाला

(बदले लेने वाला)

MUNTAHA मुन्तहा (ع - ص)

(Parākāshtha) पराकाष्ठा (پراکاشتھا)

(Ākhiri had) आखिरी हद (آخری حد)

MUNDAFE मुन्दफे (ع - ص) مندفع
निवारित (Nivárit) निराकृत
(Nira krit) जाइल (Záil
(डाल)

MUNDAMIL मुन्दमिल (ع - ص) मन्दमल
रोपित (Ropit) भरा हुआ घाव
(Bhara hua gháo) (भरा हुआ ग्हाव)

MANDÚB मन्दूब (ع - مذ) مندوب
प्रति निधि (Pratinidhi) (प्रति न्दही)
डेली गेट (Delegate) (डेली गेट)

MINDÍL मिनदील (ع - مذ) मन्दिल

1. शिरोवेष्टन (Shiroveshtan) (शरो
वेष्टन) सर पर बांधने का रूमाल
(Sar par bándhne ka rúmal) (सर पर
बान्दहने का रूमाल)

2. हस्त पट (Hast pat) (हस्त पट)
दस्ती रूमाल (Dasti rúmál) (दस्ती
रूमाल)

MANZIL मन्ज़िल (ع - مث) منزل

1. गंतव्य (Gantav, vya) (गन्तव्य) वह
जगह जहां जाना हो (Voh jagah
jabán jána ho) (वो जगह जहां
जाना हो)

2. निर्दिष्ट स्थान (Nirdishtasthán)
(निर्दिष्ट स्थान) मक्क़ररा जगह
(Muqarrara jagah) (मक्क़ररा जगह)

(مقررات جگہ)
(مقررات جگہ)

MANZILAT मन्ज़िलत

1. प्रतिष्ठा (Pratishtha) (प्रतिष्ठा)
बुज़र्गी (Buzurgi) (बुज़र्गी)

हुए (Munh phere hue) (मुंह फेरें
हुए)

2. अवज्ञा करी (Avaggya kári) (अवज्ञा
करी) नाफरमान (Na farmán)
(नाफरमान)

3. विद्रोही (Vid, drohi) (विद्रोही) बागी
(Bághi) (बागी)

MUN, HASIR मुन्हसिर (ع - ص) منحصر
अवलंबित (Avlam bit) (अवलंबित)
निर्धारित (Nirdhárit) (निर्धारित) निर्भर
(Nirbhar) (निर्भर) मौकूफ (Mauqúf)
(मौकूफ)

MUN, HANI मुन्हनी (ع - ص) منحني
कृशांग (Krisháng) (कृशांग) अमांस
(Amáns) (अमांस) क्षीण (Chhín)
(क्षीण) क्षात (Chhát) (क्षात) दुबला
पतला (Dubla patla) (दुबला पतला)

MAN, HÚS मन्हूस (ع - ص) منحوس

1. अशुभ (Ashubb) (अशुभ) अमंगल
(Amangal) (अमंगल) ना मुबारक
(Ná mubarak) (ना मुबारक)

2. हत भाग्य (Hat bhágya) (हत भाग्य)
अभाग्य (Abhága) (अभाग्य)

MUNDARIJ मुन्दरिज (ع - ص) مندرج

1. प्रविष्ट (Pravisht) (प्रविष्ट) दर्ज
(Darj) (दर्ज)

2. लिखित (Likhit) (लिखित) लिखा हुआ
(Likha hua) (लिखा हुआ)

MUNDARIS मुन्दरिस (ع - ص) مندریس

नष्ट (Nasht) (नष्ट) ध्वस्त (Dhwaast)
(ध्वस्त) बरबाद (Barbád) (बरबाद)

2. स्थागित (Isthagit استیگیت)
मुलतवो (Multavi ملتوی)

MANISH मनिश (मंश - मंश)
स्वभाव (Swabbhāv سوبهواو) प्रकृति
(Prakriti प्रकृति) खसलत (Khaslat
خصلت)

یہ لفظ ہمیشہ مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'نیک ملس'

MANSHA मन्शा (मंश - मंश)

1. उद्देश (Uddesh उद्देश)
आशय (Ashai آشی) अभिप्राय
(Abhiprāe अभिप्राय) मकसद
(Maqsad مقصد)
2. अभिरुचि (Abhiruchi अभिरुचि)
रग्वत (Raghat رغبت)
3. इच्छा (Ich, chha اچھا) कामना
(Kāmana کامنا) खाहिश (Khāhish
خواہش)

MANSHUR मन्शूर (मंशूर - मंशूर)

1. विकीर्ण (Vikirn विकीर्ण) स्तीर्ण
(Istirn استیرن) बिखरा हुआ
(Bikhra hua بکھرا ہوا)
2. आदेश पत्र (Adesh patr आदेश पत्र)
हुकम नामा (Hukm nama हुकूम
نامہ)
3. राजादेश (Rajadeh राजादेश)
शाही फरमान (Shāhi farmān شاہی
فرمان)

MUNASH,SHI मुनशशी (मंशशी - मंशशी)

- मादक (Mādak مادک) नशीली चीज़
(Nashili chiz नशीली چیز)

2. सम्मान (Sammān सम्मान) सत्कार
(Sat kār सत्कार) एहतिराम (Ehtirām
احترام)

MUNAZZAH मुनज़ज़ह (मंज़ज़ह - मंज़ज़ह)

1. पवित्र (Pavitr पवित्र) पुनीत
(Punīt पुनीत) पाक (Pāk پاک)
2. निष्पाप (Nishpāp निष्पाप)
अलिप्त (Alipt अलिप्त) वे गुनाह
(Bo gunāh بے گناہ)

منسلك (ع - ص)

MUNSALIK मुन्सलिक

1. संबद्ध (Sambad, dh सम्बद्ध)
मुतअल्लिक (Muta, alliq متعلق)
2. सूत्र गुथित (Sūttr gutthit सूत्र
गुथित) डोरे में गुथा हुआ
(Dore men gutha hua ڈورے میں گٹھا ہوا)

MANSUB मन्सूब (मंसूब - मंसूब)

1. संबन्धित (Sambandhit सम्बन्धित)
निस्बत किया गया (Nisbat kiya gaya
نسبت کیا)
2. मंगेतर (Mangetar मंगेतर) जिस
की किसी के साथ ब्याह की बात
चीत पुरता होगई हो (Jis ki kisi
ke sāth byāh ki bāt chit pukhta ho
جس کی کسی کے ساتھ
بہاہ کی بات چیت پختہ ہو
گئی ہو)

منسوخ (ع - ص)

MANSUKH मन्सूख

1. निरस्त (Nirast निरस्त) अति वर्तित
(Ativartit अति वर्तित) रद (Rad رَد)

دار (Dívání ka ok ohde dár
دیوانی کا ایک عہدہ دار)

منصوبہ (ع - مذ)

MANSÚBA منسوبا

1. योजना (Yojana یوجنا) اسکیم
(Scheme)

2. युक्ति (Yukti یکتی) ترکیب
(Tarkīb)

3. षड यंत्र (Shadyantr شدیلتر)
سازش (Sázish)

MANSÚR منصور (ع - ص)

1. विजेता (Vijeta وجیتا) فاتح
(Fátch)

2. सफल (Saphal سہیل) کامیاب
(Kám yáb)

MUNZABIT منضبط (ع - ص)

1. व्यवस्थित (Vyavasthit دیوس)
مُنزَظَم (Munazzam)

2. क्रम बद्ध (Kram baddh کرم بده)
مُرَتَّب (Murattab)

MUNZIJ منضج (ع - مذ)

मल द्रावी (Mal drávi مل دراوی)
دوا جو مواد کو پکا کر اس قابل
کر دے کہ جلاب میں بہ آسانی جسم
سے خارج ہو جائے

MUNZAM منضم (ع - ص)

युक्त (Yukt یکت) संयुक्त (San, yukt
مِلَا हुआ (Mila hua سن یکت
ہوا)

MUNSHI मुन्शी (ع - ص)

1. लिपिक (Lipik لپک) کلرک
(Clerok)

2. गद्य लेखक (Gad, dya lekhak گدیہ
نثر نگار (Nasr nigár)

3. मसिजीवी (Masi Jívi مسی جیوی)
مُہَرِّر (Muharrir)

MANSAB منسب (ع - مذ)

1. पद (Pad پد) عہدہ (Uhda)

2. अधिकार (Adhikár ادھیکار) حق
(Haq)

3. वृत्ति (Vritti ورتی) وظیفہ (Vazífa)

منصرم (ع - مذ)

MUNSARIM मुन्सरिम

1. प्रबंधक (Prabandhak پربندک)
ویاستھاپک (Vyavasthápak)

2. संचालक (Sanohálak سانشالک)
سَنَیوَجک (Sanyojak)

3. अदालते दीवानी का एक उहदा دار
(Adálate dívání ka ok ohde dár
عدالت دیوانی کا ایک عہدہ دار)

MUNSEIF मुन्सैफ (ع - مذ)

1. न्याय कर्ता (Nyáo karta نهای کرتا)
انصاف کرنے والا (Inaáf kerne
vála)

2. न्यायाधिकर्ता (Nyáyádhi karta
نهایادھی کرتا)

منطقہ باردہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-BÁRIDA مینتکاف باریدا
شیئت کٹ بंध (Shít katibande)
ٹنڈا مینتکا (Tbanda)
مینتقا (تہنڈا) منطقہ

منطقہ خارہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-HÁRRA مینتکاف ہارہ
اٹھن کٹ بंध (Ushn kati bandh)
گرم مینتکا (Garm)
مینتقا (گرم) منطقہ

منطقہ معتدلہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-MOTADILA

مینتکاف موتادیلہ
سامشیئتوٹھن کٹ بंध (Sam shítoshn
katibandh) سم شیئتوشن کٹی باندھ
موتادیل مینتکا (Motadil mintaq)
معتدلہ مطلقہ

منطقی (ع - مذ) مانتیکی MANTIQA

1. نایایک (Naiyáik) تارکیک
(Tárkik) مانتیک کا آلیم
(Mantiq ka álim) مطلق کا عالم
2. کوتارکی (Kutarki) ہوجاتی
(Hujjati) حجتی
3. تارک sambandhi (Tark sambandhi) تارک संबंधी
(Mantiq ka) مانتیک کا (سببندی)
(مطلق کا)

منظر (ع - مذ) MANZAR

1. درشہ (Driah,shya) نذرنا
(Nazzára) نظارہ
2. دربان (Daraban) (Rúp) روپ
(Shakl) شکل (دروشن)

منطابق (ع - ص) MUNTABIQ مونتابق

1. چری تارتہ (Charitáarth) چریتا رتھ
(Chaspún) چسپاں
2. سامان (Samán) (Tullya) تلیہ
(Misl) میسل (سان)

منطقی (ع - ص) MUNTAFI مونتافی

شامیت (Shamit) شمت
(Bujha hua) بوجھا ہوا

منطق (ع - مٹ) MANTIQA مانتیق

1. نیایہ (Nyáeshástr) نیایشتر
(Tark shástr) تارک شاستر
(Ilme) علم
(Ghalat bahs) غلط بحث
2. کوتارک (Kutark) کوتارک
(Ghalat bahs) غلط بحث

منطقہ (ع - مذ) MINTAQA مینتکا

کٹی باندھ (Kati bandh)
گرمی سدی کے حساب سے زمین کے حصے
(Garmi sardi ke hisáb se zamín ke
híase) (زمین کے حصے)
ہر حصہ ایک منطقہ کہلاتا ہے

منطقۃ البروج (ع - مذ)

MINTAQATUL-BURÚJ

مینتکاتول بروج

راشی چکر (Ráshi chakkr) راشی چکر
کرائنتی (Kránti mandal) کرائنتی
(Dáeratul-burúj) دائرۃ البروج
(Dáeratul-burúj) دائرۃ البروج

MAN,A मना (नञ्) (मञ् - ए) منع

1. निषिद्ध (Nishid,dh नशید) वर्जित (Varjit वर्جت) ममनूश्च (Mam-nú,a مملوع)
2. निषेध (Nishedh نishedh) मनाही (Manáhi مناهي)
3. अविहित (Avihit आवहित) नाजाइज (Na jáiz नाजाيز)

منعطف (ع - ص)

MUN,ATIF मुन्अतिफ

आकर्षित (Ákarshit अكرشت) प्रवृत्त (Pravritt پرورت) रुजूश्च (Rujá,a رجوع)

MUN,AQID मुन्अकिद (ع - ص) منعقد

आयोजित (Áyojit आयوجت) बरपा (Barpa برپا)

MUN,AKIS मुन्अकिस (ع - ص) منعكس

1. प्रतिबिम्बित (Prati bimbit پرتي) अक्स पड़ा हुआ (Aks para hua عكس پڑا هوا)
2. अधोमुख (Adhomukh ادھومكھ) आँधा (Aundha آندھا)

MUN,IM मुन्इम (ع - ص) منعم

1. धनाढ्य (Dhanádh,dhya دهناذيه) धन सम्पन्न (Dhan sampann دشن سمن) दौलत मंद (Daulat mand دولت مند)
2. वदान्य (Vadán,nya ودانیه) मुक्त (Mukt मुक्त) हस्त (Mukt hast مکت دست) फैयाज तरीन (Faiyáz tarín فیاض ترین)

MUNAZ,ZAM मुन्अज़म (ع - ص) منظم

1. संगठित (Sangatbit سنگتیت) तंज़ीम दिया हुआ (Tanzím diya hua تنظیم دیا هوا)
2. व्यवस्थित (Vyavasthit व्यवستھت) तरतीब दिया हुआ (Tartīb diya hua ترتیب دیا هوا)

MANZÚR मन्ज़ूर (ع - ص) منظور

1. दृष्टिगत (Drishti gat درستی گت) देखा गया (Dekha gaya دیکھا گیا)
2. स्वीकृत (Swikrit سوی کرت) अंगीकृत (Angi krit انگی کرت) कबूल (Qabúl قبول)
3. पारित (Párit पारत) पास (Pass पास)
4. मान्य (Mán,nya मानیه) मुसल्लम (Musallam مسالم)

منظوری (ع - مٹ)

MANZÚRI मन्ज़ूरी

1. स्वीकृति (Swikriti سوی کرتی) अंगीकृति (Angi kriti انگی کرتی) कुबूलियत (Qubúliyat قبولیت)
2. मान्यता (Mán,nyatá मानیتا) मान लिया जाना (Mán liya jána مان لیا جانا)

MANZÚM मन्ज़ूम (ع - ص) منظوم

1. पद्यात्मक (Pad,dyátmak پدیاتمک) छंदो बद्ध (Chhando bad,dh چندو بندہ)
2. नवम किया हुआ (Nazm kiya hua نظم کیا هوا)

2. सार्थकता (Sārthakata सार्थकता)

उपादेयता (Upādeyata उपादेयता)

इफादीयत (Ifādiyat इफादीयत)

MUNFA,IL मुन् फइल (म - स)

1. लजित (Lajjit लजित) संकुचित
(Sankuchit संकुचित) शर्मिन्दा
(Sharminḍa शर्मिन्दा)

2. पश्चात्तापी (Pash, chāt tāpī पश्चात्तापी)
पछ्ताने वाला (Pachhtāno
vāla पछ्ताने वाला)

MUNFAK मुन्फक (म - स)

1. पृथक् (Prithak प्रथक्) जुदा (Juda
जुदा)

2. मोचित (Mochit मोचित) छूटा हुआ
(Chhūta hua छूटा हुआ)

MANFI मुन्फी (म - स)

1. नास्त्यात्मक (Nāstyātmak नास्त्यात्मक)
(Negative नैगेटिव) निगेटिव (नक)

2. नकारात्मक (Nakārātmak नकारात्मक)
इन्कारी (Inkāri इन्कारी)

MUNQĀD मुन् क़ाद (म - स)

वशीभूत (Vaahibhūt वशीभूत)
संयत (San, yat संयत) मुतीअ
(Mutī, a मुतीअ)

MINQĀR मिन् क़ार (म - स)

चंचु (Chanoch चंचु) चोंच (Chonoh
चोंच)

منقب (م - س)

MANQABAT मुन्क़ाबत

स्तुति (Istuti इस्ती) वंदना (Vanda-
na वंदना) तारीफ (Ta, rif तारीफ)

منفص (م - س)

MUNAGH, GHAS मुन्ग गस

1. मलिन (Malin मलिन) मुक़दर (Mukad-
dar मुक़दर)

2. अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न)
नाख़ुश (Na khush नाख़ुश)

MANFAZ मुन्फज़ (म - स)

1. मार्ग (Mārg मार्ग) रास्ता (Rāsta
रास्ता)

2. विवर (Vivar विवर) छिद्र (Chhiddr
छिद्र) सूराख (Sūrākh सूराख)

MUNFARIJ मुन्फरिज (म - स)

विस्तृत (Vistrit विस्तृत) कुशादा
(Kushāda कुशादा)

MUN, FARID मुन्फरिद (म - स)

1. एकाकी (Ekāki एकाकी) अकेला
(Akela अकेला)

2. अद्वितीय (Ad, dwitīya अद्वितीय)
लासानी (La sāni लासानी)

منفصل (م - س)

MUNFASIL मुन् फसिल

1. पृथक् (Prithak प्रथक्) अलग
(Alag अलग) अलाहिदा (Alābida
अलाहिदा)

2. निर्णीत (Nirnit निर्णीत) फैसल
(Faisal फैसल)

منفعت (م - س)

MANFA,AT मुन्फअत

1. लाभ (Lābh लाभ) प्राप्ति (Prāpti
प्राप्ति) नफा (Na, f नफा)

खंडित (Kbandit) कटा हुआ
(Kata hua) कटा हुआ

MANQAL मन्कल (म - मथ)

अंगार धानी (Angár dháni) (अंगार धानी)
गोरसी (Gorasi) (गोरसी)
(Angíthi) (अंगीठी)

MUNQALIB मुन्कलिब (म - मथ)

1. परिवर्तित (Parivartit) (परिवर्तित)
बदला हुआ (Badla hua) (बदला हुआ)
2. अधोमुख (Adho mukh) (अधोमुख)
आँधा हुआ (Aundha hua) (आँधा हुआ)

MANQUSH मुन्कूश (म - मथ)

1. चित्रित (Chitrit) (चित्रित)
(Ankit) (अंकित) नक्श किया हुआ
(Naqsh kiya hua) (नक्श किया हुआ)
2. लिखित (Likhit) (लिखित) लिखा हुआ
(Likha hua) (लिखा हुआ)

MANQÚT मुन्कूत (म - मथ)

बिंदुकित (Bindukit) (बिंदुकित)
बिंदी दार (Bindí bár) (बिंदी दार)
पर नुकते हों (Jis par nuqte hon) (जिस पर नुकते हों)
(पर नुकते हों)

MANQÚL मुन्कूल (म - मथ)

1. उक्त (Ukt) (अक्त) कहा हुआ (Kaha hua) (कहा हुआ)
2. चलित (Chalit) (चलित) हटा हुआ
(Hata hua) (हटा हुआ)
3. उद्धृत (Ud,dhrit) (उद्धृत) इकति
बास किया हुआ (Iqtibás kiya hua) (इकति बास किया हुआ)

وہ تعریف جو اہل بہت پر صحابہ
کی شان میں ہو

MUNQABIZ मुन्कबिज (म - मथ)

1. अप्रसन्न (Apprasann) (अप्रसन्न)
खिन्न (Khin,n) (खिन्न) मुकद्दर (Mu-
kaddar) (मुकद्दर)
2. संकुचित (Sankuchit) (संकुचित)
सिकुड़ा हुआ (Sikura hua) (सिकुड़ा हुआ)

MUNQASIM मुन्कसिम (म - मथ)

भक्त (Bhakt) (भक्त) विभक्त (Vibhakt)
(विभक्त) बँटा हुआ (Banta hua) (बँटा हुआ)
(बँटा हुआ)

منقش (ع - ص)

MUNAQ,QASH मुन्ककश

चित्रित (Chitrit) (चित्रित)
(Ankit) (अंकित) नकशीन (Naqshín) (नकशीन)
(नक्शोन)

منقصت (ع - م)

MANQASAT मुन्कसत

1. हानि (Hani) (हानि) नुकसान
(Nuqsán) (नुक्सान)
2. हास (Hrás) (हास) कमी (Kami) (कमी)
3. अनादर (Anádar) (अनादर) हत्क
(Hatk) (हत्क)

MUNQAZI मुन्कजी (म - मथ)

व्यतीत (Vyatit) (व्यतीत) बीता हुआ
(Bita hua) (बीता हुआ) गुजरा हुआ
(Guera hua) (गुजरा हुआ)

MUNQATE मुन्कते (म - मथ)

विच्छिन्न (Vich,ohhin,n) (विच्छिन्न)

MINHA مینہا (ع - ص) مینہا
موجرا (Mujra) وازا (Vaz,a
(وہج)

MIN,HÁJ مینہاج (ع - مذ) مینہاج
راجمارگ (Ráj márg (راج مارگ
پتھا (Path,thya (پتھا
(Chauri sarak (چوڑی سڑک

منہلم (ع - ص)

MUN,HADIM مینہدیم

دھست (Dhwast (دھوست
(Nasht (نشٹ
(Mismár (مسمار
(مسما)

منہزم (ع - ص)

MUN,HAZIM مینہزیم

پراجیت (Perájit (پراجت
(Parást (پراست
(Parábhút (پراہوت
(Shikast khurda (شیکست خوردہ
(شکست خوردہ)

منہمک (ع - ص)

MUN,HAMIK مینہمیک

سئلگن (Sanlagn (سن لگن
(Tallfn (تل لہن
(Datt chitt (دات چت
(Tanmai (تن مے
(Mah,v (ماہف
(مہو)

MANI مانی (ع - مٹ)

1. ویریہ (Virya (ویریہ
(ف) (Mani (مانی (شکر
2. اہانتا (Ahanta (اہانتا
(Khudi (خودی
(خودی)

MUNAQQA مونققا (ع - ص) منقی

1. شدھ کوشٹ (Shud,dh|kosbth (شدھ
(Pet (پت صاف کیا ہوا
(sáf kiya hua (پیت صاف کیا ہوا
2. داکھا (Drákoḥha (دراکھہ
(Dákh (داکہ)

MUNKIR مونکر (ع - ص) منکر

نیرتی (Nivarti (نورتی
(Inkári (انکاری

منکسر (ع - ص)

MUNKASIR مونکسیر

1. بھگن (Bhagn (بھگن
(Kbandit (کبندت
(Túta hua (توتا ہوا
2. ونیت (Vinít (ونیت
(Namr (نامر
(Kbák sár (خاکسار
(نمر)

منکشف (ع - ص)

MUNKASHIF مونکاشیف

پراکت (Prakat (پراکت
(Vyakt (ویکت
(Záhir (ظاہر
(زہریت)

منکوحہ (ع - مٹ)

MANKÚHA منکھہا

وواہتا (Viváḥita (وواہتا
(Pariníta (پری نیٹا
(Bívi (بوی
(بوی)

MUNAV,VAR مونوور (ع - ص) منور

دیپت (Dipt (دیپت
(Prakásh mán (پراکش مان
(Purnár (پرنور
(پرنور)

3. पूय (Pūya پیوہ) पीप (Pīp پیپ)

MUVÁZANA मुवाज़ना (ع - مذ) موازنه

1. तुलना (Tulana تُلنا) बराबरी (Barābari برابر)

2. तोलना (Tolan تولن) तोलना (Tolna تولنا)

MUVÁZI मुवाज़ी (ع - ص) موازی

1. समान (Samán سامان) बराबर (Barābar برابر)

2. सहमूल्य (Sahmūllyā سه مولیہ) हम कीमत (Ham qímat ہم قیمت)

3. اہل دفتہ کی اصطلاح میں آئوں کے ساتھ لگنے والا لفظ جیسے 'موازی چار' آنے جس طرح دوپوں کے ساتھ لگنے والا لفظ 'مبلغ' ہوتا ہے

مواصات (ع - مٹ)

MU,VÁSALAT मुवासलत

1. मिलन (Milan ملن) वसल (Vasl وصل)

2. संभोग (Sambhog سم بھوک) मुवाशरत (Mubásharat مباشرت)

موافق (ع - ص)

MU,VÁ (Á) FIQ मुवा (آ) - فیک

1. अनुकूल (Anokúl انو کول) जो मुखालिफ न हो (Jo mukhálif na ho جو مخالف نہ ہو)

2. अनुसार (Anusár انوسار) मुताबिक (Mutábīq مطابق)

3. योग्य (Yogya یوگیہ) पात्र (Pátrr پاتر) लाइक (Láiq لائق)

MUNÍR मुनीर (ع - ص) منیر

ज्वलंत (Jwalant جولنت) प्रकाश मान

(Prakásh mán پرکاش مان) रौशन (Raushan روشن)

MU मू (ف - مذ) مو

कच (Kaach کچ) केश (Kesh کیش)

बाल (Bál بال)

مواجهه (ع - مذ)

MUVÁJAHA मुवाज़हा

प्रत्यक्षता (Pratyakchhata پرتیک چہتا)

संमुखता (Sam,mukhata سم مکھتا)

सामना (Sámna سامنا) रुबुरु होना (Rúbaru hona روبه رو ہونا)

مواخاة (ع - مٹ)

MU,ÁKHÁT मुआखات

आवृ भाव (Bhrátr bháv براتر بھاو)

बधुत्व (Bandhuttwa بلدھتو) भाई

चारा (Bháyī chára بھائی چارہ)

مواخذہ (ع - مذ)

MUÁKHAZA मुआखज़ا

1. पकड़ (Pakar پکڑ) गिरिफ्त (Girift)

जवाबतलबी (Javáb talabi جواب طلبی)

2. प्रतिकार (Prati kár پرتی کار)

बदला (Badla بدلہ)

MAVÁD मवाद (ع - مذ) مواد

1. उपकरण (Upkaran اپ کرن) मसाला (Masála مسالہ)

2. अंतरवस्तु (Antar vastu انترو وستو) کسی کتاب وغیرہ کے اندر کا مواد

jimádát اور 'نہاتات' (جمادات)

موانست (ع - مٹ)

MUVÁ(Á)NASAT مِوَا (آ) نَسَت

1. मैत्री (Maittri) دوستی (دوستی)

2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhār) میل جول (میل جول)

MOBAD موبد (ف - مذ)

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyānik) (ویگیانک) فلاسفر (Philosopher)

2. अग्नि होत्री (Agni hottri) اگنی آتشی پرستوں کا मुल्ला (Ātash parastōn ka mulla) (پرستوں کا ملا)

MAUT موت (ع - مٹ)

1. मृत्यु (Mrityu) निधन (Nidhan) मरण (Maran) (अजल (Ajāl) (मरण)

2. आपत्ति (Āpatti) शामत (Shāmat) (آپتی) (شامت)

MO,ASSIR मुअस्सیر (ع - ص)

1. प्रभावी (Prabhāvi) असर (Asar) डालने वाला (dālne vāla) (اثر ڈالنے والا)

2. गुण कारक (Gun kārak) (گن کارک) नफा करने वाला (Nafa karne vāla) (نفع کرنے والا)

4. सह मत (Sahmat) हमराय (Ham rāe) (هم راے)

5. यथार्थ (Yathārth) ठीक (Thīk) (تھیک)

6. उचित (Uchit) मुनासिब (Munāsib) (اچت) (مناسب)

مواخفت (ع - مٹ)

MU,VÁ(Á)FAQAT مِوَا (آ) فَاکُت

1. अनकुलता (Anokúlata) (انوکولتا) ना मुखालफत (Na mukhalafat) (نامخالفت)

2. मतैक्य (Mataik,kya) हम राय होना (Ham rāe hona) (هم راے هونا)

3. मैत्री (Maittri) دوستी (Dosti) (میتری) (دوستی)

موالات (ع - مٹ)

MU,VALÁT مِوَا لَات

1. मैत्री (Maittri) دوستी (Dosti) (میتری) (دوستی)

2. सहयोग (Sahyog) तश्चावुन (Ta,āvun) (سہیوگ) (تعاون)

موالید ثلاثہ (ع - مذ)

MAVÁLÍDE SALÁSA مِوَا لَیْدِ سَلَا سَا

प्राणी वर्ग, वनस्पति वर्ग और जड़ पदार्थ (Prānīvarṅ vanaspatī varṅ aur jar padārth) (پرائی ورگ و نسیطی ورگ) (اور جڑ پدارتھ) (ہیوانات، نباتات اور جیماذات) (Haivānāt, nabātāt aur

موجودگی (ع - ص)

MAUJÚDAGI मौजूदगी

1. उपस्थिति (Upasthiti) ایس تہتی
ہاژیری (Háziri) حاضری
2. साक्षात् (Sákchhát) ساکچھات
सामना (Sámna) سامنا

MU,VAH,HID मुवह्हिद (ع - ص)

- अद्वैत वादी (Ad,dwaitvádi) اد وایت
एकेश्वर वादी (Ekeshwar vádi) وادی
सिर्फ एक खुदा को मानने वाला (Sirf ek khuda ko mánnne vála)
(صرف ایک خدا کو ماننے والا)

MÚ,HISH मूहिश (ع - ص)

- शोक जनक (Shok janak) شوک جنک
खेद जनक (Khed janak) کہید جنک
रंज देह (Ranj deh) رنج دہ

موخر (ع - ص)

MO,AKH,KHAR मुअख़ख़र

1. अन्तिम (Antim) انتم
आखिरी (Ákhiri) آخری
2. विलम्बित (Vilambit) ولیمبت
देर किया गया (Der kiya gaya)
دیر کیا گیا
3. पश्चाद्वर्ती (Pashchád varti)
پشچادورتی बाद वाला (Ba,d vála)
(بعد والا)

مودب (ع - ص)

MO,AD,DAB मुअदब

1. शिष्ट (Shisht) شست
सभ्य (Sabb,bhya) سبھی
बा तमीज़ (Ba tamíz) باتمیز

MU,VAS.SIQ मुवस्सिक (ع - ص)

- दृढ़ (Driḥh) درڑھ
पक्का (Pakka) پکا
मज़बूत (Mazbút) مضبوط

MAUJ मौज (ع - ص)

- तरंग (Tarang) ترنگ
वीचि (Vichi) وِچی
लहर (Hillol) لہلہ
(Labar) لہر

MÚJIB मूजिब (ع - ص)

- कारण (Káran) کارن
हेतु (Hetu) هیتو
سبب (Sabab) سبب

MÚJID मूजिद (ع - ص)

- आविष्कर्ता (Ávish karta) آوش کرتا
आविष्कारक (Ávishkarak) آوش کارک
ईजाद करने वाला (Íjád karne vála)
(ایجاد کرنے والا)

MÚJAZ मूजज़ (ع - ص)

- संक्षिप्त (Sanchhipt) سنچھپت
सार (Sár) سار
रूप (Rúp) روپ
खुलासा (Khulása) خلاصہ

MAUJÚD मौजूद (ع - ص)

1. विद्यमान (Vid,dyamán) ویدیہ مان
हाज़िर (Házir) حاضر
2. साक्षात् (Sák,chhát) ساکچھات
सामने (Sámne) سامنے
3. उपलब्ध (Uplabdh) اُپلبدھ
दास्त-याव (Dastyáb) دستياب
4. उत्पन्न (Utpen,n) اُتپن
पैदा (Paidá) پیدا

مول (Múl purush) मूल पुरुष (پوروک)
 वह आदमी जो किसी खानदान
 का बानी हो (Voh ádami jo kisi
 khándán ka bání ho) وہ آدمی جو
 کسی خاندان کا بانی ہو

MORCHA मोरचा (مذ - ف) مورچہ

1. युद्ध (Yud, dh) (یدھ) जंग (Jang
 جنگ)
2. युद्ध केन्द्र (Yud, dh kendr) (یدھ کیندر) महाजंग (Maháze jang
 مسحان جنگ)
3. मंझूर (Mandúr) (مندور) जंग (Zang
 زنگ)
4. छुद्र पिपीलिका (Chhuddr pipilika) (چھدر پیپلیکا) एक बहुत छोटी च्यूंटी
 (Ek bahut obhoti chyúnti) ایک
 (بہت چھوٹی چھوٹی)
 پہلے اور دوسرے معنوں میں فارسی
 نہیں ہے

مورخ (ع - ص)

MO, VA(A) R, RIKH मुव (अ) रिख

इतिहास कार (Itihás kár) (اتہاس کار)
 इतिहास लेखक (Itihás lekhak) (اتہاس
 لیکھک) तारीख नवीस (Tárikh navís
 تاریخ نویس)

MAURID मौरिद (म - व) मौरिद

1. पात्र (Pátr) (पात्र) भाजन (Bháján
 भाजन) मुस्तहक (Mustabaq
 مستحق)
2. अवरोहस्थान (Avrohassthán) (اوروہس
 اترنے کی جگہ) (Utarne ki
 jagah)

2. नम्रता पूर्ण (Namrata púrñ) (نمروتا
 पूर) आदब के साथ (Adab ko
 साथ) (ادب کے ساتھ)

مودت (ع - م)

MAVAD, DAT मवहत

मित्रता (Mittrata) (मित्रता) मैत्री भाव
 (Maitri bháv) (میتری بھاو) यगानगत
 (Yagánagat) (یگانگت)

MO, AZ, ZIN मुआज़िन (ع - ص) موذن

बांगी (Baangi) (بانگی) नमाज़ को बुलाने
 के लिए अज़ान देने वाला (Namáz
 ko buláne ke liye azán dene vála)
 (نماز کو بلانے کے لیے اذان دینے والا)

MÚZI मूज़ी (ع - ص) موذی

कष्ट दाता (Kasht dáta) (کشت داتا) दुःख दायी
 (Dukh dáyi) (دکھ دائی) क्लेशद
 (Kleshad) (کلیشد) ईजा देने
 वाला (Íza dene vála) (ایذا دینے والا)

MOR मोर (म - म) मोर

पिपीलिका (Pipilika) (پیپیلکا) चीउंटी
 (Chfunti) (چیونٹی)

MÚRIS मूरिस (म - म) मोरि

1. पूर्वज (Púrvaj) (پورو) पितृ (Pitr
 पित्र) पिछले बुज़ुर्ग (Pichhle buzurg
 پیچھلے بزرگ)
2. उत्पादक (Utpádak) (اتپادک) पैदा
 करने वाला (Paida karne vála)
 (پیدا کرنے والا)

मोरث اعلى (ع - م)

MURISE-ÁLA मूरिसे आला

वंश प्रवर्तक (Vansh pravartak) (वंश
 پرورش)

اودو اور فارسی میں 'س' کے زبر
کے ساتھ بھی مستعمل ہے

موروثی (ع - مٹ)

MAUSUM मौसوم (ع - ص) موسوم
نامیت (Námit نامت) نام رکھا گیا
(Nám rakh, kha gaya نام رکھا گیا)

MÚSÍQÁR موسیقار (ع - مذ) موسیقار

1. گایک (Gáyak گایک) گایا
(Gavaiya گویا)

2. گان ویद्या वेत्ता (Gán viddya vetta
گان ویद्या ویتتا) संगीत कला मर्मज्ञ
(Sangít kala marmaggya سنگیت
کلا مرمگیت) गाने के फन का माहिर
(Gáne ke fan ka máhir گانے کے
فن کا ماہر)

MÚSÍQI موسیقی (ع - مٹ) موسیقی

گان ویद्या (Gán viddya گان ویद्या)
سنگیت کلا (Sangít kala سنگیت کلا)

MÚSH मूश (ف - مذ) موش

موشک (Múshak موشک) उन्दुर (Undur
اوندور) मूष (Músh موش)
چوہا (Chúba چوہا) चूहा (Chúha موش)

موش بران (ف - مذ)

MÚSHE-PAR, RÁN मूशे पराँ

چرم چٹی (Charm chati چرم چٹی)
جٹو (Jatu جٹو) चमगादड़ (Chamgá-
dar چمگادڑ)

موش دشتی (ف - مذ)

MÚSHE-DASHTI मूशेदशती

گیلدک (Kalandak گیلدک) गिलहरी
(Gilahri گیلہری)

MAURÚSI मौरूसी

پیتریک (Paitrik پیتریک) बाप दादा वाला
(Báp dáda vála باپ دادا والا)

MAUZ मौज़ (ع - مذ) موز

کدلی (Kadali کدلی) केला (Kela
کیلا)

MAUZÚN मौज़ून (ع - ص) موزون

1. سنتولیت (Santulit سنتولیت) -
موازین (Mutavázin موازین)
2. اچیت (Uchit اچیت) -
مناسیب (Munásib مناسیب)
3. یوگیہ (Yog.gya یوگیہ) -
قابیل (Qábil قابیل)
4. رچیکر (Ruchikar رچیکر) -
پسندیدہ (Pasandída پسندیدہ)
5. سمپویکت (Samupyukt سمپویکت)
فیت (Fit فیت)
6. ورتانویت (Vrittánvit ورتانویت)
بھر کے اندر (Bahr ke andar بھر
کے اندر)

MO,AS,SIS मुआस्सिस (ع - ص) مؤسس

پرورتک (Pravartak پرورتک) संस्थापक
(Sansthápak سندس تھاپک) बुन्याद
رکھنے والا (Bunyád rakhne vála
بنیاد رکھنے والا)

MAUSIM मौसिम (ع - مذ) موسم

1. ریتو (Ritu ریتو) فصل (Fasl فصل)
2. سامی (Samai سامی) وقت (Vaqé
وقت)

کرتا (Vazahat) वज़ाहत करने वाला (Vazahat
karne vála) (وضاحت کرنے والا)

MAUZA मौज़ा (مذ - ع) موضع

1. स्थान (Isthán) (استھان) जगह (Jagah) (جگہ)

2. ग्राम (Grám) (گرام) गाँव (Gáon) (گانو)

یہ لفظ عربی میں ض کے زیر کے ساتھ ہے مگر اردو میں زیر کے ساتھ مستعمل ہے

MAUZÚ,A मौजूआ (مذ - ع) موضوع

1. निर्मित (Nirmít) (نرمت) बनाया गया (Banáyá gaya) (بنایا گیا)

2. स्थापित (Isthápit) (استھاپت) रखा हुआ (Rakh,kha hua) (رکھا ہوا)

3. विषय (Vishai) (وِشے) प्रसंग (Prasang) (پرسنگ) मसला (Mas,ala) (مسئلہ)

4. शीर्षक (Shirshak) (شیرشک) उनवान (Unván) (عنوان)

MAUTIN मौतिन (مذ - ع) موطن

जन्म भूमि (Janm bhúmi) (جنم بھومی) दतन (Vatan) (وطن)

موعظت (ع - م)

MAU,IZAT मौइज़त

उपदेश (Updesh) (ایڈیش) प्रवचन (Pravachan) (پروچن) शिक्षा (Shik, ohha) (شیکھا)

सीख (Sikh) (سیکھ) नसीहत (Nasihat) (نسیہت)

موش کور (ف - مذ)

MUSHE-KOR मूशे कोर

आखनक (Ákhanak) (آکھنک) पूति

मूषिका (Púti múshika) (پوتی موشکا)

छछूंदरी (Chbachhundari) (چھچھندری)

छछूंदर (Chbachhundar) (چھچھونددر)

MÚSIL मूसिल (ع - ص) موصل

1. प्रेषक (Preshak) (پریشک) भेजने वाला (Bhejne vála) (بھینچنے والا)

2. वाहक (Váhak) (واہک) लेजाने वाला (Lejáne vála) (لے جانے والا)

MAUSÚF मौसूफ (ع - ص) موصوف

1. प्रशंसित (Prashansit) (پرشنسٹ) जिस की तारीफ की गई हो (Jis ki ta,rif ki gayi ho) (جسکی تعریف کی گئی ہو)

2. उक्त (Ukt) (اُکت) पूर्वोक्त (Púrvokt) (پُرووکٹ) जिस का जिक्र चल रहा हो (Jis ka zikr chal raha ho) (جس کا ذکر چل رہا ہو)

3. विशेष्य [व्या०] (Visheshya) (وِشیشیہ)

MAUSÚL मौसूल (ع - ص) موصول

प्राप्त (Prápt) (پراپت) लब्ध (Labdh) (لَبْدھ) हासिल (Hásil) (حاصل)

MÚSI मूसी (ع - ص) موسی

मृत्यु लेख कर्ता (Mrityu lekh karta)

(मर्त्यो लिखे करता) वसीयत करने वाला (Vasíyat karne vála) (وصیت کرنے والا)

MÚZEH मूज़ेह (ع - ص) موضوع

स्पष्टी कर्ता (Ispashti karta) (اسپشتی)

2. स्थान (Isthán استھان) जगह (جگہ)
(Jagah)

MAUQÚF मौकूफ (ع - ص) موقوف

1. निर्भर (Nirbhar निर्भर) निर्धारित (Nirdhārit निर्धारित) मुनहसिर (Munhasir ملخصر)

2. हलन्त (Halant هالنت) साकिन (Sákin ساكن)

3. पदच्युत (Padaach,chyut पदच्युत) सेवा वियुक्त (Seva viyukt सेवा वियुक्त) बर खास्त (Barkhast برخواست)

4. समाप्त (Samápt समाप्त) खतम (Khatm ختم)

MAUKAB मौकब (ع - مذ) موکب

1. सेना (Sena सेना) फौज (Fauj فوج)

2. सैनिक दल (Sainik dal सैनिक दल) फौजी जवान (Fauji javán فوجي جوان)

موکل (ع - مذ)

MO VA (A) K, KIL मुव (अ) विकल

1. व्यवहारी (Vyav, hāri व्यवहारी) वकील का असामी (Vakil ka asāmi وکیل کا اسامی)

2. वेताल (Vetal वेताल) हमजाद (Hamzād همزاد)

MAULID मौलिद (ع - مذ) مولد

1. जन्म मूमि (Jenm bhūmi जन्म मूमि) वतन (Vatan وطن)

MAU,ÚD मौऊद (ع - مذ) موعود

1. प्रतिज्ञात (Pratig,gyát प्रतिज्ञात) कथित (Kathit कथित) कहा हुआ (Kaha hua कहा हुआ) वादा किया हुआ (Vāda kiya hua वादा किया हुआ)

2. निश्चित (Nishohit निश्चित) मुकर्रर (Muqarrar مقدر)

MU,VAQ,QAR मुवक्कर (ع - ص) موقر

1. प्रतिष्ठित (Pratish thit प्रतिष्ठित) समानित (Sam mánit समानित) मुअज्जज (Mu,azzaz معزز)

2. विश्वस्त (Vish,shwast विश्वस्त) मोतबर (Motaber معتبر)

MAUQA मौका (ع - مذ) موقع

1. अवसर (Avasar अवसर) खास वक्त (Khás vaqt خاص وقت)

2. घटना स्थल (Ghatanásthal घटना स्थल) जाए वुक्कूआ (Jáo vuquá जाए वुक्कूआ)

3. समय (Samai समय) वक्त (Vaqt وقت)

4. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

یہ لفظ عربی میں ق کے زیر کے ساتھ
ہے مگر اردو میں زیر سے بولا جاتا ہے

MAUQIF मौکیف (ع - مذ) موقف

1. विराम स्थल (Virāmasthal विराम स्थल) ठहरने की जगह (Thaharne ki jagah ٹھہرنے کی جگہ)

MOMIYA مومیا (ف - مٹ) مومیا
شیلہ جتو (Shila jatu شلا جتو) سلا
جیت (Salájit سلاجیت)

MO,AN,NAS مونث (ع - ص) مونث
1. ستری لنگ (Istriling استری لنگ)
فمیل (Female فمیل)
2. ستری پرائی (Istri práni استری
مادہ (Máda مادہ) پرائی)

MÚNIS مونس (ع - ص) مونس
پرمی (Promi پرمی) میتل (Mittl
دوست (Dost دوست) دوست)

MÚHIB مہیب (ع - ص) مہیب
پری داتا (Paridáta پری داتا) ہبا
کارنے والا (Hiba karne vála ہبا
کارنے والا)

موجب (ع - مٹ)

MAU,HIBAT مہیبکت
دان (Dán دان) ابھیدان (Abhi dán
پری دان (Paridán پری دان
عطیہ (Atíya عطیہ) دان)

MÚHIM مہیم (ع - ض) مہیم
بھرامک (Bhrámak بھرامک) بھم
میں ڈالنے والا (Vahm men dálno
vála وہم میں ڈالنے والا)

MAU,HÚB مہوب (ع - ض) مہوب
پری دت (Paridatt پری دت) ابھیدت
(Abhidatt ابھیدت) ہبا کیا ہوا
(Hiba kiya hua ہبا کیا ہوا) بھشا
ہوا (Bakhsa hus بھشا ہوا)

2. उत्पत्ति (Utpatti ات پتی) جنم
(Janm جنم) पैदाइश (Paidáish
پیداائش)

MO,AL,LIF مولف (ع - ص) مولف
سंपादक (Sampádak سंपादक) संग्रह
(Sangrah karta سنگره کرتا)
دوسروں کے متفرق مضامین سے کتاب
مربط کرنے والا

MAULÚD मौलूद (ع - ص) مولود
1. उत्पन्न (Utpann ات پن) जन्मत
(Janmit जन्मत) पैदा (Paida
پیدا)

2. शिशु (Shishu ششو) बच्चा
(Bach,ohha بچہ)

MAULA मौला (ع - مذ) مولی
1. स्वामी (Sawámi سوامی) प्रभु
(Prabhu پربھو) आका (Áqa آقا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) अल्लाह
(Alláh اللہ)

MOM मوم (ع - مذ) موم
1. सिक्थ (Sikth سکتہ) मधु शेष
(Madhu shesh مدھوشیش)
2. मृदु (Mridu مریدو) कोमल (Komal
ملائیم) मुलाइम (Muláim کومل)

MOMIN मोमिन (ع - ص) مومن
ईश्वर वादी (Íshwar vádi ایشور والی)
आस्तिक (Ástik آستیک) धर्म निष्ठ
(Dharm nishthہ) ईमान
والا (Ímán vála ایمان والا)

MAH मह (ف - مذ) مه
مہ کا مستخف دیکھو 'مہ'

MEH मेह (ف - ص) مه

1. श्रेष्ठ (Shreshth) बुजुर्ग
(Buzurg) (بزرگ)
2. महा (Maha) अजीम (Azim)
(عظیم)

MOHABAT महाबत (ع - مث) مہابت

1. आतंक (Ātank) हैबत
(Haibat) (ہیبت)
2. वैभव (Vaibhav) शान
(Shān shaukat) (شان شوکت)

MOHÁJIR मुहाजिर (ع - ص) مہاجر

प्रवासी (Pravási) उत्प्रवासी
(Utpravási) (ات پرواسی) تاریکے वतन
(Tárike vatan) (تاریک وطن)

مہاجرت (ع - مث)

MOHÁJARAT मुहाजरत

प्रवास (Pravás) उत्प्रवास
(Utpravás) (ات پرواس) अपना घर
छोड़ कर दूसरी जगह जाकर बसना (Apna
ghar ohhor kar दूसरी jagah jákar
basna) (اپنا گھر چھوڑ کر دوسری جگہ
جا کر بسنا)

MAHÁRAT महारत (ع - مث) مہارت

1. अभ्यास (Abbhhyás) मश्क
(Mashq) (امہیاس مشق)
2. हस्त कौशल (Hast kaushal) मशकाती
(Mash, sháqi) (کوشل مشاتی)

MAU, HÚM मौहम (ع - ص) موہوم

1. भ्रम मूलक (Bhram mūlak) वहम से पैदा
(Vahm se paida) (وہم سے پیدا)
2. कल्पनिक (Kālpānik) फर्जी
(Farzi) (کالہنک فرضی)
3. मिथ्या (Mith, thya) गैर हकीकी
(Ghair haqīqi) (میتھیا گہر ہکیکی)

MO, AI, YID मुऐद (ع - ص) موید

1. समर्थक (Samarthak) ताईद करने वाला
(Táyid karne vála) (سمرتھک تائید کرنے والا)
2. सहमत (Sahmat) हमराय
(Ham ráe) (سہ مت ہمراہ)
3. पक्षपाती (Pakobh páti) हिमायती
(Himáyati) (پکھپاتی حمایتی)

MAVÍZ मवीज़ (ف - مذ) مویز

शुष्क द्राक्षा (Shushk drákobha) (ملقوی)
(Munaqqa) (دراکھہا)

MAVESHİ मवेशी (ع - مذ) مویشی

पशु (Pashu) चौपाया (Chaupáya)
(चोपाया) (پشو دور)

مویشی خانہ (ع - مذ)

MAVESHİ-KHÁNA मवेशी खाना

पशुवाव रोध (Pash, shwávrodh) (پشو
واو روڈ) पशुनिरोध (Pashu nirodh)
(پشو نیروڈ) रोध शाला (Rodh shála)
(روڈ شالہ) कांजी हौस (Kájji haus)
(گانجی ہوس)

مہتمم (ع - ص)

MOHTAMIM موہتامیم

ویوہتھاپک (Vyavaś, thāpak ویوہتھاپک)

سچالک (Sanchālak سچالک) (یک)

پربندھک (Prabandhak پربندھک) (ن -

تلیم) (Muntazim منتظم)

MAH, JŪR مہجور (ع - ص)

ویوہی (Virahi ویوہی) (ویوہی)

فراقی زدا (Firāq zada فراقی زدا)

MAH, D مہد (ع - مذ)

ہیلولا (Pālana ہیلولا)

گہوارا (Gahvāra گہوارا)

(گہوارا)

MAHDI مہدی (ع - ص)

پشوا (Peshva پشوا) (نیتا)

(پیشوا)

MOHAZ, ZAB مہذب (ع - ص)

شیہ (Sabh, bhya شیہ) (سبھ)

تہیزدار (Tainīz-dār تہیزدار)

(تہیزدار)

سہسکرت (Sanskrit سہسکرت)

پرشکرت (Parishkrit پرشکرت)

سہستہ (Snusta سہستہ)

MEHR مہر (ف - مٹ)

سُری (Sūrya سُری) (روی)

سُراج (Sūraj سُراج) (سورج)

دیا (Daya دیا) (کریا)

کرم (Karam کرم) (دیا)

پریٹی (Priti پریٹی) (پریم)

مہببت (Mahabbat مہببت)

MAH, BIT مہبیت (ع - مذ)

اُترنے کی جگہ (Utarne ki jagah اُترنے کی جگہ)

MAH, TÁB مہتاب (ف - مذ)

مہتاب کا مستشف

1. چاندرا (Chandrama چاندرا)

چاند (Chánd چاند)

2. جیوتسنا (Jyotsana جیوتسنا)

چاندنی (Chándni چاندنی)

MOHTADA موہتدا (ع - ص)

دیہیت (Dīkēhhit دیہیت)

شیکھیت (Shik chhit شیکھیت) (شیکھیت)

جس نے (Jis ne جس نے)

guru ki hidāyat pāyi ho جس نے

گرو کی ہدایت پائی ہو

MEHTAR مہتر (ف - ص)

1. اچ تم (Uch, oh tam اچ تم)

شیشتم (Shreshth tam شیشتم)

بزرگ ترین (Buzurg tarin بزرگ ترین)

(بزرگ ترین)

(۱ - مذ)

2. مل ہارک (Malhārak مل ہارک)

ملاکشی (Malā karshi ملاکشی)

بھنگی (Bhangī بھنگی)

مہتمم بالشان (ع - ص)

MOHTAM-BISH, SHÁN موہتتم بيشان

مہامہت (Mahāmahat مہامہت)

مہتو پورن (Mahattwa pūrṇ مہتو پورن)

عظیم (Azīmush, shán عظیم)

(الشان)

(Paráet (پراست) परा भूत (Parábhút
शिकस्त खुर्दा (Shikast kburda) (پراہوت
شکست خوردن)

MOHLAT मोहलत (ع - مٹ)

1. अवकाश (Avkásh (اورکاش) कुरसत
(Fursat (فرصت)
2. विलंब (Vilamb (ولمب) ताखीर
(Tákhír (تاخیر)
3. आज्ञा (Ág,gya (آگیا) इजाजत
(Ijázat (اجازت)

MOHLIK मोहलिक (ع - ص) مهلك

- घातक (Ghátak (گہ'تک) प्राणांतक
(Pránántak (پرانان'تک) मार डालने
वाला (Már dálno vála (مار دالنے والا)

MAH,LAKE महलका (ع - مذ) مهلكه

- भयस्थान (Bhayasthán (بہیستہان) खतरे की जगह
(Khatre ki jagah (خطرے کی جگہ)

MUHIM मुहम (ع - مٹ) مهم

1. युद्ध (Yud,db (یودھ) जंग (Jang
(جنگ)
2. जटिल समस्या (Jatil samas,yya
(جٹل سمسیا) सख्त मसला (Sakht
mas,ala (سخت مسئلہ)

MEHMÁN मेहमान (ع - مذ) مهمان

- आगंतुक (Ágantuk (आगतक) अतिथि
(Atithi (अतिथी) पाहुन (Páhun (پاهن)
مهمان خانه (ع - مذ)

MEHMÁN KHÁNA मेहमान-खाना

- अतिथि शाला (Atithi shála (अतिथी

MOH,R मुहर (ف - مٹ) مهر

- मुद्रा (Muddra (مدرا) अंकक (Ankak
(انکک) छाप (Chháp (چھاپ)

MEHR-BÁN मेहरबान (ع - ص) مهربان

- दयालु (Dayálu (دپالو) कृपालु (Kripálu
(کریپالو) सदैव (Sadai (سدے) दयावान्
(Daya ván (دپادان)

मेहरबानी (ف - مٹ)

MEHR-BÁNI मेहरबानी

- कृपा (Kripa (کریپا) दया (Daya (دپا)
अनुकंपा (Anu kampa (انوکمپا) करम
(Karam (کرم)

MOHRA मोहरा (ع - مذ) موره

1. कीकस (Kikas (کیکس) गुरिया
(Guriya (گریپا)
2. सर्पमणि (Serp mani (سرپ منی) साँप का मन
(Sánp ka man (سانپ کا من)
3. कपर्दिका (Kaperdika (کپردکا) कौड़ी
(Kauṛi (کڑی)
4. शंबुक (Sham buk (شمبک) संल
(Sankh (سلکھ)
5. शतरंज की गोट (Shatranj ki got
(شطرنج کی گوت)

मोहरा बाज (ع - ص)

MOHRA-BAZ मोहरा बाज

- छली (Chhali (چھلی) वंचक
(Vanchak (ونچک) फरेबी (Farebi
(فریبی)

MAH,ZÚM महजूम (ع - ص) مهزوم

- पराजित (Parájit (پراجت) परास्त

er dono ka kánta jo savárou ki orī
men laga hota hai **कहोरे को और**
दिने का कान्ता जो सवारों की और
(में लगा होता है)

(महन्दीस (ए - मं)

MOHANDIS **मुहन्दीस**

गणितज्ञ (Ganitaggya **गणितीयज्ञ**)
रियासीदां (Riāzi dān **रियासीदान**)

(महोस (अ - मं)

MOHAV,VIS **मुहविष**

रसायन विद् (Rasāyan vid **रसायनविद**)
कीमियागर (Kīmiya gar **कीमियागर**)

MOHAIYA **मुहैया** (ए - मं)

1. एकत्र (Ekattr **इकट्ठा**)
(Ikath,tha **इकत्था**)
2. प्रस्तुत (Prastut **प्रस्तुत**) मौजूद
(Maujūd **मौजूद**)
3. प्राप्त (Prāpt **प्राप्त**) हासिल
(Hāsil **हासिल**)
4. तयार (Tatpar **तयार**) तैयार
(Taiyār **तैयार**)

MAHÍB **महीब** (ए - मं)

भीषण (Bhīshan **भीषण**) भयंकर
(Bhayankar **भयंकर**) दारुण (Dārun
(Dārūn **दारुण**) डरावना (Drāona **डरावना**)
नाक (Haibat nāk **हैबतनाक**)

MAI **मै** (ए - मं)

मदिरा (Madira **मदिरा**) मद्य (Maddya
(Maddya **मद्य**) सुरा (Sura **सुरा**) हाला (Hāla
(Hāla **हाला**) वारुण (Vārunt **वारुण**)

गैस्ट हाउस (Guest house **गैस्ट हाउस**)
(गिहैस्ट हाउस)

(महमानदारी (फ - मं)

MEHMÁN-DÁRI **मेहमान-दारी**

आतिथ्य (Átith,thya **आतिथ्य**)
पूजा (Atithi pūja **आतिथीपूजा**)
मेहमान नवाजी (Mehmán navāzi
(Mehmán navāzi **मेहमाननवाजी**)

(महमाननवाज (फ - मं)

MEHMÁN NAVÁZ **मेहमाननवाज**

आतिथी पूजक (Atithi pūjak **आतिथीपूजक**)
नयाजी (Nriyāji **नयाजी**)
मेहमान की खातिर तवाजो करने वाला
(Mehmán ki khátir tavázo karne vála
(Mehmán ki khátir tavázo karne vála **मेहमानकी खातिर तवाजो करने वाला**)

MOHMAL **मोहमल** (ए - मं)

1. अर्थ हीन (Arth hín **अर्थहीन**)
निरर्थक (Nirarthak **निरर्थक**)
(Be mání **बेमानी**)
(Be mání **बेमानी**)
2. मिथ्या (Mith,thya **मिथ्या**) अनर्गल
(Anargal **अनर्गल**) बेहूदा (Bebúda
(Bebúda **बेहूदा**)

MAH,MÚM **महमूम** (ए - मं)

दुःखित (Dukh,khit **दुःखित**)
क्लेशित (Kleshit **क्लेशित**) शोक ग्रस्त (Shok
(Shok grast **शोकग्रस्त**)
(Ghamgín **गमगिन**)

MAH,MEZ **महमेज** (ए - मं)

घोड़े को एक देने का काँटा जो सवारों
की एकी में लगा होता है (Ghore ko

MEKH میخ (ف - مٹ) مہل
 مہول (Mayúkh) سبک (Sbanku)
 کھونٹا (Khúnta) کھوٹا
 مے خانہ (ف - مذ)

MAI-KHÁNA مای خانا

مدیرالے (Madirálai) مہو
 شالہ (Madhu shála) شالا
 شراب خانا (Sharáb khána) شراب
 خانہ

MAIDÁN میدان (ف - مذ)
 1. چھتر (Chhettr) لंबी चौड़ी
 ہمبار زمین (Lambi chauṛi ham-
 vár zamín) لمبی چوڑی ہموار زمین
 2. یوڈ چھتر (Yud, dh ohbettr) یوڈ
 میدانے جگ (Maidáne jang)
 میدان چلگ
 میدان جنگ (ف - مذ)

MAIDÁNE-JANG میدانے جگ

रण क्षेत्र (Ran chhettr) ران چھتر
 ران بھومی (Ran bhúmi) ران بھومی
 رانگ بھومی (Rang bhúmi) رانگ بھومی
 رانگانگن (Rangánga) رانگانگن
 یوڈھس تھل (Yud, dhasthal) یوڈھس تھل
 یوڈھس بھومی (Yud, dh bhúmi) یوڈھس بھومی
 راناجیر (Ranájir) راناجیر کا
 لڑائی کا (Laíayi ka maidán) لڑائی کا
 میدان

MÍR میر (ف - مذ) میر

1. अधिक्ता (Adh, dhyakchh) ادھیکتا
 سرگروہ (Sargiroh) سرگروہ
 سردار (Sardár) سردار

कदंबिनी (Kadambini) کدم بلی
 شراب (Sharáb) شراب

مے آشام (ف - ص)

MAI-ÁSHÁM—MAYÁSHÁM

مے آشام-مہاشام

मद्यप (Mad, dyap) مدیپ
 रसाशी (Rasáshi) راساشی
 شراب خور (Sharáb khor) شراب خور

MIYÁN میان (ف - مٹ) میان
 1. कौष (Kosh) کوش
 نیام (Niyám)
 2. कटि (Kati) کٹی
 کمر (Kamar)
 (ص)
 3. मध्य (Madh, dhya) مدھیہ
 बीच (Bich) بیچ

مے پرست (ف - ص)

MAI-PARAST مای پرست
 मदिरा भक्त (Madira bhakt) مدیرا
 شراب کا فیدائی (Sharáb ka
 fidáyi) شراب کا فدائی

MAI, YIT ماییت (ع - مٹ) مایت
 शव (Shav) شو
 अर्थी (Arthi) ارثی
 जनार्ण (Janáza) جنازہ

MÍSÁQ میثاق (ع - مذ) میثاق

1. प्रतिष्ठा (Pratiggya) پرتگیا
 कौल- (Qaul qarár) قول قرار
 2. द्रिषता (Driṣhata) دریشا
 मजबूती (Mazbúti) مجبوتی

2. अभि वचन (Abhi vacan ابھی (پر)तिज्ञा (Pratiggya (وچن
वादा (Va,da وعدة)

MAIL गैल (मं - मं) میل

अभि रुचि (Abhi ruchi ابھی (روچی
प्रवृत्ति (Pravritti (پر)روتنی रुज हान
(Ruj,hán (روچکان)

MIL मील (मं - मं) میل

क्रोशक (Krosbak (کروشک अर्ध क्रोश
(Ardh krosb (اردھ (کروش माइल
(Mile (مائل)

MAILÁN गैलान (मं - मं) میلان

अभि रुचि (Abhiruchi ابھی (روچی
रुचि (Ruchi (روچی रुज हान (Ruj.
hán (روچکان)

MAIMANAT मैमनत (मं - मं) میمنت

कल्याण (Kallyán (کلیان गंगल
(Mangal (मंगल बरकत (Barakat
(برکت)

MAIMÚN मैमून (मं - मं) میمون

1. शुभ (Shubh (شبه मांगलिक
(Mángalik (مانگلیک मुबारक
(Mubáarak (مبارک)

2. सफल (Saphal (سهل काम याव
(Kámyáb (کامیاب)

3. वानर (Vánar (وانر कपि (Kapi
(بندر (بندر)

MÍNA मीना (मं - मं) مینا

सुरधानी (Surádhání (سورادھانی
उष्ट्रिका (Ushtrika (اشترکا शराब का
जग (Sharáb ka jug (شراب (جگ)

2. किसी काम में सब से आगे रहने वाला
(Kisí kám men sab se áge rahne

vála کسی کام میں سب سے آگے
(رہنے والا)

MÍRÁS मीरास (मं - मं) میراث

दाय (Dáo (دای रिक्थ (Rikth (ریکث
तरिका (Tarika (تریکه)

MEZ मेज़ (मं - मं) میز

पटल (Patal (پتل टेबिल (Table
(ٹیبل)

MÍZÁN मीज़ान (मं - मं) میزان

1. तुला (Tula (تلا तराज़ (Tarázu
(ترازو)

2. तुलाराशि (Tula ráshi (تلا (داشی
बुजें मीज़ान (Burje mízán (برج
(میزان)

3. योग (Yog (یوگ कई अदों का
जोड़ (Kayi adadon ka jor (کئی
(عددوں का जोड़)

MUYAS,SAR मुयस्सर (मं - मं) میسر

प्राप्त (Prápt (پراپت सुलभ (Sulabh
(سولب उपलब्ध (Uplabdh (اوپلبدھ
हासिल (Hásil (حاصل)

MESH मेश (मं - मं) मेश

मेष (Mesh (मेष भेड़ (Bher (بھیر)

MÍ,ÁD मीआद (मं - मं) میعاد

1. अवधि (Avadhi (اودھی मुहत्त
(Mud,dat (مدت)

pista vaḡhaira سوکھے پھل، بادام (پستہ وغیرہ)

میوہ فروش (ف - ص)

MEVA-FAROSH مےوا فروش

1. فल विक्रेता (Phal vīk,kreta) پھل (وکریٹا) مےوا بےچنے والا (Meva bechne vāla)

2. शाक विक्रेता (Shāk bik,kreta) سبزی بےچنے والا (Sabzi bechne vāla) (شاک، وکریٹا)

MEHMÁN مہمان (ف - مذ) دیکھو 'مہمان'

MÍNÁR مینار (مذ - مع) (مذرب، Udark) ستّام (Istambh) (ملارہ، Manāra) (اس تمبہ)

مینا کاری (ف - مٹ)

MĪNA-KÁRI مینا کاری
आकाचक (Ákáchak) (آکچک) चांदी सोने पर बड़ाऊ काम बनाना (Chāndī sone par jaḡáú kām banāna) چاندی سونے پر جڑاؤ کام بنانا

MEVA مےوا (ف - مذ) میوہ
फल (Phal) (پھل) शुष्क फल (Shushk phal) (ششک پھل) सूखे हुए फल, बादाम पिस्ता बगैरा (Súkhe hue phal, bádām)

ن

ناآزموده کار (ف - ص)

NA-ÁZMÚDA-KÁR نا آزمودہ کار
अनुभव हीन (Anubhav hīn) (انوبھو) अपरिपक्व (Apari pak,kwa) (اھدن) अकुशल (Akushal) (اکشل) अनभ्यस्त (Anabh,bhyast) (انہ) अनाड़ी (Anāḍī) (انازی) ना तजरीबा कार (Na tsjriba kār) (نا تجریبہ کار)

نا آشنا (ف - ص)

NA-ÁSHNA نا آشنا

1. अनभिज्ञ (Anabbhig,gya) (انہبھیگ) अज्ञान (Ag,gyán) (اگیان) अनजान (Anjān) (انجان)

2. अपरिचित (Aparichit) (اپریچٹ) नावाकिक (Na vāqif) (ناواقف) نا اتفاقی (ف - مٹ)

NA-ITTIFÁQI نا إتفاقی

1. अमैत्री (Amaittri) (امیتری) कूलता (Anano kúlata) (انلوکولتا) ना मुआफ़ात (Na muáfaqat) (نا موافقت) फूट (Phút) (فوٹ) 2. शत्रुता (Shattruta) (شتروتا) अदावत (Adávāt) (عداوت)

NA-UMMÍD نا اُمید (ف - ص) इताश (Hatāsh) (هتاش) निराश (Nirāsh) (نیراش) मायूस (Mayūs) (مایوس)

ناپائدار (ف - ص)

NA-PÁIDÁR ना पाहदार

अहद (Adriḥ अدره) भंगुर (Bhangur
अस्थायी (Astḥāyi अस्थायी)
ना मुहकम (Na mohkam ना मुहकम)

NA-PADÍD ना पदीद (फ - व)

1. गुप्त (Gupt गुप्त) लुप्त (Lupt
पोशीदा (Poshída पोशीदा)
2. अगोचर (Agoohar अगोचर) गैर मरई
(Gḥair maryi गैर मरई)

नापसन्द (फ - व)

NA-PASAND ना पसन्द

1. अप्रिय (Appriya अप्रिय) गैर
पसन्दीदा (Gḥair pasandída गैर
पसन्दीदा)
2. अरुचिकर (Aruohikar अरुचिकर)
गैर मरगुब (Gḥair marḡhúb गैर
मरगुब)

नातजर बेकार (फ - व)

NA-TAJRIBA-KÁR ना तजरिबा कार

1. अनुभव हीन (Anubhav hín अनुभव
हीन) अननुबवी (Ananu-
bhavi अननुबवी) दुनिया के कामों
में अनाई (Dunya ke kámon men
aná'ī दुनिया के कामों में अनाई)
2. अनभ्यस्त (Anabh,bhyast अनभ्यस्त)
अकृत हस्त (Akrit hast अकृत हस्त)
किसी फन में अनाई (Kisi fan men
aná'ī किसी फन में अनाई)

NA-AHL ना अहल (फ - व)

1. अयोग्य (Ayoggya अयोग्य) ना काबिल
(Na qábil ना काबिल)
2. अपात्र (Apáttr अपात्र) गैर मुस्तहक
(Gḥair mustahaq गैर मुस्तहक)

नाबाख (फ - व)

NA-BÁLIGH ना बालिग

अवयस्क (Avayask अवयस्क) अप्राप्त
वय (Apprápt vai अप्राप्त वय) कम
उम्र (Kam umr कम उम्र)

NÁBDÁN नाबदान (फ - म)

प्रणालिका (Pranálika प्रणालिका) नाली
(Náli नाली) मोरी (Mori मोरी)

NA-BAKÁR ना बकार (फ - व)

दुष्ट (Dusht दुष्ट) दुराचारी (Durá-
ohári दुराचारी) धूर्त (Dhúrt धूर्त)
बद मआश (Bad maásh बद मआश)

NA-BALAD ना बलद (फ - व)

अपरिचित (Aparichit अपरिचित)
अनभिज्ञ (Anabbig,gya अनभिज्ञ) ना
वाक़िफ (Naváqif ना वाक़िफ)

NA-BÍNA ना बीना (फ - व)

अंध (Andh अंध) नेत्र हीन (Nettr
hín नेत्र हीन) अंधा (Andha अंधा)

NA-PÁK ना पाक (फ - व)

अपवित्र (Apavitr अपवित्र) अशुद्ध
(Ashud,dh अशुद्ध) नजिस (Najis
नजिस)

NA-CHÁQI ناچاکی (ف - مٹ)

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ)
मनोमालिन्य (Manomálin, nya) (منو
ان بن) (An ban) (ان بن)
2. आमय (Amai) (آمے) रोग (Rog)
(रोग) बीमारी (Bimári) (बीमारी)

NA-CHÍZ नाचीज (ف - ص)

- तुच्छ (Tuoh, chh) (توچھ) छुद्र (Chhuddr)
(छुद्र) अकिंचन (Akínchan) (अकिंचन)
नाकारा (Nakára) (नाकार)

NA-HAQ नाहक (ع - ص)

1. अनुचित (Anuchit) (अनुचित) बेजा
(Beja) (बे जा)
2. व्यर्थ (Vyarth) (व्यर्थ) बेकार (Bekár)
(बे कार)
वृथा (Vrittha) (वृथा) बेफायदा (Be
fáida) (बे फाँदे) फुज़ूल (Fuzúl)
(فضول)

ناحق شناس (ع - ص)

NA-HAQ-SHANÁS नाहक शनास

- अकृतज्ञ (Akritaggya) (अकृतज्ञ) एह-
सान फरामोश (Ehsán farámosh)
(احسان فراموش)

NÁKHUDA नाखुदा (ف - مذ)

- कर्ण धार (Karn dhár) (कर्ण धार)
नाविक (Návik) (नाविक) नौ चालक
(Nau ohálak) (नौ चालक) मल्लाह
(Malláh) (ملاح)

ناخدا ترس (ف - ص)

NA-KHUDA-TARS नाखुदा तर्ष

- निष्ठुर (Nishthur) (निष्ठुर) बे रहम

NA-TAMÁM नातम (ع - ص)

1. अपूर्ण (Apurn) (अपूर्ण) नाकिस
(Náqis) (नाकिस)
2. असमाप्त (Asamápt) (असमाप्त)
अधूरा (Adbúra) (अधूरा)

नातوان (ف - ص)

NA-TUVÁN नातुवान

- अशक्त (Ashakt) (अशक्त) निर्बल
(Nirbal) (निर्बल) कमज़ोर (Kamzór)
(कमज़ोर)

NÁSIR नासिर (ع - ص)

- गद्य लेखक (Gad, dya lekhak) (गद्य लेखक)
नसर निगार (Nasr nigár) (नसर निगार)
(نشرنگار)

NA-JÁIZ नाज़ाइज (ع - ص)

1. अनुचित (Anuchit) (अनुचित) नारवा
(Na rava) (नारवा)
2. अवैधानिक (Avaidhánik) (अवैधानिक)
अवैध (Avaidh) (अवैध) खिलाफ़े
क़ानून (Khiláfe qánún) (खिलाफ़े
क़ानून)

NA-CHÁR नाचार (ف - ص)

1. असहाय (Asaháo) (असहाय) निराश्रय
(Nirásh, shrai) (निराश्रय) बे कस
(Be kas) (बे कस)
2. निर्धन (Nirdhan) (निर्धन) दरिद्र
(Daridr) (दरिद्र) मुफ़लिस (Mufis)
(مفلس)
3. अंततः (Antatah) (अंततः) आखिर
कार (Ákhir kár) (अख़िर कार)

ناخوشی (ب - مٹ)

(Be rum (بحر

خدا سے نہ تَرَن والا

NA-KHUSHI ناخوشی

ناخلف (عف - ص)

1. अप्रसन्नता (Apprasan,nata 'اپ

NA-KHALAF ناخلف

(ناراضی) ناراجی (Narázi پُرسن ننا

2. क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop

कुपुत्र (Kuputtr कपूत (Kupút

(غصه) गुस्ता (Ghussa कोप

ना लाईक बेटा (Naláiq beta

3. रोग (Rog रोग) बीमारी (Bimári

نالائق بیٹا)

(بیماری)

NÁKHUN ناخون (ف - مڈ)

NADÁR نادار (ف - ص)

करज (Karaj نكه (Nakh

दीन (Dín دین) दरیدر (Darid,dr

ناخون (Nákhún

کنگال (Kangál

ناخو اندہ (ف - ص)

NADÁN نادان (ف - ص)

NA-KHÁNDA ناخاںدا

1. मूर्ख (Múrkh (مورکھ

1. अनिमंत्रित (Animantrit

(جاهل) (Jáhil

गैर मदद (Ghir mad,ú

2. अनभिज्ञ (Anabhig,gya

2. निरक्षर (Nirakchhar

ना वाक़िफ (Na váqif

पढ़ (An parh

3. शिशु (Sbishu (ششو

NA-KHUSH ناخوش (ف - ص)

बच्चा (Baoh, cha

1. अप्रसन्न (Apprasan n

دادانسته (ف - ص)

रुष्ट (Rusht

NA-DÁNISTA نا دانیستا

(ناراض

अज्ञानतः (Ag,gyanatah

2. कुपित (Kupit

अनजाने (Anján°

(Krud,dh

(Bhúl men

(غصے

3. रुग्ण (Rugn

NA-DÁNI نادانی (ف - مٹ)

(مریض)

1. अज्ञान (Aggyán

(Jahálat

2. मूर्खता (Múrkhata

(Be vaqúfi

ناخوش گوار (ف - ص)

NA-KHUSH-GAVÁR ناخوش گوار

1. अप्रिय (Ap,priya

पसंदीदा (Na pasandída

2. दूषित (Dúshit

(Ma,yúb

NÁDIR نادیر (ع - ص)

1. अद्भुत (Ad,bhut

(Kutil (کٹل) टेढ़ा (Terha

2. असत्य (Asattya (استیه) अयथार्थ (Ayathārth (ایتھارت) गलत (Ghalat (غلط

NÁRÁZ नाराज़ (ع - ف - ص) ناراض

1. अप्रसन्न (Ap,prasan,n (اپ پرسن) नाखुश (Na khush (ناخوش
2. क्रुद्ध (Krud,dh (کرده) गुस्से (Ghus,se (غصه

NÁRÁZI नाराज़ी (ع - ف - م) ناراضی

1. अप्रसन्नता (Apprasan,nata (انپرسناتا) मलिनता (Malinata (ملینتا) ना खुशी (Na khushi (ناخوشی
2. क्रोध (Krodh (کروده) कोप (Kop (کوپ) गुस्सा (Ghussa (غصه

NÁRANJ नारंज (ف - م - ن) نارنج

- नारंग (Nárang (نارنگ) सन्तरा (Santara (سانتره) नारंगी (Nárange (نارنگی

NA-RAVA नारवा (ف - ص) ناروا

1. अनुचित (Anuchit (انوجت) ना मुनासिब (Na munásib (نامناسب
2. अविहित (Avihit (اوهیت) शर्अ में नाजाइज़ (Shar,a me, na jáíz (شرع میں ناجائز
3. अवैध (Avaldh (اویده) कानूनन ना जाइज़ (Qánunan na jáíz (قانوناً ناجائز

NÁZ नाज़ (ف - م - د) ناز

1. गर्व (Garv (ग्रव) फख्र (Fakhr (فخر
2. अभिमान (Abhimán (ابھی مان) गुरुर (Ghurúr (غرور

(Anupam (अनूपम) अजीबो गरीब

(Ajíbo gharíb (عجیب و غریب

2. दुष्प्राप्य (Dush,prápya (دش پراپیة) कमयाब (Kamyáb (کم یاب

نادرست (ف - ص)

NA-DURUST ना दुस्त

1. अशुद्ध (Ashud,dh (اشده) सौर सहीद (Ghair sahlh (غیر صحیح
2. असत्य (Asattya (استیه) गलत (Ghalat (غلط
3. अनुचित (Anuchit (انوجت) ना मुनासिब (Namunásib (نامناسب

NÁDIM नादिम (ع - ص) نام

1. लज्जित (Lajjit (لجیت) शर्मिन्दा (Sharminnda (شرمیده
2. संकुचित (Sankuchit (سنگوچیت) पशेमान (Pashemán (پشیمان

नादिदनी (ف - ص)

NA-DÍDANI नादीदनी

- अदर्शनीय (Adaishaníya (ادارشنیه) जो देखने के काबिल न हो (Jo dekhne ke qábil na ho (جو دیکھنے کے قابل نہ ہو

NÁR नार (ع - م - ث) نار

1. अनल (Anal (انل) अग्नि (Agni (آگ) आग (Ág (آگ
2. नरक (Narak (نرک) दोऊज़ (Dozakh (دوزخ

NA-RÁST नारास्त (ف - ص) ناراست

1. असरल (Asaral (اسرل) कुटिल

(Chharaire badan váli hasína
چھارایرے بدن والی حسینہ)

نازک دماغ (ع - ص)

NAZUK-DIMÁGH نازک دیمگاه

1. कुशाग्र बुद्धि (Kushággr bud, dli
कुशाग्र बुद्धि (Tez aql
तेज एगल (तेज عقل)

2. तीव्र प्रकृति (Tívr prakriti तिव्र
तीव्र प्रकृति (Tez mizáj
तेज मिजाज (तेज مزاج)

نازک کمر (ف - ص)

NÁZUK-KAMAR نازک کمر

कृशोदरी (Krishodari क्षामो-
दरी (Chhámodari चहामोदरी पतली
कमर वाली हसीना (Patli kamar váli
hasína पतली कमर वाली حسینہ)

نازک مزاج (ع - ص)

NÁZUK-MIZÁJ نازک मिजाज

1. तीव्र प्रकृति (Tívr prakriti तिव्र
तीव्र प्रकृति (Chírobirā
चिरोबिरा (चिरोबिरा)

2. कोमल प्रकृति (Komal prakriti
कोमल प्रकृति (Narm
नर्म मिजाज (Narm
mizáj نرم مزاج)

NÁZUKI نازکی (ف - م)

1. कोमलता (Komalata कोमलता
सुकुमारता (Sukumárata सुकुमारता
नजाकत (Nazákat نزاكـت)

2. मृदुलता (Mridulata मृदुलता
नम्रता (Namrata نرمـتا)
(Narmi نرمی)

3. हाव भाव (Háo bháa हावभाव) नाज़ो
अदा (Názo ada نازوادا)

NÁZ BU नाज़ू (म - म)
नव मल्लिका (Nav mallika नवमल्लिका)
नेवाड़ी [फूल] (Novári نهواتی)

NÁZISH नाज़िश (म - म)
गर्व (Garv गर्व) फख्र (Fakhr فخر)
नाज़ (Náz ناز)

NÁZUK नाज़ूक (ف - ص)

1. कोमल (Komal कोमल) मृदुल
(Mridul मृदुल) मुलाहम (Muláim
ملانم)

2. कृश (Krish कृश) क्षाम
(Chháam क्षाम) मुनहनी (Munhani
منحنی)

3. सूक्ष्म (Súkohm सूक्ष्म) लतीफ
(Latíf لطیف)

4. बोदा (Boda बोदा) कमज़ोर (Kamzor
کمزور)

5. गूढ़ (Gúrh गूढ़) दक्कीक (Daqíq
دقیق)

6. जटिल (Jatil जटिल) पेचीदा (Pechida
پچیدہ)

نازک اندام (ف - ص)

NÁZUK-ANDÁM नाज़ूक अन्दाम

1. कुशांग (Krisháng कुशांग)
दुबला पतला (Dubla patla दुबला पतला)

2. क्षामांगना (Chháamángana क्षामांगना)
सुकुमारता (Tanu lata सुकुमारता)
सुकुमारंगना (Sukumárángana सुकुमारंगना)
(Narmi نرمی)

2. अस्वस्थ (As,swasth اس'سوستھ)
अलील (Alil علیل)

نا ساز گار (ف - ص)

NA-SÁZGÁR ना साज़ गार

1. प्रतिकूल (Prati kúl پرتی کول)
مخالف (Mukbálif मुखالیف)

2. अशुभ (Ashubh اشوبھ) मनहूस
(Manhús منھوس)

نا سپاس (ف - ص)

NA-SIPÁS नासिपास

अकृतज्ञ (Akritaggya اکرتگیہ)
नाशुकुरा (Nashukra ناشکرا)

نا سپاسی (ف - مٹ)

NA-SIPÁSI ना सिपासी

अकृतज्ञता (Akritaggyata اکرتگیہتا)
कृतघ्नता (Kritaghnata कर्तगھنتا)
नाशुकुरी (Na shukri ناشکری)

ناستوده (ف - ص)

NA-SITÚDA ना सितूदा

1. अप्रशस्त (Ap,prashast अप्रशस्त)
ना काबिले तारीफ (Na qábile ta,rif
نا قابل تعریف)

2. अधम (Adham अधम) निरक्ष
(Nik,krisht निक्षत) बेहूदा
(Behúda बेहودة)

NÁSIKH नासिख (ع - ص) نسخ

1. लिपिक (Lipik لپک) कतिब
(Kátib کاتب)

2. निरसक (Nirasak निरसक) विलोपक
(Vilopak विलوپक) उत्सादक

3. सूक्ष्मता (Súkshmatā सूक्ष्मता)
लताफत (Latáfat لطافت)

4. उत्तमता (Uttamata اتمتہ)
उम्दगी (Umdagi عمدگی)

NÁZIL नाज़िल (ع - ص) نازل
अवरोही (Avrohi अवروہی) उतरने
वाला (Utarne vála اترنے والا)

NÁZNIN नाज़्नी (ف - مٹ) نازنین

1. सुंदरी (Sundari सुंदरी) हसीना
(Hasína حسینه)

2. नृदुलांगना (Mridulāngna मर्दलान्गना)
सुकुमारंगना (Sukumārāngana
सुकुमार'गना) नाज़ुक अन्दाम (Nazuk
andām نازک اندام)

3. प्रिया (Priya प्रिया) प्रेयसी (Preyasi
माशूका (Mashúqa (پری'سی
معشوقہ)

نازو انداز (ف - مذ)

NÁZO-ANDÁZ नाज़ो अन्दाज़

हाव भाव (Hāobhāo هاو'भाव) नाज़ोअदा
(Názo ada ناز و ادا)

NA-ZEBA ना ज़ेबा (ف - ص) نازیبا

अनुचित (Ahuchit अनुचित)
अशोभनीय (Ashobhanīya اشوبھانیه)
भदा (Bhadde بددا) खराब
(Kharáb خراب)

NA-SÁZ ना साज़ (ف - ص) ना ساز

1. प्रतिकूल (Pratikúl پرتی کول)
ना मुआफ़िक (Na muáfīq ناسوافق)

رہے (Voh zak hm jo hamesha rista rahe
وہ زخم جو ہمیشہ رستا رہے)

NA-SHÁD ناشاد (ف - ص)

अप्रकुल (Appraphull अप'प्रیہل)
अप्रसन्न (Apprasann अप'प्रسن)
उदास (Udás اداس) अफ्सुर्दा
(Afsurda افسردہ)

ناشایستہ (ف - ص)

NA-SHÁISTA नाशाइस्ता

1. अशिष्ट (Ashisht اششت) बेतमीज़
(Be tamíz بے تمیز)
2. अशोभनीय (Ashobhaniya اشوبہنیہ)
ना जेबा (Na zeba نا زہبا)
3. अश्लील (Ashlil اشلیل) फुद्दश
(Fohsh فحش)

NÁSHTA नाश्ता (ف - مذ)

प्रातरशन (Prátarashan پرا'ترشن)
कल्यवर्त (Kallya vart کل'یوارت) जल
पान (Jalpán جل پان) कलेवा
(Kaleva کل'یوا)

ناشدنی (ف - ص)

NA-SHUDANI नाशुदनी

1. असंभव (Asambhav असं'भव) अशक्य
(Ashak,kya اشکیہ) मुहाल (Mohál
محال)
2. अभागा (Abbága اب'ہاگا) शामत का
मारा (Shámat ka mára شامت کا
مارا)

NÁSHIR नाशिर (ع - ص)

1. प्रचारक (Pracharak پرا'چارک)
मुबल्लिश (Muballish مبل'غ)

(Utaádak ا'تسادک) मनसूख करने
वाला (Mansúkh karne vála
منسوخ کرنے والا)

NA-SARA नासरा (ع - ص)

कूट (Kút كوت) मिथ्या (Mith,thya
میتھیا) खोटा (Khóta کھوتا)

NA-SAZA नासज़ा (ف - ص)

1. अनुचित (Anuchit انوچت) बेजा
(Beja بے جا)
2. नीच (Ních نیچ) सिफ़ला (Sifla
سفلہ)

ناسز او ار (ف - ص)

NA-SAZAVÁR नासज़ा वार

1. अनुचित (Anuchit انوچت)
ना मुनासिब (Na munásib نامناسب)
2. अशुभ (Ashubh اشوبھ) ना मुबारक
(Na mubáarak نا مبارک)

NA-SUFTA नासुफ़ता (ف - ص)

1. अनविधा (Anbidha ان'بدھا) जिस में
छेद न हो (Jis men chhed na ho
جس میں چھید نہ ہو)
2. अक्षता (Akchhata اکچھتا) बाकिरा
(Bákira باکرة)

NÁSÚT नासूत (ع - مذ)

मर्त्य लोक (Martya lok مرتیہ لوک)
संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya
دنیا)

NASÚR नासूर (ع - مذ)

नारी (ली) व्रण (Nári (li) vran ناری
वह जल्म जो हमेशा रस्ता

نسیہت کرنے والا (Nasihat karne vāla نصیحت کرنے والا)

NÁSIR ناسیر (ع - ص) ناصر

1. سہایک (Sahāyak سہایک)

مددگار (Madadgār مدد گار)

2. پکچہ پاتی (Pakehbpāti پکچہ پاتی)

ہیماہتی (Himāyati حمایتی)

NÁSIYA ناسیہ (ع - مذ) ناصیہ

لالاٹ (Lalāt لالات) کپال (Kapāl)

ماٹھا (Mátha مانتھا) کپال

ناصر (ع - ص) ناصیہ فرسا

NÁSIYA-FARSA ناسیہا فرسا

ماٹھا رگڑنے والا (Mátha ragaṛne vāla)

ماتھا رگڑنے والا (Mátha ragaṛne vāla)

ٹیک کر سلام کرنے والا (Zamín)

پار ماتھا تک کرسالام کرنے والا (Zamín)

زہن پر ماتھا ٹیک کر سلام کرنے والا (Zamín)

NA-TÁQAT نا طاقت (ع - ص) طاقت

1. آشکت (Ashakt اشکت) نیربل

(Nirbal نیربل) بے زور (Be zor بے زور)

2. آسامرتھ (Asamarth آسامرتھ)

بے مکتدیرت (Be maqdirat بے مکتدیرت)

(مقدور)

ناطقی (ع - مٹ)

NA-TÁQATI نا تاقتی

آشکتی (Ashakti آشکتی) نیربل

(Nirbalata نیربل) کم زوری (Kam zori)

(کم زوری)

NÁTIQ ناتیق (ع - ص) ناطق

1. وکتا (Vakta وکتا) نینادی

2. غوشنا کار (Ghoshana kár گھوشنا کار)

موناڈی کرنے والا (Munádi)

کارنے والا (Munádi)

3. پرکاشک (Prakāshak پرکاشک)

کیتابہ کرنے والا (Kitābeg)

کتابیں شایع کرنے والا (Kitābeg)

کتابیں شایع کرنے والا (Kitābeg)

ناشکر گزار (ع - ص) ناشکر

NA-SHUKR-GUZÁR نا شکر گزاری

اکریتاگیا (Akritaggya اکریتاگیا)

کرت نندک (Kritnindak کرت نندک)

انپ کرت (Anupkrit انپ کرت)

ناشکری (ع - مٹ)

NA-SHUKRI نا شکر

کرتاگنا (Kritaghnata کرتاگنا)

کرت نندا (Kritninda کرت نندا)

اکریتاگیا (Akritaggyata اکریتاگیا)

ناشکیا (ف - ص)

NA-SHIKEBA نا شیکہ

آدھیر (Adhír آدھیر) آشاंत

آشاंत (Ashánt آشاंत) آتور (Átur)

بے صبر (Be sabr بے صبر)

ناصر (ع - ص) ناصر

NA-SABÚR نا سبور

آتور (Átur آتور) اٹکانتھت (Utkanthit)

آدھیر (Adhír آدھیر) آشاंत

بے صبرا (Be sabra بے صبرا)

NÁSEH ناسہ (ع - ص) ناصح

اوپدیشٹا (Updeshta اوپدیشٹا)

شیکھک (Shikohhak شیکھک)

NÁZÚRA ناظوره (ع - مٹ) ناظورہ

1. पुष्प चायिनी (Pushp chāini) پشپ چائینی
मालिनी (Mālini) मालिनी (چالنی)
मालन (Mālan) मालन (मालन)
2. प्रेयसी (Preyasi) प्रेयसी (प्रेयसी)
प्रेमिका (Premika) प्रेमिका (प्रेमिका)
माशूका (Māshūka) माशूका (मशूका)

नाعاقبت اندیش (ع - ف - ص)

NA-ÁQIBAT-ANDESH ना आकित अंदेश

- अपरिणाम शोची (Aparinām shoohi)
अनम शोची (Anaggr shoohi) अनम शोची (अनम शोची)
नतीजा न सोचने वाला (Natija na soohne vála) नतीजा न सोचने वाला (नतीजा न सोचने वाला)

NAGHA नागा (त - मٹ) नागा

- अनुपस्थिति (Anupasthiti) अनुपस्थिति (अनुपस्थिति)
गैर हाज़िरी (Ghair hāziri) गैर हाज़िरी (गैर हाज़िरी)

NÁF नाफ (फ - मٹ) नाफ

- नाभि (Nábhi) नाभि (नाभि)
तंद कूपी (Tund kúpi) तंद कूपी (तंद कूपी)
टंडी (Tundi) टंडी (टंडी)

NÁFIZ नाफिज़ (ع - ص) नाफिज़

- प्रचलित (Prachalit) प्रचलित (प्रचलित)
लागू (Lāgu) लागू (लागू)
राज (Rāj) राज (राज)

NÁFIR नाफिर (ع - ص) नाफिर

- घुणी (Ghriini) घुणी (घुणी)
गिन करने वाला (Ghin karne vála) गिन करने वाला (गिन करने वाला)
नाफर जाम (फ - व) नाफर जाम

NA-FARJÁM ना फरजाम

1. दुष्प्रकृति (Dushprakriti) दुष्प्रकृति (दुष्प्रकृति)

(Ninádi) बोलने वाला (बोलने वाला)
(Bolne vála)

2. युक्ति संगत (Yukti sangat) युक्ति संगत (युक्ति संगत)
मुदलल (Mudal,al) मुदलल (मुदलल)
3. दृढ़ (Drigh) दृढ़ (दृढ़)
मज़बूत (Mazbút) मज़बूत (मज़बूत)

NÁTIQA नातिका (ع - مد) नातिका

- वाणी (Vāni) वाणी (वाणी)
वाक्यशक्ति (Vak,kye shakti) वाक्यशक्ति (वाक्यशक्ति)
गोयाई (Quv,vate goyāyi) गोयाई (गोयाई)

NÁZIR नाज़िर (ع - ص) नाज़िर

1. दर्शक (Darshak) दर्शक (दर्शक)
देखने वाला (Drashta) देखने वाला (देखने वाला)
(Dekhne vála)
2. निरीक्षक (Nirīkshak) निरीक्षक (निरीक्षक)
संरक्षक (Sanrak,ohhak) संरक्षक (संरक्षक)
निगरान (Nigarān) निगरान (निगरान)
3. दीवानी का एक उहदे दार (Divāni ka ek ohde dār) दीवानी का एक उहदे दार (दीवानी का एक उहदे दार)

NÁZIRÍN नाज़िरिन (ع - مذ) नाज़िरिन

- दर्शक गण (Darshak gan) दर्शक गण (दर्शक गण)
देखने वाले (Dekhne vále) देखने वाले (देखने वाले)

NÁZIM नाज़िम (ع - ص) नाज़िम

1. प्रबंधक (Prabandhak) प्रबंधक (प्रबंधक)
व्यवस्थापक (Vyavasthāpak) व्यवस्थापक (व्यवस्थापक)
संयोजक (Sanyojak) संयोजक (संयोजक)
मुंतज़िम (Muntazim) मुंतज़िम (मुंतज़िम)
2. मंत्री (Mantri) मंत्री (मंत्री)
सैक्रेटरी (Secretary) सैक्रेटरी (सैक्रेटरी)

अंड (And) मुश्क नाफा (Mushk náfa) (مشك نافع)

NA-FAHM ना फहम (عف - ص) فاهم

1. अवोध (Abodh) अनभिज्ञ (Anabhig,gya) (ان بوجده) नाममक्त (Na samejha) (ناسمجده)
2. मूर्ख (Múrkha) बेवकूफ (Be va-qúf) (بے وقوف)

NA-QÁBIL नाकाबिल (عف - ص) ناقابل

1. अयोग्य (Ayoggya) अपात्र (Apáttar) ना अहल (Na ahl) (نااهل)
2. अशिक्षित (Ashi'ichhit) (اشكچهت) निरक्षर (Nirak,chhar) (نرکچهر) जाहिल (Jáhi!) (جاهل)

नाक़ाबिल اعتبار (عف - ص)

NA-QÁBILE-ETIBÁR

ना काबिले एतिचार

अविश्वस्त (Avish,shwast) (اوش) अविश्वसनीय (Avish,shwasanaíya) (اوش) मोतबर (Na-motabar) (نامعتبر)

नाक़ाबिल اعتماد (عف - ص)

NA-QÁBILE-ETIMÁD

ना काबिले एतिमाद

दिक्कह 'नाक़ाबिल اعتبار'

नाक़ाबिल برداشت (عف - ص)

NA-QÁBILE-BARDÁSHT

ना काबिले बरदाश्त

दुःसह (Dus,sah) (دس سه) असह्य (Asahya) (اسهيه) असहनीय (Asahaníya)

बद खसलत (Bad khaslat) (پرکړني بد خصلت)

2. अदूर दर्शी (Adúr darshi) (ادوردريشى) कम बी (Kam bīn) (کم بین)

नाफरमान (ف - ص)

NA-FARMÁN ना फरमान

1. अवशा कारी (Avag,gya kári) (اوکيا) हुकम उदूल (Hukm udúl) (حکم عدول)
2. उद्दंड (Ud,dand) (اد،دند) सरकश (Sar kash) (سرکشی)
3. विद्रोही (Vid,drohi) (ود،دروهي) बागी (Bághí) (باغي)

नाफरमानी (ف - م)

NA-FARMÁNI ना फरमानी

1. अवशा (Avaggya) (اوکيا) आशोल्लंघन (Ággyol,langhan) (آکيول لانگهن) हुकम उदूली (Hukm udúlí) (حکم عدولی)
2. उद्दंडता (Ud,dandata) (اد،دندتا) अवहेलना (Avhelana) (اووهيلنا) सरकशी (Sar kasbi) (سرکشي)
3. विद्रोह (Vid,droh) (ود،دروه) बगावत (Bagbávat) (بغاوت)

NÁFE नाफे (ع - ص) नाफे लाभ दायक (Lábh dáyak) (لايه دايك) हितकर (Hitkar) (هت کر) मुफीद (Mufid) (مفيد)

NÁFA नाफा (ف - ع) नाफा मृग नाभि (Mrig nábbi) (مرگ نابهي)

ن ہو سکے (Jo ásáni so na ho sake جو آسانی سے نہ ہو سکے)

برداشت سے باہر (Bardásh se báhar برداشت سے باہر)

نا قابل فہم (عف - ص)

نا قابل بیان (عف - ص)

NA-QÁBILE-FAHM نا کابیلے فہم
آویجی (Avig,geya آویگجیہ) جانا گامی
(Gyánágam,mya گیانانگیمہ) دُربودھ
(Dur bodh دربودھ) جو سمجھ میں نہ آ سکے
(Jo samajh men na á sake جو سمجھ میں نہ آ سکے)

NA-QÁBILE-BAYÁN نا کابیلے بیان
وَرْنَاتِیت (Varnátít ورناتیت) اکثانیہ
(Akethaniya اکتھلیہ) ناگُفتا بہ
(Náguftha beh ناگفتہ بہ)

نا قابل تسخیر (عف - ص)

NA-QÁBILE-TASKHÍR

نا قابل قبول
NA-QÁBILE-QABÚL نا کابیلے کبूल
آگراہیہ (Aggráhya آگراہیہ) آگامیہ
(Agammya آگامیہ) آمانیہ (Aman,nya آمانیہ)
جو کبूल نہ کیا جا سکے (Jo qabúl na kiya ja sake جو قبول نہ کیا جا سکے)

نا کابیلے تاسخیر
آجیہ (Ajeya آجیہ) دُرجیہ (Durjai درجیہ)
جو جیتا نہ جا سکے (Jo jita na ja sake جو جیتانہ جا سکے)

نا قابل تقسیم (عف - ص)

NA-QÁBILE-TAQŚÍM

نا قابل گرفت (عف - ص)
NA-QÁBILE-GIRIFT نا کابیلے گیرفت
دُراہیہ (Dur gráhya درگراہیہ) دُراہیہ
(Durabhig,grah درابھگگراہیہ) دُردھار
(Durdhar دردھار) جو مُشکیل سے پاک
جا سکے (Jo musbkil se pak-ra ja sake جو مشکل سے پاک جا سکے)

نا کابیلے تاقسیم
آویہاجیہ (Avi bhájjya آویہاجیہ) آباہیہ
(Abbhájjya آباہیہ) جو ہٹ نہ سکے
(Jo bant na sake جو ہٹ نہ سکے)

نا قابل حصول (عف - ص)

NA-QÁBILE-HUSÚL نا کابیلے ہوسل
دُشپراپیہ (Dush prá,pya دُشپراپیہ) آپ
پراپیہ (Ap,práppay آپ پراپیہ) جو
میل نہ سکے (Jo mil na sake جو میل نہ سکے)

نا قابل یقین (عف - ص)

نا قابل عمل (عف - ص)

NA-QÁBILE-YAQÍN نا کابیلے یقین
1. آویشواسنیہ (Avish,shwasaniya آویش
شواسنیہ) نا موتابر (Na motabar نا معتبر)

NA-QÁBILE-AMAL نا کابیلے امل
دُشکار (Dush kar دُشکار) آساہیہ
(Asádh,dhya آساہیہ) جو آسانی سے

2. آمانیہ (Amán,nya آمانیہ) نا
ماقبول (Na maqbúl نامقبول)

3. अशुद्ध (Ashud,dh अशुद्ध) गैर सहीद
(Ghair sabih غير صحيح)

4. कूट (Kút कुट) खोटा (Khota
کوٹا)

5. अकर्मण्य (Akarmen,nya अकर्मण्य)
निकम्मा (Nikamma निका)

6. عربي یا فارسی کا وہ لفظ جس کا
آخری حرف الف، واو یا ی ہو

ناقص العقل (ع - ص)

NÁQISUL-AQL नाकिमुल अक्ल

अपरिपक्व मति (Apripak,kwa mati
अपरीपक्व मति) मंद बुद्धि (Mand buddhi
مند بدهی) अपूर्ण धी (Apurn dhi
अपूर्ण देही) कम अक्ल (Kam aql
کم عقل)

NÁQIL नाकिल (ع - ص) ناقل

अनुलेखक (Anu lekhak अनुलेखक)
प्रतिलेखक (Prati lekhak प्रती
लेखक) नक्ल करने वाला (Naql karne
वाला) (नقل کرنے والا)

NÁQÚS नाकूस (ع - مذ) ناقوس

दर (Dar दर) कंबु (Kambu
کمبر) शंख (Shankh शंख) कंबुक (Kambuk
کمبرک) संख (Sankh संख)

NÁQA नाका (ع - مذ) ناقه

उष्ट्रिका (Ushtrika अष्ट्रिका) उष्ट्री
(Ushtri अष्ट्री) ऊँटनी (Úṭni
اوتنی)

नाकारामद (फ - व)

NA-KÁR-ÁMAD ना कार आसद

अनुप युक्त (Anup yukt अनुपयुक्त)

نا قابلیت (عف - مٹ)

NA-QÁBILÍYAT ना काबिलीयत

1. अयोग्यता (Ayog,gyata अयोग्यता)

ना अहिलीयत (Na abliyat नाअहिलीयत)

2. अविद्वत्ता (Avid,dwatta अविद्वत्ता)

जाहिलीयत (Jáhiliyat जाहिलीयत)

NÁQID नाकिद (ع - ص) ناقد

1. आलोचक (Áloohak आलोचक)

समीक्षक Samik,ohhak समीक्षक

तनक्रीद करने वाला (Tanqid karne
वाला) (تنقید کرنے والا)

2. परीक्षक (Parikohhak परीक्षक)

पारखी (Párakhi पारखी) परखने
वाला (Parakhne vála परखने वाला)

NA-QADR नाकद्र (عف - ص) ناقد

दिको 'नाकद्रदान'

ناقدردان عف - ص

NA-QADR DÁN ना कद्र दान

गुणाग्राही (Gunág,gráhi गुणाग्राही)

कद्र न पदचानने वाला (Qadr na pakch-
anne vála कद्र न पदचानने वाला)

NA-QADRI नाकद्री (عف - مٹ) ناقدری

तिरस्कार (Tiraskár तिरस्कार) अपमान

(Apmán अपमान) अनादर (Anádar

بے عزتی (Be izzati बेइज्जती) (अनादर)

NÁQIS नाकिस (ع - ص) ناقص

1. अपूर्ण (Apurn अपूर्ण) नामुकमल

(Na mukam,mal ना मकमल)

2. दूषित (Dúshit दूषित) फासिद

(Fásid फासिद)

2. अविवहिता (Avivábita اورا هتا)
 गैर मनकूहा (Ghair mankúha
 غير منكهو)

ناکردنی (ف - ص)

NA-KARDANI नाकर्दनी

1. अकरणीय (Akaraniya अكرنیه)
 जिस का करना अच्छा न हो (Jis ka
 karna ach,cha na ho جس کا کرنا نه هو)
 (اجها نه هو)

2. दुष्कर्म (Dush karm دھش کرم) पाप
 (Páp پاپ)

NA-GÁH ना गह (ف - ص) ناگاه
 सहसा (Sahaza سهسا) अकस्मात्
 (Aksmát اکسمات) अचानक (Achá-
 nak اچانک)

NA-GUZÍR ना गुज़िर (ف - ص) ناگزیر

1. अनिवार्य (Anivárya انواریه)
 लाज़िमी (Lázimi لازمی)

2. आवश्यक (Avashshyak आवशियك)
 ज़रूरी (Zurúri ضروری)

3. निश्चित (Nishchit निश्चित)
 यकीनी (Yaqíni یقینی)

ناگفتنی (ف - ص)

NA-GUFTANI नागुफ्तनी

अकथनीय (Akathaniya अکتھنیہ)
 अवक्तव्य (Avaktav, vya अवکتویہ)
 जिस का कहना मुनासिब नहो (Jis ka
 kahna munásib na ho جس کا کہنا نه هو)
 (ملائعنه نه هو)

असार्थक (Asárbhak असارتهك) बेकार
 (Be kár بهكار)

NA-KÁRA नाकारा (फ - ص) ناكاره

1. अयोग्य (Ayog,gya ایوگه) ना
 काबिल (Na qábil نا قابل)

2. अकर्मण्य (Akarmannya अکرمئیه) ना
 निकम्मा (Nikamma نیکما)

3. व्यर्थ (Vyarth ویرته) फ़ुज़ूल
 (Fuzúl فضول)

NA-KÁM नाकाम (फ - ص) نا کام

असफल (Asaphal اسپهل) विफल
 (Viphal وپهل) ना काम याव (Na kám-
 yáb نا کامیاب)

NA-KÁMI नाकामी (फ - م) نا کامی

विफलता (Viphalata وپهلوتا) असफलता
 (Asaphalata اسپهلوتا) नाकाम याबी
 (Na kám yábi نا کامیابی)

نا کامیاب (ع - ص)

NA-KÁMYÁB नाकामयाव

1. असफल मनोरथ (Asaphal manorath
 اسپهل منورته) नाकाम (Na kám
 ना کام)

2. अनुत्तीर्ण (Anut,tírn انت،تیرن) फ़ेल
 (Fail فیل)

نا کتخدا (ف - ص)

NA-KAT KHUDA ना कतखुदा

1. अविवहित (Aviváhit अवواھت) गैर मनकूह
 (Ghair mankúh غير منكهو)
 (ملکوه)

NÁLISHI نالیشی (ف - ص) نالشی
 وادی (Vádi وادی) अभियोगी (Abhi yogi
 (अभियोगी) नालिश करने वाला (Nálish
 karne vála نالیش کرنے والا)

NÁLA नाला (ف - مذ) ناله

1. आर्तनाद (Árt nād आرت نال) क्रयाद
 (Faryád فریاد)
2. चीत्कार (Chít kár چیٹ کار) चीख
 (Chíkھ چیخ)

NÁM नाम (ف - مذ) نام

1. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya
 (Ákb,khya آنکھا) आख्या (Ákb,khya
 इस्म (Ism اسم))
2. यश (yash यश) कीर्ति (Kírti
 (Nám vari नाम वरी) (कीर्ती
 (Nám vari नाम वरी))
3. खाति (Khyáti कھیاتی) शहरत
 (Shohrat شهرت)

نام آور (ف - ص)

NÁM-ÁVAR (NÁMÁVAR)

नाम आवर (नामावर)

1. यशस्वी (Yashas,swi यशसः) कीर्ति वान्
 (Kírti vān कीर्ती वान) बा फैज (Ba faiz
 (Sukh,khyát सुख, कھیआत) सुप्रसिद्ध
 (Sup,prasad,sh सुप्रसिद्ध) मारुफो मशहूर
 (Ma,rúfo rash,búr (معروف و مشهور)

نامانوس (ف - ص)

NA-MÁNÚS नामानूस

जो हिला न हो (Jo hila na ho)

NA-GAVÁR नागवार (ف - ص) ناگوار

1. अप्रिय (Appriya अप्रिय) अरुचिकर
 (Aruchikar ارچی کر) ना पसंद
 (Na pasand نا پسند)
2. निस्वाद (Nis,swád نيس سواد) बे
 मज़ा (Bb maza بے مزہ)

NÁGAHÁ N नागहां (ف - ص) ناگهان
 सहसा (Sahasa سهسا) अनायास (An-
 áyás انایاس) आपाततः (Ápátatah
 (Achának اچانک) अचानक (Ápátatah

NÁLÁN नालां (ف - ص) نالان
 रुदित (Rudit ردت) रोता हुआ
 (Rota hua روتا ہوا)

NA-LÁIQ ना लाइक (ف - ص) نالایق

1. अयोग्य (Ayog,gya अयोग्य) ना
 काबिल (Na qábil ناقابل)
2. अधम (Adham अधम) नीच (Ních
 (Kamína कमیلا) कमीना (Kamína
 (Anuchit अनुचित) नाज़ेबा
 (Na zeba نازبہا)
3. अनुचित (Anuchit अनुचित) नाज़ेबा
 (Na zeba نازبہا)
4. असभ्य (Asabh, bhya असभ्य)
 अशिष्ट (Ashisht اششت) उजड़
 (Ujad,د اجد)
5. उद्द (Ud,dand उद्द) सरकश
 (Sarkash سرکش)

NÁLISH नालिश (ف - ص) نالیش
 वाद (Vád واد) व्यवहार (Vyavhár
 (Abhiyog अभियोग) (Abhiyog
 दावा (Dáva دعوی)

نامراد (عف - ص)

جو सिधा न हो (Jo sidha na ho)
(جو سدها نه هو)

NA-MURÁD ना मुराद

असफल (Asaphal) विफल
मनोरथ (Viphal manorath) विफल
अप्राप्त काम (Ap,prápt kám) (اپ پراپت کام)
ना काम (Na kám) (نا کام)

نامبارك (عف - ص)

NA-MUBÁRAK ना मुबारक

अशुभ (Ashubh) अमंगलिक
(Amángalik) (امانگ، کلاک) मनहूस
(Manhús) (منهكوس)

نامربوط (عف - ص)

NA-MARBÚT ना मरबूत

1. असंबद्ध (Asam bad,dh) (اسم بده)
बे सिलसिला (Be silsila) (بے سلسلہ)
2. अप्रासंगिक (Apprásangik) (اپ پراسانگیک)
गैर मुतअल्लिक (Ghair muta,alliq) (غیر متعلق)

نامتناهی (عف - ص)

NA-MUTANÁHI ना मुतनाही

असीम (Asím) अपार (Apár)
बे निहायत (Be niháyat) (بے نہایت)

نامحذود (عف - ص)

NA-MAHDÚD ना महदूद

अपरिमित (Aparimit) असीम
(Asím) अपरिमेय (Aparimeya)
(अप्रीमیه) अपार (Apár) हद से
ज़ियादा (Had se ziyáda) (حد سے زیادہ)

نامحرم (عف - ص)

NA-MAHRAM ना मह्रम

1. अपरिचित (Aparichit) (اپریچیت)
ना वाक़िफ (Na váqif) (نا واقف)
2. अस्वजन (As,swajan) (اس،سوچن)
बेगाना (Begána) (بیگانہ)

NA-MARD ना मर्द (फ - ص)

I. नपुंसक (Napünsak) (نپین سک)
क्लीब (Klib) (کلیب) हीजड़ा
(Hijra) (هيجڑا)
2. भीरु (Bhíru) (بیرو) कायर (Káyar)
डर पोका (Dar pok) (ڈر پوک)

نامرغوب (عف - ص)

NA-MARGHÚB ना मरग़ूब

अरुचिकर (Aruchikar) (ارچی کر)
नापसंदीदा (Na pasandída) (ناپسندیده)

NÁM DÁR नाम दार (फ - ص)

1. यशवान् (Yashván) (یش وان)
नामवर (Nám var) (نام ور)
2. प्रसिद्ध (Prasid,dh) (پرسیده) मशहूर
(مشهور) (مشهور)

نامناسیب (Na munásib نامناسب)

2. آشیشٹ (Ashisht اشیشٹ) بد تमीز
(Bad tamíz بدتمیز)

3. اتارک संगत (Atark sangat اترک
سلکت) اقل کے खिलाف (Aql ke
khiláf عقل کے خلاف)

نامعلوم (ع - ص)

NA-MA, LŪM نا ما (अ)लूम

अज्ञात (Aggyát اگیات) अविदित
(Avidit اودیت) गैर ज़ाहिर (Ghair
záhir غیڑظاہر)

ناملا تم (ع - ص)

NA-MULÁIM ना मुलाइम

1. कठोर (Kathor कठोर) कड़ा (Kara
सख्त (Sakht سخت) (को)

2. अश्लील (Ashlil अश्लील) फुहश
(Fohsh فحش)

ناممكن (ع - ص)

NA-MUMKIN ना मुम्किन

असंभव (Asambhav असंभव) अशक्य
(Ashak, kya اشكیه) मुहाल (Muhál
محال)

نامناسب (ع - ص)

NA-MUNÁSIB ना मुनासिब

1. अनुचित (Anuchit अनुचित) ना
मौजू (Na maujū ना मौजू)

2. अयुक्त (Ayukt अयुक्त) असंगत
(Asangat असंगत) ना साकूल
(Na ma, qu नामकूल)

نام زد (ف - ص) NAM-ZAD नाम ज़द

नाम निर्दिष्ट (Nám nirdisht نام نیردیشٹ)

मनोनीत (Manonit मनोनیت) किसी
काम या चुनाव के लिए मुकर्र किया
हुआ आदमी (Kisi kám ya chunáo ke

liye muqarrar kiya hua ádami کسی
کام یا چناؤ کے لیے مقرّر کیا ہوا
آدمی)

نامزدگی (ف - م)

NÁM -ZADAGI نام ج़دگی

نامनिर्देशन (Nám nirdeshan نام

نیردیشن) मनो नयन (Mano nayan

मनो नयन) चुनाव या किसी खास काम

के लिए किसी के नाम का तकर्रर

(Chunáo yá kisi khás kám ke liye

kisi ke nám ka taqarrur چناؤ یا

کسی خاص کام کے لیے کسی کے

نام کا تقرّر)

نامساعد (ع - ص)

NA-MUSÁID ना मुसाइद

अननुकूल (Ananokúl अननुकूल)

प्रति कूल (Prati kúl प्रति कूल)

ना साज़गार (Na sázgár ना साज़गार)

ناممتبر (ع - ص)

NA-MOTABAR ना मोतबर

अविश्वस्त (Avish, shvast अवیشوہست)

विश्वासपात्र (Vish, shwásápátr विश्वासपात्र)

ना काबिले एतबार (Na qabille atibar نا کاہیلے ایتبار)

نامکول (ع - ص)

NA-MA, QUL ना मा (अ)कूल

1. अनुचित (Anuchit अनुचित)

2. अनुचित (Anuchit انوچیت) ना
मुनासिब (Na munásib نامناسیب)

3. असंतुलित (Asantulit اسن تلت) ना
सुतवाजिन (Namutavāzin نا
مستوازن)

4. छंदो भग्न (Chhando bhagn چهلندو
بھگ्न) वह शेर जिस में सक्ता हो
(Voh sher jis men sakta ho ولا شعر
جس میں سکتا ہو)

NÁMÚS नामूस (ع - مٹ) ناموس

1. सतीत्व (Satitwa ستیتو) इसमत
(Iamat عصمت)

2. लजा (Lajja लजा) शर्म (Sharm
لاج (Láj شرم)

3. अमीरों या बुजुर्गों की औरतें (Amíron
ya buzurgon ki auraten امیروں یا
بزرگوں کی عورتیں)

NÁMA नामा (ف - مذ) نامہ

1. पत्र (Pattr पत्र) चिठी (Chiththi
چٹھی) पाती (Páti پاتی) खत
(Khat خط)

2. कोई खास पत्र जैसे 'रह्न नामा'
(Koyi khás pattr jaise 'rahn náma'
کوئی خاص پتر جیسے 'رہن
نامہ')

NÁMA-BAR नामाबर (ف - ص) نامہ بر

पत्र वाहक (Pattr váhak पत्रवाहक)
चिठी रसां (Chiththi rasán चिठी
رساں) डाकिया (Dákiya ڈاکیہ)

نامنظور (عف - ص)

NA-MANZÚR नामन्ज़ूर

अस्वीकृत (Aswikrit असुवीकृत)

अनंगीकृत (Anangi krit अलङ्गीकृत)

जो रद कर दिया गया हो (Jo rad kar
diya gaya ho जो रद कर दिया गया हो)

ناموافق (عف - ص)

NA-MUÁFIQ नामुआफ़िक

अननुकूल (Anano kúl اندوکول)

प्रतिकूल (Prati kúl پرتی کول)

मुखालिफ (Mukhálit مخالف)

ناموافقت (ع - مٹ)

NA-MUÁFQAT नामुआफ़क़त

1. अननुकूलता (Ananokúlata اننو

پرتی) प्रतिकूलता (Prati kúlata

مுகھالफत) मुखालफत (Mukhálafat

مخالفت)

2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منسیہ)

मनो मालिन्य (Mano málín,nya

ان بن) अनबन (Anban अनबन)

NÁM-VAR नामवर (ف - ص) نامور

1. यशवान् (Yash ván یش وان)

नामावर (Námávar نام آور)

2. सुख्यात (Sukh, khyát سکھیات)

मशहूर (Mash, húr مشهور)

ناموزون (عک - ص)

NA-MAUZÚN नामौज़ूँ

1. अयुक्त (Ayukt ایکت) असंगत

(Asangat असंगत) ना मबूत

(Na marbút نامربوط)

NÁN نان (ف - مٹ) نان
 رोटिका (Rotika) रोटि (Roti
 (रोटी)

ناخواه (ف - مٹ)

NÁNKHÁH नानखाह
 यवानिका (Yavánika) यमानिका
 (Yamánika) अजवाइन
 (Ajváiin) (اجوائن)

ناخورش (ف - مٹ)

NÁN-KHURISH नान खुरिश
 सालन (Sálan) वह चीज़ जिस के
 साथ रोटि खाई जाए (Voh chíz jis ke
 sáth roti kháyi jáo) (وہ چیز جس کے
 ساتھ روٹی کھائی جائے)

نا واجب (ف - ص)

NA-VÁJIB ना वाजिव
 अनुचित (Anuchit) (انوحیت) ना मुनासिब
 (Na munásib) (نا مناسب)

ناواقف (ف - ص)

NA-VÁQIF ना वाकिफ
 1. अपरिचित (Aparichit) (اپریت)
 अजनबी (Ajnabi) (اجنبی)
 2. अनभिज्ञ (Anabhiggya) (انہیکہ)
 अनाड़ी (Anáři) (اناری)

3. अनुभव हीन (Anubhav hín
 (انوبوهین) ना तजरीबा कार
 (Na tajriba kár) (نا تجربہ کار)

NA-VAQT ना वक़्त (ف - ص) नाوقت
 कुसमय (Kusamai) असमय
 (Asamai) बे मौका (Be mauqa
 (بے موقعہ)

नामहذب (ف - ص)

NA-MUHAZ,ZAB ना मुहजज़ब

1. असभ्य (Asabb,bhya) (اسبہ)
 अशिष्ट (Ashisht) (اسادھو)
 (Be tamiz) (اششت)
 (بے تمیز)

2. उद्दंड (Ud,dand) (اددند)
 (Ujad,d) (اجد)

نامہربان (ف - ص)

NA-MERBÁN ना मेहवान
 अदय (Adai) (ادے) अकरुण (Akarun
 (بے رحم) (Be rahm) (اکرن)

نامہ نگار (ف - ص)

NÁMA-NIGÁR नामा निगार
 संवाद कार (Samvád kár) (سمواد کار)
 संवाद दाता (Samvád dáta) (سمواد دانا)
 कारेस पोंडेंट (Correspondent) (کارس
 پوندیلٹ)

NÁMI नामी (ف - ص)

1. प्रसिद्ध (Prasid,dh) (پرسدھ)
 ख्याति (Khyáti prapt) (کھیاती)
 प्राप्त (Khyáti prapt) (پراپت)
 2. यशवान् (yash ván) (یہش وان)
 नाम वर (Nám var) (نام وور)

NÁMIYA नामिया (ع - مٹ)

विकास शक्ति (Vikás shakti) (وکاس
 शक्ति) (Vrid,dhi shakti) (वृद्धि शक्ति)
 (وردهی شکتی) बढ़ने की कुव्वत
 (Barhne ki quv,vat) (بڑھنے کی قوت)

2. सहायक (Saháyak) (سہایک) असिस्टेंट
(Assistant) (اسسٹینٹ)

NÁIM नाइम (نایم - ع - ص)

1. स्वापक (Swápak) (سواپک) सोने
वाला (Sone wála) (سونے والا)

2. स्वप्त (Swapt) (سوپت) सोया हुआ
(Soya hua) (سویا ہوا)

NABÁT नबात (نباٹ - ع - مٹ)

1. वनस्पति (Vanaspati) (ونسپتی) घास
(Ghás) (گھاس)

(ف - مٹ)

2. खंड शर्करा (Khand sharkara) (مصری میسری)
मिखी (Misri) (میکھی)
कंद (Qand) (قند)

NABÁTÁT नबातात (نباٹات - ع - مٹ)

उद्भिज (Udbbij) (ادبج) वनस्पति
(Vanaspati) (ونسپتی) घास पात
(Ghás pát) (گھاس पात)

NAB,BÁZ नबाज़ (नबाज़ - ع - ص)

नाडी वेत्ता (Nádi vetta) (नाडी वेत्ता)
नबाज़ का माहिर (Nabz ka mábir) (نباض کا ماہر)

NABARD नबर्द (नबर्द - ع - मٹ)

युद्ध (Ud,dh) (युद्ध) संग्राम (Sangráam)
(जंग) (जंग)

नबर्द आज़मा (नबर्द आज़मा)

NABARD-ÁZMA नबर्द आज़मा

युद्धानुभवो (Yud.dhánubhavi) (युद्धानुभवो)
युद्ध कुशल (Yud,dh kushal) (युद्ध कुशल)
जिसे लड़ाई का पूरा तज-
रिबा हो (Jise laráyi ka púra tajriba)
हो (जैसे लڑائی کا پورا تجربہ ہو)

NÁVAK नावक (नावक - ف - مذ)

1. बाण (Bán) (بان) शर (Shar) (شر)
विशिख (Vishikh) (وشیخ) तीर (Tír) (تیر)

2. एक प्रकार का छोटा तीर (Ek prakár
ka ohota tír) (ایک پرکار کا چھوٹا تیر)

ناهموار (ف - ص)

NA-HAMVÁR ना हम वार

1. असम (Asam) (اسم) असम तल
(Asam tal) (اسم तल) जो चौरस न हो
(Jo chauras na ho) (جو چورس نہ ہو)

2. असभ्य (Asabh,bhyya) (اسبہیہ)
ना लाइक (Na láiq) (نا لائق)

ناهنجار (ف - ص)

NÁ-HANJÁR ना हंजार

1. दुश्चरित्र (Dush charittr) (دش چترتر)
बद चलन (Bad chalan) (بدچلن)
2. नीच (Níoh) (نیچ) खल (Khal) (कल)
कमीना (Kamína) (کمیله)

NÁHÍD नाहीद (नाहीद - ع - مٹ)

शुक्र ग्रह (Shukkr grah) (شکرگراہ) जोहरा
(Zohra) (زہرا)

NÁ-YÁB ना याब (ना याब - ع - ص)

अप्राप्य (Appráppya) (اپ پراپیہ)
अलभ्य (Alabh,bhya) (الہبیہ) जिस का
मिलना मुमकिन न हो (Jis ka milna
mumkin na ho) (جس کا ملنا ممکن
نہ ہو)

NÁIB नाइब (नाइब - ع - ص)

1. प्रतिनिधि (Prati nidhi) (پرتی ندھی)
(نمایندہ) (Numáinda)

3. फल (Phal फल) समर (Samer
(ثمر)

4. अंतिम (Antim अन्तिम) अखीर
(Akhīr اخير)

5. प्रति फल (Prati phal प्रतिफल)
बदला (Badla बदله)

NISÁR निसार (न - स)
बलि (Bali बली) न्योछावर (Nyochhāvar
(صدقه Sadqah صدقة)

NAS,SÁR नस्सार (न - स)
गद्य लेखक (Gad,dya lekhak گدیہ
(Nasr nigār ناسر نیکار)

NASR नसर (न - स)
गद्य (Gad,dya گدیہ) इबारत (Ibārat
(Jo 'nazm' na जो 'नज़म' न हो
ho جو 'نظم' نہ ہو)

नर नगर (न - स)

NASR-NIGAR नसर निगार
गद्य लेखक (Gad,dya lekhak گدیہ
(Nasr ke lekh likhne vála नसर के
(ليکھ لکھنے والا)

NAJABAT नजाबत (न - स)

1. कुलीनता (Kulīnata کولیلتا)

शराफत (Sharāfat شرافت)

2. श्रेष्ठता (Sbreshthata شریعتیتا)

बुजुर्गी (Buzurgi بزرگی)

NAJAT नजात (न - स)

1. मुक्ति (Mukti मुक्ती) मोक्ष (Mokohh

NABZ

नाडी (Nādi نادی)

नवन्न वाली रग (Nāri نازي)

दाली रग (Dāli دالی)

NABI

नबी

نبی (ع)

1. संदेश वाहक (Sanā sh vāhak

Qásid کاسید / سندیس / واهک
(Qásid قاصد)

2. अवतार (Avatār اوتار) ईश दूत

(Īshdūt ایزه دوت)

3. नेता (Neta नेता) लीडर (Leader

(ليڈر)

NABID

नबीद

نبیلہ (ف - م)

دیکھو 'नबीद'

NABIZ

नबीज

نبیذ (ع - م)

मदिरा (Madira مدیرا) मद्य (Mad,dya

(شراب Sharāb شراب) मदीह

NABÍRA

नबीरा

نبیره (ف - م)

दुहिता पुत्र (Duhita puttr دوهتا پتر)

बेटा का बेटा (Beti ka beta بیٹی کا)

नवासा (Navāsa نواسہ)

NABÍSA

नबीसा

نبیسه (ف - م)

पुत्रात्मज (Puttrātmej پوتراتمیج) पोता

(Pota پوتا)

NATÍJA

नतीजा

نتیجہ (ع - م)

1. परिणाम (Parínám پیری نام) अंजाम

(Anjām انجام)

2. प्राप्ति (Prāpti پراپتی) हुसूल

(Humūl حصول)

نجم الثاقب (ع - مذ)

NJMUS, SAQIB نجم ساقیب

उल्का (Ulka) टूटने वाला तारा
(Tútne vála tára) (توتنے والا تارہ)

NUJÚM نجوم (ع - مذ)

1. उडुगण (Udugan) तारा समूह
(Tára samúh) (तारा समूह)
(Sítáre) (ستارے)

2. ज्योतिष (Jyotish) इल्मे
नजूम (Ilme nujúm) (علم نجوم)

NUJÚMI نجومی (ع - ص)

ज्योतिषी (Jyotishi) ज्योति-
र्विद (Jyotirvid) ज्योतिशी
(Jotishi) (جوتشی)

NAJÍB نجیب (ع - ص)

1. कुलीन (Kulín) शरीफ
(Sharíf) (شریف)

2. श्रेष्ठ (Shreshth) बुजुर्ग
(Buzurg) (بزرگ)

NUHÁS नुहास (ع - مذ)

ताम्र (Támr) तांबा (Tánba)

NAHÁFAT नहाफत (ع - م)

1. दुर्बलता (Durbalata) कम
जोरी (Kamzori) (کمزوری)

2. क्षीयता (Chínatá) कृशा-
गता (Krihangatá) (کریهانگاتا)
लाहरी (Lághari) (لاہری)

NAHS नहस (ع - ص)

अशुभ (Ashubh) अमंगल

(सदगति) (Sadgati) (सदगति)

बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti)

उन्मुक्ति (Unmukti) (بلدھن مکتی)

छुटकारा (Chhut-

kára) (چھٹکارا)

गुलू खलासी (Gulu

khalási) (گلولو خلاسی)

NAJJÁR नज्जार (ع - مذ)

सूत्र धार (Sútt dhár) (سوٹر دھار)

शिल्पी (Káshth shilpi) (کاشتہ شلپی)

तक्षक (Takohhak) (تکچھک)

वर्धकि (Vardhaki) (وردھکی)

बढ़ई (Barhayi) (برہائی)

NAJASAT नजासत (ع - م)

1. अपवित्रता (Apavitrata) (اپوترتا)

गंदगी (Gandagi) (گندگی)

2. मल (Mal) (مل)

विष्टा (Vishttha) (وشتہا)

गू (Gu) (گو)

3. मलिनता (Malinata) (ملینتا)

मैलापन (Maila pan) (میلاپن)

NAJI(A)S नजि (ज) स (ع - ص)

1. अपवित्र (Apavitr) (اپوتر)

अशुचि (Ashuchi) (اشوچی)

नापक (Nápák) (ناپاک)

2. मलिन (Malin) (ملین)

मैला (Maila) (میلہ)

गंदा (Genda) (گندہ)

NAJM نجم (ع - مذ)

उडु (Udu) (اڈو)

तारक (Tarak) (تارک)

तारा (Tára) (تارہ)

NAKH, KHÁS नख्खास (ع - مذ) نخاس

1. मवेशियों का बाज़ार (Maveshiyon ka bázár) مویشیوں کا بازار
2. घोड़ों का बाज़ार (Ghoron ka bázár) گھوڑوں کا بازار

NAKHCHÍR नखचीर (ف - مذ) نخچیر

1. मृगया (Mrigaya) शिकार (Shikár) شکار
2. शिकार किया हुआ जानवर (Shikár kiya hua jánvar) شکار کیا ہوا جانور

NUKHUST नखुस्त (ف - ص) نخست

- प्रथम (Pratham) पहला (Pahla) پہلا

NAKHL नखल (ع - مذ) نخل

1. खजूर का पेड़ (Khajúr ka per) کھجور کا پتہ
2. विटप (Vitap) ढ्रम (Drum) (Per) पेड़ (Per) درم

نخلستان (عف - مذ)

NAKHLISTÁN नखलिस्तान

- मरुद्वीप (Marud.dwíp) مرودویپ
 मरु स्वर्ग (Marus,swarg) مرعس،سورگ
 वह सरसब्ज जगह जो रेगिस्तान के बीच में हो (Voh sarsabz jagah jo registán ke bích men ho) وہ سر سبز جگہ جو (ریگستان کے بیچ میں ہو)

NIKHVAT निखवत (ع - مث) نخوت

- अहंकार (Ahankár) अभिमान (Abhimán) गुरुर (Ghurúr) گورور

(Amangal) अनिष्ट (Anisht) (Amangal) अनिष्ट (Anisht) (Manbús) मनहूस (Manbús) منکوس

NAH,L नहल (ع - مث) نحل

- मधु मक्षिका (Madhu makehhika) مدھ مکھیکا
 मध्वक (Madh,dbwak) مدھوک
 शहद की मखली (Shahd ki makh,khi) شهد کی مکھی

NAH,V नहव (ع - مذ) نحو

1. वत् (Vat) तुल्य (Tullya) (Mial) मिثل
2. व्याकरण की एक शाखा (Vyákaran ki ek shákha) ویاکرن کی ایک شاخہ

وہ علم جس میں لفظوں اور جملوں کا باہمی تعلق اور ان کی ترکیب کا بیان ہوتا ہے

NUHÚSAT नहुसत (ع - مث) نجوست

1. अमंगल (Amangal) (Anisht) अनिष्ट (Manbús pan) मनहूस पन (Manbús pan) منکوس پن
2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (Durdaiiv) दुर्दैव (Bad qismati) بدقسمتی

NAHÍF नहीफ (ع - ص) نحيف

1. क्षीण (Chhín) क्षाम (Chhám) (Láahar) लागर (لاغر)
2. दुर्बल (Durba¹) (Dubla) कमज़ोर (Kamzor) کمزور

NADÍM नदीम (न - द - म)
 सखा (Sakha) मित्र (Mitr)
 दोस्त (Dost)

NAZR नज़र (न - र - म)
 1. उपहार (Up, háar) उपायन
 (Upáyan) सौगात (Saug hát
 (सुगात)
 2. चढ़ावा (Chaháva) मन्नत
 (Mannat)

NAZRÁNAN नज़राना (न - र - न)
 उपहार (Up, háar) भेंट (Bhent
 (तेहफ़ा) तोहफ़ा (Tohfa)

NAZÍR नज़ीर (न - र - म)
 1. त्रासक (Trásak) डराने
 वाला (Daráne vála)
 2. पैगम्बर साहिब का एक नाम (Paigh-
 ambar sáhib ka ek nám
 (साहब का एक नाम)

NAR नर (न - र - म)
 1. पुरुष प्राणी (Purush práni)
 (मदा का उलटा) मादा का उलटा (Máda ka
 ulta)
 2. पुरुष (Purush) मर्द (Mard
 (मर्द)

NIRKH निरख (न - र - ख)
 अर्घ (Arg) भाव (Bháo)
 दर (Dar) रेट (Rate)

निरख नाम (न - र - ख)

NIRKH-NÁMA निरख नामा
 मूल्य सूची (Múliya sūchi)

NAKHUD नखुद (न - ख - द)
 चणक (Chanak) चना (Chana
 (चना)

NAKHÍL नखील (न - ख - ल)
 1. खजूर का एक पेड़ (Khajúr ka ek
 per)
 2. खजूर के बहुत से पेड़ (Kbajúr ke
 babut se per)

NIDA निदा (न - द - म)
 1. ध्वनि (Dhwani) शब्द (Shabd
 (आवाज़)
 2. आवाहन (Aváhan) बुलाना
 (Bulána)

NAD, DÁF नदाफ (न - द - फ)
 तूल कार (Túl kár) धुनिया
 (Dhuniya)

NADÁMAT नदामत (न - द - म)
 1. लज्जा (Lajja) लाज (Láj)
 शर्म (Sharm)
 2. पश्चात्ताप (Pashchátáp)
 मनस्ताप (Manastáp)
 पछतावा (Pachhtáva)

NUDRAT नुदरत (न - द - र)
 1. नवीनता (Navínata) नूतनता
 (Nútanata) नयापन (Naya
 pan)

2. विचित्रता (Viobhitrata)
 अद्भुतता (Adbhutatá)
 अजुब पन (Ajúbapan)

4. सूक्ष्म (Súkehbm سوکھہم) लतीफ (Latíf لطیف)

5. सहन शील (Sahan shíl سہن شہل) बुर्द बार (Burd bár بردبار)

6. शांत (Shánt शांत) ठंडा (Thanda ٹنڈا)

7. शिथिल (Shithil शिथिल) ढीला (Dhíla ڈھیلا)

8. नम्र (Namr نامر) मुनकसिर (Munka-sir منکسر)

9. सरल (Sarel सरल) सुगम (Sugam سوگम) आसान (Ásán آسان)

NARM-KHU नर्म खू (नर्म - फ) कोमल प्रकृति (Komal prakriti) मृदुल चित्त (Mridul chitt) नाज़ुक तब (Názuk tab, a) (नर्म - फ) (कोमल प्रकृति) (मृदुल चित्त) (नाज़ुक तब)

NARM-DIL नर्म दिल (नर्म - फ) मृदुहृदय (Mridu hridai) दयार्द्र चित्त (Dayádr chitt) (रहम दिल) (Rahm dil) (नर्म - फ) (मृदुहृदय) (दयार्द्र चित्त) (रहम दिल)

NARM-RAU नर्म रौ (नर्म - फ) 1. मृदुगामी (Mridu gámi) हलकी चाल से चलने वाला (Halki chál se chalne vála) (चलने वाला)

2. शीघ्र गति (Shígbr gati) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála) (तेज़ चलने वाला)

ارکھا (Arghávali) (سوچی) چوڑوں کے ہاؤ کی فہرست (Chízou ke bháo ki fehrist)

NARD نرد (ف - مٹ) شاری (Shári) (ساری) چوسر کی گوت (Chausar ki got) (کی گوت)

NARDBÁN نرد بان (ف - دٹ) سوپان (Sopán) (نیشرینی) (Nish, shreni) (سیڑھی) (Sírhi)

NARGHA نرغہ (ف - مذ) 1. जन समूह (Jan samúh) (جن سبوة) भीड़ (Bhír) (بھیڑ)

2. कठिनाता (Kathinata) आपत्ति (Ápatti) (मुसीबत) (Musibat)

3. आक्रमण (Ákrama) (हमला) (Hamla)

NARGIS नर्गिस (फ - मٹ) 1. एक फूल (Ek phúl) (ایک پھول)

2. नयन (Nayan) (आँख) (Ánkh) (آنکھ)

NARM नर्म (फ - ص) 1. मृदुल (Mridul) (मुलाइम) (Muláim)

2. कोमल (Komal) (नाज़ुक) (Názuk)

3. मंद (Mand) (हुस्त) (Susht) (سست)

NAZÁR نزار (ف - ص) نزار

1. क्षीण (Chhín ڇڻ) दुर्बल (Durbal ڊرڊل) दुबला (Dubla ڊبلا) लागर (Lágbar ڊلڊر)
2. निर्धन (Nirdhan ڊرڊهن) कंगाल (Kangál ڪنگال) मुफ्लिस (Muflis ڊفلس)

NIZÁ,A निजाअ (ع - مٹ) نزاع

1. उपद्रव (Upad,drav ڊڊڊرو) कलह (Kalah ڪله) दंगा (Danga ڊنگا) फसाद (Fasád ڦساد)
2. वैमनस्य (Vaimanas,aya ڊوے ڊمئسيه) अन चन (Anban ڊن ڊن)

न ३ अ क्त (फ - मٹ) न ३ अ क्त

NAZÁKAT नज़ाकत

1. सुकुमारता (Sukumárata ڊوڪو ڊمارتا) नाज़ुक पन (Názuk pan ڊنا ڊڪ پڻ)
2. मृदुलता (Mridulata ڊرڊولتا) मुलाहम पन (Muláim pan ڊملائم پڻ)
3. सूक्ष्मता (Súkshmatā ڊوڪڇهه ڊمئا) लताकृत (Latáfat ڊطاڦت)
4. निगूढ़ता (Nigúṛhata ڊنگوڙهتا) बारीकी (Báriki ڊاريڪي)

NA(I)ZD न (नि) न्द (ف - ض) نزد (ن ڊيڪو ڊنڊيڪ)

NAZDÍK नज़्दीक (ف - ص) نزدیک

1. समीप (Samíp ڊمميپ) निकट (Nikat ڊنڪٹ) पास (Pás ڊپاس) करीब (Qarīb ڊريريپ)
3. मतानुसार (Matánusár ڊمٽانوسار) राय में (Ráe men ڊاي ميڻ)

نرم زبان (ف - ص) نرم زبان

NARM-ZABÁN नर्म जवान

- मृदु भाषी (Mridu bhāshi ڊرڊو ڊهاشي) मिष्ठ भाषी (Mishth bhāshi ڊمشته) शीरीं जवान (Shirín zabán ڊشيريڻ ڊبان)

NARMA नर्मा (ف - مڏ) نرمه

- कर्ण लता (Karn lata ڪرن ڊلتا) लौ (Kán ki lau ڪان ڪي لو)

NARMI नर्मो (ف - مٹ) نرمی

1. नम्रता (Namrata ڊنمرتا) खाक सारी (Khák sári ڊخاڪساري)
2. मृदुलता (Mridulata ڊرڊولتا) मुलाहम पन (Muláim pan ڊملائم پڻ)
3. कोमलता (Komalata ڪو ڊملتا) नज़ाकत (Nazákat ڊنزاڪت)
4. मंदता (Mandata ڊمڊتا) धीमा पन (Dhīma pan ڊدھيما پڻ)
5. आर्द्रता (Árdrata ڊآرڊرتا) रहम दिली (Rahm dili ڊرحم ڊلي)
6. सुगमता (Sugamata ڊسوگمٽا) आसानी (Ásání ڊآساني)

7. सहिष्णुता (Sahiṣṇuta ڊسھيشڻوتا) तहम्मूल (Tahammul ڊتھم ڊمؤل)

8 सूक्ष्मता (Súkshmatā ڊوڪڇهه ڊمئا) लताकृत (Latáfat ڊطاڦت)

NARINA नरीना (ف - ص) نرينه

पुरुष प्राणी (Purush prāni ڊپرش پرائي) नर (Nar ڊنر)

NAZÁD नज़ाद (फ - म्) नज़ाद
कुल (Kul) वंश (Vansh) (कुल वंश)
नसल (Nasl) (नसल)

NISÁ,A निसा,अ (म - म्) निसा,अ
महिलायें (Mahiláen) (महिलायें)
स्त्रियां (Istriyán) (स्त्रियां)
(Auratēn) (औरतें)

NASAB नसब (म - म्) नसब
कुल (Kul) गोत्र (Gotr) (कुल गोत्र)
खानदान (Khándán) (खानदान)

NISBAT निस्बत (म - म्) निस्बत
1. संबंध (Sambandh) (संबंध)
तत्सल्लुक (Ta,alluq) (तत्सल्लुक)
2. संपर्क (Sampark) (संपर्क) लगाव
(Lagáo) (लगाव)
3. तुलना (Tulana) (तुलना) मुशाबहत
(Musábabat) (मुशाबहत)
4. मैंगनी (Mangni) (मैंगनी) सगाई
(Sagáyi) (सगाई)

नसब नामे (म - म्) नसब नामे

NASAB-NÁMA नसब नामा
वंश तालिका (Vansh tálika) (वंश तालिका)
वंशावली (Vanshávali) (वंशावली)
क्रम (Kulak,kram) (क्रम) शजरा
(Shajra) (शजरा)

NASTARAN नस्तरेन (म - म्) नस्तरेन
सेवती (Savati) (सेवती) सफ़ेद गुलाब
(Safed guláb) (सफ़ेद गुलाब)

NASTA,LÍQ नस्तालीक़ (म - म्) नस्तालीक़
1. सभ्य (Sabb,bbya) (सभ्य) शिष्ट

NAZ,A नज़,अ (म - म्) नज़,अ
चन्द्रा (Chandra) (चन्द्रा) जां कनी
(Ján kení) (जांकनी)

NAZ,LA नज़ला (म - म्) नज़ला
1. प्रतिश्याय (Pratish,shyáo) (प्रतिश्याय)
नासा खाव (Náasa) (नासा खाव)
sráv) (नासाखाव)
रेज़िश (Reziash) (रेज़िश)
2. क्रोध (Krobb) (क्रोध) खफ़गी
(Khafagi) (खफ़गी)

NUZÚL नुज़ूल (म - म्) नुज़ूल
1. अनुलोम (Anulom) (अनुलोम) नीचे
उतरना (Níche utarna) (नीचे उतरना)
2. मोतियाबिंद (Motiyabind) (मोतियाबिंद)
आँख में पानी उतरने का रोग
(Ánkh men páni utarne ka rog) (आँख में पानी उतरने का रोग)
(Ánkh men páni utarne ka rog) (आँख में पानी उतरने का रोग)

NUZ,HAT नुज़हत (म - म्) नुज़हत
1. पवित्रता (Pavitrata) (पवित्रता)
शुद्धता (Shud,dhata) (शुद्धता)
पाकीज़गी (Pákízagi) (पाकीज़गी)
2. सर सब्ज़ी (Sarsabzi) (सर सब्ज़ी)
ताजगी (Tázagi) (ताजगी)

NAZÍL नज़ील (म - म्) नज़ील
1. आगंतुक (Ágantuk) (आगंतुक) अतिथि
(Atithi) (अतिथि) मेहमान (Mehmán) (मेहमान)
2. परदेसी (Pardeei) (परदेसी)
मुसाफ़िर (Musáfir) (मुसाफ़िर)

یہ لفظ اردو میں نظم کے ساتھ
مل کر آتا ہے تلہا نہیں آتا

NASL نسل (ع - مٹ)

- 1.वंश (Vansh) پُشت (Pusht)
(اصل اصل) (Asl) پشت
- 2.कुल (Kul) خاندان
(Khandán) خاندان
- 3.जाति (Játi) جات (Zát)
(ذات)
- 4.संतान (Santán) اولاد
(Aulád) اولاد

NISVÁN نیسواں (ع - مٹ) نیسواں
स्त्रियाँ (Istriyán) استریاں
(Mahláen) مہلائی (Auraten) اورتے
(عورتیں)

نسوا نیت (ع - مٹ)

NISVÁNI (Í) YAT نیسوانی (نی) یات
स्त्रीत्व (Istrittwa) استریتو
(Zanána pan) زنانہ پن

NISYÁN نیسیان (ع - مذ) نیسیان
विस्मृति (Vismriti) وسمرتی
(Vismaran) وسمرن (Bhúl) بھول

NASÍM نسیم (ع - مٹ) نسیم

1. मृदु समीर (Mridu samír) مردوسمیر
मंद समीर (Mand samír) مندسمیر
शीतल मंद समीर (Shítal mand
samír) شہیل مند سمیر
और खुश गवार हवा (Thandi aur
khush gavár hava) تھندی اور
خوش گوار هوا

(Shiaht) شہشت (Muhaz,
zab) مہذب

2. एक खत जिस में उर्दू लिखी जाती है
(Ek khat jis mei Urdu likhi játi
hai) ایک خط جس میں اردو
لکھی جاتی ہے

NASKH نسخ (ع - مذ) نسخ

1. निरसन (Nirasan) رد کرنا
(Rad karna) رد کرنا
2. एक खत जिस में अरबी लिखी
जाती है (Ek khat jis men Arabi
likhi játi hai) ایک خط جس
میں عربی لکھی جاتی ہے

NUS, KHA نُسخہ (ع - مذ) نسخہ

1. प्रति (Prati) پرستی (Kitáb
کتاب)
2. औषध विधि (Aushadh vidhi) اوشدھ
विनिधान (Vinidhán) وینیدھان
(Yog) योग दवा का
(Dava ka parcha) दवा का पर्चा
(پرچہ)
3. युक्ति (Yukti) یکتی
(Tarkib) ترکیب

NAS,R नख (ع - مذ) نخر
गृध्र (Gridhr) گریدھر (Giddh) گدھ

NISRÍN نیسریں (ع - مذ) نیسریں
सेवती (Sevati) سیوتی
(Nastaran) نسترن

NASAQ नसक (ع - مذ) نسق
प्रबंध (Prabandh) پربندھ
(Intizám) انتظام

बरदार (Alambardār علم بردار)

2. ठीक निशाना लगाने वाला (Thík nishána lagāne vāla تھیک نشانہ لگانے والا)

NASHÁNA नशाना (ف - مذ) نشانہ

1. संधान (Sandhán ساندھان) निशाना लगाना (Nishána lagāna نشانہ لگانا)

2. लक्ष्य (Lakchhya लक्ष्य) जो निशाना हो (Jo nishána ho جو निशानہ ہو)

NISHÁNI निशानी (ف - مث) نشانی

1. चिह्न (Chin,nh چہن) निशान (Nishán نشان)

2. लक्षण (Lakchhan लक्षण) अलामत (Alámat علامت)

3. स्मृति (Ismriti स्मृति) यादगार (Yádgár یادگار)

NISHTAR निशतर (ف - مذ) نشتر

शल्य (Shallya شلیہ) कुंतिका (Kuntika کونٹیکا) नशतर (Nashtar نشتر)

NASH,R नशर (ع - مذ) نشر

1. संचार (Sanohár संचार) प्रसार (Prasár प्रसार) प्रचार (Prachár प्रचार) किसी बात का सब में फैलाना (Kasi bát ka sab men phailāna کسی بات کا سب میں پھیلانا)

2. परिवारण (Parisáran परिوارण) ब्राडकास्ट (Broadcast ब्राडकास्ट)

2. समीर (Samír समीर) वायु (Váyu वायु) हवा (Hava هوا)

NASHÁSTA नशास्ता (ف - مذ) نشاستہ
गोधूमसार (Godhúm sár گودھوم سار)
गेहूँ का सत (Gehuṇ ka sat گہوئن کا ست)

NASHÁT नशात (ع - مث) نشاط
हर्ष (Harsh हरش) आनंद (Ānand آनند)
खुशी (Khusbi خوشی) (ف - مذ) نشان

NI (A) SHÁN नि (न) शान

1. चिह्न (Chinh चہن) निशानी (N.sháni نشانی)

2. प्रतीक (Pratik प्रतीक) पता (Pata پتہ)

3. खोज (Khoj کھوج) सुराग (Surágh سراغ)

4. लक्षण (Lak,chhan लक्षण) अलामत (Alámat علامت)

5. स्मारक (Ismáarak اسمارک) यादगार (Yádgár یادگار)

6. पताका (Patáka پتاکا) भंडा (Jhanda جھंडा)

7. धब्बा (Dhabba دھبہ) दाग (Dágh داغ)

8. प्रभाव (Prabbáv प्रभाव) असर (Asar اثر)

9. राजादेश (Rája desh राजा देश) फरमान (Farmán فرمان)

نشانی (ف - م)

NISHÁNCI निशानची

1. पताकिक (Patákik پتاکک) अलम

نشید (ف - مذ)

NASHÍD (NISHED) نشیّد (نیشید)

1. گان (Gán) نغمہ (Naghma)
2. سوار (Swar) لے (Lai)

نشیم (ف - مذ)

NISHEMAN نیشومان

- نیڈ (Nid) کولای (Kuláo)
- غوسلا (Ghonsla) گھونسلا

NISÁB نصاب (ع - مذ)

1. پُجی (Púnji) سرمایہ (Sarmáya)
2. پاتھیہ کرام (Páthya kram) نصاب تعلیم (Nisábo ta,lim)
3. اتنا مال جس پر زکات واجب ہو

NASÁRA نصاریٰ (ع - مذ)

نصرانی کی جمع

عیسائی لوگ (Ísáyi log)

NASB نصب (ع - مذ)

1. استھاپنا (Isthápana) قائم کرنا (Qáim karna)
 2. روپن (Ropan) لگانا (Lagána)
 3. زبر (Zabar) فکڑھا (Fot,ha)
- ’ا‘ کی ماترا (’A‘ ki matta)
- ’آ‘ کی ماترا

NAS,R نصر (ع - مذ)

سہاياتا (Saháyata) سہايتا

مدد (Madad) سہايتہ (Sáháya)

مدد

نشرگاہ (ع - مذ)

NASH,R-GÁH نشر گاہ

نہو وانی استھاتر (Nabho wáni istháttr)

ریدیو گھر (Radio ghar)

NISHAST نیشاست (ف - مذ)

1. बैठक (Baithak) बैठने की मुद्रा (Baithne ki muddra) کی مدرا
2. उपवेशन (Upveshan) (اپवेशن) गोष्ठी (Goshthi) (گوشتھی) सिटिंग (Sitting) (سٹنگ)

نشوو نما (ع - مذ)

NASHVO-NAMA نشوونما

اننتی (Un,nati) विकास (Vikás)

ترقی (Taraqqi) तरक्की (Taraqqi)

نشہ (ف - مذ)

NASH,SHA (NASHA) نَشْشا (نشا)

1. मद (Mad) (مد) मादकता (Mádakata) (مستی) (Masti) (مادکاتا)
2. गर्व (Garv) (گرو) अभिमान (Abhi-mán) (ابھی مان) (Ghurúr) (غورو)

NISHEB نیشیب (ف - مذ)

1. प्रवणता (Pravanata) (پرونتا) दलाल (Dhaláo) (دلال)
2. प्रवण (Pravan) (پرون) ढालू (Dhálu) (دھالو)

نشیب و فراز (ف - مذ)

NISHEBO-FARAZ نیشیبو فراز

اُچ نیچ (Uch níoh) (اُچ نیچ)

اُتار چڑھا (Utar chaháo) (اُتار چڑھا)

3. लब्ध (Lábdh لبدھ) प्राप्त (Prápt प्राप्त)
(Hásil حاصل) हासिल (प्राप्त)

NASÍ, HAT नसीहत (ع - مٹ) نصیحت
सदुपदेश (Sadup, desh सदुपदेश)
हितोपदेश (Hitopadesh हितोपदेश)
सीख (Sikh सीख)

NASÍR नसीर (ع - ص) نصیر
सहाय (Saháo सहाय) सहायक
(Sabáyak सहायक) मददगार
(Madad gár मददगार)

نضارت (ع - مٹ)

NAZÁRAT नज़ारत

1. प्रफुल्लता (Praphullata प्रपुल्लता)
चित्त प्रसन्नता (Chitt prasan, nata चित्त प्रसन्नता)
ताज़ा रूई (Táza rúyi ताज़ा रूई)
(ताज़ा रूई)

2. सरसब्ज़ी (Sarsabzi सरसब्ज़ी)
ताज़गी (Tazagi ताज़गी)

NUTFA नुत्फा (ع - مذ) نطفه

1. वीर्य (Vírya वीर्य) मनी (Mani मनी)

2. संतान (Santán संतान) औलाद
(Aulád औलाद)

NUTQ नुत्क (ع - مذ) نطق

1. वाणी (Váni वाणी) शब्द (Shabd शब्द)
(Boli बोली) बोली

2. वाक्य शक्ति (Vákya shakti वाक्य शक्ति)
कुवते गोयाई (Quv, vato कुवते गोयाई)
(गोयाई) (गोयाई)

NASRÁNI नस्रानी (ع - مذ) نصرانی
ख्रिष्टीय (Kbrishtíya ख्रिष्टीय)
(Ísáyi ईसाई)

NUSRAT नुस्रत (ع - मٹ) نصرت
सहायता (Sabáyata सहायता)
(Sabáo सहाय) मदद (Madad मदद)

NISF निस्फ (ع - ص) نصف
अर्ध (Ardh अर्ध) आधा (Ádha आधा)
نصف النهار (ع - مذ)

NISFUN-NAHÁR निस्फुन् नहार

1. मध्याह्न (Madh, dhyánh मध्याह्न)
दोपहर (Do pahar दोपहर)

2. ध्रुव वृत्त (Dhruv, vritt ध्रुव वृत्त)
मध्याह्न रेखा (Madh, dhyánh rekha मध्याह्न रेखा)
वह रेखा जो एक ध्रुव से दूसरे ध्रुव तक जाती है
(Voh rekha jo ek dhruv se dú sare dhruv tak játi hai वह रेखा जो एक ध्रुव से दूसरे ध्रुव तक जाती है)

NASAFAT नसफत (ع - مٹ) نصفت
न्याय (Nyáo न्याय) न्याय (Nyáo न्याय)
इन्साफ (Insáf इन्साफ)

NASÍB नसीब (ع - مذ) نصیب

1. प्रारब्ध (Prárabdh प्रारब्ध) अदृष्ट
(Adrisht अदृष्ट) भाग्य
(Bhággya भाग्य) किस्मत (Qismat किस्मत)

2. भाग (Bhág भाग) अंश (Anah अंश)
(Hira हिरा) हिस्सा (हिस्सा)

NAZAR नज़र (ع - مٹ) نظر

1. दृष्टि (Drishti) دُرِشتی (Prekohha) نیگاھ (Nigáh) نگاه

2. चिंतन (Chintan) چِنتن (Ghaur) غور

3. आशा (Ásha) آشا (Ummíd) اُمید

4. परख (Parakh) پَرَکھ (Jānch) جانچ

نظر بندی (عف - مٹ)

NAZAR-BANDI नज़र बंदी

1. दृष्टि बंध (Drishti bandh) دُرِشتی (Jádu) جادو

2. अवरोधन (Avarodhan) اَوُرودھن (Antaráyan) اَنگراین (Hirásat) حِرَاسَت

نظر فریب (عف - ص)

NAZAR-FAREB नज़र फरेब

नयना मिराम (Nayaná bhirám) نیذا (Manoram) منورم (Dil chasp) دل چسپ

نظر نواز (عف - ص)

NAZAR-NAVÁZ नज़र नवाज़

प्रिय दर्शन (Priya darshan) پَرِیہ دَرشن (Chax, chhush, shya) چَخچھشہ (Nazar fareb) نظر فریب

NAZARÍYA नज़रीया (ع - مٹ) نظریہ

दृष्टि कोण (Drishti kon) دُرِشتی کون (Sid, dbánt) سِدہانت (Nuqta-o-nazar) نقطۂ نظر

NUTÚL नुतूल (ع - مٹ) نطول

दवाओं का पानी रोगी के बदन पर धारना (Daváon ka páni rogi ke badan par dhárna) دواؤں کا پانی رُگی کے بدن پر دھارنا

NAZÁRAT नज़ारत (ع - مٹ) نظارت

1. अव लोकन (Avlokan) اَوُلُکُن (Dekhna) دیکھنا

2. निरीक्षण (Niríkehhan) نَرِیکھھن (Dekh rekh) دیکھ ریکھ (Nigaráni) نیگرانی

3. 'नाज़िर' का ओहदा ('Názir' ka ohda) 'ناظر' کا عہدہ

NAZ, ZÁRA नज़ारा (ع - مٹ) نظارہ

NAZÁRA नज़ारा

1. दर्शन (Darshan) دَرشن (Dídár) دیدار

2. अवलोकन (Avalokan) اَوُلُکُن (Dekhna) دیکھنا

3. दृश्य (Drish, shya) دُرِشِیہ (Manzar) منظر

NIZÁM निज़ाम (ع - مٹ) نظام

1. व्यवस्था (Vyavastha) ویوَسْتِہ (Intizám) انتظام

2. क्रम (Kram) کَرَم (Tartīb) ترتیب

3. पद्धति (Pad, dhati) پَد دھتی (Taríqa) طریقہ

bad,dh prashansa محمد صاحب
(کے چوندو بدھ پرشانشا)

NA,RA نا (अ)रा (ع - مذ) نعرہ

1. घोष (Ghosh گھوش) नाद (Nád नाद)
ज़ोर की आवाज़ (Zor ki áváz زور کی آواز)

2. आर्त नाद (Árt nád आर्ट नाद) दर्द
की आवाज़ (Dard ki áváz درد کی آواز)

3. वह मुत्तफिका आवाज़ जो किसी माँग
के लिए उठाई जाए (Voh mut,tafika
áváz jo kisi máng ke liye utháyi
وہ متفقہ آواز جو کسی
(مانگ) کے لئے اٹھائی جائے)

NA,SH ना (अ)श (ع - مث) نعش

1. शव (Shav شو) लाश (Lásh लाश)
2. अरथी (Arathi ارثی) जनाज़ा
(Janáza جنازہ)

NA,L ना (अ)ल (ع - مذ) نعل

1. पादुका (Páduka پادک) जूता (Júta
जूते)

2. घोड़ों या बैलों के पाँव में लगाने का
लोहे का हलका (Ghoron ya bailon
ke páon men lagáne ka lohe ka
हलका या बैलों के पाँवों
(میں لگانے کا لوہے کا حلقہ)

NEMAT नेमत (ع - مث) نعمت

1. सम्पत्ति (Sampatti सम्पत्ति)
दौलत (Daulat دولت)

2. प्रदान (Pradán प्रदान) बख्शिश
(Bakhshish بخشش)

NAZM नज़्म (ع - مث) نظم

1. पद्य (Pad,dya پدیہ) छंद (Chband
छंद) शेर (Sher شعر)

2. प्रबंध (Prabandh پربندہ) (مذ)
इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)

3. क्रम (Kram क्रम) तरतीब (Tartīb
ترتیب)

نظم و نسق (ع - مذ)

NAZMO-NASAQ नज्मो नसक

प्रबंध (Prabandh پربندہ) व्यवस्था
(Vyavastha ویواستھا) इन्तिज़ाम (In-
tizám انتظام)

NAZÍR नज़ीर (ع - م) نظیر

1. सदृश (Sadrish सदृش) समान
(Samán समान) मिसल (Misál
مثال)

2. अनुकाश (Anúkash अनुकाश) हवाला
(Havála حوالہ)

3. तुलना (Tulana तुलना) उपमा (Upa-
ma ایما) मुशबहत (Mushábahat
مشابہت)

4. उदाहरण (Udáharan اداہرن)
मिसाल (Misál مثال)

NAZÍF नज़ीफ (ع - م) نظیف

पवित्र (Pavitr पवित्र) शुद्ध (Shud,dh
شده) पाकीज़ा (Pákíza پاکیزہ)

NA,T ना (अ)त (ع - मथ) नेत

1. खुति (Istuti استی) तारीफ (Taríf
تعریف)

2. मुहम्मद साहिब की छंदो बद्द प्रशंसा
(Mohammad sáhib ki chhando

NIFÁS نिकास (ع - مذ) نفاس
 प्रसव रक्त (Prasav rakt) (برسو رکت)
 وہ خون جو بچہ جلنے کے بعد
 چالیس روز تک نکلتا ہے

NAFÁSAT नकासत (ع - مٹ) نفاست

1. मृदुलता (Mridulata) (مردولتا) نرمی (Narmi)
2. कोमलता (Komalata) (کوملता) नाजू की (Názuki) (نازکی)
3. स्वच्छता (Swach, chhata) (سوجھتا) सफाई (Safáyi) (صفائی)
4. सूक्ष्मता (Súkohmata) (سو کچھمتا) भारीकी (Báricki) (باریکی)
5. पवित्रता (Pavitrata) (پو ترता) पाकीज़गी (Pákizagi) (پاکیزگی)
6. शोभा (Shobha) (شوبھا) उमदगी (Umdagi) (عمدگی)

NIFÁQ निकाक (ع - مذ) نفاق

1. वैमनस्य (Vaimanes, sya) (وے منسیہ) रंजिश (Ranjish) (رنجیش)
2. फूट (Phút) (پھوٹ) बिगाड़ (Bigár) (بگاڑ) ना इत्तिफाकी (Na itlifáqi) (نا ائتفاقی)
3. द्वैयवादिता (Dwai vádita) (دوے) मुनाफकत (Munáfakat) (منافقت)

4. मत भेद (Mat bhed) (مت بھد) हतिलाक (Ikhtiláf) (اختلاف)

NAFKH नफख (ع - مذ) نفخ
 अधमान (Adhmán) (ادھمان) अनाह

3. अनुकम्पा (Anu'tampa) (انوکمپا)
 मेहरबानी (Mohr báni) (مہربانی)

4. स्वादिष्ट पदार्थ (Swádiast padáith) (سوادشت پدارتھ)
 मजेदार चीज़ें (Mazedár chízen) (مزیدار چیزیں)

NA, NÁ, A ना(अ)ना अ (ع - مذ) نعا

1. पर्णास (Parnás) (پرناس) पोदीना (Podína) (پودیئہ)
2. वन पर्णास (Van parnás) (ون پرناس) जंगली पोदीना (Jangali podína) (جنگلی پودیئہ)

N, ÁIM नईम (ع - ص) نعیم

1. सुखसामग्री (Sukh sámaggri) (سکھ سامگری) नेमत (Nemat) (نعمت)
2. समृद्ध (Samrid, dh) (سمریدھ) नेमत (Nemat vála) (نعمت والا)

NAGHZ नरज़ (ع - ص) نغز
 उत्तम (Uttam) (اُتم) श्रेष्ठ (Shresbth) (اعلیٰ)
 आला (Ála) (شریشتہ)

NAGHMA नगमा (ع - مذ) نغمہ

1. गान (Gán) (گان) राग (Rág) (راگ)
 गाना (Gáná) (گانا)
2. मधुर स्वर (Madhur awar) (مدھر سور) सुरीली आवाज़ (Surili áváz) (سریلی آواز)

NAFÁZ नफाज़ (ع - مذ) نفاذ

- लागू होना (Lágu hona) (لاگو ہونا)
- चालू होना (Chálu hona) (چالو ہونا)
- नाफ़िज़ होना (Náfiz hona) (نافذ ہونا)

3. यथार्थता (Yathārthata) (یتھارتھتا)
असलियत (Asliyat) (اصالت)

4. लिंग (Ling) (लङ्ग) उज्वेतनासुल
(Uzvetanásul) (عضوتناسل)

5. काम वासना (Kām vāsana) (काम वासना)
शह्वत (Shah vat) (شهوت)

نفس الامر (ع - مذ)

NAFSUL-AMR नफ्सुल अम्र

यथार्थ (Yathārth) (یتھارتھ) सच्चा वाक्त्रिया
(Sachcha vāqīā) (سچھا واقعہ)

نفسانیت (ع - م)

NAFSÁNÍYAT नफ्सानीयत

1. अहंवाद (Ahamvād) (अहमवाद) खुदी
(Kbudi) (خودی)

2. स्वार्थ परता (Swārth parata) (سوارتھ परता)
खुद गरजी (Kbud gharazi) (خود غرضی)

نفس پرست (ع - ص)

NAFS-PARAST नफ्स परस्त

विषय लंपट (Vishai lampet) (ویسے)

विषय लोलुप (Vishai lolup) (للمیت)

कामासक्त (Kāmásakt) (کاماسکت)

शह्वत परस्त (Shahvat parast) (شهوت پرست)

نفس کش (ع - ص)

NAFS-KUSH नफ्स कुश

विषय शून्य (Vishai shún, nya) (ویسے)

जितेंद्रिय (Jitendriya) (جیتندریہ)

वासना रहित (Vāsana rahit) (वासना)

परंतप (Parantap) (پرنتپ)

हिद (Zāhid) (زاهد)

(Anáh) (अनह) अपार (Aphár) (अपार)

पेट फूलना (Pet phúlna) (پٹت
پھولنا)

NAFAR नफर (न - म)

1. व्यक्ति (Vyakti) (ویکتی) शख्स
(Shakhsh) (شخص)

2. सेवक (Sevak) (سیوک) दास (Dās)
(नौकर) (Naukar) (نوکڑ)

NAFRAT नफरत (न - म)

1. घृणा (Ghrina) (گھरना) उपेक्षा (Upek-
chha) (ایپیکھا) घिन (Ghin) (گھین)

2. अप्रसन्नता (Ap, prasan, nata) (अप प्रसन्नता)
(बेजारी) (Bezāri) (بےزاری)

NAFRÍN नफरीन (न - म)

1. धिक्कार (Dhik, kár) (धिककार) फट-
कार (Phatkár) (پھٹکار) लानत
(La, nat) (لعلت)

2. शाप (Sháp) (شاپ) कोसना (Koena)
(कोसना)

NAFAS नफस (न - म)

1. श्वास (Shwás) (शवास) सांस (Sāṅs)
(Tanaf, fus) (तनफुस) सानस
(تنفس)

2. क्षण (Chhan) (छेन) पल (Pal) (पल)
लम्हा (Lam, ba) (لمبھا)

NAFS नफ्स (न - म)

1. प्राण वायु (Prán váyu) (प्राण वायु)
रूह (Rúh) (روح)

2. अस्तित्व (Astittwa) (अस्तित्व) वुजूद
(Vujúd) (وجود)

NAFÍR نافیئر (ع - مٹ)

1. स्वर (Swar سوار) ध्वनि (Dhwani دھونی) आवाज़ (Áváz آواز)
2. वह आवाज़ जो सोते में गलेसे निकलती है (Voh Áváz jo sote men gale se nikalti hai وہ آواز جو سوئے میں گلے سے نکلتی ہے)

NAFÍS नफीस (ع - ص)

1. उत्तम (Uttam اتم) श्रेष्ठ (Shreshth श्रेष्ठ) बढ़िया (Barhiya برہیا)
2. सुन्दर (Sundar سلندر) खुश नुमा (Khush numa خوش نما)
3. स्वच्छ (Swach,ahh سوچھے) साफ (Sáf صاف)
4. मूल्यवान (Múlyá ván مولیہ وآن) कीमती (Qímatí قیمتی)
5. मृदुल (Mridul مردل) लतीफ (Latíf لطیف)
6. पवित्र (Pavittr پیوتر) पाकीज़ा (Pákíza پاکیزہ)

NIQÁB نیکاب (ع - مٹ)

- मुखपट (Mukh pat مکھ پٹ) मुखावरण (Mukhávaran मुखवारون) बुर्का (Burqa برقعہ)

نقاب کشائی (ع - مٹ)

NIQÁB-KUSHÁYI نیکاب کُشاہی
अनावरण (Anávaran اناوارون) मुँह से पर्दा उठाना (Munh se parda uthána منہ سے پردہ اٹھانا)

نفس مطلب (ع - مڈ)

NAFSE-MATLAB नफ्से मतलब
सारांश (Sáránsh سارانش) मुखार्थ (Mukh,khyáarth مکھیارتھ) खुलासा (Khuláasa خلاصہ)

NAF,A नफा (नफ्अ) (ع - مڈ)

1. लाभ (Lábh لائب) प्राप्ति (Prápti ملاحضہ) मुनाफा (Munáfá موناہفہ)
2. फल (Phal پھل) नतीजा (Natíja نتیجہ)

نفع رسانی (ع - ت)

NAF,A-RASÁNI नफा (नफ्अ) रसानी
लाभ कारिता (Lábh kárita لائب کارنا) उपादेयता (Upáde,yata اُپادےیتا) फायदा मंदी (Fáide mandi فائدہ مندی)

NAFAQA नफका (ع - مڈ)

भरण पोषण (Bharan poshan भरन पोषण) बाल बच्चों का खर्च (Bál bach,chon ka kharch بال بچوں کا خرچ)

NUFÚZ नुफुज़ (ع - مڈ)

संचार (Sanohár संचार) समावेश (Samávesh समावेश) सरायत (Saráyat سروایت)

NAF,I नफ़ी (नफ्ही) (ع - مٹ)

1. अस्वीकृति (Aswikriti असुक्ती) नामज़ूरी (Na manzúrí نامظوری)
2. नकार (Nakár نکار) नहीं (Nahín نہیں)

NAQB نقب (ع - ص) نقب
 خانیک (Khánik) آسیدھ (Ásedh) سیدھ (Sendh)
 نقب زن (ع - ص)

NAQB-ZAN نقب زن
 کُنبیل (Kumbbil) خانیک (Khánik) سंधिभेदक (Sandhi bhedak) سیدھی بھدک
 سیدھ لگانے والا (Sendh lagāne vāla) لگانے والا

NAQD نقد (ع - مذ) نقد
 1. समीक्षा (Samíkhsha) سیمیخشا
 আলোচনা (Álochana) آلوچنا
 अच्छे बुरे की परख (Ach,ohbe bure ki parakh) اچھے برے کی پرکھ
 2. उधार की ज़िद (Udhār ki zid) ادھار کی زید
 कैश (Cash) کیش
 3. धन (Dhan) رقوم (Raqaam) रुपया (Rupia) روپیہ
 4. पूँजी (Púnji) سرمایا (Sarmáya) سرمایہ

NUQRA نقرہ (ف - مذ) نقرہ
 1. रजत (Rajet) چاندی (Chándi) چاندی
 2. श्वेताश्व (Shwetásh,shwa) سفید घोड़ा (Safed ghorā) گھوڑا

NAQSH نقش (ع - مذ) نقش
 1. चित्र (Chitr) तस्वीर (Tas,vir) تصویر

NAQ,QÁD नक्काद (ع - ص) نقاد
 1. समालोचक (Samáloohak) سمالوچک
 समीक्षक (Mamíkhshak) سمیکشک
 निगार (Tanqíd nigár) تنقید نگار

2. गुण दोष का परीक्षक (Gun dosh ka parik, ohhak) گون دوش کا پریکھک
 भलाई बुराई परखने वाला (Bhaláyi buráyi parakhne vāla) بھلائی برائی پرکھنے والا

NAQQÁRA नक्कारा (ف - مذ) نقارہ
 दुंदुभि (Dundubbi) भेरी (Bheri) धौसा (Dhaunesa) ننگار (Nagára) دھونسا

NAQQÁSH नक्काश (ع - ص) نقاش
 चित्रकार (Chitrkár) चितेरा (Chitera) चित्रकार (Musav,vir) مصور

NAQQÁL नक्काल (ع - ص) نقال
 1. विदूषक (Vidúshak) वासंतिक (Vásantik) भाँड (Bhánd) ویدوشک (Bhánd) بھانڈ

2. नर्मद (Narmad) मसखरा (Maskhara) मसखरा (Ushnika) बहु रुपिया (Bahurúpiya) بهر روپيا

NAQQÁHAT नक्काहत (ع - ص) نقاھت
 दुर्बलता (Durbalata) क्षीयता (Chhínata) कमज़ोरी (Kamzori) کمزوری

3. मुखकृति (Mukhá kṛiti) (مکھا کرتی)
चेहरा (Chehra) (چہرہ)
4. धज (Dhaj) (دھج) वज़ा (Vaz,a) (وضع)
5. मान चित्र (Mán chitr) (मान चित्र)
सतहे ज़मीन की तसवीर (Sat,be za-
mín ki tasvír) (سطح زمین کی تصویر)
6. चेष्टा (Cheshta) (چیشٹا) हुलिया (Hulya) (حلیہ)
7. साँचा (Sánchá) (سانچہ) कालिब (Qálib) (قالب)
8. शैली (Shaili) (شہلی) ढंग (Dhang) (ڈنگ)
9. सारणी (Sárani) (سارنی) ज़िदवल (Jidval) (جدول)
10. सूची (Súchi) (سوچی) फेहरिस्त (Fehrist) (فہرست)

NAQS नक्ष (ع - مذ) نقص

1. दोष (Dosh) (دوش) बुराई (Buráyi) (برائی)
खोट (Aib) (عیب) (Khot) (کہوت)
2. त्रुटि (Truti) (تروٹی) भूल (Bhúl) (بھول)
गलती (Ghalati) (غلطی)
3. न्यूनता (Nyúnata) (نیونتا) कसर (Kasar) (کسر)
कमी (Kami) (کمی)

NUQSÁN नुक्सान (ع - مذ) نقصان

1. हानि (Háni) (हानि) क्षति (Chhati) (क्षति)
घाटा (Gháta) (خسارہ) (Khasára) (خسارہ)
2. अनर्थ (Anarth) (انرث) अनिष्ट (Anisht) (انشت)
हरज (Haraj) (هرج)

2. यन्त्र कुंडली (Yantr kundali) (यन्त्र कुंडली)
(تعویذ) तावीज़ (Ta,víz) (تلاذنی)
3. चिह्न (Chin,nh) (چہ) निशान (Nishán) (نشان)
4. अंकित (Ankit) (انکت) खुदा हुआ (Khuda hua) (کھدا ہوا)
5. फूल पत्ती (Phúl patti) (پھول پتی)
बेल बूटे (Bel bâte) (بیل بوٹے)
نقش بدیوار (ع - ص)

NAQSH-BA-DÍVÁR नक्श ब दीवार
स्तब्ध (Istabdh) (استبدھ) चकित (Chakit) (چکیت)
हैरतज़दा (Hairat zada) (حیرت زدہ)

نقش بر آب (ع - ص)

NAQSH-BAR-ÁB नक्श बर आब
क्षण भंगुर (Chhan bhangur) (چھن بھنگر)
क्षण स्थायी (Chhanastháyi) (چھنس)
बनते ही मिट जाने वाला (Bante hi mit jáne vála) (بنتے ہی
مٹ جانے والا)

نقش و نگار (ع - مذ)

NAQSHO-NIGÁR नक्शोनिगार

1. शृंगार (Shringár) (शृंगार) सजावट (Sajávat) (سجاولت)
2. बेल बूटे (Bel bâte) (बیل بوٹے) फूल पत्ती (Phúl patti) (پھول پتی)

NAQSHA नक्शा (ع - مذ) نقشہ

1. चित्र (Chitr) (चित्र) तसवीर (Tasvír) (تصویر)
2. अवस्था (Avastha) (اوستھا) हालत (Hálat) (حالت)

NUQTA نُقطہ (ع - مذ) نُکُتّا

1. وَندُو (Vindu) وَندی (Bindi) (بندی)

2. شُونِیہ (Shún, nya) سِفر (Sifar) (صفر)

NAQL نُقل (ع - مٹ) نَکَل

1. اَنُکَرَن (Anukaran) اَنُکَرَن سَرَن (Anusaran) تَقْلِید (Taqlid) (تقلید)

2. پَرَتِی لَپِی (Prati lipi) اَنُکُرتِی (Anuk, kriti) اَنُکُرتِی کِسی اَنُکُرتِی کِسی اَنُکُرتِی کِسی اَنُکُرتِی کِسی (Kisi aśi chīz ka charba) (کسی اصل چیز کا چربہ)

3. بَانَاگی (Bánagi) نَمُونَا (Namúna) (نمونہ)

4. سَوَانِگ (Swáng) رُپ (Rúp) (روپ)

5. چُتْکُلا (Chutkula) لَٹِیفا (Latífa) (لطیفہ)

6. کَہَاَنِی (Kaháni) ہِکَایَت (Hikáyat) (حکایت)

NAQLI نُقْلِی (ع - ص) نَکَلِی

1. کُرتِیم (Kritrim) مَسْنُوی (Masnúyi) (مصلوہی)

2. کُٹ (Kút) مِثْیَا (Mith, thya) کُھوٹَا (Khota) (کھوٹا)

3. اَشُدھ (Ashud, dh) مِشْرِیت (Mishrit) سَوَر خَالِص (Ghair khális) (غیر خالص)

NAQÍB نَقِیب (ع - مذ) نَکَبِی

1. بَندی جَن (Bandi jan) بَہَاٹ (Bhát) (بہاٹ)

3. بَاڈھا (Bádha) خَلال (Khalal) (خلل)

نَقْصَان دَہ (ع - ص)

NUQSÁN-DEH نُکُسان دَہ
ہَانِی کَارَک (Háni kárák) (ہانی کارک)
اَنِشَت کَر (Anisht kar) (انشت کر)
نُقْسان پَہُچانے والا (Nuqsán pahun-obáno vála) (نقصان پہنچانے والا)

نَقْصَان رَسَاں (ع - ص)

NUQSÁN-RASÁN نُکُسان رَسَاں
دِیکھو 'نَقْصَان دَہ'

نَقْصَان زَدَہ (ع - ص)

NUQSÁN-ZADA نُکُسان زَاڈَا
چَہَتِی گُرسَت (Chhati grast) (چہتی گرسٹ)
اُپَہَت (Uphat) (اُپہٹ) جِیسے نُکُسان
پَہُچا ہُو (Jise nuqsán pahuncha ho) (جیسے نقصان پہنچا ہو)

NAQZ نُقْض (ع - مذ) نَکْضَا
بَہَد (Bhang) (بہگ) مَہَد (Bhed) (بہد)
تُور پُور (Tor phor) (تور پور)
نَقْض اَمَن (ع - ص)

NAQZE-AMN نُکْضَہ اَمَن
شَانَتِی بَہَد (Shánti bhang) (شانتی بہگ)
دَنگَا (Danga) (دنگا) بَلَا (Balva) (بلا)

نَقْض اَہَد (ع - مذ)

NAQZE-AHD نُکْضَہ اَہَد
پَرَتِگِیَا بَہَد (Pratiggya bhang) (پرتگیہ بہگ)
وَاڈَا خِیلا کُری (Va, da khilá) (واڈا خیلہ کری)

نکتہ چیں (عف - ص)

NUKTA-CHÍN نُکُتَا چی

1. आलोचक (Álochak) (آلوچک)
नक्काद (Naqqád) (نقاکد)

2. छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi) (چھد)
ऐव ढूँढने वाला (Aib
dhúndhne vála) (ایب ڈھونڈنے والا)

نکتہ دان (عف - ص)

NUKTA-DÁN نُکُتَا دَا

मर्मज्ञ (Marmaggya) (مرمگیہ) गुण ग्राही
(Gun gráhi) (گن گراہی) तत्व वेत्ता
(Tattwa vetta) (تتو ویٹا) दकीका रस
(Daqíqa ras) (دقیقہ رس)

نکتہ سنج (عف - ص)

NUKTA-SANJ نُکُتَا سَنَج

1. सूक्ष्म दर्शी (Súkohhm darabi)
बारीक बीं (Bárik
bín) (باریک بین)

2. कवि (Kavi) (کوی) शाहर (Sháir)
(شاعر)

نکتہ شناس (عف - ص)

NUKTA-SHANÁS نُکُتَا شَنَاس

دیکھو 'نکتہ دان'

نکتہ نواز (عف - ص)

NUKTA-NAVÁZ نُکُتَا نَواذ

1. आशु तोष (Áshu tosh) (آشوتوش)
ज़रा सी बात में ख़ुश हो जाने वाला
(Zara si bát men khush ho jáne
vála) (زرا سی بات میں خوش ہو جانے والا)

2. चोबदार (Chobdár) (چوبدار) चाऊश
(Cháúsh) (چاؤش)

وہ شخص جو بادشاہوں یا امروں
کی سواری کے آگے آواز لگانا ہوا
چلتا ہے

NAQÍZ نَقِیْض (ع - ص)

विरुद्ध (Virud,dh) (ویردھ) विपरीत
(Viparít) (ویپریٹ) उल्टा (Ulta)
(الٹا)

NAQÍH نَقِیْہ (ع - ص)

दुर्बल (Durbal) (دربل) अशक्त (Ashakt)
कम (Chhín) (چھین) क्षीण (Kamzor)
(کم زور)

NIKÁH نِکَاح (ع - مذ)

पानिग्रह (Pániggrah) (پانگ گره) विवाह
(Viváh) (ویواہ) ब्याह (Byáh)

NAKBAT نَكْبَت (ع - مٹ)

1. दरिद्रता (Darid,drata) (دردرتا)
निर्धनता (Nirdhanata) (نردھناتا)
कंगाली (Kangáli) (کنگالی)

2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھاگیہ)
दुर्दैव (Durdaiv) (دردیو) बदकिस्मती
(Bad qismati) (بدقسمتی)

NUKTA نُکُتَا (ع - مذ)

1. सूक्ष्मता (Súkohbmata) (سو کچھمتا)
बारीकी (Bárikí) (باریکی)

2. मर्म (Marm) (مرم) तह की बात
(Tah ki bát) (تہ کی بات)

3. रहस्य (Rahasya) (رہسیہ) राज
(Ráz) (راز)

4. चुटकुला (Chutkula) (چٹکلا) लतीफا
(Latífa) (لطیفہ)

NIKOYI نیکوئی (ف - مٹ) نیکوئی

1. उपकार (Upkār) (اپکار) भलाई (Bhalāyi) (بھلائی)
2. उत्तमता (Uttamata) (اتمتا) उमदगी (Umdagi) (عمدگی)

NAK, HAT नकहत (ع - مٹ) نکھت

- सुगंध (Sugandh) (سوگندھ) महक (Mahak) (مہک) खुशबू (Khushbu) (خوشبو)

NIGAR नगार (ف - مڈ) نگار

1. चित्र (Chitr) (چتر) तस्वीर (Tasvīr) (تصویر)
2. बेल बूटे (Bel hūte) (بیل بوٹے) नकश (Naqsh) (نقش)
3. मूर्ति (Mūrti) (مورتی) बुत (But) (بت)
4. सुंदरी (Sundari) (سندری) हसीना (Hasīna) (حسیلہ)
5. प्रेयसी (Preyasi) (پریسی) माशूका (Ma,shūka) (معشوقہ)

نگارخانہ (ف - مڈ)

NIGAR-KHANA नगार खाना

1. चित्रालय (Chitrālai) (چترالے) चित्रागार (Chitra gār) (چتراگار) तस्वीर खाना (Tasvīr khāna) (تصویر خانہ)
2. मूर्ति गृह (Mūrti grih) (مورتی گڑھ) मंदिर (Mandir) (مندیر)
3. चित्र सारी (Citrāsāri) (چتر ساری) रंग महल (Rang mahal) (رنگ محل)

2. ईश्वर (Īshwar) (ایشور) खुदा (Khuda) (خدا)

NAKIRA नकिरा (ع - مڈ) نکرہ

जाति वाचक संज्ञा (Jāti vāchak sangya) (جاتی واچک سنگیا) वह इसम जो पूरी जिस के लिए बोला जाए (Voh ism jo pūri jins ke liye bola jāe) (وہ اسم جو پوری جنس کے لئے بولا جائے)

نکو (ف - ص)

NIKO (NIKU) निको (نیکو)

1. उत्तम (Uttam) (اتم) श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) उमदा (Umda) (عمدہ)
2. सुन्दर (Sundar) (سندر) शुभ दर्शन (Shubh darshan) (شبہ درشن) हसीन (Hasīn) (حسین)

نکوخواہ (ف - ص)

NIKO-KHÁH निको खाह

शुभ चिंतक (Shubh chintak) (شبہ شینک) खैर खाह (Khair kháh) (خیر خواہ)

نکوکار (ف - ص)

NIKO-KÁR निको कार

सन्चरित (Saoh, charit) (سچ چرت) सदाचारी (Sadā chāri) (سداچاری) नेक अमल (Nek amal) (نیک عمل)

نکونام (ف - ص)

NIKO-NÁM निको नाम

कीर्ति वान् (Kīrti vān) (کیرتی وان) यशस्वी (Yashas,wi) (یشس سوئی) नामावार (Námávar) (نام آور)

7. रक्षा (Rak, ohha رکھہا) हिफाज़त
(Hifázat حفاظت)

8. निरीक्षण (Nirīkṣhan نیریکچھن)
नगरानी (Nigarāni نگرانی)

نگاهبان (ف - ص)

NIGÁH-BÁN निगाह بان

دیکھو 'نگہبان'

نگاہ داشت (ف - مٹ)

NIGÁH-DÁSHT निगाह दाश्त

1. संरक्षण (San rakṣhan سن رکچھن)

चौकसी (Chaukasi चौकसी) हिफा-
ज़त (Hifázat حفاظت) निगरानी
(Nigarāni نگرانی)

2. भरण पोषण (Bharan poshan بران پوشن)
परवरिश (Parvarish پرورش)

نگاہ غلط انداز (ف - مٹ)

NIGÁHE-GHALAT-ANDÁZ

निगाहे गलत अंदाज़

एसी नज़र जिसे हर आदमी यह समझे
कि मेरी तरफ है (Aisi nazar jise har
ādami yeh samjhe ki meri taraf hai
ایسی نظر جسے ہر آدمی یہ
سمجھے کہ میری طرف ہے)

NIGARAN_ निगरां (ف - ص)

निरीक्षक (Nirīkṣhak نیریکچھک)

संरक्षक (Sanrakṣhak سن رکچھک)

चौकसी करने वाला (Chaukasi karne vāla
पास बान (Pān पासبان)
bān پاسبان)

NIGÚN_ निगूं (ف - ص)

अधोमुख (Adho mukh ادھومکھ)

औंधा (Augdha اوندھا)

4. वह जगह जहां हसीनों का मजमा हो
(Voh jagah jahān hasīnon ka
majma ho وہ جگہ جہاں حسیلوں کا
مجمع ہو)

نگارستان (ف - مذ)

NIGÁRISTÁN निगारिस्तान

1. चित्र शाला (Chitr shāla چتر
شالہ) तस्वीर खाना (Tasvīr khāna
تصویر خانہ)

2. चित्रित-स्थान (Chittrit-isthān چترت
استھان) नक्शो निगार किया हुआ
मकान (Naqsho nigār kiya hua
makān نقش و نگار کیا ہوا مکان)

نگارش (ع - مٹ)

NIGÁRISH निगारिश

लेख (Lekh لیکھ) तह रीर (Tah, rīr
تحریر)

NIGÁH_ निगाह (ف - مٹ)

1. दृष्टि (Drishti درشتی) नज़र
(Nazar نظر)

2. नयन (Nayan نین) नेत्र (Nettr
آنکھ) आँख (Ānkh آنکھ)

3. परख (Parakh پرکھ) शनाख्त
(Shanākhat شناخت)

4. तेवर (Tever تہور) चितवन
(Chitvan چتون)

5. ध्यान (Dhyān دھیان) खयाल
(Khayāl خیال)

6. कृपा (Kripa کرپا) इनायत (Ināyat
عیاضت)

भीगा (Gila गीला) (استیمت)
(Bhīga بھگا)

نگون بخت (ف - ص)

NIGÚN-BAKHT نیگُون بخت

ہمت بھاگیہ (Hat bhāgya ہمت)

بد قسمت (Bad qismat بد قسمت)

نگون سار (ف - ص)

NIGÚN-SÁR نیگُون سار

ادھو مکھ (Adho mukh ادھو مکھ)

اوندھا (Aundha اوندھا)

نگہ (ف - مٹ) NIGAH نیگھ

نگاہ کا مستخف دیکھو 'نگاہ'

نگہبان (ف - ص)

NIGAH-BÁN نیگھ بان

سن رکھو (Sanrak, ohbak سرنکھ)

محافظة (Muháfiz محافظت)

نیرکھو (Nirk, ohbak نیرکھ)

نیراں (Nigarán نیگراں)

نگہداشت (ف - مٹ)

NIGAH-DÁSHT نیگھ داشت

دیکھو 'نگاہ داشت'

نگینہ (ف - مذ) NAGÍNA نغینا

جواہر (Javáhir رتن) رتن (Ratn)

جواہر

نہ (Nag نغ) آگوتھی دھویرا مے

جدا جانے والا رتن (Angúthi

vaghaira men jara jáne vála ratn

انگوٹھی وغیرہ میں جڑا جانے والا

(رتن)

نمد (ف - مذ) NAMAD نمد

موتا کنبل (Mota kambal موتا کنبل)

نمدا (Nmda نمدا)

نمدیدہ (ف - ص)

NAM-DÍDA نمد دیدا

آردر نین (Árdr nayan آردر نین)

نم (ف - ص) NAM نمد

آردر (Árdr آردر) استیمت (Istimit)

نمک حلال (عف - ص)

NAMAK-HALÁL نمک ہلال

स्वामिनिष्ठ (Swámi nishth) स्वामी
स्वामि भक्त (Swámi bhakt) (نشستہ)
वफा दार (Vafa dár) (سوامی بہکت)
(وفادار)

نمک خوار (ف - ص)

NAMAK-KHÁR نمک خار

1. दास (Dás) (داس) नौकर (Naukar)
(सेवक) (Sevak) (نوکر)
2. भक्त (Bankt) (بہکت) फिदाई (Fidá-
yi) (فدائی)

نمک کور (ف - ص)

NAMAK-KOR نمک کور

कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) نمک हराम
(Namak harám) (نمک حرام)

NAM-NÁK नम नाक (ف - ص) نم ناک

आर्द्र (Árdr) (آردر) गीला (Gíla)
(गीला) (Gíla) जो नम होगया हो (Jo nam ho gaya ho)
(جو نم ہوگیا ہو)

NAMU नमू (ف - ص) نمو

विकास (Vikás) (وکاس) बढ़ने की कुवत
(Bāṭhne ki quv,vat) (بڑھنے کی قوت)

NUMÚD नुमूद (ف - ص) نمود

1. प्रकटन (Prakatan) (پروکٹن) जाहिर
(जाहिर) (Záhir) होना (Záhir hona)
(ظاہر ہونا)
2. दिखाना (Dikhávaná) (دیکھاوا) नुमाइश
(Numáish) (نمائش)
3. आविर्भाव (Ávirbháv) (آویربہاؤ) झुहर
(Zuhár) (ظہر)

सजल नेत्र (Sajal nettr) (سجّل نہتر)
चश्म तर (Chashm tar) (چشم تر)

NAMRÚD नमरूद (ف - مذ) نمروود

1. एक बहुत बड़ा ज़ालिम बादशाह जिस
ने हज़रत इब्राहीम को आग में डाला
था (Ek bahut bəṛa zálím bádsháh
jis ne hazrat Ibráhím ko ág meṇ
dála tha) (ایک بہت بڑا ظالم
بادشاہ جس نے حضرت ابراہیم
کو آگ میں ڈالا تھا)

اصل میں 'ن' کے پیش کے ساتھ ہے
لیکن اردو میں زبر کے ساتھ ہی بولا
جاتا ہے

2. अत्याचारी (Attyáachári) (اتہاچارِی)
ज़ालिम (Zálím) (ظالم)

NAMISH नमिश (ف - ص) نمش
'نمش' کا مخفف

नवनीत (Navnít) (نونیٹ) क्षीर सार
(Chhír sár) (چھیر سار) मखन
(Mak,khan) (مکھن)

NAMAK नमक (ف - مذ) نمک

लवण (Lavan) (لون) लोन (Lon)
(लोन) नून (Nún) (نون) मीठा (Mítha)
(میٹھا)

نمک حرام (عف - ص)

NAMAK-HARÁM نمک ہرام

कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) विश्वास
(Vish,shwás gháti) (ویشواس)
घाती (Ghad,dár) (غدار) (گھاتی)

NANG ننگ (ف - مذ) ننگ

1. लज्जा (Lajja لجا) लाज (Lāj لاج) शर्म (Sharm شرم)
2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)
3. निंदा (Ninda نندا) रुसवाई (Rusvāyi رسوائی)

ننگ خاندان (ف - ص)

NANGE-KHĀNDĀN नंगे खान्दा

- कुल कलंक (Kul kalank کل کلاک)
कुलांगार (Kulāngār کلانگار) कुल कंटक (Kul kantak کل کنتک) जो सारे कुल को बदनाम करे (Jo sāre kul ko bad nām kare جو سارے کل کو بدنام کرے)

ننگ و ناموس (عف - مذ)

NANGO-NĀMŪS नंगो नामूस

1. लज्जा (Lajja لجا) गैरत (Ghairat غیرت)
2. मर्यादा (Maryāda مریاداد) हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. सतीत्व (Satitwa ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)

NAU नौ (ف - ص) नौ

1. नवीन (Navīn نوین) नूतन (Nūtan نیا) नया (Naya نوتن)
2. आधुनिक (Ādhunik آدمک) हाल का (Hāl ka حال کا)

نوا بادی (ف - مٹ)

NAU-ĀBĀDI नौ आबादी

उपनिवेश (Uṇnivesh اپنویس) नया

4. ख्याति (Khyāti کھیاتی) शुहरत (Shubrat شهرت)

5. वैभव (Vaibhav वैभव) शान शौकत (Shān shaukat شان شوکت)

6. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti هستی)

7. शोभा (Shobha شوبها) रौनक (Raunaq رونق)

اردو میں 'ن' کے زبر سے ہی ہوتے ہیں

NUMŪDĀR نمودار (ف - ص) نمودار

1. प्रकट (Prakat برکت) व्यक्त (Vyakt بیان) अयां (Ayān بیان)
2. आविर्भूत (Āvirbhūt آور بهوت) बाहिर (Zābir ظاهر)
3. अध्यात्म (Adh, dhyakohh ادھ) सरदार (Sar dār سردار)

NAMŪNA نمونه (ف - مذ) نمونه

1. दिग्दर्शन (Dig darshan دگ درشن) वानगी (Bānagi بانگی)
2. उपमा (Upama ایما) नज़ीर (Nazir نظیر)
3. दृष्टान्त (Drishtānt درشتانت) मिसाल (Misāl مثال)
4. आदर्श (Ādarsh آدرش) मिसाली (Misālī مثالی)
5. आकारप्रकार (Ākār prakār آکار پرکار) वज्रा कता (Vaz, a qat, a وضع قطع)

NAMI नमी (ف - مٹ) نمی

आद्रता (Ādrata آدرتتا) तरी (Tari तरी) गीला पन (Gīla pan گیلان)

کا لہکا (Laṛki ka laṛka لڑکی کا لڑکا)

NAVÁSÍR نواسیر (ع - مت)

1. ناسور کی جمع

2. بھگندر (Bhagandar)

پاخانے کے مقام کا کھڑا (Pakhāno

ke maqām ka phoṛa کے پاخانے

(مقام کا پھوڑا)

NIVÁLA نیوالا (ف - مذ)

گراس (Grās گراس) کول (Kaul کول)

لقمہ (Luqma لقمہ)

نوامید (ف - ص)

NAU-UMMÍD نئی اُممید

نیراش (Nirásh نیراش)

نا اُممید (Na ummíld نا اُممید)

NAUBAT نوبت (ع - مذ)

1. اوسرا (Osara اوسرا) باری (Bári

باری)

2. دشا (Dasha دشا) ہالہ (Hálat

حالت)

3. دنکا (Danka دنکا) ناگارا (Naq-

qára نقارہ)

4. روشن چوکی (Raushan chauki

روشن چوکی)

وہ شہنائی اور نغمہ جو کسی

بادشاہ یا امیر کی تہوار پر روزانہ

سویرے بجا کرتی ہے

نوجوان (ف - ص)

NAU-JAVÁN نئی جوان

نویں (Nav yuvak نویں)

نویں (Nav yuva نویں)

نویں (Naya pa-

نویں)

بسا ہوا علاقہ (Naya basa hua

ilāqa علاقہ)

نواموز (ف - ص)

NAU-ÁMOZ نئی آموز

1. نئی شیکھت (Nav shikohhit نو

نویں شیکھت)

(Anáṛi اناری) نویں

2. انبھست (Anabh, bhyast انبھست)

(Kach, cha کچا)

NAVA نوا (ف - مذ)

1. شبر (Swar شور) شبر (Shabd

شبر) آواز (Áváz آواز)

2. گان (Gán گان) نغمہ (Naghma

گانا (Gána گانا)

NAVÁH نواہ (ع - مذ)

آس پاس کا علاقہ (Ás pás ka ilāqa

Muzáfát مضافات)

(مضافات)

نوازش (ف - مذ)

NAVÁZISH نوازش

دیا (Anukampa انوکمپا)

(Daya دیا) مہر بانی (Mehr báni

مہربانی)

نوازش نامہ (ف - مذ)

NAVÁZISH-NÁMA نوازش نامہ

کریا پتر (Kripa pattr کریا پتر)

کریم نامہ (Karam náma کریم نامہ)

NAVÁSA نواسہ (ف - مذ)

دوہتر (Dauhitr دوہتر) پوتی

(Putrika پتر) لڑکی

उजाला (Ujāla) चमक (Chamak)
(روشنی) रौशनी (Raushani) (چمک)

2. शोभा (Shobha) छटा (Chhata)
(رونی) रौनक (Rannaq) (چھٹا)

3. मुख छटा (Mukh chhata) (मुख छेहरा)
चेहरे की चमक दमक (Chohre ki cha-
mak damak) (چهرے کی چمک)
(دمک)

NÚRĀNĪ नूराणी (नूरानी) (फ - मं)
प्रकाश मय (Prakāsh mai) (प्रकाश में)
ज्वलंत (Jwalant) (ज्वलंत)
(Pur nūr) (प्रनूर)

नूर बाफ (नूर - फ)

NÚR-BĀF नूर बाफ
पट कार (Pat kār) (पटकार) कपड़ा बिनने
बाला (Kapra binne vāla) (कपड़ा बिनने वाला)
जुलाहा (Julāha) (जुलाहा)

NAU-RAS नौ रस (न - स)

1. नव-पक्व (Nav pak, kwa) (नवपक्व)
नया पका हुआ फल (Naya paka hua
phal) (नया पका हुआ फल)

2. नवल (Navāl) युवा (Yuva)
(नौखेज) नौखेज (Naukhez) (नौखेज)

नौखेज (न - स)

NAU-ZÁYÍDA नौ जाईदा

नव जात (Nav jāt) (नवजात) जो नया
पैदा हुआ हो (Jo Naya paida hua ho
ho) (जो नया पैदा हुआ हो)

NOSH नोश (न - श)

1. पान (Pān) पीना (Pīna) (पान)

NAU,HA नौहा (न - ह)

1. शोकालाप (Shokālāp) (शोकालाप)
पर रौना (Murde par rona) (मर्दे पर रौना)

2. विलाप (Vilāp) (विलाप) रौना पीटना
(Rona pītna) (रौना पीटना)

नौखास्ते (न - स)

NAU-KHĀSTA नौ खास्ता

नवोत्थित (Navot, thit) (नवोत्थित)
नया उठा हुआ (Naya uth, the hua)
(नया उठा हुआ)

NAU-KHEZ नौ खेज (न - स)

1. किशोर (Kishor) (किशोर) करीबुल
बुलूरा (Qarībūl bulūgh) (करीब)
(البلوغ)

2. नवयुवा (Nav yuva) (नवयुवा) नौ
जवान (Nau javān) (नौ जवान)

3. अननुभवी (Ananubhavi) (अननुभवी)
ना तजरीबा कार (Na tajriba kār)
(ना तजरीबाकार)

नौदौलत (न - स)

NAU-DAULAT नौ दौलत

जिसे नई नई दौलत मिली हो (Jise nayi
nayi daulat mili ho) (जैसे नई नई
नया नया अमीर (दौलत) जो नया नया
हुआ हो (Jo naya naya amir hua ho ho)
(नया नया अमीर हुआ हो)

NŪR नूर (न - र)

1. प्रकाश (Prakāsh) (प्रकाश) आभा
(Ābha) (ज्योति) ज्योति (Jyoti) (ज्योति)

2. लिंग (Ling) जिस (Jins) (جلس)

3. प्रकार (Prakar) किसम (Qism) (قسم)

4. आकृति (Ākriti) शकल (Shakl) (آکرتی شکل)

5. पद्धति (Pad,dhati) तंग (Dhang) (پدھتی تہنگ)

نوعروس (مف - ص)

NAU-ARÚS नौ अरूस

नव वधू (Nav vadhu) (نو ودمو)
विवाहिता (Nav viváhita) (نو وواہتا)
नई दुल्हन (Nayi dulhan) (نئی دلہن)

NAU-UMR नौ उमर (مف - ص)

अल्प वयस्क (Alp vayask) (آلپ)
कम उमर (Kam umr) (کم عمر)

NOK नोक (ف - مٹ)

1. अणि (Ani) (انی) (Ani)
चुभने वाला कनारा (Chubhne vála kanára) (چھبنے والا کنارہ)

2. बाँक पन (Bánk pan) (بانک پن)
आन (Ān) (آن)

3. डोंग (Díng) (دینگ) (Dun)
दून (Dun) (دون)

NAUKAR नौकर (फ - मंड)

1. सेवक (Sevak) (سہوک) (Mulázim)
सुलाज़िम (Mulázim)

2. दास (Dás) (داس) (Kbádīm)
खादम (Kbádīm)

2. स्वादिष्ट पदार्थ (Swádishth padārth) (سوادیشٹھ پدارتھ)
मज़ेदार चीज़ (Mazedár chíz) (مزیدار چیز)

3. विष हर (Vish har) (ویش ہر) (Tiryáq)
تیریاق

4. पोने वाला (Píne vála) (پونے والا)
ان معنوں میں مرکبات کا آخری
جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'مے نوش'

NAVISHTA नविषता (ع - مंड)

1. लिखित (Likhit) (لکھت) (Likha hua)
लिखा हुआ (Likha hua)

2. लिखित प्रमाण (Likhit pramán) (لکھت پرمان)
तहरीरी सनद (Tahríri senad) (تحریری سند)

3. भाग्य (Bhág,gya) (भाग्य) (Qismat)
क़िस्मत (Qismat)

نوش دارو (ف - مٹ)

NOSH-DÁRÚ नोश दारू

1. संजीवनी (Sanjivani) (سن جیوینی)
मुर्दे को ज़िंदा कर देने वाली दवा (Murde ko zinda kar dene váli dawa)
مردے کو زندہ کر دینے والی دوا

2. अमृत (Amrit) (अमृत) (Sudha)
सुधा (Sudha)
आबे हयात (Ābo hayát) (آب حیات)

NOSHA नोशा (फ - मंड)

दूल्हा (Dúlha) (دولہا)
वर (Var) (वर)

NAU,A नौअ (ع - मंड)

1. जाति (Játi) (جاتی) (Naal)
नस्ल (Naal)
نسل

نو وارد (ف - ع) (ص)

NAU-VÁRID نَوِ وارید

نواگت (Navágat) نواگتوک
(Navágantuk) نواگتک
(Naya áne vála) نیا آنے والا

NAVED نَوید (ف - م) (ص)

1. शुभ सूचना (Shubh sūchana) شہ
خوش خبری (Kkush khabari) (سوچنا)
2. निमंत्रण (Nimantaran) نسلترن
داवत नामा (Dávat náma) دعوت
(نامہ)

نویسنده (ف - م) (ص)

NAVÍSINDA नवीसिंदा

लेखक (Lekhak) لیکھک
(Lipik) लिखने वाला (لیکھنے والا)
(Likhne)

NIHÁD निहाद (ف - م) (ص)

प्रकृति (Prakriti) سواभाव
(Swabháv) स्वभाव
(Khaslat) खसलत
(خصالت)

NAHÁR नहार (ع - م) (ص)

1. दिवस (Divas) दिन (Din)
(روز) (Roz)
2. अनाहार (Anáhár) خالی پेट
(Kháli pet)

NIHÁL निहाल (ف - م) (ص)

1. पौदा (Pauda) नया दरخت
(Naya darakh) (نیا درخت)
2. वृक्ष (Vrik ohh) पेक (Per)
(Rúkh) रुख (روکھ)

NAUKARI नौकरी (ف - م) (ص)

1. सेवा (Seva) सर्विस (Service)
(سروس)
2. दासता (Dásata) खिदमत
(Khidmat)

نوک زباں (ف - م) (ص)

NOKE-ZABÁN नोके जबां

जिह्वाग्र (Jivhāgr) कंठस्थ
(Kanthasth) जो जवानो
याद हो (Jo zabáni yád ho)
(بیاد ہو)

NAUM नौम (ع - م) (ص)

निद्रा (Niddra) स्वप्न (Swapn)
(Bona) सोना (سوہنا)

نومشقی (ع - م) (ص)

NAU-MASHQ नौ मश्क

नवाभ्यस्त (Navább, bhyast)
(Nau sikhiya) नौ सिलिया

NAUMÍD नौमीद (ف - م) (ص)

हताश (Htáash) निराश
(Niráash) ना उम्मेद (Na ummed)
(نامید)

نوناہال (ف - م) (ص)

NAU-NIHÁL नौ निहाल

1. नव वृक्ष (Nav vrikchh) नया पौदा
(Naya pauda)
2. शिशु (Shishu) बालक
(Bálak) कचा (Bach, cha)
(بچہ)

NIHUFTA نیہفتہ (ف - ص) نیہفتہ
 نیہیت (Nihit) گپت (Gupt)
 چہپا (Chhipa) ہوا (Ohhipa hua)
 (ہوا)

NU,HUM نۄم (ف - ص) نۄم
 نۄم (Navam) نۄم (Naván)
 (نۄم)

NAHANG نہنگ (ف - مذ) نہنگ
 گراہ (Gráh) کۄمبۄر (Kumbhír)
 (کم) غاۄیال (Ghaṛyál)
 مگر (Magar mach, chh)
 (مگر)

NIHI نیہی (ع - مٹ) نیہی
 1. نیہدھ (Nishedh) نیہدھ
 (Varjan) مناہی (Manáhi)
 (منہاہی)
 2. نیہشۄر کی طرف سے کسی کام کے نہ
 کرنے کا آدیش (Íshwar ki taraf
 se kisi kám ke na karne ka ádesh)
 ایہشۄر کی طرف سے کسی کام کے نہ
 کرنے کا آدیش

NIBÍB نیہیب (ع - مذ) نیہیب
 بۄہ (Bhai) تراۄس (Trás)
 دہشۄت (Dahshat) دار (Dar)
 (دہشت)

NAI نۄ (ف - مٹ) نۄ
 1. نڈ (Nad) نرکۄل (Narkul)
 (نرکٹ) نرکٹ (Narkat)
 2. بانسۄری (Vanshi) بانسۄری
 (Bansuri)

3. سمۄدھ (Samrid, dh) مالا-
 مال (Mála mál)
 4. پراسن (Prasan, n) خوش
 (Khush)

NIHÁN نیہاں (ف - ص) نیہاں
 نیہیت (Nihit) گپت (Gupt)
 پوۄشۄدہ (Poshída)

NIHÁYAT نیہایت (ع - مٹ) نیہایت
 1. آنت (Ant) آنت (Chbor)
 (آخر) آخیر (Akhír)
 2. پاراکاشٹا (Parákáshtha)
 آخیری حد (Ákhiri had)
 3. آتۄیادھک (Attyadhik)
 آتۄیانت (Attyant) بے حد
 (Be had)

NAHJ نہج (ع - مذ) نہج
 1. مارگ (Márg) رستا (Rasta)
 (رستہ)
 2. پدۄدھتی (Pad, dhati) دنگ
 (Dhang) تریقا (Taríqa)
 (طریقہ)

NAHR نہر (ع - مٹ) نہر
 1. ندی (Nadi) آبجۄ (Ábju)
 (آبجو)
 2. کۄلیا (Kullya) دریا سے
 نیکالی ہوا شاخ (Darya se nikáli)
 ہوا شاخ (hui shákh)

NOH,ZAT نہضت (ع - مٹ) نہضت
 کۄچ (Prasthán) کۄچ
 (Kúob) رۄوانگی (Ravánagi)
 (روانگی)

نیازمند (ف - ص)

NIYÁZ-MAND نیازمند

1. آگیاکاری (Ággya kári) (آگیاکاری)
فرمان بردار (Farmán bardár)
(فرمان بردار)
2. اچھک (Ich,ohhuk) (اچھک) अभि
लाषी (Abhiláshi) (ابھی لشی) आरजू
मंद (Árzu mand) (آرزو مند)
3. मित्र (Mitr) (میت) दोस्त (Dost)
(دوست)

نیاز نامہ (ف - مذ)

NIYÁZ-NAMA نیازنامہ

- विनय पत्र (Vinai pattr) (ونے پتر)
आजिजाना दरखास्त (Ájizána darkhást)
(عاجزانہ درخواست)

نیام (ف - مذ) NIYÁM

- कोष (Kosh) (کوش) खड्ग कोष (Khadg
kosh) (کھڈگ کوش) म्यान (Myán)
(میان)

नीत (ع - مٹ) NÍYAT

1. संकल्प (Sankalp) (سंकल्प) इरादा
(Iráda) (ارادہ)
2. उद्देश (Uddesh) (ادیش) मंशा
(Mansha) (ملشا)

निर (ع - مذ) NAIYIR

- सूर्य (Súrya) (سوریه) सूरज (Súraj)
(آفتاب) आस्ताव (Ástáv) (سورج)
اردو میں یہ لفظ 'ی' کے زیر کے
ساتھ بھی بولا جاتا ہے

3. निगाली (Nigáli) (نکالی) नैचा
(Naicha) (نیچہ)

نیابت (ع - مٹ) NIYÁBAT

1. प्रतिनिधित्व (Prati nidhittwa) (پرتی
नुमाइंदगी (Numá indagi) (نمایدگی)
(ندعتو)
2. स्थानापन्नता (Isthánápan,nata)
(استھاناپننتا) काइम मकामी (Qáim
maqámi) (قائم مقامی)

نیاز (ف - مذ) NIYÁZ

1. स्पृह (Isprih) (اسپره) आकांक्षा
(Ákánkebha) (آککھہ) हाजत
(Hájat) (حاجت)
2. परिचय (Parichai) (پریچے) शनासाई
(Shanásayi) (شناسائی)
3. फातहा (Fátaha) (فاتحہ) मुर्दे का
दसवां बीसवां वधैरा (Murde ka
dasvān bīsavān vaghaira) (مردے
کا دسواں بیسواں وغیرہ)
4. चढ़ावा (Chañháva) (چڑھاوا) चढ़ावे
की मिठाई (Chañáve ki mitháyi)
(چڑھاوے کی مٹھائی)
5. श्रद्धा (Shrad,dh) (شردھا) इरादत
(Irádat) (ارادت)
6. पूजा (Púja) (پوجا) मन्त (Mannat)
(مذت)

نیازکیش (ف - ص)

NIYÁZ-KESH نیازکیش

دیکھو 'نیاز مند'

2. इस महीने को बरसात (Is mahíne
ki barsát (اس مہینے کی برسات)
مشہور ہے کہ اس مہینے کی بارش
کا ہر قطرہ سیپ میں موتی بن
جاتا ہے

نیر اصغر (عف - مذ)

NAI,YIRE-ASGHAR نایرے آسغار
چंद्र (Chandr چندر) चंद्रमा (Chan-
drama چاند) चाँद (Chánd drama)

NEST نیت (ف - ص) نیست

نیر اکبر (عف - مذ)

1. नष्ट (Nasht) वर बाद (Bar
bád (بر باد)

NAI,YIRE-AKBAR نایرے اکبر
सूर्य (Súrya سورج) रवि (Ravi
سورج) सूरज (Súraj)

2. नास्ति (Násti) नहीं है
(Nahín hai)

نیست (ف - مذ)

NAYASTÁN (NESTÁN) नयस्तां (नेस्तां)

NAI,RANG نیرنگ (ف - مذ) نیرنگ

1. नटप्राय (Nadap,práe) नर कट का जंगल (Narkat ka jangal
(نرکت کا جنگل)

1, इन्द्रजाल (Indr jál जादू
(Jádu)

2. माया (Máya) फरेब (Fareb
(فریب)

نیرنگ ساز (ف - ص)

2. बन (Ban) बीहड़ (Bíhar) जंगल (Jangal)

NAIRANG-SÁZ نیرنگ ساز
मायावी (Máyaवी) ऐंद्र जालिक
(Aindr jálík) शोबदाबाज़
(Shobada báz)

نیست و نابود (ف - ص)

NESTO-NÁBÚD नेस्तो-नाबूद

NÍZ नीज़ (ف - حرف عطف) نیز

- विनष्ट (Vinasht) उन्मूलित
(Vidh,dhwaast) बिलकुल
(Umúlit) तह्स नह्स
(Bilkul tah,s nah,s) نکست نکست

1. और (Aur)

2. भी (Bhi)

NAIZA نیزه (ف - مذ) نایزا

शक्ति (Shakti) शंकु (Shanku
कुंत (Kunt) भाला
(Bhāla) बरछी (Barohhi)

NESTI नेस्ती (ف - ص) نیستی

NAISÁN نایسان (ف - مذ) نایسان

1. विनाश (Vinásh) बरबादी
(Barbádi)

2. दरिद्रता (Dariddrata) कंगाली
(Kangáli) नुहूसत (Nuhúsat)

1. बैसाख का महीना (Baisákh ka
mahíne)

4. पवित्र (Pavitr) पाक (Pák) (پاک)
5. सच्चरित्र (Sach, charitr) (سچ چرتر) सालेह (Sáleh) (صالح)
6. सदैव (Sadai) रहम दिल (Rahm dil) (رحم دل)
7. कुलीन (Kulín) शरीफ (Sharíf) (شریف)
8. सरल स्वभाव (Saral swabháv) सादा मित्राज (Sáda mizáj) (ساده مزاج)

نیک انجام (ف - ص)

NEK-ANJÁM नेक अंजाम

शुभप्रमाण (Shubhap, pramán) (شبهه)
जिसका नतीजा अच्छा हो (Jis ka natíja ach, chha ho) (جس کا)
(نتیجہ اچھا ہو)

نیک اندیش (ف - ص)

NEK-ANDESH नेक अदेश

शुभ चेता (Shubh cheta) (شبهه)
शुभ चिंतक (Shubh chintak) (شبهه)
अच्छी बात सोचने वाला (Ach, chhi bát sochne vála) (اچھی بات سوچنے والا)

نیک بخت (ف - ص)

NEK-BAKHT नेक बख्त

1. सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli) (सुभाग्य शाली) (سوباگيه شالی)
(خوش قسمت) (Khush qismat)
2. सरल स्वभाव (Saral swabháv) सीधा साधा (Sídha sádha) (سیدھا سادھا)

NESH नेश (फ - मड)

1. दंश (Dansh) कंटक (Kantak) (دانش)
डंक (Dank) (کنک)
2. विष (Vish) ज़हर (Zahr) (وش)

NESHTAR नेशतर (फ - मड)
دیکھو 'نشتار'

نیش زنی (ف - مٹ)

NESH-ZANI नेश जनी

1. दंशन (Danshan) डंक मारना (Dank mārna) (دانش)
अनर्थ करना (Anarth karna) (انرته)
बुराई करना (Buráyi karna) (برائی کرنا)

نیش غریب (ع - مڈ)

NESHE-AQRAB नेशे अक्रब

वृत्तिक दंश (Vrikchhik dansh) (دکھ)
बिच्छू का डंक (Bich, ohhu ka dank) (بیچھو کا ڈंक)

نیشکر (ف - ذٹ)

NAI-SHAKAR नै शकर

इच्छु (Ikchhu) (ایکھ)
गन्ना (Ganna) (گنا)

NEK नेक (फ - मड)

1. शुभ (Shubh) सईद (Sa, id) (سید)
2. उत्तम (Uttam) नफीस (Nafis) (نفیس)
3. सुन्दर (Sundar) हसीन (Hasin) (سندر)

نیک طینت (ف - ص)

NEK-TÍNAT نیک तीनत

دیکھو 'نیک سرشت'

نیک عمل (ف - ص)

NEK-AMAL نیک अमल

पुण्य कर्म (Punnya karma) پنیہ

सत्कर्ता (Sat karta) ست کرتا (کرما)

निक आमाल (Nek ámal) نیک اعمال

نیک فرجام (ف - ص)

NEK-FARJÁM نیک फर्जाम

دیکھو 'نیک طبع'

نیک قدم (ف - ص)

NEK-QADAM نیک कदम

जिसका आना मुबारक हो (Jis ka ána

جس کا آنا مبارک ہو) mubárak ho

نیک کردار (ف - ص)

NEK-KA (I) RDÁR نیک क (कि) दर

सदा चारी (Sada chári) سدا چاری

साधु वृत्त (Sádhu vritt) سادھو ورت

अच्छे चाल चलन वाला (Ach, chhe

अच्छे चाल चलन वाला) ohál chalan vála

نیک گفتار (ف - ص)

NEK-GUFTÁR نیک गुफ्तार

साधु भाषी (Sádhu bháshi) سادھو بھاشی

सद् वादी (Sad vádi) سد وادی

बातें करने वाला (Ach, chhi bátē karne

अच्छी बातें करने वाला) vála

نیک مزاج (ف - ص)

NEK-MIZÁJ نیک मित्राज

सुकृतात्मा (Sukritátma) سوکرتا تما

निक खु (ف - ص) NEK-KHU نیک खू

सत्प्रकृति (Sat prakriti) ست پرکرتی

सद् वृत्त (Sad vritt) सद ورت

आदतों वाला (Ach, chhi ádaton vála

अच्छी عادتوں والا)

निक دل (ف - ص) NEK-DIL نیک دل

सदात्मा (Sadátma) سدا تما

अच्छे दिल (Pun,nyátma) پنیہا تما

आदतों वाला (Ach, chhe dil vála

अच्छे دل والا)

نیک رائے (ف - ص)

NEK-RÁE نیک رای

सद् बुद्धि (Sad bud, dhi) سد بدھی

सन्मति (San, mati) سن متی

आदतों वाला (Ach, chhi ráe vála

अच्छी رائے والا)

نیک سرشت (ف - ص)

NEK-SIRISHT نیک سیرشت

सदात्मा (Sadátma) سدا تما

अच्छे प्रकृति (Punnya prakriti) پنیہ پرکرتی

तीनत (Nek tīnat) نیک طہنت

نیک سیرت (ف - ص)

NEK-SÍRAT نیک سیرت

دیکھو 'نیک خو'

نیک طبع (ف - ص)

NEK-TAB, A نیک तब (तब अ)

सत्प्रकृति (Sat prakriti) ست پرکرتی

सदात्मा (Sadátma) سدا تما

अच्छे सیرت (Nek sirisht) نیک سرشت

نیک خیال (Nek khayál) (سکلب)
نیک خیال

2. دان شیل (Dán shíl) (دان شیل)
مکھاییر (Mukhaiyir) (مکھاییر)

3. ساتھ نیٹھ (Sattya nisbth) (ساتھ نیٹھ)
ایماندار (Imándár) (ایماندار)

NEKU نیکو (ف - ص)

1. شریشتہ (Shreshth) (شریشتہ) उत्तम
(ات'نم) (Uttam) (اٹلا) (Ála)

2. شوبھ (Shubh) (شوبھ) कल्याणमय
(کلیان مے) (Kalyán mai) (مبارک)
(Mubáarak)

نیکو خصال (غف - ص)

NEKU-KHISÁL نیکو خصال
(نیکو) (نیک خو)

نیکو سیر (غف - ص)

NEKU-SI,AR نیکو سیر

سچ چرتر (Sach, charitr) (سچ چرتر)
نیک سیرت (Sadáshai) (سداشے)
(Nek sirat) (نیک سیرت)

نیکو کار (ف - ص)

NEKU-KÁR نیکو کار

سدا چاری (Sadáchári) (سدا چاری)
نیک चलन (Sad vritt) (سدورت)
(Nek chalan) (نیک چلن)

نیکو کردار (ف - ص)

NEKU-KARDÁR نیکو کردار
(نیک کردار)

پونہ شیل (Punya shíl) (پونہ شیل)

अच्छे मिज़ाज वाला (Ach, chhe mizáj
wála) (اچھے مزاج والا)

نیک منش (ف - ص)

NEK-MANISH نیک منیش

نیکو 'نیک مزاج'

نیک منظر (غف - ص)

NEK-MANZAR نیک منظر

शुभ दर्शन (Shubh darshan) (شوبھ)

नेत्र प्रिय (Nettr priya) (نہتر)

जो देखने में अच्छा लगे (Jo

dekhne men ach, chha lage) (جو

دیکھنے میں اچھا لگے)

نیک نام (ف - ص)

NEK-NÁM نیک نام

उत्तम यश (Uttam yash) (اتم یس)

पुण्यश्लोक (Pun, nyaashlok) (پونہش)

(نام آرد) (Namávar) (ناماوار)

نیک نفس (غف - ص)

NEK-NAFS نیک نفس

अंतःशुद्ध (Antah shud, dh) (انتہ شدد)

साधु शील (Sádhu shíl) (سادھو شیل)

पाक बातिन (Pák batin) (پاک باطن)

نیک زہاد (ف - ص)

NEK-NIHÁD نیک نہاد

सदाशय (Sadáshai) (سداشے) अंतः शुद्ध

(Antah sud, dh) (انتہ شدد) نیک سیرشت

(Nek sirisht) (نیک سرشت)

نیک نیت (غف - ص)

NEK-NÍYAT نیک نیات

1. सत्संकल्प (Satsankalp) (سٹ)

पुष्कर (Pushkar) राजीव (Rájiv)
कमल (Kamal) (داجو)

نیلوفر ماہتابی (ف - مذ)

NILOFAR-MÁHTÁBI

नीलोकरे माह ताबी

कुमुदिनी (Kumudini) कैरव (Kairav)
कुमुद (Kumud) कोका (Koka)
कुई (Kufi) कुई (Kufi)

NÍM नीम (न - म)

- अर्ध (Ardh) अर्ध (Ardh)
आधा (Ádha) (अर्ध)
- न्यून (Nyún) थोड़ा (Thora)
कम (Kam) (कम)

NÍM-BÁZ नीम बाज (न - म)

अर्ध मुकुलित (Ardh mukulit)
अध खुला (Adh khula)
कहा (कहा)

नीम भरत (न - म)

NÍM-BIRISHT नीम बिरिश्ट

अर्ध भृष्ट (Ardh bhriht)
आधा भुना हुआ (Ádha bhuna hua)
आधा भुना हुआ

नीम बसमल (न - म)

NÍM-BISMIL नीम बिस्मिल

अर्ध बधित (Ardh badhit)
आधा जवह किया हुआ (Ádha zab,h
kiya hua) (आधा जवह किया हुआ)

NÍM-JÁN नीम जाँ (न - म)

अर्ध मृत (Ardh mrit)
अध मुआ (Adh mua) (अध मुआ)

NEKI नेकी (न - म)

- उपकार (Upkar) भलाई
(Bhaláyi) एहसान (Ehsán)
(احسان)

- संयम (San,yam) परहेज़गारी
(Parhez gári) (پرهیزگاری)

- श्रेष्ठता (Shresh,thata) (شروشیتا)
खूबी (Khúbi) (خوبی)

- स्वभाव की सरलता (Swabháv ki
saralata) (سویبهاؤ کی سولتا)
भोला पन (Bhola bhála pan) (بھولا پن)

- सदाचार (Sadáchár) नेक
चलनी (Nek chalani) (نیک چلنی)

NÍL-GÚN नील गुँ (न - म)

नील वर्ण (Nilvarn) (نیل وارن)
रंग का (Níle rang ka) (رنگ کا)

NÍLAM नीलम (न - म)

नीलमणि (Níl mani) (نیل منی)
रत्न (Ek ratn) (ایک رتن)

NILOFAR नीलोफर (न - म)

- कमल (Kamal) कुंवल (Kunval)
(कुंदल)

- कुमुद (Kumud) कुफला (Phuph-
la) (कुई) (Kufi) (کونی)

नीलोफर आفتابی (न - म)

NÍLOFAR-ÁFTÁBI नीलोफरे आफताबी

पद्म (Padm) अरविंद (Aravind)
(سوسیه) (Sarsíruh) (سرسیروہ)

ऐसा मस्त जिसे कुछ कुछ होश हो
(Aisa mast jise kuchh kuchh hosh ho
ایسا مست جسے کچھ کچھ
ہوش ہو)

نیم نگاہی (ف - مٹ)

NÍM-NIGÁHI نیم نیگاہی
कनख्यों से देखना (Kanakh्यों se
dekhna کنکھوں سے دیکھنا)

NÍMA نیما (ف - مد)

1. अर्ध (Ardh اردھ) आधा (Ádh
آدھا)
2. एक प्रकार का ऊँचा जामा (Ek
prakár ka úncha jáma ایک پروکار
کا اونچا جامہ)

نی نواز (ف - ص)

NAI-NAVÁZ नै नवाज़
बांसुरी बजाने वाला (Bánsuri bajáne vála
بانسری بجانے والا)

NI,YOSH नियोश (ف - ص)
श्रोता (Shrota شروتا) सुनने वाला
(Sunne vála سننے والا)

مرکبات کا آخری جزو ہو کر مفعلی
دیتا ہے جو سے 'حق نہوش'

आधी जान निकल गई हो (Jii ki Ádhi
ján nikal gayi ho جسکی آدھی جان
نکل گئی ہو)

NÍMCHA नीमचा (ف - مذ)
खड्ग पुत्री (Khadg puttī) (کھڈگ پتری)
कटार (Katár کتار)

NÍM-SER नीम सेर (ف - ص)
अर्ध तृप्त (Ardh tript اردھ تریپت)
आधा पेट भरा हुआ (Ádha pet bhara
hua آدھا پیٹ بھرا ہوا)

نیم شب (ف - ص)

NÍM-SHAB नीम शब
अर्ध रात्रि (Ardh rátri اردھ راتری)
आधी रात (Ádhirát آدھی رات)

نیم کشتہ (ف - ص)

NÍM-KUSHTA नीम कुरता
دیکھو 'نیم بسل'

NÍM-GARM नीम गर्म (ف - ص)
अर्धोष्ण (Ardhoshn اردھوشن) गुण गुना
(Gun guna گننا)

نیم مست (ف - ص)

NÍM-MAST नीम मस्त
अर्धमत्त (Ardh matt اردھ مت)

و

VÁJIB واجب (و - ص)

1. उचित (Uchit) यथोचित
(Yathoochit) मुनासिब
(Munástib) (مناصب)
2. आवश्यक (Ávaash shyak) (آवश्यक)
ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)
3. देय (Doya) क़ाबिले अदा-
(Qábile ada) (قابل ادا)

واجب الادا (ع - ص)

VÁJIBUL-ADA वाजिबुल अदा

- दातव्य (Dátav vya) (داتویہ) शोधनीय
(Shodhaniya) (شودھنیہ) जिसकी अदा-
इगी ज़रूरी हो (Jis ki adáigi zurúri ho)
(جس کی ادائیگی ضروری ہو)

واجب التسليم (ع - ص)

VAJIBUT-TASLÍM वाजिबुत्तस्लाम

- मान्य (Mán.nya) (مانیہ) जिस का मानना
ज़रूरी हो (Jis ka máanna zurúri ho)
(जिस का मानना ضروری हो)

واجب التعزیر (ع - ص)

VAJIBUT-TA,ZÍR वाजिबुताज़ीर

- दंडनीय (Dandaníya) (دندنہ) शासनीय
(Shaaaníya) (शासनीہ) जिसे सज़ा देना
ज़रूरी हो (Jise saza dena zurúri ho)
(जिसे सज़ा देना ضروری हो)

واجب التعظیم (ع - ص)

VAJIBUT-TA,ZIM वाजिबुताज़ीम

- आदरणीय (Ádaraníya) (آدرنیہ) पूज्य
(Pújjya) (پرجیہ) जिस का अर्पण ज़रूरी

VA

वा

وا (ف - ص)

1. उद्घटित (Udghatit) (ادگھتیت)
खुला हुआ (Khula hua) (کھلا ہوا)
 2. 'वाय' का लघु रूप (Váo' ka laghu
rup) (وا کا لکھو روپ) हाय (Háo
(آ) आह (Áh á) (ہاے)
- دوسرے معنوں میں مرکبات کا جز
ہوکر آیا ہے جیسے 'واحسرتا'

VÁBASTA वाबस्ता (ف - ص)

1. बद्ध (Bad,dh) (بده) आबद्ध
(Ábad,dh) (آبدہ) बंधा हुआ
(Bandha hua) (بندھا ہوا)
2. संबंधित (Sambandhit) (سمبندھت)
संबद्ध (Sambaddh) (سمبद्ध) मुंसलिक
(Munsalik) (منسلک) متعلق
(Muta, alliq) (متعلق)

VÁPAS वापस (ف - ص)

1. प्रत्यागत (Pratyágat) (پرتیآگت)
लौटा हुआ (Lauta hua) (لوتا ہوا)
2. प्रति दत्त (Prati datt) (پرتی دت)
लौटाई हुई चीज़ (Lautáyi hui
chíz) (لوتائی ہوئی چیز)

VÁPASÍN वापसी (ف - ص)

- अंतिम (Antim) (انتم) आखिरी (Ákhiri)
(آخری)

VÁSIQ वासिक (ع - ص)

- दृढ़ (Drish) (دریہ) पुष्ट (Pusht) (پشت)
मबूत (Mazbút) (مضبوط)

واجب الوجود (ع - ص)

VÁJIBUL-VUJÚD واجب‌الوجود

स्वयंभू (Swayam bhu स्वयंभू) जो
 अपने वजूद में किसी का मोहताज न हो
 (Jo apne vujúd meñ kisi ka mohtáj
 na ho जो اپنے وجود میں کسی کا
 محتاج نہ ہو)

واجب الوصول (ع - ص)

VÁJIBUL-VUSÚL واجب‌الوصول

प्राप्य (Prápya پراپے) जिस की वसूली
 ज़रूरी हो (Jis ki vusúli zurúri ho
 جس کی وصولی ضروری ہو)

VÁJIBI واجبی (ع - ص)

1. उचित (Uchit اچت) मुनासिब
 (Munásib مناسب)
2. यथार्थ (Yatháarth یثارتھ) ठीक
 ठीक (Thík thík ٹھیک ٹھیک)
3. अल्प (Alp الپ) थोड़ा (Thoṛa
 تھوڑا)

VÁHID واحد (ع - ص)

1. एक मात्र (Ek máttir ایک مائر)
 एक (Ek ایک)
2. एकाकी (Ekáki ایک‌اکی) अकेला
 (Akela اکيلا)
3. एक वचन (Ek vachan ایک وچن)
 'जमा' की ज़िद (Jam,a ki zid 'جمع'
 کی ضد)
4. अद्वितीय (Ad,dwitiya اد،دوئیہ)
 बे मिसल (Be misal بے مثل)

जस का (Jis ka adab zurúri ho
 ادب ضروری ہو)

واجب التعمیل (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,MÍL वाजिब‌التامیل

निश्वादनिय (Nishpádaniya
 نیشپادنیه) जिस की तामील
 पाल्य (Pállya پالیہ) ज़रूरी हो
 (Jis ki ta,míl zurúri ho
 جس کی تعمیل ضروری ہو)

واجب الرحم (ع - ص)

VÁJIBUR-RAHM वाजिब‌الرہم

दयनीय (Dayaniya دینیه) जिस पर
 रहम ज़रूरी हो (Jis par rahm zurúri
 ho جس پر رحم ضروری ہو)

واجب العرض (ع - ص)

VÁJIBUL-ARZ वाजिब‌الارز

1. निवेदनीय (Nivedaniya
 نیددنیہ) प्रार्थनीय (Práarthaniya
 پراارتھیہ) जिस का कहना ज़रूरी हो
 (Jis ka kahna zurúri ho
 جس کا کہنا ضروری ہو)
2. वह शतें जो ज़मींदारों और किसानों
 के बीच तै हों (Voh sharten jo
 zamíndáron aur kisanon ke bích
 وہ شرطین جو زمینداروں
 اور کسانوں کے بیچ طے ہوں)

واجب القتل (ع - ص)

VÁJIBUL-QATL वाजिब‌القتل

वध (Vad,dhya वध) हननीय
 (Hananiya हनنیہ) जिसका मार डालना
 ज़रूरी हों (Jis ka mār dálna zurúri ho
 جس کا مار ڈالना ضروری हो)

جاننشین (Ja nashin) (دهکاري)
(جانشين)

2. دایاد (Dáyád) (دايداد) ریکھاधिकारी
(Rikhhádhikári) (رکھادھکاری) एकदारे
(Haqdáre tarika) (حقदार)
(ترکھ)

3. अभिभावक (Abhibhávak) (ابھي)
(Sar parast) (सर परस्त) (بھاری)
(سرپرست)

VÁBID (وارد) (ع - ص)

1. आगत (Ágat) (آگت) आगंतुक
(Ágantuk) (आने वाला)
(Áne vála) (آنے والا)

2. उपस्थित (Upasthit) (اوپس تھت)
(Maujúd) (موجود) (موجود)

VÁRIDÁT (واردات) (ع - مٹ)

1. दुर्घटना (Durghatana) (دورگھटना)
(Buri ghātana) (بری گھटना)
(Buri ghātana) (بري گھटना)
(Vuqúa) (وقوعہ)

2. चोरी (Chori) (چوری) कुकुत शिकनी
(Quful shikani) (قفل شکنی)

VÁRASTA (وارستہ) (ف - ص)

स्वच्छंद (Swach,ohhand) (سوچ، چھند)
(Nirankush) (निरंकुश) आज़ाद
(Ázád) (آزاد)

(وارستہ مزاج) (ع - ص)

VÁRASTA-MIZAJ (वारस्ता मिज्ञाज)

स्वच्छंद प्रकृति (Swach,ohhand pra-
kriti) (सुच, च्छंद प्रकृति) मन मौजी
(Man mauji) (मन मौजी) लाउबाली
(Laubáli) (लाबाली)

واحسرتا (ع - ف - كلمه تاسف)

VÁ-HASRATA (वा हसरता)

हाहंत (Ha hant) (هاهانت) हाए अफसوس
(Háe afsos) (هاے افسوس)

VÁDI (वादी) (ع - مذ)

1. उपत्यका (Upattyaka) (اوپتیکا)
(Ghāti) (گھاٹی) तराई (Taráyi)
(तराई)

2. वन (Van) (ون) बन (Ban)
(Jangal) (جنگل)

VÁDÍD (वादید) (ع - مٹ)

किधी के अपने घर मुलाकात को आने
पर जवाब में उससे मिलने को उसके घर
जाना (Kisi ke apne ghar muláqát ko
áue par javáb men us se milne ko us
ke ghar já na) (کسی کے اپنے گھر
ملاقات کو آنے پر جواب میں
اس سے ملنے کو اس کے گھر جانا)
(Báz díd) (بازدید)

(وادی نورڈ) (ف - ص)

VÁDI-NAVARĐ (वादी नवर्द)

काननचारी (Kánan ohári) (کانن چاری)
(Van bhrami) (ون بھرمی)
(Jangal) (جنگل) घूमने फिरने वाला
(ghúmne phirne vála) (میں گھومنے پھرنے والا)

VÁR (वार) (ف - مذ)

आघात (Ághát) (آگھات) चोट (Chot)
(Hamla) (حملہ)

VÁRIS (वारिस) (ع - ص)

1. उत्तराधिकारी (Uttarádhikári) (اترا)

VÁSIL वासिल (اصل - ع - ص)

1. मिलने वाला (Milne vála (ملنے والا)
2. पहुँचने वाला (Pahunchne vála (پہنچنے والا)

VÁZEH वाज़ेہ (واضح - ع - ص)

1. व्यक्त (Vyakt (ویکت) प्रकट (Prakat (प्रोक्त) ज़ाहिर (Záhir (ظاهر)
2. स्पष्ट (Ispasht (اسپشت) विलृत (Vistrit (ویسترت) मुफ़स्सल (Mufasssal (مفصل)
3. मोटे क़लम से साफ़ साफ़ लिखा हुआ (Mote qalam se sáf sáf likha hua (موٹے قلم سے صاف صاف لکھا ہوا)

VAZE वाज़े (واضع - ع - ص)

1. आविष्कारक (Ávishkarak (آوش (موجود) موجد (Mújid (کارک)
2. निर्माता (Nirmáta (نرماتا) बनाने वाला (Banáne vála (بنانے والا)

واضع قانون (ع - ص)

VÁZE-E-QÁNÚN वाज़िए कानून

- विधायक (Vidháyak (ودھایک) कानून बनाने वाला (Qánún Banáne vála (قانون بنانے والا)

VÁ,IZ वाइज़ (واعظ - ع - ص)

1. धर्मोपदेशक (Dharmopdeshak (धर्मोपदेशक) प्रवाचक (Praváchak (پرواچک) मतलब बातों का उपदेश देने वाला (Maz,habi báton ka updesch dene vála (مذہبی باتوں کا اپدیش دینے والا)

VÁRAFTA वारफ़ता (ف - ص)

1. संज्ञाहीन (Sangya hín (سنگہا ہین) अचेत (Achet (अचित) बेसुध (Be sudh (بے سدھ)

2. मुग्ध (Mugdha (مگدھ) मोहित (Mohit (मोहित) फ़ारेफ़ता (Farofta (فریفتہ) (मोहित)

وارفته طبع (ع - ص)

VÁRAFTA-TAB,A वारफ़ता तब

दिक़्क़ो 'وارسته مزاج'

وارفته مزاج (ع - ص)

VÁRAFTA-MIZÁJ वारफ़ता मिज़ाज

दिक़्क़ो 'وارسته مزاج'

VÁZGÚN वाज़गून (व - न - व)

- अधोमुख (Adhomukh (ادھومکھ) आँधा (Aundha (آوندھا)

VÁSITA वासिता (ع - مذ)

1. संबंध (Sambandh (سمبندھ) लगाव (Lagáo (لگاؤ)
2. संपर्क (Sampark (سمپرک) तअल्लुक (Ta,alluq (تعلق)
3. माध्यम (Mádh,dbyam (مادھیم) ज़रीआ (Zariá (ذریعہ)
4. प्रेम संबंध (Prem sambandh (پرم سمبندھ) दिली तअल्लुक (Dili ta,alluq (دلی تعلق)

VÁSIF वासिफ (ع - ص)

- प्रशंसक (Prashansak (پرشانسک) श्लाघी (Shlághi (شلاگھی) तारीफ़ करने वाला (Ta,rif karne vála (تعریف کرنے والا)

VÁQIYI واقعی (ع - ص) واقعی

1. वस्तुतः (Vastutah وستوتہ) सत्यतः (Sattiyatah ستیتہ) दर हकीकत (Dar haqíqat درحقیقت)

2. सत्य (Sattya ستیہ) यथार्थ (Yathá-rth یثہارتہ) सचमुच (Sach much سچ)

VÁQIF واقف (ع - ص) वाकिफ

1. परिचित (Parichit پرچیت) शनासा (Shanása شناسا) जानकार (Jánkár जानकार)

2. अभिज्ञ (Abhig.gya अभिज्ञे) ज्ञाता (Gyáta گنا) माहिर (Mábir ماهر)

واقفیت (ع - م)

VÁQIFÍYAT वाकिफीयत

1. परिचय (Parichai پرچہ) जान पहचान (Ján pahchán جان پہچان) शनासाई (Shanásaíy शनासाई) अभिज्ञता (Gyán گیان) अभिज्ञता (Abhig.gyatá अभिज्ञता) इल्म (Ilm علم)

واگذاری (ف - م)

VÁ-GUZÁRI वा गुजारी

- बन्धन मुक्ति (Bandhan mukti بندن مکتی) छुटकारा (mukti مکتی) (Chhutkára چھٹکارا)

VÁLA वाला (फ - ص) वाला

- महान् (Mahán महान) उत्तम (Uttam उत्तम) श्रेष्ठ (Shreshth श्रेष्ठ) आली (अली) (Alí علی)

2. मद्यनिषेधक (Mad,dya nishedhak مدیہ نشیدھک) शराब पीने से रोकने वाला (Sharáb píne se rokne شراب پینے سے روکنے والا) (váln والا)

VÁFIR वाफिर (ع - ص) वाफیر

- प्रचुर (Prachur پرچور) बहुल (Bahul बहुल) अत्यधिक (Attyadhik اتیہدیک) (بہل) بے افراط (Ba ifrát بے افراط)

VÁQE واقع (ع - مذ) वाके

- घटित (Ghatit گھٹیت) रु नुमा (Ru numa رونما)

VÁQIA वाकिआ (ع - مذ) واقعہ

1. घटना (Ghatana گھटना) हादसा (Hádisa حادثہ)

2. वस्तुस्थिति (Vas,tus,thiti वस्तु स्थिति) सहीह हालत (Sahíh hálát صحیح حالت)

3. दुर्घटना (Durgatana दुर्घटना) वारिदात (Váridát واردات)

4. वृत्तांत (Vrittánt वृत्तान्त) माजरा (Májara ماجرا)

5. युद्ध (Ud,dh یدھ) जंग (Jang جنگ)

واقعہ نویس (ع - ف)

VÁQIA-NAVÍS वाकिआ नवीस

- संवादकार (Samvád kár سم وادکار) वृत्तलेखक (Vritt lekhaک ورت لیکھک) समाचार लेखक (Samáchár lekhaک समाचार لیکھک) वकाए निगार (Vaqaé nigár وقائع نگار)

VÁLEH वालेह (ع - ص)

मुग्ध (Mugdh मुग्ध) आसक्त (Āsakt आसक्त)
 प्ररेपता (Prefta प्ररेपता)

VĀLI वाली والى (ع - ص)

1. स्वामी (Swámi سوامي) पति (Pati
مالिक (Málik مالک) (पति)

2. शासक (Shāsak शासक) हुक्मरां
(Hukmrān حکمران)

8. सहायक (Saháyak) (مساعد) हामी
(Hámi) (حامی)

4. संरक्षक (Sanrakshak) (سنگرہ نگار)
निगहबान (Nigah bān) (نگہ بان)

वाम (ف - مذ)

शृण (Rin) कर्ज (Qarz)

VA-MÁNDA वामांदा (व - म)

1. श्रांत (Shránt शُرَانت) क्लान्त (Klánt कِلَانت) शिथिल (Shithil شِيثِيل) थका हुआ (Thaka hua تَهَكَا هُوَا)

2. दुःखित (Dukkhkhit दुःखी)
(Dukhi दुःखी) दीन (Dīn दीन)
आजिज (Ājiz عاجز)

वावैला (ف - مٹ) VAVAILA वा वैला

हाहाकार (Háhákár, هاهاك) कोहराम
(Kohráam, كهرام)

PAH वाह (ع - مٹ)

1. धन्य (Dhan, nya धन्य) मरहबा
(Mar haba مرحبا)

१. साधु (Sādhu, سادھو) खूब (Khūb, خوب)

والاجاء (ف - ص)

VÁLA-JÁH वाला जाह

महामान्य (Mahāmān, nya महामान्य)

वाला शान (Vála shán والاشان)

والاکھڑ (ف - ص)

VÁLA-GUHAR. वाला गुहर

महाकुल (Mahākul) (مہاکول) आली

खानदान (Áli khāndán عالی خاندان)

والا نامہ (ف - ص)

VÁLA-NÁMA वाला नामा

कृपा पत्र (Kripa pāṭṭr, کریپا پتھر) नवा-

ज़िश नामा (Navázish náma نوازش نامه)

والاهمّت (عف - ص)

VÁLA-HIM,MAT वाला हिम्मत

उरचोत्साह (Uch, chotāh (الچوتساہ

वलंद हौसला (Baland hausala بلند حوصلہ)

VÁLID वालिद والد (ع - مذ)

जनक (Janak) पिता (Pita)

बाप (Bāp باب)

VÁLIDA والیڈہ (ع - مٹ) वालिदा

जननी (Janani جلی) माता (Māta)

माँ (Mān) अम्बा (Amba) अम्बा (Amba) माँ (Mān)

VÁLIDAIN वालिदैन (ع-مذ) والدین

पितरौ (Pitarau پیتارو) पित्रौ (Pittrau

माता पितरौ (Māta pitarau) माता

मातर पितरौ (Mātar pitarau)

ماتا (Māta) پیتا (Pitā) (ماتر پیترو)

(माँ बाप) (Mān bāp) (ماں باپ)

1000

VÁE واے (ف - مٹ) واے
 ہا (Ha) ہا (Háhant) ہا (Háo) ہا

VABA وبا (ع - مٹ) وبا

1. سَنکرامک رोग (Sankrámak rog) سَنکرامک رोग
 (Chhút váli bímári) چھوت والی (بیماری)
2. مہاماری (Mahámári) مہاماری
 مری (Mari) مری
 وہ مہلک بیماری جو ایک وقت
 میں بہت بڑے علاقے میں
 پھیلی ہو

VABÁL وبال (ع - مذ) وبال

1. آِپاتی (Ápatti) آِپاتی
 (Musibat) مصیبت
2. دِیوی کشت (Daivi kasht) دِیوی کشت
 غیبی آِزاب (Ghaibi azáb) غیبی
 عذاب

VATÍRA وتریہ (ع - مذ) وتریہ

1. وِیوہار (Vyav,bár) وِیوہار
 (Áoharan) آِچرن
 (Tarzeamal) طرز عمل
2. پرنالی (Pranáli) پرنالی
 (Pad,dhati) پدمتی
 (Tariqa) ترقیاتی
 طریقہ

VUSÚQ وُثوق (ع - مذ) وُثوق

1. دِرہاتا (Drirhata) دِرہاتا
 (Pukhtagi) پختگی

3. اُہو (Aho) اُہو (Kya khúb) کیا خوب
 (کیا خوب)

4. اُتی سُنَدَر (Ati sundar) اُتی سُنَدَر
 (Babut khúb) بہت خوب

5. واہ واہ (Váh váh) واہ واہ
 کے সময় ہستہمال کیا جانے والا
 لفظ (Ta,rif ke samai istemál
 kiya jáne vála lafz) تعریف کے
 سے استعمال کیا جانے والا لفظ

6. کبھی وِیگ میں 'نہیں' کے لیے بھی آتا ہے
 (Kabbi vyang men 'nahin' ke
 liye bhi áta hai) کبھی وِیگ
 (میں 'نہیں' کے لیے بھی آتا ہے)

7. کبھی تاجزب کے لیے آتا ہے
 (Kabbi ta,ejjub ke liye áta hai)
 (کبھی تعجب کے لیے آتا ہے)

VÁHIB واہب (ع - ص) واہب
 داتا (Dáta) داتا دینے والا (Dene
 vála) دینے والا

VÁHIMA واہمہ (ع - مذ) واہمہ

1. بھرم (Bhram) بھرم
 (Bhránti) بھانتی
 (Vah,m) وہم
2. کالپنا شکتی (Kalpana shakti)
 (Kulpa shakti) کولپا شکتی
 (Quv,vate mutakhhiyila) قوت
 متخیلہ

VÁHI واہی (ع - ص) واہی

وِیارتھ کاری (Vyarth kári) وِیارتھ کاری
 کداری (Kadarthi) کداری
 (Loahv) لغو

VAJA वजा (جمع - مذ) و جمع (ع - مذ)
पीड़ा (Pīṛa پیرا) व्यथा (Vyatha
درد (Dard درد) ویتھا

VUJÚB वुजूब (ع - مذ) و جوب (ع - مذ)
अनिवार्यता (Aniváryata (انواریتا)
वाजिब होना (Vájib hona واجب ہونا)

VAJÚD वुजूद (ع - مذ) و جود (ع - مذ)
1. जीवन (Jīvan جیون) زندگی (Zindagi زندگی)
2. शरीर (Sharīr شریر) देह (Doh
جسم (Jism جسم) دیہ
3. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती (Hasti هستی)

VUJÚH वुजूह (ع - مذ) و جوه (ع - مذ)
وجه کی جمع
कारण समूह (Kāran samūh کارن سمودہ)
असباب (Asbāb اسباب)
اس لفظ کی جمع 'وجوہات'
بنانا غلط ہے

VAJÍH वजीह (ع - مذ) و جیہ (ع - مذ)
1. प्रताप वान् (Pratáp vān प्रताप
روبادار (Robdār (روبادار) وان
2. श्री मुख (Shri mukh श्री मुख)
शुभ दर्शन (Shubh darshan शुभ दर्शन)
खुश रू (Khush ru خوش رُو)
(د)

VAHDAT वहदत (ع - مذ) و حدت (ع - مذ)
1. एकत्व (Ekattwa ایکتر) इकई (Ikāyi اکائی)

2. विश्वास (Vish,shwās وشواس)
भरोसा (Bharosa بهروسا) यकीन (Yaqīn یقین)

VASÍQA वसीका (ع - مذ) و بیقه (ع - مذ)
1. संप्रतिष्ठा (Sampratig,gya سمپریتگیا)
मुआहदा (Muáhada معاہدہ)
2. अधिकार पत्र (Adhikár pattar
सनद (Sanad سند) ادھیکار پتر
3. लेख पत्र (Lekh pattr لیکھ پتر)
दस्तावेज (Dastávej دستاویز)
4. वृत्ति (Vritti वृत्ति) वसीका (Vanffa
وظیفہ)

VAJÁHAT वजाहत (ع - مذ) و جاہت (ع - مذ)
1. मुखकान्ति (Mukh kánti مکھ کانٹی)
मुखश्री (Mukhash,shri مکھش)
चेहरे का नूर (Chehre ka nūr
چہرے کا نور)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha प्रतिष्ठा)
श्रेष्ठता (Shresbthata شریض تہتا)
हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. प्रताप (Pratáp प्रताप) तेज (Toj
رعب و Robodáb (رعب و تہج)
داب)

VAJD वज्द (ع - مذ) و جد (ع - مذ)
1. झुमना (Jhúmna झुमना) मस्ती में
झुमना (Masti men jhúmna
مستی میں جھومنا)
2. हाल (Hál حال) कैफियत (Kaiḍiyat
کھفیت)

(Bhayāvah भयवह) भयंकर (Bhayāṅkar
(भयंकर) भीषण (Bhīṣan भिषन)
डरावना (Daráona درانا)

2. अद्वैत (Ad,dwait अद्वैत) खुदा
का एक होना (Khuda ka ek hona
خدا کا ایک ہونا)

VAH,SHI वहशी (وحشی - ع - ص)

1. वनपशु (Van pashu वन पशु) जंगली
जानवर (Jāngali jānvar جنگلی
جانور)

2. असभ्य (Asabb,bhya استسب) उजड़
(Ujad,d اچڑ)

3. निर्दय (Nirdai निर्दय) बे रहम
(Be rahm बे رحم)

وحشی مزاج (ع - ص)

VAHSHI-MIZAJ वहशी मिजाज

एकांत प्रिय (Ekānt priya ایکانت
پریا) तन्हाई पसंद (Tanbāyi pasand
تنہائی پسند) जो आदमियों की सोहबत
से भागता हो (Jo ādamiyon ki sohbat
se bhāgta ho جو آدمیوں کی صحبت
سے بھاگتا ہو)

VAHAL वहल (وحل - ع - مٹ)

कीचड़ (Kicher कीचड़) पानी से भीगी
हुई जमीन (Pāni se bhīgi hui zamin
پانی سے भीگی ہوئی زمین)

VAH,I वही (وحی - ع - مٹ)

1. खुदा का हुक्म जो पैसम्बरों पर उतरे
(Khuda ka hukm jo paigham-
baron par utre خدا کا حکم جو
پیغمبروں پر اترے)

2. यह कलाम जिस से इन्कार न किया
जा सके (Yoh kalām jis se inkār

VAH,SH वहश (وحش - ع - مٹ)

وحشی کی جمع
जंगली चौपाये (Jāngali chaupāye
جنگلی چوپایے)

VAH,SHAT वहशत (وحشت - ع - مٹ)

1. उपेक्षा (Upek,ehha اہیک چھا)
घृणा (Ghrina گھرنا) नफ़रत
(Nafrat نفرت)

2. घबराहट (Ghabrábat گھبراہٹ)
हौल दिल (Haul dil हौल दिल)

3. पशुता (Pashuta पशुता) हैवानियत
(Haivāniyat حیوانیت)

4. भय (Bhai भय) त्रास (Trās त्रास)
डर (Dar डर)

5. सुंसान पन (Sunsán pan सुंसान
पन) वीरानी (Virāni वीरानी)

وحشت اثر (ع - ص)

VAHSHAT-ASAR वहशत असर

‘وحشت ناک’

وحشت زدہ (ع - ص)

VAHSHAT-ZADA वहशत ज़दा

1. भयभीत (Bhai bhīt भयभीत)
डरा हुआ (Dara hua डरा हुआ)

2. आतुर (Átur आतुर) घबराया हुआ
(Ghabráya hua گھبراایا ہوا)

وحشت ناک (ع - ص)

VAHSHAT-NÁK वहशत नाक

भयानक (Bhayānak भयानक) भयावह

VIRÁSAT وراثت (ع - مٹ) ویراسات

1. उत्तराधिकार (Uttarádhikār) اتر-ا

وارس ہونا (Váris hona) وارث ہونا

2. रिकथ (Rikth) دای (Dáe) (دائے)

تاریکا (Tarika) (ترکہ)

وراثت نامہ (ع - مٹ)

VIRÁSAT-NÁMA ویراسات ناما

उत्तराधिकार पत्र (Uttarádhikār patr)

وارس ہونے کی تہریر (Uttarádhikār patr)

وارث ہونے کی (Váris hone ki tab, rir)

تحریر

VARD ورد (ع - مٹ) ورد

गुलाब का फूल (Guláb ka phúl) گلاب کا فूल

لال गुलाब (Lál guláb) لال گلاب

گلاب

VIRD ورد (ع - مٹ) ورد

1. नित्य कर्म (Nittya karm) نیتیہ کرم

रोज का बँधा हुआ काम (Roz ka

bandha hua kám) روز کا بندھا ہوا کام

(معقول) मामूल (Ma, mül) (معمول)

2. जाप (Jáp) (جپ) जप (Jap) (جپ)

वज़ीफ़ा (Vazífa) (وظیفہ)

VARZISH वर्जिश (ف - مٹ) ورزش

1. व्यायाम (Vyáyám) (ویایام) कसरत

(Kasrat) (کسرت)

2. अभ्यास (Abb, bhyás) (ابہیاس)

किसी काम की बराबर मशक़ (Kisi

kám ki barábar mashq) کسی کام کی برابر مشق

(کی برابر مشق)

na kiya ja sake وہ کلام جس سے

(انکار نہ کیا جا سکے)

VAHÍD वहीद (ع - ص) وحید

अद्वितीय (Ad, dwitiya) (اد، دوتیم) एक

मात्र (Ek máttar) (ایک ماتر) यगाना

(Yagána) (یگانہ)

VIDÁD विदाद (ع - مٹ) ودا

मित्रता (Mitrata) (میترا) प्रेम भाव

(Prem bháo) (پرم بہاؤ) دوستी

(دوستی)

VADÁ, A वदा अ (ع - مٹ) ودا

1. विदा (Bida) (بدا) रुख़-सत

(Rukh-sat) (رخصت) रवानगी

(روانگی)

2. दुल्हन की मैके से रुख़सत (Dulhan

ki maike se rukhsat) دلہن کی

(میکے سے رخصت)

VADÚD वदूद (ع - ص) وود

1. मित्र (Mitr) (میترا) दोस्त

(Dost) (دوست)

2. ईश्वर का एक नाम, क्योंकि वह

अपने भक्तों का मित्र है (Íshwar ka

ek nám, kyonki voh apne

bhaktón ka mittr hai) ایشور کا

ایک نام، کیونکہ وہ اپنے بھکتنوں کا

(میترا)

VADÍ, AT वदीअत (ع - مٹ) ودیعت

थाती (Tháti) (تہاتی) धरोहर

(Dháro, har) (دھروہر) अमानत

(Amá-nat) (امانت)

VIZÁRAT (ع - مٹ) وزارت

ورع (ع - مٹ)

1. مंत्रیپद (Mantri pad) (ملتری پد)

VARA (VAR,A) वरा (वर्य)

वज़ीर का ओहदा (Vazír ka ohda)
(وزیر کا عہدہ)

संयम (Sanyam) (سن یم) इंद्रिय निग्रह
(Indriya niggrah) (اندریہ نگرہ) परहेज
गरी (Parhezgári) (پرهیزگاری)

2. मंत्रित्व (Mantrittwa) (ملتری تھو) वज़ीर
का काम (Vazír ka kám) (وزیر کا کام)

VARAQ वरक (ع - مڈ) ورق

UZARA वुज़ारा (ع - مڈ) وزیر

’وزیر‘ کی جمع

1. पृष्ठ (Prishth) (پرشٹہ) पन्ना
(Panna) (پنلا) किताब का वरक
(Kitáb ka varaq) (کتاب کا ورق)

मंत्रि वर्ग (Mantri varg) (ملتری ورگ)

वज़ीर लोग (Vazír log) (وزیر لوگ)

2. पत्र (Pattr) (پتر) कागद (Kágad)
(Kágaz) (کاغذ) कागज़ (Kágaz)

VAZ,N वज़न (ع - مڈ) وزن

3. दल (Dal) (دل) पत्ता (Patta) (پتہ)

1. भार (Bhár) (بہار) गुर्व (Guruttwa)
(गुर्व) बोझ (Bojh) (بوچہ)

4. पंखड़ी (Pankhari) (پنکھڑی) फूल की
पत्ती (Phúl ki patti) (فول کی پتی)

2. मान (Mán) (مان) संमान (Sam,mán)
(وقعत) वक्त्र (Va,q,at) (سم مان)

ورق الخیال (ع - مڈ)

3. परिमाण (Parimán) (پریمان) मात्रा
(Máttara) (ماترا) मिक्दार (Miqdár)
(مقدار)

VARAQL-KHAYÁL वरकुल खयाल
विजया (Vijaya) (وجہا) भंगा (Bhanga)
भाँग (Bháng) (بہانگ)

4. छंद शास्त्र के अनुसार किसी
शब्द का किसी 'गण' के मुकाबले
में इस तरह आना कि लघु
के मुकाबले में लघु और दीर्घ के
मुकाबले में दीर्घ आएँ
اصطلاح عروض میں کسی لفظ کا ارکان افاعیل
کے مقابلے میں اس طرح آنا کہ
ساکن کے مقابل ساکن اور متحرک
کے مقابل میں متحرک آئے

VARAM वरम (ع - مڈ) ورم
शोध (Shoth) (شوٹہ) सूजन (Sújan)
(आमस) (आमास) (سوچن)

VARNA वरना (ع - مٹ) ورثہ
अन्यथा (An,nyatha) (انہی تھا) नहीं तो
(Nahin to) (نہیں تو) वगार ना
(Vagarna) (وگر نہ)

VAZÍR वज़ीर (ع - مڈ) وزیر

VURÚD वुरूद (ع - مڈ) ورود

मंत्री (Mantri) (ملتری) सचिव (Sachiv)
(अमात्य) (Amátya) (اماتیہ) (سچو)

आगमन (Ágaman) (آگمن) आना (Ána)
(वारिद होना) (Várid hona) (وارید ہونا)

وزیر اعظم (ع - مذ)

बर्ताव (Huro't ke sáth shishtata aur
akhláq ka bartáo هر ایک کے ساتھ
شستتا اور اخلاق کا برتاؤ)

VAS,MA वसमा (ع - مذ)

नील के पत्ते जिन से खिजाव किया जाता है
(Nil ke patte jin se k̄hiāb k̄iya

játa hai نیل کے پتے جن سے خضاب
کھا جاتا ہے)

VAS,VÁS वसवास (ع - مذ)

دیکھو 'وسوسہ'

VAS,VASA वस् वसा (ع - مذ)

भ्रम (Bhram व्रम) वहम (Vahm
बुरा खयाल (Bura khayál

VASÍ,A वसी,अ (ع - ص)

विस्तृत (Vistrit विशाल
(Vishál लंबा चौड़ा (Lamba
chaura लंबा चौरा)

وسیع الاخلاق (ع - ص)

VASÍ,UL-AKHLÁQ वसी उल अखलाक

उदार चरित (Udár charit
जो सब के साथ अखलाक से पेश आता हो
(Jo sab ke sáth akhláq se pesh áta ho
जो सब के साथ اخلاق से पेश
آता हो)

وسیع التجربه (ع - ص)

VASÍ,UT-TAJRIBA वसी उत्तज्रिबा

बृहदनुभव (Bribadanubhav
जिस को बहुत जिज्ञासा अनु भव और
तज्रिबा हो (Jis ko babut ziyáda anu-
bhav aur tajriba ho جسکو بہت زیادہ
انوبر اور تجربہ ہو)

VAZÍRE-Á.ZAM वज़ीरे आजम

महामंत्री (Maha mantri
प्रधान मंत्री (Pradhán mantri
बड़ा वज़ीर (Bāṛa vazír
وزیر)

VISÁDA विसादा (ع - مذ)

गद्दी (Gaddi
मसूद (Masnad
बड़ा तकिया (Bāṛa takiya
تکبہ)

VASÁTAT वसातत (ع - م)

माध्यम (Mādh,dhyam
ज़रीया (Zaríya
वसीला (Vasilá
وسیلہ)

VASÁVIS वसाविस (ع - مذ)

'وسوسہ' کی جمع

शंकाएं (Shan káon
जाल (Bhram jál
(Vas,vase

VAST वस्त (ع - مذ)

मध्य (Madh,dhya
(Bíoh
(Dar miyán
درمیان)

VUS,AT वुसअत (ع - م)

विस्तार (Vistár
कुशादगी (Kushádagi
کوشادگی)

وسعت اخلاق (ع - م)

VUS,ATE-AKHLÁQ वुस् अते अखलाक

बहुशीलता (Bahushilata
के साथ शिष्टता और अखलाक का

2. सहवास (Sahvās) हम
बिस्तरी (Ham bistari) (هم بستری)

3. मृत्यु (Mrityu) निधन
(Nidhan) मौत (Maut) (موت)

4. किसी बुज़र्ग की मौत (Kisi buzurg
ki maut) (کسی بزرگ کی موت)

وسیع القلب (ع - ص)

VASÍ,UL-QALB वसीउल कल्ब
उदारशय (Udaráshai) (اداراشه)
उत्तान हृदय (Uttán hridai) (اتان هردے)
फराख दिल (Farákh dil) (فراخ دل)

وسیع النظر (ع - ص)

VAS,F वस्फ (ع - مذ)

1. प्रशंसा (Praashansa) तारीफ
(Ta,rif) (تعریف)

2. गुण (Gun) सिकत (Sifat) (صفت)

3. कला (Kala) हुनर (Hunar) (هناور)
कमाल (Kamál) (کمال)

VASÍ,UN-NAZAR वसीउनज़र

1. दूर दर्शी (Dúr darahi) (دور درشی)

दूरअदेश (Dúr andesh) (دوراندیش)

2. बहु दर्शी (Bahu darahi) (بہو درشی)

काफी तज़रबाकार (Káfi tajriba
kár) (کافی تجربہ کار)

VASL वस्ल (ع - مذ)

1. मिलन (Milan) संयोग
(Sanyog) प्रिय से मिलना
(Priya se milna) (پریہ سے ملنا)
विसाल (Visál) (وصال)

2. चिपकना (Chipakna) सटना
(Satna) मिलजाना (Mil jána
(مل جانا)

VASÍLA वसीला (ع - مذ)

1. साधन (Sádhan) ज़रीआ
(Zarí,á) (ذریعہ)

2. आश्रय (Ásh.shrai) सहारा
(Sahára) (سہارا)

3. सहायता (Saháyata) मदद
(Madad) (مدد)

VUSUL वसूल (ع - مذ)

1. प्राप्ति (Prápti) मिलना
(Milna) (ملنا)

2. प्राप्त (Prápt) लब्ध (Labdh)
(حاصل) (Hásil) (لبدھ)

VASÍM वसीम (ع - ص)

सुन्दर (Sunder) शुभ दर्शन
(Shubh darshan) (شبه دوشن)
(Khúb sárat) (خوبصورت)

VAS,SÁF वस्ताफ (ع - ص)

प्रशंसक (Praashansak) (پرشانسک)
तारीफ करने वाला (Ta,rif karne vála
(تعریف کرنے والا)

VASI वसी (ع - مذ)

1. रिक्ताधिकारी (Rikthádhikári)
(رئیس کار) जिसको वसीयत की गई हो
(Jis ko wasiyat ki gayi ho) (جس کو وصیت کی گئی ہو)

VISÁL विसाल (ع - مذ)

1. संयोग (Sanyog) मिलन
(Milan) (وصال) (Vasl) (وصال)

3. क्रम (Kram क्रम) तर्तीच (Tartib ترتیب)

4. प्रसव (Prasav प्रसव) जनना (Janana جننا)

وضع حمل (ع - مذ)

VAZ,E-HAML वज् ए हम्ल

प्रसव (Prasav प्रसव) प्रसूति (Prasūti प्रसूति)
जनन (Janan जनन) बच्चा (Bach,cha paida hona بچہ پیدا ہونا)
وضع داری (ع - مذ)

وضع داری (ع - مذ)

VAZ,A-DÁRI वज् अ दारी

1. छब (Chhab छब) फबन (Phaban طرح)
तरह दारी (Tarah dári तरह داری)

2. किसी बात को मरते दम तक एक तरह से निवाहना (Kisi bát ko marte dam tak ek tarah se nibáhana کسی بات کو مرتے دم تک ایک طرح سے نباہنا)

VUZU वुज् (ع - مذ)

नमाज़ के लिए निःमानुसार हाथ, पाँव और मुँह धोना (Namáz ke liye niamá-nusir háth, páon aur munh dhona نماز کے لئے निमानुसार हाथ पाँव और मुँह धोना)

VAZÍ,A वज़ीअ (ع - ص)

नीच (Ních नीच) अकुलीन (Akulín अकुलीन)
शैरी (Shairí शैरी) शरीफ (Ghair sharif غیر شریف)

2. व्यवस्थापक (Vyavasthápak व्यवस्थापक)
मुंतज़िमे कार (Muntazime kár मुंतज़िमे کار)

VASÍYAT वसीयत (ع - م)

उत्तर दान (Uttar dán उत्तर दान) रिकथ (Rikth dán रیکث)
प्ररिकथ (Prarikth दान) मरते समय यह कह जाना कि मेरे पश्चात ऐसा ऐसा हो (Marte samai yah kah jána ki mere pasbchát aisa aisa ho مرتے سے یہ کہ جانا کہ میرے پश्چات ایسا ایسا ہو)

وصیت نامہ (ع - مذ)

VASÍYAT-NÁMA वसीयत नामा

इच्छा पत्र (Ich,ohha pattr अछा पत्र)
उत्तर पत्र (Uttar pattr उत्तर पत्र)
दाय पत्र (Rikth pattr रिकथ पत्र)
मृत्यु पत्र (Dae pattr दाय पत्र)
वसीयत की तहरीर (Mrityu pattr वसीयत की तहरीर)
(Vasíyat ki tahrír وصیت کی تحریر)

VAZÁHAT वज़ाहत (ع - م)

प्रति पादन (Prati pádan प्रति पादन)
स्पष्टी करण (Ispashti karen स्पष्टी करण)
तशरीह (Tashríh तशरीह)

VAZ,A वज़ा (ع - म)

1. वेष भूषा (Vesh bhúsha वेष भूषा)
वज़ा कता (Vaza qata वज़ा कता)
2. शैली (Shaili शैली) पडति (Pad,dbali पडति)
तर्ज़ (Tariz तर्ज़)

وظیفہ خور (ع - ف - ص)

VAZÍFA-KHÁR वज़ीफा खार

वज़ीफा पाने वाला (Vazífa páne vála
وظیفہ پانے والا)

وظیفہ خوان (ع - ف - ص)

VAZÍFA-KHÁN वज़ीफा खां

जापक (Jápak (جاپک जप कर्ता
(Jap karta (जप करना वज़ीफा पढ़ने
वाला (Vazífa parhne vála
وظیفہ پڑھنے والا)

VA,DA वादा (ع - م - ذ)

1. प्रतिज्ञा (Pratiggya (پرتگیا संविदा
(Samvida (سمودا इकरार (Iqrár
(اقرار)

2. अभि वचन (Abhi vacan (ابی
قول (Qaul (قول وچن

وعدہ خلافی (ع - ف - م)

VA,DA-KHILÁFI वादा खिलाफ़ी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang (پرتگیا
वचन भंग (Vacan bhang (वचन
वादा पूरा न करना (Va,da
púra na karna (وعدہ پورا نہ کرنا)

وعدہ شکن (ع - ف - ص)

VA,DA-SHIKAN वादा शिकन

वचन भंजक (Vacan bhanjak (वचन
लुप्त प्रतिज्ञा (Lupt pratig-
gya (لہت پرتگیا वादा पूरा न करने
वाला (Va,da púra na karna vála
(وعدہ پورا نہ کرنے والا)

VATAN वतन (ع - م - ذ)

1. मातृ भूमि (Mátr bhúmi (ماتر
भूमि (Janm bhúmi (जन्म भूमि
(Swadesh (स्वदेश (जन्म भूमि
(Apna mulk (अपना मुल्क (सुदीह
(اپنا ملک)

2. वह गाँव या नगर जहाँ किसी का घर
हो (Voh gáon ya nagar jahán
وہ گاؤں یا نگر kisi ka ghar ho
(جہاں کسی کا گھر ہو)

VAT,I वती (ع - م - ث)

संभोग (Sambhog (سمبھوگ मेथुन
(Maithun (मेथुन मुवाशरत (Mubá-
sharat (مباشرت)

VAZÍFA वज़ीफा (ع - م - ذ)

1. जाप (Jáp (जाप जप (Jap (जप
अमल (Amal (عمل)

2. छात्र वृत्ति (Chháttr vritti (چہاتر
इस्कालर शिप (Scholar ship (وړتی
(اسکالر شپ)

3. रोज़ीना (Rozina (روزینہ रोज़ की बँधी
हुई तनखाह (Roz ki bandhi hui
روز کی بندھی ہوئی tankháh
(تلفواہ)

4. निवृत्ति वेतन (Nivritti vetan (نورتي
पेंशन (Pension (پینشن)

5. जीविका (Jivika (جیوکا मआश
(Ma'ash (معاش)

6. किसी बात की रट (Kisi bát ki rat
(کسی بات کی رت)

2. निर्वह (Nirvāh निरवाह) (Nibāh निबाह)

3. पूर्ति (Pūrti पूरति) तकमिल (Tak-mil تکمیل)

VAFĀT वफात (ع - مٹ) मरण (Maran मरतु) मौत (Maut موت)

VAFA-DĀR वफा दार (ع - ص) स्वामिभक्त (Swāmibhakt स्वामी بهکت) स्वामिनिष्ठ (Swāmi nishth स्वामी نشث) नमक हलाल (Namak halāl نمک حلال) किसी हालत में भी साथ न छोड़ने वाला (Kisi hālat men bhi sāth na ehhoṇe vāla کسی حالت میں بھی ساتھ نہ چھوڑنے والا)

وفا شعار (ع - ص)

VAFA-SHĪĀR वफा शिआर
دیکھو, 'وفادار'

VIFĀQ वफाक (ع - مڈ) وفاق

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिहाद (Itti hād اتحاد)
2. प्रेम (Prem प्रेम) स्नेह (Isneh اسنه) महबत (Mahabbat محبت)

VAFD वफद (ع - مڈ) وفد

प्रति निधि मंडल (Prati nidhi mandal प्रति निधि मंडल) वह चंद आदमी जो किसी बड़ी जमाअत की तरफ से चुन कर किसी काम के लिए जायें (Veh chand ādami jo kisi baṭi jamāat ki taraf

وعده فراموش (ع - ص)

VA,DA-FARĀMOSH वादा फरामोश
वचन विस्मर (Vachan vismararyn वचन विसमर)
वादा करके भूल जाने वाला (Va,da karko bhūl jāne vāla वादा करके भूल जाने والا)

وعده وفا (ع - ص)

VA,DA-VAFA वादा वफा
वचन पालक (Vachan pālak वचन पालक)
प्रण पाल (Pran pāl प्रण पाल)
वादा पूरा करने वाला (Va,da pūra karne vāla वादा पूरा करने والا)

VA,Z वाज (ع - مڈ) धर्मोपदेश (Dharmopadesh धर्मोपदेश)
सदुपदेश (Sadupdesb सदुपदेश)
मजबूती नसीहतें (Maz habi nashaten मजबूती نصیحتیں)

VA,YID वईद (ع - مٹ) وعید
सजा देने का वादा (Saza dene ka va,da सजा देने का वादा)

VAGHA वगा (ع - मٹ) वगा
युद्ध (Yud,dh युद्ध) संग्राम (Sangrām संग्राम)
लड़ाई (Larāyi लड़ाई)

VAGHAIRAH वगैरह (ع - ص) وغيره
इत्यादि (Ittyādi इत्यादि) प्रभृति (Prabbriti प्रभृति)
आदि (Ādi आदि)

VAFA वफा (ع - مٹ) وفا
1. प्रतिष्ठा पालन (Pratiggya palan प्रतिष्ठा पालन)
वादा वफाई (Va,da vafāyi वादा वफाई)

2. ऋतु (Ritu) فصل (Fasl)

3. अवसर (Avasar) मौका (Mauqa
موقعه)

4. दाँव (Dāon) घात (Ghāt
کھات)

5. युग (Yug) अहद (Ahd) عہد

6. आयु (Āyu) उम्र (Umr) عمر

7. जीवन (Jīvan) ज़िंदगी (Zindagi)
زندگی

8. मृत्यु (Mrityu) मौत (Maut)
موت

9. विपत्ति काल (Vipatti kāl) मुसीबत का वक़्त (Musibat ka vaqt)
موسیبت کا وقت

وَقْتُ انْفِاقًا (ع - ص)

VAQTAN-FA-VAQTAN वक़्तन क वक़्तन
बदा कदा (Yada kada) कभी
कभी (Kabhi kabhi) گاهی گاهی
(Gāhe gāhe)

وقت آخر (ع - مذ)

VAQT-E-ĀKHIR वक़्ते आखिर
1. अंतिम समय (Antim samai) آخری
आखिरी वक़्त (Ākhirī vaqt) وقت

2. मरण काल (Maraṇ kāl) مرتے समय (Marṭe samai)

وقت بد (ع - مذ)

VAQTE-BAD वक़्ते बद
1. कुसमय (Kusamai) بُرا
वक़्त (Bura vaqt) وقت
2. मुसीबत का वक़्त (Musibat ka vaqt)

ee chun kar kisi kām ke liye jāen
چند آدمی جو کسی بڑی جماعت
کی طرف سے چن کر کسی کام کے
لئے جائیں

VUFÚR وفور (ع - مذ) وفور
آधिक्य (Ādhik, kya) प्राचुर्य
(Prāchurrya) बहुतात (Bahutāt)
افراط (Ifrát) هفراط (Ifrāt)

VAQÁR वकार (ع - مذ) وقار
1. गंभीरता (Gambhīrata) گمبھیرنا
मतानत (Matānat) متانت
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha) پرتشہا
एहतराम (Ehtirām) احترام

VAQÁ,E वकाए (ع - مذ) وقائع
'وَقِيعَة' کی جمع

खब्रें (Khabren) समाचार
(Samāchār) वृत्तांत (Vrittānt)
हालात (Hálāt) حالات (Hālāt)

وقائع نگار (ع - مذ)

VAQÁ-E-NIGAR वकाए निगार
1. संवाद कार (Samvād kār) سمواذکار
समाचार लेखक (Samāchār lekhak)
अखबारों में खबरें देने वाला
(Akhabāron men khabren dene vāla)
اخباروں میں خبریں دینے والا

2. इतिहासकार (Itihās kār) ایتہاسکار
मुवर्रिख (Muvarrikh) مورخ

VAQT वक़्त (ع - مذ) وقت
1. समय (Samai) काल (Kāl)
ज़माना (Zamāna) زمانہ

(Sam, mán سم مان) عزت (Izzat)

VAQ, F وقف (ع - مذ) وقف

1. समर्पण (Samarpan) उत्सर्ग (Utsarg) मज़हब के नाम पर छोड़ी हुई चीज़ (Maz, hab ke nám par ohhoři huyi obíz) मذهب (کے نام پر چھوڑی ہوئی چیز)

2. विराम (Virám) ठहराव (Thah- ráo) (تھراؤ)

3. संलग्न (Sanlagn) मुन्-हमिक (Munhamik) (من لگن)

وقف علی الاولاد (ع - مذ)

VAQF-ALAL-ʾULÁD وقف अललऔलाद वह सम्पत्ति जो अपनी संतान के लिए वक्फ की जाए (Voh sampatti jo apni santán ke liye vaqf ki jáe) وقف سمیّتی جو اپنی سنتان کے لئے وقف کی جائے

وقف نامه (ع - مذ)

VAQF-NÁMA وقف नामा

उत्सर्ग पत्र (Utsarg pattr) उत्सर्ग वक्फ की दस्तावेज़ (Vaqf ki dastávez) (تصاویف کی دستاویز)

VAQFA وقفه (ع - مذ) वक्फा

1. विराम (Virám) ठहराव (Thahráo) (تھراؤ)

2. विलंब (Vilamb) दील (Dhíl) (تأخیر) ताخیر (Tákhír)

VUQÚ, A वुकूअ (ع - مذ) وقوع

1. घटित होना (Ghatit hona) گھٹت

आपत्ति काल (मसिबत का وقت)

(Ápatti kál) (آپتی کل)

وقت گزاری (ع - م)

VAQT-GUZÁRI वक्त गुज़ारी

काल यापन (Kál yápan) (کال یاپن)

काल क्षेप (Kál aoh, ohhep) (کالچ' چھپ)

वक्त काटना (Vaqt kátna) (وقت کاٹنا)

दिन गुज़ारना (Din guzárna) (دن گزارنا)

وقت واپس (ع - مذ)

VAQTE-VÁPASÍŃ वक्ते वापसी

1. मृत्यु काल (Mrityu kál) (مرتھو کال)

मरने का समय (Marne ka samai) (مرنے کا سے)

2. चंद्रा (Chandra) जां कनी का वक्त (Ján kani ka vaqt) (چندرا) (جاں کنی کا وقت)

YAQTI वक्ती (ع - ص) وقتی

1. क्षणिक (Chhanik) (چھنیک) अस्थायी (Astháyi) थोड़ी देर का (Thorí der ka) (تھوڑی دیر کا)

2. सामयिक (Sámaik) मौक़े और वक्त का (Mauqe aur vaqt ka) (سامیک) (موقع اور وقت کا)

3. तात्कालिक (Tátkálik) (त) इसी वक्त का (Isí vaqt ka) (तत्कालिक) (اسی وقت کا) अभी का (Abbi ka) (अभी का)

VAQR वक् (ع - مذ) وقر

प्रातिष्ठा (Pratishtha) (پریشته) मान

(Mán) (عزت) (Izzat)

VAQ, AT वक्अत (ع - م) وقعت

प्रातिष्ठा (Pratishtha) (پریشته) سمان

وکالت نامہ (عف - مذ)

VAKÁLAT-NÁMA वकालत नामा

अभिभाषण पत्र (Abhibhāshan patr
वकालत की तहरीर (ابھی بھاشن پتر
(Vakálat ki tahrír وکالت کی
(تحریر)

VUKALA वुकला (ع - مذ)

وکیل کی جمع دیکھو 'وکیل نمبر ۳'

VAKÍL वकील (ع - مذ)

1. प्रति निधि (Prati nidhi (پرستی ندھی
नुमाइंदा (Numáinda (نمائندہ)
3. प्राभि कर्ता (Prábhi karta (پرا بھی
अटर्नी (Attorney (اٹرنی (کرتا
3. अभिभाषक (Abhi bhāshak (ابھی
प्लीडर (Pleader (پلیڈر (بھاشक)

وکر نہ (ف - حرف شرط)

VAGARNA वगरना

دیکھو 'ورنہ'

VILA विला (ع - مٹ)

1. प्रेम (Prem (پريم महबबत
(Mahabbat (معشیت)
2. भक्ति (Bhakti (भक्ति नियाज मंदी
(Niyáz mandi (نہاز ملدی)

VILÁDAT विलादत (ع - مٹ)

जन्म (Janm (जन्म उत्पत्ति
(Utpatti (उत्पत्ति पैदाइش
(Paidáish (پیداائش (اتپتی

VILÁYAT विलायत (ع - مٹ)

1. राष्ट्र (Ráshtr (राष्ट्र राज्य (Rájya
(Rájya (राज्य सल्तनत
(Saltanat (سلطنت)

واقع होना (Váqe hona (واقع
(هونا)

2. आविर्भाव (Ávirbhāv (آویربھاو
ज़ाहिर होना (Záhir hona (ظاهر هونا

VUQÚÁ वुकूआ (ع - مذ)

घटना (Ghatana (گھटना
(Durghatana (درگھटना
हादिसा (Hádisha (حادثة
(Sániha (سانحہ)

VUQÚF वुकूफ (ع - مذ)

1. विराम (Virám (ویرام
ठहराव (Thahráo (تھراؤ)
2. ज्ञान (Gyán (گیان जानकारी
(Jánkári (جان کاری
इल्म (Ilm (علم)
3. अनुभव (Anubhav (انوبھو
तज़रबा (Tajriba (تجربہ)

VAQÍ,A वकीअ (ع - ص)

आदत (Ádrit (آدیت
संमानित (Sam,mánit (سممانیت
प्रतिष्ठित (Pratish,thit (پرستش تھیت
आबरुदार (Ábrú dár (آبرودار)

VAKÁLAT वकालत (ع - مٹ)

1. पक्ष समर्थन (Pakchh samarthan
किसी फरीक की पैरवी
(Kisi faríq ki pairavi
(کسی فریق کی پیروی)
2. वकील का पेशा (Vakíl ka pesha
मीडर शिप
(Pleader ship (پلیڈر شپ)

جوش و خروش (Josho kharosh)
خروش

VALI ولی (ع - مذ) بلی

1. स्वामी (Swāmi) مالिक (مالک) (Mālik)
2. उत्तराधिकारी (Uttarādhi kārī) وارث (Vārī) (وارثہ و وارثہ)
3. अभि भावक (Abhi bhāvak) ابھی (بہاؤ) سر परस्त (Sar parast) (سرپرست)
4. ऋषि (Rishi) मुनि (Muni) (دشی) वली अल्लाह (Vali allāh) (ولی اللہ)
5. ईश्वर का एक नाम (Īshwar ka ek nām) (ایشور کا ایک نام)

ولی عہد (ع - مذ)

VALI-AH,D वली अह्द
युवराज (Yuvarāj) (یوراج) महा राज-
कुमार (Maha rāj kumār) (مہا راج کمار)
जा नशाने तहत (Jānaashāne takht)
(جانشین تخت)

VALIMA विलीमा (ع - مذ) ولیمہ

विवाह भोज (Vivāh bhoj) (ویواہ بھوج)
वह खाना जो ब्याह के बाद दूल्हा की तरफ
से दिया जाता है (Voh khāna jo byāh
ke bād dūlha ki taraf se diya jāta hai)
وہ کھانا جو بیاہ کے بعد دولہا کی
(طرف سے دیا جاتا ہے)

ولی نعمت (ع - مذ)

VALI-NEMAT वली नेमत
पालन पोषण करने वाला (Palan)

2. अभि भावकता (Abhi bhāvakata)
सर परस्ती (Sar parastī) (سرپرستی)

3. ऋषि या मुनि का पद (Rishi ya
muni ka pad) (رشی یا مونی کا پد)
वली का दर्जा (Vali ka darja) (ولی کا درجہ)

4. पर राष्ट्र (Par rāshtr) (پرواشر) तौर
मुल्क (Ghair mull) (غیر ملک)
ان مملکتوں میں پہلے افغانستان اور
ایران سے مراد ہوتی تھی اب یورپ
خاص کر انگلستان سے مراد ہوتی ہے

VILĀYATI विलायती (ع - ص) ولایتی

1. वैदेशिक (Vaideshik) (ویدیشک)
غیر मुल्क का (Ghair mull ka) (غیر ملک کا)

2. ईरानी या अफगानी लोग (Irāni ya
Afghāni log) (ایرانی یا افغانی لوگ)
3. योरोप या अम्रीका का (Europe ya
America ka) (یورپ یا امریکہ کا)

VALAD वलद (ع - مذ) ولد

पुत्र (Puttr) (پوتر) आत्मज (Ātmaj)
बेटा (Beta) (بیتا)

والد النوا (ع - مذ)

VALADUZ-ZINA वलदुद्धिना

चारज (Jāraj) (چارج) संकर (Sankar)
(دوغلہ) दोगला (Doghala) (سنگو)

VAL,VALA वलवला (ع - مذ) ولولہ

उत्साह (Utsāh) (اتساہ) उमंग (Umag)
(حوصلہ) हौसला (Hausala) (امنگ)

(Jis ki bunyād vahm par ho جسکی
بہ بنیاد وہم پر ہو
bunyād بنیاد)

VAH,MI वहमी (ع - ص) وہمی
भ्रमी (Bhrami) शक्ती मित्राज
(Shak, ki mizāj) شکی مزاج

VÍRÁN वीरान (ف - ص) ویران

1. निर्जन (Nirjan) जन शून्य
(Jan shún, nya) جن شونیہ
आबाद (Ghair ábád) غیر آباد
2. भग्न (Bhagn) ध्वस्त (Dhwaast)
मून्हदिम (Munhadim) (دهوست)
उजाड़ (Ujár) (ملهدم)
3. बंजर (Banjar) ऊसर (Ūsar)
वह ज़मीन जो खेती के काम में
न आ सके (Voh zamín jo kheti
ke kám men na á sake) وہ زمین جو
کھیتی کے کام میں نہ آسکے

VÍRÁNA वीराना (ف - مذ) ویرانہ

1. निर्जन स्थान (Nirjan isthán)
उजड़ा हुआ मक़ाम (Nirjan isthán)
(Ujra hua maqám) (نرجن استھان)
2. जंगल (Jangal) विपिन
(Ban) (بن) (جنگل)

ویرانہ نشین (ف - ص)

VIRÁNA-NASHÍN वीराना नशीन

- बन बासी (Ban bási) (بن باسی) जंगल
में रहने वाला (Jangal men rehne wala)
(جنگل میں رہنے والا)

VÍRÁNI वीरानी (ف - مذ) ویرانی

1. उजाड़ पन (Ujár pan) (اجڑ پن)

पालन पोशन کرنے
(Nematen deno) नेमते देने वाला
vála (نعمتیں دینے والا)

VAH,HÁB वह्हाब (ع - مذ) وہاب

1. बहुत बख्शिश करने वाला (Bahut
bakhshish karne wala) بہت
(بخشش کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ایشور کا ایک نام)

VAH,HÁJ वह्हाज (ع - ص) وہاج

- प्रकाश मान (Prakásh mán) (پروکاش)
ज्योतिर्मय (Jyotirmay) (جیوتیرمے)
रौशन (Rausban) (روشن)

VAH,B वह्ब (ع - مذ) وہب

- दान (Dán) अनुदान (Anudán)
(انودان) बख्शिश (Bakhshish)
(بخشش)

VAH,BI वह्बी (ع - ص) وہبی

1. अनुदत्त (Anudatt) बख्शा
हुआ (Bakhsha hua) (بخشا ہوا)
2. ईश्वर दत्त (Íshwar datt) (ایشور دت)
खुदा दाद (Khuda dád) (خدا داد)

VAH,M वहम् (ع - مذ) وہم

1. भ्रम (Bhram) भ्रांति (Bhránti)
(वसवसा) (Bhram) (بھروانہ)
2. संदेह (Sandeh) आशंका
(Áshanka) (شک) (Shak)

وہم اساس (ع - ص)

VAH,M-ASÁS वहम् असास

- भ्रम मूलक (Bhram múlak) (بھروانہ)
जिस की बुन्याद वहम् पर हो

3. उदासी (Udāsi) उदासीनता
(Udāsinata) (اداسینا)
4. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata) است
(ابتاری) (Abtari) (ویستتا)

बरबदी (Bar bādi) (بربادی)

2. अशोभा (Ashobha) (اشوبها) ने
रौनकी (Be raunaqi) (رونکی)

8

2. नेता (Neta) (नेता) पेशवा (Peshva)
(लीडर) (Leader) (پیشوا)
HÁRIB हारिब (ع - ص)
पलायक (Paláyak) (پلائیک) भागने
वाला (Bhágne vála) (بھاگنے والا)
हारुत फन (Harut fan) (ع - ص)

HÁRÚT-FAN हारुत फन
ऐंद्र जालिक (Andr jálík) (ایندر جالک)
तांत्रिक (Tántrik) (تاننریک) जादूगर
(Jádúgar) (جادوگر)

- HÁRÚNI हारुनी (ع - ص)
1. अवशगारी (Avag,gyg kári) (اویگیا)
ना फरमान (Na farmán) (کاری)
(नाफरमान)
2. उद्दंड (Ud,dand) (اودند) सरकश
(Sar kash) (سرکش)

HÁZIM हाज़िम (ع - ص)
पाचक (Páchak) (پاچک) पचाने वाला
(Pacháne vála) (پچانے والا) हضم करने
वाला (Hazm karne vála) (هضم کرنے والا)

HÁZIMA हाज़िमा (ع - ص)
1. पाचन शक्ति (Páchan sbakti) (پاچن)
(हम करने की कुशल) (Hazzm
karne ki qu,vat) (هضم کرنے کی قوت)

HÁTIF हातिफ (ع - ص)

1. स्वर्ग दूत (Swarg dút) (سورگ دوت)
फिरिश्ता (Firishta) (فرشته)
2. आकाश वक्ता (Ákásh vakta) (آکاش)
गैबी फिरिश्ता (Ghaibi firishta) (گہبی)
(غہبی فرشتہ)

HÁJI हाजी (ع - ص)
निंदक (Nindak) (نندک) हजो करने
वाला (Hajo karne vála) (هجو کرنے والا)

HÁDIM हारिम (ع - ص)
ध्वंसक (Dhwansak) (دهونسک) नाशक
(Náshak) (ناشک) बरबाद करने वाला
(Barbád karne vála) (برباد کرنے والا)
हारिम الذات (ع - ص)

HÁDIMUL-LAZ,ZÁT हादिमुल लज्जात
यमराज (Yamráj) (هم راج) यमदूत
(Yamdút) (هم دوت) मलकुलमौत
(Malakulmout) (ملك الموت)

HÁDI हादी (ع - ص)

1. सदुपदेशक (Sadupdeshak) (سدیپدیشک)
हिदायत करने वाला
(Hidayat karne vála) (هدایت کرنے والا)

HUJÚM هجوم (ع - مذ) हुजूम

1. जन समूह (Jan samúh जन समूह)
भीड़ (Bhīr 344) मज्मा (Majma
مجمع)
2. प्राचुर्य (Prāchurra प्राचुर्य)
बहुतात (Bahutāt बहुतात) इफ्रात
(Ifrát افراط)

هجو ملیح (ع - مٹ)

HAI,VE-MALÍH हज्वे मलीह

- व्याजनिंदा (Vyāj ninda व्याज निंदा)
ऐसी हज्व जो ऊपर से तारीफ जान पड़े
(Aisi haj, v jo upar se ta, rīf jān paṛe
(ایسی هجو جو اوپر سے تعریف جان پڑے

HADÁYA हदाया (ع - مذ) هدايا

- هدیه کی جمع
तुहफे (Tohfe तुहफے) भेंटें (Bhenten
بہینتیں)

HIDÁYAT हिदायत (ع - مٹ) هدايت

1. निदेश (Nidesh निदेश) अनुदेश
(Anudesh अनुदेश) राह नुमाई
(Ráh numáyi راه نمائی)
2. दीक्षा (Dīkṣha दीक्षा) तलक़ीन
(Talqín تلقین)
3. आदेश (Ādesh आदेश) हुकम
(Hukm حکم)

هدایت کار (ع - ص)

HIDÁYAT-KÁR हिदायत कार

- निदेशा (Nideshta निदेशा) हिदायत
करने वाला (Hidáyat karne vála
هدایت کرنے والا)
یہ بتانے والا کہ ایسا ایسا کرو

HAT,K हत्क (ع - مٹ) هتك

- अपमान (Apinán अपमान) अनادر
(Anádar अनادر) बेइज़ती (Be izzati
بے عزتی)

HIJR هجر (ع - مذ) هجر

- वियोग (Viyog वियोग) विरह (Virah
विरह) जुदाई (Judáyi जुदाई) फिराक
(Firāq فراق)

HIJRÁN هجران (ع - مذ) هجران

دیکھو 'هجر'

هجران نصیب (ع - ص)

HIJRÁN-NASÍB हिज्रान नसीब

- विरह संतप्त (Virah santapt विरह संतप्त)
जिसके भाग्य में वियोग ही वियोग हो (Jis
ke bhággya men viyog hi viyog ho
جس کے بھاگدہ میں वियोग ही
वियोग हो)

HIJRAT हिज्रत (ع - मٹ) هجرت

- स्वदेशत्याग (Swadesh tyág स्वदेश त्याग)
तर्कवतन (Pravás प्रवास) प्रवास
(Terke vatan ترک وطن)

HAI,V हज्व (ع - مذ) هجو

- निंदा (Ninda निंदा) बुराई (Buráyi
مذہب) हजो (Hajo हजो) बुराई

HAI,V-GO हज्व गो (ع - مذ) هجو گو

- हज्व के शेर कहने वाला शायर (Haj, v
ke sher kahne vala shair शेर के शायर
(کہنے والا شاعر)

2. نذر (Nazr) پेश کاش (Pesh
knsh) سمرپاش (Samarpan
سمزین)

HAZAYÁN ہزیان (ع - مذ)

1. وہ آنرثک اور اسंबدھ باتے جو
بیمار بھوشی یا بخار کی تہی کے
سمی بکتا ہے (Vohanarthak aur
asembad, dh bāten jo bīmār bebo-
shī ya bukhār ki tezi ke samai
bakta hai) وہ آنرثک اور اسمبده
باتین جو بیمار بھوشی یا بخار
(کی تہی کے سے بکتا ہے)

2. بکواس (Bakvās) آنرگال
پراپ (Anargal pralāp) آنرگل
(پرلاب)

یہ لفظ اردو میں 'ا' کے زہر اور 'ن' کے سکون سے ہولا جاتا ہے

ہزیان سرا (ع - ص)

HAZAYÁN-SARA ہزیان سرا

آنرگال وادی (Anargal vādi) آنرگل
(پرلابی) (Pralāpi) پراپی
بکواسی (Bakvāsi) بکواسی

ہزیان سرائی (ع - ص)

HAZAYÁN-SARÁYI ہزیان سرائی

پراپ (Pralāp) (پرلاب) میثیا واد
(Mith,thya vād) (میتھیا واد) بک واس
(Bakvās) (بکواس)

HAR ہر (ف - ص) ہر
پرتی (Prati) ہر ایک (Har ek
ہر ایک)

ہدایت نامہ (ع - مذ)

HIDÁYAT NÁMA ہدایت نامہ

نیدش پتر (Nidesh pattr) نیدش
وہ کارا جس میں ہدایتوں کی تفصیل
درج ہو (Voh kághaz jis mon hidá-
yaton ki tafsil darj ho) وہ گاہد جس
(میں ہدایتوں کی تفصیل درج ہو)

HADAR ہدر (ع - مذ)

کسی کے مار ڈالنے کو جائز قرار دینا
(Kisi ke mār dālne ko jāiz qarār dena
(کسی کے مار ڈالنے کو جائز قرار دینا)

HADAF ہدف (ع - مذ)

لکھنا (Lak, ohya) (لکھنا) نیشانا
(Nishána) (نشانہ) وہ جگہ جہاں
نیشانا لگایا جاتے (Voh jagah jahān
nishána lagāya jāe) وہ جگہ جہاں
(نشانہ لگایا جاتے)

ہدف ملامت (ع - مذ)

HADAFE-MALAMAT ہدف ملامت

وہ آدمی جس پر ہر طرف سے ملامت
کی بوجھ ہو (Voh ádami jis par har
taraf se malámat ki buohbār ho
وہ آدمی جس پر ہر طرف سے ملامت
(کی بوجھ ہو)

HUD HUD ہد (ع - مذ)

ایک کلفتی والی چوٹی (Ek
kalghī vāli chhoti chipiya) (ایک کلفتی
والی چوٹی)

HAD, YA ہدیا (ع - مذ)

1, ہڈیا (Uphār) (ہڈیا) (Bhegt
(تھگت) توہفا (Tahfa) (تھفہ)

तावान (Táván) वह रकम जो किसी काम के नुकसान के संबंध में दी जाए (Voh raqam jo kisi kām ke nuq-sán ke sambandh men di jáo) وہ رقم جو کسی کام کے نقصان کے سبب دیا جائے

HAR-JAYI हरजाई (ف - ص) हरजाई

1. वह जो हर जगह मारा मारा फिरे (Voh jo har jagah mára mára phire) (وہ جو ہر جگہ مارا مارا پھیرے)
2. वह स्त्री जो किसी एक से संबद्ध न हो (Voh istri jo kisi ek se sambad, dh na ho) (وہ استری جو کسی ایک سے سمبند نہ ہو)
3. वे मुरवत (Be muravvat) (بے مروت) वे वफा (Be vafa) (بے وفا)

HAR-CHAND हरचंद (फ - व) हरचंद

1. अत्यधिक (Attyadhik) (अतिदेहक) बहुतेरा (Bahutera) (बहुत) ज़ियादा (Bahut ziyáda) (बहुत زیادہ)
2. यद्यपि (Yad, dyapi) (यदिपि) अगर चे (Agar cho) (اگرچہ)

هردل عزیز (ع - ف) هر دل عزیز

HAR-DIL-AZIZ हर दिल अजीज़

लोकप्रिय (Lok ap, priya) (لوکپریہ)
जन प्रिय (Janap, priya) (जनप्रीہ)
जिसे सब चाहें (Jise sab cháben) (جسے سب چاہیں)

HAR-DAM हरदम (फ - व) हरदम

1. प्रति क्षण (Prati chhan) (प्रतिक्षण) प्रति पल (Prati pal) (प्रति पल)
हर लम्हा (Har lam, ha) (हर لمحہ)

هرآئینه (ف - ص) هر آئینه

HAR-ÁINA हरआइना

1. निश्चय (Nishchay) (निश्चय) अवश्य (Avash, shya) (اوشیہ) यकीनी (Yaqni) (یقینی)
2. विवशतापूर्ण (Vivasata purn) (विवशतापूर्ण) नाचार (Náchar) (ناچار)

हरास (फ - म) हरास

वास (Tras) (تراس) भा (Bhai) (भा)
डर (Dar) (دَر)

हरासां (फ - व) हरासां

1. त्रस्त (Trast) (त्रस्त) भयभीत (Bhai) (भयभीत) डरा हुआ (Dara) (درا ہوا)
2. हताश (Hatash) (هتاش) निराश (Nirash) (نراش) मायूस (Mayus) (مایوس)

हरावुल (त - म) हरावुल

सेनाप्र (Senaggr) (सेनाग्र) फौज की वह टुकड़ी जो सेना के आगे आगे चलती है (Fauj ki voh tukri jo sena ko age age chalti hai) (فوج کی وہ تکرپی جو سینا کے آگے آگے چلتی ہے)

HARJ (ع - م) हरज

1. हानि (Hani) (हानी) क्षति (Chhati) (क्षति) नुकसान (Nuqsan) (نقصان) (چھتی)
2. बाधा (Badha) (بادھا) खलल (Khalal) (خلل) गड़बड़ (Gar bar) (گڑبڑ)

HARJANA हरजाना (फ - म) हरजाना

क्षति पूर्ति (Chhati purti) (क्षति पूर्ति)

HARKÁRA हर कारा (ف - مذ) هر کاره

1. घावक (Dhāvāk دهاوک) پیاذا
(Piyāda پیاده)

2. पत्र वाहक (Pattr vāhak पत्र) (Qāsid قاصد) (واہک)

3. चपरासी (Chaprāsi चपरासी) (Mazkūri مزکورى) मजकूरी

HAR-GĀH हर गाह (ف - ص) هر گاه

1. जिस समय (Jis samai جس سے) (Jis vaqt جس وقت) जिस वक़्त

2. चूँकि (Chūnki چونکہ) यतः (Yatah यत्ने)

HARGIZ हरगिज़ (ف - كلمة ناكيد) هر گز

कदापि (Kadāpi कदापी) ज़िन्हार
(Zin,hār زینهار)

HARĪSA हरिषा (ع - مذ) هر یسه

एक किस्म का खाना जो गेहूँ के आटे,
गोश्त और दूध से बनाते हैं (Ek qism
ka khāna jo gehūn ko āto, gosht aur
dūdh se banāto hai) एक قسم का
कहाना जो گوشت کے آتے، گوشت اور
(دودھ سے بناتے ہیں)

HAZĀR हजार (ف - ص) هزار

1. सहस्र (Sahasr सहस्र) दस सौ
(Das sau دس سو)

2. बहुतेरा (Bahutera बहुत) (Bahut ziyāda बहुत زیاده) ज़ियादा

3. बुल बुल (Bul bul بلبل) एक प्रसिद्ध
चिड़िया (Ek prasid,dh chīriya
(ایک پرسدھ چریا)

2. हर समय (Har samai هر سے) (Har vaqt هر وقت)

HARZA हरज़ा (ف - ص) هرزه

मिथ्या (Mith,thya متهميا) अनर्गल
(Anargal अनर्गल) फुज़ूल (Fuzūl
(به هودا) वेहूदा (Be hūda فضول)

هرزه دراز (ف - ص)

HARZA-DIRA हरज़ादिरा

मिथ्या भाषी (Mith,thya bhāshi متهميا
अनर्गल वादी (Anargal vādi
(انرگل وادی) बक वासी (Bak vāsi
(بکواسي) गप्पी (Gappi گپی)

هرزه سرا (ف - ع)

HARZA-SARA हरज़ा सरा

دیکهو 'هرزه درا'

هرزه کار (ف - ص)

HARZA-KĀR हरज़ा कार

मिथ्या कारी (Mith,thya kāri متهميا
(کاري) ऐसे काम करने वाला जिन का कोई
फल न हो (Aise kām karne vāla jin
ka koi phal na ho) ایسے کام کرنے والا
(جن کا کوئی پھل نہ ہو)

هرزه گرد (ف - ص)

HARZA-GARD हरज़ा गर्द

व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bhrāmi ویرته
(Ávāra gard) आवारा गर्द (بهرسي
(آواره گرد)

هرزه گو (ف - ص)

HARZA-GO हरज़ा गो

دیکهو 'هرزه درا'

ہزل کو (ف - ص)

HAZL-GO ہزل گو

وہ کوی جو ہنسی مزاج کی ایسی شاہری
کرتا ہے جس میں اشرلیلاتا ہو (Voh
kavi jo hansī mazāq ki aisi shāiri
karta hai jis mein aashlilata ho وہ کوی
جو ہنسی مذاق کی ایسی شاعری
کرتا ہے جس میں اشرلیلاتا ہو)

HAZÍMAT ہزیمت (ع - مٹ)

پرہیز (Prábhav پرابھو) ہار (Hár
ہار) شکست (Shikast شکست)

ہزیمت خوردہ (ف - ص)

HAZÍMAT KHURDA ہزیمت خوردہ

پرا بھوت (Parábhút پرابھوت) ہارا ہوا
(Hára hua ہارا ہوا) شکست خوردہ
(Shikast khurda شکست خوردہ)

HAST ہست (ف - مٹ)

1. اہستیتو (Astittwa اہستیتو) ہستی

(Hasti ہستی) ہجود (Vujúd
وجود)

2. جیون (Jivan جیون) جیوندگی
(Zindagi زندگی)

3. اہستی (Asti اہستی) ہے (Hai ہے)

HASTI ہستی (ف - مٹ)

1. اہستیتو (Astittwa اہستیتو) ہجود
(Vujúd وجود)

2. جیون (Jivan جیون) ہیات (Hayát
حیات)

3. پرانی وری (Práni varg پرانی وری)
مخلوق (Makblúq مخلوق)

ہزار داستان (ف - مٹ)

HAZÁR-DÁSTÁN ہزار داستان

ایک प्रकार کی بول بول جو बहुत सी
बोलियां बोल सकती है (Ek prakár ki bul-
bul jo bahut si boliyán bol sakti hai
ایک پرکار کی بول بول جو بہت سی
بولیاں بول سکتی ہے)

ہزار ہا (ف - ص)

HAZÁR, HA ہزار ہا

سہسروں (Sahasron سہسروں) ان
گینت (An ginat ان گنت) بے شمار
(Be shumár بے شمار)

HUZÁL ہزال (ع - مذ)

دوبلالتا (Chbínata چہیلتا) دہلالتا
(Durbalata دہلالتا) دہلالتا پن (Dubla
pan دہلالتا پن)

HIZAB, R ہیزاب (ع - مذ)

سیھ (Singھ) ویاغھ (Vyághr
ویا گھر) شہر (Sher شہر)

HAZAJ ہزاج (ع - مٹ)

اردو کا ایک वर्ण वृत्त जिस में 'यगण'
[SSS] आठ बार आता है (اردو کی ایک
بکر جس میں 'مغای لن' آٹھ بار
آتا ہے)

HAZL ہزل (ع - مٹ)

1. اشرلیلاتا (Ashlilata اشرلیلاتا)

فککڑ پن (Phak, kar pan فککڑ پن)

2. ہنسی (Hansi mazāq ہنسی)

تمسخر (Tamaakhur
تمسخر)

HUSHYÁR हुशयार (ف - ص) هوشیار
هوشیار کا معنی دیکھو 'هوشیار'

HAZM ہضم (ف - ص) هضم
پचन (Paahan पाक) پاک (Pák)
ان پاک (Ann pák) آन्न پاک
پेट में गिजा का हضم होना (Pet men
Rhiza ka hazm hona) پیٹ میں
غذا کا ہضم ہونا

HAFT ہفت (ف - ص) هفت
سات (Sát) سہت (Sapt) سات

هفت اقلیم (ع - م)

HAFT-IQLÍM ہفت اقلیم

1. سات - महाद्वीप (Sapt maha dwíp)
ساتوں پر اعظم (Sáton barre ázm) ساتوں پر
2. समस्त संसार (Samast sansár)
ساری دنیا (Sári dunya) سمست سنسار

هفت خوان (ف - م)

HAFTKHÁN ہفت خان

1. बहुत कड़ी मंजिल (Babut kari manzil)
بہت کڑی منزل
2. बहुत कठिन काम (Babut kathin kám)
بہت کٹھن کام

هفت قلزم (ع - م)

HAFT-QULZUM ہفت قلم

सप्त महा सागर (Sapt mahaságar) سہت
ساتوں پر اعظم (Sáton bahre ázam) ساتوں پر
महा सागर

4. हकीकत (Haqíqat) حقیقت
بساط (Bisát) بیسات

5. मजाल (Majál) تاج (Táb)
تاب

6. संसार (Sansár) دُنیا (Dunya)
سنسار

هستی جاوداں (ف - م)

HASTI-E-JÁVIDÁN ہستی جاوید
آمر جیوان (Amar jívan) امر
ہمیشہ کی زندگی (Hamesha ki zindagi)
زندگی

هستی فانی (ع - م)

HASTI-E-FÁNI ہستی فانی

क्षण भंगुर जीवन (Chhan bhangur
jívan) چھ دن کی
چند (Chand din ki zindagi) چند
دن کی زندگی

هستی موهوم (ع - م)

HASTI-E-MAUHÚM ہستی مویہم

دیکھو 'هستی فانی'

هشاش (ع - ص)

HASH,SHÁSH ہشاش

प्रसन्न मुख (Prasann mukh) پرسن
प्रफुल्ल (Praphull) پرپھل
खुर्रम (Khusho khurram) خوش و خرم

اردو میں یہ لفظ تلخ استعمال
نہیں ہوتا بلکہ ہشاش کے ساتھ آکر
ہشاش ہشاش بولا جاتا ہے

HASHT ہشت (ف - ص) هشت
آٹھ (Áth) آٹھ (Asht)

هلال نو (ع - ف - مذ)

HILÁL-E-NAU हिलाले नौ

बालेंदु (Bālundu) बाल चंद्र
(Bāl chandr) पहले दिन का
चाँद (Pahle din ka chānd) دن
(کا چاند)

هلال (ف - مذ) HALÁHIL हलाहिल

1. हलाहिल (Haláhal) काल कूट
(Kál kút) ऐसा जहर
जिस का इलाज न हो सके (Aisa
zahr jis ka ilāj na ho sake) ایسا زھر
جس کا علاج نہ ہو سکے
2. घातक (Ghátakh) मोहलिक
(Mohlik) (مہلک)

هم (ع - مذ) HAM(M) हम (म्)

मनस्ताप (Manastáp) खेद
(Khed) गम (Gham) غم
रंज (Ranj) (رنج)

هم (ف - سابقه) HAM हम

1. भी (Bhi) नीज़ (Níz) (نیز)
2. विसी संज्ञा के पहले आकर किसी कार्य
में शिर्षत ज़ाहिर करने या बराबरी के
लिए आता है जैसे 'हमकलाम' या
'हम सर' (Kisi sangya ke pahle ákar
kisi kárya me1 shirkat karne ya
barábari ke liye áta hai jaise
"ham ka'lám" ya "ham sar"
کسی سلگیا کے پہلے آکر کسی
کاریہ میں شرکت ظاہر کرنے یا
برابری کے لئے آنا ہے جیسے
'هم كلام' یا 'هم سر')

هفت کشور (ف - مٹ)

HAFT-KISHVAR हफत किश्वर

دیکھو 'هفت اقلیم'

هفته (ف - مذ) HAFTA हफता

1. सप्ताह (Saptáh) सात दिन की
मुद्दत (Sát din ki muddat) سات دن
(کی مدت)
2. शनिवार (Shani vár) सनी-
चर (Saníchar) (سہر)

هفوات (ع - مٹ) HAFÁVÁT हफवात

मिथ्या गल्प (Mith,thya galp) बेहूदा
(Bakvās) (بکواس) बकवास
(Behúda bāten) (بہودہ باتیں)

هلاک (ع - مذ) HALÁK हलाक

1. हनन (Hanan) बध (Badh)
(Qatl) कत्ल (قتل) (بدھ)
2. बधित (Badhit) मकतूल
(Maqtúl) (مقتول)
3. मरण (Maran) मौत (Maut)
(موت)
4. मृत (Mrit) मुर्दा (Murda)
(Mara hua) मरा हुआ (مرہوا)

هلاکت (ع - مٹ) HALÁKAT हलाकत

1. बध (Badh) कत्ल (Qatl) (قتل) (بدھ)
2. मरण (Maran) मौत (Maut)
(موت)
3. परिश्रम (Prish,shram) (پرشہم)
(Mehnat) मेहनत (مہنات)

هلال (ع - مذ) HILÁL लाल

नव चंद्र (Nav chandr) (نہ چندر)
नयाचाँद (Naya chānd) (نہاچاند)

هم بستری (ف - مٹ)

HAM-BISTARI هم بىستارى

سہवास (Sahvās سہ واس) سہبھوگ

(Sambhog سم بھوگ) موباشارت

(Mubāsharat موباشرت)

هم پایہ (ف - ص)

HAM-PÁYA هم پاىا

تولپ پد (Tullya pad تولپ پد) سامان

दर्जा रखने वाला (Samán darja rakhne

vála سامان درجہ رکھنے والا)

(Ham martaba هم مرتبہ)

هم پله (ف - ص)

HAM-PALLA هم پللا

1. تولپ (Tullya تولپ) سامان (Samán

برابر (Baráb r برابر) (سان)

2. برابر کی ٹکڑ کا (Barábar ki

takkar ka برابر کی ٹکڑ کا)

(جور جور)

هم پہلو (ف - ص)

HAM-PAHLU هم پهلو

पार्श्ववर्ती (Pārehwa vartī پارشوروتی)

पास बैठने वाला (Pās baithne vála

Páblu पास بیٹھنے والا)

nashīn دیہلونشیں)

هم پشه (ف - ص)

HAM-PESHA هم پेशا

सह व्यवसायी (Sah vyavasaī सह

सह) एक जैसा रोजगार करने वाले

(Ek jaisa rozgār kerne vālo ایک

جیسا روزگار کرنے والے)

هم آغوشی (ف - مٹ)

HAM-ÁGHOSHI هم آغوشى

आलिंगन (Álingan آلنگن) अंक माल

(Ankmāl انک مال) बगल गीर होना

(Baḡhal gīr hona بغل گہر ہونا)

هم آهنگ (ف - ص)

HAM-ÁHANG هم آهنگ

सह मत (Sahmat सह मत) هم رای

(Ham ráo هم رای) मुत्तफیق (Mutta-

fiq متفق)

HUMA हुमा (ف - مذ)

एक कलित पत्नी जिस के लिए प्रसिद्ध

है कि जिस के सर पर बैठ जाता है

वह बादशाह हो जाता है, और वह हड्डियां

खाता है (Ek kalpit pakebhi jis ke

liye presid,dh hai ki jis ke sar

par baith jاتا hai voh bādsháh ho

jاتا hai, aur voh haddiyáin kháta hai

ایک کلپت پکچہی جس کے لیے

پرسدہ ہے کہ جس کے سر پر بیٹھ

جاتا ہے وہ بادشاہ ہو جاتا ہے اور وہ

(ہڈیاں کھاتا ہے)

HUMÁYŪN हुमायूँ (ف - ص)

1. शुभ (Shubh शुभ) मंगल मय

(Mangal mai منگل مے)

कारी (Ka'ḏān kārī کلیان کاری)

मुबारक (Mubáarak مبارک)

2. मुगल खानदान का एक प्रसिद्ध बादशाह

(Mughal khándán ka ek presid,dh

bādsháh مغل خاندان کا ایک

پرسدہ بادشاہ)

हिम्मत पस्त करने वाला (Him-
mat past karne wala) हिम्त پست
کرنے والا

हिम्त شکنی (ع - مٹ)

HIM,MAT-SHIKANI हिम्मत शिकनी
उत्साह भंग (Utsáh bhang) उत्साह
(Himmat tora) हिम्मत तोड़ना (بہلک
تورنا)

हिम्त ور (ع - ص)

HIM,MAT-VAR हिम्मत वर
साहसी (Sáhasi) उत्साही
(Himmat tora) हिम्मत तोड़ने वाला (Hausale
wala) (حوصلے والا)

हिम्त جماعت (ع - ص)

HAM-JAMÁ,AT हिम्त जमाअत
1. सहापाठी (Sah páthi) सहा-
ध्यायी (Sahádh, dhyáyi) (سہا-
دھیائی) (هم سبق Ham sabaq)
2. सह वर्गीय (Sah vargiya) (سہ-
ورگیہ) (هم سبق Ham sabaq)
एक वर्गीय (Ek vargiya) (ایک
ورگیہ) (Ek tabqe ke) (ایک طبقے کے)

हिम्त جنس (ع - ص)

HAM-JINS हिम्त जिस

1. एक लिंग (Ekling) (ایک لنگ) 'नर'
या 'मादा' किसी एक जिस का ('Nar'
ya 'máda' kisi ek jins ka) (نر' یا
'مادہ' کسی ایک جنس کا)

2. सम वयस्क (Sam vayask) (سم
وایسک) बराबर की उमर (Barábar
ki umar ka) (برابر کی عمر کا)

HIM,MAT हिम्मत (ع - مٹ)

1. साहस (Sáhas) (ساحس) उत्साह
(Utsáh) (انساه) (Hausala)
(حوصلہ)

2. वीरता (Vírata) (वीरता) बहादुरी
(Baháduri) (بہادری)

3. धृष्टता (Dhrishtata) (دھرستता) डिटार्ई
(Dhitáyi) (دھितائی) बे बाकी (Be-
báki) (بے باکی)

4. शक्ति (Shakti) (शक्ति) ताकत
(Táqat) (طاقت)

5. उमंग (Umang) (امنگ) वल्वला
(Val vala) (لولو)

HAMTA हिम्ता (ع - ص)

समान (Samán) (سمان) तुल्य (Tullya)
(मिثل Misl) (تلمہ)

हिम्त افزा (ع - ص)

HIM,MAT-AFZA हिम्मत अफजा
उत्साह वर्धक (Utsáh vardhak) (उत्साह
(Himmat afzáyi karne ála) हिम्त
(افزائی کرنے والا)

हिम्त افزाई (ع - मट)

HIM,MAT-AFZÁYI हिम्मत अफजाई
प्रोत्साहन (Protsáhan) (پروتساہن)
हौसला बढ़ाना (Hausa'a barhána)
(حوصلہ بڑھانا)

हिम्त شکن (ع - ص)

HIM,MAT-SHIKAN हिम्मत शिकन
उत्साह मेदी (Utsáh bi edī) (उत्साह
(Utsáh bi edī) (انساه
(Utsáh bi edī) (انساه

2. सह वास (Sah vās सहवास) समोग (Sam bhog समभोग) हम
बिस्तरी (Ham bistari हमबिस्तरी)

هم خیال (ع - ص)

HAM-KHAYÁL हम खयाल

1. सहमत (Sahmat सहमत) एक
मत (Ek mat एकमत) हमराय
(Ham ráo हमराए)
2. सह धर्म (Sah dharm सहधर्म)
सहपंथ (Sah panth सहपंथ) हम
मशरब (Ham mashrab हममशरब)

HAM-DARD हम दर्द (ف - ص)

सहानुभूति कर्ता (Sahānu bhūti karte
सहानुभूतिगर्ता) राम गुसार (Gham
gusār रामगुसार)

هم دردی (ف - م)

HAM-DARDI हम दर्दी

सहानु भूति (Sahānu bhūti सहानु
भूति) सवेदना (Samvedana समवेदना)
दर्द मंदी (Dard mandi दर्दमंदी)

هم دست (ف - ص)

HAM-DAST हम दस्त

1. मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost
دوست)
2. तुल्य (Tullya तुल्य) समान (Samān
समान) बराबर (Barābar)

هم دگر (ف - ص)

HAM-DIGAR हम दिगर

अन्योन (An,nyon अन्योन) परस्पर
(Paraspar परस्पर) आपस में (Āpas
meṁ आपस में) बाहम (Baham)

3. सहजातीय (Sah jātiya सहजातीय)
एक खानदान का (Ek khāndān ka
ایک خاندان کا)

هم جوار (ع - ص)

HAM-JIVÁR हम जिवार

प्रतिवासी (Prati vāsi प्रतिवासी)
प्रतिवेशी (Prati veshi प्रतिवेशी)
पड़ासी (Paṛosi पड़ासी)

هم چشم (ف - ص)

HAM-CHASHM हम चश्म

1. मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost
دوست)

2. तुल्य पद (Tullya pad तुल्यपद)
हम रुत्बा (Ham rutba हमरुत्बा)

هم خانه (ف - ص)

HAM-KHÁNA हम खाना

सह निवासी (Sah nivāsi सहनिवासी)
सह निकेत (Sah niket सहनिकेत)
किसी के साथ एक घर में रहने वाला
(Kisi ke sáth ek ghar meṁ rahne vála
کسی کے ساتھ ایک گھر میں رہنے والا)

هم خواص (ع - ص)

HAM-KHÁVÁS हम खावास

तुल्य लक्षण (Tullya lakshān तुल्य
लक्षण) सह धर्मा (Sah dharma सहधर्मा)
(एक जैसी खासियत वाले) एक जैसी
(Ek jaisi khásiyat vále एकजैसी)
خاصیت वाले

هم خوابی (ف - م)

HAM-KHÁBI हम खाबी

1. सह शय्या (Sah shaiya सहशय्या)
साथ सोना (Sáth sona साथसोना)

سہ چر (Sah char سچر) साथ
سفر کرنے والا (Sáth safar karne
vála ساتھ سفر کرنے والا)

2. साथی (Sáthi ساتھی) ساتھ رہنے
والا (Sáth rahne vála ساتھ رہنے
والا)

هم رشتہ (ف - ص)

HAM-RISHTA هم رشتہ

1. سگوتر (Sagottr سگوتر) سوجن
(Swajan سوجن) رشتہ دار (Rishte
dár رشتہ دار)

2. سوترت (Súttrit سوترت) ساتھ
میں (Sáth men nath, thi ساتھ
میں) (Munsalik مونسلیک) (Munsalik
مونسلیک)

هم ركب (ف - ص)

HAM-RIKÁB هم ركب

1. ساری کے ساتھ ساتھ (Savári ke
sáth sáth ساری کے ساتھ ساتھ)
2. ساتھ (Sáth ساتھ) هم راه (Ham
ráh هم راه)

هم رنگ (ف - ص)

HAM-RANG هم رنگ

- سہ رنگ (Sam varn سم وارن) ایک رنگ
(Ek varn ایک) ایک سے رنگ کے
(Ek se rang ke ایک سے رنگ کے)

HAM-ZÁD هم زاد (ف - م)

1. سہ جات (Sah ját سہ جات) ساتھ
پیدا ہونے والا (Sáth paida hone
vála ساتھ پیدا ہونے والا)

HAM-DAM هم دم (ف - ص)
میترا (Mitr میترا) سہا (Sakha سہا)
دوست (Dost دوست)

هم دوش (ف - ص)

HAM-DOSH هم دوش

1. سامان (Samán سامان) برابر
(Barábar برابر)
2. پارشوا ورتی (Páreshwa varti پارشو
ورتی) برابر بننے والا (Barábar
baithne vála برابر بننے والا)

هم ديوار (ف - ص)

HAM-DÍVÁR هم دیوار

- پرتی ویشی (Prati veshi پرتی ویشی)
پڑوسی (Paṛosi پڑوسی) هم سایا
(Ham sáya هم سایہ)

HAM-RÁZ هم راز (ف - ص)

1. مارمگیا (Marmaggya مارمگیا) راز دا
(Ráz dán راز دان)
2. سہا (Sakha سہا) دوست (Dost
دوست)

HAM-RÁH هم راه (ف - ص)

1. سہ چر (Sah char سچر) سہ پंथی
(Sah panthi سہ پنتھی) سفر کا
ساتھی (Safar ka sáthi سفر کا
ساتھی)
2. ساتھ ساتھ (Sáth sáth ساتھ ساتھ)

هم راهی (ف - م)

HAM-RÁHI هم راہی

1. سہ پंथی (Sah panthi سہ پنتھی)

सहाध्यायी (Sahādh,dhyāyi) سہا
 साथ साथ पढ़ने वाले (Sāth
 sāth parhne vālo ساتھ ساتھ پڑھنے
 والے)

هم سخن (ف - ص)

HAM-SUKHAN هم سخن

دیکھو 'هم زبان'

هم سر (ف - ص) هم سر
 समान (Samān) तुल्य (Tullya
 برابر (Barābar) बराबर (Taleh)

هم سری (ف - م) هم سری

1. समता (Samata) बराबरी
 (Barābari) (برابری)

2. उद'डता (Ud,dandata) (اد'دنتا)
 सरकशी (Sar kashi) (سرکشی)

3. बराबरी का दावा (Barābari ka da,va
 (برابری کا دعوی)

هم سفر (ع - ص)

HAM-SAFAR هم سفر

सहचर (Sahohar) सहपंथी
 (Sah panthi) साथ सफर
 करने वाला (Sāth safar kurne vāla
 (ساتھ سفر کرنے والا)

هم سن (ف - ص) هم سن

सम वयस्क (Sam vayask) (سم وایسک)
 सम सामयिक (Sam sāmāyik) (سم
 وایستو) वयस्थ (Vayasth) (سامهک)
 هم عمر (Ham umr) (هم عمر)

هم سنی (ف - م)

HAM-SINI هم سنی

सम वयस्कता (Sam vayaskata) (سم
 وایسکتا)

2. आदमी का साथ जो अमल के ज़रीए
 उस के बस में हो जाता और उस के
 हर हुक्म की तामील करता है (Ādami
 ka sāya jo amal ke zarīye usko
 bas meṃ ho jāta aur us ke har
 hukm ki ta,mil karta hai آدمی
 کا سایہ جو عمل کے ذریعے اس کے
 بس میں ہو جاتا اور اس کے ہر
 حکم کی تعمیل کرتا ہے)

هم زبان (ف - ص)

HAM-ZABÁN هم زبان

सह मत (Sahmat) (سہمت) هم رای
 (Ham rái) (هم رای) (مطلق)

هم زلف (ف - م)

HAM-ZULF هم زلف

साढ़ (Sāṛha) (سارھو) दो सगी बहनों के
 शौहर (Do sagi bahuon ke shau-
 har) (دو سگی بہنوں کے شوہر)

هم سایگی (ف - م)

HAM-SÁYAGI هم سایگی

प्रति वास (Prati vās) (پرتی واس)
 प्रति वेश (Prati vesh) (پرتی ویش)
 पड़ोस (Paṛos) (پڑوس)

هم سایه (ف - ص)

HAM-SÁYA هم سایا

प्रति वासी (Prati vási) (پرتی واسی)
 पड़ोसी (Paṛosi) (پڑوسی)

هم سبق (ع - ص)

HAM-SABAQ هم سبق

सह पाठी (Sah pāthi) (سہ پاتھی)

هم صغیر (عف - ص)

HAM-SAFÍR هم سافیر

1. मित्र (Mitr متر) सखा (Sakha) (همدم) هم دم (Ham dam) (سکھا)
2. एक जैसी बोली बोलने वाली चिट्ठियां (Ek jaisi boli bolne vâli chhīyān) (ایک جیسی بولی بولنے والی چٹیاں)

HAM-ASR هم عصر (عف - ص)

सम कालीन (Sam kâlin) (سم کالین) एक समय में हाने वाले दो या अधिक आदमी (Ek samaimen bone vâle do ya adhik âdami) (ایک سے میں ہونے والے دو یا ادھک آدمی)

هم عمر (عف - ص)

HAM-UMR هم उम्र

सम वयस्क (Sam vayask) (سم ویسک) सम सामयिक (Sam sâma,ik) (سم سامیک) एक उम्र वाले (Ek umr vâle) (ایک عمر والے)

هم عمری (عف - ص)

HAM-UMRI هم उम्री

समावस्था (Samâvastha) (سماوस्था) समवयस्कता (Sam vayaskata) (سم صامیاسکتا) هم सिनी (Ham sini) (هم سینا)

هم عنان (ف - ص)

HAM-INÂN هم इनā

1. सहचर (Sahchar) (سہچر) هم राहा (Ham râhi) (هم راحی)
2. मित्र (Mitr متر) रफीक (Rafiq) (رفیق)

वयस्य भाव (Vayas,aya bhāv) (ویسے بھاو) هم उम्री (Ham umri) (هم عمری)

هم شکل (عف - ص)

HAM-SHAKL هم شکل

एक रूप (Ek rūp) (ایک روپ) अनु रूप (Anu rūp) (انورूप) तद्रूप (Tadrūp) (تلہ روپ) तुल्य रूप (Tullya rūp) (تولے روپ) एक जैसी शकल वाले (Ek jaisi shakl vâle) (ایک جیسی شکل والے)

HAM-SHÍR هم شیر (ف - م)

भगिनी (Bhagini) (بھگنی) सहोदरा (Sahodara) (سہودرا) बहिन (Bahin) (ہمشیرہ) هم شیرا (Hamshíra)

هم شیرزاده (ف - مذ)

HAM-SHÍR-ZÁDA هم شیرزادا

भगिनी सुत (Bhagini sut) (بھگنی ست) भागिनेय (Bhágineya) (بھاگنیہ) भानजा (Bhánja) (بھانجا)

هم شیرہ (ف - م)

HAM-SHÍRA هم شیرا

دیکھو 'هم شیر'

هم صحبت (عف - ص)

HAM-SOHBAT هم سوبت

1. सभा सद (Sabhásad) (سبھاسد) मुसाहिब (Musáhib) (مصاحب)
2. सहवासी (Sah vâsi) (سہواسی) शरत करने वाला (Mubásherat karne vâla) (مباشرت کرنے والا)

गुफ्तगू करने वाला (Guftgu
karne vála) (گفتگو کرنے والا)

هم کنار (ف - ص)

HAM-KINÁR हम किनार

आलिगित (Álingit) बगल गीर
(Baghal gír) (بغل گیر) हम आगोश
(Ham ághosh) (هم آغوش)

هم مذهب (ع - ص)

HAM-MAZ,HAB हम मजहब

सह धर्मी (Sah dharmi) (سہ دھرمی)
एक मजहब वाले (Ek maz,bab vále)
(ایک مذهب والے)

هم معنی (ع - ص)

HAM-MA,NA (NI) हम माना (नी)

समानार्थक (Samánárbhak) (سمانارتھک)
पर्याय वाची (Paryáo váchi) (پریایے)
एक अर्थ वाले शब्द (Ek arth
vále shabd) (ایک اर्थ والے شبد)

هم مكتب (ع - ص)

HAM-MAK,TAB हम मकतब

सह पाठी (Sah páthi) (سہ پاٹھی) बचपन
में साथ पढ़े हुए (Bach pan men sáth
parhe hue) (بچپن میں ساتھ پڑھے ہوئے)

HAM-NÁM हम नाम (व - स)

सम नाम (Sam nám) (سم نام) एक नाम
वाले (Ek nam vále) (ایک نام والے)

هم نبرد (ف - ص)

HAM-NABARD हम नवर्द

प्रतिद्वंद्वी (Prati dwardwi) (پرتی
محدی) हरिक (Harif) (حریف)
मुकाबिल (Mad,de muqábil) (مدمقابل)

HAM-AHD हम अहद (ع - ص)
دیکھو 'هم عصر'

هم قدم (ع - ص)

HAM-QADAM हम कदम

सहचर (Sah ohar) (سہ چر) साथी (Sáthi)
(ساتھی)

هم قلم (ع - ص)

HAM-QALAM हम कलम

सम पद (Sam psd) (سم پد) एक ओहदे
वाले (Ek ohde vále) (ایک عہدے والے)
هم قوم (ع - ص)

HAM-QAUM हम कौम

1. सजातीय (Sajátiya) (سجاتیہ)
खानदानी (Khándáni) (خاندانی)
2. एक देशीय (Ek deshíya) (ایک
دیشیہ) हम मुल्क (Ham mulk)
(هم ملک)

هم قیمت (ع - ص)

HAM-QÍMAT हम कीमत

तुल्यार्थ (Tullyárg) (تولیاری) सम मूल्य
Sam múllye) (سم مولیہ) एक से दामों
वाली चीजें (Ek se dáron váli chízen)
(ایک سے دामوں والی چیزیں)
هم كفو (ع - ص)

HAM-KUE,V हम कुव

सहगोत्र (Sah gottr) (सहगोत्र) जिन के
आपस में शादी ब्याह हो सके (Jin ke
ápas men shádi byáh ho sake) (جن
کے آپس میں شادی بیاہ ہو سکے)
هم كلام (ع - ص)

HAM-KALÁM हम कलाम

वार्तालाप कर्ता (Vártálap karta) (وارتا)

همه تن گوش (ف - ص)

HAMA-TAN-GOSH هما تن گوش

سुनने के लिए उत्कंठित (Sunne ke liye
utkanthit) (سننے کے لیے اُنکنتھت)
उत्कर्षा (Utkarṣa) (اتکرن)

HAMA-DĀN هما دان (ف - ص)

1. सर्वज्ञ (Sarvaggya) (سرورگیه) सर्व
वेत्ता (Sarv vetta) (सरवित्ता) सर्व
ज्ञाता (Sarv gṛāta) (सरवगुयाना) सब
कुछ जानने वाला (Sab kuchh jāne
vāla) (سب کچھ جاننے والا)

2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n) (ویٹ پن)
विद्वत्तम (Vid,dwattam) (ودوت تم)
मुतब्ध हिर (Mutabah,hir) (متبکر)

همه صفت موصوف (ع - ف - ص)

HAMA SIFAT-MAUSÚF

हिमा सिकत मौसूरु

सर्व गुण संपन्न (Sarv gun sampan,n)
सारी सिकतों से (सरु गुन समपन)
आरास्ता (Sári sifaton se árásta) (ساری
صفتوں سے آراسته)

HAMA-GÍR हमा गीर (फ - व)

सर्व व्यापी (Sarv vyápi) (सरवव्यापी)
सर्व भौम (Sárv bhaum) (सारवभूम)
आलम गीर (Álcm gir) (عالم گیر)

همیشگی (ف - م)

HAMESHAGI हमेशगी

निरंतरता (Nirtya'a) (نیرتیا)
(Niran'arata) (نیرن ترنا) दवाम (Davám)
(دوام)

هم نشین (ف - ص)

HAM-NASHÍN هم نشین

पारश्व वती (Páreshwa varti) (پارشوروتی)
पार्षद् (Páreshad) (پارشاد) मुसाहिब (Musá-
hib) (مصاحب)

هم نفس (ع - ف - ص)

HAM-NAFAS हम नफस

मित्र (Mitr) (متر) सखा (Sakha) (سکھا)
दोस्त (Dost) (دوست)

HAM-NAVA हम नवा (ف - व)

सहमत (Sahmat) (سکمت) हम जबां
(Ham zabán) (هم زبان)

HAM-VÁR हमवार (ف - व)

समतल (Samtal) (सम तल) चौरस
(Chauras) (چورس) मुसत्तह (Musattah)
(مسطح)

HAM-VÁRA हमवारा (ف - م)

निरंतर (Nirantar) (نیرنتر) लगातार
(Lagátár) (لگاتار) मुसलसल (Musal-
sal) (مسلسل)

هم وطن (ع - ف - ص)

HAM-VATAN हम वतन

सम देशीय (Sam deshíya) (سمدیشیه)
एक वतन वाले (Ek vatan vále) (ایک
وطن والے)

HAMA هما (ف - व)

समग्र (Samagr) (समग्र) सार्व (Sarv)
(सब) सब (Sab) (سب)

HAMA-TAN हम ता (ف - व)

पूर्णतया (Purn taya) (پورن تیا) पूरे तौर
से (Púre taur se) (پورے طور سے)

جانی جو بھارت کی پراچین
(نواسی ہے)

ہندوستان (ف - مذ)

HINDOSTÁN ہندوستان

بھارت वर्ष (Bhārat varsh)
بھارت (Bhārat)

ہندوستانی (ف - مذ)

HINDOSTĀNĪ ہندوستانی

1. भारतीय (Bhāratīya) بھارت
نیاوسی (Bhārat nivāsi) ہندوستان کا
(Hindustān ka bāshinda) باشندہ
ستان کا باشندہ
2. भारत की भाषा (Bhārat ki bhāsha)
ہندوستان کی بولی (Bhārat ki boli)
(Hindustān ki boli) بولی

HINDI ہندی (ف - مذ)

1. भारत निवासी (Bhārat nivāsi)
ہند کا رہنے والا (Hind ka rahne wala)
والا
2. हिंदी भाषा (Hindi bhāsha) ہندی
(Nāgarī) ناگاری (بھاشا)
3. हिंदी लिपि (Hindi lipi) ہندی لپی
(Dev nāgarī) دیو ناگاری
4. भारतीय (Bhāratīya) بھارت
بھارت (Bhārat sambandhi) سمبندھی
بھارت کا (Bhārat ka)

HAMESHA ہمیشہ (ف - ص)
Nittya (नित्य) ستنیت (Satat)
Sada (सदा) سدا (Sādaiv) سدا (Sādaiv)
(Dāim) دائم (Dāim)

HANJĀR ہنجار (ف - ص)

1. मार्ग (Mārg) پتہ (Path)
(Rasta) رستا
2. पद्धति (Pad,dhati) پدھتی
(Pranāli) ریشہ (Ravish)
(روش)

HIND ہند (ف - مذ)

بھارت (Bhārat) ہندوستان
(Hindustān) ہندوستان

HINDASA ہندسہ (ع - مذ)

1. गणित (Ganit) گنت
(Bij ganit) ریاضی (Bij ganit)
(Riāzi) ریاضی
2. संख्या (Sankhya) عدد
(Adad) عدد

ہندسہ دان (ع - ص)

HINDASA-DĀN ہندسا دان

गणितज्ञ (Ganitaggya) گنتی نگہ
انک (Ank ganit vetta) گنت
(Riāzi dān) ریاضی دان (Riāzi dān)

HINDU ہندو (ف - مذ)

एक विशेष जाति जो भारत को प्राचीन
निवासी है (Ek virhesh jāti jo bhārat
ki prācīn nivāsi hai) ایک ویشی

3. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) कावि-
लीयत (Qábiliyat قابلیت)

هنرور (ف. ص)

HUNAR-VAR हुनर वर

دیکھو 'هنر مند'

HANGÁM हंगाम (ف. - مذ)
समय (Samai سے) काल (Kál काल)
वक्त (Vaqt وقت)

HANGÁMA हंगामा (फ. - مذ)

1. भीड़ (Bhīṛ भीड़) जमाव (Jamád
مجمع) मज्मा (Majma جماء)
2. कोलाहल (Koláhal कोलाहल)
शोरोगुल (Shoroghul شور و غل)
3. हाहा कार (Háha kár हाहाकार) कोह-
राम (Kohráam कोहराम)
4. धूम धाम (Dhúm dhám धूम धाम)
हल चल (Hal chal هل چل)
5. उपद्रव (Upad,drav अपिद्रव)
बलवा (Balva بلوہ) दंगा (Danga دنکا)
6. सेन द्रोह (Sen droh सेन द्रोह)
बगवत (Baghávát بغاوت)

هنگامه آرائی (ف. - م)

HANGÁMA-ÁRÁYI हंगामा आराई

1. युद्ध (Yud,db युद्ध) समर (Samar
جنگ) जंग (Jang سمر)
2. उपद्रव (Upad,drav अपिद्रव)
फितना (Fitna فتنه) बलवा (Balva بلوہ)

HUNAR हुनर (फ. - مذ)

1. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala
فن) फन (Fan كلا)
2. गुण (Gun گن) जौहर (Jauhar
جوهر)
3. योग्यता (Yoggyata یوگیتا) कावि-
लीयत (Qábiliyat قابلیت)

هنرشناس (ف. - ص)

HUNAR SHANÁS हुनर शनास

1. गुणग्राही (Gunag,gráhi गुणग्राही)
- पारखी (Parakhi پارکھی) हुनर का
पहचानने वाला (Hunar ka pah chán-
ne vála هنر کا پہچاننے والا)

هنرمند (ف. - ص)

HUNAR-MAND हुनर मंद

1. शिल्प कार (Shilp kár شلپ کار)
दस्त कार (Dast kár دست کار)
2. कला कार (Kala kár کلا کار) फन कार
(Fan kár فن کار)
3. योग्य (Yoggya یوگیته) काविल
(Qábil قابل)
4. शिष्ट (Shisht شست) सभ्य (Sabh,
bhya سبیه) बा सलीका (Ba
salíqa باسلیقه)

هنرمندی (ف. م)

HUNAR-MANDI हुनर मंदी

1. शिल्प कर्म (Shilp karm شلپ کرم)
दस्त कारी (Dast kári دستکاری)
2. शिष्टता (Shishtata شستتاء) सलीका
(Salíqa سلیقه)

ہوا دار (ف - مٹ)

HAVA-DÁR ہوا دار

1. शुभ चिंतक (Shubh chintak शुभ
چینک) खैर खाह (Khair kháh
خیر خواہ)
2. एक खुली हुई सवारी जिसे कहार
उठाते हैं (Ek khuli hui savári jise
kahár utháte hain ایک کھلی
ہوئی سواری جسے کھار اٹھاتے
ہیں) ताम जान (Tám ján تام
جان)

ہوا رفتار (ف - ص)

HAVA-RAFTÁR ہوا رفتار

- वायु वेग (Váyu veg وایو ویگ) शीघ्र
गति (Shíghr gati شیکھر گتی) बाद
रफतार (Bád raftár باد رفتار)

HAVÁYI هوائی (ف - ص)

1. वायु संबंधी (Váyu sambandhi وایو
سंबندی) हवा से मुताबिक (Havá se muta,alliq
هوا سے متعلق)
2. कपोल कल्पित (Kapol kalpit کپول
کल्पیت) गप (Gap گپ)
3. एक प्रकारकी आतश बाजी (Ek prakár
ki ádash bázi ایک پرکار کی
آتش بازی)
4. नकली (Naqli نقلی) दिखावे का
(Dikháve ka دکھاوے کا)

چھوٹے ہوائی فیر

5. हवा के वेग से चलने वाला (Hava
ke veg se chalne wála هوا کے ویگ

वाला (Haváyí jaház chaláne wála
ہوائی جہاز چلانے والا)

ہوا پرست (ف - ص)

HAVA-PARAST ہوا پرست

1. अवसर वादी (Avsar vádi اوسر
وادی) स्वार्थी (Swarathí سوارثی)
मतलब आशना (Matlab áshna
مطلب آشنا)
2. कामी (Kámi کامی) विषय लोलुप
(Vishai lolup ویشے لولپ) ऐयाश
(Aiyásh عیاش)

ہوا خواہ (ف - ص)

HAVA-KHÁH ہوا خواہ

- शुभचिंतक (Shubh chintak शुभ
چینک) शुभेच्छु (Shubhech,obhu
شوبھچ) खैरखाह (Khair kháh
خیر خواہ)

ہوا خوری (ف - مٹ)

HAVA-KHORI ہوا خوری

- वायु सेवन (Váyu sevan وایو
سےون) हवा खाना (Hava khána
هوا کھانا) चिहिल कदमी (Chihil qadami
چہل قدمی)

ہوا خیزی (ف - مٹ)

HAVA-KHEZI ہوا خیزی

- बँधी हुई धाक उखड़ जाना (Bandhi hui
dhák ukhar jána بندھی ہوئی دھاک
اُکھڑ جانا) हवा उखड़ जाना (Havá
ukhar jána هوا اُکھڑ جانا)

هوس پيشه (عف - ص)

HAVAS-PESHA हवस पेशा

دیکھو 'هوس پرست'

هوس کار (ع - ص)

HAVAS-KÁR हवस कार

دیکھو 'هوس پرست'

هوسناك (عف - ص)

HAVAS-NÁK हवस नाक

دیکھو 'هوس پرست'

HOSH هوش (ف - مذ)

1. संज्ञा (Sangya سنگیا) चेतना (Chetana चیتنا) हवास (Havás हवास)

2. ज्ञान (Gyán گد'ان) इलम (Ilm علم) खबर (Khabar خبر)

3. बुद्धि (Bud,dhi बुद्धی) मति (Mati मत) अकल (Aql عقل)

4. विवेक (Vivek वीवेक) तमीझ (Tamiz تمیز)

هوش ربا (ف - ص)

HOSH-RUBA هوش ربا

बुद्धि भामक (Bud,dhi bhrámak بُدھی بھامک) होश उका देने वाला (Hosh ura दene vála هوش ازادیلے والا)

هوش مند (ف - ص)

HOSH-MAND هوش مند

1. संज्ञा वान् (Sangyaván سنگیادان) होशयार (Hoshyár هوشیار)

(سے چلنے والا)

جیسے ہوائی چکی - ہوائی بلندق

ہوائی سموم (عف - مٹ)

HAVÁ-E-SAMÚM हवाए समूम

कड़ी लपट (Kari lapat कڑی لہٹ)

तू (Taz lu तीز لو)

ہوائے صرصر (عف - مٹ)

HAVÁ-E-SARSAR हवाए सर सर

دیکھو 'صرصر'

HŪ,BAHŪ हूबहू (عف - ص)

यथावत् (Yathávat یثاہوت) सह रूप

(Sahrúp سہروپ) बिलकुल एक जैसा

(Bilkul ek jaissa بالکل ایک جیسا)

HAUDAJ हौदज (ع - مذ)

हाथी या ऊँट की पीठ पर बैधा हुआ

कजावा (Háthi ya únt ki pith par

bandha hua kajáva ہاتھی یا اونٹ

کی پیٹھ پر بندھا ہوا کجاوہ

ہودا (Hauda هودة)

HAVAS هوس (ع - مٹ)

1. तृष्णा (Trishna त्रिष्णा) लिप्सा (Lipsa

लिप्सा) हिर्स (Hirs حرص)

2. लोभ (Lobh लोभ) लालच (Lálach

लालच) तमा (Tama طمع)

هوس پرست (عف - ص)

HAVAS-PARAST हवस परस्त

लोचुप (Lclup लोच) लिप्सु (Lipsu

लोभी (Lobhi लोभी) लालची

(Lálachi लالچی)

2. बुद्धि मत्ता (Bud,dhi matta बद्धी मत्ता)
मनीषा (Manīsha मनीषा)
अकल मंदी (Aql mandi अकल मंदी)
3. दूर दर्शिता (Dūr darshita दूर दर्शिता)
दूर अदेशी (Dūr andeshi दूर अदेशी)
(अन्दिशी)
4. सावधानी (Sāvadhānī सावधानी)
चौकसी (Chaukasi चौकसी)
5. धूर्तता (Dhūrtata धूर्तता)
चालाकी (Chālāki चालाकी)

HAUL हौल (ह. - मं.)

1. त्रास (Trās त्रास) भय (Bhai भय)
डर (Dar डर)
2. घबराहट (Ghabrábat घबराहट)
दहशत (Dahshat दहशत)

होल زده (ह. - मं.)

HAUL-ZADA हौल ज़दा

- भय भोत (Bhai bhīt भय भोत)
त्रस्त (Trast त्रस्त) डरा हुआ (Dara hua डरा हुआ)

होल ناک (ह. - मं.)

HAUL-NÁK हौल नाक

- भयंकर (Bhīshān भयंकर)
दहशत नाक (Bhayankar दहशत नाक)
(Dahshat nāk दहशत नाक)

हो هو (ह. - मं.)

HUVA-HUVA हुवा हुवा

1. अक्षरशः (Akohharashah अक्षरशः)
ज़रा ज़रा (Zara zara ज़रा ज़रा)
बिलकुल (Bilkul बिलकुल)

2. बुद्धिमान (Bud,dhimán बुद्धीमान)
अकलमंद (Aqlmand अकलमंद)

HOSH-YÁR होशयार (ह. - मं.)

1. सचेत (Sachet सचेत) सजग (Sajag सजग)
चौकला (Chaukanna चौकला)
2. जाग्रत (Jágrat जाग्रत) जागरूक (Jágarúk जागरूक)
बेदार (Bedár बेदार)
(बिदार)

3. दक्ष (Dakchh दक्ष) कुशल (Kushal कुशल)
माहिर (Máhir माहिर)

4. धूर्त (Dhūrt धूर्त) वंचक (Vanchak वंचक)
फरेबी (Farebi फरेबी)

5. बुद्धिमान (Bud,dhi mán बुद्धीमान)
मेधावी (Medbávi मेधावी)
अकलमंद (Aql mand अकलमंद)

6. दूरदर्शी (Dūr darshi दूरदर्शी)
दूरअदेश (Dūr andesh दूरअदेश)

7. सावधान (Sāvadhán सावधान)
खबरदार (Khabardar खबरदार)

مخاطبه من

8. सावधान (Sāvadhán सावधान)
खबरदार (Khabardár खबरदार)
मुहतात (Mohtát मुहतात)

होशیاری (ह. - मं.)

HOSH-YÁRI होशयारी

1. दक्षता (Dakohhata दक्षता)
निपुणता (Nipunata निपुणता)
महारत (Maharat महारत)

हिबत زده (ع - ص)

HAIBAT-ZADA हैबत ज़दा

1. भय भीत (Bhaibhit भयभीत)

त्रस्त (Trust त्रस्त) खाइक (Kháif खाँफ)

2. आतंकित (Átankit आतंकित) मर-ऊब (Mar,úb मरुब)

हिबत ناك (ع - ص)

HAIBAT-NÁK हैबत नाक

भयंकर (Bhnyankar भयंकर) भीषण

(Bhísbán भयंशन) डरावना (Daráona डरावना)

HAIJÁN हैजान (ع - مد)

1. प्रचंडता (Prachandata प्रचण्डता)

तीव्रता! (Tivrata तीव्रता) तेज़ी (Tezi तेज़ी)

2. अशांति (Ashánti अशांति) गड़बड़ी (Garbari गड़बड़ी)

हैजान انگیز (ع - ص)

HAIJÁN-ANGEZ हैजान अंगेज़

अशांति प्रद (Ashántip,prad अशांतिप्रद)

तशवीश अंगेज़ (Tashvish angez तशवीश अंगेज़)

HECH हैच (ف - ص)

1. निकम्मा (Nikamma निकमा) ना कारा (Na kára नाकारा)

2. दुश्म (Tuch,ohh दुश्म) अधम (Adham अधम) नीच (Ních नीच)

2. तद्वत् (Tadvat तद्वत्) वैसा ही (Vaisa hi वीसाही) बिजिसिही (Bijinsihि बिजिन्से)

HUVAIDA हुवैदा (ف - ع)

प्रकट (Prakat प्रकट) व्यक्त (Vyakt व्यक्त) ज़ाहिर (Zábir ज़ाहिर)

HAI,AT हैअत (ع - مٹ)

1. खगोल विद्या (Khagol vid,dya खगोल विद्या) इल्मूल अफ्लाक (Ilmul affák علم الافلاك)

2. चेष्टा (Cheshta चिष्टा) आकृति (Ákriti आकृति) हुल्या (Hulya हुलिया)

3. दशा (Dasha दशा) हालत (Hálat हालत)

4. बनावट (Banávat बनावट) साख्त (Sákhbt साख्त)

हैयात कड़ाई (ع - مٹ)

HAI,AT-KAZÁYI हैअत कज़ाई

वेश भूषा (Vesh bhúsha वेश भूषा) वज़ा क़ता (Vaz,a qat,a वज़ा क़ता)

HAIBAT हैबत (ع - مٹ)

1. भय (Bhai भय) त्रास (Trás त्रास) खौफ (Khauif खौफ)

2. आतंक (Átank आतंक) रोब (Rob रोब)

3. आतुरता (Áturata आतुरता) चबराहट (Ghabrábat चबराहट) चहशत (Vahshat चहशत)

HAIZUM ہیزم (ف - مٹ)

کاٹھ (Káshth کاشتہ) دھن (Índhan ایندھن)
جلاانے کی لکڑی (Jaláne ki lakڑi جلانے کی لکڑی)

ہیزم فروش (ف - ص)

HIAZUM-FAROSH ہیزم فروش

کاٹھ विक्रेता (Káshth vik,kreta کاشتہ وکریتا)
دھن विक्रेता (Indhan vanik ایندھن وک)
بچانے والا (Jaláne ki lakڑi bechne
vála جلانے کی لکڑی بیچنے والا)

HAIZA ہیزا (ع - مذ)

ویسٹیکا (Visúchika ویسٹیکا) دست
اور کئے کی باتک بیماری (Dast aur qai
ki ghátak binári دست اور قے کی گھاتک بیماری)

HAIKAL ہیکل (ع - مٹ)

1. وہ مूर्تی جو کسی گھر کے نام پر
بناई जाए (Voh murti jo kisi grah
ke nám par banáyi jáe وہ مورتی جو کسی گھر کے نام پر بنائی جائے)

2. महा काय (Maha káe مہا گے)
بڑے جیسے والا (Bare jisse vála
بڑے جیسے والا)

3. मूर्ति गृह (Murti grih مورتی گھر)
मंदिर (Mandir مندر) बुतखाना
(But khána بت خانہ)

4. आकार (Ákár آکار) प्रकार (Prakár
پرکار) डील डौल (Dil daul دیل داول)

3. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बे कार (Bekár
بیکار)

هیچ کاره (ف - ص)

HECH-KÁRA हेच कारा

1. निष्कर्म (Nish kerm نیش کرم)
निकम्मा (Nikamma نیکما)

2. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) बे फाईदा
(Befáeda بے فائدہ)

هیچ کس (ف - ص)

HECH-KAS हेच कस

دیکھو 'هیچ کاره'

هیچ مدان (ف - ص)

HECH-MADÁN हेच मदान

1. अनभिज्ञ (Anabhig,gya انہیکہ)
निरक्षर (Nirakohhar نیرکھار) बे इल्म
(Be ilm بے علم)

2. मूर्ख (Múrkھ مورکھ) बे बुद्ध (Be
vuqúf بے وقوف) मूर्ख (Murh مورخ)

هیچ و بوج (ف - ص)

HECHO-POCH हेचो पोच

व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) मिथ्या (Mith,thya
میتھیا) फुजूल (Fuzúl فضول)

HÍZ हीज (ف - ص)

1. नपुंसक (Napunsak ناپونسک)
कलीब (Klib کلب) हीजड़ा (Híjra
هیزانه) जानना (Zanána جاننا)

2. भीर (Bhíru بھیر) डरपोक (Darpok
دراپول) बुजदिल (Bus dil بوزدیل)

HÍMIYA ہیمیا (ع - مٹ)

इंद्रजाल (Indrjál) भोज विद्या
(Bhoj vidya) तिलिस्म
(Tilism)

HAIHÁT हैहात (ع - مٹ)

हाहत (Hábant) हाए
अफसोस (Háo afsos)

HAYÚLA हयूला (ع - مذ)

तत्व (Tattwa) धातु (Dhátu)
मूल (Múl) हर चीज का
मादा, गुण और अस्तीयत (Har ohíz
ka mád, da gun aur asíyat)
हर चिज (का मादा, गुण और अस्तीयत)

5. बच्चे के गले की हँसली या तावीज़ों

का हार (Bachche ke gale ki hanse
ya távizon ka hár) کے گلے
(کی ہانسلے یا تعویذوں کا ہار)

6. स्त्रियों के गले का रुपों या अशरफियों

का हार (Istriyon ke gale ka rupon
ya ashrafiyon ka hár) کے استریوں
(کے کارپیوں یا اشرفیوں کا ہار)

HÍL हिल (ع - مٹ)

एला (Ela) छोटी इलाइची (Chhoti
iláichi) چھوٹی الائچی

YÁBU याबू (ت - مذ)

टट्टू (Tattu) छोटा घोड़ा (Chhota
ghoṛa) چھوٹا گھوڑا

YA या (ف - عطف)

अथवा (Athava) किंवा (Kimva
(कम)

YÁD याद (ف - मٹ)

1 स्मरण (Ismaran) स्मृति
(Ismríti) याद दाश्त
(Yád dáshht)

2 ध्यान (Dhyán) खयाल
(Khayál)

3 अनुध्यान (Anud, dhyán) मानसिक प्रत्यक्ष
(Mánasik pratyaksh)

YÁBIS याबिस (ع - ص)

शुष्क (Shushk) जिस की तासीर
खुरक हो (Jis ki tásir khushk ho)
(کی تاثیر خشک ہو)

YÁBINDA याबिदा (ف - ص)

आदाता (Ádáta) प्रापक (Prápak)
पाने वाला (Páne vála) (پراپک
والا)

2. स्मारक (Ismarak) मैमो-
रेडम (Memorendum) (معموریلڈم)

تاسویر (Tasav,
vur) (مانسک پرتیکچر)

YÁR یار (ف - مذ)

یاد آوری (ف - مٹ)

1. मित्र (Mitr) सखा (Sakha)
(دوست) दोस्त (Dost) (سکھا)
2. उपपति (Uppati) जार
(आशना) (Jár) (Ashna)

YÁD-ÁVARI یاد آوری
یاد کرنا (Yád karna)
بولانا (Bulána) پوچھنا (Púchh-
na) (شبهس مرن asmaran)

YÁRA یارا (ف - مذ)

یاد داشت (ف - مٹ)

1. बल (Bal) शक्ति (Shakti)
(طاقت) ताकत (Táqat) (شکتي)
2. सामर्थ्य (Samarthyá) सक्त
(सक्त) मक्दूर (Sakat) (مقدور Magdúr)
3. साहस (Sáhas) हिमाउ
(हिमाउ) हिमत (Himmat) (همت)

YÁD-DÁSHT یاد داشت
1. स्मरण शक्ति (Ismaran shakti)
حافظ (Háfiza) (اسمرون شکتي)

2. अनुस्मारक (Anusmarak)
ریمائنڈر (Reminder)

یاد دهانی (ف - مٹ)

YÁRÁNA یارانه (ف - مذ)

YÁD-DIHÁNI یاد دہانی
انوسمارن (Anusmaran)
कोई भूली हुई बात याद दिलाना (Koyi
bhúli hui bát yád dilána) کوئی بھولی
(بھولی بات یاد دلانا)

मित्रता (Mittrata) मैत्री (Maittri)
(دوستي) دوستी (Dosti) (میتري)

YÁRI یاری (ف - مٹ)

یاد فراموش (ف - ص)

मैत्री (Maittri) دوستी (Dosti)
(دوستي)

YÁS یاس (ع - مٹ)

YÁD-FARÁMOSH یاد فراموش
یاد بھول جانے والا (Yád bhúl jánē
vāla) (یاد بھول جانے والا)
विस्मारक (Ismiti vismarak) (سمرتي)
(وسمارک)

निराशा (Nirásha) नैराश्य
(नैराश्य) ना उम्मेदी (Nairásh,shya)
(نا اُممَدی) (Na ummedi)

یاس آمیز (ع - ص)

YÁS-ÁMEZ یاس آمیز

YÁD-GÁR یادگار (ف - مٹ)

निराशा पूर्ण (Nirásha púrñ) (نیراشایون)
ना उम्मेदी से भरा हुआ (Na ummedi)

1. स्मृति चिह्न (Ismiti chin,nh) (سمرتي)
(نشاني) निशानी (Nisháni)

YÁFTANI یا فتنی (ف - ص) یافتنی
 प्राप्य (Práppya) जो किसी से
 मिलना हो (Jo kisi se milna ho) جو
 (کسی سے ملنا ہو)

YÁQÚT याकूत (ع - مذ) یا قوت
 पुलक (Pulak) एक रत्न (Ek
 ratn) (ایک رتن)

YÁQÚTI याकूती (ع - مث) یا قوتی

1. याकूत से संबंध रखने वाली चीज़
 (Yáqút se sambandh rakhne váli
 चीज़) یا قوت سے منسلک رکھنے والی
 (Chíz)

2. एक पुष्ट कर अवलेह जिस में याकूत
 पकता है, (Ek pusht kar avaleh jis
 mein yáqút parā hai) ایک پشت
 کر اولیہ جس میں یا قوت
 (پکوتا ہے)

YÁL याल (ت - مذ) یال

घोड़े के गले के बाल (Ghere ko gale
 ke bál) (گھوڑے کے گلے کے بال)

YÁVAR यावर (ف - مذ) یاور

सहायक (Saháyak) सहाय
 (Saháo) मदद गार (Madad
 gár) (مددگار)

YÁVARI यावरी (ف - مث) یاوری

सहायता (Saháyata) साहाय्य
 (Sáháo) मदद (Madad)
 (مدد)

so bhara hua (نا امیدی سے
 بھرا ہوا)

ياس انگيز (ف - ص)

YÁS-ANGEZ یاس آنگیز

निराशोत्पादक (Niráshotpádak) निराश
 (Ná ummedi paida karne vála) (نا
 امیدى پیدا کرنے والا)

YÁSAMAN یاسمن (ف - مث)

नव मल्लिका (Nav mallika) (نو
 مللیکا) उत्तम गंधा (Uttam gandha) (ا
 تم گندھا) चमेली (Chameli) (چمیلی)

YÁSAMÍN یاسمین (ف - مث)

’دیکھو ’ یاسمن

YÁGHI यागी (ت - ص) یاگی

1. विद्रोही (Vid,drohi) (وید’دروھی) वारी
 (Bághi) (باغی)

2. अन्यायकारी (Anágyakári) (ان
 انکایا) ना फरमान (Na farmán)
 (نا فرمان)

YÁNT याप्त (ف - مث) یافت

1. लाभ (Lábh) (لاہ) नफा (Nafa)
 (نفع)

2. प्रति (Prápti) (پراپتی) हुसूल (Husúl)
 (حصول)

3. आय (Áe) (آء) आमदनी (Ámadani)
 (آمدنی)

یتیم خانہ (عف - مذ)

YATÍM-KHÁNA یَتِیْم خَآنَا

اسناٹالہ (Anáthálah) دارال
یتاما (Dáruḷ yatáma)

یاوکی (تف - مٹ) YÁVAGI یاوگو

پرلاپ (Praláp) بکواس (Bak-
vās) بھودا گوئی (Behúda goyi
بھودہ گوئی)

YAKH یخ (ف - مٹ)

1. ہیم (Hím) برف (Barf)
2. اتی شیتل (Ati shítal) بہت ہی ٹنڈا (Bahut hi thanda)
3. پالا (Pála) توشار (Tushár)

یخ زدہ (ف - ص)

YAKH-ZADA یخ زدہ

ہیمارت (Himárt) پالا مارا
ہوٹا (Pála mára hua)

YAKHNI یخنی (ف - مٹ)

مانس رس (Máns ras) گوشت کا
ٹنڈا (Gosht ka ubála hua páni)

YAD یاد (ع - مذ)

ہست (Hast) کر (Kar) ہاتھ
(Háth)

یاد طولی (ع - مذ)

YADE-TÚLA یاد تولا

ہست کوشل (Hast kaushal) ہست
سیدھی (Hast sid,dhi) مہارست
(Mahárat)

YÁVA یاوا (ت - ص)

1. میٹھا (Mith,thya) نیرتھک
(Nirarthak) فوسل (Fusúl)
2. آشلیل (Ashlíl) گندا
(Ganda) فوہر (Phúhar)

یاوہ کو (تف - ص) YÁVA-GO یاوا گو

انرگل (Anargal bháahi) میٹھا
وادی (Mith,thya vádi) بھودا
بکواس کرنے والا (Behúda bak vās
karne vála)

YUBS یوس (ع - مذ)

شوشکا (Shushkata) خشکی
(Khushki)

YUBÚSAT یوسٹ (ع - مٹ)

شوشکا (Shushkata) خشکی
(Khushki) راکھا پن (Rúkha
pap)

YATÍM یَتِیْم (ع - ص)

آناٹھ (Anáth) بے باپ یا ماں کا
بچہ (Be báp ya máo ka bach,cha
بے باپ یا ماں کا بچہ)

ایک بیماری جس میں jata hai
(شیر پھلا پر جاتا ہے)

ید قدرت (ع - مذ)

YADE-QUDRAT یدے قدرت

سامर्थ (Samarthyā سامرتھیہ) شक्ति
(Sakat سکت) (Shakti شکتی)

YAZDÁN یزدان (ف - مذ)

1. ایران کے آتاش پرستوں کے मतानुसार
नेकी का खुदा (Írán ke ádash para-
ston ke matánusár neki ka
khuda ایران کے آتھ پرستوں کے
متانوسار نهکی کا خدا)

2. ईश्वर (Íshwar ایشور) खुदा (Khuda
خدا)

YARÁQ یراق (ت - مذ)

1. युद्ध सामग्री (Yud, dh sámaggri یدھ
अस्त्र शास्त्र (Astr shastr सामग्री)
(Hathiyár हथियार) (استر شستر
هتھیار)

2. उप करण (Up karan اپ کرن)
सामान (Sámán सामان)

یزدان پرست (ف - ص)

YAZDÁN-PARAST یزدان پرست

1. अग्निपूजक (Agni pújak अग्नी
आतश परस्त (Ádash
parast آتھ پرست)

2. ईश्वर पूजक (Íshwar pújak ایشور
खुदा परस्त (Khuda
parast خدا پرست)

یرغمال (ت - مذ)

YARGH MÁL یرغ مال

1. प्रति भूति (Prati bhūti प्रति
ज़मानत (Zamánat ضمانت)

2. दो लड़ने वाले राजाओं में संधि के
समय विजयी राजा को पराजित राजा
को और से ज़मानतके तौर पर दिया
जाने वाला लड़का आदि ताकि राजा
अपनी प्रतिज्ञा भंग न कर सके
दو لڑنے والے راجاؤں میں صلح کے
وقت مغلوب راجہ کی طرف سے
مفتوح راجہ کو بطور ضمانت دیا
جانے والا لڑکا وغیرہ تاکہ وہ اپنا
(معاهدہ توڑ نہ سکے)

YAZÍD یزید (ع - ع)

अरब और इराक आदि का शासक जिस
ने हज़रत इमाम हुसैन और उन के घर
वालों को शहीद कराया था (Arab aur
Irāq ādi ka shāsak jis ne hazrat
Imām Hussin aur un ke ghar válon
ko shahíd karāya tha عرب اور عراق
آد کا شاسک جس نے حضرت امام
حسین اور ان کے گھر والوں کو
شهید کرایا تھا)

YARAQÁN یرقان (ع - مذ)

कमल रोग (Kamal rog कमल
एक बीमारी जिस में शरीर पीला पड़ता
है (Ek bīmāri jis men sharir pīlapar

YASÁR یسار (ع - مذ)

1. वाम (Vām वाम) बायां (Báyán
البا (Ulaا) (Ulaا)

YAGHMA यग्मा (ف - م) یغما

1. लूटमार (Lút mār लुट مار) लुटस
(Luttas लुटस) गारत गरी (Ghārat
garī غارتگری)

2. तुर्किस्तान का एक नगर जहाँ की
सौंदर्य प्रसिद्ध है (Turkistān ka ek
nagar jabān ka saundarya prasid,
dh hai ترکستان کا ایک نگر جہاں کی
سونداریہ پر مشہور ہے)

YAQZA यक्ज़ा (ع - م) یقظہ

जागरण (Jāgaran जाग्रण) जाग्रति
(Jāgrati जाग्रति) वेदारी (Bedāri
बेदारी)

YAQÍN यक्तीन (ع - م) یقین

विश्वास (Visb,shwās विश्वास) प्रत्यय
(Pratyai प्रत्यय) एतिबार (Etibār
اعتبار)

YAQÍNI यक्तीनी (ع - ص) یقینی

निःसंदेह (Nis,sandeh निःसंदेह)
निश्चय (Nishchay निश्चय) बे शुब्हा
(Be shub,ha بے شبہہ)

YAK यक (ف - ص) یک

एक (Ek एक) वाहिद (Vahid واحد)

YAKÁYAK यक्का यक (ف - ص) یکایک

सहसा (Sahasa सहसा) अकस्मात्
(Akasmāt अकस्मात्) अना यास (Aná-
yās अनयास) अचानक (Achának
اچانک)

2. वाम पक्ष (Vām pakobh वाम
बाई ओर (Báin or बाई ओर)
(Báin or बाई ओर)

YASÁVUL यसावुल (ت - م) یساؤل

चोब दार (Chob dār चوبدار) नकीब
(Naqīb نقیب)

YUS,R युस (ع - م) یسر

1. समृद्धि (Samrid,dhi समृद्धि)
धनाढ्यता (Dhanādhyata धनाढ्यता)
माल दारी (Mál dāri مال داری)
2. सरलता (Saralata सरलता) सुगमता
(Sugamata सुगमता) आसानी
(Āsāni آسانی)

YASÍR यसیر (ع - ص) یسیر

1. सुगम (Sugam सुगम) सरल
(Saral सरल) आसान (Āsān آسان)

2. जिस कच्चे की मां मर गई हो (Jis
bach,che ki mām mar gayi ho
جس بچے کی ماں مر گئی ہو)

YASH,B यशब् (ع - م) یشب

एक हरे रंग का पत्थर जो दवा के काम
आता है (Ek hare rang ka path,thar
jo dava ke kām āta hai ایک ہرے
(رنگ) کا پتھر جو دوا کے کام آتا ہے)

YA,NI यानी (ع - مضارع) یعنی

अर्थात् (Arthāt अर्थात्) मतलब यह कि
(Mat,lab yah ki مطلب یہ کہ)

یک رنگ (ف - ص)

YAK-RANG یک رنگ

1. ایک وارن (Ek varn) ایک
ہم رنگ (Ham rang) (هم رنگ)

2. سدش (Sadrish) (سدرش) سامان
(Samán) (سان) میل (Misl) (مثل)

یک زبان (ف - ص)

YAK-ZABÁN یک زبان

سہمت (Sahmat) (سمت) ہم راہ
(Ham rá) (هم راه)

یک سان (ف - ص)

YAK-SÁN یک ساں

ایک روپ (Ek rúp) (ایک) سامان
(Samán) (سان) ٹولہ (Tullya) (تله)
ایک جیسا (Ek jaisa) (ایک) جیسا

یکسانیت (ف - ص)

YAK-SÁNÍYAT یک سانیات

ایک روپتا (Ek rúpata) (ایک) روپتا
سادش (Sádrish,shya) (سادرشہ)
ساماننا (Samánata) (ساماننا) بارباری
(Barábari) (برابری)

YAK-SAR یک سر (ف - ص)

نیتانت (Nitánt) (نیتانت) ساروا
(Sarvatha) (ساروا) بیلکول (Bilkul)
(بالکل) سیرے سے (Sire se) (سیرے سے)

YAK-SU یک سو (ف - ص)

1. ایکگرچت (Ekágr chitt) (ایک) چت
شانت (Shánt) (شانٹ) چت
(Munhamik) (منہمیک) چت
(منہمیک)

یک بیک (ف - ص)

YAK-BA-YAK یک ب یک

دیکھو 'یکایک'

YAKTA یکتا (ف - ص)

آدویتھی (Ad,dwitiya) (اد،دوتیہ) بے
میل (Bo misl) (بے مثل)

یک جہتی (ف - ص)

YAK-JEHATI یک جہتی

اکتا (Ekata) (ایک) ابھد (Abhed)
اتحاد (Ittihad) (اتحاد)

یک چشم (ف - ص)

YAK-CHASHM یک چشم

اکاکیہ (Ekákohh) (ایک) اک
ناین (Ek nayan) (ایک) کانا
(Kána) (کانا)

یک دگر (ف - ص)

YAK-DIGAR یک دگر

پراسپار (Paraspar) (پراسپار) باہم
(Páham) (باہم)

YAK DIL یک دل (ف - ص)

ایک مت (Ek mat) (ایک) مت
(Sanyukt) (سنیکٹ) متحد (Mut-
tahad) (متحد)

یک رائے (ف - ص)

YAK-RÁE یک رائے

سہمت (Sahmat) (سمت) ایک مت
(Ek mat) (ایک) ہم خیال
(Ham khayál) (هم خیال)

يك لخت (ف - ص)

YAK-LAKHT एक लखत

पूर्णतया (Purnataya पूरन तिया) बिल्कुल
(Bilkul بالکل)

YAKUM एकम (फ - ص)

1. एकम (Ekam एकम) एक वाला
(Ek vála ایک والا)
2. प्रथम (Pratham प्रथम) पहला
(Pabla پہلا)

يك مشت (ف - ص)

YAK-MUSHT एक मुश्त

एक राशि (Ek ráshi एक राशि)
सब का सब (Sab ka sab सब का सब)
सब एक बार में (Sab ek bár men सब
एक बार में)

YAK,KA एकका (फ - ص)

1. एकाकी (Ekáki एककी) अकेला
(Akela اکيلا)
2. अद्वितीय (Ad,dwitiya अद्वितीय)
लासानी (Lásáni لائانی)

يكه تاز (ف - ص)

YAK,KA-TÁZ एकका ताज़

1. शह सवार (Shah savár शह सवार)
घोड़े पर बहुत अच्छा चढ़ने वाला
(Ghore par bahut ach, chha
gharhne vála ग़ोरे पर बहुत अच्चा
चढ़ने वाला)
2. लड़ाई में अकेला बहुतों से लड़ने
वाला (Laráyí men akela bahutón

2. एक ओर (Ek or एक ओर)

एक तरफ (Ek taraf ایک طرف)

3. निर्णित (Nirnit निर्णित) फैसल
(Faisal فیصل)

يكسوئی (ف - ص)

YAK-SÚYI एक सूई

1. संतोष (Santosh संतोष) इत्मीनान
(Itmínán اطمینان)
2. अवकाश (Avakásh अवकाश) फुर्सत
(Fursat فرصت)
3. तन्मयता (Tanmaiyata तन्मयता)
संलग्नता (Sanlagnata سن لگنا)
दिल जम्ई (Dil jamyi دل جمعی)

يك شنبه (ف - مذ)

YAK-SHAMBA एक शम्बा

रविवार (Ravivár रविवार) इतवार
(Itvár ایتوار)

يك طرفه (ع - ص)

YAK-TARFA एक तरफ

1. एकपक्षीय (Ek pakohhiya एक
पक्षीय) एक जानिब का (Ek
jánib ka एक ओर)
का (Ek or ka एक ओर का)
2. पक्ष पात ग्रस्त (Pakchhpát graст
तरफ दाराना (Taraf dárána طرفدارانه)

يك قلم (ع - ص)

YAK QALAM एक कलम

नितांत (Nitánt نیتانت) बिल्कुल
(Bilkul بالکل) सिर से (Sire se سیرے سے)

YAM یام (ع - مد) یم

نہدی (Nadi) دریا (Darya) دریا

YUMN یومن (ع - مد) یمن

کلیان (Kalyán) مہگل
(Mangal) برکات (Barakat)
(برکت)

YAMÍN یمین (ع - ص) یمن

1. داکھین (Dakobhin) دایاں
(Dáyán)

2. دابینا ہاٹھ (Dábina háth) دایا
(ہاتھ)

YURUSH یورش (ت - مٹ) یورش

1. آکرامن (Ákraman) ہملا
(Hamla)

2. اپدرو (Upad,drav) دنگا
(Danga) ہنگاما (Hangáma)
(ہنگامہ)

YUSUF یوسف (ع - مد) یوسف

ایک پائیںبر جو بہت ہی سندر تھ
(Ek paishma mbar jo bahut hi sunder the)
(ایک یوسفجو بہت ہی سندر تھ)

یوسف ثانی (ع - مد)

YÚSUF-E-SÁNI یوسف کے سانی

ایسا سندر جو دوسرا یوسف جان پدے
(Aisa sunder jo dúsara yúsuf ján)
ایسا سندر جو دوسرا یوسف
(جان پڑے)

یوسف جمال (ع - ص)

YÚSUF-JAMÁL یوسف جمال

یوسف جیسی سندر تہا والا (Yúsuf jaisi
sunderata vála) (یوسف جیسی)

لڑائی میں اکیلا se lagne vála
مہارثی (بہتوں سے لڑنے والا)
(Maháráthi)

YAGÁNA یگانہ (ف - مد) یگانہ

1. سوجن (Swojan) سوجن
(Parijan) رشتہ دار
(Rishtedár)

2. ادوتیہ (Ad,dwitlya) انوپم
(Anupam) لا جواب
(Lájaváb)

یگانہ روزگار (ف - ص)

YAGÁNA-E-ROZGÁR یگانہ روزگار

ویشوچت (Vish,shwajit) ویشوچت
اپنے সময় کا سب سے بڑا آدمی
(Apne samai ka sab se bura ádami)
(اپنے سے کا سب سے بڑا آدمی)

YAL یال (ف - مد) یال

ملا (Mall) یودھا (Yodha)
(پہلوان) پھلوان (Pahlván)

YALDA یلدا (ف - مٹ) یلدا

سب سے لکھی رات جو ۲۳ دسمبر کو پڑتی
ہے اور جو اشوبھ مانی جاتی ہے (Sab
se lambi rát jo 23 December ko parti
hai aur jo ashubh máni játi hai)
سب سے لمبی رات جو ۲۳ دسمبر کو
(پڑتی ہے اور جو اشوبھ مانی جاتی ہے)

YALGHÁR یلغار (ت - مٹ) یلغار

آکرامن (Ákraman) چڑھا
(Chaháyi) ہملا (Hamla)
(حملہ)

YUNÁN يونان (ف - مذ)

یونان (Yunan) (ف - مذ)

یونان کا ملک (Yunan desh)

(یونان کی)

YUNÁNI یونانی (ف - مذ)

یونانی (Yunan) (ف - مذ)

یونان کا باشندہ (Yunan ka)

nivási یونان کا باشندہ)

YAHÚD یھود (ع - مذ)

یہودی کی جمع

یہودی لوگ (Yahúdi log)

YAHÚDI یھودی (ع - مذ)

1. حضرت موسیٰ کی امت کا ایک

(Hazrat Músa ki ummat ka vyakti)

(حضرت موسیٰ کی امت کا ایک)

2. بہت ہی اعلیٰ درجہ کا سرمایہ دار

(Bahut hi za li qiam ka sarmáyadár)

(بہت ہی اعلیٰ درجہ کا سرمایہ دار)

دھن پیشا (Dhan pishách)

(پیشہ)

Ati ráp- (Ati ráp-
ván (آتی راپ وان)

YAUM یوم (ع - مذ)

دین (Din) (دین)

روز (Roz) (روز)

یوماً فیوماً (ع - ص)

YAUMAN-FA-YAUMAN یومان کا یومان

دن پر دن (Din prati din)

نہایت (Nityap prati)

روز (Roz ba roz)

(روز)

YAUMIYA یومیہ (ع - مذ)

1. ہر دن (Prati din)

ہر روز (Har roz)

2. روز کی تلاش (Roz ki tankháh)

روز کی تلاش (Rozina)

(روزینا)

3. روز کا (Roz ka)

End

LIBRARY

OF THE
UNITED STATES
DEPARTMENT OF AGRICULTURE

Danish Mahal
Book Sellers
Aminuddaula Park
LUCKNOW-18

